

Головне управління державної служби України

**Інститут історії України
Національної академії наук України**

Державний комітет архівів України
Центральний державний історичний архів України, м. Київ
Центральний державний історичний архів України, м. Львів
Центральний державний архів вищих органів влади та управління України
Центральний державний архів громадських об'єднань України
Державний архів Закарпатської області
Державний архів Запорізької області
Державний архів Полтавської області
Державний архів Харківської області
Державний архів Чернігівської області
Державний архів Чернівецької області

Негайні завдання

для голів районів та старост.

1. Організація Райуправи. Голова Району призначає необхідних для Райуправи інспекторів по відділах і працівників та представляє на них іменний список в Комендатуру з зазначенням їх віку, професії, ким працює в Райуправі, інспекторів і відповідальних працівників в Комендатуру їхні характеристики.

2. Організація відділів Райуправи:

- а) Голова Управи,
- б) його заступник,
- в) Секретар.

Спешные задания

для руководителей районов и старост.

1. Организация районного Управления. Руководитель района назначает необходимых для районного управления инспекторов отделов и работников и представляет на них именной список

Додаток до прот. ПБ №-88.

ОБ УЛУЧШЕНИИ МАТЕРИАЛЬНО-ВЕТОВЫХ УСЛОВИЙ РУКОВОДЯЩИХ РАЙОННЫХ РАБОТНИКОВ.

/Утверждено ПБ ЦК КПУ 1 ноября 1932 г./

1. Индивидуальное снабжение и общественное питание.

1. Определить общий контингент руководящих районных работников, состоящий на специальном централизованном снабжении, - в 23.900 человек /10.400 основных и 13.500 иждивенцев/. Устранить различие в контингентах между районами второй и третьей категории, установив для районов 1-й категории контингенты в 32 основных и 48 иждивенцев, для всех остальных районов - 27 основных и 37 иждивенцев. Утвердить представленную ориентировочную номенклатуру работников, входящих в систему специального централизованного снабжения. Обязать РПК не допускать количественного расширения установленных для них контингентов для снабжения из выделенных централизованных фондов.

2. Утвердить представленные Наркомснабом нормы инвентаря и общественного питания для работников (прилагаются).

что планы снабжения и фонды утверждать квартал, а наряды об'єдиненнями Наркомвиками спускаются в районы за 15 дней месяца с обязательным указанием о том, чены для снабжения райактива.

ІМЕНЕМ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕПУБЛІКИ
СТВЕРДЖУЮ:
17 грудня 1919 р.
ГОЛОВА ДИРЕКТОРІЇ
Посвідчив: В. о. Державного Секретаря
Товариш Міністра Внутрішніх Справ

ПОСТАНОВА
Про тимчасовий штатний розклад платні урядовим особам
Транзиту Установ У.Н.Р. на час перебування цих Установ
Ставні Головного Стамана Військ У. Н. Р.

[Затвердити додані до цього тимчасовий розклад платні урядовим особам]

урядових осіб
2) Міністерств
3) Міністерств
4) Міністерств
5) Міністерств

Form. A.
до Арт. IV.
24668/19

Karta zgłoszenia

przy ubieganiu się o posadę prawnika kancelaryjnego.

1. Imię, nazwisko i adres mieszkania:
Michał Maksymowicz, Lwów, Lyczakowska 8

2. Charakter służby:
prawnik kancelaryjny

3. Wynagrodzenie bieżące obecnie:
2000

4. Władza, w której ubiegający się jest zatrudniony:
przez c.k. Kamernictwo i Rozdzielnię

5. Nieprzerwany czas zajęcia w służbie państwowej w charakterze dyktarza lub kłopotliwego
prawnika kancelaryjnego

(Charakter służby):
od: *1 lipca 1908, aż do obecnej chwili*

6. Poprzednie zajęcia w służbie państwowej w charakterze dyktarza lub kłopotliwego
dziania tylko te zajęcia, które według § 12 rozp. całego Ministerjum można
mierze poborów):
*jako dyktarz
przez c.k. Radę prawników w Kamernie
od 1 marca 1896, do 14 czerwca 1897*

7. Inne zajęcia w służbie państwowej albo prywatnej:
*jako dyktarz w Dystrykcie doh. k. Andrzeja Doboszycki
od 1 lipca 1897 do 31 marca 1900 i
1 kwietnia 1900 i 25 września 1900*

8. Dzien, miesiąc i rok urodzenia:
14 października 1877

9. Miejsce urodzenia:
Starawka, gubernia

10. Umiejętności:
Przemiennie

11. Stosunki rodzinne (wolny - żonaty - wdowiec - separowany - rozwiedziony)
Liczba niezaprzeczonych dzieci:
dwójce

12. Studya (szkolne egzamina):
5 klasa szkoły ludowej w Kamernie

Cazier No. _____
MINISTERUL DE INTERNE
Prefectura județului Cernăuți

1. Numele și pronumele funcționarului: *Botezat Eugenia*

2. Gradul și clasa ce ocupă funcționarul: *Impiegată cl. III*

Foaițe calificative

pe anul *1918*
dela 1 Maiu 1922 până la 1 Maiu 1929

Notarea șefului Serviciului	Notarea șefilor ierarhici
1. Cunoștințe profesionale: <i>foarte bune pentru nivelul practic</i>	
2. Calități personale de pricepere: <i>bune foarte bune în materie lucrurilor</i>	
3. Zelf și conștiințiozitatea în serviciu: <i>foarte bună și conștiințioasă</i>	
4. Parturarea în serviciu față de funcționari și față de public: <i>pe deplin corectă</i>	
5. Aptitudinea de conducere: <i>/</i>	

Nota generală de calificare:
foarte bună

Nota generală de calificare:
foarte bună

12.

Головне управління державної служби України
Інститут історії України Національної академії наук України

Історія державної служби в Україні

У п'яти томах

Том 5

ДОКУМЕНТИ І МАТЕРІАЛИ

Книга 1

1914–1991

Київ
Ніка-Центр
Інтерпрес ЛТД
2009

УДК 94(477)(093)[351/354+057.34] „1914/1991“

ББК 63.3-3(4УКР):66.0

I-90

Колектив упорядників:

Г. В. Боряк (керівник колективу упорядників), Т. С. Водотика, Р. Б. Воробей, О. І. Галенко, О. І. Ганжа, М. В. Делеган, Л. Я. Демченко, Д. Д. Жмундуляк, Н. Г. Кашеварова, В. С. Лозицький, Н. І. Лісунова, Н. В. Маковська, Ю. А. Мицик, Л. М. Новохатько, Т. М. Омельчук, Г. В. Папакін, Д. І. Пельц, В. С. Шандра

Відповідальні редактори:

Т. В. Мотренко, В. А. Смолій

Редакційна колегія:

Г. В. Боряк, А. В. Вишневський, В. О. Крупина (відповідальний секретар), С. В. Кульчицький, В. М. Литвин, В. І. Луговий, О. С. Онищенко, Ю. С. Шемшученко

У першій книзі останнього тому тритомника джерел, що завершує дослідження з історії державної служби в Україні та на українських землях, вміщено документи за період 1914–1991 рр., тобто від початку Першої світової війни до кінця радянської доби в історії України.

Упорядники намагалися представити складний історичний період, на який припало дві світові війни, доба радянського тоталітарного режиму, спроби створення незалежної держави у 1917–1921 (УНР, ЗУНР), 1938–1939 (Карпатська Україна) роках. Вміщені документи дають можливість окреслити основні елементи інституту державної служби упродовж ХХ століття. Документи, що публікуються, походять з різних регіонів України, які перебували у складі інших держав, – Другої Речі Посполитої, Румунії, Угорщини, Чехословаччини.

Вперше публікуються джерела про особливості організації цивільної служби на території України в умовах окупаційного режиму Німеччини, Румунії та Угорщини (1939–1944). Яскраво проілюстровано одну з найхарактерніших ознак комуністично-номенклатурної системи – зрощення партійного та державного апарату і, відповідно, формування упривілейованої партійно-державної бюрократичної верхівки.

Реалізація проекту приурочена до 90-річчя запровадження державної служби в Україні та здійснюється на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України «Про відзначення 90-річчя запровадження державної служби» від 11 червня 2008 року № 817 р. У рамках цього проекту у 2008 р. були видані «Нариси історії державної служби в Україні» (київське видавництво «Ніка-Центр», 536 с.).

ISBN 978-966-521-519-6

ISBN 978-966-521-526-4

ISBN 978-966-501-074-6

© Центр адаптації державної служби до стандартів
Європейського Союзу, 2009

© Інститут історії України НАН України, 2009

Зміст

Перелік документів	7
Документи	35
Науково-довідковий апарат	667
Предметно-тематичний покажчик	669
Покажчик імен	713
Покажчик географічних назв	743
Перелік скорочень	757
Перелік використаних архівних фондів та публікацій документів і пам'яток	763
Зведений перелік документів	773

Перелік документів

№ 477	1914 р., грудня 9. Петроград. – Лист Канцелярії міністра шляхів сполучення, надісланий до Правління Київського округу шляхів сполучення, щодо процедури приведення до присяги осіб, які перебувають на державній службі.	35
№ 478	1914 р., грудня 11. Львів. – Повідомлення львівського градоначальника начальнику тимчасового жандармського управління військового генерал-губернатора Галичини Мезенцову про звільнення за допущені зловживання по службі колезького секретаря Кондратія Скорохода.	36
№ 479	1914 р., лютого 3. Відень. – 3 Положення щодо проведення щорічної атестації державних службовців, розісланого Міністерством внутрішніх справ Австро-Угорщини керівникам державних установ.	37
№ 480	1914 р., лютого 21. Львів. – Обіжник Галицького Намісництва щодо проведення щорічної кваліфікації (атестації) службовців з викладенням кваліфікаційних вимог; формуляр атестаційного листа.	44
№ 481	1915 р., червня 9. Відень. – Розпорядження цісаря Франца Йосифа I щодо зарахування періоду війни до стажу державної служби при нарахуванні пенсії державним службовцям.	49
№ 482	1916 р., березня 21. Чернігів. – Посвідчення, видане чернігівському губернському землеміру Сергію Саранчову про звільнення його від служби в державному ополченні.	50
№ 483	1916 р., не пізніше липня 1 – жовтня 22. Львів. – Донесення Семена Шевчука та Юзефа Станкевича до Галицького Намісництва у справі зловживання службовим становищем комісара Вільгельма Гавронського під час головування останнього в запомоговій комісії Львівського повіту.	50
№ 484	1917 р., квітня 4–6. – 3 резолюцій Всеукраїнської конференції УСДРП про необхідність займання адміністративних посад членами партії.	56
№ 485	1917 р., квітня 7. – 3 промови Никифора Григорієва на Всеукраїнському національному конгресі про бюрократів і чиновників старого режиму як противників автономії України.	56
№ 486	1917 р., квітня 7. – 3 промови Михайла Ткаченка на Всеукраїнському національному конгресі “Основні підстави організації української автономії” про виборність урядовців і суддів усіх рівнів.	57
№ 487	1917 р., квітня 14. Зарога. – 3 наказу (“приговора”) жителів с. Зарога Оржицької волості Лубенського повіту з викладом бачення державного устрою України, вимогою запровадження виборності суддів, священників, обов’язковості вживання ними української мови, призначення урядовців з визначених УЦР кандидатів.	57

№ 488	1917 р., квітня 14. Харків. – Із звернення професора Миколи Сумцова про роль українських з'їздів та шляхи національного відродження із наголошенням необхідності захисту народу від чиновництва як суспільного лиха	58
№ 489	1917 р., липня 10. Київ. – Постанова Комітету Української Центральної Ради про включення посади Генерального писаря до складу уряду.	59
№ 490	1917 р., серпня 6. Київ. – Відозва Київського тимчасового Краєвого судового комітету про запровадження у судових установах української мови.	59
№ 491	1917 р., серпня 18. Київ. – Витяг із Постанови II Всеукраїнського педагогічного з'їзду про запровадження посад урядовців Генерального секретарства освітніх справ на місцях, підготовку інструкції для них і необхідність протидії русифікаторським заходам “деяких земств та урядових інституцій”	59
№ 492	1917 р., серпня 29. Київ. – Циркуляр генерального секретаря внутрішніх справ Володимира Винниченка губернським та повітовим комісарам України про недопущення “ніяких збочень . . . на користь яких би то не було місцевих, або партійних впливів” та безумовне виконання законних розпоряджень Генерального Секретаріату Центральної Ради	60
№ 493	1917 р., вересня 23. Петроград. – Доповідна записка “Про надання українській мові права офіційного вжитку поряд з російською мовою” комісара у справах України в Петрограді Петра Стебницького Тимчасовому урядові, у якій наголошується на нагальній необхідності прийняття урядового акта для забезпечення застосування української мови “во всех сферах местной жизни”, у тому числі – в діловодстві місцевих установ	61
№ 494	1917 р., жовтня 21. – З протоколу засідань Генерального секретаріату Української Народної Республіки № 161 про покладання виконання обов'язків генерального секретаря внутрішніх справ і голови Секретаріату на генерального писаря Олександра Лотоцького за відсутністю Володимира Винниченка	62
№ 495	1917 р., грудня 7. Київ. – З протоколу засідань Генерального секретаріату Української Народної Республіки № 246 щодо святочних надбавок деяким категоріям службовців в центральних управліннях Генерального секретаріату	62
№ 496	1917 р., грудня 27. Київ. – З протоколу засідань Генерального секретаріату Української Народної Республіки № 27 про необхідність організації генерального писарства.	64
№ 497	1918 р., січня 3. Київ. – З протоколу засідань Генерального секретаріату Української Народної Республіки № 40 про складання тексту присяги на вірність Українській Народній Республіці	65
№ 498	21 березня 1918 р. Київ. – Пояснююча записка міністра внутрішніх справ Павла Христюка та проект доповнення до “Тимчасового положення про губернських і повітових комісарів”, затвердженого Тимчасовим урядом 19 вересня 1917 р., щодо надання губернським комісарам права видавати обов'язкові постанови	65

№ 499	16 квітня 1918 р. Київ. – Витяг протоколу засідання Української Центральної Ради щодо ухвали <i>“Закону про незайманість особи членів Української Центральної Ради”</i>	66
№ 500	17 квітня 1918 р. Київ. – Пояснююча записка до законопроектів <i>“Про скасування міністерства генерального писарства”</i> , <i>“Про порядок опублікування законів”</i> , <i>“Про скріплення і кодифікацію законів”</i> ; законопроекти <i>“Про скасування міністерства генерального писарства”</i> , <i>“Про скріплення і кодифікацію законів”</i>	68
№ 501	22 квітня 1918 р. – Лист міністра судових справ Сергія Шелухіна до голів місцевих судів про необхідність запровадження української мови у судочинстві та в державних установах	70
№ 502	2 травня 1918 р. Київ. – З протоколу № 1 засідання Ради Міністрів Української Держави про відсутність потреби у переслідуванні міністрів колишнього уряду за їхні дії на державних посадах і встановлення відповідальності за використання <i>“не належного ним вже авторитету влади”</i>	72
№ 503	17 травня 1918 р. – Наказ міністра шляхів Української Держави Бориса Бутенка про заборону вживання російської мови у діловодстві та інші заходи з українізації міністерства	73
№ 504	27 травня 1918 р. Київ. – <i>“Тимчасовий закон про порядок оголошення законів Української Держави”</i> , ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським	73
№ 505	28 травня 1918 р. – Наказ № 13 Міністра праці Української Держави Юлія Вагнера про службові години та літні відпустки.	74
№ 506	30 травня 1918 р. Київ. – Пояснювальна записка міністра справ судових Михайла Чубинського до проекту <i>“Постанови про урочисту обітницю урядовців і суддів та присягу військових на вірність Українській Державі”</i>	75
№ 507	30 травня 1918 р. Київ. – <i>“Закон Української Держави про урочисту обітницю урядовців і суддів та присягу військових на вірність Українській Державі”</i> , ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським.	76
№ 508	Травень 1918 р. Київ. – Штатний розпис окладів утримання службовців центральних урядових установ Української Держави, затверджений гетьманом Павлом Скоропадським	78
№ 509	14 червня 1918 р. Київ. – Статут Державної канцелярії Української Держави, ухвалений Радою міністрів та затверджений гетьманом Павлом Скоропадським.	78
№ 510	26 червня 1918 р. Київ. – <i>“Закон Української Держави про нормальний розпис утримання службовців у центральних урядових установах цивільного відомства”</i> , ухвалений Радою міністрів та затверджений гетьманом Павлом Скоропадським.	82
№ 511	26 червня 1918 р. Київ. – <i>“Тимчасовий нормальний розпис окладів утримання і класів посад службовців в центральних урядових установах цивільних відомств”</i> Української Держави.	84
№ 512	2 липня 1918 р. Київ. – Із <i>“Закону про громадянство Української Держави”</i> , ухваленого Радою міністрів і затвердженого гетьманом Павлом Ско-	

	ропадським про надання права державної і “публічно-громадянської служби” винятково громадянам Української Держави; форма присяги.....	87
№ 513	9 липня 1918 р. Київ. – Обіжний лист товариша Державного секретаря Української Держави Миколи Могілянського до всіх міністерств про необхідність використання української мови як державної	88
№ 514	24 липня 1918 р. Київ. – Закон “Про порядок призначення осіб на урядову службу”, ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським.....	88
№ 515	2 серпня 1918 р. Київ. – Обіжник Державної канцелярії Української Держави до Секретаріату Ради міністрів про надіслання 15-ти примірників <i>Заприсяжного обіцяння</i> на вірність Українській Державі для складання присяги із проханням повернути підписані тексти.....	90
№ 516	5 серпня, 1918 р. – Лист Голови міжурядової комісії з розробки Статуту військової повинності Української Держави до Державної канцелярії про службовців, які мають звільнитися від призову на дійсну військову службу.....	91
№ 517	8 серпня 1918 р. Київ. – Протокол акта <i>Заприсяжного обіцяння</i> службовців редакції і контори “Державного Вістника”.....	91
№ 518	17 серпня 1918 р. Київ. – “Закон Української Держави про увільнення від відрахувань в пенсійний та інвалідний капітали тимчасового утримання службовців в державних установах і про право на пенсію деяких категорій службовців цих установ”, ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським.....	92
№ 519	17 вересня 1918 р. Київ. – Доповідь директора департаменту загальних справ Державної канцелярії та проект “Інструкції про порядок призначення на урядову службу по Державній канцелярії”.....	92
№ 520	28 вересня 1918 р. Київ. – “Закон Української Держави про встановлення тимчасового розпису посад і нових окладів службовцям губерніяльних лікарських управлінь і міських та повітових лікарів і фельдшерів та про асигнування в розпорядження міністра народного здоров'я й опіки 842 946 карбованців на утримання вищезазначених установ і осіб з 1 червня по 1 жовтня 1918 року”, ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським.....	93
№ 521	4 жовтня 1918 р. – Витяг з журналу засідання міжвідомчої наради при міністерстві фінансів Української Держави щодо грошової допомоги службовцям державних установ	95
№ 522	12 листопада 1918 р. Львів. – Повідомлення газети “Діло” про складання присяги членами Державного секретаріату ЗУНР; форма присяги (<i>приречення</i>) державного секретаря.....	96
№ 523	19 листопада 1918 р. Київ. – “Закон про встановлення відсоткових додатків до утримання служачих державних установ та одноразової допомоги на дорожнечу”, ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським	98
№ 524	17 грудня 1918 р. Київ. – З журналу засідань № 3 Ради комісарів про необхідність створення спеціальної комісії при Міністерстві юстиції для “розгляду справ бувшого уряду, маючих злочинний характер”, організа-	

	цію державної охорони “гетьманського дворця”, стан справ у міністерствах, “відновлення особистого складу” тощо	99
№ 525	18 грудня 1918 р. Київ. – Із журналу засідань № 4 Ради комісарів про видачу матеріальної допомоги (“празникових грошей”) службовцям центральних установ	100
№ 526	18 грудня 1918 р. – Обіжник комісара Міністерства внутрішніх справ Української Народної Республіки Анатолія Пісоцького про вживання службовцями міністерства української мови.	101
№ 527	20 грудня 1918 р. Київ. – Із журналу засідань № 5 Ради комісарів про призначення комісарів до департаментів Міністерства фінансів та банків для проведення слідства з приводу зловживань урядовців, призначених “попереднім урядом”	101
№ 528	22 грудня 1918 р. Київ. – Із журналу засідань № 6 Ради комісарів про порядок застосування закону від 2 серпня 1918 р. щодо видачі “заштатної допомоги” службовцям при звільненні.	102
№ 529	27 грудня 1918 р. – Із журналу засідань № 11 Ради Народних Міністрів про встановлення граничного терміну (30 років) для служби “в державному контролі”, а також доручення Міністерству праці розробити законопроект щодо граничного терміну перебування на державній службі для всіх державних установ	103
№ 530	28 грудня 1918 р. Прага. – Розпорядження Загального міністерства Чехословацької Республіки № 101 <i>Про присягу державних службовців, службовців підприємств та нижчих службовців</i>	104
№ 531	29 грудня 1918 р. – Із журналу засідань № 12 Ради Народних Міністрів щодо надання пільг державним службовцям при сплаті податків	106
№ 532	30 грудня 1918 р. – Із журналу засідань № 13 Ради Народних Міністрів щодо доповідей Голови Ради міністрів з кадрових питань.	106
№ 533	30 грудня 1918 р. Шпола. – Донесення начальника Шполянської поштово-телеграфної контори начальнику Київської поштово-телеграфної округи про збільшення чисельності працівників	107
№ 534	[1918 р.] – Проект <i>Закону про матеріальне забезпечення службовців ліквідованих та реорганізованих установ Української Держави</i>	108
№ 535	1 січня 1919 р. Київ. – Закон <i>Про службу в державних установах урядовців – чужоземних підданців</i> , ухвалений Радою Комісарів	109
№ 536	2 січня 1919 р. – Із журналу засідань (ч. 16) Ради Народних Міністрів щодо складання урядовцями присяги на вірність УНР та виплату допомоги службовцям установ Міністерства праці у Харкові у зв’язку з евакуацією	111
№ 537	4 січня 1919 р. – Із журналу засідань (ч. 18) Ради Народних Міністрів щодо прав міністрів на звільнення “нездатних до служби урядовців всіх класів”, призначених на посади до 15 грудня 1918 р.	111
№ 538	10 січня 1919 р. – Із журналу засідань (ч. 22) Ради Народних Міністрів щодо видачі одноразової допомоги у розмірі місячної платні службовцям Катеринославського окружного суду “з огляду на величезну дорожнечу”	112

№ 539	13 січня 1919 р. – Із журналу засідань (ч. 24) Ради Народних Міністрів щодо призначення пенсій 15-ти урядовцям судового відомства та їхнім родинам.....	112
№ 540	14 січня 1919 р. – Із журналу засідань (ч. 25) Ради Народних Міністрів щодо обговорення проекту “Закону про увільнення служачих в урядових установах Української Народної Республіки від оплат за побільшення утримання та при вступі на службу”, а також щодо ухвали постанови про видачу урядовцям допомоги у розмірі двомісячного утримання в разі евакуації установи.....	113
№ 541	20 січня 1919 р. – Наказ Народного міністерства земельних справ № 43 про звільнення усіх службовців, які “вступили до міністерства за час гетьманщини” із зобов’язанням останніх продовжувати виконувати обов’язки до передання справ іншим урядовцям.....	114
№ 542	30 січня 1919 р. Прага. – Розпорядження Загального міністерства Чехословацької Республіки № 55 <i>Про присягу вже призначених державних службовців, службовців підприємств та нижчих службовців</i>	114
№ 543	1 лютого 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 37) Ради Народних Міністрів про надання службовцям урядових установ пільг у сплаті податків “за побільшення утримання”, про доручення міністерствам праці і фінансів розробити протягом місяця “пенсійний статут”, а також про призначення пенсій деяким урядовцям та їхнім сім’ям	115
№ 544	4 лютого 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 39) Ради Народних Міністрів про евакуацію установ та виплату урядовцям евакуйованих установ заробітної платні на три місяці наперед	116
№ 545	6 лютого 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 41) Ради Народних Міністрів про застосування закону від 16 січня 1919 р. про виплату платні евакуйованим урядовцям, зокрема про проведення виплат “з налічного фонду державних прибутків”; про порядок виплати “під’ємних та добових” на випадок евакуації, а також про негайне подання на затвердження штатів міністерств	117
№ 546	7 лютого 1919 р. – 3 журналу засідань Директорії Української Народної Республіки про необхідність “відкомандирування” до діючої армії урядовців різних відомств – “бувших старшин армії”	118
№ 547	7 лютого 1919 р. Прага. – Закон Чехословацької Республіки № 74 <i>“Про прийом державних службовців та нижчих службовців, а також службовців і нижчих службовців державних підприємств та фондів”</i>	118
№ 548	11 лютого 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 45) Ради Народних Міністрів про порядок надання грошової допомоги міністрам, виконуючим обов’язки міністрів і товаришам міністрів, які виходять у відставку “з приводу кризи Кабінету по політичним причинам”	120
№ 549	18 лютого 1919 р. Прага. – Закон Чехословацької Республіки № 89 <i>“Про включення канцелярських службовців до табеля про ранги державних службовців та відповідної тарифної сітки”</i>	121
№ 550	21 лютого 1919 р. Харків. – Постанова Ради народних комісарів України про обмеження спільної служби родичів у радянських установах.....	124

№ 551	18 березня 1919 р. – Із “Розпорядку державного секретаріату внутрішніх справ Західно-Української Народної Республіки про спеціальні вимоги до урядників державної адміністративної служби”.....	125
№ 552	21 березня 1919 р. Прага. – Розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 154 “Про виконання закону № 74 Збірника законів та розпоряджень від 7 лютого 1919 р. “Про прийом державних службовців та нижчих службовців, а також службовців і нижчих службовців державних підприємств та фондів”.....	127
№ 553	1 квітня 1919 р. Прага. – Розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 179 “Про присягу практикантів, тимчасових службовців та тимчасового обслуговуючого персоналу, що приймаються до державної служби”.....	129
№ 554	8 квітня 1919 р. – З журналу засідань (ч. 90) Ради Народних Міністрів про видачу добових “на дорожнечу” службовцям державних установ міст Луцька, Рівного, Кременця і Дубна, а також про доручення Міністерству фінансів розробити загальний законопроект про добові службовцям прифронтової смуги.....	131
№ 555	9 квітня 1919 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки про відставку Кабінету Народних Міністрів “згідно заяві від 14 березня”, призначення Бориса Мартоса Головою Ради Народних Міністрів і міністром фінансів, призначення деяких інших міністрів, а також доручення міністрам і керуючим іншими міністерствами тимчасово виконувати обов’язки.....	131
№ 556	10 квітня 1919 р. Берегове. – З рішення директоріуму Березької жупи про структуру директоріуму і функції його структурних частин.....	132
№ 557	13 квітня 1919 р. – З журналу засідань (ч. 96) Ради Народних Міністрів про встановлення порядку роботи міністерств (6-годинного робочого дня, “діжурства” у позаслужбові години і святкові дні; порядок роботи у Великодні дні), а також прикомандирування “зайвих урядовців” з одних міністерств до інших.....	133
№ 558	16 квітня 1919 р. – З журналу засідання (ч. 99) Ради Народних Міністрів про зобов’язання усіх урядовців з Наддніпрянської України, що перебувають на території Західної Облaсті УНР, негайно прибути до місць розташування установ і зайняти свої посади під загрозою звільнення і оголошення дезертирами за законами військового часу “як залишивших в скрутний час Вітчизну”.....	134
№ 559	22 квітня 1919 р. – З “Розпорядку” Державного секретаріату внутрішніх справ Західно-Української Народної Республіки про боротьбу з хабарництвом.....	135
№ 560	28 квітня 1919 р. – Доклад керуючого справами Директорії Володимира Лотоцького до члена Директорії Української Народної Республіки Андрія Макаренка про виділення коштів для надання матеріальної допомоги та виплату святкових нагород перед Великодніми святами для урядовців канцелярії Директорії.....	136
№ 561	28 квітня 1919 р. – Доклад керуючого справами Директорії Володимира Лотоцького до члена Директорії Української Народної Республіки	

	Андрія Макаренка про неможливість повної ліквідації канцелярії Директорії.....	136
№ 562	2 травня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 108) Ради Народних Міністрів про порядок проведення евакуації урядовців центральних установ з м. Рівного, зокрема, про оформлення відпустки і виплату авансом платні до 1 жовтня 1919 р. тим урядовцям, які залишаються в місті або йдуть до війська	138
№ 563	3 травня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 110) Ради Народних Міністрів про необхідність запобігання “випадкам обсадження” урядовцями “декількох посад і одержання декількох платень”.....	139
№ 564	6 травня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 112) Ради Народних Міністрів про оголошення недійсними старих посвідчень урядовців та обов’язкову заміну їх на нові з огляду на факти зловживання посвідченнями	139
№ 565	16 травня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 117) Ради Народних Міністрів про необхідність ретельної перевірки Державною канцелярією правильності видачі посвідчень вищим урядовцям I–IV класів; про розгляд питання щодо видачі посвідчень чоловікам і жінкам, що служать в одному відомстві “і підлягають один одному в порядку підлеглості”	140
№ 566	23 травня 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 119) Ради Народних Міністрів про необхідність скорочення кількості урядовців у міністерствах “до мінімуму” та запровадження спеціальної реєстрації тих урядовців, що залишилися на праці	141
№ 567	30 травня 1919 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про командировання відповідальних працівників і комуністів, співробітників радянських установ для проведення мобілізації” (протокол №, п. 1)	142
№ 568	5 червня 1919 р. – 3 журналу засідань Ради Народних Міністрів про скорочення видатків на утримання апарату установ та частин військового відомства, а також про повернення до скарбниць міністерств усіх коштів, виплачених службовцям, що залишилися на посаді після 23 травня, наперед до 1 грудня 1919 р. згідно з постановою Кабінету Народних Міністрів від 3 червня 1919 р.	144
№ 569	5 червня, 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 124) Ради Народних Міністрів про врегулювання кадрових питань та питань оплати праці Міністерства шляхів, зокрема виплати службовцям платні та добових за період перебування під більшовицькою владою	145
№ 570	[5 червня 1919 р.] – Доповідна записка про склад та роботу Державної канцелярії	146
№ 571	10 червня 1919 р. Київ. – Декрет Раднаркому УСРР про заборону спільної служби родичів та свояків в одній радянській установі.....	149
№ 572	23 червня 1919 р. Прага. – Із розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 348 “Про виплату нижчим державним службовцям грошової допомоги у зв’язку із дорожнечою”.....	150
№ 573	27 червня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 136) Ради Народних Міністрів про негайне відкликання з відпусток урядовців “в зв’язку з змінившимися обставинами”, через що “у всіх відомствах праця збільшилась”....	152

№ 574	1 липня 1919 р. Берегове. – Із звіту в. о. піджупана Березької жупи законодавчій комісії жупи про стан державної служби в жупі після поразки комуністичної влади.	153
№ 575	5 липня 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 140) Ради Народних Міністрів про повернення за компетенцією до Міністерства внутрішніх справ справи щодо надання матеріальної допомоги обікраденому урядовцеві МВС Марії Михайленко.	156
№ 576	14 липня 1919 р. – 3 меморандуму Григорія Жатковича про майбутній державно-адміністративний устрій та організацію державної служби на Закарпатті (в "Русинії") у складі Чехословацької Республіки	156
№ 577	14 липня 1919 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про справи проти спеціалістів – співробітників радянських установ" (протокол №, п. 8)	158
№ 578	17 липня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 148) Ради Народних Міністрів про надання одноразової допомоги "на дорожнечу" усім службовцям державних установ та органів місцевого самоврядування.	159
№ 579	16 серпня 1919 р. – 3 повідомлення газети "Україна" про нові законодавчі акти Директорії УНР стосовно матеріального забезпечення державних службовців	159
№ 580	26 серпня 1919 р. – Повідомлення газети "Україна" про ухвалення Директорією УНР постанови стосовно поліпшення матеріального становища службовців урядових установ у м. Кам'янці-Подільському.	161
№ 581	30 серпня 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 179) Ради Народних Міністрів про призначення Директорією УНР Ісаака Мазепи Головою Ради Міністрів замість звільненого "з огляду на перевтому" від обов'язків Голови Бориса Мартоса з оголошенням останньому щирої подяки "за його корисну для республіки працю".	161
№ 582	15 вересня 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 192) Ради Народних Міністрів про ухвалення проекту штатів державних інспекторів.	162
№ 583	16 вересня 1919 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки про асигнування на представництво і пов'язані з ним "безвідчитні" видатки	163
№ 584	26 вересня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 198) Ради Народних Міністрів про встановлення для центральних і місцевих державних установ 6-годинного робочого дня, єдиних службових годин (від 9-ї ранку до 3-ї год. пополудні), вартування у позаслужбові години (без зарахування варті позаслужбовою працею); запровадження в усіх урядових установах такого ритму роботи, який би "відповідав вимогам життя і загального напруження державної праці".	164
№ 585	3 жовтня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 205) Ради Народних Міністрів про асигнування коштів з державної скарбниці "як одноразової допомоги на лікування" отаманам Василеві Тютюннику та Володимирові Сінклеру, які на вищих військових посадах "в найтяжчі часи для УНР чесно і совісно виконували свої обов'язки"	165
№ 586	13 жовтня 1919 р. – "Закон про урочисту обітницю Директорії, міністрів, урядовців і суддів та присягу військових на вірність Українській	

	<i>Народній Республіці”, ухвалений Радою Народних Міністрів; форми присяги</i>	165
№ 587	13 жовтня 1919 р. Кам’янець-Подільський. – Звернення загальних зборів Українського Кирило-Мефодіївського братства до Директорії Української Народної Республіки про прийняття церковної присяги на вірність українському народу	167
№ 588	21 жовтня 1919 р. – 3 повідомлення газети “Україна” про встановлення Директорією УНР порядку оплати участі службовців центральних урядових установ у засіданнях різних комісій	168
№ 589	31 жовтня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 223) Ради Народних Міністрів про надання одноразової допомоги урядовцям центральних і місцевих установ	169
№ 590	10 листопада 1919 р. – Витяг з журналу засідання (ч. 231) Ради Народних Міністрів про мобілізацію урядовців центральних та місцевих державних установ	170
№ 591	12 листопада 1919 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки <i>“Про видачу одноразової допомоги евакуйованим служачим центральних і місцевих державних установ на придбання одягу і допомоги родинам їх, а також іншим служачим центральних і місцевих державних установ – з приводу дорожнечі”, ухвалена Радою Народних Міністрів</i>	171
№ 592	15 листопада 1919 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки про верхове керування державними справами Республіки у разі відсутності членів Директорії	172
№ 593	16 грудня 1919 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки <i>“Про тимчасовий штатний розклад платні урядовим особам Центральних Установ У. Н. Р. на час перебування цих Установ при Ставці Головного Отамана Військ У. Н. Р.”</i>	173
№ 594	17 грудня 1919 р. Прага. – Із закону Чехословацької Республіки № 2 <i>“Про зміну деяких постанов, що регулюють пенсійне забезпечення державних службовців, умов виходу їх на пенсію, а також про деякі переваги державних службовців”</i>	174
№ 595	26 січня 1920 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки <i>Про зміну існуючих законів і постанов про видачу добових грошей з приводу евакуації і дорожнечі, ухвалена Радою народних міністрів</i>	177
№ 596	29 лютого 1920 р. Прага. – Із закону Чехословацької Республіки № 121, яким запроваджувалась конституція (Конституційна грамота) Чехословацької Республіки, зокрема, про компетенції Союму Підкарпатської Русі, порядок призначення губернаторів, обрання посадовців з місцевого населення тощо	179
№ 597	9 квітня 1920 р. Прага. – Із закону Чехословацької Республіки № 222 <i>“Про обчислення службового стажу державних службовців”</i>	181
№ 598	15 квітня 1920 р. Прага. – Закон Чехословацької Республіки № 269 щодо умов проходження служби службовцями та нижчими службовцями, які служили у державній адміністрації та установах колишньої угорської держави	183

№ 599	26 квітня 1920 р. Прага. – Із розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 356 <i>“Про зміни Генерального статуту Підкарпатської Русі”</i> ...	188
№ 600	29 травня 1920 р. Київ. – Закон <i>Про поліпшення матеріального стану служачих місцевих державних установ, що підлягають Українській Народній Республіці, ухвалений Радою Народних Міністрів</i>	192
№ 601	8 липня 1920 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про відвідування відповідальними працівниками суботників та відміну в цей день засідань”</i> (протокол № 31, п. 6)	194
№ 602	25 липня 1920 р. [Відень]. – “Розпорядок” диктатора Західно-Української Народної Республіки Євгена Петрушевича <i>“Про організацію Уряду для виконання Державної влади в Західно-Українській Народній Республіці в часі тривання повновластий Диктатора”</i>	194
№ 603	27 липня 1920 р. Прага. – Із розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 476 <i>“Про тимчасову організацію політичного управління на території Підкарпатської Русі”</i>	197
№ 604	3 серпня 1920 р. Прага. – Розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 469 <i>“Про заснування державної промтоварної бази для потреб державних службовців та вчителів”</i>	200
№ 605	16 серпня 1920 р. Чернівці. – Присяга на вірність румунському королю Фердинанду I, складена Юго фон Реццорі при призначенні його інженером-архітектором I-го класу у Дирекції мостів і шляхів Буковини ..	201
№ 606	30 серпня 1920 р. Відень. – “Розпорядок” диктатора Західно-Української Народної Республіки Євгена Петрушевича щодо створення при уряді кодифікаційної комісії <i>“для справ внутрішніх, судових і комунікації”</i>	202
№ 607	30 вересня 1920 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про затвердження пропозиції ВУЦВК щодо поширення в УСРР закону РСФРР про звільнення членів ЦВК, наркомів, членів колегії та президії виконкому від мобілізації (протокол № 52, п. 11)	204
№ 608	13 листопада 1920 р. Відень. – “Розпорядок” диктатора Західно-Української Народної Республіки Євгена Петрушевича <i>“Про виплату одноразового надзвичайного додатку до платень урядовцям та функціонерам Уряду Диктатора Західно-Української Народної Республіки та урядовцям і функціонерам Віденського Посольства Західно-Української Народної Республіки”</i> у зв'язку з <i>“надзвичайним піднесенням цін”</i>	204
№ 609	20 грудня 1920 р. Варшава. – Розпорядження Ради Міністрів Польської Республіки стосовно розміру оплати на відрядження, харчування та повернення коштів за дорогу державним службовцям	205
№ 610	28 грудня 1920 р. Варшава. – Розпорядження Президента міністрів і міністра фінансів Польської Республіки щодо зміни розміру оплати праці державних службовців нижчих рангів	207
№ 611	1920 р. Львів. – Анкета Міхала Максимовича, складена при вступі на посаду канцелярського урядовця.....	209
№ 612	15 лютого 1921 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про українську мову”</i> (протокол № 23, п. 6).....	210

№ 613	23 лютого 1921 р. Варшава. – Розпорядження Ради Міністрів Польської Республіки щодо підвищення інфляційних доплат для державних службовців	210
№ 614	14 березня 1921 р. Варшава. – Розпорядження Ради Міністрів Польської Республіки щодо організації діяльності адміністративної влади на місцях другої інстанції (воєводств) на теренах колишнього Королівства Галичини і Лодомерії та Великого Краківського Князівства	211
№ 615	18 березня 1921 р. Варшава. – Постанова Ради Міністрів Польської Республіки про боротьбу зі злочинами, пов'язаними з хабарництвом урядовців	222
№ 616	22 березня 1921 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про мобілізацію Харківським губкомом працівників центральних установ”</i> (протокол № 28, п. 3)	225
№ 617	10 травня 1921 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про товарний фонд для радянських службовців”</i> (протокол № 46, п. 4)	225
№ 618	25 травня 1921 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про радянських службовців”</i> (протокол № 51, п. 3)	227
№ 619	30 червня 1921 р. Прага. – Закон Чехословацької Республіки № 251 щодо заміни у номенклатурі посад державних службовців категорії <i>“слуга”</i> на назву <i>“нижчий службовець”</i>	227
№ 620	12 липня 1921 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про скорочення штатів радянських установ”</i> (протокол № 69, п. 17)	228
№ 621	21 грудня 1922 р. Прага. – Закон Чехословацької Республіки № 409 <i>“Про переведення державних службовців на іншу службову посаду”</i>	229
№ 622	Січень 1923 р. Харків. – Проект Інструкції з перевірки особового складу Наркомату державного контролю УСРР з метою боротьби з хабарництвом	230
№ 623	Не раніше серпня 1923 р. – Із звіту про діяльність відомчої комісії Волинського губдержконтролю по боротьбі з хабарництвом за липень 1923 р.	231
№ 624	19 листопада 1923 р. – 3 <i>“Положення про застосування закону про державних службовців Румунії”</i> , що поширювалося на Буковину та Бессарабію	232
№ 625	[1923 р.] – 3 відомостей про звільнених Комісією по боротьбі з хабарництвом співробітників Наркомату державного контролю та його губернських органів	236
№ 626	19 січня 1924 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про оплату праці членів ВУЦВК”</i> (протокол № 51а, п. 2)	238
№ 627	17 квітня 1924 р. Чернівці. – Обіжник Міністерства внутрішніх справ Румунії щодо заборони державним службовцям брати участь в політичних товариствах антисемітського і фашистського характеру	238
№ 628	8 серпня 1924 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про українізацію радянського апарату”</i> (протокол № 18, п. 34)	240
№ 629	13 лютого 1925 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про доповідь ЦКК про чистку державного апарату”</i> (протокол № 52, п. 6)	240

№ 630	26 лютого 1925 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про проєкт декрету “Про заходи по терміновому проведенню повної українізації радянського апарату”</i> (протокол № 55, п. 2).....	242
№ 631	19 червня 1925 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про постанову комісії Політбюро з українізації держапарату”</i> (протокол № 75, п. 6).....	242
№ 632	21 серпня 1925 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про зарплату співробітникам держустанов, що забезпечуються державним та місцевим бюджетом”</i> (протокол № 84, п. 16).....	243
№ 633	24 червня 1926 р. Прага. – Із закону Чехословацької Республіки № 103 <i>“Про впорядкування заробітної плати та деяких службових відносин державних службовців”</i>	243
№ 634	14 березня 1927 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про спрощення Рад і господарського апарату, про режим ощадливості та боротьбу з бюрократизмом”</i> (протокол № 80, п. 10).....	249
№ 635	15 липня 1927 р. Прага. – Із розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 103 <i>“Про службові категорії та службові звання”</i>	250
№ 636	13 грудня 1927 р. Прага. – Розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 174 <i>“Про кваліфікацію нижчих службовців”</i>	258
№ 637	19 березня 1928 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про мову в установах союзного значення в Україні”</i> (протокол № 18, п. 15).....	260
№ 638	5 жовтня 1928 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про чистку радянського апарату”</i> (протокол № 51, п. 3).....	261
№ 639	7 лютого 1929 р. Прага. – Розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 18 <i>“Про службовий одяг державних прагматикальних службовців”</i>	261
№ 640	Не раніше 1 травня 1929 р. Чернівці. – Щорічна оцінка державного службовця префектури Чернівецького повіту Євгенії Ботезат за період з 1 травня 1928 по 1 травня 1929 р.....	264
№ 641	27 липня 1930 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про реорганізацію апарату в зв’язку з переходом на районну систему”</i> (протокол № 4, п. 10).....	266
№ 642	7 листопада 1930 р. Прага. – Із розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 163 <i>“Про прийняття на державну службу службовців органів самоврядування та пов’язані з цим обмеження”</i>	267
№ 643	12 травня 1932 р. Чернівці. – Обіжник спілки державних службовців Буковини щодо визначення пільг для членів спілки.....	277
№ 644	1 листопада 1932 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про покращення матеріально-побутових умов керівних районних робітників”</i> (протокол № 88, п. 15/12).....	278
№ 645	16 грудня 1932 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про прохання ряду організацій про додаткове занесення до списку керівних районних робітників, що знаходяться на спеціальному централізованому постачанні – робітників по їх лінії”</i> (протокол № 94, п. 57/31).....	282

№ 646	22 березня 1933 р. Бухарест. – Закон “Роз’яснення статті 58 Закону “Про статус державного службовця”, схвалений румунським королем Каролем II, щодо порядку звільнення державних службовців	283
№ 647	7 квітня 1933 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про затримку проведення постанови ЦК від 26 жовтня 1932 р. “Про підвищення заробітної плати працівникам ЦК, обкомів, міськкомів, а також керівним працівникам районів” (протокол № 109, п. 42/16)	285
№ 648	12 липня 1933 р. Прага. – Із закону Чехословацької Республіки № 147 “Про переслідування державних службовців та деяких інших осіб за антидержавну діяльність та про переведення суддів на іншу посаду проти їхньої волі”	285
№ 649	3 травня 1934 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про перевірку стану українізації в центральних установах” (протокол № 8, п. 9) . .	291
№ 650	26 лютого 1935 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про висунення українських кадрів” (протокол № 33, п. 1).	291
№ 651	13 березня 1935 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про хід підготовки і розгортання житлового будівництва наркоматів і республіканських установ у м. Києві” (протокол № 36, п. 20/8).	292
№ 652	29 серпня 1935 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про українізацію в областях” (протокол № 47, п. 43/28)	292
№ 653	10 листопада 1935 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про зарплату районних працівників” (протокол № 51, п. 57/51).	293
№ 654	26 грудня 1935 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про організацію курсів по підготовці керівних радянських працівників при ЦВК УСРР” (протокол № 53, п. 34/1)	293
№ 655	16 березня 1936 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про надмірне вживання скорочених найменувань у листуванні господарських, радянських, партійних і професійних організацій” (протокол № 57, п. 33/14)	293
№ 656	17 червня 1936 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про порядок лікування партійного і радянського активу” (протокол № 62, п. 6-оп.)	294
№ 657	21 липня 1936 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про дотацію на обіди і припинення видачі пайків працівникам апаратів ЦК КП(б)У, РНК УСРР і наркоматів УСРР” (протокол № 64, п. 12/9)	295
№ 658	13 травня 1937 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про номенклатуру посад працівників партійних, радянських та господарських організацій, що підлягають затвердженню” (протокол № 89, п. 1).	296
№ 659	4 березня 1938 р. Чернівці. – Із списку державних службовців примарії м. Чернівці, які склали присягу на вірність новій Конституції Румунії 1938 року.	296
№ 660	22 жовтня 1938 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про постанову РНК УСРР “Про затвердження персонального складу комісії при РНК УСРР по призначенню персональних пенсій республіканського значення” (протокол № 5, п. 95-оп.)	298
№ 661	26 жовтня 1938 р. Хуст. – Протокол складання “міністром для Підкарпатської Русі” Августином Волошиним “урядової” присяги (по телефону). .	299

№ 662	27 жовтня 1938 р. Ужгород. – Привітання службовців Міністерства шкільництва і народної освіти Августина Волошину з нагоди призначення його Прем'єр-міністром уряду Підкарпатської Русі	300
№ 663	1 листопада 1938 р. Ужгород. – Повідомлення Президії Уряду Підкарпатської Русі редактору Василю Гренджі-Донському про прийом його на роботу “як договірного урядовця” на посаду референта відділу пропаганди	300
№ 664	12 грудня 1938 р. Прага. – Оголошення уряду Чехословацької Республіки про введення в дію Закону № 329/1938 “Про повний зміст <i>prunuciv</i> про автономію Підкарпатської Русі”; текст із Закону	300
№ 665	12 грудня 1938 р. Прага. – Повідомлення Канцелярії Президента Чехословацької Республіки Уряду Підкарпатської Русі про складання “предсідником влади в Підкарпатській Русі” Августином Волошином (особисто) присяги на Конституції 12 грудня 1938 року	313
№ 666	12 грудня 1938 р. Тячів. – Прохання судового радника крайового суду Михайла Калинова до влади Підкарпатської Русі в Хусті про переведення його на роботу з відділу юстиції у відділ пошти і телеграфів	313
№ 667	23 грудня 1938 р. Хуст. – Розпорядження Міністерства культу, шкіл, народної освіти про вживання усіма службовцями “на державній та громадській службі, в урядовім листуванні, а також у зносинах із патентами” української літературної мови; рекомендований перелік словників та підручників	314
№ 668	2 січня 1939 р. Хуст. – Повідомлення Президії Уряду Підкарпатської України про прийом на роботу Миколи Калинюка	316
№ 669	13 січня 1939 р. Хуст. – Прохання Карпатської січі до Президії Уряду Карпатської України про дозвіл на купівлю зброї для “вишколення та виконання служби січовиками”	316
№ 670	23 січня 1939 р. Хуст. – Декрет уряду Карпатської України про затвердження членів Українського Національного Об'єднання	316
№ 671	26 січня 1939 р. Хуст. – Повідомлення Міністерства господарських справ Карпатської України Миколі Бандусяку про призначення на роботу керівником канцелярії “для евіденції утіканців із території Карпатської України, відступленої Мадярщині”	318
№ 672	27 січня 1939 р. Хуст. – Повідомлення Президії Уряду Підкарпатської України Міністерству для господарських справ про погодження кандидатури Романа Кирчіва на посаду урядника 6-го ступеня “в категорії концептних урядників” державної фінансової служби	318
№ 673	30 січня 1939 р. Хуст. – Лист коменданта Карпатської січі до міністра внутрішніх справ Карпатської України про спільну працю обох відомств у справі призначення службовців до жандармерії і фінансової сторожі	319
№ 674	11 березня 1939 р. Хуст. – Звернення президії Уряду Підкарпатської України до службовців про дотримання порядку в робочий час	320
№ 675	13 березня 1939 р. Хуст. – Повідомлення Президії Уряду Підкарпатської України Стефану Ганчаку про відмову прийняти його на державну службу через неповноліття	321

№ 676	3 липня 1939 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про штати і структуру відділів ЦК КП(б)У”</i> (протокол № 13, п. 121-оп.)	321
№ 677	9 липня 1939 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про структуру і штати обкомів, міськкомів, міськрайкомів і райкомів КП(б)У”</i> (протокол № 13, п. 138-оп.)	325
№ 678	Липень 1939 р. – Із листа Стефана Фенцика прем’єр-міністру Угорщини з пропозиціями щодо облаштування державного життя на Закарпатті, що було окуповане Угорщиною, зокрема, дотримання автономного статусу Закарпаття, запровадження у державних установах <i>“угро-руської”</i> мови, прийому на державну службу місцевих <i>“підкарпатських”</i> службовців відповідної кваліфікації.	326
№ 679	1 серпня 1939 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про затвердження Постанови РНК УРСР <i>“Про встановлення персональних ставок зарплати для наркоматів та установ і підприємств республіканського і місцевого підпорядкування УРСР на 1939 р.”</i> (протокол № 14, п. 66-оп.) . . .	328
№ 680	7 серпня 1939 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про постанову РНК УРСР “Про придбання меблів для обладнання квартир керівних працівників наркоматів УРСР”</i> (протокол № 14, п. 210-оп.)	330
№ 681	29 грудня 1939 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про затвердження Постанови РНК УРСР <i>“Про штати обкомів і міськкомів партії західних областей України”</i> (протокол № 16, п. 6-оп.)	331
№ 682	[1939–1940 рр.] – 3 концепції <i>“Міністерства та їх компетенція”</i> , підготовленої Комісією Державного Планування ОУН	331
№ 683	[1939–1940 рр.] – 3 проекту закону про Міністерство фінансів Комісії Державного Планування ОУН з викладом функцій міністерства щодо державних службовців	332
№ 684	[1939–1940 рр.] – Проект постанови про повноважних представників влади <i>“Урядове розпорядження з дня . . . про державних мужів довір’я і тимчасових кураторів”</i> , підготовлений Комісією Державного Планування ОУН.	332
№ 685	7 квітня 1940 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про видачу зброї партійно-радянським і комсомольським працівникам західних областей УРСР”</i> (протокол № 18, п. 478-оп. – <i>“окрема папка”</i>)	334
№ 686	14 червня 1940 р. Будапешт. – Пропозиція міністра збройних сил Угорщини Міністерству внутрішніх справ щодо звільнення українських службовців з роботи в установах Закарпаття	335
№ 687	18 липня 1940 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про затвердження штатів відповідальних і технічних працівників обкомів, міськкомів, міськрайкомів і сільських райкомів КП(б)У”</i> (протокол № 3, п. 196-оп.)	336
№ 688	11 жовтня 1940 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про затвердження штатів обкомів, міськкомів, райкомів КП(б)У новоутворених Аккерманської і Чернівецької областей на 1940 рік”</i> (протокол № 9, п. 40-оп.)	337
№ 689	[1940 р.] – Витяг з проекту конституції Української держави, підготовленого діячем Проводу ОУН Миколою Сціборським.	338

№ 690	14 квітня 1941 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про факти роздування управлінських і обслуговуючих штатів у колгоспах УРСР і заходи по ліквідації цих фактів” (протокол № 18, п. 30-оп.)	339
№ 691	30 липня 1941 р. Чернівці. – 3 постанови уповноваженого при адміністрації Буковини Александру Ріошану про створення дирекції при адміністрації Буковини	341
№ 692	25 вересня 1941 р. Львів. – Повідомлення керівника Управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства всім відділам та службам губернатора дистрикту “Галичина” щодо надання службовцям різних категорій, які не мають приватного помешкання для проживання, знижок на кімнати в готелі	343
№ 693	30 вересня 1941 р. Львів. – Запит керівника Управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства всім відділам та службам губернатора дистрикту “Галичина” відповідно до листа поштового управління щодо кола посадових осіб, уповноважених вести переговори державного значення, з метою обмеження зловживань службовим становищем у різних інстанціях при проведенні телефонних розмов.	345
№ 694	13 жовтня 1941 р. Львів. – Службова записка Управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства всім відділам та службам дистрикту “Галичина”, а також окружним старостам і старостам міст щодо ротації кадрів службовців та співробітників із зазначенням порядку прийняття на посаду	346
№ 695	Листопад 1941 р. Чернігів. – Настанови міського коменданта Чернігова щодо службових обов’язків голів районів та старост, порядку організації роботи райуправи, затвердження старост, боротьби з партизанами та вирішення господарських питань	347
№ 696	15 грудня 1941 р. Могилів. – Рішення префекта Могилівського повіту Губернаторства Трансністрії д-ра Іоана Беяну про призначення з 1 жовтня 1941 р. інженера-агронома, ліценціату Яського університету Елаша Андрея на посаду начальника канцелярії Управління сільського господарства Могилівського повіту	352
№ 697	27 грудня 1941 р. Чернігів. – 3 протоколу засідання Чернігівської міської управи про розгляд штатного розпису Чернігівської міської управи на 1942 рік.	353
№ 698	10 січня 1942 р. Краків. – Обіжник управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства з інструкцією щодо виготовлення та оформлення службових посвідчень для службовців усіх дистриктів Генерал-губернаторства	356
№ 699	10 січня 1942 р. Чернівці. – Із списку директоратів Губернаторства Буковина із зазначенням кількості телефонів у приміщеннях уряду Буковини	360
№ 700	1 лютого 1942 р. Мелітополь. – Протокол № 5 засідання радників Мелітопольської міської управи про звільнення N від виконання обов’язків старости міської управи і призначення на цю посаду N	362
№ 701	4 лютого 1942 р. Львів. – Циркуляр керівника Управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства до всіх відділів та служб що-	

	до надання відомостей про потребу в додаткових посвідченнях для службовців ненімецького походження у зв'язку із втратою чинності посвідчень старого зразка	363
№ 702	10 лютого 1942 р. Львів. – Вказівки керівника Управління при губернаторові дистрикту “Галичина” д-ра Лозакера усім керівникам структур дистрикту щодо поведження у разі звинувачення службовця у кримінальному правопорушенні, зокрема, щодо втручання у процес розгляду справи, використання керівниками службового становища у разі звинувачення їхнього підлеглого та отримання свідчень у ході розслідування	364
№ 703	19 лютого 1942 р. Рівне. – Постанова про врегулювання умов оплати праці та роботи для всіх українських службовців, які працюють у німецьких установах, видана райхскомісаром України Еріхом Кохом	365
№ 704	Лютий 1942 р. Чернівці. – Список державних установ, які підпорядковуються Директорату адміністративних справ у Чернівцях	372
№ 705	17 березня 1942 р. Хортиця. – Лист шефа Хортинської райуправи N посаднику с. Лукашеве про підпорядкування та обов'язки допоміжної поліції	373
№ 706	20 березня 1942 р. Чернігів. – Наказ № 57 по Чернігівській міській управі про звільнення з посади начальника адміністративного відділу N за службове недбальство	374
№ 707	20 березня 1942 р. Чернігів. – Наказ № 58 по Чернігівській міській управі про раціональне використання робочого часу	375
№ 708	26 березня 1942 р. Чернігів. – Наказ № 67 по Чернігівській міській управі про оголошення подяки завідувачу міського відділу культури та освіти N за проявлену ініціативу щодо організації збереження пам'яток старовини	375
№ 709	15 квітня 1942 р. – 3 Тимчасової постанови про працю Надзвичайної комісії для порядкування земельного питання в Україні щодо регламентації ведення громадських господарств у 1942 році	376
№ 710	17 квітня 1942 р. Мелітополь. – 3 протоколу засідання радників Мелітопольської міської управи про преміювання окремих працівників міської управи	376
№ 711	20 квітня 1942 р. – Лист-прохання службовців сільської міліції с. Левковець до претора Шпиківського району щодо умов роботи та заборгованості по зарплатні	377
№ 712	23 квітня 1942 р. Львів. – Попередній штатний розпис та службовий порядок Управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства із розподілом обов'язків та вказівками щодо прийняття на роботу та оформлення службових документів	378
№ 713	4 травня 1942 р. Вінниця. – Наказ № 41 Вінницької міської управи про затвердження структури управи та негайне опрацювання начальниками відділів штатних розписів та списків осіб, що призначаються на посади	383
№ 714	Травень 1942 р. Вінниця. – Штатний розпис Вінницької міської управи, запроваджений від 1 травня 1942 р.	384

№ 715	6 червня 1942 р. – 3 наказу райхсміністра у справах окупованих східних територій Альфреда Розенберга щодо вивчення службовцями райхскомісаріатів “Остланд” та “Україна” мов місцевого населення	386
№ 716	16 червня 1942 р. Львів. – Повідомлення Управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства про прийняття Гедвіг Платт на посаду канцелярського службовця при дистрикті “Галичина” із зазначенням ставки згідно з тарифною схемою оплати, а також відповідно до правових засад державної служби	388
№ 717	26 червня 1942 р. Чернігів. – Порядок накладання покарань старостами районів (до старости Мало-Дівичького району)	390
№ 718	30 червня 1942 р. Мелітополь. – 3 розпорядження фельдкомендатури № 44 про встановлення окладу районних керівників, міських старост і службовців української допоміжної поліції.	391
№ 719	2 вересня 1942 р. Чернігів. – Наказ № 205 по Чернігівській міській управі про своєчасну явку на роботу та раціональне використання робочого часу.	392
№ 720	6 вересня 1942 р. Львів. – Анкета державного службовця Львівського окружного староства дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства	393
№ 721	14 вересня 1942 р. Берлін. – Циркуляр райхсміністра у справах окупованих східних територій Альфреда Розенберга співробітникам німецьких адміністрацій і німецьких торговельних товариств щодо дотримання норм особистого поведження та недопущення зловживань службовим становищем з боку німецьких службовців та співробітників, що перебувають на окупованих східних територіях, з метою недопущення завдання “шкоди німецькій репутації”	394
№ 722	6 жовтня 1942 р. Чернівці. – 3 наказу губернатора Буковини генерала Корнеліу Калотеску № 10944 щодо внесення змін до статті 113 кодексу державних службовців стосовно призначення, переміщення та підвищення в ранзі керівників директоратів Буковини.	397
№ 723	Листопад 1942 р. – Звіт директора інспекторату Іона Мунтяну про діяльність окружного інспекторату пропаганди на Буковині за період від 15 листопада 1941 року до 15 листопада 1942 року	397
№ 724	1 січня 1943 р. Чернівці. – Зі звіту начальника окружної служби Генерального директорату відбудови м. Чернівці за 1942 рік головного інженера N	403
№ 725	Січень 1943 р. – Із схеми районного бюджету Губернаторства Трансністрії на 1943/1944 фінансовий рік, надісланій до претур, про видатки на утримання місцевих та румунських службовців	405
№ 726	1 лютого 1943 р. – Із розпорядження головного штабу німецької армії про розмір і порядок оплати місцевих робітників та службовців окупованих районів райхскомісаріату “Україна”.	406
№ 727	27 лютого 1943 р. – Наказ № 16/1943 губернатора провінції Буковина генерала Корнеліу Калотеску стосовно впорядкування організації та діяльності відділів генерального секретаріату уряду провінції Буковина.	414
№ 728	11 березня 1943 р. Могилів. – Форма присяги державного службовця та протокол про складення Октавіаном Ванчею у присутності префек-	

	та та священника присяги при вступі на посаду у Могилівському повіті Губернаторства Трансністрії.....	418
№ 729	15 березня 1943 р. – Наказ № 20 Шпиківської претури з оголошенням наказу Тульчинської префектури про призначення Н шефом дорожньої секції	419
№ 730	19 квітня 1943 р. Рівне. – З наказу райхскомісара України Еріха Коха для доведення до відома службовців усіх відділів райхскомісаріату “Україна” про виконання інструкцій райхсміністра у справах окупованих східних областей щодо виготовлення службової форми, виплату компенсацій та інших форм матеріальної допомоги.....	420
№ 731	28 червня 1943 р. Рівне. – Циркуляр райхскомісара України Еріха Коха щодо порядку оформлення відпусток службовців, зокрема про при- пинення практики подовження відпусток.....	423
№ 732	30 липня 1943 р. Прилуки. – Інструкція з Прилуцької районної управи старшині с. Лиски про правила ведення реєстрації народжень, смертей та шлюбів.....	424
№ 733	17 грудня 1943 р. – Протокол, підписаний субпрефектами Могилівсько- го повіту та головою м. Могилів, про внесення змін до існуючого по- рядку призначення посадовців міських та сільських примарій, зокре- ма, про скасування сільських рад, запровадження призначення голів та помічників голів комун преторами замість висунення їх общинами, регулювання кількості румунських і місцевих посадовців претором, надання претору права вживати дисциплінарних заходів проти поса- довців району тощо	426
№ 734	1943 р. Чернівці. – Розпорядження Центрального Економату державних службовців м. Чернівці щодо надання списку службовців за усталеною формою для забезпечення дровами	429
№ 735	1943 р. – Із скороченої схеми районного бюджету Губернаторства Трансністрії на 1943/1944 фінансовий рік, надісланій до претур, про видатки на утримання службовців	431
№ 736	[1943 р.] – Наказ № 31 районного претора Александреску для всіх служ- бовців району з вимогами щодо зовнішнього вигляду та особистого поводження чиновників на службі	432
№ 737	5 лютого 1944 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про затвердження Постанови РНК УРСР “Про організацію їдалень при наркоматах та цен- тральних установах і організаціях УРСР” (протокол № 35, п. 19-оп.)	432
№ 738	21 лютого 1944 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про мате- ріальну допомогу мобілізованим у західні області УРСР партійним і ра- дянським працівникам і їх сім’ям” (протокол № 35, п. 66-оп.).....	433
№ 739	15 березня 1944 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про заходи по підбору і розстановку кадрів у наркоматах і центральних організа- ціях УРСР” (протокол № 36, п. 49-оп.).....	434
№ 740	10 травня 1944 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про розподіл зброї для озброєння партійно-радянського активу, що працює в західних областях УРСР” (протокол № 32, п. 369 – “окрема папка”).....	437

№ 741	29 липня, 1944 р. Фрателія-Тімішоара. – Висновок Комісії з перевірки службовців, що залишилися під радянською окупацією, та рішення губернатора про відновлення на державній службі колишнього вчителя комуни Верхні Бросківці Хотинського повіту Дмитра Мельничука.	437
№ 742	7 листопада, 1944 р. Хуст. – Інструкція чехословацького урядового делегата міністра Ф. Немеця всім окружним та місцевим народним радам щодо затримання осіб, що “проявили протидержавні свої наміри” і “брали участь в правительствах і веденні публічними справами”	441
№ 743	9 грудня 1944 р. Ужгород. – Розпорядження голови Народної Ради Закарпатської України про порядок призначення службовців Народної Ради	442
№ 744	15 грудня 1944 р. Ужгород. – Розпорядження Народної Ради Закарпатської України про звільнення службовців від громадських робіт	443
№ 745	16 грудня 1944 р. Ужгород. – Лист Народної ради Закарпатської України до військового коменданта м. Ужгорода стосовно надання згоди на друкування запитного листа для “державних і публічних службовців”	444
№ 746	23 грудня 1944 р. Київ. – Постанова РНК УРСР та Політбюро ЦК КП(б)У “Про розподіл лімітів на додаткові види харчування для керівників і керівних працівників партійних, радянських, господарських, профспілкових і комсомольських організацій УРСР на перший квартал 1945 року” (протокол № 52, п. 24-оп.)	444
№ 747	21 грудня 1944 р. Київ. – Постанова РНК УРСР та ЦК КП(б)У “Про створення при РНК УРСР Ради допомоги західним областям” (протокол № 52, п. 16-оп.)	445
№ 748	9 січня 1945 р. Ужгород. – Декрет Народної Ради Закарпатської України про складання присяги членами Народної Ради і державними службовцями перед вступом на посаду; форма присяги	450
№ 749	20 січня 1945 р. Буштино. – Анкета (“запитний лист”) для державних та публічних службовців, заповнена Миколою Медвідем.	451
№ 750	26 січня 1945 р. Ужгород. – Обіжник Народної Ради Закарпатської України про подання на затвердження списків посад державних службовців та кваліфікаційних вимог до них з метою “систематизації службових місць”	453
№ 751	5 лютого 1945 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про підготовку радянських працівників для західних областей УРСР” (протокол № 55, п. 25-оп.)	454
№ 752	6 лютого 1945 р. Київ. – Постанова Оргбюро ЦК КП(б)У “Про укомплектування радянськими працівниками західних областей УРСР” (протокол № 42, п. 161-оп.)	456
№ 753	20 лютого 1945 р. Ужгород. – Лист Уповноваженого Народної Ради Закарпатської України в справах соціальної опіки до президії НРЗУ стосовно призначення Олександра Гумбурга на посаду референта	460
№ 754	20 лютого 1945 р. Ужгород. – Лист голови Народної Ради Закарпатської України Івана Туряниці до Олександра Гумбурга про призначення його референтом до відділу Народної ради в справах соціальної опіки.	461

№ 755	8 березня 1945 р. Дубриничі. – Посвідчення про благонадійність, видане сільським народним комітетом с. Дубриничі вчительці Олені Дожа	461
№ 756	13 березня 1945 р. Рахів. – Лист Народної Ради Закарпатської України Рахівському окружному народному комітету про умови прийому громадян на державну службу.	462
№ 757	15 березня 1945 р. Ужгород. – Присяга Олександра Гумбурга на вірність “Батьківщині, Народній Раді Закарпатської України і Маніфесту ... про возз’єднання Закарпатської України з Радянською Україною і вихід зі складу Чехословаччини”.	463
№ 758	23 квітня 1945 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП(б)У “Про виділення одягу та взуття для слухачів курсів радянських працівників при ЦК КП(б)У м. Харкова” (протокол № 27, п. 7-оп.)	464
№ 759	12 квітня 1945 р. Ужгород. – Регламент (“правила для роботи”) відділів Народної Ради Закарпатської України.	464
№ 760	12 квітня 1945 р. Ужгород. – Пропозиція уповноваженого Народної Ради Закарпатської України у справах освіти про призначення Василя Баби́ча на посаду окружного шкільного інспектора та завідуючим відділом народної освіти Рахівського округу.	468
№ 761	19 квітня 1945 р. Ужгород. – Повідомлення про призначення Василя Баби́ча шкільним інспектором Рахівського округу.	469
№ 762	10 травня 1945 р. Ужгород. – Постанова Народної Ради Закарпатської України “Про затвердження штатів президії і всіх відділів та управлінь Народної Ради Закарпатської України”	469
№ 763	10 липня 1945 р. – Із доповіді начальника політуправління 4-го Українського фронту генерал-лейтенанта М. Проніна “Борьба народа Закарпатской Украины за воссоединение с советской Украиной” начальнику Головного політуправління Червоної Армії про зміцнення центрального апарату Народної Ради, зокрема розмежування функцій між відомствами та дотримання чиновниками трудової дисципліни.	471
№ 764	1 серпня 1945 р. Ужгород. – Довідка, видана Народною Радою Закарпатської України керівнику групи відділу у справах соціальної опіки Олександру Гумбургу для перевезення речей з Хуста до Ужгорода	471
№ 765	7 вересня 1945 р. Київ. – Постанова Оргбюро ЦК КП(б)У “Про трьохмісячні курси радянських працівників при ЦК КП(б)У” (протокол № 54, п. 304-оп.)	472
№ 766	1 жовтня 1945 р. Ужгород. – Проект декрету Народної Ради Закарпатської України щодо затвердження числа штатних одиниць та фондів заробітної плати відділів і управлінь Народної Ради.	473
№ 767	3 листопада 1945 р. Ужгород. – Лист уповноваженого Народної Ради Закарпатської України в справах освіти стосовно звільнення Василя Баби́ча з посади шкільного інспектора Рахівського округу та призначення на посаду Івана Попенка	476
№ 768	6 листопада 1945 р. Ужгород. – Розпорядження Народної Ради Закарпатської України про обов’язкову присутність усіх службовців на лекції “Соціалістична революція”.	477

№ 769	11 грудня 1945 р. Київ. – Постанова Оргбюро ЦК КП(б)У <i>“Про організацію річної школи підготовки партійних і радянських працівників Закарпатської області”</i> (протокол № 61, п. 2-оп.).....	477
№ 770	16 липня 1946 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про розподіл обов’язків по ЦК КП(б)У між М. Хрущовим, Д. Коротченком, Д. Мануїльським і К. Литвиним”</i> (протокол № 95, п. 8-оп.)	479
№ 771	26 липня 1946 р. Москва. – Постанова ЦК ВКП(б) за звітом ЦК КП(б) України <i>“Про підготовку, підбір та розподіл керівних партійних і радянських кадрів в українській партійній організації”</i> (протокол № 271, п. 5-с)	481
№ 772	29 серпня 1946 р. Київ. – Постанова Оргбюро ЦК КП(б)У <i>“Про відділ підготовки та перепідготовки партійних і радянських кадрів”</i> (протокол № 86, п. 1г)	486
№ 773	6 вересня 1946 р. Москва. – Постанова Секретаріату ЦК ВКП(б) про скасування <i>“неправильних”</i> рішень Запорізького, Вінницького і Львівського обкомів КП(б) України щодо преміювання партійних працівників	488
№ 774	29 квітня 1947 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про стан роботи з керівними кадрами в органах юстиції УРСР”</i> (протокол № 126, п. 1).....	488
№ 775	1 серпня 1947 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП(б)У <i>“Про забезпечення харчуванням партійних і радянських працівників, що прибувають на вступні іспити до партійних шкіл”</i> (протокол № 86, п. 58-з.).....	496
№ 776	20 серпня 1947 р. Київ. – Інформація Управління кадрами ЦК КП(б)У про підбір керівних кадрів УРСР	496
№ 777	[Не раніше 1 жовтня 1947 р.] Київ. – Довідка відділу обліку управління кадрами ЦК КП(б)У до ЦК про змінність керівних кадрів номенклатури ЦК КП(б)У за дев’ять місяців 1947 року.....	502
№ 778	23 жовтня 1947 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП(б)У <i>“Про поліпшення матеріального становища та видачу одноразової грошової допомоги сім’ям колишніх партійних і радянських робітників України”</i> (протокол № 97а, п. 220-з.)	503
№ 779	1 листопада 1947 р. Київ. – Доповідна записка Секретаря ЦК КП(б)У з кадрових питань Олексія Єпішева першому секретареві ЦК КП(б)У Лазарю Кагановичу про виконання постанов ЦК ВКП(б) від 26 липня 1946 р. і XIII Пленуму ЦК КП(б)У <i>“Про підготовку, підбір і розподіл керівних партійних і радянських кадрів в українській партійній організації”</i>	503
№ 780	12 листопада 1947 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про хід виконання постанов ЦК ВКП(б) і XIII Пленуму ЦК КП(б)У “Про підготовку, підбір і розподіл керівних партійних і радянських кадрів в українській партійній організації”</i> (протокол № 151, п. 11-з.).....	514
№ 781	14 січня 1948 р. Київ. – Постанова ЦК КП(б)У і Ради Міністрів Української РСР <i>“Про відміну діючого порядку соціально-побутового обслуговування керівних радянських і партійних працівників УРСР”</i> (протокол № 156, п. 9-з. – <i>“окрема папка”</i>)	519
№ 782	22 червня 1948 р. [Київ]. – Заява N на ім’я заступника керуючого справами Ради Міністрів УРСР про надання житлової площі	521

№ 783	25 лютого 1950 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про факти використання службового становища у корисних цілях міністром [...] промисловості УРСР N та його заступниками N і N”</i> (протокол № 26, п. 14).....	521
№ 784	[Не раніше 28 квітня 1950 р.] Київ. – Довідка про організацію харчування у державних дачах у Пущі-Водиці і Кончі-Заспі	522
№ 785	6 грудня 1950 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про факт грубого порушення більшовицького принципу підбору кадрів в Міністерстві радгоспів УРСР”</i> (протокол № 51, п. 7-з.).....	524
№ 786	1950 р. Київ. – Довідка Управління справами ЦК КП(б)У про організацію відпочинку для міністрів УРСР, завідувачів відділами ЦК КП(б)У та інших керівних працівників УРСР у державних дачах у Кончі-Заспі та Пущі-Водиці	525
№ 787	29 серпня 1951 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про недоліки в роботі з кадрами у міністерствах та відомствах Української РСР”</i> (протокол № 78, п. 62).....	532
№ 788	4 березня 1952 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про заходи по усуненню недоліків у роботі Міністерства закордонних справ УРСР”</i> (протокол № 95, п. 26 – “окрема папка”)	535
№ 789	18 квітня 1952 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про недостойну поведінку заступника міністра [...] промисловості УРСР по кадрах N”</i> (протокол № 98, п. 6-з.).....	537
№ 790	18 квітня 1952 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У <i>“Про додаткові заходи у боротьбі зі зловживаннями у системі Міністерства легкої промисловості УРСР”</i> (протокол № 98, п. 7-з.)	538
№ 791	25 лютого 1953 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП України <i>“Про факти надмірностей у використанні державних засобів, що допускаються у ремонті квартир відповідальних працівників у [...] області”</i> (протокол № 34, п. 40).....	539
№ 792	3 березня 1953 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП України <i>“Про деякі питання роботи з кадрами у республіканських міністерствах та відомствах”</i> (протокол № 37, п. 23)	540
№ 793	[Не пізніше 19 березня 1953 р.] Київ. – Довідка відділу партійних органів ЦК КПУ секретареві ЦК Олексію Кириченку про укомплектованість працівниками апарату ЦК КПУ	540
№ 794	5 травня 1953 р. Київ. – Доповідна записка секретаря ЦК КПУ Леоніда Мельникова першому секретареві ЦК КПУ Микиті Хрущову про реорганізацію та об’єднання відділів ЦК КП України	542
№ 795	4 червня 1953 р. Київ. – Доповідна записка Першого Секретаря ЦК КПУ Олексія Кириченка секретарю ЦК КПРС Микиті Хрущову про розгляд питання щодо керівництва західними областями республіки.....	543
№ 796	9 червня 1953 р. Київ. – Постанова Бюро ЦК КПУ щодо затвердження Указу Президії Верховної Ради УРСР <i>“Про відділи і управління виконкомів обласних, районних та міських Рад депутатів трудящих Української РСР”</i> (протокол № 28, п. 6)	545

№ 797	7 вересня 1953 р. Київ. – Постанова Бюро ЦК КПУ <i>“Про номенклатуру посад керівних працівників, які затверджуються і звільняються рішенням ЦК КП України”</i> (протокол № 41, п. 8)	547
№ 798	22 грудня 1953 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КПУ <i>“Про персональні оклади заробітної плати працівників міністерств і відомств УРСР”</i> (протокол № 9, п. 3-з.)	548
№ 799	2 лютого 1954 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КПУ <i>“Про постанову ЦК КПРС від 25 січня 1954 р. “Про серйозні недоліки у роботі партійного і державного апарату”</i> (протокол № 17, п. 6-з.)	550
№ 800	14 травня 1954 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ <i>“Про покращення заочної освіти партійних та радянських працівників УРСР”</i> (протокол № 5, п. 183-з.)	551
№ 801	1 червня 1954 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КПУ <i>“Про деякі недоліки роботи з кадрами”</i> (протокол № 14, п. 15-з.)	551
№ 802	16 липня 1954 р. Москва. – Доповідна записка завідуючого відділом партійних органів ЦК КПРС по союзних республіках Євгена Громова, голови Центральної ревізійної комісії КПРС Петра Москатова та керуючого справами ЦК КПРС Дмитра Крупіна Секретаріату ЦК КПРС про зміну порядку нарахування заробітної плати партійним та радянським працівникам	552
№ 803	2 листопада 1954 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР <i>“Про істотні недоліки в структурі міністерств і відомств УРСР та заходи з поліпшення роботи державного апарату”</i> (протокол № 36, п. 15-з.)	556
№ 804	2 серпня 1955 р. Москва. – З доповідної записки відділів партійних органів ЦК КПРС по РРФСР та союзних республіках і Управління справами ЦК КПРС Секретаріату ЦК КПРС про розширення прав місцевих партійних комітетів у вирішенні деяких організаційно-партійних питань, зокрема, щодо переміщення штатних посад з однієї організації до іншої, встановлення посадових окладів секретарям партійних організацій, про переклади національними мовами директивних документів, що надходять від ЦК КПРС	558
№ 805	1 листопада 1956 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КПУ <i>“Про факти невиконання вказівок про здачу квартир у Москві деякими працівниками, переведеними з союзних міністерств на роботу до УРСР”</i> (протокол № 35, п. 6-з.)	559
№ 806	16 вересня 1957 р. Москва. – Доповідна записка відділів партійних органів ЦК КПРС по РРФСР та союзних республіках і Управління справами ЦК КПРС Секретаріату ЦК КПРС про підвищення заробітної плати окремим категоріям працівників партійних органів	560
№ 807	25 вересня 1958 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ <i>“Про порушення постанови ЦК КПРС від 21 серпня 1958 р. “Про надмірності у витрачаннях державних коштів на проведення прийомів і банкетів”</i> (протокол № 41, п. 21)	566
№ 808	10 жовтня 1958 р. Київ. – Постанова ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР <i>“Про подальше удосконалення і здешевлення адміністративно-</i>	

	<i>управлінського апарату радянських установ, підприємств і організацій</i> (протокол № 98, п. 46).....	566
№ 809	17 жовтня 1958 р. Київ. – Додаток до протоколу засідання бюро Київського обкому КП України з номенклатурою посад керівних працівників, що затверджуються і звільняються за рішенням обкому	568
№ 810	3 січня 1960 р. Київ. – Постанова Ради Міністрів УРСР № 1 про забезпечення виконання постанови Ради Міністрів СРСР від 10 грудня 1959 р. № 1367 <i>“Про обмеження сумісництва по службі”</i>	587
№ 811	4 липня 1960 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ <i>“Про серйозні недоліки у справі висування жінок на керівну роботу”</i> (протокол № 10, п. 17).....	589
№ 812	7 липня 1960 р. Київ. – Постанова Ради Міністрів УРСР № 1062 <i>“Про виконання постанови Ради Міністрів СРСР від 9 червня 1960 р. № 594 у справі обмеження сумісництва по службі”</i>	591
№ 813	28 лютого 1962 р. Київ. – Постанова Ради Міністрів УРСР № 214 <i>“Про грубі порушення державної дисципліни на підприємствах і в організаціях при виконанні завдань по скороченню управлінських витрат”</i>	592
№ 814	15 жовтня 1962 р. Київ. – Доповідна записка секретарів ЦК КПУ і заступників голови Ради Міністрів УРСР ЦК КПУ про перебудову партійних і радянських органів Української РСР	593
№ 815	30 грудня 1962 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КПУ <i>“Про реорганізацію керівних партійних і радянських органів в областях УРСР”</i> (протокол № 31, п. 1-3.).....	603
№ 816	3 січня 1963 р. Київ. – Пропозиції ЦК КПУ до ЦК КПРС щодо нової структури керівних партійних органів	605
№ 817	20 листопада 1964 р. Київ. – Із стенограми засідання пленуму ЦК КПУ щодо об’єднання партійних організацій і радянських органів	606
№ 818	20 листопада 1964 р. Київ. – Постанова Пленуму ЦК КПУ <i>“Про об’єднання промислових і сільських обласних партійних організацій і радянських органів”</i> (протокол № 10).....	614
№ 819	3 січня 1968 р. Київ. – Постанова Ради Міністрів УРСР № 1 <i>“Про заходи по поліпшенню структури апарату міністерств і відомств УРСР, усуненню паралелізму в роботі окремих ланок управління та ліквідації надмірностей в штатах управлінського персоналу”</i>	615
№ 820	Квітень 1969 р. – З відкритого листа Антона Ковалю до депутатів рад УРСР про необхідність радикальних змін у сфері економіки, суспільно-політичного життя та культури, зокрема, реформи партійно-державного апарату	617
№ 821	7 квітня 1970 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП України <i>“Про порушення партійної та державної дисципліни керівними працівниками Міністерства [...] УРСР”</i> (протокол № 48, п. 8).....	620
№ 822	15 травня 1970 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ <i>“Про запуску Комітету партійного контролю при ЦК КПРС “Про грубі порушення державної дисципліни та використання службового становища багатьма</i>	

	<i>керівними працівниками партійних, радянських і господарських органів при будівництві особистих дач у м. Херсоні</i> " (протокол № 49, оп. 9).....	621
№ 823	17 грудня 1970 р. Київ. – Постанова Ради Міністрів УРСР від 17 грудня 1970 р. № 617 <i>"Про завдання по скороченню витрат на утримання апарату управління на 1971 рік"</i> та матеріали до неї	624
№ 824	31 жовтня 1972 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП України <i>"Про постанову Парткомісії при ЦК КПУ "Про використання заступником міністра [...] УРСР N службового становища при підготовці кандидатської дисертації"</i> (протокол № 25, п. 27)	628
№ 825	8 січня 1974 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КПУ <i>"Про зловживання службовим становищем колишнього голови виконкому [...] обласної Ради депутатів трудящих N"</i> (протокол № 62, п. 14)	629
№ 826	8 січня 1974 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КПУ <i>"Про факти зловживань і хабарництва з боку окремих працівників системи Міністерства охорони здоров'я УРСР"</i> (протокол № 62, п. 13)	630
№ 827	17 січня 1974 р. Київ. – Постанова ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР <i>"Про преміювання керівників партійних і радянських органів областей"</i> (протокол № 63, п. 11-г)	632
№ 828	31 травня 1974 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП України <i>"Про постанову Партійної комісії при ЦК Компартії України "Про факти зловживань службовим становищем заступника міністра [...] промисловості УРСР т. N"</i> (протокол № 53, п. 36)	632
№ 829	17 січня 1975 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КПУ <i>"Про використання службового становища і неправильну поведінку начальника [...] залізниці N"</i> (протокол № 87 п. 19)	633
№ 830	12 лютого 1975 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ <i>"Про грубі порушення партійної і державної дисципліни, допущені деякими керівними працівниками [...] області при створенні і утриманні футбольної команди [...]"</i> (протокол № 67, п. 15)	634
№ 831	27 червня 1975 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ <i>"Про зловживання службовим становищем і негідну поведінку начальника Головного управління підсобних підприємств і промислів Міністерства [...] УРСР N"</i> (протокол № 75, п. 8)	637
№ 832	27 червня 1975 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ <i>"Про використання службового становища при підготовці кандидатської дисертації і наукових публікацій заступником міністра [...] УРСР N"</i> (протокол № 75, п. 9)	638
№ 833	22 грудня 1975 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КПУ <i>"Про факти грубого порушення окремими працівниками партійних і радянських органів [...] області партійної і державної дисципліни, партійних принципів керівництва пресою і незаконного втручання у діяльність судових органів"</i> (протокол № 116, п. 11).....	639
№ 834	12 березня 1976 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ <i>"Про зловживання службовим становищем заступником міністра [...] УРСР N"</i> (протокол № 1, п. 20)	641

№ 835	27 серпня 1976 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про порушення партійних принципів роботи з кадрами, допущені у [...] державному педагогічному інституті” (протокол № 12, п. 25).....	642
№ 836	26 січня 1979 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про розвиток мережі лікувально-профілактичних і санаторно-курортних установ Четвертого головного управління при Міністерстві охорони здоров'я УРСР” (протокол № 68, п. 7).....	643
№ 837	10 серпня 1979 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про використання службового становища в особистих цілях заступником міністра [...] УРСР N” (протокол № 81, п. 36).....	646
№ 838	12 квітня 1985 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про постанову Комісії партійного контролю при ЦК Компартії України “Про факти грубих порушень і зловживань, допущених членом КПРС начальником [...] УРСР N, і потурання ним з боку керівних працівників партійних і господарських органів” (протокол № 103, п. 53).....	647
№ 839	1 лютого 1988 р. Чернігів. – Витяг з протоколу № 35 засідання бюро Чернігівського обкому КПУ від 1 лютого 1988 року про роботу Прилуцького райкому з підвищення політичної культури кадрів; про підсумки роботи за 1987 рік із зміцнення партійних рядів, підвищення дисципліни і активності комуністів; про окремі кадрові питання.....	650
№ 840	21 липня 1988 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КПУ “Про вдосконалення управління архівною справою у республіці” (протокол № 70, п. 10-г).....	653
№ 841	12 лютого 1990 р. Чернігів. – Витяг з протоколу № 16 засідання бюро Чернігівського обкому КПУ від 12 лютого 1990 року “Про порядок проведення атестації відповідальних працівників партійних комітетів”; Положення про проведення атестації.....	655
№ 842	24 квітня 1990 р. Чернігів. – Рішення виконкому Чернігівської обласної Ради народних депутатів від 24 квітня 1990 року № 102 щодо затвердження “Тимчасового регламенту роботи виконавчого комітету обласної Ради народних депутатів”; тимчасовий регламент.....	657
№ 843	16 листопада 1990 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про постанову Комісії партійного контролю при ЦК Компартії України від 17 жовтня 1990 року “Про факти використання членом КПРС N службового становища при забезпеченні свого сина легковим автомобілем” (протокол № 5, п. 6).....	664
№ 844	2 січня 1991 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про компенсацію заробітної плати і командировочних виплат робітникам і службовцям підприємств і організацій, обраних у виборні партійні органи” (протокол № 6, п. 6).....	665

1914 р., грудня 9. Петроград. – Лист Канцелярії міністра шляхів сполучення, надісланий до Правління Київського округу шляхів сполучення, щодо процедури приведення до присяги осіб, які перебувають на державній службі

Согласно существующим узаконениям (ст. 180–186 Уст. сл. прав.), определяемые на гражданскую службу лица обязаны принимать присягу на верность службы. Удостоверяющие принятие присяги присяжные листы до 1908 года представлялись для хранения в Департамент Герольдии Правительствующего Сената, а с этого времени на основании высочайше утвержденного 4 июля 1908 г. особого журнала Совета министров подлежат приобщению к личным делам о службе чинов гражданского ведомства.

Из собранных Канцелярией министра сведений усматривается, что упомянутое выше требование закона не всюду и не в одинаковой мере исполняется учреждениями Министерства. Такое отступление от установленного порядка объясняется, с одной стороны, тем обстоятельством, что из числа определенных на службу в ведомство п[утей] с[ообщения] значительное количество лиц имело уже случай принимать присягу на верность службы при отбывании воинской повинности, а с другой – отсутствием сведений о принятии присяги при переходе служащих из посторонних ведомств на службу в Министерство п[утей] с[ообщения].

Ныне управление железных дорог возбудило вопрос о необходимости приведения к присяге как всех состоящих на службе по Министерству п[утей] с[ообщения], не принявших ее, так и тех, которые впредь будут определяться на таковую.

Признавая с своей стороны, что принятие присяги на верность службы при отбывании воинской повинности не освобождает лиц при первоначальном определении на службу по гражданскому ведомству от принятия присяги на верность службы и по означенному ведомству и что осуществление предположений Управления железных дорог о приведении к присяге всех без исключения лиц, состоящих в настоящее время на службе по ведомству и не принявших ее в свое время, едва ли представляется возможным, так как при существовавшем до 1908 года порядке хранения присяжных листов приведенных к присяге или освобождение от нее будет находиться в зависимости от личных показаний этих лиц, Канцелярия министра полагала бы необходимым вышеупомянутое требование закона применить лишь к тем, которые состоят на службе по Министерству не ранее 1 января 1908 года.

Ввиду сего, Канцелярия министра имеет честь испрашивать решение вашего высокопревосходительства:

1) на уведомление центральных установлений Министерства о необходимости приведения к присяге на верность службы всех тех лиц, которые были определены на государственную службу по Министерству п[утей] с[ообщения] с 1 января 1908 г., на таковой до сего времени состоят и установленной присяги не принимали, и

2) на подтверждение означенным установлениям Министерства о неукоснительном исполнении ими упомянутых требований закона и на будущее время и о

надзоре за исполнением этих требований подведомственными им учреждениями (ст. 186 Уст. сл. правит. по прод. 1912 г.),

– присяжные листы на верность службы, с подписями принесших присягу лиц, хранятся в подлежащих учреждениях при делах о службе присягавших.

Подписал: директор Н. Туган-Барановский

Скрепил и верно: начальник отделения Гр. Литке

С копией верно: за правителя канцелярии Свирелин

Сверял: за пом. делопроизводителя Головин

Верно: пом. правителя канцелярии [підпис]

Резолюція: Господин министр по докладу моему изволил приказать, не издавая особого циркуляра по ведомству, сообщить начальникам центральных установлений Министерства о необходимости общего наблюдения за исполнением требований узаконений о принятии присяги на верность службы (ст. 180–186 Уст. сл. прав.) с тем, чтобы, во 1-х, поступившие после 1 января 1908 года и состоящие на службе по Министерству п[утей] с[ообщения], а также перешедшие из других ведомств на таковую службу лица, принявшие своевременно установленную присягу, представили для приобщения к их личным делам соответствующие подписки о принятии присяги, а те из означенных лиц, кои не присягали, приводились к присяге по мере возможности и, во 2-х, все вновь определяемые на службу по Министерству п[утей] с[ообщения] лица впредь приводились в установленном порядке к присяге на верность службы. Вместе с сим его высокопревосходительству угодно было указать, дабы означенное распоряжение было передано без особых циркулярных распоряжений начальниками центральных установлений Министерства подлежащим начальникам местных учреждений ведомства для руководства и соответствующего исполнения.

Подписал:

Верно: начальник отделения

С копией верно: за правителя канцелярии

Верно: пом. правителя канцелярии

Туган-Барановский

Гр. Литке

[підпис]

[підпис]

ЦДІАК, ф. 692, оп. 1, спр. 1194, арк. 19 і зв. Копія з копії.

№ 478

1914 р., грудня 11. Львів. – Повідомлення львівського градоначальника начальнику тимчасового жандармського управління військового генерал-губернатора Галичини Мезенцову про звільнення за допущені зловживання по службі колезького секретаря Кондратія Скорохода

Доверительно
Совершенно секретно

Уведомляю, что коллежский секретарь Кондратий Владимирович Скороход состоял временно исправляющим должность помощника пристава вверенного мне

градоначальства (с 3 октября по 8 ноября сего года) и, за недостатком служащих при канцелярии градоначальства, был прикомандирован для письменных занятий в канцелярию, где, имея соприкосновение с публикой, был неоднократно замечен в получении взяток с просителей, причем принимал от последних взятки не стеснясь, видимо, присутствием публики и даже своих сослуживцев.

Означенные недопустимые по службе действия помощника пристава Скорохода вынудили пристава Верозуба доложить мне от имени всех чинов наружной полиции о нежелании иметь в своей среде сослуживцем помощника пристава Скорохода, как берущего взятки, и тем компрометирующего остальной состав чинов градоначальства.

Приказом моим от 10 ноября с[его] г[ода] за № 39 помощник пристава Скороход с 8 ноября сего года уволен от службы вверенного мне градоначальства по несоответствию его к полицейской службе, причем Скороходу было приказано снять немедленно, как уволенному со службы львовского градоначальства, погони и немедленно же выехать из г. Львова.

Полковник

[підпис]

Делопроизводитель

[підпис]

ЦДІАК, ф. 365, оп. 1, спр. 16, арк. 9. Оригінал.

№ 479

1914 р., лютого 3. Відень. – 3 Положення щодо проведення щорічної атестації державних службовців, розісланого Міністерством внутрішніх справ Австро-Угорщини керівникам державних установ

Im Einvernehmen mit dem Herrn k.k. Ackerbauminister und dem Herrn k. k. Minister für öffentliche Arbeiten wird nachstehendes angeordnet:

(1) Die im § 14, Absatz 1, des Gesetzes vom 25. Jänner 1914, R.G.Bl.Nr15, betreffend das Dienstverhältnis der Staatsbeamten und der Staatsdienerschaft (Dienstpragmatik), vorgeschriebene Qualifikationsbestimmung hat hinsichtlich der im Verwaltungsgebiete der einzelnen Landesstellen bei den landesfürstlichen politischen Behörden I. und II. Instanz sowie bei den landesfürstlichen Polizeibehörden verwendeten Beamten (Praktikanten) der Ressorts des Ministeriums für öffentliche Arbeiten alljährlich mittels fortlaufender Qualifikationstabellen nach dem beiliegenden Formular B (in Kanzleiformat) zu erfolgen.

(2) Die Grundlage für die Qualifikationsbestimmung bildet die Qualifikationsbeschreibung, welche für Beamte, die nicht unter der unmittelbaren dienstlichen Aufsicht des Landeschefs als Voerstandes der politischen Landesstelle stehen, bei der die Qualifikationskommission eingesetzt ist, von dem gemäß § 17 D.P. hiezu berufenen unmittelbar vorgesetzten Amts- oder Abteilungsvorstande nach dem Formular A (in Kanzleiformat) zu verfassen ist. Hinsichtlich der unter der unmittelbaren dienstlichen Aufsicht des Landeschefs als Vorstandes der Behörde, bei der die Qualifikationskommission eingesetzt ist, stehenden Beamten bleibt es dem Landeschef überlassen, zu verfügen, ob und von wem die Qualifikationsbeschreibung zu verfassen ist.

(3) Die Rubriken 1 bis 8 des Formulars A sind durch die Einsetzung einer kurzen, prägnanten Klassifizierung (eventuell mit Begründung) auszufüllen. Hiebei werden in Betracht zu ziehen sein:

zu Rubrick 1 das Fachwissen, die Kenntnis der zur Amtsführung notwendigen Vorschriften, das berufliche Verständnis und die Verwendbarkeit,

zu Rubrick 3 das Interesse, das der Beamte dem Dienste entgegenbringt, sowie, ob seine Dienstwilligkeit über das gewöhnliche Maß von Pflichterfüllung hinausreicht,

zu Rubrick 4 die Tätigkeit des Beamten im exekutiven Dienste, seine Umgangsformen und sein Auftreten,

zu Rubrick 6, in welchen Agenden der politischen Verwaltung der Beamte (Praktikant) vorzugsweise verwendet wurde, ob und mit welchem Erfolg er zur Behandlung wichtiger und schwieriger Angelegenheiten, oder aber ob und aus welchem Grunde er nur zur Ausarbeitung minder wichtiger und leichter Geschäfts-Sachen herangezogen wurde,

zu Rubrick 7 alle Umstände, die gemäß § 24 bis 26 D.P. für die Beurteilung des Verhaltens in und außer Dienst maßgebend sind.

(4) Die Qualifikationsbeschreibung wird verfaßt für die bei einer Bezirkshauptmannschaft, einer politischen Expositur oder einer landesfürstlichen Polizeibehörde zugeteilten Beamten (Praktikanten) von dem Vorstände der Bezirkshauptmannschaft, beziehungsweise dem Leiter der Polizeibehörde [...]

Für alle:

Für die der Landesstelle zugeteilten Beamten von dem Vorstände der Abteilung, der sie zur Dienstleitung zugewiesen sind (für Kanzleibeamte vom Hilfsämterdirektor).

Sind der Bezirkshauptmannschaft mehrere Fachbeamte des nämlichen Faches zugeteilt, so ist für diese Beamten (Praktikanten) die Qualifikationsbeschreibung in allen Punkten des § 19 D.P. auf Grund einer vom rangshöchsten Fachbeamten dieses Faches schriftlich abzugebenden Äußerung zu verfassen, welche der Qualifikationsbeschreibung beizulegen ist.

Für die selbstständigen Bauleitungen, [...] und sonstigen technischen Amtsstellen zugewiesenen Beamten (Baupraktikanten), technischen Hilfsbeamten und unteren ausübenden Beamten ist die Qualifikationsbeschreibung von dem Vorstände dieser Amtsstellen zu verfassen. Die Qualifikationsbeschreibung für die selbstständigen technischen Kommissionen (zum Beispiel Flußregulierungskommissionen) zugeteilten technischen Beamten (Baupraktikanten), technischen Hilfsbeamten und unteren ausübenden Beamten des Staatsbaudienstes ist vom Vorstände des technischen Dienstes dieser Kommissionen abzugeben. Für die Beamten (Praktikanten) des Eichdienstes hat der Vorstand des Eichaufsichtsbezirkes die Qualifikationsbeschreibung zu verfassen. Die Qualifikationsbeschreibung für den Vorstand des Eichaufsichtsbezirkes ist von der Landesstelle, bei der er seinen Amtssitz hat, zu verfassen [...]

Für alle ohne Böhmen:

(5) Der Vorstand der Bezirkshauptmannschaft, beziehungsweise der Leiter der landesfürstlichen Polizeibehörde hat die Qualifikationsbeschreibung durch Beisetzung

seiner Unterschrift ohne Datum abzuschließen und bis 25. Jänner eines jeden Jahres der Landesstelle vorzulegen, welche sie an die Kommission leitet.

(6) In gleicher Weise hat der Vorstand einer Abteilung der Landesstelle (bei Kanzleibeamten der Hilfsämterdirektor) die Qualifikationsbeschreibung abzuschließen und dem überwachenden Organe [...] bis 15. Jänner eines jeden Jahres vorzulegen.

(7) Ist der überwachende Funktionär mit der Qualifikationsbeschreibung in allen Punkten einverstanden, so hat er es durch die Beisetzung der Bemerkung "einverstanden" zum Ausdrucke zu bringen.

(8) Eine abwachende Meinung ist in der entsprechenden Rubrick mit Angabe der Gründe ersichtlich zu machen.

(9) Diese Äußerung ist ohne Beisetzung des Datums zu unterfertigen; die Qualifikationsbeschreibung ist sodann bis 25. Jänner eines jeden Jahres dem Präsidium der Landesstelle zu übergeben, welches sie an die Kommission leitet.

Für alle:

(10) Ebenso haben die Vorstände der selbstständigen Bauleitungen, [...] und sonstigen technischen Amtsstellen und die Vorstände des technischen Dienstes der selbstständigen technischen Kommissionen die Qualifikationsbeschreibungen der Beamten (Baupraktikanten), Hilfsbeamten und unteren ausübenden Beamten des Staatsbaudienstes abzuschließen und bis 25. Jänner eines jeden Jahres vorzulegen.

(11) Tritt in der Person des zur Verfassung der Qualifikationsbeschreibung berufenen unmittelbar vorgesetzten Amts- oder Abteilungsvorstandes ein Wechsel ein, so hat der bisherige Amts- oder Abteilungsvorstand für den abgelaufenen Jahresabschnitt alle für die Qualifikation entscheidenden Umstände dem neuen Amts- oder Abteilungsvorstande zur Kenntnis zu bringen. [...]

(12) Zur Beurteilung der in Absatz 1 dieses Erlasses bezeichneten Beamten (Praktikanten) der Ressorts des Ministeriums des Innern, des Ackerbauministeriums und des Ministeriums für öffentliche Arbeiten sind gemäß der §§ 15 und 16 D.P. Qualifikationskommissionen bei den politischen Landesstellen zu bilden.

(13) Diese Kommissionen haben auch die bei den Landesschulräten verwendeten Beamten (Praktikanten) des Ressorts des Ministeriums des Innern zu beurteilen.

(14) Als Mitglieder und Ersatzmänner der Qualifikationskommissionen sind in der Regel solche Beamte zu bestellen, für die nach ihrer rangklassenmäßigen Stellung die Zeitvorrückung nicht mehr in Frage kommt.

(15) Die Beurteilung sämtlicher Beamten mit Ausnahme der Fachbeamten erfolgt grundsätzlich durch die nämliche Qualifikationskommission, deren Mitglieder dem Stande der juridisch-administrativen Beamten zu entnehmen sind. Nach Erfordernis können auch mehrere solche Qualifikationskommissionen gebildet werden. Für Fachbeamte (Beamte des Sanitäts-, Archivs- und Bibliotheks, Veterinär-, Forst-, landeskulturellen Dienstes, technische Beamte des Staatsbau- und des Eichdienstes) ist, wenn es nach der Größe des Personalstandes bei der Landesstelle durchführbar ist, eine besondere Qualifikationskommission zu bestellen, die zum überwiegenden Teile (3:2) aus Beamten des betreffenden Faches zusammensetzen ist. Die Qualifikationsbestimmung des Vorstandes des Eichaussichtsbezirkes erfolgt durch die bei der Normaleichungskommission bestehende Qualifikationskommission.

Für Küstenland, Böhmen, Galizien, Bukowina, Dalmatien:

Handelt es sich um die Qualifikation eines Kellereinspektors,

Für Küstenland:

eines Weinbaufachbeamten, landwirtschaftlichen Wanderlehrers oder des technischen Adjunkten beim Landeskulturinspektorate,

Für Dalmatien:

eines Weinbaufachbeamten, landwirtschaftlichen Wanderlehrers oder des Tiersuchtinspektors und des technischen Adjunkten beim Landeskulturinspektorate,

Für Küstenland, Böhmen, Galizien, Bukowina, Dalmatien:

so hat der Landeskulturinspektor, wenn er nicht ohnehin der Qualifikationskommission angehört, gemäß § 16, Absatz 5, D.P. an die Stelle des rangsjüngsten ordentlichen Mitglieds als außerordentliches Mitglied mit beschließender Stimme in die Kommission einzutreten.

Für alle:

(16) Die Qualifikationsbestimmung gemäß § 19 D.P. erfolgt in der ersten Hälfte des Monats Februar eines jeden Jahres.

(17) Die Qualifikationskommission hat die Qualifikationsbeschreibungen, soweit solche vorliegen (Absatz 2, Satz 2), zu prüfen. Sie hat die Qualifikation in den Einzelpunkten (§ 19, Absatz 1 und 2, D.P.) sowie die Gesamtbeurteilung gemäß der §§ 16 und 19 D.P. festzustellen und ihre Beschlüsse (§ 16, Absatz 4, D.P.) in die Rubriken 1 bis 10 der Qualifikationstabelle, Formular B, in zwei Ausfertigungen einzusetzen.

(18) Hierbei hat als Regel zu gelten, daß die Gesamtbeurteilung "minder entsprechend" zu lauten hat, wenn der Beamte nach Maßgabe der für die Bestimmung seiner Qualifikation entscheidenden Umstände (§ 19, Absatz 1 und 2, D.P.) den Anforderungen des Dienstes nur zeitweise oder nur in einer Art genügt, die zwar das zur ordnungsmäßigen Vernehmung des Dienstes unerlässliche Mindestmaß, nicht aber das erforderliche Durchschnittsmaß erreicht, "gut", wenn er während der ganzen Zeit, auf die sich die Beurteilung erstreckt, den Anforderungen des Dienstes in dem zu einer erfolgreichen Verwendung erforderlichen Durchschnittsmaß vollkommen entspricht, "sehr gut", wenn er dieses Durchschnittsmaß übersteigt, "ausgezeichnet" jedoch nur dann, wenn zugleich außergewöhnlich hervorragende Leistungen des zu Qualifizierenden vorliegen; diese sind in Rubrik 9 ausdrücklich hervorzuheben.

(19) Wenn der Beamte den Anforderungen in dem zur ordnungsmäßigen Vernehmung des Dienstes unerlässlichen Mindestmaß nicht entspricht, hat die Gesamtbeurteilung "nicht entsprechend" zu lauten.

(20) Die Eintragungen der Qualifikationskommission sind unter Beidrückung der Stampiglie der Kommission (Qualifikationskommission bei der*) ohne Beisetzung des Datums vom Vorsitzenden der Kommission zu unterfertigen.

(21) Die Qualifikationsbeschreibung ebenso wie die Qualifikationsbestimmung erfolgt für das jeweils vergangene, mit 31. Dezember abgelaufene Kalenderjahr. [...]

* Далі – пропуск у тексті для вписування даних.

(22) Die Qualifikationstabellen sind als Beilagen der Standesausweise der in Betracht kommenden Beamten aufzubewahren. [...]

Der k. k. Minister des Innern

[підпис]

Переклад

До всіх державних керівників:

За домовленістю з цісарсько-королівським міністром сільського господарства і цісарсько-королівським міністром громадських робіт подається таке:

(1) Положення щодо атестації, визначене у § 14, абзаци 1 закону від 25 січня 1914 р. (Статут служби чиновників), “Урядовий вісник”, № 15, відносно службового становища посадових осіб та державних службовців, має реалізовуватися щорічно шляхом використання таблиць відповідно до доданої форми В (канцелярський офісний формат) як щодо службовців (стажерів), що перебувають в сфері управління окремих крайових служб при керівних політичних органах I та II інстанцій, так і тих, що перебувають при органах поліції департаментів Міністерства громадських робіт.

(2) Основою для положення про атестацію є кваліфікаційна характеристика, яка має складатися за формуляром А (в канцелярському форматі), безпосередньо призначеним для цього згідно з § 17 [Статуту служби чиновників] керівництвом вищої інстанції або підрозділу для службовців, що не знаходяться під безпосереднім службовим контролем державного керівника як голови політичної державної установи, при якій створюється атестаційна комісія.

Щодо службовців, що перебувають під безпосереднім контролем керівника як голови державної установи, при якій створюється атестаційна комісія, то це [питання] залишається на розсуд керівника – вирішувати, чи складається і ким саме складається кваліфікаційна характеристика.

(3) Стовпці з 1 по 8 форми А заповнюються шляхом надання короткої лаконічної класифікації (по можливості з обґрунтуванням).

Тут необхідно взяти до уваги:

У стовпці 1: фахові знання, знання необхідних засад для виконання службових обов’язків.

У стовпці 3: зацікавленість, яку чиновник проявляє до роботи, рівно як і готовність чиновника працювати понаднормово за умови розширення його обов’язків.

У стовпці 4: діяльність чиновника на виконавчій службі, його поведінка та зовнішній вигляд.

У стовпці 6: у яких сферах політичного управління чиновник задіяний, як залучається він та з яким результатом до роботи з важливими та складними справами, або чи залучається він і на якій підставі до службових справ, менш важливих і легших.

У стовпці 7: всі умови, що згідно з § 24–26 [Статуту для чиновників] є визначальними для оцінки поведінки чиновника в службовий та позаслужбовий час.

(4) Кваліфікаційна характеристика складається для всіх чиновників (стажерів), що зараховані до окружного управління, філіалів політичних [структур] або

державних поліцейських органів головою окружного управління або, відповідно, керівником державного поліцейського органу. [...]

Для всіх:

Для районних чиновників, які призначені головою підрозділу, до якого вони належать (для службовців канцелярії, помічників директора).

Якщо окружне управління має багато службовців однієї спеціалізації, то для цих чиновників атестаційна характеристика має визначатися за всіма пунктами § 19 [Статуту для чиновників] на підставі відгуку, наданого у письмовій формі вищим за рангом службовцем з цієї спеціальності, який має надавати кваліфікаційну характеристику.

Для службовців самостійних будівельних управлінь ([та] стажерів), [...] та подібних технічних службових інстанцій, технічних допоміжних службовців та молодших службовців кваліфікаційна характеристика складається головами цих служб. Кваліфікаційна характеристика для технічних службовців самостійних технічних комісій (наприклад, для комісії по боротьбі з повеннями), молодшого технічного допоміжного персоналу та молодших службовців державної будівельної служби надається головою технічної служби цих комісій. Для службовців (стажерів) служби з еталонування та таврування кваліфікаційну характеристику має складати голова окружного наглядового [органу] з еталонування. Кваліфікаційна характеристика для голови окружного наглядового [органу] з еталонування має складатися у державній установі, де він має посаду. [...]

Для всіх, крім Чехії:

(5) Керівник окружного управління або, відповідно, начальник поліції державної поліцейської установи має заверити кваліфікаційну характеристику власним підписом без дати та до 25 січня кожного року подати крайовій установі, яка направить її до комісії.

(6) Подібним чином керівник відділу крайової установи (службовець канцелярії, заступник директора) має підписати кваліфікаційну характеристику та надати контролюючому органу [...] до 15 січня кожного року.

(7) Якщо наглядовий керівник офіційно з кваліфікаційною характеристикою по всіх пунктах згодний, то опис затверджується з грифом "погоджено" і передається до опублікування.

(8) Відхилення розглядаються у відповідних розділах із зазначенням причин.

(9) Ці відгуки підписуються без дати; кваліфікаційні характеристики 25 січня кожного року передаються до Президії державної установи, яка потім направляє їх до комісії.

Для всіх:

(10) Аналогічним чином голови самостійних будівельних управлінь, [...] та подібних технічних служб та голови технічних служб самостійних технічних комісій готувлять кваліфікаційні характеристики службовців (стажерів), допо-

міжних службовців та молодших чиновників державної будівельної служби та подають до 25 січня кожного року.

(11) Якщо відбувається зміна на посаді голови служби або підрозділу, безпосередньо призначеного для складання кваліфікаційної характеристики, то колишній голова служби або підрозділу повинен донести до відома нового голови служби або підрозділу наприкінці року, що минає, всі вирішальні обставини для надання кваліфікації. [...]

(12) Для оцінювання службовців департаментів Міністерства внутрішніх справ, Міністерства сільського господарства і Міністерства громадських робіт, означених у абзаці 1 цього положення, слід створювати кваліфікаційні комісії при крайових органах влади згідно з §§ 15 та 16 [Статуту для службовців].

(13) Ці комісії мають також проводити оцінювання службовців (стажерів), що перебувають при крайових освітніх радах Міністерства внутрішніх справ

(14) Членами і заступниками кваліфікаційних комісій, як правило, слід призначати чиновників, для яких відповідно до їхнього службового рангу просування [по службі] не розглядається.

(15) Оцінювання всіх службовців за винятком спеціалістів загалом здійснюється названими кваліфікаційними комісіями, членів яких необхідно відбирати з юридичних та адміністративних чиновників. За потреби може бути сформовано багато подібних комісій. Для службовців-спеціалістів (службовці в галузі медицини, архівів і бібліотек, ветеринарії, лісового та сільського господарств, технічних відділень державної будівельної служби та служби з еталонування), якщо дозволяє кількість штату при державній установі, слід сформувати особливу комісію, що складатиметься у співвідношенні 3:2 зі службовців відповідної спеціальності. Кваліфікаційна характеристика голови служби з еталонування та таврування здійснюється кваліфікаційними комісіями, що працюють при звичайних комісіях з еталонування.

Для прибережних земель, Чехії, Галичини, Буковини і Далмації:
Йдеться про кваліфікацію інспектора виноробної промисловості.

Для прибережних земель:

Чиновник-фахівець у галузі виноробства і сільського господарства або [технічний] молодший чиновник – при крайовій аграрній інспекції.

Для Далмації:

Чиновник-фахівець у галузі виноробства і сільського господарства або тваринництва та [технічний] молодший чиновник – при крайовій аграрній інспекції.

Для прибережних земель, Чехії, Галичини, Буковини і Далмації:

Інспектора аграрної інспекції, якщо він не належить до кваліфікаційної комісії, відповідно до § 16, пункту 5 [Статуту служби чиновників], обіймає посаду нижче за рангом серед членів комісії, є асоційованим членом та має право голосу, необхідно включати до комісії.

Для всіх:

(16) Визначення кваліфікації відповідно до § 19 [Статуту служби чиновників] проводиться в першій половині лютого кожного року.

(17) Кваліфікаційна комісія має перевіряти кваліфікаційні характеристики, якщо вони є (пункт 2, підпункт 2). Вона має визначити кваліфікацію за окремими пунктами (§ 19, пункти 1, 2 [Статуту служби чиновників]), як і виставити загальну оцінку згідно з §§ 16 і 19 [Статуту служби чиновників] та внести свої висновки (§ 16 пункт 4 [Статуту служби чиновників]) до стовпців з 1 по 10 кваліфікаційної таблиці, форма В у двох примірниках.

(18) Зазвичай вважається, що загальна оцінка “менше належного” свідчить про те, що чиновник за вимогами вирішальних умов для визначення його кваліфікації (§ 19 пункти 1 і 2 [Статуту служби чиновників]) відповідає вимогам служби тільки час від часу або в одній [справі]; якщо ж [він і відповідає необхідному для служби мінімуму умов], але не досягає необхідного мінімуму для середнього рівня, то тоді загальна оцінка – “добре”; якщо протягом всього часу оцінювання [діяльність службовця] повністю відповідає вимогам служби – “дуже добре”; якщо перевищено цей належний рівень, то загальна оцінка – “відмінно”, але якщо є більш значні [професійні] досягнення, то про це зазначається безпосередньо в стовпчику 9.

(19) Якщо [діяльність службовця] не відповідає необхідному мінімальному рівневі, йому надається загальна оцінка – “не відповідає”.

(20) Звіт кваліфікаційної комісії засвідчується головою комісії штампом комісії (кваліфікаційної комісії при*) після додатків без зазначення дати.

(21) Кваліфікаційний опис, як і кваліфікаційна характеристика, надсилається до 31 грудня календарного року. [...]

(22) Кваліфікаційні таблиці зберігаються у вигляді додатків до державних документів. [...]

Цісарсько-королівський міністр внутрішніх справ

[підпис]

ЦДІАЛ, ф. 146, оп. 8, спр. 1609, арк. 1–5. Оригінал. Мова німецька.

№ 480

1914 р., лютого 21. Львів. – Обіжник Галицького Намісництва щодо проведення щорічної кваліфікації (атестації) службовців з викладенням кваліфікаційних вимог; формуляр атестаційного листа

Okólnik

do wszystkich Panów c. k. Starostów i Panów c. k. Dyrektorów Policji we Lwowie i Krakowie oraz c. k. Kierownictw regulacji rzek i ich Ekspozytur

Na zasadzie postanowienia § 14 ust. 1 ustawy z dnia 25 stycznia 1914, Dz. p. p. Nr. 15 o stosunku służbowym urzędników i służ państwowych (pragmatyka służbowa)

* Далі – пропуск у тексті для вписування даних.

oraz wskutek reskryptu Pana Ministra spraw wewnętrznych z dnia 3 lutego 1914, L: 903/M. I.* , wydanego w porozumieniu z Panem Ministrem rolnictwa i Panem Ministrem robót publicznych zarządzam co następuje:

1). Przepisane w § 14. ust. 1 powołanej wyżej ustawy oznaczenie kwalifikacji urzędników (praktykantów) resortów Ministerstw spraw wewnętrznych, rolnictwa i Ministerstwa robót publicznych, pełniących służbę przy władzach politycznych I i II instancji, jak też przy władzach policyjnych, należy sporządzać corocznie we formie tabel kwalifikacyjnych według dołączonego formularza B.

2). Podstawę kwalifikacji stanowi opisanie kwalifikacyjne, które co do urzędników nie stojących pod bezpośrednim nadzorem służbowym naczelnika kraju, jako przełożonego politycznej władzy krajowej, przy której istnieje komisja kwalifikacyjna, sporządza powołany do tego po myśli § 17 pr. sł. bezpośredni przełożony uzędu lub oddziału, według formularza A.

3). Rubryki 1 do 8 formularza A należy wypełniać przez umieszczenie świeżej i dosadnej oceny (ewentualnie z uzasadnieniem), biorąc przy tym pod rozwagę:

co do rubryki 1-ej, fachowe wiadomości, znajomość przepisów potrzebnych do pełnienia urzędu, znajomość zawodu i zdatność do użycia w służbie,

co do rubryki 3-ej, zainteresowanie urzędnika służbą, jakoteż czy jego gorliwość w służbie przekracza zwykłą miarę obowiązku,

co do rubryki 4-ej, przydatność urzędnika do służby zewnętrznej, jego formy obcowania i jego zachowanie się wobec stron,

co do rubryki 6-ej, w jakich działach administracji politycznej urzędnik (praktykant) przedewszystkiem był zajęty, czy i z jakim skutkiem był używany do załatwiania ważniejszych i trudniejszych spraw albo czy też i z jakiego powodu używano go do załatwiania tylko mniej ważnych i łatwiejszych spraw,

co do rubryki 7-ej, wszystkie okoliczności, które po myśli §§ 24 do 26 pr. sł. są miarodajne do ocenienia zachowania się w służbie i poza służbą.

4). Opisanie kwalifikacyjne (na formularzu A) dla urzędników (praktykantów) przydzielonych do Starostwa, Ekspozytur politycznych albo policyjnych, sporządza Kierownik Starostwa względnie władzy policyjnej, dla urzędników zaś pełniących służbę przy władzy krajowej Szef odnośnego Departamentu (co do urzędników kancelaryjnych Dyrektor urzędów pomocniczych). Jeśli w Starostwie pełni służbę więcej urzędników fachowych tego samego działu, należy sporządzić opisanie kwalifikacyjne tych urzędników (praktykantów) we wszystkich punktach § 19 pr. sł. na podstawie pisemnej opinii najstarszego rangą urzędnika fachowego tego działu. Tę opinię należy dołączyć do opisanie kwalifikacyjnego.

Opisanie kwalifikacyjne urzędników (praktykantów budownictwa) technicznych urzędników pomocniczych i niższych urzędników wykonawczych, przydzielonych do służby przy samoistnych kierownictwach budowy, ekspozyturach budowy i innych technicznych urzędach, sporządza przełożony danego urzędu. Opisanie kwalifikacyjne urzędników technicznych (praktykantów budownictwa), technicznych urzędników pomocniczych i niższych urzędników wykonawczych państwowej służby budowniczej, przydzielonych do samoistnych komisji technicznych (n. p. komisji regulacji rzek i

* Див. док. № 479.

t. p.) sporządzają Szefowie technicznej służby tych komisji. Opisanie kwalifikacyjne urzędników (praktykantów) służby cechowniczej sporządza naczelnik cechowniczego okręgu nadzorczego, opisanie zaś kwalifikacyjne naczelnika tego okręgu władza krajowa, w której okręgu ma on swą siedzibę urzędową.

5). Kierownik Starostwa, względnie Dyrektor policji ma zakończyć opisanie kwalifikacyjne umieszczając swój podpis bez daty i przedłożyć najpóźniej do dnia 25 stycznia każdego roku wprost Prezydium c. k. Namiestnictwa, które przedłoży je Komisji kwalifikacyjnej.

Kierownicy Ekspozytur i Komisaryatów policyjnych przedkładać mają opisanie kwalifikacyjne w drodze służbowej tj. przez odnośną Dyrekcyę Policji. Co do terminu przedkładania tych opisów kwalifikacyjnych i ich potwierdzanie należy zastosować analogicznie postanowienia ustępów 6–9 niniejszego rozporządzenia.

6). W taki sam sposób ma zakończyć opisanie kwalifikacyjne Szef Departamentu władzy krajowej (co do urzędników kancelaryjnych Dyrektor urzędów pomocniczych) i przedłożyć je najpóźniej do dnia 15 stycznia każdego roku organowi nadzorczemu (funkcjonariuszowi, któremu poruczono rewizyę lub aprobatę oddziału, co do urzędników kancelaryjnych urzędnikowi konceptowemu, pod którego nadzorem urzędnicy ci pozostają).

7). Jeśli funkcjonariusz nadzorujący zgadza się we wszystkich punktach z opisaniem kwalifikacyjnym, winien on dać temu wyraz przez umieszczenie uwagi “zgadzam się”.

8). Odmienne zdanie należy umieścić w odnośnej rubryce z podaniem powodów.

9). Tę opinię należy zaopatrzyć podpisem bez umieszczenia daty, poczem opisanie kwalifikacyjne należy przedłożyć do dnia 25 stycznia każdego roku Prezydium c. k. Namiestnictwa, które je przedłoży Komisji kwalifikacyjnej.

10). Przełożeni samoistnych kierownictw budowy, ekspozytur budowy i innych technicznych urzędów jak też przełożeni technicznej służby samoistnych komisji technicznych mają w taki sam sposób zakończyć opisanie kwalifikacyjne urzędników (praktykantów budownictwa), urzędników pomocniczych i niższych urzędników wykonawczych państwowej służby budowniczej i przedłożyć je Prezydium c. k. Namiestnictwa najpóźniej do dnia 25 stycznia każdego roku.

11). Jeśli zajdzie zmiana w osobie bezpośredniego przełożonego urzędu lub oddziału, powołanego do sporządzenia opisanie kwalifikacyjnego, winien dotychczasowy przełożony urzędu lub oddziału zawiadomić swego następcę o wszystkich okolicznościach, mających dla kwalifikacji za ubiegłą część roku rozstrzygające znaczenie. Gdyby jednak nie było to już możliwe, winien nowy przełożony urzędu (oddziału) zebrac potrzebne informacje we właściwej drodze, a w razie koniecznym przy sporządzaniu opisanie kwalifikacyjnego wyraźnie zaznaczyć, że oceny swej nie opiera na własnych spostrzeżeniach i przekonaniu.

Postanowienie to odnosi się do zmiany spowodowanej bądź przeniesieniem przełożonego urzędu, bądź przeniesieniem urzędnika przydzielonego.

12). Opisanie kwalifikacyjne skutecznia się każdorazowo za ubiegły rok kalendarzowy, kończący się z dniem 31 grudnia.

Jeśli już po tym dniu zaszły okoliczności, które nasuwają wątpliwość, czy kwalifikacja danego urzędnika może być oznaczona jako “dobra”, winien bezpośredni prze-

łożony urzędu lub departamentu, o ile te okoliczności zaszły po dniu zapadłości (§ 55 pr. sł.) niezwłocznie zarządzić, aby rozstrzygnięcie o posunięciu wskutek upływu czasu odroczone do najbliższego oznaczenia kwalifikacji za rok bieżący (§ 53 pr. sł.).

Wpływ oznaczenia kwalifikacji na posunięcie wskutek upływu czasu obejmuje zawsze okres czasu 12 miesięcy a to licząc od dnia zapadłości (§ 55 pr. sł.) albo też licząc od tego dnia kalendarzowego w następnym roku lub w dalszych latach.

13). Tabele kwalifikacyjne mają być przechowywane jako załączniki wykazów stanu osobowego dotyczących urzędników. Postanowienia ustępów 12–16 tutejszego reskryptu z dnia 16 lutego 1914, L. 2667/pr. co do wykazu stanu osobowego, mają analogiczne zastosowanie także co do tabel kwalifikacyjnych (Formularz B)*. W wypadku przeniesienia urzędnika (praktykanta) podurzędnika winien przełożony poprzedniej władzy służbowej przesyłając przechowany u niego egzemplarz tabeli kwalifikacyjnej (formularz B) przełożonemu nowego miejsca przeznaczenia służbowego sporządzić i dołączyć opisanie kwalifikacyjne (formularz A) za ubiegłą część roku kalendarzowego. Opisanie kwalifikacyjne (formularz A) urzędnika (praktykanta) podurzędnika przeniesionego na inne miejsce służbowe po dniu 31 grudnia sporządza za ubiegły rok kalendarzowy przełożony dawnej władzy służbowej urzędnika (praktykanta) podurzędnika.

14). Zawiadamianie urzędników po myśli § 20 pr. sł. o ogólnej ocenie należy uskutecznić w formie najprostszej przy równoczesnym stwierdzeniu dnia zawiadomienia.

15). Urzędnik ma prawo wglądu tylko do ustalonej przez komisję kwalifikacyjną tabeli kwalifikacyjnej (Formularz B) i brania z niej odpisu, natomiast nie służy mu prawo wglądu do sporządzonego przez Pana opisanie kwalifikacyjnego (formularz A).

16). Dla ochrony poszczególnych tabel kwalifikacyjnych należy sporządzić arkusze okładkowe, na których należy umieścić imię i nazwisko oraz charakter urzędowy urzędnika.

17). Tak zawiadamianie o ogólnej ocenie jak też cała korespondencja w sprawach kwalifikacyjnych w ogóle mają być ściśle poufne.

18). Wynik oznaczenia kwalifikacji (ogólną ocenę) o ile on po myśli § 51 ust. 4 pr. sł. wpływa na posunięcie wskutek upływu czasu, ma być niezwłocznie po ostatecznym ustaleniu ogólnej oceny (§ 20 ustęp ostatni pr. sł.) wpisany do wykazu stanu osobowego (§ 13 pr. sł.), mianowicie do rubryki II arkusza wkładkowego.

19). Celem utrzymywania tabel kwalifikacyjnych (form. B) w ciągłej ewidencji należy je corocznie przedkładać Prezydium c. k. Namiestnictwa wraz z opisaniami kwalifikacyjnymi (form. A.) w przepisanej wyżej drodze służbowej i w oznaczonych wyżej terminach.

20). Co do urzędników, do których postanowienia pragmatyki służbowej o posuwaniu się wskutek upływu czasu nie mają zastosowania, mianowicie co do urzędników należących do grup A. i B. szematu posunięcia wskutek upływu czasu od VII-ej klasy rangi, do grup C i D, od VIII-ej klasy rangi i do grupy E, od IX-ej klasy rangi włącznie w górę, nie będzie się corocznie sporządzać opisanie kwalifikacyjnego, ani też dokonywać oznaczenia kwalifikacji.

21). Celem oznaczenia kwalifikacji w roku 1914 (za rok 1913) przesyłam Panu potrzebną ilość formularzy A (opisanie kwalifikacyjne) z poleceniem, aby stosując się

* У справі відсутній.

do powyższych wskazówek niezwłocznie sporządził opisanie kwalifikacji podwładnych urzędników (praktykantów) i do dni 10 przedłożył je Prezydium c. k. Namiestnictwa.

W końcu tylko dla informacji Pana dołączam egzemplarz formularza B (tabeli kwalifikacyjnej), który jak to z powyższych wskazówek wynika wypełnia Komisya kwalifikacyjna.

C. k. Namiestnik

Korytowski w. r.

Formularz A

Opisanie kwalifikacyjne

Imię i nazwisko: _____

Charakter służbowy: _____

Rodzaj przeznaczenia służbowego: (kierownik urzędu, kierownik ekspozytury, naczelnik oddziału, przydzielony do służby). _____

Siedziba urzędu: _____

za rok 19 _____

L	Poszczególne punkty	Opisanie kwalifikacyjne (§ 17, ustęp 1, pragm. służb.)
1	Fachowe wykształcenie (znajomość przepisów potrzebnych do wykonywania urzędu):	
2	Zdolności i pojętność:	
3	Pilność, sumiennność oraz godność zaufania w wykonywaniu służby:	
4	Przydatność do służby w stosunku do stron oraz do służby zewnętrznej:	
5	Znajomość języków:	
6	Z jakim skutkiem jest używany w służbie:	
7	Zachowanie się:	
8	U urzędników, którzy znajdują się na stanowiskach kierujących, lub z których powołaniem na takie stanowisko liczyć się należy, przydatność do tego stanowiska:	
9	Szczególne okoliczności mające dla kwalifikacji rozstrzygające znaczenie:	
Podpis przełożonego urzędu lub oddziału, który sporządził opisanie kwalifikacyjne:		

ЦДІАЛ, ф. 146, оп. 8, спр. 1609, с. 7–15, 5 і зв. Оригінал. Друк. прим. Мова польська.

№ 481

1915 р., червня 9. Відень. – Розпорядження цісаря Франца Йосифа I щодо зарахування періоду війни до стажу державної служби при нарахуванні пенсії державним службовцям

Auf Grund des § 14 des Staatsgrundgesetzes vom 21 Dezember 1867, R.G.Bl. № 141, finde ich anzuordnen, wie folgt:

§ 1.

In allen jenen Fällen, in welchen bei Bemessung der Pension eine Zurechnung von Kriegsjahren Platz zu greifen hat, können hinsichtlich dieser Zurechnung für den jetzigen Krieg mit Verordnung von den Bestimmungen des ersten Absatzes des § 10 des Gesetzes vom 27 Dezember 1875, R.G.Bl. № 158, abweichende Bestimmungen festgesetzt werden.

§ 2.

Diese Verordnung tritt mit dem Tage der Kundmachung in Wirksamkeit.

Mit dem Vollzuge ist Mein Minister für Landesverteidigung im Einvernehmen mit den übrigen beteiligten Ministern und im Einverständnis mit Meinem Kriegsminister betraut.

Wien, am 9. Juni 1915.

Franz Josef m.p.

Stürgkh m.p.

Hochenburger m.p.

Forster m.p.

Turka m.p.

Zenker m.p.

Georgi m.p.

Heinold m.p.

Hussarek m.p.

Schuster m.p.

Engel m.p.

Morawski m.p.

Переклад

На основі § 4 Конституції від 21 грудня 1867 року, “Урядового вісника” № 141, вважаю за необхідне видати такий наказ:

§ 1.

В усіх тих випадках, коли під час нарахування пенсії повинно відбуватися зарахування років війни, в умовах теперішньої війни з огляду на таке зарахування можуть бути встановлені відхилення від положень першого абзацу § 10 закону від 27 грудня 1875 року, “Урядового вісника” № 158.

§ 2.

Це розпорядження набуває чинності від дня його проголошення.

Виконання доручено моему міністру оборони за згодою інших зацікавлених міністрів та мого воєнного міністра.

Відень, 9 червня 1915.

Франц Йосиф, м.п.

Штюргх в. р.

Хохенбургер в. р.

Георгі в. р.

Хайнольд в. р.

Форстер в. р.
Турка в. р.
Зенкер в. р.

Хусарек в. р.
Шустер в. р.
Енгель в. р.

Моравський в. р.

Держархів Чернівецької області, ф. 12, оп. 2, спр. 545, арк. 9. Копія. Друк. прим. Мова німецька.

№ 482

1916 р., березня 21. Чернігів. – Посвідчення, видане чернігівському губернському землеміру Сергію Саранчову про звільнення його від служби в державному ополченні

Выдано из Черниговского губернского правления, по межевому отделению, статскому советнику Сергею Николаевичу Саранчову, для представления в Черниговское уездное по воинской повинности присутствие в том, что он, Саранчов, занимает в настоящее время должность губернского землемера, которая освобождает его, на основании ст. 33 Устава о воинской повинности и приложения к ней, от службы в государственном ополчении.

За вице-губернатора, старший советник
За губернского землемера, его помощник
Делопроизводитель

Держархів Чернігівської області, ф. 127, оп. 11, спр. 2691, арк. 2. Копія. Машинопис.

№ 483

1916 р., не пізніше липня 1 – жовтня 22. Львів. – Донесення Семена Шевчука та Юзефа Станкевича до Галицького Намісництва у справі зловживання службовим становищем комісара Вільгельма Гавронського під час головування останнього в запомоговій комісії* Львівського повіту

Dr Semen Szewczuk
we Lwowie
ul. Kadecka boczna, willa Oleśnickiego

Wysokie CK. Namiestnictwo!

Przez szereg miesięcy byłem zajęty w Komisji zasiłkowej dla powiatu lwowskiego w charakterze pomocnika kancelaryjnego (nie oficjalnie zwano mnie “referentem” dla tego, że “referowałem” przedstawienia na komisji).

Napatrzywszy się przez ten czas na porządki panujące w tej komisji – oraz na osobę p. przewodniczącego powziąłem zamiar podzielić się swemi spostrzeżeniami z

* Запомогова комісія – тимчасова комісія для допомоги колишнім військовослужбовцям і членам їх сімей.

Wysokiem c. k. Namiestnictwem – pro reiaeternam memoriam – a to tembardziej, że czynię to za wiedzą, współdziałaniem, aprobatą oraz na prośbę wszystkich współpracowników byłych i obecnych teje Komisji.

A więc przedewszystkiem zajmę się osobą p. przewodniczącego Gawrońskiego – gdyż dzięki jemu tylko stosunki w teje Komisji ułożyły się anormalnie!

Pan Gawroński ck. komisarz Namiestnictwa z poborami – od niedawna – VII rangi podniesiony został szczęśliwym dla niego zbiegiem okoliczności na tak exponowane stanowisko – jak jest stanowisko “Przewodniczącego Komisji zasiłkowej”.

Człowiekowi temu będącemu dotychczas w pełni zawisłym i bezpośrednio poddanym przełożonej swej władzy – dano raptownie całkowitą samoistność – oddano pod jego bezpośrednie rozkazy dziesiątki personalu – a co więcej losy i egzystencję tysięcy rodzin tych którzy krwią swą opłacali i opłacają obowiązek swój wobec siebie, Państwa i Monarchy.

Takie stanowisko godne jest człowieka o szerokim społecznym horyzoncie, człowieka – któryby – tembardziej w obecnym czasie! – potrafił pogodzić interesa Państwa i ustawy – z potrzebami tych tysięcy których losy oddano mu w ręce, człowieka któryby swem taktem oraz kryształem charakteru potrafił oddany mu personal zespolić celem osiągnięcia zadań obecnej chwili najgorliwszą pracą oraz wzajemnem zaufaniem.

Jakże wywiązał się z tego zadania P. Gawroński??

Zadanie włożone na p. Gawrońskiego przerosło jego siły czego dowodem jest chociażby to, iż po 2-letnim studyowaniu ustawy zasiłkowej doszedł mimo że jest prawnikiem do takich o jego prawniczem uzdolnieniu świadczących rezultatów, że niedawno krajowa Komisja zasiłkowa w Białej nakazała mu zniszczyć cały zapas przez niego skonceptowanych druków (wstrzymanie zasiłków z powodu śmierci uprawnionych do zasiłku z powodu powrotu powołanych etc. etc.) jako niezgodnych z postanowieniami ustawy zasiłkowej – którą p. Gawroński powinien przecież znać na wylot.

Był czas gdy po normalnem i ustawowem przyznawaniu zasiłków dla rodzin legionistów polskich i ukraińskich p. Gawroński cofnął względnie nakazał inaczej interpretować rozporządzenia tyżące się tyżże a mianowicie zarządził że nie należy przyznawać zasiłku rodzinom tych legionistów, którzy przed obowiązkiem stawienictwa wojskowego stawili się dobrowolnie w szeregi legionów, chociaż zarządzenie to było wręcz przeciwnem okólnikom Prez. ck. Namiestnictwa z dnia 6/III 1915. L. 3114 pr. – 19.XII.1914. pr. L. 11698, oraz Lpr. 4472 ex 26.III.1915. (vide np. Franciszek Schönborn L. 57466).

Zarządzenie to stosowano długo – nawet bardzo długo – dopiero po rozmaitych awanturach stron – oraz perswazyach “referentów” p. Gawroński znowu zmienił swoje zdanie i bez żenady kazał całkiem przeciwnie postępywać i przyznawać takimże rodzinom zasiłek o ile wniosły przedstawienia. Kto zaś przedstawienia nie wniósł odczuł na swej skórze chwiejność poglądów p. Gawrońskiego oraz jego niezajomość ustawy.

Rodzinom żydowskim które po ślubie rytualnym zawarły ślub cywilny – kazał p. Gawroński przeprowadzać legitymację dzieci (na nazwisko ojca i tem wykazać się w komisji, gdyż nie przyznawał zasiłku rodzeństwu z takich małżeństw – które zmieniem na ojca nazwiskiem wykazać się nie mogły – oczywiście gdy został powołany brat!). Jest to jednak przeciwnem ustawie, co ostatecznie obecnie uznał p. Gawroński (dowód np. Jakób Schapira L. 21027).

Z początku przyznawano rodzinom forszpanów i robotników wojskowych zasiłek po myśli ustawy na równi z powołanymi do nadzwyczajnej służby wojskowej. Raptem wstrzymał p. Gawroński przyznawanie zasiłku dla forszpanów i robotników – tłumacząc że należy od zasiłku przyznanego rodzinom forszpanów – obciągnąć wynagrodzenie dzienne jakie pobierają forszpani wzgl. obotnicy.

Oдноśnie akta długo leżały niezafalowane w szufladzie podpisanego – p. Gawroński bowiem nie mógł się zdecydować na coś pozytywnego. W końcu jednak orzekł że przecież należy przyznawać zasiłek dla tych rodzin bez żadnych ograniczeń.

Oczewiście że tego rodzaju chwiejność w poglądach prawnych określonych jednakże jak najdokładniej ustawą i rozporządzeniami musiało wywołać odpowiednie refleksje u personalu tak u rozumiejących ustawę – jak też i u tych którzy ustawy uczyli się jedynie z zarządzeń i debiutów p. Gawrońskiego.

Poglądy zaś stron na tego rodzaju interpretowanie ustawy – wyrażali nieraz dobitnie adwokaci we wnoszonych do Komisji przedstawieniach (ostatnio publicznie Kurjer Lwowski z ostatnich dni lipca 1916).

Nie robiono sobie jednakże nic z tego w Komisji i dalej wydawano uchwały wręcz przeciwne ustawom. Oczewiście że personal widząc p. Gawrońskiego codziennie na co – raz to nowych bezdrożach prawnych nie mógł poważnie traktować tej togi Solona czy Papiana w jaką stroił się p. Gawroński w tej naiwnej nadziei że jego zarządzenia przyjmuje się w dobrej wierze i z jak największym szacunkiem.

Gdy jednak stało się jawnem – jakie właściwe stanowisko zajmuje personal wobec tego rodzaju też prawnych p. G. tenże Pan z wdzięczności począł szykanować personal, które to szykanowanie – o ile stałoby się publiczną tajemnicą – byłoby wieczną plamą na karyerze p. Gawrońskiego. Doszło do tego, że p. Gawroński wymyślał starszych urzędników, ludzi ze studiami uniwersteckimi słowami “marsz, wynoś się Pan, pan tu nie potrzebny, “psia krew” etc. etc. Wyprawadzony jednego razu jeden z urzędników z równowagi takim “obrabianiem” rzucił aktami p. G. pod nogi – opuszczając natychmiast posadę. Nie on jeden – odeszło dużo – akademików, ukończonych prawników, Doktorów praw, pań etc. pozostali zaś ci, którzy tylko wskutek specjalnych warunków muszą znosić katusze od p. Gawrońskiego. Los ich godny politowania. Jeden z tamtych urzędników oświadczył podpisanemu: “Panie rób Pan coś – gdyż ja dostanę albo zapalenie mózgu – albo rzucę się z II. p. lub...”

Do ulubionych szykan p. Gawrońskiego należy podejrywanie każdego w Komisji o jakieś “konszachta ze stronami” – nie mając oczewiście ku temu najmniejszej podstawy. Zabronił zatem urzędnikom udzielać informacji stronom tyczących się ich resortów i tak potępiając wiecznie jeden ekstrem tj. “rzekome spoufalenie się urzędników ze stronami” przeszedł sam w ekstrem drugi! A mianowicie: sam zaczął się spoufalać nie z chłopami tylko z ich adwokatami. W połowie lutego stałym gościem w Komisji zasiłkowej zaczął bywać koncypient adwokata M. p. M.

Temu Panu udało się przy pomocy rozmaitych indywiduów zaawanzować na “adwokata Komisji zasiłkowej” – hurtując w swej kancelaryi multum klientów z okolicznych wsi – tak że przedstawienia tygodniowe przez niego wnoszone dochodziły do liczby kilkudziesięciu.

Panu temu udało się zyskać sobie człowieka w Komisji, który prawidłowo wydawał mu akta potrzebne do przedstawień za opłatą.

Podpisany nie mogąc zgodzić się dłużej na tego rodzaju praktyki, zwrócił w delikatny sposób uwagę na nie p. Gawrońskiego. Pan Gawroński zakazał personalowi udzielać p. M. informacji z tem, że tenże ma po informację zgłosić się do niego samego. Pan M. nie korzystał jednakże z osobistych informacji p. Gawrońskiego, robił dalej przedstawienia oparte na najdokładniejszych szczegółach, które mogły być zaczerpnięte tylko z aktów Komisji zasiłkowej, które nadal wydawał mu w zagadkowy sposób ktoś z personalu nie robiąc sobie nic z zarządzeń p. Gawrońskiego.

Zachodziliśmy w głowę, kto waży się tak lekceważyć sobie zarządzenia p. Gawrońskiego i ewentualnie narażać się na nieprzyjemną z nim kolizję – sprawa jednak wkrótce wyjaśniła się.

Jednego wieczora po 12tej w nocy podpisany przebywając w kawiarni “Centralna” z kilku jeszcze urzędnikami oraz pewnym urzędnikiem z policji, spotkał tamże p. Gawrońskiego w towarzystwie p. M. obydwóch kompletnie pijanych. Pan Gawroński będąc niepoczytelnie pijanym idąc z wywróconym kołnierzem od zarzutki przewracał stołki i krzesła – obijał się o bilard ku wielkiemu “gaudium” zebranego tamże po godz. 1szej “towarzystwa” i znajomych. Sprawa stała się głośną. Zrozumiano, że wydający za opłatą aktawa była nim znana podpisanemu – osoba miał widocznie zapewnienie od p. M. – że na wypadek przypała go na tem nic mu się złego nie stanie ze strony p. Gawrońskiego.

Zaś p. M. rozzuchwiał się do najwyższego stopnia. Stał się codziennym gościem w komisji, usiłował wglądać w akta referentom, wyciągając je z registratury – zachodził do ekspedytu (gdzie nawet nie wolno bez nagłej potrzeby wchodzić urzędnikom!). Starał się tam “forsować” swe sprawy nie bacząc na to, – że formalnie go z tamtąd urzędnicy wypraszali i nie dawali mu aktów (p. Kowalski, Jureńcówna Wolska!).

Stosunki w Komisji wskutek tego stały się niemożliwe. Niewygodni dla p. M. urzędnicy “przenosili” się od działu do działu, ze sali do sali – a podpisany nie mogąc ścierpieć tego powiedziałszy p. G. prawdę w oczy wobec całego personalu opuścił biuro. Na drugi dzień przyprowadził p. M. swego protegowanego do Komisji, a p. Gawroński przyjął go w miejsce podpisanego na referenta przedstawięń (między którymi jest 150–200 p. M.). Po przyjęciu tego Pana – wizyty w Komisji p. M. ustały.

Dodaję, że znalazłem jedno przedstawienie p. M. ze sfalszowaną uchwałą przynającą zasiłek odnośnej rodzinie. Uchwałę tę sfalszowaną pokazywałem referentom w Komisji, zawiadomiłem o niej p. G. ten jednakże nie reagował na to. Kto sfalszował ja nie wiem!

I chociaż jak wspomniano u góry jest p. G. bezwzględnie wymagającym dla swego personalu, to przecież pewne osoby cieszyły się jego ojcowskim pobłażaniem.

Do takich w pierwszym rządzie należała czcigodna żona p. Gawrońskiego. Pani ta figurowała na spisie urzędniczek popołudniowych w Komisji – brała pensję – a zniżoną kartę tramwajową miała – nawet wtedy gdy jeszcze i już nie była w Komisji – jednakże urzędowanie jej ograniczało się do co najwyżej półgodziny pogadanki w apartamencie p. G. o ile wogóle miała czas i ochotę odwiedzić biuro. Referaty jej można śmiało nazwać białymi krukami w registraturze Komisji zasiłkowej.

A były inne osoby w Komisji które cieszyły się szczególnymi względami p. G. tak że podczas gdy inni za 1–5 minut spóźnienia byli wprost szykanowani, ci przychodzili i odchodzili z biura kiedy chcieli nie robiąc sobie nic z żadnych zarządzeń upomnień

“szwarzbychów” itd. Do takich należeli np. p. Mogiła Stankiewicz p. Wiatrowski Wiktor. Podpisany zaintrygowany tem nierównym traktowaniem personelu zapytał raz wyż wspomnianych dlaczego lekceważą sobie swe obowiązki – na co odpowiedzieli mu, że “p. G. nic nam nie śmie zrobić z pewnych powodów”!

Dodaje, że p. Gawroński pił z p. Stankiewiczem również w kawiarni po 11tej w nocy – chociaż p. Stankiewicz jest tylko 17-letnim chłopcem!

Czy mógł zatem p. Stankiewicz przestrzegać zarządzeń swego szefa – jeżeli jak sam się wyrażał musiał się solidnie przespać w godzinach urzędowych – jeżeli w nocy “truł” z p. Gawrońskim? Takie i tym podobne historye musiały wpływać ujemnie na szacunek jaki powinien mieć personal dla swego szefa, a to tem bardziej, że p. Gawroński i sam przychodził podchmielony do biura!

Za powyżej naprowadzone fakta bierze podpisany na siebie pełną odpowiedzialność – będąc w możności udowodnić nie tylko każde słowo tu napisane – lecz nawet pojedyncze przecinki, kropki i wykrzykniki!

O p. Gawrońskim opowiadają w Komisji jeszcze i inne rzeczy. Podpisany jednakże nie należał do osób zaufanych u p. Gawr. nie może tego potwierdzić ani brać za to odpowiedzialności. Dołącza jednak wyciąg protokołu podpisany przez p. Stankiewicza – bez żadnych od siebie komentarzy.

W końcu zauważa podpisany, że niniejszego zażalenia nie czyni ze zemsty, osobistej nienawiści lub dlatego by zniszczyć p. Gawrońskiego, gdyż podpisanemu jest obojętnem czy p. G. zakończy swoją karierę jako Komisarz, starostwa lub radca!

Robi to jedynie w tym celu by uwolnić tych białych murzynów zasiłkowej komisji od tego rodzaju szefa i by stanowisko Przewodniczącego Komisji zasiłkowej bądź co bądź tak odpowiedzialne i wysokie zajął człowiek na nie odpowiedniejszy.

Oświadczenie!

Nizej podpisany donosi Wysokiemu Prezydium c. k. Namiestnictwa że p. Wilhelm Gawroński, c.k. nadkomisarz c.k. Namiestnictwa i Przewodniczący, powiatowej komisji zasiłkowej dla powiatu lwowskiego przez całą zimę zabierał do swego domu z piwnic komisji zasiłkowej, za pomocą woźnego Adama Cichockiego: węgiel – drzewo – naftę – a to w wielkich ilościach!

Powyższe rzeczy wydawali ludzie mający klucze, na zlecenie pana Gawrońskiego i za jego wskazówkami. Cichocki woźny, będąc nieraz podrażnionym przez p. Gawrońskiego, wykrzykiwał pod adresem p. Gawrońskiego, po kurytarzach wobec chłopów: “złodziej – gałgan – łajdak!”

Podpisany oświadcza, że oświadczenie to, jest wyciągiem z obszernego protokołu spisanego w tej sprawie z urzędnikami zajętymi dotychczas w komisji zasiłkowej i przez nich podpisanego. A z protokołu tego, będącego w przechowaniu u nas zrobimy użytek urzędowy – gdy zajdzie ku temu potrzeba.

Na razie nie podaje go w dosłownym odpisie – gdyż nie chcę udrażać podpisanych na oryginalnym protokole urzędników zajętych w komisji, na scysię z p. Gawrońskim. Dodaję, że odszedłem z komisji zasiłkowej – na własne żądanie.

Lwów, dnia 1 lipca 1916.

Józef Ritter von Mogiła Stankiewicz

Lwów ul. Antoniego 7

podpisanego. A z protokołu tego
będącego to przechowywanemu u nas
zrobił...
Oświadczenie!

Niżej podpisany, donosi Wysokie-
mu Prezydium c.k. Namiestnictwa
ze p. Wilhelm Gawronski, c.k. nad-
komisarz c.k. Namiestnictwa i Brze-
wodnickacy spoiarowej Komendy zasid-
kowej dla powiatu lwowskiego,

przez całą zimę postawia za-
bierać do swego domu zysirnic
Komendy zasidkowej, za pomocą
woźnego Adama Cichonkiego -
węgiel - drewno - naftę - a to i wiel-
kich ilościach!

Dotychczas rzeczy wydawali ludzie
mający klucze, na zlecenie pana
Gawronskiego i za jego wskazów-
kami.

Cichonki wżny będą nierozr po-
drożnionym przez p. Gawron-
skiego, wykrykiwał pod adresem
p. Gawronskiego, po kwytanach
wobec chłopów: "ziobziej - gałgan-
tajdasz!" -

Podpisany oświadcza, że oświad-
czenie to jest wyciągiem z obzer-
nego protokołu spisanego w tej spra-
wie z konsulami zajątymi do tych-
czas z Komendy zasidkowej i przez nich

Wysoki c. k. Namiestnictwo!

Przed kilku miesiącami została wniesiona skarga przeciwko nadkomisarzowi Wilhelmowi Gawrońskiemu, gdzie ja zarzucił mu że tenże kradł przez całą zimę drzewo, węgiel i naftę z Kom. zasił. dla pow. lwowskiego. Gdy jednak dotychczas c.k. Namiestnictwo nie pociągnęło tego pana do odpowiedzialności, lecz przeciwnie minowało go starostą zapytuje: kiedy właściwe zrobi c.k. Namiestnictwo z tym panem porządek, w przeciwnym razie zrobię skargę na tego pana do c.k. Prokuratury Państwa bez względu na skutki jakie ta skarga dla niego pociągnie.

Lwów dnia 22/X. 1916

Jozef Mogiła Stankiewicz
sup. legionista

ЦДІАЛ, ф. 146, оп. 40, спр. 45, арк. 1–8. Оригінал. Машинопис, рукопис. Мова польська.

№ 484

1917 р., квітня 4–6. – 3 резолюцій Всеукраїнської конференції УСДРП про необхідність займання адміністративних посад членами партії

[...] **13. Про займання адміністративних посад членами Партії.**

З огляду на сучасний революційний момент, Конференція У. С.-Д. Р. П. визнає можливим, щоб у[країнські] с[оціал]-д[емократи] займали всі адміністративні посади, діяльність яких опирається на революційні маси [...].

Український національно-визвольний рух. Березень–листопад 1917 року: Документи і матеріали. – К., 2003. – С. 141.

№ 485

1917 р., квітня 7. – 3 промови Никифора Григорієва на Всеукраїнському національному конгресі про бюрократів і чиновників старого режиму як противників автономії України

[...] Хто ж противники нашої автономії?

1) Монархисти, бо при централістичній республіці їм легше реставрувати монархію.

2) Імперіалісти, бо при централізмі їм легше підбить людей на війну; легше загарбать до своїх рук чужі добра.

3) Капіталісти, бо при централізмі їм легче діло мати з одним урядом, легше облутать і підбити його на закони й розпорядження користні для них.

4) Бюрократи, що звикли до машинної роботи, до ходіння старими шляхами.

5) Чиновники 20 числа*, що звикли думать, що народ для них, а не вони

* Тобто ті, хто працює "за гроші" (20-те число – день виплати зарплати).

для народа, та що не вони повинні пристосовуватися до місцевих умов та всяких мов, а всі народи повинні пристосовуватись до їхнього бажання робить усе на один копил [...].

Український національно-визвольний рух. Березень–листопад 1917 року: Документи і матеріали. – К., 2003. – С. 155.

№ 486

1917 р., квітня 7. – 3 промови Михайла Ткаченка на Всеукраїнському національному конгресі “Основні підстави організації української автономії” про виборність урядовців і суддів усіх рівнів

[...] На Вкраїні всіх урядовців, як і суддів, має обирати сам народ безпосереднє чи то по громадам, волостях чи по всій Україні. [...]

Український національно-визвольний рух. Березень–листопад 1917 року: Документи і матеріали. – К., 2003. – С. 166.

№ 487

1917 р., квітня 14. Зарога. – 3 наказу (“приговора”) жителів с. Зарога Оржицької волості Лубенського повіту з викладом бачення державного устрою України, вимогою запровадження виборності суддів, священників, обов’язковості вживання ними української мови, призначення урядовців з визначених УЦР кандидатів

Приговор

Жителів села Зарога Оржицької волости Лубенського повіту Полтавської губернії, складений на сільському сході квітня 14 1917 року при 48 чоловік присутніх.

Ми, жителі села Зарога Оржицької волости, бажаючи найскорішого знищення нашого національного поневолення і забезпечення перестрою громадського життя на основах права і справедливості, постановили домогтися від Тимчасового уряду (Временного правительства) Росії выголошення в найближчому часі офіційного акту з признанням необхідности встановлення Автономичного ладу України.

Визнаючи, що перебудування України має бути переведено в життя установчим Соймом України, обраним загальним рівним безпосереднім і таємним голосуванням, для знищення неправди старого ладу потребуємо не гайно переведення в життя:

1) Признання Української мови обов’язковою для всіх інституцій урядових шкільних і релігійних по всій Україні.

Таким чином, суди мирові та окружні і судебні палати повинні користуватись переважно мовою краю. В школах низчих негайно заводиться навчання на українській мові, казенні середні школи з українською людністю поможливости переводяться на українські. Университети – Київській, Харківській та Одеській повинні мати більшість кафедр українських. Духовна київська академія повинна бути українською, якою вона була в 16-му вікові бо пастері духовні на Україні повинні бути українцями. По технічних вищих школах на Україні заводяться кафедри української історії та околичної географії України.

2) Всіх урядовців губерньських та повітових комисарів уряд Тимчасовий признає кандидатів наміченних національною українською Радою, суді на всяких судах вибіраються населенням з місцевих людей.

Негайно переводяться вибори вищого духовенства до київського митрополита включно з людей українців.

3) Городські думи та земські управи негайно повинні бути складені з представників трудящихся людей, себ-то селян, робітників фабричних та заводських, інтелігентів, учитилів, агрономів, інженерів, лікарів, адвокатів, т.п., а не панів та багатерів як зараз [...].

Український національно-визвольний рух. Березень–листопад 1917 року: Документи і матеріали. – К., 2003. – С. 202.

№ 488

1917 р., квітня 14.* Харків. – Із звернення професора Миколи Сумцова про роль українських з'їздів та шляхи національного відродження із наголошенням необхідності захисту народу від чиновництва як суспільного лиха

[...] Украинские съезды, собрания, товарищества, кружки представляются полезными уже потому, что они приведут к приближению интеллигенции к народу, сблизят город с селом, будут ослаблять сословный, профессиональный и личный эгоизм, облегчая общение мысли среди разнородных элементов. Может быть у них окажется еще одна важная сторона – ограждение общества и народа от высокомерия чиновных службистов и карьеристов, заполнявших в последнее время духовные и светские ранги многоэтажной чиновничьей лестницы чуть не сплошь не только совсем чуждых народу, но и откровенно презиравших тот народ, среди которого живут и соками которого питаются. Выборное и национальное приспособление смягчит и ослабит это зло и с общественной сцены сойдет оплачиваемая народным трудом высокомерная гордыня личного самомнения [...].

Український національно-визвольний рух. Березень–листопад 1917 року: Документи і матеріали. – К., 2003. – С. 196.

* Дата публікації промови у часописі "Южный край".

№ 489

1917 р., липня 10. Київ. – Постанова Комітету Української Центральної Ради про включення посади Генерального писаря до складу уряду

Генеральний Писар (Христюк) входить в склад Генерального Секретаріату.

Товариш Голови Української Центральної Ради
Секретар Української Центральної Ради

Никовський
Шевченко

ЦДАВО, ф. 1115, оп. 1, спр. 1, арк. 8. Незасвідчена копія. Машинопис.

№ 490

1917 р., серпня 6. Київ. – Відозва Київського тимчасового Краєвого судового комітету про запровадження у судових установах української мови

Товариші правники і всі судові діячі на Україні!

Київський Тимчасовий Краєвий Судовий Комітет, обраний на першому з'їзді українських правників 14 червня цього року у Києві, щоб пильнувати тимчасово по всій Україні судову справу відповідно директивам Центральної Ради і в контакт з нею, звертається до Вас з відозвою – негайно ще до Установчих Зборів, оскільки це буде зараз можливо і в згоді з інтересами правосуддя, вживать по усіх судових закладах (інституціях) на Україні, як на слові, так і на папері української мови.

Час ганебних утисків і нападу на нашу національну культуру минув, і настає час відродження народу нашого. Національна гідність наша і реальне життя вимагають, щоб українська мова залунала знову зараз од краю і по всіх закладах по вільній Україні. Цього вимагає і честь 35 мільонів славян українців, що кровію своєю добули волю рідному краєві.

Вживання рідної мови на рідній землі усюди і скрізь – є наше право і ніяка сила, ніяка влада не може зламати цього права.

Український національно-визвольний рух. Березень–листопад 1917 року: Документи і матеріали. – К., 2003. – С. 624.

№ 491

1917 р., серпня 18. Київ. – Витяг із Постанови II Всеукраїнського педагогічного з'їзду про запровадження посад урядовців Генерального секретарства освітніх справ на місцях, підготовку інструкції для них і необхідність протидії русифікаторським заходам “деяких земств та урядових інституцій”

[...] Генеральний Секретаріат народньої освіти повинен мати своїх представників-комісарів в кожній губернії і в кожному повіті: а) на чолі просвітньої

справи в кожному повіті повинен стояти повітовий комісар по народній освіті, призначений або затверджений Генеральним Секретаріатом в згоді з повітовою шкільною радою; б) права комісара поширюються на всі школи повіту, а також на позашкільну та дошкільну освіту, в згоді з представниками національних меншостей; в) комісар має бути членом шкільної ради з правом рішачого голосу; г) комісар затверджує повітових інструкторів по народній освіті, яких можуть рекомендувати центральні або місцеві установи, по згоді з повітовою шкільною радою; д) всякі непорозуміння між комісаром та шкільною радою переходять на розгляд Генерального Секретаріату; е) докладну інструкцію комісарам повинен виробити Генеральний Секретаріат; є) всі постанови по розділові 7 ухвалюються тимчасово, поки не зміняться умови політично-громадського життя на Україні [...].

21) Просити Генеральний Секретаріат звернути відповідну увагу на русіфікаторську роботу деяких земств та урядових інституцій на Україні і вжити відповідних заходів, щоб паралізувати її [...].

Український національно-визвольний рух. Березень–листопад 1917 року: Документи і матеріали. – К., 2003. – С. 638–639.

№ 492

1917 р., серпня 29. Київ. – Циркуляр генерального секретаря внутрішніх справ Володимира Винниченка губернським та повітовим комісарам України про недопущення “ніяких збочень ... на користь яких би то не було місцевих, або партійних впливів” та безумовне виконання законних розпоряджень Генерального Секретаріату Центральної Ради

До П.п. Губерніяльних і Повітових Комісарів України.

Управляючий Міністерством справ внутрішніх телеграмою під № 3295 повідомив всіх Комісарів про проведення ними рішучої боротьби проти всякої анархії і контрреволюції, керуючись програмою Тимчасового Уряду від 8-го іюля 1917 року і його телеграмою від 17-го іюля.

В тому повідомленні між иншим сказано, що Комісар, “являючись перш усього представником влади Центрального Уряду і повинен додержуватись вказівок Тимчасового Уряду і провадити його політику, не допускаючи ніяких збочень од неї на користь яких би то не було місцевих, або партійних впливів”.

Не відступаючи в цілому від виповнювання розпоряджень Управляючого Міністерством справ внутрішніх, Комісари України, як Губернські так і Повітові, мають прийняти до відома, що слова про місцеві впливи треба приймати в узькому, чисто місцево-провінціальному розумінню. Що ж торкається впливу і законних розпоряджень Генерального Секретаріату Центральної Ради вони обов’язкові

для всіх Комісарів України, як інституції, признаної Тимчасовим Урядом вищим краєвим органом, який працює в контактi з Тимчасовим Урядом.

Генеральний Секретарь справ внутрішніх В. Винниченко
За директора адміністративно-політичного відділу діловод Юр. Тищенко

ЦДАВО, ф. 1327, оп. 1, спр. 59, арк. 5. Друк. прим. Опубл.: Український національно-визвольний рух. Березень–листопад 1917 року: Документи і матеріали. – К., 2003. – С. 705–706.

№ 493

1917 р., вересня 23. Петроград. – Доповідна записка “Про надання українській мові права офіційного вжитку поряд з російською мовою” комісара у справах України в Петрограді Петра Стебницького Тимчасовому урядові, у якій наголошується на нагальній необхідності прийняття урядового акта для забезпечення застосування української мови “во всех сферах местной жизни”, у тому числі – в діловодстві місцевих установ

В основу своей деятельности по устройению местной жизни Генеральный Секретариат Украины положил освобождение коренного населения края от всех лежавших на нем при старом режиме национальных ограничений и предоставление украинской народности широких прав национального самовыражения в целях оживления духовной энергии народных масс, как необходимого условия для подъема культуры края.

Исходною точкою этой стороны своей деятельности Секретариат поставил признание за родным языком украинского населения права языка местной культуры, свободно применяемого во всех сферах местной жизни. В связи с этою принципиальною точкою зрения, свои сношения с местными учреждениями края Генеральный Секретариат ведет на украинском языке, а местное население, в свою очередь, все шире начинает пользоваться родным языком в своих обращениях к органам местной администрации.

Между тем далеко не все правительственные учреждения края усвоили себе правильную точку зрения на вопрос о правах местных языков и, в результате, – в последнее время встречаются случаи отказа отдельных правительственных учреждений принимать бумаги на украинском языке не только от населения, но и от Генерального Секретариата. Не имея, быть может, характера тенденциозно отрицательного отношения к правам украинского языка, случаи эти указывают все же на сохраняющиеся во взглядах местной администрации привычки прежнего строя или по меньшей мере, на ее неосведомленность относительно новых начал государственной жизни, предусматривающих не только устранение старых национальных ограничений, но и утверждение прав гражданства для местных языков, как основы культурного развития отдельных национальностей.

Во избежание нежелательных осложнений в сношениях с правительственными учреждениями пяти губерний, включенных в настоящее время в пределы Украины, Генеральный Секретариат возбуждает вопрос о неотложной необхо-

димости издания правительственного акта о том, что в пределах этих губерний украинский язык пользуется полным правом официального употребления, наряду с общегосударственным русским языком, при условии обеспечения прав меньшинства населения в крае, и что в дальнейшем на украинский язык постепенно имеет перейти, в интересах коренного населения, все делопроизводство местных учреждений.

Представляя этот вопрос вниманию Временного Правительства, я с своей стороны нахожу удовлетворение пожелания Генерального Секретариата справедливым и неотложным.

Подписал:

Комиссар по делам Украины Стебницкий

ЦДАВО, ф. 224, оп. 1, спр. 4, арк. 96 і зв. Друк. прим. Опубл.: Український національно-визвольний рух. Березень–листопад 1917 року: Документи і матеріали. – К., 2003. – С. 788–789.

№ 494

1917 р., жовтня 21. – 3 протоколу засідань Генерального секретаріату Української Народної Республіки № 161 про покладання виконання обов'язків генерального секретаря внутрішніх справ і голови Секретаріату на генерального писаря Олександра Лотоцького за відсутністю Володимира Винниченка

Присутні: генеральні секретарі – Винниченко, Зарубін, Лотоцький, Савченко-Більський, Стешенко, Туган-Барановський, Шульгін; товариші генеральних секретарів – Мазуренко, Мірний.

[...] На час відсутності В. К. Винниченка ухвалено доручити виконання обов'язків генерального секретаря внутрішніх справ і голови Секретаріату – генеральному писареві О. Г. Лотоцькому.

[...]

Оригінал за належними підписами.

З оригіналом згідно: за директора канцелярії діловод

ЦДАВО, ф. 2592, оп. 1, спр. 2, арк. 21 зв. Копія. Склограф. прим. Опубл.: Українська Центральна Рада. – Т. 1. – К., 1996. – С. 356.

№ 495

1917 р., грудня 7. Київ. – 3 протоколу засідань Генерального секретаріату Української Народної Республіки № 246 щодо святочних надбавок деяким категоріям службовців в центральних управліннях Генерального секретаріату

Присутні: Винниченко, Ткаченко, Порш, Шульгін, Петлюра, Золотарьов, Шаповал, Стешенко, Одинець, Ковалевський, Голубович, товариш генерального

На Румунському фронті помітно упадок
більшовизму. Генеральний Секретаріат може
цілком опертися на всі соціалістичні організації.
Ген. Головин за хворосто зрікся бути началь-
ником штабу Румунського фронту. Рекомендується
ген. Незнамов.

Ген. Секр. Голубович мав розмову з . . .
., котрий сказав, що був
тайним наказ Временного Правительства не
допускати українізації флоту. В сучасний
момент, коли Україна являє в себе все й
більше, ніж якийсь край організовану державу,
треба негайно утворити Морське Секретарство,
для організації котрого можна використати
офіцерів морської служби. Одночасно почати
українізацію флоту шляхом частичної демо-
білізації на 75% сучасного складу флоту,
яка тріть броненосців і кілька міноносців,
ускомпнювані українцями, добре організо-
ваними, може стати кращою боєвою силою,
ніж ось теперешній дезорганізований флот.

В Одесі і інших городах вникли органі-
зації "Великоруське віче", які об'єднують
всі великоруські елементи від крайніх
чорносотенців до більшовиків. Мета орга-
нізації - утворення Великоруської Республі-
ки, як частини Російської Федерації.

ІЗ/ Вислухати пропозицію Ген. Секретаря
Внутрішніх справ затвердити святочні при-
кази до яких категорій служачих в Цар-
ській управліннях Генерального Секретаря.

ІЗ/ Вдати служачим

Генерального Секретаріату
святочні прикази:

І/ співробітникам, що
підлягають до 200 карбов.
місячної платні - повний
місячний оклад.

секретаря Мацієвич, товариш генерального секретаря Абрамович, товариш генерального секретаря Сокович.

Слухали:

[...] 13. Вислухали пропозицію Ген[ерального] секретаря внутрішніх справ затвердити святочні прибавки деяким категоріям служачих в центральних управліннях Генерального секретар[іату].

Постановили:

13. Видати служачим Генерального секретаріату святочні прибавки:

1) співробітникам, що одержують до 200 карбов[анців] місячної платні, – повний місячний оклад;

2) тим, що одержують від 201–300 крб., – 75% окладу;

3) тим, що одержують від 301–400 крб., – 50% окладу.

Прибавки можуть одержати лише ті співробітники, що служать в секретарствах не менше як місяць до 1 грудня 1917 р.

[...]

Оригінал за належними підписами.

З оригіналом згідно: діловод В. Мільгевський

ЦДАВО, ф. 3690, оп. 1, спр. 5, арк. 10–13. Засвідчена копія. Склограф. примірник. Опубл.: Українська Центральна Рада. – Т. 1. – К., 1996. – С. 519, 521, 523.

№ 496

1917 р., грудня 27. Київ. – 3 протоколу засідань Генерального секретаріату Української Народної Республіки № 27 про необхідність організації генерального писарства

Присутні: Винниченко, Ткаченко, Ковалевський, Шаповал, Стешенко, Шульгин, Золотарьов, Антонович, Зарудний, Одинець, Міцкевич, Зільберфарб, т. г. с. Мазуренко, т. г. с. Коліух, т. г. с. Сидоренко, т. г. с. Михайлов, полковник Пількевич.

[...] 9. Слухали: внесення генерального секретаря Винниченка про необхідність організації Генерального писарства.

Постановили: доручити генеральному секретарю Ткаченку виробити статут Генерального писарства, як управління справами Генерального секретаріату, і подати на розгляд Генеральному секретаріату.

В. Винниченко, М. Шаповал, О. Шульгин, Д. Антонович, Б. Зарудний

ЦДАВО, ф. 1063, оп. 1, спр. 1, арк. 33–34 зв. Оригінал. Склограф. примірник. Опубл.: Українська Центральна Рада. – Т. 2. – К., 1997. – С. 71–72.

№ 497

1918 р., січня 3. Київ. – 3 протоколу засідань Генерального секретаріату Української Народної Республіки № 40 про складання тексту присяги на вірність Українській Народній Республіці

Присутні: Винниченко, Ткаченко, Ковалевський, Шульгин, Антонович, Стещенко, Одинець, в. о. генерального писаря Мірний, т. г. с. Абрамович, т. г. с. Рудницький, полковник Пількевич, т. г. с. Михайлов.

[...] 9. *Доручити* Генеральному писарству скласти текст присяги на вірність Українській Народній Республіці.

[...]

Оригінал за належними підписами.

З оригіналом згідно: діловод В. Мільгевський

ЦДАВО, ф. 3690, оп. 1, спр. 5, арк. 54–55. Засвідчена копія. Машинопис; ф. 2592, оп. 1, спр. 2, арк. 91–92. Засвідчена копія. Склограф. примірник. Опулб.: Українська Центральна Рада. – Т. 2. – К., 1997. – С. 91–92.

№ 498

21 березня 1918 р. Київ. – Пояснююча записка міністра внутрішніх справ Павла Христюка та проект доповнення до “Тимчасового положення про губернiальних і повітових комісарів”, затвердженого Тимчасовим урядом 19 вересня 1917 р., щодо надання губернським комісарам права видавати обов’язкові постанови

Пояснююча записка

Розруха і анархія, яка охопила всю Україну, і яка побільшилась, дякуючи різним заходам, зробленим для цього так званим “більшовицьким” урядом, вимагають рішучих і негайних заходів до припинення тієї анархії з боку уряду Республіки.

Приймаючи на увагу вищезазначене, а також і те, що судовий апарат, який і раніше працював досить слабо, більшовицьким урядуванням ще більше розстроений, що необхідність примушує горожанську владу, яка приступає до виконання своїх обов’язків в місцевостях, які звільняються від більшовиків, вживати заходів негайних. Міністерство внутрішніх справ вважає необхідним видати право вищим представникам урядової влади, якими є губернiальні комісари, під час військового стану видавати обов’язкові постанови і накладати за порушення їх кару порядком адміністративним.

Проект
доповнення до “Тимчасового положення
про губернiальних і повітових комісарів”,
затвердженого Тимчасовим урядом
19.09.1917 р.

В місцевостях, які згідно пп. 1–7 доповнення до п. 23 “Общого Учр. Губ.” (т. 11 св. Зак.) оголошуються на військовому стані, губернiальним комісарам Укра-

їнської Народної Республіки надається право видавати обов'язкові постанови по справах, які торкаються порушення громадського порядку та спокою і державної безпеки.

За порушення виданих ними обов'язкових постанов губерніяльні комісари мають право накладати в адміністративному порядку штрафи до 3000 крб., або карати тюрмою до 3 місяців.

Народний міністр справ внутрішніх
З оригіналом згідно: діловод

П. Христюк
[підпис]

ЦДАВО, ф. 1115, оп. 1, спр. 6, арк. 4. Засвідчена копія. Машинопис.

№ 499

16 квітня 1918 р. Київ. – Витяг протоколу засідання Української Центральної Ради щодо ухвали “Закону про незайманість особи членів Української Центральної Ради”

Вимітка з протоколу засідання Української Центральної Ради

Українська Центральна Рада ухвалила 16-го квітня 1918 року
Закон про незайманість особи членів У. Ц. Ради

1. Члени Української Центральної Ради не підлягають відповідальності за голосування, за висловлені думки і взагалі за діяльність, пов'язану з обов'язками членів Центральної Ради як у Центральній Раді, так і поза стінами її.

2. Члени Української Центральної Ради можуть бути притягнені до слідства і карного суду тільки звичайним судовим порядком і з дозволу Української Центральної Ради.

3. Члени Української Центральної Ради не можуть бути заарештовані або іншими способами позбавлені волі без дозволу Центральної Ради, за винятком затримання на гарячому вчинкові.

4. Про необхідність притягнення до слідства і карного суду або про затримання члена Центральної Ради на гарячому вчинкові відповідні влади повинні негайно сповістити Українську Центральну Раду.

5. На вимогу Центральної Ради судове переслідування члена Ради повинно бути одкладено, а позбавлення волі – скасовано, аж до скінчення терміну уповноважень Ради або виступу зі складу її члена Ради.

6. До видання Закону про незайманість членів Українських Установчих Зборів ділання статей другої, третьої, четвертої і п'ятої цього Закону поширюється також на членів Українських Установчих Зборів, вибори яких затверджені окружними або головною по виборах в Українській Установчій Зборі комісіями.

До початку роботи Українських Установчих Зборів питання, предвижені пунктами 2-м, 4–5, знаходяться в розпорядженню Української Центральної Ради.

В И М І Т К А
З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ.

Українська Центральна Рада ухвалила 16-го
Квітня 1918 року закон про незайманість
особи Членів У.Ц.Ради.

1. Члени Української Центральної Ради не підлягають відповідальності за голосування, за висловлені думки і взагалі за діяльність, з'язану з обов'язками членів Центральної Ради, як у Центральній Раді, так і по за стінами її.

2. Члени Української Центральної Ради можуть бути притягнені до слідства і кримінального суду тільки звичайним судовим порядком і з дозволу Української Центральної Ради.

3. Члени Української Центральної Ради не можуть бути заарештовані, або иншими способами позбавлені без дозволу Центральної Ради волі, за винятком затримання на горячому вчинкові.

4. Про необхідність притягнення до слідства і кримінального суду, або про затримання члена Центральної Ради на горячому вчинкові відповідні влади повинні негайно сповістити Українську Центральну Раду.

5. На вимогу Центральної Ради судові переслідування Члена Ради повинні бути одкладено, а позбавлення волі - скасовано аж до скінчення строку уповноважень Ради або виступу зі складу її члена Ради.

6. До видання закону про незайманість членів Українських Установчих Зборів діляння статей другої, третьої, четвертої і пятої цього закону поширюється також на членів Українських Установчих Зборів, вибори яких затверджені окружними, або головним по виборах в Українській Установчі Збори Комісіями.

До початку роботи Українських Установчих Зборів питання, предвижені пунктами 2-м, 4-5 знаходяться в розпорядженні Української Центральної Ради.

Ухвалено: закон про незайманість членів Української Центральної Ради вести в життя телеграфом.

З первотвором згідно:

Голова
Центральної Ради *С. Мелешко*

Секретарь *В. Демисевич*

До Док. № 499

Ухвалено: Закон про незайманість членів Української Центральної Ради ввести в життя телеграфом.

З первотвором згідно:
Голова Центральної Ради
Секретар

[підпис]
[підпис]

ЦДАВО, ф. 1115, оп. 1, спр. 6, арк. 74. Засвідчена копія. Машинопис.

№ 500

17 квітня 1918 р. Київ. – Пояснююча записка до законопроектів “Про скасування міністерства генерального писарства”, “Про порядок опублікування законів”, “Про скріплення і кодифікацію законів”; законопроекти “Про скасування міністерства генерального писарства”, “Про скріплення і кодифікацію законів”

Досвід існування Міністерства Генерального Писаря (раніш Секретарства Генерального Писаря) на протязі біля року досить вказує, що Міністерство це не має ні повного кола тих справ, які б підлягали його як Міністерства розрешенню, ні інституції Державної влади, діяльністю яких воно повинно було б керувати.

Генеральний Писар в складі Народніх Міністрів є по формі Міністр без портфеля і не якого-небудь окремого Міністерства, а взагалі всіх Міністерств; фактично ж він являється порядкуючим справами Ради Міністрів з правами рішачючого голосу. Крім того, фактично Генеральний Писар до сього часу стверджує своїм підписом законодавчі акти, що видає Центральна Рада і завідує справами публікації їх. Але звичайно законодавчі акти, скріплює підписом своїм Державний Секретарь, який існує при законодавчій владі, а не при владі виконавчій. Так само неприродно віднесено до Генерального Писарства і обов'язок публікації законів. Справа публікації законів (які повинні набирати обов'язуючої сили з дня одержання примірника відповідного видання на місцях, коли в самих законах не вказано строка) настільки важна, що з принципового боку її ніяк не можна надати якомусь органі влади виконавчої.

Отже ці дві функції до Генерального Писарства по суті справи не повинні належати.

До цього часу можна було знайти виправдання такому ненормальному становищу речей. Тепер же, коли при Центральній Раді засновався Кодифікаційний відділ з Завідуючим цим відділом на чолі, коли утворено Генеральний Суд, то означену ненормальність треба усунути. А саме: 1) справу скріплення законодавчих актів Центральної Ради (разом з справою кодифікації законів) передати відповідній особі – Державному Секретареві, обраному Центральною Радою; 2) справу публікації законів і випуску біжучих “Збірників Законів Республіки і постанов та розпоряджень Правительства” – Генеральному Судові.

Зупиняючись на роботі Генерального Писаря, яко Порядкуючого справами Ради Народніх Міністрів, треба визнати: 1) що для переведення цієї роботи немає ніякої потреби в існуванні окремого Міністерства; 2) що справами Ради Народ-

ніх Міністрів може з успіхом керувати Порядкуючий справами Ради Народних Міністрів; 3) що існування Міністерства Генерального Писарства творить собою тільки зайву інстанцію і веде до ускладнення справи управління справами Ради Народних Міністрів, позаяк посада Генерального Писаря є посада політична і Генеральні Писарі не завши маючи потрібний досвід і юридичну підготовку, примушені були б через се фактично порядкування справами Ради Народних Міністрів передавати до рук окремого урядовця – порядкуючого справами Ради Народних Міністрів, що повело б до некорисної витрати народніх коштів.

Все це примушує прийти до висновку, що в існуванні Міністерства Генерального Писарства нема ніякої потреби і його необхідно скасувати. Для порядкування ж справами Ради Народних Міністрів треба утворити посаду Порядкуючого справами Ради Народних Міністрів. Інші ж функції, які цілком неприродно досі були накладені на Генеральне Писарство, перенести до відповідних Державних Установ – Центральної Ради і Генерального Суду.

З огляду на це являється необхідним прийняти слідуючі законопроекти, ухвалені для внесення в Центральну Раду Радою Міністрів 17 квітня б. р.: 1) про скасування Міністерства Генерального Писаря і про встановлення посади Порядкуючого справами Ради Народних Міністрів; 2) про порядок опублікування законів і 3) про скріплення і кодифікацію законів.

Генеральний Писар

Законопроект

про скасування Міністерства Генерального Писарства

Центральна Рада ухвалила:

1. Міністерство Генерального Писарства скасувати.
2. Для порядкування справами Ради Народних Міністрів встановити посаду Порядкуючого справами Ради Народних Міністрів.
3. Порядкуючого справами Ради Народних Міністрів призначає Рада Народних Міністрів.
4. Порядкуючий справами Ради Народних Міністрів відає:
 - а) всим діловодством, яке належить до Ради Народних Міністрів,
 - б) Юридичним відділом при Раді Народних Міністрів,
 - в) Редакційно-інформаційним і публікаційним відділом при Раді Народних Міністрів,
 - г) Господарським відділом при Раді Народних Міністрів.
5. Порядкуючий справами Ради Народних Міністрів займає посаду як Директор Департаменту Міністерства, але що до класу посади, платні і пенсії прирівнюється до товариша Міністра.

Законопроект

про скріплення і кодифікацію законів.

Центральна Рада ухвалила:

1. При Центральній Раді утворюється посада Державного Секретаря.
2. Державний Секретарь підписом своїм скріплює всі закони, акти і постанови Центральної Ради.

3. При Центральній Раді утворюється Державна Канцелярія, до якої належить справа кодифікації законів.

4. На чолі Державної Канцелярії стоїть Державний Секретарь.

ЦДАВО, ф. 1115, оп. 1, спр. 6, арк. 161 і зв., 158, 160. Незасвідчені копії. Склограф. примірник.

№ 501

22 квітня 1918 р. – Лист міністра судових справ Сергія Шелухіна до голів місцевих судів про необхідність запровадження української мови у судочинстві та в державних установах*

Високоповажний Пане Голово!

З утворенням Української Держави, українська мова через те саме стала мовою державною і тим всі урядовці повинні знати її і вживати у всіх урядових актах, переписках, зносинах, як і взагалі у всім діловодстві. Сього вимагає українська державність, слугувати якій повинен кожен, хто хоче бути урядовцем, і се логічно випливає з факту існування Української Народньої Республіки, як суверенної Держави. Розуміється, обивателі через визнання за всіма громадянами Республіки національних прав меншостей, можуть звертатися, коли того схотять, в урядові установи на своїх мовах.

До сього часу через політику примусової русифікації, яка узаконила шовінізм і завела в програму узкий націоналізм, всюди панувала великоруська мова, а мову Українського Народу, який нині уявляє собою державний елемент Української Республіки, було упосліжено й переслідувано, через що багато урядовців, навіть, українців, не вважали для себе потрібним знати мову Українського Народу і не знають її й нині. Але-ж повага до національних прав Українського Народу і інтереси Української Державности вимагають рішучої боротьби проти наслідків примусової русифікації, а разом і повернення Українському Народові всього того, в чім його було скривжено й позбавлено прав, себ-то й того, щоб його мову було як найшвидче заведено у всіх Державних Установах його Держави. Сього вимагають як логіка прав державности, так і повага до народности, яка уявляє собою головний державний елемент і творить свою державність. Сього вимагають й визнання прав національности на своє самовизначення, на власне буття і на свій розвиток. Сього вимагають і загальнолюдські інтереси, бо народности – се органи людськості, а через те сила й розвиток їх слугують силі й розвитку людськості, тоді як нищення якої-б не було з них, хоч би напр. шляхом русифікації, тим самим чинить шкоду і народности, і людськості.

Одначе, треба мати на увазі й те, що позбавитися од сього лиха, як і од запущеної хвороби, враз ні як не можна і на се потрібен певний час. Довід показав, що освічені великороси, які того хотіли, в 3 місяці так навчилися українській мові, що тепер володіють майже добре, як словом, так і на письмі. В Вінницькому Суді

* Документ містить численні авторські правки.

21

Високоповажаний

Пане Голово!

З утворенням Української Держави, українська мова через те саме стала мовою державною і тим всі урядовці повинні знати її і вживати у всіх урядових актах, переписках, зносинах, які взагалі у всім діловодстві. Сього вимагає українська державність, слугувати якій повинен кожен, хто хоче бути урядовцем, і се логічно випливає з факту існування Української Народньої Республіки, як суверенної Держави. Розуміється, обивателі через визнання за всіма громадянами Республіки національних прав меншостей, можуть звертатися, коли того схотять, в урядові установи на своїх мовах.

До сього часу через політику ^{примусової} русифікації, яка узаконила шовінізм і завела в програму узький націоналізм, всюди панувала великоруська мова, а мову Українського Народу, який нині уявляє собою державний елемент Української Республіки, було упосліжено, принижено і переслідувано, через що багато урядовців, навіть українців, що зракалися рідного, бувши активно чи пасивно в стані русифікаторів, не вважали для себе потрібним знати мову Українського Народу і не знають її і нині. Але-ж повага до національних прав Українського Народу і інтереси Української Державности вимагають рішучої боротьби ^{наслідки} ^{при русифікації} ^{а не так} проти русифікації і повернення Українському Народові всього того, в чім його було скривжено і позбавлено прав, а себ-то і того, щоб його мову було як найшвидче заведено у всіх Державних Установах його Держави. Сього вимагають як логика прав державности, так і повага до народности, яка уявляє собою головний ^{державний} елемент і творить свою державність. Сього вимагають і визнання прав національности на своє самовизначення, на власне буття і на свій розвиток. Сього вимагають і загально людські інтереси, бо народности - се органи людськості, а через те сила і розвиток їх слугують силі і розвитку людськості, тоді як нищення якої-б не було з них, хоч би напр. шляхом русифікації, тим самим чинить шкоду і народности, і людськості. Таким чином, русифікацію і взагалі треба вважати справою неморальною, ганебною, противною інтересам людськості, а через те проти неї, як взагалі проти всього шкідливого для людей, треба боротися всіми силами.

вже складають українською мовою определения, доклади і т. ин. папери. В Генеральнім і Київським Апеляційним Судах все ведеться українською мовою, починаючи од засідань, вироків, вирішень і т. д., і кінчаючи канцелярським діловодством. Хто хоче щиро послужити Українській Державності і виявити свою прихильність до Української Народньої Республіки та українського національного відродження, той у с[ій] справі мусить виявити свою самодіяльність, ініціативу й свідомість обов'язків. На протязі 2–3 місяців він може досягти в вивченні української мови доволі добрих результатів. Розуміється, у кого немає хисту чи здібностей до вивчення мови, або охоти служити Українській Державі, та бажання працювати на користь українському Національному відродженню, той сьо[го] не зробить. Але-ж таких треба вважати принаймні не потрібними для державної служби на Україні.

Прошу Вас, Пане Голово, вжити заходів, щоб в Суді послідовно було скасовано всяку русифікацію і щоб урядовці, хто справді хоче служити Українській Державності, на протязі 2–3 місяців надбали б собі потрібне знання української мови, а в діловодство щоб українську мову хоч повагом, але-ж на протязі недовгого часу, напр., 3–4 місяців було б заведено так, щоб ся мова стала мовою всього діловодства дорученого Вам Суду.

Бажано, щоб ті, хто знає українську мову, тепер же все писали-б і вели-б українською мовою. Зносини з Міністерством, Генеральним Судом, Апеляційним Судом та Прокуратурою повинно провадити вже тепер українською мовою. В близькім часі Міністерство випустить словник української термінології і зразки бланків для діловодства.

Прошу прийняти засвідчення в повазі до Вас

С. Шелухін

ЦДАВО, ф. 1064, оп. 2, спр. 5, арк. 31 і зв. Чернетка. Машинопис.

№ 502

2 травня 1918 р. Київ. – 3 протоколу № 1 засідання Ради Міністрів Української Держави про відсутність потреби у переслідуванні міністрів колишнього уряду за їхні дії на державних посадах і встановлення відповідальності за використання “не належного ним вже авторитету влади”

1. Слухали: Питання про заарештування бувших міністрів.

1. Постановили: Покласти в основу, що поскільки діяльність бувших міністрів не виходить за межі виявлення особистих їх поглядів та переконаннів, вони згідно встановлених Гетьманом основних законів про волю віри та слова не повинні підлягати ніякій відповідальності, а ще менше особистому заарештуванню. Але коли вони при розповсюдженні своїх поглядів будуть надалі користуватися не належним ним вже авторитетом влади чи своєї посади, вони повинні бути суворо караєми, не спиняючись перед особистим заарештуванням їх.

Голова Ради Міністрів
Державний секретар

М. Василенко
Гижицький

ЦДАВО, ф. 3766, оп. 3, спр. 8, арк. 1. Незасвідчена копія.

№ 503

17 травня 1918 р. – Наказ міністра шляхів Української Держави Бориса Бутенка про заборону вживання російської мови у діловодстві та інші заходи з українізації міністерства

До Міністерства надходять відомості, що деякі вищі урядовці примушують служачих балакати з ними на московській мові, а також були випадки, що повертались для перекладу надходячі до інституцій прохання, що служачі здебільшого припинили навчання державної мови на курсах. Наказую твердо пам'ятати, що в Українській Державі державна мова є українська, пропоную на всі папері, які надходять до інституцій написані на українській мові, на тій же мові і відповідати.

Зносини з вищими інституціями, особливо з Міністерством, мусять проводитись тільки на державній мові. Внутрішнє діловодство може тимчасово провадитись і на російській мові, але ж стопнево мусить переходити на державну мову. Всі оголошення і розпорядження, які виходять за межі внутрішнього діловодства, пишуться на українській мові. Пропоную звернути особливу увагу на найшвидче вивчення державної мови урядовцям телеграфу, а до того призначити: в конторах коректорів, знайомих з державною мовою, які б виправляли телеграми більш важного змісту і телеграми, виходячі і надходячі до Міністерств, окрім цього слідкувати за тим, щоб телеграми, які подаються до апарату, писались вправно і ясно. За всяку плутанину з текстом телеграми відповідають Телеграфні Служби.

Всі блянки та книжки до вироблення форм і перекладу на державну мову, замовляти в обмеженій кількості, не більш, як на півроку. В друкарнях мусять бути заведені шрифти літер української мови, яких бракує в російським абеті (алфавіті). Штемплі та печатки пропоную перекласти на державну мову по одержанні цього.

Наказую всім урядовцям і інституціям одержувати офіціальний орган Ради Міністрів. Всі офіціальні і напівофіціальні органи інституцій мусять видаватись на державній мові.

Міністр Шляхів

Бутенко

Державний Вістник – 24 травня 1918. – № 5.

№ 504

27 травня 1918 р. Київ. – “Тимчасовий закон про порядок оголошення законів Української Держави”, ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським

Ухвалений Радою Міністрів тимчасовий закон про порядок оголошення законів Української Держави

Наперед до реформи Генерального Суду і утворення при Генеральному Суді спеціального часопису для оповіщення законів, оповіщення законів тимчасово доручається Державній Канцелярії через “Державний Вістник”.

Міністр Судових Справ
Державний Секретар
Посвідчив за Державного Секретаря М. Могилянський

М. Чубинський
Іг. Кістяківський

Державний Вістник – 31 травня 1918. – № 8.

№ 505

28 травня 1918 р. – Наказ № 13 Міністра праці Української Держави Юлія Вагнера про службові години та літні відпустки

§ 1.

У всіх Департаментах та відділах Міністерства праця повинна провадитись щоденно крім свят, від 9 годин ранку до 3 годин дня.

На протязі всього літа, з 1 травня по 1 вересня, по суботах, праця провадиться від 9 годин ранку до 2 годин дня.

§ 2.

Тимчасові правила:

Про літні відпустки співробітників Міністерства на протязі літа ц. р.

1) Літніми відпустками користуються всі співробітники Міністерства Праці, які одержали посаду в Міністерстві не пізніше 15 квітня цього року.

2) Співробітники, які одержали посаду в Міністерстві не пізніше 1 лютого цього року користуються місячними відпустками, а ті, які одержали посаду до 15 квітня, але пізніше 1 лютого користуються двохтижневими відпустками.

3) Всі відпустки, зазначені в 1 і 2 параграфі здійснюються з правом одержання платні.

4) Всі відпустки даються з 1 червня по 1 вересня.

5) План розподілення відпусків виробляється співробітниками кожного департаменту, або відділу Міністерства по взаємній згоді, так щоби не порушити справ Міністерства і з таким обрахунком, щоби в відпуску в кожному разі лічилось не більше четвертої частини всього складу співробітників Міністерства.

6) Всі обовязки співробітників, які лічаться в відпуску, виконуються їх однослужбовцями безкоштовно.

7) Повернення співробітників із відпуски обов'язково в срок і своєчасно, щоби не викликати ріжних непорозумінь.

8) План розподілення відпусків затверджується завідуючими Департаментів, або відділів Міністерства і доводиться до відому Комітету співробітників.

9) В разі, коли виникає непорозуміння, воно остаточо вирішується Комітетом спільно з представником Департаменту, або відділу.

10) Несвоєчасне повернення із відпуску без причини, які не заслуговують уваги, крім цих других можливих наслідків, тягне за собою утримання із платні співробітника за весь час просрочки в касу спілки співробітників.

11) Цей порядок про літні відпустки здійснюється, як зовнішнішній роз-

порядок Міністерства Праці на перед вироблення загальних правил про літню працю і відпуски для співробітників всіх Міністерств.

Міністр Праці

Вагнер

Державний Вістник. – 11 червня 1918. – № 13.

№ 506

30 травня 1918 р. Київ. – Пояснювальна записка міністра справ судових Михайла Чубинського до проекту “Постанови про урочисту обітницю урядовців і суддів та присягу військових на вірність Українській Державі”

Складена Міністром Справ Судових, під його власним президуванням, згідно доручення Ради Міністрів, комісія для утворення редакції урочистої обітниці на вірність Українській Державі визнала, що, по умовам сучасного стану державного будівництва на Україні, для всіх урядовників цивільного відомства, замість присяги досить завести особливу урочисту обітницю на вірність Українській Державі, своїм змістом для всіх однакову, за винятком суддів, з уваги на особливість їх обов'язків, і згідно їх судовому станові. Редакція складеної комісією обітниці така для урядовників:

“Урочисто обіцяю вірно служити Державі Українській, визнавати її державну владу, виконувати її закони і всіма силами охороняти її інтереси й добробут.”

і така для суддів:

“Урочисто обіцяю додержувати вірности Державі Українській, твердо виконувати її закони, чинити справедливий суд, як сумління мені каже, і завжди поводитись відповідно гідности свого стану.”

Разом з тим комісія визнала, що для військових потрібно облишити присягу, а для військових, що не приймають присяги згідно віри, а також язичників встановити урочисту обітницю, відповідно особливости військової служби та сучасному державному устрою України.

Для військових християн складен такий зміст присяги:

“Я, нижчепідписаний, обіцяю і клянуся Всесильним Богом перед Святою Євангелією, в тім, що бажаю і повинен щиро служити Українській Державі і Ясновельможному Пану Гетьманові, як найвищому вождю українських армії і флоту, не дбаючи про життя своє до останньої краплі крови. Ворогам Української Держави во всіх військових випадках хоробрий і міцний буду чинити опір; всьому що користи Державній сприяти може, старатимусь допомогти, і кожную довірену мені по службі таємність хоронити буду. До поставленого надо мною начальника, з око того, що до користи служби Державній торкатиметься, належним чином безумовно слухатися і обов'язки свої по совісті виконувати буду і для своєї користи нічого проти служби й присяги чинити не буду. Від своєї частини і прапору ніколи не відходитиму і у всіх випадках так себе поводити і робити буду, як чесному,

вірному слухняному хороброму і дотепному старшині чи козаку належить. В цих справах най допоможе мені Господь Бог Всесильний. На кінці цієї своєї присяги цілую святи слова та Хрест Спасителя мого. Амінь”*

Військовим же язичникам і для не приймаючих присяги, згідно їх віри, складена урочиста обітниця такого-ж змісту, як і присяга, за виключенням лише клятви, заміни її словами “урочисто обіцяю,” та виключенням кінцевих фраз, починаючи з слов “В цих справах”.

З уваги на це, і складено проект постанови про урочисту обітницю урядовиків і суддів цивільного відомства та присягу і урочисту обітницю в відповідних випадках для військових на вірність Українській Державі з зазначенням в ньому окремо, що тих з урядових осіб, які одмовляються дати таку обітницю, належить звільняти від служби, бо природно, що такі особи не можуть брати участі в державнім будівництві України.

А що торкається до суддів цивільного відомства, та військових, то вони в таких випадках підлягають відповідним законам. Вписано: “В цих справах ... Амінь”.

Міністр справ судових
Директор I-го Департаменту

М. Чубинський
[підпис]

ЦДАВО, ф. 1064, оп. 1, спр. 73, арк. 12–13. Оригінал. Машинопис.

№ 507

30 травня 1918 р. Київ. – “Закон Української Держави про урочисту обітницю урядовців і суддів та присягу військових на вірність Українській Державі”, ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським**

Рада Міністрів 30 травня 1918 року ухвалила:

1. Урядовці, що на державній службі цивільних відомств Української Держави, а також ті особи, що знов мають вступити на цю службу, повинні дати таку обітницю на вірність Українській Державі:

“Урочисто обіцяю вірно служити Державі Українській, визнавати її державну владу, виконувати її закони і всіма силами охороняти її інтереси й добробут”.

2. Коли особи, що зазначено в 1-му артикулі цієї постанови відмовляться від урочистої обітниці, то їх не приймається на службу, а ті, що вже мають на службі, звільняються від неї.

3. Судді цивільного відомства Української Держави, а також особи, що ма-

* Вписано від руки: В цих справах най допоможе мені Господь Бог Всесильний. На кінці цієї своєї присяги цілую святи слова та Хрест Спасителя мого. Амінь.

** Див. також Постанову Ради міністрів Української Держави про урочисту обітницю урядовців і суддів та присягу військових на вірність Українській Державі, затверджену гетьманом Павлом Скоропадським (ЦДАВО, ф. 1064, оп. 1, спр. 73, арк. 4–5 зв. Оригінал).

ють бути настановлені на судові посади, замість зазначеної в 1-му артикулі цієї постанови, дають таку обітницю:

“Урочисто обіцяю додержувати вірності Державі Українській, твердо виконувати її закони, чинити справедливий суд, як совість мені каже, і завжди поводитись відповідно з гідністю свого стану”.

4. Військові Української Держави, а також ті, що знов мають вступити на військову службу, повинні дати присягу чином, зазначеним в законі. Військові християнської віри дають присягу такого змісту*:

“Я, нижчепідписаний, обіцяю і клянуся Всесильним Богом перед Святою Євангелією, в тім, що бажаю служити Українській Державі і Ясновельможному Пану Гетьманові, як найвищому вождю українських армії і фльоту, не дбаючи про життя своє до останньої краплі крові. Ворогам Української Держави у всіх військових випадках хоробрий і міцний буду чинити опір; всьому, що користі державній сприяти може, старатимусь допомогти, і кожну довірену мені по службі таємницю хоронити буду. До поставленого надо мною начальника, з боку того, щодо користі служби й Держави торкатиметься, належним чином безумовно слухатися і обов'язки свої по совісті виконувати буду і для своєї користі нічого проти служби й присяги чинити не буду. Від своєї частини і прапору ніколи не відходитиму і у всіх випадках так себе поводити і робити буду, як чесному, вірному, слухняному, хороброму і дотепному (старшині чи козаку) належить. В цих справах нехай допоможе мені Господь Бог Всесильний. На кінці цієї своєї присяги цілую Святі Слова та Хрест Спасителя мого. Амінь”.

Військові, які не можуть дати присяги, згідно з своєю вірою, а також язичники, дають таку обітницю на вірність військовій службі в Українській Державі:

“Я, нижчепідписаний, обіцяю, що бажаю і повинен вірно й щиро служити Українській Державі і Ясновельможному Пану Гетьманові, як найвищому вождю українських армії і фльоту, не дбаючи про життя своє до останньої краплі крові. Ворогам Української Держави у всіх військових випадках хоробрий і міцний буду чинити опір; всьому, що користі державній сприяти може, старатимусь допомогти, і кожну довірену мені по службі таємницю хоронити буду. До поставленого надо мною начальника, з боку того, щодо користі служби й Держави торкатиметься, належним чином безумовно слухатися і обов'язки свої по совісті виконувати буду і для своєї користі нічого проти служби й обітниці чинити не буду. Від своєї частини і прапору ніколи не відходитиму і у всіх випадках так себе поводити і робити буду, як чесному, вірному, слухняному, хороброму і дотепному (старшині чи козаку) належить”.

Голова Ради Міністрів
Міністр Судових Справ

Ф. Лизогуб
М. Чубинський

Державний Вістник. – 7 червня 1918. – № 11; поправка – Державний Вістник. – 11 липня 1918. – № 21. Опубл.: Науково-документальна збірка до 90-річчя запровадження державної служби в Україні. – К., 2008. – С. 104–105.

* При публікації Закону у № 11 “Державного Вістника” від 7 червня 1918 р. у п. 4 допущено помилку. У тесті присяги військових християнської віри після слів в тім, що бажаю пропущено слова: і повинен вірно й щиро. Помилку виправлено в № 21 від 11 липня 1918 р.

№ 508

Травень 1918 р. Київ. – Штатний розпис окладів утримання службовців центральних урядових установ Української Держави, затверджений гетьманом Павлом Скоропадським*

Нормальне штатне розписання платні по міністерствах Української Держави

Названня посади	Річна платня	Клас уряду	Розряд пенсії
Міністер	18000 кр.	II	I
Товариш Міністра	15000 “	III	I
Член Ради Міністра	12000 “	III	I
Діректор Департаменту	12000 “	III	I
Віце-діректор	10800 “	IV	II
Управляючий відділом	9600 “	V	III ст. I
Старший діловод	7200 “	VI	III ст. II
Діловод**	6000 “	VII	III ст. II
Помічник діловода	4800 “	VIII	V
Урядовець I ряду	4200 “	VIII	V
Урядовець II ряду	3600 “	IX	VI
[Урядовець] III ряду	3000 “	X	
Головний бухгалтер	10800 “	V	III ст. I
Практикант***	1800 “		

Це розписання є руководство при зложенню штатних розписаннів і штатів окремих міністерств, в котрих для фахових посад можуть бути встановлені осібні норми нагороди.

ЦДАВО, ф. 3766, оп. 1, спр. 42, арк. 10–10 зв. Чернетка. Машинопис.

№ 509

14 червня 1918 р. Київ. – Статут Державної канцелярії Української Держави, ухвалений Радою міністрів та затверджений гетьманом Павлом Скоропадським

1. Державну Канцелярію складають: а) Державний Секретар з Товаришами; б) Юридична Рада; в) Департамент Законодавчих Справ з Термінологічною Комісією, Архівом та Бібліотекою; г) Окремий відділ Кодифікації Законів; д) Департамент Загальних Справ; е) Секретаріат Ради Міністрів і ж) Державна Друкарня.

І. Про Державного Секретаря

2. На чолі Державної Канцелярії стоїть Державний Секретар, який призначається наказом Гетьмана.

* Документ містить численні правки.

** Далі викреслено посаду старшого помічника діловода.

*** Назву посади дописано від руки олівцем.

1028
"СТВЕРЖУЮ"
ГЕТЬМАН БОГОІ УКРАЇНИ.

Травня " " дня 1918 року.

НОРМАЛЬНЕ ПОДАТНЕ РОСПИСАННЯ ^{норматив} МІНІСТЕРСТВАХ
УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Назва посади.	Річна платня.	Клас уряду.	Розряд пенсії.
МІНІСТЕР.....	18000кр.	II	I
ТОВАРИШ МІНІСТРА.....	15000 "	III	I
ЧЛЕН РАДИ МІНІСТРА.....	13000 "	III	I
ДИРЕКТОР ДЕПАРТАМЕНТУ.....	12000 "	III	I
ВІЦЕ-ДИРЕКТОР.....	10800 "	IV	II
УПРАВЛЮЮЧИЙ ВІДДІЛОМ.....	10600 "	V	III ст. I
СТАРШИЙ ДІЛОВОД.....	7200 "	VII	III ст. II
ДІЛОВОД.....	6000 "	VII	III ст. II
СТАРШИЙ ПОМІШ ДІЛОВОДА.....	5400 "	VII	III ст. II
ПОМІШНИК ДІЛОВОДА.....	4800 "	VIII	V
УРЯДОВЕЦЬ I РОЗРЯДУ.....	4200 "	VIII	V
УРЯДОВЕЦЬ II РОЗРЯДУ.....	3600 "	IX	VI
ГОЛОВНИЙ БУХГАЛТЕР.....	10000 "	X	III ст. I

6) ^{Трактат} xx) ЦЕ РОСПИСАННЯ Є РУКОВОДСТВОМ ПРИ ЗМІНЕННІ ШТАТНИХ РОСПИСАНЬ І ШТАТІВ ОКРЕМИХ МІНІСТЕРСТВ, В КОТРИХ ДЛЯ ФАКТИЧНИХ ПОСАД МОЖУТЬ БУТИ ВСТАНОВЛЕНІ ОСІБНІ НОРМИ НАГОРОДИ.

3. Державний Секретар не входить до складу Кабінету, але у всіх засіданнях Ради Міністрів він бере постійну участь з правом дорадчого голосу.

УВАГА: При розгляді в Раді Міністрів проектів законів і урядових розпоряджень, які розроблені Державною Канцелярією (п. а ст. 7), Державний Секретар користується правом рішального голосу.

4. В поміч Державному Секретареві призначаються наказом Гетьмана три Товариші.

5. Державний Секретар користується всіми службовими правами Міністра, а Товариші його – всіми правами Товаришів Міністра.

6. При Державному Секретареві знаходиться відповідний штат урядовців для доручень.

7. На Державного Секретаря накладається: а) керування розробленням та внесення на розгляд Ради Міністрів проектів основних законів Української Держави, а також законопроектів і проектів урядових розпоряджень, котрі по змісту свому не належать до виключної компетенції окремих міністерств; б) посвідчення своїм підписом усіх законів, які ухвалені Радою Міністрів і затверджені Гетьманом, а також усіх постанов, які оголошуються від імені Ради Міністрів; в) внесення на розгляд Ради Міністрів законопроектів, розроблених міністерствами, з своїми приміркуваннями до них; г) представлення Гетьманові на затвердження законопроектів, які ухвалені Радою Міністрів, а також наказів про призначення на посади осіб, що по закону призначаються Гетьманом; д) керівництво кодифікацією законів та виданням зведеного збірника їх; е) розпорядження про оголошення установленим законом порядком законів, наказів Гетьмана та розпоряджень і постанов Ради Міністрів і ж) загальне порядкування справами Ради Міністрів.

II. Юридична Рада

8. Юридична Рада складається під головуванням Державного Секретаря, чи одного з його Товаришів, по його призначенню, з осіб, освічених в різних галузях права. Директор Департаменту законодавчих справ по посаді своїй являється постійним членом Юридичної Ради.

9. Члени Юридичної Ради запрошуються до її складу Державним Секретарем і, по одержанні згоди їх, затверджуються на посадах Гетьманом.

10. Члени Юридичної Ради постійного утримання від казни не одержують, але ж за кожне засідання кожному з них видається по 30 карбованців.

11. На Юридичну Раду накладається обміркування більш-менш складних законопроектів, які розробляються Державною Канцелярією, а також других складних юридичних питань, по яких Радою Міністрів буде визнано необхідним одержати заключення Юридичної Ради.

12. Юридична Рада скликається і питання на її розгляд вносяться за ініціативою Державного Секретаря.

13. Діловодство Юридичної Ради і ведення журналів засідань її накладається на Департамент Законодавчих Справ.

III. Департамент Законодавчих Справ

14. На Департамент Законодавчих Справ накладається: а) розроблення за дорученням Державного Секретаря законопроектів та других актів, які зазначені

в п. а ст. 7 цього статуту; б) розгляд законопроектів, які надходять до Державної Канцелярії та доклад по них Державному Секретареві; в) складання остаточних текстів законів згідно з журналами Ради Міністрів; г) напрям законів для оголошення; д) складання за дорученням Державного Секретаря різних справок з юридичних питань; е) складання справ очних законодавчих збірників; ж) діловодство по всіх законодавчих справах Державної Канцелярії та Юридичної Ради при ній та з) інші справи законодавчого та юридичного характеру, переведення яких Державний Секретар накладатиме на Департамент Законодавчих Справ.

15. Департамент Законодавчих Справ складається з Директора, двох Віце-Директорів, Начальників Відділів, Бібліотекаря, Архіваря та других служачих, згідно зі штатами.

16. При Департаменті Законодавчих Справ знаходиться Термінологічна Комісія, яка складається із знавців української мови. На Комісію цю накладається розроблення української термінології в сфері державного права та редагування з боку правильності державної мови різних законопроектів і других актів.

17. Термінологічна Комісія складається під головуванням Директора Департаменту Законодавчих Справ з одного постійного і трьох тимчасових членів. Постійний член Комісії користується службовими правами Начальника Відділу Департаментів Міністерств; тимчасові ж члени, по згоді їх, призначаються наказами Державного Секретаря і за кожне засідання Комісії одержують кожний по 25 карбованців.

18. При Департаменті Законодавчих Справ знаходиться бібліотека Державної Канцелярії та Архів її, склад і число служачих у яких встановлюється штатами.

IV. Окремий Відділ Кодифікації Законів

19. На Відділ Кодифікації Законів накладається: кодифікація законів і складання збірника зведених законів Української Держави.

20. На чолі Відділу Кодифікації Законів стоїть Державний Секретар. Відділ складається з чотирьох членів Кодифікаторів і відповідної Канцелярії, згідно з штатами.

21. Члени Кодифікатори користуються службовими правами Директорів Департаментів.

22. Коли в справі складання збірника зведених законів виникне питання про необхідність зміни існуючого закону з боку змісту його, Відділ Кодифікації Законів складає про те окрему записку, котру Державний Секретар докладає Раді Міністрів і, згідно рішення її, доручає Департаментові Законодавчих Справ розробити відповідний законопроект.

23. Окремий Відділ Кодифікації Законів знаходиться в постійному зв'язку з Департаментом Законодавчих Справ і Директор останнього повинен завжди бути в курсі справ Кодифікації Законів.

V. Департамент Загальних Справ.

24. Департамент Загальних Справ складається з Директора, Віце-Директора, двох Начальників Відділів і других служачих, згідно з штатами.

25. На Департамент Загальних Справ накладається: а) ведення наказів Геть-

мана про призначення на посади осіб, які по закону призначаються Гетьманом, і розпорядження про оголошення цих наказів; б) ведення формулярних списків осіб центральних відомств, яких призначає на посади Гетьман, а також і формулярних списків Губерніальних Старост і всіх служачих Державної Канцелярії; в) канцелярське переведення інших справ не законодавчого характеру, які виникають в Раді Міністрів; г) завідування Касою та грошовим справозданням Державної Канцелярії, а також помешканням її та іншими її господарчими потребами.

VI. Секретаріат Ради Міністрів

26. Секретаріат Ради Міністрів складається з двох Секретарів, двох Помічників їх і других служачих, згідно з штатами.

27. Секретарі Ради Міністрів користуються службовими правами Директорів Департаментів, а Помічники їх – правами Віце-Директора.

28. На Секретаріат Ради Міністрів накладається: а) підготовка матеріалів для обговорення справ у Раді Міністрів і в Малій Раді Міністрів; б) складання оповісток справ, які призначені на певний день до розгляду Радою Міністрів і Малою Радою їх; в) ведення журналів засідань Ради Міністрів і Малої Ради їх; і д) розсилка витягів з журналів Ради Міністрів і Малої Ради Міністрів до відповідних Міністерств для відома та виконання.

VII. Державна Друкарня

29. При Державній Канцелярії знаходиться Державна Друкарня, управління якою визначається окремим статутом.

30. Державному Секретареві надається право до розвитку цього Статуту видати відповідну інструкцію.

Голова Ради Міністрів

Ф. Лізогуб

В. об. Державного Секретаря

Іг. Кістяковський

З оригіналом згідно: начальник відділу

ЦДАВО, ф. 1429, оп. 2, спр. 162, арк. 68–69 зв. Засвідчена копія. Машинопис. Опубл.: Державний Вістник – 22 червня 1918. – № 18.

№ 510

26 червня 1918 р. Київ. – “Закон Української Держави про нормальний розпис утримання службовців у центральних урядових установах цивільного відомства”, ухвалений Радою міністрів та затверджений гетьманом Павлом Скоропадським*

В додаток і зміну належних постанов статуту про цивільну службу (т. III св. зак.), штатних росписів та журнальної постанови Ради Міністрів від 7 травня 1918 року за № 4 постановити:

* Текст подано за офіційною публікацією.

*Злочинськи
лидери
26.6.1918*

*Кітківський;
Державний Секретарь
Г. Кітківський*

УХВАЛЕНИЙ РАДОЮ МІНІСТРІВ
ЗАКОН

ПРО НОРМАЛЬНИЙ РОСПИС УТРИМАННЯ СЛУЖАЧИХ В
ЦЕНТРАЛЬНИХ УРЯДОВИХ УСТАНОВАХ ЦІВІЛЬНОГО
ВІДОМСТВА.

В додаток і зміну належних постанов статуту про цивільну службу /т.ІІІ св.зак./, штатних росписів та журнальної постанови Ради Міністрів від 7 травня 1918 року за № 4 постановити:

1. Нормальний роспис окладів утримання та класів посад служачих в центральних урядових установах цивільних відомств, який до сього прикладається, ухвалити та вважати дійсним з 1-го червня 1918 року, при умові, що для присвоєння того чи іншого окладу служачим, котрі вже знаходяться в відомствах, повинно бути підтверджено відповідним наказом у встановленому порядку призначення їх на ту чи другу посаду, передбачену нормальним росписом, за винятком осіб, призначених на посади наказом Пана Гетьмана.
2. Надати право Начальникам Відомств, до затвердження в встановленому порядку їх штатів, установляти, по мірі необхідности, кількість посад, передбачених в нормальному росписові. /ст.І/
3. Доручити Військовому Міністрові керуватися нормальним росписом /ст.І/ відносно немуштрових посад центральних установ військового відомства, при переглядові штатів останніх.
4. Поширити силу примітки І-ої до нормального роспису /ст.І/ про роз'їзні та командировочні гроші на установи військового відомства та на всі місцеві урядові установи.
5. Доручити Міністрові Шляхів внести до Ради Міністрів міркування про умови оплати командировок служачих відомства шляхів по залізницям, а також водняним та шосейним шляхам.

За ГОЛОВУ РАДИ МІНІСТРІВ *М. Гудимов*

В. О. ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАРЬ *Г. Кітківський*

До Док. № 510

1) Нормальний розпис окладів утримання та класів посад служачих в центральних урядових установах цивільних відомств, який до сього прикладається, ухвалити та вважати дійсним з 1 червня 1918 року, при умові, що для присвоєння того чи іншого окладу служачим, котрі вже знаходяться в відомствах, повинно бути підтверджено відповідним наказом у встановленому порядку призначення їх на ту чи другу посаду, передбачену нормальним розписом, за винятком осіб, призначених на посади наказом Пана Гетьмана.

2) Надати право Начальникам Відомств, до затвердження у встановленому порядку їх штатів, установляти, по мірі необхідності, кількість посад, передбачених в нормальному розписові (ст. I).

3) Доручити Військовому Міністрові керуватися нормальним розписом (ст. I) відносно немуштрових посад центральних установ військового відомства, при переглядові штатів останніх.

4) Поширити силу примітки 1-ої до нормального розпису (ст. I) про роз'їзді та командировочні гроші на установи військового відомства та на всі місцеві урядові установи.

5) Доручити Міністрові Шляхів внести до Ради Міністрів міркування про умови оплати командировок служачих відомства шляхів по залізницям, а також водяним та шосейним шляхам.

За Голову Ради Міністрів
В. о. Державного Секретаря

М. Чубинський
Іг. Кістяківський

ЦДАВО, ф. 1064, оп. 1, спр. 233, арк. 2. Оригінал. Машинопис. Опубл.: Державний Вістник. – 5 липня 1918. – № 20; Науково-документальна збірка до 90-річчя запровадження державної служби в Україні. – К., 2008. – С. 107.

№ 511

26 червня 1918 р. Київ. – “Тимчасовий нормальний розпис окладів утримання і класів посад службовців в центральних урядових установах цивільних відомств” Української Держави

Назва посади	Розмір річного утримання (в карбованцях)	Кляси і ранги	
		По посаді	По пенсії[i]
Голова Ради Міністрів	30,000	I	I
Міністр	24,000	II	I
Товариш Міністра	18,000	III	I
Член Ради Міністрів	до 12,000	IV	II
Директор Департаменту	15,000	IV	II
Віце-директор Департаменту	12,000	V	III ст. 1
Начальник відділу	10,000	VI	III ст. 2
Старший діловод	7,200	VII	V

Назва посади	Розмір річного утримання (в карбованцях)	Кляси і ранги	
		По посаді	По пенсії[i]
Діловод	6,600	VIII	VI
Помічник діловода	5,400	IX	VII
Урядовець особливих доручень	9,000	V	III ст. 1
Урядовець особливих доручень	7,200	VI	III ст. 2
Урядовець особливих доручень	6,000	VII	V
Урядовець особливих доручень	4,800	VIII	VI
Канцелярський урядовець 1 ранги	4,200	IX	VII
Канцелярський урядовець 2 ранги	3,600	X	VII
Канцелярський урядовець 3 ранги	3,000	X	VII
Головний бухгалтер	12,000	V	III ст. 1
Старший бухгалтер	9,000	VI	III ст. 2
Бухгалтер	7,200	VII	V
Скарбник	6,600	VIII	VI
Старший рахівничий	5,400	VIII	VI
Рахівничий	4,800	IX	VII
Помічник скарбника	4,800	IX	VII
Екзекутор	5,400	VIII	VI
Головний журналіст	6,600	VIII	VI
Юрисконсульт по вільному найму	до 12,000	-	-
Лікар по вільному найму	до 6,000	-	-
Старший статистик	7,200	VII	V
Статистик	6,600	VIII	VI
Рахівник	4,800	IX	VII
Бібліотекар	до 6,000	VIII	VI
Фаховці	від 7,200	від VI	від III ст. 2
	до 12,000	до IV	до II
Практикант	1,800	X	VII

Примітки: I. Службові роз'їзди урядових осіб, котрим штатами не встановлено постійних роз'їзних грошей, оплачуються на слідуючих підставах:

1) Подорожні гроші при командіровках призначаються при поїздках по залізницях, коли немає безплатного квитка, чинам VII кляси і нижче по вартості квитка II кляси, останнім – I кляси і вільнонайманим – III кляси з виключенням доплати за хуткість і спальні місця; на пароплаві клясним чинам по вартості квитків I-ої кляси, а вільнонайманим – II кляси; на автомобілі і на конях по дійсній вартості, яка вартість при відсутності рахунків посвідчується начальством урядовця, котрий був у командіровці. Міністрам при службових поїздках надається право користування окремими вагонами.

2) Добові гроші видаються урядовцям, які командіровані по нижчезазначеному рахункові:

Клас уряду	В межах повіту	В межах губернії	Поза межами губернії	За час пробування в містах: Києві, Харкові, Одесі і Катеринославі
К а р б о в а н ц і в				
II	15	30	45	50
III	12	20	30	40
IV-V	10	15	20	25
VI-VII	8	10	15	20
VIII-XIV	6	9	12	15
Кур'єри та нижчі служачі	3	4	7	10

1) При командіровках за кордон добові видаються в подвійному вищому розмірові (п. 2).

2) Сила цих правил (п. п. 1 і 2) не поширюється на служачих в відомствах шляхів при командіровках по залізницях, а також водяних та шосейних дорогах.

II. Кредити на видачу служачим грошових нагород і допомог вимагаються в смітному порядку.

III. Голова Ради Міністрів має право на помешкання за рахунок коштів Державної Скарбниці, яке йому належить з опалом, освітленням і необхідними слугами. Міністрам і Товаришам Міністрів даються казенні помешкання з опалом або, при відсутності таких, квартирні гроші в розмірі одної чверти окладів утримання, котрі видаються помісячно.

IV. Видатки Голови Ради Міністрів і Міністрів на представництво оплачуються з кредиту в 24.000 карбованців, що відпускається щорічно в розпорядження Голови Ради Міністрів.

V. На переїзд на місце служби всім урядовим особам видаються під'ємні гроші в розмірі: півмісячного окладу на далечінь до тисячі верст і місячного утримання на далечінь більше 1000 верст. Міністри і Товариші Міністрів одержують під'ємні гроші в розмірі місячного утримання на далечінь до 1000 верст і півторамісячного на далечінь далі 1000 верст і, крім того, їм даються даремно два вагони для провозу речей.

VI. Оклади утримання не поділяються на жалування, харчові та квартирні; у випадку, коли служачи користуються службовими квартирами, за винятком Міністрів і Товаришів Міністрів (примітка III), із їх утримання удержується помісячно одна п'ята частина його.

VII. За участь в комісіях поза своїм відомством служачи одержують зарплату по 15 карб. за кожне засідання; ці видатки відносяться на канцелярсько-господарські кредити тих відомств, при котрих утворені комісії.

VIII. Кількість штатних членів Ради Міністрів обмежується штатом відповідного Міністерства, зверх штатні члени Ради Міністрів призначаються по

представленнях Міністра в міру необхідності, з вимогою кредиту на їх постійну або добову платню в смітному порядку.

IX. Посади VII класи та вище заміщуються переважно особами з вищою освітою.

X. Лишки кредитів на утримання особистого складу повертаються в прибутки Державної Скарбниці при заключенні смітного року.

За Голову Ради Міністрів

М. Чубинський

В. об. Державного Секретаря

Іг. Кістяковський

ЦДАВО, ф. 1064, оп. 1, спр. 233, арк. 3–4 зв. Оригінал. Машинопис. Опубл.: Державний Вістник. – 5 липня 1918. – № 20; Науково-документальна збірка до 90-річчя запровадження державної служби в Україні. – К., 2008. – С. 108–110.

№ 512

2 липня 1918 р. Київ. – Із “Закону про громадянство Української Держави”, ухваленого Радою міністрів і затвердженого гетьманом Павлом Скоропадським про надання права державної і “публічно-громадянської служби” винятково громадянам Української Держави; форма присяги

Ухвалений Радою Міністрів Закон про громадянство Української Держави

I.

[...] 3) Уся повнота політичних прав в Українській Державі, в тім числі активне та пасивне право участі в виборах до публічно правових установ, а також право державної і публічно-громадянської служби належить тільки громадянам Української Держави, але ж на них упадає й обов'язок дбати всіма силами про добро Української Держави, не жалкуючи для неї навіть свого життя.

Примітка 1: На державних та публічно-громадських посадах чужоземці можуть служити в тих установах, де це допускається винятковим законом.

Примітка 2: До видання нового закону про державну службу закони Російської Держави про цю службу мають чинність і в Українській Державі [...].

Заприсяжне обіцання

(Додаток до Закону про громадянство Української Держави)

Обіцяю та заприсягуюсь бути завжди вірним Українській Державі, як своїй Батьківщині, охороняти інтереси Держави і всіма силами своїми допомагати її славі і розцвіту, не жалкуючи для цього навіть і свого життя.

Обіцяю та заприсягуюсь не визнавати другої Батьківщини, крім Української Держави, щиро виконувати всі обов'язки громадянина її, коритися її Правительству і всім поставленим від нього властям, завжди маючи на думці, що добро і розцвіт моєї Батьківщини мусять бути для мене вище моїх особистих інтересів.

Примітка: Особи, які не визнають присяги, дають урочисту обіцянку такого ж змісту, але без слів “та заприсяжуюсь”.

Голова Ради Міністрів
В. об. Державного Секретаря

Ф. Лизогуб
Іг. Кістяковський

Помітка: Посвідчив: В. об. Державного Секретаря Ігор Кістяковський

Державний Вістник. – 11 липня 1918. – № 21.

№ 513

9 липня 1918 р. Київ. – Обіжний лист товариша Державного секретаря Української Держави Миколи Могілянського до всіх міністерств про необхідність використання української мови як державної

Із урядових актів видно, що державною мовою в Українській Державі визнається язик український.

Однак із тих паперів, що надходять до Державної Канцелярії, виявляється, що не всі міністерства додержують державної мови в листуванні, примушуючи сим Державну Канцелярію писані так службові папери перекладати на українську мову.

З огляду на це, ласкаво прошу Міністерство Справ []* не одмовитись вживати в листуванні з Державною Канцелярією виключно української мови, яко язика державного.

Підписав: товариш Державного Секретаря

М. Могілянський

Підписав: директор Загального департаменту

С. Гаєвський

Посвідчив: начальник відділу

В. Крижанівський

З оригіналом згідно:

діловод загального департаменту Державної Канцелярії В. Мільгевський

ЦДАВО, ф. 1064, оп. 1, спр. 105а, арк. 2. Засвідчена копія. Машинопис.

№ 514

24 липня 1918 р. Київ. – Закон “Про порядок призначення осіб на урядову службу”, ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським

В додаток до ст. 3 законів про тимчасовий державний устрій Української Держави постановити:

1) Призначення на державні посади III кляси переводиться наказами за

* Пропущено місце для вписування назви установи.

К о п і я .

Ц и р к у л я р н о ,

2

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАРЬ.

До Міністерства Справ всіх Міністерств.

„ 9 “ Липня 1918 року

№ 2118.

м. Київ.

104

Із урядових актів видно, що державною мовою в Українській Державі визнається язик український.

Однак із тих паперів, що надходять до Державної Канцелярії виявляється, що не всі міністерства додержують державної мови в листуванні, примушуючи сим Державну Канцелярію писані так службові папори перекладати на українську мову.

З огляду на це, ласкаво прошу Міністерство Справ..... не одмовитись вживати в листуванні з Державною Канцелярією виключно української мови, яко язика державного.

Підписав: Товариш Державного Секретаря М.Могілянський.

Підписав: Директор Загального Департаменту С.Гаєвський.

Посвідчив: Начальник відділу В.Крижановський.

З оригіналом з г і д н о :

Діловод Загального Департаменту

Державної Канцелярії

В. Сімонович

До док. № 513

підписом Гетьмана і відповідного Міністра і за скріпленням Державного Секретаря.

2) Призначення на посади IV кляси переводиться наказами за підписом Гетьмана та скріпленням відповідного Міністра.

3) Кандидатури осіб на зазначені в ст. 1 і 2 посади вперед представляються на ухвалу Ради Міністрів.

Примітка до ст. 1, 2 і 3: Сенатори призначаються в порядкуві, як зазначено в Статуті Державного Сенату.

4) Призначення на посаду V кляси переводиться наказами по відповідних Міністерствах після затвердження Гетьманом докладів Міністрів про ті призначення. Накази ці оголошуються в такій формі: “Згідно з ухваленим Гетьманом докладом Міністра (зазначається якого) призначаються”.

5) Призначення на посаду VI кляси переводиться наказом відповідного Міністра.

6) Всі останні посади на державній службі заміщуються в порядкуві, який визначається кожним окремим Міністром по підлягаючому йому Міністерству, за винятком тих випадків, коли в самому законі вже встановлено певний порядок призначення осіб на урядову службу.

7) Увільнення з посад переводиться в тім же порядкуві, в яким і призначення на посади.

8) Накази про призначення на державну службу осіб перших 6 клясів передаються до Державної Канцелярії для оповіщення в “Державному Вісникові” та ведення службових списків (формулярів) осіб, займаючи посади I та II кляси. Призначення на посади VII кляси та низче в установи Центральних Відомств також надсилаються до Державної Канцелярії і оголошуються в “Державному Вісникові”; призначення на такі ж посади в місцеві установи оголошуються в місцевих офіціальних органах преси.

Голова Ради Міністрів
В. об. Державного Секретаря

Ф. Лизогуб
Іг. Кістяковський

Державний Вістник. – 29 липня 1918. – № 28. Опубл.: Науково-документальна збірка до 90-річчя запровадження державної служби в Україні. – К., 2008. – С. 106.

№ 515

2 серпня 1918 р. Київ. – Обіжник Державної канцелярії Української Держави до Секретаріату Ради міністрів про надіслання 15-ти примірників *Заприсяжного обіцяння на вірність Українській Державі для складання присяги із проханням повернути підписані тексти*

Чернетка*

При цьому надсилається для підписів співробітниками Секретаріату Ради

* *Дописано від руки.*

Міністрів 15 примірників Заприсяжного Обіцяння на вірність Українській Державі, які після підпису прохаємо повернути до Департаменту Загальних Справ*.

Підписали: начальник відділу [підпис]

Скріпив згідно: діловод [підпис]

ЦДАВО, ф. 1064, оп. 1, спр. 29, арк. 56. Чернетка. Машинопис.

№ 516

5 серпня, 1918 р. – Лист Голови міжурядової комісії з розробки Статуту військової повинності Української Держави до Державної канцелярії про службовців, які мають звільнитися від призову на дійсну військову службу

Для скінчення Статуту військової повинності необхідно приложити до нього список посад по державній громадській службі і службі самоврядування, котрі увільняють осіб, їх посадаючих, від призову на дійсну військову службу з запасу під час мобілізації.

З огляду на що, прошу не відмовити, в можливо короткий строк, надіслати в Комісію (Банкова 11, Мобілізаційний відділ Генерального Штабу) список згаданих посад по Державній Канцелярії, керуючись ухваленим Комісією принципом, щоб від військової служби увільняла особу не посада відомої класи, а виключно залежна необхідність її для Української Держави та неможливість її замінити.

Генеральний Хорунжий [підпис]

Секретар Комісії

Сотник [підпис]**

ЦДАВО, ф. 1064, оп. 1, спр. 29, арк. 58–58 зв. Оригінал. Машинопис.

№ 517

8 серпня 1918 р. Київ. – Протокол акта Заприсяжного обіцяння службовців редакції і контори “Державного Вістника”

На підставі ухваленого Радою Міністрів і затвердженого Паном Гетьманом всієї України закону від 30-го травня 1918 року “Про урочисту обітницю урядовців і суддів та присягу військових на вірність Українській Державі”, Редактор “Державного Вістника” відібрав від усіх служачих Редакції і контори “Державного Вістника”, установлене цим законом, заприсяжне обіцяння, про що постановив скласти протокол. –

Редактор: Іван Ющишин
Секретарь: Олекса Панасович

* Закінчення речення дописано від руки.

** Нижче підписів дописані від руки посади у законодавчому департаменті, секретаріаті Ради Міністрів та бюро преси.

З первотвором згідно:
помічн. Секретаря Редакції “Державного Вістника” Н. Кириченко

ЦДАВО, ф. 1064, оп. 1, спр. 29, арк. 68. Оригінал. Засвідчена копія. Машинопис.

№ 518

17 серпня 1918 р. Київ. – “Закон Української Держави про увільнення від відрахувань в пенсійний та інвалідний капітали тимчасового утримання службовців в державних установах і про право на пенсію деяких категорій службовців цих установ”, ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським

1. На зміну існуючих законів про одлічки з утримання служачих в пенсійний та інвалідний капітали не чинити одлічок в ці капітали з того утримання служачих в урядових установах, яке встановлено для них після першого травня 1918 року тимчасовими штатними розписами до часу розв’язання цього питання при розгляді загальних бюджетних пропозицій.

2. Зарахувати всім штатним служачим в урядових установах Української Держави, які належать до українського громадянства, в рахунок державної служби час штатної служби їх в урядових установах бувшої Російської Держави, рівно ж час праці їх в українських урядових установах до затвердження штатів цих установ.

За Голову Ради Міністрів, Сенатор
Державний Секретар

М. Василенко
С. Завадський

Державний Вістник. – 31 серпня 1918. – № 42.

№ 519

17 вересня 1918 р. Київ. – Доповідь директора департаменту загальних справ Державної канцелярії та проект “Інструкції про порядок призначення на урядову службу по Державній канцелярії”

В доповнення закону від 24 липня б. р. про порядок призначення на урядову службу являється необхідним встановлення відповідної інструкції по Державній Канцелярії, проект якої при цьому прикладаю і прошу його затвердити. До цього докладаю, що згідно Статуту Державної Канцелярії § 25 ведення формулярів всіх співробітників Державної Канцелярії накладається на Департамент Загальних Справ (відділ 2), але це дуже не зручно і ускладняє працю в відділі, який не може з існуючим штатом співробітників виконувати її як слід (всіх співробітників по Департаментах коло 350 осіб), бо накази про призначення видаються по відповідних Департаментах, що має тісний зв’язок з веденням діл про службу і формулярів, з

тої причини являється і більш доцільним порядок ведення діл і формулярів так, як зазначено в проекті інструкції п. 6.

Директор

[підпис]

Інструкція

про порядок призначення на урядову службу по Державній Канцелярії

Згідно ст. 5 і 6 закону від 24 липня б. р. про порядок призначення на урядову службу цивільного відомства для Державної Канцелярії встановлюється такий порядок:

1) Призначення осіб VI класи переводиться наказами Державного Секретаря, яки складаються в Департаменті Загальних Справ (відділ 2), де також ведуться діла про службу і формуляри осіб зазначеної і вищих класів.

2) Призначення на посади осіб VII і VIII класів переводиться наказами Директорів відповідних Департаментів, по ухвалі Державним Секретарем їх докладів про кандидата на посаду. В наказах цих зазначається, що п. Державний Секретар згодився на це призначення. (За згодою Державного Секретаря призначається ...).

3) Призначення осіб на посади IX і X класів переводиться наказами Директорів Департаментів.

4) Увільнення з посад переводиться в тім же порядку, як і призначення на посади.

5) Копії наказів про призначення осіб VII – X класів надсилаються в Департамент Загальних Справ (відділ 2), в якому класифікуються 2 рази на місяць (10 і 20), і Департаментом Загальних Справ надсилаються для оголошення в “Державному Вісникові”.

6) Діла про службу і формуляри осіб VII – X класів ведуться безпосередне по відповідних Департаментах.

Державний Секретарь, Сенатор*

ЦДАВО, ф. 1064, оп. 1, спр. 29, арк. 95, 94–94 зв. Оригінал. Машинопис.

№ 520

28 вересня 1918 р. Київ. – “Закон Української Держави про встановлення тимчасового розпису посад і нових окладів службовцям губерніяльних лікарських управлінь і міських та повітових лікарів і фельдшерів та про асигнування в розпорядження міністра народного здоров'я й опіки 842 946 карбованців на утримання вищезазначених установ і осіб з 1 червня по 1 жовтня 1918 року”, ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським

1. Ухвалити докладений до цього тимчасовий розпис посад і нових окладів платні служачих Губерніяльних Лікарських Управлінь і Міських та Повітових лікарів і фершалів.

* Текст у дужках; від руки дописано: Директор [підпис].

2. Закон цей перевести в життя з першого червня 1918 року.

3. Асигнувати в розпорядження Міністра Народного Здоров'я й Опікування, з коштів Державної Скарбниці в рахунок сміти 1918 року, вісімсот сорок дві тисячі дев'ятьсот сорок шість (842.946) карбованців на утримання вищезазначених медичних установ та осіб з першого червня по перше жовтня 1918 р.

Голова Ради Міністрів

Ф. Лизогуб

Міністр Народного Здоров'я й Опікування

Вс. Любинський

Тимчасовий штатний розпис посад та нових окладів платні служачих Губерніяльних Лікарських Управлінь і Міських та Повітових лікарів і фершалів

Назва посад та установ	Кількість посад на всі губернії	Кляса посади	Розряд пенсії	Річне утримання кожному
I. Губерніяльні лікарські управління:				
Лікарський інспектор	Згідно з існуючими Законами	V	По медич. полож. згід. з ст. 589 Уст. Пенс.	8.400
Помічн. лікарського інспектора		VI		6.000
Діловод		VIII	VI	4.800
Поміч. Діловода		X	VII	3.600
Канцел. урядовці:				
1 ранги	16	X	VII	3.000
2 “	16	X	VII	2.700
3 “	12	X	VII	2.400
Вартівники та післанці	11	-	-	2.400

Примітка 1. Службові роз'їзди всім урядовцям оплачуються згідно з Законом 26 червня 1918 року, причому потрібні кошти вимагаються щорічно в загальному смітному порядку.

Примітка 2. На канцелярські та господарські видатки асигнується щорічно до 10% загальної суми утримання особистого складу Управлінь.

Примітка 3. Необхідні кошти на опал, освітлення та наймання помешкань в тих випадках, коли не буде скарбового помешкання, вимагаються щорічно в загальному смітному порядку.

Назва посад та установ	Кількість посад на всі губернії	Кляса посади	Розряд пенсії	Річне утримання кожному
II. Міські та Повітові лікарі й фершали				
Міські лікарі:	Згідно з існуючими законами	VIII	По медич. полож. згід. зі ст. 589 Уст. Пенс.	6.000
міст губерніяльн.		VIII		4.800
міст повітових		VII-VIII	6.000	
Повітові лікарі		-	2.400	
Повітові фершали				

Назва посад та установ	Кількість посад на всі губернії	Кляса посади	Розряд пенсії	Річне утримання кожному
На канцел. видатки:				
Міським лікарям	-	-	-	100
Повітов. лікарям	-	-	-	150

Примітка 1. Службові роз'їзди всім урядовцям оплачуються згідно з Законом 26 червня 1918 року, причому потрібні кошти вимагаються щорічно в загальному смітному порядку.

Примітка 2. Потрібні кошти: на допомогу при призначеннях на посади, на випадкову допомогу та нагороди й на виплати за судово-медичні висліди вимагаються щорічно в загальному смітному порядку.

Голова Ради Міністрів

Ф. Лизогуб

Міністр Народнього Здоров'я й Опікування

Вс. Любинський

Помітка: Посвідчив: За Державного Секретаря Микола Могилянський

Державний Вістник. – 5 жовтня 1918. – № 55.

№ 521

4 жовтня 1918 р. – Витяг з журналу засідання міжвідомчої наради при міністерстві фінансів Української Держави щодо грошової допомоги службовцям державних установ

Міжвідомствена Нарада при Міністерстві Фінансів на засіданні 4 жовтня 1918 року відносно розкладу допомоги в 6.000.000 карб., асигнованої Радой Міністрів за-для роздачі її служачим Державних установ, постановила:

I. Зібрати Міністерствам по всім підлеглим їм державним установам м. Київа, як Центральним так і місцевим, відомості про загальну кількість урядовців, котрі утримують не більш 5.400 карб. в рік (з розкладом по розміру платні).

II. Зібрати відомості про кількість урядовців, зазначених в пункті I цієї постанови, котрі служать поза Київом.

III. При складанні відомостей, зазначених в пунктах I і II цієї постанови, прийняти на увагу, що тільки ті урядовці мають право на допомогу, котрі прослужили на державній службі на території України не менш 3-х місяців, рахуючи час вступу їх на Державну службу не пізніше 1-го липня 1918 року.

Примітка: Цією допомогою користуються всі ті урядовці, які перейшли в Відомство, або переведені з одної інституції в другу Міністерств після 1-го липня, але до 1-го були на державній службі. Тимчасова перерва служби не потягає за собою не включення вищезазначених урядовців в відомості.

IV. Внести в складаемі відомості тільки сімейних і тих нежонатих урядовців, котрі утримують на свої кошти близьких кривних (рідню).

і V. Рахувати конечний термін складання відомостей не пізніше 11-го жовтня (п'ятниця) цього року, в якій час всі члени міжвідомственої Наради повинні зібратися з відомостями в помешкання Департаменту Державної Скарбниці (Хрещатик 38) о 7-й годині увечері. –

За секретаря [підпис]

З оригіналом згідно:

Діловод II-го Відділу Департаменту Загальних Справ

Державної Канцелярії [підпис]

ЦДАВО, ф. 1064, оп. 1, спр. 105а, арк. 25. Засвідчена копія. Машинопис.

№ 522

12 листопада 1918 р.* Львів. – Повідомлення газети “Діло” про складання присяги членами Державного секретаріату ЗУНР; форма присяги (приречення) державного секретаря

Заприсяження Державного Секретаріату

Вчора о год. 11–15 передпол[удня] відбулося в передавдієнціональній салі бувшого намісництва складання службового приречення Державним Секретаріатом.

О год. 11 Державний Секретаріат (за виїмком секр. публичних робіт д-ра Івана Макуха і секр. шляхів Івана Мирона, котрі не успіли ще прибути до Львова) і члени Ради удаються до палати бувшого намісництва. В коридорах і ждальних палатах дожидають їх представники Начальної Команди Українських Військ, отамани і сотники поодиноких боєвих відділів, представники бойових формацій, урядники бувшого намісництва, а тепер Секретаріату внутрішніх справ, громадські діячі, представники наукового світа, літератури, преси і т. д.

Рівно о год. 11–15 заповнюється саля. Старенький ветеран нашої політики проф. Юліян Романчук оголошує: Панове, Державні Секретарі і У.Н.Р. наділила нас великим довірям: будувати тут нашу державність. Є це важке завдання, котре переймає у незвичайну хвилю. Маєте тепер в мої руки зложити приречення, що те завдання сповните по своїм силам і знанню. П. шеф президіяльного бюро Ради Державних Секретарів відчитав текст приречення, а ви поодинокю повторятимете слова і закріпите те приречення поданням рук мені, як делегатови У.Н.Р., а крім того кождий з вас підпише текст приречення.

До стола підходить голова Державного Секретаріату і секретар фінансових справ др. Кость Левицький. Тимчасовий шеф презид. бюро Ради Держ. Секретарів др. Степан Витвицький читає текст (поданий на іншій місці), а складаючий приречення повторює слово за словом. Відтак наступає подання руки і підписання

* Дата публікації повідомлення.

тексту. Опісля склали приречення інші держ. секретарі в такому порядку: др. Льонгін Цегельський, др. Василь Панейко, Ярослав Литвинович, Олександр Барвінський, др. Іван Куровець, отаман Дмитро Вітовський, Антін Чернецький, др. Степан Баран, др. Сидір Голубович і Олександр Пісецький.

Проф. Юліян Романчук: Ви, панове, державні секретарі зложили приречення, рівне присязі. Не сумніваємося, що те приречення в цілості буде додержане, що всі свої сили, своє знання, досвід посвятите нашій державі для добра українського народу, на благо цілого населення.

Голова Держ. Секретаріату др. Кость Левицький: Ми свідомі цього обов'язку, який ми прийняли на себе серед граду куль і незвичайно важких обставин. Вступаючи в уряд, уважаємо за відповідне зазначити, що стоїмо на демократичнім принципі. Ми вийшли з народу і для народу буде присвячена наша праця. Нашим обов'язком – берегти добра і права Західно-Української Держави, нашим змаганням забезпечити лад, спокій і добробут держави. Лиш український режим буде в нашій державі. Цілому населенню без огляду на національність і віроісповідання, без огляду на соціальне уверховання будуть заперу політичні. Лад в нашій державі буде коротко кажучи “без холопа і без пана”.

Це відношення буде висловлюватись у всіх установах, законах і порядкови так супроти нашого народу, як інших народів нашої держави. Тому й перші кроки нашої діяльності мусимо ставити рішучо, твердо, але й розважно. Першим нашим завданням – завести лад і спокій та допомогу суспільности, вичерпаній воєнним довголіттям. Відтак мусимо взяти під розвагу проблему земельної реформи. Робітничий стан мусить одержати охоронне законодавство, відповідну до життєвих вимог плату, найвище і найцінніше добро людини: життя і здоровля мусить бути шановане, хоронене і забезпечене.

І інші суспільні верстви мусять бути вповні забезпечені в нашій державі. Мусимо якнайскорше завести добру, справедливу і справну адміністрацію, мусимо подбати і про всі наші справи державного і суспільного життя. В своїй праці все матимемо на увазі той великий ідеал нашої нації: з'єдинення всіх українських земель в одну велику, незалежну, суверенну і демократичну Українську Державу. Нехай живе Український Нарід і нехай живе кріпка і непобідима Українська Держава! (Гучні оплески і оклики: Слава Державному Секретаріатові!)

Член Ради о. Олександр Стефанович складає побажання Державному Секретаріатові в імени власнім і церкви.

Ще раз промовив коротко проф. Юліян Романчук і таким чином покінчено важний правно-державний акт.

Текст приречення державних секретарів

Я (ім'я і назвище), іменованій державній секретар справ ... Західно-Української Держави, прирікаю, що мої з тим урядом получені обов'язки сповнятиму по моему найкращому знанню і згідно з моєю совістю, усі мої сили присвячу для добра моєї Держави та її інтересів берегтиму у всяких відносинах.

Західно-Українська Народна Республіка. 1918–1923. Документи і матеріали у 5-ти тт. – Т. 1. – Івано-Франківськ, 2001. – С. 416–418.

19 листопада 1918 р. Київ. – “Закон про встановлення відсоткових додатків до утримання служачих державних установ та одноразової допомоги на дорожнечу”, ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським

I. Ухвалити докладену до цього Тимчасову уставу про відсоткові додатки до утримання служачих державних установ і закон цей перевести в життя з 1 листопаду 1918 року.

II. Видати одноразову допомогу всім служачим державних установ, котрі: 1) знаходилися на службі першого листопаду цього року та взагалі прослужили в державних установах не менш од трьох місяців, 2) одержують річне утримання в розмірі не більш, як п'ятнадцять тисяч (15.000) карбованців, і 3) підпадають під чинність зазначеної в ст. I цього закону Тимчасової Устави.

III. Розмір допомоги встановити: а) для жонатих, які не мають дітей, в сумі половини місячного утримання без яких-небудь винятків і б) для сімейних, що мають діти – в сумі місячного утримання без яких-небудь винятків.

Примітка 1. Поняття “утримання” визначено в ст. 3 докладеної до ст. I цього закону Тимчасової Устави.

Примітка 2. В тих випадках, коли чоловік та його жінка служать в державних установах та обоє підпадають під чинність цього закону, одноразова допомога видається тільки одному з них, котрий одержує більший оклад утримання.

IV. Суми, необхідні для видавання зазначеної в ст. II і III цього закону допомоги відпускаються Радою Міністрів в розпорядження кожного Міністра з коштів Державної Скарбниці при умові, що утримання одержується служачими з тих же коштів. Допомога служачим Державного Банку, Державного Земельного Банку та Управління Державних Ощадних Кас видається з їх власних коштів, а допомога служачим, які одержують утримання з спеціальних коштів, відноситься на ті же кошти і тільки при відсутності їх або їх недостатчі – на кошти казни в розмірі недостатчі.

V. Припинити з 1 листопаду цього року видачу усіх додатків до утримання, відсоткових грошей, добових і таких інших, які видавалися на дорожнечу і до цього часу не були скасовані.

VI. Закон цей перевести в життя по телеграфу.

В. об. Голови Ради Міністрів А. Ржепецький

За Державного Секретаря В. Діятин

Помітка: Посвідчив: Державний Секретарь, Сенатор Сергій Завадський

Державний Вістник. – 22 листопада 1918. – № 73.

17 грудня 1918 р. Київ. – 3 журналу засідань № 3 Ради комісарів про необхідність створення спеціальної комісії при Міністерстві юстиції для “розгляду справ бувшого уряду, маючих злочинний характер”, організацію державної охорони “гетьманського дворця”, стан справ у міністерствах, “відновлення особистого складу” тощо

Головували: голова Ради комісарів д. В.Чеховський й д. [Б.М.]Мартос

Присутні комісари міністерств: Д. Л. Симонів, М. М. Галаган, В. П. Мазуренко, Л. М. Бобир-Бухановський, П. К. Пилипчук, Л. Д. Михайлів, М. Ковальський, Д. Донцов, М. Левитський, С. П. Шелухин, О. Г. Лотоцький, А. А. Пісоцький, П. І. Холодний, Б. М. Мартос, І. А. Фещенко-Чопівський, Б. П. Матюшенко

Тимчасово керуючий мін. шляхів Директорії д. [Ю.]Коллард, пом. комісара міністерства торгу й промисловості М.Булгак

Секретарював: тимчасово виконуючий обов'язки секретаря М. Павлов-Сільванський

Засідання відкрилося в 7 год. вечора.

Слухали:

[...] 4. Доклади комісарів міністерства фінансів, юстиції, пошт і телеграфів, внутрішніх справ, земельних справ, шляхів, військового, здоровля та опікування, преси, праці, продовольчих справ, державної канцелярії про сучасне становище справ в підлеглих їм міністерствах. З цих інформацій виявляється, що справи в міністерствах, які були порушені подіями останніх днів, нині налагоджуються; так по докладу ком. шляхів, Київський вузол цілком приготовлено до руху, паливо для Києва підвезене, а також харчові продукти. Пошта й телеграф, по докладу коміс. пошт і телеграфів має налагодити зв'язок зо всіма губерніальними містами й багатьма повітовими. В мін. юстиції по докладу комісара юстиції приймаються заходи до виявлення законів, які шкодили певній діяльності міністерства, складаються другі закони для відновлення діяльності в демократичному напрямку. Крім того нині по всіх міністерствах провадиться справа по відновленню особистого складу, найголовніше на вищих посадах, відповідно новому уряду. Найбільше відновлення особистого складу, по докладу комісара праці, належить провести в цьому міністерстві, котре через призначення бувшим урядом зовсім нездатних до праці осіб, взагалі зруйноване.

Постановили:

[...] 4. а) З приводу доповіді комісара фінансів ухвалити, що ревізійні комісії можуть працювати в кожному міністерстві, а з другого боку, при міністерстві юстиції повинна працювати окрема слідча комісія за для розгляду справ бувшого уряду, маючих злочинний характер.

Загальну справу по розгляді злочинств доручити провадити всім комісарам по розумінню з комісією міністерства юстиції.

[...]

в) З приводу доповіді комісара внутрішніх справ про відсутність охорони гетьманського дворця, доручити цьому комісарові організувати, за згодою з військовою владою, охорону гетьманського дворця.

<p>5. Пропозиція комісара міністерства торгу й промисловості про призначення товариша комісара д. [М.]Булгака заступником його в Раді комісарів.</p> <p>6. Пропозиція комісара міністерства ісповідань, в зв'язку з докладом комісара міністерства шляхів д. [П.]Пилипчука про сучасну працю в міністерстві, щоб звернутися до Директорії, аби комісар міністерства шляхів і надалі залишився відповідальним активним співробітником міністерства.</p> <p>7. Пропозиція комісара міністерства торгу й промисловості про видання посвідчень служачим.
[...]</p> | <p>5. Ухвалити пропозицію та признати, що заступник має дорадчий голос, а рішучий тільки по справам свого міністерства.</p> <p>6. Довести до відому Директорії про енергійну та успішну діяльність комісара міністерства шляхів д. [П.]Пилипчука.</p> <p>7. Признати необхідним видавати посвідчення по розсуду комісара.
[...]</p> |
|--|---|

Засідання було закрито в 9 год. 30 хвил. увечері.

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 15, арк. 67 зв. Машинопис. Незасвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 95–98.

№ 525

18 грудня 1918 р. Київ. – Із журналу засідань № 4 Ради комісарів про видачу матеріальної допомоги (“празникових грошей”) службовцям центральних установ

Головував: В. М. Чеховський

Присутні комісари міністерств: Д. Л. Симонів, В. П. Мазуренко, М. М. Га- лаган, С. П. Шелухин, П. І. Холодний, Д. Донцов, П. К. Пилипчук, Л. М. Бобир- Бухановський, М. Г. Левитський, О. Г. Лотоцький, Л. Д. Михайлів, В. П. Матюшенко, А. А. Пісоцький, М. М. Ковальський, [І. Д.]Штефан. Керуючий міністерством пошт і телеграфів Директорії І. Паливода. Керуючий міністерством продовольчих справ М. Тимофіїв. Комісар державної канцелярії М. А. Корчинський

Секретарював: М. М. Павлов-Сільванський

Слухали:

[...] XV. Пропозицію комісара міністерства праці про призначення празникових грошей служачим центральних установ [...].

Постановили:

[...] XV. Видати служачим центральних установ празникові гроші на підставі існуючого закону від 12 грудня цього р., а питання про окрему видачу їм місячного складу відкласти до прибуття Директорії [...].

Засідання зачинено о 9 годині увечері.

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 15, арк. 89. Машинопис. Незасвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 98, 101.

№ 526

18 грудня 1918 р. – Обіжник комісара Міністерства внутрішніх справ Української Народної Республіки Анатоля Пісоцького про вживання службовцями міністерства української мови

За часи гетьманства, по Міністерству Внутрішніх Справ взагалі, а по головним зарядам Міністерства зокрема (Канцелярії Департаментів, ріжних нарад тощо) при урядованню часто нехтувалась державна українська мова, або вживалась неможлива макаронічна мова, що складалась з безграмотно переказаних, за допомогою словників, російських слів та поперекручуваних слів українських.

При уряді Української Народної Республіки подібне відношення до Державної Української мови не може бути допущене. Всі папери, що мають, надалі, висилатися з Міністерства, телеграми, телефонограми, відомости, кошториси, справки і т. инче і взагалі все діловодство повинно в Міністерстві провадитись на дійсно Українській мові; на Українській же мові мають бути зроблені на всіх мешканнях і службах, належних до Міністерства, всі таблиці, написи, а коли потрібно, то і на речах і т. и.

При офіціальних зносинах з публікою урядовці мають вживати Державної мови і тільки в разі, коли дотична особа заявляє, що вона не розуміє яких-будь виразів Державної мови, – урядовці мають за обов'язок давати пояснення на мові однаково зрозумілій і заінтересованій особі і урядовцеві.

Зповіщаючи про вищезначене п.п. Діректорів Департаментів Міністерства Внутрішніх Справ та п.п. Голов, прохаю їх, аби вони своєю чергою негайно оповістили залежних від них урядовців і зробили рішучі відповідні заходи до дійсного виконання сього розпорядження.

Коли б при переведенню в життя цього розпорядження виникли б які-будь труднощі, чи непорозуміння, прохаю негайно мені про це донести, в разі мого, за прибуттям Пана Міністра, уступлення – доносити Панові Міністрові.

Підписав: Комісар Міністерства Внутрішніх Справ А. Пісоцький
Затвердив: Урядовець Особливих Доручень V кляси Святогоров
при Комісарі

ЦДАВО, ф. 1092, оп. 4, спр. 3, арк. 6 і зв. Незасвідчена копія. Машинопис.

№ 527

20 грудня 1918 р. Київ. – Із журналу засідань № 5 Ради комісарів про призначення комісарів до департаментів Міністерства фінансів та банків для проведення слідства з приводу зловживань урядовців, призначених “попереднім урядом”

Головував: голова Ради комісарів В. М. Чеховський
Присутні: п. президент Директорії В. К. Винниченко
Члени Директорії: С. В. Петлюра, Ф. П. Швець, О. М. Андрієвський
Керуючі міністерствами: народного здоров'я та опікування [Д.] Одрина,

фінансів [П. П.] Відибіда, освіти [Ю. О.] Щириця, в. о. державного секретаря І. Сніжко

Комісари міністерств: Д. Л. Симонів, В. П. Мазуренко, М. М. Галаган, С. П. Шелухин, П. І. Холодний, Д. Донцов, М. Г. Левитський, О. Г. Лотоцький, Л. Д. Михайлів, Б. П. Матюшенко, А. А. Пісоцький, М. М. Ковальський, [І. Д.] Штефан, М. А. Корчинський, Є. Акимів

Секретарював т. в. о. секр. Ради комісарів М. М. Павлов-Сільванський
Засідання відкрилося о 12 годині дня.

Слухали:

[...] 2. Пропозицію голови Ради комісарів, щоб з погляду присутності на засіданні Директорії комісари важніших міністерств зробили стислі доклади про біжучі справи по підлеглим їм міністерствам та про загальне становище цих міністерств. Комісари зробили нижче слідуєчі доклади:

[...] г) по міністерству фінансів: на всі відповідальні посади попереднім урядом були призначені люди, яким не можна було довіряти, тому були призначені комісари до окремих департаментів та банків державного, земельного і приватних. Цими комісарами провадиться слідство по вчинкам попереднього уряду. Знайдено матеріалів про продаж німцями за 160 мільйонів карб, гетьманському уряду військового майна через консорціум банків. По цій справі припинено видачу грошей до запитання військового міністерства та вияснення чи є це майно власне українське. Виявлені зловживання з приводу прийому фальшивих грошей. По біжучим справам – нині тимчасово закритий Державний банк та по порозумінню з державним контролером, провадиться його ревізія [...].

Засідання закрито о 3 годині дня.

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 15, арк. 10–12 зв. Машинопис. Незасвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 103–105.

№ 528

22 грудня 1918 р. Київ. – Із журналу засідань № 6 Ради комісарів про порядок застосування закону від 2 серпня 1918 р. щодо видачі “заштатної допомоги” службовцям при звільненні

Головував: В. М. Чеховський

Присутні керуючі міністерствами: Ю. О. Щириця, В. Приходько, [Ю.] Коллард, І. С. Паливода, М. К. Козоріс, П. П. Відибіда, С. І. Гольдельман, М. Тимофіїв

Комісари: М. М. Галаган, П. І. Холодний, С. П. Шелухін, Б. П. Матюшенко,
О. Г. Лотоцький, В. П. Мазуренко, І. А. Фещенко-Чопівський, Д. Л. Симонів
Товариші керуючих міністерствами: П. Д. Понятенко, В. С. Дудич
Т. в. о. державного секретаря: [І.] Сніжко
Секретарював: М. М. Павлов-Сільванський

Слухали:

[...] 3. Доклад керуючого міністерством праці відносно видачі платні служачим, які звільняються [...].

Постановили:

[...] 3. Звільненим служачим видавати заштатну допомогу згідно з законом гетьманського уряду від 2 серпня 1918 року. Надати право керуючим міністерствами робити виняток з цієї постанови при звільненні служачих, які зробили державнокарні злочинства [...].

Засідання зачинено о 4 годині вечора.

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 4–5. Машинопис. Незасвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 107–108.

№ 529

27 грудня 1918 р. – Із журналу засідань № 11 Ради Народних Міністрів про встановлення граничного терміну (30 років) для служби “в державному контролі”, а також доручення Міністерству праці розробити законопроект щодо граничного терміну перебування на державній службі для всіх державних установ

Головував: Голова Ради Міністрів В. М. Чеховський

Присутні: О. В. Осецький, О. К. Мицюк, М. Ю. Шаповал, М. І. Білінський, Б. П. Матюшенко, П. І. Холодний, С. П. Шелухин, Л. Д. Михайлів, І. Д. Штефан, М. Тимофіїв, С. С. Остапенко, В. П. Мазуренко, П. К. Пилипчук, Д. Л. Симонів

Т. в. о. державного секретаря: І. М. Сніжко

Секретарював: М. М. Павловський

Засідання почалось о 7 год. 30 хв. вечора.

Слухали:

[...] XIX. Доклад державного контролера про призначення на посаду члена генеральної контрольної ради Миколи Миколайовича Павлова-Сільванського.

XX. Доклад державного контролера про встановлення для служби в державному контролі граничного державного терміну в 30 років.

XXI. Пропозицію міністра праці виробити загальну постанову для урядовців

Постановили:

[...] XIX. Ухвалити призначення.

XXI. Доклад ухвалити.

XXII. Доручити міністрові праці виробити відповідний законопроект в цій

всіх державних установ, які досягнули справі державного контрольного.
граничного службового терміну. [...] [...] [...]

Засідання зачинено в 1 год. ночі.

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 14–15 зв. Машинопис. Незасвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 123–124.

№ 530

28 грудня 1918 р. Прага. – Розпорядження Загального міністерства Чехословацької Республіки № 101 Про присягу державних службовців, службовців підприємств та нижчих службовців

§ 1

Služební přísaha, kterou vykonají nově nastupující státní úředníci, úředníci podniků a zřízení – kromě soudců – zní:

“Přisahám a slibuji na svou čest a svědomí, že československé republice budu vždy věren a její vlády poslušen, že budu veškery státní zákony zachovávatí, všichni své úřední povinnosti dle platných zákonů a nařízení vykonávati pilně, svědomitě a nestranně, úředního tajemství neprozradím a ve všem svém jednání jen prospěchu státu a zájmu služby budu dbáti.

§ 2

Služební přísaha nově nastupujících sluhu a výpomocných sluhů zní:

“Přisahám a slibuji na svou čest a svědomí, že československé republice budu vždy věren a její vlády poslušen, že budu veškery státní zákony zachovávatí, všichni své úřední povinnosti dle platných zákonů a nařízení vykonávati pilně, svědomitě a nestranně, poslušen budu příkazů svých představených a ve všem svém jednání jen prospěchu státu a zájmu služby budu dbáti”.

§ 3

Nově ustanovení oficianti a kancelářští pomocníci vykonají tuto přísahu:

“Přisahám a slibuji na svou čest a svědomí, že všechny povinnosti mně platnými zákony a nařízeními uložené budu svědomitě plniti, příkazů svých představených budu poslušen, úředního tajemství neprozradím a ve všem svém jednání jen prospěchu státu a zájmu služby budu dbáti”.

§ 4

Tyto služební přísahy vykonávají se tím způsobem, že přísahající bez ohledu na to, jakého jest náboženského vyznání, znění přísahy opakuje a po té poda ruku tomu, kdo ho do přísahy bere.

Jiných formálnosti třeba není.

§ 5

Toto nařízení nabývá platnosti dnem vyhlášení.

Dr. Alois Rašín v. r.

Dr. Karel Kramář v. r.

Dr. Hruban v. r.

V. Klofáč v. r.

Dr. Zahradnik v. r.
G. Habermann v. r.
Švehla v. r.

Dr. Winter v. r.
Dr. Boh. Vrbenský v. r.
Dr. Stránský v. r.

Переклад

§ 1

Посадова присяга, яку виконують новопризначені державні службовці, службовці підприємств та нижчі службовці, окрім суддів, гласить:

“Присягаю та обіцяю своєю честю та совістю, що Чехословацькій Республіці буду завжди відданий та її уряду слухняний, буду додержуватися всіх державних законів, всі свої службові обов’язки, згідно з чинними законами та розпорядженнями, виконуватиму ретельно, сумлінно та неупереджено, службову таємницю не розголошуватиму і всією своєю поведінкою дбатиму тільки про державну користь та інтереси служби”.

§ 2

Посадова присяга новопризначених слуг та допоміжних слуг гласить:

“Присягаю та обіцяю своєю честю та совістю, що Чехословацькій Республіці буду завжди відданий та її уряду слухняний, буду додержуватися всіх державних законів, всі свої службові обов’язки, згідно з чинними законами та розпорядженнями, виконуватиму ретельно, сумлінно та неупереджено, буду слухняний наказам своїх начальників і всією своєю поведінкою дбатиму тільки про державну користь та інтереси служби”.

§ 3

Новопризначені канцелярські службовці та канцелярські помічники виконують таку присягу:

“Присягаю та обіцяю своєю честю та совістю, що всі обов’язки, приписані мені чинними законами та розпорядженнями, буду виконувати сумлінно, наказам своїх начальників буду слухняний, службову таємницю не розголошуватиму і всією своєю поведінкою дбатиму тільки про державну користь та інтереси служби”.

§ 4

Ці посадові присяги виконуються таким чином, що той, хто складає присягу, не дивлячись на те, до якого віросповідання він належить, повторює зміст присяги, а потім подає руку тому, хто приймає у нього присягу.

Інших формальностей не потрібно.

§ 5

Це розпорядження набирає чинності з дня його опублікування.

Др. Алоїз Рашін в. р.
Др. Карел Крамарж в. р.
Др. Заграднік в. р.
Г. Габерманн в. р.
Швегла в. р.

Др. Грубан в. р.
В. Клофач в. р.
Др. Вінтер в. р.
Др. Богуміл Врбенскі в. р.
Др. Странскі в. р.

№ 531

29 грудня 1918 р. – Із журналу засідань № 12 Ради Народних Міністрів щодо надання пільг державним службовцям при сплаті податків

Головував: голова Ради Міністрів В. М. Чеховський

Присутні: О. Осецький, О. Мицюк, М. Шаповал, М. Білінський, Б. Матюшенко, П. Холодний, С. Шелухин, Л. Михайлів, І. Штефан, М. Тимофіїв, В. Мазуренко, Д. Л. Симонів

Т. в. о. державного секретаря: І. Сніжко

Секретарював: т. в. о. пом. секр. В. Крушинський

Засідання відкрито о 11 год. 50 хв. дня.

Слухали:

[...] XVII. Доклад міністра фінансів про увільнення служачих в урядових установах Української народної Республіки від відчислень при збільшенні грошового утримання при вступі на державну службу та при виданні нагород та допомог.
[...]

Постановили:

[...] XVII. Доручити міністрові фінансів в порозумінні з державним контролером скласти комісію для вироблення загального для всіх установ закону.
[...]

Засідання закрито о 4 1/2 год. дня.

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 17–20 зв. Машинопис. Незасвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 129.

№ 532

30 грудня 1918 р. – Із журналу засідань № 13 Ради Народних Міністрів щодо доповідей Голови Ради міністрів з кадрових питань

Головував: В. М. Чеховський

Присутні: О. К. Мицюк, М. Ю. Шаповал, М. І. Білінський, С. П. Шелухин, П. І. Холодний, Б. П. Матюшенко, С. С. Остапенко, В. Мазуренко, П. К. Пилипчук, Д. Л. Симонів

Т. в. о. державного секретаря: І. М. Сніжко

Секретарював: М. М. Павловський

Засідання відкрито о 7 год. вечора.

Слухали:

[...] XVII. Доклад голови Ради Міністрів пропозиції Директорії розглянути справу про особистий склад міністерств.

Постановили:

[...] XVII. Доручається з'ясувати справу про особистий склад міністерств комісії, яка утворюється державним секретарем з представників міністерства юстиції, народної освіти і продовольчих справ.

XVIII. Доклад голови Ради Міністрів пропозиції Директорії обговорити вказані нею кандидатури на посади міністрів юстиції, продовольчих справ та державного секретаря.
[...]

XVIII. Доручити міністрові юстиції знехтись з Правничим товариством з приводу виставлення їм кандидатур на посаду міністра юстиції, а міністрові торгу та промисловості знехтись по цій справі з представниками української кооперації.
[...]

Засідання зачинено в 11 год. вечора.

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 21–23. Машинопис. Незасвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 134.

№ 533

30 грудня 1918 р. Шпола. – Донесення начальника Шполянської поштово-телеграфної контори начальнику Київської поштово-телеграфної округи про збільшення чисельності працівників

По штату підвідомої мені контори рахується всього 50 чоловік служачих, з яких 1 урядовець 1 ряду, 4 – 2 ряду, 5 – 3 ряду, 9 – 4 ряду, 6 – 5 ряду, 1 механік, який знаходиться завше відкомандірованим, 3 наглядачі, 10 листонош і 4 сторожі. Такої кількості служачих задля установи II-ї класи при 10 телеграфних апаратах дуже недостає, тим більш, що завше 4–5, а як коли і більш, служачих по хворості і другим причинам знаходяться в відсутності, через що дійсною кількістю приходиться працювати через силу. А, як видно, в других сусідніх установах є багато служачих лишніх, коли вони мають змогу робити 4 зміни чергових при апаратах і по декілька чоловік, працюючих в місцевих організаціях, зовсім звільняти від праці при установах, посилаючи їх для закупок і керування чайними і столовими і т.п. В Шполі ж при такій дуже малій кількості служачих об встановленні 4-х змінної черги, або звільненні хоч одного чоловіка для праці в місцевій організації і керування кооперативною лавкою і думати неможливо, бо і без того треба завше комбінувати, щоб замінити всі експедиції на пошті та в телеграфі, через що приходиться призначати одного чергового на 2–3 апарати. В інтересах служби і для полегкості праці служачих дуже необхідно додати в штат ще 10 урядовців VI р[яду] і 2 листоноші, після чого явиться змога побільшити загальний рахунок чергових при апаратах; встановити експедиції відправки телеграм, що тепер належить до обов'язків і без того утяжливих старших по апаратній і призначити ще одного урядовця для супроводу пошт, бо одному при завших спизненнях на 4–6, а то і більш, годин поштових потягів дуже тяжко, а як коли і зовсім неможливо, через що приходиться відривати другого не вільного урядовця для цього. З прибавкою 2-х листонош явиться змога встановити 4 ділянки розноски простої і рекомендованої кореспонденції, замість існуючих зараз 3-х ділянок, а одного листоношу буде можливо призначити спеціально для розноски страхової кореспонденції, що зараз дуже необхідно.

Доносячи про це, прохаю Вас, пане начальник, зробити залежне распоря-
дження.

Начальник контори [підпис]

П[оштово]-т[елеграфний] урядовець [підпис]

Резолюція: Цю справу прошу доложити. Поки що для збільшення штату
можливо тимчасово прикомандірувати до Шполи відповідну кількість службовців
з числа евакуїруємих. [підпис]

ЦДІАК, ф. 696, оп. 1, спр. 877, арк. 3 і зв. Оригінал.

№ 534

[1918 р.] – Проект Закону про матеріальне забезпечення службовців лікві- дованих та реорганізованих установ Української Держави

Закон

о заштатном довольствии служащих упраздняемых и преобразуемых
учреждений Украинской Державы

I. В отмену существующих законов и узаконений о заштатном содержа-
нии предоставит право на заштатное довольствие чиновникам и служащим в
установах, остающимся за штатом, за сокращением числа их или упразднением
самых учреждений.

II. Заштатное довольствие не распространяется на лиц, служащих по
выборам, а равно на тех лиц, которые получают пособие согласно “Положе-
нию о пособиях, служащим ликвидируемых временных учреждений Украинской
Державы”.

III. Размер заштатного содержания определяется следующим образом:

Лица, прослужившие от 1 до 6 мес. – получают все присвоенное по долж-
ности содержание (жалование, квартирные, столовые) в течение 1 месяца;

Прослужившие	от 6 мес. до 1 года	–	в течение 2-х месяцев
“	1 года до 3 лет	“	3 “
“	3 “ “ 5 “	“	4 “
“	5 “ “ 7 “	“	5 “
“	7 “ “ 9 “	“	6 “
“	9 “ “ 10 “	“	7 “
	свыше “ 10 “	“	8 “

При этом если служащий заслужил на общем основании право на пенсию
то срок заштатного содержания для него сокращается вдвое.

IV. Заштатное довольствие определяется размером содержания последнего
месяца.

V. Заштатное довольствие выдается помесечно, как и обыкновенное со-
держание.

VI. Служащие, вышедшие за штат, в случае поступления на Государственную
службу теряют право на заштатное довольствие.

VII. Лица, оставшиеся за штатом в течение всего времени состояния за

штатом пользуются преимуществами перед другими при назначениях на вакантные должности.

VIII. Время состояния за штатом – т. е. не более 8 месяцев защитывается в действительную службу.

IX. По истечении времени состояния за штатом, служащие увольняются от службы, если не получают нового назначения. Но если оставшиеся за штатом откажутся от принятия другой должности равной по окладу содержания классу должности и разряду пенсии, то лишаться права на дальнейшее получение заштатного содержания и увольняются немедленно со службы.

X. Оставшимся за штатом, в случае получения ими нового назначения выдаются прогоны на всякое разстояние и сверх того единовременное пособие в том размере, в каком на основании ст. 627 Устава о Службе (т. III) производятся деньги подъемные и на путевые издержки командируемым чиновникам.

XI. Служащие, производящие ликвидацию учреждения, оставляются за штатом с момента издания приказа об окончании работ по ликвидации учреждения.

XII. Лица, оставшиеся за штатом и перешедшие затем на должности низшие по пенсионным правам, при последующем выходе в отставку имеют право получать за всю свою службу пенсию от казны по должности, с которой они были оставлены за штатом, с тем однако, что размер назначаемой пенсии не должен превышать оклада содержания их последней должности.

XIII. Срок выслуги пенсии для лиц, остающихся за штатом, сокращается на 5 лет.

З оригіналом згідно:

ЦДАВО, ф. 3766, оп. 1, спр. 42, арк. 25. Незасвідчена копія. Машинопис.

№ 535

1 січня 1919 р. Київ. – Закон Про службу в державних установах урядовців – чужоземних підданців, ухвалений Радою Комісарів

Про службу в державних установах урядовців чужоземних підданців.

1. Визнати, що всі чужоземні підданці, які перебувають на службі в державних установах, лічаться на службі по вільному найму.

2. Залишити на службі в державних установах тільки тих служачих чужоземних підданців, котрі відповідними Міністрами, або Управляючими окремими частинами буде визнано корисним залишити на службі.

3. Зазначені в ст. 2-й служачі одержують утримання згідно зі штатами по посаді, що вони займають.

Голова Ради Комісарів

В. об. державного секретаря

Згідно:

В. Чеховський

Сніжко

ЦДАВО, ф. 1429, оп. 2, спр. 2, арк. 1. Копія. Машинопис.

В.Д.З.-Вип.1.18 січня 1919 року.

4. 5.- ЗАТВЕРДЖУЄМО: В.Винниченко.
Андрієвський.
Ф.Швець.
А.Макаренко.

1 січня 1919 р. Київ.

ПОСВІДЧИВ: В.Об.Державного Секретяря М.Корчинський.

УХВАДЕНИЙ РАДОЮ НАРОДНІХ МІНІСТРІВ.

В.Д.З.-Вип.1-й 18/ січня 1919 року.

4. ЗАТВЕРДЖУЄМО:

Голова директорії В.Винниченко.
Члени директорії Петлюра
Андрієвський.

1 січня 1919 року. Київ.

В.Об.Державного Секретяря М.Корчинський.

УХВАЛЕНИЙ РАДОЮ КОМІСАРІВ

З А К О Н.

Про службу в державних установах урядовців чужоземних підданців.

1. Визнати, що всі чужоземні підданці, які перебувають на службі в державних установах, лічаються на службі по вільному найму.
2. Залишити на службі в державних установах тільки тих служачих чужоземних підданців, котрі відповідними міністрами, або Управляючими окремими частинами буде визнано користним залишити на службі.
3. Зазначені в ст.2-й служачі одержують утримання згідно зі штатами по посаді що вони займають.

Голова Ради Комісарів.
В.Чеховський.

В.Об.Державного Секретяря Сніжко.

Згідно:

№ 536

2 січня 1919 р. – Із журналу засідань (ч. 16) Ради Народних Міністрів щодо складання урядовцями присяги на вірність УНР та виплату допомоги службовцям установ Міністерства праці у Харкові у зв'язку з евакуацією

Головував: В. М. Чеховський

Присутні: О. Осецький, О. Мицюк, М. Білінський, Б. Матюшенко, П. Холодний, І. Штефан, Л. Михайлів, Б. Мартос, С. Остапенко, В. Мазуренко, П. Пилипчук, С. Шелухин

Державний контролер Д. Симонів

Державний секретар: М. Корчинський

Засідання відкрито о 11 год. 30 хв. вдень

Секретарював: т. в. о. пом. секр. В. Крушинський

Слухали:

[...] XVI. Пропозицію міністра внутрішніх справ про відібрання від урядовців обітниць на вірність Українській Народній Республіці [...].

[...] XXV. Доклад голови Ради Міністрів депеші комісара праці м. Харкова про виплату служачим всіх установ М. прац. м. Харкова пособия в розмірі місячної платні [...]

Постановили:

[...] XVI. Доручити державному секретареві [роз]робити текст обітниць [...].

[...] XXV. Ухвалити, з огляду на евакуацію м. Харкова [...].

Засідання закрито в 5 год. 40 хв. увечері.

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 27–30. Машинопис. Незасвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 144, 146.

№ 537

4 січня 1919 р. – Із журналу засідань (ч. 18) Ради Народних Міністрів щодо прав міністрів на звільнення “нездатних до служби урядовців всіх класів”, призначених на посади до 15 грудня 1918 р.

Головував: В. М. Чеховський

Присутні: О. Мицюк, М. Білінський, Б. Матюшенко, П. Холодний, І. Штефан, Л. Михайлів, С. Остапенко, П. Пилипчук, І. Липа

Державний контролер Д. Симонів

В. о. державного секретаря: М. Корчинський

Секретарював: В. Крушинський

Засідання відкрито в 7 год. 15 хв. вечора.

Слухали:

[...] 10. Пропозиція державного секретаря доповнити ухвалену Радою Міністрів на

Постановили:

[...] 10. Ухвалити.

засіданні 29 грудня 1918 року жур. Ч. 12 п. 11 (пропозицію державного контролера про поширення прав міністрів на увільнення нездатних до служби урядовців всіх класів словами “призначених на посади до 15 грудня 1918 року”.

Засідання закрито о 9 год. 10 хв. вечора.

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 33–34. Машинопис. Незасвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 153–154.

№ 538

10 січня 1919 р. – Із журналу засідань (ч. 22) Ради Народних Міністрів щодо видачі одноразової допомоги у розмірі місячної платні службовцям Катеринославського окружного суду “з огляду на величезну дорожнечу”

Головував: В. М. Чеховський, С. Шелухін, О. Мицюк

Присутні міністри: М. Шаповал, М. Білінський, Б. Матюшенко, І. Огієнко, [І.] Штефан, С. Остапенко, Б. Мартос, С. Шелухін, Д. Симонів, І. Липа
В. о. державного секретаря: М. Корчинський

Секретарював: т. в. о. секретаря [М.] Павловський

Слухали:

[...] II. Пропозицію міністра юстиції про видачу всім служачим Катеринославського окружного суду з огляду на величезну дорожнечу в Катеринославі одноразової допомоги в розмірі місячної платні [...].

Постановили:

[...] II. Ухвалити з тим, що допомога буде видана з лишків кредитів міністра юстиції [...].

Засідання зачинено о 1 год. ночі.

З оригіналом згідно: за діловода

[підпис]

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 43–46 зв. Машинопис. Засвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 166.

№ 539

13 січня 1919 р. – Із журналу засідань (ч. 24) Ради Народних Міністрів щодо призначення пенсій 15-ти урядовцям судового відомства та їхнім родинам

Головував: В. М. Чеховський

Присутні: О. К. Мицюк, М. Ю. Шаповал, Б. П. Матюшенко, Л. Михайлів, [І.] Огієнко, [І.] Штефан, С. С. Остапенко, С. П. Шелухін, Д. Л. Симонів, тимчас. заступник військового міністра отаман [В. М.] Бронський, І. Липа, А. Ревуцький

В. о. Державного секретаря: М. Корчинський
Секретарював: В. Крушинський
Засідання відкрито о 7 годині вечора.

Слухали:

[...] II. Доклад міністра юстиції законопроекту про призначення пенсії 15 урядовцям судового відомства та їх сім'ям [...].

Засідання закрито об 11 год. ночі.
Оригінал за належними підписами.
З оригіналом згідно: діловод

Постановили:

[...] II. Ухвалити з поправкою: в. п. 7 в графі: "Розмір пенсій, які призначаються" закреслити: "2270" і натомість написати "2800" [...].

[підпис]

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 49–51. Машинопис. Засвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 178.

№ 540

14 січня 1919 р. – Із журналу засідань (ч. 25) Ради Народних Міністрів щодо обговорення проекту "Закону про увільнення служачих в урядових установах Української Народної Республіки від оплат за побільшення утримання та при вступі на службу", а також щодо ухвали постанови про видачу урядовцям допомоги у розмірі двомісячного утримання в разі евакуації установи

Головував: В. М. Чеховський

Присутні міністри: О. Мицюк, М. Білінський, Б. Матюшенко, І. Штефан, С. Остапенко, Б. Мартос, С. Шелухин, Д. Симонів, І. Липа, [А.] Ревуцький.

В. о. державного секретаря: М. Корчинський
Секретарював: В. Крушинський
Засідання відкрито о 4 годині 30 хв. вдень.

Слухали:

[...] IV. Доклади державного контролера:
1) проєкт закону про увільнення служачих в урядових установах Української Народної Республіки від оплат за побільшення утримання та при вступі на службу; [...]

VII. Доклад міністра фінансів проєкту постанови про видачу двомісячного утримання служачим урядових інституцій в разі евакуації місцевостей, котрим загрожує небезпечність втручання ворогів [...].

Постановили:

[...] IV.

1) Передати до Малої Ради.

VII. Ухвалити з поправками:

замінити: "двохмісячного утримання" на: "трьохмісячного утримання" і після слова: "переводиться" додати: "розпорядженням відповідних міністрів, а в екстрених випадках". Слово: "старости"

замінити: комісара і додати: “постанову перевести в життя по телеграфу” [...].

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 52–53. Машинопис. Засвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 182–184.

№ 541

20 січня 1919 р. – Наказ Народного міністерства земельних справ № 43 про звільнення усіх службовців, які “вступили до міністерства за час гетьманщини” із зобов’язанням останніх продовжувати виконувати обов’язки до передання справ іншим урядовцям

Згідно наказу Директорії від 14 січня 1919 р. служачі Міністерства земельних справ, які вступили до міністерства за час гетьманщини, звільняються зі своїх посад. Бажаючі знову вступити на посаду мусять подати негайно про це прохання до Управляючого канцелярією пана Народного міністра земельних справ.

Всі звільнені з посад урядовці мусять акуратно з’являтися до Міністерства і виконувати обов’язки до того часу, поки не здадуть всіх справ наново призначеним урядовцям.

Народний міністр земельних справ
Управляючий канцелярією

М. Шаповал
А. Лихо-Лишенько

ЦДАВО, ф. 27, оп. 1, спр. 22, арк. 44. Засвідчена копія. Склограф. прим.

№ 542

30 січня 1919 р. Прага. – Розпорядження Загального міністерства Чехословацької Республіки № 55 Про присягу вже призначених державних службовців, службовців підприємств та нижчих службовців

§ 1

Státní úředníci, úředníci podniků a zřizenci, kteří v době, kdy nařízení veškerého ministerstva ze dne 28 prosince 1918, čís.101 Sb[irky] z[ákonů] a n[ařízení], nabylo účinnosti, byli již ustanoveni, složí tutéž služební přísahu, jaká předepsána jest uvedeným nařízením pro státní úředníky, úředníky podniků a zřizence nově nastupující.

§ 2

Toto nařízení nabývá ihned účinnosti.

Švehla v. r., v zast. min.předsedy.

Dr. Rašín v. r.

Dr. Zahradník v. r.

Stěnek v. r.

Dr. Winter v. r.

Prášek v. r.

Stříbrný v. r.

Dr. Vrbenský v. r.

Habermann v. r.

Dr. Hruban v. r.

Переклад

§ 1

Державні службовці, службовці підприємств та нижчі службовці, які у період, коли розпорядження загального міністерства № 101 З[бірника] з[аконів] та р[озпоряджень] від 28 грудня 1918 р. набрало чинності, були вже призначені, складають таку ж саму посадову присягу, яка приписана зазначеним розпорядженням про новопризначених державних службовців, службовців підприємств та нижчих службовців.

§ 2

Це розпорядження набирає чинності негайно.

Швегла в. р.,

виконуючий обов'язки голови уряду

Др. Рашін в. р.

Др. Заграднік в. р.

Станек в. р.

Др. Вінтер в. р.

Прашек в. р.

Стрібрні в. р.

Др. Врбенскі в. р.

Габерманн в. р.

Др. Грубан в. р.

Sbirka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1919. – Praha, 1919. – S. 63. Мова чеська.

№ 543

1 лютого 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 37) Ради Народних Міністрів про надання службовцям урядових установ пільг у сплаті податків “за побільшення утримання”, про доручення міністерствам праці і фінансів розробити протягом місяця “пенсійний статут”, а також про призначення пенсій деяким урядовцям та їхнім сім'ям

Головував: М. Шаповал

Присутні: міністри: Д. Симонів, І. Липа, товариш міністра [С.] Гольдельман, товариш міністра [М.] Тимофіїв, товариш міністра [Є.] Яковенко, заступник міністра фінансів [П.] Відибіда

В. о. державного секретаря М. Корчинський

Секретарював: в. о. пом. Секретаря [В.] Мільгевський

Засідання відкрито о 8 год. вечора.

Слухали:

[...] III. Доклад державного контролера закону про увільнення служачих в урядових установах Української Народної Республіки від оплат за побільшення утримання і т. інше та про встановлення розміру пенсійних зборів.

Постановили:

[...] III. а) ухвалити і перевести в життя в порядку негайності; б) доручити міністрові народного здоров'я скласти комісію з представників свого міністерства та міністерства праці і фінансів для розроблення пенсійного статуту і на протязі одного місяця внести його на розгляд Ради Народних Міністрів;

в) всім тим інституціям та установам, які до цього часу були зайняті складанням пенсійного статуту, передати всі матеріали до вищезазначеної комісії.

IV. Доклад державного контролера постанови про призначення пенсії деяким урядовцям та їх сім'ям установ державного контролю [...].
IV. Ухвалити [...].

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 75 і зв. Машинопис. Незасвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 230–231.

№ 544

4 лютого 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 39) Ради Народних Міністрів про евакуацію установ та виплату урядовцям евакуйованих установ заробітної платні на три місяці наперед

Головував: В. М. Чеховський

Присутні міністри: [М.] Шаповал, [І.] Огієнко, [І.] Штефан, [М.] Білінський, [Г.] Сиротенко, [І.] Липа, [Д.] Симонів, товариш міністра [Є.] Яковенко, товариш міністра [С.] Гольдельман

В. о. державного секретаря М. Корчинський

Секретарював: в. о. пом. секретаря В. Мільгевський

Засідання відкрито о 7 год. вечора.

Слухали:

[...] VIII. Доклад державного секретаря в справі евакуації установ та виплати платні евакуйованим урядовцям за три місяці вперед [...].

Постановили:

[...] VIII. Передати цю справу в комісію з представників міністерства фінансів, державного контролю, державної канцелярії та міністерства юстиції. Доклад в цій справі, а також в справі допомоги біженцям подати в Раду 7 лютого. Складання комісії доручити міністрові юстиції [...].

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 77–78 зв. Машинопис. Незасвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 236.

6 лютого 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 41) Ради Народних Міністрів про застосування закону від 16 січня 1919 р. про виплату платні евакуйованим урядовцям, зокрема про проведення виплат “з налічного фонду державних прибутків”; про порядок виплати “під’ємних та добових” на випадок евакуації, а також про негайне подання на затвердження штатів міністерств

Голоували: В. Чеховський і Г. Сиротенко

Присутні міністри: М. Шаповал, І. Огієнко, Д. Симонів, І. Липа, [А.] Ревуцький. Товариші міністра: [Є.] Яковенко, [І.] Штефан, [Л.] Михайлів, в. о. міністра народного господарства [І.] Фещенко-Чопівський, М. Білінський, товариш міністра [М.] Тимофіїв, Б. Мартос, представник міністерства внутрішніх справ [А.] Лівіцький.

В. о. державного секретаря М. Корчинський

Секретарював: в. о. пом. секретаря В. Мільгевський

Засідання відкрито о 7 1/2 год. вечора.

Слухали:

[...] IV. Доклад державного секретаря в справі прикладення закону 16 січня 1919 року про виплату платні евакуйованим урядовцям, а також про необхідність забезпечення деяких українських урядовців.

V. Доклад міністра фінансів законопроекту про виплату під’ємних та добових грошей на випадок евакуації [...].

[...] XIV. Доклад державного контролера про необхідність тим міністерствам, які досі не мають за-

Постановили:

[...] IV. Ухвалити з таким додатком: “Виплату зазначеного утримання проводити з налічного фонду державних прибутків”.

V. Ухвалити з такими поправками: в заголовку поставити “в зміну та доповнення”, після слів “20 серпня 1914 року” додати “та інших законів”, в п. 2-му слово “видаються” замінити “призначаються сімейним”, в кінці додати: “а не сімейним півмісячної”, у п. 3 слово “місяця” замінити словом “тижня”, у п. 4 слово “евакуації” замінити словом “службової праці”, у п. 5 після слів “призначеного місяця” додати “в рахунок виїзних зачисляється в оплату частина виданого їм трьохмісячного утримання”.

Коли служить чоловік і жінка в державних установах, то виїзні (під’ємні) одержує той з них, хто одержує більше утримання.

Подали мотивовану записку міністри: [М.] Білінський, [Л.] Михайлів, [І.] Липа, [А.] Ревуцький, [А.] Лівіцький [...].

[...] XIV. Запропонувати міністрам, штати міністерств яких досі не затверджені, не пізніше 1 березня внести їх на затвердження Ради Народ-

тверджених штатів, негайно виступати такі на затвердження Ради Народних Міністрів.

них Міністрів. З 1 ж березня касується право міністрів складати міністерство й призначати на посади не маючи стверджених штатів.

Засідання закрито о 12 1\2 год. ночі.

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 79 зв.–80. Машинопис. Незасвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 240–243.

№ 546

7 лютого 1919 р. – 3 журналу засідань Директорії Української Народної Республіки про необхідність “відкомандирування” до діючої армії урядовців різних відомств – “бувших старшин армії”

Головував: В. К. Винниченко

Присутні: Ф. П. Швець, С. В. Петлюра, А. Г. Макаренко, О. М. Андрієвський

Секретарював: керуючий справами І. І. Красковський

Постанова:

1. а) зважаючи на те, що в сей тяжкий мент подій, коли усі свідомі громадяне Української Республіки, а тим більш військові особи, повинні активно захищати республіку, Директорія вважає неможливим перебування надалі в різних відомствах на посадах урядовців бувших старшин армії, а тому прохає голову Ради Міністрів обміркувати спільно з військовим міністром справу про негайне відкомандирування таких осіб до Дієвої армії [...].

ЦДАВО, ф. 1429, оп. 5, спр. 13, арк. 2. Незасвідчена копія. Машинопис. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 38.

№ 547

7 лютого 1919 р. Прага. – Закон Чехословацької Республіки № 74 “Про прийом державних службовців та нижчих службовців, а також службовців і нижчих службовців державних підприємств та фондів”

Na základě usnesení Národního shromáždění se nařizuje:

§ 1

Všichni státní úředníci a trvale ustanoveni zřizenci bývalého státu rakouského a mocnářství rakousko-uherského, jakož i podnikův a fondů těchto států, pokud v den vyhlášení tohoto zákona při státních úřadech, podnicích, nebo fondech, v obvodech československé republiky, vyjma Slovensko, jinou vládou než vládou republiky československé byli ustanoveni, zůstávají nadále státními zaměstnanci československé republiky, přihlasi-li se a vykonají-li nařizený slib do měsíce.

Сlib ten koná se písemně a zni:

“Сlibuji věрnost republice československé. Сlibuji, že budu zachovávatí všechny její zákony a všechny své služební povinnosti věрně a svědomitě plnití”.

Den, kdy měsíční lhůta, v odstavci prvém stanovená, se začíná, stanoví se наřízením.

§ 2

Kdo se včas, аč-li není překážky nepřekonatelné, nepřihlásí a nesloží slibu, pozбývá svého místa a všech nároků na plat a výslužné pro sebe a svou rodinu.

§ 3

Podrobnější ustanovení o tom, jak slib jest vykonati, stanoví наřízení.

§ 4

Zvláštním zákonem upravit se právo vlády ve výjimečných případech propustiti ze služby do jednoho roku, od platnosti zákona počítajíc, jednotlivé zaměstnance, pokud byli ve službě již před 28 říjnem 1918 iz jiných důvodů, než stanoví služební pragmatika.

§ 5

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

§ 6

Provedením jeho pověřuji se všeskerá ministerstva.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.,

v zast. min. předsedy a jako ministr vnitra

Dr. Stranský v. r.

Stříbrný v. r.

Habermann v. r.

Klofáč v. r.

Prášek v. r.

Dr. Rašín v. r.

Dr. Soukup v. r.

Dr. Hruban v. r.

Staněk v. r.

Dr. Zahradník v. r.

Dr. Winter v. r.

Dr. Vrbenský v. r.,

jako ministr zásobování a v zast. ministra pro veř. zdravotnictví

Переклад

На підставі постанови Національних зборів, приписується:

§ 1

Всі державні службовці і вже призначені нижчі службовці колишньої австрійської держави та австро-угорської монархії, а також підприємств та фондів цих держав, оскільки в день опублікування цього закону у державних установах, підприємствах або фондах, розташованих на території Чехословацької Республіки, за винятком Словаччини, були призначені іншою владою, ніж влада Чехословацької Республіки, залишаються і надалі державними службовцями Чехословацької Республіки, якщо протягом місяця напишуть і складуть приписану присягу.

Ця присяга складається письмово і гласить:

“Обіцяю зберігати вірність Чехословацькій Республіці. Обіцяю, що буду виконувати всі її закони, а всі свої службові обов'язки виконувати точно і сумлінно”.

День, коли розпочинається місячний термін, встановлений в абзаці першому, установлюється розпорядженням.

§ 2

Хто вчасно, якщо немає непереборних перешкод, не напише і не складе присягу, позбавляється своєї посади і всіх претензій на пенсійні та додаткові виплати для себе і для своєї родини.

§ 3

Детальний припис про те, як виконується присяга, встановлює розпорядження.

§ 4

Окремим законом встановлюється право уряду у виняткових випадках звільняти зі служби, враховуючи норми чинного закону, окремих службовців, оскільки вони перебували на службі вже до 28 жовтня 1918 року та з інших причин, ніж ті, які встановлені службовою прагматикою.

§ 5

Цей закон набирає чинності з дня опублікування.

§ 6

Його виконання обов'язкове для всіх міністерств.

Т. Г. Масарик в. р.

Швегла в. р.,

виконуючий обов'язки голови уряду і як міністр внутрішніх справ.

Др. Странскі в. р.

Стрібрні в. р.

Габерманн в. р.

Клофач в. р.

Прашек в. р.

Др. Рашін в. р.

Др. Соукуп в. р.

Др. Грубан в. р.

Станек в. р.

Др. Заграднік в. р.

Др. Вінтер в. р.

Др. Врбенскі в. р.,

як міністр постачання та виконуючий обов'язки міністра охорони здоров'я.

Sbirka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1919. – Praha, 1919. – S. 76. Мова чеська.

№ 548

11 лютого 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 45) Ради Народних Міністрів про порядок надання грошової допомоги міністрам, виконуючим обов'язки міністрів і товаришам міністрів, які виходять у відставку “з приводу кризи Кабінету по політичним причинам”

Голоували: [Г.] Сиротенко та [А.] Ревуцький

Присутні міністри: Б. Мартос, В. Чеховський, [І.] Липа, [І.] Штефан, І. Огієнко, М. Білінський, товариші міністрів: [С.] Гольдельман, [М.] Тимофіїв, [Є.] Яковенко, заступник військового міністра отаман [О.] Галкин

Секретарював: в. о. пом. секретаря В. Мільгевський
Засідання відкрито о 8 год. вечора.

Слухали:

[...] VI. Доклад міністра фінансів постанови про грошову допомогу п.п. міністрам, виконуючим обов'язки міністрів і товаришам міністрів, котрі виходять у відставку [...].

[...] VIII. Доклад міністра фінансів закону про добові гроші евакуйованим урядовцям.

Постановили:

VI.[...] Виходячим у відставку з приводу кризи Кабінету по політичним причинам міністрам, виконуючим обов'язки міністрів та товаришам міністрів видавати допомогу: сімейним в розмірі 3-х місячного утримання зо всіма додатками, а несімейним в розмірі 2-х місячного утримання зо всіма додатками. В зазначену допомогу не зараховувати утримання, що одержано згідно з законом 16 січня 1919 року "про видачу трьохмісячного утримання служачим урядових інституцій в разі евакуації місцевостей, котрим загрожує небезпечність втручання ворогів".

[...] VIII. Ухвалити згідно з постановою Директорії без під'ємних. Перевести в життя по телеграфу.

Засідання закрито об 11 год. вечора.

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 83–84 зв. Машинопис. Незасвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 253–254.

№ 549

18 лютого 1919 р. Прага. – Закон Чехословацької Республіки № 89 "Про включення канцелярських службовців до табеля про ранги державних службовців та відповідної тарифної сітки"

Na základě usnesení Národního shromáždění se nařizuje:

§ 1

Kancelářští vrchní oficianti, oficianti a oficiantky a kancelářští pomocníci a pomocnice u správy politické, soudní, finanční, poštovní a jiných státních ústavů a úřadů, pokud se na ně vztahuje nařízení veškerého ministerstva ze dne 25. ledna 1914, z. ř. č. 21, pokud mají dnes 7 neb více let služby, nebo více než 4 roky služby, stavi se na roveň dosavadním kancelářským úředníkům, zařazeným do tříd hodnostních, přiznává se jim charakter veřejných úředníků státu československého a zařaduj se do tři nejnižších tříd hodnostních XI-IX a započítávají se jim léta pomocnická a oficiantská do pense.

§ 2

Do XI třídy hodnostní zařadují se oficianti, oficiantky a kancelářští pomocníci a pomocnice, sloužící 7–13 let, do X třídy hodnostní oficianti, vrchní oficianti a ofici-

antky, sloužici 13–20 let, do IX třídy hodnostni oficianti, vrchni oficianti a oficiantky, sloužici více než 20 let.

Pokud oficianti, vrchni oficianti a oficiantky, kancelářští pomocníci a pomocnice vykonali do 1. ledna 1919 odborné zkoušky, jako na př. u úřadů justičních I zkoušku kancelářskou a knihovni nebo I zkoušku kancelářskou a zkoušku pro konceptní pomocníky, nebo II zkoušku kancelářskou, zařadí se do XI třídy, mají-li 4 léta služby, do XI třídy, mají-li 10 let služby, a do IX třídy mají-li 17 let služby počítaje od vykonané poslední zkoušky, pokud ovšem pro ně zařadí podle odstavce 1 tohoto paragrafu by nebylo výhodnější.

§ 3

Služebně mladší kancelářští oficianti, oficiantky, pomocníci a pomocnice obdrží k platům, které jim dosud patří, osobní přídavek, a to ti, kdo při vyhlášení tohoto zákona mají nejméně 2 léta služby 450 K, kdo mají více než 4 léta služby, 600 K. Totéž platí pro výpomocné kancelářské úředníky, přijaté do státních služeb po dobu války, pokud zaměstnání jsou ve službě při vyhlášení tohoto zákona aspoň 2 roky a jsou starší 20 let.

§ 4

Zákon tento platí též pro ty oficianty, vrchní oficianty a oficiantky, kteří po 28. říjnu 1918 byli jmenováni úředníky do XI, X neb IX třídy hodnostní.

§ 5

Zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

§ 6

Provedení tohoto zákona svěřuje se veškerému ministerstvu.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.,

v zast. min. předsedy a jako ministr vnitra.

Dr. Soukup v. r.

Prášek v. r.

Dr. Hruban v. r.

Dr. Zahradník v. r.

Staněk v. r.

Dr. Stránský v. r.

Habermann v. r.

Dr. Rašín v. r.

Klofáč v. r.

Dr. Winter v. r.

Stříbrný v. r.

Dr. Vrbenský v. r.

Переклад

На підставі постанови Національних зборів, приписується:

§ 1

Канцелярські старші службовці, канцелярські службовці та канцелярські помічники і помічниці у політичному управлінні, судових, фінансових, поштових та інших державних організаціях і установах, оскільки на них поширюється дія постанови загального міністерства від 25 січня 1914 р. і [мперського] з [акону] № 21, у разі якщо на сьогоднішній день вони мають 7, або більше років служби, або більше 4 років служби, прирівнюються до раніше призначених канцелярських

службовців, що включені до табеля про ранги, визнається за ними характер службовців Чехословацької держави і вони включаються до найнижчих класів табеля про ранги XI–IX, а стаж канцелярського помічника та канцелярського службовця зараховується їм до пенсії.

§ 2

До XI класу табеля про ранги включаються канцелярські службовці, канцелярські помічники та помічниці, що знаходяться на службі 7–13 років, до X класу табеля про ранги – канцелярські службовці, старші канцелярські службовці, що знаходяться на службі 13–20 років, до IX класу табеля про ранги – канцелярські службовці, старші канцелярські службовці, що знаходяться на службі більше 20 років.

Оскільки канцелярські службовці, старші канцелярські службовці, канцелярські помічники та помічниці склали до 1 січня 1919 р. спеціальні іспити, як, наприклад, в органах юстиції I іспит канцелярський і бібліотечний, або I іспит канцелярський та іспит на помічників канцелярських службовців, або II канцелярських іспити, [вони] включаються до XI класу, якщо мають 4 роки служби, до X класу, якщо мають 10 років, і до IX класу, якщо мають 17 років служби, враховуючи складання останнього іспиту, оскільки зрозуміло, що для них включення до класів на підставі абзацу 1 зазначеного параграфа не було б вигідніше.

§ 3

Додаткову посадову виплату молодші канцелярські службовці, канцелярські службовці, помічники та помічниці отримують під час виплат, які їм до цього часу призначені. Особова додаткова виплата, і це стосується тих, хто під час опублікування цього закону мав 2 роки служби, складатиме 450 К[орун], хто мав більше ніж 4 роки служби – 600 К[орун]. Також матеріальна допомога виплачується канцелярським службовцям, прийнятим на державну службу під час війни, оскільки під час опублікування цього закону вони знаходились на службі щонайменше 2 роки і є старші 20 років.

§ 4

Цей закон поширюється також на тих канцелярських службовців і старших канцелярських службовців, які після 28 жовтня 1918 року були призначені службовцями XI, X чи IX класів табеля про ранги.

§ 5

Закон набирає чинності з дня опублікування.

§ 6

Введення в дію цього закону доручається загальному міністерству.

Т. Г. Масарик в. р.

Швегла в. р.,

виконуючий обов'язки голови уряду і як міністр внутрішніх справ

Др. Соукуп в. р.

Др. Грубан в. р.

Станек в. р.

Габрман в. р.

Прашек в. р.

Др. Заграднік в. р.

Др. Странські в. р.

Др. Рашін в. р.

Клофач в. р.

Др. Вінтер в. р.

Стрібні в. р.
Др. Врбенскі в. р.

Sbirka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1919. – Praha, 1919. – S. 117. Мова чеська.

№ 550

21 лютого 1919 р. Харків. – Постанова Ради народних комісарів України про обмеження спільної служби родичів у радянських установах*

1. С момента опубликования настоящего декрета не могут состоять на службе:

1) в одном и том же отделе какого-либо советского учреждения как центрального, так и местного, лица, находящиеся в родстве или свойстве между собой;

2) в одном и том же учреждении лица, находящиеся в родстве или свойстве с кем-либо из ответственных руководителей данного учреждения.

Примечание 1. На лиц, занимающих должности в советских учреждениях по выборам, действие пункта ст. 1 настоящего декрета не распространяется.

Примечание 2. Лица, приглашаемые на службу как специалисты в той или иной области, если они окажутся родственниками кого-либо из служащих данного учреждения, могут быть приняты или оставлены на службе лишь по особому постановлению ответственного руководителя данного учреждения.

2. В течение двух недель с момента опубликования настоящего декрета, лица или коллегии, стоящие во главе советских учреждений, должны уволить из вверенных им учреждений служащих, указанных в статье первой настоящего декрета и не удовлетворяющим условиям, указанным в примечаниях 1 и 2 к этой же статье.

3. При увольнении служащих на основании настоящего декрета, вопрос о том, кто именно должен оставить службу, решается начальником, от которого зависит прием на службу.

4. При приеме на службу новых лиц рекомендации родственников ни в коем случае не могут быть приняты во внимание.

5. Лица, виновные в нарушении настоящего декрета, подлежат немедленному устранению от должности. В особо важных случаях виновные предаются суду.

Председатель

Временного Рабоче-Крестьянского Правительства Украины** Х. Раковский

Управляющий Делами [підпис]

Секретарь [підпис]

ЦДАВО, ф. 2, оп. 1, спр. 17, арк. 38. Оригінал. Машинопис.

* Сказовано декретом Раднаркому від 10 червня 1919 р. (док. № 571).

** Так у документі.

№ 551

18 березня 1919 р. – Із “Розпорядку державного секретаріату внутрішніх справ Західно-Української Народної Республіки про спеціальні вимоги до урядників державної адміністративної служби”

I. Загальні постанови

§ 1

До служби в державних адміністраційних урядах можуть бути допущені тільки громадяни Української Народної Республіки, бездоганного поведення, що володіють вповні українською мовою в слові і письмі і не переступили сорокового року життя.

Ся остання постанова не відноситься до осіб, що вже попередно були в якій небудь державній службі або є управнені до емеритури.

§ 2

До служби в державних адміністраційних урядах не можуть бути прийняті:

1. Особи узнані карно-судовим присудом винними злочину, або провини і проступку проти публичної обичайности або поповненого з користолюбивости, як також особи увільнені від такого присуду тільки задля недостачі доказів.

2. Довжники, що попали в конкурс, як довго конкурсове поступоване триває, а по скінченю його, які не виказали, що їх невикладність наступила наслідком нещасних случав.

3. Особи обезволені.

4. Особи, що своїм поведенем викликають публичне згіршене.

§ 3

Поміж начальником державних урядів та їм підчененими урядниками не може заходити споріднене ані посвоячене в лінії прямій без обмеження, а в лінії бічній до другого степеня.

2. Концептові урядники

§ 4

Концептовими урядниками можуть бути тільки укінчені правники, які викажуться, що зложили всі три державні іспити.

§ 5

Прийняті до служби концептові урядники мають, по відбутю однорічної практики в якім небудь державнім адміністраційнім уряді, зложити політичний іспит.

Хто такого іспиту найдалше до трох літ від вступленя до державної служби не зложить, має бути зі служби звільнений.

§ 6

Подане о допущене до іспиту вноситься в службовій дорозі до Президії Державного Секретаріату внутрішніх справ, яка рішає про допущене до іспиту і визначає реченець іспиту.

§ 7

В склад іспитової комісії входить Державний Секретар внутрішніх справ або визначений ним заступник як голова і двох членів, яких визначає Президія

Державного Секретаріату внутрішніх справ з-поміж старших урядників Секретаріату.

§ 8

Осідком іспитової комісії є кожодчасний осідок Державного Секретаріату внутрішніх справ.

§ 9

Іспит треба складати письменно і усно [...].

§ 12

Члени комісії ставлять кандидатови питання, які вписуєся до протоколу. Голова комісії може також ставити питання. По скінченім іспиті вписуєся успіх відповідей і загальну оцінку висліді іспиту.

§ 13

Рішень комісії про вислід іспиту з успіхом дуже добрим з відзначенем, дуже добрим, добрим або неостаточним, а в сім останнім разі, рішення по яким часі кандидат має іспит повторити, западає більшою частю голосів.

Кандидат, який два рази одержав неостаточну ноту, не може більше бути до іспиту допущений і має бути зі служби звільнений.

§ 14

Кандидат дістає урядове свідоцтво про вислід іспиту.

3. Канцелярійні урядники

§ 15

Канцелярійні урядники мають виказатися повним знанем признаних в державі мов, поправного читання і писання та канцелярійної маніпуляції.

4. Контрактовані урядники

§ 16

Постанови §§ 1, 2 і 3 відносять ся до т. зв. контракткових урядників.

Оскільки контракткові, концептові урядники бажали би вступити на постійну державну службу, обов'язані зложити приписаний [...] іспит. Служба, відбута в характері контрактowego урядника, вчислюєтся в вимаганий § 6 рік практики.

Адвокацкый, судейський і нотаріальний іспит заступає вповні політичний іспит.

Державний Секретар внутрішніх справ: д-р Макух, в. р.

Вістник державних законів і розпорядків Західної Области Української Народної Республіки. – Станіслав. – Вип. 7. – 26 березня 1919. – С. 46–47. Опубл.: Західно-Українська Народна Республіка. 1918–1923. – Т. 2. – Івано-Франківськ, 2001. – С. 289–292.

№ 552

21 березня 1919 р. Прага. – Розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 154 “Про виконання закону № 74 Збірника законів та розпоряджень від 7 лютого 1919 р. “Про прийом державних службовців та нижчих службовців, а також службовців і нижчих службовців державних підприємств та фондів”

§ 1

Місячні лхута, в § 1, odst.1, zákona ze dne 7. února 1919, č. 74 Sb. z. a n., stanovená, začína dnom 1. dubna 1919 a končí dnom 30. dubna 1919.

§ 2

Státní zaměstnanci, kteří spadají pod ustanovení § 1 zákona, mají se ku slibu přihlásiti a slib složiti u představeného svého úřadu, představení úřadu pak u představeného svého nejbližší nadřízeného úřadu. Slib buď vykonán písemně přesně dle formule v § 1 zákona ustanovené a listina buď státním zaměstnancem před tím, kdož slib přijímá, opatřena datem a podepsána. Státní zaměstnanci, kteří nejsou mocni jazyka českého, mohou, žádají-li za to, vykonati slib dle přiloženého oficiálního německého textu přísěžné formule.

O složení slibu buď sepsán protokol, který buď podepsán úředníkem slib přijímajícím a státním zaměstnancem slib skládajícím. K protokolu buď připojena listina o slibu.

Představený úřadu zašle pak protokol s listinami o slibu ihned po uplynutí lhůty v § 1 tohoto nařízení stanovené představenému svého nejbližší nadřízeného úřadu a zároveň připojí seznam těch státních zaměstnanců, kteří slibu nevykonali. Je-li znám důvod tohoto nevykonávání slibu (nemoc, výslovné odřeknutí a pod.) buď to v seznamu uvedeno.

Úřad, jemuž byl předložen seznam státních zaměstnanců, kteří slibu nevykonali, zašle seznam ten cestou služební svému ministerstvu.

§ 3

Ministerstvo pošt a telegrafů a ministerstvo železnic jest zmocněno, aby v zájmu nerušeného provozu pošt a železnic upravilo samostatně, kde a jak představení úřadů mají slib skládati.

§ 4

Příslušný ministr dohodnuv se se účastněnými ministry, rozhodne, zda nastaly účinky nesložení slibu v § 2 zákona uvedené.

§ 5

Státní zaměstnanci, kteří nemohli se přihlásiti a slib složiti pro překážky nepřekonatelné, jsou povinni ke slibu se přihlásiti a slib složiti do 8 dnů, jakmile překážka ta odpadla. Přihláška i slib buď učiněn u úřadu v § 2 nařízení uvedeného. O tom, zda tu byla nepřekonatelná překážka rozhodne ministr, v jehož oboru státní zaměstnanec byl ustanoven a to v dohodě s ministrem vnitra.

Nebyla-li nepřekonatelná překážka uznána, buď se zaměstnancem tím nakládáno dle předpisu § 4.

§ 6

Nařízení toto nabývá ihned působnosti.

Švehla v. r.,
v zast. min. předsedy.

Dr. Stránský v. r.
Staněk v. r.
Dr. Soukup v. r.
Stříbrný v. r.

Dr. Rašín v. r.
Habermann v. r.
Prášek v. r.
Klofáč v. r.

Dr. Winter v. r.

Переклад

§ 1

Встановлений місячний термін у § 1, абзаци 1 закону № 74 36. з. та р. від 7 квітня 1919 р. починається днем 1 квітня 1919 р. та закінчується 30 квітня 1919 р.

§ 2

Державні службовці, що підпадають під норми § 1 закону, повинні написати заяву про складання присяги та скласти присягу у керівництва своєї установи, далі керівництво установи – у безпосереднього керівництва вищестоящої установи. Присяга повинна бути складена письмово, точно за формулою, установлену у § 1 закону, і документ повинен бути датований та підписаний державним службовцем перед тим, хто приймає присягу. Державні службовці, які не володіють чеською мовою, можуть, якщо попросять про це, скласти присягу згідно з доданим офіційним німецьким текстом формули присяги.

Про прийняття присяги повинен бути складений протокол, підписаний службовцем, який приймає присягу, і державним службовцем, який складає присягу. До протоколу повинен бути приєднаний документ про присягу.

Керівництво установи протокол з документами про присягу направляє негайно після закінчення терміну, установленого у § 1 цього розпорядження, безпосередньому керівництву вищестоящої установи і одночасно направляє перелік тих державних службовців, які не склали присяги. Якщо причина не складання присяги відома (хвороба, відверта відмова і т. ін.), то вона повинна бути вказана у переліку.

Установа, якій був направлений перелік державних службовців, що не склали присяги, направляє цей перелік службовим шляхом своєму міністерству.

§ 3

Міністерство пошти і телеграфу та міністерство залізниць уповноважені, враховуючи інтереси безперебійного поштового і залізничного зв'язку, самостійно регулювати, де і як представники установ складатимуть присягу.

§ 4

Відповідний міністр остаточно домовляється із зацікавленими міністрами про те, настали чи ні дії не виконання присяги, викладені у § 2 закону.

§ 5

Державні службовці, які не змогли написати заяву та скласти присягу через непереборні перешкоди, повинні написати заяву про присягу і скласти присягу протягом 8 днів, після того, як зникла ця перешкода. Заява про присягу та присяга повинні бути складені в установі, яка встановлена у § 2 розпорядження. Питання про те, була чи ні перешкода непереборною, вирішує міністр, у відомство якого був призначений державний службовець, та за згодою з міністром внутрішніх справ.

Якщо перешкода не була визнана непереборною, зі службовцем слід учинити згідно з приписом § 4.

§ 6

Це розпорядження набирає чинності негайно.

Швегла в. р.,

виконуючий обов'язки голови уряду

Др. Странскі в. р.

Станек в. р.

Др. Соукуп в. р.

Стрібрні в. р.

Др. Рашін в. р.

Габрман в. р.

Прашек в. р.

Клофач в. р.

Др. Вінтер в. р.

Sbirka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1919. – Praha, 1919. – S. 197. Мова чеська.

№ 553

1 квітня 1919 р. Прага. – Розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 179 “Про присягу практикантів, тимчасових службовців та тимчасового обслуговуючого персоналу, що приймаються до державної служби”

§ 1

Praktikanti, prozatimní úředníci, kteří vstupují do státní služby, složí dle § 12, odst. 4, služební pragmatiky tento slib:

“Slibuji na svou čest a svědomí, že Československé republice budu vždy věren a její vlády poslušen, že budu všekery státní zákony zachovávatí, všechny své úřední povinnosti dle platných zákonů a nařízení vykonávatí pilně, svědomitě a nestranně, úředního tajemství neprozradím a ve všem svém jednání jen prospěchu státu a zájmu služby budu dbátí”.

§ 2

Prozatimní sluhové vykonají vstupující do státní služby dle § 156, resp. § 12 služební pragmatiky tento slib:

“Slibuji na svou čest a svědomí, že Československé republice budu vždy věren a její vlády poslušen, že budu všekery státní zákony zachovávatí, všechny své úřední povinnosti dle platných zákonů a nařízení vykonávatí pilně, svědomitě a nestranně, poslušen budu příkazů svých představených a ve všem svém jednání jen prospěchu státu a zájmu služby budu dbátí”.

§ 3

Toto nařízení nabývá platnosti dnem vyhlášení a výkon jeho náleží veškerým ministerstvům.

Švehla v. r.

v zastoupení min. předsedy

Dr. Rašín v. r.

Prášek v. r.

Dr. Vrbenský v. r.

Dr. Stránský v. r.

Dr. Soukup v. r.

Dr. Winter v. r.

Dr. Zahradník v. r.

Habrman v. r.

Stříbrný v. r.

Dr. Hruban v. r.

Переклад

§ 1

Практиканти та тимчасові службовці, які вступають на державну службу, згідно з § 12, абзацом 4 службової прагматики, складають цю присягу:

“Обіцяю своєю честю та совістю, що Чехословацькій Республіці буду завжди відданий та її уряду слухняний, що буду дотримуватися всіх державних законів, всі свої службові обов’язки, згідно з чинними законами та розпорядженнями, виконуватиму ретельно, сумлінно та неупереджено, службову таємницю не розголошуватиму і всією своєю поведінкою дбатиму тільки про державну користь та інтереси служби”.

§ 2

Тимчасові слуги, вступаючи на державну службу, згідно з § 156 або § 12 службової прагматики, складають цю присягу:

“Обіцяю своєю честю та совістю, що Чехословацькій Республіці буду завжди відданий та її уряду слухняний, що буду додержуватися всіх державних законів, всі свої службові обов’язки, згідно з чинними законами та розпорядженнями, виконуватиму ретельно, сумлінно та неупереджено, буду слухняний наказам своїх начальників і всією своєю поведінкою дбатиму тільки про державну користь та інтереси служби”.

§ 3

Це розпорядження набирає чинності з дня опублікування, а його виконання обов’язкове для всіх міністерств.

Швегла в. р.,

виконуючий обов’язки голови уряду

Др. Рашін в. р.

Прашек в. р.

Др. Врбенські в. р.

Др. Странські в. р.

Др. Соукуп в. р.

Др. Вінтер в. р.

Др. Заграднік в. р.

Габрман в. р.

Стрібрні в. р.

Др. Грубан в. р.

Sbirka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1919. – Praha, 1919. – S. 229. Мова чеська.

№ 554

8 квітня 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 90) Ради Народних Міністрів про видачу добових “на дорожнечу” службовцям державних установ міст Луцька, Рівного, Кременця і Дубна, а також про доручення Міністерству фінансів розробити загальний законопроект про добові службовцям прифронтової смуги

Головували: І. Фещенко-Чопівський

Присутні міністри і керуючі міністерствами: Є. П. Архипенко, І. І. Огієнко, П. Красний, І. Білінський, [О.] Карпинський, отаман, [Г.] Сиротенко, Б. Мартос, І. Паливода, О. Морозовський, І. Кабачков, К. Мирович, [Ю.] Коллард, М. Тимофіїв, [О.] Білоус

Державний секретар М. Корчинський

Секретарював: В. Крушинський

Слухали:

[...] П. Доклад державного секретаря прохання службовців державних установ м. Луцька, Рівного, Крем'янця, Дубно та їх повітів про видачу добових на дорожнечу [...].

Постановили:

[...] П. Ухвалити службовцям Кам'янця, Рівного і Проскурова добові в розмірі значенім особливою фінансовою нарадою 19 березня 1919 року і доручити міністру фінансів виробити загальний законопроект про добові гроші всім службовцям місцевостей прифронтової смуги [...].

Засідання закрито о 10 год. вечора.

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 106–107 зв. Машинопис. Засвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 294.

№ 555

9 квітня 1919 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки про відставку Кабінету Народних Міністрів “згідно заяві від 14 березня”, призначення Бориса Мартоса Головою Ради Народних Міністрів і міністром фінансів, призначення деяких інших міністрів, а також доручення міністрам і керуючим іншими міністерствами тимчасово виконувати обов'язки

Директорія Української Народної республіки ухвалила: демісію Кабінету Народних Міністрів пана Остапенка, згідно заяві від 14 березня, прийняти і призначити головою Ради Народних Міністрів і міністром фінансів Бориса Мартоса, заступником голови Ради Народних Міністрів і міністром юстиції Андрія Лівницького, міністром внутрішніх справ Ісаака Мазепу, народним міністром земельних справ Миколу Ковалевського, вик. обов'язки військового міністра Григорія Сиротенка. Міністрам і керуючим іншими міністерствами, крім вищезазначених, продовжувати виконання своїх обов'язків на правах тимчасово керуючими міністерствами.

Підписали: голова Директорії

С. Петлюра

Члени:

Ф. Швець

Член-секретар:

А. Макаренко

Ствердив: за керуючого справами Директорії

[підпис]

З оригіналом згідно:

В. об. Начальника канцелярії Директорії

[підпис]

Начальник юридично-законодачого відділу

[підпис]

ЦДАВО. ф. 1065, оп. 1, спр. 38, арк. 5. Машинопис. Засвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 79.

№ 556

10 квітня 1919 р. Берегове. – 3 рішення директоріуму Березької жупи про структуру директоріуму і функції його структурних частин

Директоріум Березької жупи, починаючи з 11 квітня 1919 р., встановив такий адміністративний розпорядок:

I. Загальне керівництво

Сюди належать: загальні справи адміністрації і міські справи [...]*

II. Військове і фінансове управління

Сюди належать: військові справи Червоної армії і фінансові справи директоріуму [...]

III. Управління соціального забезпечення

Сюди належать справи по соціальному забезпеченню [...]

IV. Відділ громадського постачання

Сюди належать справи громадського постачання і забезпечення загального споживання [...]

V. Відділ друку

Сюди належать: контроль над жупним друком, редакція і видання газ. “Берегі мункаш”. Забезпечує відділ друку [...]

VI. Відділ інвалідів

Сюди належать справи інвалідів. Забезпечує відділ інвалідів [...]

VII. Відділ забезпечення сімей учасників війни

Сюди належать справи сімей учасників війни. Забезпечує відділ забезпечення сімей учасників війни [...]

* Тут і далі опущено переліки з прізвищами призначених на різні посади службовців директоріуму і керівників його відділів.

VIII. Відділ соціалізації

Сюди належать жупні справи по соціалізації. Забезпечує відділ соціалізації [...]

IX. Господарські справи

Сюди належать господарські справи директоріуму. Забезпечує господарська інспекція [...]

X. Адміністративні справи

Сюди належать справи піджупанського управління і адміністративної комісії. Забезпечують референти піджупанського управління і адміністративної комісії [...]

Берегово, 10 квітня 1919 р.

[Підписи членів директоріуму]

Держархів Закарпатської області, ф. 709, оп. 1, спр. 10, арк. 3. Засвідчена копія. Переклад з угорської мови. Опубл.: Тернистий шлях до України. – Ужгород, 2007. – № 49. – С. 93.

№ 557

13 квітня 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 96) Ради Народних Міністрів про встановлення порядку роботи міністерств (6-годинного робочого дня, “діжурства” у позаслужбові години і святкові дні; порядок роботи у Великодні дні), а також прикомандирування “зайвих урядовців” з одних міністерств до інших

Головував: Б. Мартос

Присутні міністри: І. Огієнко, І. Мазепа, П. Красний, А. Ливицький, керуючі міністерствами: [О.] Білоус, К. Мирович, І. Паливода, О. Карпинський, [І.] Кабачков

Заступник державного секретаря В. Крушинський

Секретарював: В. Мільгевський

Засідання відкрито о 7-й год. вечора.

Слухали:

І. Внесення голови Ради Міністрів про працю в міністерствах та про хозяйственне користування автомобілями [...].

Постановили:

І. а) Встановити шостигодинну працю в міністерствах з 9 год. ранку до 3 дня.

б) Встановити в міністерствах діжурства урядовців як в службові так і в позаслужбові години; такі ж діжурства мусять бути і на Великодні свята.

в) Працю на Великодні свята провадити у страсну п'ятницю з 12 год. до 3 в день, в суботу з 9 год. до 12 год. Перший і другий день свят праці не переводити і у вівторок працю розпочати в звичайний час.

г) Негайно всім міністерствам подати до голови Ради Міністрів відомості про зайвих урядовців для прикомандирування їх для праці в інші міністерства, де в робітниках відчувається потреба.

д) Встановити економне користування автомобілями для чого завести при гаражах учетні книги [...].

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 112–113 зв. Машинопис. Незасвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 307.

№ 558

16 квітня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 99) Ради Народних Міністрів про зобов'язання усіх урядовців з Наддніпрянської України, що перебувають на території Західної Облaсті УНР, негайно прибути до місць розташування установ і зайняти свої посади під загрозою звільнення і оголошення дезертирами за законами військового часу "як залишивших в скрутний час Вітчизну"

Головував: Б. Мартос

Присутні міністри: А. Ливицький, М. Ковалевський, І. Мазепа, отаман П. Сиротенко

Слухали:

1. Доклад голови Кабінету про те, що нині на території Західної Облaсті Української Народної Республіки перебуває велика кількість урядових осіб різних рангів, а також і військових громадян Наддніпрянської України.

Постановили:

1. Запропонувати всім урядовим особам та військовим без ріжниці рангу, громадянам Наддніпрянської України, що перебувають на території Західної Облaсті УНР, не пізніше 23 квітня ц. р. прибути до своїх посад в місця перебування відповідних установ. Особи, які не виконають цієї постанови, будуть звільнені з посад, вважатимуться дезертирами і підлягатимуть відповідальності по законам військового часу, а прізвища їх, залишивших в скрутний час Вітчизну, будуть оголошені до загального відома суспільства в часописах. Всі ці особи будуть позбавлені права займати урядові посади на території УНР. Прохати високу Раду Державних Секретарів Західної Облaсті УНР розпублікувати до загального віdomу і допомогти вищезазначеним особам негайно прибути до виконання обов'язків.

Підписали: Б. Мартос, міністр юстиції Андрій Лівіцький, міністр земельних справ Микола Ковалевський, в. о. військового міністра от. Г. Сиротенко, міністр внутрішніх справ І. Мазепа*.

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 116 і зв. Машинопис. Оригінал. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 313.

№ 559

22 квітня 1919 р. – 3 “Розпорядку” Державного секретаріату внутрішніх справ Західно-Української Народної Республіки про боротьбу з хабарництвом

На підставі закона з дня 24 липня 1917 р. ч. 307 В. д. з. постановляється:

§ 1

Проступок хабарництва поповнює сей, хто за сповнюване уряду або публічного обов'язку приймає або дає (безпосередно чи посередно) законно неоправдану заплату або яку-небудь іншу користь, хоч би се була лиш принука до правильного сповнюваня, оскільки вчинок не підпадає під постанови карного закона.

§ 2

За проступок хабарництва каратиме повітова політична власть грошевою карою до 10 000 гривень або арештом до трох місяців, а коли хабарник послугується при поповненню вчинку погрозами чи насильством або коли поповнює хабарництво поворотнo, грошевою карою до 20 000 гривень або арештом до шести місяців.

Право караня прислугує також урядникам, яких висилає Державний Секретаріат внутрішніх справ до переведеня інспекції повітових політичних властей.
[...]

§ 3

Караюча власть має повідомити про впроваджене і про покінчене додержень проти хабарника, оскільки він є публічним функціонером, його верховну власть.

§ 4

Розпорядок австрійського міністерства внутрішніх справ з дня 12 серпня 1918 р. ч. 302 В. д. з. про поборюване хабарництва [...], задержує правну силу.

§ 5

Розпорядок входить в жите з днем по оповіщеню.

Державний Секретар внутрішніх справ

д-р Макух, в. р.

Вістник державних законів і розпорядків Західної Области Української Народної Республіки. – Станіслав. – Вип. 8. – 30 квітня 1919. – С. 63. Опубл.: Західно-Українська Народна Республіка. 1918–1923. – Т. 2. – Івано-Франківськ, 2001. – С. 369–370.

* Журнал затверджено членами Директорії.

№ 560

28 квітня 1919 р. – Доклад керуючого справами Директорії Володимира Лотоцького до члена Директорії Української Народної Республіки Андрія Макаренка про виділення коштів для надання матеріальної допомоги та виплату святкових нагород перед Великодніми святами для урядовців канцелярії Директорії

По окремим наказам Міністрів урядовцям всіх державних інституцій із маючихся в розпорядженні кожного Міністра спеціальних фондів було видано допомогу на евакуацію в розмірі двухмісячного утримання; святкову допомогу перед Великодніми Святами в розмірі місячного утримання і надзвичайну допомогу, зважаючи на ті страсти, які прийшлося понести урядовцям через евакуацію і залишення місця свого постійного життя, які страсти безумовно лягли великим тягарем на бюджет урядовців, в розмірі двухмісячного утримання.

Канцелярія Директорії таких фондів, з яких можна було б взяти потрібні суми, не має і тому урядовці Канцелярії ні одної із зазначених допомог не одержали.

Маючи на увазі, що урядовці Канцелярії Директорії перебувають в умовах не ліпших, ніж всі інші урядовці, я гадав би необхідним і їх задовольнити нарівні з служачими інших державних установ.

Не маючи ж відповідного фонду, з якого можливо було б зробити цей видаток своїм розпорядженням, я прошу Вашого дозвілу віднести ці видатки на мільйонний фонд допоміг.

В. о. Керуючого справами Директорії

В. Лотоцький

Резолюція: п. Лотоцькому. Згоден 5/V. А. Макаренко

ЦДАВО, ф. 1429, оп. 1, спр. 11, арк. 1. Оригінал. Машинопис.

№ 561

28 квітня 1919 р. – Доклад керуючого справами Директорії Володимира Лотоцького до члена Директорії Української Народної Республіки Андрія Макаренка про неможливість повної ліквідації канцелярії Директорії

Під час перебування Канцелярії Директорії в Ярмолинцях по наказу Члена Директорії проф. Швеця була проведена ліквідація Канцелярії Директорії, всі урядовці були звільнені, і їм яко звільненим була видана ліквідаційна платня згідно Статуту Канцелярії Директорії в розмірі трьохмісячної платні.

Одначе, невелика кількість урядовців фактично залишилась до цього часу і прибула до Здолбуніва. По приїзді в Здолбунів виявилось, що існування Канцелярії Директорії потрібно і надалі, і тому цілковита її ліквідація не може бути проведена ні в якому разі. Між тим видачею всім урядовцям ліквідаційної платні, існування Канцелярії припиняється, позаяк всі кредити на неї будуть зачинені.

Аби запобігти непотрібних непорозумінь в цій справі, я гадав би можли-

ДО ЧЛЕНА ВИСОКОЇ ДИРЕКТОРІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ П.МАКАРЕНКА.

Керуючого Справами Директорії

Д о к л а д.

По окремих наказах Міністрів урядовцям всіх державних інституцій із маючих в розпорядженні кожного Міністра спеціальних фондів, було видано допомогу на евакуацію в розмірі двухмісячного утримання; святкову допомогу перед Великодними Святами в розмірі місячного утримання і надзвичайну допомогу, зважаючи на ті втрати, які прийшлося понести урядовцям через евакуацію і залишення місця свого постійного життя, які втрати безумовно лягли великим тягарем на бюджет урядовців, в розмірі двухмісячного утримання.

Канцелярія Директорії таких фондів, з яких можна було б взяти потрібні сумми, не має і тому урядовці Канцелярії ні одної із зазначених допомог не одержали.

Маючи на увазі, що урядовці Канцелярії Директорії перебувають в умовах не ліпших, ніж всі інші урядовці, я гадав би необхідним і їх задовольнити нарівні з служачими інших державних установ.

Не маючи ж відповідного фонду, з якого можливо було б зробити цей видаток своїм розпорядженням, я прошу Вашого дозвілу віднести ці видатки на мільйонний фонд допоміг.

Во. Керуючий Справами

Д и р е к т о р і ї

В. Луї-22

"28." Квітня
1919 року

вим це питання вирішити наступним чином: всім увільненим урядовцям видане трьохмісячне утримання лічити позаштатною платнею згідно закону 23 березня 1919 року, видану ж 3-хмісячну платню урядовцям, які залишились до цього часу, віднести на мільонний фонд допоміг.

Докладаючи про вищезгадане, прошу Вашого дозволу на розв'язання цього питання зазначеним мною шляхом.

В. о. Керуючий Справами Директорії
Резолюція: п. Лотоцькому Згоден 5/V

В. Лотоцький
Макаренко

ЦДАВО, ф. 1429, оп. 1, спр. 11, арк. 16. Оригінал. Машинопис.

№ 562

2 травня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 108) Ради Народних Міністрів про порядок проведення евакуації урядовців центральних установ з м. Рівного, зокрема, про оформлення відпустки і виплату авансом платні до 1 жовтня 1919 р. тим урядовцям, які залишаються в місті або йдуть до війська

Головували: А. Ливицький, Б. Мартос

Присутні міністри: І. Мазепа, В. Темницький, Л. Шрамченко, А. Крушельницький, М. Ковалевський, Й. Безпалко, Г. Сиротенко, І. Лизанівський

Слухали:

[...] Ш. Доклад голови Кабінету в справі евакуації центральних установ з м. Рівного [...].

Постановили:

- [...] Ш. 1) Евакуація центральних установ з м. Рівного призначається на 3 травня.
2) Урядовцям, які були на посаді в центральних установах на 1 квітня і які, за згодою відповідного міністра, залишаються в м. Рівному чи йдуть до війська, дати відпуск з видачею авансом платні по 1 жовтня 1919 року.
3) Звільнені у відпуск урядовці по першому зазову уряду мусять негайно повернутися до своїх посад.
4) На всіх урядовців, підлеглих евакуації, відповідним міністерствам скласти точний список, який негайно доставити керуючому евакуацією.
5) Справа евакуації доручається військовому міністрові [...].

З оригіналом згідно:

Пом. секретаря Ради Народних Міністрів

[підпис]

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 75 і зв. Машинопис. Засвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 331–332.

№ 563

3 травня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 110) Ради Народних Міністрів про необхідність запобігання “випадкам обсадження” урядовцями “декількох посад і одержання декількох платень”

Головував: Б. Мартос

Присутні міністри: І. Мазепа, А. Ливицький, М. Ковалевський, В. Темницький, Л. Шрамченко, А. Крушельницький, Г. Сиротенко, О. Безпалко, І. Лизанівський, О. Білоус, І. Паливода, К. Миронович, [І.] Кабачков

Секретарював: В. Крушинський

Засідання відкрито о 7 вечора.

Слухали:

[...] ІV. Доклад в справі прийому на службу нових урядовців [...].

Постановили:

[...] ІV. Щоб запобігти випадків обсадження одною людиною декількох посад і одержання декількох платень по цих посадах, запропонувати всім відомствам при прийомі на службу нових урядовців збирати про них відомості щодо попереднього їх стану. Коли ж це уявляється неможливим, вимагати від них підписку з зазначенням, чи служать вони зараз на якій посаді і в разі служать то яку одержують по посаді платню [...].

Засідання закінчено о 10-й год. вечора.

З оригіналом згідно:

Пом. секретаря Ради Народних Міністрів

В. Мільгевський

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 127 і зв. Машинопис. Засвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 335.

№ 564

6 травня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 112) Ради Народних Міністрів про оголошення недійсними старих посвідчень урядовців та обов'язкову заміну їх на нові з огляду на факти зловживання посвідченнями

Головував: Б. Мартос

Присутні міністри: І. Мазепа, А. Ливицький, В. Темницький, О. Безпалко, Л. Шрамченко, І. Лизанівський

Слухали:

[...] ІІ. Доклад в справі необхідності оголошення всіх посвідчень, вида-

Постановили:

[...] ІІ. З огляду на те, що деяки особи звільнені з посад, користуються і досі посвід-

них урядовцям від міністерства, не дійсними і заміни їх новими від державної канцелярії. [...]

ченнями по попередній їх службі і де коли навіть зловживають ними, ухвалити: пригладати всім міністерствам що згідно постанови Ради Народних Міністрів від 28 квітня посвідчення видані міністерствами до цього часу дійсні на території обох частин України лише до 15 цього травня, а тому запропонувати всім міністерствам не пізніше 15 цього травня замінити посвідчення всіх підлеглих їм урядовцям на нові, які видаватимуться від державної канцелярії. Для заготовлення зазначених посвідчень всім міністерствам негайно надіслати до загального департаменту державної канцелярії іменні списки всіх урядовців міністерств з зазначенням в них посад і за підписом відповідних міністрів. Купно з згаданими списками мусять бути надіслані туди ж заготовлені по формі, розісланій державною канцелярією, посвідчення на всіх перелічених в списках осіб. [...]

З оригіналом згідно:

Пом. секретаря Ради Народних Міністрів

В. Мільгевський

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 130 і зв. Машинопис. Засвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 339.

№ 565

16 травня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 117) Ради Народних Міністрів про необхідність ретельної перевірки Державною канцелярією правильності видачі посвідчень вищим урядовцям I–IV класів; про розгляд питання щодо видачі посвідчень чоловікам і жінкам, що служать в одному відомстві “і підлягають один одному в порядку підлеглості”

Головував: А. Лівіцький

Присутні міністри і керуючі міністерствами: Л. Шрамченко, І. Лизанівський, О. Білоус, П. Красний, І. Паливода, І. Кабачков, К. Миревич, [Х.] Лебідь-Юрчик
Секретарював: В. Крушинський

Засідання відчинено о 7 1/2 год. вечора.

Слухали:

[...] IV. Доклад в. о. державного секретаря про деякі непорозуміння, виникші в зв'язку з заміною

Постановили:

[...] IV. В додаток до постанови від 6 травня Рада Народних Міністрів ухвалила: а) При видачі особистих посвідчень службовцям централь-

державною канцелярією згідно з постановою Кабінету Народних Міністрів від 6 травня (журнал засідання ч. 112) посвідчень урядовців центральних установ.

них установ, державна канцелярія повинна перевіряти по реєстрам, що ведуться в державній канцелярії, правильність посвідчень, які вона видає особам I–IV класи, правильність в зазначені в надісланих до Державної Канцелярії списках урядовців У і вище класів лягає на осіб, підписавших ці списки.

б) Питання про видачу особистих посвідчень чоловікам і жінкам, що служать в одному міністерстві чи департаменті і підлягають один одному в порядку підлеглості, відкласти до чергового засідання.

в) Не перебуваючим на посадах в центральних установах дружинам урядових осіб, що виїхали зі своїми чоловіками до м. Радивилову посвідчень від державної канцелярії не видавати, а ухвалити: дружинам як шлюбним і пошлюбним, що виїхали до м. Радивилову зі своїми чоловіками, евакуйованими урядовцями, дозволяється перепуск за кордон. Перепуск цей видається військовим міністром після розуміння з ним відповідного міністра.

Засідання зачинено о 9 1/2 год. вечора.

З оригіналом згідно:

Пом. секретаря Ради Народних Міністрів

В. Мільгевський

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 136–136 зв. Машинопис. Засвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 349.

№ 566

23 травня 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 119) Ради Народних Міністрів про необхідність скорочення кількості урядовців у міністерствах “до мінімуму” та запровадження спеціальної реєстрації тих урядовців, що залишилися на праці

Головував: Б. Мартос

Присутні міністри: І. Мазепа, М. Ковалевський, Г. Сиротенко, Л. Шрамченко,

І. Лизанівський

Слухали:

І. Доклад в справі необхідності скорочення кількості співробітників у міністерствах.

Постановили:

І. Всім міністерствам скоротити кількість урядовців до мінімуму, залишивши лише самих необхідних, не більш ніж по слідуєчому розрахунку: при кожному міністерстві можуть

бути залишені при міністрі не більше 2-х урядовців, а також директори департаментів, при чому ці останні в залежності від праці й майна, що є в департаменті можуть залишити в департаменті також не більш 2-х урядовців. Крім того в міністерствах залишаються бухгалтер і гараж з шоферами. Всі інші службовці міністерства з 23-го травня б.р. увільняються у відпустку, при чому ті з них, що були на посадах на 1 квітня б.р., з одержанням наперед утримання з %% додатками на дорожнечу по 1-ше грудня 1919 року.

Урядовцям, що залишаються при міністерствах, видати негайно від відповідних міністрів тимчасові особисті посвідчення і разом з тим надіслати до державної канцелярії заготовлені для них нові постійні посвідчення при відповідних списках для підпису і реєстрації цих посвідчень державною канцелярією. Посвідчення звільнених у відпустку урядовців, мусять бути негайно передані до п. військового міністра для відповідної посвідки цих власників [про] їх перебування чи виїзду до Галичини. Звільнені у відпустку урядовці можуть переїхати в евакуаційнім потязі міністерств до м. Тернополя, де мусять залишити потяг.

З оригіналом згідно:

В. о. пом. секретаря Ради Народних Міністрів

В. Мільгевський

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 138–138 зв. Машинопис. Засвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 351–352.

№ 567

30 травня 1919 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про командировання відповідальних працівників і комуністів, співробітників радянських установ для проведення мобілізації” (протокол №*, п. 1)

Откомандировать: в Донецкий Бассейн тт. Бубнова и Пятакова.

В Одессу – Земира, Балабанову и Иоффе. В Николаев и Херсонщину: Акима и С. Шварца, Скрыпника и Затонского.

* Номер у документі відсутній.

20 29
10 19

П Р О Т О К О Л
заседания Политического Бюро Ц.К.К.П.У.
от 30/V-1919 г.

ПРИСУТСТВОВАЛИ: Мещеряков, Бубнов, Петровский, Раковский, Кассиор
Пятаков и Квиринг.

Председатель ПЯТАКОВ.

С Л У Ш А Л И:

П О С Т А Н О В И Л И:

1. О командировании ответственных работников и коммунистов, сотрудников советских учреждений для проведения мобилизации.
- Откомандировать: в Донецкий Бассейн т.т. Бубнова и Пятакова .
В Одессу Земира, Балабанову и Гоффе.
В Николаев и Херсонщину: Акима и С. Шварца., Скрипника и Затонского.
- Откомандировать $\frac{1}{4}$ членов коллегии всех комиссаратов и во всяком случае не менее одного человека и 10% коммунистов из Советских учреждений. Обязанности секретариата Ц.К.К.П.У. возложить на т. Кассиора Политическое Бюро оставить в составе: Раковский, Квиринг, Мещеряков, Кассиор, а Президиум Совнархоза вести т. Ландера.
2. О Высшем партийном суде.
- Образовать Высший Партийный суд из 3-х человек:
Председателя т. Хмельницкого,
Член суда - т. Петровский.
" " - от Киевского Губпаркома.
3. О С"езде Волисполкомов
- Провести Председателя т. Петровского а в Президиум Скрипника и Затонского.
4. О борьбе с антисемитизмом.
- Принимается предложение т. Бубнова, тов. Пятаков остается при особом мнении по вопросу о замене тов. евреев неевреями и просит не приводить предложения т. Бубнова в исполнение до разрешения этого вопроса Ц.К.Р.К.П.У. - просьба Пятакова удовлетворяется.
5. О субсидии Всеукраин. Еврейскому Ком.Союзу.
- Отпустить для нужд агитации и пропаганды 130. сто тридцать тысяч рублей .

Откомандировать 1/4 членов коллегии всех комиссариатов и, во всяком случае, не менее одного человека и 10% коммунистов из советских учреждений. Обязанности секретариата ЦК КПУ возложить на т. Кассиора. Политическое Бюро оставить в составе: Раковский, Квириг, Мещеряков, Кассиор, а [в] Президиум Совнархоза ввести т. Ландера.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 1, арк. 19. Оригінал. Машинопис.

№ 568

5 червня 1919 р. – 3 журналу засідань Ради Народних Міністрів про скорочення видатків на утримання апарату установ та частин військового відомства, а також про повернення до скарбниць міністерств усіх коштів, виплачених службовцям, що залишилися на посаді після 23 травня, наперед до 1 грудня 1919 р. згідно з постановою Кабінету Народних Міністрів від 3 червня 1919 р.

Головував: Б. Мартос

Присутні: члени Директорії Головний отаман [С.] Петлюра і [А.] Макаренко

Міністри: А. Лівіцький, М. Ковалевський, Й. Безпалко, І. Мазепа, І. Лизанівський

Слухали:

I. Доклад в справі скорочення видатків на персональний склад всіх відомств, а також і установ, інституцій та частин Дієвої армії [...].

III. Доклад голови Ради Народних Міністрів в справі постанови Кабінету Народних Міністрів від 3 червня б. р. про виплату всім службовцям міністерств, що залишилися на посадах після 23 травня б. р. платні по 1 грудня

Постановили:

I. а) З огляду на конечну потребу скорочення видатків на утримання персонального складу негайно переглянути з метою скорочення штати та оклади всіх відомств, а також установ, інституцій і частин Дієвої армії. Справу цю перевести з таким розчотом, щоб нові штати були внесені на розгляд Ради Народних Міністрів не пізніше 15 цього червня, б) Перевести екстрену ревізію відмітності та рахівництва у всіх військових установах, інституціях та частинах через представників державного контролю і міністерства фінансів по призначенню державного контролера та міністра фінансів по належності [...].

III. Гроші, видані службовцям міністерств на підставі постанови Кабінету Міністрів від 3 червня 1919 року, повинні бути негайно повернені до скарбниць міністерств, при чому кожному міністрові і керуючому міністерством надається

1919 року наперед.

право виплатити співробітникам платню з %% додатками на 3 місяці наперед.

З оригіналом згідно:

Пом. секретаря Ради Народних Міністрів

В. Мільгевський

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 17, арк. 15 і зв. Машинопис. Засвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 360–361.

№ 569

5 червня, 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 124) Ради Народних Міністрів про врегулювання кадрових питань та питань оплати праці Міністерства шляхів, зокрема виплати службовцям платні та добових за період перебування під більшовицькою владою

Головував: Б. Мартос

Присутні керуючі міністерствами: О. Білоус, П. Красний, І. Кабачков, І. Паливода, К.Мирович, [Є.] Лукасевич

Заступник державного секретаря В. Крушинський

Засідання відкрито о 7 1/2 год. вечора.

Слухали:

[...] III. Доклад т. керуючого міністерством шляхів про необхідність допущення деяких винятків з постанови Кабінету Народних Міністрів від 23 травня 1919 року про звільнення у відпуск зайвих урядовців міністерств для міністерства шляхів. [...]

[...] V. Доклад т. керуючого міністерством шляхів прохання про виплату службовцям, звільнених від більшовиків частин залізниць платні та добових за час перебування їх під більшовицькою владою, за який час вони платні від більшовиків не одержували.

VI. Доклад т. керуючого міністерством шляхів в справі виплати утримання урядовцям, що призначені виконувати обов'язки по вільних посадах. [...]

Постановили:

[...] III. Залишити на службі по міністерству шляхів 5 урядовців по технічно-експлуатаційному департаменту, 4 урядовців по шкільно-просвітній управі, 3 урядовців по департаменту нового будівництва, а також голову і 2-х членів господарчо-ревізійної комісії, при залізнично-технічному корпусі, з видачею цим останнім утримання по їх постійних посадах по міністерству шляхів.

Всі інші винятки з постанови від 23 травня відхилити. [...]

[...] V. Передати на розгляд Кабінету Народних Міністрів.

VI. В цілях скорочення видатків на утримання особистого складу, Рада Міністрів ухвалила пропонувати міністрам та керуючим міністерствами при звільненні вищих

посад в департаментах, по можливості не допускати до виконання обов'язків по цих посадах тих чи інших урядовців, а доручати керування цими установами відповідним урядовцям других рівнів з цими установами міністерства і лише в випадку неможливості переведення цього по технічних умовах, накладати таке виконання обов'язків на посадах низчим службовцям міністерства, з залишенням їх на постійних посадах. [...]

Засідання закрито об 11 1\2 годині [вечора].

З оригіналом згідно:

Пом. секретаря Ради Народних Міністрів

В. Мільгевський

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 142 і зв. Машинопис. Засвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 357–359.

№ 570

[5 червня 1919 р.] – Доповідна записка* про склад та роботу Державної канцелярії

Державная Канцелярия слагалась как во время Гетмана, так и при Директории из: во-1-х “Секретариата Ради Міністрів”, во-2-х “Департамента Загальних Справ”, в-3-х “Департамента Законодавчих Справ”, в-4-х “Окремого Видділу Кодифікації Законів”.

Кроме того во время Гетмана при Державной Канцелярии состояла еще Державная Друкарня с редакцией “Державного Вістника”, отошедшие во время Директории к особому Управлению “Преси та інформації”.

По статуту полагалась еще “Юридична Рада”, но фактически таковой не было.

Во главе Державной Канцелярии стоял так называемый Державный Секретарь с одним его товарищем (по штату полагалось 3).

На обязанности Державного Секретаря лежало: 1) наблюдение за разработкой и надлежащей редакцией в Державной Канцелярии законов Украины, после одобрения их в Совете Министров перед утверждением Гетмана или Директорией, а также предварительная разработка тех законопроектов, которые вносились в Совет Министров не отдельными ведомствами, а поручались Державному Секретарю Советом Министров, или которые имели за собой его инициативу; 2) участие в Совете Министров с правом совещательного голоса и дача там заключений по

* Автор та адресат не встановлені; ймовірно, документ складено для представників більшовицької влади.

всем законопроектам, в нем рассматривавшимся; 3) наблюдение за всей секретарской частью Совета Министров, а также за своевременным внесением в Совет Министров всех законопроектов, поступающих туда из ведомств через Державную Канцелярию; 4) личное представление Гетману или Директории уже одобренных Советом Министров и окончательно средактированных в Державной Канцелярии законов на утверждение, причем закон для вступления в силу должен был не только быть утвержденным Гетманом или Директориею, то еще иметь надпись Державного Секретаря “посвідчую”; 5) наблюдение за опубликованием в Державном Вестнике всех утвержденных законов, а также и тех наказов и циркуляров отдельных министров, которые имели общеобязательное значение и подлежали опубликованию; 6) наблюдение за хранением подлинников утвержденных законов и, наконец, 7) представление Гетману или Директории на подпись наказов о назначении высших должностных лиц (первых четырех классов), хранение таких наказов, а также ведение формулярных списков таких лиц.

Работа в Державной Канцелярии распределялась так:

I. Секретариат Рады Министров

Сюда поступали все законопроекты из ведомств, им они рассылались в копиях для ознакомления всем министрам, отсюда они поступали в Раду Министров на затверждение и затем по утверждении передавались в Департамент Законодавчих Справ для окончательной редакции с чисто юридической стороны, во избежание юридических противоречий и для об'единения с кодификационной стороны. Так как во времена Гетмана было две Рады Министров (Большая и Малая для несложных законов), то во главе Секретариата стояли два Секретаря Рады Министров (Большой и Малой) с их помощниками и соответствующим штатом служащих.

На Секретарей Рады Министров возлагалось также секретарство в самих заседаниях Совета Министров и составление журналов этих заседаний.

II. Департамент Законодавчих справ

Сюда поступали законопроекты, уже одобренные Советом Министров, для окончательной редакции их с юридической стороны, после чего они передавались Державному Секретарю, который и представлял их лично на утверждение Гетману или Директории. Затем после утверждения закона Гетманом или Директорией, закон передавался опять сюда для сообщения подлежащим ведомствам о состоявшемся законе, а также для посылки копии в Державный Вестник для опубликования во всеобщее сведение. Здесь хранились подлинники законов.

Во главе стоял Директор Департамента. Два Вице-Директора и Начальники Отделений, а также несколько старших деловодов были лицами, редактировавшими эти законы с юридической стороны, с той разницею, что Вице-Директорам принадлежала уже проверка работы начальников отделений и старших деловодов в отношении редакции законов, иначе говоря второе их чтение с юридической стороны.

На этой работе было 2 Вице-Директора, 5 Начальников Отделений и 3 Старших Деловода (юриста).

Нужно отметить, что начальник отделения являлся фактически лишь редактором закона и никаких иных лиц ему подчинено не было, как это можно было бы думать, судя по названию должности, как не было и самих отделений, и работа поручалась тому или иному начальнику отделения не в связи с каким-нибудь разделением работ по отделам, а просто в зависимости от того, кто уже сдал прежде порученную ему работу.

При Департаменте еще состоял необходимый штат деловодов и урядовцев, на которых уже лежало печатание на машинках законов, а также текущая переписка и иные канцелярские обязанности.

Был еще 6-ой Начальник Отделения, которому было подчинено четыре лица (старший деловод и 3 урядовца); на них лежало извещение ведомств об утвержденных законах, посылка законов в Державный Вестник для напечатания, а также хранение подлинного закона.

При Департаменте состоял еще Непременный Член Терминологической Комиссии. Для наблюдения за правильностью и однообразием украинской юридической терминологии и ее выработки первоначально была учреждена так. наз. Терминологическая Комиссия, но вскоре как очень тяжелое учреждение она была упразднена, и оставлен был один ее Непременный Член (профессор Университета и Академик Украинской Академии Наук), который и отлично справлялся со всеми возникавшими в Департаменте вопросами по поводу терминологии).

Нужно добавить, что при Гетмане большинство законопроектов поступало в Державную Канцелярию на русском языке и уже в Департаменте Законодавчих Справ приходилось их переводить на язык украинский.

III. Загальный Департамент

Он состоял из 3 отделений:

Первое – заведовало всей перепиской Державной Канцелярии с другими ведомствами;

Второе – перепиской о личном составе Державной Канцелярии и хранением послужных списков и наказов Гетмана или Директории о назначении высших должностных лиц, которые назначались властью;

Третье – бухгалтерия Державной Канцелярии.

Во главе Департамента стоял его Директор; кроме того один был Вице-Директор; во главе первых двух отделений стояло по одному начальнику отделений, во главе третьего – Старший Бухгалтер.

IV. Отдел кодификации законов

Ему предполагалось поручить кодификацию законов Украины в особый Свод Украинских Законов, предварительно же отдел работал над составлением печатного сборника уже изданных на Украине законов с алфавитным и предметным указателями, и первый том (предполагалось пока что два тома) уже был в типографии, вчерне был окончен и второй том.

На обязанности отдела было также давать ведомствам юридические заключения по тем законопроектам, которые они вносили или по тем вопросам, которые возникали в связи с тем или иным законом.

Отдел состоял из 15 лиц: во главе – заведующий отделом, затем Член Кодификатор, упраздненный Директорией, 4 так наз. Редактора законов и 3 их помощника да 6 урядовцев.

Содержание служащие получали согласно штатам, но с добавками на дороговизну, по закону 19-го ноября 1918 года в зависимости от их семейного положения.

Наличный состав служащих, специалистов, позволяет утверждать, что, хотя все старшие чины и выехали из Киева, однако работа может быть налажена вполне.

ЦДАВО, ф. 1064, оп. 1, спр. 37а, арк. 21–22 зв. Оригінал (без підпису). Машинопис.

№ 571

10 червня 1919 р. Київ. – Декрет Раднаркому УСРР про заборону спільної служби родичів та свояків в одній радянській установі

Совет Народных Комиссаров УССР постановляет:

1. Декрет об ограничении совместной службы родственников в советских учреждениях от 25 февраля 1919 года* отменить.

2. Ввести в действие следующие правила:

1) § В одном и том же отделе или соответствующем подразделении советского учреждения как центрального, так и местного, не могут находиться на службе сотрудники, состоящие между собой в первых четырех степенях родства или в первых двух степенях свойства.

Примечание 1-е: Под центральным учреждением понимается такой самостоятельный орган Советской власти, в котором ответственные руководители и члены руководящей коллегии назначаются ЦИК Украины или Совнаркомом, а под местным – такой же орган Советской власти, в котором ответственные руководители и члены коллегии назначаются местным исполкомом.

Примечание 2-е: Вопрос о том, считать ли данную часть отделом или соответствующим отделу подразделением окончательно разрешается ответственным руководителем или коллегией данного учреждения.

Примечание 3-е: В случае распада крупного отдела или соответствующего подразделения советских учреждений на подотделы, ответственным руководителям или коллегии данного учреждения предоставлено право допускать службу лиц, означенных в ст. 1 в различных подотделах.

2) § Настоящий декрет не распространяется: 1) на служащих, занимающих должности по выборам, 2) на рабочих советских учреждений.

3) § Лица, приглашаемые на службу, как специалисты, если они окажутся в родстве или свойстве (ст. 1) с кем-либо из уже находящихся на службе, а также состоящие в родстве или свойстве (ст. 1) с ответственными руководителями или

* Див. док. № 550, датований 21 лютого 1919 р.

членами коллегии данного учреждения, могут быть приняты или оставлены на службе лишь по особому постановлению коллегий данного учреждения или, при отсутствии коллегий, ответственных руководителей с разрешения местного отдела труда в местных учреждениях и Наркомтруда в центральных.

4) § При увольнении служащих на основании настоящего декрета, вопрос о том, кто именно из родственников должен оставить службу, разрешается ответственными руководителями или коллегией учреждения.

5) § При приеме на службу не принимаются во внимание рекомендации родственников или свойственников степеней, указанных в ст. 1 этого декрета.

6) § Лица, виновные в нарушении настоящего декрета, подлежат немедленному устранению от должности, и в особо важных случаях предаются Суду Революционного Трибунала.

Председатель Совета Народных Комиссаров
Народный Комиссар Труда
За Управляющего Делами Совнаркома секретарь
Редактор

Х. Раковский
Б. Магидов
Вик. Торговец
[підпис]

ЦДАВО, ф. 1738, оп. 1, спр. 14, арк. 58–59. Машинописна копія.

№ 572

23 червня 1919 р. Прага. – Із розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 348 “Про виплату нижчим державним службовцям грошової допомоги у зв’язку із дорожнечю”

Čl. I.

Platnost ustanoveni §§ 1–10 nařízení ministerstva financi ze dne 11. září 1918, č. 333 ř. z., prodlužuje se do konce prosince 1919.

Čl. II.

Znění § 4. ministerského nařízení ze dne 11. září 1918, č. 333 ř. z., doplňuje se následujícím ustanovením s platnosti od 1. července 1919:

(7) Družky života, jež jsou matkami nemanželských dětí státního zaměstnance, jakož i nemanželské ditky, schovanci, pokud ziji ve společné domácnosti se zaměstnancem, jsou postaveny na roveň legitimním manželkám nebo legitimním dětem zaměstnance. Stejně posuzují se i ty nemanželské děti státního zaměstnance s jeho svolením v matrice jemu připsané, které sice nežijí s ním ve společné domácnosti, k nimž však on plní vyživovací povinnosti. [...]

Čl. IV.

Pro drahotní přídavky povolené dle § 9 ministerského nařízení ze dne 11. září 1918, č. 333 ř. z., jiným, než v § 5 až § 7 tohoto nařízení uvedeným státním zřízencům platí dále až do konce prosince 1919 v tě příčině dosud vydaná nařízení, pokud se nestala zatím bezpředmětnými převzetím těchto zřízenců do stavu státních zaměstnanců uvedených v § 5 až § 7 v předu zmíněného ministerského nařízení.

Čl. V.

Toto nařízení nabývá účinnosti 1. červencem 1919. Jeho výkonem pověřuji se veškeri ministři.

Dr. Stránský v. r.,
v zastoupení min. předsedy.

Dr. Rašín v. r.
Dr. Zahradník v. r.
Dr. Šrobár v. r.
Staněk v. r.

Habrman v. r.
Dr. Soukup v. r.
Prášek v. r.
Klofáč v. r.

Dr. Vrbenský v. r.

Переклад

Ст[аття] I

Виплата, встановлена §§ 1–10 розпорядження міністерства фінансів № 333 і[мперських] з[аконів] від 11 вересня 1918 р., триває до кінця грудня 1919 р.

Ст[аття] II

Зміст § 4 міністерського розпорядження № 333 і[мперських] з[аконів] від 11 вересня 1918 р. доповнюється приписом щодо виплат з 1 липня 1919 р.:

⁽⁷⁾ Дружини (у незареєстрованому шлюбі), які є матерями позашлюбних дітей державного службовця, а також і позашлюбні діти, вихованці, оскільки вони мешкають спільно зі службовцем, прирівнюються до законних дружин або законних дітей службовця. Так само це стосується і тих позашлюбних дітей державного службовця, які за його згодою записані у його метриці, не мешкають спільно з ним, але по відношенню до них він виконує обов'язки, пов'язані з їх утриманням. [...]

Ст[аття] IV

Що стосується додаткових виплат, пов'язаних з дорожнечею, передбачених § 9 міністерського розпорядження від 11 вересня 1918 р. № 333 і[мперських] з[аконів], іншим, ніж вказано у §§ 5–7 цього розпорядження, державним службовцям і надалі надаються ці додаткові виплати до кінця грудня 1919 р., і з цієї причини було видане розпорядження, оскільки ще не втратило чинності надання статусу державних службовців [особам], зазначеним у §§ 5–7 вищезгаданого міністерського розпорядження.

Ст[аття] V

Це розпорядження набирає чинності з 1 липня 1919 р. Його виконання обов'язкове для всіх міністрів.

Др. Странскі в. р.,
виконуючий обов'язки голови уряду

Др. Рашін в. р.
Др. Заграднік в. р.
Др. Шробар в. р.
Станек в. р.

Габрман в. р.
Др. Соукуп в. р.
Прашек в. р.
Клофач в. р.

Др. Врбенскі в. р.

Sbirka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1919. – Praha, 1919. – S. 457. Мова чеська.

27 червня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 136) Ради Народних Міністрів про негайне відкликання з відпусток урядовців “в зв’язку з змінившимися обставинами”, через що “у всіх відомствах праця збільшилась”

Головував: Б. Мартос

Присутні міністри: Д. Одрина, І. Мазепа, Т. Черкаський, О. Безпалко, М. Ковалевський, М. Шалдун, А. Лівницький, керуючий міністерством пошт і телеграфів І. Паливода, т. керуючий міністерством єврейських справ П. Красний, заступники міністрів: народної освіти, тов. мін. Н. Григорієв, керуючого міністерством культів, директор департаменту К. Минович, державного контролера, директор департаменту І. Кабачков, заступник керуючого управління преси та інформації, товариш керуючого І. Часник, державний секретар Л. Шрамченко

На засіданні був присутнім головний начальник постачання п. Дурбак

Секретарював: секретар Ради Народних Міністрів В. Крушинський

Засідання відчинено о 6 1/2 год. вечора.

Слухали:

[...] 7) Доклад державного секретаря про необхідність, в зв’язку з змінившимися обставинами, закликати негайно до праці урядовців, звільнених у відпустку на підставі постанов Кабінету Міністрів від 2 та 23 травня б.р. [...].

Постановили:

[...] 7) Приймаючи на увагу, що в зв’язку з змінившимися обставинами у всіх відомствах праця збільшилась, Рада Міністрів ухвалила негайно закликати до праці урядовців, звільнених у відпуск на підставі постанов від 2 та 23 травня б.р., при чому на повернення урядовців встановити строк десять день, а для перебуваючих на території, зайнятій ворогом 3 тижні з дня оголошення в часописах заклику. Не повернувшись в зазначений термін урядовців залишити за штатом. Надати кожному міністрові право збільшувати кількість урядовців в міністерстві по його погляду, в межах існуючих штатів. На тих урядовців, які будуть заново прийняті в м. Кам’янці на посади до центральних установ, поширити чинність закону від 14 квітня б.р. про задоволення добовими урядовців місцевих інституцій м. Кам’янця.

Встановити певний догляд по міністерствах, аби відносно урядовців, залишених поза штатом в одному міністерстві, при прийомі їх в друге, чи переводі, обов’язково додержувались вимоги щодо зарахування одержаних ними можливих переборів по попередній службі і поновлення міністерством кредиту

того відомства, з якого урядовець одержав наперед платню. [...]

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 158–160. Машинопис. Засвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 386–387.

№ 574

1 липня 1919 р. Берегове. – Із звіту в. о. піджупана Березької жупи законодавчій комісії жупи про стан державної служби в жупі після поразки комуністичної влади

Весняне чергове засідання законодавчої комісії не змогло відбутися, бо в той час на чолі жупної адміністрації стояли органи Угорської Радянської республіки, більшовицький уряд, очолюючи панування пролетаріату, замість законодавчої комісії, створив, на здійснення автономії, орган класового панування. Внаслідок приходу румунської королівської армії, що стався 27 квітня, ми дістали змогу відновити законний порядок, і в зв'язку з тим, що законодавча комісія збирається на свої позачергові загальні збори, використовуємо нагоду, щоб згідно з 21 законом (§ 68, пункт 6) від 1886 р. зробити встановлений періодичний піджупанський звіт, що повинен подаватися.

У мене немає можливості охопити в своєму звіті весь той період, що минув після осінніх чергових загальних зборів, бо в місяцях листопад і грудні я не займав керівного поста, а починаючи з січня, в силу революційних подій, я залишив жупну державну службу і тільки в день приходу румунської королівської армії, 27 квітня, знову зайняв свій пост. У своєму звіті внаслідок цього я можу охопити тільки травневу і червневу діяльність.

Після приходу в Березьку жупу румунської королівської армії її командуючий взяв владу. Майже одночасно з румунською армією вступила в Березьку жупу і чехословацька республіканська армія. Дві регулярні окупаційні армії створили на території Березької жупи два різних становища, а саме: в м. Мукачеві, в Мукачівському, Латоричанському, Свалявському і Нижневеречанському округах владу взяли органи Чехословацької республіки, а в м. Берегові, в Тисагатському, Мезекасоньському, у гірських округах влада залишилася і надалі в руках жупних органів, і командуючий місцевою румунською королівською охороною знову заявив, що не втручається в дії адміністрації. Отже, на території трьох низинних округів і міста Берегова адміністративне керівництво здійснюється і надалі згідно з нашими власними законами і звичаями, безумовно в межах, оголошених румунською королівською армією розпоряджень.

У своїй службовій діяльності я надавав великої ваги тому, щоб дотримувати якнайкращих відносин з окупаційною румунською королівською армією, щоб здобути для жупи довір'я панів командуючих. Тобто румунську окупаційну армію вважаю не ворогом, а визволителем, який врятував нас і наше майно від червоної влади. Саме тому намагаюся з найбільшою готовністю і енергією задовольнити

будь-яке бажання румунських частин. Між іншим, можу констатувати, що румунські частини, незважаючи на висунуті вимоги з метою задоволення потреб армії, не наклали на жупу воєнної контрибуції і під час конфіскації державного майна виявили таку велику поступливість, яку можна вважати безприкладною щодо окупаційної армії. В зв'язку з усім цим я не лише в силу обов'язку, але й з радістю задовольнив те розпорядження командування румунської королівської армії, згідно з яким воно вимагало видачі з метою забезпечення армії 2000 шт. білизни.

Значні крадіжки, що зросли в окремих частинах жупи, можуть бути приписані сучасному перехідному становищу. Проведеними перевіркою встановлено, що ці прикрі вчинки зроблено здебільшого цивільними особами і саме в дуже багатьох випадках цивільними особами, одягненими у військову уніформу, і є ґрунтовне підозріння, що крадіжки і грабунки в багатьох випадках стали наслідком більшовицької агітації. В інтересах припинення цього прикрого становища я вважав би бажаним, щоб на території жупи була створена відповідна жандармерія, тому я вступив у контакт у цьому відношенні з командуючим місцевої румунської королівської охорони і маю ґрунтовну надію на сприятливе вирішення питань.

Найважливішим завданням відомств я вважав придушення більшовицького руху і здійснення необхідних попереджуючих заходів для зміцнення загального порядку. З цією метою з самого початку стараюсь, щоб усі елементи, які брали активну участь у більшовизмі і відносно яких передбачається, що можуть продовжувати далі свою руйнівну роботу, були взяті під нагляд та інтерновані. В моєму відомстві дотепер розглянуто 216 справ осіб, що брали активну участь у більшовизмі. Із них шістьох я передав румунському королівському військовому трибуналу, з метою інтернування відправлено 94, в 16 випадках винесено, але ще не виконано рішення про інтернування, відправлено етапним порядком 3. Затримано перед інтернуванням 31 і під слідством без затримання знаходяться 25, звільнено і випущено на волю 26, нарешті, втекли 15.

До осіб, що брали активну участь у більшовизмі, застосовуються такі правила: про кого встановлюється, що перед приходом румунської королівської армії відігравав роль у комунізмі, той передається з метою інтернування румунській королівській армії. Хто проводить більшовицьку агітацію після приходу румунської королівської армії, того судить румунський королівський військовий трибунал. Осіб, що підлягають інтернуванню, поки за їх відправку не відповідає румунська королівська армія, тримають в берегівській судовій в'язниці. Винесення рішення про інтернування я зберіг за собою і виношу його щоразу на підставі даних слідства [...].

Оскільки перевірка пересування чужих осіб має в сьогоднішніх умовах ще більше значення, я знову розпорядився про опублікування розпорядження міністра внутрішніх справ № 5112/1914* відносно заявочного обов'язку і дав вказівки поліцейським відомствам відносно якнайпильнішого контролю за цим обов'язком.

Оскільки Радянська республіка в галузі житлової справи створила таке ста-

* Документ не виявлено.

новище, яке не могло залишитись незмінним, я встановив право скарги для всіх тих, до кого вселено під час Радянської республіки небажаних мешканців. Далі, я розпорядився, щоб житлова справа велась на підставі житлового розпорядження Векерле. Я звільнив д-ра Сюк Аладара від завідування житловим відомством і для забезпечення виконання обов'язків щодо житлового відомства запросив приказного суддю д-ра Дудаш Бєлу. Оскільки надалі суд не може обійтись без д-ра Дудаш Бєли, я дав вказівку бургомїстру м. Берегова, щоб уже зараз на посаду голови житлового відомства робив призначення згідно з положенням.

На території жупи є такі сім'ї, голови яких одержували допомогу з тієї чи іншої військової каси, і зараз сім'ї не одержують цієї допомоги. Оскільки ці сім'ї не з своєї вини не можуть забезпечувати своє існування, я розпорядився про встановлення і видачу для них за рахунок внутрідержавної казни місячної допомоги в розмірі до 300 крон.

Багато унтер-офіцерів жандармських частин перебувають у жупі і, оскільки командування звідси вибуло, не можуть одержувати платні. Для них я відпустив регулярну платню за рахунок внутрідержавної казни з тією умовою, що дані особи зобов'язані на мій заклик виконувати службу в збройних силах.

В сьогоднішніх умовах адміністративні службовці надмірно завантажені зовнішньою службою, а внаслідок дорожнечі їхні витрати навіть віддалено не відповідають покриттю в поденній платні і платні за транспорт. Передбачаючи, що угорський уряд розв'язав би це питання, я розпорядився про збільшення надвишок до денної платні, до кілометрових і до платні фіакрам.

Комуністичний директоріум припинив вихід жупного офіційного органу. Оскільки вихід цього офіційного органу є не лише вимогою законності, але являє собою також адміністративний інтерес, я просив і одержав від командуючого румунською королівською охороною дозвіл на відновлення офіційного органу [...].*

Велику радість спричинило те, що частина вивезених більшовиками заложників, внаслідок втручання місії Міжнародного Червоного Хреста, повернулася додому. За чуле піклування я висловив місії Міжнародного Червоного Хреста подяку, водночас попросив у представництві місії пана французького капітана Гакціуса, щоб поширив захист Червоного Хреста і на інших громадян Березької жупи, незаконно засуджених та інтернованих більшовиками.

Козма Дьєрдь, заступник піджупана

Держархів Закарпатської області, ф. 283, оп. 1, спр. 5303, арк. 10–11. Друк. відбиток. Переклад з угорської мови. Опубл.: Тернистий шлях до України. – Ужгород, 2007. – № 69. – С. 110–113.

* У пропущеній частині документа йдеться про призначення службовців і виплату їм платні та про адміністративно-територіальний поділ Саболчської жупи.

№ 575

5 липня 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 140) Ради Народних Міністрів про повернення за компетенцією до Міністерства внутрішніх справ справи щодо надання матеріальної допомоги обікраденому урядовцеві МВС Марії Михайленко

Головував: Б. Мартос

Присутні міністри: М. Шалдун, Т. Черкаський, Д. Одрина, керуючий міністерством пошт і телеграфів І. Паливода, тимч. кер. Міністерством єврейських справ П. Красний, заступник керуючого управління преси й інформації І. Часник, т. в. об. міністра морських справ [М.] Злобін, заступник міністра народної освіти, товариш міністра Н. Григорієв, заступник державного контролера І. Кабачков, державний секретар Л. Шрамченко

Секретарював: секретар Ради Народних Міністрів В. Крушинський

Засідання відчинено о 6 год. вечора.

Слухали:

[...] IX. Надісланий міністерством внутрішніх справ доклад про видачу урядовцеві мін. внутрішніх справ Марії Михайленко, обікраденій 20 цього червня, допомоги в розмірі 2.000 карб.

Постановили:

[...] IX. Приймаючи на увагу, що в кошторисі кожного міністерства є кредити на відповідні видатки, а також, ця справа не виходить з компетенції міністра, Рада Міністрів ухвалила доклад повернути до міністра внутрішніх справ.

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 166 і зв. Машинопис. Засвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 399.

№ 576

14 липня 1919 р. – 3 меморандуму Григорія Жатковича про майбутній державно-адміністративний устрій та організацію державної служби на Закарпатті (в “Русинії”) у складі Чехословацької Республіки

1. Назва – “Русинія” (Russinia)

а) Підстави. Така назва вживається в офіційних русинських газетах (документах?) в Америці.

б) Самоназва народ “русини”. Така ж назва вживається у двох його народних гімнах “Я русин был”, “Подкарпатски русини”.

в) Країна словаків – Словаччина, росіян – Росія, сербів – Сербія, хорват – Хорватія, румунів – Румунія. Отже, країна русинів – Русинія.

2. Мова

а) Для урядовців і управлінців, які будуть лояльні Русинії і Чехословацькій республіці, але які не володіють словом і письмово русинською мовою, треба

дати термін до одного року, щоб вони вивчили мову народу; але на протязі року залишаються на своїх постах.

б) В початкових класах шкіл навчання проводиться тільки на русинській мові; у старших класах, але не більше як три роки, продовжувати навчання мадярською мовою, але і за цей час кожний учень повинен вивчити русинську мову.

3. Губернатор

Цей титул повинен мати глава адміністрації русинського штату; такому титулу треба віддати перевагу перед будь-яким іншим, як наприклад, "Комісар", або ж інший, які могли б викликати у народу підозріння, що їх штат не повністю самостійний. В тому випадку, якби першим губернатором став громадянин Сполучених Штатів, заперечення проти титулу губернатора може бути еліміновано присягою такого змісту: "Я (прізвище) урочисто присягаю, що як губернатор буду сумлінно працювати на користь Русинського штату і Чехословацької республіки. Якби сталося так, що із своїх офіційних повноважень я був би змушений прийняти рішення в інтересах штату і республіки, але які б шкодили інтересам Сполучених Штатів Америки, обіцяю, що я відразу подаю у відставку".

Така формула подобалася б не тільки русинам, які дуже поважають Сполучені Штати і президента Вільсона за їх участь у визволенні русинів, але була б до вподоби і американцям.

4. Кордони

Вкрай необхідно, щоб тимчасові кордони Русинії були остаточно визначені, щоб ці кордони відповідали, наскільки це можливо, 13 пункту тих "14 пунктів", що були передані Американською Русинською Комісією президентові Масарикові 10.V.1919 р.

5. Адміністрація

Губернатор має призначати таких урядовців:

- 1) секретаря або міністра штату і внутрішніх справ;
- 2) секретаря або міністра культури і шкіл;
- 3) секретаря або міністра транспорту і пошти;
- 4) секретаря або міністра фінансів;
- 5) секретаря або міністра сільського господарства і лісової справи;
- 6) секретаря або міністра праці;
- 7) секретаря або міністра без портфеля (на це місце треба назначити Теофіла Жатковича, який добре обізнаний із ситуацією в Русинії і Америці, знає мови англійську, русинську, російську словацьку і мадярську)
- 8) три жупани (штат треба буде розділити знову на три жупи),
- 9) секретаря або міністра юстиції.

6. Законодавство

а) Члени парламенту в Празі: штат мав би бути поділений на 20 округів (дистриктів); з кожного з них посланий один представник у парламент.

б) Члени малого парламенту в Ужгороді:

із кожного вище названого округу мають бути послані два представники в малий парламент в Ужгороді: цей орган має приймати всі рішення, що стосуються місцевих справ.

7. Судова система

З невеликими змінами залишити сучасну систему.
[...]

11. Громадянство і перепис населення

- а) негайно провести перепис на території Русинії.
- б) Громадянство мають одержати тільки ті, що народились на території Русинського штату і які не стали пізніше громадянами інших держав.
- в) Для всіх інших треба ввести американську систему натуралізації (громадянство можна отримати після п'яти років перебування в країні і випробування).
- г) Жінки мають мати виборче право.

12. Суди

- а) В Ужгороді повинен бути створений найвищий суд штату, складений із 7 суддів. Цей суд має бути останньою апеляційною інстанцією у всіх громадянських справах, крім справ конституційних.
- б) У Празі повинна бути апеляційна Вища інстанція, яка повинна вирішувати конституційні питання, а також справи, в яких обвинувачений або обвинувач не являються громадянами Русинського штату, але вони є громадянами або жителями Чехословацької Русинської Республіки.

13. Членство у Лізі Націй

Оскільки Русинія буде суверенним штатом і поскільки текст угоди про Лігу Націй говорить, що “будь-який суверенний штат, не вказаний у додатку, може стати членом Ліги і т.д.”, було б бажано, щоб Русинія якнайскоріше була б прийнята до Ліги Націй. Саме це чи не найбільше переконає громадян і жителів Русинії, що їх штат є суверенним.
[...]

Тернистий шлях до України. – Ужгород, 2007. – № 70. – С. 113–117.

№ 577

14 липня 1919 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про справи проти спеціалістів – співробітників радянських установ” (протокол №*, п. 8)

Предложить т. Лацису о всех арестуемых специалистах сообщать Наркому, ознакомляя последнего о содержании возбужденного преследования и не отказывать Наркомам в выдаче соответствующих справок.

Поручить тт. Хмельницкому и Лапчинскому ознакомиться с делами, по которым за последние 2–3 недели были вынесены смертные приговоры.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 1, арк. 52. Оригінал. Машинопис.

* Номер у документі відсутній.

№ 578

17 липня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 148) Ради Народних Міністрів про надання одноразової допомоги “на дорожнечу” усім службовцям державних установ та органів місцевого самоврядування

Головував: Б. Мартос і Д. Одрина

Присутні міністри: І. Мазепа, А. Ливицький, А. Крушельницький, С. Вітик, Т. Черкаський, О. Безпалко, керуючий міністерством пошт і телеграфів І. Паливода, т. в. о. військового міністра, тов. міністра В. Петров, керуючий справами Директорії [М.] Миронович, державний секретар Л. Шрамченко

[...]

IV. Слухали: Внесення голови Ради Міністрів в справі одноразової допомоги на дорожнечу всім служачим державних інституцій та місцевих самоврядувань.

Постановили: 1) Видати всім служачим, як центральних, так і місцевих державних установ одноразову допомогу на дорожнечу в розмірі місячного з відсотковими добавками на дорожнечу утримання, з умовою, що окрема допомога не перевищуватиме 2.000 гривень.

2) Виплатити з коштів державної скарбниці всім, як виборним, так і іншим служачим земських та міських губерніальних та повітових самоврядувань одноразову допомогу на дорожнечу в розмірі і на умовах, зазначених в п. 1.

Спільне засідання Кабінету Міністрів з представниками галицького уряду призначити на 6 годин вечора 18 липня.

Оригінал за належними підписами.

3 оригіналом згідно: секретар Ради Народних Міністрів [підпис]

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 175 і зв. Машинопис. Засвідчена копія. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 415–416.

№ 579

16 серпня 1919 р. – 3 повідомлення газети “Україна” про нові законодавчі акти Директорії УНР стосовно матеріального забезпечення державних службовців

Висока Директорія

Добові гроші служачим чоловікові і його дружині

Високою Директорією ухвалена 15 серпня постанова про зміну п. IV постанови від 14 квітня 1919 р. про видачу добових грошей з приводу дорожнечі служачим місцевих урядових інституцій міст Кам’янця-Подільського, Проскурова і Рівно за час перебування в цих містах центральних установ. По цій постанові, добові гроші, коли в урядових інституціях служать чоловік і його дружина, видаються в такому порядку: той, що одержує більший оклад, одержує як сімейний, а другий – як безсімейний.

Відсоткові надбавки служачим державних інституцій

Високою Директорією ухвалений закон про відсоткові надбавки до утримання на дорожнечу для служачих державних інституцій. По цьому закону право на відсоткові надбавки мають служачі державних інституцій, як центральних так місцевих на території УНР, обох полів, не виключаючи й вільнонайманих. Лише нижчезазначені категорії служачих не мають цього права: служачі, майстрові та робітники державних залізниць та служачі в місцевих установах міністерства шляхів, служачі військового й іншого відомства, котрі не одержують утримання з коштів казни або зі спеціальних коштів, парафіяльні священно та церковнослужачі всіх ісповідань, майстрові та робітники і взагалі особи, утримання котрих не передбачається штатами, розписами або окремими законами, а провадиться як плата по найму чи по згоді з кредитів, що асигнуються на провадження певно визначених робіт, служачі, яких закликано на дійсну військову службу й призначено на старшинські та класні посади.

Відсоткові надбавки вираховуються на штатне утримання служачих, під котрим розуміється платня, харчові та квартирні гроші. В склад утримання не включаються: надбавки особистого характеру, крім раніш зазначених, пенсії, грошові нагороди, допомоги на виховання дітей, під'ємні і добові гроші і інші. Коли служачий займає декілька посад, з котрих кожна підходить під чинність цих правил, то відсоткова надбавка видається тільки по тій посаді, по котрій призначено найбільший оклад утримання.

Відносно розміру відсоткової надбавки служачі поділяються на дві категорії: 1. Нежонаті та незамужні, а також бездітні і 2. Маючі дітей, як шлюбних, так і позашлюбних до 16-ти років. Надбавки видаються в слідуючому розмірі: для служачих, утримання яких до 4200 крб. включно, в місці перебування уряду: 1-ї кат. 120%, 2-а кат. 140%, для провінцій: 1-а кат. 100%, 2-а кат. 120%, для міст Одеси і Миколаєва: 1-а кат. 110%, 2-а кат. 130%; 4200 до 7200 крб. вкл.; в місці перебування уряду: 1-а кат. 100%, 2-а кат. 120%; для провінцій: 1-а кат. 80%, 2-а кат. 100%; в мм. Одеси і Миколаєва: 1-а кат. 90%, 2-а 110%; 7200 до 10000 крб. вкл.; в місці перебування уряду: 1-а 90%, 2-а 100%; для провінцій: 1-а 70%, 2-а 80%; в мм. Одесі та Миколаєві: 1-а 80%, 2-а 90%. 10000 та 15000 крб. вкл.: в місці перебування уряду: 1-а 70%, 2-а 80%; для провінцій: 1-а 50%, 2-а 60%; в мм. Одесі та Миколаєві: 1-а 60%, 2-а 70%; вище 15000 крб. в місці перебування уряду: 1-а 50%, 2-а 60%; для провінцій: 1-а 40%, 2-а 50%; в мм. Одесі та Миколаєві: 1-а 45%, 2-а 55%.

Ці відсоткові надбавки до утримання ніяким одчисленням не підлягають і виплачуються одночасно з утриманням.

Закон цей вводиться в життя на території, яка знаходилась в час його затвердження під владою Директорії УНР з 1 червня 1919 р., а в інших місцях з часу переходу їх під владу Директорії УНР.

Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 581–583.

№ 580

26 серпня 1919 р. – Повідомлення газети “Україна” про ухвалення Директорією УНР постанови стосовно поліпшення матеріального становища службовців урядових установ у м. Кам’янці-Подільському

Розгрузка м. Кам’янця і збільшення добових служачим

Високою Директорією ухвалена постанова про розгрузку м. Кам’янця на Поділлю, відокремлення його з повітом з фронтової смуги, про зняття в місті і повіті військового стану і про поліпшення матеріального становища служачих урядових установ, перебуваючих в м. Кам’янці. В першу чергу мусять бути вивезеними військові штаби. Міністру народного господарства доручається подбати про постачання кооперативів службовців урядових установ харчовими продуктами по твердих цінах. Служачим центральних і місцевих установ, які перебувають в м. Кам’янці на Поділлі, збільшуються добові гроші в такий спосіб: для служачих, які одержують добові гроші на підставі закону від 10 лютого 1919 р. “Про виплату добових грошей співробітникам державних установ на випадок евакуації”, подвоюються зазначені в цьому законі оклади добових грошей; для служачих, які одержують добові гроші на підставі постанови від 14 квітня 1919 р. “Про видачу добових грошей з приводу дорожнечі служачим місцевих урядових інституцій мм. Кам’янця-Подільського, Проскурова й Рівного за час перебування в цих містах центральних установ” та на підставі постанови від 18 липня 1919 р. “Про добові гроші служачим центральних урядових установ, які не одержують евакуаційних добових грошей”, збільшуються зазначені в цих постановах оклади добових грошей на п’ятдесят гривень кожний оклад. Збільшення добових грошей не поширюється на служачих, які одержують даремний харчовий пайок. Видача збільшених добових грошей починається з 1 серпня 1919 р. і припиняється окремою постановою Ради Народних Міністрів по внесенню міністра фінансів.

Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 587.

№ 581

30 серпня 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 179) Ради Народних Міністрів про призначення Директорією УНР Ісаака Мазепи Головою Ради Міністрів замість звільненого “з огляду на перевтому” від обов’язків Голови Бориса Мартоса з оголошенням останньому щирої подяки “за його корисну для республіки працю”

Головував: І. Мазепа

Присутні міністри: Б. Мартос, С. Вітик, А. Лівницький, М. Шадлун, О. Безпалко, т. в. о. військового міністра В. Петров, керуючий міністерством пошт і телеграфів І. Паливода, тимч. керуючий міністерством єврейських справ П. Красний, т. в. о. керуючого міністерством морських справ [М.] Злобін, товариш міністра

земельних справ І. Черноус, т. в. о. державного контролера І. Кабачков, державний секретар Л. Шрамченко

Секретарював: В. Крушинський

На засіданні був присутній головний державний інспектор [В.] Кедровський

Засідання відчинено о 8-год. вечора.

І. Слухали: Повідомлення в порядку інформації голови Ради Міністрів і міністра внутрішніх справ І. Мазепи про призначення його Високою Директорією головою Ради Міністрів замість звільненого з огляду на перевтому від обов'язків голови Ради Народних Міністрів згідно з проханням Бориса Миколайовича Мартоса, а також висловлене п. Мазепою прохання до Ради Міністрів про спільну допомогу його в тій важкій праці, яка чекає його на посаді голови Ради Міністрів.

Постановили: [1]) Повідомлення голови Ради Народних Міністрів п. Мазепи прийняти до відома. 2) Висловити від імені Ради Міністрів б. голові Ради Міністрів Б. М. Мартосу щиру подяку за його корисну для республіки працю, а також жаль з приводу того, що надірвані сили його не залишають можливості Борису Миколайовичу і надалі продовжувати умілу свою працю на посаді голови Ради Міністрів.

[...]

Оригінал за належними підписами.

3 оригіналом згідно: Секретар Ради Народних Міністрів
[підпис]

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 152 і зв. Засвідчена копія. Машинопис. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 479.

№ 582

15 вересня 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 192) Ради Народних Міністрів про ухвалення проекту штатів державних інспекторів

Головував: М. Шадлун

Присутні міністри: С. Тимошенко, О. Безпалко, С. Вітик, в. о. військового міністра В. Петров, керуючий міністерством пошт і телеграфів І. Паливода, тимч. керуючий міністерством єврейських справ П. Красний, керуючий міністерством преси й пропаганди Т. Черкаський, т. в. о. кер. міністерством морських справ [М.] Злобін, тов. міністра народної освіти П. Холодний, т. в. о. державного контролера І. Кабачков, державний секретар Л. Шрамченко.

Секретарював: В. Крушинський

На засіданні був присутнім пом. головного державного інспектора [І.] Романченко.

Засідання відчинено о 7 1/2 год. вечора.

[...]

II. Слухали: Доклад заступника головного державного інспектора проекту штатів державних інспекторів.

Постановили: Проект штатів державних інспекторів ухвалити в редакції запропонованій фінансовою комісією з поправками, а саме: в штатах 4.1 (управління головного державного інспектора) замість 2 помішників головного державного інспектора встановити 3; замість посади секретаря ввести посаду урядовця для доручень (він же особистий секретар) IV класи з окладом утримання в 26.400 гр. на рік; штати 4.2. (державний інспектор Дієвої армії) викреслити. В штатах 4.9. (головного управління Генерального штабу) і 4.13 (державний інспектор управління головного постачання) державного інспектора по класу посади прирівняти до класи посади начальника ГУГШ і головного начальника постачання і встановити їм оклад платні по 36.000 гр. на рік. В штатах державного інспектора Кордонного корпусу посаду Державного інспектора прирівняти до III класи з платнею 36.000 гр. на рік. державному інспектору Кордонної бригади встановити платню 30.000 гр. на рік і його помічників – 24.000 гр. на рік і державному інспекторові відділу Пограничного корпусу встановити платню – 26.400 гр. на рік. [...]

Оригінал за належними підписами.

3 оригіналом згідно: Секретар Ради Народних Міністрів [підпис]

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 16, арк. 84–85 зв. Засвідчена копія. Машинопис. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 502–504.

№ 583

16 вересня 1919 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки про асигнування на представництво і пов'язані з ним "безвідчитні" видатки

Асигнувати в розпорядження Голови Ради Міністрів з 50-ти мільйонного фонду по переведенню непередбачених й секретних видатків безпосереднім розпорядженням Директорії Української Народної Республіки два мільйони чотириста двадцять тисяч гривень для видачі в безвідчитні видатки на представництво та зв'язані з ним видатки п.п. Міністрам, Керуючим Міністерствами і Товаришам Міністрів по прикладеному списку*.

Голова Директорії

Члени:

Керуючий справами Директорії

С. Петлюра

А. Макаренко

Ф. Швець

М. Миронович

ЦДАВО, ф. 1429, оп. 1, спр. 1, арк. 28. Оригінал. Машинопис.

* Список відсутній.

26 вересня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 198) Ради Народних Міністрів про встановлення для центральних і місцевих державних установ 6-годинного робочого дня, єдиних службових годин (від 9-ї ранку до 3-ї год. пополудні), вартування у позаслужбові години (без зарахування варті позаслужбовою працею); запровадження в усіх урядових установах такого ритму роботи, який би “відповідав вимогам життя і загального напруження державної праці”

Головував: І. Огієнко

Присутні міністри: С. Тимошенко, С. Вітик, П. Красний, Т. Черкаський, Б. Мартос, в. о. військового міністра В. Петров, керуючий міністерством пошт і телеграфів І. Паливода, товариші міністрів: П. Холодний і С. Гольдельман, т. в. о. державного контролера І. Кабачков, державний секретар Л. Шрамченко

Секретарював: В. Крушинський

Засідання відчинено о 7 3/4 год. вечора.

[...]

ІІ. Слухали: Доклад листа Директорії від 21 вересня на ім'я голови Ради Народних Міністрів в справі праці міністерств.

Постановили: Листа Директорії прийняти до відома і ухвалити:

1) підтвердити, що канцелярська праця у всіх державних, як центральних, так і місцевих установах, повинна провадитись щодня крім неділь та свят 6 год. на добу і встановити одноманітні для всіх відомств службові години від 9 годин ранку до 3 по обіді. (В інституціях міністерства шляхів, військового, пошт і телеграфів та інш., де по умовах праці визначені інші службові години, залишити існуючі нині години праці).

2) Встановити у всіх інституціях в позаслужбові години варту урядовців, в буденні дні від 3 по обіді і не менш ніж до 9 вечора і в свята та неділі від 9 ранку і не менш ніж до 9 год. вечора. Зазначену варту позаслужбовою працею не вважати і визнати, що загальне число годин праці і вартування для урядовця може перевищувати 6 службових годин на добу.

3) Просити всіх міністрів зробити по відомствах відповідні зарядження, щоби темп праці в установах відомства відповідав вимогам життя і загального напруження державної праці.

Окрема думка міністра преси й пропаганди: “Приймаючи на увагу те, що 6 годин, робочий день для урядовців державних установ визначено законом, вважаю недопустимим постанову Ради Міністрів про працю вартових урядовців в позаурядові години поперех 6 годин праці без платні за позачергову працю. Т. Черкаський” [...].

Оригінал за належними підписами.

З оригіналом згідно: Секретар Ради Народних міністрів

[підпис]

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 16, арк. 96–97. Засвідчена копія. Машинопис. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 519–520.

№ 585

3 жовтня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 205) Ради Народних Міністрів про асигнування коштів з державної скарбниці “як одноразової допомоги на лікування” отаманам Василеві Тютюннику та Володимирові Сінклеру, які на вищих військових посадах “в найтяжчі часи для УНР чесно і совісно виконували свої обов’язки”

Ч. 205

Головував: І. Мазепа

Присутні міністри: Д. Одрина, М. Шалдун, І. Огієнко, С. Тимошенко, О. Безпалко, Б. Мартос, П. Красний, в. о. військового міністра В. Петров, керуючий міністерством пошт і телеграфів І. Паливода, товариш міністра П. Холодний, т. в. о. державного контролера І. Кабачков, головний державний інспектор [В.] Кедоровський, державний секретар Л. Шрамченко

Секретарював: В. Крушинський

[...]

IV. Слухали: Доклад листа Головного отамана на ім’я голови Ради Народних Міністрів в справі асигнування сум, яко допомоги на лікування бувшим в. о. командуючому Наддніпрянською армією отаману Тютюннику і в. о. начштабу тієї ж армії отаману Сінклеру.

Постановили: Приймаючи на увагу заслуги отаманів Тютюнника і Сінклера перед республікою, першого на посту начштабу Дієвої і далі в. о. командуючого Наддніпрянською армією і другого, яко генерал-квартирмейстра штабармії, а далі в. о. начштабу Наддніпрянської, на яких постах обидва вони, починаючи з Києва і до нині в найтяжчі часи для УНР чесно і совісно виконували свої обов’язки і працювали з напруженням всіх сил, Рада Міністрів ухвалила асигнувати з коштів державної скарбниці отаманам [В.] Тютюннику і [В.] Сінклеру одноразову допомогу на лікування по 60.000 гривень кожному [...].

Оригінал за належними підписами.

З оригіналом згідно: Секретар Ради Народних Міністрів [підпис]

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 16, арк. 105–106 зв. Засвідчена копія. Машинопис. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 533–535.

№ 586

13 жовтня 1919 р. – “Закон про урочисту обітницю Директорії, міністрів, урядовців і суддів та присягу військових на вірність Українській Народній Республіці”, ухвалений Радою Народних Міністрів; форми присяги

На зміну та доповнення попередніх законів встановити такі форми урочистої обітниці на вірність Українській Народній Республіці.

І. УРОЧИСТА ОБІТНИЦЯ ДИРЕКТОРІЇ

Ми, Директорія Української Народньої Республіки, даємо цю прилюдну

урочисту обітницю, що вірно будемо служити Народові України і утвореній ним Українській Народній Республіці, волю синів її, національну, релігійну та горожанську невпинно боронитимемо, всі сили свої обіцяємо покласти аби закріпити народно-республіканський устрій України основним законом, організовано виявленій волі народа будемо коритися; в державному управлінню будемо керуватися тільки волею народа на його добробут і благо Республіки, стоятимом на сторожі її інтересів та скарбів, ні в чому не порушимо її законів, пильно стояти будем, аби встановлені закони ретельно й справедливо всіма виконувались і правда ні в чому не порушувалась.

II. УРОЧИСТА ОБІТНИЦЯ МІНІСТРІВ

Я, нижчепідписаний, даю цю прилюдну урочисту обітницю, що вірно служитиму Народові України і утвореній ним Українській Народній Республіці та її Верховній Владі. В державному управлінню буду керуватись тільки благом Народу й Республіки, обов'язки свої виконуватиму чесно й сумлінно, пильнуватиму аби встановлені Директорією закони всіма неодмінно виконувались і правда ні в чому не порушувалась; урядові тайни берегтиму і всіма силами стоятиму на сторожі інтересів Народу та скарбів Української Народної Республіки.

III. УРОЧИСТА ОБІТНИЦЯ УРЯДОВЦІВ

Я, нижчепідписаний, даю цю прилюдну урочисту обітницю, що буду вірно служити Українській Народній Республіці та її Верховній Владі; покладені на мене правительством, обов'язки служби буду виконувати з повним напруженням сил, чесно і сумлінно, керуючись лише благом Народу й Республіки та законами її, не жаліючи життя для своєї Батьківщини; всяку довірену мені по службі таємницю берегтиму, державне майно оберігатиму і на свою користь нічого проти служби й обітниці не робитиму.

IV. УРОЧИСТА ОБІТНИЦЯ СУДДІВ

Я, нижчепідписаний, даю цю прилюдну урочисту обітницю, що буду вірно служити Українській Народній Республіці та її Верховній Владі, непохитно оберігатиму гідність стану судді, всяку довірену мені по службі таємницю берегтиму, обов'язки свої виконуватиму чесно й сумлінно; державне майно оберігатиму і на свою користь нічого проти служби й обітниці не робитиму, закони затверджені Верховною Владою Української Народної Республіки твердо виконуватиму, суд чинитиму справедливо, як закон і совість мені каже.

V. ВІЙСЬКОВА ПРИСЯГА

Клянусь честю громадянина Української Народної Республіки і торжественно присягаю Всемогутему Богу вірно Українській Народній Республіці служити, слухняно повисуватися її Верховній Владі Директорії, Правительству і Народній Армії.

Присягаю поважати і захищати накази і всякі припоручення їх по службі, точно їх виконувати супроти всякого ворога Української Народної Республіки та трудящого люду, хто б цей ворог не був і де тільки воля Верховної Республіканської

[Влади] буде вимагати: на воді, на суші, у воздуху, вдень і вночі, в боях, наступах, сутичках і всякого роду підприємствах, словом на кожному місці, у всяку пору і кожнім випадку хоробро [і] мужно до останньої краплі крови боротися. Своїх військових частин, прапорів і зброї ні в [жоднім] разі не кидати, з ворогом ні в які, навіть найменші, порозуміння не входити, завжди поводитися так, як цього військові закони та честь воїна-лицаря вимагають, в цей спосіб і честью жити і честью умерти.

В цьому мені, Святий Боже, [моя любов] до країни Рідної та її народу, допоможи.

Голова Кабінету* Народніх Міністрів

І. Мазепа

Державний Секретарь

Л. Шрамченко

З оригіналом згідно:

Старший діловод Департаменту законодавчих справ Державної Канцелярії

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 16, арк. 115 і зв. Незасвідчена копія. Склограф. прим.

№ 587

13 жовтня 1919 р. Кам'янець-Подільський. – Звернення загальних зборів Українського Кирило-Мефодіївського братства до Директорії Української Народної Республіки про прийняття церковної присяги на вірність українському народу

Українське Кирило-Методієвське Брацтво, що складається переважно з українського селянства, робітництва і представників українських організацій, довідавшись, що присяга Високої Директорії на вірність Українській Народній Республіці обернута на лише громадянську обіцянку, на загальних зборах 12 цього жовтня обговорило це питання. Промовцями зазначено: 1) що присяга Високої Директорії повинна мати велике значення для всієї української людності, і треба дуже рахуватися з тим, яке враження зробить це перш за все на військо, з осіб з того боку, що військо приводиться до церковної присяги, а Висока Директорія дає тільки громадянству обіцянку; 2) свято присяги для того і робиться, щоб об'єднати українську владу з народом, з осіб з селянством, яке являє з себе головний ґрунт Української державності, і треба дуже рахуватися з тим, що в селянстві зараз кріпко піднявся релігійний рух, що селянство одностайно повстало проти більшовицької влади, яко безрелігійної, і бажає бачити свою владу релігійною і 3) дуже бажано, щоб головний ворог наш Денікін, що скрізь підкреслює свою церковність, не скористував би безрелігійну присягу Українській Владі і не повернув би на свій бік серця українського селянства.

Щиро зазначаючи, що Висока Директорія є дійсна і найлучша влада Української Народної Республіки, Кирило-Методієвське Брацтво взяло на себе сміливість прохати Високу Директорію не одмовитися прийняти церковну присягу на вірність українському народові, позаяк тільки така присяга буде мати добрий

* Так у тексті.

вплив на народ і на військо, і не дасть можливості ворогам нашої Державності скористувати обітницею для її зруйнування.

Для виконання цього прохання Брацтво обрало делегацію в складі членів: Грабини, Гордовського, Котеленця і Опарена.

Щоб не руйнувати виробленої вже церемонії на площі, Брацтво пропонувало б Високій Директорії виповнити церковну присягу так: Директорія прибуває до Собору, де приймає зустріч од народа з хлібом-сіллю, потім слухає Службу Божу, після якої зараз приймає в Соборі присягу і потім від'їжджає на площу, де читає Універсал, приймає обітницю Міністрів і Урядовців, а потім від своїх пан-отців приймають присягу війська. Позаяк війська приймають церковну присягу, то для військ повинно бути відправлено молебствие на площі, і ми певні, що і нарід з Собору побажає йти з Собору з Хрестним ходом на цей молебен, і прийде тоді, коли обіцянка Міністрів і Урядовців уже відбудеться, і вони можуть собі йти, куди хочуть, але дуже бажано, щоб Висока Директорія осталась з Українським військом і з народом на цьому молебстві.

13 жовтня 1919 року, м. Кам'янець-Подільський

Голова зборів

проф. В. Біднов

Секретар

Іван Котеленець

ЦДАВО, ф. 1429, оп. 1, спр. 14, арк. 5 і зв. Оригінал. Машинопис.

№ 588

21 жовтня 1919 р. – 3 повідомлення газети “Україна” про встановлення Директорією УНР порядку оплати участі службовців центральних урядових установ у засіданнях різних комісій

Радою Міністрів ухвалено, а Високою Директорією затверджено: На зміну п. 7 додатку по закону 26 червня 1918 року про нормальний розпис утримання служачих в центральних урядових установах цивільного відомства (Держ. вістник 1918 р. ч. 20) встановить для всіх відомств такі норми платні за участь в комісіях:

1) Урядовці державних установ, закликані до комісії другого відомства, до котрого вони належать, за участь в цих комісіях в службові години окремої платні не одержують, за участь же в цих комісіях в позаслужбові години одержують по 50 гривень за засідання.

2) Урядовці державних установ, покликані до комісії другого відомства як фахівці, за участь в цих комісіях в позаслужбові години одержують по 100 гривень за засідання.

3) Фахівці, котрі не обсаджують посад в державних установах, за участь в комісіях одержують по 150 гривень за засідання.

Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 606.

31 жовтня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 223) Ради Народних Міністрів про надання одноразової допомоги урядовцям центральних і місцевих установ

Головував: Д. Одрина

Присутні міністри: С. Тимошенко, Т. Черкаський, П. Красний, в. о. військового міністра В. Петров, керуючий міністерством пошт і телеграфів І. Паливода, товариші міністрів Г. Солодарь, І. Черноус, П. Холодний, заступник міністра праці С. Стебельський, головний державний інспектор [В.] Кедровський, т. в. о. державного контролера І. Кабачков, державний секретар Л. Шрамченко

Секретарював: В. Крушинський

Засідання відчинено о 8 год. вечора.

[...]

IV. Слухали: Доклад міністра праці та державного секретаря проекту постанови про одноразову допомогу урядовцям центральних і місцевих установ на придбання одягу й допомогу родині.

Постановили: 1) Ухвалити в редакції, запропонованій фінансовою комісією (Журнал 4.393) з поправками, а саме: початок ст. 1. викласти так: “штатним і вільнонайманим служачим центральних і місцевих державних установ, які евакуйовались і перебувають на службі... і т.д.” в примітці до статті зазначити, що родинною розуміються діти не до 18 років, а до 16; ст. 2 викреслити. Кінець ст. 3. викласти так: “видати допомогу з приводу дорожнечі в розмірі: одиноким двохмісячного, а жонатим, або маючим дітей трьохмісячного окладу утримання з відсотковими добавками по закону 15 серпня 1919 року”; п. 4 викласти так: “в тих випадках, коли в урядових інституціях служить чоловік та його дружина, допомога видається обом в розмірі 75% встановленої для придбання одягу чи по п. 3, встановлену для одиноких”. В п. 6 викреслити слова: “служачі місцевих установ”, п. 7 викреслити.

До законопроекту додати пункт: “видатки по цьому закону провадяться після задоволення видатків по негайних потребах армії, що вирішується міністром фінансів, міністром військовим та державним контролером”.

2) Доручити військовому міністрові розробити і внести в ближчій часі до Ради Міністрів законопроект про видачу допомог, на зазначену в цій законопроекті мету, родинам вояків.

[...]

Засідання зачинено о 12 ½ год. вночі.

Оригінал за належними підписами.

З оригіналом згідно:

Секретар Ради Народних Міністрів

В. Крушинський

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 184–184 зв. Засвідчена копія. Машинопис. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 568–569.

10 листопада 1919 р. – Витяг з журналу засідання (ч. 231) Ради Народних Міністрів про мобілізацію урядовців центральних та місцевих державних установ

Слухали: Питання в зв'язку з мобілізацією урядовців центральних установ.

Постановили: Обговоривши зазначене питання та беручи на увагу сучасне становище, Рада Міністрів ухвалила: 1) від мобілізації по посадах звільняються міністри, товариші міністрів, директори департаментів та члени ради міністра. Щодо інших співробітників, то всі військовозобов'язані, підлягаючі мобілізації, мобілізуються. Мобілізуються також, по вирішенні відповідного міністра і ті не військовозобов'язані, відкомандирування яких від установ не відіб'ється руйнующе на справі міністерств. Необхідна кількість урядовців, які залишаються в міністерстві, визначаються відповідним міністром в порозумінню з комісією при міністрі праці. В разі відсутності порозуміння справа передається на вирішення Ради Міністрів.

2) Питання про залишення в міністерстві кого з урядовців військовозобов'язаних і підлягаючих мобілізації, вирішає військовий міністр після порозуміння в справі цього залишення відповідного міністра з комісією при міністрі праці.

Підлеглими мобілізації вважаються ті, хто згідно з існуючими законами повинен нині знаходитись у війську, але не перебуває зараз там, з огляду на обсадження посади в інституції.

3) Для вирішення питання щодо встановлення норми необхідної кількості урядовців для кожного міністерства, просити всіх п.п. міністрів не пізніше завтрашнього дня надіслати до міністерства праці списки, окремо на військовозобов'язаних, що підлягають мобілізації, окремо на невійськовозобов'язаних, що можуть бути відряджені для праці на оборону, і окремо на тих же невійськовозобов'язаних, що відряджені бути не можуть. В списках зазначити: рік народження, фах, посаду в міністерстві і крім того в першому списку військову рангу кожного, рід зброї та примітку про необхідність його в міністерстві.

Слухали: Доклад міністра праці про намічені комісією, заснованою при ній, плани в справі мобілізації урядовців місцевих державних та громадських установ, а також в справі праці цієї комісії взагалі.

Постановили: Заслухавши доклад міністра праці в справі мобілізації місцевих державних та громадських установ, а також про план майбутньої діяльності комісії, Рада Міністрів постановила: 1) Ухвалити заснувати при цій комісії для виконавчої праці бюро. 2) Побільшити її склад представниками по одному від губернського та міського самоврядування, місцевого комітету оборони, а також представника центральної спілки урядовців м. Кам'янця. Питання, які дотикаються справ центральних установ, а також питання принципового характеру вирішуються комісією в складі, зазначенім в постанові Ради Міністрів від 9 листопада п. V. 3) Надати комісії право по ходатайствах місцевих державних та громадських установ порушувати перед військовим міністром ходатайства про залишення військовозобов'язаних урядовців цих установ на їх посадах. 4) Надати комісії

право контролю за працею урядовців, відряджених комісією для праці на оборону, а також і за працею тих, що залишаються в установах. 5) Питання про кількість урядовців, які залишаються в місцевих державних, громадських установах вирішує комісія в порозумінні з відповідною установою. В разі відсутності порозуміння, постанова комісії не є остаточною. 6) Надати міністрові внутрішніх справ право перевести мобілізацію згідно з законом про трудову повинність через комісію при міністрові праці для переведення зазначеної мобілізації, надати право комісії поповнити свій склад представниками установ та організацій, які входять в склад комісій по переведенню закону про трудову повинність. 7) Просити міністра фінансів внести в найближчій часі до Ради Міністрів законопроект про державний податок на потреби республіки.

З проектом оригіналу згідно:

Секретар Ради Народних Міністрів

З копією згідно: за в. о. юрисконсульта

В. Крушинський

[підпис]

ЦДАВО, ф. 1065, оп. 1, спр. 14, арк. 190 і зв. Копія з копії. Машинопис. Опубл.: Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. – Т. 1. – К., 2006. – С. 273–274.

№ 591

12 листопада 1919 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки “Про видачу одноразової допомоги евакуйованим служачим центральних і місцевих державних установ на придбання одягу і допомоги родинам їх, а також іншим служачим центральних і місцевих державних установ – з приводу дорожнечі”, ухвалена Радою Народних Міністрів

І. Видати евакуйованим служачим центральних і місцевих державних установ на придбання одягу і допомоги родинам їх, а також іншим служачим центральних і місцевих державних установ з приводу дорожнечі одноразову, без вичоту, допомогу на слідуючих підставах:

1) Штатним і вільнонаємним служачим центральних і місцевих державних установ, які евакуювалися і перебували на службі в зазначених установах в день затвердження цієї постанови, видати допомогу:

а) на придбання одягу – всім в розмірі шестимісячного окладу утримання, з відсотковими надбавками по закону 15 серпня 1919 року (Вістник Державних Законів вип. 33, Ч. 481).

б) на допомогу родинам – тим служачим, родини яких залишилися на території, занятій ворогом, – в розмірі чотирьохмісячного, а тим, родини яких знаходяться на території не занятій ворогом – в розмірі двохмісячного окладу утримання з відсотковими надбавками по закону 15 серпня 1919 року (Вістник Державних Законів вип. 33, Ч. 481).

Примітка: Під родиною розуміються: дружина, діти віком до 16 років, як шлюбні так і позашлюбні.

в) Всім іншим, крім зазначених в ст. 1 цієї постанови служачим центральних і місцевих державних установ, котрі перебували на службі в зазначених установах в день затвердження цієї постанови видати допомогу з приводу дорожнечі в розмірі: одиноким – двохмісячного, а жонатим або маючим дітей – трьохмісячного окладу утримання з відсотковими надбавками по закону 15 серпня 1919 року.

3) В тих випадках, коли в державних інституціях служать чоловік та його дружина, допомога видається обом в розмірі 75% допомоги, встановленої п. а) ст. 1 на одяг чи ст. 2 – для одиноких.

4) Допомога видається лише по одній посаді в розмірі, котрий відповідає більшому окладу утримання.

5) Допомоги, зазначеної в ст. 1 і 2, не одержують служачі, які мають право на даремний річковий пайок.

II. Чинність цієї постанови поширюється лише на ті місцевости, які в день її затвердження знаходилися під владою Директорії Української Народної Республіки.

III. Витрати, які викликаються переведенням в життя цієї постанови провадити з готового фонду державних прибутків, видатки з якого покрити асигнуванням з загального фонду, який було призначений по розпису 1919 року на видання надбавок з приводу дорожнечі служачим державних установ.

IV. Кошти на переведення в життя цієї постанови видаються після задоволення видатків по негайних потребах армії; питання це вирішується Міністерством Фінансів за згодою з Військовим Міністром та Державним Контрольором.

V. Постанову цю оголосити по телеграфу.

Заступник Голови Ради Народніх Міністрів
Державний секретарь

Дм. Одрин
Л. Шрамченко

ЦДАВО, ф. 1429, оп. 2, спр. 2. арк. 16 і зв. Незасвідчена копія. Склограф. примірник.

№ 592

15 листопада 1919 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки про верховне керування державними справами Республіки у разі відсутності членів Директорії

З огляду на від'їзд за кордон по державним справам Членів Директорії Андрія Макаренка та Федіра Швеця, Директорія ухвалила:

1) на час відсутності з території Української Народної Республіки Членів Директорії А. Макаренка і Ф. Швеця Верховне Керування Справами Республіки покладається на Голову Директорії п. головного отамана Симона Васильовича Петлюру, який іменем Директорії затверджує всі закони і постанови, ухвалені Радою Народніх Міністрів;

2) на випадок його смерті все Верховне Керування Державними Справами Республіки та її озброєними силами покладається на залишився в живих Членів

Директорії, або одного з них, з тим, аби вони провадили зовнішню та внутрішню політику Республіки на ґрунті її самостійності до часу скликання Представництва від Українського народу.

Оригінал підписали:

Голова директорії:

С. Петлюра

Члени:

Ф. Швець, А. Макаренко

Керуючий справами Директорії

М. Миронович

З оригіналом згідно:

Керуючий справами Директорії

М. Миронович

[печатка]

ЦДАВО, ф. 1429, оп. 2, спр. 1, арк. 9. Засвідчена копія. Машинопис.

№ 593

16 грудня 1919 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки “Про тимчасовий штатний розклад платні урядовим особам Центральних Установ У. Н. Р. на час перебування цих Установ при Ставці Головного Отамана Військ У. Н. Р.”

Про тимчасовий штатний розклад платні урядовим особам Центральних Установ У. Н. Р. на час перебування цих Установ при Ставці Головного Отамана Військ У. Н. Р.

1) Затвердити доданий до цього тимчасовий розклад платні урядовим особам Центральних Установ У. Н. Р. на час перебування цих Установ при Ставці Головного Отамана Військ У. Н. Р.

2) Надати відповідній Владі право призначати на штатні посади по Центральним Установам тимчасово – на час перебування останніх при Ставці – урядових осіб, згідно доданого до цього штатного розкладу платні і існуючих, щодо порядку призначення урядових осіб, законів, – з віднесенням видатків на утримання цих Установ на військовий фонд.

3) Видатки на канцелярські і господарські потреби Центральних Установ, перебуваючим при Ставці, переводити в міру потреби по вимоговим відомостям, затвердженим в. о. Голови Ради Народніх Міністрів, відповідним Міністром і в. о. Державного Секретаря.

4) Видачу коштів з військового фонду на утримання урядових осіб Центральних Установ, перебуваючим при Ставці, переводити по вимоговим відомостям за підписом відповідного Міністра, відповідно до ставок окладів платні, зазначених в тимчасовому штатному розкладу платні.

Постанову цю ввести в чинність з 1-го грудня 1919 року.

В. о. Голови Ради Народніх Міністрів

Андрій Ливицький

ЦДАВО, ф. 1429, оп. 2, спр. 2, арк. 29. Оригінал. Машинопис.

17 грудня 1919 р. Прага. – Із закону Чехословацької Республіки № 2 “Про зміну деяких постанов, що регулюють пенсійне забезпечення державних службовців, умови виходу їх на пенсію, а також про деякі переваги державних службовців”

Článek I.

§ 11 zákona ze dne 14. května 1896, č. 74 ř. z., se zrušuje a § 1 odst. 2 jakož i §§ 5,7,8,9,10 a 12 tohoto zákona nahražují se těmito ustanoveními:

§ 1, odst.2

Normální odpočivné státního úředníka nebo státního učitele nesmí býti vyměřeno částkou nižší než 1800 K a normální odpočivné sluhy (podúředníka a sluhy) nižší než 1400 K.

§ 5

Vdovám po státních úřednicích a státních učitelích, zařazených do určité hodnostní třídy, patří pense v této výměře:

1. Neměl-li manžel ještě nároku na pensi (§§ 1 neb 2 citov.zák.) a zemřel-li za trvání služebního poměru, ve výši 40% pensijního základu,

2. jinak ve výši 2/3 pense, již požíval manžel a nebo na kterou by měl právo, nejmeně však 40% a nejvýše 50% pensijního základu. Vdovská pense nesmí býti však nižší než 1500 K.

Neni-li oprávněné vdovy, náleží zaopatřovací požitek ve výši vdovské pense nema-jetné družce až do jiného zaopatření, žila-li se zaměstnancem ve společné domácnosti až do jeho smrti nepřetržitě nejméně po dobu 5 let, z nich aspoň po 2 léta za jeho činne služby, a měla-li s nim v této nepřetržité době dítě.

Ostatně platí pro vznik a trvání tohoto práva stejné předpisy, jako pro vdovy.

Za okolnosti hodných zvláštního zřetele může se povolití zaopatřovací požitek z cela nebo z části vdově, se kterou vstoupil zaměstnanec do manželství teprve ve výslužbě a nebo v činné službě po 60 roce věku. [...]

§ 10

Běžné normální zaopatřovací požitky vdovy a děti státního zaměstnance, který zemřel ve výslužbě, nesmějí dohromady přesahovati normální výslužně zemřelého, nesmě-ji však býti nikdy vyměřeny pro vdovy po státních úřednicích, státních učitelích částkou nižší než 1500 K a pro vdovy po sluzích (podúřednicích a sluzích) 1100 K. [...]

Článek III. A.

Ustanovení tohoto zákona platí i pro vysokoskolské profesory a pro pozůstalé příslušníky vysokoškolských profesorů, jichž se týká zákon ze dne 13. února 1919, čís. 78 Sb. z. a n., se změnami, vyplývajícími pro ně ze zákona ze dne 7. října 1919, čís. 541 Sb. z. a n., zejména i z článku I, § 2, odst.1, téhož zákona. Také platí pro ně ustanovení § 62 a § 65 zákona ze dne 25. ledna 1914, čís.15 ř. z., a § 63 téhož zákona, opraveného článkem II tohoto zákona. [...]

Článek VI.

Ustanovení tohoto zákona platí obdobně i pro zaměstnance státních drah, kteří jsou anebo stanou se členy pensijního nebo provisijního ústavu státních drah. [...]

Článek VII.

Zaměstnanci státních drah, kteří podle pensijních (provisijních) stanov státních drah a dodatečných pravidel k nim vydaných mají právo na 1½ násobné započítání služebních let, platí příspěvky přiměřeně zvýšené po dobu, než dosáhnou práva na plnou pensi (provisi). [...]

Článek X.

Vláda se zmocňuje, aby ve vhodné době rozšířila zcela nebo z části platnost tohoto zákona, po případě i jiných pravidel pensijních, platných v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, i na zaměstnance systému uherského na Slovensku. [...]

Článek XIII.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem 1. zaří 1919.

Článek XIV.

Provedením zákona pověřuji se všichni ministři.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Švehla v. r.

Habrman v. r.

Dr. Veselý v. r.

Dr. Heidler v. r.

Dr. Hodža v. r.

Dr. Winter v. r.,

jako ministr sociální péče a v zastoupení nepřítomných ministrů pro zásobování lidu a veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy

Dr. Beneš v. r.

Klofáč v. r.

Dr. Franke v. r.

Hampl v. r.

Sonntág v. r.

Staněk v. r.,

jako ministr pošty a telegrafů a v zastoupení nepřítomného ministra zemědělství

Переклад

Стаття I

§ 11 закону № 74 і [мперських] з[аконів] від 14 травня 1896 р. скасовується, а § 1, абзац 2, і також §§ 5, 7, 8, 9, 10 та 12 зазначеного закону замінюються такими приписами:

§ 1, абзац 2

Нормальна пенсія державного службовця або державного вчителя не може бути встановлена в розмірі нижче ніж 1800 К[орун], а нормальна пенсія слуги (молодшого службовця і слуги) – нижче ніж 1400 К[орун].

§ 5

Вдовам державних службовців та державних вчителів, включених до відповідних класів таблиця про ранги, надається пенсія у такому розмірі:

1. Якщо чоловік ще не мав права на пенсію (§§ 1 або 2 цитованого закону) і якщо [він] помер під час проходження служби, – у розмірі 40% основної пенсії;

2. В інших випадках у розмірі 2/3 пенсії, яку вже отримував чоловік, або на яку він мав би право, але не менше ніж 40% і не більше ніж 50% основної пенсії. Проте пенсія вдів не може бути нижче ніж 1500 К[орун].

Якщо немає законної вдови, пенсійне забезпечення у найвищому розмірі пенсії вдови надається неімущій вдові [яка жила зі службовцем у незареєстрованому шлюбі], якщо не буде іншого джерела існування і якщо вона проживала спільно зі службовцем до його смерті безперервно не менше 5 років, з них щонайменше 2 роки протягом його дійсної служби і якщо мала з ним дитину під час спільного проживання.

Решта виплат проводяться під час виникнення та дії цього права, а також приписів, які стосуються вдів.

За обставинами, гідними особливої уваги, дозволяється виплата пенсійного забезпечення цілком або частково вдові, з якою службовець вступив у шлюб тільки у відставці, або під час дійсної служби після досягнення 60-річного віку. [...]

§ 10

Звичайне нормальне пенсійне забезпечення вдови та дітей державного службовця, що помер у відставці, не може загалом перевищувати нормальну пенсію померлого, проте розмір пенсії для вдів державних службовців та державних вчителів ніколи не може бути нижчим ніж 1500 К[орун], а для вдів слуг (молодших службовців та слуг) – 1100 К[орун]. [...]

Стаття III A

Приписи цього закону дійсні для професорів вищої школи, а також і для членів родин померлих професорів вищої школи. Також їх стосується закон № 79 Зб. з. та р. від 13 лютого 1919 р. зі змінами, що впливають для них із закону № 541 Зб. з. та р. від 7 жовтня 1919 р., зокрема зі статті I, § 2, абзацу 1 цього ж закону. Також для них дійсні приписи §§ 62 та 65 закону № 15 і [мперських] з[аконів] від 25 січня 1914 р. і § 63 цього ж закону, виправлені статтею II цього ж закону. [...]

Стаття VI

Приписи цього закону також дійсні і для службовців державних шляхів, які є або можуть стати членами пенсійних або (комісійних) установ державних шляхів. [...]

Стаття VII

Службовці державних шляхів, які згідно з пенсійними (комісійними) приписами про державні шляхи та додатково виданими правилами до них, мають право на 1½-кратне обчислення службового стажу, платять внески, що відповідають збільшенню службового стажу, перш ніж отримують право на повну пенсію (комісію). [...]

Стаття X

Уряд намагатиметься, щоби у відповідний час поширити, загалом або частково, чинність цього закону або інших розпоряджень, які стосуються пенсій і які діють у Чехії, Моравії та Сілезії, і на службовців угорської системи у Словаччині. [...]

Стаття XIII

Цей закон набирає чинності 1 вересня 1919 р.

Стаття XIV

Його виконання обов'язкове для всіх міністрів.

Т. Г. Масарик в. р.

Тусар в. р.

Швегла в. р.

Габрман в. р.

Др. Веселі в. р.

Др. Гайдлер в. р.

Др. Годжа в. р.

Др. Вінтер в. р.,

як міністр соціальної опіки, та виконуючий обов'язки відсутніх міністрів постачання, охорони здоров'я та фізичного виховання

Др. Бенеш в. р.

Др. Франке в. р.

Клофач в. р.

Гампл в. р.

Зоннтаг в. р.

Станек в. р.,

як міністр пошти та телеграфу і виконуючий обов'язки відсутнього міністра сільського господарства

Sbirka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1920. – Praha, 1920. – S. 6–8. Мова чеська.

№ 595

26 січня 1920 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки Про зміну існуючих законів і постанов про видачу добових грошей з приводу евакуації і дорожнечі, ухвалена Радою народних міністрів

I. Встановлені існуючими законами і постановами добові гроші служачим державних установ з приводу евакуації і дорожнечі скасувати.

II. Встановити видачу добових грошей на дорожнечу служачим державних центральних і місцевих установ Української Народної Республіки, за винятком осіб, які мають право на даремний харчовий пайок, на нищеслідуючих підставах:

1. Відносно розміру добових грошей служачі місцевих державних установ поділяються по сімейному стану на дві категорії, згідно ст. 4 розд. II закону 15 серпня 1919 року про відсоткові надбавки до утримання на дорожнечу для служачих державних інституцій (В. Д. З. ч. 48), з розпорядженням на випадки служби в державних установах чоловіка та його дружини щодо видачі добових грошей чинності примітки до згаданої статті.

2. Добові гроші виплачуються служачим, за винятком служачих залізниць, шосейних і водяних шляхів і взагалі місцевих установ Міністерства Шляхів в слідуючому розмірі:

Для служачих з основним річним утриманням зазначеним в ст. 3 розд. II закону 15 серп. 1919 р. (В. Д. З. ч. 48)		Для служач. централън. установ	Для служач. місцев. устан. в м. Кам'янці-Под. і Проскуріві	Для служачих місцевих устан. в інших містах і повітах		
Поверх	до	гривень	I кат.	II кат.	I кат.	II кат.
1) –	8.400 грив. вкл.	240	160	200	80	120
2) 8.400 грив.	14.400 “ “	300	200	240	120	160
3) 14.400 “	20.000 “ “	360	240	280	160	200
4) 20.000 “	30.000 “ “	420	280	320	200	240
5) 30.000 “		480	320	360		

3. Служачим залізниць, шосейних і водяних шляхів і взагалі місцевих установ Міністерства Шляхів добові гроші виплачуються в слідуючому розмірі:

Для служачих, які одержують утримання		гривень на добу
1) по коефіцієнтах від 1 до 6		110
2) “ “ “ 6,8 до 9		140
3) “ “ “ 9,5 до 12,5		170
4) “ “ “ 13 до 25		200

4. Встановлені цією постановою добові гроші мілкими відчисленням не підлягають, видаються за місяць наперед і назад ні в якому разі не повертаються.

5. Видача добових грошей провадиться з готового фонду Державних Прибутків. Всі видатки на цю потребу покриваються Департаментом Державної Скарбниці з окремого фонду на видання служачим Державних Установ з приводу дорожничі надбавок до утримання, допомог та інш., які щорічно заносяться до розпису Державних Видатків в кошторисному порядку.

Добові гроші служачим Державного Банку, Державного Земельного Банку і Управління Державними Ощадними Касами відносяться на власні кошти цих установ, а добові гроші служачим урядових установ, котрі одержують утримання зі спеціальних коштів, відносяться на ці кошти, і тільки при недостатчі їх – на кошти скарбу в розмірі недостатчі.

III. Постанову цю ввести в життя на території, яка знаходилась в час ухвали постанови Радою Міністрів під Владою Директорії Української Народної Республіки, з 1 січня 1920 р., а в інших місцевостях – з часу переходу їх під владу Директорії Української народної Республіки.

IV. Постанову цю перевести в чинність по телеграфу.

Підписали: в. о. Голови Ради Народніх Міністрів	Андрій Левицький
Керуючий міністерством фінансів	А. Маршинський
З оригіналом згідно: Кер. мін. фін.	А. Маршинський
З копією згідно: Начвід. заг. кан.	[підпис]
З копією згідно: В. о. Правителя канцелярії експедиції	[підпис]

ЦДАВО, ф. 1429, оп. 1, спр. 1, арк. 43–44. Засвідчена копія. Машинопис.

29 лютого 1920 р. Прага. – Из закону Чехословацької Республіки № 121, яким запроваджувалась конституція (Конституційна грамота) Чехословацької Республіки, зокрема, про компетенції Союму Підкарпатської Русі, порядок призначення губернаторів, обрання посадовців з місцевого населення тощо

[...] Ústavní listina Československé republiky

Hlava První
Všeobecná ustanovení

§ 1

- (1) Lid je jediný zdroj veškeré státní moci v republice Československé.
(2) Ústavní listina určuje, kterými orgány svrchovaný lid si dává zákony, uvádí je ve skutek a nalézá právo. Ona také vytyčuje meze, jichž tyto orgány nesmějí překročiti, aby se nedotkly ústavně zaručených svobod občanských.

§ 2

Stát Československý jest demokratická republika, jejíž hlavou je volený president.

§ 3

(1) Území Československé republiky tvoří jednotný a nedílný celek, jehož hranice mohou býti měněny jen ústavním zákonem (čl. 1 uvoz. zák.).

(2) Nedílnou součástí tohoto celku jest a to na základě dobrovolného připojení podle smlouvy mezi hlavními a přidruženými mocnostmi a Československou republikou v Saint-Germain-en-Laye ze dne 10 září 1919 samosprávné území Podkarpatské Rusi, které bude vypraveno nejširší autonomii, slučitelnou s jednotností republiky Československé.

(3) Podkarpatská Rus má vlastní sněm, který si volí předsednictvo.

(4) Sněm Podkarpatské Rusi je příslušný usnášeti se o zákonech ve věcech jazykových, vyučovacích, naboženských, místní spravy jakož i v jiných věcech, které by naň přenesly zákony Československé republiky. Zákony usnesené sněmem Podkarpatské Rusi, projeví-li president republiky s nimi souhlas svým podpisem, vyhlašují se ve zvláštní sbírce a podepisuje je také guvernér.

(5) Podkarpatská Rus budiž v Národním shromáždění Československé republiky zastoupena přiměřeným počtem poslanců (senátorů) podle příslušných volebních řadů československých.

(6) V čele Podkarpatské Rusi je guvernér jmenovaný presidentem Československé republiky k návrhu vlády a odpovědný také sněmu Podkarpatské Rusi.

(7) Funkcionáři Podkarpatské Rusi budou podle možnosti vybíráni z jejího obyvatelstva.

(8) Podrobnosti, zvláště o právu voliti a o volitelnosti do sněmu, upravují zvláštní ustanovení.

(9) Zákon Národního shromáždění, který určí hranice Podkarpatské Rusi, tvoří součást ústavní listiny. [...]

T. G. Masaryk v. r.
Tusar v. r.
Staněk v. r.,

jako ministr pošt a telegrafů a v zastoupeni nepřítomného ministra vnitra
Houdek v. r.,
jako ministr pro zásobování lidu a v zastoupeni nepřítomného ministra veřejného
zdravotnictví a tělesné výchovy a nepřítomného ministra pro sjednocení
zákonodárství a organisace správy v republice Československé
Dr. Beneš v. r. Kľofáč v. r.
Sonntág v. r. Dr. Heidler v. r.
Habrmann v. r. Dr. Winter v. r.
Prášek v. r. Dr. Franke v. r.
Dr. Veselý v. r. Hampl v. r.

Переклад

[...] Конституційна грамота Чехословацької Республіки

Розділ перший Загальні положення

§ 1

(1) Народ є єдиним джерелом будь-якої державної влади у Чехословацькій Республіці.

(2) Конституційна грамота визначає, через які найвищі органи влади народ видає закони, надає їм чинності та відповідності праву. Вона також установлює межу, яку ці органи влади не можуть переходити, щоб не порушити конституційно гарантованих громадянських свобод.

§ 2

Чехословацька держава є демократичною республікою на чолі з обраним президентом.

§ 3

(1) Територія Чехословацької Республіки складає єдине та неподільне ціле, кордони її можуть бути змінені тільки на підставі конституційного закону (ст. 1 зазначеного закону).

(2) Невід'ємною частиною цього цілого є, на підставі добровільного приєднання, згідно з договором між Великими і Союзними державами та Чехословацькою Республікою у Сен-Жермен-ен-Ле від 10 вересня 1919 р., самоврядна територія Підкарпатської Русі, якій буде надано широку автономію, що не суперечить єдності Чехословацької Республіки.

(3) Підкарпатська Русь має власний сойм, який обирає президію.

(4) До компетенції сойму Підкарпатської Русі належить ухвалення законів у галузі мов, освіти, віросповідання, місцевого самоврядування та в інших галузях, на які не поширювались би закони Чехословацької Республіки. Закони, що ухвалені соймом Підкарпатської Русі, якщо з ними, шляхом підпису, погодиться президент Республіки, публікуються у спеціальному збірнику і їх підписує губернатор.

(5) Підкарпатська Русь у Національних зборах Чехословацької Республіки буде представлена відповідною кількістю депутатів (сенаторів), згідно з відповідними чехословацькими виборчими класами.

(6) На чолі Підкарпатської Русі знаходиться губернатор, який призначений, враховуючи пропозиції уряду, президентом Чехословацької Республіки і який несе відповідальність перед соймом Підкарпатської Русі.

(7) Посадові особи Підкарпатської Русі будуть, по можливості, обиратися з місцевого населення.

(8) Деталі, зокрема щодо права обирати та бути обраним до сойму регулює окрема постанова.

(9) Закон Національних зборів, що визначає кордони Підкарпатської Русі, утворює складову частину конституційної грамоти. [...]

Т. Г. Масарик в. р.

Тусар в. р.

Станек в. р.,

як міністр пошти та телеграфу і виконуючий обов'язки відсутнього міністра внутрішніх справ

Гоудек в. р.,

як міністр постачання і виконуючий обов'язки відсутнього міністра охорони здоров'я і фізичного виховання та відсутнього міністра з уніфікації законодавства і організації управління у Чехословацькій Республіці

Др. Бенеш в. р.

Зоннтаг в. р.

Габрман в. р.

Прашек в. р.

Др. Веселі в. р.

Клофач в. р.

Др. Гайдлер в. р.

Др. Вінтер в. р.

Др. Франке в. р.

Гампл в. р.

Sbirka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1920. – Praha, 1920. – S. 255–267. Мова чеська.

№ 597

9 квітня 1920 р. Прага. – Із закону Чехословацької Республіки № 222 “Про обчислення службового стажу державних службовців”

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1

Státním úředníkům, soudcům a učitelským osobám, na něž se vztahují ustanovení zákona ze dne 7. října 1919, č. 541 Sb. z. a n., a kteří byli před účinností jeho v úřad svůj dosazeni, propočítává se jejich celková služební doba, započitatelná (započítaná) pro zařazení a postup v dosavadním služebním poměru, podle čekatelské doby a podle lhůt časového postupu, stanovených zákonem ze dne 7. října 1919, č. 541 Sb. z. a n., pro skupinu, již se to týče, a podle takto dosaženého výsledku nastane zařazení do požitků příslušné hodnostní třídy a příslušného stupně služného.

§ 2

Ostatním státním zaměstnancům, kteří nejsou zařazení do hodnostních tříd, propočítá se jejich celková služební doba, započitatelná (započítaná) pro zařazení a postup v dosavadním služebním poměru, podle postupu, stanoveného v článku I.

§ 4 zákona ze dne 7. října 1919 č. 541 Sb. z. a n., a podle takto dosaženého výsledku nastane zařadění do příslušné platové stupnice. [...]

§ 6

Zákon tento nabude účinnosti dnem, kterým se sníží výměra drahotních přídavků, stanovená čl.9 zákona ze dne 7. října 1919, č. 541 Sb. z. a n., nejpozději však dnem 1. ledna 1921. [...]

§ 7

Provedením tohoto zákona pověřuji se všechna ministerstva.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Habrman v. r.

Hampl v. r.

Švehla v. r.,

jako ministr vnitra a v zastoupení nepřítomných ministrů pošt a telegrafů a zemědělství

Sonntág v. r.,

jako ministr financí a správce ministerstva po zásobování lidu

Dr. Winter v. r.,

jako ministr sociální péče, a v zastoupení nepřítomného ministra spravedlnosti

Dr. Hodža v. r.,

jako ministr pro sjednocení zákonodárství a organizaci správy, a v zastoupení nepřítomného ministra veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy

Dr. Heidler v. r.,

jako ministr obchodu a v zastoupení nepřítomného ministra železnic

Dr. Benes v. r.,

jako ministr zahraničních věcí a v zastoupení nepřítomného ministra národní obrany

Переклад

Національні Збори Чехословацької Республіки ухвалюють цей закон:

§ 1

Державним службовцям, суддям, педагогам, на яких поширюються норми закону № 541 Зб. з. та р. від 7 жовтня 1919 р. і які були призначені на свою посаду до того, як набрав чинності цей закон, їх загальний службовий стаж обчислюється, враховуючи їх призначення та пересування по службі, включаючи кандидатський стаж і терміни пересування по службі, установлені законом № 541 Зб. з. та р. від 7 жовтня 1919 р. для категорій [службовців], яких це стосується, і після отримання результату їх має бути включено у тарифну сітку відповідних класів і відповідного службового рангу.

§ 2

Іншим державним службовцям, які не включені до класів таблиця про ранги, службовий стаж обчислюється враховуючи їх призначення та пересування по службі згідно з термінами пересування, установленими у статті 1, § 4 закону № 541 Зб. з. та р. від 7 жовтня 1919 р., і після отримання результату їх має бути включено у відповідну тарифну сітку заробітної плати. [...]

§ 6

Цей закон набирає чинності з дня, коли зменшується розмір грошової виплати, пов'язаний з дорожнечею, встановлений ст. 9 закону № 541 Зб. з. та р. від 7 жовтня 1919 р., але не пізніше 1 січня 1921 р. [...]

§ 7

Виконання цього закону обов'язково для всіх міністерств.

Т. Г. Масарик в. р.

Габрман в. р.

Гампл в. р.

Швегла в. р.,

як міністр внутрішніх справ, і виконуючий обов'язки відсутніх міністрів пошти і телеграфу та сільського господарства

Зоннтаг в. р.,

як міністр фінансів та радник міністерства постачання

Др. Вінтер в. р.,

як міністр соціальної опіки, і виконуючий обов'язки відсутнього міністра юстиції

Др. Годжа в. р.,

як міністр уніфікації законодавства і організації управління і виконуючий обов'язки відсутнього міністра охорони здоров'я і фізичного виховання

Др. Гайдлер в. р.,

як міністр торгівлі і виконуючий обов'язки відсутнього міністра залізничного транспорту

Др. Бенеш в. р.,

як міністр закордонних справ і виконуючий обов'язки відсутнього міністра національної оборони

Sbirka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1920. – Praha, 1920. – S. 514–515. Мова чеська.

№ 598

15 квітня 1920 р. Прага. – Закон Чехословацької Республіки № 269 щодо умов проходження служби службовцями та нижчими службовцями, які служили у державній адміністрації та установах колишньої угорської держави

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1

Státní úřady bývalého státu uherského (královské uherské úřady), na Slovensku a v Podkarpatské Rusi zřízené, jsou státními úřady republiky Československé.

Příslušnost jejich a služební podřízenost řídí se platnými předpisy. Vláda může v prvních pěti letech účinnosti tohoto zákona k zjednodušení a sjednocení správy nařízením příslušnost těchto úřadu měniti, po případě úřady ty s jinými úřady sloučiti nebo zrušiti, jakož i podřízenost jejich jinak upraviti.

§ 2

Úředníci a zřízení, při úřadech v § 1 jmenovaných ustanovení, srávají se za podmínek vytčených v dalších předpisech tohoto zákona úředníky a zřízení státními a jsou jako taková podrobena zákonům a ustanovením pro státní úředníky a zřízence toho druhu v ostatních částech republiky Československé platných, zejména zákonu ze dne 25 ledna 1914, č. 15 ř. z., o služebním poměru státních úředníků a státního služebnictva (služební pragmatika), a nařízením a předpisům k němu vydaným, jakož i všem zákonům a ustanovením, kterými jsou v ostatních částech republiky Československé upraveny služební a zaopatřovací požitky státních úředníků a státního služebnictva, zejména zákonu ze dne 7. října 1919, čís. 541 Sb. z. a n., a ze dne 17. prosince 1919, čís. 2 Sb. z. a n. z. r. 1920.

Zvláštní požitky, jež se poskytují státním zaměstnancům vzhledem k mimořádným nynějším poměrům na Slovensku, nejsou tím dotčeny.

§ 3

Kdo chce býti ustanoven při úřadech v § 1 uvedených, musí splniti náležitosti, jež jsou pro služby toho druhu stanoveny ustanoveními v ostatních částech republiky Československé platnými.

V prvních pěti letech působnosti tohoto zákona mohou býti se slovením příslušného ministra ustanovování i ti, kdož, splivše všeobecné náležitosti podle odstavce 1. požadované, nemají sice zvláštních náležitostí podle odstavce 1. požadovaných, ale mají aspoň odbornou způsobilost podle uherského práva pro ta místa předepsanou.

§ 4

Úředníci a zřízení úřadů v § 1 uvedených, kteří chtějí býti u úřadů těch tvrale ustanoveni, jsou povinni, aby do lhůty 60 dnů ode dne účinnosti tohoto zákona podali u ministra splnomocněného pro správu Slovenska žádost za své ustanovení.

Předpis odstavce 1. neplatí pro úředníky a zřízence, kteří byli ústředními úřady republiky Československé při úřadech v § 1 uvedených tvrale ustanoveni anebo k úřadům těm z úřednictva ustanoveného v ostatních zemích republiky Československé službou přikázáni.

§ 5

Jestliže úředníci a zřízenci v § 4 uvedení do stanovené lhůty žádosti za své ustanoveni nepodali, má se za to, že se uplynutím lhůty dobrovolně a bez jakýchkoli nároků vzdávají svého místa.

Výrok o tom náleží příslušnému (§ 1, odstavec 2.) ústřednímu úřadů.

§ 6

Úředníci a zřízenci, kteří u úřadů v § 1 uvedených v čas působnosti tohoto zákona službu vykonávají a žádost (§ 4) za ustanovení sice včas podali, ale nebyli ustanoveni, budou dáni na odpočinek a budou jim poskytnuty zaopatřovací požitky v té míře a potud, pokud by měli na ně várok podle zákonů uherských, platných dne 28. října 1918.

V případech zvláštního zřetele hodných mohou býti tyto požitky zvýšeny. Zvýšení to však nesmí býti větší, než stanoví zásady zákona ze dne 17. prosince 1919, č. 3 Sb. z. a n. z. r. 1920.

O tom, zda mají býti přihlášení úředníci a zřízenci přijati, rozhoduje příslušný (§ 1, odstavec 2.) ústřední úřad, jenž také vyměřuje zaopatřovací požitky.

§ 7

Ustanovení § 6 platí i pro úředníky a zřízence, kteří byli u úřadů v § 1 jmenovaných ustanovení bývalým státem uherským.

Bylo-li však prokázáno, že zaměstnanci ti se za vlády republiky Československé až do působnosti tohoto zákona dopustili trestních činů proti bezpečnosti státu Československého, budou, i když by nebylo trestní řízení proti nim zahájeno, bez jakýchkoli nároku neipozději uplynutím lhůty v § 4 stanovené ze služby státní propuštění. Výrok o tom přísluší příslušnému (§ 1, odst. 2) ústřednímu úřadů v dohodě s ministerstvem vnitra.

§ 8

Ustanovení tohoto zákonaplatí obdobně také pro státní ústavy bývalého státu uherského na Slovensku a v Podkarpatské Rusi a pro úředníky a zřízence těchto ústavů, pokud byli podle práva uherského tvrale ustanovenými státními úředníky nebo zřízenci.

§ 9

Poměry osob u soudů a státních zastupitelstev bývalého státu uherského na Slovensku a v Podkarpatské Rusi (včetně trestnic) upravuje zvláštní zákon.

§ 10

Poměry osob učitelských při státních vyučovacích, vzdělávacích a vychovávacích ústavech jakož i poměry zaměstnanců státních podniků bývalého státu uherského na Slovensku a v Podkarpatské Rusi budou obdobně upraveny nářízením.

§ 11

Zákon tento nabývá účinnosti 1. května 1920. Provedením jeho pověřuje se vláda.

T.G.Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Dr. Franke v. r.

HAMPL v. r.

Staněk v. r.

Prášek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Švehla v. r.

Dr. Winter v. r.

Dr. Veselý v. r.

Dr. Beneš v. r.

Dr. Heidler v. r.

Habrman v. r.

Klofáč v. r.

Dr. Hodža v. r.

Sonntág v. r.

jako ministr financí a správce ministerstva pro zásobování lidu

Переклад

Національні Збори Чехословацької Республіки ухвалили цей закон:

§ 1

Державні установи колишньої Угорської держави (угорські королівські установи), утворені на території Словаччини та Підкарпатської Русі, є державними установами Чехословацької Республіки.

Їхня компетенція і службова підпорядкованість регулюються чинними приписами. Уряд може протягом перших п'яти років дії цього закону, з метою спро-

щення та об'єднання управління, [своєю] постановою змінити компетенцію цих установ, в окремих випадках з'єднувати або роз'єднувати ці установи з іншими установами, а також змінювати їх підпорядкованість.

§ 2

Службовці та нижчі службовці в установах, зазначених у § 1, стають, в умовах, визначених у подальших приписах цього закону, державними службовцями та нижчими службовцями і як такі підкоряються законам та приписам про державних службовців та нижчих службовців цього роду, чинним в інших частинах Чехословацької Республіки, зокрема закону від 25 січня 1914 р. № 15 і [мперських] з[аконів] про службові відносини державних службовців та державних слуг (службова прагматика) і постановам та приписам, до нього виданим, а також всім законам та приписам, якими в інших частинах Чехословацької Республіки регулюються посадові та пенсійні виплати державних службовців і державних слуг, зокрема законам № 541, 3б. з. та р. від 7 жовтня 1919 р. і № 2, 3б. з. та р. від 17 грудня 1919 р. [видання] 1920 р.

Особливих виплат, які встановлені державним службовцям, враховуючи надзвичайні умови у Словаччині, цей [закон] не торкається.

§ 3

Хто хоче бути призначеним в установи, зазначені у § 1, повинен виконати формальності, які встановлені для такого роду служби приписами, діючими в інших частинах Чехословацької Республіки.

Протягом перших п'яти років дії цього закону [у зазначені установи] можуть бути, за згодою компетентного міністра, призначені і ті, хто, виконавши загальні формальності, передбачені абз. 1, хоча і не мають особливих переваг, але мають хоча б спеціальну підготовку згідно з нормами угорського права, у яких йдеться про ці посади.

§ 4

Службовці та нижчі службовці зазначених у § 1 установ, які хочуть бути прийнятими в ці установи як постійні службовці, повинні протягом 60 днів з дня набуття чинності цим законом, подати міністру, уповноваженому у справах Словаччини, прохання про своє призначення.

Припис абз. 1 не діє на службовців та нижчих службовців, які були переведені центральними установами Чехословацької Республіки в установи, зазначені у § 1, з посад, які вони займали в інших частинах республіки.

§ 5

Якщо ж службовці та нижчі службовці, зазначені у § 4, у встановлений термін не подали прохання про своє призначення, то це буде означати, що після закінчення терміну [вони] добровільно і без будь-яких вимог залишають свою посаду.

Рішення про це належить компетентному (§ 1, абз. 2) центральному органу.

§ 6

Службовці та нижчі службовці, які в установах, зазначених у § 1, під час дії цього закону виконували свої службові обов'язки і подали вчасно прохання (§ 4) про прийом на службу, однак не отримали призначення, будуть відправлені

у відставку, і їм буде запропоноване таке грошове утримання і на такий термін, на яке вони мали б право згідно з угорськими законами, чинними після 28 жовтня 1918 р.

У випадках, гідних особливої уваги, це утримання може бути збільшено. Однак це збільшення не може бути більшим ніж встановлено нормами закону від 17 грудня 1919 р. № 3 Зб. з. та р. від 1920 р.

Про те, чи може бути зроблено оголошення про прийнятих службовців та нижчих службовців, приймає рішення компетентний (§ 1, абз. 2) центральний орган, який також встановлює розмір грошового утримання.

§ 7

Приписи § 6 стосуються й тих службовців та нижчих службовців, які були прийняті до установ, зазначених у § 1, колишньою угорською державою.

Однак якщо було доведено, що ці службовці при уряді Чехословацької Республіки і до набуття чинності цього закону скоїли злочини проти безпеки Чехословацької держави, будуть, навіть якщо не було відкрито проти них судового розслідування, без будь-яких вимог не пізніше закінчення терміну, встановленого у § 4, звільнені з державної служби. Рішення про це приймає компетентний (§ 1, абз. 2) центральний орган, за згодою міністерства внутрішніх справ.

§ 8

Приписи цього закону подібним чином поширюються також і на державні установи колишньої угорської держави у Словаччині та на Підкарпатській Русі, і на службовців та нижчих службовців цих установ, оскільки, згідно з угорським правом, вони були призначені на посади державних службовців або нижчих службовців.

§ 9

Стосунки осіб у судах та державних представництвах колишньої угорської держави у Словаччині та на Підкарпатській Русі (включаючи в'язниці) регулює спеціальний закон.

§ 10

Відносини педагогічних працівників у державних учбових, освітніх та виховних установах, а також і відносини службовців державних підприємств колишньої угорської держави у Словаччині та на Підкарпатській Русі, будуть врегульовані спеціальним розпорядженням.

§ 11

Цей закон набуває чинності з 1 травня 1920 р. Введення його в дію доручається уряду.

Т. Г. Масарик в. р.

Тусар в. р.

Др. Франке в. р.

Гампл в. р.

Станек в. р.

Прашек в. р.

Др. Шробар в. р.

Швегла в. р.

Др. Вінтер в. р.

Др. Веселі в. р.

Др. Бенеш в. р.

Др. Гайдлер в. р.

Габрман в. р.

Клофач в. р.

Др. Годжа в. р.

Зоннтаг в. р.,
як міністр фінансів і радник міністерства постачання населення

Sbírka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1920. – Praha, 1920. – S. 599–600. Мова чеська.

№ 599

26 квітня 1920 р. Прага. – Із розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 356 “Про зміни Генерального статуту Підкарпатської Русі”

Na základe § 3, odst. 8., zákona ze dne 29. února 1920, č. 121 Sb. z a n., nařizuje se:

§ 1

V čele Podkarpatské Rusi je prozatimni guvernér jmenovaný presidentem Československé republiky k návrhu vlády na dobu, nežli se ustaví sněm Podkarpatské Rusi.

Prozatimni guvernér složí do rukou presidenta republiky slib tohoto znění: “Slibuji na svou čest a své svědomí, že budu svědomitě a nestranně konati své povinnosti a budu šetřiti ústavních a jiných zákonů”.

§ 2

Do působnosti guvernéra Podkarpatské Rusi přísluší:

1. zastupovati Podkarpatskou Rus při jednáních s vládou;
2. podle dalších ustanovení tohoto nařízení řídit jednání guberniální rady;
3. podepisovati nařízení a výnosy povahy normativní, vydávane civilní správou pro celé území Podkarpatské Rusi. [...]

5. Má právo vyžádati si ústní nebo písemné zprávy od viceguvernéra a jeho prostřednictvím od jednotlivých referentů civilní správy ve všech věcech, týkajících se Podkarpatské Rusi.

6. civilní správa má povinnost sdělití guvernérovi všechna zamyšlená závažnější vládní opatření, zejména, jsou-li povahy politické. Guvernér má právo zastaviti opatření viceguvernéra, o kterých se domnívá, že odporují ústavní listině neb jiným zákonům neb poškozují zájem Podkarpatské Rusi, a vyžádati si v každém takovémto případě rozhodnutí vlády. Viceguvernér v tom případě učini jen neodkladné prozatimní opatření pod vlastní odpovědností.

§ 3

Viceguvernér, jež jmenuje president republiky k návrhu vlády, zastupuje guvernéra, je-li guvernér nemocen, nepřítomen nebo zaneprázdněn, nebo je-li místo jeho dočasně neobsazeno.

Jest bezprostředním představeným všech referentů civilní správě Podkarpatské Rusi přidělených a úřadů i ústavů civilní správě přiřčených a podřízených a spřostředkuje styk mezi těmito úřady a vládou.

Spolupodepisuje všechny úřední akty guvernérovy.

Kdyby v jakékoliv otázce nebylo docíleno shody mezi guvernérem a viceguvernérem, předloží se věc k rozhodnutí vlády.

Je-li viceguvernér nemocen, nepřítomen nebo zaneprázdněn, nebo je-li místo

jeho dočasně neobsazeno, zastupuje jej konceptní úředník civilní správy hodnostní třídou nejvyšší.

§ 4

Guberniální rada skládá se z guvernéra jakožto předsedy a viceguvernéra jakožto mistopředsedy, z 10 členů volených a 4 členů jmenovaných vládou.

Členem guberniální rady může být volen neb ustanoven, komu přísluší právo voliti do poslanecké sněmovny Národního shromáždění, dosáhli-li věku 26 let. [...]

§ 6

Čtyři členy guberniální rady jmenuje vláda, vyžadavši si návrhy guvernéra.

§ 7

Sidlem guberniální rady jest Užhorod. Dle potřeby může však být svolána i do jiného místa.

§ 8

Guberniální rada schází se na pozvání guvernéra alespoň jednou za měsíc. Guverner jest však oprávněn podle potřeby svolati schůze častěji; jest povinen svolati schůzi do 14 dnů, žada-li za to alespoň pět členů volených, nebo tři členové vládou jmenování, udávajice, o čem se má jednati.

Schůze svolána budiž alespoň osm dní předem a budiž zároveň všem členům ohlášeno, o čem se má jednati. [...]

§ 11

Jednání guberniální rady řidi guverner a v jeho zaneprázdnění viceguverner.

Predmety daně na pořad jednání z podnětu vlády, guvernéra nebo viceguvernéra mají přednost. Po jejich projednání mohou členové podávati vlastní návrhy a dotazy ve všech věcech týkajících se Podkarpatské Rusi. Shůze guberniální rady jsou neverejné. [...]

§ 14

Členové voleni a vládou jmenovani mají nátok na cestovné a stravné, jako státní úředníci VI tř.hodnostni.

§ 15

Guberniální rada jest příslušná jednati o všech věcech Podkarpatské Rusi se týkajících, které jí vládou, guvernerem nebo viceguvernerem k vyjádření budou předloženy. Zejména bud'tež guberniální radě předložena všecka nařízení a výnosy normativni povahy civilní správy Podkarpatské Rusi. V naléhavých případech mohou však vydány býti nařízení nebo výnosy normativni povahy i před slyšením rady. V tom případě bud'tež předloženy guberniální radě k vyjádření dodatěcně. [...]

§ 17

Timto prozatímním statutem doplňuje a měni se generální statut pro organizaci a administraci Podkarpatské Rusi, č. 26. 536/19 m.r.

Ustavením guberniální rady podle tohoto prozatímního statutu zanikne působnost dosavadního direktoria.

Rovněž působnost administrátora zaniká.

Tusar v. r.

Švehla v. r.
Sonntág v. r.

Prášek v. r.
Klofáč v. r.

Dr. Beněš v. r.
Dr. Veselý v. r.
Habrman v. r.
Staněk v. r.

Dr. Šrobár v. r.
Dr. Heidler v. r.
Dr. Winter v. r.
Dr. Hodža v. r.

Hampl v. r.

Переклад

На підставі § 3, абз. 8 закону № 121 Зб. з. та р. від 29 лютого 1920 р., ухва-люється:

§ 1

На чолі Підкарпатської Русі знаходиться тимчасовий губернатор, який при-значається президентом Чехословацької Республіки за пропозицією уряду на термін не раніше, ніж буде скликаний сойм Підкарпатської Русі.

Тимчасовий губернатор складає присягу президенту республіки такого зміс-ту: “Обіцяю своїми честю та совістю, що буду сумлінно та неупереджено викону-вати свої обов’язки і дотримуватися конституційних та інших законів”.

§ 2

До компетенції губернатора Підкарпатської Русі належить:

1. Представляти Підкарпатську Русь під час переговорів з урядом;
2. Згідно з подальшими приписами цього розпорядження вести засідання губерніяльної ради;
3. Підписувати розпорядження та постанови нормативного характеру, які видаються Цивільним управлінням для всієї території Підкарпатської Русі. [...]
5. Має право вимагати усні або писемні відомості від віце-губернатора, а через його посередництво – від окремих референтів Цивільного управління по всіх питаннях, що стосуються Підкарпатської Русі.
6. Цивільне управління зобов’язане повідомляти губернатора про всі най-важливіші урядові заходи, що плануються, зокрема, якщо вони носять політичний характер. Губернатор має право призупинити дії віце-губернатора, які, на його думку, суперечать конституційній грамоті або іншим законам, або завдають шко-ди інтересам Підкарпатської Русі, і вимагати у кожному такому випадку рішення уряду. Віце-губернатор у цьому випадку здійснює невідкладні тимчасові заходи під свою особисту відповідальність.

§ 3

Віце-губернатор, якого також призначає президент республіки за пропо-зицією уряду, представляє губернатора, якщо губернатор хворий, відсутній чи зайнятий, або якщо його посада вакантна.

Він є безпосереднім представником всіх референтів Цивільного управління Підкарпатської Русі, а також канцелярії та установ, які входять до Цивільного управління і підпорядковані йому, здійснює зв’язок між цими установами та урядом.

Разом із губернатором підписує офіційні документи.

Якщо у будь-якому питанні не було досягнуто порозуміння між губернатором та віце-губернатором, це питання пропонується для вирішення уряду.

Якщо віце-губернатор хворий, відсутній чи зайнятий, або його посада вакантна, його представляє державний службовець найвищого класу табеля про ранги.

§ 4

Губерніальна рада складається з губернатора як голови і віце-губернатора як заступника голови, 10 обраних членів і 4 членів, призначених урядом.

Членом губерніяльної ради може бути обраний або призначений той, хто має право обирати у палату депутатів Національних зборів і який досяг 26-річного віку. [...]

§ 6

Чотирьох членів губерніяльної ради призначає уряд, спочатку розглянувши пропозиції губернатора.

§ 7

Місцем губерніяльної ради є Ужгород, проте за необхідності вона може бути скликана і в іншому місці.

§ 8

Губерніальна рада збирається за запрошенням губернатора хоча б один раз на місяць. Проте за необхідності губернатор може скликати засідання частіше; він повинен скликати засідання протягом 14 днів, якщо цього вимагають хоча б п'ять обраних членів, або 3 члени, призначені урядом, повідомивши, що вони повинні обговорювати.

Про скликання засідання повинно бути відомо за вісім днів до цього і також повинно бути оголошено всім членам, що саме вони будуть обговорювати. [...]

§ 11

Засідання губерніяльної ради веде губернатор, а якщо він зайнятий – віце-губернатор.

Питання, запропоновані до розгляду засідання за ініціативою уряду, губернатора або віце-губернатора, обговорюються у першу чергу. Після їх обговорення члени можуть подавати свої пропозиції і робити запити з питань, що стосуються Підкарпатської Русі. Засідання губерніяльної ради є не публічними. [...]

§ 14

Обрані члени і члени, призначені урядом, мають право на отримання шляхових та столових грошей, так само як і державні службовці VI класу табеля про ранги.

§ 15

Губерніальна рада компетентна обговорювати всі питання, які стосуються Підкарпатської Русі, що будуть запропоновані для обговорення урядом, губернатором або віце-губернатором. Зокрема, губерніяльній раді будуть запропоновані також всі розпорядження та постанови нормативного характеру Цивільного управління Підкарпатської Русі. Проте, у виняткових випадках, розпорядження та постанови нормативного характеру можуть бути видані і перед їх обговоренням у раді. У цьому разі вони також будуть запропоновані губерніяльній раді для обговорення додатково. [...]

§ 17

Цим тимчасовим статутом доповнюється та змінюється Генеральний статут про організацію та адміністрацію Підкарпатської Русі, № 26.536/19 м.с.

Заснуванням губерніяльної ради, згідно з цим тимчасовим статутом, припиняється діяльність попередньої директорії.

Припиняється також діяльність адміністратора.

Тусар в. р.

Швегла в. р.

Зоннтаг в. р.

Др. Бенеш в. р.

Др. Веселі в. р.

Габрман в. р.

Станек в. р.

Прашек в. р.

Клофач в. р.

Др. Шробар в. р.

Др. Гайдлер в. р.

Др. Вінтер в. р.

Др. Годжа в. р.

Гампл в. р.

Sbirka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1920. – Praha, 1920. – S. 913–914. Мова чеська.

№ 600

29 травня 1920 р. Київ. – Закон Про поліпшення матеріального стану служачих місцевих державних установ, що підлягають Українській Народній Республіці, ухвалений Радою Народних Міністрів

I. В зміну існуючих законів про грошове задоволення служачих місцевих і державних установ постановити:

1) Встановлені в Українській Народній Республіці штатні оклади основного утримання служачих місцевих Державних установ, а також оклади основної платні вільнонаємних служачих тимчасово збільшити в п'ять раз.

Примітка: В вищих наукових закладах, учительських інститутах, в середніх і вищ[их] початкових школах і в тих інших початкових школах, що знаходяться в містах і містечках, учительських семінаріях технічних і духовних школах побільшуються в п'ять раз також лекційна плата, платня за завідування кабінетами і стіпендії.

II. Чинність закону про відсоткові надбавки до утримання на дорожнечу для служачих державних інституцій припинити.

III. В зміну існуючих законів і постанов про видачу добових грошей з приводу евакуації і дорожнечі встановити видачу добових грошей на дорожнечу служачим місцевих установ, за винятком осіб, які мають право на даремний пайок і парафіяльного духовенства на нижче-слідуючих підставах:

1) Добові гроші з приводу дорожнечі виплачуються в слідуючих розмірах:

Для служачих з основним місячним утриманням, зазначеним в розд. I цього закону.

	Поверх	до			
1)	–	1 750 карб.	включно	-	200 карб.
2)	1 750 “	3 000 “	“	-	250 “
3)	3 000 “	4 200 “	“	-	300 “
4)	4 200 “	6 250 “	“	-	350 “
5)	6 250 “	– “	“	-	400 “

2) Зазначені в попередній статті норми добових грошей збільшуються для жонатих бездітних на 30% а коли у служачого маються діти, як шлюбні так і позашлюбні, то добавляється ще по 15% зазначених норм на кожну дитину віком до 16 років. Загальне збільшення добових грошей на всю родину не може перевищувати 100%.

Примітка: 1. Коли в урядових установах служить чоловік і його дружина, то добові гроші видаються кожному з них як одинокому, а коли вони ще мають дітей, то видається на кожну дитину по 15% від більшого окладу добових грошей.

Примітка: 2. Коли чоловік займає декілька посад, то добові гроші видаються по тій посаді, котрій призначено найбільший оклад утримання.

3) Встановлені цим законом добові гроші відлічкам в пенсійний капітал не підлягають і видаються з готового фонду державних прибутків на загальних встановлених для видачі добавок на дорожнечу підставах, два рази на місяць 1 і 16 числа наперед.

Добові гроші служачим Державного банку, Державного земельного банку і Управління державними ощадними касами відносяться на власні кошти цих установ, а добові гроші служачим урядових установ, котрі одержують утримання зі спеціальних коштів, відносяться на ці кошти і тільки при недостатчі них – на кошти скарбу в розмірі недостатчі.

4) Встановлені попередніми статтями оклади утримання і добових грошей видавати служачим місцевих установ з часу переходу цих установ під владу Української Народної Республіки, з умовою зарахування в належні до виплати по цьому закону суми одержаної наперед платні по інших ставках.

5) Зазначені в попередніх статтях постанови не поширюються: а) на служачих і робітників, які одержують платню на підставі окремих умов, б) на тих служачих, на котрих розповсюджується чинність постанови Ради Народніх Міністрів від 25 березня 1920 року, про поліпшення матеріального стану служачих державних установ, в) на служачих місцевих установ Міністерства шляхів, про грошове задоволення котрих має бути видана окрема постанова.

II*. Закон цей ввести в життя по телеграфу.

Голова Ради Народніх Міністрів

Мазепа

Керуючий Міністерством фінансів

А. Маршинський

З оригіналом згідно: Старший діловод Департаменту

законодавчих справ Державної канцелярії

[підпис]

ЦДАВО, ф. 1062, оп. 2, спр. 52, арк. 11–12 зв. Засвідчена копія. Машинопис.

* Так у тексті.

№ 601

8 липня 1920 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про відвідування відповідальними працівниками суботників та відміну в цей день засідань” (протокол № 31, п. 6)

1) Чтобы дать возможность ответственным работникам участвовать в субботниках, дать директиву всем центральным и местным учреждениям всякие заседания в субботу отменить.

2) От субботников освобождаются только дежурные учреждения. Это же относится и к Закордоту.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 7, арк. 43 і зв. Оригінал. Машинопис.

№ 602

25 липня 1920 р. [Відень]. – “Розпорядок” диктатора Західно-Української Народної Республіки Євгена Петрушевича “Про організацію Уряду для виконання Державної влади в Західно-Українській Народній Республіці в часі тривання повновластий Диктатора”

Арт. I

Надзвичайно важкі умовини серед яких знайшлася Західно-Українська Народня Республіка і її Уряд з розвоєм воєнних подій, викликали конечну потребу зосередження функцій Державної Влади в одних руках.

Се спонукало Президію Виділу Української Національної Ради і Державний Секретаріат перенести Актом з дати Заліщики дня 8 липня 1919 виконувані ними до того часу атрибути законодавчої та найвищої цивільної та військової Влади Державної, на мене як Диктатора Західно-Української Народної Республіки.

З того часу виконував я переняту згаданим Актом Владу в своїм імені. А коли за бігом воєнних подій зорганізований первісно Державний центральний апарат урядовий перестав на ділі бути чинним і існувати в своїм складі, полагоджував я справи Державні при помочи принагідно і відповідно до потреб хвилі складаного урядового апарату, заступаючись у вирішуванню деяких поодиноких областей адміністрації повновласниками, за іменованими будь ще Виділом Національної Ради чи Державним Секретаріатом будь назначуваними мною, які однак не мали постійного круга компетенції.

Арт. II

Повага Держави та зверх та складність єї адміністрації, вимагає, щоби існував постійно зорганізований державний апарат урядовий, відповідаючий існуючому правному станови. Під ту пору Уряд мусить бути наладжений так, щоби при додержанню закріпленого Актом з 8 липня 1919 принцип зосередження Найвищої Влади в руках Диктатора, відповів своїм завданням під оглядом здатности до систематичного ведення діл поодиноких окремих областей адміністраційних,

маючи до того ясно очеркнену і відмежовану компетенцію для кожної області адміністрації.

А що трудне положення Держави вимагає постійної присвяти переважної моєї уваги і особистого старання справам заграничної політики і справам військовим, тож являється konieczність надати так зорганізованому Урядови право ініціативи і певної самостійности в вирішуванню справ деяких областей адміністрації.

Арт. III

Щоб задовольнити сим вимогам постановляю як слідує:

Уряд Диктатора З. У. Н. Р.

§ 1

Атрибути Державної Влади, надані Диктаторові Актом з 8 липня 1919, виконуються ним через “Уряд Диктатора Західно-Української Народної Республіки”.

§ 2

Уряд цей складається з окремих самостійних відділів а імено:

а) для ведення діл входячих попередно в круг компетенції Секретаріату Справ Закордонних;

б) для ведення діл входячих попередно в круг компетенції Секретаріатів фінансів, торгівлі і промислу;

в) для справ преси і пропаганди, зокрема організації, ведення і нагляду політичної пресової служби, та політичної пропаганди, в ціли попирання інтересів Держави, – та для виконування атрибутів адміністраційної влади в справах пресових;

г) для ведення діл входячих попередно в круг ділання Державних Секретарів справ внутрішніх, судівництва, просвіти, віросповідань, рільництва, почт і телеграфів, шляхів та робіт публичних;

д) Президіяльної канцелярії Диктатора для ведення діл президіяльних, а зокрема для приймавання в законній дорозі внесень на рішення Диктатора від органів Державних, покликаних до того законом, і взагалі в справах застережених існуючими постановами до безпосереднього вирішення Диктатора; для виготовлювання в автентичнім тексті видаваних Диктатором законних постанов, розпорядків, рішень, декретів і письм, веденне їх евіденції та зберігання автентичних оригіналів; – для ведення в імені Диктатора урядової кореспонденції та для посередництва в безпосередніх урядових зносинах з ним.

§ 3

Справи, входячі в круг ділання Державного військового Секретаріату, лишаються при зорганізованій вже окремими постановами “Військовій Канцелярії Диктатора З. У. Н. Р.”, яка входить в склад Уряду як окремий відділ (Арт. III. § 2).

Розмір компетенції Уряду і покликаних до ведення його осіб

§ 4

Меньша або більша самостійність у вирішуванню справ Урядом зависить від уповажень, даних особам, поставленим Диктатором на чолі поодиноких відділів чи канцелярій (§ 2, 3).

Уповноважені Диктатора

§ 5

На чолі установлених § 2 а) б) в) г) відділів Уряду Диктатора З. У. Н. Р. стоять з правила іменовані Диктатором Уповноважені і ведуть діла свого круга компетенції при помочи іменованих Диктатором концертних і канцелярських урядників самостійно, в імені Диктатора, згідно з існуючими законними постановами і даними Диктатором інструкціями та припорученнями. Не мають однак прислугую чого Державним Секретарям права видавання законних постанов, розпорядків та загальнообов'язуючих рішень – яке застерігається Диктаторови.

§ 6

При видаванню Уповноваженими Диктатора самостійних заряджень, які тягнуть за собою видатки з державної скарбниці в рамках признаного кредиту, они є обов'язані зноситися постійно з відділом для справ фінансів (контроля державних розходів). Потребу переступлення кредиту і спори компетенційні вирішує Диктатор.

§ 7

Виймово може бути веденне поодиноких відділів доручено Диктатором референтам, які ведуть діла під його безпосереднім наглядом, з розміром компетенцій означуваним для них принагідно Диктатором.

§ 8

Розмір компетенції Військової Канцелярії Диктатора ЗУНР. Є означений існуючими постановами, які й лишаються далі в силі.

§ 9

На чолі Президіальної Канцелярії стоїть іменований Диктатором шеф Президіальної Канцелярії, який веде діла назначеного йому круга при помочи іменованих Диктатором концертних і канцелярських урядників, під безпосереднім доглядом Диктатора.

§ 10

Порядок внутрішнього ведення діл та урядових зносин поодиноких відділів Уряду між собою і на зверх, означується окремим розпорядком.

Арт. IV

Сила обов'язуюча закона з дня 4 січня 1919 ч. 2 Вістника Державних Законів і Розпорядків ЗУНР. Про спосіб оповіщення законів і розпорядків завішується.

Закони і розпорядки, видавані в часі завішення закона з дня 4 січня 1919 ч. 2 Вістника Державних Законів і Розпорядків входить в силу з днем їх затвердження Диктатором без окремого оголошення, оскільки не містять в собі иньшої постанови.

Арт. V

Розпорядок цей обов'язує з днем 1 серпня 1920.

[підпис]

[печатка]

ЦДАВО, ф. 2192, оп. 2, спр. 7, арк. 2–3 зв. Оригінал. Машинопис. Опубл.: Західно-Українська Народна Республіка. 1918–1923. – Т. 2. – Івано-Франківськ, 2001. – С. 427–430.

27 липня 1920 р. Прага. – Із розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 476 “Про тимчасову організацію політичного управління на території Підкарпатської Русі”

Na základe § 11 zákona ze dne 22. března 1920, č. 210 Sb. z. a n. o prozatimní úpravě správy politické na Slovensku, nařizuje se toto:

[...]

§ 2

Správa v župních a služnovských úřadech v území Podkarpatské Rusi, jakož i politická správa vykonávaná při úradu šefa civilni správy v Podkarpatské Rusi bude ode dne 1. ledna 1921 obstarávána pouze státními úředníky, kteří budou ustanoveni příslušnými orgány republiky.

§ 3

Úředníci tito (§ 2) podrobeni jsou zákonům a ustanovením, jež platí pro úřednictvo státní v ostatních částech republiky, zejména zákonu ze dne 25. ledna 1914, č. 15 ř. z., o služebním poměru státních úředníků a státního služebnictva (služebni pragmatice), nařízením a předpisům k němu vydaným, jakož i všem zákonům a ustanovením, kterými jsou v ostatních částech republiky upraveni služebni a zaopatřovací požitky státních úředníků a státního služebnictva. Zvláštní požitky, kteří se poskytují pro mimořádní poměry v území Podkarpatské Rusi, nejsou tím dotčeny.

Zákony a nařízení bývalé vlády uherské, jež jsou s těmito ustanoveními (odst. 1.) v odporu, pozbývají platnosti.

§ 4

V čele župního úřadu jest župan, který jest odpověděn ze správy župy.

Župan musí míti způsobilost ke konceptní službě v politické správě. Až do 1. ledna 1925 mohou býti vyjimečně ustanoveni župany také ti, kdož nemají této způsobilosti.

Županovi jest k obstarávání agendy při župním úřadě a při služnovských úřadech podle potřeby přidělen ministerstvem vnitra potřebný počet konceptního, odborného, účetního a manipulačního a sluhovského personálu.

Personál ten musí vyhovovati podmínkám, jež jsou pro služby toho druhu stanoveny platnými ustanoveními v ostatních částech republiky. Až do 1. ledna 1925 může býti se svolením ministra vnitra ustanoven také personál, jenž nevyhovuje těmto podmínkám.

Zástupcem županovým jest hodnostní třídou nejvyšší politický konceptní úředník ustanovený při župním úřadě, ačli ministr vnitra neučiní jiného opatření.

§ 5

Úředníci a zřizenci župních a služnovských úřadů v území Podkarpatské Rusi, at již byli prozatimně ustanoveni, nebo v úřadech svých prozatimně potvrzeni, at již jsou to bývali úředníci královské uherské vlády, či úředníci jini, jsou povinni podati žádost za přijetí do služby politické u šefa civilni správy Podkarpatské Rusi do 60 dni ode dne, kdy toto nařízení nabylo účinnosti. Ministr vnitra může pro mimořádně poměry tuto lhůtu i různě ustanoviti pro jednotlivě župy nebo jejich části.

Ustanovení prvního odstavce nevztahuje se na úředníky, kteří byli pro území

Podkarpatské Rusi trvale ustanoveni ústředními úřady anebo byli z úřednictva ustanoveného v ostatních částech republiky službou na Podkarpatskou Rus přikázáni.

§ 6

Jestliže úředníci ti nepodají do stanovené lhůty žádosti za přijetí, má se za to, že se uplynutím lhůty dobrovolně bez jakýchkoli nároků vzdávají místa dosud zastávaného.

§ 7

Úředníci bývalé vlády uherské, kteří byli po složení slibu věrnosti republice u úřadů župních a slůžnovských ponecháni a podali sice včas žádost za přijetí (§ 5), ale nebyli ustanoveni, budou dáni na odpočinek a budou jim poskytnuty zaopatřovací požitky, pokud by na ně měli nárok podle platných zákonů uherských.

Bylo-li však prokázáno, že úředníci tito za vlády republiky Československé třebaš prozatimně ustanoveni nebo potvrzeni, dopustili se jednání, namířených proti státu Československému, budou bez jakýchkoli nároků propuštěni, při čemž jest vyhrazeno trestně je stihati. [...]

§ 9

Nářízení toto účinkuje ode dne vyhlášení a prověsti je přísluší ministru vnitra v dohodě se zúčastněnými ministry.

Švehla v. r.,

jako náměstek ministerského předsedy a jako ministr vnitra

Dr. Engliš v. r.

Sonntág v. r.

Dr. Hotowetz v. r.

Dr. Winter v. r.

Staněk v. r.

Stříbrný v. r.

Johanis v. r.

Dr. Dèrer v. r.

Dr. Markovič v. r.

Переклад

На підставі § 11 закону № 210 36. з. та р. від 22 березня 1920 р. про тимчасову організацію політичного управління на території Словаччини, приписується таке:

[...]

§ 2

Управління в жупних та адміністративних установах на території Підкарпатської Русі, а також і політичному управлінні, що працює при канцелярії шефа Цивільного управління, з 1 січня 1921 р. буде виконуватися тільки державними службовцями, які призначатимуться відповідними органами республіки.

§ 3

Ці службовці (§ 2) підпорядковуються законам та постановам, які діють для державних службовців в інших частинах республіки, зокрема закону № 15 і [мперських] з [аконів] від 25 січня 1914 року, про умови служби державних службовців і державних слуг (служба прагматика), розпорядженням і приписам, до нього виданим, також і всім законам та постановам, якими в інших частинах республіки регулюються посадові оклади та пенсійні виплати державних службовців і державних слуг. Окремі виплати, які здійснюються у надзвичайних умовах на території Підкарпатської Русі, цим розпорядженням не регулюються.

Закони та розпорядження колишньої угорської держави, що суперечать цим приписам (абз. 1), втрачають силу.

§ 4

На чолі жупної установи знаходиться жупан, який відповідає за управління жупою.

Жупан повинен мати здібності до державної служби у політичному управлінні. До 1 січня, у виняткових випадках, можуть призначатися такі жупани, які не мають цих здібностей.

Для ведення діловодства жупану у жупну установу і в адміністративні установи, згідно з потребою, міністерством внутрішніх справ виділяється необхідна кількість службового, спеціального, бухгалтерського, канцелярського та допоміжного персоналу.

Цей персонал повинен відповідати вимогам, які для такого роду служби визначені чинними приписами в інших частинах республіки. До 1 січня 1925 року може, за згодою міністра внутрішніх справ, призначатися такий персонал, який не відповідає цим вимогам.

Заступником жупана є державний службовець політичного управління найвищого класу табеля про ранги, що призначений у жупну установу, якщо тільки міністр внутрішніх справ не вирішить інакше.

§ 5

Службовці та нижчі службовці жупних і адміністративних установ на території Підкарпатської Русі, які були тимчасово призначені або у своїх установах тимчасово затверджені, якщо йдеться про колишніх службовців угорського королівства, або інших службовців, зобов'язані подати прохання про прийом на політичну службу у шефа Цивільного управління Підкарпатської Русі протягом 60-ти днів з дня, коли це розпорядження набрало чинності. Міністр внутрішніх справ може у надзвичайних умовах визначити й інший термін для окремої жупи або її частини.

§ 6

Службовці повинні знати, що якщо вони в установлений термін не подадуть прохання про прийом, то після закінчення терміну вони добровільно, без будь-яких вимог, залишають посаду, яку вони до того часу обіймали.

§ 7

Службовці колишнього угорського королівства, які після складання присяги на відданість [Чехословацькій] Республіці були залишені у жупних та адміністративних установах, і хоча вчасно подали прохання про прийом (§ 5), але не були призначені, будуть відправлені на відпочинок, і їм буде запропонована пенсія, на яку б вони мали право згідно з чинними угорськими законами.

Проте, якщо було встановлено, що ці службовці, тимчасово призначені або затверджені чехословацьким урядом, припустилися дій, спрямованих проти Чехословацької держави, то вони будуть без будь-яких вимог звільнені, причому з правом переслідування їх по суду. [...]

§ 9

Це розпорядження набирає чинності з дня опублікування, а запровадити

його в дію належить міністру внутрішніх справ за згодою із зацікавленими міністрами.

Швегла в. р.,
як заступник голови уряду і як міністр внутрішніх справ
Др. Енґліш в. р. Зоннтаґ в. р.
Др. Готовец в. р. Др. Вінтер в. р.
Станек в. р. Стрібрний в. р.
Йоханіс в. р. Др. Дерер в. р.
Др. Марковіч в.р

Sbirka zákonů a nařizení Státu Československého. – Ročník 1920. – Praha, 1920. – S. 1220–1221.
Мова чеська.

№ 604

3 серпня 1920 р. Прага. – Розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 469 “Про заснування державної промислової бази для потреб державних службовців та вчителів”

Na základě zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 337 Sb. z. a n., nařizuje se takto:

§ 1

Zřizuje se státní nákupna oděvních potřeb pro státní zaměstnance a učitele se sádkem v Praze. Účelem jejím jest získati tyto potřeby a přikázati je za peníz státním zaměstnancům, zaměstnancům v podnicích a fondech státem spravovaných a učitelům, a jsou v činné službě nebo ve výslužbě.

§ 2

Tato státní nákupna jest právnickou osobou; výlohy s hospodařením spojené kryje z běžných příjmů.

§ 3

Bližší ustanovení o zařízení této státní nákupny obsažena jsou ve stanovách, jež budou vydány usnesením ministerské rady.

§ 4

Nařízení toto nabyvá účinnosti dnem vyhlášení; provedením jeho pověřují se ministři financí, obchodu a pro zásobování lidu a ministr, jenž řídí úřad pro zahraniční obchod.

Švehla v. r.,
jako náměstek ministerského předsedy
Dr. Beneš v. r. Dr. Engliš v. r.
Dr. Hotowetz v. r.
jako správce úřadu pro zahraniční obchod a za nepřítomného ministra obchodu
Habrman v. r. Dr. Dérer v. r.
Staněk v. r. Stríbný v. r.
Johanis v. r. Dr. Winter v. r.
Dr. Markovič v. r.

Переклад

На підставі закону № 337 Зб. з. та р. від 15 квітня 1920 р. ухвалюється таке:

§ 1

Засновується державна база для закупівлі необхідних речей для потреб державних службовців та вчителів з центром у Празі. Її метою є придбання цих необхідних речей та розподіл їх за гроші державним службовцям на підприємствах і фондах, що керуються державою, і вчителям, що перебувають на дійсній службі або у відставці.

§ 2

Ця державна закупочна база є юридичною особою; видатки, зв'язані з її господарською діяльністю, покриваються з поточних надходжень.

§ 3

Більш детальні приписи про заснування цієї державної закупівельної бази містяться у рішеннях, які будуть видані постановою Ради міністрів.

§ 4

Це розпорядження набирає чинності з дня опублікування; впровадження його в дію доручається міністрам фінансів, торгівлі та постачання населення і міністру, який керує установою зовнішньої торгівлі.

Швегла в. р.,

як заступник голови уряду

Др. Бенеш в. р.

Др. Енгліш в. р.

Др. Готовец в. р.,

як радник установи зовнішньої торгівлі та за відсутнього міністра торгівлі

Габрман в. р.

Др. Дерер в. р.

Станек в. р.

Стрібрні в. р.

Йоханіс в. р.

Др. Вінтер в. р.

Др. Маркович в. р.

Sbirka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1920. – Praha, 1920. – S. 1205–1206.
Мова чеська.

№ 605

16 серпня 1920 р. Чернівці. – Присяга на вірність румунському королю Фердинанду I, складена Юго фон Реццорі* при призначенні його інженером-архітектором I-го класу у Дирекції мостів і шляхів Буковини

Jurământ

Jur în numele lui Dumnezeu și declar pe onoarea și pe conștiința mea credință
Maiestății Sale regelui Ferdinand I Dinastiei sale și Constituțiunii țării mele.

* Батько німецькомовного прозаїка Грегора фон Реццорі.

De a aplica legile și a mă conforma lor.
Așa să-mi ajute Dumnezeu. SS
În prezența mea: SS Sec. gen.

Переклад

Присяга

Присягаю іменем Бога та заявляю своєю честю і сумлінною вірністю його величності королю Фердинанду I, його династії та Конституції моєї країни застосовувати закони та підкорятися їм. Нехай допоможе мені Бог.

[підпис]

У моїй присутності
Генеральний секретар

[підпис]

Держархів Чернівецької області, ф. 320, оп. 3, спр. 3585, арк. 53. Оригінал. Друк. прим. Мова румунська.

№ 606

30 серпня 1920 р. Відень. – “Розпорядок” диктатора Західно-Української Народної Республіки Євгена Петрушевича щодо створення при уряді кодифікаційної комісії “для справ внутрішніх, судових і комунікацій”

§ 1

Для підготовки і розроблення матеріалів, потрібних для законодавчої діяльності Уряду – утворюється при Уряді Диктатора ЗУНР для справ внутрішніх, судівництва і комунікації постійну Комісію кодифікаційну, якої члени іменують і звільняє Диктатор ЗУНР на внесені Уповноваженого для справ внутрішніх і прч.

§ 2

Завданням сеї Комісії, яка остає під проводом Уповноваженого Диктатора для справ внутрішніх, судівництва і комунікації і якої діяльність обіймає усі області адміністрації, є:

1) усталити, які закони і розпорядки видано на Західній Україні за часів української влади, та перевірити їх форму і зміст,

2) ствердити, які закони і розпорядки видано в часі, коли Всхідна Галичина була окупована через Польщу, та заопіювати, котрі з тих законів і розпорядків мусіли би бути сейчас ухилені, котрі вимагають певних змін, а котрі можуть бути без змін рециповані,

3) розслідити, які зміни в устрою держави, в законодавстві, адміністрації та організації урядів перевели по розпаді Австрії сукцесійні держави (Чехи, Нім. Австрія, Югославія),

4) уложити плян обнятя адміністрації на території Всхідної Галичини.

§ 3

Правильник для внутрішнього урядування Комісії кодифікаційної наданий

12

Диктатор Західно - Української Народної Республіки.

Ч. 138/През. 9.
I 8/1920.

Розпорядок Диктатора ЗУНР. з дня 30. серпня 1920
в справі зорганізованя комісії кодифікаційної при Уряді Диктатора ЗУНР. для справ внутрішних, судівництва і комунікації.

§ 1.

Для підготовання і розроблення матеріалів потрібних для законодавчої діяльності Уряду - утворюється при Уряді Диктатора ЗУНР. для справ внутрішних, судівництва і комунікації постійну Комісію кодифікаційну, якої членів іменує і звільняє Диктатор ЗУНР. на внесенє Уповноваженого для справ внутрішних і прч.

§ 2.

Завданням сеї Комісії, яка остає під проводом Уповноваженого Диктатора для справ внутрішних, судівництва і комунікації і якої діяльність обіймає усі області адміністрації, є :

1/ усталити, які закони і розпорядки видано на Західній Україні за часів української влади, та перевірити їх форму і зміст,

2/ ствердити, які закони і розпорядки видано в часі, коли Вхідна Галичина була окупована через Польщу, та заопініювати, котрі з тих законів і розпорядків мусілиби бути сейчас ухилені, котрі вимагають певних змін, а котрі можуть бути без змін рециповані,

3/ розслідити, які зміни в устрою держави, в законодавстві, адміністрації та організації урядів перевели по розпаді Австрії сукцесійні держави / Чехи, Нім. Австрія, Югославія /,

4/ уложити план обнятя адміністрації на території

буде Розпорядком Уповноваженого для справ внутрішніх, судівництва і комунікації.

§ 4

Розпорядок сей обов'язує з днем 30 серпня 1920.

§ 5

Виконання сего розпорядку доручую Уповноваженому для справ внутрішніх, судівництва і комунікації.

Диктатор ЗУНР

[підпис]

[печатка]

ЦДАВО, ф. 2192, оп. 2, спр. 7, арк. 12 і зв. Оригінал. Машинопис. Опубл.: Західно-Українська Народна Республіка. 1918–1923. – Т. 2. – Івано-Франківськ, 2001. – С. 441–442.

№ 607

30 вересня 1920 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про затвердження пропозиції ВУЦВК щодо поширення в УСРР закону РСФРР про звільнення членів ЦВК, наркомів, членів колегії та президії виконкому від мобілізації (протокол № 52, п. 11)

11. Предложение утвердить. Провести через Президиум ЦИК.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 7, арк. 82. Оригінал. Машинопис.

№ 608

13 листопада 1920 р. Відень. – “Розпорядок” диктатора Західно-Української Народної Республіки Євгена Петрушевича “Про виплату одноразового надзвичайного додатку до платень урядовцям та функціонерам Уряду Диктатора Західно-Української Народної Республіки та урядовцям і функціонерам Віденського Посольства Західно-Української Народної Республіки” у зв'язку з “надзвичайним піднесенням цін”

Щоби серед загального надзвичайного піднесення цін прийти урядовцям і функціонерам, які побирають сталі платні, з допомогою при заосмотренню на зиму конечними артикулами до життя – заряджую на внесенне Уповноважених Диктатора ЗУНР. Що слідує:

§ 1

Урядовці і функціонарі Уряду Диктатора ЗУНР, осілі постійно у Відні, та урядовці і функціонарі Віденського Посольства ЗУНР одержують в падолисті 1920 р. одноразовий надзвичайний додаток до платні, – оскільки повнили обов'язки службові вже перед 1 падолиста 1920.

§ 2

Підставу для обчислення сего одноразового додатку становить місячна платня кожного управленого до побору додатку, у висоті належній і платній в падолисті 1920, з Державної Каси ЗУНР.

§ 3

Титулом одноразового додатку має бути виплачено:

I) Кожному управленому без огляду на его стан родинний 35% его місячної платні [...];

II) Крім того жонатим урядовцям та функціонерам, які дійсно, в цілості або в переважній частині удержують своїх жінок, як і тим, які дійсно в цілості або в переважній частині удержують своїх дітей чи то осіб, взятих на виховання взглядно інших членів родини, –

а) 25% місячної платні для жінки,

б) 15% місячної платні для кожної дитини, особи, взятої на виховання взглядно іншого члена родини.

§ 4

Сей розпорядок обов'язує з днем нинішнім. Его виконання переведе Уповноважений для справ фінансів, торгівлі і промислу.

Диктатор ЗУНР
[печатка]

[підпис]

ЦДАВО, ф. 2192, оп. 2, спр. 7, арк. 17 і зв. Оригінал. Машинопис. Опубл.: Західно-Українська Народна Республіка. 1918–1923. – Т. 2. – Івано-Франківськ, 2001. С. 503–504.

№ 609

20 грудня 1920 р. Варшава. – Розпорядження Ради Міністрів Польської Республіки стосовно розміру оплати на відрядження, харчування та повернення коштів за дорогу державним службовцям

Na mocy postanowień o normowaniu wynagrodzeń niestałych i ubocznych, zawartych w ustawach z dn. 13 lipca 1920 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych oraz pracowników kolejowych (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 65 poz. 429–436) a tytułem częściowej zmiany rozporządzeń: z dnia 5 sierpnia 1920 r. w sprawie djet i kosztów podróży funkcjonarjuszów państwowych oraz pracowników kolejowych (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 74 i 88, poz. 507 i 577), jakoteż z dnia 12 października 1920 r. w sprawie wynagrodzenia drużyn parowozowych i konduktorskich za czas spędzony w służbie przy parowozie i przy pociągach (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 99 poz. 660 i 661) Rada Ministrów zarządza co następuje:

§ 1. Normy przewidzianych powyżej cytowanymi rozporządzeniami wynagrodzeń niestałych i ubocznych, jako to: djet, zwrotu kosztów podróży oraz wynagrodzeń rozjazdowych za służbę przy parowozach i pociągach w przyszłości będą zwiększane lub zmniejszane w myśl postanowień o zmianie mnożnika dla oznaczenia dodatku dro-

żyźnianego, zawartych we właściwych ustawach o uposażeniu, cytowanych we wstępie niniejszego rozporządzenia, – równocześnie ze zmianą tego mnożnika dla miejscowości, zaliczonych:

a) na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austriackiego – do trzeciej klasy dodatku drożyznianego,

b) a na obszarze b. dzielnicy pruskiej – do czwartej klasy tego dodatku.

§ 2. W myśl postanowienia § 1 wprowadza się do właściwych artykułów rozporządzeń z dn. 5 sierpnia i 12 października 1920 r., cytowanych we wstępie do niniejszego rozporządzenia następujące zmiany:

1) artykuł 3 ust. 2 rozporządzenia z dn. 5 sierpnia 1920 r. o djetach i kosztach podróży funkcjonariuszów państwowych (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 74 poz. 507) otrzymuje następujące brzmienie: “W przyszłości uzupełnienie to będzie zwiększane lub zmniejszane w myśl postanowień o zmianie mnożnika dla oznaczania dodatku drożyznianego, zawartych we właściwych ustawach o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych, a równocześnie za zmianą tego mnożnika dla miejscowości zaliczonych:

f) na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austriackiego – do trzeciej klasy dodatku drożyznianego;

b) na obszarze b. dzielnicy pruskiej – do czwartej klasy tego dodatku”.

2) artykuł 3 (ust. 3) rozporządzenia z dnia 5 sierpnia 1920 r. w sprawie djet i kosztów podróży pracowników kolejowych (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 88, poz. 577); artykuł 4 (ust. 3) rozporządzenia z dnia 12 października 1920 r. w sprawie wynagrodzenia drużyn parowozowych za czas, spędzony w służbie przy parowozie (Dz. Ustaw R. P. z 1920 r. № 99, poz. 660) oraz artykuł 4 (ust. 2) rozporządzenia z dnia 12 października 1920 r. w sprawie wynagrodzenia drużyn konduktorskich na czas, spędzony w służbie przy pociągach (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 99, poz. 661) otrzymują następujące jednakowe brzmienie: “W przyszłości uzupełnienie to będzie zwiększane lub zmniejszane w myśl postanowień o zmianie mnożnika dla oznaczenia dodatku drożyznianego, zawartych w ustawie o uposażeniu pracowników kolei państwowych, a równocześnie ze zmianą tego mnożnika dla miejscowości zaliczonych:

a) na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austriackiego – do trzeciej klasy dodatku drożyznianego, a

b) na obszarze b. dzielnicy pruskiej – do czwartej klasy tego dodatku”.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 1921 r., do tego zaś terminu jako normy uzupełnień obowiązują: na obszarze zaborów rosyjskiego i austriackiego – 200%, a dla obszaru b. dzielnicy pruskiej – 160% pierwotnego wymiaru tych uzupełnień.

Prezydent Ministrów
Minister Skarbu
Minister Kolei Żelaznych
Minister b. Dzielnicy Pruskiej

Witos
Steczkowski
Jasiński
w z. Piechocki

28 грудня 1920 р. Варшава. – Розпорядження Президента міністрів і міністра фінансів Польської Республіки щодо зміни розміру оплати праці державних службовців нижчих рангів

Rozporządzenie Prezydenta Ministrów i Ministra Skarbu

z dnia 28 grudnia 1920 r.

w przedmiocie częściowej zmiany tudzież uzupełnienia przepisów o przyznawaniu poszczególnych stopni płacy niższym funkcjonariuszom państwowym

Na podstawie art. 20 ust. 2 i art. 24 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu urzędników i niższych funkcjonariuszów państwowych (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 65, poz. 429) zarządza się tytułem zmiany i uzupełnienia rozporządzenia z dnia 5 sierpnia 1920 r. w sprawie przyznania poszczególnych stopni płacy, przewidzianych art. 11 powyżej cytowanej ustawy (Dz. Ust. R. P. z 1920 r. № 77, poz. 520) co następuje:

§ 1. Art. 1 ust. III, powołanego na wstępie rozporządzenia, otrzymuje następujące brzmienie:

“III. W dykasterii Ministerstwa Poczty i Telegrafów:

1) na obszarze b. zaboru rosyjskiego:

f) kandydatom na woźnych, woźnikom w pocztowych urzędach stajennych, stróżom podwórzowym przy rządowych budynkach pocztowych – płacę *drugiego* (2) stopnia;

g) woźnym pocztowym, mającym do dziewięciu lat służby – płacę *trzeciego* (3) stopnia;

h) woźnym pocztowym, mającym ponad dziewięć do osmnastu lat służby – płacę *czwartego* (4) stopnia;

i) woźnym pocztowym, mającym ponad osmnaście lat służby, pocztyljonom, mającym do sześciu lat służby, monterom w służbie technicznej – płacę *piątego* (5) stopnia;

j) pocztyljonom, posiadającym do dwunastu lat służby, majstrom i starszym monterom w służbie technicznej – płacę *szóstego* (6) stopnia;

k) pocztyljonom, posiadającym do osmnaście lat służby, starszym monterom i majstrom w służbie technicznej, posiadającym ponad pięć lat służby lub samodzielnej praktyki zawodowej – płacę *siódmego* (7) stopnia;

l) pocztyljonom, posiadającym ponad osmnaście lat służby, starszym majstrom w służbie technicznej – płacę *ósmego* (8) stopnia;

m) pocztyljonom, posiadającym ponad dwadzieścia cztery lata służby i zarazem sprawującym funkcje specjalnie odpowiedzialne lub nadzór nad innymi funkcjonariuszami niższymi, starszym majstrom, którzy wykazują ponad pięć lat służby lub samodzielnej praktyki – płacę *dziewiątego* (9) stopnia.

2) na obszarze b. zaboru austriackiego:

a) kandydatom na woźnych pocztowych, pełnozatrudnionym listonoszom wiejskim do 3-go stopnia wynagrodzenia włącznie – płacę *drugiego* (2) stopnia;

b) stałym woźnym pomocniczym, pełnozatrudnionym listonoszom wiejskim 4, 5 i 6 stopnia wynagrodzenia i woźnym pocztowym, posiadającym do dziewięciu lat służby – płacę *trzeciego* (3) stopnia;

c) stałym robotnikom w służbie technicznej, woźnym pocztowym, posiadającym do ośmnastu lat służby – płacę *czwartego* (4) stopnia;

d) woźnym pocztowym, posiadającym ponad ośnaście lat służby, nadzorcom telegrafu, posiadającym do dwunastu lat służby, ekspedytorom pocztowym (podurzędnikom), posiadającym do sześciu lat służby – płacę *piątego* (5) stopnia;

e) nadzorcom telegrafu, posiadającym ponad dwanaście lat służby, ekspedytorom pocztowym (podurzędnikom), posiadającym do dwunastu lat służby, werkmistrzom telegrafu (podurzędnikom), posiadającym do dziewięciu lat służby – płacę *szóstego* (6) stopnia;

f) ekspedytorom pocztowym (podurzędnikom), posiadającym do ośmnastu lat służby, werkmistrzom telegrafu (podurzędnikom), posiadającym do ośmnastu lat służby – płacę *siódmego* (7) stopnia;

g) podporządkowanym pocztowo-telegraficznym (ekspedytorom i werkmistrzom), posiadającym ponad ośnaście lat służby – płacę *ósmego* (8) stopnia;

h) podporządkowanym pocztowo-telegraficznym (ekspedytorom), posiadającym ponad dwadzieścia cztery lata służby i zarazem sprawującym funkcje specjalnie odpowiedzialne lub nadzór nad innymi funkcjonariuszami niższymi, tudzież werkmistrzom, posiadającym ponad dwadzieścia cztery lata służby – płacę *dziewiątego* (9) stopnia”.

§ 2. Brzmienie art. 1 ust. VII powołanego na wstępie rozporządzenia, uzupełnia się w sposób następujący:

ustęp o dozorcach celnych otrzymuje znak a).

Po ustępie tym dodaje się nowy ustęp b) w następującym brzmieniu: “b) werkmistrzom fabryk i urzędów podległych Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego, a mianowicie:

1) werkmistrzom fabrycznym:

mającym do 10 lat służby	– szósty (6) stopień płacy
20	– siódmy (7)
30	– ósmy (8)
ponad 30	– dziewiąty (9)

2) werkmistrzom stolarskim, murarskim i ślusarskim:

mającym do 15 lat służby	– siódmy (7) stopień płacy
25	– ósmy (8)
ponad 25	– dziewiąty (9)

3) werkmistrzom maszynowym elektrowerkmistrzom:

mającym do 15 lat służby	– ósmy (8) stopień płacy
ponad 15	– dziewiąty (9)

§ 3. § 1 niniejszego rozporządzenia uzyskuje moc obowiązującą z dniem pierwszym października, § 2 zaś z dniem pierwszym lipca tysiąc dziewięćset dwudziestego roku.

Prezydent Ministrów
Minister Skarbu

Witos
Steczkowski

1920 р. Львів. – Анкета Міхала Максимовича, складена при вступі на посаду канцелярського урядовця

Karta zgłoszenia
przy ubieganiu się o posadę oficjanta

1. Imię, nazwisko i adres mieszkania: Michał Maksymowicz, Lwów, Łyczakowska 8 I p.

2. Charakter służbowy: pomocnik kancelaryjny

3. Wynagrodzenie dzienne obecnie pobierane: 3 K 20 h

4. Władza, u której ubiegający się jest zatrudniony: przy c. k. Namiestnictwie (Prezydium)

5. Nieprzerwany czas zajęcia w służbie państwowej w charakterze dyetaryusza lub kalkulanta: pomocnika kancelaryjnego

(Charakter służbowy): od: 1 lipca 1908, aż do obecnej chwili

6. Poprzednie zajęcie w służbie państwowej w charakterze dyetaryusza lub kalkulanta (tu należy uwidocznic tylko to zajęcie, które według § 12 rozp. całego Ministerium można policzyć przy wymiarze poborów): jako dyetariusz przy c. k. Sądzie powiatowym w Kamionce Str. od 1 marca 1896, do 14 czerwca 1897.

7. Inne zajęcie w służbie państwowej albo prywatnej: jako dyetariusz w Dyrekcyi dóbr hr. Andrzeja Potockiego w Kamionce Str[umiłowej] od 1 lipca 1897 do 31 marca 1900 i od 1 kwietnia 1900 do 25 września 1900

8. Dzień, miesiąc i rok urodzenia: 14 października 1877

9. Miejsce urodzenia: Kamionka Strumiłowa

10. Gmina przynależności: Kamionka Strumiłowa

11. Stosunki rodzinne (wolny – żonaty – wdowiec – separowany – rozwiedziony): żonaty

Ilość niezaopatrzonych dzieci: dwoje

12. Studya (złożone egzamina): 5 klasa szkoły ludowej pospolitej w Kamionce Strumiłowej

13. Znajomość języków: polski, ruski, niemiecki

14. Szczególne wiadomości lub uzdolnienie, mające znaczenie dla służby: kaligraficzne pismo – pisze na maszynie, tłumaczy z ruskiego na polskie i odwrotnie

15. Odbyta czynna służba wojskowa (z podaniem oddziału, daty wstąpienia i wystąpienia z wojska): przy 19 pułku obrony krajowej, jako plutonowy – pomocnik kancelaryjny (Zugoführer Hilfsarbeiter) od 5 października 1900 do 20 lipca 1905

16. Czy obowiązany jeszcze do służby wojskowej (nie ma obowiązku służenia – ma jeszcze stawić się do poboru – ma jeszcze służyć: w linii, w rezerwie, w rezerwie, w rezerwie zapasowej – w obronie krajowej – w nieczynnej obronie krajowej): z dniem 31 grudnia w nieczynnej obronie krajowej (Landeturm)

17. Czy ubiegający się pobiera zaopatrzenie (pensję, prowizję i t. d.) ze skarbu państwa albo z funduszu przez państwo zarządzanego lub dotowanego; jeżeli tak, bliższe oznaczenie tego zaopatrzenia:

18. Urzędnicy, z którymi ubiegający się jest spokrewniony lub spowinowacony w stopniu określonym w § 7 rozporz. całego Ministerium:

19. W których miejscach ubiegający się życzyłby sobie służbę pełnić: przy c. k. Namiestnictwie

[...]

21. Data i istotna treść przedłożonych świadectw, ewentualnie informacji zasięgniętych co do zachowania się:

- 1). Metryka chrztu z daty Kamionka Strum[iałowa] 3/4. 1911 l. 58
- 2). Certyfikat przynależności z tej samej daty l. 1189
- 3). Świadectwo szkolne z daty Kamionka 23/6. 1893 z ukończ. Szkoły 5 klasnej
- 4). Świadectwo z daty Kamionka 14 czerwca 1897 L. 181/№ 9
- 5). Świadectwo z daty Kamionka 31 marca 1900 L. 425
- 6). Świadectwo z daty Kamionka 25 września 1900 L. 425/900

Zachowanie się podczas pobytu w Kamionce Strumiłowej według zasięgniętych informacji nienaganne.

22. Opinia przełożonego urzędu o zdolności ubiegającego się, jego aplikacji służbowej, uzdatnienia tudzież zachowania się w służbie i poza służbą:

Zdolności: bardzo dobre

Aplikacja: bardzo dobra, dokładnie obeznany z manipulacją urzędową, bardzo pilny i sumienny robotnik

Zachowanie się w służbie: wzorowe

Zachowanie się poza służbą według informacji zasięgniętych w c. k. Dyrekcji policji bez zarzutu

Zasługuje w zupełności na uwzględnienie.

Za c. k. Dyrektora

Wielkopolski

ЦДІАЛ, ф. 146, оп. 8, спр. 4493, арк. 13–14. Оригінал. Мова польська.

№ 612

15 лютого 1921 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про українську мову” (протокол № 23, п. 6)

6. Поручить тт. Чубарю и Шумскому написать циркуляр к членам организации об использовании украинского языка как средства распространения коммунистических идей среди трудящихся масс Украины.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 13, арк. 31. Оригінал. Машинопис.

№ 613

23 лютого 1921 р. Варшава. – Розпорядження Ради Міністрів Польської Республіки щодо підвищення інфляційних доплат для державних службовців

Na podstawie art. 5 (ustęp ostatni) ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. Rz. P. z 1920 r. № 65, poz. 429, 430, 431) i art. 10 (ustęp przedostatni i ostatni) ustawy z dnia

13 lipca 1920 r. (Dz. U. Rz. P. № 65, poz. 436 1920 r.) – Rada Ministrów zarządza co następuje:

§ 1. Począwszy od dnia 1 marca 1921 r., mnożnik dodatku drożyznianego dla wszystkich funkcjonariuszów państwowych podwyższa się:

w miejscowościach I klasy z 400 na 525

II – z 360 na 472.50

III – z 320 na 420

IV – z 280 na 367.50

V – z 240 na 315

§ 2. Wyniki otrzymane z pomnożenia procentów płacy zasadniczej czyli mnożnych, ustalonych w odnośnych ustawach o uposażeniu przez mnożniki ustalone w § 1 rozporządzenia niniejszego, a wykazujące dodatki drożyzniane w markach polskich – przedstawione są w załączonej tabeli (vide załącznik).

§ 3. Moc obowiązującą rozporządzenia Rady Ministrów, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 stycznia 1921 r. № 8, poz. 39 uchyla się.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1920 r. w przedmiocie obliczania dodatków drożyznianych do uposażenia osób wojskowych (Dz. U. Rz. P. № 110, poz. 730) pozostaje w mocy.

Prezydent Ministrów

Minister Skarbu

Minister b. Dzielnicy Pruskiej

Witos

Steczkowski

W. Kucharski

Dziennik Ustaw. – 1921. – S. 350–351. Мова польська.

№ 614

14 березня 1921 р. Варшава. – Розпорядження Ради Міністрів Польської Республіки щодо організації діяльності адміністративної влади на місцях другої інстанції (воєводств) на теренах колишнього Королівства Галичини і Лодомерії та Великого Краківського Князівства

Na zasadzie art. 2 i 4 ustawy, z dnia 3 grudnia 1920 r. (Dz. Ust. № 117, poz. 768) nie naruszając prawa, zastrzeżonego w art. 4 Ministrowi Spraw Wewnętrznych zarządza się co następuje:

Stanowisko wojewody i jego stosunek służbowy.

§ 1. Wojewoda jest na obszarze województwa przedstawicielem Rządu i dzierży z jego ramienia władzę państwową. Wojewoda sprawuje zarząd województwa przy pomocy państwowych urzędów i organów sobie podległych oraz magistratów miast o własnych statutach i jest za ten zarząd wobec Rządu odpowiedzialny.

§ 2. Wojewodę mianuje, przenosi i uwalnia Naczelnik Państwa na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych, uchwalony przez Radę Ministrów.

§ 3. Wojewoda podlega pod względem osobowym Ministrowi Spraw Wewnętrznych, służbowo zaś ministrom, właściwym dla danego działu administracji państwowej.

§ 4. Jeżeli z powodu czasowej przeszkody wojewoda nie może pełnić obowiązków

służbowych, zastępuje go naczelnik jednego z wydziałów administracyjno-prawnych z etatu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, któremu wojewoda zastępstwo poruczy. Na zastępcę przechodzą w okresie zastępstwa wszelkie prawa i obowiązki wojewody.

Zakres działania wojewody.

§ 5. Do zakresu działania wojewody należą na obszarze województwa wszelkie sprawy administracji państwowej, z wyjątkiem spraw przekazanych organom administracji wojskowej, sądowej, skarbowej, szkolnej, kolejowej i pocztowo-telegraficznej oraz urzędowi ziemskiemu (§ 19).

W powyższym zakresie działania jest wojewoda odpowiedzialnym wykonawcą zleceń poszczególnych ministrów tudzież organem zarządzającym, orzekającym, rozstrzygającym lub wnioskującym.

§ 6. Na mocy ustaw i rozporządzeń ministerjalnych wojewoda może w zakresie swej kompetencji wydawać rozporządzenia. Rozporządzenia te mogą zawierać sankcję karną do wysokości, przewidzianej w obowiązujących w tej mierze przepisach. Aby rozporządzenia takie miały moc obowiązującą powinny być ogłoszone w Dzienniku Wojewódzkim, zawierać nagłówek "Rozporządzenie", powoływać się na ustawę lub rozporządzenie, na mocy których zostały wydane oraz wskazywać termin, od którego po ogłoszeniu obowiązywać zaczynają.

W wykonaniu przepisów ustawowych, tudzież rozporządzeń, rozstrzygnięć, decyzji i t. p. wydaje wojewoda zarządzenia. Dla zabezpieczenia ich wykonalności mogą zarządzenia te przewidywać dopuszczalne ustawowe środki przymusowe.

§ 7. Wojewoda zabezpiecza spokój i bezpieczeństwo publiczne w powierzonym mu województwie. Wojewoda decyduje o użyciu oddziału policji jednego powiatu w granicach drugiego i o przesunięciu rezerw w granicach województwa. Wojewoda może zażądać pomocy wojska w wypadkach, przewidzianych przez obowiązujące przepisy.

Do zakresu działania wojewody w dziale administracji ogólnej (politycznej) należą w szczególności:

- 1) sprawy teatrów, kinematografów i wszelkiego rodzaju widowisk i produkcji;
- 2) nadzór nad prasą;
- 3) nadzór nad wykonywaniem przepisów paszportowych, policyjnych, przepisów dotyczących ruchu ludności i obcych podanych oraz nad wykonywaniem ustaw o zgromadzeniach, stowarzyszeniach i innych związkach. W zakresie tych ostatnich spraw na zasadzie art. 7 ustawy z dnia 2 sierpnia 1919 r. (Dz. Praw № 65 poz. 395) przekazuje się wojewodzie zastrzeżone dotąd Ministrowi Spraw Wewnętrznych w § 10 austr. ustawy z dnia 15 listopada 1867 r. (Dz. ustaw p. № 134) uprawnienia w stosunku do stowarzyszeń, których zakres działania rozciąga się na 2 lub więcej województw jakoteż co do związków stowarzyszeń, które mają swe siedziby w różnych województwach na obszarze Rzeczypospolitej, z tem zastrzeżeniem, że oddziały bądź filje stowarzyszeń, powstające w innych dzielnicach powinny przed rozpoczęciem swej działalności uczynić zadość przepisom o stowarzyszeniach, obowiązujących w tych dzielnicach;
- 4) nadzorowanie działalności akcyjnych spółek przemysłowo-handlowych, zezwalanie na zakładanie kas oszczędności, opartych na statucie wzorowym, względnie przedkładanie wniosków o zezwolenia na zmianę statutów lub na zakładanie takich kas oszczędności, które mają powstać na zasadzie odmiennego statutu, nadzór nad działal-

nością kas oszczędności, z wyjątkiem galicyjskiej kasy oszczędności, badanie zamknięć rachunkowych i bilansów;

5) sprawy obywatelstwa, sprawy małżeńskie wszystkich wyznań, dodatkowe immatrykulacje i sprostowania metryk wszystkich wyznań, współdziałanie w sprawach, dotyczących się granic Państwa i wynikających ze stosunku do obcych Państw oraz w sprawach granic powiatów administracyjnych i sądowych, jako też współdziałanie w konskrypcjach i statystyce ruchu ludności;

6) orzecznictwo w sprawach wywłaszczeniowych;

7) sprawy mieszkaniowe; udzielanie zezwoleń na składki publiczne i loterie fantowe, sprawy dotyczące agencji publicznych i prywatnych, sprawy materiałów wybuchowych, patentu o broni, akcja zapomogowa, legalizacja metryk i innych dokumentów publicznych;

8) w sprawach kolejowych, do czasu ujednostajnienia odnośnego ustawodawstwa polskiego, uprawnienia przyznane namiestnictwu w obowiązujących ustawach, względnie rozporządzeniach.

§ 8. W sprawach wojskowych należy do zakresu działania wojewody:

1) współdziałanie z władzami wojskowymi w przygotowaniu i przeprowadzeniu poboru wojskowego, w szczególności ogłoszenia rozporządzenia o zarządzeniu poboru wojskowego, przeprowadzenia czynności przygotowawczych, czuwanie nad przeprowadzeniem poboru i przedkładanie Ministrowi Spraw Wewnętrznych sprawozdań o jego wyniku, tudzież delegowanie przedstawiciela urzędu wojewódzkiego do stałej komisji przy dowództwie okręgu generalnego; przedkładanie wniosków o uwolnienie od służby wojskowej ze względów publicznych, wydawanie orzeczeń, wywłaszczających na rzecz wojska, załatwianie rekursów kwaterunkowych oraz w sprawach szkód rolnych, spowodowanych ćwiczeniami przez wojsko, wreszcie za zgodą władzy wojskowej drugiej instancji wydawanie zarządzeń w sprawach rejonów fortecznych i sprawy podwodowe;

2) współdziałanie z władzami wojskowymi w sprawach, dotyczących przygotowania i przeprowadzenia mobilizacji i demobilizacji osobowej i rzeczowej;

3) przedkładanie Ministrowi Spraw Wewnętrznych wniosków, co do osoby wyznaczyć się mającego przez niego przedstawiciela w okręgowych komisjach rekwizycyjnych;

4) nadzór nad urzędowaniem starostw i magistratów miast z własnym statutem w przedmiocie wykonania ustaw o rzeczowych i osobistych świadczeniach wojennych.

Nadto wojewoda, względnie delegowany przezeń urzędnik z wykształceniem administracyjno-prawnym, jest przedstawicielem powiatowej i wojewódzkiej komisji dla zasiłków wojennych w obrębie województwa.

§ 9. W dziedzinie samorządu należą do zakresu działania wojewody wszystkie sprawy, które w myśl obowiązujących przepisów należą obecnie do namiestnictwa, namiestnika i generalnego delegata rządu, a w szczególności:

1) wykonywanie nadzoru nad sannonrządem gmin i powiatów w tym kierunku, aby nie przekraczały swego zakresu, działania i nie działały wbrew ustawom;

2) współdziałanie w sprawach łączenia gmin i zmiany ich granic;

3) współdziałanie z Tymczasowym Wydziałem Samorządowym w sprawach gospodarczych i finansowych, co do których według obowiązujących przepisów potrzebne było współdziałanie władzy administracyjnej drugiej instancji z Wydziałem Krajowym;

4) orzekanie w toku instancji w porozumieniu z Tymczasowym Wydziałem Samorządowym o zawieszeniu w urzędowaniu członków zwierzchności gminnej;

5) orzekanie w drodze dyscyplinarnej w porozumieniu z Tymczasowym Wydziałem Samorządowym o złożeniu z urzędu członków zwierzchności gminnej przy ewentualnym równoczesnym uznaniu ich za niezdolnych do piastowania tego urzędu na przeciąg czasu nie przekraczający lat trzech i orzekanie w wypadkach, przewidzianych przez ustawy, o usunięciu z urzędu funkcjonariuszów gminnych, tudzież udzielanie pozwoleń na ponowne przyjęcie usuniętych w tej samej gminie;

6) wydawanie w toku instancji zakazu wykonania uchwał rad gminnych, względnie zarządzeń zwierzchności gminnych w sprawach własnego zakresu działania, które przekraczają zakres działania rad, względnie zwierzchności i sprzeciwiają się ustawom;

7) rozstrzyganie w toku instancji w porozumieniu z Tymczasowym Wydziałem Samorządowym zażaleń przeciw rozporządzeniom zwierzchności gminnych, naruszającym lub mylnie stosującym ustawy oraz rekursów przeciw takimże uchwałom reprezentacji powiatowych;

8) rozstrzyganie w porozumieniu z Tymczasowym Wydziałem Samorządowym spraw, dotyczących zawieszania uchwał rad i wydziałów powiatowych;

9) rozstrzyganie w porozumieniu z Tymczasowym Wydziałem Samorządowym zażaleń przeciw zarządzeniom przewodniczącego rady powiatowej, wykluczającym od obrad sprawy, nienależące do zakresu czynności rady;

10) rozwiązywanie reprezentacji gminnych;

11) rozstrzyganie w administracyjnym toku prawnym spraw, dotyczących czynności przygotowawczych do wyborów gminnych;

12) rozstrzyganie protestów przeciw wyborom gminnym;

13) załatwianie w porozumieniu z Tymczasowym Wydziałem Samorządowym spraw wyborów do rad powiatowych;

14) zaprzysięganie prezesów rad powiatowych i ich zastępców;

15) rozwiązywanie rad powiatowych.

§ 10. W sprawach wyznaniowych należy do zakresu działania wojewody zapewnienie Kościołowi katolickiemu oraz innym przez Państwo uznanym wyznaniom i związkom religijnym prawnej opieki, a ponadto wykonywanie w stosunku do nich nadzoru, względnie praw, przysługujących Państwu na zasadzie obowiązujących przepisów.

W szczególności należy do zakresu działania wojewody:

1) wykonywanie przepisów o uregulowaniu zewnętrznych stosunków prawnych Kościoła katolickiego;

2) uzupełnianie z funduszu religijnego, względnie z jego dotacji państwowej, kongregacji katolickich dusz pasterzy samoistnych i kapłanów pomocniczych, tudzież dygnitarzy i kanoników przy kapitułach, a także udzielanie dotacji arcybiskupom i biskupom oraz kancelarii konsystorzalnej i personelowi;

3) wyznaczanie pogłównego dla klasztorów jałmużniczych w myśl istniejących przepisów;

4) udzielanie dotacji na utrzymanie seminarjów duchownych katolickich, tudzież djecezyjalnych teologicznych zakładów naukowych, utrzymanie i budowa budynków seminarjalnych i budynków, stanowiących własność funduszu religijnego;

5) udzielanie remuneracji dziekanom i duchowieństwu, pełniącym obowiązki w zakładach karnych i więzieniach sądowych;

6) przyznawanie zaopatrzenia wdowom i sierotom po grecko-katolickich dusz pasterzach;

7) sprawy wykupna mesznego;

8) sprawy wymiaru datku do funduszu religijnego;

9) wykonywanie ustaw o konkurencji kościelnej;

10) udzielanie zezwoleń na zakładanie domów zakonnych, o ile to nie należy do kompetencji ministerjalnej;

11) wykonywanie przepisów o pozbywaniu i obciążaniu majątków kościołów i beneficjów katolickich tudzież zakładów duchownych;

12) układanie preliminarzy wydatków na potrzeby duchowieństwa katolickiego i ewangelickiego i sporządzanie zamknięć rachunkowych;

13) sprawy wyznaniowe akatolików i izraelitów;

14) sprawy zmiany wyznania i zmiany imion.

§ 11. W sprawach, wchodzących w zakres sztuki i kultury należy do wojewody:

1) udzielanie pozwoleń, względnie wydawanie zakazów burzenia, niszczenia, prze-rabiania, odnawiania, rekonstruowania, zdobienia i uzupełniania zabytków nieruchomych, jako też zabezpieczanie stanu i całości wykopalisk i znalezisk;

2) sprawowanie czynności, związanych z wpisywaniem zabytków do inwentarza, jako też przedkładanie wniosków w sprawie wywłaszczania zabytków;

3) czuwanie nad stanem zabytków ruchomych i zapobieganie wywozowi ich z granic Państwa;

4) zatwierdzanie ze stanowiska artystycznego projektów pomników;

5) opieka nad muzeami i zbiorami sztuki oraz gromadzenie danych statystycznych w tych sprawach;

6) opieka nad sztuką ludową.

§ 12. W zakresie spraw zdrowia publicznego należą do wojewody w drugiej instancji wszystkie te sprawy, które w myśl art. 2 zasadniczej ustawy sanitarnej (Dz. Pr. z 1919 r. № 63 poz. 371) podlegają w najwyższej instancji kompetencji Ministerstwa Zdrowia Publicznego oraz orzecznictwo w pierwszej instancji w tych sprawach, które specjalnymi przepisami są wyłączone z pod kompetencji władzy administracyjnej pierwszej instancji.

§ 13. W sprawach aprowizacyjnych należy do wojewody:

1) ogólne kierownictwo aprowizacją w województwie i wykonywanie ustaw i przepisów aprowizacyjnych;

2) rozstrzyganie w drugiej instancji w przedmiocie zawieszania uchwał komisji aprowizacyjnych, utworzonych przy starostwach, względnie magistratach miast o własnym statucie;

3) przekładanie Ministrowi Aprowizacji wniosków o tworzenie w większych środowiskach ludności komisariatów lub inspektoratów aprowizacyjnych.

§ 14. W dziedzinie ochrony pracy i opieki społecznej należy do wojewody:

1) wykonywanie ustaw i rozporządzeń w sprawie ubezpieczenia robotników od wypadków i ubezpieczenia pensyjnego oraz sprawy ubezpieczenia na wypadek choroby

w granicach kompetencji, przyznanej odnośnemi przepisami władzom administracyjnym drugiej instancji;

- 2) państwowe pośrednictwo pracy;
- 3) opieka społeczna.

§ 15. W zakresie spraw rolnictwa i weterynarii należy do wojewody:

1) rozstrzyganie w drugiej instancji odwołań od orzeczeń i zarządzeń, wydanych przez władze administracyjne pierwszej instancji w sprawach rolniczych, łowieckich, rybackich, leśnych i weterynaryjnych;

2) nadzór i kontrola nad działalnością władz rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz tych organów, pozostających poza służbą weterynarii państwowej, które pełnią funkcje, należące do zakresu działania weterynarii państwowej;

3) wszelkie sprawy rolnictwa, leśnictwa, z wyjątkiem spraw, należących do okręgowych zarządów lasów państwowych, rybactwa, dzikich sępów, łowiectwa, chowu zwierząt (z wyjątkiem spraw, należących do zarządu stadnin państwowych) i sprawy organizacji rolniczych, o ile wyszczególnione wyżej sprawy nie należą do zakresu działania innych władz w myśl obowiązujących przepisów;

4) sprawy wykupna i regulacji ciężarów gruntowych, o ile nie należą do zakresu działania urzędów ziemskich;

5) rozdział zasiłków ze Skarbu Państwa na cele, wyliczone w punkcie trzecim i kontrola nad prawidłowem ich zużytkowaniem; współdziałanie we wszelkich akcjach, podejmowanych przez instytucje społeczne w obrębie powyższych spraw;

6) państwowa służba weterynaryjna;

7) zestawianie i przedkładanie Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych wykazów statystycznych oraz perjodycznych sprawozdań w sprawach, wchodzących w zakres rolnictwa i weterynarii.

§ 16. W dziedzinie administracji przemysłowej należy do wojewody wykonywanie ustawy przemysłowej oraz ustaw i rozporządzeń, pozostających z nią w związku względnie na jej podstawie wydanych, dalej ustawy o handlu odnośnym i przepisów o sposobach zarobkowania do niego zbliżonych, tudzież o Izbach Handlowych i Przemysłowych.

§ 17. W zakresie robót publicznych należą do zakresu działania wojewody wszystkie te sprawy, które przekazane zostały dyrekcjom okręgowym robót publicznych.

Ponadto należy do wojewody, przewidziane obowiązującymi ustawami i rozporządzeniami współdziałanie w sprawach budowy dróg wodnych i regulacji rzek żeglownych oraz w sprawach odbudowy kraju.

§ 18. W sprawach budżetowo-gospodarczych urząd wojewódzkiego i podległych mu urzędów należy do wojewody:

1) układanie budżetu urzędu wojewódzkiego i podległych mu urzędów, przedstawianie ich właściwym ministerstwom do zatwierdzenia, stawianie wniosków o udzielenie kredytów dodatkowych, nadzór i kontrola nad ich realizowaniem, asygnowanie poborów służbowych i należności wojewody i podległych mu funkcjonariuszów, asygnowanie wszelkich innych należności, wynikających z prowadzenia administracji województwa i podległych wojewodzie urzędów w granicach zatwierdzonego budżetu oraz przyznanych kredytów dodatkowych, prowadzenie ksiąg rachunkowych i zapisków oraz sporządzanie zamknięć rachunkowych i wykazów, wreszcie kontrola rachunkowa urzędów i kas,

wykonujących czynności rachunkowe i kasowe na zarządzenie wojewody, względnie podległych mu władz;

2) zarząd i kontrola inwentarza urzędu wojewódzkiego i urzędów jemu podległych, zawieranie umów o najem lokali na pomieszczenie władz i urzędów oraz wszelkie inne sprawy gospodarcze urzędu wojewódzkiego i podległych mu urzędów.

§ 19. Poza sprawami wymienionemi w poprzednich paragrafach do zakresu działania wojewody należą te wszystkie sprawy, które z mocy ustaw i przepisów, obowiązujących obecnie na obszarze b. Królestwa Galicji i Lodomerji wraz z W. Ks. Krakowskiem należą do zakresu działania namiestnictwa, namiestnika i generalnego delegata rządu, a odnoszą się do terytorjum województwa oraz te wszystkie sprawy, które przez poszczególnych ministrów na zasadzie art. 7 ustawy z dnia 2 sierpnia 1919 r. (Dz. Pr. z 1919 r. № 65 poz. 395) lub przez późniejsze ustawy i rozporządzenia są lub zostaną przekazane wojewodzie.

Wojewodzie krakowskiemu przysługuje co do przyłączonych do Rzeczypospolitej obszarów Spisza i Orawy uprawnienia, należące według ustaw węgierskich do kompetencji władz komitatowych, a mianowicie do wydziału municipium komitatowego, do nadżupana lub wice-żupana.

Tok instancji i orzecznictwo wojewody.

§ 20. Postanowienia co do toku instancji w wypadkach odwołania od orzeczeń wojewody, co do terminu wnoszenia tych odwołań i co do władz, do których je wnosić należy, zawarte są w art. 6 ustawy z dnia 2 sierpnia 1919 r. (Dz. Pr. z r. 1919 № 65, poz. 395). Odwołaniu od nieostatecznych orzeczeń wojewody przysługuje moc wstrzymująca, o ile ustawa inaczej nie stanowi, lub o ile w orzeczeniu lub decyzji nie zaznaczono, że ze względów dobra publicznego mocy wstrzymującej odwołaniu nie przyznaje się. Wszelkie obowiązujące obecnie na obszarze objętym niniejszem rozporządzeniem przepisy, normujące tok postępowania administracyjnego i administracyjno-karnego, pozostają w mocy, o ile nie są sprzeczne z postanowieniami niniejszego paragrafu.

Stosunek wojewody do podległych mu urzędów.

§ 21. Wojewoda jest zwierzchnikiem wszystkich na obszarze województwa istniejących państwowych urzędów i organów, utworzonych dla przekazanych mu w § 5 niniejszego rozporządzenia dziedzin administracji państwowej oraz urzędów i organów gminnych, o ile wykonują poruczony zakres działania. Z tego tytułu wykonuje wojewoda nadzór ogólny nad ich działalnością i czuwa nad tem, ażeby działalność ta był zgodną z obejmującemi przepisami i nie przekraczała zakresu działania wymienionych władz i organów.

Jako przedstawiciel Rządu nadaje wojewoda podległym mu urządóm i organóm jednolity kierunek działania, zmierzający do zapewnienia pieczy państwowej wszystkim mieszkańcom powierzonemu mu obszarowi i do ogólnego rozwoju województwa.

§ 22. Wojewoda może z urzędu znieść lub zmienić wszystkie sprzeczne z obowiązującymi przepisami lub interesami dobra publicznego rozporządzenia, rozstrzygnięcia, decyzje, orzeczenia i zarządzenia władz, urzędów i organów jemu podległych, o ile przez to nie zostaną naruszone prawa osób trzecich legalnie nabyte.

§ 23. Wojewoda odbiera sprawozdania wszystkich podległych mu władz powia-

towych o stanie powiatów i działalności wszystkich władz i organów i przedkłada je po zaopatrzeniu własnymi spostrzeżeniami i wnioskami właściwym ministrom.

Stosunek wojewody do funkcjonarjuszów państwowych na obszarze województwa.

§ 24. Funkcjonarjuszów urzędu wojewódzkiego tudzież urzędów państwowych, wojewodzie podległych, mianują do VII st. służb. włącznie właściwi ministrowie, poniżej VII st. mianuje ich wojewoda.

Starostów i kierowników starostw wyznacza Minister Spraw Wewnętrznych na wniosek wojewody.

Funkcjonarjusze urzędu wojewódzkiego oraz podległych mu władz administracyjnych pierwszej instancji winni posiadać wszystkie warunki, przepisane w rozdziale pierwszym części pierwszej austr. pragmatyki służbowej z dnia 25 stycznia 1914 r. (austr. Dz. u. p. № 15), o ile chodzi o urzędników, zaś w rozdziale pierwszym części drugiej tej pragmatyki, o ile chodzi o służbę, wreszcie w rozporządzeniu ministerjalnym z dnia 25 stycznia 1914 r. (austr. Dz. u. p. № 21), o ile chodzi o pomocniczy personel kancelaryjny. W wyjątkowych wypadkach w razie stwierdzonego braku kandydatów, posiadających przepisane wykształcenie, może wojewoda przedstawić właściwemu ministrowi wniosek o udzielenie kandydatowi dyspensy od wymaganego stopnia wykształcenia.

Karty osobowe funkcjonarjuszów, mianowanych przez wojewodę, winny być przesłane właściwemu ministrowi. Wojewoda zawiadamia również właściwych ministrów o wszelkich zmianach w stosunkach służbowych podległych mu funkcjonarjuszów.

§ 25. Przenoszenie funkcjonarjuszów z jednego województwa do drugiego zastrzega się właściwym ministrom.

§ 26. Stosownie do postanowień pragmatyki służbowej, względnie innych obowiązujących przepisów wojewoda wyznacza funkcjonarjuszom, przez siebie mianowanym, miejsce służbowe, przenosi ich w miarę potrzeby, uwzględniając przeznaczony na ten cel kredyt, tudzież uwalnia ze służby, asygnuje i zamyka im pobory, przenosi w stan stałego lub tymczasowego spoczynku i wymierza pobory emerytalne, przyznaje i asygnuje pozgonne, pensje wdowie, datki na wychowanie dzieci i datki sieroce.

§ 27. Wojewoda udziela funkcjonarjuszom podległych mu władz i urzędów państwowych przysługującego im z mocy obowiązujących przepisów corocznego urlopu dla wypoczynku. Urlopów dłuższych udziela właściwy minister na wniosek wojewody.

Niezależnie od tego przysługuje wojewodzie prawo udzielania w wypadkach ważnych i nagłych urlopów specjalnych, nie dłuższych jednak niż na przeciąg jednego miesiąca.

§ 28. Wojewoda wykonuje nad wszystkimi funkcjonarjuszami podległych mu władz i urzędów władzę dyscyplinarną na zasadzie przepisów pragmatyki służbowej. Przy urzędzie wojewódzkim będzie ustanowiona w myśl § 100 pragmatyki komisja dyscyplinarna pierwszej instancji.

W myśl § 15 pragmatyki tworzy się przy urzędzie wojewódzkim komisję kwalifikacyjną pierwszej instancji.

§ 29. Przepisy, tyjące się nominacji, przenoszenia, uwalniania ze służby, udzielania urlopów oraz przepisy o postępowaniu dyscyplinarnem nie odnoszą się do funkcjonarjuszów policji państwowej, których stosunki w tym względzie normuje ustawa z dnia 24 lipca 1919 r. (Dz. Praw z 1919 r. № 61, poz. 363).

§ 30. Przynajmniej raz do roku wojewoda zgromadza wszystkich starostów, naczelników wydziałów i kierowników oddziałów celem omówienia organizacji i działalności władz i urzędów jemu podległych. Celem przygotowania materiałów i konkretnych wniosków dla tych zjazdów winni naczelnicy wydziałów i starostowie odbyć przed zjazdem konferencję z podległymi urzędnikami. Wyniki zjazdu przedstawią wojewodowie na corocznych zebraniach wojewodów w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, na które w tym celu będą zapraszani także reprezentanci interesowanych ministerstw.

Organizacja u r z ę d u wojewódzkiego.

§ 31. Urząd wojewódzki składa się z wydziałów.

Zakres czynności poszczególnych wydziałów w granicach kompetencji wojewody jest następujący:

Wydziały: prezydjalny, administracyjny i samorządowy załatwiają sprawy z zakresu działania Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Do wydziału prezydjalnego należą nadto sprawy, pozostające w związku z funkcjami wojewody, jako przedstawiciela Rządu oraz wszystkie sprawy personalne urzędników urzędu wojewódzkiego i urzędów wojewodzie podległych. Sprawy personalne niższych funkcjonariuszów załatwiać będzie wydział budżetowo-gospodarczy. Wydział administracyjny załatwia wszystkie sprawy administracyjno-prawne urzędu wojewódzkiego, należące do zakresu działania innych wydziałów oraz sprawy sztuki i kultury.

Sprawy personalne niższych funkcjonariuszów technicznych załatwia dykcja okręgowa robót publicznych.

Wydział wyznaniowy załatwia sprawy z zakresu działania Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (§ 10).

Wydział aprowizacyjny – sprawy z zakresu działania Ministerstwa Apropowizacji.

Wydział zdrowia publicznego (wojewódzki urząd zdrowia) – sprawy z zakresu działania Ministerstwa Zdrowia Publicznego.

Wydział rolnictwa i weterynarii – sprawy z zakresu działania Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Wydział przemysłowy – sprawy z zakresu działania Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Wydział pracy i opieki społecznej – sprawy z zakresu działania Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej (§ 14).

Wydział budżetowo-gospodarczy załatwia sprawy budżetowe, rachunkowo-kasowe i finansowo-gospodarcze całego urzędu wojewódzkiego, z wyjątkiem okręgowej dykcji robót publicznych. Sprawy rachunkowe, związane z orzeczeniami i zarządzeniami poszczególnych wydziałów, będą załatwiane przez funkcjonariuszów wydziału budżetowo-gospodarczego pod kierownictwem i odpowiedzialnością naczelników właściwych wydziałów.

Okręgowa Dykcja robót publicznych załatwia sprawy, należące do zakresu działania tej dykcji. Wszystkie sprawy administracyjno-prawne z resortu Ministerstwa Robót Publicznych przekazuje wojewoda jednemu z oddziałów wydziału administracyjnego.

§ 32. Wydziały dzielą się na oddziały.

Każdy wydział posiada własną kancelarię, jedynie ekspedytura i archiwum główne są wspólne.

§ 33. Poszczególne wydziały nie występują na zewnątrz jako organa samoistne, lecz wyłącznie z ramienia wojewody i w jego imieniu. Podobnie wszelkie pisma, wychodzące z urzędu wojewódzkiego oraz wszelkie asygnaty pieniężne podpisuje wojewoda, względnie urzędnicy przez niego upoważnieni.

§ 34. Wydziałami kierują naczelnicy, mianowani przez poszczególnych ministrów i pozostający z reguły na etacie tych ministerstw. Naczelnicy wydziałów: przydzielonego, administracyjnego, samorządowego i budżetowo-gospodarczego pozostają na etacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Dla załatwienia spraw, związanych z orzecznictwem administracyjno-prawnym przydziela wojewoda poszczególnym wydziałom potrzebną ilość urzędników polityczno-administracyjnych z wykształceniem administracyjno-prawnym. Wydatki osobowe tych urzędników obciążają etaty właściwych ministerstw (§ 35 ustęp ostatni). Dla załatwiania spraw fachowych poszczególnych resortów przydzielają interesowane ministerstwa do odnośnych wydziałów względnie oddziałów urzędników z własnego etatu.

Kierowników oddziałów wyznacza wojewoda na wniosek naczelników wydziałów.

§ 35. Etat województwa oznaczają właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Skarbu na wniosek wojewody. Minister Spraw Wewnętrznych przeprowadzi podział istniejących obecnie w b. Królestwie Galicji i Lodomerji wraz z W. Ks. Krakowskim etatów urzędników z wykształceniem administracyjno-prawnym, rachunkowych i kancelaryjnych na 4 etaty wojewódzkie. To samo uczynią poszczególni ministrowie w stosunku do etatów funkcjonariuszów ich resortów.

Naczelnicy wydziałów należą do VI, a najwyżej do V, kierownicy oddziałów do VII, a najwyżej do VI, Naczelnik kancelarii głównej do VIII, a najwyżej do VII – stopnia służbowego urzędników państwowych.

Wydatki osobowe i rzeczowe każdego wydziału, względnie oddziału będą obciążały etat właściwego ministerstwa. Wydatki osobowe i rzeczowe wydziału budżetowo-gospodarczego, kancelarii głównej i archiwum ponosić będzie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

§ 36. Naczelnicy wydziałów ponoszą wobec wojewody odpowiedzialność za prawidłowy tok czynności wydziałów i są bezpośrednimi służbowymi zwierzchnikami dodanego im personelu. Sprawy personalne rozstrzyga wojewoda na podstawie wniosków, względnie opinii odnośnych naczelników wydziałów i załatwień, przygotowanych przez dyrektora robót publicznych odnośnie do personelu tej dyrekcji i organów jej podległych.

Wojewoda przekazuje stosownie do instrukcji, wydanych przez poszczególnych ministrów w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, naczelnikom wydziałów resortowych ministerstw załatwianie spraw, opartych wyłącznie na zawodowej wiedzy, a potrzebnych do przeprowadzenia i wykonania przepisów ustawowych i rozporządzeń. Za treść tych załatwień ponosi odnośny naczelnik wydziału wyłączną odpowiedzialność.

§ 37. Poszczególni ministrowie mogą przeprowadzać przez swoich delegatów lustrację odnośnych wydziałów i oddziałów. Tak o rozpoczęciu lustracji, jak i jej wyniku delegat zawiadomi wojewodę.

§ 38. Urząd wojewódzki wydawać będzie Dziennik Wojewódzki.

Przepisy przejściowe.

§ 39. Z chwilą uruchomienia urzędów wojewódzkich ustają na obszarze, objętym niniejszym rozporządzeniem, w ramach zakresu działania wojewody, czynności wszystkich na rozporządzeniach oraz na państwowych ustawach austriackich i węgierskich opartych władz i organów drugiej instancji, jako organów samoistnych, względnie podporządkowanych bezpośrednio władzom centralnym oraz tych organów pierwszej instancji, których agendy przejmą urzędy wojewódzkie.

W szczególności przechodzą na odnośne wydziały urzędów wojewódzkich, względnie zostają podporządkowane wojewodom:

w sprawach aprowizacyjnych czynności wydziału spraw aprowizacyjnych dla Małopolski we Lwowie i ekspozytury tegoż wydziału w Krakowie; inspektoraty aprowizacyjne dla miast Lwowa i Krakowa;

w sprawach zarządu rolnictwa i dóbr państwowych – inspektoraty pomocy rolnej we Lwowie i Krakowie;

w dziale pracy i opieki społecznej – delegat Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w Krakowie;

w dziale robót publicznych – dyrekcje okręgowe robót publicznych;

w dziale administracji zdrowia publicznego – okręgowy urząd zdrowia we Lwowie i ekspozytura tego urzędu w Krakowie, państwowe szkoły położnych we Lwowie i Krakowie;

w dziale kultury i sztuki – konserwatorowie zabytków.

W sprawach przemysłowych wchodzi w skład odnośnych urzędów wojewódzkich, oddział małopolski sekcji odbudowy Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz inspektoraty kotłów parowych. Instruktorowie stowarzyszeń przemysłowych we Lwowie, Krakowie i Brodach zostają podporządkowani odnośnym wojewodom.

Niezależnie od tego wchodzi w skład urzędów wojewódzkich, względnie zostają uzależnione od wojewodów te wszystkie władze, urzędy, organa i zakłady, które obecnie podlegają namiestnictwu i namiestnikowi, względnie generalnemu delegatowi rządu,

Interesowani ministrowie, przeprowadzą w drodze rozporządzeń rozwiązanie i zlikwidowanie organów, które okażą się zbędne wskutek przejścia ich funkcji przez urzędy wojewódzkie; co do innych organów, wchodzących w skład urzędów wojewódzkich, względnie podporządkowanych wojewodom, przeprowadzą terytorjalne uzgodnienie ich zakresu działania z podziałem na okręgi wojewódzkie.

W sprawach sztuki i kultury odnośne organa mogą spełniać czynności urzędowe na obszarze dwóch lub więcej województw.

Organa poszczególnych resortów, których okręgi nie pokrywają się z okręgami wojewódzkimi będą włączone do tego urzędu wojewódzkiego i podlegać będą pod względem personalnym i służbowym temu wojewodzie, w którego okręgu mają swoją siedzibę urzędową. O ile okręgi tych organów rozciągają się na 2 lub więcej województw, będą one pod względem służbowym podlegały wszystkim interesowanym wojewodom.

Rzeczowy i terytorjalny zakres inspektoratów aprowizacji robotniczej w Krakowie, Krośnie i Drohobyczu pozostaje narazie bez zmiany. Pod względem personalnym inspektoraty te podlegają temu wojewodzie, w którego okręgu mają swoją siedzibę. Sprawy fachowo-aprowizacyjne załatwiają one pod bezpośrednim kierownictwem Mi-

nisterstwa Apropowizacji, obowiązane są jednak zdawać sprawę o nich interesowanym wojewodom.

Organizacje rolnicze, których terytorjum obejmuje dwa lub więcej województw podlegają pod względem kontroli nad ich działalnością wszystkim interesowanym wojewodom, a co do spraw organizacyjnych i subwencyjnych Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

§ 40. Dotychczasowy rzeczowy i terytorjalny zakres działania krajowej komisji zasiłkowej we Lwowie pozostaje bez zmian, a uprawnienia namiestnictwa i namiestnika w tych sprawach przysługują wojewodzie lwowskiemu.

Wojewodzie lwowskiemu przekazuje się cały dotychczasowy zakres działania namiestnictwa w sprawach fundacyjnych.

Wojewoda lwowski będzie wykonywał uprawnienie namiestnictwa i namiestnika w stosunku do zakładu ubezpieczeń robotników od wypadków oraz powszechnego zakładu ubezpieczenia pensyjnego we Lwowie, nie naruszając określonego w § 14 punkt 1 zakresu działania poszczególnych wojewodów w sprawach ubezpieczeniowych.

Wreszcie porucza się wojewodzie lwowskiemu ostateczne zlikwidowanie agend namiestnictwa, jakie pozostaną do załatwienia po uruchomieniu urzędów wojewódzkich, w szczególności nadzór nad centralnym oddziałem rachunkowym i archiwum.

Uruchomienie Województw.

§ 41. W myśl art. 3 ustawy z dnia 3 grudnia 1920 r. (Dz. U. № 117, poz. 768) termin uruchomienia poszczególnych województw oznaczy rozporządzenie Rady Ministrów. Z dniem, podanym w tem rozporządzeniu, utracą moc obowiązującą wszelkie postanowienia o organizacji i zakresie działania władz administracyjnych drugiej instancji na obszarach tych województw, sprzeczne z powołaną na wstępie ustawą oraz postanowieniami niniejszego rozporządzenia.

Prezydent Ministrów
Minister Spraw wewnętrznych

Witos
L. Skulski

Diennik Ustaw. – 1921. – S. 514–525. Мова польська.

№ 615

18 березня 1921 р. Варшава. – Постанова Ради Міністрів Польської Республіки про боротьбу зі злочинами, пов'язаними з хабарництвом урядовців

Art. 1. Urzędnik, winny popełnienia w związku z urzędowaniem i z pogwałceniem obowiązków urzędowych lub służbowych:

1) kradzieży lub przywłaszczenia (sprzeniewierzenia), albo udziału w tychże (art. 51 k. k. ros. z r. 1903, § 5 austr. u. k. z r. 1852, §§ 47–49 niem. k. k. z r. 1871), jeśli mienie skradzione lub przywłaszczone (sprzeniewierzone) było mu dostępne lub powierzone z powodu służby lub stanowiska służbowego;

2) oszustwa lub udziału w niem (art. 51 k. k. ros. z r. 1903, § 5 austr. u. k. z r. 1852, §§ 47–49 niem. k. k. z r. 1871), jeśli oszustwo popełniono w ten sposób, że

winny w zamiarze osiągnięcia dla siebie lub osoby trzeciej nieprawnej korzyści majątkowej wyrządził innemu szkodę majątkową przez wprowadzenie w błąd lub utrzymywanie w błędzie za pomocą przedstawienia okoliczności fałszywych, albo przekręcania, lub ukrywania prawdziwych, – będzie karany śmiercią przez rozstrzelanie.

Art. 2. Urzędnik winny:

1) przyjęcia bądź podarunku lub innej korzyści majątkowej, bądź obietnicy takiego podarunku lub innej korzyści majątkowej, danych w zamiarze skłonienia go do pogwałcenia obowiązków urzędowych lub służbowych, albo żądania takiego podarunku lub korzyści majątkowej;

2) innego przestępstwa służbowego, popełnionego z chęci zysku i z pogwałceniem obowiązków urzędowych lub służbowych w b. dzielnicach rosyjskiej i pruskiej, a w b. dzielnicy austriackiej nadużycia władzy urzędowej, popełnionego z chęci zysku, – będzie karany śmiercią przez rozstrzelanie.

Art. 3. Urzędnik winny przyjęcia w związku z rozstrzygnięciem spraw urzędowych lub służbowych bądź podarunku lub innej korzyści majątkowej, bądź obietnicy takiego podarunku lub korzyści majątkowej, danych bez zamiaru skłonienia go do pogwałcenia obowiązków urzędowych lub służbowych, albo żądania takiego podarunku lub korzyści majątkowej, ulegnie karze ciężkiego więzienia (domu karnego) od lat 4 do 15.

Art. 4. Winny udziału w przestępstwach, przewidzianych w art. 1 i w ust. 2 art. 2 tej ustawy, o ile udział taki nie pociąga za sobą kary surowszej w myśl art. 1, będzie karany ciężkim więzieniem (domem karnym) od 4 do 15 lat; kto zaś dopuszcza się udziału w tych przestępstwach zawodowo, będzie karany śmiercią przez rozstrzelanie.

Art. 5. Kto osobiście lub za pośrednictwem osób trzecich, chociażby bezskutecznie, skłania urzędnika za pomocą podarunku, bądź innej korzyści majątkowej, bądź obietnicy tychże do pogwałcenia obowiązków urzędowych lub służbowych, lub dopuszcza się udziału w przestępstwie, przewidzianem w ust. 1 art. 2 niniejszej ustawy – będzie karany ciężkim więzieniem (domem karnym) od 4 do 15 lat; jeśli zaś winny dopuszcza się takiego przestępstwa zawodowo – będzie karany śmiercią przez rozstrzelanie.

Kto osobiście lub za pośrednictwem osób trzecich, chociażby bezskutecznie, skłania urzędnika do przestępstwa, przewidzianego w art. 3 niniejszej ustawy, lub w tem ostatniem przestępstwie dopuszcza się udziału, będzie karany więzieniem (w b. dzielnicy austriackiej – ściśłym aresztem) od 1 miesiąca do 1 roku.

Jednak będzie wolny od kary ten, kto przyczyni się do wykrycia lub udowodnienia dokonanego przekupienia, zanim władza, powołana do ścigania, dowie się o jego czynie.

Art. 6. Przepisy ustaw karnych dzielnicowych o prawie nadzwyczajnego łagodzenia lub zamiany kary nie stosują się do przestępstw, przewidzianych w niniejszej ustawie; wszakże w wypadkach mniejszej wagi lub w razie uznania okoliczności łagodzących sąd wymierzy za przestępstwa, przewidziane w art. 1 – 5 ustawy niniejszej, w miejsce kary śmierci, karę ciężkiego więzienia (domu karnego) od lat 4 do 15, karę zaś ciężkiego więzienia (domu karnego) od lat 4 do 15 wyznaczy w rozmiarze od 1 roku do 4 lat.

Art. 7. Przestępstwa, wymienione w art. 1–4 i cz. 1 art. 5 niniejszej ustawy, uważane będą za zbrodnie; przestępstwo, przewidziane w cz. 2 art. 5, za występpek.

Usiłowanie będzie karane narówni z dokonaniem.

Karom za udział, przewidzianym w art. 4 i 5 niniejszej ustawy, ulegają również osoby, nie będące urzędnikami.

Art. 8. W wypadku przestępstw, przewidzianych w art. 2, 3 i 5 niniejszej ustawy, należy otrzymany podarunek lub wartość tegoż uznać za przepadłe na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 9. Urzędnikiem w rozumieniu ustawy niniejszej jest ten, kogo odpowiednia ustawa karna w chwili popełnienia przestępstwa za urzędnika uważa (art. 636 cz. 4 k. k. ros. z r. 1903, § 101 austr. u. k. z r. 1852 i § 359 niem. k. k. z r. 1871).

Art. 10. Ustawa niniejsza nie stosuje się do osób, które w chwili popełnienia przestępstwa nie ukończyły lat 21; nie dotyczy to przestępstwa, przewidzianego w cz. 2 art. 5 ustawy niniejszej.

Art. 11. Przepisy ustawy niniejszej nie stosują się do udziału, przewidzianego w § 49a niem. k. k. z r. 1871, tudzież do wypadków, przewidzianych w art. 151 cz. 3 k. k. ros. z r. 1903 i w § 9 austr. u. k. z r. 1852.

Art. 12. Przepisy szczególne ustaw karnych, stanowiące o karach łagodniejszych lub o bezkarności kradzieży lub przywłaszczenia (sprzeniewierzenia), nie będą stosowane do urzędników, odpowiadających według ustawy niniejszej. Jeśli jednak winny kradzieży lub przywłaszczenia (sprzeniewierzenia) dobrowolnie zwrócił mienie skradzione lub przywłaszczone (sprzeniewierzone) albo w inny sposób wynagrodził szkodę, zanim jego wina ujawniona została przed władzą do ścigania przestępstw powołaną, – wolny będzie od kary.

Art. 13. Sprawy o przestępstwa, przewidziane w ustawie niniejszej, o ile nie stosuje się postępowania uproszczonego, rozpoznawane będą co do winy i kary we wszystkich instancjach przez sąd karny w składzie 3 sędziów państwowych.

W b. dzielnicy rosyjskiej wyroki sądu pierwszej instancji we wszystkich sprawach, do których stosuje się niniejsza ustawa, są ostateczne i mogą być zaskarżone jedynie przy odpowiednim zastosowaniu przepisów o zaskarżeniu wyroków w drodze kasacji.

Jeżeli przestępstwo jest zbrodnią, należy wyznaczyć oskarżonemu obrońcę z urzędu, o ile nie ma on obrońcy z wyboru.

W b. dzielnicy austriackiej stosuje się odpowiednio przepis § 341 proc. kar.

Art. 14. Winni przestępstw, popełnionych przed wejściem w życie ustawy niniejszej, ulegną karze w myśl ustaw dotychczasowych, o ile przepisy ustawy niniejszej nie przewidują łagodniejszej kary.

Art. 15. Do osób wojskowych należy stosować ustawę z dn. 1 sierpnia 1919 r. (Dz. Pr. № 64, poz. 386) ze zmianami, zawartymi w ustawie z dnia 17 grudnia 1920 roku (Dz. Ust. z 1921 r. № 2, poz. 4).

Przepisy ustawy niniejszej stosują się odpowiednio i w wypadkach, gdy przestępstw, przewidzianych w art. 4 i 5, dopuszczono się odnośnie do osób, podlegających sądownictwu wojskowemu.

Art. 16. Rada Ministrów władna będzie uchylić moc obowiązującą ustawy niniejszej uchwałą, zatwierdzoną przez Naczelnika Państwa i ogłoszoną w Dzienniku Ustaw. Z chwilą wejścia w życie tej uchwały postanowienia ustaw karnych, uchylone, zmienione, lub ograniczone w swem działaniu skutkiem przepisów ustawy niniejszej, odzyskują moc prawną.

Art. 17. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia; równocześnie

traci moc ustawa z dnia 30 stycznia 1920 r. w przedmiocie odpowiedzialności urzędników za przestępstwa, popełnione z chęci zysku (Dz. Ust. № 11, poz. 60), tudzież rozporządzenie Rady Obrony Państwa z dnia 6 sierpnia 1920 r. (Dz. Ust. № 73, poz. 501) w przedmiocie poddania przestępstw, popełnionych przez urzędników z chęci zysku, orzecznictwu sądów doraźnych, oraz oparte na niem rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 16 lutego 1921 r. (Dz. Ust. № 18, poz. 101).

Art. 18. Wykonanie tej ustawy należy do Ministra Sprawiedliwości, a w b. dzielnicy pruskiej – do Ministra b. Dzielnicy Pruskiej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

Marszałek

Prezydent Ministrów

Minister Sprawiedliwości

Minister b. Dzielnicy Pruskiej

Trąpczyński

Witos

w z. Dr. J. Morawski

W. Kucharski

Dziennik Ustaw. – 1921. – S. 388–391. Мова польська.

№ 616

22 березня 1921 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про мобілізацію Харківським губкомом працівників центральних установ” (протокол № 28, п. 3)

Разъяснить Харьковскому губкому, что работники центральных учреждений могут быть мобилизуемы только ЦК КП[б]У, так как работники центральных учреждений обслуживают всю Украину.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 13, арк. 42. Оригінал. Машинопис.

№ 617

10 травня 1921 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про товарний фонд для радянських службовців” (протокол № 46, п. 4)

Принципиально высказаться за создание товарного фонда сроком на 3 месяца из расчета наличных служащих минус 15% для комиссариатов: Нарсвязи, Наркомзема, Наркомпреда и Совнархоза, по проверке этого опыта распространить по возможности на проч[ие] учреждения.

Предложить указанным комиссариатам согласовать с Южбюро и Цекомснабом внести проект в Совнарком.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 13, арк. 101. Оригінал. Машинопис.

ПРОТОКОЛ № 28

заседания Политбюро ЦККП/б/У от 22-го Марта 1921 года.

Присутствовали члены Политбюро т.т. **Петровский,**
Раковский,
Мауильский,
Чубарь,

Кандидаты т.т. **Кон,**
Иванов Н.,

Члены ЦК т.т. **Шумский,**
Николаенко,
Секретарь ЦК **Лебедь.**

34
215
32

Слушали :	Постановили :	Отметка об исполн.
1.0 секретаре ЦККПУ.	Ввиду избрания тов. Молотова секретарем ЦКРКП, ответственным секретарем назначить т. Кона , освободив его от всех остальных работ. Польскую работу возложить на Секретариат.	
2.0 Донбасе.	а. Просить ЦКРКП срочно отозвать для ответственной, партийной работы в Донбассе тов. тов. Гопнер и Квиринга . б. Вопрос о персональном объединении пред ЦККП и пред Исполкома отложить до приезда тов. Пятакова .	0
3.0 мобилизации Харьковским Губкомом работников Центральных учреждений.	Разъяснить Харьковскому Губкому, что работники Центральных учреждений могут быть мобилизуемы только ЦККПУ, так как работники центральных учреждений обслуживают всю Украину.	
4.0 Наркоматах.	Во исполнение постановления 5-го съезда Советов для пересмотра Наркоматов образовать комиссию в составе: тов. тов. Петровского, Раковского, Иванова Н., Лебеда , а для пересмотра главков и центров образовать комиссию в составе т. т. Чеботарева, Кабаненко, Лебеда, Зарывайко, Иванова Василия.	
5.0 Гадяче.	Произвести строжайшее расследование от имени ЦК и ВЦИК обстоятельств по расстрелу в Гадяче бандитов, явившихся в распоряжение Советской власти, согласно амнистии, и предать суду всех кто будет по данным расследования признан виновным. Предложить Наркомюсту к следующему заседанию представить доклад об инструкциях, данных на месте по проведению амнистии. Поручить президиуму ВЦИК"а запросить Исполкомы, что ими делается по проведению амнистии и дать соответствующие указания.	
6.0 проведени прод-налога на Украине.	Разверстки не отменять, Размер разверстки понизить до 80%, выполнив	

№ 618

25 травня 1921 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про радянських службовців” (протокол № 51, п. 3)

Для улучшения продовольственного положения работников в профсоюзах и ударных комиссариатах, или их ударных частях создать премиальный фонд из расчета наличного числа сотрудников на 1 мая минус 10–20%.

Цекомснабу предоставить право установить размер скидки для отдельных комиссариатов.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 13, арк. 114. Оригінал. Машинопис.

№ 619

30 червня 1921 р. Прага. – Закон Чехословацької Республіки № 251 щодо заміни у номенклатурі посад державних службовців категорії “слуга” на назву “нижчий службовець”

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1

Pro zaměstnance, dosud do kategorie sluhů náležející, zrušuje se ve státní službě, jakož i ve službě podniků a fondů státem spravovaných úřední název “sluha” a zaměňuje se za úřední pojmenování “zřízenec”.

§ 2

Tím se mění veškeré dosud platné zákony a nařízení, pokud v nich úřední název “sluha” přichází v úvahu.

§ 3

Zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášky.

§ 4

Všem ministrům se ukládá, aby tento zákon provedli.

T.G.Masaryk v. r.

Černý v. r.

Dr. Kovařík v. r.

též za ministra Dra Procházku

Dr. Brdlík v. r.

Dr. Beneš v. r.

Dr. Gruber v. r.

Dr. Šusta v. r.

Dr. Fatka v. r.

Dr. Burger v. r.

Husák v. r.

Dr. Hotowetz v. r.,

též za ministra Hanačíka

Dr. Popelka v. r.,

též za ministry Dra Fajnora a Dra Mičuru

Переклад

Національні Збори Чехословацької Республіки ухвалили цей закон:

§ 1

Стосовно службовців, які належали до цього часу до категорії слуг, відмінюється на державній службі так само, як і на службі на підприємствах і у фондах, що керуються державою, службова назва “слуга” та замінюється на службову назву “нижчий службовець”.

§ 2

Цим самим змінюються всі чинні до цього часу закони та розпорядження, оскільки в них службова назва “слуга” береться до уваги.

§ 3

Закон набуває чинності з дня опублікування.

§ 4

Всім міністрам доручається, щоб вони впровадили цей закон у дію.

Т. Г. Масарик в. р.

Черні в. р.

Др. Коваржик в. р.,

також за міністра д-ра Прохазку

Др. Брдлік в. р.

Др. Шуста в. р.

Др. Бенеш в. р.

Др. Фатка в. р.

Др. Грубер в. р.

Др. Бургер в. р.

Гусак в. р.

Др. Готовец в. р.,

також за міністра Гоначека

Др. Попелка в. р.,

також за міністрів д-ра Файнора та д-ра Мічуру

Sbírka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1921 – Praha, 1921. – S. 1073. Мова чеська.

№ 620

12 липня 1921 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про скорочення штатів радянських установ” (протокол № 69, п. 17)

Поручить Совнаркому разработать план сокращения штатов по губерниям. Признать необходимым немедленно сократить штаты и советских учреждений на 25–75%.

Поручить тт. Иванову, Косиору и представителю Южбюро ВЦСПС при объезде проверить проведение в жизнь сокращения штатов.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 16, арк. 20 зв. Оригінал. Машинопис.

№ 621

21 грудня 1922 р. Прага. – Закон Чехословацької Республіки № 409 “Про переведення державних службовців на іншу службову посаду”

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1

Státní zaměstnanci mohou býti do konce roku 1924 přeloženi ve svém služebním odvětví i na místo v jiném oboru (resortu) státní správy, avšak jen k tomu konci, aby byl vyrovnán nedostatek zaměstnanců jednoho resortu státní správy přebytky zaměstnanců jeného resortu. Při tom budiž nejdříve přihlíženo k přihláškám došlým na úřední vyzvání, předpokládajíc, že zaměstnanec při svém novém upotřebení může dle svých schopností vyhověti požadavkům služby.

Přeložený zaměstnanec budiž ponechán ve stupni platovém, ve kterém jest v den přeložení.

§ 2

Státními zaměstnanci (§ 1) rozuměti jest všechny státní zaměstnance, vyjímajíc soudce z povolání, tedy i zaměstnance ústavů, podnikův a fondův státních neb státem spravovaných.

§ 3

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení a provedou jej všichni ministři.

T.G.Masaryk v. r.

Švehla v. r.

Dr. Beneš v. r.

Stříbrný v. r.

Habrman v. r.

Bechyně v. r.

Novák v. r.

Dr. Hodža v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Markovič v. r.

Malypetr v. r.

Dr. Rasín v. r.

Udržal v. r.

Tučný v. r.

Srba v. r.

Šrámek v. r.

Dr. Kállay v. r.

Dr. Franke v. r.

Переклад

Національні Збори Чехословацької Республіки ухвалили цей закон:

§ 1

Державні службовці можуть бути до кінця 1924 р. переведені у сфері своєї службової компетенції на посаду в іншому відділі (відомстві) державного управління, однак у тих межах, щоб була зрівноважена нестача службовців одного відомства державного управління надлишком службовців іншого відомства. При цьому передусім слід звернути увагу на заяви, що відповідають потребам служби, припускаючи, що службовець на новій посаді може за своїми здібностями відповідати вимогам служби.

Переведений службовець залишається у тій категорії службового окладу, у якій він знаходився у день переведення.

§ 2

Під державними службовцями (§ 1) розуміють усіх державних службовців, за винятком професійних суддів, а також службовців установ, підприємств і фондів, що належать державі, або керуються державою.

§ 3

Цей закон набуває чинності з дня опублікування, а введення його в дію доручається всім міністрам.

Т. Г. Масарик в. р.

Швегла в. р.

Др. Бенеш в. р.

Стрібрні в. р.

Габрман в. р.

Бечіні в. р.

Новак в. р.

Др. Годжа в. р.

Др. Доланскі в. р.

Др. Марковіч в. р.

Маліпетр в. р.

Др. Рашін в. р.

Удржал в. р.

Тучні в. р.

Срба в. р.

Шрадек в. р.

Др. Каллаі в. р.

Др. Франке в. р.

Sbírka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1921 – Praha, 1921. – S. 1874. Мова чеська.

№ 622

Січень 1923 р. Харків. – Проект Інструкції з перевірки особового складу Наркомату державного контролю УСРР з метою боротьби з хабарництвом

С. секретно

I.

1) Проверкой личного состава Н.К.Г.К. руководит Комиссия по борьбе со взяточничеством при Н.К.Г.К.

Примечание: Для участия в работе по проверке Комиссия может привлечь необходимых сотрудников из состава Наркомата.

2) Фактическую проверку личного состава производят:

а) внутри – Комиссия при Наркомате,

б) на местах – губернские [комиссии].

II.

3) В состав Комиссии, как в центре так и на местах, входят представители ячейки К.П.У., месткома и администрации.

4) Материалами для работы по проверке служат:

а) сведения, имеющиеся в отделе личного состава Наркомата,

б) сведения, специально собираемые комиссией путем опроса ведомственных комиссий подконтрольных учреждений, а также сведения, полученные от сотрудников Наркомгосконтроля и от отдельных граждан в результате специальных обращений.

5) Комиссии запрашивают: а) администрацию соответствующего отдела и б) уполномоченного месткома о даче Комиссии письменных характеристик отдельных сотрудников.

1) Все имеющиеся в распоряжении Комиссии материалы должны ею тщательно проверяться.

2) Списки отдельных опороченных сотрудников направляются через комиссию при наркомате в центральную комиссию при У.Э.С. для проверки их уголовного прошлого.

Примечание: в списках необходимо точно указывать имя, отчество и фамилию сотрудника, год рождения, вероисповедание, происхождение, место рождения и т. д., дабы не дать возможность проникнуть нежелательному элементу в государственные [...] и общественные учреждения и предприятия.

3) Комиссия может вызывать на свои заседания проверяемых сотрудников для личного опроса.

4) При проверке главное внимание надлежит уделять следующим моментам:

а) где фактически протекает работа сотрудника;

б) имеет ли посторонние занятия и заработки, какие именно, совместительствует ли, где;

в) получал ли из подконтрольных учреждений какие-либо денежные и материальные выдачи, пользовался ли от подотчетного учреждения квартирой, транспортом и средствами, где; давал ли консультации подконтрольным учреждениям за особую плату, исполнял ли какие-либо работы подконтрольным учреждениям;

г) не подвергался ли во время службы в органах Госконтроля судебным, административным и дисциплинарным взысканиям, выговорам и т. д.

5) Решения Комиссии, зафиксированные и запротоколированные, утверждаются в центре Народным Комиссаром, а на местах – лицами, возглавляющими губернские или областные контрольные органы, и проводятся в общем порядке.

Председатель Комиссии, Член коллегии

Кононов

Член Комиссии

Волков

ЦДАВО, ф. 539, оп. 1, спр. 1403, арк. 6 і зв. Оригінал.

№ 623

Не раніше серпня 1923 р. – Із звіту про діяльність відомчої комісії Волинського губдержконтролю по боротьбі з хабарництвом за липень 1923 р.

[...] II. Мероприятия организационного характера

В июле месяце Губгосконтролем привлечено к ответственности и передано в Губпрокуратуру дел:

за злоупотребление властью – 3 дела на 9 лиц,

превышение власти – 1 дело на 5 лиц,

* Слово не прочитане.

растрату денежных сумм – 1 дело (количество лиц выяснится судебной властью),

за халатное отношение к службе – 7 дел на 11 лиц,

присвоение денежных сумм – 2 дела на 4 лица,

присвоение государственного имущества – 5 дел на 5 лиц,

бесхозяйственность – 1 дело на 1 лицо,

подлог – 2 дела на 2 лица,

распределение продуктов не по назначению – 1 дело на 3 лица,

итого – 23 дела на 40 лиц. (Подробные сведения о переданных делах сообщены Губкомиссии б/в – 31 июля с. г., № 2681).

III. Мероприятия по борьбе со взяточничеством внутри учреждения

В июле месяце Ведомственной комиссией, в виду возложения на нее постановлением Губкомиссии [...] временно функций аттестационной Комиссии, было рассмотрено 7 анкет на принятых на службу в Губгосконтроль после проверки личного состава, т.е. после 10 мая с.г. [...] Причем, после рассмотрения и после устного всестороннего опроса некоторых сотрудников в аттестационном порядке со стороны Ведомственной комиссии не встретилось препятствий к оставлению на службе в Губгосконтроле т.т. Строганова, Храповицкого, Кулько, Фрадынского, Недзведь и Недоброво, в числе которых также не замечено и не обнаружено подозрительных во взяточничестве. В отношении же т. Арефьева – вопрос оставлен открытым до приезда председателя ведомственной комиссии.

Председатель Комиссии

Титов

Член Комиссии

Снежин

ЦДАВО, ф. 539, оп. 1, спр. 1403, арк. 25 і зв. Оригінал. Машинопис.

№ 624

19 листопада 1923 р. – 3 “Положення про застосування закону про державних службовців Румунії”, що поширювалося на Буковину та Бессарабію*

Regulament

pentru aplicarea legii Statului funcționarilor publici

Partea I

Dispozițiunile aplicabile tuturor funcționarilor publici

Capitolul I

Dispozițiuni generale

Art. 1 – Sunt funcționari publici cetățenii români, fără deosebire de sex, cari îndeplinesc un serviciu public permanent (civil și ecleciastic) la Stat, județ, comună sau la instituțiunile al căror buget este supus aprobării Parlamentului, guvernului sau consiliilor județene și comunale.

* Затверджений декретом № 5506 та опублікований в офіційному віснику “Monitorul Oficial” № 189 від 23 листопада 1923 р.

Se exceptează funcționarii prevăzuți în bugetele instituțiilor private cari nu sunt supuse prin o lege cu caracter general aprobării consiliilor județene și comunale.

În această calitate se vor bucura de drepturi și se vor supune obligațiilor specificate prin legea statului; completate prin dispozițiunile prezentului regulament.

Art. 2 – Nu intră în prevederile legii statului și a regulamentului:

a) Funcțiunile publice și cele electiv.

Se vor considera ca funcțiuni politice sau electiv acele funcțiuni pentru cari legile organice respective nu dau caracter de funcționar de carieră acelora numiți în ele.

Funcționarii de carieră cari, prin delegațiuni vremelnice, vor fi însărcinați a îndeplini vreuna din funcțiunile politice, la ridicarea delegațiunii sau însărcinării își reiau de drept funcțiunea anterioară cu toate drepturile de vechime, socotinduse la stagiul său și timpul servit în funcțiunea publică;

b) Mitropoliții și episcopii;

c) Funcționarii corpurilor legiuitoare a căror organizare este stabilită de regulamentul interior al fiecărui Corp legiuitor în parte, care constituie statutul lor;

d) Specialiștii străini cărora li se încredințează vremelnic sau prin contract o funcțiune publică [...]

Art. 13 – Funcționarul este obligat a servi Statului cu credință și supunere, observând în totul Constituția și legile în vigoare.

El se va consacra serviciului și va lucra conștiincios, obiectiv și desinteresat.

Funcționarul este obligat a se supune ordinilor superiorilor săi. [...]

Art. 14 – Funcționarul este obligat a păstra secretul în executarea serviciului.

Această obligațiune o au și funcționarii cari au părăsit serviciul sau au trecut la pensie. [...]

Art. 15 – Funcționarii sunt obligați ca prin actele vieții lor publice sau private să nu compromită funcțiunea sau corpul din care fac parte.

Funcționarilor le este interzis a juca cărți la noroc sau a se deda la alte jocuri de noroc.

Art. 16 – Funcționarul va fi respectuos cu superiorii și va păstra buna cuviință față de colegii și inferiorii săi.

Va fi cuviincios cu publicul, dându-i tot ajutorul în limita atribuțiunilor sale. [...]

Art. 17 – Orele de serviciu sunt fixate la cel puțin 7 pe zi. Orariul se va fixa printrun jurnal al consilului de miniștri.

Administrațiile în cari serviciul este și după amiază vor lăsa neapărat liberă Sâmbăta după amiază.

Funcționarul va observa orele de biuro, iar când necesitatea serviciului o va cere, el va putea fi obligat să lucreze și peste acele ore. [...]

Drepturi

Art. 32 – Funcționarii au dreptul la exercițiul funcțiunii corespunzător gradului lor și nu pot fi întrebuițați în funcțiuni inferioare acestui grad.

Art. 33 – Funcționarii au drept să demisioneze. Se exceptează aceia cari sau angajat să servească obligator un termen determinat.

Asupra demisiei trebuie să se dea răspuns în termen de 15 zile dela înregistrare.

Demisiunea poate fi refuzată numai când este în curs o cercetare bănească sau

disciplinară, dacă se prevăd în legile de organizare condițiuni speciale cari nu au fost îndeplinite, sau dacă este dată pentru a sustrage dela urmărirea unei vine vădită. [...]

Art. 34 – Funcționarii demisionați pot fi reprimiți în funcțiunile pe cari le-au avut sau altele echivalente în aceeași administrație, cu avizul conform al comisiunii pentru propuneri de numiri și înaintări, dacă nu trecut 5 ani dela ieșirea lor din serviciu.

Art. 35 – Retribuțiunea lunară a funcționarului este compusă din salariu, indemnizație de chirie și ajutorul familiar.

Excepțional, până la intrarea în normal, se mai acordă funcționarilor un adaos pentru scumpetea traiului, proporțional cu salariul funcțiunii sale, după localitate și în raport cu scumpetea lucrurilor de primă necesitate.

Art. 36 – Funcționarii au dreptul la salarii corespunzătoare gradului sau funcțiunii ce ocupă. Fixarea salariilor se va face în așa fel ca funcționarii cu studii, vechime și calificare egală să primească aceleași salarii, indiferent de ministerul sau autoritatea de care depind.

Art. 37 – Indemnitatea de chirie se va fixa în fiecare an prin buget, avându-se în vedere starea civilă a funcționarului, localitatea unde este reședința funcțiunii și prețul chiriilor.

Dacă ambii soți sunt funcționari, primesc fiecare indemnitatea de chirie ca și cum ar fi necăsătoriți.

În caz dacă au copii sporul se acordă numai soțului care are salariul mai mare.

Toți funcționarii cari locuiesc într-un local al unei autorități publice nu primesc indemnitatea de chirie.

Art. 38 – Funcționarii cu copii mai primesc un adaos ca ajutor de familie, care se va fixa în fiecare an prin buget în raport cu numărul copiilor.

Переклад

Положення

про застосування закону про державних службовців

I частина

Розпорядження, що застосовуються до всіх державних службовців

I глава

Загальні розпорядження

Ст. 1. Державними службовцями є румунські громадяни, незалежно від статі, які постійно перебувають на державній службі (громадській або церковній) в повітовій, місцевій установі, бюджет яких затверджується парламентом, урядом або повітовою, місцевою радою.

Винятком є службовці, витрати на яких закладено в бюджетах приватних закладів, що не підпорядковуються загальному закону стосовно затвердження бюджету повітовими і місцевими радами.

Державні службовці мають права та обов'язки, визначені державним законом, який комплектується розпорядженнями цього регламенту.

Ст. 2. Не передбачено державним законом та його регламентом:

а) політичні і виборні посади;

Політичними або виборними посадами вважаються ті посади, які відповідні

державні закони не класифікують як державні посади, що мають кар'єрний зріст у тих, кого обирали.

Службовці, наділені тимчасовими повноваженнями і зобов'язаннями на виконання певних політичних функцій, повертаються на обійману посаду по завершенні тимчасових повноважень; час виконання тимчасових повноважень зараховується до стажу державної служби.

б) митрополити та єпископи;

в) службовці законодавчого органу, організація якого підпорядковується своєму внутрішньому регламенту;

г) іноземні спеціалісти, які тимчасово або за контрактом прийняті на державну посаду;

д) працівники та наймані робітники, прийняті для виконання певного об'єму роботи на визначений час [...].

Ст. 3. Не може бути заснована або ліквідована жодна посада, якщо інше не передбачено Законом "Про організацію" або іншим законом [...].

Ст. 13. Службовець зобов'язаний служити вірно і покійно державі, повністю дотримуватись Конституції та чинних законів.

Він повинен присвятити себе службі та працювати сумлінно і об'єктивно.

Службовець зобов'язаний виконувати накази службовців вищого рангу [...].

Ст. 14. Будучи при виконанні службових обов'язків, службовець зобов'язаний зберігати таємницю.

Це зобов'язання поширюється і на тих службовців, що звільнились з роботи або вийшли на пенсію [...].

Ст. 15. Службовці зобов'язані публічно або приватно поводити себе так, щоб не компрометувати свою роботу, свій відділ.

Службовцям заборонено грати в азартні ігри.

Ст. 16. Службовець повинен поважати вищих керівників і бути доброзичливим щодо своїх колег та підлеглих.

Повинен бути ввічливим у спілкуванні з громадськістю і надавати допомогу в межах своєї компетенції [...].

Ст. 17. Тривалість робочого дня – не менше 7 годин. Розпорядок робочого дня буде затверджено в журналі Ради Міністрів.

В адміністраціях, де служба триватиме і в другій половині дня, в суботній день робочим часом визначено лише першу половину дня.

Службовець зобов'язаний дотримуватись режиму робочого дня, але, за необхідності, зобов'язаний також працювати понаднормово [...].

Права

Ст. 32. Службовці мають право отримати посаду, відповідну до свого рангу і не можуть бути використані на посадах нижчого рангу.

Ст. 33. Службовці мають право подати у відставку, за винятком тих, що прийняті на роботу на суворо визначений термін.

Результат розгляду щодо відставки не повинен перевищувати 15 днів від дати реєстрації заяви про відставку.

Заява про відставку може бути відхилена лише у разі проведення фінансового або дисциплінарного розслідування [...].

Ст. 34. Службовці, що вийшли у відставку, можуть бути поновлені на посаді, яку обіймали до звільнення, або на іншій рівнозначній посаді в цій самій адміністрації на підставі рішення комісії з призначення або підвищення на посаду, якщо перебувають у відставці не більше 5 років.

Ст. 35. Заробітна плата службовця складається з окладу, компенсації за оренду житла та матеріальної допомоги на сім'ю.

Винятком є випадки, коли у службовця недостатній рівень благополуччя, йому додатково виплачується компенсація “за подорожчання життя та предметів першої необхідності”. Розмір компенсації визначається залежно від місцевості, де проживає службовець, та є пропорційним до його заробітної плати.

Ст. 36. Службовці мають право на заробітну плату відповідно до свого рангу або посади, яку вони обіймають. Заробітну плату буде встановлено таким чином, щоб службовці з освітою, однакоvim стажем роботи і кваліфікаційним рівнем одержували однакоvu заробітну плату, незалежно від міністерського підпорядкування або [політичної] залежності від влади.

Ст. 37. Розмір суми компенсації за оренду житла щорічно закладається в бюджет, враховується соціальний стан службовця, місцевість, в якій він працює, та вартість оренди житла.

Якщо в подружжі обоє службовці, то компенсацію на оренду житла отримує кожний окремо.

Якщо подружжя має дітей, то компенсацію отримує лише один з подружжя, той, у кого заробітна плата більше.

Всі службовці, що мешкають в приміщеннях, які є державною власністю, цю компенсацію не отримують.

Ст. 38. Службовці, які виховують дітей, додатково отримують допомогу на сім'ю, яка щорічно закладається в бюджет, відповідно до кількості дітей.

Codul Administrativ. – Chişinău, 1925. – P. 49–55. Мова румунська.

№ 625

[1923 р.] – 3 відомостей про звільнених Комісією по боротьбі з хабарництвом співробітників Наркомату державного контролю та його губернських органів

№№ п/п	Ф. И. О.	Год рожд.	Происхождение	Должность и место работы	Мотивы увольнения
1.	<u>НК ГК</u> Долт	1898	Мещан.	Контролер	За устройство своей жены на службу в Трест Химуголь во время проведения им ревизии Треста

№№ п/п	Ф. И. О.	Год рожд.	Происхождение	Должность и место работы	Мотивы увольнения
2.	Курицкий	1899	Мещан.	Контролер	За систематическое предъявление требований [...] о свободном [...] пропуске его самого и его знакомых в Оперу
3	<u>Губотделы</u> Одесский Миллер Михаил Алексеевич	1875	Служащий	Контролер	За неэтичное поведение, выразившееся в индивидуальных получках из подотчетных учреждений. Уволен без права поступления в органы контроля
4.	Макеев Иван Игнатович	1874	Прапорщик запаса	Контролер	Уволен как элемент с темным прошлым, как-то: быв. помещик, зам. город. головы, отбывавший наказание в концлагере, за неявку на регистрацию как бывший офицер, и как не член профсоюза
6.	Кожевникова Ксения Емельяновна	1893	Учит.	Пом. контролера	За неправильное сообщение сведений при опросе Комиссией о порядке поступления на службу, также как индифферентная работница
7.	Донецкий Лурье	1897	Крест.	Контролер	За использование служебного положения в личных корыстных целях в смысле незаконного получения предметов обмундирования и денежного вознаграждения в подотчетных учреждениях
9.	Колосков	1870	Гражд.	Ст. контролер	Уволен в админпорядке как слабый работник, замечен в систематическом пьянстве
11.	Волынский Карбут Борис Александров.	1904	Служащ.	Делопроиз.	Как состоящий в родствен. связях с одним из ответст. спецов Губконтроля
15.	Полтавский Тычино	1891	Служащ.	Ст. контролер	Во время ревизии предложил ревизируемому учреждению приобрести у него печную проволоку без ведома Губконтроля, требовал [...] платы за сверхурочную работу и притом в размере выше нормального

№№ п/п	Ф. И. О.	Год рожд.	Происхождение	Должность и место работы	Мотивы увольнения
17.	Черниговский Фамилия уволенного запрошена				Уволен как состоящий в близком свойстве с зам. Губконтролера

Председатель

[підпис]

Члены комиссии:

[підпис]

[підпис]

ЦДАВО, ф. 539, оп. 1, спр. 1403, арк. 28а–29. Оригінал. Машинопис.

№ 626

19 січня 1924 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про оплату праці членів ВУЦВК” (протокол № 51а, п. 2)

В отмену прежнего положения установитъ принцип бесплатности работы членов ВУЦИК.

Члены ВУЦИК получают жалованье по месту работы.

Поручить Президиуму ВУЦИК выработать мероприятия по материальному обеспечению членов ВУЦИК приезжающих на сессии с тем, чтобы была обеспечена законодательная работа ВУЦИКа.

Помітка: Тов. Угаров остается при особом мнении*.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 48, арк. 8. Оригінал. Машинопис.

№ 627

17 квітня 1924 р. Чернівці. – Обіжник Міністерства внутрішніх справ Румунії щодо заборони державним службовцям брати участь в політичних товариствах антисемітського і фашистського характеру

În urma ordinului Ministerului de Interne binevoîți a cunoaște că este complet interzis funcționarilor să participe la activitatea și manifestările asociațiilor cu caracter antisemit sau fascist.

Prefect:

SS

* Дописано червоним чорнилом.

1

PREFECTURA JUDEȚULUI
CERNAUȚI
SERVICIUL ADMINISTRATIV

Nº 409/prez.

1924 Luna Aprilie Ziua 17.

Asociații și societăți cu
caracter antisemit ori fascist.

Circulară

În urma ordinului Ministerului de Interne binevoici a
cunoaște că este complet interzis funcționarilor să participe
la activitatea și manifestările asociațiilor cu caracter anti-
semit sau fascist.

Prefect:

scrie în
Stancu
Tim
Barbu
Leu Anghel
Dezner
Andri
Botezat E.
Pandru
Geometric
Carac
Botezat
Stancu

Переклад

Згідно з наказом Міністерства внутрішніх справ доводиться до відома, що службовцям абсолютно заборонено брати участь у діяльності та демонстраціях антисемітського або фашистського характеру.

Префект

[підпис]

Держархів Чернівецької області, ф. 15, оп. 1, спр. 4539, арк. 1. Оригінал. Машинопис. Мова румунська.

№ 628

8 серпня 1924 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про українізацію радянського апарату” (протокол № 18, п. 34)

а) Подтвердить постановление СНК об учреждении Комиссии по проверке украинизации сов[етского] аппарата.

б) Дать указание губкомам о принятии мер к проверке исполнения декрета об обязательном обучении госслужащих украинскому языку.

в) Поручить Секретариату написать губкомам письмо.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 49, арк. 27 зв. Оригінал. Машинопис.

№ 629

13 лютого 1925 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про доповідь ЦКК про чистку держапарату” (протокол № 52, п. 6)

а) Доклад принять к сведению.

б) Считать, что впредь система чистки госаппарата должна быть заменена системой подбора работников и регулярного наблюдения аттестационных комиссий с возложением большей ответственности за состав работников на руководителей учреждений.

в) Чистку непроверенных учреждений закончить через существующие аттестационные комиссии ускоренным темпом, о чем просить ЦКК дать на места соответствующие указания.

г) Просить ЦКК предложить апелляционным и аттестационным комиссиям по отношению к бывш[им] офицерам руководствоваться следующим положением:

с работы снимать в порядке проверки лишь тех категорий офицеров, которые состоят на учете в ГПУ и враждебно относятся к советской власти, сознательно саботируют работу в учреждении. Бывших же офицеров, которые амнистированы сов[етской] властью, а также, которые за продолжительный период работы в со-
ворганах добросовестным отношением к делу искупили свою вину, – с работы в порядке проверки личсостава не снимать.

ра Сидяшский И.У.Б.М.З. в Одессу, а Молдавского сектора Одесской Губсовпаршкoлы в Балту.

5. Поставить вопрос перед ЦКРКП о прекращении той кампании против нынешней руководители АМОСР, которая ведется в румынском секторе Университета

6. Поставить перед ЦКРКП вопрос о созыве съезда Бессарабии

5. Утвердить со внесенными поправками, дополнив следующим пунктом:

"Считать ненормальными, имевшие место случаи, когда первичные проверки исключали с тем, чтобы апелляционные тройки восстановили, так как подобные случаи дискредитируют работу, как первичных, так и апелляционных троек.

5. Предложения комиссии ПЕ о предварительных результатах партпроверки. (Квиринг и Сухомлин)

6. Доклад ЦКК о чистке госаппарата. (Корнеев)

6. а) Доклад принять к сведению.

б) Считать, что впредь система чистки госаппарата должна быть заменена системой подбора работников и регулярного наблюдения аттестационных комиссий с возложением большей ответственности за состав работников на руководителей учреждений.

в) Чистку непроверенных учреждений закончить через существующие аттестационные комиссии ускоренным темпом, о чем просить ЦКК дать на места соответствующие указания.

*ЦКРКП
в связи с тем, что
(см. приложение)*

цкк

д) Просить ЦКК отменить составление по учреждениям черных списков (лит. “а”).

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 58, арк. 17 і зв. Оригінал. Машинопис.

№ 630

26 лютого 1925 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про проект декрету “Про заходи по терміновому проведенню повної українізації радянського апарату” (протокол № 55, п. 2)

а) Передать декрет в советском порядке для переработки, имея в виду необходимость внесения следующих поправок:

1) В § 1 срок удлинить до января 1926 г.

2) Оговорить, что в общественных организациях публично-правового характера украинизация проводится в особом порядке с установлением особых сроков применительно к характеру их работы.

3) Оговорить, что общесоюзные хозяйственные организации обязаны в сношениях с украинским населением (договора и т. д.) и местными украинскими органами вести делопроизводство на украинском языке.

4) В § 15 исключить слова “или безразличное отношение”.

5) § 16 редактировать так: “сотрудники, уволенные за незнание украинского языка, могут быть вновь приняты на службу лишь после того, как они в достаточной степени усвоят украинский язык”.

б) В § 17 после слов “о порядке обследования” вставить слова “руководителями учреждений”.

б) Вопрос об украинизации в профсоюзах передать в Оргбюро.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 58, арк. 24 зв.–25. Оригінал. Машинопис.

№ 631

19 червня 1925 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про постанову комісії Політбюро з українізації держапарату” (протокол № 75, п. 6)

а) Утвердить в основном постановлении комиссии об украинизации госаппарата. Поручить Секретариату окончательно редактировать, дополнив пунктом об ускорении издания словарей, как общего, так и терминологического.

б) Поручить СНК соответствующие пункты провести в советском порядке.

в) Указанные постановления не распространяются на административные единицы, населенные нацменьшинствами.

г) Поручить комиссии по украинизации разработать особо вопрос о нац-

меньшинствах, в частности об украинских меньшинствах в административных районах, населенных нацменьшинствами.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 58, арк. 89 зв. Оригінал. Машинопис.

№ 632

21 серпня 1925 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про зарплату співробітникам держустанов, що забезпечуються державним та місцевим бюджетом” (протокол № 84, п. 16)

а) Для проработки этого вопроса выделить специальную комиссию в составе: тт. Каттеля, Лебеда, Генака и Корнюшина.

б) Поручить этой комиссии в недельный срок представить соответствующие цифры, в частности цифры, характеризующие соотношение зарплаты в довоенное и настоящее время, а также цифры соотношения между зарплатой рабочих и служащих.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 59, арк. 24 зв. Оригінал. Машинопис.

№ 633

24 червня 1926 р. Прага. – Із закону Чехословацької Республіки № 103 “Про впорядкування заробітної плати та деяких службових відносин державних службовців”

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Prvá část zákona platí pro státní pragmatikální úředníky a zřizence ve státních úřadech, v ústavech, fondech a podnicích státních a státem spravovaných,

druhá část pro soudce a konceptní pragmatikální úředníky a zřizence ve státních zastupitelstev, vrchních státních zastupitelstev a generální prokuratury (soudci),

třetí část pro státní osoby učitelské, a to:

1. profesory vysokých škol,

2. státní profesory středních škol a učitelských ústavů a státní profesory státní učitele umělecko-průmyslových škol, hudebních konservatoří, obchodních, průmyslových, zemědělských a ostatních odborných škol (státní profesory a učitele),

3. vysokoškolské asistenty a konstruktéry, asistenty a dílovedoucí na umělecko-průmyslových, průmyslových, zemědělských a jiných odborných školách,

čtvrtá část pro vojenské a četnické gázisty a

pátá až sedmá část pro všechny zaměstnance, na které se vztaňují ustanovení předchozích částí, a pokud se ze zákona jinak nepodává [...].

§ 3

(1) Kde se v zákoně užívá slov “úředníci” a “zřízenci”, jest tím rozuměti státní pragmatikální úředníky a zřízence, na něž se vztahují ustanovení části první.

(2) Pokud se v ustanoveních části páté až sedmé užívá slova “zaměstnanec”, rozumějí se tím osoby, pro něž platí ustanovení části první až čtvrté.

(3) Zákon ze dne 25. ledna 1914, č. 15 ř. z., o služebním poměru státních úředníků a státních zřízenců, uváděn jest v tomto zákoně slovy “služební pragmatika”, zákon ze dne 28. července 1917, č. 319 ř. z., o služebním poměru učitelstva státních středních a nižších učilišť, slovy “služební pragmatika učitelů”.

ČÁST PRVÁ

DÍL I

Úředníci

§ 4

(1) Služební místa úřednická se rozřídí ují ve čtyři služební třídy podle toho, jaké předběžné vzdělání jest v zásadě předepsáno pro ustanovení na služební místo v příslušné úřednické kategorii, takto: [...]

(2) Vládní nařízení určí ústavy, které se považují za střední školy a za odborné školy ve smyslu předchozího odstavce.

(3) K téže úřednické kategorii patří všechna služební místa téže služební třídy v témž nebo v různých oborech státní správy (resortech), jež byla zřízena k obstarávání stejných nebo v podstatě stejnorodých výkonů služebních. Vládní nařízení určí úřednické kategorie v jednotlivých oborech státní správy (resortech) a zařadí je do služebních tříd.

(4) Ustanovení § 36, odst. 4, služební pragmatiky se zrušuje; kde dosavadní předpisy platné pro pragmatikální úředníky mluví o služebním odvětví, nahrazuje se pojem služebního odvětví pojmem úřednické kategorie ve smyslu předchozího odstavce.

Systemisace služebních míst

§ 5

(1) Služební místa úřednická se systemisují podle svého významu a se zřetelem na způsob služby v rámci stanovené normální potřeby sil v sedmi platových stupnicích a to:

- místa I. služební třídy v 1. až 6. platové stupnici,
- místa II. služební třídy v 3. až 7. platové stupnici,
- místa III–IV. služební třídy ve 4. až 7. platové stupnici.

(2) Systemisace služebních míst se provede podle osobních stavů odděleně pro každou jednotlivou úřednickou kategorii a vyžaduje schválení vlády.

(3) Mimo platové stupnice se systemisují služební místa kancléře presidenta republiky a předsedy státního pozemkového úřadu.

§ 6

Úředníci mohou býti ustanoveni pouze na systemisovaná služební místa. Propůjčiti služební místo, jež není řádně systemisováno nebo není uprázdňeno, nebo propůjčiti služební místo systemisované v jiném osobním stavu nebo pro jinou úřednickou kategorii bez současného přestupu úředníka do tohoto osobního stavu nebo kategorie jest nepřípustno [...].

§ 21

Úřední tituly

(1) Vládní nařízení určí úřední tituly úředníků podle služebních míst se zřetelem na úřednickou kategorii a služební třídu.

(2) Tyto tituly nastoupí na místo dosavadních úředních titulů.

(3) Úředník jest oprávněn a ve služebním styku povinen užívatí úředního titulu spojeného se služebním místem jemu propůjčeným a má nárok na to, aby byl služebně tímto titulem jmenován. Až do nové úpravy úředních titulů podrží úředník svůj dosavadní úřední titul.

(4) Úředníci ve vyslužbě mohou při všech oficiálních příležitostech a ve všech podáních dále užívatí úředního titulu, který jim příslušel při jejich přeložení do výslužby, musí však ke svému úřednímu titulu připojiti poznámku označující poměr ve výslužbě.

§ 22

Služební stejnokroj

Vládním nařízením budou vydány předpisy o služebním stejnokroji a jeho užívání.

§ 23

Dovolená

Ustanovení § 42, odst. 3, služební pragmatiky o dovolené se mění a doplňují takto:

“Nejmenší míra dovolené se uršuje:

pro úřednické čekatele – dvěma týdny,

pro úředníky na služebních místech sedmé platové stupnice až včetně do druhého náslužného přídavku a na služebních místech šesté platové stupnice až včetně do stupně služného – třemi týdny,

pro ostatní úředníky na služebních místech sedmé a šesté platové stupnice a pro úředníky na služebních místech páté a čtvrté platové stupnice – čtřmi týdny,

pro úředníky na služebních místech třetí platové stupnice – pěti týdny,

pro úředníky na služebních místech druhé a první platové stupnice a na místech mimo platové stupnice – šesti týdny” [...].

ČÁST OSMÁ

VŠEOBECNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ [...]

§ 215

(1) Zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1926.

(2) Personální opatření učiněná v době od 1. ledna 1926 do vyhlášení tohoto zákona zůstávají v platnosti a sluší je uvéstí ode dne jejich účinnosti v soulad s ustanoveními tohoto zákona. Při tom budiž postupováno podle obdoby ustanovení části sedmé.

(3) Dokud nebude schválena systemisace míst podle tohoto zákona, jest přípustno jakékoliv personální opatření, které předpokládá systemisacs míst, jen se schválením vlády k souhlasnému návthu příslušného ústředního úřadu a ministerstva financí [...].

(5) Zákon tento provedou všichni členové vlády.

T.G.Masaryk v. r.

Černý v. r.

Dr. Beneš v. r.

Syrový v. r.

Dr. Řiha v. r.
Roubík v. r.
Dr. Peroutka v. r.
Dr. Krěmář v. r.

Dr. Engliš v. r.
Dr. Fatka v. r.
Dr. Hausmann v. r.
Dr. Schieszl v. r.

Dr. Slávik v. r.,
též za ministra Dra Kállaye

Переклад

Національні Збори Чехословацької Республіки ухвалили цей закон:

Вступні положення

§ 1

Перша частина закону стосується державних прагматикальних службовців та нижчих службовців у державних органах, установах, фондах та підприємствах, що належать державі і які керуються державою; друга частина стосується суддів та концептних прагматикальних службовців державних представництв, вищих державних представництв та генеральної прокуратури (судді); третя частина стосується педагогічних працівників, а саме:

1. професорів вищих шкіл,

2. державних професорів середніх шкіл та педагогічних установ і державних професорів та державних вчителів художньо-промислових училищ, музичних консерваторій, торгових, промислових, сільськогосподарських та інших спеціальних училищ (державні професори та вчителі),

3. асистентів вищих шкіл та конструкторів, асистентів та майстрів художньо-промислових, промислових, сільськогосподарських та інших спеціальних училищ,

четверта частина стосується військових та жандармських службовців,

п'ята і сьома частини стосуються всіх службовців, на яких поширюються положення зазначених частин, оскільки із закону не випливає іншого [...].

§ 3

(1) Коли у законі вживаються слова “службовці” та “нижчі службовці”, то під ними розуміються державні прагматикальні службовці та нижчі службовці, на яких поширюються положення частини першої.

(2) Оскільки в нормах частин п'ятої та сьомої вживається слово “службовець”, то під цим розуміються особи, на яких поширюються положення частин першої та четвертої.

(3) Закон № 15 і[мперських] з[аконів] від 25 січня 1914 р. про службові відносини державних службовців і державних нижчих службовців згадується у цьому законі під назвою “службова прагматика”, у законі № 319 і[мперських] з[аконів] від 28 липня 1917 р. про службові відносини вчителів державних середніх та нижчих училищ – під назвою “вчительська службова прагматика”.

Частина перша
Розділ I
Службовці

§ 4

Службові класи

(1) Посади службовця класифіковані у чотири службові класи, на підставі того, яка попередня освіта передбачена у нормах припису про призначення на посаду у відповідній службовій категорії, а саме: [...]

(2) Урядові розпорядження визначають установи, які вважаються середніми школами і спеціальними школами у розумінні попереднього абзацу.

(3) До таких службових категорій належать всі посади службових класів у цих або інших відділах державного управління (відомствах), які були утворені для виконання однакових або подібних за змістом службових дій.

Урядові розпорядження визначають службові категорії в окремих галузях державного управління (відомствах) і включають їх у відповідні службові класи.

(4) Приписи § 36, абз. 4 службової прагматики скасовуються, коли попередні приписи, що стосуються прагматикальних службовців, говорять про сферу службової діяльності, замінюється поняття сфери службової діяльності поняттям “службова категорія” у розумінні попереднього абзацу.

Штатний розпис посад

§ 5

(1) Службові посади включаються у штатний розпис посад згідно зі своїм значенням і з точки зору способу служби, у межах встановленої потреби сил, у сім категорій службових окладів, а саме:

посади I службового класу – з 1 до 6 категорії службових окладів,

посади II службового класу – з 3 до 7 категорії службових окладів,

посади III та IV службових класів – з 4 до 7 категорії службових окладів.

(2) Штатний розпис посад складається з урахуванням особливих положень відділів для кожної окремої службової категорії з подальшим затвердженням урядом.

(3) Поза категоріями службового окладу складається розпис посад канцелярії президента республіки та голови державного земельного управління.

§ 6

Службовці можуть бути призначені тільки на штатні посади. Надавати посаду, якої немає у штатному розпису або якщо вона не звільнилась, або надавати посаду, включену у штатний розпис в іншому відділенні, або в іншу службову категорію, без одночасного переходу службовця до цього відділення або категорії, неприпустимо [...].

§ 21

Службові звання

(1) Урядові розпорядження визначають службові звання згідно з посадами з урахуванням службових категорій та службових класів.

(2) Ці звання заступають на місце старих службових звань.

(3) Службовець повинен і у межах своїх службових відносин зобов'язаний вживати службове звання, яке поєднується з посадою, що надана, і має право на те, щоб офіційно іменуватися цим званням. Старе службове звання службовець зберігає за собою аж до нового врегулювання службових звань.

(4) Службовці у відставці можуть і надалі вживати службове звання, яким вони користувалися під час виходу у відставку, у всіх офіційних випадках і у всіх проханнях, однак вони повинні зробити примітку, що вказує на їхнє перебування у відставці.

§ 22

Службова форма

Урядовим розпорядженням буде виданий припис про службову форму та її використання.

§ 23

Відпустка

Приписи § 42, абз. 3 службової прагматики про відпустки змінюються та доповнюються таким чином:

“Найменший термін відпустки визначається:

для кандидатів на посаду державного службовця – двома тижнями,

для службовців на посадах сьомої категорії посадового окладу та включно до другої службової надбавки і на посадах шостої категорії посадового окладу, включно до категорії посадового окладу – трьома тижнями,

для інших службовців на посадах сьомої та шостої категорій посадового окладу і для службовців на посадах п'ятої та четвертої категорій посадового окладу – чотирма тижнями,

для службовців на посадах третьої категорії посадового окладу – п'ятьма тижнями,

для службовців на посадах другої та першої категорій посадового окладу і на посадах поза категоріями посадових окладів – шістьма тижнями” [...].

Частина восьма

Загальні та заключні положення [...]

§ 215

(1) Закон набуває чинності з 1 січня 1926 р.

(2) Особові постанови, прийняті у термін з 1 січня 1926 р. до опублікування цього закону, є чинними і їх бажано запровадити у дію з дня, коли вони набули чинності відповідно до приписів цього закону. При цьому буде вчинено подібно приписам частини сьомої.

(3) До того часу, поки не буде затверджений штатний розпис посад згідно із цим законом, припустимі будь-які особові постанови, що передбачають складання штатного розпису посад тільки за схваленням уряду і узгодженою пропозицією компетентного центрального органу та міністерства фінансів [...].

(5) Цей закон уводиться в дію всіма членами уряду.

Т. Г. Масарик в. р.

Черні в. р.

Др. Бенеш в. р.
Др. Ржіга в. р.
Роубік в. р.
Др. Пероутка в. р.
Др. Кремар в. р.

Сірові в. р.
Др. Енґліш в. р.
Др. Фатка в. р.
Др. Гауссманн в. р.
Др. Шисцл в. р.

Др. Славік в. р.,
також за міністра д-ра Каллаі

Sbírka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1926. – Praha, 1926. – S. 438–477. Мова чеська.

№ 634

14 березня 1927 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про спрощення Рад і господарського апарату, про режим ощадливості та боротьбу з бюрократизмом” (протокол № 80, п. 10)

а) Об’єднане засідання Політбюро ЦК та Президії ЦКК вважає за необхідне скупчення уваги і сил на переведення в життя постанов Політбюро ЦК ВКП(б) по питанням спрощення рад[янського] та госп[одарського] апарату, становче переведення режиму ощадності та боротьби з бюрократизмом.

б) Доручити Раднаркому терміново розробити відповідно з постановою ПБ ЦК ВКП(б) поправки до положення про НК-РСІ, оголосивши їх в пресі після погодження з Москвою.

Одночасно НК-РСІ, не чекаючи оголошення постанови Раднаркому, негайно приступити до переведення в життя цих постанов Політбюро ЦК ВКП(б).

в) Прохати Президію ЦКК примірно до 1-го квітня ц[ього] р[оку] намітити низку конкретних міроприємств по кожному пункту постанови Політбюро ЦК ВКП(б), що торкається ЦКК-РСІ й повідомити Політбюро ЦК КП(б)У.

г) Доручити тов. Скрипнику разом з тов. Порайко й представником НК-РСІ намітити систему міроприємств, що забезпечували б переведення в життя постанов ПБ ЦК ВКП(б) по питанням щодо позачергового розглянення в судах справ про безгосподарність, тяганину та бюрократизм, що передані в суд Рабкрином: про накладання на винних кари в відповідності з розміром ущербу, що причинено ними державі і т. інш.

д) Прохати Президію ЦКК разом з відділом преси ЦК організувати нараду редакторів газет з метою інструктування їх про порядок та більш широке освітлення в пресі роботи Рабкріну в галузі боротьби з безгосподарністю та бюрократичними перекручуваннями в державному апараті.

є) Визнати за необхідне зміцнення апарату ЦКК-РСІ відповідальними робітниками.

Доручити комісії у складі тт. Зайцева (голова), Мар’ясіна та Сербіченка – терміново намітити зі складу центральних і місцевих робітників 10 чоловік для постійної роботи в апараті.

ж) Доручити С[екретаря]ту ЦК дати відповідні вказівки округкомам про зміцнення робітниками апарату ОкрКК-РСІ.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 121, арк. 41–42. Оригінал. Машинопис.

№ 635

15 липня 1927 р. Прага. – Із розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 103 “Про службові категорії та службові звання”

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 4, odst. 3, § 5, odst. 2, § 7, odst. 1, § 9, odst. 1, § 21, odst. 1, a § 199, odst. 1, zákona ze dne 24. června 1926, č. 103 Sb. z. a n., o úpravě platových a některých služebních poměrů státních zaměstnanců (platového zákona):

I. Úřednické kategorie.

§ 1

(1) Pro obstarávání úřednických výkonů v jednotlivých oborech státní správy se zřizují úřednické kategorie, předpisuje se pro ustanovení na služební místa v těchto kategoriích předběžné vzdělání a zařadí ují se tyto kategorie do služebních tříd, jak jest uvedeno v příloze tohoto nařízení.

(2) Ukáže-li se toho potřeba, může býti úřednická kategorie, zřízená v tom kterém oboru státní správy zavedena usnesením vlády v témž oboru státní správy také pro jiný služební obor (úřad, ústav), než jest uvedeno v příloze. [...]

§ 3

Do úřednických kategorií zřízených podle § 1 se převádějí úředníci (čekatelé), kteří jsou v den vyhlášení tohoto nařízení v činné službě, jak jest uvedeno v sloupci 7 přílohy, jestliže jim přísluší služební plat podle služební třídy, do které jest podle § 1 zařaděna v úvahu přicházející úřednická kategorie.

§ 4

(1) Úředníci (čekatelé) převedení podle § 3 do jednotlivých kategorií se zařadí ují do nově systemisovaných osobních stavů a to tak, že všichni úředníci (čekatelé) též úřednické kategorie jmenovaní v dosavadních osobních stavech zřízených pro ten který služební obor, pokud se týče služební obvod nebo pro ten který úřad (ústav) se zařadí do osobního stavu, který byl pro služební obor, pokud se týče služební obvod nebo pro ten který úřad (ústav), k němuž podle svého jmenování přináležejí, pro dotýcnou kategorii nově systemisován.

(2) Pokud by ten který úředník (čekatel) převedený podle § 3 do nově zřízené úřednické kategorie nebyl již podle ustanovení předchozího odstavce zařaděn do určitého osobního stavu, provede se jeho zařadění do osobního stavu propůjčením systemisovaného služebního místa.

§ 5

(1) Úředníci (čekatelé) kteří nebyli podle § 3 převedeni do nových úřednických kategorií, povedou se odděleně podle služebních tříd, jejichž služební plat jim náleží,

ve zvláštních osobních stevech se zčetelem k dosavadní služební organizaci a podrží dosavadní služební plat s nárokem na jeno další zvýšení v rámci příslušné platové stupnice.

(2) Vláda určí, zda a která systemisovaná místa jsou těmito úředníky (čekateli) vázána.

(3) Při propůjčování služebních míst systemisovaných v nově zřízených úřednických kategoriích budíž vzat na úředníky (čekatele) uvedené v odstavci 1 zřetel před ostatními uchazeči, jestliže jsou způsobilí a vyhovují předepsaným podmínkám.

II. Úřední tituly.

§ 6

(1) Úředníkům a úřednickým čekatelům přísluší úřední tituly.

(2) Úřední tituly jsou jednak všeobecné, jednak zvláštní.

§ 7

(1) Zvláštní úřední tituly přísluší:

a) úředníkům na služebních místech systemisovaných podle § 5, odst. 3, platového zákona mimo platové stupnice a to úřední tituly “kancléř presidenta republiky”, pokud se týče “president státního pozemkového úřadu”,

b) níže uvedeným úředníkům, pokud jim bylo propůjčeno služební místo systemisované v 1 platové stupnice, a to:

přednostům zemských politických úřadů úřední titul “zemský president”,

náměstkům přednostů zemských politických úřadů úřední titul “zemský vicepresident”,

náměstkům guvernéra Podkarpatské Rusi úřední titul “viceguvernér Podkarpatské Rusi”,

přednostovi policejního ředitelství úřední titul “policejní president”,

přednostům zemských finančních úřadů úřední titul “president zemské finanční správy”,

náměstkům přednostů zemských finančních úřadů úřední titul “vicepresident zemské finanční správy”,

přednostovi finanční prokuratury úřední titul “president finanční prokuratury”,

přednostovi ústředního ředitelství tabákové režie úřední titul “generální ředitel tabákové režie”,

místopředsedovi zemské školní rady úřední titul “vicepresident zemské školní rady”,

předsedovi patentního úřadu úřední titul “president patentního úřadu”,

přednostovi ředitelství státních drah úřední titul “president ředitelství státních drah”,

přednostovi ústřední správy státních báňských a hutnických závodů úřední titul “generální ředitel státních báňských a hutnických závodů”,

přednostovi ústředního ředitelství státních lesů a statků úřední titul “generální ředitel státních lesů a statků”,

náměstkovi přednosty ústředního ředitelství státních lesů a statků úřední titul “náměstek generálního ředitele státních lesů a statků”,

přednostovi ředitelství pošt a telegrafů úřední titul “president ředitelství pošt a telegrafů”,

přednostovi poštovního úřadu šekového úřední titul “president poštovního úřadu šekového”,

náměstkovi předsedy nejvyššího účetního kontrolního úřadu úřední titul “vicepresident nejvyššího účetního kontrolního úřadu”,

náměstkovi předsedy státního úřadu pozemkového úřední titul “vicepresident státního pozemkového úřadu”,

přednostovi státního úřadu statistického úřední titul “president státního úřadu statistického”,

c) úředníkům služební třídy Ia a Ib zařazeným do zvláštních osobních stavů systemisovaných výlučně pro službu ústřední a to:

v 1. platové stupnici úřední titul “odborový přednosta”,

v 2. platové stupnici úřední titul “ministerský rada”,

v 3. platové stupnici úřední titul “vrhni odborový rada”,

v 4. platové stupnici úřední titul “odborový rada”,

v 5. platové stupnici úřední titul “vrhni ministerský komisař”,

v 6. platové stupnici úřední titul “ministerský komisař”,

d) úředníkům služební třídy Ic zařazeným do zvláštních osobních stavů systemisovaných výlučně pro službu ústřední na služebních místech 2. platové stupnice a to úřední titul “ministerský rada”,

e) úředníkům, pro které se v sloupci 6 přílohy uvádějí zvláštní úřední tituly.

(2) Ústřední službou ve smyslu odstavce 1, písm. c) a d) se rozumí vedle služby v předsednictvu ministerské rady a ministerstvech služba v kanceláři prezidenta republiky, nejvyšším účetním kontrolním úřadu, státním pozemkovém úřadu, patentním úřadu a státním statistickým úřadu s výjimkou služby v služebních oborech, pro které jest v sloupci 6 přílohy stanoven titulový přídomek. Při tom se v oboru ministerstva zahraničních věcí pokládá služba na vyslanectvích a konsulátech rovněž za službu ústřední.

§ 8

Všeobecné úřední tituly přísluší úředníkům, kteří nejsou uvedeni v § 7, a úřednickým čekatelům a obsahují titulové jméno a s výjimkou ustanovení § 10, odst. 2, titulový přídomek.

§ 9

[...]

(2) Titulovým jménem úřednických čekatelů jest v I. služební třídě název “koncipista”, ve II. služební třídě “elév”, ve III. služební třídě “akcesista” a ve IV. služební třídě název “manipulant”.

(3) Titulová jména uvedená v odstavci 1 v závorce platí pro úřednické kategorie vyšší strážní a strážní služby. Úrsdničtí čekatelé těchto kategorií ve IV. služební třídě, kteří přestoupili do čekatelského poměru ze služební poměru podúřednického, podrží po čekatelskou dobu jako úřední titul služební titul, který měli jako podúředníci.

§ 10

(1) Titulové přídomky úředníků a úřednických čekatelů se stanoví se zřetelem k úřednické kategorii, jak jest uvedeno v sloupci 6 přílohy.

(2) Titulových přídomků nemají úředníci s titulovým jmenem "vládní rada".

§ 11

(1) Úřední tituly stanovené tímto nařízením nastupují u úředníků a úřednických čekatelů v činné službě převedených podle § 3 do nových úřednických kategorií va místo úředních titulů podle bývalých hodnostních tříd.

(2) Úředníci (čekatelé), který nebyli převedeni podle § 3 do nových úřednických kategorií, podří své dosavadní úřední tituly.

§ 12

(1) Je-li v dosavadním úředním titulu úřednickově obsažen zvláštní úřední titul nebo titulové jméno stanovené tímto nařízením pro nejbliže vyšší platovou stupnici služební třídy, do které jest zařaděna jeho úřednická kategorie, odbrží úředník hodnostní titul stanovený pro tuto íže vyšší platovou stupnici.

(2) Totéž platí, jestliže by úředník odbržel podle § 11 zvláštní hodnostní titul nebo titulové jméno, které jsou odsazeny v úředním titulu stanoveném podle dosavadních předpisů pro něktoru nižší hodnostní třídu ve služebním oboru, k němuž úředník přináleží.

(3) V kategorii vyšší strážní a strážní služby odbrží úředníci převedení z hodnostní třídy úřední titul stanovený oro platovou stupnici

VII.4.

VIII.5.

IX.6,

ostatní úředníci pak úřední titul stanovený pro platovou stupnici, jejíž plat mají.

(4) Úředník, kterému byl propůjčen úřední titul vyšší hodnostní třídy, posuzuje se co do titulu jako úředník, který tohoto titulu dosáhl povýšením.

(5) Úředník podří úřední titul podle předchozích odstavců, pokud zůstane ve svém osobním stavu nebo přestoupí do osobního stavu, ve kterém jsou stanovený tytéž úřední tituly, a to tak dlouho, dokud mu nebude propůjčeno služební místo, s nímž jest spojen vyšší úřední titul.

§ 13

(1) Vedle úředních titulů budou, kde toho vyžaduje povaha a zájem služby, stanoveny zvláštní služební tituly.

(2) Služební tituly určí vláda a stanoví případné další podmínky pro jejich propůjčení.

III. Závěrečná ustanovení

§ 14

Toto nařízením nabývá účinnosti dnem 7. července 1926 a provedou je všichni členové vlády.

Švechla v. r.

Dr. Beneš v. r.

Černý v. r.

Dr. Mayr-Harting v. r.

Najman v. r.

Dr. Spina v. r.

Udržal v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Dr. Tiso v. r.

Dr. Nosek v. r.

Dr. Gažík v. r.

Dr. Hodža v. r.

těž za ministra Dr. Srdínko
Dr. Peroutka v. r.
těž za ministra Dr. Engliše

Переклад

Уряд Чехословацької Республіки ухвалює згідно з § 4, абз. 3, § 5, абз. 2, § 7, абз. 1, § 9, абз. 1, § 21, абз. 1 та § 199, абз. 1 закону № 103 Зб. з. та р. від 24 червня 1926 р. про впорядкування заробітної плати і деяких службових відносин державних службовців (закон про заробітну плату):

I. Службові категорії

§ 1

(1) Для виконання службових обов'язків в окремих галузях державного управління утворюються службові категорії, передбачені згідно з положенням про посади, які попередньо створені у межах цих категорій і які включаються у службові класи, як це вказано у додатку до цього розпорядження*.

(2) Якщо виникне необхідність, може бути утворена службова категорія у тій галузі державного управління, в якій вона введена постановою уряду. Ця категорія вводить у тій самій галузі державного управління також і для інших відділів (департаментів, канцелярій, установ), крім тих, що вказані у додатку. [...]

§ 3

У службові категорії, утворені згідно з § 1, переводяться службовці (кандидати), які на день опублікування цього розпорядження знаходилися на дійсній службі, якщо їм призначений службовий оклад згідно зі службовим класом, до якого, відповідно до взятого до уваги § 1, включено службову категорію.

§ 4

(1) Службовці (кандидати), яких згідно з § 3 переведено в окремі службові категорії, включаються до нового штатного розпису (за умови, що всі службовці (кандидати), які мають ті самі службові категорії на існуючих у цих відділах посадах, відповідно до компетенції посади або діяльності установи (канцелярії), включаються в окрему категорію, до якої за своїм призначенням належить службовець, що вводить до нового штатного розпису).

(2) Якщо службовець (кандидат), який згідно з § 3 переведений у нові службові категорії, не був у минулому, відповідно до положення попереднього абзацу, включений в окреме положення, то він включається в це окреме положення шляхом надання йому штатної посади.

§ 5

Службовці (кандидати), які згідно з § 3 не були переведені до нових службових категорій, знаходяться на окремому положенні, згідно зі службовими класами, відповідними службовими окладами з правом їхнього підвищення у межах відповідних службових окладів.

* Пропущені додатки до зазначеного закону з вказівками на службові посади, службові класи та службові категорії державних службовців (див. цей закон, С. 843–886).

Уряд визначає, чи відповідають штатні посади цим службовцям (кандида-там).

При наданні штатних посад у нових утворених категоріях, перевага буде надана службовцям (кандидатам), вказаним у абз. 1 зважаючи на їхні здібності та відповідність встановленим умовам.

II. Службові звання

§ 6

- (1) Службовцям і кандидатам у службовці належать службові звання.
- (2) Службові звання можуть бути як загальними, так і спеціальними.

§ 7

- (1) Спеціальні службові звання належать:

а) службовцям на штатних посадах, згідно з § 5, абз. 3 закону про заробітну плату, поза категоріями посадового окладу, а саме, службове звання “Канцлер Президента Республіки” і, оскільки його це стосується, – “Президент Державного земельного управління”;

в) вказаним нижче службовцям, оскільки їм була надана штатна посада у I категорії посадового окладу, а саме:

начальникам крайових політичних установ – службове звання “крайовий президент”;

заступникам начальників крайових політичних установ – службове звання “крайовий віце-президент”;

заступнику губернатора Підкарпатської Русі – службове звання “віце-губернатор Підкарпатської Русі”;

начальнику поліцейського управління – службове звання “поліцейський президент”;

начальникам крайових фінансових установ – службове звання “президент крайового фінансового управління”;

заступникам начальників крайових фінансових установ – службове звання “віце-президент крайового фінансового управління”;

начальнику фінансової прокуратури – службове звання “президент фінансової прокуратури”;

начальнику центрального управління державної табачної монополії – службове звання “генеральний управляючий державної табачної монополії”;

заступнику голови крайової шкільної ради – службове звання “віце-президент крайової шкільної ради”;

голові патентної установи – службове звання “президент патентної установи”;

начальнику управління державних шляхів – службове звання “президент управління державних шляхів”;

начальнику центрального управління державних гірничодобувних та металургійних заводів – службове звання “генеральний управляючий державними гірничодобувними та металургійними заводами”;

начальнику центрального управління державних лісів та маєтків – службове звання “генеральний управляючий державними лісами та маєтками”;

заступнику начальника центрального управління державних лісів та маєтків – службове звання “заступник генерального управляючого державними лісами та маєтками”,

начальнику управління пошти і телеграфу – службове звання “президент управління пошти і телеграфу”,

начальнику поштової чекової установи – службове звання “президент поштової чекової установи”,

заступнику голови вищої обліково-контрольної установи – службове звання “віце-президент вищої обліково-контрольної установи”,

заступникам голови державного земельного управління – службове звання “віце-президент державного земельного управління”,

начальнику державного статистичного управління – службове звання “президент державного статистичного управління”,

с) службовцям службових класів Ia та Ib, включеним до спеціальних окремих штатних посад, за винятком для служби у центральному апараті, а саме:

у 1 категорії посадового окладу – службове звання “начальник відділу”,

у 2 категорії посадового окладу – службове звання “міністерський радник”,

у 3 категорії посадового окладу – службове звання “вищий радник відділу”,

у 4 категорії посадового окладу – службове звання “радник відділу”,

у 5 категорії посадового окладу – службове звання “вищий комісар міністерства”,

у 6 категорії посадового окладу – службове звання “комісар міністерства”,

d) службовцям службового класу Ic, включеним до спеціальної окремої штатної посади, за винятком для служби у центральному апараті на посадах 2 категорії посадових окладів, а саме – службове звання “міністерський радник”,

e) службовцям, для яких у стовпці б додатка вказані спеціальні службові звання.

(2) Під центральною службою, у розумінні абз. 1, літер с) і d), необхідно розуміти, крім служби у президії ради міністрів та міністерств, службу у канцелярії президента республіки, вищому обліково-контрольному управлінні, патентному управлінні і державному статистичному управлінні, за винятком служби у галузях, для яких у стовпці б додатка, встановлені службові звання.

§ 8

Загальні службові звання належать службовцям, які не вказані у § 7, і кандидатам на посаду службовців і включають головне звання і, за винятком приписів § 10, абз. 2, основну назву.

§ 9

[...]

(2) Основним званням кандидатів на посаду службовця є у I службовому класі звання “нижчий державний службовець”, у II службовому класі – “учень, практикант”, у III службовому класі – “діловод” і у IV службовому класі – звання “маніпулянт”.

(3) Основні звання наведені у абз.1, у дужках, поширюються на службові категорії вищої поліцейської та поліцейської служби. Кандидати на посаду

службовців цих категорій у IV службовому класі, які перейшли у категорію кандидатів з категорії молодших канцелярських службовців, зберігають протягом кандидатського терміну як службове звання посадове звання, яке у них було як у молодших службовців.

§ 10

(1) Основні назви службовців та кандидатів на посаду службовців встановлюються з урахуванням службової категорії, як це вказано у стовпці 6 додатка.

(2) Основних назв не мають службовці з основним званням “урядовий радник”.

§ 11

(1) Службові звання, встановлені цим розпорядженням, надаються службовцям та кандидатам на посаду службовця, що перебувають на дійсній службі і які переведені згідно з § 3 до нових службових категорій, замість службових звань згідно зі старими класами табеля про ранги.

(2) Службовці (кандидати), які згідно з § 3 не були переведені у нові службові категорії, зберігають своє старе службове звання.

§ 12

(1) Якщо до службового звання включено спеціальне службове звання або основну назву, встановлену цим розпорядженням для найближчої вищої категорії посадового окладу службового класу, в який включена його службова категорія, службовець отримує ранг, встановлений для цієї найближчої вищої категорії посадового окладу.

(2) Те саме правило діє, якщо службовець згідно з § 11 отримав спеціальне звання або основну назву, які були включені у службове звання, встановлене згідно зі старими приписами для деяких нижчих класів у галузі службової діяльності, до якої належить службовець.

(3) У категорії вищої поліцейської і поліцейської служби службовці, переведені з класів, отримують службове звання, встановлене для категорій посадового окладу VII.4

VIII.5

IX.6,

інші службовці, службове звання яких було встановлено для категорії посадового окладу пізніше, отримують відповідний посадовий оклад.

(4) Службовець, якому було надане службове звання вищого класу табеля про ранги, розглядається відносно цього звання як службовець, який досяг цього звання у процесі підвищення по службі.

(5) Службовець зберігає службове звання згідно з попередніми абзацами, якщо залишається у своєму особливому стані або якщо переходить до особливого стану, у якому встановлюється таке ж саме службове звання на період, поки йому не буде надана посада, з якою пов'язане дане службове звання.

§ 13

(1) Згідно зі службовими посадами, де цього потребує характер та інтереси служби, будуть встановлені спеціальні службові звання.

(2) Службові звання визначає уряд і за необхідності встановлює умови їх надання.

III. Заключні положення

§ 14

Це розпорядження набирає чинності з 7 липня 1926 р., і уводять його в дію всі члени уряду.

Швегла в. р.

Др. Бенеш в. р.

Удржал в. р.

Черні в. р.

Др. Тісо в. р.

Др. Маїр-Гартінг в. р.

Др. Шрабек в. р.

Найман в. р.

Др. Носек в. р.

Др. Спіна в. р.

Др. Гажік в. р.

Др. Годжа в. р.,

також за міністра д-ра Срдінко

Др. Пероутка в. р.,

також за міністра д-ра Енгліша

Sbírka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1927. – Praha, 1927. – S. 839–886. Мова чеська.

№ 636

13 грудня 1927 р. Прага. – Розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 174 “Про кваліфікацію нижчих службовців”

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 34 zákona ze dne 24. června 1926, č. 103 Sb. z. a n., o úpravě platových a některých služebních poměrů státních zaměstnanců (platového zákona):

§ 1

Toto nařízení platí pro všechny státní pragmatikální zřízence, na které vztahují ustanovení části první, dílu II. platového zákona, a pro pomocné zřízence ve veřejnoprávním poměru (§§ 48 až 50 vládního nařízení ze dne 7. července 1926, č. 114 Sb. z. a n.).

§ 2

(1) O pomocných zřízencích ve veřejnoprávním poměru a o zřízencích ustanovených na služebních místech III. a II. platové stupnice se vedou běžné kvalifikační tabulky, do nichž se každoročně zapíše jejich kvalifikace.

(2) Totéž platí o zřízencích ustanovených na služebních místech I. platové stupnice, dokud nedosáhnou nejvyššího stupně služného této platové stupnice.

§ 3

(1) Kvalifikaci zřízenců určují kvalifikační komise, jimž náleží určovati kvalifikaci státních pragmatikálních úředníků.

(2) Vyžaduje-li však toho zvláštní organisace služby v určité zřízencecké kategorii, může ústřední úřad naříditi, aby se podle obdoby předpisů platných pro úředníky zřídily zvláštní kvalifikační komise pro zřízence této kategorie, a to i u jiných úřadů, než u kterých jsou zřízeny kvalifikační komise uvedené v předcházejícím odstavci.

(3) Jestliže není kvalifikační komise, které by podle ustanovení předcházejících

odstavců příslušelo určití kvalifikaci některého zřízence, učiní ústřední úřad vhodné opatření podle obdoby ustanovení § 15, odst. 2., zákona ze dne 25. ledna 1914, č. 15 ř. z. (služební pragmatiky).

§ 4

(1) V ostatním platí ustanovení o kvalifikaci pragmatikálních úředníků obdobně též pro zřízence.

(2) Pokud by však toho vyžadovala zvláštní organizace služby v určité zřízencecké kategorii, náleží ústřednímu úřadu, aby ustanovení zmíněné v předcházejícím odstavci přizpůsobil zvláštním organizačním ustanovením, jež platí pro zřízence této kategorie.

§ 5

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1926 a propovedou je všichni členové vlády.

Dr. Šrámek v. r.

těž za ministra Dr. Beneše

Černý v. r.

Dr. Engliš v. r.

Dr. Hodža v. r.

Dr. Mayr-Harting v. r.

Dr. Peroutka v. r.

Najman v. r.

Dr. Spina v. r.

Dr. Sdrínko v. r.

Udržal v. r.

Dr. Nosek v. r.

Dr. Tiso v. r.

těž za ministra Dr. Gažíka

Переклад

Уряд Чехословацької Республіки ухвалює, згідно з § 34 закону № 103 36. з. та р. від 24 червня 1926 р. про впорядкування посадових окладів та деяких службових відносин державних службовців (закон про заробітну плату):

§ 1

Це розпорядження діє для всіх державних прагматикальних нижчих службовців, на яких поширюються положення частини першої, розділу II закону про заробітну плату, і для допоміжних нижчих службовців у суспільно-правовому відношенні (§§ 48–50 урядового розпорядження № 114 36. з. та р. від 7 липня 1926 р.).

§ 2

(1) Стосовно нижчих службовців у суспільно-правовому відношенні і нижчих службовців, які знаходяться на посадах III та II категорій посадового окладу, постійно ведуться кваліфікаційні таблиці, у які щорічно записується їхня кваліфікація.

(2) Те саме стосується нижчих державних службовців, що знаходяться на посадах I категорії посадового окладу доти, поки не досягнуть найвищої посади цієї категорії посадового окладу.

§ 3

(1) Кваліфікацію нижчих державних службовців визначає кваліфікаційна комісія, яка визначає і кваліфікацію державних прагматикальних службовців.

(2) Однак, якщо цього потребує спеціальна організація служби у певних служ-

бових категоріях, центральна установа може вирішити, щоб, згідно з аналогічними приписами, дійсними для службовців, була утворена спеціальна кваліфікаційна комісія для нижчих службовців цієї категорії і в інших установах, ніж ті, в яких діє утворена комісія, вказана у попередньому абзаці.

(3) Якщо ж кваліфікаційна комісія, яка б, згідно з положеннями попередніх абзаців, була б уповноважена визначати кваліфікацію будь-якого нижчого службовця, відсутня, центральна установа проводить відповідну постанову, згідно з аналогічними положеннями § 15, абз. 2 закону № 15 і. з. від 25 січня 1914 р. (службової прагматики).

§ 4

(1) В інших випадках діють положення про кваліфікацію прагматикальних службовців і, аналогічно, для нижчих державних службовців.

(2) Однак доти, поки цього вимагатиме спеціальна організація служби у певних службових категоріях, центральній установі належить зробити так, щоб положення, змінені у попередніх абзацах, були пристосовані до спеціальних організаційних положень, які діють для нижчих службовців цієї категорії.

§ 5

Це розпорядження набирає чинності з 1 січня 1926 р. і впроваджують його в дію всі члени уряду.

Др. Шрамек в. р.,

також за міністра д-ра Бенеша

Черні в. р.

Др. Енгліш в. р.

Др. Годжа в. р.

Др. Маїр-Гартінг в. р.

Др. Пероутка в. р.

Найман в. р.

Др. Спіна в. р.

Др. Срдінко в. р.

Удржал в. р.

Др. Носек в. р.

Др. Тісо в. р.,

також за міністра д-ра Гажіка

Sbírka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1927. – Praha, 1927. – S. 2133. Мова чеська.

№ 637

19 березня 1928 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про мову в установах союзного значення в Україні” (протокол № 18, п. 15)

1) Політбюро ЦК КП(б)У рішуче висловлюється проти пропозицій т. Куйбишева – принципово неправильних, що протирічать лінії та практиці в національній політиці, і що можуть принести політичну шкоду.

2) ПБ ЦК вважає за потрібне вказати, що згідно з існуючим законом, що прийнято на Україні “О равноправии языков”, зносини з Союзом забезпечені на російській мові, що практично ті групи співробітників, про які говорить тов. Куйбишев в своїх пропозиціях, частково вже вивчили укр[аїнську] мову, частково самі українці, частково партійці, які обов’язані вивчати українську мову, найбільш

крупні зі спеців отримують відомі пільги при вивченні й таким чином, практичні міркування, що виставлені т. Куйбишевим, також відпадають.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 142, арк. 63. Оригінал. Машинопис.

№ 638

5 жовтня 1928 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про чистку радянського апарату” (протокол № 51, п. 3)

1) Залишитись при попередній постанові ЦК про методи переведення чистки.

2) Круг осіб, що підлягають чистці в таємному порядку, звзвити до мінімуму, обмеживши активно контрреволюційними елементами.

3) Визнати за необхідне при звільненні бувш[их] жандармів, поміщиків і т.п. елементів повідомляти їм дійсну причину їх звільнення.

Категорію цих робітників, що їх звільняють, доручити определити Центральной комісії.

4) Вважати за необхідне, аби роботу по чистці апарату комісією було закінчено до 1 січня 1929 р.

5) Доручити С[екретарі]ату розробити питання про поліпшення обліково-розподільної роботи центральних установ у частині розподілу відповідальних позапартійних робітників.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 143, арк. 67–68. Оригінал. Машинопис.

№ 639

7 лютого 1929 р. Прага. – Розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 18 “Про службовий одяг державних прагматикальних службовців”

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 22 zákona ze dne 24. června 1926, č. 103 Sb. z. a n., o úpravě platových a některých služebních poměrů státních zaměstnanců (platového zákona):

§ 1

(1) Předpisy o úředním stejnokroji úředníků služby právní, vyšší pomocné správní a kancelářské ve službě politické a ve státní službě policejní, úředníků vyšší strážní služby policejní, dále předpisy o služebním stejnokroji úředníků služby celní, o stejnokroji úředníků služby strážní v oboru ministerstva financí (úředníků financí strážže), dále úředníků vězeňské služby správní a služby strážní v trestnicích a věznicích sborových soudů a konečně předpisy o služebním oděvu úředníků pro službu plavební platí se změnami, jež se podávají z tohoto nařízení.

(2) Jinak se zrušují předpisy o úředním stejnokroji státních pragmatikálních úředníků, pro něž platí I. Díl části první platového zákona.

2.

72 66
64 2.

наслідок розриву конвенційних і ринкових цін на хліб, -просити ЦК ВВП/6/ про деяку допомогу Україні житом та пшеницею з тим, аби хліб почав поступати на Україну не пізніше початку листопаду м-ця.

2. Про виділення 5-6 підприємств, що належать переводу в першу чергу на 7-ми годинний робітний день.
/ПВ №-47, §5, з 7.IX/.
/Тт.Гулик, Сухомлін/.

2. Запропонований комісією список підприємств, що належать переводу в першу чергу на 7-ми годинний робітний день, в основному прийняти.

Остаточне затвердження списку підприємств і встановлення термінів переводу кожного підприємства зокрема на скорочений робітний день - доручити РНК.

2/Доручити РНК взяти під контроль роботу по переводу на 7-ми годинний робітний день і підприємств союзної промисловости, що знаходяться на території України.

3. Про чистку радянського апарату.
/Тт.Кувшненко, Зайцев/.

3. 1/Залишитись при попередній постанові ЦК про методи переведення чистки.

2/Круг осіб, що підлягають чистці в таємному порядку, звести до мінімуму, обмеживши активно контр-революційними елементами.

3/Визнати за необхідне при звільненні бувш.жандармів, помічників і т.п. елементів повідомлювати їм дієсну причину їх звільнення.

Категорію цих робітників, що їх звільняють, доручити визначити Центральній комісії І.

4/Вважати за необхідне, аби роботу по

§ 2

Úředníci a úředničtí čekatelé úřednických kategorií vypočtených v § 1., jsou porávnění, a, byli-li dosud povinnými, i nadále povinni nositi úřední (služební) stejnokroji (služební oděv), a to:

úředníci, jimž bylo propůjčeno služební místo platové stupnice	čekatelé služební třídy	úřední (služební) stejnokroji příslušející podle dosavadních předpisců úředníkům hodn. třídy
-	II. až IV.	XI.
7	-	X.
6	-	IX.
5	-	VIII.
4	-	VII.
3	-	VI.

§ 3

Příslušelo-li úředníku v den vyhlášení platového zákona vyznačení hodnostní třídy, které je vyšší než vyplývá z ustanovení § 2, podrží je tak dlouho, dokud zůstane v téže úřednické kategorii a dokud mu nebude propůjčeno služební místo, s nímž je spojeno vyšší vyznačení.

§ 4

Teto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení a provedou je všichni členové vlády.

Udržal v. r.

Dr. Beneš
Černý v. r.
Dr. Vlasák v. r.
Dr. Mayr-Harting v. r.
Novák v. r.

Dr. Špina v. r.
Dr. Šrámek v. r.
Dr. Tiso v. r.
Dr. Nosek v. r.
Dr. Gažík v. r.

Dr. Sdrínko v. r.
těž za ministra Dr. Hodžu

Переклад

Уряд Чехословацької Республіки ухвалює, згідно з § 22 закону № 103 36. з. та р. від 24 червня 1926 р. про впорядкування посадових окладів та деяких службових відносин (закон про заробітну плату):

§ 1

(1) Приписи про службовий одяг службовців правових органів, вищої допоміжної адміністрації і канцелярських службовців на політичній службі і на державній поліцейській службі, службовців вищої охоронної поліцейської служби та охоронної поліцейської служби, далі, приписи про службовий одяг службовців митної служби, про форму службовців охоронної служби у галузі міністерства фінансів (службовці фінансової сторожі), далі, службовців тюремної адміністрації та охоронної служби у в'язницях і корпусних (військових) судів, і, нарешті, приписи про службовий одяг службовців морської служби, діють зі змінами, які випливають із цього розпорядження.

(2) Крім того, скасовуються приписи про службовий одяг державних прагматикальних службовців, для яких діє I розділ частини першої закону про заробітну плату.

§ 2

Службовці та кандидати на посаду службовця службових категорій, перерахованих у § 1, абзаци 1, зобов'язані, якщо до цього часу були зобов'язані, і надалі носити службовий одяг, а саме:

службовці, яким була надана посада категорії посадового окладу	кандидати службового класу	службова форма, що належить згідно зі старими приписами, службовцям класів табеля про ранги
-	II-IV	XI
7	-	X
6	-	XI
5	-	VIII
4	-	VII
3	-	VI

§ 3

Якщо службовцю на день опублікування закону про заробітну плату був наданий певний клас, який є вищим, ніж впливає з положення § 2, він зберігає його так довго, поки залишається в тій самій службовій категорії і поки йому не буде надана посада, з якою пов'язана ця вища відмінність.

§ 4

Це розпорядження набирає чинності з дня опублікування і впроваджують його в дію всі члени уряду.

Удржал в. р.

Др. Бенеш в. р.

Черні в. р.

Др. Власак в. р.

Др. Маїр-Гартінг в. р.

Новак в. р.

Др. Спіна в. р.

Др. Шрадек в. р.

Др. Тісо в. р.

Др. Носек в. р.

Др. Гажік в. р.

Др. Срдінко в. р.,

також за міністра д-ра Годжу

Sbírka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1929. – Praha, 1929. – S. 171–172. Мова чеська.

№ 640

Не раніше 1 травня 1929 р. Чернівці. – Щорічна оцінка державного службовця префектури Чернівецького повіту Євгенії Ботезат за період з 1 травня 1928 по 1 травня 1929 р.

1. Numele și pronumele funcționarului: Botezat Eugenia
2. Gradul și clasa ce ocupă funcționarul: Impiegată cl. III

Cazier No. _____

MINISTERUL DE INTERNE

Prefectura județului Cernăuți

1. Numele și pronumele funcționarului: **Botezat Eugenia**

2. Gradul și clasa ce ocupă funcționarul: **Impiegată cl. III**

Foaie calificativă

pe anul 1928

dela 1 Maiu 1928 până la 1 Maiu 1929

Notarea șefului Serviciului	Notarea șefilor ierarhiei
1. Cunoștințe profesionale: <i>foarte bună pentru cunoștințele aportiviste</i>	
2. Calități personale de pricepere: <i>bune</i> <i>foarte bună în rezolvarea lucrărilor</i>	
3. Zelul și conștiinciozitatea în serviciu: <i>foarte bună și conștiincioasă</i>	
4. Purtarea în serviciu față de funcționari și față de public: <i>pe deplin corectă</i>	
5. Aptitudinea de conducere: <i>/</i>	<i>Se menține</i>

Nota generală de calificare:

foarte bună

Nota generală de calificare:

foarte bună

Șeful Serviciului

Sub-Prefect

Foaie calificativă

Pe anul 1928 dela 1 Maiu 1928 până la 1 Maiu 1929

Notarea șefului serviciului

1. Cunoștințe profesionale: Foarte bune pentru lucrările repartizate.
2. Calități personale de pricepere: Este foarte iscusită în rezolvarea lucrărilor.
3. Zelul și conștiinciozitatea în serviciu: Foarte zeloasă și conștiincioasă.
4. Purtarea în serviciu față de funcționari și față de public: pe deplin corectă.
5. Aptitudinea de conducere: —

Nota generală de calificare: Foarte bună. Se menține.

Subprefect: SS

Prefect: SS

Переклад

1. Прізвище, ім'я, по батькові – Ботезат Євгенія
2. Ранг та категорія, яку має службовець – службовець III-го рангу

Кваліфікаційний лист на 1928 р.

з 1 травня 1928 р. до 1 травня 1929 р.

Оцінювання начальником служби

1. Професійні знання: відмінно, за виконання роботи
2. Особисті здібності: дуже кмітливий
3. Старання та сумлінність в роботі: дуже серйозний та сумлінний
4. Поведінка та ставлення до колег по роботі та до відвідувачів: коректна поведінка

5. Здібності до керівної роботи: —

Загальна кваліфікаційна оцінка: відмінна

Начальник відділу [підпис]

Заступник префекта [підпис]

Держархів Чернівецької області, ф. 15, оп. 1, спр. 12458, арк. 4. Оригінал. Машинопис. Мова румунська.

№ 641

27 липня 1930 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про реорганізацію апарату в зв’язку з переходом на районну систему” (протокол № 4, п. 10)

В зв’язку з ліквідацією округ та переходом до керівництва безпосередньо районами, апарат ЦК КП(б)У перебудувати таким чином:

1. Корінній перебудові належить апарат Оргвідділу, як апарат зв’язку і організаційного вивчення районів, а також як апарат, що включає в собі і підбір парткадрів.

В складі Оргвідділу організувати 6 секторів за територіальною ознакою на чолі з відповідальними робітниками.

С[екретаріа]ту відповідно з цим затвердити остаточну схему і штати.

Відповідно кількості секторів організувати відповідну кількість інструкторських груп в складі 4–5 чоловік; інструктори ЦК зв'язані з Оргвідділом.

2. З метою правильного керівництва районами, їх міцного зв'язку з ЦК, до кожного з 4-х секретарів ЦК прикріпити 1–2 територіальних сектора.

3. В своїх стосунках з районами кожний секретар по окремих галузях роботи провадить роботу через відповідні відділи ЦК, погоджуючи більш значні питання з відповідним секретарем.

4. Доручити С[екретаріа]ту пристосувати відповідним чином до нової системи і решту відділів ЦК, а також внести пропозицію про конкретний розподіл обов'язків поміж всіма секретарями ЦК.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 185, арк. 17. Оригінал. Машинопис.

№ 642

7 листопада 1930 р. Прага. – Із розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 163 “Про прийняття на державну службу службовців органів самоврядування та пов'язані з цим обмеження”

Čis. 163.

Vládní nařízení

ze dne 7. listopadu 1930,

o převzetí zaměstnanců samosprávných korporací do státní služby a o jejich zarážení.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 10 zákona ze dne 29. února 1920, č. 126 Sb. z. a n., ve znění zákona ze dne 14. července 1927, č. 125 Sb. z. a n., o organisaci politické správy:

Úvodní ustanovení.

§ 1

(1) Zaměstnanci, kteří podle § 10 zákona přešli do státní služby, zarážují se do jednotlivých kategorií, oborů (resortů) státní správy, osobních stavů a do příslušných platových schémat státních zaměstnanců podle ustanovení tohoto nařízení.

(2) Nejsou-li zproštěni povinnosti skládati zkoušku podle § 10, odst. 4, věty druhé, zákona, jsou povinni vykonati zkoušku nejpozději do konce roku 1932.

§ 2

Zákon ze dne 25. ledna 1914, č. 15 ř. z., se v tomto nařízení označuje slovy “služební pragmatika”, zákon ze dne 24. června 1926, č. 103 Sb. z. a n., slovy “platový zákon”.

ČAST PRVA

Úředníci

[...]

§ 4

Úředníci se zarážují podle toho, v jaké úřednické kategorie (služebním oboru) byli v dosavadním služebním poměru v den před účinností tohoto nařízení podle plat-

ných předpisův ustanovení, do úřednické kategorie zřízené k obstarávání sténých nebo v podstatě stejnorodých služebních výkonů při zemských a okresních úradech, jestliže jim přísluší služební plat podle oné služební třídy, do které jest zaráděna v úvahu přicházející kategorie státních úředníků.

§ 5

Úředníci, kteří nemohou býti podle § 4 zarázeni do úřednických kategorií zřízených pro službu při kých a okresních úradech, posuzují se podle předpisů platných pro státní úředníky služební třídy, jejíž služební plat jim náleží.

§ 6

Pokud by zarázením úředníků do určité úřednické kategorie podle § 4 nebyla zároveň určena jejich příslušnost k některému oboru (resortu) státní správy, stane se tak dohodou ministerstva vnitra se zúčastněnými ministerstvy. Totéž platí o úřednicích uvedených v § 5, jakož i o úřednicích převzatých ve smluvním služebním poměru, jejichž příslušnost k některému oboru (resortu) státní správy není určena již povahou jejich služby.

§ 7

(1) Úředníci uvedení v § 5 se zarázují do zvláštních osobních stavů, jež se za tím účelem zřizují podle jednotlivých oborů (resortu) státní správy pro správní obvod každého zemského úřadu.

(2) Ostatní úředníci se zarázují do příslušných osobních stavů, systemisovaných pro službu u zemských a okresních úřadů, podle toho, do které úřednické kategorie a do kterého oboru (resortu) státní správy přestupují.

§ 8

Úředníci, jejichž platové a služební poměry byly již ve služebním poměru, z něhož přestoupili do státní služby, upraveny podle obdoby ustanovení první, páté, šesté a sedmé části platového zákona a kteří již v tomto služebním poměru dosáhli v důsledku jmenování provedeného podle platných předpisů služebního některé vyšší než příslušné nejnižší platové stupnice, aniž tím nabyli práv a nároků přesahujících míru stanovenou v § 212, odst. 1 až 3, uvedeného zákona, zůstávají zařazení do této vyšší platové stupnice [...].

§ 10

(1) O zarázení na systemisována služební místa ustanovení § 202 platového zákona.

(2) Systemisace služebních míst, která úředníci přestoupivší podle § 10 zákona do státní služby zaujímali nebo vážali v den před přestupem do státní služby ve svém dosavadním služebním poměru, zaniká, neustanoví-li vláda jinak, přestupem těchto úředníků do státní služby, pokud nejde o služební místa, která byla systemisována pouze pro úředníky zaměstnané ve správě (provozu) zvláštních zařízení (ustavů, podniků, silnic a pod.), uvedených v § 10, odst. 1, větě první, zákona.

§ 11

(1) K době ztráveně ve službách zemí, žup a okresů a k právům v těchto službách v mezích ustanovení § 212, odst. 1 a 2, platového zákona nabytým se při určení služebního pořadí přihlíží tak, jakoby šlo o dobu ztrávenou ve stejném služebním poměru státním a práva nabytá ve státní službě.

(2) Období, k nimž se nepřihlíží při vyměření služného podle § 13, odst. 2, posuzují se podle § 13, odst. 2, platového zákona.

(3) K obdobím ztráveným bez předběžného vzdělání, které jest podle § 4, odst. 1, platového zákona v zásadě předpsáno pro ustanovení na služební místo v úřednické kategorii, do níž se úředník zarazuje podle § 4, přihlíží se pouze při určení služebního pořadí podle § 37, odst. 2, č. 2 a 3, služební pragmatiky. Pro úředníky určené v § 5 platí ustanovení předcházející věty obdobně.

§ 12

(1) Na místo úředních titulů, jež úředníkům (čekatelům) pžíšly v dosavadním služebním poměru, nastupují úřední titul podle vládního nařízení ze dne 15. července 1927, č. 103 Sb. z. a n.

(2) Úředníci (čekatelé) zaržení podle § 7, odst. 1, do zvláštních osobních stavů podrží své dosavadní titulové přídomky.

§ 13

(1) V platové stupnici, do které se úředník zarazuje podle § 8 nebo § 9, vyměří se služné, jakož i doba, která snad úředníku ke dni účinnosti tohoto nařízení vybývá pro další zvýšení služného, podle toho, jakých práv úředník v tomto směru v dosavadním služebním poměru naby, pokud tato práva nepřesahují míry stanovené v § 212, odst. 1 až 3, platového zákona.

(2) K okolnostem nastalým před účinností tohoto nařízení, jež podle předpisů platných pro státní úředníky vylučují zvýšení služného, se přihlíží, jakoby úředník byl ve státní službě již v den, kdy nastala taková okolnost.

(3) Totéž platí o okolnostech, jež podle předpisů platných pro státní úředníky jsou důvodem pro oklad zvýšení služného.

(4) Ve smyslu § 15, odst. 3, věty třetí, platového zákona se přihlíží k době služby v zemí, žup a okresů jako ke služební době státní.

§ 14

(1) Nárok na činovné, výchovné a jiné služební příjmy se řídí předpisy platnými pro státní pragmatikální úředníky.

(2) Úředníkům, kteří v den před účinností tohoto nařízení pořivali přídávku podle obdoby § 171 platového zákona nebo přídávku na děti podle obdoby § 192 téhož zákona, příšlejší tyto přídávky i nadále v mezích ustanovení uvedeného zákona. Totéž platí o vyrovnávacích přídávkách podle § 212, odst. 3, platového zákona.

(3) Opatření, jež učinily země, župy a okresy do dne účinnosti tohoto nařízení podle obdoby ustanovení § 144, odst. 3 a 7, platového zákona z povolením nebo se souhlasem orgánů, jimž podle § 212, odst. 4, uvedeného zákona příšlejší schvalovatí opatření podle § 212, odst. 1 až 3, téhož zákona, platí v mezích ustanovení platového zákona až do konce roku 1930 též pro státní služební poměr, do něhož úředník přestoupil.

(4) Vláda určí, zdali a pokud podrží úředníci i jiné přídávky, jichž pořivali v dosavadním služebním poměru v den před účinností tohoto nařízení, pokud na ně nemají nároku podle předpisů platných pro státní úředníky.

§ 15

Pokud by úředník podle tohoto nařízení obdržel celkový služební příjem nižší, než jaký mu příšlejší v den před jeho účinností v dosavadním služebním poměru v

mežích ustanovení § 212 platového zákona, obdrží přídavek ve výši rozdílu mezi obojím služebním příjmem; o tomto přídavku platí ustanovení § 196, odst. 3 až 6, platového zákona.

§ 16

(1) K době ztrávené ve službách zemí, žup a okresů se při posuzování nároku na odpočivné a zaopatřovací platy, jakož i při vyměření těchto platů přihlíží tak, jakoby byla odsloužena v stejném služebním poměru státním.

(2) Kancelářským úředníkům, kteří v den účinnosti zákona ze dne 18. února 1919, č. 89 Sb. z. a n., vykazovaly alespoň sedm roků pomocné služby kancelářské, započítá se pomocná kancelářská služba do pense podle § 1 uvedeného zákona.

§ 17

Pokud jest započtení zřetěho období pro nárok na státní odpočivné a zaopatřovací platy nebo pro jejich výměru podle platných předpisů podmíněno zaplacením příspěvků, přihlíží se k peněžité částce, kterou úředník z téhož důvodu zaplatil do dne účinnosti tohoto nařízení zemi, župě neb okresu, jakoby ji byl zaplatil státní pokladně. Pokud mají úředníci nebo jiné osoby podle platných předpisů nárok na vrácení takových příspěvků, vyplatí se jim ze státních prostředků i peněžité částky uvedené v předcházející větě.

§ 18

Odpočivné a zaopatřovací platy se nesmějí vyměřiti z nižší pensijní základny, než jaká příslušela úředníku v mežích ustanovení § 212 platového zákona v den před účinností tohoto nařízení ve služebním poměru, z něhož přestoupil do státní služby.

§ 19

(1) Celkové odpočivné příjmy úředníkovy nesmějí býti nižší než odpočivné příjmy, na něž by měl v mežích ustanovení § 212 platového zákona nárok, kdyby byl v den před účinností tohoto nařízení odesěl do výslužby podle předpisů platných pro služebním poměr, z něhož přestoupil do státní služby.

(2) Celkové zaopatřovací příjmy vdovy, po případě sirorků nesmějí býti nižší než zaopatřovací příjmy, na něž by tito pozůstalí měli v mežích ustanovení § 212 platového zákona nárok, kdyby byl manžei (otec) zemřel v den před účinností tohoto nařízení ve služebním poměru, z něhož přestoupil do státní služby.

(3) Pro vyměření odpočivných, po případě zaopatřovací příjmů podle předcházejících odstavců platí ustanovení § 161, odst. 3a4, platového zákona.

§ 20

K okolnostem, jež podle §§ 76 a 80 služební pragmatiky odůvodňují přeložení úředníka na odpočinek, se přihlíží, pokud nastaly před účinností tohoto nařízení, jakoby byl úředník ve státní službě již v době, kdy tyto okolnosti nastaly.

§ 21

(1) Úředníci jsou povinni platiti pensijní příspěvek ve váši 6% pensijní základny, která jim přísluší podle předpiců platných pro státní úředníky.

(2) Pokud však jest pensijní základna, která jim příslušela v mežích ustanovení § 212 platového zákona v den před účinností tohoto nařízení ve služebním poměru, z něhož přestoupil do státní služby, vyšší než pensijní základna uvedená v předcházejícím odstavci, jsou povinni platiti pensijní příspěvek z této vyšší pensijní základny.

(3) Úředníci, kteří podle předpiců platných pro státní úředníky dosáhli již nároku

na plné výslužné bez zřetele k době připočitatelné pro vyměření odpočivných příjmů z titulu civilní nebo vojenské služby za světové války, jsou povinni platiti pensijní příspěvek toliko ze zvýšení pensijní základny, jehož nabyli po dosažení takového nároku na plné výslužné buď v dosavadním služebním poměru v mezích ustanovení § 212 platového zákona po 1. lednu 1926 nebo ve státním služebním poměru po přestupu do státní služby.

§ 22

Odpočivné platy úředníků zemí, kteří by byli přešli dnem 1. prosince 1928 do činné státní služby, kdyby nebyli odešli do výslužby v době od 1. července 1927 do 30. listopadu 1928, a zaopatřovací platy pozůstalých po úřednících zemí, kteří by byli přešli dnem 1. prosince 1928 do státní služby, kdyby nebyli zemřeli v této době, přejímá stát, pokud nepřesahují míru práv a nároku podle § 212 platového zákona. [...]

ČÁST PÁTÁ

Ustanovení všeobecná

§ 37

Není-li ustanoveno jinak, přísluší vydávati rozhodnutí a řiniti opatření podle tohoto nařízení v první stolici zemským úřadům, v druhé stolici ústředním úřadům, a to za součinnosti finančních úřadů, pokud je předepsána.

§ 38

Případy, na než nelze přímo použití předpiců tohoto nařízení, rozhodne ústřední úřad v dohodě s ministerstvem a fináncí.

§ 39

Vláda si vyhrazuje vyrovnati vhodnými opatřeními, kde by to bylo odůvodněno dosavadními poměry, případně nesrovnalosti, které by provedením tohoto nařízení vznikly.

Závěrečná ustanovení

§ 40

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem účinnosti zákona a provede je ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými ministry.

Udršal v. r.

Dr. Beneš v. r.

Dr. Slávik v. r.

Dr. Engliš v. r.

Dr. Dérer v. r.

Dr. Meissner v. r.

Dr. Matoušek v. r.

Mlčoch v. r.

Dostálek v. r.

Bradáč v. r.

Dr. Viškovský v. r.

Dr. Czech v. r.

Dr. Spina v. r.

Bechyně v. r.

Dr. Franke v. r.

Dr. Šhramek v. r.

Переклад

Уряд Чехословацької Республіки ухвалює, згідно з § 10 Закону № 126 36. з. та р. від 29 лютого 1920 р. у розумінні Закону № 125 36. з. та р. від 14 липня 1927 р. про організацію політичного управління:

Вступні положення

§ 1

(1) Службовці, які згідно з § 10 закону переведені на державну службу, включаються до спеціальних категорій сфер (відомств) державного управління, особові положення, й у відповідні категорії посадових окладів, що стосуються державних службовців, згідно з положеннями цього розпорядження.

(2) Якщо службовці не звільнені від необхідності складати іспити згідно з § 10, абз. 4, другим реченням закону, то вони зобов'язані скласти іспити не пізніше кінця 1932 року.

§ 2

Закон № 15 і. з. від 25 січня 1914 р. у цьому розпорядженні названо терміном “службова прагматика”, закон № 103 Зб. з. та р. від 24 червня 1926 р. – терміном “Закон про заробітну плату”.

Частина перша Службовці

[...]

§ 4

Службовці включаються до службових класів відповідно до того, у якій службовій категорії відповідної службової сфери вони знаходилися на старих посадах, в день перед набуттям чинності цим розпорядженням, згідно з положеннями чинних приписів, у службовій категорії, що утворені для виконання аналогічних, або за змістом подібних службових обов'язків при крайових та окружних установах, якщо їм призначений посадовий оклад згідно з іншим службовим класом, в який включено, і на це звертається увага, таку категорію державних службовців.

§ 5

Службовці, які згідно з § 4 не можуть бути включені до службових категорій, утворених для служби при крайових та окружних установах, керуються чинними приписами про державних службовців, що мають службовий клас, якому відповідає певний службовий оклад.

§ 6

Оскільки службовцям, згідно з § 4 включеним до певних службових категорій, не буде одночасно визначена їхня належність до певної сфери (відомства) державного управління, то це буде зроблено за згодою міністерства внутрішніх справ зі всіма зацікавленими міністерствами. Те саме стосується службовців, вказаних у § 5, а також і службовців, прийнятих на службу за контрактом, належність яких до будь-якої сфери (відомства) державного управління визначається вже самим характером їхньої служби.

§ 7

(1) Службовці, вказані у § 5, включаються у спеціальні особливі категорії, що утворюються з метою виконання службових обов'язків у цих особливих сферах (відомствах) державного управління для адміністративного округу кожної крайової установи.

(2) Інші службовці включаються у відповідні особливі категорії, що включені

до штатних розписів посад у крайових та окружних установах, згідно з тим, до якої службової категорії і до якої сфери (відомства) державного управління вони переходять.

§ 8

Службовці, посадові та грошові відносини яких вже були включені у відповідні категорії [...], керуються аналогічними положеннями частин першої, п'ятої, шостої та сьомої закону про заробітну плату, і які вже у цьому службовому положенні досягли, у результаті призначення, згідно з чинними приписами, певної вищої посади, що не збігається з призначеною їм нижчою категорією посадового окладу, і тим самим отримали права і переваги, що перевищують розміри, встановлені у § 212, абз. 1–3 закону про заробітну плату, залишаються включеними у цю вищу категорію посадового окладу [...].

§ 10

(1) Включення до штатних посад регулюється положенням § 202 закону про заробітну плату.

(2) Штатні посади, які службовці, що перейшли, згідно з § 10 закону, на державну службу, обіймали або були з ними пов'язані в день перед переходом на державну службу, у новому службовому положенні скасовуються, якщо уряд не вирішить інакше; перехід цих службовців на державну службу, оскільки не йдеться про посади, які були включені до штатного розпису посад тільки для службовців, зайнятих у сфері діяльності спеціальних організацій (установ, підприємств, шляхів та ін.) і які вказані у § 10, абз. 1, у першому реченні закону, також регулюється положенням § 202 закону про заробітну плату.

§ 11

(1) До робочого часу, проведеного в установах краю, жуп та округів, а також і в правових установах, у межах § 212, абз. 1 та 2 закону про заробітну плату, набутого у встановленому порядку, слід ставитися так, ніби мова йшла про робочий час, проведений на подібній державній службі. Це також стосується і прав, набутих на державній службі.

(2) Термін, який не враховується при обчислюванні службового стажу, згідно з § 13, абз. 2, розглядається відповідно до § 20, абз. 2 чинного закону.

(3) Це стосується термінів, проведених без попередньої освіти, яка, згідно з § 4, абз. 1 чинного закону, є основним принципом для призначення на посаду у службовій категорії, до якої включається службовець згідно з § 37, абз. 2, № 2 та 3 службової прагматики. Для службовців, вказаних у § 5, діють приписи попередніх аналогічних речень.

§ 12

(1) Замість службових звань, які службовцям (кандидатам) надавалися на старих посадах, вводяться службові звання згідно з урядовим розпорядженням № 103 Зб. з. та р. від 15 липня 1927 р.

(2) Службовці (кандидати), включені згідно з § 7, абз. 1 до спеціальних особливих категорій, зберігають свої старі службові назви.

§ 13

(1) У категорії посадового окладу, в яку включається службовець згідно з

§ 8 або § 9, обчислюється службовий стаж так само, як і час, який може залишитися службовцю під час набуття чинності цим розпорядженням, для подальшого службового підвищення, відповідно до прав, яких службовець набув на старій посаді, оскільки ці права не перевищують розміру, встановленого у § 212, абз. 1–3 закону про заробітну плату.

(2) До умов, обов'язкових для набуття чинності цього розпорядження стосовно службового підвищення (згідно з чинними приписами для державних службовців), належить та, що службовець на момент підвищення вже має перебувати на державній службі.

(3) Те саме стосується обставин, які згідно з чинними приписами для державних службовців є підставою для відстрочки у службовому підвищенні.

(4) Відповідно до § 15, абз. 3, речення третього закону про заробітну плату служба у крайових установах, жупах, округах рахується як час, проведений на державній службі.

§ 14

(1) Претензії на додаткові виплати за сумлінну службу, грошові виплати на виховання дітей та інші службові виплати регулюються чинними приписами про державних прагматикальних службовців.

(2) Службовці, які в день набуття чинності цим розпорядженням отримували додаткові виплати згідно з подібним § 171 закону про заробітну плату або додаткові виплати на дітей згідно з подібним § 192 того ж закону, і надалі отримуватимуть ці додаткові виплати у межах положень вказаного закону. Те саме стосується додаткових виплат, що регулюються згідно з § 212, абз. 3 закону про заробітну плату.

(3) Постанови, прийняті краями, жупами та округами до дня набуття чинності цим розпорядженням, згідно з подібним положенням § 144, абз. 3–7 закону про заробітну плату, з дозволу або за згодою органів, яким, відповідно до § 212, абз. 4 вказаного закону, надане право схвалювати постанови згідно з § 212, абз. 1–3 того самого закону, діють у межах положень закону про заробітну плату аж до кінця 1930 р., так само для службового становища, у яке перейшов службовець.

(4) Уряд визначає терміни зберігання службовцями й інших додаткових виплат, які вони отримували на старих посадах в день перед набуттям чинності цим розпорядженням, оскільки на них немає претензій, згідно з чинними приписами для державних службовців.

§ 15

Якщо службовець, згідно з цим розпорядженням, отримав загальний посадовий оклад менший, ніж той, що йому призначався на останній день виконання обов'язків на старій посаді у межах положення § 212 закону про заробітну плату, він отримує доплату у розмірі вищої різниці між обома посадовими окладами; ця доплата регулюється положенням § 196, абз. 3–6 закону про заробітну плату.

§ 16

(1) Час, проведений на службі краю, жуп та округів, при визначенні права на додаткові та пенсійні виплати, а також при визначенні розміру цих виплат, рахується часом, проведеним на аналогічних посадах державної служби.

(2) Канцелярським службовцям, які в день набуття чинності закону від

18 лютого 1919 р. 3б. з. та р., мали хоча б 7 років допоміжної канцелярської служби, зараховується допоміжна канцелярська служба у пенсію, згідно з § 1 вказаного закону.

§ 17

Оскільки врахування певного терміну для права виплати державної пенсії та інших виплат або для визначення їхнього розміру, згідно з чинними приписами, обумовлене сплатою внесків, у формі грошової частки, яку службовець на цій підставі сплатив до дня набуття чинності цим розпорядженням, краю, жупі або округу, ці внески вважаються такими, що сплачені службовцем до державної скарбниці. Оскільки службовці або інші особи, згідно з чинними приписами, мають право на повернення цих внесків, вони виплачуються їм з державних коштів у грошовій частці, вказаній у попередньому реченні.

§ 18

Грошові виплати та пенсійні виплати не можуть бути встановлені, виходячи з нижчого розміру пенсії, ніж та, яка призначена службовцю у межах § 212 закону про заробітну плату в день перед набуттям чинності цим розпорядженням, на посаді, з якої він перейшов на державну службу.

§ 19

(1) Загальні пенсійні виплати службовцю не можуть бути нижчими, ніж пенсійні виплати, на які він мав би право у межах положення § 212 закону про заробітну плату, якщо б у день перед набуттям чинності цим розпорядженням знаходився на посаді, з якої він перейшов на державну службу.

(2) Загальні виплати вдів або сиріт не можуть бути нижче тих виплат, на які б мали право родичі, що залишилися, у межах положення § 212 закону про заробітну плату, якщо б чоловік (батько) помер в день перед набуттям чинності цим розпорядженням на посаді, з якої він перейшов на державну службу.

(3) Для встановлення розміру грошових виплат та інших додаткових виплат відповідно до змісту попередніх абзаців діють положення § 161, абз. 3 та 4 закону про заробітну плату.

§ 20

До умов, що забезпечують вихід службовця на пенсію згідно з §§ 76 та 80 службової прагматики, належить перебування службовця на державній службі на момент набуття чинності цього розпорядження.

§ 21

(1) Службовці зобов'язані сплачувати пенсійний внесок у розмірі 6% основної пенсії, яка їм призначена згідно з чинними приписами про державних службовців.

(2) Однак, оскільки розмір пенсії, яка їм призначалася у межах положення § 212 закону про заробітну плату в день перед набуттям чинності цим розпорядженням на посаді, з якої вони перейшли на державну службу, більший, ніж розмір пенсії, вказаний у попередньому абзаці, вони повинні сплачувати пенсійний внесок з цього більшого розміру пенсії.

(3) Службовці, які, згідно з чинними приписами про державних службовців, вже досягли права на повну пенсію без обліку часу, що врахований для встанов-

лення розміру пенсійних виплат, проведеного на цивільній або військовій службі під час світової війни, повинні сплачувати пенсійний внесок тільки зі збільшеної пенсії, яка їм призначена після отримання права на повну пенсію або на старих посадах у межах положення § 212 закону про заробітну плату до 1 січня 1926 р., або на державній посаді до переходу на державну службу.

§ 22

Пенсія, призначена службовцям краю, які б 1 грудня 1928 р. перейшли на дійсну державну службу, якщо б не були відправлені у відставку у період з 1 червня 1927 р. до 30 листопада 1928 р., та інші виплати родичам службовців краю, які б 1 грудня 1928 р. перейшли на державну службу, якщо б не померли у цей період, виплачується державою, оскільки ці виплати не перевищують прав та переваг згідно з § 212 закону про заробітну плату [...].

Частина п'ята

Загальні положення

§ 37

Якщо не встановлено інше, право видавати постанови та проводити заходи, згідно з цим розпорядженням, у першому адміністративному окрузі, належить крайовим установам, у другому адміністративному окрузі – центральним установам, згідно з приписами, спільно із фінансовими установами.

§ 38

Питання, на які прямо не поширюються приписи цього розпорядження, вирішує центральний уряд за згодою міністерств внутрішніх справ та фінансів.

§ 39

Уряд зобов'язується своєчасними діями врегулювати [...] розбіжності, що виникають, [і] які могли б з'явитися під час набуття чинності цим розпорядженням.

Заключні положення

§ 40

Це розпорядження набирає чинності з дня набуття чинності законом і впроваджує його в дію міністр внутрішніх справ за згодою зацікавлених міністрів.

Удржал в. р.

Др. Славік в. р.

Др. Бенеш в. р.

Др. Енгліш в. р.

Др. Дерер в. р.

Др. Майснер в. р.

Др. Матоушек в. р.

Млчох в. р.

Досталек в. р.

Брадач в. р.

Др. Вішковскі в. р.

Др. Цзех в. р.

Др. Спіна в. р.

Бечіні в. р.

Др. Франке в. р.

Др. Шрадек в. р.

Sbírka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1930. – Praha, 1930. – S. 865–870. Мова чеська.

12 травня 1932 р. Чернівці. – Обіжник спілки державних службовців Буковини щодо визначення пільг для членів спілки

Ca urmare la circulara noastră din 15 Aprilie a.c. prin care am arătat că membrii noștri pot beneficia reduceri de 20–30% la cumpărături de carne de porc, mezeluri, untură, slănină, unt, ouă, lapte etc., cu onoare Vă aducem la cunoștință, că marfa de mai sus numai trebuie comandată cu 2 zile înainte, ci fiecare poate lua, în baza unui bon eliberat de noi, tot ceea ce dorește și în fiecare zi, direct la prăvălie.

Totodată Vă mai aducem la cunoștință că pe lângă cei 6 medici specialiști pentru tot felul de boli, indicați în circulara noastră de mai sus, mai stau la dispoziția membrilor cu o reducere de 50–75% și următorii 3 medici:

1) Dr. C.H. Korn, medic specialist pentru boli de ochi, str. Tudor Vladimirescu, Nr. 11.

2) Dr. Artur Rosenblatt, medic internist, str. Hormuzachi, Nr. 3.

3) Dr. I. Sabath, medic dentist, str. Iancu Flondor. Nr. 39, care execută toate lucrările de dantură cu o reducere de 50%.

Arătăm din nou și la celelalte beneficii, ca 40–50% reducere la farmacia, furnizarea de haine, costume, mantouri pentru domni și dame gata după măsura cu prețuri foarte reduse și în rate lunare foarte modeste, 50% reducere la cinema, înființarea unei case de credit etc.

Mai departe Vă comunicăm, că puteți primi în baza unui bon eliberat de noi și caș de oi veritabil românesc cu prețul redus de 20 lei pentru kg.

Bonurile și informațiunile mai detaliate se pot primi în localul Societății noastre, în zilele de Luni, Miercuri, Joi și Sâmbătă, între orele 5–7 după masă.

Ar fi deci de dorit ca toți membrii să se folosească de aceste beneficii în interesul lor propriu, deoarece aceste beneficii se pot menține numai la un consum mai mare.

Acei cari încă nu sunt membri, se pot înscrie și acuma, având de plătit numai o cotizație de 10 lei lunar, putând deci și ei să beneficieze de toate aceste avantaje.

Vă rugăm deci după ce ați citit circulara de față, să binevoiți a o da mai departe la toți colegii D.V. spre a lua cunoștință de conținutul ei. Rugăm totodată pe toți membrii noștri, cari sunt în restanță cu plata cotizațiilor de membru, a le achita cât mai curând posibil, căci numai acei membri vor putea să se folosească de beneficiile de mai sus, dacă vor fi la curent cu plata cotizațiilor.

Președintele

A. Nastasi

Secretarul

E. Popovici

La dispoziția membrilor mai stau și 2 croitori buni, cari efectuează o haină în condițiunile cele mai bune cu prețul de 700 lei.

Переклад

Таким чином, на наше розпорядження від 15 квітня ц. р., в якому йшлося про те, що наші члени мають право на благодійне зниження цін на 20–30% на такі продукти, як свинина, ковбасні вироби, смалець, сало, масло, яйця, молоко та ін., з гідністю повідомляємо Вам про те, що немає необхідності турбуватися

про вищевказані вироби за 2 дні заздалегідь, їх можна придбати на підставі виданого талону щодня, безпосередньо в крамниці.

В той час, як ми Вам повідомляли, що до Ваших послуг на підставі розпорядження, працюють 6 лікарів-спеціалістів, що надають держслужбовцям знижки на 50–75% за надані послуги, до цих лікарів долучилися ще 3 спеціалісти:

1. Др. С. К. Корн, лікар-спеціаліст, окуліст, вул. Тудор Владиміреску, 11
2. Др. Артур Розенблатт, лікар внутрішніх захворювань, вул. Хурмузакі, 3
3. Др. І. Сабат, лікар-дантист, вул. Янку Флондор, 39, який виконує всі послуги дантиста зі знижкою 50%.

Інші благодійні знижки на 40–50% стосуються придбання ліків в аптеках, одягу, костюмів, манто для панів і дам за дуже низькими цінами і виплатою частинами; 50% знижок на кінематограф, заснування кредитної каси та ін.

Далі ми повідомляємо, що на основі талону Ви можете одержувати свіжі овечий сир, справжню румунську бринзу – 20 леїв за 1 кг.

Талони та більш детальну інформацію можна отримати в приміщенні нашого об'єднання щопонеділка, щосередини, щочетверга або щосуботи від 17⁰⁰ до 19⁰⁰.

Бажанням об'єднання є те, щоб всі члени користувалися цими привілеями винятково для себе; хто ще не став нашим членом, може вступити до спілки і сплачувати членські внески у розмірі 10 леїв щомісяця. Таким чином вони зможуть користуватися цими перевагами.

Ми Вас просимо, після Вашого ознайомлення з цим розпорядженням, передати його Вашим колегам, щоб вони мали можливість ознайомитись з його змістом.

Нагадуємо нашим членам про те, що боржники повинні погасити заборгованість по виплаті членських внесків, оскільки лише ті члени, що не мають боргів, можуть користуватися вищевказаними пільгами.

Голова

А. Настасі

Секретар

Е. Попович

У розпорядженні наших членів є 2 кваліфікованих кравці, які виконують замовлення на пошиття одного костюму на дуже гарних умовах – 700 леїв.

Держархів Чернівецької області, ф. 43, оп. 1, спр. 6106, арк. 1. Оригінал. Машинопис. Мова румунська.

№ 644

1 листопада 1932 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про покращення матеріально-побутових умов керівних районних робітників” (протокол № 88, п. 15/12)

1. Индивидуальное снабжение и общественное питание

1. Определить общий контингент руководящих районных работников, состоящих на специальном централизованном снабжении, – в 23 900 человек (10 400 основных и 13 500 иждивенцев). Устранить различие в контингентах между

22

155

Додаток до прот. ПБ №-88.

ОБ УЛУЧШЕНИИ МАТЕРИАЛЬНО-БЫТОВЫХ УСЛОВИЙ РУКОВОДЯЩИХ
РАЙОННЫХ РАБОТНИКОВ.

/Утверждено ПБ ЦК КПСУ 1 ноября 1932 г./

1. Индивидуальное снабжение и общественное питание.

1. Определять общий контингент руководящих районных работников, состоящих на специальном централизованном снабжении, - в 23.900 человек /10.400 основных и 13.500 иждивенцев/. Устранить различие в контингентах между районами второй и третьей категории, установив для районов 1-й категории контингенты в 32 основных и 45 иждивенцев, для всех остальных районов - 27 основных и 37 иждивенцев. Утвердить представленную ориентировочную номенклатуру работников, входящих в систему специального централизованного снабжения. Обязать РК не допускать количественного расширения установленных для них контингентов для снабжения из выделенных централизованных фондов.

2. Утвердить представленные Наркомснабом нормы индивидуального снабжения и общественного питания для руководящих районных работников /прилагаются/.

3. Установить, что планы снабжения и фонды утверждаются Наркомснабом на квартал, а наряды об "единениями Наркомснаба и др. поставщиками спускаются в районы за 15 дней до начала каждого месяца с обязательным указанием о том, что фонды предназначены для снабжения райактива.

Возложить персональную ответственность на т. Берлина за выделение реальных фондов соответственно данным нарядам, а на зав. облснабов и пред. облпотребсоюзов за реализацию нарядов и доведение фондов по установленным нормам и в установленные сроки /ежемесячно за 10 дней до наступления месяца/ до отдельных распределов.

4. Предложить Уполкомтовфондов выделить на IV-й квартал не менее чем на 700.000 руб. дефицитных промтоваров улучшенного ассортимента для продажи райактиву, распределив указанную сумму по отдельным областям с установ-

районами второй и третьей категории, установив для районов 1-й категории контингента в 32 основных и 48 иждивенцев, для всех остальных районов – 27 основных и 37 иждивенцев. Утвердить представленную ориентировочную номенклатуру работников, входящих в систему специального централизованного снабжения. Обязать РПК не допускать количественного расширения установленных для них контингентов для снабжения из выделенных централизованных фондов.

2. Утвердить представленные Наркомснабом нормы индивидуального снабжения и общественного питания для руководящих районных работников (прилагаются*).

3. Установить, что планы снабжения и фонды утверждаются Наркомснабом на квартал, а наряды объединениями Наркомснаба и др. поставщиками спускаются в районы за 15 дней до начала каждого месяца с обязательным указанием о том, что фонды предназначены для снабжения райактива.

Возложить персональную ответственность на т. Берлина за выделение реальных фондов, соответственно данным нарядам, а на зав[едующих] облснабов и пред[седателей] облпотребсоюзов – за реализацию нарядов и доведение фондов по установленным нормам и в установленные сроки (ежемесячно за 10 дней до наступления месяца) до отдельных распредов.

4. Предложить УполКомТовфондов выделить на IV-й квартал не менее чем на 700 000 руб. дефицитных промтоваров улучшенного ассортимента для продажи райактиву, распределив указанную сумму по отдельным областям с установлением точного ассортимента и обеспечив полное доведение выделенных фондов до распредов. Прикрепить к закрытым распредам областных центров группу руководящих районных работников в составе: секретарей РПК, пред[седателей] РИКа, пред[седателей] КК и пред[седателей] профсовета для снабжения промтоварами на равных началах с ответственными работниками области.

5. Установить ежемесячную отчетность закрытых распредов, обслуживающих райактив, перед облснабами и облпотребсоюзами, а Облснабов и Облпотребсоюзов – перед Наркомснабом и ВУКСом – по фактическому получению и выдаче продуктов и промтоваров. Такую же отчетность установить для объединений Наркомснаба.

Наркомснабу, совместно с ВУКСом, практиковать поквартально выборочные обследования районов о фактическом состоянии снабжения райактива, доклады о результатах обследования представлять в ЦК.

6. Считать необходимым организацию во всех районах на протяжении ноября закрытых столовых для райактива. Обязать ВУКС оказать помощь в обеспечении существующих и вновь организуемых столовых необходимым инвентарем и оборудованием (посуда, варочные котлы).

7. Обязать Наркомснаб выделить из общеукраинских фондов общественного питания, исходя из установленных норм, реальные фонды для общественного питания райактива. Для обеспечения мясом общественного питания райактива допустить использование части мяса из фонда 30% от откорма свиней, оставленного в райсоюзах в пределах норм, установленных для рабочих особого списка.

8. Признать необходимым организацию в каждом районе небольших под-

* Див. додаток.

собных хозяйств (молочное, свинооткормное, огородное и др.). С этой целью выделить (исходя из ориентировочной потребности в 5 тыс. руб. на район) – 1 700 т[ыс]. р[уб]., причем 700 тыс. – из госбюджета УССР, 300 тыс. – [из] ВУКС, 700 тыс. – из местного бюджета.

Поручить тт. Рекису и Михайлику распределить ассигновании госбюджета и ВУКСа по областям, исходя из задачи обеспечения необходимыми средствами маломощных районов.

9. Предложить ВУКСу выделить необходимые средства для децзаготовок из кредитов, отпускаемых на децзаготовки по системе потребкооперации. Поручить тт. Певзнеру и Михайлику в 5-ти дневный срок определить размеры и порядок кредитования.

10. Установить, что закрытые распреды, столовые и подсобные хозяйства являются единым самостоятельным хозяйством, входящим в систему райпотребсоюзов.

2. Зарплата

1. В целях решительного подъема зарплаты руководящим районным работникам, упразднить существующее поясное деление, установив для нижеперечисленных категорий работников единую ставку по всем районам Украины:

а) для секретарей РПК, пред[седателей] РИКов, пред[седателей] рай[онных] КК – в размере 280 руб.

б) Для заворгов РПК, зам[естителей] пред[седателей] РИКов, зав[едующих] земотделов, зав[едующих] финотделов и пред[седателей] планбюро – в размере 260 руб.

в) Для секретарей РК КСМ, зав[едующих] Агитмас, зав[едующих] Культпропом, зав[едующих] Райснабом, зав[едующих] Райздравом, зав[едующих] районо, секретарям РИКов, редакторам газет – в размере 240 руб.

Оплату по новым ставкам ввести с 1-го ноября [19]32 г.

2. Поручить СНК обеспечить указанное повышение ставок на остающиеся 2 месяца текущего года – ноябрь-декабрь – за счет местного бюджета, практикуя, в случаях необходимости, дотацию маломощным, районам из общереспубликанских бюджетных ресурсов. Размер дотации отдельным областям определить СНК.

3. Поручить тт. Рекису и Надь изыскать необходимые средства для указанного повышения ставок перечисленным группам райпарработников на ноябрь-декабрь месяца.

4. Считать необходимым улучшить жилищное положение районных руководящих работников, особенно в тех районных центрах, которые расположены не в бывших уездных центрах. В бюджетах всех областей предусмотреть ассигнование специальных средств на развертывание жил[ищного] строительства в этих районах.

СНК УССР особо рассмотреть этот вопрос.

Додаток

Список керівного складу районних робітників

1. Голова Райвиконкому
2. Голова Райплану
3. Секретар Райвиконкому

4. Голова Райспоживспілки
5. Керівник Райбанку
6. Прокурор
7. Нарсуддя
8. Голова Райпрофради
9. Зав[ідувач] Райземвідділу
10. Зав[ідувач] Райфінвідділу
11. Зав[ідувач] відділу праці
12. Зав[ідувач] Райпостач
13. Інспектор охорони здоров'я
14. Інспектор наросвіти
15. Зав[ідувач] Райощадкаси
16. Редактор газети
17. Секретар РПК
18. Заворг РПК
19. Зав[ідувач] культпропу
20. Зав[ідувач] агітмасу
21. Жен. інспектор
22. Інструктор РПК
23. Пред. КК
24. Секретар партколегії КК
25. Секретар РК ЛКСМ
26. Нач[альник] Райміліції
27. Нач[альник] РайГПУ
28. Райвоенком

Для районів 1 категорії додається:

1. Зав[ідувач] від[ділу] кадрів РПК
2. Керівник соцзембанку
3. Секретар Райпрофради
4. Нач[альник] Райзв'язку
5. Відповід[альний] робітник РК ЛКСМ.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 237, арк. 155–157, 158. Оригінал. Машинопис. Опубл.: Голодомор 1932–1933 рр. в Україні: Документи і матеріали. – К., 2007. – С. 361–364.

№ 645

16 грудня 1932 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про прохання ряду організацій про додаткове занесення до списку керівних районних робітників, що знаходяться на спеціальному централізованому постачанні – робітників по їх лінії” (протокол № 94, п. 57/31)

57/31. Вважати за неможливе далі поширювати список за браком фондів.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 238, арк. 118. Оригінал. Машинопис.

№ 646

22 березня 1933 р. Бухарест. – Закон “Роз’яснення статті 58 Закону “Про статус державного службовця”, схвалений румунським королем Каролем II, щодо порядку звільнення державних службовців

Carol al II-lea,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Adunările legiuitoare au votat și adoptat, iar Noi sancționăm ce urmează:

Lege

Interpretativă a art. 58 din legea pentru statutul funcționarilor publici

Articol unic. Dispozițiunile art. 58 din legea pentru statutul funcționarilor publici trebuiesc interpretate în sensul următor: suspendarea din serviciu prevăzută în acel articol fiind obligatorie și motivată de crimele și delictele acolo arătate, este fără plată de salariu, spre deosebire de suspendarea prevăzută în art. 57, care este cu plata salariului.

Dacă funcționarul este achitat definitiv de către instanțele penale și hotărârea consecutivă a comisiei disciplinare apără pe funcționar de orice vină, funcționarul repus în drepturile sale va primi salariul pe trecut în condițiunile prevăzute de art. 20 din aceeași lege.

Funcționarul, achitat de instanțele penale și de comisia de disciplină, păstrează însă dreptul de a chema în judecată statul sau instituțiile de stat înaintea instanțelor ordinare, spre a dovedi că acțiunea penală a fost o simplă înscenare, în care caz judecata va putea decide achitarea întregului salariu pe tot timpul suspendării.

Această lege s-a votat de Senat în ședința de la 8 Martie anul 1933 și s-a adoptat cu majoritate de șaptezeci și șapte voturi, contra unu.

Președinte

N. Costăchescu

Secretar

I. Eftimie

Această lege s-a votat de Adunarea Deputaților în ședința dela 18 Martie, anul 1933 și s-a adoptat cu majoritate de una sută șease voturi, contra șapte.

Vicepreședinte

Cezar Spineanu

Secretar

Nicolae I. Rusenescu

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigiliul Statului și publicată în Monitorul Oficial.

Dat în București, la 21 Martie 1933

C A R O L

Vice președinte al Consiliului de miniștri și ministru de interne G. G. Mironescu

Ministrul justiției

Mihai Popovici

Переклад

Кароль II,

Божою милістю та національним волевиявленням король Румунії, до всіх сучасників та прийдешніх з побажанням здоров’я:

Законодавчі збори голосували й прийняли рішення, яке ми погоджуємо у такий спосіб:

Закон

Роз'яснення ст. 58 Закону “Про статус державного службовця”

Єдина стаття. Положення ст. 58 Закону “Про статус державного службовця” необхідно розуміти так:

Звільнення з займаної посади, передбачене цією статтею, є обов'язковим та мотивується здійсненням злочинів та правопорушень, вказаних у ній. Таке звільнення відбувається без виплати заробітної плати за відпрацьований період, на відміну від процедури звільнення, передбаченої у статті 57, яке відбувається з виплатою заробітної плати.

Якщо службовець повністю виправданий судовою інстанцією та дисциплінарною комісією і рішенням знімаються зі службовця всі обвинувачення, відновлений у своїх правах державний службовець отримує нараховану невикладену заробітну плату на умовах, передбачених статтею 20 цього закону.

За службовцем, виправданим судовою інстанцією та дисциплінарною комісією, зберігається право подати до суду на державу або державну інстанцію, щоб довести, що судові дії першої інстанції були неправомірними. У цьому випадку суд може вирішити зобов'язати виплатити заробітну плату за весь період відсторонення службовця від роботи.

Цей закон прийнятий сенатом на засіданні від 8 березня 1933 року, проголосували: 77 – за, 1 – проти.

Голова

Н. Костакеску

Секретар

І. Єфтіміє

Цей закон був прийнятий більшістю голосів на засіданні депутатів від 18 березня 1933 р.: 106 – за та 7 – проти.

Заст. Голови

Цезар Спінеску

Секретар

Ніколає І. Русенеску

Оприлюднюємо цей закон та наказуємо засвідчити його печаткою держави та надрукувати його в “Офіційному віснику”.

Бухарест, 21 березня 1933

Кароль

Заступник голови ради міністрів

та міністр внутрішніх справ

Г. Г. Міронеску

Міністр юстиції

Міхай Попович

Держархів Чернівецької області, ф. 43, оп. 1, спр. 1164, арк. 1. Оригінал. Машинопис. Мова румунська.

№ 647

7 квітня 1933 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про затримку проведення постанови ЦК від 26 жовтня 1932 р. “Про підвищення заробітної плати працівникам ЦК, обкомів, міськкомів, а також керівним працівникам районів” (протокол № 109, п. 42/16)

До видання постанови ЦК ВКП(б) про зарплату робітників партійного і радянського апаратів, затримати проведення постанови ЦК КП(б)У з 26 жовтня [19]32 р. про підвищення зарплати робітникам ЦК, обкомів, міськкомів, а також керівним робітникам районів, за винятком секретарів РПК і голів РВК, для яких постановою ЦК ВКП(б) зарплату встановлено в 300–340 крб. на місяць.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 282, арк. 133. Оригінал. Машинопис.

№ 648

12 липня 1933 р. Прага. – Із закону Чехословацької Республіки № 147 “Про переслідування державних службовців та деяких інших осіб за антидержавну діяльність та про переведення суддів на іншу посаду проти їхньої волі”

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1

(1) Ustanovení tohoto zákona platí pro:

- a) zaměstnance státu, zemí, okresů a obcí, jejich nebo jimi spravovaných ústavů, podniků, fondů a zařízení a zaměstnance veřejných léčebných a humanitních ústavů,
- b) učitele a profesory veřejných škol, pokud již nespádají pod písm. A), a profesory diecesních učilišť teologických (§ 211 zákona ze dne 24. Června 1926, č. 103 Sb. z. a n. – platového zákon)
- c) duchovní církví a náboženských společností, jichž se týče zákon ze dne 25. Června 1926, č.122 Sb. z. a n., o úpravě platů duchovenstva církví a náboženských společností státem uznaných případně recipovaných,
- d) příjemce veřejných odpočivných nebo zaopatřovacích platů,
- e) vojenské gážísty v záloze,
- f) vojenské poddůstojníky v činné službě i v záloze.

(2) Zaměstnanci uvedení v předcházejícím odstavci jsou podrobeni v tomto zákonu bez rozdílu, zda jsou ve služebním (pracovním) pomětu trvalém, zatímním, výpomocném nebo podobném a bez rozdílu, zda jsou ve služebním (pracovním) poměru veřejnoprávním nebo soukromoprávním (smluvním).

Trestné činy a tresty

§ 2

(1) Osoby, uvedené v § 1, odst. 1, pod písm. A) až e), které vyvíjejí činnost, směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, ústavní jednotnosti nebo demokraticko-republikánské státní formě Československé republiky, které k takové činnosti, podněcují

nebo jiné osoby svěsti hledí, které vědomě při výkonu služby tvrzením nebo rozšiřováním nepravdivých skutečností o ústavních činitelích (§ 20 zákona na ochranu republiky) snižují jejich vážnost nebo stejným způsobem podkopávají důvěru v československou měnu nebo v bezpečnost vkladů nebo které se vědomě činně zúčastní jakéhokoliv sdružení, které zjevně nebo skrytě vyvíjí takovou činnost, buď též potrestány takto:

a) osoby uvedené pod písm. A) a b) propuštěním ze služebního (pracovního) poměru a, jsou-li vojenskými gážístami z povolání, odnětím vojenské hodnosti, v obou případech pak ztrátou práv a nároků pro ně a pro jejich pozůstalé proti zaměstnavateli ze služebního (pracovního) poměru plynoucích,

b) osoby uvedené pod písm. C) ztrátou práv a nároků na platy, které podle platných předpisů přímo nebo nepřímo plynou pro ně a pro jejich pozůstalé z prostředků státních,

c) osoby uvedené pod písm. D) ztrátou všech ze služebního a pensijního poměru pro ně a jejich pozůstalé plynoucích práv a nároku na veřejné odpočivné nebo zaopatřovací platy a, mají-li vojenskou hodnost, též odnětím vojenské hodnosti,

d) osoby uvedené pod písm. E) odnětím vojenské hodnosti.

(2) Osobám uvedeným v § 1, odst. 1, pod písm. F), které se provinily shora označeným způsobem, budiž odňete vojenská hodnost řízením správním (§ 33, odst. 4 zákona ze dne 4. Července 1923, č. 154 Sb. z. a n. – vojenský kárný úkon).

(3) U osob, které byly potrestány podle tohoto zákona odnětím vojenské hodnosti, určí se jejich branný poměr tak, jako by pozbyly vojenské hodnosti v soudním nebo kárném řízení.

(4) Osoba, která byla potrestána trestem podle odstávce 1. Písm. A) až c), nesmí býti po dobu, kterou jest určiti v nálezu, ustanovena ve služebním (pracovním) poměru vytčeném v § 1, odst. 1, písm. A) a b).

(5) Veřejnými odpočivnými a zaopatřovacími platy se rozumějí v tomto zákoně odpočivné a zaopatřovací platy (důchody a pod.) poskytované z prostředků veřejných, včetně požitků povolených podle volné úvahy; takovými platy nejsou však dávky příslušející podle předpisů o veřejném pensijním nebo sociálním pojištění – s výjimkou státního příspěvku – a přírůstek za zranění.

§ 3

(1) Ustanovení § 2 jest užiti i na osoby uvedené v § 1, které činnost označenou v § 2, odst. 1 vychvalují, výslovně schvalují nebo účinně podporují.

(2) V případech méně závažných mohou býti osobám, které se provinily způsobem označeným v předcházejícím odstavci, tresty podle § 2 – s výjimkou odnětí vojenské hodnosti – uloženy též dočasně, nejvýše na tři roky. Místo trestu propuštění nastupuje u osob uvedených v § 1, odst. 1 pod písm. A) a b) trest dočasněho odstranění z úřadu (služby). Doba odstranění z úřadu (služby) se nezapočítá do doby rozhodné pro zvýšení platu a pro nárok na výslužné (odbytné) a jeho výměru.

§ 4

Osoba uvedená v § 1, která, majíc k tomu možnost, nezabrání v činnosti označené v § 2 příslušníku rodiny, bydlícímu s ní ve společné domácnosti, na něhož bere výchovné nebo přírůstek na děti nebo doplňovací přírůstek ženatých nebo jiný přírůstek je zastupující, budiž potrestána, jestliže marně uplynula lhůta jednoho měsíce od výstrahy, která jí byla

za tou příčinou příslušným ústředním úřadem (§ 10, odst. 1) dána, odnětím výchovného, pokud se týče přídatku.

§ 5

(1) Byl-li podle § 2 nebo 3 vysloven trest trvalé nebo dočasné ztráty práv a nároků tam uvedených, může býti v případech zřetele hodných vyslovena přípustnost, že osobě takto potrestané, pokud by jí příslušely odpočivné platy, nebo jejím nevinným příslušníkům, pokud by měli nárok na zaopatřovací platy, kdyby byl potrestaný zemřel v době, kdy trest byl pravoplatně uložen, může býti přiznán příspěvek na výživu. Tento příspěvek nesmí však přesahovati polovinu příslušných normálních odpočivných (zaopatřovacích) platů, případně výměru příslušných normálních zaopatřovacích platů pro pozůstalé. Obdobně lze vysloviti přípustnost povolení příspěvku na výživu, byl-li podle § 2 nebo 3 vysloven trest trvalé nebo dočasné ztráty zaopatřovacích platů.

(2) Příspěvek na výživu může býti povolen nejvýše na dobu dvou roků a pobytu na území Československého státu; po uplynutí této doby může příspěvek zcela nebo zčásti povoliti v případech zvláštního zřetele hodných příslušný ústřední úřad (§ 10, odst. 1) v dohodě s ministrestvem financí.

(3) Zákonné podmínky o ztrátě odpočivných a zaopatřovacích platů pro odsouzení trestním soudem platí také pro příspěvky na výživu.

(4) Příspěvek na výživu zaniká také koncem měsíce, v němž nastává povinnost k převodu převodné částky podle příslušných předpisů o veřejném pensijním nebo sociálním pojištění zaměstnanců nebo o pojištění osob samostatně hospodařících.

[...]

Závěrečná ustanovení

§ 17

(1) Ustanovení předchozích paragrafů tohoto zákona se určí po dobu potřeby zvýšené ochrany státu. Trvání této doby určí vláda nařízením.

(2) Mimo tuto dobu stíhá se činnost označená v §§ 2 a 3

u osob uvedených v § 1, odst. 1, pod písm. A) a e) podle platných předpisů jako těžké provinění proti služebnímu (úřednímu, stavovskému) povinnostem, při čemž může býti při trestu přeložení do výslužby uznáno na zkrácení odpočivných (zaopatřovacích) platů až o 50%,

u příjemců veřejných odpočivných nebo zaopatřovacích platů ztrátou práv a nároků plynoucích ze služebního a pensijního poměru pro ně a jejich pozůstalé nebo zkrácením uvedených platů až o 50%, jež vysloví disciplinární (kárný) orgán, který byl příslušný bezprostředně před tím, než zaměstnanec, o něž nebo o jehož pozůstalé jde, opustil aktivní službu;

u osob uvedených v § 1, odst. 1, pod písm. F) je taková činnost důvodem k odnětí vojenské hodnosti řízením správním.

§ 18

Tento zákon nabude účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

T.G.Masaryk v. r.
Malypert v. r.

Dr. Beneš v. r.
Černý v. r.

Dostálek v. r.
Dr. Hodža v. r.

Dr. Trapl v. r.
Dr. Dérer v. r.
Dr. Meissner v. r.
Dr. Matoušek v. r.
Bechyně v. r.

Bradáč v. r.
Dr. Czech v. r.
Dr. Špina v. r.
Dr. Franke v. r.
Dr. Šrámek v. r.

Переклад

Національні Збори Чехословацької Республіки ухвалили цей закон:

Особи, що підпадають під дію цього закону

§ 1

(1) Положення цього закону діють для:

a) службовців держави, краю, округів та сіл, їхніх або керованих ними установ, підприємств, фондів та організацій і службовців громадських лікувальних та гуманітарних установ,

в) вчителів та професорів громадських шкіл, оскільки вже не підпадають під літеру a), та професори епархіальних богословських училищ (§ 211 закону № 103, 36. з. та р. від 24 червня 1926 р., закон про заробітну плату),

с) церков та релігійних громад, яких також стосується закон № 122, 36. з. та р. від 25 червня 1926 р. про впорядкування оплати духовництва церков та релігійних громад, що відкрито чи формально визнано державою,

d) одержувачів пенсійних або додаткових виплат,

e) військовослужбовців у запасі,

f) військовослужбовців молодшого офіцерського складу на дійсній службі і у запасі.

(2) Службовці, вказані у попередньому абзаці, підпорядковані цьому закону без винятків, чи знаходяться вони у службовому становищі постійному, тимчасовому, допоміжному, або подібному, чи знаходяться вони у службовому становищі суспільноправовому, або приватноправовому (контрактному).

Злочини та покарання

§ 2

(1) Особи, вказані у § 1, абз. 1, під літерами a) – c), що займаються діяльністю, яка спрямована проти державного суверенітету, самостійності, цілісності, конституційної єдності або демократично-республіканської державної форми Чехословацької Республіки, які підбурюють або підштовхують до такої діяльності інших осіб, які свідомо, під час виконання служби, своїми висловами або розповсюдженням неправдивих фактів про державних діячів (§ 20 закону про охорону республіки) підривають їхній авторитет і в такий спосіб підривають довіру до чехословацької валюти або безпеки вкладів, свідомо беруть участь у діяльності яких-небудь організацій, які явно або таємно займаються такою діяльністю, будуть також покарані таким чином:

a) особи, вказані під літерами a) і в), – звільненням зі служби (посади) і, якщо вони є військовослужбовцями дійсної служби, позбавленням військових

звань, потім в обох випадках позбавленням прав та переваг для них і для їхніх родичів, що залишилися після їхньої смерті, які випливають із їхнього службового (посадового) становища,

в) особи, вказані під літерою с), – позбавленням прав та переваг на виплати, які, згідно з чинними приписами, прямо чи побічно виплачуються їм та їхнім родичам з державних коштів,

с) особи, вказані під літерою d), – позбавленням всіх прав та переваг, що випливають із службового та пенсійного становища, пов'язаних з виплатою суспільної пенсії або з додатковими виплатами і, якщо вони мають військове звання, то позбавленням військового звання.

(2) Особи, вказані у § 1, абз. 1, під літер. f), які винні у вищеназваних діях, – позбавленням військового звання шляхом адміністративного рішення (§ 33, абз. 4 закону № 154, Зб. з. та р. від 4 липня 1923 р. військової дисциплінарний закон).

(3) У осіб, які були покарані згідно з цим законом позбавленням військового звання, визначається їхнє військове становище таким чином, якщо б вони були позбавлені військового звання у результаті судового або дисциплінарного рішення.

(4) Особа, яка понесла покарання, згідно з абз.1, літер. а) – с), протягом терміну, який визначений у відповідному рішенні, не може бути призначена на службу (посаду), вказану у § 1, абз. 1, літер. а) і в).

(5) Під суспільними пенсійними виплатами і виплатами на утримання у цьому законі розуміються пенсійні виплати і виплати на утримання (пенсії та ін.), що виплачуються зі суспільних коштів, включаючи виплати, що дозволені за вільним вибором; однак такими виплатами не можуть бути виплати, призначені згідно з приписами про суспільне пенсійне та соціальне страхування, за винятком державного, і виплати за поранення.

§ 3

(1) Положення § 2 поширюється і на осіб, вказаних у § 1, які симпатизують названій діяльності, зазначеній у § 2, абз. 1, усно схвалюють її та підтримують своїми діями.

(2) У випадках менш важливих, можуть бути особам, які винні у проступках, зазначених у попередньому абзаці, покарання, згідно з § 2–3, за винятком позбавлення військового звання, визначені тимчасово, терміном не більше ніж на 3 роки. Замість покарання, пов'язаного зі звільненням осіб, вказаних у § 1, абз. 1, під літер. а) і в), настає покарання, пов'язане з тимчасовим звільненням з установи (служби). Термін звільнення з установи (служби) не зараховується у стаж, необхідний для рішення про підвищення грошової виплати і для переваг, пов'язаних з пенсією (відступне) та її розміром.

§ 4

Особа, вказана у § 1, яка, маючи можливість, не перешкоджає діяльності, зазначеній у § 2, члена родини, що мешкає разом з нею і на якого вона отримує кошти для його виховання, додаткові кошти на дітей або доплату на утримання родини, а також іншу доплату, що її замінює, буде покарана, якщо безрезультатно пройшов місячний термін від попередження, яке було зроблено їй з цієї причини

політичним центральним органом (§ 10, абз. 1), позбавленням виплат на виховання дітей, оскільки це стосується додаткових виплат.

§ 5

(1) Якщо, згідно з § 2 або 3, було ухвалено покарання, пов'язане з постійною або тимчасовою втратою вказаних прав та переваг, у випадках, гідних уваги, може бути надана можливість особі, яка була покарана таким чином, на призначення пенсійної виплати, а за умови визнання її невинною, вона мала би переваги на додаткові виплати, а якщо винна особа померла у період, коли було визначено правомірне покарання, її родині була призначена допомога на харчування.

Однак ця допомога не може перевищувати половини призначених пенсійних виплат та додаткових виплат або ж розміру призначених нормальних виплат на утримання членів родини, що залишилися. Таким же чином припускається можливість дозволу надання допомоги на харчування, якщо, згідно з § 2 або 3, було ухвалено покарання, пов'язане з постійною або тимчасовою втратою додаткових виплат.

(2) Допомога на харчування може бути дозволена на термін, що не перевищує два роки, і за умови перебування на території Чехословацької держави; після закінчення цього терміну надання допомоги цілком або частково може бути дозволено у випадках, гідних особливої уваги, компетентним центральним органом (§ 10, абз. 1) за згодою міністерства фінансів.

(3) Законні умови про позбавлення пенсійних виплат та додаткових виплат для засуджених карним судом діють і для виплати допомоги на харчування.

(4) Виплата допомоги на харчування закінчується у кінці місяця, в якому настає необхідність переведення переводної частини, згідно з відповідними приписами про суспільне пенсійне або соціальне страхування службовців або про страхування суб'єктів господарювання.

[...]

Заключні положення

§ 17

(1) Положення попередніх параграфів цього закону застосовуються у період виникнення потреби підвищеної охорони держави. Термін цього періоду встановлює уряд своїм розпорядженням.

(2) Крім цього періоду, переслідується діяльність, зазначена у §§ 2 та 3, осіб, вказаних у § 1, абз. 1, під літер. а) – с) і е), згідно з чинними приписами, яка розглядається як тяжка провина проти службових (посадових та правових) обов'язків, причому може бути при покаранні, пов'язаному з відправкою на пенсію, визнано необхідним зменшити пенсійні та додаткові виплати на 50%, в одержувачів суспільних пенсійних виплат та додаткових виплат, втратою прав та переваг, що впливають з їхнього службового та пенсійного становища, для нього та членів його родини, або скороченням вказаних виплат до 50%, як встановлює дисциплінарний (карний) орган, якому службовець був безпосередньо підпорядкований перед тим, як залишити активну службу, коли мова йде про нього та його родину.

В осіб, вказаних у § 1, абз. 1, під літер. f), така діяльність є підставою для позбавлення військового звання шляхом адміністративного рішення.

§ 18

Цей закон набирає чинності з дня опублікування; впроваджують його в дію всі члени уряду.

Т. Г. Масарик в. р.

Др. Бенеш в. р.

Черні в. р.

Др. Трапл в. р.

Др. Дерер в. р.

Др. Майснер в. р.

Др. Матоушек в. р.

Бехіне в. р.

Досталек в. р.

Др. Годжа в. р.

Брадач в. р.

Др. Цзех в. р.

Др. Спіна в. р.

Др. Франке в. р.

Др. Шрамек в. р.

Sbírka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1933. – Praha, 1933. – S. 759–763. Мова чеська.

№ 649

3 травня 1934 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про перевірку стану українізації в центральних установах” (протокол № 8, п. 9)

8/9. Доручити т.т. Косіору, Попову, Любченко на основі обміну думок, що відбувся, скласти проект постанови РНК УСРР і ЦК КП(б)У (для опублікування в пресі) про організацію перевірки стану українізації в центральних установах.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 339, арк. 25. Оригінал. Машинопис.

№ 650

26 лютого 1935 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про висунення українських кадрів” (протокол № 33, п. 1)

1. Відділу керівних парторганів разом з обкомами подати в Секретаріат ЦК не менш 120–150 чоловік (українців) для висунення на пости секретарів РПК і 120 чоловік для висунення на пости голів РВК.

2. З складу секретарів РПК і голів РВК (українців) скласти список товаришів з докладною особистою характеристикою, яких можна пересунути на обласну і центральну партійну і радянську роботу.

3. Сільськогосподарському відділу і відділу керівних парторганів скласти список товаришів (українців) з складу слухачів ВКСГШ і Університету Артема з докладною особистою характеристикою, яких можна висунути на керівну партійну роботу в райони, або в обласний і центральний партійний і радянський апарат.

4. Всім відділам ЦК проглянути разом з обкомами і міськпарткоматами склад бюро парткомітетів, а також актив вищих учбових закладів і намітити для висунення на керівну партійну і радянську роботу, а також для роботи в центральний

і обласний партійний і радянський апарат не менше 300 чоловік – українців з найбільш грамотної, політично перевіреної і здібної молоді.

5. Скласти список з докладною особистою характеристикою українців, що працюють в апаратах обкомів і облвиконкомів, а також тих, що працюють в центральному радянському апараті.

6. Доручити ЦК ЛКСМУ внести в ЦК пропозиції щодо висунення на керівну роботу в комсомолі нових українських кадрів, які вирости в низових організаціях і на навчанні.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 373, арк. 95–96. Оригінал. Машинопис.

№ 651

13 березня 1935 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про хід підготовки і розгортання житлового будівництва наркоматів і республіканських установ у м. Києві” (протокол № 36, п. 20/8)

1. В зв’язку з явною загрозою своєчасному розгортанню житлового будівництва Наркоматів і інших республіканських установ через непідготовленість будівельних організацій і заказчиків – утворити комісію в складі тт. Шелехеса (голова), Порайко, Полякова, Певзнера, Любімова (Цекомбанк), Петрушанського, Мінаєва, якій доручити усунути всі причини, що утворюють загрозу зриву будівництва і забезпечити своєчасне, безперебійне розгортання житлового будівництва по всіх Наркоматах і республіканських установах.

2. Для постійного нагляду за ходом житлового будівництва і якістю будівельних робіт в м. Києві – утворити при Раднаркомі УСРР постійну комісію в складі тт. Порайко (голова), Петрушанського і Любімова.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 373, арк. 140. Оригінал. Машинопис.

№ 652

29 серпня 1935 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про українізацію в областях” (протокол № 47, п. 43/28)

ЦК КП(б)У вважає, що обкоми Донецький, Дніпропетровський і Одеський займаються справою українізації недостатньо. По ряду радянських, культурних, профспілкових і інших установ спостерігається явне порушення лінії партії в справі українізації.

Доручити т. Ашрафяну організувати спеціальні обслідування цих областей. При обслідуванні перевірити радянський апарат: якою мовою ведеться листування, приймаються постанови, яка вживається мова, якою мовою проводяться засідання. Також звернути увагу на відділи виконкомів, на міськради, школи, профспілки,

партосвіту і всі культурні установи, а також на комсомольську і піонерську роботу і роботу партійних апаратів обкомів, райкомів і міськкомів.

Наслідки обслідування доповіді на ПБ.

Список спеціально виділених товаришів для цього обслідування подати на затвердження Секретаріату.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 375, арк. 182. Оригінал. Машинопис.

№ 653

10 листопада 1935 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про зарплату районних працівників” (протокол № 51, п. 57/51)

В зв’язку з тим, що всі обкоми КП(б)У ставлять питання про підвищення зарплати районним робітникам, – ЦК КП(б)У, підтримуючи це прохання обкомів, просить ЦК ВКП(б) прискорити вирішення цього питання.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 376, арк. 112. Оригінал. Машинопис.

№ 654

26 грудня 1935 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про організацію курсів по підготовці керівних радянських працівників при ЦВК УСРР” (протокол № 53, п. 34/1)

Визнати необхідним організувати при ЦВК УСРР 9-ти місячні курси по підготовці керівних районних радянських працівників з резерва.

Доручити Радторгвідділу ЦК КП(б)У разом з секретаріатом ЦВК УСРР практично проробити це питання.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 407, арк. 9. Оригінал. Машинопис.

№ 655

16 березня 1936 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про надмірне вживання скорочених найменувань у листуванні господарських, радянських, партійних і професійних організацій” (протокол № 57, п. 33/14)

В офіційному листуванні (циркуляри, накази, постанови і інш.) господарських, радянських, партійних і професійних організацій вживання скорочених найменувань дійшло до крайнього перекирчування мови, причому в багатьох випадках для широких мас трудящих скорочені найменування роблять постанови

незрозумілими, а нерідко скорочені найменування дають можливість двозначного їх тлумачення (як то: “рабсила” і інш.).

Категорично заборонити вживання скорочених найменувань в тих поста- новках і рішеннях, з якими повинні бути ознайомлені широкі маси трудящих.

Припускати вживання скорочених найменувань лише в вузькоспеціальному листуванні, коли ці скорочені найменування входять до спеціальної термінології.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 407, арк. 196. Оригінал. Машинопис.

№ 656

17 червня 1936 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про порядок лі- кування партійного і радянського активу” (протокол № 62, п. 6-оп.)

В соответствии с решением ЦК ВКП(б) от 26.IV-с[его] г[ода], Центральную лечебную комиссию при Наркомздраве УССР и областные лечебные комиссии при Облздравотделах – ликвидировать.

Для обеспечения лечения партийного и советского актива оставить в системе Лечсанупра Наркомздрава УССР санатории: “Харакс” в Крыму, им. Семашко в Кисловодске, им. Чубаря в Одессе (с детским отделением) и санаторий в Гаграх со всеми подсобными хозяйствами, а также центральную поликлинику и стационар в Киеве.

Персональное зачисление для обслуживания медицинской помощью цен- тральной поликлиникой и стационаром по номенклатуре, утвержденной ЦК КП(б)У 16.III-1936 г., а также снятие с обслуживания, поручить Лечсанупру Нар- комздрава.

Возложить на Управление делами ЦК КП(б)У контроль за постановкой лечения и курортно-санаторного обслуживания партийного актива.

Возложить на Управление делами ЦК КП(б)У обслуживание санаторно- курортной помощью партработников и их семейств в количестве 910 человек, в том числе 292 работника и 618 членов семейств (номенклатура прилагается).

Для обеспечения санаторно-курортным лечением партработников по ут- вержденной номенклатуре, выделить из имеющегося остатка ассигнований Цент- ральной лечебной комиссии на 1936 г. – 1 000 000 (один миллион) рублей. Передать в распоряжение СНК УССР для направления на курортное лечение ответствен- ных работников наркоматов, которые обслуживались ЦЛК – 800 000 (восемьсот тысяч) рублей.

Установить, что ежемесячная разверстка бесплатных путевок, получаемых от ЦК ВКП(б) для партработников Украины, производится Управлением делами по согласованию с Отделом руководящих парторганов ЦК КП(б)У.

Предложить обкомам КП(б)У из ассигнований, выделенных по местному бюджету в 1936 г., а также получаемых от ЦК ВКП(б):

а) передать полностью средства, ассигнованные на содержание поликлиник и стационаров;

б) средства, ассигнованные в 1936 г. на санаторно-курортное лечение разделить: соответствующую часть оставить в обкомах для партработников, обслуживаемых в настоящее время, но не охваченных номенклатурой ЦК ВКП(б), а часть средств передать облисполкомам для ответственных работников советского аппарата, которые обслуживались обллечкомиссиями.

Предложить СНК УССР предусмотреть на 1937 г. необходимые ассигнования на содержание санаториев: “Харакс” в Крыму, им. Семашко в Кисловодске, им. Чубаря в Одессе (с детским отделением), санаторий в Гаграх, а также Центральной поликлиники и стационара в Киеве и необходимые ассигнования на содержание домов отдыха, санаториев, поликлиник и существующих стационаров, обслуживающих местный партийный актив.

Предложить Наркомздраву УССР производить распределение путевок в литерные корпуса санаториев закрытого типа по согласованию с Управлением делами ЦК КП(б)У.

Ликвидацию дел Центральной лечебной комиссии произвести в декадный срок.

Номенклатура

работников партийного аппарата, подлежащих обслуживанию Управлением делами ЦК КП(б)У, курортно-санаторной помощью

1. Члены и кандидаты ЦК КП(б)У, члены Ревизионной комиссии ЦК, зав[едующие] отделами ЦК, пом[ощники] секретарей ЦК пользуются правом получения путевок в санатории для себя и для членов семей; зам[естители] зав[едующих] отделами ЦК, инструктора ЦК имеют право получения путевок в санатории для себя. Семьи этой категории работников направляются в санатории в количестве 50% общего количества.

2. Направляемым на санаторно-курортное лечение работникам и членам их семей выдаются средства для проезда в санаторий и обратно.

3. Члены и кандидаты ЦК КП(б)У, члены Ревизионной комиссии ЦК, зав[едующие] отделами и пом[ощники] секретарей ЦК, при направлении на курортное лечение, получают единовременное пособие в размере от 600 до 1 000 руб.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 424, арк. 113–115, 116. Оригинал. Машинопис.

№ 657

21 липня 1936 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про дотацію на обіди і припинення видачі пайків працівникам апаратів ЦК КП(б)У, РНК УСРР і наркоматів УСРР” (протокол № 64, п. 12/9)

В зв’язку з підвищенням заробітної плати працівникам партійного й радянського апарату:

а) встановити доплату на обіди для працівників апаратів ЦК КП(б)У, РНК УСРР і наркоматів УСРР не більше 100 крб. на місяць.

б) Окрема папка*.

в) Припинити видачу пайків працівникам апарату ЦК КП(б)У, РНК УСРР і наркоматів УСРР.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 409, арк. 38. Оригінал. Машинопис.

№ 658

13 травня 1937 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про номенклатуру посад працівників партійних, радянських та господарських організацій, що підлягають затвердженню” (протокол № 89, п. 1)

1. Поданий завідуючими відділів ЦК КП(б)У проект номенклатури посад партійних, радянських та господарських робітників, що підлягають затвердженню ЦК КП(б)У – затвердити з внесеними змінами.

2. Просити ЦК ВКП(б) затвердити передачу до номенклатури обкомів заступників директорів МТС по політчастині, районних уповноважених Комітету заготівель та районних інспекторів Управління народногосподарського обліку.

Просити ЦК ВКП(б) залишити в номенклатурі ЦК КП(б)У лише 40 керівників соціально-економічних кафедр по 30 інститутах, а останніх передати до номенклатури обкомів.

3. Всі посади, які були до цього часу в номенклатурі ЦК КП(б)У і не ввійшли до нової номенклатури, передати до номенклатури обкомів.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 439, арк. 92. Оригінал. Машинопис.

№ 659

4 березня 1938 р. Чернівці. – Із списку державних службовців примарії м. Чернівці, які склали присягу на вірність новій Конституції Румунії 1938 року

C I R C U L A R A

Tuturor funcționarilor!

Spre știință și strictă conformare.

Totodată Vă rugăm să binevoiți a semna atât tabloul nominal cât și formularul de jurământ în două exemplare.

Formulare de jurământ (2 exemplare) semnate de D. Voastră veți binevoi a le preda subsemnatului personal în ziua de Vineri, 4 Martie 1938, orele 15.50 precis în camera No. 60.

Șeful serviciului ad-tiv,

SS

[Ștampila]

* Тобто цілком таємне діловодство.

Nrul Crt.	Numele și Pronumele	Funcțiunea	Semnătura proprie
1.	Lumiceanu Dimitrie	subdirector	SS
2.	Dr. Formagiu Gheorghe	-"-	SS
3.	Barbier Teoctist	șef de serviciu	SS
4.	Dr. Weingarten Herman	-"-	SS
5.	Jeremie Ilie	-"-	SS
6.	Posteucă Gheorghe	impiegat	SS
7.	Haiducescu Alcibiade	-"-	SS
8.	Coițan Joan	-"-	SS
9.	Săhleanu Filaret	-"-	SS
10.	Paulovici Maria	-"-	SS
11.	Berariu Adrian	-"-	SS
12.	Popovici Ștefan	-"-	SS
13.	Lang Victor	-"-	SS
14.	Rainer Emanuil	șef de birou	SS
15.	Jaworowski Juliu	-"-	SS
16.	Januszewski Agnes	impiegat	SS
17.	Posteucă Zamfira	-"-	SS
18.	Pihuleac Silvia	impiegat stag.	SS
19.	Tarnavski Teodor	-"-	SS
20.	Mleșniță Gheorghe	impiegat	SS
21.	Carabiovski Inocenția	impiegat stag.	SS
22.	Bumbac Victoria	-"-	SS
23.	Breabăn Aspasia	-"-	SS
24.	Lușia Rodica	asist. Socială	SS
25.	Sinnreich Cili	-"-	SS
26.	Hönich Ana	dactilografă princ.	SS
27.	Roman Maria	dactilografă	SS
28.	Căjvăneanu Joan	diurnist	SS
29.	Cazacu Arcadie	-"-	SS
30.	Velehorsi Dragoș	-"-	SS
31.	Paulovici Nicolai	-"-	SS
32.	Wurzer Ludovic	agent	SS

[...]

Переклад

Обіжник

До всіх службовців!

До відома та суворого виконання всім службовцям.

Просимо засвідчити підписами номінальний табель та формуляр присяги у 2 примірниках.

Підписані Вами 2 примірники формулярів прошу передати особисто нижчепідписаному особисто в п'ятницю, 4 березня 1938 року рівно о 5 год. 50 хв. у кабінеті № 60.

Начальник адміністративної служби.

[підпис, печатка]

№ з/п	Прізвище та ім'я	Посада	Підпис
1.	Лумічану Дімітріє	заст. директора	підпис
2.	д-р Формажіу Георге	заст. директора	підпис
3.	Барбієр Теохтист	нач. служби	підпис
4.	д-р Вейнгартен Герман	-"-	підпис
5.	Єремія Ілля	-"-	підпис
6.	Постеуке Георге	молодший службовець	підпис
7.	Хайдуческу Алчибіаде	-"-	підпис
8.	Койцан Іоан	-"-	підпис
9.	Сахляну Філарет	-"-	підпис
10.	Паулович Марія	-"-	підпис
11.	Берарю Адріян	-"-	підпис
12.	Попович Штефан	-"-	підпис
13.	Ланг Віктор	-"-	підпис
14.	Райнер Еммануїл	нач. відділу	підпис
15.	Яворовські Юліу	-"-	підпис
16.	Янушевські Агнес	молодший службовець	підпис
17.	Постеуке Замфіра	-"-	підпис
18.	Пігуляк Сільвія	службовець на стажуванні	підпис
19.	Тарнавські Теодор	-"-	підпис
20.	Млешніце Георге	молодший службовець	підпис
21.	Карабійовські Іноченція	службовець на стажуванні	підпис
22.	Бумбак Віоріка	-"-	підпис
23.	Брябен Аспазія	-"-	підпис
24.	Луція Родіка	асистент по соцзахисту	підпис
25.	Сінрейх Цілі	-"-	підпис
26.	Геник Анна	старша друкарка	підпис
27.	Роман Марія	друкарка	підпис
28.	Кежвеняну Іоан	поденник	підпис
29.	Казаку Аркадіє	-"-	підпис
30.	Велегорські Драгош	-"-	підпис
31.	Паулович Ніколай	-"-	підпис
32.	Вурзер Людовік	агент	підпис

[...]

Держархів Чернівецької області, ф. 43, оп. 1, спр. 7992, арк. 1–2 зв. Оригінал. Машинопис. Мова румунська.

№ 660

22 жовтня 1938 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про постанову РНК УРСР “Про затвердження персонального складу комісії при РНК УРСР по призначенню персональних пенсій республіканського значення” (протокол № 5, п. 95-оп.)

Постанову РНК УРСР про склад комісії при РНК УРСР по призначенню персональних пенсій республіканського значення затвердити (див. додаток).

Рада Народних Комісарів постановляє:

Згідно ст. 8 Положення про персональні пенсії (З. з УРСР 1935 р. № 20, ст. 108), затвердити комісію при РНК УРСР по призначенню персональних пенсій республіканського значення у такому персональному складі:

1. Народного комісара соціального забезпечення УРСР т. Легур Е. І. – голова комісії.

2. Народного комісара фінансів УРСР – т. Курача М. А.

3. Від Київської військової округи – пом[ічника] начальника відділу по командному і начальницькому складу КВО т. Крим А. С.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 467, арк. 33, 126. Оригінал. Машинопис.

№ 661

26 жовтня 1938 р. Хуст. – Протокол складання “міністром для Підкарпатської Русі” Августином Волошином “урядової” присяги (по телефону)

Протокол

написаний дня 26 жовтня 1938 в канцелярії міністра Дра Едмунда Бачинського в Ужгороді з нагоди зложення урядової присяги телефонічною дорогою міністра для Підкарпатської Русі Мсгр.* Августина Волошина до рук передсідника влади армادного генерала Яна Сирового в заступстві президента республіки на основі § 60 конституційної грамоти республіки Чехословацької. Міністр для Підкарпатської Русі Мсгр. Августин Волошин точно о годині 16.40 перечитав до телефону слідуєчу формулю присяги:

“Присягаю на свою честь и свідомість, що буду совістно и не стороньо заповняти свої обовязки и буду дбати про точне виконання конституційних и інших законів.”

При складанню присяги були присутні як свідки генерал дівізії Олег Сватек і віце-губернатор Підкарпатської Русі Др. Олександр Бескид.

Дано як вище.

Присягу складаючий:

Августин Волошин

Свідки: Генерал

Олег Сватек

Віце-губернатор Підкарпатської Русі

[підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. 3, оп. 3, спр. 47, арк. 18. Оригінал. Машинопис.

* *Монсеньйор, скорочена форма від фр. monseigneur, іт. monsignore (msgr, msgr).*

№ 662

27 жовтня 1938 р. Ужгород. – Привітання службовців Міністерства шкільництва і народної освіти Августину Волошину з нагоди призначення його Прем'єр-міністром уряду Підкарпатської Русі

Високодостойному Пану Прем'єр-міністрові
Мсгр. о. Августину Волошину

До Вашого призначення прем'єр-міністром Карпатурського правительства засилають Вам урядники реферату міністерства шкільництва й народної освіти в Ужгороді щирий привіт.

[підписи]

Держархів Закарпатської області, ф. 3, оп. 3, спр. 47, арк. 20. Оригінал. Машинопис.

№ 663

1 листопада 1938 р. Ужгород. – Повідомлення Президії Уряду Підкарпатської Русі редактору Василю Гренджі-Донському про прийом його на роботу "як договірного урядовця" на посаду референта відділу пропаганди

Пан Василь Гренджа Донський,
редактор

Днем I.XI.1938 приймаю Вас до служби як договірного урядовця і приділяю Вас до пропаг. відділу президії правительства Підк. Русі за пропаг. референта. Шефом пропаг. відділу єсть пан Др Волод. Комаринський, адвокат в Мукачеві.

Беру до відома, що Ви це місто I.XI.1938 заняв и зложив* належну службову присягу.

Службові доходи будуть Вам установлені службовим договором додаточно.

Предсідник влади

[підпис]

Переврав: 2. XI. 1938 Гранджа

[підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. 3, оп. 3, спр. 52, арк. 15. Оригінал. Машинопис.

№ 664

12 грудня 1938 р. Прага. – Оголошення уряду Чехословацької Республіки про введення в дію Закону № 329/1938 "Про повний зміст приписів про автономію Підкарпатської Русі"; текст із Закону

Čis. 329.

Vládní vyhláška

ze dne 12. prosince 1938,

o autonomii Podkarpatské Rusi.

Vláda republiky Česko-Slovenské vyhlašuje podle § 3 zákona ze dne 22. listo-

* Так у тексті.

padu 1938, č. 328 Sb. z. a n., o autonomii Podkarpatské Rusi, úplné znění předpisů o autonomii Podkarpatské Rusi, obsažené v příloze této vyhlášky.

Beran v. r.

Příloha vládní vyhlášky čis. 329 / 1938 Sb. z. a n.

Ústavní zákon
ze dne 22. listopadu 1938, č. 328 Sb. z. a n.,
o autonomii Podkarpatské Rusi.

Národní shromáždění, vycházejíc ze skutečnosti, že jinokarpatsští Rusíni se dobrovolně připojili k republiky Československé a že jejich území byla zajištěna nejširší autonomie jednak podle smlouvy uzavřené v Saint-Germain-en-Laye ze dne 10. září 1919 a jednak v § 3 ústavní listiny, usneslo se na tomto zákoně:

DÍL PRVNÍ.

Upravené znění § 1 a § 4, odst. 2 zák. č. 328 / 1938 Sb. z. a n.

ČÁST PRVA.

Úrodní ustanovení.

Článek I

Ústavní soud rozhoduje i o tom, zda zákony sněmu Podkarpatské Rusi vyhovují zásadě čl. I zákona ze dne 29. února 1920, č. 121 Sb. z. a n., kterým se uvozuje ústavní listina Česko-Slovenské republiky.

Článek II

Člena (náhradníka) ústavního soudu, kterého dosoud jmenoval prezident republiky k návrhu sněmu Podkarpatské Rusi, jmenuje vláda Podkarpatské Rusi. Dokud se tak nestane, vykonává ústavní soud svou působnost v dosavadním složení a podle dosavadních předpisů.

Článek III

(1) Zákony vyhlášené do dne, kterého se ustává sněm Podkarpatské Rusi, i když se týkají věcí, které spadají do zákonodárné moci sněmu Podkarpatské Rusi, se vztahují i na území Podkarpatské Rusi, neplyne-li ze samého zákona nic jiného.

(2) Jestliže v zákonech, na kterých se usneslo Národní shromáždění, mluví se o podrobné úpravě at' již zákonem nebo nařízením a jde-li o otázku, spadající do pravomoci zákonodárných a vládních orgánů Podkarpatské Rusi, jsou tyto orgány příslušné usnášeti se ve věci.

(3) Vládní a výkonnou moc na území Podkarpatské Rusi od 11. října 1938 vykonává ve věcech, spadajících do pravomoci Podkarpatské Rusi do té doby, pokud nebude utvořena vláda Podkarpatské Rusi (čl. V, odst. 4), vláda Podkarpatské Rusi, skládající se z tří členů, která tvoří součást ústřední vlády (§ 70 ústavní listiny).

Článek IV

Ustanovení článku I až III, jakož i čl. V, odst. 4, části první a ustanovení části druhé

tohoto ústavního zákona tvoří součástíku ústavní listiny. Prováděcí zákony, zmáňené v tomto zákoně, netvoří součástíku ústavní listiny.

Článek V

(1) Volby do prvního sněmu Podkarpatské Rusi se vykonají do pěti měsíců od vyhlášení tohoto zákona podle ustanovení části I a III ze dne 14. dubna 1920, č. 330 Sb. z. a n., ve znění zákona ze dne 14. července 1927, č. 126 Sb. z. a n., o volbách zemských a okresných zastupitelstev, s tou změnou, že aktivní volební právo mají ti, kteří v den volby překročili 21. rok svého věku, že na každých 20.000 obyvatel příslušné národní skupiny připadne jeden mandát a že omezení pasivního volebního práva stanovená v § 6 cit. zákona se na tyto volby nevztahují.

(2) O platnosti voleb do prvního sněmu Podkarpatské Rusi rozhodne volební soud.

(3) Prvé zasedání sněmu Podkarpatské Rusi svolá do měsíce po volbách prezident republiky do města, které určí vláda Podkarpatské Rusi. Zasedání prvního sněmu Podkarpatské Rusi až do volby jeho předsednictva řídí zmocněnec strany, která při volbách dosáhla největšího počtu lasů. Dokud se sněm neusnese na jednacím řádu, řídí se obdobnými ustanoveními jednacního řádu poslanecké sněmovny Národního shromáždění.

(4) Členy vlády Podkarpatské Rusi, která tvoří součást ústřední vlády, jmenuje prezident republiky na návrh předsednictva sněmu Podkarpatské Rusi, jestliže je tento ustaven.

Článek VI

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

(2) V den vyhlášení tohoto ústavního zákona pozbývají platnosti všechny zákony a ustanovení, která odporují jeho ustanovením i zmáňené ústavní listině.

Článek VII

Tento zákon provedou všichni členové vlády.

ČAST DRUHÁ.

Změna ústavní listiny.

HLAVA I.

Všeobecná ustanovení.

§ 1

(1) Podkarpatská Rus je autonomní součástí Česko-Slovenské republiky.

(2) Definitivní název autonomního území jinokarpatských Rusínů ustanoví zákon sněmu Podkarpatské Rusi.

§ 2

(1) Úřední a vyučovací jazyk na území Podkarpatské Rusi určí zákon sněmu Podkarpatské Rusi.

(2) Příslušníci českého národa, jakož i úřady, soudy, korporace, veřejné orgány a jiná sdružení ze zemí České a Moravskoslezské mohou ve styku s úřady, soudu a jinými veřejnými orgány užívati českého jazyka. Pro děti české a slovenské národnosti se zachovává právo na školy s vyučovacím jazykem českým, pokud se týče slovenským.

(3) Jazyková práva, zabezpečená menšinám ve smlouvě mezi čelnými mocnostmi

spojenými a sdruženými a Česko-Slovenskem, podepsané v Saint-Germain-en-Laye dne 10. září 1919, zůstávají nedotčena.

§ 3

Na území Podkarpatské Rusi úzákoňuje se zemská příslušnost. Podmínkou nabytí zemské příslušnosti je domovské právo v některé obci Podkarpatské Rusi. Státní příslušnosti se nabývá automaticky příslušnosti zemskou.

HLAVA II.

Moc zákonodárná.

§ 4

Národní shromáždění vykonává zákonodárnou moc pro celé území Česko-Slovenské republiky ve věcech:

1. ústavní listiny, jejích součástek, jakož i v otázkách upravujících činnost společných zákonodárných, vládních a výkonných orgánů;
2. vztahů Česko-Slovenské republiky k cizině, vypodídání války a uzavření míru, obchodní a tarifní politiky, vývozu a dovozu;
3. národní obrany;
4. státního občanství, vystěhovalectví, přistěhovalectví, cestovních pasů;
5. měny, měr a vah, patentů, ochrany vzorků a ochranných známek, vyměrování a mapování;
6. celních;
7. dopravy;
8. pošty, telekomunikací, poštovní spořitelné a šekové služby;
9. společného rozpočtu, společného závěrečného účtu, státního dluhu a schvalování zápůjček pro společné potřeby státu a jejich použití;
10. daní, dávek a poplatku, pokud slouží podle § 18 tohoto zákona ke krytí výdajů společných věcí, zásad nepřímých daní vůbec;
11. monopolů, společných státních podniků, ústavů a zařízení. Výjimku činí státní lesy a statky, báňské a hutní podniku, lázně, jejichž vlastnictví a správa přechází na tu zemi, na jejímž území se nacházejí;
12. právní úpravy otázek hospodářských a finančních, které jsou potřebné k zabezpečení stejných soutěžních podmínek podnikání.

Na základě souhlasu sněmu Podkarpatské Rusi může Národní shromáždění jednotně řešiti i jiné otázky společného zájmu.

§ 5

(1) K platnosti usnesení Národního shromáždění ve věci změny ústavní listiny a ústavních zákonů vůbec, pokud by se tato změna tákala státoprávního postavení Podkarpatské Rusi, je potřeba, aby většina, určená v ústavní listině, zahrnovala v sobě i přiměřenou.

(2) K zákonům ve věcech uvedených v § 4, odst. 1, č. 12 je třeba, aby většina určená v ústavní listině zahrnovala v sobě i přiměřenou většinu členů sněmoven zvolených na území Podkarpatské Rusi.

§ 6

Členové obou sněmoven Národního shromáždění, zvolení na území Podkarpatské

Rusi, mají hlasovací právo jen v případě usnášení o věcech uvedených v § 4 tohoto zákona.

§ 7

(1) Zákon usnesený Národním shromážděním ve věcech uvedených v § 4 tohoto zákona týká se Podkarpatské Rusi jen, je-li to v něm výslovně uvedeno.

(2) V takovém případě budiž zákon vyhlášen v původním znění také v úředním jazyku Podkarpatské Rusi.

§ 8

V Stálém výboru budou jako členové a náhradníci poměrně zastoupeni členové obou sněmoven Národního shromáždění, zvolení na území Podkarpatské Rusi.

§ 9

(1) Ve veškerých věcech neuvedených v § 4 tohoto zákona vykonává zákonodárskou moc pro území Podkarpatské Rusi sněm Podkarpatské Rusi, volený všeobecným, přímým, tajným hlasováním podle zásady poměrného zastoupení.

(2) Sněm Podkarpatské Rusi se usnese na ústavě Podkarpatské Rusi v rámci právního uspořádání Česko-Slovenské republiky.

(3) Změna území Podkarpatské Rusi může se podle § 33 ústavní listiny uskutečnit toliko po souhlasu dvoutřetinové většiny sněmu Podkarpatské Rusi.

(4) K mezinárodním smlouvám, které se týkají kulturních, kultových a hospodářských otázek výlučně podkarpatoruských a které spadají ve smyslu odstavce 1 do pravomoci Podkarpatské Rusi, je třeba souhlasu sněmu Podkarpatské Rusi.

(5) Ustanovení § 47 a § 48, odst. 1 a 3 ústavní listiny se vztahují přiměřeně i na zákony sněmu Podkarpatské Rusi.

(6) Ustanovení §§ 20, 23 až 26 ústavní listiny se vztahují i na členy sněmu Podkarpatské Rusi na celém území republiky Česko-Slovenské.

HLAVA III.

Moc vládní a výkonná.

§ 10

Většina, potřebná ve smyslu § 57 ústavní listiny k volbě presidenta republiky, musí zahrnovati přiměřenou většinu členů Národního shromáždění, zvolených na území Podkarpatské Rusi. V případě, že by této většiny nebylo možno dosáhnouti, odloží se volba o 14 dní, a jestliže by nedošlo v této době ke shodě, vykoná se volba většinou, určenou v § 57 ústavní listiny.

§ 11

(1) Vládní a výkonnou moc na území Podkarpatské Rusi ve věcech uvedených v § 4 tohoto zákona vykonávají orgány republiky Česko-Slovenské kromě věcí uvedených v § 4, odst. 1, č. 4,6,7,8,10 a 12 tohoto zákona.

(2) Na základě vzájemné dohody příslušných ministerstev možno jednotně upravit otázky společného zájmu.

§ 12

(1) Rozhodování v ústřední vládě republiky a podpisování jejích aktů zúčastní se členové vlády Podkarpatské Rusi jen tehdy, jde-li o záležitosti, týkající se též Podkarpatské Rusi.

(2) Jestliže se vládní nařízení (§ 84 ústavní listiny) týká též Podkarpatské Rusi, podpíše je aspoň jeden člen vlády zastupující Podkarpatskou Rus.

§ 13

(1) Zaměstnanci ústřední státní správy na území Podkarpatské Rusi budou se přijímati především z řad příslušníků Podkarpatské Rusi.

(2) Do společných ústředních úřadů, ústavů a podniků bude přijat počtu obyvatelstva Podkarpatské Rusi přiměřený počet jejích příslušníků.

(3) Na území Podkarpatské Rusi bude umístěn kontingent vojenkých útvarů veškerých zbraní a služeb přiměřený počtu jejího obyvatelstva. Příslušníci Podkarpatské Rusi přidělí se především k útvarům, které jsou umístěny na jejím území a podřízeny příslušnému velitelství pro Podkarpatskou Rus.

§ 14

(1) Podkarpatské Rusi, jejím zařízením a orgánům se zabezpečuje poměrné zastoupení ve všech společných ústředních zařízeních, radách, komisích, výrobech a pod.

(2) Podkarpatské Rusi, jejím zařízením a orgánům se zabezpečuje poměrné zastoupení v mezinárodních organizacích, uniích, radách, komisích, výrobech a pod., v nichž Česko-Slovenská republika dosáhla nebo dosáhne zastoupení.

§ 15

(1) Ve věcech uvedených v § 4, odst. 1, č. 4,6,7,8,10 a 12, jakož i v ostatních věcech neuvedených v § 4 tohoto zákona, vykonávají vládní a výkonnou moc autonomní orgány Podkarpatské Rusi.

(2) Ve věcech uvedených v § 4, odst. 1, č.6 a 10 jednají zemské orgány podle předpisů společných ministerstev.

(3) Hospodaření státních dopravních podniků (§ 4, odst. 1, č. 7 a 8 tohoto zákona) se uspořádá podle zásady, že Podkarpatská Rus samostatně a na svůj účet hospodaří.

(4) Věci celostátního a společného zájmu budou řešeny dohodou příslušných orgánů. K tomu účelu možno zřídit i společné orgány.

(5) Vládní a výkonnou moc na území Podkarpatské Rusi, odpovědná sněmu Podkarpatské Rusi.

§ 16

Soudní ochranu proti správním úřadům Podkarpatské Rusi ve věcech patřících ve smyslu § 15 tohoto zákona do jejich pravomoci poskytuje v nejvyšší stolici nejvyšší správní soud v Praze v senátě určeném pro Podkarpatskou Rus.

HLAVA IV.

Moc soudcovská.

§ 17

(1) Soudnictví na území Podkarpatské Rusi vykonávají soudy zřízené na tomto území. V nejvyšší stolici poskytuje ochranu nejvyšší soud v Brně v senátě určeném pro Podkarpatskou Rus.

(2) Všude, kde hlava čtvrtá ústavní listiny mluví o úpravě zvláštním zákonem, je míněn zákon sněmu Podkarpatské Rusi.

HLAVA V.
Společné výdaje.

§ 18

(1) Na úhradu výdajů společných věcí, počítajíc v to i službu státního dluhu, určen je výnos cel, monopolů a společných státních podniků a výnos nepřímých daní, které určí Národní shromáždění zákonem.

(2) Ke zcizení majetku, který podle § 4, odst. 1, č. 11 přechází do vlastnictví zemí, třeba souhlasu Národního shromáždění.

§ 19

Podkarpatská Rus, její příslušníci, jejich ústavy a podniky budou účastni na věcných výdajích rozpočtu společných věcí, podobně na společných fondech [...].

DÍL DRUHÝ.

Znění § 2 a § 4, odst. 1 zák. č. 328 /1938 Sb. z. a n.

Čl. I

(1) Úřad guvernéra a viceguvernérů Podkarpatské Rusi, kancelář guvernéra Podkarpatské Rusi a guvernialní rada pro Podkarpatskou Rus se ruší.

(2) Působnost guvernéra Podkarpatské Rusi, pokud na něj byla přenesena s ministerstev, s vlády nebo s jiných úřadů (orgánů), jakož i působnost zemského úřadu pro zemi Podkarpatoruskou může Podkarpatské Rusi nařízením přenést na jiné úřady (orgány).

(3) Pro úřady (orgány), na něž bude přenesena podle odstavce 2 působnost guvernéra Podkarpatské Rusi, neplatí omezení výkonu působnosti, která byla guvernérovi Podkarpatské Rusi uložena ve prospěch jiných úřadů a orgánů zákonem ze dne 26. června 1937, č. 172 Sb. z. a n., o prozatímní úpravě právního postavení guvernéra Podkarpatské Rusi a o souvisejících opatřeních organizačních.

(4) Předpisy zákona o organizaci politické strávy týkající se funkce zemského presidenta nabývají na Podkarpatské Rusi znovu plné účinnosti.

Čl. II

Ustanovení čl. I dílu druhého nemají povahu ústavního zákona.

Переклад

Уряд Чехословацької Республіки, згідно з § 3 конституційного закону № 328 36. з. та р. від 22 листопада 1938 р. про автономію Підкарпатської Русі, оголошує повний текст приписів про автономію Підкарпатської Русі, вміщений у додатку до цього оголошення.

Беран в. р.

Додаток до урядового оголошення № 329/1938 36. з. та р. про автономію Підкарпатської Русі.

Національні Збори, виходячи з того факту, що південно-карпатські русини

добровільно приєдналися до Чехословацької Республіки і що їхній території була забезпечена найширша автономія, згідно з договором, укладеним у Сен-Жермен-ен-Ле 10 вересня 1919 р., і § 3 конституційної грамоти, ухвалили цей закон.

Розділ перший

Впорядкований текст § 1 та § 4, абз. 2 зак. № 328/1938 Зб. з. та р.

Частина перша
Вступні положення

Стаття I

Конституційний суд вирішує і про те, чи закони сойму Підкарпатської Русі відповідають засаді статті I закону № 121 Зб. з. та р. від 29 лютого 1920 р.*, яким впроваджується конституційна грамота Чехо-Словацької Республіки.

Стаття II

Члена (заступника) конституційного суду, якого до цього часу призначав президент республіки за пропозицією сойму Підкарпатської Русі, призначає уряд Підкарпатської Русі. Поки так не станеться, конституційний суд виконує свої обов'язки у попередньому складі і згідно з попередніми приписами.

Стаття III

(1) Закони, оголошені до дня конституювання сойму Підкарпатської Русі, хоч і належать до справ, які підлягають законодавчій владі сойму Підкарпатської Русі, поширюються і на територію Підкарпатської Русі, якщо із самого закону не випливає інше.

(2) Якщо у законах, які ухвалені Національними Зборами, йдеться про детальне врегулювання шляхом закону або розпорядження і про питання, які належать до правочинності законодавчих і урядових органів Підкарпатської Русі, ці органи компетентні вирішувати ці питання.

(3) Урядову та виконавчу владу на території Підкарпатської Русі у справах, які належать до компетенції Підкарпатської Русі до цього часу, з 11 жовтня 1938 р. і поки не буде сформований уряд Підкарпатської Русі (ст. V, абз. 4), виконує уряд Підкарпатської Русі у складі трьох членів, який є складовою частиною центрального уряду (§ 70 конституційної грамоти).

Стаття IV

Постанови статей I–III, а також і ст. V, абз. 4, частини першої та положення частини другої цього конституційного закону, утворюють складову частину конституційної грамоти. Супровідні закони, про які йдеться у цьому законі, не утворюють складової частини конституційної грамоти.

Стаття V

(1) Вибори до першого сойму Підкарпатської Русі відбудуться протягом п'яти місяців з дня опублікування цього закону, згідно з положеннями частин I та III закону № 330 Зб. з. та р. від 14 квітня 1920 р. у розумінні закону № 126 Зб. з. та р. від 14 липня 1927 р. про вибори крайових та окружних представництв з

* Див. док. 596.

тою зміною, що активне виборче право мають ті, кому на день виборів минуло 21 рік, на кожні 20.000 жителів певної національної групи припадає один мандат і що обмеження пасивного виборчого права, які містяться у § 6 цит. закону, на ці вибори не поширюються.

(2) Про дійсність виборів до першого сойму Підкарпатської Русі вирішує виборчий суд.

(3) Перше засідання сойму Підкарпатської Русі президент республіки скликає протягом місяця після виборів у місці, яке визначить уряд Підкарпатської Русі. Засіданням першого сойму Підкарпатської Русі і до виборів його президії керує уповноважений партії, яка на виборах отримала найбільшу кількість голосів. Поки сойм не ухвалить регламент, він керується подібним регламентом палати депутатів Національних Зборів.

(4) Члени уряду Підкарпатської Русі, які утворюють складову частину центрального уряду, призначаються президентом республіки за пропозицією президії сойму Підкарпатської Русі, якщо той конституційований.

Стаття VI

(1) Цей закон набирає чинності з дня опублікування.

(2) На день опублікування цього закону скасовуються всі закони та постанови, які суперечать його положенням та зміненій конституційній грамоті.

Стаття VII

Цей закон впроваджують у дію всі члени уряду.

Частина друга

Зміна конституційної грамоти

Глава I

Загальні положення

§ 1

(1) Підкарпатська Русь є автономною складовою частиною Чехо-Словацької Республіки.

(2) Остаточну назву автономної території південно-карпатських русинів визначить закон сойму Підкарпатської Русі.

§ 2

(1) Офіційну та викладацьку мови на території Підкарпатської Русі визначить закон сойму Підкарпатської Русі.

(2) Представники чеського народу, а також установи, суди, корпорації, громадські органи та інші організації на території Чехії та Мораво-Сілезії можуть у стосунках з установами, судами та іншими громадськими органами вживати чеську мову. Для дітей чеської та словацької національностей зберігається право на школи з чеською та словацькою мовами викладання.

(3) Мовні права, забезпечені меншостям у договорі між великими та союзними державами і Чехо-Словацькою Республікою, підписаному у Сен-Жермен-ен-Ле 10 вересня 1919 р., залишаються недоторканими.

§ 3

На території Підкарпатської Русі крайова належність установлюється зако-

ном. Умовою набуття крайової належності є право на проживання в будь-якому селі Підкарпатської Русі, Державна належність набувається автоматично через крайову належність.

Глава II

Законодавча влада

§ 4

(1) Національні Збори виконують законодавчу владу для цілої території Чехо-Словацької Республіки у питаннях:

1) конституційної грамоти, її складових частин, а також і в питаннях, які регулюють діяльність спільних законодавчих, урядових та виконавчих органів;

2) стосунків Чехо-Словацької Республіки із закордоном, оголошення війни та укладання миру, торговельної і тарифної політики, експорту та імпорту;

3) національної оборони;

4) державного громадянства, еміграції, імміграції, подорожніх паспортів;

5) валюти, мір та ваг, патентів, охорони зразків і охоронних знаків, вимірювання та картографії;

6) митниць;

7) транспорту;

8) пошти, телекомунікації, поштової ощадної каси і чекової служби;

9) спільного бюджету, спільного заключного рахунку, державного боргу і схвалення позик на спільні потреби держави та їх використання;

10) податків, мит та сплат, якщо вони, згідно з § 18 цього закону, йдуть на покриття загальнодержавних видатків;

11) монополій, спільних державних підприємств, установ та організацій. Виняток утворюють державні ліси та маєтки, гірничі і металургійні підприємства, лазні, власність та керування якими переходять на той край, на території якого вони знаходяться;

12) правове врегулювання господарських та фінансових питань, які потрібні для забезпечення однакових конкурентних умов підприємницької діяльності.

(2) На підставі згоди сойму Підкарпатської Русі, Національні Збори можуть у конкретних випадках вирішувати й інші спільні питання.

§ 5

(1) До чинності ухвал Національних Зборів у справі зміни конституційної грамоти і взагалі конституційних законів, якщо б ця зміна стосувалася державно-правового положення Підкарпатської Русі треба, щоб більшість, визначена в конституційній грамоті, містила в собі і відповідну кваліфіковану більшість членів палати депутатів, обраних на території Підкарпатської Русі.

(2) Для законів у справах, наведених у § 4, абз. 1, № 12 треба, щоб більшість, визначена у конституційній грамоті, містила в собі і відповідну більшість членів обох палат, обраних на території Підкарпатської Русі.

§ 6

Члени обох палат Національних Зборів, обрані на території Підкарпатської Русі, мають право голосувати лише у випадках ухвалення справ, наведених у § 4 цього закону.

§ 7

(1) Закон, ухвалений Національними Зборами у справах, наведених у § 4 цього закону, відноситься до Підкарпатської Русі лише тоді, якщо про це в ньому виразно наведено.

(2) У такому випадку закон має бути опублікований у первісному тексті мовою Підкарпатської Русі.

§ 8

У постійному комітеті, як члени так і їхні заступники, будуть пропорційно представляти членів обох палат Національних Зборів, обраних на території Підкарпатської Русі.

§ 9

(1) У всіх справах, що не наведені у § 4 цього закону, законодавчу владу на території Підкарпатської Русі виконує сойм Підкарпатської Русі, обраний загальним, прямим і таємним голосуванням з принципом пропорційного представництва.

(2) Сойм Підкарпатської Русі ухвалить конституцію Підкарпатської Русі у межах правового ладу Чехо-Словацької Республіки.

(3) Зміну території Підкарпатської Русі, згідно з § 33 конституційної грамоти, можна здійснити тільки за згодою двотретинної більшості сойму Підкарпатської Русі.

(4) До міжнародних договорів, які належать до культурних, віросповідних та господарських питань, винятково підкарпаторуських і які належать у розумінні абз. 1 до компетенції Підкарпатської Русі, необхідна згода сойму Підкарпатської Русі.

(5) Положення § 47 і § 48, абз. 1 та 3 конституційної грамоти стосуються й законів сойму Підкарпатської Русі.

(6) Положення §§ 20, 23–26 конституційної грамоти поширюються і на членів сойму Підкарпатської Русі на всій території Чехо-Словацької Республіки.

Глава III

Урядова та виконавча влада

§ 10

Більшість, яка потрібна у розумінні § 57 конституційної грамоти для обрання президента республіки, мусить містити у собі відповідну більшість членів Національних Зборів, обраних на території Підкарпатської Русі. У випадку, коли такої більшості неможливо було б досягнути, обрання відкладається на 14 днів, а якщо б у цей час не дійшли до згоди, обрання відбувається більшістю, визначеною у § 57 конституційної грамоти.

§ 11

(1) Урядову та виконавчу владу на території Підкарпатської Русі у справах, наведених у § 4 цього закону, виконують органи Чехо-Словацької Республіки, крім справ, наведених у § 4, абз. 1, пп. 4, 6, 7, 8, 10 і 12 цього закону.

(2) На підставі взаємного порозуміння відповідних міністерств у конкретних випадках можна регулювати спільні питання.

§ 12

(1) У рішеннях центрального уряду республіки та в підписанні його актів члени уряду Підкарпатської Русі братимуть участь лише тоді, якщо йдеться про справи, що стосуються Підкарпатської Русі.

(2) Якщо урядовий розпорядок (§ 84 конституційної грамоти) стосується Підкарпатської Русі, його підпише щонайменше один член уряду, який представляє Підкарпатську Русь.

§ 13

(1) Службовці центрального державного управління на території Підкарпатської Русі прийматимуться на службу переважно з числа місцевого населення Підкарпатської Русі.

(2) До спільних центральних установ, закладів та підприємств буде прийнята кількість населення Підкарпатської Русі, яка відповідає кількості її місцевих жителів.

(3) На території Підкарпатської Русі буде розміщено контингент військових частин всіх родів військ та служб, що відповідає кількості її населення. Місцевих жителів Підкарпатської Русі буде відряджено переважно до тих військових частин, які розміщені на її території і підпорядковані відповідному командуванню Підкарпатської Русі.

§ 14

(1) Підкарпатській Русі, її установам і органам, забезпечується пропорційне представництво у всіх спільних центральних установах, радах, комісіях, комітетах і т. ін.

(2) Підкарпатській Русі, її установам і органам забезпечується пропорційне представництво у міжнародних організаціях, уніях, радах, комітетах, комісіях і т. ін., в яких Чехо-Словацька Республіка отримала або отримує представництво.

§ 15

(1) У справах, вказаних у § 4, абз. 1, пп. 4, 6, 7, 8, 10 та 12, як і в інших справах, не вказаних у § 4 цього закону, урядову та виконавчу владу виконують автономні органи Підкарпатської Русі.

(2) У справах, вказаних у § 4, абз. 1, пп. 6 та 10, діють крайові органи за приписами спільних міністерств.

(3) Ведення господарства державних транспортних підприємств (§ 4, абз. 1, пп. 7 та 8 цього закону) регулюється за принципом, що Підкарпатська Русь веде господарство самостійно та за свій рахунок.

(4) Справи загальнодержавного та спільного інтересу будуть вирішуватися порозумінням відповідних органів. З цією метою можна утворити і спільні органи.

(5) Урядову і виконавчу владу на території Підкарпатської Русі виконує уряд Підкарпатської Русі, відповідальний перед соймом Підкарпатської Русі.

§ 16

Судову охорону проти адміністративних органів Підкарпатської Русі у питаннях, які належать у розумінні § 15 цього закону до їхньої компетенції, надає у вищому адміністративному окрузі вищий адміністративний суд у Празі, в сенаті, що визначений для Підкарпатської Русі.

Глава IV
Судова влада
§ 17

(1) Судочинство на території Підкарпатської Русі виконують суди, утворені на цій території. У вищому адміністративному окрузі надає охорону вищий суд у Брні, в сенаті, що визначений для Підкарпатської Русі.

(2) Всюди, де четверта глава конституційної грамоти говорить про врегулювання окремим законом, мається на увазі закон сойму Підкарпатської Русі.

Глава V
Спільні видатки
§ 18

(1) На покриття видатків спільних справ, враховуючи і службу державного боргу, призначається прибуток з мита, монополій та спільних державних підприємств та прибуток з побічних податків, які визначають законом Національні Збори.

(2) Для відчуження маєтку, який, згідно з § 4, абз. 1, п. 11 переходить у власність краю, треба отримати згоду Національних Зборів.

§ 19

Підкарпатська Русь, її мешканці, установи та підприємства братимуть участь у річних видатках загальнодержавного бюджету [...].

Розділ Другий

Текст § 2 і § 4, абз. 1 закону № 328/1938 Зб. з. та р.

Стаття I

(1) Адміністрація губернатора та віце-губернатора Підкарпатської Русі, канцелярія губернатора Підкарпатської Русі та губерніяльна рада розпускаються.

(2) Функцію губернатора Підкарпатської Русі, оскільки на неї були перенесені функції міністерств, уряду або інших установ (органів), а також функцію крайової установи для Підкарпаторуської території, уряд Підкарпатської Русі може своїм розпорядженням перенести на інші установи (органи).

(3) Для установи (органу), на яку, згідно з абз. 2, буде перенесена функція губернатора Підкарпатської Русі, не діють обмеження цієї функції, поставлені за обов'язок губернатору Підкарпатської Русі для користі інших установ та органів законом № 172 Зб. з. та р. від 26 червня 1937 р. про тимчасове врегулювання правового статусу губернатора Підкарпатської Русі та відповідні організаційні постанови.

(4) Приписи закону про організацію політичного управління, які стосуються функції крайового президента, знову набирають повної чинності на території Підкарпатської Русі.

Стаття II

Положення ст. I розділу другого не мають характеру конституційного закону.

Sbírka zákonů a nařízení Státu Československého. – Ročník 1938. – Praha, 1938. – S. 1200–1204. Мова чеська.

№ 665

12 грудня 1938 р. Прага. – Повідомлення Канцелярії Президента Чехословацької Республіки Уряду Підкарпатської Русі про складання “предсідником влади в Підкарпатській Русі” Августином Волошиним (особисто) присяги на Конституції 12 грудня 1938 року

Пан предсідник влади Підкарпатської Русі Мсгре* Августин Волошин виконав обіт на конституцію ще особисто дня 12 грудня 1938, що даємо Вам для відомості.

За Канцелярию Президента Республіки
Помітка: Взято до відома. А. А. 11.1.1939

[підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. 3, оп. 3, спр. 47, арк. 27. Оригінал. Машинопис.

№ 666

12 грудня 1938 р. Тячів. – Прохання судового радника крайового суду Михайла Калинова до влади Підкарпатської Русі в Хусті про переведення його на роботу з відділу юстиції у відділ пошти і телеграфів

Підписаний просить владу Підк[арпатської] Русі о переіменования його з юстичного ресорту до ресорту почт і телеграфів.

Просьбу свою мотивує слідує:

Проситель був занятий в ресорті почт и телегр. скоро 2 роки т. е. від мѣсяця падолиста 1924 до 20 жовтня 1926 в ранзі почт. практиканта і скінчив фаховий курз 6 мѣсячний, а тим приобрів загальні відомості и більшу практику в наведенім ресорті, котру по кілько місячнім приділеню просителя до почти знову міг би проситель доповнити так, щоби як тутейшій русин–украине син земледільца той ресорт мог успішно вести.

То булоби в корист нашої держави, щоби так важний ресорт з господарського та публичного огляду керувала наша людини кде до сего часу нема ні одного нашого правника.

Проситель додає, що після особового виказу веденого о нім в его ресорті, виконує проситель від марта 1927 до нині с перерушенням 14 місячної військової служби 11 літ судейську службу, де достиг тільки завдяки своїй пильній та твердій праці ранги судового радника с сталою кваліфікацією яко “дуже добрий”.

Проситель має також добру администраційну практику, томущо від року 1935 до нині та ест по добу більше 3 роки успішно виконує також административу та веденя окружного суду в Иршаві и нині в Тячові.

Додається, що ресорт судовий переведеньем просителя до почтового ресорту непотерпит, томущо в наведенім ресорті працює достаточне число наших людей в порінанью с иншими ресортами.

* Див. прим. до док. № 661.

Мимото проситель влюбленно и пильно изучує економічні, фінансові і геологічні науки и має досит широкій опит життьевий яко 37 річний, щоби тяжку, але відповідальну працю в почтовім ресорті міг виконувати і тим помагати Владі до скорішої розбудови нашої обновленої Підкарпатської держави.

Михайло Калинов,

суд. радник т. ч. I прил. при окр. суді в Тячові

Держархів Закарпатської області, ф. 3, оп. 3, спр. 85, арк. 5 і зв. Оригінал. Машинопис.

№ 667

23 грудня 1938 р. Хуст. – Розпорядження Міністерства культу, шкіл, народної освіти про вживання усіма службовцями “на державній та громадській службі, в урядовім листуванні, а також у зносінах із патентами” української літературної мови; рекомендований перелік словників та підручників

Розпорядженням правительства Підкарпатської Русі з дня 25 листопада 1938 чис. 23 державною мовою в країні Підкарпатської Русі була установа мови українська (малоруська). Переведення цього розпорядження вимагає, щоби усі урядники на державній та громадській службі, в урядовім листуванні, а також у зносінах із патентами (сторонами) практично знали українську літературну мову, вимову та її правопис.

Щоб в усіх урядах була одностайність, МКШНО звертає увагу на помічну мовознавчу літературу і радить, щоби урядовці кожного уряду запізналися з відповідним її відділом.

1. ЗАГАЛЬНІ МОВОЗНАВЧІ ПИТАННЯ:

1) “Рідна Мова”, видає Др. Іван Огієнко у Варшаві, річна передплата 36 Кч. – Тепер виходить VII річник. – Адреса: Варшава 4. Сталова 25.

2) Др. Іван Огієнко: Рідне писання ч. I і II (укр. правопис і основи літер. мови).

3) Др. І. Огієнко: Словник місцевих слів – 6 Кч.

4) Др. І. Огієнко: Початкова граматики укр. літр. мови ч. I і 11/12 Кч. і 9 Кч.

5) Др. І. Огієнко: Складня укр. мови (12 Кч.).

6) Др. І. Огієнко: Сучасна укр. літр. мова (6 Кч.).

2. ГРАМАТИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ:

1) Др. Василь Сімович: Граматики укр. мови – Київ–Лайпціг – Укр. Накл. – ціна 80 Кч.

2) Др. Василь Сімович: Практична граматики укр. мови – ціна 21. Кч.

3) А. Штефан – І. Васко: Граматики укр. мови – ціна 6 Кч.

4) Неверлі Ярослав; Граматики укр. мови частина I – 8 Кч., частина II – 6 Кч.

3. ЗАГАЛЬНІ СЛОВНИКИ:

1. Словарь укр. мови Б. Грінченко – Берлін, 1924 р. Ціна 216 Кч.
2. Уманець і Спілка: Словарь російсько-український – Ціна 90 Кч.
3. С. Іваницький – Ф. Шумлянський: Російсько-український словник.
4. Калинович: Українсько-німецький словник – Ціна 18 Кч.
5. Словник чужих слів – 12 Кч.
6. Щербуха: Чесько-укр. словник. Прага 21 Кч.
7. “Укр.-чеський словник” 21 Кч.
8. Грицак-Кисілевський: Укр.-польський і Польсько-укр. словник.

4. СПЕЦІАЛЬНІ СЛОВНИКИ:

1. А. Ю. Кримський: Російсько-український словник правничої мови. Видання Укр. Акад. Наук, в Києві – словник дуже добрий, повинен бути основою.
2. Др. Кость Левицький: Німецький-український правничий словник на 20 Кч. (перестарілий).
3. Шерудько; Технічно-термінологічний словник – Ціна 162 Кч.
4. Секунда: Словник з обсягу механіки – Київ, 1930. – Вид. Укр. А. Наук Київ.
5. Словник ботанічної номенклатури – Київ, 1930.
6. Др. Зиновій Лисько: Музичний словник – Стрий, 1933 р.
7. Голоскевич: Правописний словник – Київ, 1930.
8. Возняк: Український правописний словник – Львів.
9. Українська загальна енциклопедія – Книга знання ціна 750 Кч.
10. Словник ділової мови – російсько-укр.
11. Др. Торонський: Малярсько-руський правничий словник.
12. Латинсько-український лікарський словник – Др. Галін, Прага, ціна 70 Кч.

5. ТЕРМІНОЛОГІЧНІ СТАТТІ:

- Термінологія канцелярійна – Рідна Мова з 1937 р. – ст. 411–14.
Термінологія спортова Р. М. 1937 р. – 437–440.
Термінологія броварняна Р. М. 1937 р. – 168–170.
Термінологія цукрівняна Р. М. 1937 р. – 168.
Термінологія авіаційна Р. М. 1937 р. – 113–114.
Термінологія автомобілеві Р. М. 1936 р. – 261–264, 361–4, 461–4, 449–52.
Термінологія пожежна Р. М. 1937 р. – 167–168.

6. ПРАЦІ В ДРУКУ:

Цими днями вийде “Адміністративне Поступовання” в перекладі Дра Стебельського Степана, при кінці “Адміністративного Поступовання” знаходиться чесько-український словник правничих виразів.

За міністра

[підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. 18, оп. 3, спр. 75, арк. 2. Копія. Машинопис. Опубл.: Тернистий шлях до України. – Ужгород, 2007. – № 123. – С. 186–188.

№ 668

2 січня 1939 р. Хуст. – Повідомлення Президії Уряду Підкарпатської України про прийом на роботу Миколи Калинюка

Звільняю Вас з негайною правосильністю від служби у окружного уряду в Хусті й приділюю Вас в догоді з президією правительства Підк[арпатської] Руси службою до наведеної президії, де маєте негайно зголоситися до служби.

Міністер внутрішніх справ

За Міністра внутрішніх справ:

[підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. 3, оп. 3, спр. 145, арк. 9. Оригінал. Машинопис.

№ 669

13 січня 1939 р. Хуст. – Прохання Карпатської січі до Президії Уряду Карпатської України про дозвіл на купівлю зброї для “вишколення та виконання служби січовиками”

Головна Команда Карпатської Січі в Хусті звертаєсь отсим з проханням до Хвальної Президії Влади Карпатської України о уділення позволення на закуплення зброї для Карпатської Січі.

Вишколення та виконання служби Січовиками є можливе лиш тоді, коли Січовики будуть озброєні. Головно це потрібно в більших селах та на пограничних містах, де час від часу занепокоюють наше населення зовнішні та внутрішні вороги Карпатської України.

Забезпечення порядку Карпатської України може заручити лише озброєна Карпатська Січ.

Надіємось на скоре вирішення нашого прохання

Слава Україні

[підпис]

Командант

[печатка]

[підпис]

Гол. секретар

Держархів Закарпатської області, ф. 3, оп. 2, спр. 15, арк. 4. Оригінал. Машинопис.

№ 670

23 січня 1939 р. Хуст. – Декрет уряду Карпатської України про затвердження членів Українського Національного Об'єднання

На основі організаційного правильника У.Н.О. (7. точка V. части), узглядивши пропозиції президії Української Центральної Народної Ради в Хусті, і по згоді з моїм заступником та новоіменованим провідником УНО назначаю центральний провід “Українського Народного Обєднання з осідком в Хусті”, а його членами й функціонерами іменуую:

1. провідником: п. Федора Ревая, директора Української Центральної Народної Ради в Хусті,

2. його заступником: п. Михайла Тулика, редактора в Хусті,

3. генеральним секретарем: Дра Михайла Гупаловського, професора в Хусті,

а

4. секретарем: п. Івана Рогача, секретаря в Хусті,

5. за редакцію преси УНО: п. Василя Гренджу-Донського, редактора в пропагандійному відділі президії влади К.У. в Хусті,

6. референтом пропаганди: Дра Володимира Комаринського, начальника пропагандійного відділу президії влади в Хусті;

7.–8. контролорами: п. Миколу Баботу, господарського секретаря й Дра Миколу Бандусяка;

членами центрального проводу УНО:

1. Августина Штефана, начальника міністерства шкільництва, культу й освіти,

2. Дра Михайла Брацайка, публичного нотаря, т. ч. предсідника правничої ради при президії влади К.У. в Хусті,

3. п-і Ірену Невицьку, т. ч. в Ставнім,

4. Дра Степана Росоху, освітнього референта в міністерстві шкіл, культу й освіти,

5. Юру Пазуханича, шкільного інспектора в Хусті.

6. Дра Миколу Долиная, начальника здоровельного ресорту в міністерстві для господарських справ в Хусті,

7. Степана Ключурака, секретаря прем'єра правительства Карпатської України в Хусті,

8. о. Василя Ларя, директора державної учительської семінарії в Севлюші,

9. Дмитра Німчука, директора краєвого уряду соціального забезпечення в Хусті,

10. Михайла Марущака, господаря в Великому Бичкові,

11. о. Дмитра Поповича, професора гімназії в Хусті,

12. Івана Клемпуша, господаря в Ясіню.

Визиваю Вас, як провідника УНО повідомити всіх іменованих про їх призначення з тим, що предписаний обіг по думці 7. точки V. части, мають зложити до моїх рук дня.

24 січня 1939, попол. о 16 годині.

Один ухвалений організаційний правильник та ухвалену програму УНО долучую.

Рівночасно наказую Вам негайно іменовати окружних провідників та зробити належні кроки, як приписує організаційний правильник, щоби цілий апарат УНО зачав працювати і підготовляв успішне переведення виборів.

О всіх зарядженнях інформуйте мене.

Всі уряди й органи даватимуть Вам належну підтримку.

Про це повідомляю:

1. президію правительства й п. міністра Ю. Ревая,

2. міністерство внутрішніх справ для повідомлення окружних та нотарських урядів,

3. краєву жандармську команду в Хусті для інформації жандармських команд,

4. поліційну дирекцію в Хусті,

5. секретаріат УНО.

Цей декрет виготовиться в шістьох примірниках.

Прем'єр правительства Карпатської України

Голова Української Центральної Народної Ради

[підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. 3, оп. 3, спр. 163, арк. 5–6 зв. Оригінал. Машинопис.

№ 671

26 січня 1939 р. Хуст. – Повідомлення Міністерства господарських справ Карпатської України Миколі Бандусяку про призначення на роботу керівником канцелярії “для евіденції утіканців із території Карпатської України, відступленої Мадярщині”

Аж дальшого рішення повіряю Вас веденням та організацією канцелярії для евіденції утіканців із території Карпатської України, відступленої мадярщині.

В цім відношеню зі своєї чинности відповідаєте прямо міністерству для господарських справ в Хусті. Подрібніші інструкції – одержете від начальника соціального ресорту.

Своє завдання повинні Ви виконувати совісно і чесно. Як нагорода належить Вам місячний гонорар 1000 Кч. (словами тисяч корон) по відчисленю законних скидок.

Міністер:

Президії правительства Карп[атської] України в Хусті

Резолюція: До відома і для додатк. ухвали. За Міністер

[підпис]

Помітка: Взято до відома. А. А.

[підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. 3, оп. 3, спр. 145, арк. 27. Оригінал. Машинопис.

№ 672

27 січня 1939 р. Хуст. – Повідомлення Президії Уряду Підкарпатської України Міністерству для господарських справ про погодження кандидатури Романа Кирчіва на посаду урядника 6-го ступеня “в категорії концептних урядників” державної фінансової служби

Правительство Карпатської України на засіданні відбувшимися дня 11 січня 1939 дало свою згоду після § 2 точка 2 служб. прагматики, щоби Др. Роман Кирчів, який переступив 40 рок життя, міг бути прийнятий до державної служби.

З оглядом на постанову § 7 точка 6 плат. заявку відпустило правительстві Карпатської України Др. Роману Кирчівові чекальню добу, наслідком чого може бути назначений урядником 6 плат. ступниці в категорії концептних урядників в державної фінансової служби в Карпатській Україні під услівом, що до одного року виконає з успіхом предписаний іспит для концептних урядників.

Рівночасно дозволила влада Карпатської України по думці § 142 підст. 3 і 5 плат. Закону, щоби Др. Романові Кирчівові була з днем іменування зарахована 6 плат. ступниці, наслідком чого одержав би платню ступня “ц” річних Kr 18.

Предсідник правительства К. У. 27.І.39. [підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. 3, оп. 3, спр. 165, арк. 2. Оригінал.

№ 673

30 січня 1939 р. Хуст. – Лист коменданта Карпатської січі до міністра внутрішніх справ Карпатської України про спільну працю обох відомств у справі призначення службовців до жандармерії і фінансової сторожі

Команда ОНО “Карпатська Січ” в Хусті пропонує хвальному міністерству свою співпрацю в справі стягнення опіній на прохання й прийняття до жандармерії і фінансової сторожі.

Співпраця має виглядати так: Міністерство Внутрішніх Справ повідомляє Команду ОНО “Карпатська Січ” про прохання, які вплинули з поданням генералій патентів. Команда просліджує моральну сторінку патента своїм апаратом і про вислід доходження повідомлення міністерства. На основі поданих опіній міністерство буде могти рішити позитивне чи негативне прохання патента.

Наведений спосіб поступування є нині одинокий, який дозволяє засягнути про патента правдиві і не фальшовані інформації. При припинанню кандидатів до жандармерії і фінансової сторожі йде в першу чергу про їх відношення до уряду. На об’єктивність зі сторони існуючих органів безпеки саме у тому відношенню не приходить ся рахувати.

Сподіваємось, що наша пропозиція буде прихильно полагоджена.

Слава Україні!

Командант

Гол. секретар

Іван Рогач

Климпуш

Держархів Закарпатської області, ф. 17, оп. 2, спр. 321, арк. 1. Оригінал. Машинопис. Опубл.: Тернистий шлях до України. – Ужгород, 2007. – № 141. – С. 214–215.

11 березня 1939 р. Хуст. – Звернення президії Уряду Підкарпатської України до службовців про дотримання порядку в робочий час

Обіжник ч. 3

Всім службовцям президії правительства

В моїм другім обіжнику зо дня 17 лютого було урядовцям президії виразно пригадано, щоби свої службові повинности совістно і точно виконували, щоби урядові години додержували та щоби в урядових годинах не ходили по канцеляріях і перешкождали совісним урядникам в праці. Цього приказу не було додержувано, навпаки я переконався особисто, що службовці урядові години не додержують і що по канцеляріях збираються в урядових годинах та – місто працювати – бавляться. Особенно у відділі преси нема порядку, кілько разів ствердив я, що там в урядових годинах часто в загалі нема нікого. Таке поступовання перечить постановам §§-ів 21 аж до 29 службової прагматики і тому буду в кождім таковім випадку поступовати проти провинившимся урядовцям строго по закону і рішучо не буду терпіти непорядок в уряді. Договірні урядовці практиканти і помічні сили будуть в разі стверджених занедбувань урядових без дальшого поступування звільнені з служби, а проти прагматикальним урядовцям буде поступовано по закону.

Догляд над персоналом має начальник персонального відділу зглядно його заступник, який особисто ручить за порядок в уряді. Кождий непорядок має мені голосити писемно.

Від 15 марта урядові години назначую від 7 год. до 14 години.

Персональний відділ має постаратися, щоби від 14 години до 17 год. а в неділі і свята від 9 год. до 12 год. була дежурна служба.

Телефонічна служба остається незмінена. Кождий урядовець президія потвердить на обіжнику, що його читав.

Начальник президії правительства:

[підпис]

Др. Харак
Рогач Іван
Добош Євгеній
Др. Чонка Іван
Др. Комаринський Володимир
Єфремов Сергій
Калабішка Петро
Гедьо Василь
Сопко Юрій
Рулик Карел
Матяшова Гизела
Гренджа-Донський
Штефан Василь

Каленюк Микола,
Пастеляк Микола
Петях Василь
Статникова Вікторія
Деакова Цецилія
Рибницька Анна
Павлюкова Марія
Черкасенко Віктор
Малюк Михайло
Данко Йосиф
Філак Андрей
Бисага Михайло
Бажанський Михайло
Шуба Володимир
Гриць Адальберт
Долинаєва Віра

Держархів Закарпатської області, ф. 3, оп. 3, спр. 133, арк. 11–12. Оригінал. Машинопис.

№ 675

13 березня 1939 р. Хуст. – Повідомлення Президії Уряду Підкарпатської України Стефану Ганчаку про відмову прийняти його на державну службу через неповноліття

Повідомляю Вас, що Вашу просьбу о прийняття до держ. служби з дня 6.III.1939 не можна прихильно полагодити з огляду на те, що послі § 2 зак. чис. 15/1914.

9.3. (служ. прагматика) треба досягнути найменше 18 літ віку для іменування держ. службовцем.

Документи числом 2 в оригіналі Вам рівночасно повертаю.

За предсідника правительства:

Держархів Закарпатської області, ф. 3, оп. 3, спр. 49, арк. 4. Копія. Машинопис.

№ 676

3 липня 1939 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про штати і структуру відділів ЦК КП(б)У” (протокол № 13, п. 121-оп.)

1. Відповідно до рішення ЦК ВКП(б) від 26 червня 1939 р., встановити такі штати апарату ЦК КП(б) України – 222 відповідальних робітника і 98 технічних.

36

121-оп. Про штати і структуру відділів ЦК КП/б/У.

1. Відповідно до рішення ЦК ВКП/б/ від 26.У1-1939 року, встановити такі штати апарату ЦК КП/б/України - 222 відповідальних робітника і 98 технічних.

2. Затвердити таку структуру і штати ЦК КП/б/У:

Відділ кадрів:

Всього - відп.робітників	-	87	чол.
технічних	-	9	"
заст.зав. відд.	-	3	"
зав. секторами.	-	26	"
інструкторів від.	-	58	"

Сектора:

1/ Сектор кадрів партійних організацій	-	1	чол.
зав. сектором	-	8	"
інструкторів	-	8	"
2/ Сектор кадрів радянських організацій-	-	1	"
зав. сектором	-	3	"
інструкторів	-	3	"
3/ Сектор кадрів металургійної промисловості -	-	1	"
зав. сектором	-	1	"
інструкторів	-	1	"
4/ Сектор кадрів машинобудівництва.-	-	1	"
зав. сектором	-	1	"
інструкторів	-	1	"
5/ Сектор кадрів оборонної промисловості -	-	1	чол.
зав. сектором	-	1	"
інструкторів	-	1	"
6/ Сектор кадрів топливної промисловості -	-	1	чол.
зав. сектором	-	1	"
інструкторів	-	1	"
7/ Сектор кадрів транспорту і зв'язку	-	1	"
зав. сектором	-	1	"
інструкторів	-	1	"
8/ Сектор кадрів легкої і текстильної промисловості -	-	1	"
зав. сектором	-	1	"
інструкторів	-	1	"
9/ Сектор кадрів харчової промисловості -	-	1	"
зав. сектором	-	1	"
інструкторів	-	1	"

2. Затвердити таку структуру і штати ЦК КП(б)У:

Відділ кадрів

Всього – відп. робітників	– 87 чол.
технічних робітників	– 9 “
заст. зав. відд.	– 3 “
зав. секторами	– 26 “
інструкторів від.	– 58 “

Сектора:

1) Сектор кадрів партійних організацій	
зав. сектором	– 1 чол.
інструкторів	– 8 “
2) Сектор кадрів радянських організацій	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 3 “
3) Сектор кадрів металургійної промисловості	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 1 “
4) Сектор кадрів машинобудівництва	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 1 “
5) Сектор кадрів оборонної промисловості	
зав. сектором	– 1 чол.
інструкторів	– 1 “
6) Сектор кадрів топливної промисловості	
зав. сектором	– 1 чол.
інструкторів	– 1 “
7) Сектор кадрів транспорту і зв'язку	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 1 “
8) Сектор кадрів легкої і текстильної промисловості	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 1 “
9) Сектор кадрів харчової промисловості	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 1 “
10) Сектор кадрів місцевої промисловості і комунального господарства	
зав. сектором	– 1 чол.
інструкторів	– 1 “

11) Сектор кадрів промисловості буд-матеріалів	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 1 “
12) Сектор кадрів лісної промисловості	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 1 “
13) Сектор кадрів земельних органів	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 5 “
14) Сектор кадрів радгоспів	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 3 “
15) Сектор кадрів заготівельних органів	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 2 “
16) Сектор кадрів НКВС	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 3 “
17) Сектор кадрів оборонних організацій	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 1 “
18) Сектор кадрів судових і прокурорських органів	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 2 “
19) Сектор кадрів торгівлі і кооперації	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 2 “
20) Сектор кадрів культури і научних підприємств	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 2 “
21) Сектор кадрів освіти	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 3 “
22) Сектор кадрів преси і видавництва	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 2 “
23) Сектор кадрів здравоохранення	
зав. сектором	– 1 “
інструкторів	– 1 “

24) Сектор кадрів комсомольських організацій		технічних	– 8 “
зав. сектором	– 1 чол.	зав. відділом	– 1 “
інструкторів	– 2 “	заст. зав. відділом	– 2 “
25) Сектор кадрів профсоюзів		зав. секторами	– 2 чол.
зав. сектором	– 1 “	інструкторів відділу	– 22 “
інструкторів	– 1 “	інструкторів сектора	
26) Сектор обліку кадрів		інформації	– 8 “
зав. сектором	– 1 “	інструкторів сектору	
інструкторів	– 8 “	статистики	– 2 “
<u>Відділ пропаганди і агітації:</u>		<u>Інструктора оргінструкторського</u>	
Всього – відп. робітників	– 41 чол.	<u>відділу по областях:</u>	
технічних	– 8 “	Київська	– 1 чол.
заст. зав. відділів	– 8 “	Сталінська	– 2 “
зав. секторами	– 4 “	Харківська	– 2 “
інструкторів	– 18 “	Дніпропетровська	– 1 “
лекторів	– 15 “	Ворошиловградська	– 1 “
інформаторів	– 1 “	Одеська	– 2 “
<u>Сектора:</u>		Миколаївська	– 1 “
1) Сектор печатної і усної пропаганди		Чернігівська	– 1 “
зав. сектором	– 1 чол.	Запорожська	– 1 “
інструкторів	– 5 “	Полтавська	– 1 “
2) Сектор печатної і усної агітації		Сумська	– 1 “
зав. сектором	– 1 “	Вінницька	– 2 “
інструкторів	– 4 “	Кіровоградська	– 1 “
3) Сектор культурно-освітньої роботи		Житомирська	– 2 “
зав. сектором	– 1 “	Кам.-Подільська	– 2 “
інструкторів	– 5 “	Молдавська АРСР	– 1 “
4) Сектор газет і журналів		<u>Військовий відділ:</u>	
зав. сектором	– 1 “	Всього – відп. робітників	– 10 чол.
інструкторів	– 4 “	технічних	– 1 “
<u>Сільгоспвідділ:</u>		зав. відділом	– 1 “
Всього – відп. робітників	– 17 чол.	заст. зав. відділом	– 1 “
технічних	– 3 “	інструкторів	– 8 “
зав. відділом	– 1 “	<u>Особий сектор:</u>	
заст. зав. відділом	– 2 “	відп. робітників	– 9 чол.
інструкторів відділу	– 11 “	технічних	– 68 “
<u>Оргінструкторський відділ</u>		<u>Управління справами:</u>	
Всього – відпов. робітників	– 37 чол.	відп. робітників	– 8 “
		технічних	– 6 “

3. Зобов'язати зав. відділів ЦК КП(б)У в дводенний строк подати на затвердження ЦК зав. секторів відповідних відділів.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 512, арк. 36–39. Оригінал. Машинопис. Опубл.: Политическое руководство Украины. 1938–1989. – М., 2006. – № 4. – С. 48–51.

№ 677

9 липня 1939 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про структуру і штати обкомів, міськкомів, міськрайкомів і райкомів КП(б)У” (протокол № 13, п. 138-оп.)

1. Відповідно до рішення ЦК ВКП(б) від 26 червня [19]39 р. затвердити штати і структуру обкомів КП(б)У з розпорядженням їх по штатах на 4 групи:

	Відп. робітн.	Техн. робітн.
I група	128	44
II група	114	40
III група	95	30
IV група	74	22

До першої групи віднести такі обкоми КП(б)У: Київський, Сталінський, Харківський.

До другої групи віднести: Ворошиловградський, Дніпропетровський, Запорізький, Одеський.

До третьої групи віднести: Вінницький, Житомирський, Кам'янець-Подільський, Кіровоградський, Миколаївський, Полтавський, Сумський, Чернігівський.

До четвертої групи віднести Молдавський обком.

Затвердити штати по відділах обкомів КП(б)У (див. додаток № 1)*.

Утворити у відділах обкомів такі сектора:

а) у відділах кадрів – сектор кадрів партійних організацій, сектор кадрів радянських органів, сектор кадрів промисловості, сектор кадрів транспорту і зв'язку, сектор сільськогосподарських кадрів, сектор кадрів заготівельних органів, сектор кадрів торгівлі і кооперації, сектор кадрів НКВС і оборонних організацій, сектор кадрів прокурорських і судових органів, сектор кадрів освіти і культури, сектор кадрів здравоохорони, сектор кадрів комсомольських організацій, сектор обліку кадрів;

б) у відділах пропаганди і агітації – сектор печатної й усної пропаганди, сектор печатної й усної агітації, сектор культурно-освітньої роботи, сектор газет і журналів;

в) у організаційно-інструкторських відділах – сектор інформації, сектор статистики і єдиного партквитка.

2. Затвердити штати і структуру міськкомів КП(б)У з розподілом їх по штатах на 5 груп:

	Відп. робітн.	Техн. робітн.
I група	61	18
II група	44	12
III група	33	10
IV група	28	7
V група	24	7

До першої групи віднести такі міськкоми: Київський і Харківський.

До другої групи віднести: Ворошиловградський, Дніпропетровський, Запорізький, Одеський і Сталінський.

* Тут і далі в документі додатки не подаються; див.: ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 512, арк. 136–139.

До третьої групи віднести: Ворошиловський, Горлівський, Костянтинівський, Краматорський, Макеєвський, Маріупольський, Миколаївський, Полтавський і Серговський.

До четвертої групи віднести: Артемівський, Вінницький, Дніпродзержинський, Житомирський, Кам'янець-Подільський, Краснолучський, Кременчуцький, Кіровоградський, Нікопольський, Орджонікідзенський, Слав'янський, Сумський, Тіраспольський, Херсонський, Чернігівський, Чистяківський і Криворіжський.

До п'ятої групи віднести: Бердичевський і Шосткинський.

Затвердити штати по відділах міськкомів КП(б)У (див. додаток № 2).

3. Затвердити штати і структуру міських райкомів КП(б)У з розподілом їх по штатах на 4 групи:

	Відп. робітн.	Техн. робітн.
I група	25	12
II група	22	9
III група	19	8
IV група	17	6

Затвердити штати по відділах міських райкомів КП(б)У (див. додаток № 3).

4. Затвердити структуру і штати сільських райкомів КП(б)У з розподілом їх по штатах на 3 групи:

	Відп. робітн.	Техн. робітн.
I група	28	8
II група	20	7
III група	18	5

Затвердили штати по відділах сільських райкомів КП(б)У (див. додаток № 4).

5. Віднесення міських і сільських райкомів КП(б)У до відповідних груп провести з одержанням від обкомів показників районів.

6. Встановити, що в обкомах секретарі по кадрах і секретарі по пропаганді, а в міськкомах і райкомах КП(б)У секретарі по кадрах є одночасно завідувачами відповідними відділами.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 512, арк. 46–48. Оригінал. Машинопис. Опубл.: Политическое руководство Украины. 1938–1989. – М., 2006. – № 5. – С. 51–53.

№ 678

Липень 1939 р. – Із листа Стефана Фенцика* прем'єр-міністру Угорщини з пропозиціями щодо облаштування державного життя на Закарпатті, що було окуповане Угорщиною, зокрема, дотримання автономного статусу Закарпаття, запровадження у державних установах “угро-руської” мови, прийому на державну службу місцевих “підкарпатських” службовців відповідної кваліфікації

Донесення про становище на Підкарпатті. У зовнішньополітичному відношенні, в зв'язку з сусідством Підкарпаття з росіянами, тобто комуністами, слід

* Автор встановлений за супровідним листом.

рахуватись з їх величезним впливом. Здобути Підкарпаття не було трудно, але його треба і вдержати, і якраз тому я коротко вкажу на ті пункти, по яких треба негайно поліпшити становище.

I. Питання політичного характеру

1. Питання про здійснення обіцяної автономії дуже актуальне.

2. Проект автономії маю щастя додати*, але неповний. У всякому разі, важливо в першу чергу, щоб Підкарпаття зі своєю автономією в рамках Угорщини становило з нею назовні одну цілу єдність, але у внутрішньо адміністративному відношенні Підкарпаття само вирішувало б свої адміністративні справи. Значить, до Національних зборів Підкарпаття слід негайно призначити вибори. Депутати, обрані до Національних зборів Підкарпатської території, обирають і направляють депутатів у Будапештський парламент. Громадськість Підкарпаття це вирішення визнала б найраціональнішим.

3. Оскільки мова може бути й про інші вибори, тільки місцеві, підкарпатці, які знають народну мову, можуть бути обрані.

4. Більша частина службовців, що направлена на роботу на Підкарпаття з Угорщини, не знає народної мови і не намагається, всупереч урядовому розпорядженню, протягом одного року вивчити угро-руську мову. Більшість угорських службовців висміює угро-руську мову і надзвичайно грубо поводить з людьми. В багатьох випадках таврують назвою іредентиста того, хто заговорить угро-руською мовою.

5. Місцевих підкарпатських службовців стільки попереували на роботу в Угорщину, що в адміністрації і державних установах вже ледве знайдеться угро-руський службовець. Звичайно, в такий спосіб національну проблему не можна вирішити.

[...]

IV. Питання про кадри

1. У державних установах керівні посади займають невідповідні люди. (Напр., Демко Михайло напівінтелігент, простий вчитель, призначений фінансовим міністерським радником, незважаючи на те, що він для цієї посади не має ніякої відповідної освіти. Возарі Аладар призначений урядовим радником, теж не має відповідної освіти, і нарешті Марина Дюла став на чолі шкільних справ, тоді як він навіть і увявлення не має про керівництво школами, і якраз під його керівництвом між учителями та в шкільних справах виникли великі ускладнення.

2. Релігійні занепокоєння. В православних колах під час диктаторського керівництва Марини виникло велике незадоволення, що можна теж пояснити його незнанням справи.

3. Багато українців і січовиків ще й тепер відіграють керівну роль.

4. Колишнім добрим службовцям не дали відповідних посад, навпаки, понизили їх в посаді, і це тоді, коли таким, як Демко, Возарі та Бодакі дали посади не за освітою, і вони панують по-диктаторськи.

5. Перевірки. Під час перевірок багатьох дуже ущемили, причому зовсім на-

* Додаток не знайдений.

дійних, щодо минулого яких не може бути ніякого сумніву, а тих, які в минулому найбільш вороже ставились до Угорщини, зараз ще й відзначають.*

Тернистий шлях до України. – Ужгород, 2007. – № 177. – С. 275–277. Переклад з угорської мови.

№ 679

1 серпня 1939 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про затвердження Постанови РНК УРСР “Про встановлення персональних ставок зарплати для наркоматів та установ і підприємств республіканського і місцевого підпорядкування УРСР на 1939 р.” (протокол № 14, п. 66-оп.)

Затвердити постанову РНК УРСР по цьому питанню (див. додаток).

Додаток

Рада Народних Комісарів УРСР постановляє:

1. Відповідно до постанови Раднаркому Союзу РСР від 29 серпня 1938 р. № 949 та листа Економради при Раднаркомі УРСР від 21 травня 1939 р. № ЕС-713-152, встановити на 1939 р. таку кількість персональних ставок зарплати для наркоматів та установ і підприємств республіканської та місцевої підпорядкованості УРСР (додатки 1 та 2).

2. Зобов'язати всі наркомати, центральні установи, облвиконкоми, облоргкомітети, Раднарком Молдавської АРСР та Київську міськраду протягом 5-ти днів подати до Наркомфін УРСР конкретний перелік осіб, яким встановлюються персональні ставки зарплати.

3. Зобов'язати Наркомфін УРСР до 15 липня 1939 р. подати до Раднаркому УРСР на затвердження докладний список персональних ставок зарплати, що встановлюється по Українській РСР на 1939 р.

Додаток 1

Розподіл
персональних ставок зарплати по наркоматах і центральних установах
УРСР на 1939 р.

№№ пп	Назва наркоматів і центральних установ	Кількість ставок
1.	Управління кінофікації при РНК УРСР	1
2.	РАТАУ	1
3.	Наркомхарчпром з республіканськими організаціями	9
4.	Наркомторгівлі УРСР	7
5.	Наркомм'ясомолочної промисловості	7
6.	Наркомат рибної промисловості	6
7.	Наркомрадгоспів з радгоспами	8

* Підпис відсутній.

№№ пп	Назва наркоматів і центральних установ	Кількість ставок
8.	Наркомземсправ з республіканськ[ими] організаціями	20
9.	Наркомліс з республіканськими організаціями	6
10.	Наркомлегпром з республіканськ[ими] організаціями	9
11.	Наркомат текстильної промисловості	6
12.	Наркомздоров'я (з Держсанінспекцією)	13
13.	Укркнигокультторг	1
14.	Уккрандіокомітет	3
15.	Наркомсоцзабезпечення	3
16.	Академія наук з інститутами	2
17.	Наркоммісцевпром з республіканськими організ[аціями]	9
18.	Наркомбудматеріалів	8
19.	Управління справами РВК УРСР	12
20.	Держплан УРСР	13
21.	Наркомосвіти з інститутами	13
22.	Наркомкомгосп з республіканськими організаціями	10
23.	Наркомюст з республіканськими організаціями	5
24.	Головшлихуправління при РНК УРСР	5
25.	Управління в справах мистецтв при РНК УРСР	6
26.	Верховний Суд УРСР	3
27.	Верховна Рада УРСР	3
28.	Наркомфін УРСР	15
29.	Укоопспілка	2
30.	Держарбітраж	1
31.	Наркомат паливної промисловості	10
32.	Наркомат автотранспорту	7
33.	Держполітвидавництво	3
34.	Держлітвидавництво	2
35.	Держнацменвидавництво	2
36.	Видавництво мистецтв	1
	Разом по наркоматах та центральних установах УРСР	232

Додаток 2

Розподіл персональних ставок по областях УРСР

Область	Кількість ставок
Київська	10
Київська міськрада	5
Чернігівська область	5
Вінницька область	5
Житомирська область	5

Область	Кількість ставок
Кам'янець-Подільська область	5
Полтавська область	5
Харківська область	10
Дніпропетровська область	10
Сталінська область	10
Ворошиловградська область	8
Запорізьська область	7
Кіровоградська область	5
Одеська область	7
Миколаївська область	5
Сумська область	5
Молдавська АРСР	7
Разом по областях УРСР	114 персональних ставок

Керуючий справами РНК УРСР

О. Шинкарьов

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 557, арк. 122–125. Оригінал. Машинопис.

№ 680

7 серпня 1939 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про постанову РНК УРСР “Про придбання меблів для обладнання квартир керівних працівників наркоматів УРСР” (протокол № 14, п. 210-оп.)

Постанову РНК УРСР по цьому питанню затвердити (див. додаток).

Додаток

Рада Народних Комісарів УРСР постановляє:

Дозволити народним комісарам УРСР видати за рахунок економії по адміністративно-господарських витратах кошторису Наркомату, на обладнання меблями квартир заново призначених керівних робітників наркоматів УРСР, по 7 000 (сім тисяч) карбованців для народних комісарів та по 5 000 (п'ять тисяч) карбованців для заступників народних комісарів УРСР. [...]

Придбані меблі взяти на баланс Наркомату.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 559, арк. 140–141. Оригінал. Машинопис.

№ 681

29 грудня 1939 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про затвердження Постанови РНК УРСР “Про штати обкомів і міськкомів партії західних об-ластей України” (протокол № 16, п. 6-оп.)

1. Відповідно з рішенням ЦК ВКП(б) від 25 грудня 1939 р. встановити такі штати: Волинського, Дрогобичського, Львівського, Ровенського, Станіславського і Тернопільського обкомів КП(б) України (див. додаток)*.

2. Віднести по зарплаті Дрогобичський і Львівський обкоми КП(б)У до II-ої групи обкомів; Волинський, Ровенський, Станіславський і Тернопільський обкоми КП(б)У до III-ої групи обкомів.

3. Встановити штати Дрогобичського і Львівського міськкомів КП(б)У в кількості 35 відповідальних і 15 технічних працівників; Ровенського і Станіславського міськкомів в кількості 29 відповідальних і 10 технічних працівників; Луцького і Тернопільського міськкомів КП(б)У в кількості 25 відповідальних і 10 технічних працівників.

4. Віднести по зарплаті Дрогобичський і Львівський міськкоми КП(б)У до II-ої групи міськкомів; Луцький, Ровенський, Станіславський і Тернопільський міськкоми КП(б)У до III-ої групи міськкомів.

5. Утворити промислові відділи: в Волинському, Дрогобичському, Львівському, Ровенському, Станіславському і Тернопільському міськкомах КП(б)У в межах встановлених штатів.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6; спр. 516, арк. 190–191. Оригінал. Машинопис.

№ 682

[1939–1940 рр.] – 3 концепції “Міністерства та їх компетенція”, підготовленої Комісією Державного Планування ОУН

КОМПЕТЕНЦІЯ ОКРЕМИХ МІНІСТЕРСТВ

В компетенції окремих міністерств треба розпізнати дві групи “компетенції”, а саме ту компетенцію, яку має кожне з міністерств, а яку можна назвати загальною і ту, яку має лише спеціально те чи інше міністерство. До цієї загальної компетенції належать такі справи і такі чинности, які має кожне міністерство. Вони слідуючі:

а) внутрішня організація міністерства, призначення на посади системізовані й помічні, справи особисті, пенсійні та дисциплінарні служачих поодиноких міністерств, господарські (внутрішні) справи кожного міністерства, включно до бібліотеки, архиву чи спеціального музею, редакції приналежного до міністерства урядового вістника та зв’язані з тим агенції;

б) підготовка проектів законів, розпоряджень, а також пояснень в усіх спра-

* Див.: ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 516, арк. 202–203.

вах, що торкаються кожного поодинокого міністерства; співпраця в потрібних випадках поодиноких міністерств;

в) статистика, що торкається діяльності кожного окремого міністерства (напр. статистика щорічних витрат міністерства на ту чи іншу ділянку – скажемо, на роз'їзди його урядовців і т. д.), оскільки ведення цієї статистики було залишено Міністерству Державним Статистичним Урядом;

г) дозвіл на видання тих чи інших публічних видань органами, підлеглими міністерству. Це значить, та “загальна”, себто спільна для всіх, компетенція, яку має кожне міністерство.

В дальшому подаємо перегляд “спеціальної” компетенції, яку має кожне поодиноке міністерство у зв'язку з родом своєї діяльності.

Документи і матеріали з історії Організації Українських націоналістів. – Т. 7: Документи Комісії Державного Планування ОУН (КДП ОУН). – К., 2002. – С. 27.

№ 683

[1939–1940 рр.] – 3 проекту закону про Міністерство фінансів Комісії Державного Планування ОУН з викладом функцій міністерства щодо державних службовців

[...]

IX. Встановлення та регулювання оплат усіх державних урядовців. Встановлення пенсій осіб, що вийшли через старість, встановлення пенсій вдовам урядовців та їх дітям.

Співробітництво з іншими міністерствами при вирішенні усіх індивідуальних (чи групових) справ урядовців, що не передбачені загальними законами. Участь у вирішенні усіх тих справ урядовців, де ходить про обтяження державних фінансів.

[...]

Документи і матеріали з історії Організації Українських націоналістів. – Т. 7: Документи Комісії Державного Планування ОУН (КДП ОУН). – К., 2002. – С. 41.

№ 684

[1939–1940 рр.] – Проект постанови про повноважних представників влади “Урядове розпорядження з дня ... про державних мужів довір'я і тимчасових кураторів”, підготовлений Комісією Державного Планування ОУН

§ 1. Ціле господарське життя має бути підпорядковане інтересам держави. Коли того вимагають інтереси держави, можна назначити державних мужів довір'я або тимчасових кураторів до кожного промислового, торговельного, ремісничого підприємства, банкових і асекураційних установ, кооператив і

сільсько-господарських маєтків в розмірі найменше 15 га та інших маєткових заряджень.

§ 2. Державних мужів довір'я іменує повітовий уряд. Кожне іменування потребує додаткового ухвалення:

- а) міністерства фінансів у банкових та асекураційних установах,
- б) міністерства господарства у промислових, торговельних, ремісничих, кооперативних та інших маєткових зарядженнях,
- в) міністерства хліборобства у сільсько-господарських маєтках.

Відповідне міністерство має бути повідомлене до одного тижня про іменування державного мужа довір'я. Коли до місяця не буде міністерством відкинене, стає таке іменування правосильним.

§ 3. Державним мужем довір'я може бути кожний Українець, по можливости фахівець. Може бути ним і службовик підприємства, установи або зарядження.

§ 4. Державний муж довір'я має при виконуванні своєї функції характер державного органу. Цією функцією не закладається службовий зв'язок ані з підприємством, ані з установою, зарядженням чи державою.

§ 5. За виконання своєї функції дістає державний муж довір'я від повітового уряду нагороду на тягар підприємства.

Перед приступленням до виконання своєї функції складає державний муж довір'я присягу на руки повітового начальника.

§ 6. Іменування може бути відкликане хоч коли відповідним міністерством або повітовим урядом за згодою цього міністерства.

§ 7. Державний муж довір'я контролює, назирає над господаркою підприємства, установи, зарядження, дає пропозиції на усунення хиб. Може вглядати до всіх книг, записок, котрі є у зв'язку з цілим ходом справи. Не сміє приймати ані виплачувати грошей.

§ 8. Проти заряджень, в § 7 зроблених, нема відклику.

§ 9. Державний муж довір'я складає звіт зі своєї діяльності та взагалі з ходу підприємства, установи, зарядження відповідному міністерству за посередництвом повітового уряду періодично кожних 14 днів. У випадку наглої небезпеки для добра держави подає звіт негайно. Повітовий уряд зарядить все до остаточного рішення міністерства.

§ 10. Коли покажеться потреба, повітовий уряд може установити тимчасового куратора над підприємством, установами або зарядженнями, головним чином, коли вони опущені. Таке зарядження може настати екс офо* або і на пропозицію правничих або фізичних осіб, що мають інтерес на чинности підприємства, установи, або на збереженні маєткової субстанції.

Таке іменування тимчасового куратора потребує додаткового ухвалення міністерства фінансів: у банкових і асекураційних установах; міністерства господарства: у промислових, торговельних, ремісничих, кооперативних підприємствах та інших маєткових зарядженнях; міністерством хліборобства у сільсько-господарських маєтках.

§ 11. Тимчасовий куратор повинен зробити всі зарядження на рахунок власника, котрі є потрібні для правильного і точного ходу підприємства, уста-

* *Екс офо (з латинської) – за посадою, з обов'язку.*

нови або для збереження маєткової сібстанції. На нього переходить вся управа підприємства, установи, маєткового зарядження.

§ 12. Перед приступленням до виконання служби складає тимчасовий куратор присягу на руки повітового начальника.

§ 13. Тимчасовий куратор дістає за свою працю нагороду пряму від підприємства, установи, зарядження у висоті, призначеній повітовим урядом.

§ 14. Тимчасовий куратор заступає підприємство, установу, зарядження перед судом і урядами. Мусить зберігати торговельну тайну. Складає зі своєї діяльності рахунки повітовому урядові в термінах для нього призначених.

§ 15. Іменування може бути відкликане хоч коли відповідним міністерством або повітовим урядом за згодою відповідного міністерства.

§ 16. Тимчасовий куратор потребує згоди повітового уряду на надзвичайні зарядження, які не належать до звичайного господарювання. З доходу тимчасової управи платить він всі видатки, зв'язані з веденням підприємства, установи, зарядження, перш за все податки, дані, оплати, платні службовцям і робітникам, соціальну асекурацію, проценти і ануїти* з гіпотечних позичок, асекураційні премії і т. д. Чистий зиск (дохід) передасть власникові, наколи повітовий уряд за згодою відповідного міністерства не зарядить інакше.

§ 17. Це розпорядження набуває сили з днем його оголошення, і проведуть його міністри фінансів, господарства і хліборобства.

Документи і матеріали з історії Організації Українських націоналістів. – Т. 7: Документи Комісії Державного Планування ОУН (КДП ОУН). – К., 2002. – С. 58–59.

№ 685

7 квітня 1940 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про видачу зброї партійно-радянським і комсомольським працівникам західних областей УРСР” (протокол № 18, п. 478-оп. – “окрема папка”)

1. Предложить Наркомвнуделу УССР немедленно принять от Военного Совета КОВО 1800 исправных револьверов из числа трофейного оружия и по 50 патронов к каждому, передаваемому штабом КОВО НКВД УССР, согласно приказа Народного комиссара обороны СССР, для выдачи работникам западных областей УССР.

2. Предложить НКВД УССР выдать по одному револьверу и 50 патронов к нему следующим работникам западных областей УССР: первым, вторым и третьим секретарям обкомов КП(б)У, секретарям обкомов КП(б)У по кадрам и по пропаганде, председателям облисполкомов и заместителям председателей облисполкомов, первым, вторым и третьим секретарям райкомов, горрайкомов, и горкомов КП(б)У, зав[едующим] отделами обкомов КП(б)У, председателям и заместителям председателей райисполкомов, председателям горсоветов, председателям райсоветов в городах, зав[едующим] райЗУ, райуполнаркомзагам, зав[едующим] райФО,

* Ануїти – від слова ануїтет: 1) вид довгострокової позики; 2) вид платежів.

облуполнаркомзагам, нач[альникам] облЗУ, зав[едующим] облФО, зав[едующим] облторготделов, первым и вторым секретарям обкомов комсомола.

3. Настоящее решение разослать всем обкомам КП(б)У.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 16, спр. 37, арк. 24. Оригінал. Машинопис. Опубл.: Политическое руководство Украины. 1938–1989. – М., 2006. – № 14. – С. 69.

№ 686

14 червня 1940 р. Будапешт. – Пропозиція міністра збройних сил Угорщини Міністерству внутрішніх справ щодо звільнення українських службовців з роботи в установах Закарпаття

Цілком таємно

Згідно таємних донесень, що надходять з Підкарпаття, там знову оживає українська антиугорська пропаганда. Встановлено, що цю течію здебільшого підтримують колишні чехословацькі службовці, прийняті потім на службу угорською державою, які у свій час були добре оплачуваним зняряддям підтримки чехословацького ладу і охоче утискували угорців.

Зараз їх підривна діяльність полегшується тим, що, будучи на державній посаді, вони можуть виступати як угорські державні службовці і в повній мірі можуть прикриватися захистом, яким вони користуються.

Таке становище зараз небезпечне з погляду національної оборони, а в майбутньому таїтиме в собі ще серйознішу небезпеку.

Особливо шкідливу діяльність проводять колишні чехословацькі службовці – українські, русинські працівники залізниць і пошти, які, маючи постійний зв'язок з населенням, можуть вільно поширювати підривні антиугорські ідеї, проводити шкідливу роботу.

Для боротьби проти цих небезпечних явищ є тільки один ефективний засіб: одержаний від чехословаків персонал негайно перевести в чисто угорські області, де б вони не мали ніякого ґрунту для своєї шкідливої діяльності.

Звичайно, в зв'язку з здійсненням цього виникнуть труднощі: відсутність достатньої кількості надійного угорського персоналу (для заміни звільнених), який би володів русинською мовою.

Але негайне переведення є невідкладним, тому що припинення підривної діяльності передових осіб послаблює силу української пропаганди. На вищезгаданих і на інших ділянках загальна кількість службовців становить 400 чоловік. Можна сподіватися, що, розпочавши заміну, буде можливо крок за кроком провести повну заміну персоналу.

Прошу ваше високоблагородіє звернути особливу увагу на це питання і прошу повідомити мене про вжиті вами заходи.

З глибокою пошаною до вас, ваше високоблагородіє.

Витязь Барта

Тернистий шлях до України. – Ужгород, 2007. – № 204. – С. 378–379. Переклад з угорської мови.

18 липня 1940 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про затвердження штатів відповідальних і технічних працівників обкомів, міськкомів, міськрайкомів і сільських райкомів КП(б)У” (протокол № 3, п. 196-оп.)

1. У відповідності з рішенням ЦК ВКП(б) від 11 липня 1940 р. затвердити штати відповідальних і технічних працівників обкомів КП(б)У (див. додаток № 1)*, встановити у відділах кадрів обкомів такі сектори:

а) в Київському, Харківському, Сталінському, Ворошиловградському, Дніпропетровському, Одеському і Запорізькому обкомах: сектор кадрів партійно-комсомольських організацій, сектор кадрів радянських органів, сектор кадрів сільськогосподарських і заготовчих органів, сектор кадрів торгівлі і кооперації, сектор кадрів судово-прокурорських органів і НКВС, сектор кадрів промисловості, транспорту і зв'язку, сектор кадрів освіти і культури і сектор обліку кадрів;

б) в Кам'янець-Подільському, Вінницькому, Чернігівському, Миколаївському, Полтавському, Житомирському, Сумському, Кіровоградському, Львівському, Дрогобичському, Волинському, Станіславському, Ровенському, Тернопільському і Молдавському обкомах: сектор кадрів партійно-комсомольських організацій, сектор кадрів радянсько-торгових органів, сектор сільськогосподарських і заготовчих органів, сектор кадрів судово-прокурорських органів і НКВС, сектор кадрів промисловості, транспорту і зв'язку і сектор обліку кадрів.

2. Затвердити штати міськкомів КП(б)У з розподілом по штатах на 5 існуючих груп:

	Відп. прац.	Техн. праці.
1-а група	50	15
2-а група	34	10
3-а група	27	7
4-а група	22	6
5-а група	18	5

не включаючи у вказані штати створені в міськкомах промислові відділи і додаткових статистиків (див. додаток № 2).

3. Затвердити штати міських райкомів КП(б)У з розподілом їх по штатах на 4 існуючі групи:

	Відп. прац.	Техн. прац.
1-а група	22	9
2-а група	19	7
3-а група	16	6
4-а група	14	5

не включаючи у вказані штати додаткових статистиків (див. додаток № 3).

4. Затвердити штати сільських райкомів КП(б)У з розподілом їх по штатах на 3 існуючі групи:

* Тут і далі додатки не виявлено.

	Відп. прац.	Техн. прац.
1-а група	20	6
2-а група	17	5
3-а група	15	4

не включаючи у вказані штати додаткових статистиків (див. додаток № 4).

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 583, арк. 70–71. Оригінал. Машинопис.

№ 688

11 жовтня 1940 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про затвердження штатів обкомів, міськкомів, райкомів КП(б)У новоутворених Аккерманської і Чернівецької областей на 1940 рік” (протокол № 9, п. 40-оп.)

1. Затвердити штати Аккерманського і Чернівецького обкомів КП(б)У в кількості 57 відповідальних і 21 технічних працівників в кожному обкомі, з віднесенням по зарплаті до 3-ї групи (див. додаток № 1)*.

2. Затвердити штати Аккерманського міськкому КП(б)У в кількості 17 відповідальних і 6 технічних працівників і Чернівецького міськкому КП(б)У в кількості 21 відповідальних і 8 технічних працівників, з віднесенням по зарплаті до 3-ї групи; Ізмаїльського і Кілійського міськкомів КП(б)У, Аккерманської області в кількості 15 відповідальних і 5 технічних працівників; Сторожинецького і Хотинського міськкомів КП(б)У, Чернівецької області в кількості 11 відповідальних і 4 технічних працівників в кожному міськкомі, з віднесенням по зарплаті до 4-ї групи (див. додаток № 2).

3. Затвердити штати райкомів КП(б)У:

а) по Аккерманській області: Болградського райкому КП(б)У в кількості 15 відповідальних і 4 технічних працівників, з віднесенням по зарплаті до 1-ї групи; Арцизького, Лиманського, Саратського, Новоіванівського, Тарутинського, Тузлівського і Татарбунарського райкомів КП(б)У в кількості 13 відповідальних і 3 технічних працівників, з віднесенням по зарплаті до 2-ї групи; Ізмаїльського, Кілійського, Манзирського, Ренійського і Старокозацького райкомів КП(б)У в кількості 11 відповідальних і 3 технічних працівники, з віднесенням по зарплаті до 3-ї групи;

б) по Чернівецькій області: Кельменецького і Заставнівського райкомів КП(б)У в кількості 13 відповідальних і 3 технічних працівники, з віднесенням по зарплаті до 2-ї групи, Вашківецького, Вижницького, Глибокського, Герцаївського, Кицманського, Новоселицького, Путильського, Садагурського, Секурянського, Сторожинецького, Хотинського і Чернівецького райкомів КП(б)У в кількості 11 відповідальних і 3 технічних працівники, з віднесенням по зарплаті до 3-ї групи (див. додаток № 3).

4. Просити ЦК ВКП(б) затвердити.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 587, арк. 133–134. Оригінал. Машинопис.

* Тут і далі додатки не виявлено.

[1940 р.] – Витяг з проекту конституції Української держави, підготовленого діячем Проводу ОУН Миколою Сціборським

[...]

РОЗДІЛ III – ГОЛОВА ДЕРЖАВИ – ВОЖДЬ НАЦІЇ

[...]

Артикул 8.

Голова Держави іменує й звільняє членів Державного Уряду.

Артикул 9.

Голова Держави затверджує іменования вищих державних урядників (не нижче IV класи), вищих старшин Армії й Фльоти та ректорів високих шкіл.

Артикул 10.

На внесення міністра ісповідань за попередньою ухвалою Державного Уряду Голова Держави іменує вищих достойників Української Церкви (не нижче правлячих єпархіями чи дієцезіями Єпископів). [...]

Артикул 12.

Голова Держави нагороджує почесними відзнаками й рангами згідно з постановами відповідних законів. [...]

РОЗДІЛ IV – ДЕРЖАВНИЙ СОЙМ

[...]

Артикул 7.

За свою діяльність Посли до Державного Союму відповідають перед Державним Союмом і Головою Держави.

Артикул 8.

З хвилиною проголошення у Віснику Державних Законів наказу Голови Держави про скликання Державного Союму і до хвилі, коли тим же шляхом не з'явиться наказ про його розв'язання – Посли до Державного Союму користають з особистої недоторкальности.

За вийнятком схоплення на гарячій вчинку, Послів до Державного Союму не вільно переслідувати ні карно-судово, ні карно-адміністративно, ні арештувати без відома Державному Союму.

У випадку схоплення на гарячій вчинку належить про це негайно донести Голові Державного Союму та просити його про згоду на дальший арешт і дальше карно-судове слідство.

Голова Держави може видати наказ про негайний арешт Посла й переведення над ним слідства без згоди на це Державного Союму, повідомляючи лише про своє рішення його Голову.

Артикул 9.

Посли до Державного Союму одержують у часі тривання сесій визначене законом удержання.

Вони користають безкоштовно з усіх засобів державної комунікації. [...]

РОЗДІЛ V – ДЕРЖАВНИЙ УРЯД

[...]

Артикул 8.

Державні Секретарі, Генеральні Секретарі та Директори департаментів Державних Секретаріатів не можуть обіймати інших урядів, за винятком вищих наукових та почесних, ані мати побічні заробіткові праці.

Артикул 9.

Всі державні урядовці, перед обняттям своєї служби, складають на руки своїх начальників присягу на вірність Українській Державі й вождеві Нації, береження Основних та інших державних законів і розпоряджень влади та заховання урядової тайни.

Закони для державних урядовців визначають їх обов'язки й права, умови прийняття на державну службу, службові ранги, почесні нагороди, дисциплінарне поступовання і спосіб їх матеріального забезпечення, включаючи й емеритуру.
[...]

РОЗДІЛ XI – ОBOB'ЯЗКИ Й ПРАВА ГРОМАДЯН

[...]

Артикул 5.

Всі громадяни Української Держави, як чоловіки, так і жінки, рівні перед державними законами.

Українська Держава не визнає родових, станових, шляхетських привілеїв та родових і особистих шляхоцьких титулів.

Всі публичні уряди рівно доступні для всіх громадян на умовинах, означених у законі.

Жінка в Українській Державі має всі цивільні та політичні права, нарівні з чоловіками.

Артикул 6.

Українському громадянину не вільно прийняти чужоземного шляхоцького титулу.

На прийняття українським громадянином чужоземного ордену потрібно дозволу Голови Держави. [...]

Документи і матеріали з історії Організації Українських націоналістів. – Т. 7: Документи Комісії Державного Планування ОУН (КДП ОУН). – К., 2002. – С. 10–21.

№ 690

14 квітня 1941 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про факти роздування управлінських і обслуговуючих штатів у колгоспах УРСР і заходи по ліквідації цих фактів” (протокол № 18, п. 30-оп.)

ЦК КП(б)У відмічає, що внаслідок проведеної перевірки в Полтавській, Житомирській, Чернігівській і Вінницькій областях в багатьох колгоспах встановлені факти роздування штатів управлінського і обслуговуючого персоналу.

В колгоспах цих областей значна кількість цілком працездатних колгоспників переважно чоловіків, зайняті на різного роду штатних управлінських і обслуговуючих посадах, які безпосередньо в полі і на фермах не працюють, що утворює мниму нехватку робочої сили.

В деяких колгоспах утворені явно зайві штатні посади зав. дворами, конторщиків, посланців, секретарів, надмірно велика кількість вартових, комірників, обліковців і інших осіб обслуговуючого персоналу.

Так, в колгоспі “Ленінський шлях”, Гребінківського району, Полтавської області, з 160 працездатних колгоспників, в тому числі 64 чоловіків, на управлінських і обслуговуючих посадах зайнято 40 колгоспників, з них 32 чоловіків. В цьому колгоспі в 1940 р. на оплату адміністративно-управлінського і обслуговуючого персоналу витрачено 13154 трудовнів або 21,8% від всієї кількості трудовнів, вироблених всіма колгоспниками за рік.

В колгоспі ім. Молотова, Бобровицького району Чернігівської області, на штатних управлінських і обслуговуючих посадах зайнято 17,1% від всієї кількості працездатних в колгоспі, на оплату яких витрачено 8827 трудовнів або 21% від всієї кількості трудовнів, вироблених в колгоспі за рік. В колгоспі ім. Петровського, Коростенського району, Житомирської області, на штатних посадах зайнято 18,8% всієї кількості працездатних колгоспників.

В ряді колгоспів на обслуговуючих посадах є багато людей, які нічого не роблять, часто-густо одержують оплату в більш високих розмірах, ніж на виробничих роботах у рільництві і тваринництві. На оплату цих людей безцільно витрачається значна кількість трудовнів, що знижує вартість колгоспного трудовдня.

За рахунок фондів, що належать до розподілу на трудовні, в окремих колгоспах утримуються особи, які обслуговують особисті потреби колгоспників – перукарі, шевці, кравці. Проводиться також нараховування трудовнів за роботи, які не зв'язані з колгоспним виробництвом і які повинні виконуватися порядком громадських доручень, – культурникам, парторгам і секретарям комсомольських організацій.

Так, в колгоспі ім. Сталіна, Жмеринського району, Вінницької області, нараховуються трудовні культурнику за керівництво гуртком і за навчання колгоспників танцям.

Подібні факти утримування роздутих штатів управлінського і обслуговуючого персоналу з колгоспах і розбазарювання трудовнів на їх утримання являються наслідком відсутності належної уваги до справи організації праці в колгоспах і найбільш правильному використанню праці колгоспників з боку обкомів, райкомів КП(б)У, радянських і земельних органів, які не помічали і не усували цих викривлень.

Центральний комітет КП(б)У подібні факти роздування адміністративно-управлінського і обслуговуючого персоналу в колгоспах засуджує, як прояв антиколгоспної практики, яка веде до розбазарювання колгоспних трудовнів, утримання за рахунок чесних колгоспників ледарів, нероб, які укриваються, і підриває трудову дисципліну.

В цілях неухильного виконання постанови ЦК ВКП(б) від 27 березня 1941 р.

і ліквідації встановлених фактів роздування управлінських і обслуговуючих штатів в колгоспах, ЦК КП(б)У постановляє:

1. Зобов'язати обкоми і райкоми КП(б)У рішуче покінути з маючою місце антиколгоспною практикою роздування управлінського і обслуговуючого персоналу в колгоспах і розбазарюванням колгоспних трудовнів.

2. Зобов'язати обкоми і райкоми КП(б)У суворо керуватися рішенням ЦК ВКП(б) від 27 березня 1941 р., в якому сказано:

а) запропонувати колгоспам ліквідувати неправильний порядок, при якому оплата колгоспників, зайнятих на обслуговуючих посадах, як наприклад, вартових, прибиральниць, комірників і інших, встановлюється вища, ніж оплата колгоспників, зайнятих на виробничих роботах;

б) рекомендувати в невеликих колгоспах сумісництво деяких посад одною особою, а також використання на виробничих роботах колгоспників, повністю не завантажених на управлінських і обслуговуючих посадах;

в) заборонити за рахунок колгоспів оплату трудовнями перукарів, кравців, шевців, пічників і інших робітників, які обслуговують особисті потреби колгоспників, труд яких повинен оплачуватися самими колгоспниками;

г) заборонити також нарахування трудовнів за виконання громадської роботи: секретарям партійних і комсомольських організацій, редакторам стінгазет, культурникам і іншим, встановивши, що зазначені особи не звільняються від польових і інших виробничих робіт, а громадські доручення повинні виконувати в неробочий час;

д) заборонити правлінням колгоспів провадити постійну оплату голів ревізійних комісій, встановивши, що нарахування трудовнів головам ревізійних комісій проводиться лише за час, затрачений на проведення ревізій.

3. Це рішення розіслати всім обкомам і райкомам КП(б)У.

Рішення не підлягає опублікуванню в пресі.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 645, арк. 15–18. Оригінал. Машинопис.

№ 691

30 липня 1941 р. Чернівці. – 3 постанови уповноваженого при адміністрації Буковини Александру Рішану про створення дирекції при адміністрації Буковини

[...] Art. I. – Pentru administrarea teritoriilor ce țin de Provincia Bucovina eliberată se creiază, pe lângă Administrația Bucovinei următoarele direcțiuni:

1. Direcțiunea Prezidială;
2. Direcțiunea Internelor;
3. Direcțiunea Bunurilor Statului;
4. Direcțiunea Finanțelor;
5. Direcțiunea Culturii Naționale și Cultelor;
6. Direcțiunea Muncii și Asigurărilor Sociale;
7. Direcțiunea Economiei Naționale;

DECIZIUNE

Noi, ALEXANDRU RIOSANU, IMPUTERNICITUL GENERALULUI ANTONESCU PENTRU ADMINISTRAREA BUCOVINEI,

Având în vedere drepturile ce-mi sunt conferite de Generalul ION ANTONESCU, prin deciziunea sa din 15 Iulie 1941;

Având în vedere ordonanța noastră din 22 Iulie 1941 referitoare la organizarea administrativă a teritoriilor din Bucovina eliberată;

D e c i d e m :

Art. I. - Pentru administrarea teritoriilor ce țin de Provincia Bucovina eliberată se creiază, pe lângă Administrația Bucovinei următoarele direcțiuni:

1. Direcțiunea Prezidială
2. Direcțiunea Internelor
3. Direcțiunea Bunurilor Statului
4. Direcțiunea Finanțelor
5. Direcțiunea Culturii Naționale și Cultelor
6. Direcțiunea Muncii și asigurărilor Sociale
7. Direcțiunea Economiei Naționale;
8. Direcțiunea Agriculturii și Domeniilor;
9. Direcțiunea Sănătății și Ocrotirilor sociale.
10. Lucrări Publice și Comunicații;
11. Direcțiunea Pădurilor;

Art. II. - Prin regulamente se va fixa atribuțiile, modul de organizare și schema serviciilor acestor Direcțiuni.

Art. III. - Domnul Director al Direcțiunii Prezidiale este însărcinat a aduce la îndeplinire prezenta deciziune.

Data azi, 30 Iulie 1941.

IMPUTERNICITUL GENERALULUI ANTONESCU
PENTRU ADMINISTRAREA BUCOVINEI,

Alexandru Riosanu

8. Direcțiunea Agriculturii și Domeniilor;
9. Direcțiunea Sănătății și Ocrotirilor Sociale;
10. Direcțiunea Lucrări publice și Comunicații;
- 11 Direcțiunea Pădurilor.

Art. II. – Prin regulamente se va fixa atribuțiile, modul de organizare și schema serviciilor acestor Direcțiuni.

Art. III. – Domnul Director al Direcțiunei Prezidiale este însărcinat a aduce la îndeplinire prezenta deciziune.

Imputernicitul Generalului Antonescu
pentru administrarea Bucovinei

[підпис]

Переклад

[...] Ст. I. Для управління земель, що входять до складу провінції Буковина при адміністрації Буковини створюються такі директорати:

1. Урядовий директорат;
2. Директорат внутрішніх справ;
3. Директорат державного майна;
4. Директорат фінансів;
5. Директорат національної культури та освіти;
6. Директорат праці та соціального страхування;
7. Директорат національної економії;
8. Директорат сільського господарства і володінь;
9. Директорат здоров'я та соціального захисту;
10. Директорат громадських робіт та зв'язку;
11. Директорат лісів.

Ст. II. Згідно з внутрішнім розпорядком будуть визначені повноваження, форма організації та схема відділів цих директоратів.

Ст. III. Директор урядового директорату уповноважений доводити до виконання цю постанову.

Уповноважений генерала Антонеску
при адміністрації Буковини

[Александрю Ріошану]

Держархів Чернівецької області, ф. Р-307, оп. 2, спр. 5, арк. 1. Оригінал. Друк. прим. Мова румунська.

№ 692

25 вересня 1941 р. Львів. – Повідомлення керівника Управління кадрів дистрикту "Галичина" Генерал-губернаторства всім відділам та службам губернатора дистрикту "Галичина" щодо надання службовцям різних категорій, які не мають приватного помешкання для проживання, знижок на кімнати в готелі

Durch die Feststellung der Hotelzimmerpreise sind den Beamten und Angestellten, denen eine Privatwohnung noch nicht angewiesen werden konnte, nicht zumitbare Unkosten entstanden.

Im Einvernehmen mit dem Amt für Preisüberwachung ist daher für eine kurze Übergangszeit folgende Regelung getroffen worden.

Beamte und Angestellte der Gehalts-(Besoldungs)-gruppen IV–X erhalten, wenn sie durch ihren Dienststellenleiter [nachweisen], dass die Unterbringung in eine Privatwohnung noch nicht möglich war, auf die festgesetzten Hotelzimmerpreise eine Ermäßigung und zwar:

für die Gehaltsgruppen	IV und V	50%
“ “ “	VI “ VII	60%
“ “ “	und von VIII “ X	70%.

Diese Verbilligung wird jedoch nur gewährt, wenn den Hotels eine Bescheinigung des Personalamtes vorgelegt wird. Ich bitte, den in Frage kommenden Beamten und Angestellten von dieser Regelung Kenntnis zu geben und gegebenenfalls die notwendige Bescheinigung zwecks Vorlage beim Personalamt auszustellen. Die Hotelzimmerrechnungen sind beim Antrag mitvorzulegen.

gez. Bösecke

Beglaubigt: Angestellte

[Zehdnicker]

Переклад

Через встановлення цін на готельні номери службовці та працівники, яким ще не могло бути надане помешкання для проживання, зіткнулися з невиправданими витратами.

Тому спільно з Відомством контролю за цінами було прийнято таке регулювання на короткий перехідний період.

Службовці та працівники IV–X груп оплати, якщо вони доведуть через керівників їхньої служби, що розміщення у приватному помешканні ще не було можливим, отримують знижки на встановлені ціни на кімнати у готелі:

для груп утримання	IV–V	50%
“ “ “	VI–VII	60%
“ “ “	VIII–X	70%.

Це здешевлення, однак, надається лише тоді, коли готелю буде надана довідка з Управління кадрів. Я прошу повідомити про це регулювання службовців та робітників, які причетні до цього, та за необхідності у даному випадку виготовити необхідне посвідчення. Розрахунки за готельні кімнати додавати до клопотання.

Підп[исав] Бьозеке

Засвідчено: службовець

[Цеднікер]

Держархів Львівської області, ф. Р-35, оп. 12, спр. 147, арк. 150. Засвідчена копія. Машинопис. Мова німецька.

30 вересня 1941 р. Львів. – Запит керівника Управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства всім відділам та службам губернатора дистрикту “Галичина” відповідно до листа поштового управління щодо кола посадових осіб, уповноважених вести переговори державного значення, з метою обмеження зловживань службовим становищем у різних інстанціях при проведенні телефонних розмов

“Einige Dienststellen der Zivilverwaltung, sowie eine Anzahl von Wirtschaftsunternehmungen, die hier tätig sind, melden ihre Ferngespräche als dringende Staatsgespräche an.

Nach den Richtlinien im Verordnungsblatt des Generalgouverneurs für die besetzten polnischen Gebiete vom 12.12.1939 [können] dringende Ferngespräche von Anschlüssen der Dienststellen des Generalgouverneurs und der Distriktschefs als dringende Staatsgespräche angemeldet werden, wenn sie sich ausschliesslich auf Angelegenheiten der Verwaltung des Generalgouvernements beziehen.

Um die Bedeutung der dringenden Staatsgespräche zu [erhalten] und sie mit der gebotenen Schnelligkeit abwickeln zu können, ist es notwendig, dass der Personenkreis, der zur Führung dringender Staatsgespräche berechtigt ist, eng begrenzt wird.

Unser einheimisches Personal ist nicht in der Lage [von] sich aus die Berechtigung der Anmeldung dringender Staatsgespräche zu beurteilen. Die Prüfung aller Anmeldungen durch die Aufsicht im Fernvermittlungsdienst erfordert laufend Rückfragen [bei] den Anmeldern und führt zu Verzögerungen in der Abwicklung der Gespräche.

Ich bitte daher, mir eine Aufstellung für den Distrikt Galizien einzureichen, aus der diejenigen Personen und ihre Anschlüsse zu ersehen sind, die zur Führung dringender Staatsgespräche berechtigt sein sollen.”

gez. Burkart

Vorstehendes Schreiben der Distrikts-Postverwaltung bringe ich zur Kenntnis und bitte umgehend den Personenkreis namhaft zu machen, der zur Führung dringender Staatsgespräche [berechtigt] ist.

gez. Bösecke

Переклад

Окремі службові інстанції цивільного управління, такі як певна кількість підприємств, що діють на цій території, реєструють свої телефонні розмови як невідкладні розмови державного значення.

Відповідно до “Бюлетеня розпоряджень та постанов” Генерал-губернатора для окупованих польських областей від 12.12.1939 термінові телефонні розмови з телефонів службових установ генерального губернатора та губернаторів дистриктів можуть бути зареєстровані як переговори державного значення, якщо вони стосуються винятково справ адміністрації Генерал-губернаторства.

Щоб отримати статус термінових державних переговорів та мати можливість провести їх так швидко, як необхідно, потрібно значно обмежити коло осіб, які уповноважені проводити ці невідкладні державні переговори.

Наш місцевий персонал не є здатним оцінювати засади замовлення державних телефонних розмов. Перевірка ж всіх замовлень шляхом контролю у телефонній службі віддаленого зв'язку вимагає постійних зворотних запитів заявників та веде до зволікань у веденні розмови.

Тому я прошу подати мені перелік осіб та їхніх телефонних номерів для дистрикту "Галичина", які мають бути уповноважені для ведення термінових розмов державного значення.

Підп[исав] Буркарт

Я довожу до відома вищевказаний лист поштового управління дистрикту та прошу терміново назвати коло осіб, [уповноважених] щодо ведення термінових державних розмов.

Підп[исав] Бьозеке

Держархів Львівської області, ф. Р-35, оп. 12, спр. 147, арк. 148. Копія. Машинопис. Мова німецька.

№ 694

13 жовтня 1941 р. Львів. – Службова записка Управління кадрів дистрикту "Галичина" Генерал-губернаторства всім відділам та службам дистрикту "Галичина", а також окружним старостам і старостам міст щодо ротації кадрів службовців та співробітників із зазначенням порядку прийняття на посаду

In einem Fernschreiben vom 8.10.1941 ersucht das Personalamt der Regierung um Durchführung der Versetzungen. Mit Rücksicht darauf, dass bei den meisten nach hier abgeordneten Beamten und Angestellten des kurzen Einsatzes wegen eine Überprüfung in Einzelfällen nicht möglich war, habe ich darum gebeten, zunächst nur eine Versetzung desjenigen Personenkreises durchzuführen, der bereits im Monat August abgeordnet wurde.

Ich bitte, mir daher bis 20.10.1941 unter Angabe der jetzigen Tätigkeit der einzelnen Gefolgschaftsmitglieder der vorgenannten Personenkreise zu berichten, wer nunmehr endgültig auf Grund seiner Einsatzfähigkeit nach hierher übernommen werden kann. Ich bitte bei der Beurteilung einen strengen Masstab anzulegen und in Einzelfällen lieber noch um eine längere Bewährungsfrist nachzusuchen, ehe Kräfte übernommen werden, die in ihren Leistungen unter dem Durchschnitt stehen.

Es muss Ziel und Zweck einer gesunden Personalpolitik sein, einen Arbeitsplatz erst dann zu besetzen, wenn dafür eine wirklich geeignete Kraft zur Verfügung steht. Nichtvollwertige Kräfte sind nicht nur eine Belastung für die Dienststelle, sondern verhindern auch in den meisten Fällen den Einsatz und das Vorwärtkommen weit besserer Kräfte.

gez. Bösecke

Beglaubigt: Angestellte

Переклад

У телеграмі від 8.10.1941 Управління кадрів уряду* просить про проведення ротації кадрів. Беручи до уваги те, що для більшості відряджених сюди службовців та співробітників перевірка не була можливою через нетривалий термін їхнього завдання, я попросив про те, щоб спочатку було здійснене переміщення тих посадових осіб, що були направлені сюди ще в серпні.

Я прошу доповісти мені до 20.10.1941 відповідно до відомостей щодо нинішньої діяльності окремих співробітників з названого кола осіб, хто остаточно може бути взятий сюди на роботу відповідно до його здібностей.

Я прошу при оцінюванні встановити суворий критерій, а в окремих випадках краще ще й поклопотатися про довший випробувальний термін, перш ніж брати на роботу осіб, що за результатами своєї роботи знаходяться нижче середнього рівня.

Обіймати посаду лише тоді, коли у розпорядженні є дійсно придатні трудові ресурси – це має стати метою та завданням здорової кадрової політики. Менш значні кадри не лише є тягарем для служби, а й навіть перешкоджають виконанню завдань та просуванню вперед кращих кадрів.

Підп[исав] Бьозеке

Засвідчено: службовець

[підпис]

Держархів Львівської області, ф. Р-35, оп. 12, спр. 147, арк. 144. Засвідчена копія. Машинопис. Мова німецька.

№ 695

Листопад 1941 р. Чернігів. – Настанови міського коменданта Чернігова щодо службових обов'язків голів районів та старост, порядку організації роботи райуправи, затвердження старост, боротьби з партизанами та вирішення господарських питань

1. Організація райуправи. Голова району призначає необхідних для райуправи інспекторів по відділах і працівників та представляє на них іменний список в комендатуру з зазначенням їх віку, професії, ким працює в райуправі. На всіх інспекторів і відповідальних працівників подати в комендатуру їхні характеристики.

2. Організація відділів райуправи:

- а) голова управи;
- б) його заступник;
- в) секретар;
- г) сільгоспінспектор;
- д) лісний інспектор;
- е) інспектор індустрії;

* *Йдеться про Генерал-губернаторство.*

1941 24

Негайні завдання

для голів районів та старост.

1. **Організація Райуправи.** Голова Району призначає необхідних для Райуправи інспекторів по відділах і працівників та представляє на них іменний список в Комендатуру з зазначенням їх віку, професії, ким працює в Райуправі. На всіх інспекторів і відповідальних працівників подати в Комендатуру їхні характеристики.

2. **Організація відділів Райуправи:**

- а) Голова Управи,
- б) його заступник,
- в) Секретар,
- г) Сільгоспінспектор,
- д) Лісний інспектор,
- е) Інспектор індустрії,
- ж) Фінансовий інспектор,
- з) Інспектор освіти,
- і) Інспектор здравооохорони,
- к) Адмінвідділ,
- л) Нач. пожежної інспекції,
- м) Відділ тваринництва та ветеринарії,
- н) Відділ соціального забезпечення,
- о) Інспектор торгівлі та професій,
- п) Відділ харчування у містах,
- р) Відділ будівництва шляхів та транспорту.

3. **Затвердження старост.** У всіх селах, містечках і містах призначити старост з людей політично благонадійних, які ні в чому поганому не були замішані та можуть цілком справитись з покладеною на них роботою.

4. **Списки старост.** Райуправа складає список старост за такою формою: назва місця роботи, прізвище, ім'я та по батькові, вік, професія, чим займається в сучасний момент. Одноразово на кожного старосту складається характеристика. Райуправа все це передає в Комендатуру.

5. **Організація Української поліції.** Голова Райуправи організовує по району Українську поліцію. По кожному селу складається список поліції, скільки і хто саме озброєні, скільки амуніції, всі ці відомості доставити в Комендатуру.

6. **Збір зброї, амуніції, а також вибухових речовин та інших військових належностей.** Всі вищезазначені предмети негайно здати в найближчі німецькі військові одиниці. Де таких нема, то здати Райуправі, а відомості про все це подати в Комендатуру.

7. **Збір всієї радіоапаратури.** Всі радіо і телефоноапарати здаються старостам на збереження. Вони ж про це подають відомості в Райуправу, а Райуправа подає в Комендатуру за кожне село з зазначенням кількості та назви.

Спешные задания

для руководителей районов и старост.

1. **Организация районного Управления.** Руководитель района назначает необходимых для районного управления инспекторов отделов и работников и представляет на них именной список в Комендатуру с обозначением возраста, профессии, в качестве кого в Районном Управлении. На всех инспекторов и ответственных работников представить в Комендатуру их характеристики.

2. **Организация отделов Районного Управления:**

- а) Руководитель Управления,
- б) его заместитель,
- в) Секретарь,
- г) Сельхозинспектор,
- д) Лесной инспектор,
- е) Инспектор промышленности,
- ж) Финансовый инспектор,
- з) Инспектор просвещения,
- и) Инспектор здравоохранения,
- к) Админотдел,
- л) Нач. пожарной инспекции,
- м) Отдел скотоводства и ветеринарии,
- н) Отдел социального обеспечения,
- о) Инспектор торговли и профессий,
- п) Отдел продовольствия в городах,
- р) Отдел строительства дорог и транспорта.

3. **Утверждение старост.** Во всех селах, местечках и городах назначить старост из людей политически благонадежных, которые ни в чем плохом не были замешаны и могут полностью справиться с возложенною на них работой.

4. **Списки старост.** Районное Управление составляет список старост по такой форме: наименование места работы, фамилия, имя и отчество, возраст, профессия чем занимается в данный момент. Одновременно на каждого старосту составляется характеристика. Районное Управление все это передает Комендатуре.

5. **Организация Украинской полиции.** Руководитель Районного Управления организует в районе Украинскую полицию. В каждом селе составляется список полиции, сколько и кто именно вооружен, сколько амуниции; все эти сведения представить в Комендатуру.

6. **Сбор оружия и амуниции, а также взрывчатых веществ и прочих военных принадлежностей.** Все вышеуказанные предметы немедленно сдать в ближайшие войсковые единицы. Где таковых нет, сдать Районному Управлению, а сведения обо всем этом представить Комендатуре.

7. **Сбор всей радиоаппаратуры.** Все радио и телефоноапараты сдаются старостам на хранение. Они об этом представляют сведения в Районное Управление, а Районное Управление о каждом селе с обозначением количества и наименования представляет в Комендатуру.

- ж) фінансовий інспектор;
- з) інспектор освіти;
- і) інспектор здравоохранення;
- к) адмінвідділ;
- л) начальник пожежної інспекції;
- м) відділ тваринництва та ветеринарії;
- н) відділ соціального забезпечення;
- о) інспектор торгівлі та професій;
- п) відділ харчування у містах;
- р) відділ будівництва шляхів та транспорту.

3. Затвердження старост. У всіх селах, містечках і містах призначити старост з людей політично благонадійних, які ні в чому поганому не були замішані та можуть цілком справитись з покладеною на них роботою.

4. Списки старост. Райуправа складає список старост за такою формою: назва місця роботи, прізвище, ім'я та по батькові, вік, професія, чим займається в сучасний момент. Одноразово на кожного старосту складається характеристика. Райуправа все це передає в комендатуру.

5. Організація української поліції. Голова райуправи організовує по району українську поліцію. По кожному селу складається список поліції, скільки і хто саме озброєні, скільки амуніції, всі ці відомості доставити в комендатуру.

6. Збір зброї, амуніції, а також вибухових речовин та інших військових приналежностей. Всі вищезазначені предмети негайно здати в найближчі німецькі військові одиниці. Де таких нема, то здати райуправі, а відомості про все це подати в комендатуру.

7. Збір всієї радіоапаратури. Всі радіо і телефоноапарати здаються старостам на збереження. Вони ж про це подають відомості в райуправу, а райуправа подає в комендатуру за кожне село з зазначенням кількості та назви.

8. Список всіх індустріальних і професійних підприємств, фабрик та заводів складається за формою: місто та вулиця, назва, скільки робітників працювало раніш і скільки тепер, скільки випускалось продукції раніш і скільки тепер, працює чи ні, а коли ні, то по якій причині.

9. Список шкіл. В комендатуру подати список наявних в районі шкіл з зазначенням місця, де знаходиться, яка саме школа та на кілька класів.

Всі школи повинні бути відремонтовані. Наказ про відкриття шкіл буде виданий через комендатуру.

10. Список учителів. В комендатуру подати список всіх учителів району (місце проживання, прізвище, ім'я та по батькові, вік, національність, а також характеристику на кожного вчителя).

11. Список всіх церков. В комендатуру подати список всіх церков з зазначенням місця, де знаходиться кожна з них.

12. Список священників. В комендатуру подати список всіх священників та прислужного персоналу в церквах з зазначенням місця проживання, прізвище, ім'я та по батькові, вік, національність, а також про них характеристики.

13. Взяти на облік всі склади та збірні пункти, а також всі наявні запаси

матеріалів і продуктів з зазначенням місця, де знаходяться та кількості їх. Відомості подати в комендатуру.

14. Всі запаси вугілля знаходяться в розпорядженні комендатури. Відомості про це подати в комендатуру з зазначення[м] кількості та місця їх знаходження.

15. Взяти на облік коней та візників на випадок потреби невеликих робіт для комендатури.

16. Відкрити лікарні, клініки, аптеки, лазні та інші санустанови. Подати список всіх наявних в районі лікарів з зазначенням їх прізвищ, ім'я, по батькові, віку, національності, освіти, спеціальності та про кожного подати характеристику.

17. Боротьба з жидами:

- 1) всіх жидів негайно зняти з роботи по всіх установах та підприємствах;
- 2) негайно закрити всі жидівські підприємства та магазини;
- 3) зареєструвати всіх жидів (список подати в комендатуру);
- 4) після реєстрації всі жидівські сім'ї, чоловіків, жінок та дітей під охороною української поліції привести до м. Чернігова для призначення на роботу.

18. Реєстрація безробітних. Список передати в комендатуру. Всіх безробітних посилати на уборки, благоустрій міста й сіл та ремонтування шляхів.

19. Облік німецьких могил. Голова райуправи бере всі німецькі могили на облік з чітким зазначенням села, кількості їх, написів на хрестах, а також подати в комендатуру план, де вони знаходяться. Райуправа і старости відповідають за цілість і належний стан могил.

20. Про повернення розкраденого майна. Голова району та старости провадять збір пограбованого і розкраденого майна та капіталу. Вони складають списки повернутого майна та передають відомості в комендатуру. Про всіх осіб, які не бажають повернути зазначеного майна, подати відомості в комендатуру.

21. Ціни і зарплати. Зарплата залишається до розпорядження по старому, а також ціни на продукти по попереднім твердим цінам. За виконання цього відповідають голова райуправи та старости (див. преїскурант).

22. Реєстрація воєннопонених. Відпущені воєннопонені реєструються у старости. Староста має список, в якому робить помітку про щотижневу реєстрацію.

23. Організація ЗАГСу. В кожному селі відкрити ЗАГС з обов'язками:

- 1) запис народжених;
- 2) запис померлих;
- 3) список та облік населення.

Райуправа зобов'язана доставити відомості в цифрах всього населення району з розподілом на німців, українців, росіян та інш.

24. Збір старого придатного будматеріалу. Райуправа і старости проводять збір всього придатного будматеріалу. Ці матеріали складаються на складських пунктах по сортах. Складають списки і дають відомості в комендатуру з зазначенням місця знаходження, кількості і сорту.

25. Облік і відомості найважливіших актів та інвентаря рос. установ. Райуправа і старости відповідають за збереження їх та дають відомості про це в комендатуру.

26. Відкриття магазинів та профустанов. Відкриття магазинів та професійних майстерень дозволяється лише через комендатуру.

27. Об'яви, накази та плакати повинні друкуватись німецькою, українською та російською мовами. Перед опублікуванням вони повинні бути перевірені комендатурою.

28. Установи. На всіх установах і підприємствах повинні бути вивішені вивіски німецькою та українською мовами. На всіх заїздах і виїздах сіл встановити дошки з написом назви села німецькою та українською мовами.

29. Всі відомості подаються в комендатуру німецькою та українською мовами.

30. Нічне ходіння. Райуправа і старости суворо повинні стежити за нічним ходінням (забороняється ходити з 17 до 6 годин ранку).

31. Збір гуми. Всі запаси гуми (автоколісні покришки, газові маски і інше) збираються і звозяться до районного міста. Відомості про наслідки збору даються в комендатуру.

32. Команда на районах. До місцевої комендатури Чернігова належать слідуєчі райони:

1. Березна
2. Бровари
3. Холми
4. Добрянкa
5. Городня
6. Корюківка
7. Козелець
8. Куликівка
9. Любеч
10. М. Коцюбинськ (Козел)
11. Мена
12. Олишівка
13. Остер
14. Ріпки
15. Сосниця
16. Щорс (Сновськ)
17. Чернігів
18. Тупичів
19. Вишня-Дубечня.

Голова району і старости несуть відповідальність за порядок і спокій, а також за найскоріше встановлення господарства. Усі підприємства необхідно в найближчому часі пустити в експлуатацію.

33. Політичне питання. Для того, щоб військові збитки якнайскоріше возмістити, необхідно прикласти всіх зусиль на благоустрій та ремонт по районах. Тому то нема саме часу займатись політикою, і організація всіляких партій і політичних союзів забороняється.

34. Передача усіх зазначених в цьому наказі списків проводиться на наступному засіданні райуправи в місцевій комендатурі.

35. Комуністів, які займали відповідальні пости, негайно заарештувати і відомості подати в комендатуру.

36. Боротьба з партизанами. Коли де-небудь з'являться партизани, необхідно українській поліції за допомогою населення їх зловити. Про неможливість зловити негайно подати відомості про це в комендатуру. В кровних інтересах Українського народу і для спокою країни надається всім право знищувати партизанів.

37. Благоустрій. Всі села та міста привести в благоустроений вигляд, полагодити вулиці й будинки, відремонтувати паркани, розібрати зруйновані будинки та убрати провода, що валяються.

38. Коли хто з відпущених воєннополонених буде замічений в участі з партизанами, то з того села всі воєннополонені будуть негайно відправлені у воєнтабір.

39. На час війни суворо забороняються танці. Театр і концерти дозволяються. П'єси та музика жидівських, та більшовицьких письменників і композиторів до вистав забороняється.

Міський комендант*

Держархів Чернігівської області, ф. Р-3001, оп. 1, спр. 6, арк. 24–25 зв. Копія. Друк. прим.

№ 696

15 грудня 1941 р. Могилів. – Рішення префекта Могилівського повіту Губернаторства Трансністрії д-ра Іоана Беляну про призначення з 1 жовтня 1941 р. інженера-агронома, ліценціату Яського університету Елаша Андрея на посаду начальника канцелярії Управління сільського господарства Могилівського повіту

DECIZIUNE No. 558

Noi, Lct. Colonel Dr. Ioan Băleanu, Prefectul județului Moghilev,

Având în vedere cererea D-lui Elaș Andrei, Inginer Agronom din comuna Dondoșani, județul Soroca, înregistrată la No. 558, prin care solicită postul de Agronom la Serviciul Agricol județean Moghilev.

În virtutea drepturilor ce ni se acordă prin ordonanța Guvernământului Transnistriei No. 8 din 1941

DECIDEM:

Art. I. D-l Elaș Andrei, licențiat în științe agricole de la Universitatea din Iași, se numește pe data de 1 Octombrie 1941 în funcțiune de Șef al cancelariei la Serviciul Agricol din Moghilev.

Art. II. Copie de pe prezenta deciziune se va înainta Guvernământului Transnistriei spre confirmare.

Data astăzi, 15 Decembrie 1941

PREFECT Lct. Colonel

(ilizibil)

* Підпис відсутній.

Переклад

РІШЕННЯ № 558

Ми, підполковник д-р Іоан Беяну, префект повіту Могилів, Беручи до уваги заяву пана Елаша Андрея, інженера-агронома комуни Дондошань, повіт Сорока, зареєстровану за № 558, у якій він просить надати йому посаду агронома в управлінні сільського господарства Могилівського повіту.

На підставі прав, що нам надаються постановою Губернаторства Трансністрії № 8 від 1941 року,

УХВАЛЮЄМО:

Ст. I. Пан Елаш Андрей, ліценціат сільськогосподарських наук Яського університету, призначається з 1 жовтня 1941 року на посаду начальника канцелярії управління сільського господарства Могилева.

Ст. II. Копію цього рішення буде направлено Губернаторству Трансністрії для затвердження.

Сьогоднішня дата, 15 грудня 1941 року

Префект, підполковник

[підпис]

Держархів Вінницької області, ф. Р-2966, оп. 2, спр. 124, арк. 2. Засвідчена копія. Машинопис. Мова румунська.

№ 697

27 грудня 1941 р. Чернігів. – 3 протоколу засідання Чернігівської міської управи про розгляд штатного розпису Чернігівської міської управи на 1942 рік

[...] СЛУХАЛИ:

[...]

2. Доповідь завідувача фінансового відділу за штатний розпис на 1942 рік:

1) По секретаріату на кінець року є в наявності 26 посад. Місячне утримання 12100 крб.

Доцільно скасувати посади: члена управи, доповідача коменданта, комірника та робітника склепу на загальну суму на місяць 2600 крб.

Отже з 26 посад залишиться 21 посада. Економії 2600 крб.

2) Зав. фінансового відділу:

Є посад на суму 6700 крб.

Доцільно скасувати посаду бухгалтера, залишити 10 посад на суму 6350 крб.

3) По торговельно-продовольчому відділу: є 14 посад на 6250 крб.

Доцільно скасувати: посади 2-х інспекторів, базарного убиральника, підсобного робітника та бухгалтера.

Залишиться 9 посад на 4360 крб. Економія становить 1950 крб.

4) Промисловий відділ:

Є 6 посад на суму 3500 крб.

Доцільно скасувати відділ.

При відділі благоустрою утворити посаду інженера для промисловості.
Таким чином скорочується 5 посад на 2900 крб.

5) Відділ зв'язку:

Є 13 посад на суму 4499 крб.

Доцільно перетворити відділ у групу зв'язку, приєднавши до відділу благоустрою.

Групу зв'язку утворити в кількості 3 посад: зав. групи, техніка та монтера.
Економія становить 2979 крб.

6) Відділ благоустрою:

Є 15 посад на суму 7850 крб.

Доцільно скоротити посади: агента по робсилі, зав. п/відділу мобілізації ресурсів, 4 посади робочих земельної групи; посаду секретаря-референта вважати за посаду референта зі ставкою 400 крб.; замість посади зав. п/відділу мобілізації ресурсів та 2-х інженерів-інспекторів утворити посади архітектора та 1 інженера-інспектора.

Штат відділу благоустрою разом з приєднаною до нього групою зв'язку та інженером по промисловості становитиме 14 осіб на суму 7976 крб.

Скорочується 20 посад та економія становить 7929 крб.

7) Адміністративний відділ:

Є 23 посади на суму 10800 крб.

Доцільно скоротити:

Зав. столу спец. реєстрації – 1

Картотекаря – 1

Інспекторів паспортного бюро – 3

Діловода адмінвідділу – 1

Помічника архіваріуса – 1

Діловода ЗАГСа – 1

Інспектора реєстрації підприємств – 1

Діловода нотаріального столу – 1

Замість посад зав. п/відділу ЗАГСа та зав. п/відділу реєстрації підприємств встановити посади зав. столу ЗАГСа та реєстратора підприємств зі ставками по 500 крб. замість 650 крб. на місяць.

Отже на 1942 рік було замість 23 посад на суму 10800 крб. тільки 13 посад на суму 6300 крб. Економія становить 4500 крб.

8) Правовий відділ перетворити на юридичне бюро при старостаті, при чому скоротити посади зав. бюро скарг, зав. бюро консультації та секретаря відділу.

Юридичне бюро утворити з таким штатом: зав. бюро, він же юрисконсульт, 3-х інспекторів, 2-х консультантів.

9) Житловий відділ:

Штат становить 51 чол. на суму 21800 крб. на місяць.

Доцільно скоротити посади:

Друкарки-секретаря, бухгалтера – 1, рахівника – 1, убиральниці – 1, референта по торговельних і промислових підприємствах – 1, інспекторів – 5, діловода мебльової секції – 1, інспекторів-оцінників – 2, техніків для обстеження – 1.

Отже скоротити 9 посад на суму 5550 крб. на місяць.

10) Відділ культури та освіти й архівне бюро:

В наявності є 14 посад на суму 6150 крб.

Доцільно скоротити посади: ст. інспектора – 1, секретаря-бухгалтера – 1, пом. інспектора мистецтв – 1, інспектора архіву, тимчасових робітників архіву – 2.

Скорочується 5 посад на 2300 крб.

11) Відділ охорони здоров'я:

Є 6 посад на 3100 крб.

Доцільно скоротити посаду секретаря та статистика-ревізора. Економія становить 800 крб.

12) Статистичне бюро:

В наявності є 14 посад на 6150 крб.

Можливо скоротити посади: секретаря – 1, картотекарів – 2, ст. статистика – 1 та технічного керівника – 1. Скорочується 5 посад на 2200 крб.

13) Транспортний відділ:

Є 5 посад на суму 1850 крб.

Можливо скоротити посаду конюха, залишити посаду кучера, замість посади рахівника утворити посаду бухгалтера.

14) Відділ праці:

Є 14 посад на суму 4050 крб.

Треба реорганізувати цей відділ та встановити такі посади:

Зав. відділу – 1 зі ставкою 900 крб.

Зав. біржі праці – 1 зі ставкою 650 крб.

Інспектор для орган. роб. – 1 зі ставкою 600 крб.

Інспектор праці 1 зі ставкою 600 крб.

Рахівник – 1 зі ставкою 450 крб.

Картотекарів – 10 зі ставкою по 400 крб.

Обліковців-реєстраторів – 3 зі ставкою по 350 крб.

Кур'єрів – 4 зі ставкою по 150 крб.

Убиральниця-опалювач – 1 зі ставкою 200 крб.

Разом 23 посади на суму 9050 крб.

УХВАЛИЛИ:

Штати міськуправи зі змінами та скороченням, що їх запропоновано фінансовим відділом, затвердити. [...]

Голова

N

Секретар

N

Держархів Чернігівської області, ф. Р-3001, оп. 1, спр. 9, арк. 3–6. Копія. Машинопис.

10 січня 1942 р. Краків. – Обіжник управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства з інструкцією щодо виготовлення та оформлення службових посвідчень для службовців усіх дистриктів Генерал-губернаторства

Zur Durchführung des Erlasses des Staatssekretärs der Regierung des Generalgouvernements vom 27. Nov.1941 wird bestimmt:

I. Zur Anforderung der Dienstaussweise bei der Staatsdruckerei in Warschau sind nur die Regierung (Personalamt) und die Gouverneure (Chef des Amtes, Personalamt) befugt.

Die Regierung (Staatssekretariat – Personalamt) fordert alle Dienstaussweise für die im Personalamt der Regierung geführten Dienstangehörigen an sowie ferner für die Dienstangehörigen, deren Dienststeinweisung, Versetzung und Entlassung gemäss § 6 der Durchführungsvorschrift vom 10.3.1941 zur Verordnung vom 8.5.1940 über die Berufung der Amtsträger und die Dienststeinweisung von Beamten, Angestellten und Arbeitern im Generalgouvernement den Hauptabteilungs- bzw. Amtsleitern durch den Staatssekretär übertragen worden ist. Die Hauptabteilungs- bzw. Amtsleiter fordern die von ihnen benötigte Anzahl von Dienstaussweisen bei dem Personalamt der Regierung an.

Die Gouverneure (Chef des Amtes, Personalamt) reichen dementsprechend der Staatsdruckerei in Warschau den Bedarf an Dienstaussweisen auch für die Kreis- und Stadthauptleute ein sowie für alle übrigen Dienstangehörigen ihres Distrikts, soweit deren Dienststeinweisung nicht gemäss § 6 der obengenannten Durchführungsvorschrift einem Hauptabteilungs- bzw. Amtsleiter der Regierung zusteht.

Die Kreis- und Stadthauptleute fordern die von ihnen benötigten Dienstaussweise bei den Gouverneuren (Chef des Amtes, Personalamt) an.

II. Für die Ausstellung der Dienstaussweise gilt folgendes:

1. Soweit es sich um deutsche Dienstangehörige handelt, sind die Regierung (Staatssekretariat, Leiter des Personalamtes bzw. Hauptabteilungs- und Amtsleiter soweit sie gemäss § 6 der obengenannten Durchführungsvorschrift zuständig sind sowie die Gouverneure allein befugt, Dienstaussweise auszustellen. Soweit daher von diesen Dienststellen die Befugnis zur Führung der Personalamt (Personalaktenführung) bzw. zur Ausstellung von Dienstaussweisen auf nachgeordnete Dienststellen weiter übertragen worden ist, z.B. vom Gouverneur auf den Kreis-(Stadt)hauptmann oder z.B. vom Leiter der Hauptabteilung Forsten auf den Leiter eines Forstaufsichtsamtes, bleibt in der Textierung auf dem Diensausweis ausstellende Behörde die erstberechtigte Dienststelle.

Der durch den Kreis- (Stadt)hauptmann ausgestellte Diensausweise ist somit mit folgender Unterschrift auszustellen:

Der Gouverneur des Distrikts X

Im Auftrag

Der Kreis-(Stadt)hauptmann in X

Der durch den Leiter des Arbeitsamtes ausgestellte Diensausweis muß folgende Unterschrift tragen:

Regierung des Generalgouvernements
Der Leiter der Hauptabteilung Forsten
Im Auftrag
Der Leiter des Forstaufsichtsamtes X.

Die genaue Befolgung dieser Richtlinien für die deutschen Dienstaussweise ist notwendig, da diese mit der Berechtigung zum Betreten und Verlassen des Generalgouvernements verbunden sind, und die Polizei- und Zollgrenzbehörden darauf hingewiesen werden, daß nur die von der Regierung oder den Gouverneuren ausgestellten Dienstaussweise zum Grenzübertritt berechtigen.

2. Soweit es sich um nichtdeutsche Dienstangehörige handelt, sind die Dienststellen, denen von der Regierung (Hauptabteilungs- oder Amtsleiter) oder den Gouverneuren die Befugnis zur Führung der Personalwirtschaft (Personalaktenführung) bzw. zur Ausstellung von Dienstaussweisen weiterübertragen worden ist, auch zur selbständigen Ausstellung im eigenen Namen berechtigt. Der Dienstaussweis für einen nichtdeutschen Angestellten des Kreis- (Stadt)hauptmannes in X. kann somit in derartigen Fällen mit der Unterschrift ausgestellt werden:

Der Kreis-(Stadt)hauptmann in X.
(i.V.oder i.A.)

Der Dienstaussweis eines nichtdeutschen Angestellten des Arbeitsamtes in X. kann mit der Unterschrift ausgestellt werden:

Der Leiter des Arbeitsamtes in X.
(i.V.oder i.A.)

III. Alle Dienstaussweise werden vor ihrer Ausgabe durch die Staatsdruckerei numeriert. Für die Verteilung der Dienstaussweise auf die auszustellenden Dienstbehörden gilt folgendes:

a) Es werden Dienstaussweise für deutsche Dienstangehörige vorläufig zugeteilt:

1. der Regierung	Nr.	1	-	9 999
2. den Distrikten:				
a) Distrikt Galizien	Nr.	10.000	-	11 999
b) Distrikt Krakau	Nr.	12.000	-	13 999
c) Distrikt Lublin	Nr.	14.000	-	14.999
d) Distrikt Radom	Nr.	15.000	-	15.999
e) Distrikt Warschau	Nr.	16.000	-	16.999

b) Dienstaussweise für nichtdeutsche Dienstangehörige

1. der Regierung	Nr.	1	-	24.999
2. den Distrikten:				
a) Distrikt Galizien	Nr.	25.000	-	27.999
b) Distrikt Krakau	Nr.	28.000	-	30.999
c) Distrikt Lublin	Nr.	31.000	-	32.999
d) Distrikt Radom	Nr.	33.000	-	35.999
e) Distrikt Warschau	Nr.	36.000	-	39.999

IV. Soweit Dienststellen, die nicht zum unmittelbaren Bereich der staatlichen Verwaltung gehören, öffentlich rechtlichen Charakter tragen und der Dienstaufsicht der Regierung oder der Gouverneure unterstehen (z.B. die Landwirtschaftliche Zentral-

stelle) für ihre Dienstangehörigen den neuen Dienstaussweis der Verwaltungsbehörden des Generalgouvernements ebenfalls einführen wollen, haben sie sich mit der für sie zuständigen Dienststelle der Regierung (Hauptabteilungs- oder Amtsleiter) oder dem zuständigen Gouverneur in Verbindung zu setzen. Dieser entscheidet darüber, ob die Dienstaussweise für diese Dienststellen ausgegeben werden können und teilt gegebenenfalls das erforderliche Kontingent an Dienstaussweisen zu.

Für die Ausstellung der Dienstaussweise für deutsche Dienstangehörige gilt auch in diesem Falle die unter II Ziff.1 getroffene Regelung.

Die Aufbewahrung der Dienstaussweise durch die ausstellenden Behörden hat mit der größten Sorgfalt unter Anwendung aller erforderlichen Sicherungsmaßnahmen zu erfolgen. Über die Ausgabe der Dienstaussweise sind Kontrolllisten zu führen, damit jede Möglichkeit einer mißbräuchlichen Benützung der Dienstaussweise ausgeschlossen ist.

gez. geschäftsführender Leiter v. Medem

Beglaubigt: Justizobersekretär

Переклад

Для виконання наказу державного секретаря уряду Генерал-губернаторства від 17 листопада 1941 р. було визначено:

I. Щодо замовлення службових посвідчень у державній друкарні у Кракові уповноважені лише уряд (Управління кадрів) та губернатори (голова Управління та Управління кадрів).

Уряд (державний секретаріат та Управління кадрів) замовляє всі службові посвідчення для службовців, що рахуються в Управлінні кадрів уряду, як і в подальшому для службовців, чий інструктаж, призначення та звільнення відповідно до § 6 розпорядження до виконання від 10.3.1941 щодо розпорядження від 8.5.1940 про призначення посадових осіб та інструктаж службовців, співробітників та робітників у Генерал-губернаторстві, переданий державним секретарем до керівників головних відділів і відомств. Керівники головних відділів і відомств замовляють необхідну їм кількість службових посвідчень в Управлінні кадрів уряду.

Губернатори (керівник Управління, Управління кадрів) подають до державної друкарні у Варшаві замовлення згідно з потребою у службових посвідченнях і для окружних та міських старост, так як і для всіх інших службовців їхнього дистрикту, якщо їхнє службове інструктування керівником головного відділу або відомства не підпадає під дію § 6 згаданого вище розпорядження до виконання.

Окружні та міські старости замовляють необхідні їм посвідчення у губернаторів (голови уряду – канцелярії, Управління кадрів).

II. Щодо виготовлення службових посвідчень має силу таке:

1. Якщо йдеться про німецьких службовців, уряд (державний секретаріат, керівник Управління кадрів чи керівники головних відділів або відомств), то вони згідно з § 6 згаданого вище розпорядження до виконання уповноважені робити службові посвідчення, так само як і губернатори, що також мають право одноосібно вирішувати це питання. Тому якщо цими службами уповноваження щодо ведення особових справ, як відповідно виготовлення службових посвідчень, було далі передане підлеглим службам, наприклад, від губернатора – окружним

чи міським старостам або, наприклад, від керівника головного відділу лісів – керівникові лісової інспекції, то щодо написання тексту на службовому посвідченні вища службова інстанція залишається першим правомочним органом.

Службові посвідчення, що виготовлені через окружних чи міських старост, робляться з таким підписом:

Губернатор дистрикту Х
За дорученням
Окружний староста (міський староста) Х

Службові посвідчення, що виготовлені через керівника відомства з питань праці, мають такий підпис:

Уряд Генерал-губернаторства
Керівник Головного відділу лісів
За дорученням
Керівник лісової інспекції Х

Точне слідування цим вказівкам для службових посвідчень німецьких працівників є необхідним, тому що це пов'язано з посвідченням щодо прибуття і від'їзду з Генерал-губернаторства, і при цьому органам поліції та митної служби було вказано, що лише посвідчення, виготовлені урядом або губернаторами, дають право на перетин кордону.

2. Якщо йдеться про службовців ненімецького походження, служби, яким урядом (державним секретаріатом, керівниками головних відділів або відомств) чи губернаторами було передане право на ведення особових справ і відповідно виготовлення службових посвідчень, також уповноважені щодо самостійного їхнього виготовлення від їхнього імені. Службове посвідчення для службовця ненімецького походження при окружному або міському старості, таким чином, може бути виготовлене у такому разі із підписом:

Окружний староста (міський староста) у Х.
виконуючий обов'язок (за дорученням).

Службове посвідчення службовця ненімецького походження відомства з питань праці може бути виготовлене із підписом:

Керівник відомства з питань праці в Х.
виконуючий обов'язок (за дорученням).

III. Усі службові посвідчення перед їхнім виданням нумеруються державною типографією. Щодо розподілу для представлених службових установ діє таке:

а) службові посвідчення для німецьких службовців розподіляються:

1. Урядові	№	1	-	9 999
2. Дистриктам				
а) Дистрикт "Галичина"	№	10.000	-	11 999
б) Дистрикт "Краків"	№	12.000	-	13 999
в) Дистрикт "Люблін"	№	14.000	-	14.999
г) Дистрикт "Радам"	№	15.000	-	15.999
д) Дистрикт "Варшава"	№	16.000	-	16.999

б) Службові посвідчення для службовців ненімецького походження:

1. Урядові	№	1	-	24 999
------------	---	---	---	--------

2. Дистриктам

а) Дистрикт “Галичина”	№	25.000	-	27 999
б) Дистрикт “Краків”	№	28.000	-	30 999
в) Дистрикт “Люблін”	№	31.000	-	32.999
г) Дистрикт “Радам”	№	33.000		35.999
д) Дистрикт “Варшава”	№	36.000	-	39.999

IV. Якщо інстанції, що безпосередньо не належать до сфери державного управління, мають державний юридичний статус та підпорядковуються державному контролю уряду або губернаторів (наприклад, Центральна служба сільського господарства), також хочуть запровадити для своїх службовців нове посвідчення адміністративної установи Генерал-губернаторства, вони мають звернутися до відповідної урядової служби (керівника головного відділу або відомства) або до відповідного губернатора. Він вирішує щодо того, чи можна видавати посвідчення для цих установ у даному випадку та виділяє необхідну квоту на службові посвідчення.

При виготовленні службових посвідчень для німецьких службовців у даному випадку також діє положення, наведене у підпункті 1 пункту II [даного документа].

Зберігання службових посвідчень органами, що їх видають, має здійснюватися з великою ретельністю за умов здійснення всіх необхідних заходів безпеки. Щодо видачі службових посвідчень слід вести контрольні списки, щоб цим виключити жодну можливість незаконного використання службових посвідчень.

Підп[исав] виконавчий керівник фон Медем

Засвідчено: старший секретар юстиції

[підпис]

Держархів Львівської області, ф. Р-35, оп. 2, спр. 115, арк. 5–6. Засвідчена копія. Машинопис. Мова німецька.

№ 699

10 січня 1942 р. Чернівці. – Із списку директоратів Губернаторства Буковина із зазначенням кількості телефонів у приміщеннях уряду Буковини

[...]	
Cabinetul D-lui General Guvernator	6
Cabinetul D-lui Secretar General	2
Secretariatul General	
Serviciul Coordonării	1
Presa și Propaganda	1
Serv. Economatului	1
Serv. Conteciosului	1
Oficiul Statistic	1
Misiunea Germană	1
Insp. Gl ad-tiv	1

Directoratul Af. Ad-tive	7
Directoratul Româнизării	5
Directoratul Agriculturii	3
Directoratul Insp. Silvică	2
Directoratul Culturii	3
Directoratul Sanitar	4
Biroul De Informație	2
Serv. Sanitar județean	1
Subinspectoratul P. P.	1
Centrala telefonică	1
Poarta	1
Intendența	1
Locuința intendantului	1
[...]	

Переклад

[...]	
Кабінет Генерал-губернатора	6
Кабінет генерального секретаря	2
Генеральний секретаріат	
Узгоджувальна служба	1
Служба преси і пропаганди	1
Служба економату	1
Юридична служба	1
Служба статистики	1
Німецька місія	1
Генеральний адміністративний інспекторат	1
Директорат внутрішніх справ	7
Директорат румунізації	5
Директорат сільського господарства	3
Директорат лісового господарства	2
Директорат культури	3
Директорат охорони здоров'я	4
Інформаційний відділ	2
Повітова санітарна служба	1
Підінспекторат П.П.	1
Центральна телефонна станція	1
Варта	1
Інтендантська служба	1
Помешкання інтенданта	1
[...]	

Держархів Чернівецької області, ф. Р-307, оп. 1, спр. 3029, арк. 1. Копія. Друк. прим. Мова румунська.

1 лютого 1942 р. Мелітополь. – Протокол № 5 засідання радників Мелітопольської міської управи про звільнення N від виконання обов'язків старости міської управи і призначення на цю посаду N

ПРИСУТСТВОВАЛИ: Староста Горуправи г. N
Зам. старости г. N,
Советники управи гг. N, N, N.

ПРИГЛАШЕННЫЕ: Зав. торг. пром. отд. г. N, зав. отд. культуры г. N, городской врач г. N, зав. налоговым отд. г. N, зав. финотделом г. N, городской инженер N, инженер торг. пром. отдела г. N, директор райбанка г. N, начальник “Горстроя” г. N, зав. зеленхозом г. N, директор “Водосвета” г. N, зав. жилподотделом г. N, начальник горполиции г. N, секретарь горуправы г. N.

1. “Об освобождении господина N от исполнения обязанностей старосты городской управи”.

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Руководствуясь указанием фельдкомендатуры, а также учитывая заявление, сделанное господином N на данном заседании,

ОСВОБОДИТЬ господина N от исполнения обязанностей старосты Мелітопольской городской управи с 1 февраля 1942 года.

2. На основании указаний фельдкомендатуры, утвердить старостой Мелітопольской городской управи г. N с 1 февраля 1942 года.

3. Утвердить заместителем старосты городской управи профессора господина N с 1 февраля 1942 года, с освобождением его от обязанностей заведующего отделом городского хозяйства управи.

4. Господина N ввести в состав советников управи, с назначением на должность заведующего отделом городского хозяйства с 1 февраля 1942 года.

5. Премировать господина N за проведенную им работу в размере полутора-месячного оклада заработной платы, по должности старосты городской управи.

[...]* староста городской управи [підпис]

Заместитель старосты [підпис]

Советники горуправы [підпис]

[підпис]

[підпис]

C подлинным верно: секретарь горуправы [підпис]

Держархів Запорізької області, ф. Р-3061, оп. 1, спр. 5, арк. 12. Оригінал. Машинопис.

* Не прочитано.

№ 701

4 лютого 1942 р. Львів. – Циркуляр керівника Управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства до всіх відділів та служб щодо надання відомостей про потребу в додаткових посвідченнях для службовців ненімецького походження у зв’язку із втратою чинності посвідчень старого зразка

An die Abteilungen und Ämter im Hause
die Kreishauptleute im Distrikt Galizien
die Abteilung Finanzen (mit der Bitte um Weiterleitung
an die Finanzinspektoren)
die Bewirtschaftungsstelle für Kohle
die Druckerei und Lithographische Anstalt
die Gewerbliche Wirtschaft
die Landwirtschaftliche Zentralstelle
den Pressechef
die Emissionsbank
den Sender Lemberg (Funkhaus)
das Hauptzollamt
die Reichskreditanstalt
die Generaldirektion der Monopole

Betr.: Ausweise für nichtdeutsche Beschäftigte.

Dem Distrikt Galizien sind vorläufig nur 3000 Stück Dienstausweise für nichtdeutsche Gefolgschaftmitglieder zugewiesen worden. Da diese Zahl bei weitem nicht ausgereicht, eine Übersicht aber zunächst beim Personalamt nicht besteht, bitte ich mir umgehend zahlenmäßig die benötigte Anzahl von Personalausweisen aufzugeben, damit eine Nachforderung sofort erfolgen kann.

Ich weise bei dieser Gelegenheit nochmals darauf hin, dass mit Wirkung vom 31.3.1942 die alten Personalausweise ihre Gültigkeit verlieren.

gez. Bösecke
Beglaubigt: Sekretärin

Переклад

Усім керівникам відділів і служб,
окружним старостам у дистрикті “Галичина”,
відділу фінансів (з проханням подальшої передачі
фінансовим інспекторам),
службі вугільного господарства,
[службам] друкарні та літографії,
[службі] промислового господарства,
центральної службі сільського господарства,
керівникові відділу преси,
емісійному банкові,

радіостанції Львова,
Головному митному управлінню,
Імперській кредитній установі,
Генеральній дирекції щодо монополії

Стосовно посвідчення особи для співробітників ненімецького походження.

Дистриктові “Галичина” було надано поки що лише 3000 примірників службових посвідчень для службовців ненімців. Позаяк ця кількість є недостатньою, а загального переліку в Управлінні кадрів поки немає, я прошу терміново надати мені цифри необхідної кількості [службових] посвідчень особи для того, щоб можна було швидко задовольнити відповідну додаткову потребу [у посвідченнях].

При цьому я ще раз вказую у цьому випадку на те, що із настанням 31.03.1942 старі посвідчення особистості втрачають чинність.

Підп[исав] Бьозеке

Засвідчено: секретарка

[підпис]

Держархів Львівської області, ф. Р-35, оп. 2, спр. 115, арк. 9. Засвідчена копія. Машинопис. Мова німецька.

№ 702

10 лютого 1942 р. Львів. – Вказівки керівника Управління при губернаторові дистрикту “Галичина” д-ра Лозакера усім керівникам структур дистрикту щодо поведження у разі звинувачення службовця у кримінальному правопорушенні, зокрема, щодо втручання у процес розгляду справи, використання керівниками службового становища у разі звинувачення їхнього підлеглого та отримання свідчень у ході розслідування

An alle Abteilungsleiter und Amtsleiter sowie an die Kreishauptleute
und an den Stadthauptmann, Lemberg.

Betr.: Kriminelle Verfehlungen von Gefolgschaftsmitgliedern.

Es besteht Veranlassung, auf folgendes hinzuweisen:

1. Wenn gegen ein Gefolgschaftsmitglied der Verdacht krimineller Verfehlungen besteht und die Untersuchung bereits in den Händen der Staatsanwaltschaft bzw. der Kriminalpolizei liegt, ist es keinesfalls angängig, daß sich der Dienstvorgesetzte des Gefolgschaftsmitgliedes in den Gang des Untersuchungsverfahrens einzuschalten versucht, z. B. indem er die Polizei ersucht, den Beschuldigten im Beisein des Dienstvorgesetzten zu verhören. Es bleibt dem Behördenleiter selbstverständlich unbenommen, sich bei der Untersuchungsbehörde Auskunft über den Stand der Untersuchung zu holen, wie er auch jederzeit das Recht, in gewissen Fällen – z. B. bei Verfehlungen im Rahmen des Dienstes – sogar die Pflicht hat, den Tatbestand zunächst amtsintern zu untersuchen.

2. Völlig abwegig ist es, wenn ein Dienstvorgesetzter einem unter dem Verdacht krimineller Verfehlung stehenden Gefolgschaftsmitglied eine “eidesstattliche Erklärung”

abverlangt. Abgesehen davon, daß nicht alle Behörden zur Abnahme von “eidesstattlichen Versicherungen” zuständig sind, wird die Darstellung des Beschuldigten nicht dadurch beweiskräftiger, daß sie unter dem Zwang der Versicherung an Eidesstatt erfolgt.

gez. Dr. Losacker

Beglaubigt: Angestellte

Переклад

Усім керівникам відділів і керівникам служб,
окоужним старостам та старості м. Львова

Стосовно кримінальних правопорушень службовців і співробітників.

Існує привід вказати на таке:

1. Якщо щодо представника кола службовців і співробітників існує підозра у скоєнні ним кримінального правопорушення та розслідування перебуває у державній прокуратурі або у кримінальній поліції, в жодному разі не допустимо, щоб начальник службовця намагався втрутитися у процес розслідування, наприклад, тим, що він звертається до поліції з клопотанням допитувати підозрюваного у присутності начальника.

Зрозуміло, що начальникові дозволяється отримати довідку з органів, що ведуть розслідування, про стан розслідування, також він завжди має право, в окремих випадках – наприклад, у разі порушення у межах служби – навіть обов’язок спочатку дослідити фактичний склад правопорушення у межах внутрішнього службового розслідування.

2. Цілом помилково, якщо керівник вимагає у посадовця, що перебуває під підозрою у здійсненні кримінального правопорушення, свідчень, рівноцінних свідченням, даним під присягою. Не кажучи про те, що не всі офіційні державні установи уповноважені щодо зняття свідчень, рівноцінних таким, що дані під присягою, внаслідок чого свідчення звинувачуваного не стають більш доказовими, ніж це здійснюється під примусовим тиском щодо свідчення під присягою.

Підп[исав] д-р Лозакер

Засвідчено: службовець

[підпис]

Держархів Львівської області, ф. Р-35, оп. 2, спр. 185, арк. 1. Засвідчена копія. Машинопис. Мова німецька.

№ 703

19 лютого 1942 р. Рівне. – Постанова про врегулювання умов оплати праці та роботи для всіх українських службовців, які працюють у німецьких установах, видана райхскомісаром України Еріхом Кохом

§ 1. Район дії

1. Обсяг: для всіх областей, що зайняті цивільною владою райхскомісара на Україні.

2. Особисто: для всіх місцевих співробітників України, що з 21 червня 1941 року підлягають райхскомісару.

3. Спеціалістам: Для всіх установ та німецьких військових частин включно, служб управління та постачання і для установ, що працюють для цивільної влади або військового командування, поскільки умови праці і оплати не урегульовані спеціальним розпорядженням (групування зарплати по діяльності).

Службовці по виконуваній ними роботі розподіляються на 8 груп.

Зарахування окремих службовців до цих груп проводиться в залежності від його роботи (в більшості).

Приклади наведені для уникнення сумніву.

Ці приклади наведені для правильного зарахування службовців, що працюють в установах, які тут не зазначені.

§ 2. По роду дії до першої групи належать:

Наукові та технічні службовці, що закінчили вищу освіту, як і рівноцінні наукові, технічні, торговельні та інші робітники, що проявили себе в окремих високоякісній роботі і займають керівні посади.

Приклади: керівники українських управлінь при обласному комісарі, бургомістри великих міст (з населенням більш як 20 000), головні лікарі, обласні лікарі, обласні ветеринарні лікарі, головні аптекарі, обласні аптекарі, керівники наукових та дослідних інститутів, керівники великих підприємств та підприємств постачання, керівники великих дослідних установ, керівники великих лікарень, лікарі-спеціалісти, інспектори лісництва, керівники вищих технічних спеціальних шкіл, головні інженери і головні агрономи, начальники центральних об'єднань, керівники союзів харчових та господарських установ, керівники об'єднаних трестів і керуючі справами об'єднаних контор.

По роду дії до другої групи належать:

Наукові та технічні службовці, що закінчили вищу освіту і що займають відповідальні посади, також і рівноцінні технічні, торговельні і інші службовці з відповідальною діяльністю.

Приклади: керівники більш великих відділів в окружних управах, районно-ві шефи більш крупних районів, бургомістри середніх міст, керівники міських харчових установ, лікарі, ветеринари, зубні лікарі з вищою освітою, завідувачі аптекоуправліннями, завідувачі аптечними базами, завідувачі більш великими зразковими аптеками і керівники фінансових відділів з вищою освітою при обласних комісарах, фінансові інспектори з вищою освітою, завідувачі більш дрібними дослідними установами, учбовий персонал (педагоги) і референти учбових і дослідних установ і підприємств, керівники ветеринарних баз, меліоратори та землеміри другого класу на керівних посадах, учителі технічних спеціальних шкіл з спеціальною освітою, керівники більш великих будівельних установ, дипломні інженери на більш високих посадах (головні інженери), хіміки з вищою освітою, керівники окружних будівельних установ, керівники технічних спеціальних шкіл, головні агрономи, керівники справами об'єднаних контор та союзів харчової промисловості, головні лісничі, керівники відділів при великих біржах праці.

По роду дії до третьої групи належать:

Наукові та технічні службовці з закінченою вищою освітою на місцях.

Службовці бюро бухгалтерії, кас, службовці на особливо відповідальних посадах, технічні службовці з закінченою технічною середньою освітою, з досвідом багатьох років практичної роботи і з особливо відповідальною важкою роботою, також і рівноцінні робітники з відповідальною роботою.

Технічні службовці з закінченою середньою освітою, як і службовці із закінченою вищою освітою, що мають завдяки освіті гарні спеціальні знання і завдяки організаційним здібностям володіють мистецтвом своєї спеціальності і тому стоять вище четвертої групи діяльності.

Приклади: референти, перекладачі, районні шефи, бургомістри невеликих міст (менше 10 000 населення), наукові асистенти, допоміжні референти в учбових та дослідних інститутах, керівники фінансових відділів при обласних комісарах, фінансові інспектори, обласні ревізори, керівники більших відділів сільсько-господарських банків, інспектори більш великих суднобудівельних майстерень, завідувачі аптек, аптечні асистенти, зубні лікарі [...] землеміри першого класу, полевимірювачі, учителі технічних спеціальних шкіл, оцінщики лісу, керуючі рибними установами, керівники обласних підприємств, старші агрономи, старші інженери, керівники значно більших окружних об'єднань, керівники великих дослідних станцій, завідувачі відділами середніх бірж праці, керівники українських бірж праці, лісничі на більших посадах.

По роду дії до четвертої групи належать:

Службовці бюро бухгалтерії, кас та других внутрішніх та зовнішніх служб з самостійною роботою на місцях особливого значення.

Керівники реєстратури великих установ. Технічні службовці з закінченою середньою освітою, що мають багаторічний стаж по спеціальності, а також рівноцінна робоча сила з відповідною роботою.

Приклади: перекладачі, касири, старші бухгалтери, бухгалтери, ревізори, фельдшери, ветеринарні фельдшери на більш високих посадах, зоотехніки на більш високих посадах, аптечні асистенти, зубні техніки.

Перевірені землеміри, керівники більш великих ставкових господарств, завідувачі базами, фінансові інспектори, лісничі, керівники невеликих відділів сільськогосподарських банків, морські капітани, керівники будівель з багаторічним досвідом і спеціальними знаннями на великих будівлях на особливо відповідальній роботі, суднобудівельні інспектори, інженери, агрономи, керівники окружних об'єднаних більш значних пунктів, керівники дослідних станцій, керівники відділів бірж праці.

По роду дії до п'ятої групи належать:

1. Службовці з більш спеціальними знаннями по внутрішній та зовнішній службі (необхідно більш докладніше знання законів, наказів управлінь та інших постанов, що стосуються їх роботи).

2. Реєстратори з ґрунтовними спеціальними знаннями (необхідні більш докладні знання в справах установ для дальнішого ведення та поширення реєстратури).

3. Начальники канцелярій зі штатом по меншій мірі п'ять чоловік.
4. Бухгалтери зі спеціальною торговельною та банковою освітою, коли вони ведуть меморіальний журнал, або головну книгу.
5. Технічні службовці з закінченою середньою освітою.
6. Технічні службовці з основною спеціальною освітою, як лаборанти і аналогічні спеціалісти.
7. Майстри машин на роботах особливого призначення.
8. Майстри на заводах.
9. Завідувачі крамницями та склепами.
10. Службовці на роботах, що дорівнюються параграфам 1–9.

Приклади: перекладачі розмовної мови, медсестри, акушерки, старший медичний технічний персонал, асистенти та лаборанти, ветеринарні фельдшери, зоотехніки, землеміри, техніки з середньою освітою або ґрунтовними знаннями своєї справи, електромайстри, електропроводчики (меліоратори, службовці), агенти по збору податків, керівники машинобудівельними установами, капітани, керівники відповідальних робіт на великих будівлях, майстри водочерпалок, сільськогосподарські управителі, бухгалтери і керівники на біржах праці.

По роду дії до шостої групи належать:

1. Службовці на роботі, що вимагає напруженої розумової праці, як то складання паперів по завданнях, облік окремих карток, розноска по бухгалтерських книжках, облік рахунків, розробка документів, бухгалтерська, редакційна переписка на німецькій мові, відповідальна коректура таких паперів.
2. Стенографісти, стенографістки, що вірно записують під важку диктовку і ті, що протягом 5 хвилин можуть записати 150 складів, як і ті, що можуть вірно друкувати на німецькій, українській та польській мовах.
3. Технічні службовці і креслярі з важкою роботою, як наприклад, виготовлення простих планів за певними вказівками або даним по цих вказівках та виготовлення технічних розрахунків, виготовлення креслюноків по ескізах і перероблення креслюноків на другий масштаб.
4. Службовці-контролери електричних установ.
5. Майстри машин.
6. Службовці, робота яких може бути дорівнена до 1–5 пунктів.

Приклади: секретарі, рахівні робітники, управителі будинками, шофери з сільськогосподарською освітою, допоміжні посередники на біржах праці, медичні сестри та сестри шпиталів, санітари, медичний і зуболікарський допоміжний персонал, ветеринарно-санітарний персонал, контролери м'яса, землеміри, техніки з нижчою освітою, вартові, контролери на шлюзах, вуличні вартові, виховательки дитячих садків, сестри дитячих ясель, капітани пароплавів, завідувачі землеробства, завідувачі крамницями або склепами, керівники будівель і керівники звичайних об'єднаних пунктів.

По роду дії до сьомої групи належать:

1. Службовці, що виконують звичайну роботу в бюро реєстратури, касах, бухгалтери канцелярій і подібних їм роботах.
- Приклади: архівна робота, робота в бібліотеках, проведення запису всього

денного листування в журналах (вхідні та вихідні журнали), картотекарі, облік контрольних листів, документів, статистичних записів, виписки канцелярського приладдя, переписчики стандартних паперів (наприклад, однотипні посвідчення, донесення, нагадування та читання чистових паперів).

Відповідна діяльність по зовнішній службі.

2. Службовці бухгалтерії і розрахункових машин.

3. Стенографи та стенографістки.

4. Технічні службовці, що виконують звичайну роботу, як то: проводять звичайні розрахунки, доглядають технічні устаткування, проводять звичайні хімічні аналізи, бактеріологічні роботи та інші їм подібні роботи.

5. Службовці, що виконують звичайні розрахункові роботи в наукових інститутах і знають чотири правила арифметики.

6. Службовці, робота яких може бути дорівнена до 1–5 параграфів.

Приклади: завідувачі будинками, браковщики м'яса без спеціальної освіти, помічники землемірів, вартові при шлюзах, вуличні вартові, санітарки, шофери, машиністи.

По роду дії до восьмої групи належать:

1. Службовці, що виконують технічну роботу в канцелярії реєстратури, касах, бухгалтерії, бюро та інших внутрішніх службах (як, наприклад, в архіві, бібліотеці). Складання звичайних списків, допоміжна робота при відправці пошти (написи рукою чи на машинці або зняття копії стенограм німецькою, українською, російською або польською мовами) і відповідні робітники зовнішньої служби.

2. Технічні службовці, що виконують механічну роботу найпростішого виду, виготовлення креслунків простого вигляду, технічне масове розмноження креслунків на ротаторі, не складні вирахування по основних розрахункових таблицях.

3. Службовці при торгівлях.

4. Службовці, роботу яких можна дорівнювати до пункту 1–2.

Приклади: гінці, хатні домробітниці, аптечні помічники (провізори), санітари, постійні робітники, опалювачі, конюхи.

§ 3. Порядок оплати

1. Основні ставки.

1. Група	щомісячно	одержує	1200 крб.
2. “	“	“	950 крб.
3. “	“	“	750 крб.
4. “	“	“	600 крб.
5. “	“	“	480 крб.
6. “	“	“	400 крб.
7. “	“	“	340 крб.
8. “	“	“	280 крб.

Жиди одержують 80% основної ставки.

2. Робочий час.

Ставки, що передбачені § 3, 1, а також § 4 розраховані для регулярного тижневого робочого часу, тобто 48 годин.

На випадок роботи до 54 годин на тиждень – доплата не проводиться. Коли ж робота перевищує 54 години і вимушена керівниками, то така робота оплачується за кожну годину з розрахунку 1/200 місячної зарплати.

Нічна робота, робота у неділю та дні свят.

Нічна робота, робота у неділю та в дні свят розглядається як надурочна робота в тому разі, коли вся робота в цілому перевищує 54 години на тиждень. Окрема доплата за роботу у неділю, в дні свят та нічну роботу не виплачується.

§ 4

Надбавки за якісне виконання. (Додатково за знання німецької мови).

1. Основні ставки, що затверджені § 3 можуть бути підвищені в залежності від здібності та досягнень, досвіду, політичної благодійності та гарної поведінки, а також і в залежності від стажу службовців. Також ставки можуть бути і зменшені.

Про підвищення повідомляється відповідному німецькому вищому керівництву (генеральному комісару або обласному комісару).

Зарплата може підвищуватись поступово, але не вище 50% основної зарплати. Поодинокі підвищення не повинно перевищувати 10% основної зарплати. Перше підвищення може бути не раніше як через 4 тижня після прийняття на роботу.

Подальше підвищення можливе лише в розмірі 10% і не раніше 3-х місяців після попереднього підвищення.

В окремих випадках підвищення можливо і раніш 3-х місяців.

Для підвищення ставки зверх норми необхідна згода відповідного генерального комісара. Коли, під час надання чинності цьому розпорядженню, зарплата перевищує шкалу, але не більш як на 150% основної, то зниження не проводиться в тому разі, коли зарплата даного робітника повинна бути підвищена на ту ж різницю.

Питання про зниження зарплати розв'язується в даному разі відповідною вищою владою (генеральним комісаром, обласним комісаром або біржею праці).

При перевірці цього питання необхідно додержуватися цих правил. Жиди підвищення не одержують.

2. Керівники сільськогосподарських установ, ремісничих і харчових та сільськогосподарських підприємств можуть, крім основної зарплати та доплати, брати участь при розподілі та одержанні сільськогосподарської продукції.

Натуральне заохочування може бути при перевищенні нормальної кількості продукції. Вартість натурального заохочування не повинна перевищувати 50% основної зарплати.

Працевдатним службовцям та керівникам будівель можна видавати одnorазову премію до 25% основної ставки при умові надзвичайно гарних досягнень в роботі підвладних робітників під час будівництва, не дивлячись на видану їм раніш надбавку.

Про натуральну премію і премію за роботу необхідно довести до відома, в письмовій формі до вищої німецької влади.

3. Поскільки є службовці, що не працюють, як дольметшери (перекладачі) і

посередники з німецької мови, цим службовцям припускається додаткова доплата за знання німецької мови в такому порядку:

а) коли є можливість взаємного розуміння, то виплачується 5% поверх зарплати;

б) коли знають мову усно і письмово, а також спеціальні вирази в широкому розумінні – 15%;

в) за повне знання німецької мови усно і письмово – 25%.

§ 5. Вищі ставки

Надвишки на ставки, що затверджені § 3, 4 можливі лише з дозволу райх-скомісара, відділу праці в основних випадках.

Хто без цього дозволу припустить, пообіцяє або буде брати чи вимагати більш високої ставки, той буде покараним в'язницею або грошовим штрафом.

Генеральний комісар для деяких управлінських або ремісничих відділів [може] встановлювати більш низькі ставки. Коли це приймає більш великі розміри, то необхідно про це доповісти райхскомісару.

§ 6

Старостам в селах та секретарям дозволяється зарплатня в такому розмірі:

	Староста:	Секретар:
В селах більш великого значення (350 чол. населення)	250	200
В середніх селах (з населенням від 200 до 250 чоловік)	200	160
В дрібних селах (населення 200 чол.)	150	120

§ 7

Виплати по відрядженню, роз'їздам, денні та добові.

Коли службовці, що виконують службові справи за завданням керівників, знаходяться поза місцем свого постійного мешкання і місцем праці, їм повинні бути сплачені всі видатки по відрядженню.

Допускається слідуєча оплата денних та добових:

	Денний (в крб.)	Добовий (в крб.)
	1–3, 4–5, 6–8	1–3, 4–5, 6–8
Подорож по Україні	32, 24, 16	16, 12, 8
Подорож по губернаторству чи в Німеччині	60, 45, 30	40, 30, 20
Коли службове відрядження не займає повний день, то денна сума складає:		
Понад 6–8 годин	– 0,3 повного окладу	
Понад 8–12	– 0,5	
Понад 12	– повний оклад.	

Коли в один день проводиться декілька службових поїздок, то кожна поїздка оплачується окремо.

Коли під час службових поїздок робітнику надається повне утримання та ночівлю, то він одержує одну третю денної суми, але не нічні.

Оплата податків по відрядженню

Оплата за відрядження не оподатковується.

§ 8. Відпустки

Кожний службовець має право щороку користуватися відпусткою при умові, що він проробив у даній установі протягом одного року.

Як правило, відпустка надається на 6 робочих днів.

Службовцям, що по умовах своєї роботи потребують додаткової відпустки, остання може бути надана лише з дозволу обласного комісара на 6 днів.

В основному ж відпустки не надаються.

Жиди відпустки не одержують.

Під час відпустки, заробляти на стороні не дозволяється, оскільки це вже не відпустка. Хто не виконує цієї постанови, тому не буде сплачено відпускних грошей; а коли такі вже виплачені, вони підлягають поверненню.

§ 9. Виплата зарплати на випадок хвороби

На випадок, коли хвороба службовця продовжується до 4 тижнів, зарплата йому виплачується в тому разі, коли він не звільнений.

§ 10. Звільнення

Про звільнення з роботи службовець та роботодавець обопільно попереджують один одного за 14 днів.

§ 11. Надання чинності

Ця постанова набирає чинності з 1 квітня 1942 року.

Розпорядження щодо урегулювання питань зарплати та праці набирає чинності з 25.09.1941 року, а різні постанови та декрети, що суперечать даній постанові, гублять чинність з цього ж часу.

м. Рівне

Райхкомісар України КОХ

Держархів Запорізької області, ф. Р-1433, оп. 1, спр. 250, арк. 5–7. Копія. Друк. прим.

№ 704

Лютий 1942 р. Чернівці. – Список державних установ, які підпорядковуються Директорату адміністративних справ у Чернівцях

[...]

Nr. crt.	Instituția	Ziua și ora inspectării	Observațiuni
1	Prefectura județului Cernăuți		
2	Primăria Municipiului Cernăuți		
3	Pretura plășii Cernăuți		
4	Inspectoratul Regional de Poliție Cernăuți		
5	Chestura de Poliție Cernăuți		
6	Inspectoratul Regional Jandarmi Cernăuți		
7	Legiunea de Jandarmi Cernăuți		

Переклад

[...]

№ з/п	Установа	День та час інспекції	Примітки
1.	Префектура Чернівецького повіту		
2.	Примарія Чернівецького муніципалітету		
3.	Претура Чернівецької волості		
4.	Окружний інспекторат поліції м. Чернівці		
5.	Квестура поліції м. Чернівці		
6.	Окружний інспекторат жандармерії		
7.	Жандармський легіон м. Чернівці		

Держархів Чернівецької області, ф. Р-307, оп. 1, спр. 821, арк. 5. Копія. Друк. прим. Мова румунська.

№ 705

17 березня 1942 р. Хортиця. – Лист шефа Хортинської райуправи N посаднику с. Лукашеве про підпорядкування та обов'язки допоміжної поліції

Вспомогательная полиция находится под ведомством райхскомиссара, местная власть принадлежит посаднику и наравне с ним начальнику местной вспомогательной полиции, если таковое находится в селе.

Главные задачи вспомогательной полиции: следить за порядком в селе, особенно преследовать коммунистические и преступнические элементы; следить за выполнением приказов и распоряжений посадников, районного шефа и окружного комиссара, следить за ценами и проверять годность поступающих в продажу продуктов питания; устройство и охрана помещений гражданских тюрем, а также охрана помещений военнопленных; следить за чистотой и порядком на улицах и дворах.

Кроме начальника полиции, посадника, районного шефа, окружной комиссар имеет право непосредственно давать указание вспомогательной полиции.

Все приказы вышеуказанных лиц должны беспрекословно выполняться, хотя бы этим приказом были бы направлены против близких родственников полиции. Воинские части только тогда имеют право давать распоряжение вспомогательной полиции, когда грозит опасность и вспомогательная полиция может быть вызвана на подкрепление воинским частям. За благосостояние вспомогательной полиции отвечает посадник и районный шеф.

Командование ведется на украинском языке, в немецких селах на немецком.

Вспомогательная полиция разделяется на группы. В громаде, где больше 5 человек, один из них является групповодом, если больше 12 человек, то назначается два групповода.

Рядовой работник вспомогательной полиции имеет право носить оружие и

пять патронов. Если в некоторых селах вспомогательная полиция не имеет в достаточном количестве оружия, то об этом следует заявить окружному комиссару. На право ношения оружия каждый работник вспомогательной полиции должен иметь удостоверение.

На каждого работника вспомогательной полиции посадник должен вести личное дело.

Зарплата вспомогательной полиции следующая:

Рядовой – 150 рублей в месяц;

Групповод – 250 рублей в месяц;

Начальник – 400 рублей в месяц.

Семейные получают доплату: бездетные – 100 рублей в месяц, с детьми – 150 рублей.

Жалование выплачивается ежемесячно через посадника.

Хортицкая полиция получает зарплату в райуправе.

Питание предоставляется работникам вспомогательной полиции бесплатно по установленным нормам.

Члены семьи снабжаются наравне с семьями рабочих и служащих остальных учреждений.

Если работник вспомогательной полиции не справляется со своими обязанностями, делает прогулы или принимает участие в грабежах и разбоях, то об этом немедленно следует доложить окружному комиссару.

Поведение работника вспомогательной полиции должно быть безупречное.

Он может быть наказан только через районного шефа или окружного комиссара.

Распоряжение о наказании заносится в личное дело работника.

На селах вместо питания выплачиваются деньги; месячный оклад – 180 рублей.

Шеф райуправы

Н

Держархів Запорізької області, ф. Р-1636, оп. 1, спр. 1, арк. 39, 43. Копія. Машинопис.

№ 706

20 березня 1942 р. Чернігів. – Наказ № 57 по Чернігівській міській управі про звільнення з посади начальника адміністративного відділу N за службове недбальство

1. За недбайливе ставлення до своїх обов'язків начальника адміністративного відділу п. N, внаслідок чого були виписані картки-довідки дванадцяти жидам, які не проживають у м. Чернігові, та за подачу цих карток без своєї перевірки мені на підпис – п. N з цього числа з роботи звільнити.

2. На посаду начальника адміністративного відділу міської управи призначаю п. N, якому наказую протягом одного дня прийняти всі справи відділу.

3. Всім працівникам міської управи наказую в подальшій роботі суворо перевіряти документацію та листування.

Голова міської управи

N

Згідно: Зав. канцелярії

N

Держархів Чернігівської області, ф. Р-3001, оп. 1, спр. 19, арк. 4. Копія. Машинопис.

№ 707

20 березня 1942 р. Чернігів. – Наказ № 58 по Чернігівській міській управі про раціональне використання робочого часу

З метою як найраціональнішого використання робочого часу співробітниками міської управи наказую:

1. Всім завідувачам відділів о 8 год. 30 хв. подавати мені через відповідального секретаря план своєї роботи на поточний день.

2. В кожному відділі з цього часу завести журнал явки на роботу. Кожний співробітник своєю рукою відмічає в журналі час явки на роботу (години та хвилини) і розписується.

Для контролю відміток про явку на роботу в кожному відділі виділити особу, яка відповідає за правильність відміток. О 8 год. 15 хв. журнали подавати через зав. канцелярії мені для перевірки.

3. Категорично забороняю займатися у службовий час особистими справами.

Особи, які не виконують цього наказу, притягатимуться до відповідальності аж до зняття з роботи.

Голова міської управи

N

Згідно: Зав. канцелярії

N

Держархів Чернігівської області, ф. Р-3001, оп. 1, спр. 19, арк. 5. Копія. Машинопис.

№ 708

26 березня 1942 р. Чернігів. – Наказ № 67 по Чернігівській міській управі про оголошення подяки завідувачу міського відділу культури та освіти N за проявлену ініціативу щодо організації збереження пам'яток старовини

За проявлену ініціативу щодо організації заходів по збереженню пам'яток старовини, за організацію чіткого методичного керівництва учнями м. Чернігова, за повсякденне живе керівництво школами, бібліотекою, архівом – завідувачеві міського відділу культури та освіти професорові п. N оголошую подяку.

З 15 березня 1942 р. професорові N виплачувати утримання по 1000 крб. на місяць.

Голова міської управи N
Згідно: Зав. канцелярії N

Держархів Чернігівської області, ф. Р-3001, оп. 1, спр. 19, арк. 7. Копія. Машинопис.

№ 709

15 квітня 1942 р. – 3 Тимчасової постанови про працю Надзвичайної комісії для порядкування земельного питання в Україні щодо регламентації ведення громадських господарств у 1942 році

[...]

3. Правління

1. Громадське господарство заступає його керівник. Його покликують і відкликують німецький районний керівник сільського господарства (крайсландвірт). Якщо немає такого виразного іменування, то обов'язки і права такого керівника має останньо назначений німецькою владою управитель колгоспу.

2. Керівник громадсько-господарського підприємства має в межах німецького законоположення про нагляд і вказівки адміністративну повноважність. Він кермує господарством згідно з напрямками та приписами, які дало йому німецьке управління, і за це він відповідає.

3. Він має право видавати членам громадського господарства в межах підприємства накази, як також накладати кари.

4. Керівник дбає про правильне книговедення та рахівництво. Для цього послуговується він рахівниками та іншими допоміжними силами (писарями).

5. Керівник відповідає за правильне господарювання. Він настановляє надзорні сили, наприклад, завідувачів господарством, складами (комірників), завідуючих фермами і польоводів та встановлює їх обов'язки та права. [...]

Підписав: др. Шіллер

Держархів Запорізької області, ф. Р-1483, оп. 1, спр. 1, арк. 74 і зв. Копія. Друк. прим.

№ 710

17 квітня 1942 р. Мелітополь. – 3 протоколу засідання радників Мелітопольської міської управи про преміювання окремих працівників міської управи

[...] 3. О премировании отдельных работников горуправы.

ПОСТАНОВИЛИ:

а) За весьма удовлетворительное выполнение плана по доходам за I квартал – премировать работников налогового отдела:

1. Налогового агента – г. N – 250 рублей.

2.	–“–	г. N – 250 рублей.
3.	–“–	г. N – 250 рублей.
4.	–“–	г. N – 250 рублей.
5.	Бухгалтера –	г. N – 500 рублей.
6.	Счетовода –	г. N – 250 рублей.
7.	Канторщика –	г. N – 250 рублей.
8.	Канторщицу –	г. N – 250 рублей.
9.	–“–	г. N – 250 рублей.
10.	–“–	г. N – 200 рублей.

б) За восстановление хлебозавода и доброкачественность выпускаемой за- водом продукции (печеный хлеб) премировать месячным окладом заработной платы директора завода г. N, кладовщика N и пекарей-бригадиров N и N.

в) За участие в работе бюджетов и налоговой компенсации горуправы пре- мировать директора госбанка г. N суммой 1000 рублей.

Староста городской управы

N

Секретарь городской управы

N

Держархів Запорізької області, ф. Р-3061, оп. 1, спр. 5, арк. 28. Оригінал. Машинопис.

№ 711

20 квітня 1942 р. – Лист-прохання службовців сільської міліції с. Левковець до претора Шпиківського району щодо умов роботи та заборгованості по зарплатні

Состав штата нашей сельской милиции зарегистрирован, установлен и утвержден жандармским управлением и мы уже работаем на данной работе более 9 месяцев, дежуриим по ночам, ходим темными ночами в глубокой грязи по улицам, если только где заметив проникаемый через окна комнатный свет ламп, предупреждаем селян, дабы таковой закрывали, преследуя всякие подозрения и стараемся пресекать всякие ненормальности, противоречащие господству и, таким образом выполняя все постановления правительства, стараемся всегда быть на страже государства, но все-таки, несмотря на то, с государственной стороны мы со своей работой себя чувствуем как безоценочными по следующим предполагаемым основаниям: за последние пять месяцев нашей службы мы ничего не получили: ни денег, ни хлеба, мы работаем на трудодни по заявлению старосты та нам деньги не полагаются, а хлеб выдать, согласно ранее полученного распоряжения райпрефектуры, запрещается.

До получения распоряжения о прекращении всякой выдачи хлеба мы не успели получить заработанный полагавшийся нам хлеб в то время, а за настоящих последних 5 месяцев в то время не было что и говорить старосте, таким образом, мы с семьями не обеспечены ни продуктами, ни деньгами, а все ж таки одежда, особенно сапоги, рвутся, каковых нет за что починить. Другими работами заняться, которые нас могли б обеспечить, мы не свободны, так как связаны с государственной работой.

На основании изложенного просим г-на претора удовлетворить нашу просьбу обеспечить нас хлебом за проработанное время.

Апреля [...] * дня 1942 года.

Просители: [три підписи]

Резолюція: В будущем после утверждения бюджета префектурой бук[...] выплачивать жалованье.

Держархів Вінницької області, ф. Р-1417, оп. 5, спр. 2, арк. 412 зв. Оригінал.

№ 712

23 квітня 1942 р. Львів. – Попередній штатний розпис та службовий порядок Управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства із розподілом обов’язків та вказівками щодо прийняття на роботу та оформлення службових документів

Leiter	Assessor Dr Rolf Siegl (Dikt. Z. I)
Stenotypistin des Leiters	Angest. Margarete Steimle
Leiter der Geschäftsstelle	Angest. Heinrich Fuchs (Dikt. Z. IIa) Überwachung des gesamten bürotechnischen Betriebes und des täglichen Geschäftsverkehrs des Personalamts, Überwachung der Registratur und büromässige Behandlung der Geheimsachen.
Registratur	Max Brenner, – Führung der Personalakten Rudolf Hofmann, – Führung der Personalakten, Beschriftung derselben Czeslaus Hain, – Karteiführer der allgemeinen Registratur
Sachbearbeiter für Einstellungen	Herr von Triulzi, (Dikt. Z. IIb) Behandlung und Entscheidung sämtlicher Bewerbungsvorgänge
Stenotypistin	Angest. Trudl Stelz
Sachbesreiber für: Abt. Innere Verwaltung	

* *День не зазначений.*

Finanzen	
Justiz	
Arbeit	
Personalamt	
Kreishauptmannschaften:	Angest. Otte (Dikt. Z. IIIa)
Rawa-Ruska	
Stryj	
Kolomen	
Tarnopol	
Stadthauptmann Lemberg	
Stenotypistin	Angestellte Dahlmann
Sachbearbeiter für:	
Abt. Wirtschaft	
Wissenschaft u. Unterr.	
Bauwesen	
Präsidialamt	
Amt für Preisüberwachung	
Kreishauptmannschaften:	Angestellte Haas (Dikt. Z. IIIb)
Lemberg-Land	
Zloczow	
Drohobycz	
Stanislau	
Czortkow	
Stenotypistin	Angestellte [Schewer]
Sachbearbeiter für:	
Abt. Ernährung u. Landwirtschaft	
Propaganda	
Forsten	
Amt für Raumordnung	
Archivamt	
Kreishauptmannschaften	Angest. Lowass (Dikt. Z. IIIc)
Kamionka-Strumilowa	
Brzezany	
Sambor	
Kalush	
Sachbearbeiterin für:	
Ausweise, Essenmarken,	Angest. Frl. von Gebhardi
Bezugscheine, Urlaubsscheine	(Dikt. Z. IVa)
Karteiführung	
Mitarbeiterin	Angestellte Tak0

Sachbearbeiterin für
UK-Anträge

Angest. Frau Zehdnicker (Dikt. Z. Vb)
Gleichzeitig aushilfsweise als
Stenotyp. für Leiter tätig

Sachbearbeiterin für:
Einstufungen für RD

Angestellte Rudolf (Dikt. Z. Va)

Sachbearbeiterin für
Einstufungen für nicht-RD

Angest. Frau Düsenberg (Dikt. Z. Vb)

Sämtliche Eingänge sind dem Leiter sofort vorzulegen. Soweit Eingänge mit einem roten A versehen sind, sind die bisher erwachsenen Akten unverzüglich vorzulegen. Soweit Eingänge vom Leiter mit einem roten R versehen sind, haben die Sachbearbeiter die Angelegenheit so weit vorzubereiten, dass sie bei einer möglichst baldigen Rücksprache geklärt werden können.

Alle anderen Eingänge sind vom Büroleiter nach Anschluß der Akten an die Sachbearbeiter zu verteilen. Auf eine möglichst baldige Erledigung ist besonders Wert zu legen. Zur Unterschrift sind dem Leiter sämtliche Schreiben an Dienststellen der Regierung vorzulegen. Ferner alle diejenigen Schreiben, die grundsätzlicher Bedeutung sind. Vor der Einstellung von Bewerben ist der Bewerbungsvorgang dem Leiter zuzuleiten. Einberufungsschreiben sind ebenfalls vom Leiter zu unterzeichnen.

Nach allgemeiner Behördengeflogenheit unterbleibt der deutsche Gruss "Heil Hitler" in dienstlichen Schreiben. Er ist lediglich in denjenigen Schreiben zu verwenden, in denen eine persönliche Anrede benutzt wird.

Sämtliche Beamte und Angestellte – letztere ohne Rücksicht darauf, ob sie abgeordnet oder neu eingestellt sind – die sich zum Dienstantritt melden, sind an den Sachbearbeiter für Einstellungen zu verweisen und dem Leiter vorzustellen. Vor der Entscheidung über eine Einstellung soll der Sachbearbeiter für Einstellungen mit den übrigen Sachbearbeitern Rücksprache nehmen. Ein Schriftverkehr ist dabei jedoch zu vermeiden.

gez. Dr. Siegl
Beglaubigt: Angestellte

Переклад

Керівник

Ассесор д-р Рольф Зігль
(Dikt. Z. I*)

Стенографістка
керівника

служ[бовець] Маргарет Штаймле

Керівник
канцелярії

служ[бовець] Генріх Фукс (Dikt. Z. IIa)
Нагляд за загальною канцелярською діяльністю та щоденним службовим листуванням

* Тут і далі "Dikt. Z." (Diktatzeichen) – шифр відправника/одержувача документа у службовому листуванні.

Управління кадрів, нагляд за реєстратурою та відповідним канцелярським поводженням з таємною документацією.

Регістратура	Макс Бреннер, Ведення особових справ Рудольф Гофманн, Ведення особових справ, їх візування Чеслав Гайн, Відповідальний за ведення картотеки загальної реєстратури
Відповідальний виконавець щодо зарахування на роботу	Пан фон Тріульці (Dikt. Z. IIb) Розгляд та вирішення всіх заяв щодо прийняття на роботу
Стенографістка	Службовець Трудль Штельц
Відповідальний службовець за: Відділ внутрішнього управління Фінанси Правосуддя Праця Управління кадрів	
Округи Рава-Руська Стрий Коломия Тернопіль	Служ[бовець] Отте (Dikt. Z IIIa)
Староста м. Львова	
Стенографістка	Служ[бовець] Дальманн
Відповідальний виконавець за: Відділ "Господарство" Наука та викладання Будівнича справа Прес-служба Відомство контролю за цінами	
Округи: Львівська округа Золочів Дрогобич Станіслав Чортків	Служ[бовець] Гаас (Dikt. Z. IIIb)
Стенографістка	Служ[бовець] [Шевер]

Відповідальний виконавець за:

Відділ продовольства та сільського господарства

Пропаганда

Ліси

Землеустрій

Архівне відомство

Округи

Кам'янка-Бузька

Бережани

Самбір

Калуш

Служ[бовець] Ловасс (Dikt. Z. IIIc)

Відповідальний виконавець за:

посвідчення, продовольчі талони,
талони на товари, оформлення
відпустки, облік

Служ[бовець] фройляйн фон Гебхарді
(Dikt. Z. IVa)

Співробітниця

Служ[бовець] Так

Відповідальний виконавець за
заяви щодо бронювання
незамінних спеціалістів

Служ[бовець] фрау Цеднікер
(Dikt. Z. IVb)

Одночасно задіяна тимчасово
як стенографістка керівника

Відповідальний виконавець
за зарахування до окремих
категорій імперських німців

Служ[бовець] Рудольф (Dikt. Z. Va)

Відповідальний виконавець за
зарахування до окремих категорій
неімперських німців

Служ[бовець] фрау Дюзенберг
(Dikt. Z. Vb)

Усі надходження [документів] одразу подавати керівникові. Якщо надходження позначені червоною літерою "А", документи подавати негайно. Якщо надходження від керівника позначені червоною літерою "Р", то відповідальні виконавці мають готувати справи доти, доки їх не можна буде розглянути при найближчому можливому обговоренні.

Усі інші надходження розподіляються керівником бюро після передання документів відповідним виконавцям. Особливо значущим є якнайшвидше виконання. Листи до урядових службових інстанцій мають бути подані на підпис керівникові. У подальшому [подавати на підпис керівникові] всі ті листи, що мають принципове значення. Перед прийняттям на роботу заява має бути підписана керівником.

За загальноприйнятою традицією німецьке привітання "Хайль Гітлер" опускається у службовому листуванні. Воно використовується лише у тих листах, де застосовується особисте звернення.

Усі посадові особи і співробітники – останні, незважаючи на те, чи направ-

лені вони сюди або щойно прийняті – які з'являються для зарахування на посаду, мають бути рекомендовані виконавцю, відповідальному за прийом на роботу, та представлені керівникові. Перед прийняттям на роботу проконсультуватися з іншими виконавцями. При цьому листування слід уникати.

Підп[исав] Др. Зігль

Засвідчено: службовець

[підпис]

Держархів Львівської області, ф. Р-35, оп. 1, спр. 4, арк. 1–4. Засвідчена копія. Машинопис. Мова німецька.

№ 713

4 травня 1942 р. Вінниця. – Наказ № 41 Вінницької міської управи про затвердження структури управи та негайне опрацювання начальниками відділів штатних розписів та списків осіб, що призначаються на посади

§ 1

П. міським комісаром затверджена з 1 травня така організаційна структура Вінницької міської управи:

1. Головне Управління.
2. Загальний відділ.
3. Шкільно-культурний відділ.
4. Відділ міського господарства.
5. Житловий відділ.
6. Відділ торгівлі і постачання.
7. Відділ соціального забезпечення.
8. Медично-санітарний відділ.
9. Фінансовий відділ.

§ 2

З 5-го травня земельна група передається з загального відділу в відділ міського господарства.

§ 3

Будівельна контора з 5-го травня підпорядковується начальнику житлового відділу і існує як одна з частин житлового відділу на самостійному розрахунку.

§ 4

Ст. ветеринарний інспектор міста підпорядковується з 5/V начальнику медично-санітарного відділу і ветеринарна інспекція входить як складова частина до медично-санітарного відділу.

§ 5

Пашпортно-реєстраційний відділ з 5/V входить як паспортний підвідділ до загального відділу управи.

§ 6

Начальникам відділів керуючих директивою п. комісара щодо внутрішньої

структури та кількісного складу урядовців відділу, негайно розробити та подати на затвердження перелік посад та прізвища осіб, що призначаються на ці посади.

Староста міста, професор
Начальник загального відділу

[підпис]

[підпис]

Держархів Вінницької області, ф. Р-1312, оп. 1, спр. 2, арк. 9. Засвідчена копія.

№ 714

Травень 1942 р. Вінниця. – Штатний розпис Вінницької міської управи, запроваджений від 1 травня 1942 р.

3 1-го травня 1942 року

0. ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ	г) Господарча група (домоуправління)
1. Староста міста1	1. Наглядач будинку1
2. Заст. Старости1	2. Слюсар-водопроводчик1
	3. Прибиральниця4
	4. Двірник1
1. ЗАГАЛЬНИЙ ВІДДІЛ	5. Конюх1
1. Начальник відділу1	6. Швейцарів-охоронників3
а) Секретаріат	Разом по відділу34
1. Секретар-референт старости1	
2. Секретар приймальн.1	2. КУЛЬТУРНО-ШКІЛЬНИЙ ВІДДІЛ
3. Стенографістка1	1. Начальник відділу1
4. Секретар відділу1	2. Ст. інспектор культ-освіт.
5. Друкарка української мови.1	закладів1
6. Перекладачів6	3. Ст. інспектор-методист1
7. Друкарка німецької мови1	4. Інспектор1
8. Кур'єр1	5. Секретар-друкарка1
	Разом5
б) Нотаріальне бюро	3. ВІДДІЛ МІСЬКОГО ГОСПОДАР-
1. Зав. бюро1	СТВА
2. Секретар бюро1	1. Начальник відділу1
	2. Секретар1
	3. Друкарка1
	4. Кур'єр1
в) Пашпортно-реєстраційне бюро	а) Група комунальних підприємств
1. Завід. бюро.1	5. Ст. інженер1
2. Ст. пашпортіст1	6. Інженер1
3. Пашпортіст1	
4. Реєстратор по приписці1	
5. Реєстратор адресного бюро1	
6. Інспекторів2	

б) Група промислових підприємств	17. Завід. складом будівельних матеріалів.....1
7. Ст. інженер.....1	18. Ордерист..... <u>1</u>
8. Інженер.....1	Разом по відділу.....35
в) Земельна група	5. ВІДДІЛ ТОРГІВЛІ І ПОСТАЧАННЯ
9. Міський землемір.....1	1. Начальник відділу.....1
10. Технік-геодезист.....1	2. Ст. інспектор.....1
11. Землевпорядник.....1	3. Інспекторів.....2
12. Кресляр-архіваріус геодезичного сховища.....1	4. Референт.....1
г) Група благоустрію	5. Плановик-статистик.....1
13. Завід. групою.....1	6. Секретар-перекладач..... <u>1</u>
14. Інспектор благоустр.....1	Разом по відділу.....7
15. Інженер-шляховик.....1	6. ВІДДІЛ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
16. Технік-шляховик.....1	1. Начальник відділу.....1
17. Ст. садовод.....1	2. Інспектор пенсій.....1
д) Група бухгалтерії	3. Ст. бухгалтер.....1
18. Бухгалтер-економіст.....1	4. Бухгалтер-касир.....1
19. Бухгалтер..... <u>1</u>	5. Урядовець для доруч.....1
Разом по відділу.....19	6. Секретар-друкарка.....1
4. ЖИТЛОВИЙ ВІДДІЛ	7. Кур'єр-прибиральниця..... <u>1</u>
1. Начальник відділу.....1	Разом по відділу.....7
2. Заст. начальника.....1	7. МЕДИЧНО-САНІТАРНИЙ ВІДДІЛ
3. Юрист-консульт.....1	1. Начальник відділу.....1
5. Секретар-друкарка.....1	2. Інспектор лікувальних закладів...1
6. Кур'єр.....1	3. Санітарних інспекторів-лікарів...2
7. Прибиральниця.....1	4. Санітарн. фельдшерів.....2
а) Група бухгалтерії	5. Ст. ветеринарний інспектор міста.....1
8. Старший бухгалтер.....1	6. Секретар-друкарка..... <u>1</u>
9. Бухгалтер-економіст.....1	Разом по відділу.....8
10. Бухгалтер-розрахунків.....1	8.ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ
б) Група нерухомого майна	1. Начальник відділу.....1
11. Завід. групою.....1	2. Ст. інспектор-ревізор (зам. начальника.....1
12. Ст. техніків.....4	3. Секретар-друкарка.....1
13. Техніків.....10	4. Кур'єр-прибиральниця.....1
в) Група експлоатад	1. Бюджетний підвідділ
14. Завід. групою.....1	5. Завід. відділом.....1
15. Ст. техніків.....3	
16. Техніків.....4	

а) Бюджетна група	14. Інспекторів.....2
б. Ст. інспектор.....1	15. Пом. Інспекторів.....2
б) Бюджетна бухгалтерія	д) Неподаткові прибутки
7. Ст. бухгалтер.....1	16. Ст. інспектор.....1
8. Заст. ст. бухгалтер.....1	17. Інспектор.....1
9. Бухгалтер-контр.....1	18. Пом. інспектора.....1
10. Бухгалтерів.....2	19. Страхов.інспектор.....1
11. Бухгалтер-касир.....1	
в) Податковий підвідділ	е) Група рахівництва
12. Завідуючий.....1	20. Старш. інспектор.....1
	21. Бухгалтерів.....5
	Разом по відділу.....23
г) Група податков. прибутків	
13. Ст. інспектор.....1	Разом по відділах управи 145 осіб

Цей штатний розпис складено відповідно до затвердженого п. міським комісаром штату міської управи (лист міськ. комісара від. 1 акц. 320, від. 30/IV-1942 р.).

Начальник загального відділу

[підпис]

Держархів Вінницької області, ф. Р-1312, оп. 1, спр. 2, арк. 9. Засвідчена копія. Машинопис.

№ 715

6 червня 1942 р.* – 3 наказу райхсміністра у справах окупованих східних територій Альфреда Розенберга щодо вивчення службовцями райхскомісарів “Остланд” та “Україна” мов місцевого населення

[...]

Betr.: Erlernung der Landessprache.

1. Ein Erlass des Reichsministers für die besetzten Ostgebiete vom 26.3.1942 tritt hinsichtlich der Erlernung der Landessprache folgende Anordnung, die im Auszug wiedergegeben wird:

In den ehemals baltischen Staaten ist die Erlernung der dortigen Landessprachen durch die Mitglieder der deutschen Zivilverwaltung nicht erforderlich.

In Weissruthenien ist die Erlernung der weissruthenischen Sprache durch die Angehörigen der Zivilverwaltung erwünscht.

Im Reichskommissariat Ukraine wird es den dortigen Angehörigen der Zivilverwaltung zur Pflicht gemacht, die ukrainische Sprache zu erlernen.

Die russische Sprache soll in diesen Gebieten in keinem Fall gefördert werden.

* Дата публікації витягу з наказу у випуску № 3 бюлетеня “Розпорядження та повідомлення” Оперативного штабу райхслайтера Розенберга.

Betr.: Erlernung der Landessprache.

1. Ein Erlass des Reichsministers für die besetzten Ostgebiete vom 26.3.1942 trifft hinsichtlich der Erlernung der Landessprache folgende Anordnung, die im Auszug wiedergegeben wird:

In den ehemals baltischen Staaten ist die Erlernung der dortigen Landessprachen durch die Mitglieder der deutschen Zivilverwaltung nicht erforderlich.

In Weissruthenien ist die Erlernung der weissruthenischen Sprache durch die Angehörigen der Zivilverwaltung erwünscht.

Im Reichskommissariat Ukraine wird es den dortigen Angehörigen der Zivilverwaltung zur Pflicht gemacht, die ukrainische Sprache zu erlernen.

Die russische Sprache soll in diesen Gebieten in keinem Fall gefördert werden.

2. Die Arbeitsgruppen und Hauptarbeitsgruppen wollen diesen Erlass sinngemäss anwenden und ebenfalls einen regelmässigen Unterricht in den in Frage kommenden Fremdsprachen für ihre Mitarbeiter einrichten.

Wir bitten, uns zum 1.7.1942 von dem Erfolg dieser Sprachkurse zu unterrichten.

Berlin, den 1. Mai 1942

gez.: Dr. Z e i s s

2. Die Arbeitsgruppen und Hauptarbeitsgruppen wollen diesen Erlass sinngemäss anwenden und ebenfalls einen regelmässigen Unterricht in den in Frage kommenden Fremdsprachen für ihre Mitarbeiter einrichten.

Wir bitten, uns zum 1.7.1942 von dem Erfolg dieser Sprachkurse zu unterrichten.

Berlin, den 1. Mai 1942

gez.: Dr. Zeiss

Переклад

[...]

Щодо: Вивчення місцевої мови.

1. Наказ райхсміністра окупованих східних територій від 26.3.1942 видає таке розпорядження щодо вивчення місцевої мови, що подається [тут] у формі витягу:

У колишніх балтійських державах вивчення тамтешніх місцевих мов співробітниками німецької цивільної адміністрації не є необхідним.

У Білорусії вивчення білоруської мови службовцями цивільної адміністрації є бажаним.

У райхскомісаріаті "Україна" вивчення української мови вважається обов'язком тамтешніх службовців цивільної адміністрації.

Російська мова у цих областях у жодному разі не повинна мати підтримки.

2. Робочим групам та головним робочим групам* відповідно необхідно виконати цей наказ та організувати для своїх співробітників заняття з тих іноземних мов, про які говориться.

Ми просимо доповісти нам до 1.7.1942 про результати цих мовних курсів.

Берлін, 1 травня 1942 р.

Підп[исав]: д-р Цайсс**

ЦДАВО, ф. 3676, оп. 1, спр. 26а, арк. 41. Копія. Машинопис. Мова німецька.

№ 716

16 червня 1942 р. Львів. – Повідомлення Управління кадрів дистрикту "Галичина" Генерал-губернаторства про прийняття Гедвіг Платт на посаду канцелярського службовця при дистрикті "Галичина" із зазначенням ставки згідно з тарифною схемою оплати, а також відповідно до правових засад державної служби

[Fraulein] Hedwig Platt
[Frankfurt/Main], Gutleutstr. 11

[...]** BEWERBUNG

Nach Prüfung Ihrer Bewerbung werden Sie als Kontoristin beim Gouverneur

* Оперативного штабу райхсляйтера Розенберга.

** Підпис відсутній.

*** Тут і далі текст ушкоджений при підшивці документів у корінець справи.

des Distrikts Galizien [in] Lemberg eingestellt. Ihre Einstufung erfolgt voraussichtlich [...]Vergütungsgruppe IX = RM 178,16 der TO. A. Auf Ihr Dienstverhältnis finden die [...]mmungen] der allgemeinen Tarifordnung für Gefolgschaftsmitglieder im öffentlichen Dienst [(ATO)] nebst der dazugehörigen allgemeinen Dienstordnung, der Dienstordnung für Angestellte des Generalgouvernements und der Tarifordnung A für Gefolgschaftsmitglieder im öffentlichen Dienst [(...A)] Anwendung. Neben den Dienstbezügen wird bis auf weiteres ein steuerfreier Beschäftigungs[zuschuss] gewährt. Vom RM 168.

[...] Sie werden ersucht, sich am 10.7.1942 zum Dienstantritt im Personalamt beim Gouverneur des Distrikts Galizien, Lemberg, zu melden.

[Beim] Dienstantritt sind noch folgende Unterlagen vorzulegen:

[...] für volksdeutsche Bewerber aus den eingegliederten Ostgebieten: Eine Bescheinigung des [Bürgermeisters] oder Kreisleiters der NSDAP, dass Sie Volksdeutscher sind und am 26.10.1939 [...] ständigen Wohnsitz in den eingegliederten Ostgebieten gehabt haben. Von der Vorlage die- [...] Bescheinigung ist die Gewährung des Beschäftigungszuschusses abhängig.

Anliegend erhalten Sie den zur Einreise in das G.G. erforderlichen Passierschein. Auf Grund des Schreibens sind Sie gemäss R.E. Nr. 138/139 des Herrrn Reichswirtschaftsministers vom 17. [November] 1939 berechtigt, bei der Einreise in das Generalgouvernement bis zu RM 300. – [...] zu Zloty 600. – ohne besondere devisenrechtliche Genehmigung mit sich zu führen. Nach [...glichkeit] haben Sie sich im eigenen Interesse mit Zloty-Zahlungsmitteln zu versehen, die Sie [auf] Grund dieses Schreibens bei einer Reichsbankanstalt oder einer Devisenbank erwerben [können].

(Dienstsiegel)

(Dr. Siegl)

Переклад

[Фройляйн] Гедвіг Платт

[Франкфурт-на-Майні], Гутльойтштр. 11

[Щодо]: Заява

Після перевірки Вашої заяви Вас прийнято на роботу при Губернаторові дистрикту “Галичина” канцелярським службовцем. Надання Вам категорії здійснюватиметься ймовірно [відповідно] до ставки тарифної оплати праці IX = 178,16 райхсмарок Положення про тарифи А. Перебуваючи на посаді, Ви будете застосовувати [...] Загального положення про тарифи для службовців державних установ разом з відповідним статутом служби, статутом для службовців Генерал-губернаторства та Загальне положення про тарифи для службовців державних установ. Разом з окладом до подальшого розпорядження надаватиметься безплаткова субсидія від 168 райхсмарок.

[...] Вас просять з’явитися 10.7.1942 р. для зайняття посади в Управління

кадрів при губернаторі дистрикту “Галичина” у Львові. При зайнятті посади слід ще надати такі документи:

[...] для заявників-фольксдойче з приєднаних східних областей: свідчення [бургомістра] або крайсляйтера НСДАП, що Ви є фольксдойче та станом на 26.10.1939 постійно проживали у приєднаних східних областях. Надання субсидії пов'язано із поданням свідоцтва.

Додатково Ви отримуєте для приїзду до Генерал-губернаторства необхідний проїзний документ. На підставі цього листа Ви згідно з [наказом] райхсміністра економіки від 17 [...] 1939 № 138/139 при в'їзді до Генерал-губернаторства маєте право провезти із собою до 300 райхсмарок – [...], до 600 злотих – без особливого дозволу щодо валюти.

Якщо [...] Ви в особових інтересах будете змушені запастися злотими як засобом оплати, Ви зможете отримати їх на основі цього листа у імперській банківській установі або валютному банку.

(Місце службової печатки)

Д-р Зігль*

Держархів Львівської області, ф. Р-35, оп. 3, спр. 1, арк. 275. Копія. Машинопис. Мова німецька.

№ 717

26 червня 1942 р. Чернігів. – Порядок накладання покарань старостами районів (до старости Мало-Дівицького району)

Щоб підвищити авторитет старост районів і старост міст, що не підлягають районам, і щоб дати їм можливість тримати мешканців в порядку, поширюється вже видане право накладати покарання в такий спосіб, що старости районів і старости міст, які не підлягають районам, можуть загрожувати і накладати адміністративні покарання в розмірі до 5000 крб. або присуджувати до примусових робіт тривалістю до 4 тижнів. Звертається категоричну увагу на те, що покарання можуть накладатися за різні вчинки лише за дорученням німецьких установ на підставі виданих їми розпоряджень. Такими вчинками можуть вважатися, наприклад: неповне затемнення, перевищення цін, невиконання обов'язків щодо посвідок, неподання або подання невірних декларацій про податки, погано очищені тротуари і т. д. Старост, що вам підлегли, треба проінструктувати про те, що про подібні вчинки повинно повідомляти старосту району для накладання покарань. Староста району складає постанову про покарання за прикладеним зразком і пересилає її на виконання до належного старости. Староста приймає гроші і надсилає їх до районного старости. Штрафні гроші треба вносити до районних

* Підпис відсутній.

кас. Про призначені покарання треба вести в районних управліннях штрафний список за прикладним зразком.

Загрожування штрафами і їх переведення не стосується німців з німецької держави і природних німців. Вони підлягають штрафуванню через польову комендатуру.

Постанова про покарання не підлягає оскарженню. Замість грошового штрафу можна призначати в загальних інтересах людності примусову працю. Примусова праця застосовується також у випадку невнесення грошового штрафу. Вона виконується за допомогою і під доглядом допоміжної поліції. Списки про покарання треба приставляти до польової комендатури на додаткове затвердження під час кожної районної наради. До 20. VII. 42 р. треба приставити до польової комендатури точно і сумлінно грошовий звіт за накладені і взяті штрафні суми. Ще раз на те звертається увагу, що внесені штрафні суми вступають виключно до районних кас і не можуть бути обернуті на іншу мету.

За польового коменданта, радник військової управи

Держархів Чернігівської області, ф. Р-4211, оп. 1, спр. 1, арк. 20. Копія. Машинопис.

№ 718

30 червня 1942 р. Мелітополь. – 3 розпорядження фельдкомендатури № 44 про встановлення окладу районних керівників, міських старост і службовців української допоміжної поліції

В связи с проектом бюджета установлено, что оклады районных руководителей и городских старост в отдельных районах устанавливались различно.

Месячный оклад районных руководителей составляет 2000 рублей в месяц.

Оклад содержания городских старост определяется в зависимости от количества населения в подлежащих их ведению общинах.

Содержание составляет в общинах:

До 500 жителей	– 500 рублей в месяц;
500 до 1000 жителей	– 700 рублей в месяц;
1000 до 3000 жителей	– 800 рублей в месяц;
3000 до 5000 жителей	– 900 рублей в месяц;
5000 до 10000 жителей	– 1000 рублей в месяц;
10000 до 20000 жителей	– 1200 рублей в месяц;
20000 до 50000 жителей	– 1500 рублей в месяц.

Если до сих пор существовали более низкие оклады, то их надо с 01.12.1942 года повысить в соответствии с этими указаниями.

Если же имели место случаи завышения этих сумм, то их соответственно надо понизить.

Заместители районных шефов и городских старост получают на 20% меньше, а руководители отделов на 30%; а остальные работники получают вознаграждение за свою работу в пределах этих цифр.

Градація вознаграждения устанавлюється в зависимости от степени ответственности их работы.

Верно:

Секретарь гор. управы

N

Держархів Запорізької області, ф. Р-3061, оп. 1, спр. 5, арк. 40. Засвідчена копія. Машинопис.

№ 719

2 вересня 1942 р. Чернігів. – Наказ № 205 по Чернігівській міській управі про своєчасну явку на роботу та раціональне використання робочого часу

Не дивлячись на попередній наказ по міській управі про своєчасну явку на роботу та раціональне використання робочого часу, службовці управи не виконують зазначеного наказу.

Має місце несвоєчасне з'явлення на роботу, відлучки в своїх приватних справах в інші установи та місця, а, зокрема, спостерігається неприпустиме явище, коли службовці цілі години під час робочого часу перебувають у харчовій крамниці, щоб одержати хліб та інші продукти.

Необхідно покласти край зазначеному й працювати так, як того вимагає обов'язок, а тому наказую:

1. Всі службовці повинні з'являтися на роботу своєчасно, не припускаючи спізнення.

2. Відлучки з роботи в інші установи в своїх приватних справах не повинні мати місця, а якщо виникне потреба в такій відлучці, необхідно мати дозвіл на це від завідувача відповідного відділу.

3. Харчова крамниця повинна бути відкрита обов'язково з 12 до 2 год. і з 4 год. дня.

Службовці мають право одержувати продукти в цій крамниці лише в перерву та після роботи, а члени їх сімей після перерви. Крім того, треба налагодити справу одержання хліба та інших продуктів по кімнатах через кур'єрів чи інших осіб, які одержували б продукти та розносили їх службовцям, що дасть змогу останнім не відриватися від роботи.

Попереджую, що особи, які не будуть виконувати цього мого наказу, будуть звільнятися з роботи без окремого попередження, а завідувачі відділів відповідати за порушення цього наказу особами, їм підпорядкованими.

Голова міської управи

N

Згідно: Зав. канцелярії

Держархів Чернігівської області, ф. Р-3001, оп. 1, спр. 19, арк. 16. Копія. Машинопис.

6 вересня 1942 р. Львів. – Анкета державного службовця Львівського окружного староства дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства

Name:..Bourgeois.....Vorname: Herbert.....
 geboren am: 23.11.03.....in..... Winiki.....
 Reg. Oberinsp.
 Kreis: Lemberg.....Dienststellung: zur Einarbeitung
 Vergütungsgruppe bezw. Besoldungsgruppe:..A. 4 b. 1.....
 Letzte Dienststelle im Reich:.....Reichsministerium Berlin.....
 Seit wann im GG:.....8.12.1942.....
 Wohnung im GG:.....Lemberg, Fischerstr. 7/9.....
 Heimatanschrift:.....Wien, 79, Hauptstr. 109/1.....
 Familienstand:.....verheiratet.....Kinderzahl:.....-----.....
 Verwaltungsprüfung abgelegt:.....wann:.....-----.....
 Mitglied der NSDAP: ...ja.....
 Mitglied d. Gliederungen d. NSDAP:.....-----.....
 Wehrverhältnis (Dienstgrad u. Tauglichkeitsgrad): Feldwebel, k.v.
-----.....
 Staatsangehörigkeit:.....Reichsdeutsch.....

Переклад

Прізвище:..БуржуаІм'я: Герберт.....
 народився (лася): 23.11.03.....в..... Винники.....
 Старший державний інспектор,
 Округа: Львів.....Посада: перебуває на стажуванні
 Ставка відповідно до розряду забезпечення: А. 4 б. 1*.....
 Останнє місце роботи (служби) в Райху: Імперське міністерство в Берліні.....
 З якого часу в Генерал-губернаторстві:.....8.12.1942.....
 Проживання в Генерал-губернаторстві:.....Львів, Фішерштр. 7/9.....
 Домашня адреса:.....Відень, 79, Гауптштр. 109/1.....
 Сімейний стан:.....одружений..... Кількість дітей:.....-----.....
 Адміністративний іспит складено:.....коли:.....-----.....
 Член НСДАП: ...так.....
 Член підрозділів НСДАП:.....-----.....
 Військовий стан (військове звання та ступінь придатності до військової служби):
 фельдфебель, придатний
-----.....
 Громадянство (підданство):.....імперський німець.

Держархів Львівської області, ф. Р-35, оп. 5, спр. 68, арк. 8. Копія. Машинопис. Мова німецька.

* Цей розряд забезпечення був розрахований на службовців вищого рівня середнього рангу.

14 вересня 1942 р.* Берлін. – Циркуляр райхсміністра у справах окупованих східних територій Альфреда Розенберга співробітникам німецьких адміністрацій і німецьких торгівельних товариств щодо дотримання норм особистого поведження та недопущення зловживань службовим становищем з боку німецьких службовців та співробітників, що перебувають на окупованих східних територіях, з метою недопущення завдання “шкоди німецькій репутації”

Schon mehrfach habe ich eindringlich auf die Notwendigkeit einer tadellosen persönlichen Haltung aller in den besetzten Ostgebieten tätigen deutschen Kräfte hingewiesen. Gleichwohl werden Fälle bekannt, in denen deutsche Amtsträger unter Mißbrauch ihrer Dienststellung sich an fremden Eigentum vergriffen haben. Gegen diese Pflichtvergessenen haben die deutschen Gerichte in den besetzten Ostgebieten verschiedentlich Todesurteile ausgesprochen. So hat des Sondergericht Minsk einen deutschen Amtsgehilfen zum Tode verurteilt, der unter Bedrohung mit der Waffe Wohnungen Einheimischer beraubt hat; von dem gleichen Gericht sind fünf Angehörige der Deutschen Reichsbahn zum Tode verurteilt worden, weil sie Eisenbahnwagen mit Lebensmitteln, die für die schwerringende Front bestimmt waren, erbrochen und beraubt haben. Das Sondergericht Riga fällte ein Todesurteil gegen einen Angehörigen des Deutschen Roten Kreuzes, der wertvolle Gegenstände aus der Wintersachensammlung entwendet hat. Vom Sondergericht Kiew ist ein Angehöriger des Quartieramts mit dem Tode bestraft worden, weil er unter Überschreitung seiner Durchsuchungsvollmacht Wohnungen einheimischer Familien gewaltsam ausgeraubt und sich an Lagerbeständen der deutschen Verwaltung vergriffen hat. Das Sondergericht Rowno erkannte gegen einen Gebietskommissar auf Todesstrafe, weil dieser sich unter Mißbrauch seiner Dienststellung an ehemaligem Judenvermögen schamlos bereichert hat.

Diese Todesurteile sind, nachdem ich von dem mir vom Führer übertragenen Begnadigungsrecht keinen Gebrauch gemacht habe, sämtlich vollstreckt worden.

In anderen weniger schwer liegenden Fällen von Diebstahl unter Ausnutzung der Kriegsverhältnisse und Bereicherung an reichseigenem Gut haben die deutschen Gerichte mit meiner Billigung auf hohe Zuchthausstrafen bis zu 10 Jahren erkannt.

Diese Strafen mögen allen als Warnung dienen. In einer so großen Gemeinschaft, wie sie die Gefolgschaft der deutschen Verwaltung in den besetzten Ostgebieten darstellt, kann nur dann Ordnung gehalten werden, wenn jeder einzelne sich der dem Deutschtum gestellten Aufgabe bewußt ist und durch eigene Haltung beispielgebend wirkt. Ich werde deshalb mit aller Strenge und ohne Rücksicht auf etwaige frühere Verdienste gegen jeden vorgehen, der die bestehenden Gesetze mißachtet. In einer Zeit, da unsere Soldaten im härtesten Kampf selbstlos ihr Leben einsetzen, soll niemand glauben, hinter der Front seinen eigensüchtigen Zwecken leben [und] durch Mißbrauch seiner dienstlichen Stellung das deutsche Ansehen straflos schädigen zu können. Wer entgegen allen Ermahnungen

* Публікується за примірником, направленим керівнику зондеркоманди зі збирання відомостей про етнічних німців на території СРСР при Міністерстві у справах окупованих східних територій К. Штумпові 3 листопада 1942 р.

Abschrift.

Der Reichsminister
der besetzten Ostgebiete
II Pers. b

Berlin, den 14. September 1942

An die
Gefolgschaftsmitglieder der deutschen
Verwaltungen und der deutschen Handels-
gesellschaften in den besetzten Ostgebieten.

Schon mehrfach habe ich eindringlich auf die Notwendigkeit einer tadellosen persönlichen Haltung aller in den besetzten Ostgebieten tätigen deutschen Kräfte hingewiesen. Gleichwohl werden Fälle bekannt, in denen deutsche Amtsträger unter Mißbrauch ihrer Dienststellung sich an fremdem Eigentum vergriffen haben. Gegen diese Pflichtvergessenen haben die deutschen Gerichte in den besetzten Ostgebieten verschiedentlich Todesurteile ausgesprochen. So hat das Sondergericht Minsk einen deutschen Amtsgehilfen zum Tode verurteilt, der unter Bedrohung mit der Waffe Wohnungen Einheimischer beraubt hat; von dem gleichen Gericht sind fünf Angehörige der Deutschen Reichsbahn zum Tode verurteilt worden, weil sie Eisenbahnwagen mit Lebensmitteln, die für die schwerringende Front bestimmt waren, erbrochen und beraubt haben. Das Sondergericht Riga fällte ein Todesurteil gegen einen Angehörigen des Deutschen Roten Kreuzes, der wertvolle Gegenstände aus der Wintersachensammlung entwendet hat. Vom Sondergericht Kiew ist ein Angehöriger des Quartieramts mit dem Tode bestraft worden, weil er unter Überschreitung seiner Durchsuchungsvollmacht Wohnungen einheimischer Familien gewaltsam ausgeraubt und sich an Lagerbeständen der deutschen Verwaltung vergriffen hat. Das Sondergericht Rowno erkannte gegen einen Gebietskommissar auf Todesstrafe, weil dieser sich unter Mißbrauch seiner Dienststellung an ehemaligem Judenvermögen schamlos bereichert hat.

Diese Todesurteile sind, nachdem ich von dem mir vom Führer übertragenen Begnadigungsrecht keinen Gebrauch gemacht habe, sämtlich vollstreckt worden.

In anderen weniger schwer liegenden Fällen von Diebstahl unter Ausnutzung der Kriegsverhältnisse und Bereicherung an reichseigenem Gut haben die deutschen Gerichte mit meiner Billigung auf hohe Zuchthausstrafen bis zu 10 Jahren erkannt.

die trotzdem tut, gefährdet den Sieg, schädigt die Wirksamkeit der deutschen Verwaltung und verfällt mit Recht der härtesten Strafe.

gez. Rosenberg

Переклад

Вже неодноразово я наполегливо вказував на необхідність бездоганного особистого поведження всіх німецьких працівників, що задіяні на окупованих східних територіях. Тим не менше, відомі випадки, у яких німецькі посадовці посягали на чуже майно, зловживаючи своїм службовим становищем. Проти тих, хто не дотримувався своїх обов'язків, німецькі суди на окупованих східних територіях неодноразово виносили смертні вироки. Так, надзвичайний суд Мінська присудив до смерті німецького службового помічника, який, погрожуючи зброєю, грабував помешкання місцевих жителів; таким же судом п'ять службовців німецької імперської залізниці були засуджені на смерть через те, що вони порозкривали та пограбували залізничні вагони з продуктами, які були призначені для фронту, що веде важку боротьбу. Надзвичайний суд Риги виніс смертний вирок одному співробітнику Німецького червоного хреста, який викрав цінні речі із зібрання зимових речей. Надзвичайний суд Києва покарав смертю службовця житлового відомства, тому що він через перевищення своїх повноважень щодо обшуку силою грабував квартири місцевих родин та посягнув на складські запаси німецької адміністрації. Надзвичайний суд Рівного виніс постанову щодо смертного вироку проти одного гебітскомісара, тому що він зухвало збагатився за рахунок колишнього єврейського майна, використовуючи своє службове становище.

Ці смертні вироки всі були виконані після того, як я не скористався наданим мені фюрером правом помилування.

У інших, менш важких випадках пограбувань при використанні умов військового часу та збагачення за рахунок майна, що належить райху, німецькі суди за моєї згоди виносили вироки щодо каторжного ув'язнення строком до 10 років.

Ці покарання можуть слугувати всім попередженням. У такій великій спільноті, якою є персонал німецьких адміністрацій на окупованих східних територіях, можна лише тоді підтримувати порядок, коли кожний особисто усвідомлює поставлені перед німцями завдання та впливає прикладом своєї власної поведінки. Тому я з усією суворістю та без зважання на можливі попередні заслуги вживатиму заходи проти кожного, хто зневажатиме існуючі закони. В той час, як наші солдати у жорсткій боротьбі самовідданно ризикують життям, ніхто не повинен очікувати на життя за лінією фронту з корисливою метою, щоб мати можливість шляхом зловживання свого службового становища безкарно завдавати шкоди німецькій репутації. Ті, хто це робить всупереч всім застереженням, загрожує перемозі, шкодить ефективності німецького управління, зазнають по праву найжорсткішого покарання.

Підп[исав]: Розенберг*

ЦДАВО, ф. 3676, оп. 4, спр. 301, арк. 73 і зв. Засвідчена копія. Машинопис. Мова німецька.

* Підпис відсутній.

№ 722

6 жовтня 1942 р. Чернівці. – 3 наказу губернатора Буковини генерала Корнеліу Калотеску № 10944 щодо внесення змін до статті 113 кодексу державних службовців стосовно призначення, переміщення та підвищення в ранзі керівників директоратів Буковини

[...] Art. 1. – Numim pe Domnul Secretar General al Guvernământului Provinciei Bucovina ca președinte – pe Șeful de stat Major al Cabinetului Militar și Șeful Serv. Contencios, ca membri – în Comisiunea de propuneri pentru numiri, înaintări și transferări în chestiunile privitoare la situația directorilor conducători ai Directoratelor de pe lângă Guvernământul Provinciei Bucovina.

Art. 2. – Membrii comisiei vor fi înlocuiți – în lipsa lor – de către funcționarii cari le țin locul la serviciile respective.

Șeful de Stat Major va fi înlocuit prin Directorul Cab. Militar.

Art. 3. – Domnul Secretar General al Guvernământului Bucovinei se însărcinează cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor prezentei decizii. [...]

Переклад

[...] Ст. 1. Головою генерального секретаріату губернаторства провінції Буковина призначається головнокомандуючий Військовим кабінетом і голова юридичної служби як члени комісії з внесення пропозицій стосовно призначень, переміщень та підвищення в ранзі директорів директоратів при уряді провінції Буковина.

Ст. 2 У разі відсутності членів комісії їх замінять державні службовці, які обіймають відповідну посаду.

Головнокомандуючого заміщає директор Військового кабінету.

Ст. 3 Генеральний секретар уряду Буковини зобов'язаний забезпечити виконання цього наказу. [...]

Держархів Чернівецької області, ф. Р-307, оп. 1, спр. 3684, арк. 2. Оригінал. Друк. прим. Мова румунська.

№ 723

Листопад 1942 р. – Звіт директора інспекторату Іона Мунтяну про діяльність окружного інспекторату пропаганди на Буковині за період від 15 листопада 1941 року до 15 листопада 1942 року

Inspectoratul Regional de Propagandă pentru Bucovina, și-a început activitatea la data de 15 Noembrie 1941.

Dela această dată și până la 15 Noembrie 1942, adică în decurs de un an, Inspectoratul a avut următoarea activitate:

GUVERNAMANTUL PROVINCIEI BUCOVINA

SECRETARIATUL GENERAL

Nr. 10.944/942

DECIZIUNE

=====

Noi, GENERAL CORNELIU CALOTESCU, GUVERNATORUL
PROVINCIEI BUCOVINA,

Având în vedere dispozițiunile art.113 din Codul
funcționarilor publici, privind Comisiunile de propuneri
pentru numiri, înaintări și transferări;

Văzând și referatul Serviciului Coordonării Nr.
din 29 Septemvrie 1942;

În virtutea drepturilor ce ne sunt acordate prin
Decretul-Lege Nr.2506 publicat în Monitorul Oficial Nr.209
din 4 Septemvrie 1941,

Decidem:

Art.1.- Numim pe Domnul Secretar General al Guvernă-
mântului Provinciei Bucovina ca președinte - pe Șeful de
Stat Major al Cabinetului Militar și Șeful Serv.Contencios,
ca membri - în Comisiunea de propuneri pentru numiri, înain-
tări și transferări în chestiunile privitoare la situația
directorilor conducători ai Directoratelor de pe lângă Gu-
vernământul Provinciei Bucovina.

Art.2.- Membrii comisiei vor fi înlocuiți - în lipsa
lor - de către funcționarii cari le țin locul la serviciile
respective.

Șeful de Stat Major va fi înlocuit prin Directorul
Cab.Militar.

Art.3.- Domnul Secretar General al Guvernământului
Bucovinei se însărcinează cu aducerea la îndeplinire a dispo-
zițiunilor prezentei deciziuni.

Data la Cernăuți, astăzi. 6 Octomvrie 1942.

GUVERNATORUL BUCOVINEI,

GENERAL C. CALOTESCU

[Handwritten signature]

1. CINEMATOGRAFUL

a) Înființări de cinematografe.

Au fost colectate din diferite depozite și localități, aparaturi și materiale cinematografice rămase dela soviete. Cu aceste materiale și cu piesele cumpărate de noi din comerț, am înființat fie cu cheltuiala noastră exclusivă, fie numai cu o parte din cheltuieli, cinematografe în următoarele localități: Storojineț, Vișnița, Vășcăuți, Stăneștii de Jos, Bănila pe Siret, Schit, Noua Suliță, Zastavna, Cosmeni, Sadagura, Târgul Nistrului, Securenii și Moldovița.

La aceste cinematografe, cu excepția celui dela Storojineț, care s-a transformat în cinematograful exploatat de primărie, rulăm filme de propagandă și de război, percepându-se taxe de 5 și 10 lei de către instituțiile în grija cărora sunt (primării, cămine, etc.).

b) Spectacolele la sate.

Au fost organizate cu caravanele cinematografice Nr. 1 și Nr. 3, venite dela București în decursul lunilor: Noembrie 1941 – Februarie 1942 și Iunie – Octombrie 1942, un număr de 151 de reprezentații cinematografice de propagandă, cu filme de război și documentare, în 116 localități diferite. Aceste reprezentații au întrunit 87.500 de spectatori, dintre care 78.500 săteni, iar restul de 9.000 ostași.

2. BIBLIOTECI POPULARE

Încă din prima lună de activitate a Inspectoratului, am pus în circulație, la sate, 15 biblioteci mobile cu cărți de citit pentru săteni.

Fiecare din aceste biblioteci, conține circa 500 de volume. Aceste volume, adunate într-o ladă, trec din sat în sat stând câte 15 zile în fiecare.

Sătenii împrumută cărțile, dând dovadă de primire și le restituie la data când biblioteca trebuie să treacă în alt sat. Nu avem rapoarte complete asupra circulației acestor biblioteci, în general putem socoti însă că cele 7000 de volume ale bibliotecilor, au avut până acuma circa 14.000 de cititorii săteni, socotind câte 100 de cititori de sat (bibliotecile au trecut prin 140 de sate).

3. EDITĂRI

a) Broșuri de propagandă.

Am editat două broșuri de propagandă:

Prima: "Din iadul bolșevic" (în 50.000 de volume).

A doua: "Doi ani sub scutul Mareșalului" (în 20.000 de volume).

Aceste broșuri au fost răspândite la sate gratuit.

b) Plachete literare.

Continuând a sprijini pe tineri poeți bucovineni, am editat plachetele:

1. – "Toamna bucovineană" de Aurel Tudor.

2. – "Sânge și crini" de E. Ar. Zaharia [...].

4. RĂSPÂNDIREA MATERIALULUI DE PROPAGANDĂ

În afară de broșurile de propagandă editate și răspândite la sate, am mai distribuit, prin prefecturi, preturi, notariate și prin caravanele cinematografice, următoarele imprimare de propagandă:

19.500 portrete M.S. Regele

13.700 “ Conducătorul
2.200 “ Fuehrerul
1.700 “ Ducele
250 tablouri M. S. Regele
250 “ Conducătorul
15.500 broșuri diferite (în afară de cele editate de noi).
500 afișe mari de propagandă
50 pachete cu broșuri și portrete (la prețuri).
7.750 almanahuri ale ziarelor “Basarabia” și “Bucovina”.
1.750 hărți etnografice de perete
19.000 broșuri “Pentru ce luptăm” de d. prof. Mihai Antonescu
4.500 albume mici “Mareșalul”.

5. CONFERINȚE

Au fost organizate trei conferințe, cu subiectul “Românismul Moldovei de Sus”, în localitățile: Hotin, Storojineț și Rădăuți. Conferințele au fost ținute de d. prof. Ovid Țopa.

6. EXPOZIȚII ȘI VITRINE

Am organizat participarea ziarului “Bucovina” la expoziția unui an de muncă în provincia Bucovina. Am înființat două vitrine cu hărți și fotografii de război în Cernăuți și patru vitrine în orașele Hotin, Rădăuți, Storojineț și Vișnița.

7. PESTE HOTARE

Am trimis, pentru răniții Români, la spitalele din Lemberg, în decursul a patru luni circa 5.00 de exemplare din ziarul “Bucovina”, 500 portrete M. S. Regele, 500 portrete Conducătorul și 1200 afișe mari de propagandă.

8. INFORMARE

Am înființat în Piața Unirii din Cernăuți un post de radio-retransmisiune, prin care am dat zilnic câte două buletine de știri cu scopul de a informa la timp populația cu mersul războiului. De câteva zile, funcționând postul de retransmisiune al Guvernământului, emitem buletinul prin acest post.

9. RĂSPÂNDIREA ZIARULUI “BUCOVINA” LA SATE

Urmărind a face ca săteanul bucovinean să fie într-o continuă cunoștință cu mersul evenimentelor și al treburilor Statului, am înființat o ediție gratuită pentru sate a ziarului “Bucovina”. Această ediție a fost tipărită cu mici întreruperi din lipsă de hârtie. Am difuzat astfel la sate, gratuit, 682.527 de exemplare din ziarul “Bucovina”.

10. DISTRUGEREA MATERIALULUI DE PROPAGANDĂ SOVIETIC

Am colectat din diferite depozite din Cernăuți materialele de propagandă rămase de la Soviete, ca: discuri de patefon, drapelul, portrete, pancarte, afișe, etc. Parte din acest material a fost distrus și parte transformat pentru nevoile noastre.

Переклад

Окружний інспекторат пропаганди на Буковині розпочав свою діяльність 15 листопада 1941 року. З цієї дати до 15 листопада 1942 року інспекторат звітує про таке:

1. Кінематограф

а) Відкриття кінематографів

Зібрали апаратуру і комплектуючі деталі до неї з того, що залишилось на складах після радянської влади, решту докупили частково на свої кошти і відкрили кінотеатри в таких населених пунктах, як Сторожинець, Вижниця, Вашківці, Долішні Стнівці, Банилів над Серетом, Скит, Новоселиця, Заставна, Кіцмань, Садгора, Тиргул Ніструлуй, Сокиряни і Молдовиця.

В кінотеатрах, за винятком сторожинецького, який став комерційним, у власності примарії демонструють пропагандистські та війнні картини з таксою по 5 і 10 леїв, яку сплачує установа, яка бере на себе зобов'язання про це (примарії, гуртожитки та ін.).

б) Сільські театральні вистави

Були організовані кінопересувки № 1 і № 3 з Бухареста протягом листопада 1941 року – лютого 1942 року та червня-жовтня 1942 року. За цей час була продемонстрована 151 кінокартина (пропагандистські, війнні, документальні) у 116 населених пунктах. Картини переглянули 87500 осіб, з них 78500 селян, решта – 9000 військові.

2. Громадські бібліотеки

На самому початку діяльності інспекторату було засновано 15 пересувних бібліотек для селян. Кожна бібліотека налічує 500 примірників; вона пересувається від села до села і залишається в кожному на 15 днів. Селяни позичають та повертають книги до дати наступного переїзду бібліотеки в інше село. Так, бібліотеки відвідали 140 сіл, загалом перевізши 70000 примірників, цією роботою було охоплено близько 14000 селян.

3. Видавництво

а) Пропагандистські брошури.

Видано дві пропагандистські брошури:

1. “З більшовицького раю” (50000 примірників).

2. “Два роки під щитом маршала” (20000 примірників).

Брошури були розповсюджені серед селян безкоштовно.

б) Літературні брошури.

На підтримку молодих буковинських поетів ми видали такі брошури (книги):

1. “Буковинська осінь” Аурела Тудора.

2. “Кров і лілії” Е. Ар. Захарії [...].

4. Розповсюдження пропагандистського матеріалу

Крім виданих та розповсюджених у селах брошур, ми роздали через пре-

фактури, претури, нотаріусів та кінопересувки такі пропагандистські друковані видання:

- 19500 портретів його величності короля
- 13700 портретів вождя
- 1100 портретів герцога
- 250 картин його величності короля
- 250 картин вождя
- 15500 різних брошур (крім тих, про які вже йшлося)
- 500 великих пропагандистських плакатів
- 50 в'язок з брошурами та різними портретами (претурам)
- 7750 альманахів газет “Бессарабія” і “Буковина”
- 1750 етнографічних настінних карт
- 19000 брошур “За що воюємо” професора Міхая Антонеску
- 4500 невеликих альбомів “Маршал”

5. Конференції

Було організовано 3 конференції на тему “Румунізм Верхньої Молдови” в Хотині, Сторожинці і Радівцях. Проводив конференції Овід Топа.

6. Виставки і вітрини

Організовано участь газети “Буковина” на виставці, присвяченій першій річниці роботи в провінції Буковина, та 2 вітрини з картами і фотографіями про воєнні події, експоновано в Чернівцях і 4 виставки в містах Хотин, Радівці, Сторожинець і Вижиця.

7. За кордоном

Для румунських поранених відправлено до лікарні Львова протягом 4 місяців близько 5000 примірників газети “Буковина”, 500 портретів короля, 500 портретів вождя і 100 великих пропагандистських плакатів.

8. Інформація

На площі “Воз’єднання” установили гучномовець, по якому щодня передавали інформаційні новини, з метою вчасного інформування населення про хід воєнних дій. Останніми днями уряд передає по гучномовцю свою інформацію.

9. Розповсюдження газети “Буковина” в села

В турботі про те, щоб буковинські селяни володіли інформацією про стан справ та події у державі, ми заснували безкоштовне видання для сіл газети “Буковина”. Таким чином було розповсюджено 682527 примірників газети “Буковина”.

10. Знищення радянського пропагандистського матеріалу

Всі пропагандистські радянські матеріали, залишені на складах: патефонні платівки, прапори, портрети, плакати, афіші та ін., були частково знищені, частково перероблені для власних потреб.

Держархів Чернівецької області, ф. Р-307, оп. 1, спр. 2803, арк. 1–4. Оригінал. Друк. прим. Мова румунська.

1 сiчня 1943 р. Чернівці. – Зi звіту начальника окружної служби Генерального директорату вiдбудови м. Чернівці за 1942 рiк головного iнженера N

Domnule gubernator,

Am onoare a v̄a prezenta o dare de seam̄a despre activitatea Serviciului Regional al Direcțiunei Generale a Refacerii din Cernăuți, în cursul anului 1942 și până în prezent.

În baza legii Nr. 729 prin care s-a înființat Direcțiunea Generală a Refacerii, pe lângă Ministerul Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor Nr. și în conformitate cu Deciziunea D-lui Ministru al Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor Nr. 61517/1941, publicate în Monitorul Oficial Nr. 223 din 20 Septembrie 1941, acest Serviciu regional are îndatorirea să culeagă și să verifice la fața locului toate relațiunile pentru alcătuirea programelor de lucrări, să controleze și să execute ridicări de planuri, să întocmească proiectele ce i se va cere de Direcțiunea Generală a Refacerii, să controleze și să supravegheze executarea lucrărilor privind clădirile Statului, să controleze și să îndrumeze executarea lucrărilor privind clădirile administrațiilor locale, să îndrumeze lucrările de refacere a fermelor și a gospodăriilor rurale, să administreze depozite de materiale de construcții din cuprinsul regiunilor respective, conform instrucțiunilor ce i se va da, să țină la curent inventarele acelor depozite, să țină evidența surselor de producție din regiune, în ce privește materiale de construcție, să țină evidența mânei de lucru calificată din regiune și să o repartizeze potrivit nevoilor, să urmărească variația prețurilor materialelor și a mânei de lucru și să execute orice alte însărcinări ce i s-ar mai da de Direcțiunea Generală a Refacerii în legătură cu lucrările de refacere.

Va îndruma și supraveghea, deasemenea, lucrările pentru demolarea clădirilor dăunate, alegerea și sortarea materialelor reîntrebuințabile și inventarierea lor în depozite, precum și lucrările pentru curățirea terenului de moloz și de alte materiale neîntrebuințabile.

Raza de activitate a acestui serviciu se estinde asupra Bucovinei de Nord și asupra județului Hotin.

În cuprinsul acestei circumscripții s-au cules date, s-au făcut cercetări și studii pe teren asupra satelor și orașelor dăunate de război pentru alcătuirea programului lucrărilor, îndrumate deadreptul asupra întocmirii planurilor de refacere respective de sistematizare a localităților dăunate, datorită faptului, că în Bucovina distrugerile de război nu s-au produs în proporții așa de dezastruoase ca în Basarabia, iar distrugerii cauzate prin efectul cutremurului din 10 noiembrie 1940, nu s-au semnalat și în urma căror împrejurări autoritățile publice au avut pretutindeni posibilitatea de a adăposti serviciile lor în edificiile proprii, care au fost reparate cu mijloace locale – sau în alte edificii corespunzătoare, rămase de la evreii deportați și trecute în patrimoniul Statului pe deoparte, iar pe de altă parte locuitorii satelor dăunate de război, în bună parte și-au reparat gospodăriile lor cu mijloace proprii sau prin ajutorul administrației locale, ori s-au adăpostit în gospodăriile locuitorilor deportați sau repatriați, rămânând o mică parte avizată încă la ajutorarea administrației locale.

Pe dealtă parte din rezultatul conferințelor avute la Guvernământul Provinciei Bucovina cu D-nii Pretori ai plășilor s-a evidențiat starea de fapt a lucrărilor, greutățile

інтâмпинате дин липса мижлоацелор де транспорт, а меѣтеѣугарилор calificati ѣи а фондурилор буѣетаре necesare pentru o acțiune constructivă în campania actuală ѣи s-a subliniat atunci necesitatea de а se pune în prima linie ordine în vetrele localităților distruse prin o sistematizare а acestora, dându-se astfel posibilitatea noilor аșezări de а se înfăptui în mod mai rațional ѣи estetic, avându-se în vedere ѣи etnicul național.

În virtutea acestui comandament, serviciul nostru ѣи-а format deci programul de lucrări mai jos specificat pentru întocmirea planurilor de refacere а localităților mai rău atinse de distrugerile de răzбои, în ordinea importanței ѣи urgenței cerute ѣи anume pentru localitățile: Lipcani, Siret, Sulița, Hotin, Storojineț, Mihăileni, Herța, Cernăuți ѣ.a....

Cu onoare vă rugăm Domnule General Guvernator, să binevoiti а lua act de această dare de seamă asupra activității desfășurate de Serviciul regional al refacerii Cernăuți. ȘEFUL SERVICIULUI Inginer Șef SS [ștampila]

Переклад

Пане губернаторе,

маю честь представити звіт про діяльність окружної служби Генерального директорату відбудови м. Чернівці протягом 1942 року до сьогоднішнього дня.

Генеральний директорат відбудови був заснований на основі закону № 729, опублікованого в “Урядовому Віснику” № 192 від 15 серпня 1941 року та згідно з наказом міністра громадських робіт і зв’язку № 61517/1941, опублікованого в “Урядовому Віснику” № 223 від 20 вересня 1941 року. Ця окружна служба повинна узагальнювати інформацію про руйнування, виявляти їх на місці подій, розробляти програми будівельних робіт та проекти подальших дій, керувати і контролювати виконання відновлювальних робіт на місцевих державних будівлях, фермах та сільських господарствах, охороняти склади з будівельними матеріалами, дбати про належний стан інвентарю на складах, вести облік ресурсів будівельних матеріалів округу, кваліфікованої робочої сили та розподіляти її там, де є необхідність, слідкувати за зміною цін на будівельні матеріали, керувати та слідкувати за ходом робіт з реконструкції ушкоджених будинків, відбирати та сортувати придатний для подальшого використання матеріал, обліковувати його на складах, слідкувати за очисткою територій від будівельного сміття та виконувати інші доручення Генерального директорату відбудови.

Сфера діяльності цієї служби поширюється на Північну Буковину та Хотинський повіт.

На території цього округу вже зібрані дані, проведено дослідження і вивчено ступінь зруйнованості міст і сіл війною для складання програми робіт, планів реконструкції і систематизації ушкоджених населених пунктів, так як на Буковині руйнування не мали такого згубного масштабу як у Бессарабії. Також стосовно руйнувань, завданих землетрусом 10 листопада 1940 року, наслідки якого усувала місцева влада своїм коштом та більшість населення зруйнованих сіл своїми силами і коштом місцевих адміністрацій підняло свої господарства або одержало придулок у господарствах депортованих і репресованих мешканців, тому залишилася невелика частка, що потребує допомоги місцевої адміністрації.

З іншого боку, на конференціях, що проводив уряд провінції Буковина з

преторами волостей, йшлося про стан роботи, труднощі через відсутність засобів перевезення, кваліфікованих працівників і бюджетних коштів, необхідних для конструктивних дій нинішньої кампанії, було підкреслено про першочергову необхідність систематизації зруйнованих будинків, щоб у такий спосіб дати можливість населенню оселятися більш раціонально, маючи на увазі національний етнос.

На виконання такої настанови наша служба складала програму дій по відбудові населених пунктів менш ушкоджених війною в порядку їх значимості та на негайну вимогу, а саме, такі місцевості: Липкани, Сірет, Сулиця, Хотин, Сторожинець, Михайлень, Герца, Чернівці та ін.

Начальник служби гол. інженер

N

Держархів Чернівецької області, ф. Р-307, оп. 1, спр. 1746, арк. 1 і зв. Копія. Друк. прим. Мова румунська.

№ 725

Січень 1943 р. – Із схеми районного бюджету Губернаторства Трансністрії на 1943/1944 фінансовий рік, надісланій до претур, про видатки на утримання місцевих та румунських службовців*

[...]

В И Д А Т К И

Ст. 1. ЗАГАЛЬНІ АДМІНІСТРАТИВНІ ВИДАТКИ
(персонал, матеріали і т. п.)

§ 1.

ЗАРПЛАТА МІСЦЕВОГО ПЕРСОНАЛА

З А Р П Л А Т А

- а) Адміністративного, фінансового та економічного персоналу;
- б) сільського-господарського персонал;
- в) персонала дорі;
- г) ветеринарного персонал;
- д) фармацевтичного персонал;
- е) персонала телефона та пошти;
- ж) шоферам префектури та район;
- к) персонала торгвідділу;
- л) завскладами;
- м) персонала майстерень для ремонту тракторних видів;
- н) робітникам лісів.
- о) охоронникам та пастухам худоби.

ИТОГО.....

§ 2.

ЗАРПЛАТА ТА ВОЗМІЩЕННЯ РУМУНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ

- а) зарплата службовцям, які назначалися в Трансністрії;

* Порівн. док. № 735.

- б) різниця зарплати службовцям які одержали вищий ранг в Трансністрії;
- в) розміщення службовцям.

ИТОГО.....

§ 3.

РІЗНІ ПЕРСОНАЛЬНІ ВИДАТКИ

Допомоги службовцям, згідно закону по хворості.

Допомоги місцевому руминському персоналу.

Премії за хорошу роботу місцевому персоналу.

Командіровки та ж.д. транспорт.

Зарплата поденно-сезонним робітникам.

ИТОГО.....

[...]

Держархів Вінницької області, ф. Р-2966, оп. 1, спр. 32, арк. 2. Копія. Машинопис.

№ 726

1 лютого 1943 р. – Із розпорядження головного штабу німецької армії про розмір і порядок оплати місцевих робітників та службовців окупованих районів райхскомісаріату “Україна”

Оплата

местных работников и служащих в восточных занятых областях

1. Сфера применения данного декрета

1. Этот декрет действителен для всех деловых отношений местных работников и служащих в восточных занятых областях, которые работают в военных учреждениях, СС, полиции, ОТ* или иных немецких учреждениях, включая хозяйственные производства, общество ОСТ**, а также учреждения и производства местного управления.

Он недействителен в областях райхскомиссариата, где происходят военные действия.

2. Декрет не применяется к:

- а) немцам из райха;
- б) гражданам протектората Чехии и Моравии, Генерал-губернаторства и иностранцам, которые не жили 21.VI-1941 года в прежних советских областях;
- в) к работникам, которые постоянно проживают в генеральных округах Эстляндии, Лифляндии или Литвы и посланы или завербованы на работу за пределы этих генеральных округов;
- г) добровольцы, служащие при ОДИ*** и местные части охраны, организо-

* ОТ – Организация Тодта (“Organisation Todt”), що займалася будівництвом автомобільних доріг та залізниць у Третьому райху.

** Центральне торговельне товариство “Схід” (“Zentrale Handelsgesellschaft Ost”).

*** ОДИ – “Служба порядку” (“Ordnungsdienst”), підрозділ місцевих допоміжних сил, зокрема поліції.

ванные по декрету Верховного командования армии, Генеральный штаб армии (Отдел организации /II/8000/42);

д) учреждения железной дороги райха, служащие которой оплачиваются согласно декрету Высш. команд. армии (Ставка /III, 3/985) Железная дорога/ № 1/39174/41 от 2.XII-1941 года;

е) работники и служащие в государственных имениях, сельскохозяйственных товариществах и сельскохозяйственных общинах, а также МТС. В этих производствах сохранить и в дальнейшем в основном существовавшие ставки и оклады до 22.VI-1941 года. В сфере деятельности военной инспекции срок этих ставок установлен до I.VIII-1942 г., поскольку не поступит изменений. Если этих ставок нельзя достать, то их назначает надлежащая хозяйственная инспекция – шефгруппа труда. Повышение раньше выплачиваемых жалованья и окладов допустимо только с предварительным письменным соглашением надлежащей хозяйственной инспекции. [...]

4. Оплата служащих

1. Общий отдел.

Оплата служащих происходит согласно прилагаемому расписанию про оклады.

2. Время работы, сверхурочная работа, воскресная, праздничная, а также ночная работа:

а) ставки оклада согласно приложениям действительны за недельное рабочее время до 54 часов в неделю.

б) за выполняемую по заданию сверхурочную работу можно выплачивать за каждый сверхурочный час работы свыше 54-х часов в неделю вознаграждение в размере 1/200 месячного оклада.

в) за работу по воскресеньям и праздникам не выплачивается особых добавок.

3) Прибавки и сокращения.

а) при особой ответственности и производительности труда служащие могут получать прибавки до 50% с их основного оклада по усмотрению начальника управления или производства.

Общая сумма прибавок за производительность труда не должна превышать 15% общей суммы основного жалованья, выдаваемого в учреждении или производстве согласно этому декрету.

Это ограничение не распространяется на приложение, в котором говорится о работниках и сотрудниках научных институтов.

Вместо вышепоименованных положений для райголов, бургомистров и старост действительно особое регулирование согласно приложения 3.

б) при понижении производительности труда, в особенности при отсутствии желания повысить производительность, оклад соответственно этому уменьшается;

в) за знание немецкого языка можно предоставить прибавки в следующем размере:

При понимании немецкого языка

– 10%

При знании немецкого языка (разговорного и письменного, а также технических выражений) – 25%

За полное знание немецкого языка – разговорного и письменного – 40%

Это не относится к упомянутым в приложении 5 ставкам специалистов, переводчиков (устных, письменных и осведомленных с языком).

5. Общие постановления относительно оплаты работников и служащих

1. Женщины.

Женщины получают одинаковый оклад с мужчинами.

2. Прибавки на детей.

Прибавок на детей не выплачивается.

3. Фронтные надбавки.

Фронтных прибавок не выплачивать.

4. Выплата заработной платы:

а) зарплата и оклады причитаются за календарный месяц;

б) 16-го каждого месяца или в случае, если это число приходится на воскресенье, то на следующий день выплачивается причитающее[ся] за две недели жалованье.

Вся зарплата, включая прибавки и вычеты, выплачивается каждого 1-го или 2-го следующего месяца.

5. Вычеты.

Зарплата является валовой, из нее надо вычитать существующие налоги.

6. Выдача денег при болезни или несчастном случае.

Относительно выдачи денег при болезни или несчастном случае последует особое распоряжение. [...]

6. Особые положения для фольксдейч

При назначении на места немцам отдавать предпочтение, поскольку их поведение того заслуживает и соответственно этого способствовать их достижениям.

Фольксдейчам можно предоставить прибавки за производительность труда до 50% с основного жалованья. При работе общей суммы разрешаемых в учреждении (производстве) прибавок за производительность труда – эти прибавки не входят в расчет.

7. Продовольствие

Относительно продовольствия действительны изданные особые постановления. Поскольку по существующим положениям можно выдавать продовольствие, надо выдавать его за деньги, вычитаемые из жалованья:

а) за дневное продовольствие

– 3 руб.;

б) за частичное продовольствие, а именно за обед

– 1 руб. 50 коп.;

в) за завтрак и ужин

– 75 коп.

Оборудование и улучшение продовольствия на завтрак, а также снабжение

служащих и работников и их семейств съестными и пищевыми продуктами, а также предметами ежедневного потребления, заслуживает наибольшего внимания (оборудование кухонь при заводах и лавок для работников). [...]

Оплата труда в военных учреждениях, СС, полиции, ОТ или других немецких учреждениях, а также в учреждениях местного правления

Оплата вышепоименованных служащих определяется следующими разрядами жалованья:

а) Разряд 1 – 1 200 руб. в месяц.

Требуемые условия:

Служащие с законным высшим образованием, а также равноценные служащие, которые отличаются особо высокой производительностью труда и занимают руководящий пост.

Например:

Главврач, районные врачи, район[ные] ветеринарные врачи, главаптекари, заведующие большими больницами, лесдиректора, шефагрономы, заведующие союзами пищевозайственных производств, заведующие конторами учета, начальники главных отделов по учету, шефинженеры.

б) Разряд II – 950 руб. в месяц.

Требуемые условия:

Служащие с законченным высшим образованием и соответствующей ответственной деятельностью, а также равноценные служащие с соответствующей производительностью труда.

Например:

Заведующие городскими органами снабжения, врачи, ветеринарные врачи, зубные врачи с высшим образованием, аптекари с законченным высшим образованием, завед. финансовым отделом при местном правлении с высшим образованием, финансовые инспектора с высшим образованием, заведующие мелких исследовательских учреждений, старшие лесничие, заведующие районными учреждениями по строительству, главаграномы, начальники контор учета и союзов пищевозайственных производств, поскольку они не входят по своему значению в разряд I-й. Дипломированные инженеры (главинженеры), инженеры-топографы и присяжные землемеры 2-го класса на руководящей должности.

в) Разряд 3-й – 900 рублей в месяц.

Требуемые условия:

1. Служащие с законченным высшим образованием на должности деловодов, поскольку они не входят в группу.

2. Служащие бюро по бухгалтерии, в кассах и т.п. службе на особо ответственной должности, служащие с законченным специальным и средним образованием, а также служащие с незаконченным высшим образованием, которые благодаря своим обширным специальным знаниям или особой работопроductивностью не входят в группу 4.

Например:

Финансовые инспекторы, районные ревизоры, аптекари, лесничие на ответственном посту, присяжные землемеры 1-го класса, землемеры, заведующие

рыбоводством, старшие бухгалтера, бухгалтера, руководящие ревизиями, старшие агрономы, заведующие значительными пунктами по учету, заведующие значительными исследовательскими станциями, старшие инженеры.

г) Разряд 4 – 750 рублей в месяц.

Требуемые условия:

Служащие бюро, по бухгалтерии, в кассах и другие работники по внутренней и наружной службе, с самостоятельной деятельностью на работах особого значения. Заведующие деятельностью на работе, служащие с законченным специальным или средним образованием, которые отличаются особой работоспособностью, а также прочие работники с равноценной производительностью труда.

Например:

Кассиры, бухгалтеры по ревизии, фельдшера, ветеринарные фельдшера на ответственной должности, аптекари-ассистенты, зубные техники и опытные техники-топографы, лесничие, инспектора верфи, агрономы по учету, заведующие исследовательскими станциями, заведующие трудовыми хозяйствами, архитекторы с долголетним опытом и специальными знаниями по крупному строительству на особо ответственной должности, морские капитаны, инженеры, строители с многолетним опытом и специальными знаниями на крупных должностях.

д) Разряд 5-й – 600 рублей в месяц.

Требуемые условия:

Служащие с законченным специальным или средним образованием или средними способностями, а также технические служащие с солидными специальными знаниями, поскольку они работают в лабораториях и т.п. Служащие с солидными специальными знаниями по внутренней и наружной службе, которые стоят выше разряда 6.

Например:

Начальник канцелярии, если под его руководством работает, по крайней мере, 5 канцелярских работников. Бухгалтера, если они ведут журнал, главную книгу и мемориал, дорожные мастера, электромастера, техники-топографы, мастера-строители по мелиорации, агенты по налогам, мастера по землечерпательным работам, хирургические сестры и акушеры, руководящие медицинские, технические ассистенты и лаборанты, управляющие по сельскому хозяйству, заведующие пунктами по учету, рыбоводы, капитаны, ветеринарные фельдшера, инженеры на ответственной должности на крупных стройках.

е) разряд 6-й – 450 рублей в месяц.

Требуемые условия:

Служащие, выполняющие тяжелые обязанности по внутренней и наружной службе.

Например:

Самостоятельные ведения переписки, ведение картотеки, ведение счетов, квалифицированные стенографистки и стенографисты, технические служащие, чертежники, выполняющие тяжелую работу, в роде изготовления простых планов, на основании имеющихся налицо ведомостей и проведение простых технических расчетов, младший лесперсонал, секретари, счетчики, управ. домами, медицинские больничные сестры, сестры, ухаживающие за младенцами, воспитательницы в

детсадах, санитары и др. вспомогательный врачебный и зубоврачебный персонал, руководители землечерпательными работами, заведующие простыми пунктами по учету, ветеринарный санперсонал.

ж) Разряд 7-й – 350 рублей в месяц.

Требуемые условия:

Служащие, выполняющие несложные работы в бюро, регистратуре, кассах, бухгалтерии, канцелярии и других службах, стенографы и стенографистки, служащие, работающие на арифмометрах и счетных машинах, технические служащие, выполняющие несложные расчеты и анализы при химических, бактериологических и других учреждениях.

Например:

Клеймовщики мяса без специального технического образования, сторожа важных объектов, старшие дворники, младшие сестры, уличные сторожа, охранники шлюзов, надсмотрщики при конном заводе.

з) Разряд 8 – 300 рублей в месяц.

Требуемые условия:

Служащие с преимущественно механической деятельностью в бюро, регистратуре, кассе, бухгалтерии и проч. службах, технические служащие с преимущественно механической деятельностью, как то изготовление световых копий и изготовление чертежей простейшего типа.

Например:

Помощники аптекарей, санитары, служители при конном заводе, тюремные надзиратели.

Оплата труда служащих на хозяйственных производствах

Оплата служащих распределяется по следующим разрядам:

а) Разряд “С” – 1800 рублей в месяц.

Заведующие крупными производствами, которые благодаря их деятельности не подходят в разряд А.

б) Группа “А” – 1500 рублей в месяц.

Заведующий крупными производствами, как правило, с высшим образованием на особо ответственных доверенных должностях.

Примечание к а) и б)

Надо докладывать о включении служащих в разряды “С” и “А” надлежащей хоз. инспекции главн. отдел труда, который может не согласиться с этим включением.

в) разряд “Б” – 1200 рублей в месяц.

Руководящие служащие с самостоятельной деятельностью и правом директив в учреждениях особого назначения.

г) Разряд “С” – 900 рублей в месяц.

аа) Служащие на особо ответственной должности, которые не могут быть внесены в разряд “Б”.

бб) Служащие с законченным высшим образованием.

сс) Служащие с законченным средним образованием, а также служащие с незаконченным высшим образованием, которые благодаря своим обширным

специальным знаниям или специальной деятельности не могут быть внесены в разряд “Д”

д) Разряд “Д” – 750 рублей в месяц.

аа) Служащие на особо ответственной должности.

бб) Служащие с законченным средним образованием, оправдавшие себя многолетней деятельностью по профессии, а также другие работники равноценной работопроductивности.

е) Разряд “Е” – 600 рублей в месяц.

аа) Служащие с основательными профессиональными знаниями с самостоятельными достижениями.

Например:

Начальник канцелярии, где работает не меньше 5 специалистов, заведующие магазинами и складами.

бб) Технические служащие с законченным специальным средним образованием.

сс) Хирургические сестры.

ж) Разряд “Ф” – 500 рублей в месяц.

Обученные сестры милосердия.

з) Разряд “Г” – 450 рублей в месяц.

аа) Служащие, которые благодаря своей деятельности входят в разряд “Н”.
Например: самостоятельно ведущие переписку и выполняющие распоряжения по канцелярии.

бб) Стенографисты и стенографистки.

сс) Технические служащие и чертежники, поскольку их деятельность выше разряда “А”, то есть составляющие простые планы на основании ведомостей или оригиналов под руководством и могущие перевести чертежи на другой масштаб.

и) Разряд “Н” – 350 рублей в месяц.

аа) Служащие, выполняющие простые или преимущественно механические работы.

Например:

Ведение журнала, списков, простых картотек, отсылка почты, второстепенных работ по регистратуре, переписке на бланках.

бб) Машинистки и машинисты.

сс) Технические служащие с преимущественно механической деятельностью, например выполняющие простые чертежные и копировочные работы, перепечатки, светокопии.

дд) Телефонисты.

ее) Младшие сестры милосердия.

Оплата труда районных голов, бургомистров и сельстарост

Оплата вышепоименованных служащих определяется следующими разрядами:

1. Лица, работающие, главным образом, на главных должностях.

а) Разряд 1 – 1800 рублей.

Районный голова в городах и районных центрах с числом жителей свыше 30 тыс.

Бургомистры в городах с числом жителей свыше 50000.

В городах с числом жителей свыше 80000 оклад бургомистра назначается надлежшим органом военного управления согласно с надлежащей хоз. инструкцией.

б) Разряд 2 – 1500 рублей в месяц.

Районные головы в городах и сельских райцентрах с числом жителей свыше 20 тыс. Бургомистры в городах с числом жителей свыше 20 тыс.

в) Разряд 3 – 1200 рублей в месяц.

Райголови в городах и сельских райцентрах с числом жителей менее 20 тыс.

Бургомистры в городах с числом жителей менее 20 тыс.

г) Разряд 4 – 900 рублей в месяц.

Бургомистры в селах с количеством жителей свыше 5 тыс.

д) Разряд 5 – 750 рублей в месяц.

Бургомистры в селах с количеством жителей менее 5 тыс.

К разряду 1–5:

Заместители райголов и заместители бургомистров получают 80% оклада райголовы или бургомистры, на основании ставок, разрешенных этим декретом.

2. Лица, занимающие преимущественно второстепенные должности:

Руководители общины (бургомистры, старшины, сельстаросты и т.д.) и секретари получают, поскольку они занимают второстепенные должности, с разрешения надлежщей отрасли или фельдкоменданта вознаграждение в следующем размере:

В селах с народонаселением свыше	Голова общины в месяц, рублей	Секретари в месяц, рублей
5000	500	400
1000–5000	350–500	250–400
500–1000	250–350	200–250
Менее 500	До 250	До 200

3. Вышеназванному кругу лиц в награду за их особенную деятельность в пользу немцев может быть представлена через надлежщий орган военного управления прибавка, не превышающая 50% основного жалования. [...]

По поручению

Клебергер

Держархів Чернігівської області, ф. Р-3001, оп. 1, спр. 100, арк. 1–12 зв. Копія. Машинопис.

27 лютого 1943 р. – Наказ № 16/1943 губернатора провінції Буковина генерала Корнеліу Калотеску стосовно впорядкування організації та діяльності відділів генерального секретаріату уряду провінції Буковина

[...]

Cap. I

Art. I. – Secretariatul General al Guvernământului Bucovina își exercită atribuțiile, stabilite prin deciziunea noastră Nr. 8806/941, prin serviciile sale.

Art. II. – Serviciile Secretariatului General al Guvernământului sunt:

- a) Cabinetul secretarului General;
- b) Direcțiunea Coordonării activității Directoratelor și a controlului și Oficiul de studii;
- c) Direcțiunea Contenciosului;
- d) Serviciul Statistic;
- e) Biroul Registraturii și Arhivei;
- f) Biroul de informațiuni și audiențe.

Art. III. – Serviciile de mai sus sunt subordonate direct Guvernatorului și Secretarului General.

Cap. II

Organizarea serviciilor Secretariatului General.

Art. IV. – Cabinetul Secretarului General este condus de un funcționar cu gradul de cel puțin șef de birou, numit prin deciziunea Secretarului General și are următoarele atribuțiuni:

- a) Primește corespondența și cererile adresate personal Secretarului General;
- b) Ține evidența lucrărilor personale ale Secretarului General;
- c) Fixează ordinea audiențelor și execută lucrările ce i-au fost încredințate de Secretarul General.

Art. V – Direcțiunea Coordonării activității Directoratelor, a controlului și a Oficiului de studii este condusă de un Director ajutat de trei referenți cu cel puțin gradul de șef de serviciu și are următoarele atribuțiuni:

- a) Avizează asupra tuturor problemelor ce-i sunt supuse de Guvernator sau de Secretarul General, urmărește aplicarea legilor, regulamentelor și ordonanțelor, semnalează dificultățile ivite și propune măsuri;
- b) Întocmirea studiilor și documentelor asupra problemelor specifice Provinciei Bucovina;
- c) Avizează în prealabil împreună cu Direcția Contenciosului din punct de vedere al legalității, oportunității și necesității asupra tuturor proiectelor de regulamente, tuturor ordonanțelor, precum și asupra proiectelor de deciziuni principiale și cu caracter general, propuse de directorate și serviciile în subordine și comunică avizul dat spre știință Directoratelor respective;
- d) Ține registru special pentru toate ordonanțele Guvernământului și toate deciziunile principiale și cu caracter general, le dă număr și dată certă după semnarea lor de către Guvernator și îngrijește de publicarea lor în Buletinul Oficial al Bucovinei.
- e) Coordonează și propune măsuri necesare pentru coordonarea activității tuturor Directoratelor și serviciilor în subordine;

f) Controlează și supraveghează activitatea celorlalte servicii ale Secretariatului General cu excepția Direcțiunii Contenciosului;

g) Execută lucrările Consiliului Provincial, în care scop șeful Coordonării va lua parte la toate ședințele Consiliului de colaborare, precum și la ședințele Consiliului economic al Provinciei;

h) Studiază și întocmește rapoarte către Preșidenția Consiliului de Miniștri asupra activității Guvernământului;

i) Îngrijește de redactarea Buletinului Oficial al Provinciei și supraveghează toate lucrările în legătură cu aceasta;

k) Execută și referă asupra oricăror lucrări, cerute de Guvernator și Secretarul General.

Art. VI. – Pentru executarea lucrărilor susarătate Direcțiunea Coordonării activității Directoratelor a controlului și Oficiului de studii, va avea repartizat și un număr suficient de funcționari de birou.

Art. VII. – Repartizarea funcționarilor în posturile de referenți se va face la propunerea și prin deciziunea Secretarului General.

Art. VIII. – Direcțiunea Contenciosului este condusă de un avocat-șef cu gradul de avocat-consilier și ajutat de un număr de avocați pledanți, stabilit după nevoile Guvernământului.

Art. IX. – Șeful Contenciosului se ocupă cu susținerea proceselor Guvernământului în fața instanțelor judecătorești și cu toate chestiunile în legătură cu aceste procese, cu executarea tuturor căilor ordinare și extraordinare de atac, împotriva hotărârilor judecătorești, date în cauzele în care Guvernământul, directoratele sau serviciile în subordine au figurat ca parte.

Dă avize oridecâte ori va fi consultat de Guvernator, Secretarul General sau directorii conducători de directorate și oridecâte ori prin legi sau ordonanțe se cere avizul Contenciosului.

Art. X. – Șeful Contenciosului se poate prezenta în fața instanțelor judecătorești sau administrative, pe baza delegației generale date prin decizia Guvernatorului.

Art. XI. – Șeful Contenciosului poate da delegație scrisă celorlalți avocați ai Guvernământului de a se prezenta în fața instanțelor judecătorești și administrative, pentru susținerea intereselor Guvernământului în toate procesele în care figurează ca parte, precum și pentru exercitarea oricărei căi de atac împotriva hotărârilor judecătorești în care figurează ca parte Guvernământul, directoratele sau serviciile în subordine;

Art. XII. – Pe lângă Direcțiunea Contenciosului va fi repartizat și un număr de funcționari administrativi.

Art. XIII. – Serviciul Statistic este condus de un Inspector General statistic, care își exercită atribuțiunile în limitele stabilite de legea de organizare a Institutului Central de Statistică.

Art. XIV. – Biroul Registraturii Generale și al Arhivei condus de un șef de birou, primește și înregistrează întreaga corespondență a Secretariatului General, primește corespondența lucrată și o expediază la adresa arătată prin poștă sau curier special.

Păstrează întreaga arhivă a Secretariatului General.

Art. XV. – Biroul de Informațiuni și audiențe, condus de un șef de birou, are următoarele atribuțiuni:

a) Stabilește identitatea persoanelor cari solicită intrarea în Palatul administrativ;

b) Înregistrează numele persoanelor ce solicită audiențe și îi îndrumază la serviciile respective;

c) Dă informațiuni politicului în legătură cu petițiunile adresate serviciilor Guvernământului.

Art. XVI. – Graficul alăturat cu organizarea serviciilor face parte integrantă din prezenta ordonanță.

Art. XVII. – Avizul cerut de art. IV aliniatul e) este obligator pentru toate Directoratele în care scop toate ordonanțele și regulamentele, precum și deciziunile cu caracter general, vor fi supuse în proiect mai întâiu la registratura Secretariatului General și vor fi supuse apoi împreună cu acest aviz spre aprobare și semnare Guvernământului.

Art. XVIII. – Directoratele și serviciile lor în subordine sunt obligate să pună la dispoziția Direcțiunii Coordonării activității Directoratelor, controlului și Oficiului de Studii, orice date de care are nevoie în legătură cu executarea lucrărilor ce îi sunt încredințate.

Art. XIX. – Orice alte dispozițiuni cu privire la organizarea serviciului Secretariatului General, contrarii prezentei ordonanțe, sunt și rămân abrogate.

Dată în cabinetul nostru în Cernăuți,

GENERAL DE DIVIZIE, CORNELIU CALOTESCU

Pentru conformitate:

[ștampila]

Переклад

[...]

Розділ I

Ст. I. Генеральний секретаріат уряду Буковини виконує свої функції згідно з розпорядженням губернатора Буковини № 2506 від 1941 р.

Ст. II. Відділи генерального секретаріату уряду:

Кабінет генерального секретаря

Директорат координації діяльності директоратів та контролю за відділом освіти

Юридичний директорат

Статистична служба

Відділ реєстратури та архіву документів

Відділ інформації та прийому громадян.

Ст. III. Всі ці відділи підпорядковуються безпосередньо губернатору і генеральному секретаріату.

Розділ II

Організація служб генерального секретаріату

Ст. IV. Кабінетом генерального секретаріату керує державний службовець у ранзі, не нижчому як начальник відділу за згодою генерального секретаріату та має такі обов'язки:

– приймає кореспонденцію та заяви, адресовані особисто генеральному секретаріату;

– веде облік роботи генерального секретаріату;

– визначає порядок прийому та виконує роботи, що доручені йому генеральним секретаріатом.

Ст. V. Директорат координації діяльності директоратів та контролю за відділом освіти очолює директор та три його референти у ранзі, не нижчому як начальники служби, мають такі зобов'язання:

- повідомляє про всі завдання, що ставить перед ним губернатор або генеральний секретаріат, слідкує за дотриманням законів, виконанням розпоряджень і наказів, інформує про наявні складності та вживає заходи щодо їх усунення;
- впорядковує дослідження та документи стосовно специфічних проблем провінції Буковина;
- сповіщає завчасно, разом з директоратом координації, про своєчасність і необхідність всіх законопроектів, всіх проектів розпоряджень, постанов, наказів, запропонованих директоратами та службами, і повідомляє про них для ознайомлення відповідним директоратам;
- веде спеціальний реєстр, в якому обліковує всі накази та основні рішення уряду і слідкує за їх публікацією в “Урядовому Віснику Буковини”;
- координує та пропонує заходи щодо узгодження діяльності всіх директоратів;
- контролює та наглядає за діяльністю інших відділів генерального секретаріату, за винятком юридичного директорату;
- виконує роботу ради провінції, тому керівник директорату бере участь у всіх засіданнях Ради Взаємодії та Ради Економіки Буковини;
- досліджує і готує звіти до президії Ради Міністрів стосовно діяльності уряду Буковини;
- турбується про редагування “Урядового Вісника Буковини” і слідкує за виконанням всіх робіт, пов'язаних з цим;
- виконує і несе відповідальність за виконання будь-яких завдань на вимогу губернатора і генерального секретаря.

Ст. VI. Для виконання поставлених завдань директорат координації діяльності директоратів та контролю за відділом освіти повинен мати достатню кількість службовців.

Ст. VII. Призначення службовців на посаду референтів відбувається за пропозицією та рішенням генерального секретаріату.

Ст. VIII. Юридичним директором повинен керувати адвокат – начальник відділу в ранзі юрисконсульта, йому допомагають кілька адвокатів, у кількості, визначеній урядом.

Ст. IX. Голова юридичного директорату займається захистом судових справ уряду перед судовими інстанціями.

Надає консультації губернатору, генеральному секретаріату і директорам директоратів.

Ст. X. Голова юридичного директорату має право входити до складу загальної делегації, ухваленої губернатором, у судових або адміністративних інституціях.

Ст. XI. Голова юридичного директорату має право надавати письмове доручення адвокатам уряду представляти інтереси уряду перед судовими та адміністративними інстанціями на всіх процесах, в яких він бере участь, а також вдаватись до будь-яких заходів по боротьбі з судовими позовами, в яких задіяні уряд, директорати або підпорядковані їм служби.

Ст. XII. До складу юридичного директорату повинні входити і адміністративні службовці.

Ст. XIII. Статистичну службу очолює генеральний директор зі статистики, який виконує свої обов'язки в рамках визначених законом "Про організацію центрального інституту статистики".

Ст. XIV. Відділ загальної реєстрації та архіву очолює начальник відділу, який приймає і реєструє всю кореспонденцію генерального секретаріату, надсилає відповіді адресатам за адресою, вказаною на конверті, поштою або зі спеціальним кур'єром.

Ст. XV. Відділ інформації та прийому громадян очолює начальник відділу, який виконує такі обов'язки:

– реєструє громадян, що бажають потрапити на прийом, та направляє їх до відповідних служб;

– інформує громадськість про заяви, що надходять до служб уряду.

Губернатор провінції Буковина, генерал К. Калотеску

Засвідчено:

[підпис]

Держархів Чернівецької області, ф. Р-307, оп. 2, спр. 5, арк. 2–4. Засвідчена копія. Друк. прим. Мова румунська.

№ 728

11 березня 1943 р. Могилів. – Форма присяги державного службовця та протокол про складення Октавіаном Ванчею у присутності префекта та священника присяги при вступі на посаду у Могилівському повіті Губернаторства Трансністрії

JURĂMÂNT

Jur credința Națiunii, Regelui și Conducătorului Statului;

Jur de a observa cu sfințenie legile Țării;

Jur să-mi îndeplinesc cu cinste și conștiință obligațiunile serviciului, păstrând cu sfințenie secretul serviciului și să apăr ordinea de Stat.

Așa să-mi ajute Dumnezeu.

[Semnătura]

PROCES-VERBAL

Astăzi, 11 martie 1943

Noi, Colonel Constantin Năsturaș, în calitate de Prefect al județului Moghilev.

Constatăm prin prezentul proces-verbal că d-l *Dr. Octavian Vancea, pretor*, a depus jurământul de intrare în funcțiune, în fața noastră și în asistența preotului *Teodor Spoială*.

Drept care am dresat prezentul proces-verbal.

PREFECTUL JUD. MOGHILEV

COLONEL C. Năsturaș

PREOT

[Semnătura]

[Semnătura]

Переклад

ПРИСЯГА

Присягаю на вірність Нації, Королю та Правителю Держави.

Присягаюсь свято дотримуватися законів Держави.

Присягаюсь виконувати з честю та сумлінням службові обов'язки, свято зберігаючи службову таємницю, та захищати державний порядок.

І нехай допоможе мені у цьому Господь.

[підпис]

ПРОТОКОЛ

Сьогодні, 11 березня 1943 року

Ми, полковник Константін Нестураш, що діє як Префект Могилівського повіту,

Підтверджуємо цим протоколом, що пан *д-р Октавіан Ванча, претор*, склав присягу при вступі на посаду перед нами та у присутності священика *Теодора Спяле*.

З огляду на це ми склали цей протокол.

ПРЕФЕКТ МОГИЛІВСЬКОГО ПОВІТУ

ПОЛКОВНИК

СВЯЩЕНИК

К. Нестураш

[підпис]

Держархів Вінницької області, ф. Р-2966, оп. 2, спр. 240, арк. 6. Оригінал. Машинопис. Мова румунська.

№ 729

15 березня 1943 р. – Наказ № 20 Шпиківської претури з оголошенням наказу Тульчинської префектури про призначення N шефом дорожньої секції

§ 1

Согласно приказа Тульчинской префектуры от 2 марта 1943 года за № 47 – инженер господин N назначается шефом дорожной секции.

§ 2

Временно назначенному шефом дорожной секции господину N приступитъ до своих обязанностей дорожного мастера.

Претор района

[печатка]

[підпис]

Держархів Вінницької області, ф. Р-1417, оп. 3, спр. 24, арк. 35. Оригінал. Машинопис.

19 квітня 1943 р. Рівне. – З наказу райхскомісара України Еріха Коха для доведення до відома службовців усіх відділів райхскомісаріату “Україна” про виконання інструкцій райхсміністра у справах окупованих східних областей щодо виготовлення службової форми, виплату компенсацій та інших форм матеріальної допомоги

[...] 1. Bekleidungsentschädigung:

Vom Herrn Reichsminister für die besetzen Ostgebiete ist die Bekleidungsentschädigung nunmehr wie folgt geregelt:

Die zum Tragen von Dienstkleidung (Ostuniform) verpflichteten Mitglieder erhalten für die erste Einkleidung eine Anschaffungsbeihilfe und für die Instandsetzung und Ergänzung der Dienstkleidung vom Beginn des Monats, in dem sie in die Tätigkeit, die zum Tragen der Dienstkleidung verpflichtet, eintreten oder wieder eintreten, frühestens jedoch ab 1.1.1943 einen laufenden Dienstkleidungszuschuß.

Die Anschaffungsbeihilfe beträgt für Gefolgschaftsmitglieder:

a) des höheren und gehobenen Dienstes	750, – RM
b) “ mittleren und einfachen “	450, – “
c) weibliche	300, – “

Die vor dem 1.1.43 ausgegebenen Dienstkleidungs- und Ausrüstungsstücke bleiben Reichseigentum (mit Ausnahme einer Uniform s. Ziffer 3). [...]

Die Anschaffungsbeihilfen für die Gefolgschaftmitglieder, die am 3.1.1943 bereits im Besitz von Dienskleidung waren, werden dafür aber wie folgt gekürzt:

a) für Gefolgschaftsmitglieder des höheren u. gehobenen Dienstes auf	550 RM
b) für Gefolgschaftsmitglieder des mittleren u. einfachen Dienstes auf	300 – “
c) für weibliche Gefolgschaftsmitgl. auf	200 – “ [...]

Der laufende Dienstbekleidungs-zuschuß beträgt:

a) Für männliche Gefolgschaftsmitglieder mon.	30, – RM
b) “ weibliche “ “	20, – “

Davon werden für männliche Gefolgschaftsmitglieder 20, – RM, für weibliche Gefolgschaftsmitglieder 13, – RM monatlich dem Kleiderkassenkonto gutgebracht, der Rest wird in bar bei der Hauptkasse vierteljährlich nachträglich ausgezahlt. Die Barbeträge dienen zur Bestreifung von Ausgaben für Reparaturen. [...]

3. Von den vor dem 1.1.43 ausgegebenen Dienstkleidungsstücken für Gefolgschaftmitglieder, die eine gekürzte Anschaffungsbeihilfe erhalten, gehen in des Eigentum des Gefolgschaftsmitgliedes über:

Bei den männlichen Gefolgschaftsmitgliedern:

- 1 Mütze
- 1 Rock
- 3 Braunhemden mit je 2 Kragen комір
- 2 Binder
- 1 Stiefelhose

- 1 lange Hose
- 1 Mantel
- Bei den weiblichen Gefolgschaftsmitgliedern:
 - 1 Münze
 - 1 Jacke
 - 1 Rock
 - 2 Blusen mit je 1 Bäffchen
 - 1 Mantel

Soweit vor dem 1.1.43 eingesetzte Gefolgschaftsmitglieder einzelne Stücke dieser Erstausrüstung nicht erhalten haben, werden sie ohne Belastung ihres Kleiderkontos von der Bekleidungskammer nachgeliefert.

Die Gefolgschaftsmitglieder des höheren und gehobenen Dienstes können den Uniformrock, die Stiefelhose, die lange Hose und den Mantel bei einem Schneider anfertigen lassen, Stoff und Zutaten liefert in solchen Fällen – soweit vorhanden – das Bekleidungs-lager. Die Rechnung über die Anfertigungskosten ist der Zentralverwaltung, Kleiderkasse, über das Bekleidungs-lager einzureichen. Auf der Rechnung muß der Empfänger bescheinigen, daß er die Doenstkleidungsstücke, vorschriftsmäßig gefertigt, erhalten hat. [...]

4. Für die Forst- und Strafanstaltsbeamten, für die eine besondere Regelung erfolgt, gelten die Bestimmungen nicht.

In Vertretung: gez. Dargel
Beglaubigt: Unterschrift

Переклад

1. Відтепер компенсація за обмундирування врегульовується паном райхсміністром у справах окупованих східних областей у такий спосіб:

Службовці, зобов'язані до носіння службового одягу (східної уніформи), отримують для першого придбання компенсацію за обмундирування та поточну компенсацію за ремонт і доповнення службового одягу з початку місяця, в якому вони приступають до діяльності, що зобов'язує до носіння службового одягу, або приступають заново [до роботи], але не раніше, ніж з 1.1.1943.

Компенсація за обмундирування становить для службовців:

- а) вищих і найвищих рангів 750 РМ
- б) середніх та низьких рангів 450 РМ
- в) жінок 300 РМ

Предмети службового одягу та спорядження, видані до 1.1.43, залишаються у імперській власності (за винятком уніформи – див. пункт 3). [...]

Через це компенсація за обмундирування для співробітників, що на 3.1.43 вже мали службовий одяг, буде скорочена у такий спосіб:

- а) для службовців вищих і найвищих рангів на 550 РМ
- б) для службовців середніх рангів на 300 – “
- в) для жінок-службовців 200 – “ [...]

Поточна доплата щодо службового одягу становить:

- а) для службовців-чоловіків, щомісячно 30, – RM
б) для службовців-жінок “ 20, – “

3 них для службовців-чоловіків 20 райхсмарок, для службовців-жінок – 13 райхсмарок щомісячно відкладатиметься на розрахунковий рахунок речового забезпечення, залишок виплачуватиметься готівкою щоквартально з головної каси. Готівкова сума слугуватиме для покриття видатків на ремонт [одягу]. [...]

3. З предметів одягу, виданих до 1.1.[19]43 службовцям, які отримають зменшену компенсацію за форму, у власність службовця переходять:

Для чоловіків-службовців:

- 1 головний убір
- 1 френч
- 3 коричневі сорочки з 2-ма комірцями
- 2 офіційні краватки
- 1 пара брюк-галіфе
- 1 пара довгих брюк
- 1 пальто

Для жінок-службовців:

- 1 головний убір
- 1 жакет
- 1 френч
- 2 блузи з одним комірцем
- 1 пальто

Якщо службовці, призначені до 1.1.[19]43, не отримали окремих речей з цього першого комплекту обмундирування, вони допоставляються зі складу речей без зарахування на їхній рахунок для одягу.

Службовці високих та найвищих рангів спроможні виготовити френч, брюки-галіфе, довгі брюки та пальто у кравця; у таких випадках, якщо існує речовий склад, надаються матеріал та фурнітура. Рахунок щодо витрат на виготовлення слід подавати Центральному управлінню до речової каси через речовий склад. На рахунку одержувач має засвідчити, що він отримав предмети одягу, виготовлені належним чином. [...]

4. Для службовців лісових служб та виправних установ, для яких є чинним окремий порядок, ці інструкції не діють.

За дорученням: підп[исав] Даргель*

Засвідчено: [підпис]

ЦДАВО, ф. 3206, оп. 5, спр. 10, арк. 32–36. Засвідчена копія. Машинопис. Мова німецька.

* Підпис відсутній.

28 червня 1943 р.* Рівне. – Циркуляр райхскомісара України Еріха Коха щодо порядку оформлення відпусток службовців, зокрема про припинення практики подовження відпусток

Betrifft: Urlaubsregelung

Es kommt immer wieder vor, daß Gefolgschaftsmitglieder meiner Behörde und der nachgeordneten Dienststellen während ihres Urlaubs persönlich und schriftlich im Reichsostministerium vorstellig werden und Nachurlaub beantragen. Ich habe der Herrn Reichsminister für die besetzten Ostgebiete gebeten, zur Aufrechterhaltung der Arbeitsdisziplin und zur Vermeidung von Berufungen diesen Gesuchen nicht stattzugeben. Der Herr Reichsminister für die besetzten Ostgebiete teilt mir nunmehr mit, daß er fortan die Gefolgschaftsmitglieder an ihre unmittelbar vorgesetzte Dienststelle verweisen werde.

Ich ersuche, alle Gefolgschaftsmitglieder entsprechend zu unterrichten. Sollten in Zukunft die Dienststellen des Ostministeriums weiterhin mit Nachurlaubsanträgen behelligt werden, werde ich mit disziplinarischen Maßnahmen gegen die Betroffenen vorgehen.

gez. Koch
Beglaubigt:
[...]
F. d. R.

Im Auftrage
gez. Habig

Переклад

Відносно: Правила щодо відпусток.

Знову неодноразово стається так, що співробітники моїх установ та підлеглих їм служб під час їхньої відпустки особисто та у письмовій формі звертаються до Східного райхсміністерства** та подають клопотання про подовження відпустки. Я просив пана райхсміністра у справах окупованих східних територій для дотримання робочої дисципліни та з метою запобігання скарг ці прохання не задовольняти. Пан райхсміністр у справах окупованих східних територій тепер повідомляє мене, що віднині він буде відсилати співробітників до їхнього безпосереднього керівництва.

Я прошу відповідно проінформувати всіх службовців. Якщо у майбутньому служби Східного міністерства і далі будуть турбувати з проханнями про подовження відпустки, я вживатиму дисциплінарні заходи щодо відповідних осіб.

Підп[исав]: Кох***
Завірено: [підпис]
[...]

* Публікується за примірником, надісланим керівникові Крайового управління архівами, бібліотеками та музеями при райхскомісарі України Г. Вінтеру 19 липня 1943 р.

** Так у документі.

*** Підпис відсутній.

З оригіналом згідно
[підпис]
[печатка]

За дорученням підп[исав] Габіг

ЦДАВО, ф. 3206, оп. 5, спр. 10, арк. 24. Засвідчена копія. Машинопис. Мова німецька.

№ 732

30 липня 1943 р. Прилуки. – Інструкція з Прилуцької районної управи старшині с. Лиски про правила ведення реєстрації народжень, смертей та шлюбів

За розпорядженням військового управління, пропонуємо Вам негайно завести і неухильно додержуватись слідуючого порядку реєстрації актів громадського стану: сільські управи ведуть реєстрацію тільки народження та смертей, – шлюби реєструються в районній управі.

Народження дитини повинно бути заявлено сільуправі, на терені якої народилася дитина, – не пізніше одного місяця після дня народження, народження мертвої дитини – не пізніше слідуючого дня після народження.

Заяви на підкинутих дітей повинні бути зроблені не пізніше третього дня після того, як знайшли дитину.

В реєстр народження повинно бути внесено:

- а) поточний номер внесення за рік;
 - б) прізвище, ім'я та по батькові, вік, національність, рід заняття, місце мешкання та віровизнання батьків народженого;
 - в) місце, день, місяць, рік і година народження;
 - г) прізвище, ім'я дитини;
 - д) стать дитини (хлопчик чи дівчина);
 - е) відмітка про мертвонародження;
 - ж) прізвище, ім'я та по батькові заявника, його професія і місце мешкання.
- Запис повинен бути підписаний заявником і завідувачим ЗАГСом сільського старостату.

Дитина носить завжди прізвище батька. Якщо дитина позашлюбна, то надається прізвище матері.

Кожний випадок смерті повинен бути заявлений на протязі 3-х днів після смерті, тому ЗАГСу, в районі якого трапився смертний випадок. В тих випадках, коли смерть трапилась внаслідок насильства, нещасного випадку або самогубства, то заява повинна бути зроблена негайно і ніяк не пізніше 4-х годин після смерті або виявлення трупа.

Факт смерті повинен бути засвідчений лікарською посвідкою. Якщо не може бути представлена така довідка – досить письмового посвідчення двох свідків.

Реєстрація смерті ведеться слідуючим порядком:

- а) поточний номер внесення за рік;
- б) прізвище, ім'я та по батькові, професія, місце мешкання, національність померлого;

в) день, місяць, рік смерті;
г) вік померлого;
д) причина смерті, засвідчена лікарською посвідкою або двома свідками;
е) номер і установа, яка видала персональне посвідчення (паспорт померлого);

ж) прізвище, ім'я та по батькові заявника про смерть, його професія і місце мешкання.

Запис повинен бути підписаний заявником і зав. ЗАГСом (старшиною).

Персональна посвідка (паспорт) померлого повинна бути відібрана.

Реєстрація шлюбів буде проводитись в районній управі.

Церковний шлюб може бути проведений тільки після реєстрації шлюбу в ЗАГСі. Шлюби, які відбулися тільки по релігійному звичаю, без реєстрації в ЗАГСі, не мають правового значення.

Реєстрація шлюбу проводиться тільки після двох тижнів об'яви, яка по маючомуся у вас зразку вивіщується в сільстаростаті, на терені якого мешкають молодий або молода.

Реєстрація шлюбу проводиться в присутності шлюбної пари та двох свідків. Вступати в шлюб забороняється:

а) між кровними родичами по прямій лінії, законного чи незаконного народження;

б) чоловікам до 18 років, а для жінок до 16 повних років;

с) особам, які уже жонаті;

д) між жидами і особами других національностей;

е) особам немісцевого походження до того часу, поки не буде встановлено відповідною ортскомендатурою благодійність цієї особи.

Молода після заключення шлюбу заноситься в реєстр під прізвищем свого чоловіка.

Про заключення шлюбу робиться відмітка ЗАГСом в паспортах реєстрованої шлюбної пари.

Росторження шлюбу не проводиться до повного регулювання правового розводу.

Реєстрація народження та смертей не оплачується. За реєстрацію шлюбу стягується 100 крб.

Про реєстрацію народження, шлюбу та смерті можна видати, по вимозі громадян, виписки реєстрації. Ці виписки містять в собі повну передачу занесеного в реєстрацію. Вони видаються зі стягненням збору 20 крб. за кожну виписку.

Службовці культу, які допущать вінчання шлюбної пари до реєстрації її в ЗАГСі, підлягають штрафу до 1000 крб.

Крім виконання цього розпорядження, пропонується секретарям с/старостатів при першій нагоді з'явитися в районну управу в статвідділ для одержання повного інструктажу по роботі ЗАГСів.

Зав. статвідділом N

Інструктор обліку N

Держархів Чернігівської області, ф. Р-4280, оп. 1, спр. 1, арк. 15 і зв. Оригінал. Машинопис.

17 грудня 1943 р. – Протокол, підписаний субпрефектами Могилівського повіту та головою м. Могилів, про внесення змін до існуючого порядку призначення посадовців міських та сільських примарій, зокрема, про скасування сільських рад, запровадження призначення голів та помічників голів комун преторами замість висунення їх общинами, регулювання кількості румунських і місцевих посадовців претором, надання претору права вживати дисциплінарних заходів проти посадовців району тощо

Subsemnații Dindelegan Iosif și Vodă Ion, Subprefecții județului Moghilev, și Grădinaru Vasile, Primarul orașului reședință de județ Moghilev, întrunindu-ne pentru a studia și face propuneri pentru modificarea ordonanței nr. 8, specificăm în cele ce urmează, modificările ce credem că trebuiesc aduse acestei ordonanțe:

Art. 1. – alin. 2 să fie modificat în sensul: “comuna să fie condusă de Primar, ajutat de un ajutor de Primar, desființându-se sfaturile sătești formate din 3 locuitori, care nu s-au dovedit utile.”

Art. 1. – alin. 3 să se modifice în sensul că “Primarul comunei, Ajutorul de Primar, să fie numiți de Pretori din membrii comunei sau în lipsă, din altă localitate și nu desemnați de către obștia satului care poate urmări alte interese decât cele ale administrației românești.” Prin numirea de către Pretori, se pot alege elemente care s-au dovedit leale față de administrația românească și din persoanele verificate.

Art. 2. – alin. 1 să se completeze în sensul că “orașele se împart: Municipii, orașe reședință de județ și orașe nereședință de județ”.

Art. 2. – alin. nou: orașele reședință de județ să aibă administrație proprie, încredințată Primarului, separată de Raion.

Alin. nou: Fiecare oraș reședință de județ, să aibă următoarele servicii:

1. – Serviciul Financiar.
2. – Serviciul de Stare Civilă și notariat.
3. – Serviciul Tehnic și de Edilitate.
4. – Serviciul Sanitar și de salubritate.
5. – Serviciul de Pompieri.
6. – Serviciul de administrarea bunurilor.
7. – Serviciul Administrativ.
8. – Biroul M.O.N.T.

Art. 3. – Să se modifice în sensul că fiecare Primărie va avea numărul necesar de funcționari, menționându-se că funcționarii Primăriilor rurale să se numească de Pretor, la propunerea Primarului, iar funcționarii Primăriilor urbane să fie numiți de Primar și confirmați de Prefectul județului.

Așa cum este redactat în prezent art. 3, este laconic și nu se face deosebire între numirea funcționarilor la comunele rurale și cei de la oraș.

Art. 4. – alin. 1, să se adauge că în componerea Raionului intră și orașele nereședință de județ și că Raionul este și o unitate de control, nu numai de acțiune, întrucât Pretorul este și un organ de control asupra comunelor din Raion.

Raionul să fie condus de către un Primpretor, ajutat de un Pretor care să răs-

pundă de cancelaria Raionului, ambii având aceeași situație juridică și drepturi ca și cei din Țară.

Alin. 4. Să se modifice în sensul că numărul funcționarilor administrativi și de specialitate, Români și localnici, necesar la Raion, să fie fixat de Pretor și aprobat de Prefect. Tot la acest alineat să se prevadă că funcționarii Români și localnici ai Raionului, să fie numiți de Pretor și aprobați de Prefect, întrucât această dispoziție nu este prevăzută nicăieri în mod expres.

Să se prevadă dreptul Pretorului de a lua măsuri disciplinare contra funcționarilor din administrația Raionului, putând să aplice pedepsele de sub art. 129, punctul 1, 2 și 3 din Codul Funcționarilor Publici, și restul pedepselor de la același articol, numai cu aprobarea Prefectului.

Să poată acorda permisiu până la 5 zile.

Alin. nou. Pretorului, ca reprezentant al Prefectului și fiind cea mai înaltă autoritate în Raion, îi sunt subordonate toate autoritățile, instituțiile și întreprinderile Guvernământului Transnistriei, încă și organele de Jandarmerie și Poliție comună.

Alin. nou. Pretorul să aibă dreptul de a aplica amenzi pecuniare pe baza constatărilor personale sau ale altor organe îndrituite, în toate cazurile de contravenții, la cari pedeapsa cu închisoarea nu depășească 3 luni; să poată hotărî internarea în lagăr până la 3 luni.

Art. 5. – alin. 8. să fie omis, fiind în contradicție cu dispozițiile art. 1 alin. 3.

SUBPREFECTII JUDEȚULUI MOGHILEV,

I. Dindelegan

PRIMARUL ORAȘULUI MOGHILEV

I. Vodă

[Semnătura]

V. Grădinaru

Переклад

Ми, що нижче підписалися, Дінделеган Іосіф та Воде Іон, субпрефекти Могилівського повіту, та Гредінару Василе, голова міста-резиденції Могилівського повіту, зібравшись для розгляду та висунення пропозицій для внесення змін до постанови № 8, далі визначаємо зміни, які вважаємо за потрібне внести до цієї постанови:

Стаття 1. – абзац 2 змінюється, як зазначено далі: “комуна буде управлятися головою, якому допомагатиме помічник голови, при цьому скасовуються сільські ради, сформовані з 3 жителів, що виявилися непотрібними.”

Стаття 1. – абзац 3 змінюється, як зазначено далі: “Голова комуни, помічник голови призначаються преторами з членів комуни або, за їх відсутності, з іншої місцевості і не висуваються сільською общиною, що може переслідувати інші інтереси, аніж інтереси румунської адміністрації.” За призначенням преторів можуть обиратися особи, що проявили себе лояльними до румунської адміністрації, а також з перевірених осіб.

Стаття 2. – абзац 1 доповнюється, як зазначено далі: “міста поділяються на: муніципії, міста-резиденції та міста-нерезиденції повіту”.

Стаття 2. – Новий абзац: міста-резиденції повіту матимуть власне управління, що забезпечується головою, окремо від району.

Новий абзац: Кожне місто-резиденція повіту матиме такі управління:

1. – Фінансове управління.
2. – Управління цивільного стану та нотаріат.
3. – Технічне управління та управління міського благоустрою.
4. – Санітарне управління та управління комунальних послуг.
5. – Пожежне управління.
6. – Майнове управління.
7. – Адміністративне управління.
8. – Відділ національної мобілізації та організації території.

Стаття 3. – Змінюється, як зазначено далі: Кожна примарія буде мати необхідну кількість посадовців, беручи до уваги те, що посадовці сільських примарій призначаються претором, за поданням голови, а посадовці міських примарій призначаються головою та затверджуються префектом повіту.

Так, у цій Статті 3 коротко визначено і не робиться різниці між призначенням посадовців у сільських комунах та міських посадовців.

Стаття 4 – абзац 1 доповнюється, як зазначено далі: до складу району входять і міста-нерезиденції повіту, а район є також одиницею контролю, не лише за діяльністю, у той час як претор є також органом контролю над комунами району.

Район управляється примпретором, якому допомагає претор, що відповідає за канцелярію району, при цьому вони мають такі ж правові положення та права, що й їхні колеги в області.

Абзац 4. Змінюється, як зазначено далі: кількість румунських та місцевих адміністративних посадовців та спеціалістів, яка необхідна для району, буде встановлюватися претором та затверджуватися префектом. Також у цьому пункті передбачається, що румунські та місцеві посадовці району будуть призначатися претором та затверджуватися префектом, в той час як це положення чітко ніде не передбачене.

Передбачається право претора вживати дисциплінарних заходів проти посадовців адміністрації району, з можливістю застосування покарання відповідно до статті 129, пункт 1, 2 та 3 Кодексу про державних службовців, а інші покарання з цієї статті – лише після затвердження префектом.

Можуть надаватися дозволи до 5 днів.

Новий абзац. Претору, як представнику префекта та особі, що є найвищим органом району, підпорядковуються усі органи, установи та підприємства Губернаторства Трансїстрі, а також органи жандармерії та поліції комуни.

Новий абзац. Претор має право накладати грошові штрафи на підставі особистих висновків та висновків інших уповноважених органів, у всіх випадках порушень, за які покарання з ув'язненням не перевищує 3-х місяців; може бути прийняте рішення про інтернування до табору до 3-х місяців.

Стаття 5 – абзац 8 виключається, оскільки вона суперечить положенням статті 1 абзац 3.

СУБПРЕФЕКТИ МОГИЛІВСЬКОГО ПОВІТУ

І. Дінделеган

[підпис]

Голова міста Могилів

І. Воде

[підпис]

В. Гредінару

Держархів Вінницької області, ф. Р-2966, оп. 2, спр. 47, арк. 12 і зв. Засвідчена копія. Мова румунська.

№ 734

1943 р. Чернівці. – Розпорядження Центрального Економату державних службовців м. Чернівці щодо надання списку службовців за усталеною формою для забезпечення дровами

Аvem onoare a Vă aduce la cunoștință că Economatul Central al Provinciei Bucovina a luat hotărârea ca să aprovizioneze pe toți funcționarii Guvernământului cu lemne de foc, pentru iarna anului 1943–1944.

În vederea acestei aprovizionări avem onoare a Vă ruga să înaintați de urgență un tablou care să cuprindă:

1. Numele și pronumele funcționarului.
2. Autoritatea și gradul.
3. Nr. camerilor (plus bucătărie și baie încălzite) și Nr. sobei.
4. Cantitatea de lemn solicitată.
5. Dacă vrea să ea lemnele în rate.

6. Luna când funcționarul dorește livrarea lemnelor, care nu poate fi mai târziu de 1 Octomvrie 1943.

Lemnele se dau franco stația “Grădina Publica” Cernăuți cu 15% mai ieftin decât prețul oficial în vigoare.

Lemnele se vor plăti în șase rate lunare.

La înscrierea definitivă a funcționarului, se va depune 20% drepturi.

Prima rată din valoarea lemnelor, începând cu luna iunie 1943.

Livrarea lemnelor începe imediat, iar transportul de la gară la domiciliul funcționarului, va fi reglementat de Economatul Central, astfel ca funcționarii să nu fie speculați de cărauși după cum vom căuta să reglementăm și tăiatul lor.

Conducerea instituției va garanta în mod expres, că se va reține lunar valoarea ratelor exigibile.

Pentru funcționarii diurniști se va garanta plata lemnelor de trei funcționari definitiv.

După primirea tablourilor vor trimite instrucțiuni detaliate și precise.

Persoanele din personalul administrativ sau sanitar care doresc a primi lemne de foc Economatul Central în condițiunile mai sus arătate, se vor înscrie la Dl. Prelici Oreste șef de secție cu 2 gr. [...]

În afară de cele mai sus arătate, am intervenit pentru obținerea unor cantități de lemne de foc de la Fondul Bisericesc.

Acei care doresc a se aproviziona cu lemne de la Fondul Bisericesc și nu de la Economatul Central se vor înscrie la fel, la Dl. Prelici însă în liste separate.

Toate informațiunile în legătură cu aprovizionarea de combustibil ca mai sus, se vor putea lua la Dl. Prelici Oreste.

[...]*

Administrator
Seful serviciului

C. Tarnavski
O. Prelici

Переклад

Маємо честь довести до Вашого відома, що Центральний Економат провінції Буковина прийняв рішення забезпечити всіх службовців уряду дровами на зиму 1943–1944 рр.

В зв'язку з цим маємо честь просити Вас, щоб Ви нам терміново подали списки службовців з такими даними:

1. Ім'я та прізвище службовця.
2. Повноваження і ранг.
3. Кількість кімнат (кухня, лазня), що опалюється, та кількість пічок.
4. Кількість потрібних дров.
5. Чи бажає частково сплатити.
6. Дрова доставлять не пізніше 1 жовтня 1943 р.

Дрова видаються без оплати витрат за доставку зі станції “Народний сад” м. Чернівці і на 15% дешевше від дійсної офіційної ціни.

За дрова будуть розраховуватися частками протягом 6 місяців.

При укладанні списків службовці сплачують перший внесок – 20% від вартості дров передоплатою починаючи з червня 1943 р.

Доставка дров починається відразу, але їх транспортування до місця проживання службовців буде регулюватися Центральним Економатом, щоб уникнути спекулювання візників на службовцях.

Керівництво зобов'язується гарантувати щомісячні перерахування отриманих від службовців внесків.

За кожного службовця, за його поденну оплату праці, повинні поручитися 3 посадовця.

Після отримання всіх документів ми Вам надішлемо більш детальні інструкції.

Службовці з адміністративного або санітарного складу, які бажають отримати дрова від Центрального Економату за вказаними вище умовами повинні записуватись у пана Ореста Преліча, завідуючого відділом [...].

Крім вказаного вище ми поклопотали перед церковним фондом про виділення певної кількості дров.

Особи, які бажають отримувати дрова від церковного фонду, теж записуються у п. Ореста Преліча, але потрапляють до окремих списків.

* Опущено список з 71 особи, що подали документи на отримання дров.

Будь-яку інформацію стосовно постачання палива можна отримати у п. Ореста Преліча.

[...]*

Адміністратор
Завідуючий відділом

К. Тарнавський
О. Преліч

Держархів Чернівецької області, ф. Р-307, оп. 2, спр. 96, арк. 1 і зв. Оригінал. Друк. прим. Мова румунська.

№ 735

1943 р. – Із скороченої схеми районного бюджету Губернаторства Транс-ністрії на 1943/1944 фінансовий рік, надісланій до претур, про видатки на утримання службовців**

[...] ПО РАСХОДНОЙ ЧАСТИ

Ст. 1. Административные расходы

1. Зарплата и возмещение персоналу с Румынии, Бессарабии и Буковины.

2. Зарплата местному персоналу:

3.
 - 1) персоналу админсекций;
 - 2) персоналу финсекций;
 - 3) персоналу экономсекции;
 - 4) персоналу сельхозсекции;
 - 5) персоналу торговой секции;
 - 6) персоналу секции просвещения;
 - 7) персоналу технической секции;
 - 8) персоналу дорожной секции;
 - 9) персоналу медсекции;
 - 10) персоналу ветсекции;
 - 11) персоналу телефона и почты

[...] 4. Командировочные и железнодорожные расходы.

5. Раз[ъ]езды и содержание легкового транспорта.

6. Канцелярские и почтово-телеграфные расходы.

7. Телефонные и абонементные расходы.

8. Помощь служащим и рабочим.

9. Помощь местному румынскому персоналу.

10. Премии за хорошую работу [...]

Держархів Вінницької області, ф. Р-2966, оп. 1, спр. 32, арк. 6. Копія. Машинопис.

* Опущено список з 71 особи, що подали документи на отримання дров.

** Порівн. док № 725.

№ 736

[1943 р.]* – Наказ № 31 районного претора Александреску для всіх службовців району з вимогами щодо зовнішнього вигляду та особистого поведіння чиновників на службі

По случаю інспекції господина префекта в претуру маслозавода оказалось, що всі службовці не знають презентуватись і стояти перед ви[щим] начальником, навпаки, шеф маслозавода на питання господина префекта [...]міявся**, діло не-серйозне, котрі робить поганий вид і у маслозаводі [...] за те

Приказую:

1) Всі публічні міста та всі установи, щоб завжди були в чистоті приготовлені для інспекції.

2) Всі службовці щоб були чисті і одягнені і щоб мали [...] одяг.

3) Як явка не сказана, треба щоб всі службовці чекали перед установою в ряду без шапок та дають честь так: здіймати праву руку вверх – це руминський салют, а тоді коли дається добрий день ()*** всі крикнуть крепко “Си триць!”.

4) Як явка не [...] відома, тоді коли заходить шеф в контору, то тоді так: всі службовці встають перед шефом і стануть смирно і дають честь рукою правою і крикнуть крепко “Си триць!” (). Як ставляться якись-небудь питання, так будуть відказувати файно, стояти смирно і не сідати, аж тоді, коли вийде шеф.

5) Службовець, як буде і на вулиці, то тоді коли пройде чужий чоловік або офіцер, дає честь, здіймає руку і щоб мав файний вид.

[...]уху контролювати виконання цього приказа.

Претор району

Александреску

Держархів Вінницької області, ф. Р-1417, оп. 5, спр. 2, арк. 412 зв. Оригінал.

№ 737

5 лютого 1944 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про затвердження Постанови РНК УРСР “Про організацію ідалень при наркоматах та центральних установах і організаціях УРСР” (протокол № 35, п. 19-оп.)

Затвердити Постанову РНК УРСР по цьому питанню (див. додаток).

Додаток

Рада Народних Комісарів УРСР постановляє:

1. Зобов'язати народних комісарів та керівників центральних установ і організацій УРСР для обслуговування свого апарату та апарату підлеглих главків, організувати до 20 лютого 1944 р. ідальні власні або Київського міського тресту ідалень.

* Датовано за іншим документом справи.

** Тут і далі текст не прочитано.

*** Тут і далі в круглих дужках залишено місце для румунського відповідника привітання.

Наркоматам та центральним установам і організаціям з невеликим апаратом організувати спільні їдальні – одну на 2–3 установи.

Витрачання продуктів в організаційних їдальнях провадити за нормами, встановленими для окремих категорій працівників.

2. Для поліпшення обслуговування робітників і службовців та для мобілізації додаткових продовольчих ресурсів для їдалень – запропонувати наркоматам та керівникам центральних установ і організацій негайно приступити до організації допоміжних господарств (городництво, свиновідгодівля, птахівництво та ін.) та своєчасно підготувати їх до весняного сіву 1944 р.

Наркомзему УРСР до 15 лютого 1944 р. подати РНК УРСР пропозиції про забезпечення наркоматів і центральних установ та організацій землею.

3. Зобов'язати Наркомторгівлі УРСР:

а) допомогти наркоматам і центральним установам і організаціям придбати для їдалень потрібний інвентар та столовий і кухонний посуд;

б) забезпечити першочергове отоварювання продовольчих фондів їдалень наркоматів і центральних установ і організацій відповідно до встановлених норм та обслуговуваних ними контингентів;

в) видати наркоматам та центральним установам і організаціям наряди на картоплю та овочі для їх їдалень на зимово-весняний сезон 1944 р.;

г) встановити контроль за витрачанням продуктів в їдальнях наркоматів і центральних установ та організацій.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 715, арк. 12, 103–104. Оригінал. Машинопис.

№ 738

21 лютого 1944 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про матеріальну допомогу мобілізованим у західні області УРСР партійним і радянським працівникам і їх сім'ям” (протокол № 35, п. 66-оп.)

З метою надання матеріальної допомоги керівним партійним і радянським працівникам, мобілізованим для роботи в західні області УРСР, і їх сім'ям, ЦК КП(б)У постановляє:

1. Зобов'язати обкоми КП(б)У – Волинський, Рівненський, Львівський, Дрогобицький, Станіславський, Чернівецький і Ізмаїльський – видати одноразову допомогу керівним працівникам, мобілізованим для роботи в західних областях, згідно рішення ЦК КП(б)У від 6 лютого 1944 р., в розмірі місячного окладу по займаній посаді на час їх відкомандирування.

2. Зберегти за сім'ями згаданих працівників продовольче і промтоварне постачання відповідно до постанови Раднаркому Союзу РСР від 12 липня 1943 р. “Про постачання керівних працівників партійних, радянських, комсомольських, господарських і профспілкових організацій”.

3. Закріпити за сім'ями цих працівників житлоплощу, яку вони займають, до повного звільнення від німецьких загарбників західних областей України.

4. Просити ЦК ВКП(б) затвердити перший пункт цієї постанови, відпустивши для цього 720 000 крб.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 715, арк. 40. Оригінал. Машинопис.

№ 739

15 березня 1944 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про заходи по підборі і розстановку кадрів у наркоматах і центральних організаціях УРСР” (протокол № 36, п. 49-оп.)

Проведена відділом кадрів ЦК КП(б)У попередня перевірка комплектування кадрами керівних працівників наркоматів і республіканських організацій УРСР показала, що, не дивлячись на неодноразові вказівки ЦК КП(б)У, з боку керівників зазначених організацій питанню добору кадрів і правильної їх розстановки не надано належного значення.

Відбудова ж зруйнованого німецькими окупантами господарства, наукових і культурних установ визволених районів України вимагає прикладення величезних зусиль і напруження сил всього радянського народу. Для того щоб правильно організувати роботу по відбудові народного господарства, необхідно мати організований, ретельно підібраний і чітко працюючий апарат як в центрі, так і на периферії. Між тим і до цього часу ряд наркоматів і республіканських організацій не укомплектували своїх апаратів. Так, по Наркомату автотранспорту апарат укомплектований тільки на 25%, по Наркомзему – на 35–40%, по Наркомфінансу – на 40%, по Наркомторгу – на 40–45%. Не набагато краще іде ця справа і в інших наркоматах.

А Наркомат автотранспорту не тільки погано займається комплектуванням апарату, але в нього зовсім навіть відсутній відділ кадрів.

Не краще іде справа з добором керівних працівників і комплектуванням апаратів обласних і районних організацій. Так, по Наркомату автотранспорту із 23-х обласних керівників підбрано лише 11, із 13 працівників номенклатурних посад працює всього 6; по Управлінню в справах мистецтв із 23 підбрано 17; по Головкинопрокату із 20 підбрано 12; по Наркомзему із 754 зав[ідувачів] райземвідділами підбрано 368.

Ряд наркоматів, щоб полегшити труднощі з добором кадрів, пішли по лінії найменшого опору, залучаючи до роботи не тільки в апарат, але навіть на керівні посади осіб мало вивчених, недостатньо перевірених і до того ж таких, що активно працювали при німцях. Так, в Наркомфінансу УРСР на посаду начальника відділу підготовки кадрів і директора Харківського фінансово-економічного технікуму тт. Осикою і Нечитайло був прийнятий Небувайло, який при німцях працював райінспектором Решетилівської райуправи, активно і настирливо стягував податки з населення.

Управління в справах мистецтв (т. Компанієць) призначило в. о. директора Харківського художнього інституту якогось Сімонова, який очолював створене

німецькими окупантами об'єднання художників і особисто приймав участь у виданні антирадянських плакатів.

В розстановці і ефективному використанні кадрів всередині кожної системи спостерігаються випадки, коли обкоми партії, переміщаючи працівників, а то і зовсім забираючи їх із системи, не доводять навіть до відома відповідні наркомати, чим вносять плутанину в роботу з кадрами. Так, по Харківській області т. Швайченко, зав[ідувач] Харківського міськфінвідділу, з вищою фінансовою освітою, переведений на роботу секретаря Харківського міськвиконкому. По Сталінській області затвердженого Укоопспілкою заст[упника] голови облспоживспілки т. Рибалова, перемістили на роботу директора ВРП в іншу систему. В подібних випадках ускладнюється робота наркоматів по зміцненню слабких ділянок роботи і вирошуванню висококваліфікованих спеціалістів своєї галузі.

При відкликанні працівників зі східних областей Союзу РСР, окремі наркомати порушували встановлений ЦК КП(б)У порядок відклику, знижували вимоги при оцінці працівників на шкоду діловим і політичним міркуванням. (По Наркоммісцевпрому керуючий тресту "Укрфарфорофаянс" т. Карачунський без санкції відділу кадрів ЦК КП(б)У відкликав Кагановського, що працював на Актюбинському хімкомбінаті, який, не давши звіту за роботу, дизертирував з виробництва, і тепер розшукується комбінатом для притягнення до карної відповідальності. Телеграфно відкликаний також т. Карачунським якийсь Абелев (він ще не прибув), про якого т. Карачунському було відомо, що він привласнив державні цінності при евакуації підприємств місцевої промисловості. Порушення також припускалися з боку Наркомату автотранспорту (т. Кухленка), нач[альника] Управління в справах мистецтв при РНК УРСР (т. Компанійця).

Також ЦК КП(б)У відмічає, що більшість наркоматів і центральних відомств ще і до цього часу не зайнялись по-справжньому питанням підготовки кадрів масових кваліфікацій. Так, не розгорнена в належному обсязі і не організована система курсових заходів, не налагоджене стаціонарне навчання, не організована перепідготовка кадрів шляхом семінарів, не відновлено виробниче навчання. Все це затримує підготовку вкрай необхідних кадрів для всіх галузей народного господарства, гальмує підвищення кваліфікації спеціалістів і не створює передумов для підготовки резервів.

З метою усунення зазначених недоліків в роботі наркоматів і центральних організацій і для забезпечення кадрами всіх ділянок роботи по відбудуванню зруйнованого німецькими окупантами народного господарства УРСР, а також наведення більшовицького порядку в доборі, розстановці і правильному використанні кадрів – ЦК КП(б)У постановляє:

1. Зобов'язати наркомів і керівників республіканських організації УРСР:

а) на протязі 15 днів дібрати і укомплектувати відділи кадрів перевіреними, знаючими справу працівниками;

б) припинити часту перестановку керівних кадрів, яка не викликається необхідністю і протягом березня повністю укомплектувати апарати центральних і обласних організацій, ретельно перевіреними спеціалістами і досвідченими працівниками;

в) посилити роботу по виявленню і відклику своїх кадрів через союзні організації;

г) зобов'язати Наркомземсправ, Наркомздоров'я, Наркомкомунгосп, Наркомторгівлі, Наркомфінансів, Наркомосвіти, які мають у своїй системі вузи, вжити необхідних заходів до комплектування контингентів слухачів вузів, звернувши особливу увагу на виявлення і скликання студентів старших курсів, які вже в біжучому році зможуть закінчити інститути і бути направленими на роботу по спеціальності;

д) до 20 березня ц[ього] р[оку] подати РНК УРСР на розгляд заходи, зв'язані з підготовкою і перепідготовкою кадрів середньої ланки і масових кваліфікацій, для затвердження контрольних цифр необхідних спеціальностей по кожному наркомату і центральному відомству;

е) систематично вивчати кадри на ділі, сміливіше висувати кращих, перевірених людей і створювати необхідні резерви для висування.

2. Запропонувати обкомам КП(б)У взяти під свій контроль в областях здійснення намічених заходів по підготовці і перепідготовці кадрів середньої ланки і масових кваліфікацій.

3. Відділу кадрів ЦК КП(б)У разом з наркоматами і керівниками центральних організацій, в декадний строк підібрати і подати на затвердження заст[упників] наркомів по кадрах, а також переглянути склад начальників відділів кадрів наркоматів і центральних главків, трестів, висуваючи на цю роботу перевірених, політично письменних і культурних працівників.

4. Заборонити обкомам КП(б)У провадити перестановку номенклатурних працівників ЦК КП(б)У без санкції ЦК КП(б)У.

5. Зобов'язати обкоми КП(б)У, народних комісарів і керівників республіканських організацій, протягом 20 днів провести облік спеціалістів сільського господарства, вчителів і медичних працівників, які мають вищу і середню освіту, але які працюють не за спеціальністю, і вирішити на місцях питання про повернення їх для використання по спеціальності.

6. Указати наркому місцевої промисловості т. Онищенко і керуючому трестом "Укрфарфорофаянс" т. Карачунському, наркому автотранспорту т. Кухленку, начальнику управління в справах мистецтв т. Компанійцю і заст[упнику] наркома фінансів т. Нечитайлу на їх погану роботу з кадрами і безпечність в доборі керівних працівників,

Заборонити всім наркоматам і республіканським організаціям УРСР відкликати в своє розпорядження працівників без погодження ЦК КП(б)У.

7. Зобов'язати секретарів обкомів КП(б)У, наркомів і керівників республіканських організацій не пізніше 20 квітня ц. р. подати ЦК КП(б)У всі облікові матеріали, рішення і характеристики на номенклатурних працівників ЦК КП(б)У і ЦК ВКП(б) для їх затвердження.

8. Заборонити наркоматам і керівникам центральних організацій посилати своїх заступників по кадрах, завідуючих відділів і нач[альників] управлінь кадрів в командировки, не зв'язані з питаннями кадрів.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 716, арк. 24–28. Оригінал. Машинопис.

№ 740

10 травня 1944 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про розподіл зброї для озброєння партійно-радянського активу, що працює в західних областях УРСР” (протокол № 32, п. 369 – “окрема папка”)

1. Полученное из НКВД СССР огнестрельное оружие, пистолеты “ТТ” в количестве 4000 комплектов для вооружения партийно-советского актива, работающего в западных областях УССР, распределить по западным областям 3000 комплектов: Тернопольской – 500, Львовской – 500, Дрогобычской – 450, Волынской – 400, Ровенской – 400, Станиславской – 400, Черновицкой – 200 и Измаильской – 150; остальные 1000 комплектов оставить в распоряжении ЦК КП(б)У для вооружения партийно-советского актива, выезжающих в западные области на продолжительное время работы.

(Номенклатура должностных лиц на право получения оружия прилагается)*.

2. Выдачу и оформление оружия (по спискам обкомов) возложить на областные Управления НКВД.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 16, спр. 133, арк. 7. Оригінал. Машинопис. Опубл.: Политическое руководство Украины. 1938–1989. – М., 2006. – № 26. – С. 91–92.

№ 741

29 липня, 1944 р. Фрателія-Тімішоара. – Висновок Комісії з перевірки службовців, що залишилися під радянською окупацією, та рішення губернатора про відновлення на державній службі колишнього вчителя комуни Верхні Бросківці Хотинського повіту Дмитра Мельничука

FRATELIA – TIMIȘOARA

Comisiunea de revizuire a funcționarilor rămași sub ocupația sovietică

PROCES – VERBAL NR. 1

Încheiat în ziua de 29 Iulie 1944

Fiind sesizați de către delegatul Serviciului Învățământului Primar-Normal de pe lângă Directoratul Învățământului și Cultelor din Cernăuți, evacuat la Fratelia-Timișoara, asupra cererilor de reprimire în serviciu a dlui Melneciuc Dumitru, fost învățător la Școala primară din Bălcăuți de Sus, jud. Hotin.

Subsemnații membri ai Comisiei de Revizuire a funcționarilor rămași sub ocupația sovietică,

având în vedere Deciziunea Nr. 261 din 1 iulie 1944 dată de Guvernământul Provinciei Bucovina și Decizia Nr. 4187 din 12 Iulie a. c. a Directoratului Învățământului și Cultelor din Cernăuți,

ne-am întrunit astăzi, 29 Iulie 1944, în comisie pentru a lua în deliberare cererea de reprimire în serviciu a susnumitului învățător, înregistrată la Directoratul nostru sub Nr. 1447/E/944 și nr. 4932/E/944 și dăm următorul aviz:

* Не подається.

FRATELIA - TIMISOARA

Comisiunea de Revizuire a funcționarilor rămași sub ocupația sovietică.

PROCES - VERBAL NR. 1

încheiat în ziua de 29 Iulie 1944.

Fiind sesizați de către delegatul Serviciului Invățământului Primar-Normal de pe lângă Directoratul Invățământului și Cultelor din Cernăuți, evacuat la Fratelia-Timișoara, asupra cererilor de reprimire în serviciu a dlui Melniciuc Dumitru, fost învățător la Școala primară din Bălcăuți de Sus, jud. Hotin,

Subsemnații membri ai Comisiei de Revizuire a funcționarilor rămași sub ocupația sovietică,

având în vedere Deciziunea Nr. 261 din 1 Iulie 1944 dată de Guvernământul Provinciei Bucovina și Decizia No. 4187 din 12 Iulie a.c. a Directoratului Invățământului și Cultelor din Cernăuți,

ne-am întrunit astăzi, 29 Iulie 1944, în comisie pentru a lua în deliberare cererea de reprimire în serviciu a susnumitului învățător, înregistrată la Directoratul nostru sub nr. 1447/E/944, și nr. 4932/E/944 și dăm următorul aviz:

A V I Z Nr. 1/944

Comisiunea, având în vedere actele depuse la dosar sub nr. 1447/E/44 și nr. 4932/E/944 (cererea și memoriul petiționarului, copia după Încheierea Judecătoriei mixte de pace din Sulița jud. Hotin și referatele d-lui inspector regional Ioan Duzinschi și d-lui inspector de plasă Constantin Melinte), din care se constată:

- a) că petiționarul nu s'a putut refugia la 28 Iunie 1940, fiindcă soția sa era lehză și greu bolnavă și fiind că n'a avut nici un mijloc de locomoțiune și nici un ordin de evacuare,
- b) că, deși numitul învățător a funcționat sub ocupația sovietică, dar n'a făcut propagandă comunistă și a avut tot timpul o atitudine loială față de Tara și Neamul nostru,
- c) că, la retragerea Rușilor din anul 1941, petiționarul a fost deportat în Rusia sovietică, de unde a scăpat după un an, prin fugă, trecând frontul la Germani, iar de aici în Tară,
- d) că dl Melniciuc Dumitru a fost în cercetarea Judecătoriei mixte de pace din Sulița, jud. Hotin, pentru ridicarea cetățeniei române în temeiul art. 3 din Legea Nr. 793 din 3 Septembrie 1944 și că Ministerul Justiției a comunicat, cu ordinul Nr. 1257719 din 11 Septembrie 1943, că nu este locul a se retrage naționalitatea română susnumitului învățător,
- e) că petiționarul, deși nu avea nici un post și nici o sursă de existență, la înaintarea Rușilor în Basarabia în Martie 1944, și-a părăsit, împreună cu familia, casa și pământul ce-l avea în Bălcăuți, jud. Hotin și s'a refugiat în interiorul țării, fiind stabilit în comuna Fratelia-Timișoara.

AVIZ Nr. 1/944

Comisiunea, având în vedere actele depuse la dosar sub nr. 1447/E/944 și nr. 4932/E/944 (cererea și memoriul petiționarului, copia după Încheierea Judecătoriei mixte de pace din Sulița jud. Hotin și referatele d-lui inspector de plasă Constantin Melinte), din care se constată:

a) că petiționarul nu s-a putut refugia la 28 Iunie 1940, fiindcă soția sa era lehză și greu bolnavă și fiind că n-a avut nici un mijloc de locomoțiune și nici un ordin de evacuare,

b) că, deși numitul învățător a funcționat sub ocupația sovietică, dar n-a făcut propagandă comunistă și a avut tot timpul o atitudine loială față de Țară și Neamul nostru,

c) că, la retragerea rușilor din anul 1941, petiționarul a fost deportat în Rusia sovietică, de unde a scăpat după un an, prin fugă, trecând frontul la germani, iar de aici în Țară,

d) că dl Melniciuc Dumitru a fost în cercetarea Judecătoriei mixte de pace din Sulița, jud. Hotin, pentru ridicarea cetățeniei române în temeiul art. 3 din Legea Nr. 793 din 3 Septemvrie 1944 și că Ministerul Justiției a comunicat, cu ordinul Nr. 1257719 din 11 Septemvrie 1943, că nu este locul a se retrage naționalitatea română susnumitului învățător,

e) că petiționarul, deși nu avea nici un post și nici o sursă de existență, la înaintarea Rușilor în Basarabia în Martie 1944 și a părăsit, împreună cu familia, casa și pământul ce-l avea în Bălcăuți, jud. Hotin și s-a refugiat în interiorul țării, fiind stabilit în comuna Fratelia-Timișoara.

Pentru aceste motive, Comisiunea, în unanimitate, dă dlui Melniciuc Dumitru, fost învățător în comuna Bălcăuți de Sus, jud. Hotin, aviz favorabil de reprimire în serviciul Statului.

PREȘEDINTE: DIRECTORUL INV ȘI CULTELOR

SS

MEMBRII:

SS

DECIZIUNE

Noi, General de Corp de Armată Corneliu Dragalina, Guvernatorul Bucovinei, Având în vedere dispozițiunile Decretului-Lege Nr. 2506 din 1941 privitor la organizarea provinciilor Bucovina și Basarabia,

În conformitate cu Deciziunea noastră Nr. 261 din 1 Iulie 1944,

Având în vedere avizul Nr. 1/944 din 29 Iulie 1944 dat de Comisia de Revizuire a funcționarilor rămași sub ocupația sovietică, constituită la Directoratul Învățământului și Cultelor din Cernăuți

DECIDEM:

Art. I. Dl Melniciuc Dumitru, fost învățător în Comuna Bălcăuți de Sus, jud. Hotin, se reprimește în învățământ pe data de 1 August 1944 și se fixează în postul Nr 5, vacant la Școala primară din Malatinița, plasa Cozmeni, jud. Cernăuți cu drepturile cuvenite funcțiunii.

Art. II. Domnul Director al Învățământului și Cultelor din Cernăuți va aduce la îndeplinire prezenta Deciziune.

GUVERNATORUL PROVINCIEI BUCOVINA

SS

Переклад

Директорат Освіти і Культів міста Чернівці,
евакуйований до Фрателії-Тімішоари
Комісія з перевірки службовців, що залишилися під радянською окупацією
ПРОТОКОЛ № 1
від 29 липня 1944 р.

Ми, запрошені делегатом Служби початкової освіти при Директораті Освіти і Культів міста Чернівці, евакуйованого до Фрателії-Тімішоари з приводу заяви пана Дмитра Мельничука, колишнього вчителя початкової школи комуни Верхні Бросківці Хотинського повіту, про його поновлення на посаду.

Нижче підписані члени Комісії з перевірки службовців, що залишилися під радянською окупацією, беручи до уваги Постанову Уряду провінції Буковина № 261 від 1 липня 1944 р. та Рішення Директорату Освіти і Культів м. Чернівці № 4187 від 12 липня 1944 р., зібралися сьогодні, 29 липня 1944 р., для розгляду заяви вказаного вище вчителя, зареєстровану нашим Директоратом під № 1447/Е/944 і № 4932/Е/944, про поновлення його на посаду та постановили:

ПОСТАНОВА № 1/944

Комісія розглянула документи особової справи (заяву, пояснювальну записку, рішення змішаного суду комуни Сулиця Хотинського повіту, інформацію окружного інспектора Іоана Дузинського та пана волосного інспектора Костянтина Мелінте) і як наслідок розгляду вирішила:

а) заявник не зміг евакуюватися 28 червня 1940 р., оскільки його дружина була нездоровою після пологів, а сім'я не мала засобів пересування;

б) хоч цей вчитель і працював під час перебування радянської влади, не вів комуністичної пропаганди і мав завжди лояльне ставлення до Батьківщини і нашого народу;

в) під час відступу радянських військ у 1941 році він був депортований до Радянської Росії, звідки через рік втік, перетнувши лінію фронту спочатку до німців, а далі – до Румунії;

г) пан Дмитро Мельничук перебував під слідством змішаного суду комуни Сулиця Хотинського повіту з метою отримання громадянства згідно зі ст. 3 Закону № 793 від 3 вересня 1944 р., а Міністерство юстиції, в свою чергу, надало висновок про відсутність причин для позбавлення румунського громадянства у цього вчителя;

д) заявник, хоча ніде не працював і не мав засобів для існування, у березні 1944 року, коли Радянська Армія просувалась до Бессарабії, залишив зі своєю родиною власний дім і землю в комуні Балківці Хотинського повіту та втік до Румунії у комуни Фрателія-Тімішоара.

Тому Комісія одностайно постановила поновити на державну службу колишнього вчителя комуни Верхні Балківці Хотинського повіту.

Голова: Директор Освіти і Культів

[підпис]

Члени:

[підписи]

ПОСТАНОВА

Ми, генерал армії Корнеліу Драгаліна, губернатор Буковини, беручи до уваги Розпорядження № 2506 від 1941 року стосовно організації провінцій Буковина і Бессарабія,

згідно з нашою Постановою № 261 від 1 липня 1944 року,

беручи до уваги Рішення Комісії з перевірки службовців, що залишилися під радянською окупацією, № 1/944 від 29 липня 1944 року, прийняте Директоратом Освіти і Культів м. Чернівці

ПОСТАНОВЛЯЄМО:

Ст. 1. Пан Дмитро Мельничук, колишній вчитель комуни Верхні Балківці Хотинського повіту, поновлюється на посаду вчителя з 1 серпня 1944 року в початковій школі комуни Малятинці Кіцманської волості Чернівецького повіту зі всіма належними цій посаді правами.

Ст. 2. Пан Директор Освіти і Культів м. Чернівці уповноважений виконувати цю Постанову.

Губернатор провінції Буковина

[підпис]

Держархів Чернівецької області, ф. Р-307, оп. 3, спр. 279, арк. 2–3. Оригінал. Машинопис. Мова румунська.

№ 742

7 листопада, 1944 р. Хуст. – Інструкція чехословацького урядового делегата міністра Ф. Немеця всім окружним та місцевим народним радам щодо затримання осіб, що “проявили протидержавні свої наміри” і “брали участь в правительствах і веденні публічними справами”

Всім окружним та місцевим народним радам

Особи, що по 29 вересню 1938 проявили протидержавні свої наміри, чи яким-небудь іншим способом провинились проти своїх співмешканців і дали поміч окупантам, хай будуть зразу задержані й передані до тюрми в приналежнім окружнім суді. Задержання переводять містні народні ради, а так само органи безпечності.

Це розпорядження відноситься головне до тих, що брали участь в правительствах і веденні публічними справами по 29 вересня 1938 р., до донощиків, а так само до всіх тих, що належали до фашистських організацій, як напр.: “Нілошкерест” (гаково-хрестова організація), “Фойведев” (організація охорони чистоти мадярської раси), “Келеті орцвонал бойтарші сиветшег” (організація воюючих на східнім фронті), властителів “Немзетвиделмі керест” (хрест за спеціальні заслуги); дальше всіх ведучих і організаторів “Фолксбунд дер дайчен”, “Левенте”, “Січі”, партії Куртяк-Броді[й]-Фенцик, членів СС, СА, “Гестапо”, далі всіх тих, хто нарядили або зучастилися при затягуванні людей до тілесного насильства-мучення, а также всіх тих, що приказували або самі зучастилися аризовання, конфісковання та розпродавання маєтків чсл. горожан, наскільки це противилося законним предписам Чехословацької Республіки.

Належні кроки у вищенаведеном треба зробити моментально. При найближчій засіданні президії Народної Ради треба рішати, чи дотична особа має зістатись арештованою. О таким рішенню треба написати протокол, який підпише голова і найменше два члени президії. Опис такого протоколу треба заслати приналежному окружному уряду до трьох днів по переведенім арештованню.

Правительственный делегат міністр Ф. Немець

Тернистий шлях до України. – Ужгород, 2007. – № 243. – С. 426–427.

№ 743

9 грудня 1944 р. Ужгород. – Розпорядження голови Народної Ради Закарпатської України про порядок призначення службовців Народної Ради

Народна Рада на своїм засіданню з дня 5 грудня 1944 року рішила: службовці Народної Ради будуть приниматися:

- 1) Референтів на внесок уповноваженого назначає голова Народної Ради;
- 2) Інших службовців, втім канцелярських і помічних сил назначають самі уповноваженні.

Одначе це назначення може статися тільки в рамках, які установить Народна Рада на своїм засіданню, т.е. Народна Рада для поодиноких ресортів установить, кілька і які місця в дотичнім ресорті можуть заповнитися.

Для випрацювання внеску для Народної Ради в ділі згаданної системизації звертаюся до уповноважених поодиноких відділів, щоби безпроводочно подали президіяльному відділові голошення про те, скільки референтів, службовців, а також помічних канцелярських, евентуально інших помічних сил будуть потрібовати для своїх відділів.

Зазначається одначе, що предвиджуванна системизація буде мати тільки тимчасовий характер. Вона буде слідовати тільки мету, щоби рушити вхід езекутивну власть Закарпатської України. Тому при внесках треба руководитися тим, що скільки людей є необхідно для осягнення вищесгаданой мети.

Дефинитивне управління системизації прийде пізнійше.

Для близшого пояснення подаю, що референтами, котрих назначає голова Народної Ради, розумієся службовців, що мали би виконувати концептову і фахову службу, евентуально без огляду на їх шкільне образование.

Із вищенаведеного ясно, що тільки службовці манипуляційного – помічного – характеру, яких назначає уповноважений відділу.

II.

Организація виконавчої служби на провінції.

Рівночасно зголошенням уведеним під I. звертаюся до уповноважених поодиноких відділів, щоби подали голошення о тім, що яких службовців на провінції пропонували би, щоби на їх внесок назначавав голова Народної Ради.

Зазначую, що ця справа подрібно і принципіяльно буде розбирана на засіданню Народної Ради.

Всеж-таки щоби організувати виконавчу службу і започати негайно згадані внески випрацювати і предложити.

Далі зазначую ще, що до компетенції повірювання чи тимчасового назначування головою Народної Ради треба, щоби належало назначування судіїв, Директорів середних та їм нарівно поставлених шкіл, дальше ведучих административної (политичної, фінансової, комуникації – звязі і т. д.) служби, яких містна компетенція обсягує територію округа.

Рівночасно з повищою пропозицією, прошу предложити і внески для обсадження поодиноких службових місць і персональні внески.

Голова Народної Ради Закарпатської України:

Чис.: 11/1944 през.

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 1, спр. 24, арк. 1–2. Копія. Машинопис.

№ 744

15 грудня 1944 р. Ужгород. – Розпорядження Народної Ради Закарпатської України про звільнення службовців від громадських робіт

Подаю до відома, що нижеуведені особи, а именно:

1. Товт Стефан,
2. Январій Адальберт,
3. Гашпар Іван,
4. Желізник Юрій,
5. Штефаняк Михайло,
6. Бенеш Алойс,
7. Балайти Стефан,
8. Сенько Юрій,
9. Пап Іван,
10. Мересій Василь,
11. Кузьма Іван,
12. Гродскій Фердинанд,
13. Товт Йосиф,
14. Шипош Йосиф,
15. Альберт Федор,
16. Беняк Павел,
17. Чучка Василь,
18. Ганушак Михайло,
19. Веселе Йосиф,
20. Емерих Повтиш

приділені до помочної служби в будові Народної Ради і тому прошу звільнити їх від публичних праць.

Начальник президії Н.Р.З.У.

[підпис]

[печатка]

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 1, спр. 29, арк. 1. Оригінал. Машинопис.

№ 745

16 грудня 1944 р. Ужгород. – Лист Народної ради Закарпатської України до військового коменданта м. Ужгорода стосовно надання згоди на друкування запитного листа для “державних і публічних службовців”

Президія Народної Ради Закарпатської України просить о подання своєї згоди видати друком запитний лист для державних і публічних службовців. Один примірник запитного листа прикладається*.

[підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 1, спр. 27, арк. 1. Оригінал. Машинопис.

№ 746

23 грудня 1944 р. Київ. – Постанова РНК УРСР та Політбюро ЦК КП(б)У “Про розподіл лімітів на додаткові види харчування для керівників і керівних працівників партійних, радянських, господарських, профспілкових і комсомольських організацій УРСР на перший квартал 1945 року” (протокол № 52, п. 24-оп.)

Совет Народных Комиссаров УССР и Центральный комитет КП(б)У постановляет:

1. Установить на первый квартал 1945 г. лимит на дополнительные виды питания для руководителей и руководящих работников партийных, комсомольских, советских, профсоюзных и хозяйственных организаций УССР:

по I-й группе – 9226

по II группе – 19 685

по III-й группе – 34 140

Второе горячее питание для работающих вечером – 27 760

Обедов для командировочных – 1315

Лимит райпартактива – 50 500.

2. Утвердить распределение лимитов по областям, наркоматам, центральным организациям УССР, предприятиям и организациям республиканского подчинения, находящихся в областях, согласно приложений № 1, 2, 3, 4** и в целом по УССР:

по I-й группе – 8953

по II-й группе – 18 375

по III группе – 33 240

Обеда по нормам литер “Б” – 938

Сухие пайки по I-й гр[уппе] – 128

Сухие пайки по II-й гр[уппе] – 217

Второе горячее питание для работающих вечером – 27 159

Обеды для командировочных – 1135

* У справі відсутній.

** Див.: ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 753, арк. 102–113.

3. Оставить нераспределенный резерв для увеличения лимита на дополнительные виды питания для организаций, возобновляющих свою деятельность:

во I-й группе – 145

по II-й группе – 500

по III-й группе – 1000

Сухие пайки по II гр[уппе] – 593

Второе горячее питание для работающих вечером – 601

Обеды командировочных – 180

4. Обязать исполкомы облсоветов депутатов трудящихся, исполком Киевского горсовета депутатов трудящихся, обкомы КП(б)У и Киевский горком КП(б)У:

а) за счет установленного лимита обеспечить работников Прокуратуры, Наркомюста, обкомов союзов;

б) выдачу дополнительного питания работникам совпартактива производить в строгом соответствии с установленными лимитами, не допуская превышения.

5. Предупредить наркоматы и центральные организации УССР, что в установленных лимитах предусмотрены все подведомственные им организации.

6. Обязать Наркомторг УССР:

а) систематически проверять правильность использования выделенных лимитов на дополнительные виды питания и о всех выявленных нарушениях сообщать СНК УССР;

б) рассматривать все поступающие ходатайства об увеличении лимитов на дополнительные виды питания и вместе с заключениями по этим вопросам представлять материалы на утверждение СНК УССР.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 753, арк. 35–36. Оригінал. Машинопис.

№ 747

21 грудня 1944 р. Київ. – Постанова РНК УРСР та ЦК КП(б)У “Про створення при РНК УРСР Ради допомоги західним областям” (протокол № 52, п. 16-оп.)

В целях оказания всемерной оперативной помощи Львовской, Тернопольской, Дрогобичской, Станиславской, Ровенской и Черновицкой областям в восстановлении и развитии сельского хозяйства и культуры, а также, для усиления партийно-политической работы среди населения этих областей, Совнарком УССР и ЦК КП(б)У постановляют:

1. Создать при СНК УССР Совет помощи западным областям УССР.

2. Утвердить Совет помощи западным областям УССР в следующем составе: т. Корниец Л. Р. – председатель Совета и члены Совета – Кириченко А. И., Стоянцев А. А., Строкач Т. А., Луценко Ф. Г.

Придавая исключительно важное значение делу оказания помощи западным областям УССР, освободить членов Совета от других работ.

3. Установить, что основными задачами Совета по оказанию помощи западным областям УССР являются:

а) осуществление мероприятий по быстрейшему восстановлению и развитию промышленности и сельского хозяйства в западных областях УССР;

б) проведение мероприятий по налаживанию хозяйственной и культурной жизни в западных областях УССР: организация торговли, общественного питания, создание широкой сети начальных, средних школ и вузов, школ по ликвидации неграмотности, кинотеатров, клубов, изб-читален, больниц и других лечебных учреждений;

в) оказание помощи организациям западных областей УССР в проведении партийно-политической работы и воспитании трудящихся в духе ленинско-сталинской политики дружбы народов Советского Союза в духе строжайшего соблюдения советских законов и государственной дисциплины;

г) проведение мероприятий, обеспечивающих издание газет во всех районах западных областей, добываясь серьезного улучшения их идейно-политического содержания с тем, чтобы газеты отвечали на все насущные вопросы, интересующие трудящихся западных областей;

д) проведение мероприятий по дальнейшему укреплению западных областей УССР кадрами партийных, советских, комсомольских, хозяйственных и профсоюзных работников;

е) проведение необходимых мероприятий по большевистскому воспитанию партийных и советских кадров областей УССР;

ж) проведение мероприятий по усилению борьбы с украинско-немецкими националистами, польскими националистами и другими антисоветскими элементами;

з) дальнейшее укрепление и улучшение работы органов НКВД и НКВД в западных областях УССР;

и) осуществление контроля и обеспечение выполнения партийными, советскими, хозяйственными и другими организациями УССР решений партии и правительства по вопросам, относящимся к западным областям.

4. Установить, что Совет помощи западным областям УССР осуществляет поставленные задачи через соответствующие республиканские и местные советские и партийные органы, ставя перед ними вопросы о проведении тех или других мероприятий по оказанию помощи западным областям УССР.

Вопросы, которые Совет не может осуществить в оперативном порядке, Совет вносит на рассмотрение СНК УССР и ЦК КП(б)У.

5. Обязать Совет помощи западным областям УССР представить в СНК УССР и ЦК КП(б)У:

а) к 1 января 1945 г. план мероприятий по укреплению западных областей кадрами работников за счет восточных областей УССР;

б) в месячный срок представить предложения о первоочередных мероприятиях по оказанию помощи западным областям УССР в деле восстановления и нового строительства восстановления сельского хозяйства, помощи крестьянам западных областей, восстановления и строительства школ, больниц, клубов, изб-читален, кинотеатров и других культурных учреждений;

в) к 15 января 1945 г. представить предложения о помощи областям литературой, киноустановками, радиоаппаратурой и типографским оборудованием;

г) в месячный срок представить предложения об оказании помощи особо нуждающимся семьям фронтовиков, инвалидам Отечественной войны, особо нуждающейся интеллигенции, семьям, пострадавшим от немецких оккупантов и от банд украинско-немецких националистов;

д) к 25 декабря 1944 г. представить структуру и штаты аппарата Совета помощи западным областям УССР.

6. СНК УССР и ЦК КП(б)У отмечают, что наркоматы и другие республиканские учреждения не всегда учитывают особые условия областей УССР как в хозяйственном, так и в культурном строительстве, и очень часто принимают те или другие решения и рассылают трафаретные директивы, одинаковые как для восточных, так и для западных областей УССР.

Обязать наркомов и руководителей республиканских учреждений глубже изучать положение западных областей УССР, коренным образом улучшать работу по восстановлению и развитию промышленности, сельского хозяйства и культуры, по обслуживанию населения с тем, чтобы как можно быстрее повысить политический и культурный уровень трудящихся и добиться подъема народного хозяйства западных областей.

Для улучшения руководства западными областями Украины утвердить в наркоматах и управлениях при СНК УССР заместителей наркомов и заместителей начальников управлений, которые бы занимались только вопросами работы в западных областях УССР:

по Наркомату земледелия УССР	– зам. наркома т. Луценко Ф. Г.
по Наркомату просвещения	– зам. наркома т. Русько А. Н.
по Наркомату здравоохранения УССР	– зам. наркома Алексеенко И. П.
по Наркомату финансов УССР	– зам. наркома Нечитайло Ф. С.
по Наркомату коммунального хозяйства УССР	– зам. наркома Бугаев М. В.
по Управлению по делам искусств при СНК УССР	– зам. нач. т. Ткаченко С. М.
по Управлению по делам кинофикации УССР	– зам. нач. т. Шатылюк И. Ф.
по Уполнаркомзагу при СНК УССР	– зам. уполномоченного Заговора И. Е.
по Наркомату внутренних дел УССР	– зам. наркома т. Строкач Т. А.
по Наркомату госбезопасности УССР	– зам. наркома т. Дроздецкий П. Г.
по Наркомату юстиции УССР	– зам. наркома т. Воронов И. Н.
по Наркомату жилищного гражданского строительства УССР	– зам. наркома т. Васюков Н. И.
по Наркомату легкой промышленности УССР	– зам. наркома т. Есипенко И. И.
по Наркомату лесной промышленности УССР	– зам. наркома т. Соколов Б. М.
по Наркомату местной промышленности УССР	– зам. наркома т. Хрусталева А. В.
по Наркомату местной топливной промышленности УССР	– зам. наркома т. Гайдамаченко В. Л.

- по Наркомату мясомолочной промышленности УССР – зам.наркома т. Мошков В.И.
- по Наркомату пищевой промышленности УССР – зам. наркома т. Рожанский П. П.
- по Наркомату промышленно-строительных материалов УССР – зам. наркома т. Шинкарев А. Ф.
- по Наркомату рыбной промышленности УССР – нач. упр. рыборазведения т. Осадчий Ф. П.
- по Наркомату социального обеспечения – зам. наркома т. Кобзин Е. Н.
- по Наркомату торговли УССР – зам. наркома т. Маликов С. Ф.
- по Наркомату совхозов УССР – зам. наркома т. Попов И. Н.
- по Наркомату текстильной промышленности УССР – зам.наркома т. Мятлюк В.М.
- по Главному дорожному управлению при СНК УССР – зам. нач. т. Марисов В. С.
- по Укоопромсовету – зам. пред. т. Николаев С. Ф.
- по Укоопинсовету – зам. пред. т. Михайлов Н. П.
- по Укоопромлессоюзу – зам. пред. т. Рожок А. Е.
- по Укоопсоюзу – зам. пред. т. Озун И. П.
- по Укрнефлеснабу при СНК УССР – зам. нач. т. Маевский В. Я.
- по Управлению трудовых резервов при СНК УССР – зам. нач. т. Шепель С. О.
- по Управлению по делам полиграфии и издательств при СНК УССР – зам. нач. т. Пивоваров Н. Н.
- по Наркомату автомобильного транспорта УССР – зам. наркома т. Моргунов И. С.
- по Госплану при СНК УССР – зам. пред. т. Ящук И. Х.
- по Наркомгосконтролю УССР – зам. наркома т. Крупко [А. П.]
- по Уполнаркомсвязи СССР при СНК УССР – зам. уполнаркомсвязи т. Ушенко [М. Г.]
- по Управлению по делам высшей школы при СНК УССР – нач. отдела техникумов т. Гавриш Д. З.
- по Прокуратуре УССР – зам. прокурора УССР т. Шугуров С. С.
- по Укрконторе Цekomбанка – зам. управляющего Укрконторой Цekomбанка т. Никифоров А. А.
- по Промбанку – Руководитель группы финансирования Укрконторы т. Рожнов [О. О.]
- по Комитету по делам физкультуры и спорта при СНК УССР – зам. пред. комитета т. Богданов [Ю. В.]
- по Управлению гособеспечения семей военнослужащих – зам. нач. Управления т. Черно П. О.

7. СНК УССР и ЦК КП(б)У обязывают обкомы КП(б)У и облсоветы депутатов трудящихся западных областей, наркомов и руководителей республиканских учреждений мобилизовать все силы на выполнение народнохозяйственного плана

1945 г. и обеспечить достижение в короткие сроки такого уровня политического, хозяйственного и культурного развития западных областей, которого достигли трудящиеся восточных областей УССР.

СНК УССР и ЦК КП(б)У обращает внимание советских и партийных организаций и всех коммунистов западных областей УССР на политическую обстановку и особенности работы в этих областях.

Главная особенность западных областей заключается в том, что население этих областей не прошло этапов классовой борьбы, которые прошли трудящиеся восточных областей в период подготовки и проведения Октябрьской Социалистической революции.

Рабочий класс и трудовое крестьянство восточных областей, под руководством большевистской партии, прошли суровую школу борьбы против капиталистов, помещиков и кулаков в годы революции и гражданской войны и против кулачества в годы коллективизации.

Рабочие, крестьяне и интеллигенция восточных областей в годы сталинских пятилеток принимали активное участие в политической жизни страны, в государственном, хозяйственном и культурном строительстве. Этой школы классовой борьбы политического воспитания не прошли рабочие, трудовое крестьянство и интеллигенция западных областей Украины. Западные области УССР были освобождены нашей славной Красной Армией и население этих областей получило все блага и права советских граждан без особого участия в борьбе за их завоевание.

У отдельных партийных и советских работников создалось неправильное представление о политическом положении в западных областях Украины. Некоторые думают, что в западных областях все этапы классовой борьбы уже пройдены.

Часть партийных и советских работников, неправильно понимает обстановку, механически переносят в западные области все формы и методы работы, проводимые в настоящее время в восточных областях Украины.

В западных областях Украины кулачество, чувствуя приближение своей гибели, бешено сопротивляется советской власти и мероприятиям, проводимым большевистской партией. Это особенно выражается в организации банд украинско-немецких националистов, возглавляемых и пополняемых кулачеством.

Одним из серьезных недостатков в работе советских и партийных организаций западных областей является отсутствие широких связей с местным населением и слабое привлечение актива к участию в хозяйственном и культурном строительстве.

СНК УССР и ЦК КП(б)У предлагают партийным и советским организациям принять меры по вовлечению широких масс населения к работам по восстановлению и развитию хозяйства и культуры западных областей, заботливо выращивать актив из рабочих, крестьян и интеллигенции и оказывать всемерную помощь в его работе, повседневно крепить связи партийных и советских органов с массами.

Всем руководителям советских и партийных организаций необходимо правильно уяснить политическую обстановку в западных областях, мобилизовать все силы партийного и советского актива, сплотить рабочих, крестьян-бедняков и середняков, интеллигенцию этих областей и повести решительную борьбу за

полный и быстрый разгром банд украинско-немецких националистов, являющихся вооруженной силой кулачества с тем, чтобы в ближайшее время добиться укрепления советских органов, усиления влияния нашей коммунистической партии на массы и обеспечить развитие промышленности, сельского хозяйства, культуры в западных областях УССР и расчистить пути для колхозного строительства.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 784, арк. 91–97. Оригінал. Машинопис.

№ 748

9 січня 1945 р. Ужгород. – Декрет Народної Ради Закарпатської України про складання присяги членами Народної Ради і державними службовцями* перед вступом на посаду; форма присяги

НРЗУ видає слідуючий декрет:

§ 1

Голова Народної Ради перед перебранням свого уряду складає перед членами Народної Ради, члени Народної Ради перед перебранням своїх урядів складають до рук голови Народної Ради, ОНК зложує присягу до рук уповноваженого НРЗУ, МНК так само, СНК зложує присягу до рук ОНК, а рівно ж державні службовці та службовці державних підприємств перед вступом до служби складають до рук свого начальника уряду службову присягу, якої текст є слідуючий:

Присяга:

на вірність батьківщині, НРЗУ і Маніфесту про возз'єднання Закарпатської України з Радянською Україною

Я, громадянин Закарпатської України, урочисто присягаюся на вірність своїй батьківщині, НРЗУ і Маніфесту 1-го з'їзду народних комітетів Закарпатської України про возз'єднання Закарпатської України з Радянською Україною і вихід зі складу Чехословаччини.

Я присягаюся точно і неухильно виконувати всі рішення Народної Ради, як єдиної центральної влади, діючої з волі народу Закарпатської України.

Я присягаюся, не шкодуючи своїх сил, крові, а коли потрібно буде, і самого життя, відстоювати інтереси народу і моєї дорогої батьківщини в ім'я возз'єднання Закарпатської України з Радянською Україною, як складової частини СРСР.

Я присягаюся, як зіницю ока, берегти державну таємницю і безпощадно викривати всіх ворогів моєї батьківщини і Радянського Союзу.

Я присягаюся всемірно допомагати Червоній армії в її великій боротьбі по остаточному розгрому німецько-мадярських загарбників.

Якщо ж я відступлюся від цієї, проголошеної мною всенародно, присяги, то хай постигне мене, як зрадника народу, сувора кара та загальне презирство.

... 1945 р.

[підпис] посада

* Текст присяги був складений і прийнятий ще 2 січня 1945 р., але узаконений лише 9 січня. У газеті "Вісник НРЗУ" (№ 1 від 15 січня 1945 р.) цей декрет датується 12 січня 1945 р.

§ 2

Цей декрет вступає в силу права сейчас.

Ужгород, 9 січня 1945 р.
Голова НРЗУ
Члени НРЗУ

І. Турянця
[підписи]

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 1, од. зб. 22, арк. 4. Копія. Опубл.: Тернистий шлях до України. Збірник документів і матеріалів. – Ужгород, 2007. – № 334 – С. 547–548.

№ 749

20 січня 1945 р. Буштино. – Анкета (“запитний лист”) для державних та публічних службовців, заповнена Миколою Медвідем

Запитний лист
для державних і публічних службовців:

1.	Імя, отчество і прізвище:	Микола Іванович Медвідь		
2.	Місце, день, місяць і рік народження:	Вишня Апша, I.V.1911.		
3.	Родинний стан, скількість дітей та їх вік:	Жонатий.		
4.	Імя і дівоче прізвище жінки, – імя і прізвище мужа; рік і місто її (його) народження:	Олена Косей. Вчителька 15.IV.1915. Циганівці		
5.	Рідна мова: Релігія:	Українська греко-кат.	національ- ність	україн- ська
6.	Шкільне образование з означенням міста і часу зложення відповідних іспитів:	2-кл. торгов. фах. школа Севлюш 28.VI.1931. Учительська зрілість Ужгород. II.VI.1937. Учительська спосібність 30.XI.1937.		
7.	Спеціальні курси:	Приготов. курс до фах. вчит. горож. шкіл. № 3. Місячна госпітація глухонімих.		
8.	Які мови знає словом і на письмі:	Українську, російську, чеську й частично малярську.		
9.	Подрібне наведення занять від скінчення школи до тепер (якщо був урядником – увести, в яким уряді, яку посаду займав)	день	мі- сяць	рік
	Помічний вчитель Вел. Чингава держ. нар. шк.	від до	7 30	IX VI 1931 1932

Управитель школи	Вербовець	- " -	від до	1 23	IX X	1932 1932
Помічний вчитель	Вел. Чингава	- " -	від до	24 30	X VI	1932 1933
	- " -	- " -	від до	1 30	IX VI	1932 1934
	- " -	- " - Вишня Апша	від до	24 20	IX I	1934 1935
Дочасний вчитель	Ганичі-Солоний		від до	1 29	IX III	1937 1939
Управитель школи	Красношори	- " -	від до	30 20	III XII	1939 1944
	- " -	- " - Буштино	від до	21 24	XII IV	1944 1945
Шк. інспектор в Тячові			від	24	IV	1945
10.	Платова рангкляса і ступень:		I. адют. Послідна чеська асигнація з 31.VIII.1937. ч. 165000/20/1937 XI-I. послідна мад. асигнація			
11.	Місячна платня в посліднім службовім заділенню та евиденційне число платової (асигнаційної) листини:		груба частка: 270 п. чистих на руку: 262.17. п. в. к. 103442			
12.	Відношення до воєнної повинности. В яких арміях служив і яка була його послідня військова ранга:		ЧСР. Четар аспірант			
13.	Які військові або громадянські відзначення, або чесні титули одержав:		- " -			
14.	Партійність минула:		безпартійна			
	Партійність теперішня:		- " -			
15.	Місто сталого побуту 2.XI.1938 року та принадлежність того часу:		Вояк ЧСР. Фронтове пасмо: Дунковиця Кивяждь Вишня Апша принадлежність			
16.	Точна адреса:		Микола Медвідь, Буштино 313			

Під загрозою кари заявляю, що мною наведені відповіді на поодинокі запитні точки є правдиві.

Буштино, дня 20 місяця січня 1945 року

Микола Медвідь в. р.

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 2, спр. 21, арк. 89 і зв. Оригінал. Машинопис.

26 січня 1945 р. Ужгород. – Обіжник Народної Ради Закарпатської України про подання на затвердження списків посад державних службовців та кваліфікаційних вимог до них з метою “систематизації службових місць”

Всім відділам Народної Ради Закарпатської України

I.

Відкликуючися на наради подержані сьогодні начальників відділів в справі систематизації проситься негайно виповнити і передати президіальному відділові Народної Ради приложенний виказ тимчасової систематизації службовців Народної Ради З.У.

При зіставленню систематизації треба подати потрібне число службовців, при чому до висшого ступня платової ступниці (шкала) в першій мірі треба брати службовців заслужених та з досвідом (службовою практикою), а до низшої – без практики або із меншою практикою. Розумієся, що у висшій ступні має бути менше число службовців, як в ступні низшій.

Під словом службовець розумієся службовець з високою, середною, або з низшою середною освітою, а також і без середньої освіти, котрий спосібний виконувати функцію (посаду), предназначену для службовців.

Референтом I. II. III. ст., референтами, або референтами-практикантами можуть бути службовці, які є спосібним виконувати референтську, чи концептову роботу.

Під словом канцелярист треба розуміти службовців, що виконують помічну канцелярійну службу, як пр. управитель канцелярії, протоколянт, архивар, машинописець та інші, що не виконують концептової роботи.

Помічними службовцями розумієтся особи, що виконують по більшій часті фізичну роботу, або обслугу, як пр. листоноші, замітачі канцелярій, шофери або спеціальні ремеселники. Заділення їх до платової ступниці залежить від їх спеціальності, спосібності та пильності.

II.

Системизація на провінції:

Про кожний уряд та державну інституцію, чи підприємство має бути також подібним способом приготовлена системизація та предложена для схвалення. Тому кожний відділ має виготовити внесок рамок системизації свого ресорту для схвалення Народною Радою.

Виготовлення системизації, уведеної під I. і II. має бути зроблено в двух примірниках – один предкладаєся президіальному відділові, а другий як концепт остаєся у відділі, якого системизація торкаєся.

Калинюк в. р. [підпис]

начальник през. відділу Н.Р.З.У.

За вірність відпису: [підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 1, спр. 65, арк. 3 і зв. Оригінал. Машинопис.

5 лютого 1945 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про підготовку радянських працівників для західних областей УРСР” (протокол № 55, п. 25-оп.)

З метою підготовки радянських працівників з місцевого населення західних областей УРСР, ЦК КП(б)У постановляє:

1. Організувати в м. Харкові 3-місячні курси радянських працівників по підготовці і перепідготовці заступників голів і завідуючих відділами райвиконкомів для західних областей України.

На курсах підготувати 600 чол[овік] в три скликання, з контингентом слухачів кожного скликання по 200 чол[овік] в такі строки:

1 скликання – з 1.03.1945 р. по 1.06.1945 р.

2 скликання – з 15.06.1945 р. по 15.09.1945 р.

3 скликання – з 1.10.1945 р. по 31.12.1945 р.

2. Зобов'язати обкоми КП(б)У західних областей УРСР відібрати слухачів на курси радянських працівників із числа заступників голів райвиконкомів, завідуючих відділами райвиконкомів, кращих голів сільських Рад та інших радянських працівників із місцевого населення, що проявили себе на практичній роботі і довели на ділі відданість радянській владі.

3. Затвердити розверстку слухачів по західних областях, згідно додатку № 1*.

4. Затвердити учбовий план курсів, згідно додатку № 2.

5. Розмістити курси радянських працівників на базі пропагандистських курсів при ЦК КП(б)У в м. Харкові.

6. Зобов'язати Наркомторгівлі УРСР (т. Дрофа):

а) виділяти з 1 березня 1945 р. фонди продовольчих і промислових товарів для постачання слухачів курсів в кількості 200 чол[овік] за нормами особого списку, з додатковим обідом без зарахування картки;

б) відкрити для обслуговування слухачів курсів спеціальну їдальню закритого типу;

в) зберегти за родинами працівників зарахованих слухачами курсів всі види додаткового харчування, одержуваного за попереднім місцем роботи.

7. Зобов'язати Укоопромраду (т. Філіпов) організувати майстерні по ремонту одягу та взуття для обслуговування 200 чоловік слухачів курсів.

8. Виділяти з 1 березня 1945 р. із республіканських фондів для потреб курсів по 500 кг бензину щомісячно.

9. Розмір стипендії слухачам курсів встановити 500 крб. на місяць зі збереженням зарплати за попереднім місцем роботи.

10. Затвердити кошторис курсів (кошторис додається).

11. Просити ЦК ВКП(б) затвердити цю постанову і асигнувати на утримання курсів 1 685 800 крб.

12. Умови прийому на курси затвердити (див. додаток).

* Тут і далі додатки не подаються; див.: ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 790, арк. 85–90.

91

Додаток "Б"
до п. 25-оп. прот. ЛП " 55

У М О В И

добору слухачів на трьохмісячні курси по підготовці радянських працівників для західних областей УРСР.

1. На трьохмісячні курси для підготовки радянських працівників для західних областей УРСР приймаються безпартійні радянські працівники з числа місцевого населення західних областей, працюючих заступниками голів райвиконкомів, завідувачими відділів райвиконкомів, головами сільських Рад та на іншій радянсько-господарській і культосвітній роботі.

Добір провести з таким розрахунком, щоб на курси був командирований актив із місцевого населення західних областей України перевірений і який проявив себе на практичній роботі, довів своєю роботою відданість радянській владі і може бути використаний після закінчення курсів на роботі голів, заступників голів і зав. відділами райвиконкомів.

2. На курси приймаються чоловіки й жінки віком не старше 40 років, що мають освіту не нижче 7-ми класів.

3. Добір слухачів на курси проводиться обкомами КП/б/У.

4. На рекомендованих на курси кандидатів обкоми КП/б/У подають ЦК КП/б/У такі матеріали:

- а/ заяву рекомендованого слухача
- б/ особистий листок
- в/ автобіографію
- г/ рішення обкому КП/б/У про рекомендацію на курси
- д/ довідку про освіту
- е/ ділову характеристику
- ж/ довідку медкомісії про стан здоров'я.

Всі матеріали на рекомендованих повинні бути подані ЦК КП/б/У до 20 лютого 1945 року.

Певно: Білик.

ВП.

До Док. № 751

Умови

добору слухачів на трьохмісячні курси по підготовці
радянських працівників для західних областей УРСР

1. На трьохмісячні курси для підготовки радянських працівників для західних областей УРСР приймаються безпартійні радянські працівники з числа місцевого населення західних областей, працюючих заступниками голів райвиконкомів, завідуючими відділів райвиконкомів, головами сільських Рад та на іншій радянсько-господарській і культосвітній роботі.

Добір провести з таким розрахунком, щоб на курси був командирований актив із місцевого населення західних областей України, перевірений і який проявив себе на практичній роботі, довів своєю роботою відданість радянській владі і може бути використаний після закінчення курсів на роботі голів, заступників голів і зав[ідувачів] відділами райвиконкомів.

2. На курси приймаються чоловіки й жінки, віком не старше 40 років, що мають освіту не нижче 7-ми класів.

3. Добір слухачів на курси проводиться обкомами КП(б)У.

4. На рекомендованих на курси кандидатів обкоми КП(б)У подають ЦК КП(б)У такі матеріали:

- а) заяву рекомендованого слухача
- б) особистий листок
- в) автобіографію
- г) рішення обкому КП(б)У про рекомендацію на курси
- д) довідку про освіту
- е) ділову характеристику
- ж) довідку медкомісії про стан здоров'я.

Всі матеріали на рекомендованих повинні бути подані ЦК КП(б)У до 20 лютого 1945 р.

Певно:

Білик

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 790, арк. 16–17, 91. Оригінал. Машинопис.

№ 752

6 лютого 1945 р. Київ. – Постанова Оргбюро ЦК КП(б)У “Про укомплектування радянськими працівниками західних областей УРСР” (протокол № 42, п. 161-оп.)

Відрядити для роботи в західні області УРСР таких товаришів:

Коваль Олексія Йосиповича – в Чернівецьку область, головою районної планової комісії.

Болоуновську Марію Михайлівну – в Дрогобичську область, секретарем райвиконкому.

Кіндратевко Віру Іванівну – в Станіславську область, секретарем райвиконкому.

Бахтіну Агафію Симонівну – в Тернопільську область, заступником голови райвиконкому по державному забезпеченню.

Волошина Федора Юхимовича – в Волинську область, секретарем райвиконкому.

Севастьянова Миколу Костянтиновича – в Волинську область, заступником голови райвиконкому.

Чалого Данила Яковича – у Львівську область, головою райвиконкому.

Шалімова Степана Федоровича – в Дрогобицьку область, секретарем райвиконкому.

Виверцева Олександра Тимофійовича – в Ровенську область, заступником голови райвиконкому по державному забезпеченню.

Довбиш Марію Омелянівну – в Дрогобицьку область, секретарем райвиконкому.

Богданову Зінаїду Дмитрівну – в Станіславську область, секретарем райвиконкому.

Шинкарева Петра Васильовича – в Тернопільську область, заступником голови райвиконкому по державному забезпеченню.

Коваленка Івана Юхимовича – в Ровенську область, заступником голови райвиконкому.

Романчука Адама Миколайовича – в Тернопільську область, заступником голови райвиконкому по державному забезпеченню.

Голубниченко Ніну Никонівну – в Тернопільську область, секретарем райвиконкому.

Левченка Назара Сафроновича – в Ровенську область, секретарем райвиконкому.

Карака Володимира Андрійовича – в Станіславську область, секретарем райвиконкому.

Теліженка Олександра Григоровича – в Тернопільську область, секретарем райвиконкому.

Бас Трохима Авакумовича – в Волинську область, заступником голови райвиконкому по державному забезпеченню.

Кудра Степана Калениковича – в Тернопільську область, заступником голови райвиконкому по державному забезпеченню.

Бакшанського Миколу Пилиповича – в Тернопільську область, заступником голови райвиконкому.

Грищенко Аврама Петровича – в Ровенську область, головою райвиконкому.

Ярового Григорія Лазаровича – в Станіславську область, на керівну радянську роботу.

Гладкосьока Павла Карповича – в Станіславську область, головою районної планової комісії.

Савчука Івана Михайловича – в Ровенську область, заступником голови райвиконкому по державному забезпеченню.

Саранюка Федора Олексійовича – в Ровенську область, секретарем райвиконкому.

Бушан Марію Федорівну – в Станіславську область, секретарем райвиконкому.

Мартиновича Володимира Івановича – в Волинську область, секретарем райвиконкому.

Мурзіна Данила Микитовича – в Ровенську область, заступником голови райвиконкому.

Зубченка Миколу Якимовича – в Ровенську область, заступником голови райвиконкому по державному забезпеченню.

Байрачного Андрія Олесейовича – в Станіславську область, секретарем райвиконкому.

Пудрівського Людвика Йосиповича – в Волинську область, секретарем райвиконкому.

Салун Василя Митрофановича – в Волинську область, секретарем райвиконкому.

Палія Микиту Арсентійовича – в Станіславську область, головою райвиконкому.

Приходченка Митрофана Михайловича – в Ізмаїльську область, головою райвиконкому.

Зеленського Тимофія Степановича – в Чернівецьку область, секретарем райвиконкому.

Євтодій Поліну Варнавівну – в Ровенську область, секретарем райвиконкому.

Ковальова Михайла Олексійовича – в Станіславську область, головою міськвиконкому.

Сегиду Івана Прокоповича – в Станіславську область, головою райвиконкому.

Конча Івана Івановича – в Станіславську область, головою райвиконкому.

Топчія Леонтія Савелійовича – в Станіславську область, головою райвиконкому.

Степанського Михайла Андрійовича – в Чернівецьку область, секретарем райвиконкому.

Власенка Павла Пилиповича – в Ровенську область, заступником голови райвиконкому.

Дробницьку Марію Костянтинівну – в Ровенську область, заступником голови райвиконкому до державному забезпеченню.

Цвірова Сильвестра Григоровича – в Ровенську область, заступником голови райвиконкому.

Крамаренка Василя Митрофановича – в Дрогобичську область, на радянську роботу.

Пустовойта Костянтина Григоровича – в Тернопільську область, секретарем райвиконкому.

Дорошенка Олександра Трохимовича – в Ровенську область, заступником голови райвиконкому.

Бажанова Миколу Миколайовича – в Станіславську область, головою райвиконкому.

Герус Явдоху Яківну – в Чернівецьку область, секретарем райвиконкому.

Кириченка Микиту Івановича – в Тернопільську область, головою міськвиконкому.

Тесля Федора Григоровича – в Тернопільську область, головою районної планової комісії.

Фурманова Федора Антоновича – в Чернівецьку область, секретарем райвиконкому.

Підойму Григорія Федоровича – в Тернопільську область, головою райвиконкому.

Кожукало Петра Пантелейовича – в Волинську область, головою райвиконкому.

Авраменка Петра Івановича – у Львівську область, головою райвиконкому.

Кугай Тихона Олександровича – у Львівську область, головою райвиконкому.

Шарко Петра Петровича – в Волинську область, заступником голови райвиконкому.

Манько Михайла Григоровича – в Ровенську область, заступником голови райвиконкому.

Задорожного Андрія Микитовича – в Волинську область, заступником голови райвиконкому.

Сторожа Валентина Петровича – в Ізмаїльську область, секретарем райвиконкому.

Єрмолову Олену Василівну – в Волинську область, заступником голови райвиконкому по державному забезпеченню.

Гриньова Олексія Івановича – в Станіславську область, головою райвиконкому.

Бикова Валентина Петровича – в Волинську область, секретарем райвиконкому.

Огренича Григорія Савелійовича – в Ровенську область, секретарем райвиконкому.

Гетьманенка Саву Охрімовича – в Волинську область, секретарем райвиконкому.

Бакуменка Якова Миколайовича – в Станіславську область, головою міськради.

Комарчука Пилипа Антоновича – в Тернопільську область, заступником голови райвиконкому.

Будась Настю Федорівну – в Дрогобицьку область, секретарем райвиконкому.

Довганенка Михайла Івановича – в Тернопільську область, заступником голови райвиконкому по державному забезпеченню.

Кіптилого Петра Пилиповича – в Станіславську область, заступником голови райвиконкому по державному забезпеченню.

Барана Михайла Васильовича – в Тернопільську область, головою райвиконкому.

Буряка Василя Михайловича – в Станіславську область, заступником голови райвиконкому по державному забезпеченню.

Рубан Катерину Федорівну – в Чернівецьку область, секретарем райвиконкому.

Олейнікова Івана Тимофійовича – в Ровенську область, секретарем райвиконкому.

Мацибура Івана Петровича – в Ровенську область, секретарем райвиконкому.

Мінакова Петра Петровича – в Тернопільську область, заступником голови райвиконкому.

Діброву Івана Васильовича – в Ровенську область, секретарем райвиконкому.

Яковенка Павла Івановича – в Волинську область, заступником голови райвиконкому по державному забезпеченню.

Могда Івана Захаровича – в Волинську область, заступником голови райвиконкому по державному забезпеченню.

Кашицького Василя Олександровича – в Ізмаїльську область, на радянську роботу.

Щербакова Федора Дмитровича – в Чернівецьку область, головою Хотинського міськвиконкому.

Шишкіна Миколу Миколайовича – в Чернівецьку область, секретарем райвиконкому.

Алексєнка Кузьму Федоровича – в Волинську область, заступником голови райвиконкому.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 9, спр. 236, арк. 100–105. Оригінал. Машинопис.

№ 753

20 лютого 1945 р. Ужгород. – Лист Уповноваженого Народної Ради Закарпатської України в справах соціальної опіки до президії НРЗУ стосовно призначення Олександра Гумбурга на посаду референта*

Прошу назначити референтом до соціального відділу громадянина Олександра Никаноровича Гумбурга з Хуста.

Названий є повнокваліфікованим юристом і фахівцем в ділах страхової служби. За чехословацького режиму працював в окружній страховій касі в Хусті від 1927 до 1940 року, коли його мадяре пенсіоновали.

Уповноважений Народної Ради З.У. в справах соц. опіки

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 2, спр. 24, арк. 43. Оригінал. Машинопис.

* Див. також док. № 754, 757, 764.

№ 754

20 лютого 1945 р. Ужгород. – Лист голови Народної Ради Закарпатської України Івана Туряниці до Олександра Гумбурга про призначення його референтом до відділу Народної ради в справах соціальної опіки*

На пропозицію Уповноваженого Народної Ради Закарпатської України в справах соціальної опіки назначаю Вас референтом у відділі Народної Ради в справах соціальної опіки.

Негайно, а найпізніше до трьох днів від доручення цього рішення, голоситесь до служби у начальника відділу соціальної опіки.

Це призначення є тимчасовим.

Ваше службове відношення та службові доходи будуть постановлені пізніше.

Голова Народної Ради З.У.:

Туряниця в. р.

II.

Уповноваженому Народної Ради Закарпатської України в справах соціальної опіки

Відкликаючися на число: 95/през. 1945 до відома, голошення дня наступу до служби та доручення рішення [...]**.

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 2, спр. 24, арк. 44 і зв. Оригінал. Машинопис.

№ 755

8 березня 1945 р. Дубриничі. – Посвідчення про благонадійність, видане сільським народним комітетом с. Дубриничі вчительці Олені Дожа

Удостоверение

Народный Комитет села Дубринич удостоверяет, что Елена Дожа (Др. Паля Юриева) рож. Мартоний, по занятию учительница, во время венгерской оккупации была приверженцем украинского народа – со стороны политической и национальной не подвергается в подозрение.

Это удостоверение выдается с целью о приятие до учительской службы на Карпатской Украине.

Голова Нарком.

Секретарь

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 1, спр. 751, арк. 11. Засвідчена копія.

* Див. також док. № 753, 757, 764.

** Опущено повідомлення про призначення О. Гумбурга уповноваженому Народної Ради Закарпатської України в справах безпеки та редакції "Урядового вісника".

13 березня 1945 р. Рахів. – Лист Народної Ради Закарпатської України Рахівському окружному народному комітету про умови прийому громадян на державну службу

I.

Окружному Народному Комітетові
в Рахові

Народна Рада Закарпатської України в ділі оправдання досі ще не заняла засадничого становища і в цьому питанні не видала ще ніяких напрямних, або законних установлень. О скільки але у Вашім чи в інших округах сякі оправдання були переведені, Народна Рада Закарпатської України бере це до відома.

В будуччині треба при приймаванні осіб до державної служби придержуватись слідуєчих засад:

1) кого народ вибрав членом місцевого або окружного народного комітету, чи іншої державної установи, того вже сам народ оправдав;

2) оскільки якусь посаду в місцевім або окружнім Народнім Комітеті, чи в іншій державній установі, або підприємстві треба заповнити через іменування, назначення, чи повірення, про того хто має бути на цю посаду іменований, назначений чи повірений, про його політичну, чи іншу бездоганність доброзданья подає відділ безпеки, або орган на це повірений відділом безпеки.

Проводиться це тим способом, що той, хто має бути іменований, назначений, чи повірений до свого прохання о посаду повинен приложити виповнені Народною Радою Закарпатської України видані 2 запитні листи, з котрих один в'єдно з проханням пересилаєся відділу безпеки для переведення слідства та висказання своєї думки, чи може бути прийнятий до державної служби.

II.

Всім Окружним Народним Комітетам та всім Міським Народним Комітетам
До відома.

Всім Уповноваженим Народної Ради Закарпатської України
та Рахунковому Відділові З. У.

До відома. Підпис 6/III.1945 Голова Народної Ради З. У.:

[підпис]

[підпис]

Окружному народному комітетові

в Ужгороді,

в Мукачеві,

в Берегові,

в Хусті,

в Севлюші,

в Сваляві,

в Іршаві,

у Воловім,

в Тячові,

в Рахові,

в Марамороськім Сиготі,

в Перечині,
у Великім Березнім

До відома.

[підпис]

Міському народному комітетові

в Ужгороді,
в Мукачеві,
в Берегові,
в Севлюші,
в Хусті,
в Мараморошськiм Сиготі

До відома.

Уповноваженому Н.Р.З.У.

Всім

До відома.

Голова Н.Р.З.У.

І. Туряниця в. р.

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 1, спр. 733, арк. 3 і зв. Оригінал. Машинопис.

№ 757

15 березня 1945 р. Ужгород. – Присяга Олександра Гумбурга на вірність "Батьківщині, Народній Раді Закарпатської України і Маніфесту ... про возз'єднання Закарпатської України з Радянською Україною і вихід зі складу Чехословаччини"*

Я, громадянин Закарпатської України, урочисто присягаюся на вірність моїй Батьківщині, Народній Раді Закарпатської України і Маніфесту 1-го з'їзду Народних Комітетів Закарпатської України про возз'єднання Закарпатської України з Радянською Україною і вихід зі складу Чехословаччини.

Я присягаюся точно і неухильно виконувати всі рішення Народної Ради, як єдиної центральної влади, діючої з волі народу Закарпатської України.

Я присягаюся, не шкодуючи своїх сил, крові, а коли потрібно буде і самого життя, відстоювати інтереси народу і моєї дорогої Батьківщини в ім'я возз'єднання Закарпатської України з Радянською Україною, як складової частини Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

Я присягаюся, як зіницю ока, берегти державну таємницю і безпощадно викривати всіх ворогів моєї Батьківщини і Радянського Союзу.

Я присягаюся всемірно допомагати Червоній Армії в її великій боротьбі по остаточному розгрому німецько-мадярських загарбників.

Якщо ж я відступлюся від цієї, проголошеної мною всенародно, присяги – то хай постигне мене, як зрадника народу, сувора кара та загальне презирство.

Александр Гумбург

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 2, спр. 24, арк. 45. Оригінал.

* Див. також док. № 753, 754, 764.

№ 758

23 квітня 1945 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП(б)У “Про виділення одягу та взуття для слухачів курсів радянських працівників при ЦК КП(б)У м. Харкова” (протокол № 27, п. 7-оп.)

Ввиду того, что часть курсов советских работников при ЦК КП(б)У по подготовке и переподготовке заместителей и заведующих отделами райисполкомов из числа местного населения западных областей Украины остро нуждается в приобретении одежды и обуви, ЦК КП(б)У постановляет:

Выделить для остро нуждающихся слушателей курсов советских работников в г. Харькове американские подарки, согласно приложению.

Приложение

Перечень

одежды и обуви, необходимых для слушателей трехмесячных курсов советских работников при ЦК КП(б)У

№№ пп	Наименование предметов	Един. измер.	Количество
1.	Белья мужского	пар	140
2.	Нижних рубаш женских	шт.	30
3.	Брюк	шт.	90
4.	Верхних рубаш мужских	шт.	90
5.	Платьев женских	шт.	30
6.	Обуви мужской	пар	80
7.	Обуви женской	пар	25

Верно:

Гулай

ЦДАГО, ф. 1, оп. 8, спр. 147, арк. 15, 21. Оригінал. Машинопис.

№ 759

12 квітня 1945 р. Ужгород. – Регламент (“правила для роботи”) відділів Народної Ради Закарпатської України

Загальні засади:

§ 1

Народна Рада Закарпатської України розділяється на президію та відділи НР. На чолі президії Народної Ради стоїть голова Народної Ради, а на чолі кожного відділу є уповноважений Народної Ради Закарпатської України.

§ 2

Відділам Народної Ради належить:

1. Здійснювати організацію і керівництво довіреної їм галузі народного господарства,

2. Проводити в життя декрети і постанови Народної Ради, які відносяться до їх відділів,

3. Видавати розпорядження в розвиток і на виконання декретів і постанов Народної Ради в межах своєї компетенції,

4. Призначити і звільняти відповідальних робітників, підляглих окружних та міських державних установ,

5. Здійснювати адміністрацію в межах своєї компетенції.

§ 3

На чолі відділів є уповноважені НРЗУ, у відсутності уповноваженого НРЗУ – при відрядженні – його обов'язки, що до виконавчої влади виконує начальник відділу – ресорти, – а коли і цей був відсутній, то виконання обов'язків начальників відділу повинно бути покладено на одного із ведучих секції по розпорядженню уповноваженого НРЗУ, а в його неприсутності начальника відділу – ресорту.

§ 4

Всі відділи НРЗУ, діють в межах своєї компетенції згідно декретів та постанов НРЗУ, а також з власної ініціативи уповноважених НРЗУ, виходячі з загальних інтересів, службовці відділу – ресорту, а також приватні особи можуть проявляти ініціативу що до діяльності відділів, подаючи свої висновки уповноваженому НРЗУ, від якого залежить приймати ці висновки до уваги і проводити в життя, чи ні.

§ 5

В тих випадках, коли окреме питання, яке виникло в одному з відділів НРЗУ, відноситься до компетенції другого відділу та його належить передавати на вирішення до того відділу, до якого воно відноситься, а коли вирішення окремих питань відноситься до компетенції двох і більше відділів, то такі питання мають вирішувати уповноважені НРЗУ, до яких це відноситься, колегіально.

§ 6

Загальні повинності службовців та органів поодиноких відділів НРЗУ.

Повинності службовців та органів НРЗУ загально впливають з установлень Маніфесту Першого З'їзду Народних Комітетів Закарпатської України про возз'єднання Закарпатської України з Радянською Україною, зі службових законів та інших службових законних установлень.

Всі службовці НРЗУ без виїмки повинні вірно та віддано виконувати йому приділені обов'язки, дбати народних інтересів та совістно переводити службові вказівки начальників відділу.

В стикі з громадянами службовці НРЗУ все так повинні поводитися, щоби їх зарядження збуджували та заховували довіря і повагу до НРЗУ.

Для того службовці НРЗУ в щоденних безпосередних стосунках з громадянами повинні до них ставитися привітно та охотно, повинні їх научити, що як можуть домагатися своїх справедливих потребань, повинні до них ставитися як їх приятелі. Взагалі службовці НРЗУ при тім всім повинні дбати рівнож і інтереси загальних як також і інтереси поодиноких громадян.

Службовці НРЗУ, у взаємнім стикі між собою при виконванні своїх службових обов'язків повинні себе взаємно як найохотнійше підтримувати.

§ 7

Упередження

Службовці повинні здержуватися від службових діянь:

1. В справах, в яких є заінтересованні вони самі, їх жінка або наречена, муж або наречений, та інші родичі.

2. В справах своїх піклуванців, опікуванців та приймаків або своїх піклувачів, опікунів та приймаків.

Службовець, у якого настала причина упередження, є повинен це оповістити уповноваженому або начальникові відділу, який передасть або приділить поступовання в предметній справі іншому службовцеві. Коли упередження торкається самого уповноваженого, зголоситься голові НРЗУ, а голова на цей випадок для переведення поступовання делегує іншого члена НРЗУ.

3. В справах, в яких виступали як заступники або уповноважені заінтересованих сторін, далі в справах, в яких були вислухані як свідки або експерти знаток.

§ 8

Упорядкування урядових справ

Всі урядові справи повинні бути упорядковані так, щоби в ділі могло бути видано як найскорше дефінітивне рішення.

Якщо треба в'яснити дійсний стан діла, то це треба перевести як найдощільніше, найшвидше та найдешевше.

Службові рішення повинні бути обосновані законами, на основі яких є видані і стилізовані мають бути так, щоби сторона, якій рішення є видано, могла його добре порозуміти.

Справи секретного характеру полагаджує начальник відділу, або інший довірягідний службовець з доручення уповноваженого НРЗУ.

Президіяльні діла мають бути від остальних відділені та особливим способом переховувані.

§ 9

Заглянення до службових актів та виготовлювання підписів та записів.

Сторонам, оскільки це службовий інтерес дозволяє, може бути дозволено, щоби до службових актів заглянути, та поробили собі з них відписи та виписи. Це може статися тільки в службовім поміщенні за присутності службовця.

На омотивовану просьбу сторони можна поробити для неї урядові відписи або виписи.

§ 10

Службові години

Установлення службових годин для в сіх відділів НРЗУ належить голові НРЗУ.

Працівна доба у всіх відділах є вісім години. Службові години мають бути постановлені так, щоби службовцям дана була можливість для свого відвіження.

Кожний службовець повинен службові години точно дотримувати, а якщо службовий інтерес того вимагає, службові праці треба виконувати і понад службові години.

Службові години мають бути повністю використані для службової праці.
В неділю і свято у кожному відділі від 11 до 14 годин для переведення невідложних праць мають бути присутні один службовець та оден канцеляріст.

§ 11

Службові наради

Кожний начальник відділу у важних адміністративних службових питаннях може скликати всіх або часть службовців на наради.

§ 12

Розподіл праці

Начальник відділу приділює праці оперативним (концептовим силам), канцелярським та обслуговуючим працівникам, які є приділені до відділу.

Оперативна (концептова) і канцелярська праця приділюється службовцям після розподілу праці, який виготовлює начальник відділу.

В розподілу приділюється поодиноким референтам обов'язки та устанавляється праця для помічних канцелярських сил.

При зіставленню розподілу праці треба керуватися засадою, щоби праці приділювати всім службовцям рівномірно після річевих поглядів, беручи при тім огляд на спосібности кожного з них.

Фахові праці мають приділюватися службовцям фаховим.

§ 13

Службовці оперативні концептові

Оперативними службовцями (концептовими) є керівні і відповідальні працівники що діспонують знаннями в приділеній їм галузі роботи і повинні всі дії, що відносяться до повного поалагодження справи, зачислюючи сюди і службові подорожі, виконувати самостійно.

§ 14

Фахові службовці

Службовці, що діспонують фаховим знанням є службовцями фаховими.

Фахові службовці, що діспонують високошкільною освітою є поставлені на рівень зі службовцями оперативними концептовими.

Фахові службовці без вищої освіти є характеру помічного і вони виконують свої обов'язки під доглядом службовців, уведених в уступі першім.

Засада висказана § 13 уст. 2 відноситься і на службовців фахових, з вищою освітою.

§ 15

Канцелярські службовці

Праці канцелярської служби виконують службовці канцелярськійні.

§ 16

Помічні службовці

Повинність помічних службовців є виконування всякого рода фізичної – мануальні роботи.

§ 17

Службові дороги

Для ускорення та упрощення вирішення будь якої справи, сам уповно-

важений НР, або інший ним висланий в першій мірі оперативний (концептів) службовець виконує службові дії мимо осідок НРЗУ, коли ці дії не є можливими в місці осідку НРЗУ.

§ 18

Телефонний стик

Для прискореного вирішення справ в осідку НРЗУ при кожній нагоді має уживатися телефону. Міжміського телефону уживається тільки зі згодою начальника відділу. В кожному відділі має вестися евіденція міжміських телефонних говорів.

Голова Народної Ради З.У.

Туряниця в. р.

1. Всім відділам Народної Ради Закарпатської України,

2. Петро Калинюк начальникові президіяльного відділу,

3. Дру Корнелію Бескид ведучому легіслативної секції през. відділу Н.Р.З.У.

До відома.

За нач. през. відділу Н.Р.З.У.

[підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 1, спр. 88, арк. 1–3. Оригінал.

№ 760

12 квітня 1945 р. Ужгород. – Пропозиція уповноваженого Народної Ради Закарпатської України у справах освіти про призначення Василя Бабича на посаду окружного шкільного інспектора та завідуючим відділом народної освіти Рахівського округу*

На основі внесення Окружного Народного Комітету в Рахові від 5-го квітня 1945 р., чис.: 1072/1945–І., пропоную, щоби окружним шкільним інспектором та завідуючим окружним відділом народного образования рахівського округу з осідком в Рахові був головою Народної Ради Закарпатської України тимчасово повірений громадянин Василь Іванович Бабич, учитель і завідуючий народною початковою школою у Вишній Апші.

Названий має гимназ. матуру з року 1932, вчительську матуру з року 1934 та іспит спосібності для вчителя народної початкової школи з року 1936. В учительській службі працює в загалі від 1 вересня 1932 року.

З оглядом на цілковий стаж педагогічної праці (12 років) Василя Івановича Бабич, рівночасно пропоную віднести його до 4 ступня заробітної платні.

Прошу о видачу декрету повірення для згаданого.

Уповноважений Н.Р.З.У. в справах освіти

[підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 2, спр. 21, арк. 5. Засвідчена копія. Оригінал. Машинопис.

* Див. також док. № 761, 767.

№ 761

19 квітня 1945 р. Ужгород. – Повідомлення про призначення Василя Бабича шкільним інспектором Рахівського округу*

I

Громадянину
Василю Івановичові Бабич
жительові у Вишній Апші

На пропозицію Уповноваженого Народної Ради Закарпатської України в справах освіти назначаю Вас окружним шкільним інспектором в Рахові.

Обов'язки окружного шкільного інспектора в Рахові Ви негайно повинні перебрати.

Це призначення є тимчасовим.

Ваше службове відношення та службові доходи будуть постановлені пізніше.

Голова Народної Ради З. У.:

Турянця в. р.

II

Уповноваженому Народної Ради Закарпатської України в справах освіти

Відкликаючися на число: 243-V/1945. през. до відома, оголошення для наступу до служби та доручення рішення.

III

Уповноваженому Народної Ради Закарпатської України в справах безпеки

До відома.

IV

Окружному Шкільному Інспекторату в Рахові

До відома.

V

Редакції "Вісника Народної Ради З.У."

До відома.

Голова Народної Ради З. У.

[підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 2, спр. 21, арк. 6. Оригінал. Машинопис.

№ 762

10 травня 1945 р. Ужгород. – Постанова Народної Ради Закарпатської України "Про затвердження штатів президії і всіх відділів та управлінь Народної Ради Закарпатської України"

§ 1

Затвердити положення про структуру і штати Народної Ради Закарпатської України, яке до цього додається, в кількості службових одиниць: для президіяль-

* Див. також док. № 760, 767.

ного відділу 47, для Планово-Економічного Бюро 19, для управління в справах містечтв 4, для управління в справах культур 4, для управління в справах фізкультури і спорту 4, для управління в справах цензури 18, для відділів ресортів – землеробства 57, комунального господарства 43, фінансів 51, бюджетного відділу 58, промислу 36, торгівлі і заготівлі 46, лісового господарства 45, юстиції 29, освіти 36, охорони здоров'я 30, комунікації 60, і соціальної опіки 44, разом в кількості 631 службових одиниць.

§ 2

Структура і штати відділів внутрішніх справ і державної безпеки будуть затверджені окремо.

§ 3

Відділ – ресорт – уповноваженого Народної Ради Закарпатської України в справах промисловости, торгівлі, заготівель і постачання розукрупнити на 2 окремих відділи – відділ промисловости, та відділ торгівлі і заготівель і в зв'язку з важливістю поалагодженню роботи промисловости визначити, що уповноважений НРЗУ, повинен приділяти особливу увагу керівництву відділом промисловости, здійснюючи одночасно і загальне керівництво відділом торгівлі і заготівель через свого заступника, який є начальником відділу.

§ 4

На уповноваженого НРЗУ, в справах фінансів покладається також здійснення загального керівництва, і контролю за роботою бюджетного відділу через начальника цього відділу.

§ 5

Заділення службовців всіх відділів і управлінь НРЗУ, на одержання ними заробітної платні в межах затверджених штатів провадить фінансова комісія НРЗУ, відповідно до постанови НРЗУ, від 15 лютого 1945 року про введення статусово-основної системи “Нагороди труда державних і комунальних працівників Закарпатської України” і затверджує Народна Рада на подання фінансової комісії.

§ 6

Встановити, що посади начальників управлінь, начальників відділів і начальників секторів, а також завідуючих спец. частин є номенклатурними і службовців на ці посади призначає і звільняє Народна Рада З.У. на подання відповідного уповноваженого НРЗУ, і всіх останніх службовців призначає і звільняє по президіяльному відділу секретар президії – начальник уряду, а по управлінням і відділам відповідний керівник відділу – уповноважений НРЗУ.

§ 7

Ця постанова входить в силу з дня її підписання і проводять її в життя всі уповноважені Народної Ради З.У.

Голова Народної Ради З.У.

Члени Народної Ради З.У.

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 1, спр. 56, арк. 67, 68. Копія. Машинопис.

№ 763

10 липня 1945 р. – Із доповіді начальника політуправління 4-го Українського фронту генерал-лейтенанта М. Проніна “Борьба народа Закарпатской Украины за воссоединение с советской Украиной” начальнику Головного політуправління Червоної Армії про зміцнення центрального апарату Народної Ради, зокрема розмежування функцій між відомствами та дотримання чиновниками трудової дисципліни

[...]

Укрепление центрального аппарата Народной Рады

Февраль является по существу первым месяцем, когда аппараты отдельных уполномоченных Народной Рады стали более упорядоченными и функции между ведомствами были разграничены (хотя еще далеко не полностью). Чиновники начинают понимать необходимость вовремя являться на работу, иногда работать вечером и по воскресеньям и даже пренебрегать “священными часами обеда”.

Председатель Народной Рады Закарпатской Украины Иван Иванович Туряница начинает более конкретно руководить деятельностью Народной Рады и окружных комитетов, хотя еще часто сбивается на общую политическую агитацию. Нередко он в работе разменивается на мелочи, уделяет слишком много времени и внимания приему всевозможных посетителей, вследствие чего на детальное руководство работой отдельных уполномоченных у него не хватает времени.

Примерно такие же недостатки присущи всему аппарату Народной Рады (хотя и в меньшей мере) в его руководстве окружными народными комитетами.

[...]

Тернистый шлях до України. – Ужгород, 2007. – № 390. – С. 657.

№ 764

1 серпня 1945 р. Ужгород. – Довідка, видана Народною Радою Закарпатської України керівнику групи відділу у справах соціальної опіки Олександру Гумбургу для перевезення речей з Хуста до Ужгорода*

Справка

Народна Рада Закарпатської України посвідчує, що Александер Никонорович Гумбург є ведучим групи в ресорті Народної Ради Закарпатської України в справах соціальної опіки.

Ця справка видається названому в справі видання йому дозволу на перевіз меблів з Хуста до Ужгороду.

Голова Народної Ради З.У.

[підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 2, спр. 24, арк. 46. Оригінал. Машинопис.

* Див. також. док. № 753, 754, 757.

№ 765

7 вересня 1945 р. Київ. – Постанова Оргбюро ЦК КП(б)У “Про трьохмісячні курси радянських працівників при ЦК КП(б)У” (протокол № 54, п. 304-оп.)

В додаток до постанови ЦК КП(б)У від 6 лютого і 25 квітня 1945 р. “Про трьохмісячні курси радянських працівників при ЦК КП(б)У по підготовці і перепідготовці заступників голів і завідуючих відділами райвиконкомів з місцевого населення західних областей УРСР, ЦК КП(б)У постановляє:

1. Збільшити загальний контингент слухачів курсів радянських працівників при ЦК КП(б)У до 800 чоловік замість раніш передбачених 600 чоловік, за рахунок збільшення кількості слухачів другого і третього скликань по 100 чоловік кожний.

2. Затвердити розверстку слухачів курсів по західних областях УРСР (додаток № 1)*.

3. Заняття слухачів третього скликання розпочати 15 жовтня ц[ього] р[оку].

4. Зобов'язати Держплан УРСР (т. Валуєва) виділити в IV кварталі 1945 р. для курсів радянських працівників 2000 метрів бавовняної і 150 метрів шовкової тканини для виготовлення м'якого інвентарю.

5. Зобов'язати Наркомторг УРСР (т. Дрофу) додатково виділяти фонди продовольчих і промислових товарів для постачання слухачів курсів в кількості 200 чоловік по раніше передбачених нормах.

6. Виділяти для курсів в IV кварталі 1945 р. із фондів РНК УРСР одну грузову автомашину.

7. Зобов'язати Наркомфін УРСР (т. Сахновського) виділити із сум республіканського бюджету на утримання курсів радянських працівників, додатково до раніше виділених асигнувань 629 000 крб. (кошторис додається).

Додаток

Смета

дополнительных расходов курсов советских работников при ЦК КП(б)У в г. Харькове в связи с увеличением слушателей во втором и третьем созывах по 100 чел[овек] в каждом

Наименование расходов	Сумма в тыс. руб.
1. Зарплата преподавательскому составу	50,6
2. Начисления на зарплату	2,0
3. Приобретение учебных пособий, литературы и подписка на периодические издания	20,0
4. Стипендии по 500 руб. на слушателя в м[есяц]	300,0
5. Расходы на проезд слушателей (два конца)	40,0
6. Стенографирование и перепечатка лекций и докладов	5,0
7. Эпизодические лекции и доклады	2,0

* Див.: ЦДАГО, ф. 1, оп. 9, спр. 310, арк. 115.

Наименование расходов	Сумма в тыс. руб.
8. Культобслуживание слушателей	8,0
9. Расходы по содержанию учебных помещений	30,0
10. Почтово-телеграфные и канцелярские расходы	6,0
11. Содержание транспорта и мелкие хозяйственные расходы	15,4
12. Расходы по содержанию общежитий (по 5 руб. в сутки на слушателя)	90,0
13. Приобретение инвентаря для учебных помещений и общежитий	60,0
Всего:	629,0

ЦДАГО, ф. 1, оп. 9, спр. 310, арк. 101, 116. Оригінал. Машинопис.

№ 766

1 жовтня 1945 р. Ужгород. – Проект декрету Народної Ради Закарпатської України щодо затвердження числа штатних одиниць та фондів заробітної плати відділів і управлінь Народної Ради

Народна Рада Закарпатської України на часткову зміну декрету число 39 з числа 9-го лютого 1945 року, в зв'язку з поширенням кругу діяльності окремих ресортів та відділів державного управління Закарпатської України видає слідуючий декрет:

§ I

Затвердити в складі адміністративного управління Закарпатської України такі ресорти та відділи, а також структуру штатів та ставок місячно, а саме:

Назва ресортів та відділів	Число штатних одиниць	Фонд зарплатні місячно
Народна Рада Закарпатської [України]	121	133.000 п.
Планово-Економічне бюро при НРЗУ	27	46.485 п.
Ресорт Народної Освіти при [НРЗУ]	40	68.395 п.
Відділ Культурно-Освітної*	15	84.350 п.
Відділ в справах містечтва при НРЗУ	18	80.135 п.
Комітет по радіофікації при [НРЗУ]	7	8.375 п.
Комітет в справах фізкультури та спорту при НРЗУ	9	11.750 п.
Ресорт охорони здоров'я при [НРЗУ]	27	43.885 п.
Відділ по держ. забезпеченню та побутовому влаштуванню військовослужбовців при НРЗУ	11	15.750 п.
Ресорт соціального забезпечення при НРЗУ	13	19.185 п.
Земельний ресорт НРЗУ	69	105.985 п.

* Так у тексті.

Назва ресортів та відділів	Число штатних одиниць	Фонд зарплатні місячно
Ресорт торгівлі при [НРЗУ]	40	58.475 п.
Ресорт комунального господарства при НРЗУ	33	50.750 п.
Шляхового відділу при НРЗУ	16	36.875 п.
Відділ харчової промисловості при НРЗУ	14	30.350 п.
Відділ промисловості будівельних матеріалів при НРЗУ	16	83.00 п.
Відділ Місцевої промисловості при НРЗУ	17	34.785 п.
Відділ Місцевої паливної промисловості	11	17.500 п.
Відділ легкої промисловості НРЗУ	15	81.500 п.
Фінансовий ресорт при НРЗУ	91	156.318 п.
Державний арбітраж при НРЗУ	7	8.500 п.
Відділ в справах архітектури НРЗУ	13	80.500 п.
Управління в справах поліграфії і видавництва при НРЗУ	10	16.000 п.
Ресорт юстиції при НРЗУ	36	53.875 п.
Цензурний відділ	8	13.875 п.
Літробітників в округах	13	19.500 п.
Відділ в справах культів	4	7.500 п.
Відділ заготівлі	37	55.000 п.
Відділ заготівель в округах:		
Ужгородська округа	75	61.768 п.
Мукачівська округа	103	88.768 п.
Хустська округа	43	44.268 п.
Берегівська округа	57	46.637 п.
Севлюшська	67	53.768 п.
Волівська округа	39	38.518 п.
Великобerezнянська округа	48	35.450 п.
Перечинська округа	30	85.700 п.
Свалявська округа	34	88.700 п.
Нижньоверечанська	86	88.700 п.
Іршавська округа	46	37.450 п.
Тячівська округа	57	44.887 п.
Рахівська [округа]	34	27.800 п.
Суд при НРЗУ	34	58.375 п.
Відділ запису актів громадянського стану при НРЗУ	3	4.000 п.
Архів ЗАГС при НРЗУ	4	3.875 п.
Нотаріальної контори при НРЗУ	15	17.400 п.
Бюро обліку та розподілу робочої сили при НРЗУ	11	18.685 п.
Відділ державних архівів при НРЗУ	8	10.500 п.
Відділ в справах репатріації при [НРЗУ]	3	5.375 п.

Назва ресортів та відділів	Число штатних одиниць	Фонд зарплатні місячно
Приемно-розподільчого пункту по прийому репатрійованих громадян відділу в справах репатріації при НРЗУ	7	9.750 п.
Управління кінофікації при НРЗУ	25	36.050 п.
Ресорту по лісової промисловості при НРЗУ	79	189.375 п.
Закарпатського управління лісоохорони та лісосаджень	55	88.875 п.
Центрового апарату прокуратури	46	78.000 п.
Міські прокуратури (Ужгород–Мукачево) по	9	10.750 п.
Округові прокуратури	7	по штатному розпису

§ 2

Затвердити структуру штатів і ставок місячно окружних, міських і сільських народних комітетів в кількості:

Назва комітетів та відділів:	Кількість штату	Фонд зарплатні місячно:
Ужгородського МНК з	96	128.637 п.
Ужгородського міського Фінвідділу	46	75.950 п.
Мукачівського МНК з відділами	96	128.637 п.
Мукачівського міського Фінвідділу	46	75.950 п.
Управління Головного архitekтора міста Ужгород	10	14.375 п.
Берегівського, Севлюшського та Хустського міських Народних Комітетів з відділами	61	85.063 п.
Берегівський, Севлюшський та Хустський міський фінвідділи по	46	75.950 п.
По всіх Округових Народних Комітетах з відділами	68	93.063 п.
По всіх фінансових відділах Округових Народних Комітетів	44–82	відповідно до штатного розпису.
Міські Народні Комітети, міст. округової підпорядкованості	11	10.685 п.

Штати та ставки працівників Сільських Народних Комітетів, встановити в залежності від кількості населення в селах, а саме:

З населенням		Голова		Секретар		Рахівники	
		штат.	ставк.	штат.	ставк.	штат.	ставк.
до	1.000 чоловік	1	375	1	313	--	--
“	1.500 “	1	500	1	375	--	--
“	3.000 “	1	685	1	438	--	--
понад	3.000 “	1	750	1	500	--	438 п.
“	5.000 “	1	875	1	685	--	500 п.

§ 3

Постанову Народної Ради Закарпатської України від числа 24 серпня 1945 р. про затвердження структури штатів і ставок заробітної платні для працівників апарату Народної Ради Закарпатської України міських, округових та сільських Народних Комітетів затвердити.

§ 4

§ I-й цього декрету вважати доповненням § 4. Декрету НРЗУ число 39 “Про організації державно-адміністративного управління Закарпатської України.”

З дня видання цього декрету скасувати:

а) Точку I. розділа А. Постанови Народної Ради Закарпатської України з числа 15-го лютого 1945 року “Про уведення статусово-основної системи нагороди труда державних і комунальних працівників Закарпатської України.”

б) Точку I. та точку 3. стосовно до надання прав Округовим, Міським та Сільським Народним Комітетом встановлювати заробітну Платню службовцям Постанови НРЗУ від числа 24 квітня 1945 року “Про Затвердження структури і штатів Округних, Міських і Сільських Народних Комітетів”.

в) Постанову НРЗУ від числа 4 червня 1945 року “Про розкрупнення ресорту Уповноваженого НРЗУ в справах промисловості, торгівлі заготівель та постачання”.

г) Постанову НРЗУ від числа 4 червня 1945 року “Про зміну структури і штатів комунального відділу Міських Народних Комітетів”.

Цей декрет вступає в силу з дня його оголошення і здійснюють його всі члени Народної Ради Закарпатської України та завідуючі відділів і ресортів, а також Міські, Округові та Сільські Народні Комітети.

Голова Н.Р.З.У.

[підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 1, спр. 63, арк. 4–7. Оригінал. Машинопис.

№ 767

3 листопада 1945 р. Ужгород. – Лист уповноваженого Народної Ради Закарпатської України в справах освіти стосовно звільнення Василя Бабича з посади шкільного інспектора Рахівського округу та призначення на посаду Івана Попенка*

Голові Народної Ради З.У.
в Ужгороді

Рішенням Голови НРЗУ з дня 19-го квітня 1945 р. під числом: 1245/1945 през. Василь Бабич був повірений завідуючим Окр. ВНО в Рахові.

На підставі досвідів його дотеперішньої роботи, іменований з цією роботою справитися не може, защо прошу його звільнити.

* Див. також док. № 760, 761.

На його місце, на окремому листі, пропоную назначити т. Попенко Івана, який т.ч. працює інспектором при Окр. ВНО в Рахові.
Уповноважений Н.Р.З.У. в справах освіти [підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 2, спр. 21, арк. 7. Оригінал. Машинопис.

№ 768

6 листопада 1945 р. Ужгород. – Розпорядження Народної Ради Закарпатської України про обов’язкову присутність усіх службовців на лекції “Соціалістична революція”

Сьогодні о год. 16.30 тов. Висіч та тов. Домровський перечитають відчит на тему “Соціалістична Революція”.

Щоби службовці могли взяти участь на цім відчиті заняття сьогодні треба закінчити о годину скорше як іншим разом.

З розпорядження голови Народної Ради Закарпатської України участь всіх службовців на цім відчиті обов’язкова.

Відчит відбудеться у вестибулі будови НРЗУ.

Начальник през. Відділу НРЗУ

За вірність відпису:

Др. Попович в. р.

[підпис]

Держархів Закарпатської області, ф. Р-14, оп. 1, спр. 757, арк. 4. Засвідчена копія.

№ 769

11 грудня 1945 р. Київ. – Постанова Оргбюро ЦК КП(б)У “Про організацію річної школи підготовки партійних і радянських працівників Закарпатської області” (протокол № 61, п. 2-оп.)

Відповідно до постанови ЦК ВКП(б) від 30 жовтня 1945 р., ЦК КП(б)У постановляє:

1. Організувати в м. Ужгороді річну школу підготовки партійних і радянських працівників Закарпатської області на базі існуючих 3-х місячних партійних курсів з контингентом слухачів 100 чоловік.

2. Затвердити учбовий план школи згідно додатку № 1.

3. Роботу школи розпочати 10 січня 1946 р.

4. Встановити слухачам річної школи стипендію в розмірі 900 карбованців на місяць.

5. Зобов’язати Наркомторгівлі УРСР (т. Дрофу):

а) виділяти з 1-го січня 1946 р. фонди продовольчих товарів для постачання

слухачів школи в кількості 100 чоловік, за нормами карток “окремого списку”, літер “Б” і “другого гарячого” та 14 чоловік викладацького складу, за нормами картки літер “Б”;

б) виділити фонди промтоварів для постачання слухачів і викладачів школи з розрахунку 1000 карбованців на одного чоловіка;

в) зберегти за родинами працівників, зарахованих слухачами школи, всі види додаткового харчування, одержуваного за попереднім місцем роботи.

6. Відповідно до постанови ЦК ВКП(б) від 13 листопада 1945 р., дорівняти по матеріальному постачанню штатних викладачів соціально-економічних дисциплін школи до лекторів обкому КП(б)У, директора школи – до завідуючих відділами обкому КП(б)У і заступника директора школи по учбовій частині – до заступників завідуючих відділами обкому КП(б)У.

7. Зобов’язати Держплан при РНК УРСР (т. Валуєва) виділити в IV кварталі 1945 р. для школи 6200 метрів бавовняної тканини для виготовлення м’якого інвентаря.

8. Виділити для школи у I кварталі 1946 р. з фондів РНК УРСР одну вантажну автомашину.

9. Затвердити кошторис витрат школи, згідно додатку № 2.

10. Просити ЦК ВКП(б) затвердити кошторис витрат школи в сумі 1 708 500 карбованців.

Приложение 1

Учебный план
годовой школы подготовки партийных и советских работников
Закарпатской области

№№ пп	Наименование дисциплин	Количество часов
1.	История ВКП(б)	300
2.	История СССР и вопросы истории Украины	250
3.	Конституция СССР и УССР	70
4.	Международные отношения и внешняя политика СССР (1917–1945 гг.)	50
5.	Политическая экономия	200
6.	Всеобщая география	200
7.	Партийное строительство	60
8.	Вопросы практического руководства социалистическим хозяйством	100
9.	Вопросы пропаганды и агитации	60
10.	Русский и украинский языки и литература	300

Верно:

Путевский

Смета
расходов годичной школы подготовки партийных и советских работников
Закарпатской области

Смета рассчитана на подготовку 100 слушателей с учебной программой в 1725 учебных часов

№№ пп	Наименование расходов	Сумма в тыс. руб.
1.	Зарплата работникам школы	73,1
2.	Зарплата преподавательскому составу	146,0
3.	Начисления на зарплату	9,4
4.	Приобретение учебных пособий, литературы и подписка на периодические издания	30,0
5.	Стипендия по 900 руб. на слушателя в месяц	1080,0
6.	Расходы на проезд слушателей (два конца)	5,0
7.	Стенографирование и перепечатывание лекций и докладов	5,0
8.	Эпизодические лекции и доклады	5,0
9.	Культобслуживание слушателей	10,0
10.	Расходы по содержанию учебных помещений	50,0
11.	Почтово-телеграфные и канцелярские расходы	5,0
12.	Командировки	5,0
13.	Мелкие хозяйственные расходы	5,0
14.	Расходы по содержанию общежитий (по 5 руб. в сутки на слушателя)	180,0
15.	Приобретение инвентаря для учебных помещений и общежитий	100,0
	Всего	1708,50

ЦДАГО, ф. 1, оп. 9, спр. 343, арк. 37–38, 98–99. Оригінал. Машинопис.

№ 770

16 липня 1946 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про розподіл обов’язків по ЦК КП(б)У між М. Хрущовим, Д. Коротченком, Д. Мануїльським і К. Литвиним” (протокол № 95, п. 8-оп.)

Утвердить распределение обязанностей по ЦК КП(б)У между товарищами Хрущевым Н. С., Коротченко Д. С., Мануильским Д. З. и Литвиным К. З. (приложение).

Тов. Хрущев Н. С.

1. Вопросы общего руководства УССР.
2. Подготовка вопросов на Политбюро.
3. Вопросы работы Министерств: обороны (Советы военных округов), иностранных дел, внутренних дел, госбезопасности, Госплана УССР, промстрой-материалов.
4. Вопросы восстановления угольной и металлургической промышленности.
5. Вопросы сельского хозяйства.

Тов. Коротченко Д. С.

1. Организационно-партийные вопросы.
2. Подготовка вопросов на Оргбюро и Секретариат КП(б)У.
3. Наблюдение за работой союзной промышленности (энергетической, машиностроительной, химической и др.).
4. Наблюдение за работой республиканской промышленности.
5. Вопросы работы МВД, МГБ, Госконтроля, прокуратуры и юстиции, торговли, кооперации, топлива и заготовок.
6. Вопросы работы ЦК ЛКСМУ.

Тов. Мануильский Д. З.

Кроме обязанностей зам[естителя] председателя Совета Министров и министра иностранных дел УССР:

1. Наблюдение за работой уполномоченных по культурам, Союза писателей, Академии наук УССР, Комитета высшей школы, Общества культурной связи с заграницей.
2. Руководство постоянно действующими комиссиями Политбюро ЦК КП(б)У:
 - а) по печати и издательствам;
 - б) по культуре и литературе;
 - в) по науке;
 - г) по учебникам.

Тов. Литвин К. З.

1. Вопросы пропаганды и агитации.
2. Вопросы организационно-советского строительства.
3. Наблюдение за работой министерств, управлений и комитетов: просвещения, здравоохранения, социального обеспечения, физкультуры, по делам культов, Осоавиахима, Красного Креста, Академии наук УССР, Союза писателей, Общества культурной связи с заграницей и вопросы работы профсоюзов.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 931, арк. 27, 44–45. Оригинал. Машинопис.

26 липня 1946 р. Москва. – Постанова ЦК ВКП(б) за звітом ЦК КП(б) України “Про підготовку, підбір та розподіл керівних партійних і радянських кадрів в українській партійній організації” (протокол № 271, п. 5-с)*

5. Проект постановлення по отчету ЦК КП(б) України о подготовке, подборе и распределении руководящих партийных и советских кадров (т.т. Жданов, Маленков, Мехлис, Коротченко, Патоличев). Утвердить с поправками (см. приложение).

Приложение к п. 5с, пр. № 271.

Постановление ЦК ВКП(б)

По отчету ЦК КП(б)У о подготовке, подборе и распределении руководящих партийных и советских кадров в украинской партийной организации.

(Утверждено Оргбюро ЦК ВКП(б) 26.VII.46 г.)

Заслушав отчет ЦК КП(б) Украины (т.т. Хрущева и Коротченко) и содоклад инспектора ЦК ВКП(б) т. Гусарова о подготовке, подборе и распределении руководящих партийных и советских кадров в украинской партийной организации, ЦК ВКП(б) считает, что дело подготовки, подбора и распределения руководящих кадров в ЦК и обкомах КП(б) Украины поставлено неудовлетворительно.

ЦК ВКП(б) на основании произведенной проверки устанавливает наличие серьезных недостатков и ошибок в украинской партийной организации в деле подбора, распределения и подготовки руководящих партийных и советских кадров, ЦК и обкомы КП(б)У нередко допускают подбор и выдвижение руководящих кадров наспех, без достаточной проверки и изучения.

В результате допущенных ошибок в подборе кадров и недостаточного внимания к вновь выдвинутым работникам имеет место массовая смена руководящих кадров. Из 19 000 основных руководящих работников за последние полтора года сменилось 9620 человек, или 50,7%, причем 62% сменных руководящих работников занимали последнюю должность менее года. Особенно большие размеры приняла текучесть среди районных работников. Секретарей райкомов партии за этот же период сменилось 933 чел., или 38%, председателей райисполкомов – 64%, директоров МТС – 75,4%.

ЦК КП(б) Украины не придает серьезного значения своевременному утверждению номенклатурных работников. Обкомы партии, министерства и ведомства УССР предложения об утверждении или освобождении работников вносят на рассмотрение ЦК КП(б)У спустя значительное время после фактического назначения работника или освобождения его от работы. (В органах прокуратуры продолжительное время не утверждены назначенные прокурором УССР 44,4% работников номенклатуры ЦК КП(б)У, в Министерстве юстиции – 25,5%, внутренних дел и госбезопасности – 16%). Такая практика не позволяет ЦК КП(б)У своевременно предотвращать ошибки в подборе и распределении кадров. В свою очередь ЦК КП(б)У нарушает установленный порядок назначения и перемещения работников

* Див. також док. № 779, 780.

номенклатуры ЦК ВКП(б), внося в ЦК ВКП(б) предложения о передвижении работников после их фактического назначения или освобождения.

Значительная часть руководящих кадров утверждается в ЦК КП(б) без глубокого изучения, а решения принимаются ЦК КП(б)У опросом, ЦК КП(б) Украины не создал необходимый резерв кадров для выдвижения на ответственные посты, поэтому вакантные должности замещаются медленно, а непригодные работники заменяются несвоевременно.

ЦК ВКП(б) считает, что Украинская партийная организация при должной постановке работы с кадрами имеет возможность не только полностью обеспечить потребность в кадрах самой Украины, но и быть источником выдвижения кадров в резерв ЦК ВКП(б).

Постановление ЦК ВКП(б) от 19 октября 1944 года “Об укреплении работниками партийных и советских организаций западных областей УССР” выполнено не полностью. ЦК КП(б)У не укомплектовал партийные и советские органы западных областей опытными кадрами. Подбор кадров в западные области проводился без достаточной проверки, на руководящую работу попадали зачастую политически малограмотные, а иногда и случайные люди. Вследствие неудачного подбора кадров и слабого контроля за их работой имеют место многочисленные факты грубого нарушения советских законов, причем в ряде случаев виновные не понесли должного наказания. ЦК и обкомы КП(б)У недооценили политического значения выдвижения людей из местного населения западных областей на руководящую работу, как важнейшего средства укрепления связи партийных и советских органов с трудящимися массами. В результате этого в западных областях на руководящих должностях номенклатуры обкомов из местного населения работают лишь 12%, в земельных и заготовительных органах – 9,6%, в советских, плановых и торговых органах – 21%. Из 268 председателей городских и районных исполкомов работников из местного населения имеется только 45 человек.

ЦК ВКП(б) отмечает, что ЦК КП(б) Украины допустил серьезные упущения в деле воспитания руководящих кадров.

ЦК КП(б) Украины не поставил надлежащим образом руководство делом подготовки и переподготовки руководящих партийных и советских кадров. Создав большое количество школ и краткосрочных курсов, ЦК КП(б)У не обеспечил их квалифицированными преподавателями и необходимой учебно-материальной базой. Зачисление в школы производится без необходимого отбора и какой-либо предварительной проверки знаний, в результате чего в школы и на курсы зачастую принимались люди, не имеющие опыта партийной и советской работы и не оправдавшие себя на прежней работе. Значительная часть окончивших партийные школы и курсы в силу этого не была направлена на руководящую работу в партийные и советские органы.

ЦК КП(б) Украины не уделяет должного внимания изучению марксистско-ленинской теории руководящими кадрами. Широкое распространение на Украине получила практика невмешательства партийных органов в дело самостоятельного изучения марксизма-ленинизма руководящими кадрами. Помощь изучающим теорию и историю ВКП(б) организована плохо. Большое количество руководящих работников, числящихся самостоятельно изучающими теорию, фактически не

работает над изучением произведений классиков марксизма-ленинизма. Лекционная пропаганда марксизма-ленинизма ведется на низком идейно-теоретическом уровне. Печать, являющаяся мощным средством идейно-политического воспитания кадров, не используется в должной мере для пропаганды марксизма-ленинизма. Республиканские газеты “Правда Украины”, “Радянська Украина”, а также областные газеты публикуют крайне мало статей по вопросам истории и теории большевизма. Пропагандистские статьи, публикуемые в газетах, часто бессодержательны, в статьях нередко допускаются ошибки.

ЦК КП(б) Украины недооценил особой важности идеологической работы, не уделяет необходимого внимания подбору и идейно-политическому воспитанию кадров в области науки, литературы, искусства, не организовал в печати широкой критики враждебной буржуазно-националистической идеологии. Вследствие этого в ряде изданных книг, в журнальных и газетных статьях, в устных выступлениях отдельных украинских историков и литераторов протаскиваются вредные буржуазно-националистические взгляды. Некоторые историки и литературоведы пытаются возродить буржуазно-националистическую концепцию историка Грушевского и его “школы”. В первом томе истории Украины, изданном Институтом истории, а также в “Очерке истории украинской литературы”, изданном Институтом литературы Академии наук УССР, содержатся серьезные ошибки националистического характера. Среди части писателей Украины имеет хождение “теория” о праве писателей на идеологические ошибки. Все эти вредные взгляды не встречают должного и своевременного отпора. Подготовка и переподготовка научных кадров организована слабо. Многие кафедры марксизма-ленинизма, экономики, истории, философии, права в высших учебных заведениях не укомплектованы квалифицированными работниками. Несмотря на недостаточный теоретический уровень многих преподавателей, повышение их квалификации организовано слабо.

ЦК ВКП(б) отмечает, что в ряде обкомов, райкомов и первичных парторганизаций КП(б)У имеет место сращивание партийного аппарата с государственным и хозяйственным аппаратом, что находит наиболее яркое выражение в премировании хозяйственными руководителями партийных работников и незаконном снабжении их за счет хозяйственных и иных органов продуктами питания и промтоварами. В результате этого партийные работники и парторганы теряют свою независимость и самостоятельность и оказываются неспособными осуществлять контроль над деятельностью хозяйственных организаций.

ЦК ВКП(б) считает крупным недостатком в деле воспитания руководящих партийных кадров Украинской организации – неправильную практику проведения пленумов во многих обкомах КП(б)У. Пленумы обкомов проводятся без достаточной подготовки, с приглашением большого количества актива, в результате чего они превращаются в инструктивные совещания. На пленумах недостаточно развертывается критика и самокритика, не вскрываются недостатки в работе, что не способствует правильному воспитанию кадров. Ряд существенных недостатков имеет место и в работе отдельных пленумов ЦК КП(б)У.

ЦК ВКП(б) отмечает, что в практике работы ЦК КП(б) Украины и Сове-

та Министров УССР имеет место смешение функций партийного и советского аппарата, что приводит к ослаблению партийной работы.

ЦК ВКП(б) считает, что указанные недостатки в работе с кадрами являются следствием того, что ЦК КП(б)У, его Оргбюро и Секретариат не уделяют необходимого внимания партийно-политической работе и не руководят должным образом делом подготовки, подбора и распределения руководящих кадров, передоверив работу с кадрами второстепенным работникам аппарата ЦК КП(б)У. Заседания Оргбюро и Секретариата проводятся нерегулярно, а решения принимаются, главным образом, опросом, в силу чего ослабляется роль Оргбюро и Секретариата как органов коллективного руководства.

ЦК ВКП(б) считает, что все эти крупные недостатки служат прямой помехой для нормального роста руководящих кадров и их политического воспитания и являются следствием того, что ЦК КП(б)У и обкомы партии не сумели в должной мере сочетать хозяйственно-административную деятельность с партийно-политической работой, что привело к ослаблению партийной работы.

ЦК ВКП(б) постановляет:

1. Обязать ЦК КП(б) Украины устранить отмеченные недостатки и ошибки в деле подготовки, подбора, распределения и воспитания руководящих партийных, советских и хозяйственных кадров. Повернуть внимание партийных органов и руководящих партийных работников Украины в сторону усиления партийно-политической работы и обеспечить правильное сочетание партийно-политической и хозяйственной деятельности партийных органов.

2. Обязать ЦК КП(б) Украины коренным образом улучшить работу по изучению, подбору и распределению руководящих кадров. Обеспечить всестороннее изучение деловых и политических качеств руководящих работников по результатам их деятельности. Ликвидировать практику утверждения кадров в ЦК КП(б)У опросом, и впредь установить такой порядок, при котором назначение или освобождение руководящих кадров рассматривалось бы, как правило, на заседаниях с предварительным вызовом работников в ЦК КП(б)У. Покончить с практикой необоснованного назначения и освобождения работников, обратив особое внимание на подбор и воспитание кадров райкомов и райисполкомов. В двухмесячный срок закончить утверждение работников, входящих в номенклатуру ЦК КП(б)У, и впредь не допускать задержки с рассмотрением вопросов о назначении или освобождении руководящих работников. Усилить руководство работой с кадрами в обкомах, министерствах и ведомствах, систематически проверять их работу и заслушивать в ЦК КП(б)У отчеты по подбору и распределению руководящих кадров.

В целях быстрого и безошибочного назначения руководящих кадров и своевременной замены непригодных работников в ближайшие три месяца создать при ЦК КП(б) Украины резерв кадров в количестве 70–80 человек для выдвижения на руководящую партийную, советскую и хозяйственную работу.

Поручить Управлению кадров ЦК ВКП(б) отобрать в ближайшее время в Украинской партийной организации группу руководящих партийных и советских работников в резерв ЦК ВКП(б) для работы в центральных органах страны.

3. Обязать ЦК КП(б) Украины в двухмесячный срок укомплектовать пар-

тийные и советские органы западных областей Украины квалифицированными и политически зрелыми кадрами. Обеспечить в западных областях более широкое выдвижение на руководящую работу людей из местного населения, преданных советской власти. Принять меры к пресечению нарушений советской законности со стороны отдельных партийных, советских и административных работников западных областей и виновных в этом привлекать к строжайшей ответственности.

4. ЦК ВКП(б) обязывает ЦК КП(б) Украины коренным образом улучшить идейно-воспитательную работу с кадрами, широко организовать изучение теории и истории большевизма партийными и советскими кадрами. Улучшить дело подготовки и переподготовки руководящих партийных и советских работников, обратив серьезное внимание на отбор и комплектование партийных школ за счет лучших партийных, советских работников, показавших себя на практической работе, но требующих повышения теоретического уровня. Повысить качество обучения в школах, укомплектовать школы квалифицированными преподавателями и обеспечить коренное улучшение материально-технической базы школ.

Ликвидировать неправильную практику невмешательства обкомов, горкомов и райкомов КП(б)У в дело самостоятельного изучения марксистско-ленинской теории руководящими кадрами. В помощь руководящим работникам, изучающим марксизм-ленинизм, организовать в городах и районных центрах систематическое чтение лекций по основам марксизма-ленинизма, экономике, философии и проводить консультации и теоретические собеседования; решительно улучшить идейно-политическое воспитание интеллигенции.

Обязать ЦК КП(б) Украины улучшить руководство работой газет и журналов, повысить их идейно-политический уровень, организовать систематическую публикацию на страницах республиканских и областных газет статей и консультаций по вопросам марксистско-ленинской теории. Развернуть в печати критику недостатков в работе обкомов, горкомов, райкомов КП(б)У, министерств и ведомств.

Предложить ЦК и обкомам КП(б) Украины в двухмесячный срок укомплектовать квалифицированными кадрами республиканские, областные и районные газеты, редакции журналов и издательств.

Разрешить ЦК КП(б)У возобновить издание теоретического и политического журнала "Большевик Украины" – орган ЦК КП(б)У.

5. Обязать ЦК КП(б) Украины усилить борьбу против всяких проявлений враждебной буржуазно-националистической идеологии, разоблачать в печати и устных выступлениях проявления буржуазного национализма, подвергнуть критике буржуазно-националистические извращения истории Украины Грушевским и его "школой". Публиковать в газетах и журналах статьи, показывающие научную несостоятельность и политический вред исторической концепции Грушевского. Организовать работу по составлению подлинно научной истории Украины и украинской литературы и принять меры к коренному улучшению работы институтов истории и литературы Академии наук УССР.

Поручить ЦК КП(б) Украины выработать план мероприятий по значительному улучшению всей партийно-пропагандистской и идеологической работы

на Украине. Сосредоточить лучшие теоретические кадры, имеющиеся в Украинской партийной организации, вокруг ЦК КП(б)У.

Предложить ЦК КП(б) Украины укрепить кафедры высших учебных заведений и отделений общественных наук научных учреждений квалифицированными теоретическими работниками в области марксизма-ленинизма, истории, философии, права и организовать работу по повышению квалификации научных работников.

Поручить Управлению пропаганды и агитации и Управлению кадров ЦК ВКП(б) внести предложения о командировании в Украинскую партийную организацию группы теоретических кадров в области философии, истории и экономики.

6. Обязать ЦК КП(б)У повести решительную борьбу с фактами сращивания партийного аппарата с государственным и хозяйственным аппаратом, решительно пресекая практику премирования хозяйственными руководителями партийных и советских работников, как вредную, приводящую к неправильным взаимоотношениям между партийными и хозяйственными органами и ставящую партийных работников в зависимость от хозяйственников. Обеспечить независимость и самостоятельность партийных органов с тем, чтобы парторганы в полной мере были способны контролировать работу государственных и хозяйственных организаций.

7. Обязать ЦК КП(б) Украины представить к 1-му декабря с. г. письменный отчет о ходе выполнения настоящего постановления.

ЦК ВКП(б) и региональные партийные комитеты. 1945–1953. – М., 2004. – С. 49–54.

№ 772

29 серпня 1946 р. Київ. – Постанова Оргбюро ЦК КП(б)У “Про відділ підготовки та перепідготовки партійних і радянських кадрів” (протокол № 86, п. 1г)

В целях сосредоточения руководства вопросами подготовки и переподготовки партийных и советских кадров в одном Управлении, ЦК КП(б)У постановляет:

1. Упразднить отдел подготовки и переподготовки партийных кадров Управления пропаганды и сектор подготовки и переподготовки кадров Управления кадров ЦК КП(б)У.

2. Создать отдел подготовки и переподготовки партийных и советских кадров в Управлении кадров ЦК КП(б)У со штатом: зав[едующий] отделом, зам[еститель] зав[едующего] отделом, 6 инструкторов и один технический работник.

3. Просить ЦК ВКП(б) утвердить.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 9, спр. 445, арк. 30. Оригінал. Машинопис.

ВОПРОСЫ, РЕШЕННЫЕ НА ЗАСЕДАНИИ
ОРГБЮРО ЦК КП/б/У

29 августа 1946 года

1г. Об отделе подготовки и переподготовки партий-
ных и советских кадров

В целях сосредоточения руководства вопро-
сами подготовки и переподготовки партийных и
советских кадров в одном Управлении, ЦК КП/б/У
постановляет:

1. Упразднить отдел подготовки и перепод-
готовки партийных кадров Управления пропаганды
и сектор подготовки и переподготовки партийных
кадров Управления кадров ЦК КП/б/У.

2. Создать отдел подготовки и переподготов-
ки партийных и советских кадров в Управлении
кадров ЦК КП/б/У со штатом: зав.отделом, зам.зав.
отделом, 6 инструкторов и один технический работ-
ник.

3. Просить ЦК ВКП/б/ утвердить.

2г. О т.Медведеве Ф.Н.

Принять предложение Запорожского обкома
КП/б/У об утверждении т.Медведева Ф.Н. директо-
ром Мелитопольского завода им.Микояна, Мини-
стерства тяжелого машиностроения СССР.

Просить ЦК ВКП/б/ утвердить.

3г. О т.Манусове Л.Х.

Принять предложение Николаевского обкома

№ 773

6 вересня 1946 р. Москва. – Постанова Секретаріату ЦК ВКП(б) про скасування “неправильних” рішень Запорізького, Вінницького і Львівського обкомів КП(б) України щодо преміювання партійних працівників

221 г. О неправильных постановлениях Запорожского, Винницкого и Львовского обкомов КП(б) Украины

ЦК ВКП(б) отмечает, что бюро Запорожского обкома партии (секретарь т. Матюшин), Винницкого обкома партии (секретарь т. Стахурский) и Львовского обкома партии (секретарь т. Грушецкий) допустили недисциплинированность, выразившуюся в том, что эти обкомы партии, несмотря на предупреждение ЦК ВКП(б) о прекращении вредной практики премирования партийных работников, в июле 1946 года приняли постановление о премировании партийных работников за реализацию займа.

ЦК ВКП(б) постановляет:

отменить, как неправильные и вредные постановления бюро обкомов КП(б) Украины: Запорожского – от 25 июля, Винницкого – от 26 июля и Львовского – от 20 июля 1946 г. в части премирования партийных работников за реализацию займа.

ЦК ВКП(б) и региональные партийные комитеты. 1945–1953. – М., 2004. – С. 158–159.

№ 774

29 квітня 1947 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про стан роботи з керівними кадрами в органах юстиції УРСР” (протокол № 126, п. 1)

Заслушав доклад секретаря ЦК КП(б)У по кадрам т. Епишева и содоклад министра юстиции УССР т. Панасюка о состоянии работы с руководящими кадрами в органах юстиции УССР, ЦК КП(б)У отмечает, что дело подбора, расстановки и подготовки руководящих кадров в органах юстиции УССР постановлено крайне неудовлетворительно, в результате чего в работе органов юстиции имели место серьезные недостатки и ошибки.

Министерство юстиции УССР недооценило всей важности работы по подбору и расстановке юридических кадров, поэтому нередко на руководящую работу в органы юстиции выдвигались люди наспех, без достаточной проверки их деловых и политических качеств, не оказывалось новым работникам необходимой помощи в их практической работе. В ряде случаев на работу принимались люди, не внушающие политического доверия, морально разложившиеся, взяточники и лица, скомпрометировавшие себя на работе и ранее отчисленные по этим мотивам из органов юстиции и прокуратуры (Писемский, Евстафьев, Буденко, Старченко, Яценко, Урбанович и др.).

Особенно неудовлетворительно поставлено дело подбора кадров в органы адвокатуры. В назначении и смещении этих работников существовала бесконтроль-

ность. Министерство юстиции не принимало действенных мер к оздоровлению и очищению этих органов от случайных людей, использующих свое служебное положение в личных целях, своими действиями подрывающих авторитет органов советской адвокатуры.

Вследствие допущенных ошибок в подборе и расстановке кадров и недостаточного внимания к вновь выдвинутым работникам, имела место большая сменяемость руководящих судебных работников, особенно среди народных судей. За 1946 г. из 1309 народных судей сменилось 333, или 25,4%.

Наибольшая сменяемость народных судей имела место в Житомирской области – 45%, Запорожской – 40%, Винницкой – 36,7%, Тернопольской – 34,1%, Ровенской – 30%.

Министерством юстиции УССР решение XIII Пленума ЦК КП(б)У “О подготовке, подборе и распределении руководящих партийных и советских кадров в украинской партийной организации” выполняется неудовлетворительно. Важнейшее решение ЦК КП(б)У от 28 ноября 1946 г. “О подборе, расстановке и подготовке кадров в органах прокуратуры УССР” даже не обсуждалось с оперативными работниками органов юстиции УССР.

Министерство юстиции УССР не воспитывало руководящие кадры в духе их правдивости и честности перед государством и, зачастую, стремилось прикрыть недостатки и ошибки отдельных руководителей, скомпрометировавших себя на работе и, вместо того, чтобы их строго наказывать, пыталось спасти этих руководителей путем переброски с одной работы на другую (Коголь, Головащенко и др.).

Ряд работников, явно не справляющихся с работой и непригодных для работы в органах юстиции, все еще продолжают занимать руководящие посты (Чернуха, Петтер, Вернигора и др.).

Министерство юстиции УССР с работой по изучению и утверждению руководящих работников своей номенклатуры не справилось. Так, из числа 308 работников, входящие в номенклатуру Министерства юстиции УССР, министром утверждено только 186 человек, или 60%.

Основное и решающее звено судебных работников – народные судьи – не взяты в номенклатуру Министерства юстиции УССР, а поэтому Министерство не может своевременно и правильно влиять на их работу, исправлять ошибки и недостатки в их работе, а также противодействовать частой и необоснованной их смене.

Отдел кадров Министерства работает бесплано и бессистемно, учет кадров в Министерстве находится в запущенном состоянии. Личные дела работников Министерства, областных судов и управлений оформлены небрежно и не имеют необходимых характеризующих и учетных материалов, а на 130 руководящих работников личные дела совершенно отсутствуют.

В Министерстве отсутствует учет специалистов с высшим и средним юридическим образованием. Действительной потребности в специалистах Министерство не знает.

ЦК КП(б)У отмечает, что постановление ЦК ВКП(б) от 5 октября 1946 г. “О расширении и улучшении юридического образования в стране” Министерством юстиции УССР выполняется крайне неудовлетворительно. Это решение ЦК ВКП(б)

даже не обсуждено с руководящими работниками органов юстиции республики и нет намеченных мероприятий по выполнению этого важнейшего решения.

Юридические институты и юридические факультеты государственных университетов Украины не стали еще основным каналом подготовки юристов высокой квалификации, в ряде высших юридических учебных заведений мало преподавателей квалифицированных по юриспруденции, в силу чего уровень высшего юридического образования все еще является низким. Комплектование юридических учебных заведений проходило без участия и контроля Министерства юстиции УССР. Поэтому в юридические учебные заведения попадали люди, которые по окончании учебных заведений не могли быть использованы на работе в органах юстиции.

В средние юридические школы Министерства юстиции УССР принимались лица, не имеющие среднего образования; выпускаемые из школ юристы в значительной своей части слабо подготовлены для работы в органах суда и прокуратуры. В юридических школах Министерства юстиции УССР не создана необходимая учебно-производственная база и не приняты меры к созданию нормальных бытовых условий для студентов.

Несмотря на то, что уровень юридической подготовки работников органов юстиции является крайне низким, свыше 70% народных судей не имеют даже среднего юридического образования, работа по повышению юридических знаний и деловой квалификации судебных работников поставлена неудовлетворительно.

Не организована серьезная переподготовка работников суда, не имеющих юридического образования, через сеть заочного обучения, значительное количество судебных работников в числе учащихся в заочных юридических учебных заведениях состоит формально.

Несмотря на острый недостаток специалистов с высшим и средним юридическим образованием, серьезных мер к их закреплению не принималось. Только за 1946 г. количество специалистов с высшим юридическим образованием в народных судах уменьшилось на 20%, причем большинство из них ушло на работу в органы адвокатуры.

Особенно плохо обстоит дело из созданием резерва кадров для выдвижения на ответственные посты. Имеют место факты зачисления в резерв непроверенных и непригодных для выдвижения работников. В связи с неудовлетворительной работой по созданию резерва кадров вакантные должности длительное время не замещаются, а непригодные работники своевременно не заменяются. До сих пор не замещены должности 6 заместителей начальников областных управлений Министерства юстиции, 89 народных судей и 128 судебных исполнителей.

ЦК КП(б)У отмечает, что со стороны многих руководящих работников органов юстиции имели место широкие размеры поборничества в колхозах и совхозах и факты сращивания с адвокатурой, что находит наиболее яркое выражение в незаконном получении средств для личных целей и хозяйственных нужд. Министерство юстиции УССР не осудило и своевременно не приняло мер к пресечению этих фактов, ведущих судебных работников к потере самостоятельности и независимости в работе.

Ввиду плохого подбора кадров и слабого контроля за их работой, в ряде областей, и особенно в западных, многие народные судьи допускают грубые от-

клонения от правильного применения советских законов, слабо ведут борьбу с уголовно-преступными элементами и своей беспринципностью способствуют нарушениям советских законов и нередко сами нарушают их, чем подрывают авторитет органов юстиции. Только за последние 5 месяцев по западным областям были сняты за необеспечение работы 2 начальника областных управлений Министерства юстиции и 19 народных судей, в том числе 12 человек, или 63%, за дискредитацию органов юстиции и нарушение советской законности, а по Украине за тот же период из 168 освобожденных 80 человек судебно-оперативных работников, или 49%, были сняты за дискредитацию судебных органов и нарушение советских законов.

Министерство юстиции не выполнило указаний ЦК КП(б)У об укреплении западных областей УССР квалифицированными судебными работниками, а также не придало должного значения выдвижению на работу в органы юстиции способных, проверенных и преданных людей из числа местного населения западных областей УССР. В органах юстиции из числа местного населения западных областей работает всего лишь 39 человек, или 8%.

Решение ЦК КП(б)У от 18 декабря 1945 г. "О работе судов и органов НКЮ УССР" Министерством юстиции не выполнено. Коллегия Министерства юстиции УССР не была организующим и направляющим органом Министерства по выполнению этого важнейшего решения ЦК КП(б)У; аппарат Министерства мало бывает в областях и районах, слабо контролирует работу судебных органов, не знает работников народных судов, а оценивает их работу по статистическим данным.

Сроки рассмотрения дел судами по-прежнему остаются крайне неудовлетворительные. В 1946 г. с грубыми нарушениями сроков нарсудами Украины рассмотрено 71% дел о спекуляции, 39% дел о растратах и хищениях социалистической собственности и 34% дел о хулиганстве.

Качество работы судебных органов продолжает оставаться низким. Отменяемость приговоров и решений приговоров по уголовным делам составляла 29% и по гражданским – 43%. Особенно большой процент отменяемости приговоров и решений народных судов по Закарпатской области. За 1946 г. областным судом отменено приговоров по уголовным делам – 68% и решений по гражданским делам – 74%. Аналогичное положение в народных судах Львовской и Волынской областей.

Роль Коллегии Министерства в воспитании кадров крайне ограничена. Коллегия не является школой воспитания руководящих судебных работников. На заседаниях коллегии очень мало практикуется заслушивание отчетов начальников УМЮ и их заместителей по кадрам о работе с кадрами. На Коллегии отсутствует необходимая критика и самокритика имеющихся недостатков в работе.

В результате отсутствия систематического контроля и проверки исполнения многие постановления коллегии, а также приказы министра остались невыполненными.

Отдельные руководящие работники Министерства юстиции (т.т. Бабченко, Прогонный и др.) злоупотребляли своим служебным положением, не считаясь с существующими нормами снабжения ответственных работников, брали для себя и выдавали своим подчиненным промышленные товары, предназначенные исключительно для народных судей.

ЦК КП(б)У отмечает, что указанные выше серьезные недостатки и ошибки в работе органов юстиции и, в первую очередь работы с руководящими кадрами, явились следствием того, что руководящие работники Министерства (т.т. Бабченко и Воронов) безответственно отнеслись к выполнению своих обязанностей, не руководили областными управлениями Министерства юстиции и областными судами и не оказывали необходимой помощи в их практической работе, не принимали решительных мер к очищению органов юстиции от случайных и непригодных работников.

Эти недостатки в работе с кадрами в Министерстве юстиции УССР объясняются также и тем, что руководящие работники Министерства юстиции УССР слабо связаны с местными партийными организациями, особенно в деле подбора и расстановки руководящих кадров.

ЦК КП(б)У считает, что Управление кадров ЦК КП(б)У, обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У недостаточно контролировали работу органов юстиции и не оказывали им необходимой помощи в практической работе.

ЦК КП(б)У постановляет:

1. За неудовлетворительное руководство работой Министерства юстиции УССР и допущение серьезных недостатков и ошибок по подбору и расстановке руководящих кадров в органах юстиции УССР, бывшему министру юстиции УССР т. Бабченко Н. Ф. объявить выговор.

2. Указать заместителю министра юстиции УССР т. Воронову И. Н. на слабое с его стороны руководство работой руководимого им Управления судебных органов Министерства юстиции и работой местных судебных органов.

Потребовать от т. Воронова в ближайшее время исправить отмеченные недостатки и ошибки в практической работе Управления судебных органов Министерства юстиции и местных судебных органов и значительно улучшить их работу.

3. Обязать Министерство юстиции УССР (т. Панасюка) и начальников областных управлений Министерства юстиции принять самые решительные меры к устранению отмеченных в настоящем постановлении недостатков и коренным образом улучшить дело подбора, расстановки и подготовки руководящих кадров в органах юстиции УССР.

4. Обязать министра юстиции УССР т. Панасюка, его заместителя по кадрам т. Суслу и начальников областных управлений Министерства юстиции:

а) в 2-месячный срок проверить и укрепить состав работников отделов кадров областных управлений Министерства юстиции за счет лучших судебных работников, проверенных на практической работе, способных грамотно и по-партийному анализировать и обобщать деятельность руководящих кадров и специалистов и выявлять наиболее способных из них для выдвижения на руководящую работу;

б) принять самые решительные меры к очищению органов юстиции от непригодных работников, морально разложившихся, и лиц, не способных выполнять судебные функции и проводить в жизнь советские законы. Решительно пресекать нарушения советских законов со стороны работников органов юстиции;

в) до 1 мая 1947 г. разработать и утвердить на Коллегии Министерства номенклатуру должностей Министерства и областных управлений Министерства

юстиции и впредь установить такой порядок, при котором освобождение и назначение народных судей и других номенклатурных работников должно решаться одновременно и с согласия на то министра юстиции УССР;

г) в целях своевременного и безошибочного замещения вакантных должностей и замены непригодных работников, в течение двух месяцев создать при Министерстве юстиции УССР действенный резерв кадров для выдвижения на руководящую работу в органах юстиции в количестве 20–30 человек, а при областных Управлениях в 10–15 человек, проводя в дальнейшем систематическую работу по пополнению резерва и изучению деловых и политических качеств работников, зачисленных в резерв;

д) в месячный срок упорядочить дело учета кадров в отделах кадров Министерства и областных управлений;

е) до 1 октября 1947 г. обеспечить правильный учет, расстановку и использование специалистов с высшим и средним юридическим образованием, добиваясь, чтобы большинство из них работало в народных судах;

ж) систематически проверять работу отделов кадров областных управлений Министерства юстиции, оказывать им необходимую помощь в работе. Потребовать от работников отделов кадров, чтобы они систематически проводили работу по изучению деловых качеств руководящих кадров в результате их практической деятельности;

з) до 1 августа укомплектовать состав президиумов коллегии адвокатов способными и проверенными работниками и принять меры к улучшению работы коллегии адвокатов.

5. Обязать Министерство юстиции УССР (т. Панасюк, Сусло) и Управление кадров ЦК КП(б)У (т. Стеценко) к 1 июля 1947 г. полностью укомплектовать и укрепить руководящими кадрами аппарат Министерства юстиции УССР и начальниками и их заместителями областные управления Министерства юстиции.

6. В целях укрепления судебных органов на местах и подготовки их к проведению предстоящих выборов народных судей, поручить Министерству юстиции УССР (т. Панасюк, Сусло), начальникам областных управлений Министерства юстиции и обкомам КП(б)У в течение мая – ноября 1947 г. провести аттестацию председателей, заместителей и членов областных судов и народных судей.

Для проведения аттестации указанных судебных работников обкомам КП(б)У и Министерству юстиции УССР (т. Панасюку), по представлению начальников областных управлений юстиции, к 15 мая 1947 г. утвердить состав аттестационных комиссий.

При рассмотрении состава судебных органов считать необходимым обеспечить:

а) полное укомплектование вакантных должностей работниками, способными на деле обеспечивать возложенные на суды задачи;

б) замену работников, непригодных и не оправдавших себя на судебной работе, а также не способных в дальнейшем выполнять порученной им работы;

в) Министерству юстиции УССР (т. Панасюку) к каждому пятому числу последующего месяца письменно информировать ЦК КП(б)У о проделанной работе по каждой области в отдельности.

7. В соответствии с постановлением ЦК ВКП(б) от 5 октября 1946 г. при-

знать необходимым, чтобы в ближайшие 4–5 лет кадры руководящих оперативных работников Министерства юстиции, начальников областных управлений и их заместителей, председателей областных судов и их заместителей и народных судей в областных городах и в крупных промышленных районах, подбирались из лиц с высшим юридическим образованием или с юридической подготовкой и большим опытом практической работы в органах юстиции.

Обязать Министерство юстиции (т. Панасюка) в ближайшие 4–5 лет обеспечить, чтобы все народные судьи имели, как минимум, юридическое образование не менее, чем в объеме средней юридической школы или переподготовку в объеме 9-месячных юридических курсов, для чего:

а) повысить требовательность к работникам органов суда и юстиции в деле повышения их деловой квалификации и теоретических знаний путем широкого вовлечения их в заочные юридические школы и институты, установив строгий и систематический контроль за выполнением ими учебных планов, а лиц, не желающих учиться – заменять более подготовленными квалифицированными работниками;

б) организовать в 1947 г. для повышения юридической квалификации народных судей, районных прокуроров и следователей курсы переподготовки юристов с девятимесячным сроком обучения в г. Харькове.

На курсы принимать лиц, имеющих среднее образование. Сохранить за слушателями курсов переподготовки юристов заработную плату и все виды материального обеспечения, получаемые ими по месту прежней работы;

в) учитывая необходимость повышения уровня подготовки юристов, выпускаемых из 2-годичных юридических школ, обязать Министерство юстиции УССР принимать в школы лишь лиц, имеющих законченное среднее образование, в возрасте не моложе 23 лет, обладающих опытом партийной, советской и общественной работы.

Принять меры к созданию необходимой учебно-производственной базы (кабинеты, наглядные пособия, библиотеки) в имеющихся юридических школах и коренным образом улучшить материально-бытовые условия студентов;

г) систематически практиковать стажировку и семинары при областных судах и управлениях Министерства юстиции с народными судьями и судебными исполнителями, не имеющими юридической подготовки и достаточного опыта в работе и особенно с работниками Закарпатской и западных областей, по вопросам рассмотрения уголовных дел в подготовительном заседании, проведения судебных процессов, приведения в исполнение приговоров и решений народного суда и по другим вопросам применения советского законодательства, добиваясь таким образом их деловой квалификации;

д) до 1 июня 1947 г. рассмотреть и утвердить на коллегии план потребности в специалистах с высшим и средним юридическим образованием на пятилетку и источники его покрытия.

8. Обязать Министерство юстиции УССР (т. Панасюка) и начальников областных управлений Министерства юстиции полностью выполнить постановление ЦК КП(б)У от 18 декабря 1945 г. “О работе судов и органов НКЮ УССР”, для чего:

а) поставить дело качественного контроля и улучшения руководства работой местных органов Министерства юстиции и судов;

б) проводить всесторонние комплексные ревизии судов и местных органов МЮ, своевременно обобщать судебную практику, обсуждать результаты ревизии и обобщений судебной практики на коллегии Министерства юстиции и на оперативных совещаниях при начальниках областных управлений МЮ;

в) в западных областях УССР больше выдвигать на должности народных судей лиц из местного населения, имеющих достаточную общеобразовательную и юридическую подготовку и доказавших на деле свою преданность советской власти;

г) организовать систематические выезды народных судей в села с докладами о советских законах, судопроизводстве, разъясняя населению, особенно западных областей УССР, политическую сущность советского законодательства, вытекающего из Сталинской Конституции;

д) поднять ответственность работников Министерства юстиции УССР, судов и местных органов юстиции за качество их работы, обеспечить в работе судов и органов МЮ строгое соблюдение советских законов, правильное применение их в судебной практике, рассматривать судебные дела в установленный законом срок. Не допускать в работе судов и органов МЮ случаев волокиты и формального отношения к рассмотрению судебных дел и жалоб.

9. Обязать т. Панасюка коренным образом улучшить работу коллегии Министерства, обратив особое внимание на повышение роли коллегии в воспитании руководящих кадров. На заседаниях коллегии систематически заслушивать отчеты начальников областных управлений МЮ и их заместителей по кадрам о работе с кадрами, значительно улучшить контроль исполнения постановлений правительства и приказов по Министерству. Обеспечить на заседаниях коллегии развитие большевистской критики и самокритики собственных недостатков и недостатков в работе судебных органов.

10. Обязать обкомы КП(б)У усилить контроль и руководство за работой местных органов юстиции и судов, систематически проверять их работу и заслушивать в обкомах КП(б)У отчеты по подбору, расстановке и подготовке юридических кадров.

11. Обязать Министерство юстиции УССР (т. Панасюка) и прокурора УССР (т. Руденко) провести в мае месяце 1947 г. в г. Киеве совместный республиканский актив работников юстиции, суда и прокуратуры, на котором обсудить выполнение постановления ЦК ВКП(б) от 5 октября 1946 г. "О расширении и улучшении юридического образования в стране" и заслушать доклад министра юстиции УССР о недостатках и ошибках в работе с руководящими кадрами в органах юстиции УССР.

12. Обязать обкомы КП(б)У и исполкомы областных Советов депутатов трудящихся полностью выполнить пункт 10 постановления ЦК КП(б)У и Совета Министров УССР от 24 августа 1946 г. "О недостатках борьбы с нарушениями социалистической законности и мерах по их устранению" в части обеспечения народных судов помещениями, пригодными для ведения нормальной судебной работы и к 1 июля 1947 г. представить в ЦК КП(б)У отчеты о выполнении этого постановления.

13. Обязать Министерство торговли УССР (т. Лукашева) выделить во II и III кварталах 1947 г. для обеспечения промтоварами 1800 человек народных судей и членов областных судов Министерства юстиции УССР, из расчета по 3 метра шерстяных тканей, по 1-й паре кожаной обуви и по 10 метров хлопчатобумажной ткани каждому.

14. Обязать Министерство юстиции УССР (т. Панасюка) 1 августа и 1 декабря 1947 г. представить в ЦК КП(б)У отчеты о выполнении настоящего постановления.

15. Настоящее постановление разослать всем обкомам КП(б)У, исполкомам областных Советов депутатов трудящихся, начальникам областных управлений Министерства юстиции и председателям областных судов.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 1040, арк. 41–52. Оригінал. Машинопис.

№ 775

1 серпня 1947 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП(б)У “Про забезпечення харчуванням партійних і радянських працівників, що прибувають на вступні іспити до партійних шкіл” (протокол № 86, п. 58-з.)

В связи с новым набором слушателей в партийные школы, обязать Министерство торговли УССР (т. Лукашева) обеспечить с 15 июля по 1 сентября 1947 г. питанием фактический контингент партийных и советских работников, прибывающих для сдачи приемных испытаний в республиканскую партийную школу при ЦК КП(б)У в г. Киеве, республиканскую школу партийно-советских работников при ЦК КП(б)У в г. Харькове и в областные партийные школы в г[ородах] Днепропетровске, Сталино, Львове, Одессе и Харькове по нормам, установленным для слушателей этих школ.

Предложить директорам партийных школ обеспечить своевременное представление заявок Министерству торговли УССР и областным торговым отделам на питание, прибывающих для сдачи приемных испытаний.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 8, спр. 320, арк. 19–20. Оригінал. Машинопис.

№ 776

20 серпня 1947 р. Київ. – Інформація Управління кадрами ЦК КП(б)У про підбір керівних кадрів УРСР

Довідка про підбір та затвердження працівників номенклатури ЦК КП(б)У на 2 квітня 1947 р.

[Див. С. 498–499].

С П Р А В К А

о сменяемости руководящих работников Украинской
ССР

3

313

	За 1945г.	За 1946 г.	В том числе.	
			За 1-е по- лугодие	За 2-е по- лугодие
1. По основным 32 группам кадров.				
Всего должностей по штату	18934	19487	19094	19487
Число должностей, по которым за отчетный год:				
Не было смены работников	12821	12487	15765	15808
В % %	67,7	64,0	82,5	81,1
Работники сменились:				
Один раз	5401	6520	3296	3224
В % %	28,5	33,5	17,3	16,6
Два раза	578	488	33	455
В % %	3,6	2,5	0,2	2,3
Три раза	34	18	-	-
В % %	0,2	0,08	-	-
Четыре раза	-	-	-	-
В % %	-	-	-	-
Всего сменилось работников	6659	7550	3362	4188
В % %	35,2	38,8	17,6	21,2
2. По номенклатуре ЦК КП/б/У				
Всего номенклатурных должностей.	15021	16110	16094	16110
Число должностей, по которым за отчетный год не было смены работ.	11583	11629	13970	13720
В % %	77,0	72,2	86,9	85,4
Работники сменились:				
Один раз	3217	4264	2094	2197
В % %	21,4	26,5	13,0	13,4
Два раза	210	208	15	193
В % %	1,5	1,3	0,1	1,2
Три раза	11	9	-	-
В % %	0,1	-	-	-
Всего сменилось	3670	4707	2124	2583
В % %	24,5	29,2	13,2	16,0

Равиль

Довідка про підбір та затвердження працівників номенклатури ЦК КП(б)У на 2 квітня 1947 р.

№№ пор.	Назва відділів та посад	Всього номенклатурних посад	Із них заміщено працівниками		Затверджено за березень		Всього затверджено працівників		Затверджено працівників за лютий	Всього вибуло затверджених працівників за березень
			В абс. даних	В %	В абс. даних	В %	В абс. даних	В %		
1	Відділ кадрів партійних організацій	4113	3980	96,7	21	0,5	3923	98,5	133	19
	В тому числі:									
	Секретарі обкомів КП(б)У	125	119	95,2	2	1,6	119	100,0	6	3
	Заст. секретарів та завідуючі відділами обкомів КП(б)У	251	238	94,8	—	—	237	99,5	3	—
	Секретарі обкомів ЛКСМУ	100	100	100,0	1	1,0	100	100,0	4	—
	Перші секретарі МК, РК КП(б)У	928	910	98,0	2	0,2	904	99,3	13	1
	Другі секретарі МК, РК КП(б)У	927	898	96,8	5	0,5	893	99,4	25	5
	Секретарі МК, РК КП(б)У по кадрах	928	913	98,3	3	0,3	906	99,2	25	3
	Завідуючі відділами пропаганди та агітації МК, РК КП(б)У	79	79	100,0	—	—	78	98,7	25	—
2	Відділ кадрів радянських органів	1724	1678	97,3	11	0,6	1626	96,9	52	8
	В тому числі:									
	Заступники голів облвиконкомів	100	94	94,0	2	2,0	94	100,0	1	2
	Голови виконкомів міських та районних Рад депутатів трудящих	927	914	98,6	5	0,5	903	98,8	43	4

3	Відділ кадрів промисловості	2017	2013	99,8	3	0,1	1700	84,4	13	2
	В тому числі:									
	Директори заводів	190	190	100,0	-	-	142	74,9	-	-
	Парторги ЦК ВКП(б) на підприємствах	108	108	100,0	1	0,9	94	87,0	-	1
4	Відділ кадрів земельних та заготівник органів	2598	2584	99,5	21	0,8	2481	96,0	43	21
	В тому числі:									
	Директори МТС	1243	1236	99,4	11	0,8	1229	99,4	17	11
	Директори радгоспів та конезав.	346	344	99,4	-	-	334	0,8	-	-
	Районні уповноважені міністерства заготівель	771	766	99,3	5	0,6	766	100,0	14	5
5	Відділ кадрів науки та культури	1363	1324	97,1	10	0,7	1105	83,4	32	9
	В тому числі:									
	Директори вищих учбових закладів	144	143	99,3	-	-	139	97,1	2	1
	Керівники кафедр основ марксизму-ленінізму	143	136	95,1	1	0,7	133	97,7	5	1
6	Відділ кадрів МВС і МДБ	3154	3115	98,8	34	0,1	3081	99,0	86	22
	В тому числі:									
	Начальники міськрайвідділів МВС	782	782	100,0	5	0,6	777	99,4	5	5
	Начальники міськрайвідділів МДБ	839	827	98,7	5	0,6	823	99,5	55	5
	Всього.	14969	14694	98,2	100	0,7	13916	94,7	359	81
	Було на 01.03.1947 р.	14965	14699	98,2	-	-	13920	94,7	-	-

Відділ обліку Управління кадрів ЦК КП(б)У

Справка о сменяемости руководящих работников Украинской ССР

	За 1945 г.	За 1946 г.	В том числе	
			За 1-е полугодие	За 2-е полугодие
1. По основным 32 группам кадров				
Всего должностей по штату	18 934	1 9487	19 094	19 487
Число должностей, по которым за отчетный год:				
Не было смены работников	12 821	1 2487	15 765	15 808
в % %	67,7	64,0	82,5	81,1
Работники сменились:				
Один раз	5 401	6 520	3 296	3 224
в % %	28,5	33,5	17,3	16,6
Два раза	578	488	33	455
в % %	3,6	2,5	0,2	2,3
Три раза	34	18	–	–
в % %	0,2	0,08	–	–
Четыре раза	–	–	–	–
в % %	–	–	–	–
Всего сменилось работников	6 659	7 550	3 362	4 188
в % %	35,2	38,8	17,6	21,2
2. По номенклатуре ЦК КП(б)У				
Всего номенклатурных должностей	15 021	16 110	16 094	16 110
Число должностей, по которым за отчетный год не было смены работ.	11 583	11 629	13 970	13 720
в % %	77,0	72,2	86,9	85,4
Работники сменились:				
Один раз	3 217	4 264	2 094	2 197
в % %	21,4	26,5	13,0	13,4
Два раза	210	208	15	193
в % %	1,5	1,3	0,1	1,2
Три раза	11	9	–	–
в % %	0,1	–	–	–
Всего сменилось	3 670	4 707	2 124	2 583
в % %	24,5	29,2	13,2	16,0

Справка о сменяемости работников номенклатуры ЦК КП(б)У

	За 1945 г.		За 1946 г.		В том числе			
					За 1-е полугодие		За 2-е полугодие	
	в абс. данных	в %	в абс. данных	в %	в абс. данных	в %	в абс. данных	в %
Всего номенклатурных должностей к концу отчетного периода	15 021	100,0	16 110	100,0	16 094	100,0	16 110	100,0
Из них должностей, по которым за отчетный период:								
Не было смены работников	11 583	77,0	11 629	72,2	13 970	86,9	13 720	85,4
Работники сменились:								
один раз	3 217	21,4	4 264	26,5	2 094	13,0	2 197	13,4
два раза	210	1,5	208	1,3	15	0,1	193	1,2
три раза	11	0,1	9					
Всего сменилось работников	3 670	24,5	4 707	29,2	2 124	13,2	2 583	16,0
В том числе:								
Вывинуты на большую работу	484	13,2	538	11,4	261	12,3	277	10,8
Направлены для укрепления отстающих участков работы	92	2,5	57	1,2	45	2,1	12	0,4
Перемещены для укомплектования вновь созданных должностей	74	2,0	45	0,9	26	1,2	19	0,7
Перемещены в целях более правильного использования	385	10,5	402	8,5	214	10,1	188	7,3
Перемещены в порядке изменения обстановки в работе	142	3,9	71	1,5	41	1,9	30	1,1
Освобождены, как несправлявшиеся с работой	728	19,9	1 050	22,3	536	25,2	514	19,9
Отстранены от работы за нарушение директив вышестоящих органов	102	2,8	153	3,3	58	2,7	95	3,7
Отстранены от работы, как скомпрометировавшие себя	263	7,2	482	10,2	203	9,6	279	10,9
Направлены на учебу по специальному отбору	172	4,7	397	8,4	57	2,7	340	13,1
Призваны в армию	47	1,3	10	0,2	2	0,1	8	0,3
Освобождены по болезни и семейным обстоятельствам	396	10,7	766	16,3	353	16,6	413	16,0
Умерли	148	4,0	122	2,6	64	3,0	58	2,2
Освобождены по другим причинам	637	17,3	614	13,2	264	12,5	350	13,5

ЦДАГО, ф. 1, оп. 23, спр. 4376, арк. 1, 3, 4-5. Оригінал. Машинопис.

№ 777

[Не раніше 1 жовтня 1947 р.] Київ. – Довідка відділу обліку управління кадрами ЦК КП(б)У до ЦК про змінність керівних кадрів номенклатури ЦК КП(б)У за дев'ять місяців 1947 року

	По отделу кадров												Всего	
	Партийных организаций		Советских органов		Промышленности		Сельскохозяйственных и заготовительных органов		Науки и культуры		МВД-МГБ, суда и прокуратуры			
	В аб. дан.	В %	В аб. дан.	В %	В аб. дан.	В %	В аб. дан.	В %	В аб. дан.	В %	В аб. дан.	В %	В аб. дан.	В %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Всего номенклатурных должностей к концу отчетного периода	4113	100,0	1719	100,0	2041	100,0	2714	100,0	1366	100,0	3154	100,0	15105	100,0
Всего сменилось:	707	17,2	201	11,7	87	4,2	233	8,6	87	6,3	260	8,2	1575	10,4
в том числе:														
Выдвинуты на большую работу	155	21,9	18	8,9	3	3,4	10	4,3	12	13,1	26	10,0	224	14,2
Направлены для укрепления отстающих участков работы	13	1,8	2	1,0	–	–	–	–	2	2,3	3	1,1	20	1,2
Перемещены для укомплектования вновь созданных должностей	97	13,7	11	5,5	–	–	1	0,4	2	2,3	3	1,1	114	7,2
Направлены на учебу	201	28,4	59	29,4	–	–	–	–	1	1,1	–	–	261	15,6
Итого:	466	65,9	90	44,8	3	3,4	11	4,7	17	19,7	32	12,3	619	39,3

ЦДАГО, ф. 1, оп. 23, спр. 4375, арк. 18. Оригінал. Машинопис.

№ 778

23 жовтня 1947 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП(б)У “Про поліпшення матеріального становища та видачу одноразової грошової допомоги сім’ям колишніх партійних і радянських робітників України” (протокол № 97а, п. 220-з.)

В целях улучшения материального положения семей бывших руководящих и ответственных партийных и советских работников, погибших при исполнении служебных обязанностей в период Великой Отечественной войны 1941–1945 гг., ЦК КП(б)У постановляет:

1. Обязать министра социального обеспечения УССР т. Ананченко Ф. Г. пересмотреть в сторону увеличения размер установленных пенсий республиканского значения семьям погибших партийных и советских работников (согласно прилагаемому списку № 1)*.

2. Обязать министра торговли УССР т. Лукашева выдать промтоварный лимит на 1000 рублей каждой семье (согласно списку № 2).

3. Обязать Управление делами ЦК КП(б)У выдать единовременную денежную помощь семьям погибших партийных и советских работников (согласно прилагаемому списку № 3).

4. Обязать Управление делами ЦК КП(б)У и Киевский обком КП(б)У обеспечить на зиму семьи погибших товарищей картофелем, овощами и топливом.

5. Поручить Управлению делами ЦК КП(б)У оформить и выдать документы семьям бывших работников ЦК КП(б)У и секретарей обкомов КП(б)У, а Киевскому обкому партии – семьям бывших работников обкомов, горкомов, райкомов КП(б)У и советских организаций г. Киева, подтверждающие, что их мужья погибли или пропали без вести, выполняя специальное задание партийных органов.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 8, спр. 342, арк. 52–53. Оригінал. Машинопис.

№ 779

1 листопада 1947 р. Київ. – Доповідна записка Секретаря ЦК КП(б)У з кадрових питань Олексія Єпішева першому секретареві ЦК КП(б)У Лазарю Кагановичу про виконання постанов ЦК ВКП(б) від 26 липня 1946 р. і XIII Пленуму ЦК КП(б)У “Про підготовку, підбір і розподіл керівних партійних і радянських кадрів в українській партійній організації”***

Центральный комитет ВКП(б) вскрыл серьезные недостатки и ошибки в работе с кадрами на Украине и в своем постановлении от 26 июля 1946 г. по отчету ЦК КП(б)У отметил, что дело подготовки, подбора и распределения руководящих партийных и советских кадров в Украинской партийной организации поставлено неудовлетворительно.

* Тут і далі списки не подаються; див.: ЦДАГО, ф. 1, оп. 8, спр. 342, арк. 63–77.

** Див. також док. № 771, 780.

Подбор кадров как в ЦК, так и в обкомах КП(б)У проводился наспех, без достаточной проверки и изучения их деловых и политических качеств. Руководители ряда министерств и ведомств зачастую подбирали кадры не по деловым и политическим признакам, а по знакомству и на основании личной привязанности.

Утверждение кадров в ЦК и обкомах КП(б)У проводилось с большим опозданием, а решения об утверждении в большинстве принимались опросом. Нередки были случаи, когда номенклатурные работники назначались и перемещались без утверждения их обкомами и ЦК КП(б)У.

Наличие ошибок в подборе кадров и недостаточное внимание к вновь выдвинутым работникам обусловило массовую смену руководящих кадров и особенно районных работников. В результате за период с января 1946 года по июль 1946 года сменилось более 50% работников номенклатуры ЦК и обкомов КП(б)У.

Резерв кадров как в ЦК КП(б)У, так и в обкомах, министерствах и ведомствах не был создан, поэтому вакантные должности продолжительное время не замещались, а непригодные работники заменялись несвоевременно.

Не было уделено должного внимания отбору кадров для западных областей УССР. Недооценивалось политическое значение выдвижения на руководящую работу местных кадров. Подготовка и переподготовка руководящих партийных и советских работников проводилась не организованно.

Критика и самокритика, как основной метод воспитания кадров, находилась на низком уровне.

Состоявшийся в августе 1946 года XIII Пленум ЦК КП(б)У, обсудив постановление ЦК ВКП(б), признал, что оценка работы ЦК и обкомов КП(б)У с кадрами, данная Центральным комитетом ВКП(б), совершенно правильна.

Пленум подверг резкой критике работу Управления кадров ЦК и его отделов, министерств и ведомств и наметил конкретные мероприятия по коренному улучшению работы с кадрами на Украине в соответствии с решением ЦК ВКП(б).

Прошедшие пленумы обкомов, горкомов и райкомов КП(б)У, а также собрания областных партийных активов, районные партийные собрания и собрания первичных партийных организаций, на которых обсуждались решения ЦК ВКП(б) и XIII Пленума ЦК КП(б)У о кадрах, прошли в обстановке острой критики недостатков и ошибок в работе обкомов, горкомов и райкомов КП(б)У. Обсуждение постановлений ЦК ВКП(б) мобилизовало партийную организацию Украины на борьбу с недостатками в работе с кадрами и сыграло большую, положительную роль в улучшении всей партийной и политической работы на Украине.

Оргбюро и Секретариат ЦК КП(б)У уделили исключительное большое внимание Управлению кадров и его работе. В результате систематического контроля за деятельностью Управления кадров, критика его недостатков и повседневная помощь в работе в значительной мере улучшили дело подбора, изучения и воспитания кадров.

Выполняя решения ЦК ВКП(б) и XIII Пленума ЦК КП(б)У, а также указания Секретариата и Оргбюро ЦК КП(б)У во вопросам кадров, Управление кадров провело ряд мероприятий, направленных на устранение недостатков и ошибок в своей работе и на улучшение работы с кадрами во всех звеньях государственного и партийного аппарата республики.

При этом главное внимание было уделено вопросам улучшения работы с кадрами в обкомах, министерствах и ведомствах и установления контроля за выполнением или постановлений ЦК ВКП(б) и XIII Пленума ЦК КП(б)У; вопросам борьбы с необоснованной и массовой сменяемостью руководящих кадров, а также вопросам улучшения качественного состава руководящих партийных и советских работников.

В течение года после постановления ЦК ВКП(б) Управление кадров ЦК подготовило и внесло на рассмотрение Политбюро и Оргбюро ЦК КП(б)У 52 вопроса о работе с кадрами. По 45 из них приняты постановления ЦК КП(б)У.

В числе принятых решений следующие: “О подборе, выдвижении воспитании кадров из местного населения в Измаильской и Ровенской областях”, “О работе Днепропетровского и Одесского обкомов КП(б)У с резервом кадров”, “О подготовке, воспитании и выдвижении кадров в Енакиевской городской партийной организации”, “О подготовке и переподготовке руководящих партийных и советских работников”, “О состоянии работы с руководящими кадрами в органах юстиции”, “О подборе, расстановке и подготовке руководящих кадров в Министерстве местной промышленности УССР” и др.

Одновременно с этим Управлением кадров ЦК решались конкретные задачи работы с кадрами, поставленные февральским Пленумом ЦК ВКП(б) и XV Пленумом ЦК КП(б)У, а именно: подбор и утверждение заместителей директоров МТС по политчасти в количестве 1240 человек; проверка и аттестация работников заготовительной системы республики в количестве 1437 человек; подбор государственных инспекторов по определению урожайности; укрепление кадрами сельских отстающих районов и др.

Большое внимание Управлением кадров ЦК КП(б)У было уделено вопросам проверки работы обкомов, министерств и ведомств УССР по выполнению постановлений ЦК ВКП(б) и XIII Пленума ЦК КП(б)У о кадрах.

За период после решений ЦК ВКП(б) Управлением кадров была проведена работа в 13 обкомах КП(б)У: Черновицком, Харьковском, Ворошиловградском, Одесском, Днепропетровском, Измаильском, Ровенском, Каменец-Подольском, Волынском, Киевском, Станиславском, Львовском и Закарпатском; в трех горкомах и четырех райкомах, двух окружкомах КП(б)У и в ЦК ЛКСМУ.

Проверена работа с кадрами в 15 министерствах и ведомствах УССР.

В результате проверки были заслушаны на Оргбюро ЦК КП(б)У доклады о работе с кадрами Днепропетровского и Одесского обкомов КП(б)У, Енакиевского горкома, Калушского райкома КП(б)У, Министерства местной промышленности УССР и Министерства юстиции УССР и др.

В свою очередь обкомы партии только за первое полугодие с. г. проверили работу в 291 горкоме и райкомах КП(б)У, заслушали отчеты о работе с кадрами в 171 горкоме и райкоме партии. В 17 областях проведены совещания секретарей горкомов и райкомов КП(б)У по кадрам. В 3-х областях проведены собрания областного партийного актива о ходе выполнения постановления ЦК ВКП(б) и XIII Пленума ЦК КП(б)У. На заседаниях бюро, пленумах, совещаниях и в отделах кадров обкомов КП(б)У обсуждено свыше 400 вопросов о работе с кадрами.

Все это положительно сказалось на работе с кадрами на Украине.

За отчетный период улучшено дело подбора и изучения кадров. На ответственные посты в партийные и советские органы Управление кадров ЦК и обкомы КП(б)У стали подбирать людей более подготовленных и с большим опытом руководящей работы, чем это имело место в прошлом. В результате работники, подобранные за этот период, выделяются как по общему уровню в развитии, так и по своим деловым и политическим качествам. В первом полугодии 1946 года среди выдвинутых с меньшей на большую руководящую работу с высшим и незаконченным высшим образованием было 34,7%, а в первом полугодии 1947 года 40,8% и соответственно с опытом руководящей работы свыше 3-х лет было 55,6%, стало 58,5%.

Проведена значительная работа по укомплектованию партийного и советского аппарата. Повысился процент укомплектованности номенклатурных должностей ЦК КП(б)У с 96% на 1 июля 1946 г. до 98,4% на 1 сентября 1947 г., а должность номенклатуры обкомов КП(б)У с 95,8% до 97,2%, однако все еще большое количество должностей номенклатуры ЦК и обкомов КП(б)У остается незамещенным (по номенклатуре ЦК КП(б)У – 227, или 1,6%, а по номенклатуре обкомов – 1366, или 8,8%).

Улучшено дело утверждения номенклатурных работников. По данным на 1 сентября с. г., из 14 880 работников номенклатуры ЦК КП(б)У утверждено 96,4% против 90% на 1 июля 1946 г., а работников номенклатуры обкома КП(б)У утверждено 94,9% против 76% в прошлом году. Утверждаемые работники, как правило, вызываются в ЦК КП(б)У. Многие из них (руководители республиканских, областных и даже районных организаций) при утверждении приглашались на заседание Оргбюро ЦК КП(б)У.

Управление кадров ЦК повысило требования к обкомам, министерствам и ведомствам в отношении работников, представляемых на утверждение ЦК КП(б)У, в результате чего сменяемость руководящих кадров в республике заметно снизилась.

Сменяемость руководящих партийных, советских и хозяйственных кадров на Украине характеризуется такими данными: из 16 626 работников номенклатуры ЦК КП(б)У во втором полугодии 1946 года сменилось 2582 человека, или 15,5%, а за девять месяцев 1947 года – 1662, или 11%.

Характер причин сменяемости руководящих кадров после решений ЦК ВКП(б) и XIII Пленума ЦК КП(б)У изменился в лучшую сторону. Среди сменившихся значительно увеличился процент выдвинутых с меньшей на большую работу, посланных на учебу и направленных на укрепление отстающих участков работы.

Всего по этим причинам с июля 1946 года по июль 1947 года сменилось 26% работников номенклатуры ЦК КП(б)У, в том числе за девять месяцев 1947 года – 636 человек, или 38,2%, из них:

- партийных работников – 65,9%
- советских – 44,8%
- науки и культуры – 19,7%
- МВД, МГБ, суда и прокуратуры – 12,3%
- промышленных – 11,5%

сельскохозяйственных – 4,7%

Характерно, что из 393 партийных работников, сменившихся в течение третьего квартала 1947 года, 196 человек, или 49,7%, командировано на учебу.

За период после решений ЦК ВКП(б) и XIII Пленума ЦК КП(б)У снято и освобождено от работы, как несправившихся, 883 работников номенклатуры ЦК КП(б)У, или 20,4% к числу сменившихся, в том числе за девять месяцев 1947 года – 369 человека, из них:

партийных работников – 6,6%

советских работников – 20,9%

МВД, МГБ, суда и прокуратуры – 21,2%

культуры и науки – 40,2%

промышленных – 47,1%

сельскохозяйственных и заготовительных – 46,4%.

Среди снятых с работы, как несправившихся, уменьшилось количество работников, находившихся на должности менее года, с 28% за первое полугодие 1946 года до 4,4% за девять месяцев 1947 года.

Обращает на себя внимание то обстоятельство, что среди сменившихся по таким группам руководящих кадров, как земельных и заготовительных органов, промышленности, науки и культуры, количество освобожденных по причинам как несправившихся в два и три раза превосходит количество выдвинутых на большую работу и направленных на учебу. Так, например, из 233 работников земельных и заготовительных органов, сменившихся за девять месяцев 1947 года, выдвинуто на большую работу только 11 человек, или 4,7%, а снято, как несправившихся с работой, 108 человек, или 46,4%.

Из 87 сменившихся работников науки и культуры, выдвинуто на большую работу 17 человек, или 19,7%, а снято, как несправившихся, 35 человек, или 40,2%.

Из 174 сменившихся работников промышленности, выдвинуто на большую работу 20 человек, или 11,5%, а снято, как несправившихся, 82 человека, или 47,1%.

Из 260 сменившихся работников МВД, МГБ, суда и прокуратуры, выдвинуто на большую работу 32 человека, или 12,3%, а снято, как несправившихся, 55 человек, или 21,2%

Значительно лучшее положение в этом отношении среди партийных и советских работников. Так, из 707 партийных работников, сменившихся за девять месяцев 1947 года, выдвинуто на большую работу, направлено на учебу и на укрепление отстающих участков работы 460 человек, или 65,9%, а снято с работы, как несправившихся, 47 человек, или 6,6%.

Из 201 человека советских работников, сменившихся за это время, выдвинуто на большую работу и направлено на учебу 90 человек, или 44,8%, а снято, как несправившихся, 42 человек, или 20,9%.

Освобождая непригодных и несправившихся с работой, ЦК и обкомы КП(б)У вместо них выдвигали более подготовленных и с большим опытом руководящей работы.

Так, за девять месяцев 1947 года среди снятых работников номенклатуры

ЦК КП(б)У, как несправившихся, с высшим и средним образованием было 64,7% и в возрасте до 35 лет – 15,2%, то среди вновь выдвинутых за этот же период, с высшим и средним образованием 73,3%, а в возрасте до 35 лет – 32%.

Приведенные данные свидетельствуют о том, что после решений ЦК ВКП(б) от 26 июля 1946 г. и XIII Пленума ЦК КП(б)У, сменяемость руководящих кадров на Украине несколько снизилась, однако признать такое снижение удовлетворительным нельзя.

Несмотря на то, что по предложениям Управления кадров ЦК КП(б)У было отклонено 276 представлений обкомов КП(б)У, министерств и ведомств об утверждении и освобождении работников номенклатуры ЦК КП(б)У, все же следует отметить, что Управление кадров ЦК КП(б)У и его отделы все еще недостаточно критически относятся к предложениям обкомов, министерств и ведомств в отношении смены работников. В результате нередко поддерживают необоснованные предложения обкомов и ведомств о смене работников, и как следствие этого по ряду областей имеет место сравнительно большая сменяемость кадров. Так, в первом полугодии 1947 года при наличии 6% сменившихся работников по Украине, во Львовской области сменилось 12,9%, Станиславской – 10,6%, Ворошиловградской – 9,6%, Запорожской – 9,3%.

ЦК ВКП(б) в своем постановлении от 26 июля 1946 г. обязал ЦК КП(б)У создать при ЦК КП(б)У резерв в количестве 70–80 человек для выдвижения на руководящую партийную, советскую и хозяйственную работу.

В соответствии с этим при Управлении кадров ЦК был создан резерв кадров, в котором насчитывается 143 человека, в том числе для выдвижения на должности: министров – 6 человек, зам. министров – 19 человек, первых секретарей обкомов – 15 человек, вторых и третьих – 35 человек, секретарей обкомов по кадрам и пропаганде – 8 человек, председателей облисполкомов – 8 человек, начальников облуправлений МВД и МГБ – 7 человек и др.

В течение года из резерва ЦК КП(б)У выдвинуто на республиканскую и областную работу 66 человек. В числе выдвинутых тт. Нежинский – второй секретарь Киевского обкома КП(б)У, Гапий – второй секретарь Ровенского обкома КП(б)У, Енютин – второй секретарь Запорожского обкома КП(б)У, Панасюк – министр юстиции УССР, Коваль – зам. министра сельского хозяйства УССР и др.

Одновременно с созданием резерва при ЦК КП(б)У был создан резерв кадров и при обкомах партий.

В резерве кадров обкомов КП(б)У числится 2203 человека, в том числе для выдвижения первыми секретарями горкомов и райкомов КП(б)У – 178 человек, вторыми – 216 человек, секретарями по кадрам – 146 человек, председателями райисполкомов – 149 человек, начальниками городских и районных отделов и отделений МГБ и МВД – 90 человек, директорами МТС – 67 человек и др.

За отчетный период из резерва кадров обкомов КП(б)У выдвинуто на большую работу свыше 600 человек.

В резерве кадров министерств и ведомств насчитывается более 2 тысяч человек.

Однако работа Управления кадров ЦК, обкомов, министерств и ведомств по созданию резерва все еще продолжает оставаться неудовлетворительной.

Обкомы, министерства и ведомства к делу создания резерва нередко подходят формально, в результате чего во многих случаях созданный резерв кадров не является действенным. Выдвижение кадров, зачастую, проходит помимо резерва.

Создание резерва нередко происходит без учета потребности в кадрах на решающих участках работы, поэтому значительное количество работников, числящихся в резерве обкомов КП(б)У, намечены для выдвижения на второстепенные должности.

При зачислении в резерв людей, занимающих ответственные посты, не всегда предусматриваются возможности подбора новых кандидатур вместо них. В связи с этим при выдвижении работников освобождающиеся должности продолжительное время остаются не замещенными.

ЦК ВКП(б) обязал ЦК КП(б)У улучшить дело подготовки и переподготовки руководящих кадров, обратив особое внимание на отбор в школы руководящих партийных и советских работников, проявивших себя на практической работе, но требующих повышения теоретического уровня.

Для улучшения дела подготовки партийных и советских кадров, в соответствии с решениями ЦК ВКП(б), созданы: республиканская двухгодичная партийная школа, пять областных двухгодичных партийных школ и при них девятимесячные курсы переподготовки руководящих партийных и советских работников в Харькове и при ней шестимесячные курсы газетных работников, в Ужгороде создана годичная областная партийная школа.

В результате выполнения решения ЦК ВКП(б) значительно улучшился качественный состав учащихся. Если среди слушателей областных партийных школ весеннего набора 1946 года секретарей райкомов КП(б)У было 17 человек, то в осеннем наборе этого же года стало 129 человек.

В осенний набор 1947 года в республиканскую и областные двухгодичные школы отобрано 180 секретарей горкомов и райкомов КП(б)У, 48 председателей райисполкомов, 45 зав. отделами пропаганды и агитации райкомов КП(б)У, 77 редакторов райгазет и др. работников.

В течение отчетного года в партийных школах и курсах подготовлено и переподготовлено 115 партийных и советских работников, из них направлено на партийную работу 324 человека, советскую – 498 человек и на комсомольскую – 22 человека.

В настоящее время в учебных партийных заведениях республики обучается 3126 человек, в том числе в республиканской и областных двухгодичных партийных школах 2655 человек, в годичных партийных школах 321 человек, на шестимесячных курсах переподготовки газетных работников – 150 человек.

Из общего количества обучающихся: партийных работников 1177 человек (в том числе секретарей райкомов 181 человек), советских 890 человек, пропагандистских – 454 человек, газетных – 449 человек и комсомольских – 156 человек.

В ноябре с. г. начнут свою работу девятимесячные курсы переподготовки руководящих партийных и советских работников при двухгодичных партийных школах в количестве 850 человек, в том числе секретарей райкомов – 86 человек и председателей райисполкомов – 34 человек и курсы низовых партийных работников на 2640 человек.

За истекший год значительно улучшено качество преподавания в школах, что положительно сказалось на успеваемости слушателей их. Так, например, в республиканской партийной школе при сдаче зачетов за первый курс 48% слушателей получили отличные оценки, 38% – хорошие и 16% – удовлетворительные.

К преподаванию в партийных школах привлечены лучшие профессорско-преподавательские кадры. Из 240 преподавателей – академиков 1, профессоров – 10, доцентов 45, преподавателей со стажем от 10 до 20 лет – 154 человека. Однако, в школах ощущается недостаток штатных преподавателей, так из 85 преподавателей республиканской школы 50 человек работают по совместительству, что отрицательно сказывается на работе школы.

Таким образом, дело подготовки и переподготовки партийных и советских кадров за период после постановлений ЦК ВКП(б) и XIII Пленума ЦК КП(б)У улучшается.

Наряду с этим следует отметить, что отдельные обкомы партии недостаточно уделяют внимания отбору слушателей партийных школ и продолжают направлять в школы лиц, не имеющих опыта партийной или советской работы. Так, Львовский обком КП(б)У подобрал и направил в партийную школу тт. Тим В.В. – управляющего домами в г. Львове и Жибринского В.И. – зав. спецчастью Львовского молокозавода; Харьковский обком КП(б)У направил в партийную школу т. Гончарову К.А. – технического секретаря обкома КП(б)У и др.

ЦК ВКП(б) обязал ЦК КП(б)У укрепить партийные и советские органы западных областей УССР квалифицированными и политически зрелыми кадрами, обеспечить более широкое выдвижение на руководящую работу людей из местного населения, преданных советской власти, очистить партийный и советский аппарат от лиц, скомпрометировавших и не оправдавших себя на работе в западных областях.

Выполняя это решение, ЦК КП(б)У еще во втором полугодии 1946 года направил в западные области 1200 работников, в том числе, пропагандистов – 80 человек и газетных работников – 147 человек.

В соответствии с постановлением ЦК КП(б)У от 20 июня с. г. в западные области направлено 590 человек ответственных партийных, советских и др. работников, в том числе секретарей райкомов КП(б)У – 25 человек.

По линии министерств УССР отобрано и направлено специалистов сельского хозяйства 620 человек, педагогов 5361 человек и медицинских работников – 2385 человек, комсомольских работников 617 человек. Работа по отбору кадров продолжается.

Управление кадров ЦК и обкомы КП(б)У, выполняя решения ЦК ВКП(б) и XIII Пленума ЦК КП(б)У об укреплении кадрами партийного и советского аппарата, особое внимание обратили на очищение партии от лиц, не оправдавших себя на работе. В результате, за период с июля 1946 по июль 1947 года по этим причинам освобождено секретарей райкомов КП(б)У – 65 человек, председателей райисполкомов – 9 человек, райпрокуроров – 21 человек, начальников райотделов и отделений МВД – 14 человек и МГБ – 22 человека: вместо них избраны другие, проверенные работники.

На 1 сентября с. г. в западных областях УССР работает 14 073 работника

номенклатуры ЦК КП(б)У и обкомов КП(б)У, что составляет 97% к штатам. Должности работников номенклатуры горкомов и райкомов КП(б)У на 1 июля 1947 года укомплектованы на 97,8%.

Количество местных кадров на должностях номенклатуры ЦК и обкомов КП(б)У составляет 2154 человека, или 14,7%, против 13,9% в прошлом году, в том числе на партийной работе – 212 человек, или 4,6%, комсомольской – 234 человека, или 80%, печати – 96 человек, или 24%, советской – 940 человек, или 43,7%, в органах МВД, МГБ, суда и прокуратуры – 183 человека, или 9,3%, в промышленности – 772 человека, или 43%, в земельных и заготовительных органах 160 человек, или 9,2%, в органах культуры и здравоохранения – 165 человек, или 15%.

Из числа местных кадров работают: секретарями обкомов – 2 человека, председателями облисполкомов – 2 человека, зам. председателей облисполкомов – 7 человек, первыми секретарями окружкомов – 10 человек (в Закарпатской области), вторыми секретарями райкомов – 4 человека, третьими секретарями горкомов и райкомов по кадрам – 2 человека, председателями райисполкомов – 114 человек и т. д. Таким образом, в течение года после постановлений ЦК ВКП(б) и XIII Пленума ЦК КП(б)У, Управление кадров провело значительную работу по укреплению кадрами западных областей УССР. Однако следует отметить и то, что обкомы западных областей УССР мало проявляют заботы о закреплении работников, недостаточно занимаются выдвижением местных кадров, слабо борются с необоснованной сменяемостью руководящих кадров.

Так, например, в Станиславской области только за июль-август с. г. освобождено и перемещено 90 партийных работников, Дрогобычской – 54 человека, Ровенской – 43, Тернопольской – 34, Львовской – 96 и т. д.

Улучшение дела подбора и изучения кадров положительно сказалось на качественном составе их. Качественный состав основных руководящих кадров, прежде всего, характеризуется увеличением количества работников с общеобразовательной и политической подготовкой.

По данным на 1 июля 1947 года из 10 тысяч руководящих работников республиканских, областных, городских и районных организаций с высшим, незаконченным высшим и средним образованием насчитывается 65,7%, в то время как на 1 июля 1946 года было 62,6%.

Увеличилось количество работников с большим опытом руководящей работы. Так, например, руководящей работы свыше 5 лет насчитывается 58,1% работников, против 53,6% на 1 июля 1946 года и соответственно с опытом работы менее 3-х лет было 30,5%, стало 25,3%. Средний стаж руководящей работы в прошлом году составлял 6 лет 10 месяцев, а в настоящее время 9 лет.

Увеличилась партийная прослойка среди руководящих кадров с 88,8% на 1 июля 1946 года до 91,9% на 1 июля 1947 года. Количество комсомольцев уменьшилось с 16% до 11,8%.

Произошли изменения в национальном составе. Украинцев на 1 июля 1946 г. было 70,7%, в настоящее время 72%, русских было 23,1%, стало 21,7%.

Возрастной состав руководящих кадров характерен тем, что за истекший год уменьшилось количество молодых, по возрасту кадров (до 35 лет) с 35,3% до 32,7% и соответственно увеличилась группа работников старше 50 лет с 5,5% до 6,1%.

Следует особо отметить, что Управление кадров ЦК и обкомы КП(б)У совершенно недостаточно уделили внимания вопросам выдвижения и закрепления на руководящей работе женщин. В результате количество женщин на должностях номенклатуры ЦК КП(б)У уменьшилось. Так, например, если на 1 января 1946 года женщин на руководящей работе было 5,6%, то на 1 июля 1946 года стало 4,8%, а в настоящее время только 2,8%.

Изменения в качественном составе руководящих работников по отдельным группам кадров характеризуются следующими данными:

Секретарей обкомов КП(б)У с высшим и незаконченным высшим образованием – 62,7%, против 59,5% в прошлом году. С опытом руководящей партийной работы свыше 5 лет – 69,5%, против 69% в прошлом году.

Секретарей горкомов, райкомов КП(б)У с высшим, незаконченным высшим и средним образованием – 66,7% против 64% в прошлом году. Украинцев – 71,7% против 70%, в возрасте до 35 лет 18,6%, против 21,5%.

Председателей и заместителей председателей облисполкомов с высшим и незаконченным высшим образованием – 47,5%, общий стаж работы в данной должности составляет в среднем 3–4 года.

Качественный состав председателей исполкомов городских и районных Советов депутатов трудящихся продолжает оставаться неудовлетворительным. Среди этой категории работников с низшим и незаконченным средним образованием насчитывается 50,8%, против 53% в прошлом году. Украинцев было 81%, стало 80,5%.

Состав директоров МТС и совхозов улучшился. Так, например, директоров МТС с высшим и средним образованием насчитывается 52,7%, против 47,8% в прошлом году; директоров совхозов с высшим и средним образованием было 66,7%, стало 70,0%.

Улучшился состав зав. райздравотделами, зав. райОНО. Среди первых с высшим и незаконченным высшим образованием было 51,2%, стало 72,5% и соответственно среди зав. райОНО было 94,4%, стало 96,5%.

Среди редакторов райгазет количество работников с высшим и незаконченным высшим образованием увеличилось незначительно – было 30,4%, стало 31%.

Особо следует отметить низкую общеобразовательную подготовку среди районных работников МВД и МГБ, так, например, среди начальников райотделов и отделений МВД с незаконченным средним и низшим образованием насчитывается 69,5%, а среди начальников МГБ – 46,6%.

Несколько лучшее положение с прокурорскими кадрами: среди райпрокуроров с высшим, незаконченным высшим и средним образованием насчитывается 64,2%, против 59,1% в прошлом году.

Решение ЦК ВКП(б), вскрыв крупные недостатки и ошибки партийной организации Украины в работе с кадрами, повернуло внимание партийных органов к этому важнейшему вопросу. Выполняя это решение, за истекший период партийная организация Украины улучшила свою работу с кадрами, что нашло свое практическое отражение:

а) более тщательном подборе, выдвижении и расстановке кадров, что спо-

способствовало снижению необоснованной сменяемости кадров и закреплению руководящих работников на своих постах;

б) улучшилось дело с подготовкой и воспитанием кадров, путем установления единой системы обучения партийных и советских работников, определенной решением ЦК ВКП(б);

в) улучшился качественный состав руководящих партийных и советских работников, что способствовало улучшению всей работы партийных и советских органов по выполнению хозяйственно-политических задач.

Наряду с этим в работе с кадрами продолжают иметь место серьезные недостатки. Основными из них являются:

1. Управление кадров ЦК КП(б)У еще полностью не перестроило своей работы в соответствии с возросшими требованиями в работе с кадрами, в результате чего еще недостаточно осуществляется контроль за работой с кадрами в партийных органах, министерствах и ведомствах.

2. Все еще продолжают иметь место элементы формализма и недостаточной творческой инициативы в деле изучения и постановки новых перспективных вопросов перед ЦК КП(б)У.

3. В результате слабого внимания к вопросу изучения деловых и политических качеств руководящих работников по результатам их практической деятельности: Управление кадров мало вносило предложений в ЦК КП(б)У о замене непригодных работников и слабых организаторов, что также не способствовало созданию значительного резерва кадров для выдвижения на руководящую работу.

4. Управление кадров ЦК и обкомы КП(б)У западных областей не выполнили полностью решения ЦК ВКП(б) о выдвижении на руководящую работу местных кадров и продолжают по-прежнему ориентироваться на присылку работников из восточных областей.

5. В ряде обкомов (Станиславском, Ворошиловоградском, Одесском и Львовском) все же наблюдается поверхностный подход к подбору и выдвижению кадров, вследствие этого сменяемость руководящих работников в этих областях продолжает оставаться высокой.

6. Управление кадров и обкомы КП(б)У за отчетный период неудовлетворительно организовали работу по закреплению и выдвижению на руководящие посты женщин и молодежи, особенно из числа подготовленных комсомольских работников, переростков.

Ближайшей задачей Управления кадров ЦК, обкомов КП(б)У, министерств и ведомств должно быть устранение и этих серьезных недостатков в своей работе с кадрами.

Секретарь ЦК КП(б)У по кадрам
1 ноября* 1947 года

А. Епишев

ЦДАГО, ф. 1, оп. 23, спр. 4375, арк. 19–41. Оригінал. Машинопис.

* *Виправлено від руки з октябля.*

12 листопада 1947 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про хід виконання постанов ЦК ВКП(б) і XIII Пленуму ЦК КП(б)У “Про підготовку, підбір і розподіл керівних партійних і радянських кадрів в українській партійній організації” (протокол № 151, п. 11-з.)

Заслушав доклад начальника Управління кадрів ЦК КП(б)У тов. Епишева о ходе выполнения постановлений ЦК ВКП(б) от 26 июля 1946 г. и XIII Пленума ЦК КП(б)У “О подготовке, подборе и распределении руководящих партийных и советских кадров в украинской партийной организации”*, ЦК КП(б)У отмечает, что решение ЦК ВКП(б), вскрывшее крупные недостатки и ошибки партийной организаций Украины в работе с кадрами, повернуло внимание партийных органов к этому важнейшему вопросу и в значительной мере способствовало улучшению всей партийно-политической работы в партийных организациях Украины. Выполняя это постановление, ЦК, обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У за истекший период, в результате работы по устранению острых недостатков в своей работе, на которые указал ЦК ВКП(б), улучшили дело подбора, подготовки и распределения руководящих партийных и советских кадров, сменяемость стала на много меньше, стиль работы улучшился и стал более конкретным. Рекомендуемые для утверждения работники, как правило, вызываются в ЦК КП(б)У для личного ознакомления. Несколько повысились требования к обкомам, министерствам и ведомствам в отношении работников, представляемых на утверждение ЦК КП(б)У.

Сократилась сменяемость руководящих кадров номенклатуры ЦК КП(б)У с 28,3% за 1946 г. до 11% за девять месяцев 1947 г. Характер причин сменяемости кадров изменился в лучшую сторону. Среди сменившихся увеличился процент (с 22 до 36,5) выдвинутых с меньшей на большую работу, посланных на учебу и направленных на укрепление отстающих участков работы, улучшен качественный состав обучающихся. За истекший период подготовлено и переподготовлено 1175 партийных, советских и газетных работников и в настоящее время обучается 3136 человек. Преподавание в партийных школах несколько улучшилось.

Несмотря на эти известные улучшения, ЦК КП(б)У однако признает работу Управления кадров ЦК КП(б), отделов обкомов КП(б)У, министерств и ведомств УССР неудовлетворительной.

1. Управление кадров ЦК КП(б)У еще не перестроило полностью своей работы и продолжают иметь место элементы формализма, самотека, недостаточная требовательность к отделам кадров партийных органов и их руководителям, в борьбе с необоснованной сменяемостью кадров. Не сосредотачивается внимание на разрешение коренных вопросов работы с кадрами, не глубоко поставлено изучение кадров, все еще имеет место небрежность в отношении к кадрам, слабая работа по созданию резерва и выдвижению талантливых людей на руководящие посты.

2. Управление кадров ЦК, обкомы КП(б)У, министерства и ведомства УССР недостаточно изучают деловые и политические качества руководящих работников по результатам их деятельности, поверхностно подходят к подбору кадров,

* Див. також док. № 779.

11-з. О ходе выполнения постановлений ЦК ВКП/б/ и XIII Пленума ЦК КП/б/У "О подготовке, подборе и распределении руководящих партийных и советских кадров в Украинской партийной организации".

/ПБ от 3.XI.1947 г., прот. № 150, п.6/.

Заслушав доклад начальника Управления кадров ЦК КП/б/У тов. Елишева о ходе выполнения постановлений ЦК ВКП/б/ от 26 июля 1946 года и XIII Пленума ЦК КП/б/У "О подготовке, подборе и распределении руководящих партийных и советских кадров в Украинской партийной организации", ЦК КП/б/У отмечает, что решение ЦК ВКП/б/, вскрывшее крупные недостатки и ошибки партийной организации Украины в работе с кадрами, повернуло внимание партийных органов к этому важнейшему вопросу и в значительной мере способствовало улучшению всей партийно-политической работы в партийных организациях Украины. Выполняя это постановление, ЦК, обкомы, горкомы и райкомы КП/б/У за истекший период, в результате работы по устранению острых недостатков в своей работе, на которые указал ЦК ВКП/б/, улучшили дело подбора, подготовки и распределения руководящих партийных и советских кадров, сменяемость стала на много меньше, стиль работы улучшился и стал более конкретным. Рекомендуют для утверждения работники, как правило, вызываются в ЦК КП/б/У для личного ознакомления. Несколько повысились требования к обкомам, министерствам и ведомствам в отношении работников, представляемых на утверждение ЦК КП/б/У.

Сократилась сменяемость руководящих кадров номенклатуры ЦК КП/б/У с 28,3% за 1946 год до 11% за девять месяцев 1947 года. Характер причин сменяемости кадров изменился в лучшую сторону. Среди сменившихся увеличился процент /с 22 до 36,5/ выдвинутых с меньшей на большую работу, посланных на учебу и направленных на укрепление отстающих участков работы, улучшен качественный состав обучающихся.

в силу этого, не единичны случаи, когда на руководящие посты проникают мало подготовленные работники, слабые организаторы, не способные справиться с порученным им делом.

В особенности Управление кадров ЦК и отделы обкомов не проявляют необходимой политической бдительности при подборе кадров, в результате отсутствует борьба с засильем националистов на ряде постов, в особенности среди научных, библиотечных и т. п. кадров.

3. В Станиславском, Львовском, Ворошиловградском, Одесском обкомах КП(б)У, Министерствах торговли, МВД, местной промышленности и в ряде райкомов КП(б)У не преодолено еще легкое отношение к замене и перемещению работников, а Управление кадров слабо противодействует необоснованной смене кадров, вследствие чего сменяемость руководящих работников и, особенно в районных организациях, остается относительно высокой. Так, например, в первом полугодии 1947 г. при наличии 6% сменяемости работников по Украине, во Львовской области сменилось 12,9%, Станиславской – 10,6%, Ворошиловградской – 9,6% и Запорожской – 9,3%.

4. Управление кадров ЦК и обкомы ЦК КП(б)У западных областей УССР недооценивают политического значения выдвижения на руководящую работу местных кадров. Не выполнили полностью постановления ЦК ВКП(б) и ЦК КП(б)У по этому вопросу, в результате чего на должностях номенклатуры ЦК и обкомов КП(б)У, местных работников насчитывается 2154 человека, или 14,7% против 13,9% в прошлом году, а в таких областях, как Черновицкая 9,2%, Тернопольская 4,1%.

5. Управление кадров ЦК и обкомы КП(б)У неудовлетворительно организовали работу по закреплению и выдвижению на руководящие посты женщин. Больше того, в некоторых областях имеет место сокращение женщин в составе руководящих работников номенклатуры.

6. Управление кадров ЦК, обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У слабо занимаются изучением и расстановкой руководящих и инженерно-технических кадров промышленности, в результате чего в таких ведущих отраслях, как угольная, металлургическая и машиностроительная промышленность имеют место серьезные недостатки в деле подбора, расстановки и воспитания командных кадров. Велика текучесть кадров инженерно-технических работников в этих отраслях промышленности, что вредно отражается на успешном решении стоящих перед этими отраслями промышленности задач (трест “Кривбассруда”, предприятия угольной промышленности Ворошиловградской области и др.).

7. В Управлении кадров и отделах кадров на местах все еще имеет место канцелярско-бюрократический метод в работе, наличие формализма в оценке и в разработке предложений по назначениям, наличие самотека в работе, утверждаются и назначаются те, по которым в порядке текущей работы прибыла бумага, зато почти отсутствует инициатива в постановке вопросов об укреплении кадров той или иной области, райсети, отрасли в выдвижении талантливых и смене негодных. Это объясняется в значительной мере отрывом Управления кадров ЦК и отделов обкомов от руководящей работы, самоизоляцией Управления кадров ЦК и отделов обкомов от руководства. ЦК считает, что главную ответственность

за это несет секретарь ЦК и нач[альник] Управления тов. Епишев и секретари обкомов по кадрам.

ЦК КП(б)У постановляет:

1. Обязать Управление кадров ЦК (т. Епишева), обкомы, горкомы, райкомы КП(б)У, руководителей министерств и ведомств УССР в ближайшее время устранить недостатки и ошибки в своей работе, отмеченные постановлением ЦК ВКП(б) от 26 июля 1946 г., XIII Пленумом ЦК КП(б)У и настоящим решением.

Предупредить тов. Епишева об его личной ответственности за действительное, а не показное, выполнение решения ЦК ВКП(б) и настоящего постановления об улучшении работы.

2. Обязать обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У в период ноября–декабря месяцев 1947 г. заслушать на своих заседаниях доклады секретарей обкомов, горкомов и райкомов КП(б)У по кадрам о выполнении решений ЦК ВКП(б) от 26 июля 1946 г. и XIII Пленума ЦК КП(б)У о недостатках в работе парторганов в деле изучения, подбора и расстановки руководящих партийных и советских кадров и наметить конкретные мероприятия по выполнению решения ЦК ВКП(б) от 26 июля 1946 г.

3. Управлению кадров ЦК, обкомам и горкомам КП(б)У коренным образом улучшить свою работу по изучению, подбору и распределению руководящих кадров на основе всестороннего изучения деловых и политических качеств руководящих работников по результатам их деятельности, в особенности по их политической выдержанности, обеспечить резкое снижение текучести руководящих партийных, советских и хозяйственных кадров, особенно в районном звене и создать действительный резерв кадров для выдвижения на руководящие посты.

4. Обязать Управление кадров ЦК, обкомы КП(б)У до 1 января 1948 г. закончить подбор работников на вакантные должности номенклатуры ЦК и обкомов КП(б)У и в этот же срок закончить их утверждение.

5. В целях серьезного улучшения дела подбора, изучения и распределения руководящих и инженерно-технических кадров в важнейших отраслях промышленности УССР и, в первую очередь в угольной, металлургической и машиностроительной, обязать Управление кадров, промышленные отделы ЦК, совместно с обкомами КП(б)У, детально изучить правильность распределения и использования на работе специалистов промышленности. Обеспечить укрепление производственных участков за счет перевода работников из аппарата трестов и заводоуправлений и направления на производство специалистов, работающих в различных организациях не по специальности, наряду с этим добиться резкого сокращения текучести среди инженерно-технических работников.

6. Обязать Управление кадров ЦК и обкомы КП(б)У, во исполнение решений февральского Пленума ЦК ВКП(б) “О мерах подъема сельского хозяйства в послевоенный период” и решения XV Пленума ЦК КП(б)У по этому вопросу, взять под особый контроль работу Министерства сельского хозяйства УССР, Министерства совхозов УССР и их органов на местах в деле подбора и расстановки кадров специалистов в районных отделах сельского хозяйства, МТС, колхозах и совхозах УССР, обратив особое внимание на организацию подготовки и переподготовки руководящих колхозных кадров (председателей колхозов, бригадиров, счетоводов)

и кадров механизации сельского хозяйства (трактористов, комбайнеров, бригадиров, механиков и др.).

7. Обязать обкомы, горкомы и райкомы КП(б)У западных областей УССР коренным образом улучшить свою работу по воспитанию и более широкому выдвижению на руководящие посты кадров из местного населения, преданных советской власти, считая это одной из главнейших задач в работе партийных организаций. Поручить Управлению кадров ЦК КП(б)У установить систематический контроль за работой обкомов КП(б)У по этому вопросу, оказывая им необходимую помощь.

8. ЦК КП(б)У считает серьезным недостатком в работе Управления кадров ЦК и обкомов КП(б)У, что количество женщин на руководящей партийной, советской и хозяйственной работе все еще незначительно, а в ряде областей даже снизилось и требует от Управления кадров ЦК КП(б)У и местных партийных органов исправить эту ошибку путем решительного выдвижения женщин на руководящую работу в республиканские, областные, городские и районные органы.

9. В целях усиления контроля за работой отделов кадров парторганов, министерств и ведомств УССР и повышения их ответственности за организацию и постановку работы с кадрами, обязать Управление кадров ЦК КП(б)У систематически проверять их работу, вскрывать недостатки и, на основе изучения состояния дела и уровня руководства им, делать свои заключения и представлять на рассмотрение Секретариата ЦК КП(б)У.

10. ЦК КП(б)У требует от начальника Управления кадров ЦК КП(б)У тов. Епишева в кратчайший срок улучшить работу самого Управления и его отделов: ликвидировать канцелярско-бюрократические методы своей работы и работы аппарата Управления кадров и отделов кадров на местах, осужденный товарищем Сталиным, поверхностный подход к подбору, расстановке и выдвижению кадров. Усилить ответственность работников Управления за порученное им дело, развивать критику и самокритику своих недостатков, проявлять инициативу работников в постановке актуальных вопросов работы с кадрами, добиваясь четкой, слаженной, напряженной работы аппарата по выполнению постановлений ЦК ВКП(б) и ЦК КП(б)У о работе с кадрами и овладению большевистскими принципами в деле изучения и распределения кадров.

ЦК КП(б)У требует от руководителей партийных, советских органов, министерств и ведомств УССР наряду с устранением серьезных недостатков и ошибок в работе с кадрами, повседневно лично осуществлять руководство этим делом, имея ввиду, что в конечном итоге от правильного подбора, расстановки и воспитания кадров зависит успешное разрешение всех хозяйственно-политических задач и мобилизация трудящихся на выполнение и перевыполнение сталинского пятилетнего плана восстановления и развития народного хозяйства нашей Родины.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 1093, арк. 39–45. Оригінал. Машинопис.

14 січня 1948 р. Київ. – Постанова ЦК КП(б)У і Ради Міністрів Української РСР “Про відміну діючого порядку соціально-побутового обслуговування керівних радянських і партійних працівників УРСР” (протокол № 156, п. 9-з. – “окрема папка”)

В соответствии с директивой Совета Министров Союза ССР и Центрального комитета ВКП(б) от 23 декабря 1947 г., Совет Министров Украинской ССР и Центральный комитет ЦК КП(б) Украины постановляют:

1. Отменить с 1 января 1948 г. ныне действующий порядок бесплатного отпуска продовольствия, выдачу денежно-продовольственных лимитов и лимитов на промтовары руководящим советским и партийным работникам.

2. Прекратить расходование средств из фонда улучшения социально-бытового обслуживания на бесплатный отпуск продуктов на дачи и другие виды бесплатной выдачи продовольствия и промтоваров руководящим советским и партийным работникам.

3. Установить с 1 января 1948 г. руководящим советским и партийным работникам УССР, которые получают в настоящее время бесплатно продовольствие, выдачу дополнительно к получаемой ими заработной плате временного денежного довольствия в размере от 2-х до 3-х должностных окладов в месяц.

4. Утвердить списки руководящих советских и партийных работников Украинской ССР и установленный им размер временного денежного довольствия, согласно приложений №№ 1, 2, 3, 4*.

5. Утвердить списки руководящих работников центральных, республиканских хозяйственных и кооперативных организаций УССР и разрешаемый им размер временного денежного довольствия за счет их смет, согласно приложению № 5.

6. Разрешить руководителям кооперативных и хозяйственных организаций УССР предусмотреть в сметах на 1948 г. ассигнования для выдачи временного денежного довольствия дополнительно к получаемой заработной плате руководящим работникам, согласно утвержденному пунктом 5 настоящего постановления списку.

7. Обязать Министерство финансов УССР предусмотреть в бюджете УССР на 1948 г. ассигнования на выдачу временного денежного довольствия руководящим советским и партийным работникам по смете Управления делами Совета Министров УССР и по сметам облисполкомов.

Управлению делами Совета Министров УССР представить к 20 января 1948 г. заявку Министерству финансов на общую сумму ассигнований, необходимых по республиканскому и областным бюджетам.

Управлению делами Совета Министров УССР расходование средств на временное денежное довольствие по утвержденным спискам, производить по особой смете.

Облисполкомам предусмотреть ассигнования в местных бюджетах суммарно,

* Тут і далі у документі списки не подаються.

а расходование их производить по особой смете в соответствии с утвержденными списками №№ 3 и 4.

8. Обязать Управление делами Совета Министров УССР и Управление делами ЦК КП(б) Украины в 10-дневный срок рассмотреть расходы по содержанию дач, навести на дачах строжайшую экономию по расходованию средств и представить предложения об отпуске средств на содержание дач в 1948 г.

9. Установить, что лечебное питание из столовой ЛСУ отпускается только на одного руководящего работника, прикрепленного к столовой ЛСУ на следующих условиях:

а) отпуск лечебного питания руководящим работникам, получающим временное денежное довольствие, производить с оплатой стоимости питания в размере 50%;

б) отпуск питания не получающим временного денежного довольствия производить с оплатой стоимости питания в размере 20%.

Министерству финансов УССР предусмотреть по смете Лечебно-санаторного управления Министерства здравоохранения УССР отпуск необходимых средств на содержание столовок ЛСУ.

10. Столовую по обслуживанию заместителей председателя Совета Министров УССР и секретарей ЦК КП(б)У перевести на хозяйственный расчет с отпуском обедов за наличный расчет по их полной стоимости.

11. Запретить кому бы то ни было увеличивать размеры денежного довольствия, установленные настоящим постановлением, а также делать изменения в утвержденных списках, пунктами 4 и 5 настоящего постановления, без разрешения в каждом отдельном случае Совета Министров УССР и ЦК КП(б)У.

12. Установить, что денежное довольствие, предусмотренное настоящим постановлением, выдается:

– руководящим партийным работникам, согласно списка № 1 – ЦК КП(б) Украины;

– руководящим советским и хозяйственным работникам, согласно списков №№ 2 и 5 – Советом Министров Украинской ССР.

Руководителям хозяйственных организаций, перечисленным в утвержденном списке № 5, надлежащие суммы по их сметам для выплаты временного денежного довольствия переводить Управлению делами Совета Министров УССР ежемесячно.

13. Открыть, как в центре, так и в областях, для свободной торговли все специальные продовольственные и промтоварные магазины, и базы закрытого типа, обслуживающие руководящих советских и партийных работников.

Председатель Совета Министров УССР

Д. Коротченко

Секретарь Центрального комитета КП(б)У

Н. Хрущев

ЦДАГО, ф. 1, оп. 16, спр. 70, арк. 2–5. Оригінал. Машинопис. Опубл.: Политическое руководство Украины. 1938–1989. – М., 2006. – № 40. – С. 151–153.

№ 782

22 червня 1948 р. [Київ]. – Заява N на ім'я заступника керуючого справами Ради Міністрів УРСР про надання житлової площі

Заместителю Управляющего делами
Совета Министров УССР
от т. N

Заявление

В связи с моим назначением на постоянную работу в аппарат Управления делами Совета Министров УССР, прошу предоставить мне жыл площадь*.

[підпис]

22/VI – 48.

Резолюція: Т. Ткаченко.

ЦДАВО, ф. 2, оп. 7, спр. 6056, арк. 37. Оригінал.

№ 783

25 лютого 1950 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про факти використання службового становища у корисних цілях міністром [...] промисловості УРСР N та його заступниками N і N” (протокол № 26, п. 14)

Проверкой установлено, что Украинский научно-исследовательский институт [...] (директор т. N) в своих мастерских за счет выполнения экспериментальных работ, предусмотренных тематическим планом, изготовлял и ремонтировал мебель по индивидуальным заказам Министерства [...] промышленности УССР т. N, его заместителей тт. N и N, а также и других лиц – знакомых т. N, в том числе министра [...] УССР т. N и зам[естителя] начальника [...] железных дорог т. N. Затраты института на эти работы составляли значительные суммы, но заказчики оплачивали мебель по преуменьшенным против себестоимости ценам, а разница шносилась на убытки. В результате государству был нанесен ущерб в сумме 30,6 тыс. рублей.

ЦК КП(б)У постановляет:

1. За использование служебного положения в корыстных целях и поборничество тт. N, N и N объявить выговор.
2. За допущение злоупотреблений т. N снять с должности директора института и объявить ему выговор.
3. Указать т. N на то, что он в настоящее время, хотя и полностью уплатил за мебель, но как министр [...], поступил неправильно, приобретая мебель в институте по явно заниженным ценам.
4. Поручить Киевскому обкому КП(б)У рассмотреть вопрос о поступке т. N.

* Так у документі.

5. Обязать т. Н внести деньги до полной стоимости изготовленной для него в институте мебели и взыскать все недоплаты с других лиц, получивших от института мебель по цене ниже её стоимости, доложив о выполнении ЦК КП(б)У.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 1375, арк. 31. Оригинал. Машинопис.

№ 784

[Не раніше 28 квітня 1950 р.] Київ. – Довідка про організацію харчування у державних дачах у Пущі-Водиці і Кончі-Заспі

В 1949 году питание отдыхающих в “Пуща-Водице” и в “Конча-Заспе” осуществлялось столовой Лечсанупра. На покрытие производственных расходов было установлено наложение в размере на кухонную продукцию 25% на стоимость сырья, а на покупную, буфетную продукцию 10% на стоимость продукции, что равняется наценкам для предприятий общественного питания 3-й категории. При этом стоимость обедов обходилась:

первые блюда от 1,75 до 3,45

вторые блюда от 4,30 до 7,60

третьи блюда от 1,80 до 3,50

холодные закуски от 1,65 до 3,95 за одну порцию, а в среднем стоимость одного обеда из 4-х блюд обходилась от 9,15 до 18,65.

В 1950 году предусматривается организация питания также через столовую Лечсанупра с открытием в “Конча-Заспе” столовой, павильона с буфетом для продажи в них: мороженого, пива и безалкогольных напитков, с разносной вод и мороженого по берегу озера “Конча-Заспа”.

В “Пуща-Водице” открыта столовая с большой верандой, а на берегу озера будет открыт ларек для продажи безалкогольных напитков и мороженого.

В “Конча-Заспе” предусматривается ежедневная работа только павильона с буфетом, а работа столовой предусматривается только с выходные дни.

В “Пуща-Водице” столовая будет работать только в выходные дни.

В 1950 году предусматривается наложение на покрытия расходов столовой на кухонную продукцию 20% на стоимость сырья, а на покупную буфетную продукцию 10%, однако стоимость питания в 1950 году будет значительно ниже за счет повторного снижения цен на продовольственные товары государственной торговли.

При этом стоимость питания будет составлять:

первые блюда от 1,30 до 3,30

вторые блюда от 3,80 до 5,75

третьи блюда от 1,50 до 3,35

холодные закуски от 1,15 до 3,30

Средняя стоимость обеда из 4-х первых блюд обойдется от 7,75 до 15,70.

Из приведенных данных видно, что стоимость обедов в 1950 году будет ниже в среднем от 15 до 20% против прошлого 1949 года.

Кроме того, набор сырья в 1950 году производится по новым увеличенным раскладкам института питания Министерства торговли СССР, которые являются выше прежних раскладок в среднем на 10–15%.

МЕНЮ
столовой ЛСУ МЗ УССР на 28 апреля 1950 г.

№	Наименование блюд	Выход блюд	Цена
1. Закуска			
1	Масло сливочное	25 гр	1-15
2	Яйцо вареное	2 шт.	2-05
3	Сельдь керченская	50/150	1-95
4	Шпроты	36	2-50
5	Икра зернистая	28	5-65
6	Творог со сметаной	210	2-65
7	Сметана	100	2-25
8	Сыр голландский	47	2-05
9	Колбаса любительская	49	1-90
10	Салат весенний	–	3-30
11	Судак заливной	100/100	3-30
I-е блюда			
1	Борщ зеленый	500	3-80
2	Бульон	400	1-30
3	Пирожки с мясом и рисом	50	1-15
II-е блюда			
1	Яичница из 3-х яиц	–	3-80
2	Судак жареный	86/200	4-20
3	Шницель отбивн. из телят.	125/250	5-45
4	Сосиски с капустой	145/150	5-00
5	Ленгет из филей	81/250	5-75
6	Котлеты теляч. рублен.	150/250	5-00
7	Куры отварные с рисом	90/140	4-75
8	Сырники со сметаной	170/30	3-35
III-е блюда			
1	Пломбир сливочный	100	3-35
2	Кофе с молоком	230	1-50
3	Чай	230	0-40
4	Пирожное “Кавк[азское] полено”	75	2-05

Директор столовой ЛСУ
Главный бухгалтер

Ковтун
Солошенко

ЦДАГО, ф. 1, оп. 107, спр. 26, арк. 15–16. Копія. Машинопис.

6 грудня 1950 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про факт грубого порушення більшовицького принципу підбору кадрів в Міністерстві радгоспів УРСР” (протокол № 51, п. 7-з.)

В Центральный комитет КП(б)У поступило заявление о том, что в аппарате Министерства совхозов УССР работает на ответственном посту Гер Ю. Н. – дезертир и расхититель государственных средств.

Произведенной ЦК(б)У проверкой установлено, что Гер, работавший до войны в Наркомате совхозов УССР, был мобилизован на строительство оборонных укреплений г. Киева, но, вместо честного выполнения своего гражданского долга, дезертировал и самовольно выехал в глубь страны.

В 1943 г., находясь в тылу, Гер, скрыв от партии свой позорный проступок, обманным путем вступил в кандидаты ВКП(б).

В 1946–1947 гг., работая в должности управляющего делами Министерства совхозов УССР, Гер занимался преступной деятельностью. Пользуясь своим служебным положением, Гер умышленно создал систему бесконтрольного расходования продуктов, получаемых в совхозах и подсобном хозяйстве Министерства совхозов УССР для общественного питания. Документальной ревизией, проведенной в Министерстве совхозов УССР в 1947 г., установлено, что Гер и его сообщники расхитили значительное количество государственной продукции. В июне месяце 1947 г. Министерство совхозов УССР передало материалы о преступных действиях Гера следственным органам для привлечения его к уголовной ответственности. В этих материалах указывалось, что Гер и его сообщники разбазарили и похитили совхозной продукции на сумму более 130 тыс. руб.

Однако Геру удалось обмануть некоторых простаков из судебных органов и он остался на свободе. После этого, будучи принятым на работу в Министерство земледелия УССР, он продолжал свои преступные действия, расхищая государственные продукты.

Вместо того, чтобы отнестись к Геру, как трусу и дезертиру, со всеми вытекающими отсюда последствиями, министр [...] УССР т. N и заместитель министра по кадрам т. N, вопреки решению общего собрания первичной партийной организации, райкома, горкома и обкома КП(б)У, исключивших Гера из партии, всячески старались замазать его преступления и добились возвращения Гера на работу в министерство, где ему был предоставлен пост главного агронома овощно-молочных совхозов.

Несмотря на указания ЦК КП(б)У, тт. N и N продолжали держать Гера на ответственной работе и только спустя несколько месяцев он был освобожден с мотивировкой “согласно поданного заявления, по собственному желанию”.

ЦК КП(б)У отмечает, что в некоторых других министерствах и ведомствах также имеют место случаи, когда на ответственную работу выдвигаются лица по приятельским связям и отношениям, без учета мнения коммунистов и характеристики первичной партийной организации, райкомов и горкомов ЦК КП(б)У.

ЦК КП(б)У постановляет:

1. За грубое нарушение большевистского принципа подбора кадров по

деловым и политическим качествам, министру [...] т. Н объявить выговор с занесением в учетную карточку.

Заместителя министра [...] УССР по кадрам т. Н с работы снять и объявить ему строгий выговор с занесением в учетную карточку.

2. Принять к сведению сообщение Прокуратуры УССР о том, что следствие по делу Гера заканчивается в ближайшее время и он будет привлечен к уголовной ответственности.

3. Настоящее постановление разослать всем горкомам и райкомам ЦК КП(б)У и секретарям первичных партийных организаций министерств.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 1430, арк. 26–27. Оригінал. Машинопис.

№ 786

1950 р. Київ. – Довідка Управління справами ЦК КП(б)У про організацію відпочинку для міністрів УРСР, завідувачів відділами ЦК КП(б)У та інших керівних працівників УРСР у державних дачах у Кончі-Заспі та Пущі-Водиці

1. Для отдыха Министров УССР, заведующих отделами ЦК КП(б)У и других руководящих работников УССР в летний период 1950 г., Управление делами Совета Министров УССР открывает с 1 мая 1950 г. дачи в “Конче-Заспа” и “Пуща-Водице”.

2. Номенклатура работников, имеющих право на пользование дачами и принцип распределения комнат на дачах сохраняются те же, что и в 1949 г.

3. В “Конче-Заспа” для отдыхающих в выходные дни будет работать столовая, отпускающая завтраки и обеды за наличный расчет, а в остальные дни – буфеты, отпускающие холодные закуски. По выходным дням кроме столовой будет открыт на берегу озера павильон, отпускающий холодные закуски, напитки, мороженое и табачные изделия и организуется разноска мороженого и вод по берегу озера.

Организована водная станция, на которой имеется 50 гребных лодок, 2 моторных лодки и 1 катер.

Есть волейбольные площадки, бильярд.

По выходным дням будут демонстрироваться кинокартины.

Для водителей автомашин: организуется питание в столовой, расположенной вблизи стоянки автомашин; предоставляется возможность отдыха на берегу озера “Блуква”; организуется волейбольная площадка и предоставляются шахматы, шашки, домино.

4. В “Пуща-Водице” для отдыхающих в выходные дни будет работать столовая, отпускающая завтраки и обеды за наличный расчет. На берегу озера будет организована водная станция с 15 гребными лодками и 1 моторной лодкой.

Между дачей и озером будет курсировать автобус.

Для игр и развлечений имеются:

2 волейбольные площадки, шахматы, шашки, домино, пианино и радиола.

По выходным дням будут демонстрироваться кинокартины.

Для водителей автомашин организуется: питание в столовой, расположенной вблизи стоянки автомашин, волейбольная площадка и предоставляются шахматы, шашки и домино.

Справка

о распределении дач в “Пуща-Водице” на 1950 г.

1. Дом отдыха “Пуща-Водица” – т. Мануильский Д. З. домик № 1–2
т. Мацкевич В. В. – домик № 3
т. Назаренко И. Д. – № 8
т. Корнейчук А. Е. – № 16
т. Рудницкий П. В. – № 4
т. Барановский А. М. – № 5
т. Литвин К. З. – № 9
т. Онищенко Г. П. – № 11
т. Ковальчук Н. К. – № 7
т. Кальченко Т. Н. – № 12
т. Вивдыченко И. И. – № 13
2. Дача “Пуща-Водица”
ЦК КП(б)У т. Москалец К. Ф. – 2 комнаты
т. Голобородько И. И. – 2 комнаты

Справка

о распределении комнат на дачах Управления делами Совета Министров УССР на 1950 г.

В “Конча-Заспа”

Имеется в наличии для распределения 56 комнат, которые предлагается предоставить следующим работникам:

По советскому аппарату

Председателю Госплана
Заместителю Председателя Президиума Верховного Совета УССР
Министрам УССР и членам Правительства
Управляющему Делами Совета Министров УССР
Секретарю Президиума Верховного Совета УССР
Прокурору УССР
Председателю Верховного Суда УССР
Председателю Украинского совета профсоюзов
Уполномоченному Министерства заготовок СССР по УССР
Председателю Президиума Укоопромсовета
Председателю Президиума Укоопсоюза
Помощникам Председателя Совета Министров УССР

По ЦК КП(б)У

Заведующим отделами ЦК КП(б)У
Помощникам первого секретаря ЦК КП(б)У

Управляющему делами ЦК КП(б)У
Секретарю партколлекции при ЦК КП(б)У
Первому секретарю ЦК ЛКСМУ

Нижеперечисленным ответственным работникам дается право пользоваться дачей без предоставления комнат:

Помощникам членов Политбюро ЦК КП(б)У
Зав. Секретариатом Председателя Совета Министров УССР
Директору ИМЭЛ
Директору республиканской партийной школы при ЦК КП(б)У
Редактору газеты “Радянська Україна”
Редактору газеты “Правда Украины”
Редактору газеты “Колхозное село”
Директору Музея Ленина

В “Пуца-Водица № 2”

Предполагается организовать отдых для:
Начальников управлений и председателей
комитетов при Совете Министров УССР – 14 чел.

Заместителей председателя Госплана – 4 чел.
Заместителей Управляющего делами ЦК КП(б)У – 2 чел.

Заместителей Управляющего делами
Совета Министров УССР – 3 чел.
Начальники канцелярии Президиума
Верховного Совета УССР – 1 чел.
Инспекторов ЦК КП(б)У – 16 чел.
40 чел.

Имеющиеся в “Пуца-Водица” № 2 6 комнат предлагается не распределять, а предоставить отдыхающим для общего пользования.

Список

членов Правительства и руководящих работников УССР на право пользования дачей “Конча-Заспа” на 1950 г. с предоставлением комнаты

1. Валуев В. Н. Председатель Госплана УССР
2. Ковпак С. А. Зам. Пред. Президиума Верховного Совета УССР
3. Строкач Т. А. Министр внутренних дел УССР
4. Ананченко Ф. Г. Министр социального обеспечения
5. Грушевой К. С. Министр автотранспорта
6. Косько К. Г. Министр легкой промышленности
7. Грицюк И. Г. Министр пищевой промышленности

8.		Министр хлопководства*
9.	Коваленко А. А.	Министр мебельной промышленности и столярных изделий
10.	Кузнецов А. С.	Министр кинематографии
11.	Лукашев И. А.	Министр торговли
12.	Еременко А. П.	Министр местной промышленности
13.	Панасюк Д. Х.	Министр юстиции
14.	Козюля И. К.	Министр жилгражданского строительства
15.	Самуйленко Ф. А.	Министр лесной промышленности
16.	Сахновский Г. Л.	Министр финансов
17.	Лушников Н. Н.	Министр рыбной промышленности
18.	Пирогов А. П.	Министр Госконтроля
19.	Бутенко Г. П.	Министр мясной и молочной промышленности
20.	Селиванов А. И.	Министр коммунального хозяйства
21.	Пинчук Г. П.	Министр просвещения
22.	Шпанько Т. П.	Министр местной топливной промышленности
23.	Власенко А. В.	Министр совхозов
24.	Солдатов А. Г.	Министр лесного хозяйства
25.	Пашин Н. П.	Пред. комитета по делам искусств
26.	Сирченко Н. Т.	Пред. Комитета по делам культпросвет-учреждений
27.	Коваль Б. А.	Нач. управления по делам высшей школы
28.	Нижник В. Е.	Секретарь Президиума Верховного Совета УССР
29.	Руденко Р. А.	Прокурор УССР
30.	Нощенко П. Ф.	Председатель Верховного Суда
31.	Калашников В. Д.	Уполномоченный Министерства заготовок
32.	Могила А. А.	Пред. президиума Укоопромсовета
33.	Маликов С. Ф.	Пред. президиума Укоопсоюза
34.	Колыбанов А. Г.	Пред. Укрсовета профсоюзов
35.	Сеген С. Г.	Пом. пред. Совета Министров УССР
36.	Тычина П. Г.	

Список

ответственных работников ЦК КП(б)У на право пользования дачей "Конча-Заспа" на 1950 г. с предоставлением комнаты

1.	Однороманенко	– Зав. особым сектором
2.	Белогуров	– Зав. отделом агитации и пропаганды
3.	Дорошенко	– Зав. с/х отделом
4.	Рудаков	– Зав. отделом тяжелой промышленности
5.	Щелоков	– Зав. отделом легкой промышленности
6.	Савельев	– Зав. отделом машиностроения
7.	Никитченко	– Зав. отделом транспорта
8.	Лебедь	– Зав. отделом город. хоз-ва
9.	Дроздов	– Зав. админотделом

* Прізвище не зазначено.

10.	Савченко	– Зав. планово-финансовым отделом
11.	Тарасов	– Председатель партколлекгии
12.	Шевель	– Секретарь ЦК ЛКСМУ
13.	Каневский	– Пом. секретаря ЦК КП(б)У
14.	Паламарчук	– Пом. секретаря ЦК КП(б)У
15.	Спица	– Пом. секретаря ЦК КП(б)У
16.	Бабенко	– Зам. зав. отд. парт. проф. орг.
17.	Коваль Ф.Т.	– Зам. зав. отд. парт проф. орг.
18.	Бурмистенко	– семья бывшего секретаря ЦК КП(б)У
19.	Гонта	– Зам. зав. отд. тяжелой промышленности
20.	Речмида	– Пом. 1-го секретаря ЦК КП(б)У
21.	Стоянец	– Зам. зав. отд. ЦК КП(б)У

Справка

о размещении руководящих работников УССР на даче УД Совета Министров УССР в “Конча-Заспа” на 1950 г.

Дом № 1. комн.	№ 1	Коваленко А. А.
	№ 2.	Лукашов И. А.
	№ 3.	Савченко И. Т.
	№ 4.	Грицюк И. Д.
Дом № 2 комн.	№ 1.	Косько К. Г.
	№ 2.	Грушевой К. С.
	№ 3.	Еременко А. П.
	№ 4.	Однороманенко А. М.
Дом № 3 комн.	№ 1.	Колыбанов А. Г.
	№ 2.*	
	№ 3.	Калашников В. Д.
	№ 4.	Панасюк Д. Х.
Дом № 4 комн.	№ 1.	Шевель
	№ 2.	Лушников Н. Н.
	№ 3.	Пинчук Г. П.
	№ 4.	Лебедь
Дом № 5 комн.	№ 1.	Савельев
	№ 2.	Никитченко
	№ 3.	Щелоков
	№ 4.	Селиванов А. И.
	№ 5.	Нощенко П. Ф.
	№ 6.	Каневский А. Ф.
Дом № 6 комн.	№ 1.	Сеген С. Г.
	№ 2.	Руденко Р. А.
	№ 3.	Сирченко Я. П.
	№ 4.	Шпанько Т. П.
	№ 5.	Нижник В. Е.

* Прізвище не зазначено.

	№ 6. Маликов С. Ф.	
Дом № 7 комн.	№ 1 Строкач Т. А.	
	№ 2 Речмида	
	№ 3. Коваль Ф. Т.	
	№ 4. Коваль Б. А.	
Дом № 8 кварт.	№ 1. Ананченко Ф. Г. – 1,5 комн.	
	№ 2. Пирогов А. П. – 1,5 комн.	
Дом № 9 кварт.	№ 1. Бутенко Г. П. – 2,5 комн.	
	№ 2. Тарасов – 2,5 комн.	
Дом № 10 кварт.	№ 1. Тычина П. Г. – 2,5 комн.	
	№ 2. Ковпак С. А. – 2,5 комн.	
Дом № 11	Бабенко – 1,5 комн.	
Дом № 12	Белогуров – 1,5 комн.	
Дом № 13	Козюля И.К. – 1,5 комн.	
Дом № 14	Сахновский Г.Л. – 1,5 комн.	
Дом № 15	Бурмистенко Г.И. – 1,5 комн.	
Дом № 18	Дроздов Г.Т. – 1,5 комн.	
Дом № 19	кв. № 1. комн. № 1. – 2 мал. комн.	
	кв. № 1. комн. № 2 Рудаков А.П. – 2 больш. комн.	
	кв. № 2. комн. № 1 Могила А. А. – 2 мал. комн.	
	кв. № 2. комн. № 2 Самуйленко Ф. А. – 2 больш. комн.	
	кв. № 3. комн. № 1 Гонга – 2 мал. комн.	
	кв. № 3. комн. № 2 Власенко – 2 больш. комн.	
	кв. № 4. комн. № 1 Спица – 1 мал. комн.	
	кв. № 4. комн. № 1 Паламарчук – 1 мал. комн.	
	кв. № 4. комн. № 2 – 2 больш. комн.	
Дом № 20	комн. № 1. Пашин Н. П.	
	комн. № 2. Солдатов А. Г.	
Дом № 21	комн. № 1. Кузнецов А. С.	
	комн. № 2. Стоянец	
Дом № 22	Валуев В. Н. – 2 комн.	
Дом № 23	2 комн. Дорошенко	

Список

ответственных работников Совета Министров УССР и ЦК КП(б)У на право пользования дачей “Конча-Заспа” на 1950 г. без предоставления комнаты

1. Богачик И. А. – Пом. члена Политбюро ЦК КП(б)У
2. Евсеев И. Ф. – Пом. члена Политбюро ЦК КП(б)У
3. Кожема – Пом. члена Политбюро ЦК КП(б)У
4. Удовиченко – Пом. члена Политбюро ЦК КП(б)У
5. Хворостяный – Пом. члена Политбюро ЦК КП(б)У
6. Боговис – Пом. члена Политбюро ЦК КП(б)У
7. Обозный – Пом. члена Политбюро ЦК КП(б)У
8. Гольнев – Директор ИМЭЛ

9.	Кухаренко	–	Директор музея им. Ленина
10.	Чеканюк	–	Директор высшей партшколы
11.	Паламарчук Л. Ф.	–	Редактор газеты “Радянська Україна”
12.		–	Редактор газеты “Правда Украины”*
13.		–	Редактор газеты “Колгоспне село”*
14.	Кочубей А. Д.	–	Зав. секретариатом Зам. Пред. СМ УССР
15.	Савченко И. Д.	–	Член партколлекции при ЦК КП(б)У
16.	Бурмистров	–	Зав. сектором угольной промышленности
17.	Шевченко	–	Зав. сектором металлургии
18.	Сосновский	–	Зав. отделом

Справка

о размещении ответственных работников УССР на даче УД Совета Министров УССР “Пуца-Водица № 2” на 1949 год

1.	Медведь Л. И.	комнаты №№ 7 и 9
2.	Шинкарев А. Ф.	комнаты № 11
3.	Гончаренко В. К.	комнаты № 3
4.	Колотуха Я. Я.	комнаты № 6
5.	Петруша Ф.А.	комнаты № 5
6.	Сердюков	комнаты № 2
7.	Старченко Т.А.	комнаты № 12

Список

ответственных работников, которым предоставляется право пользования домом отдыха в “Пуце-Водице № 2”

1.	Дегтярев	Председатель Комитета по делам физкультуры и спорта
2.	Скачко	Председатель Комитета радиофикации и радиовещания
3.	Николаев С. Ф.	Председатель Президиума Укоопинсовета
4.	Дарчук	Председатель Президиума Укооппромлессоюза
5.	Остапенко М. А.	Начальник Управления по делам архитектуры
6.	Иванов В. А.	Начальник Управления по делам сельского и колхозного строительства
7.	Довгаль М. Ф.	Начальник Главного дорожного управления
8.	Хилюк Ф. М.	Начальник Управления по транспортному освоению малых рек
9.	Рудой П. Е.	Начальник Управления по делам полиграфии и издательств
10.	Русецкий И. П.	Начальник Управления по делам эвакуации и расселения украинского и польского населения
11.	Погребной Л. И.	Начальник Управления трудовых резервов
12.	Троскунов Л. И.	Ответ. руководитель РАТАУ
13.	Бурлин	Начальник Статистического управления
14.	Новиков	Зам. Председателя Госплана УССР

* Прізвища не зазначені.

15.	Апостолов И. Г.	Зам. Председателя Госплана УССР
16.	Гладышев	Зам. Председателя Госплана УССР
17.	Ящук И. Х.	Зам. Председателя Госплана УССР
18.	Морозов Л. П.	Зам. управляющего делами ЦК КП(б)У
19.	Стародумов И. С.	Зам. управляющего делами ЦК КП(б)У
20.	Горохов С. Г.	Зам. управляющего делами Совета Министров УССР
21.	Джигомон И. М.	Зам. управляющего делами Совета Министров УССР
22.	Векленко М. В.	Зам. управляющего делами Совета Министров УССР
23.	Лукин П. И.	Начальник канцелярии Президиума Верховного Совета УССР
24.	Алидин	Инспектор ЦК КП(б)У
25.	Алонов	Инспектор ЦК КП(б)У
26.	Бережной	Инспектор ЦК КП(б)У
27.	Винник	Инспектор ЦК КП(б)У
28.	Галенко	Инспектор ЦК КП(б)У
29.	Григорьев	Инспектор ЦК КП(б)У
30.	Жуковский	Инспектор ЦК КП(б)У
31.	Ищенко	Инспектор ЦК КП(б)У
32.	Ковалев	Инспектор ЦК КП(б)У
33.	Корниенко	Инспектор ЦК КП(б)У
34.	Никитин	Инспектор ЦК КП(б)У
35.	Степанов	Инспектор ЦК КП(б)У
36.	Хиценко	Инспектор ЦК КП(б)У
37.	Хозяинов	Инспектор ЦК КП(б)У
38.	Цуцин	Инспектор ЦК КП(б)У
39.	Чеша	Инспектор ЦК КП(б)У
40.	Черненко	Зам. зав. отделом
41.	Павлов	Зам. зав. отделом машиностроения
42.	Мальцев	Зам. зав. сельхозотделом
43.	Капков	Зам. зав. отдела совторгкадров
44.	Майхровский	Зам. зав. отделом ЦК КП(б)У
45.	Чирва	2 секретарь ЦК ЛКСМУ

ЦДАГО, ф. 1, оп. 107, спр. 26, арк. 2–14. Оригінал. Машинопис.

№ 787

29 серпня 1951 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про недоліки в роботі з кадрами у міністерствах та відомствах Української РСР” (протокол № 78, п. 62)

Центральный Комитет КП(б) Украины располагает данными, которые свидетельствуют о наличии крупных недостатков и ошибок в работе с кадрами в ряде министерств и ведомств Украинской ССР. Это подтвердило и проведенное недавно в ЦК КП(б) Украины совещание с заместителями министров по кадрам.

Некоторые министры, руководители ведомств и их заместители по кадрам допускают нарушения большевистского принципа подбора, расстановки и выдвижения кадров по их политическим и деловым качествам. Не изучают кадры, судят о них только по анкетам, в результате чего на руководящие посты в центральный аппарат, в областные и районные организации во многих случаях выдвигаются лица, не имеющие необходимой подготовки и опыта работы, а иногда, на руководящие должности проникают лица, не внушающие политического доверия и скомпрометировавшие себя на прежней работе.

В системе Министерства торговли УССР, Укоопсоюза, Укрпромсовета и в некоторых других министерствах и ведомствах выявлены факты проникновения на руководящие, материально ответственные посты жуликов и проходимцев, расхищавших социалистическую собственность и разваливавших работу. Особенно засоренными оказались отдельные сбытовые и снабженческие организации и базы. Не изжит порочная практика подбора кадров по семейным и приятельским отношениям, нередко руководящих работников, проваливших порученное им дело, оберегают от привлечения к ответственности, перемещают их на равноценную или даже выдвигают на более крупную работу.

Неразборчивость в подборе кадров наносит серьезный ущерб хозяйственной деятельности предприятий, порождает частую сменяемость среди руководящих работников.

ЦК КП(б) Украины считает, что наличие серьезных недостатков в работе с кадрами является следствием неудовлетворительной работы коллегий министерств и ведомств, которые редко рассматривают кадровые вопросы, некритически оценивают деятельность управлений и отделов кадров, мирятся с грубыми ошибками и упущениями в их работе.

Управления и отделы кадров в ряде министерств и ведомств укомплектованы малоквалифицированными и политически не подготовленными работниками, не способными анализировать состояние дел с кадрами, своевременно ставить и выдвигать перед коллегами важнейшие вопросы кадровой работы.

Руководители министерств и ведомств и их заместители по кадрам слабо знают руководящие кадры, не изучают их на практической работе, зачастую назначение работников на ответственные посты решается без вызова их в министерство, вопросы о замене негодных, скомпрометировавших себя руководителей ставят только после того, когда они провалили порученное им дело. В некоторых министерствах и ведомствах имеется большое число вакансий, которые длительное время не замещаются.

ЦК КП(б) Украины считает недопустимым, когда министры, руководители ведомств и их заместители по кадрам, руководству делом подбора, расстановки и воспитания кадров отводят второстепенное место, лично глубоко этим не занимаются, передоверяют работу с кадрами второстепенным работникам. Совершенно неудовлетворительно осуществляется руководство кадровой работой на периферии.

Руководители министерств и ведомств, недооценивая работу с кадрами, поручают своим заместителям по кадрам руководство отдельными отраслями

хозяйства и отвлекают их на выполнение различных заданий, не имеющих отношения к работе с кадрам.

Министерства и республиканские организации плохо руководят подведомственными им учебными заведениями, неудовлетворительно ведут воспитательную работу среди студентов и преподавателей, мало уделяют внимания качеству подготовки специалистов и не принимают должных мер по укреплению преподавательского состава учебных заведений квалифицированными и политически подготовленными работниками.

В ряде министерств и ведомств безответственно поставлено дело закрепления молодых специалистов. Отсутствует забота о бытовом устройстве молодых инженеров и техников, их производственном росте, нередко выросшие на практической работе молодые специалисты подолгу задерживаются на рядовой работе и не выдвигаются на руководящие посты.

Министерства и ведомства неудовлетворительно ведут работу по выдвижению местных кадров в западных областях Украины.

Некоторые отделы ЦК КП(б) Украины недостаточно контролируют работу управлений и отделов кадров министерств и ведомств и несвоевременно вскрывают ошибки и недостатки в кадровой работе.

Центральный комитет КП(б) Украины постановляет:

1. Обязать министров, руководителей республиканских ведомств и их заместителей по кадрам коренным образом улучшить кадровую работу, неуклонно руководствуясь при этом большевистским принципом подбора, расстановки и выдвижения кадров по их политическим и деловым качествам.

Регулярно обсуждать на коллегиях министерств и ведомств вопросы составления подбора, расстановки и воспитания кадров в главных управлениях и трестах, в подчиненных им организациях и предприятиях. Систематически контролировать периферийные организации и оказывать им практическую помощь в улучшении работы с кадрами. В кратчайший срок подобрать и утвердить работников на вакантные должности.

2. Считать неправильной существующую практику, когда министры и руководители ведомств на своих заместителей по кадрам, возлагают, помимо кадровых дел, ответственность за руководство другими участками работы, посылают их в длительные командировки с заданиями, не имеющими никакого отношения к их прямым обязанностям.

Предложить министрам и руководителям ведомств освободить своих заместителей по кадрам от какой бы то ни было другой работы, не имеющей прямого отношения к делу подбора, расстановки и воспитания кадров.

3. Обязать заместителей министров и заместителей руководителей ведомств по кадрам чаще бывать на местах, изучать кадры не по анкетным данным, а на практической работе, оценивать их по тому, как они справляются с выполнением директив партии и правительства, воспитывая кадры в духе безграничной преданности нашей партии, честности перед государством и строжайшего соблюдения государственной дисциплины.

Укрепить управления и отделы кадров министерств и ведомств политически проверенными и подготовленными в деловом отношении работниками, способ-

ными на практике проводить политику партии в деле выращивания, подбора, расстановки и большевистского воспитания кадров.

4. Предложить руководителям министерств и ведомств и их заместителям по кадрам установить такой порядок, при котором решению вопроса о назначении работников на руководящие посты, предшествовало бы тщательное изучение этих работников и обязательное личное ознакомление с ними.

5. Обязать министерства и ведомства вести постоянную работу по воспитанию и выращиванию местных кадров в западных областях Украины и выдвиганию их на руководящую работу.

6. Обратит внимание руководителей министерств и ведомств на необходимость коренного улучшения воспитательной работы в учебных заведениях, повышения качества подготовки специалистов и укрепления учебных заведений квалифицированным, политически подготовленным преподавательским составом.

Принять меры к наведению порядка в использовании молодых специалистов, решительно пресекать факты бездушного отношения к ним, проявлять заботу и создавать условия для роста на практической работе, смелее выдвигать молодые кадры на руководящие посты.

7. Обязать отделы ЦК КП(б) Украины усилить контроль за работой управлений и отделов кадров министерств и ведомств, своевременно вскрывать недостатки в работе, оказывая им практическую помощь в налаживании кадровой работы.

8. Обязать руководителей министерств и ведомств представить к 1 ноября с[его] г[ода] в ЦК КП(б) Украины письменные отчеты о проделанной работе, в соответствии с настоящим постановлением.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 1546, арк. 137–141. Оригінал. Машинопис.

№ 788

4 березня 1952 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про заходи по усуненню недоліків у роботі Міністерства закордонних справ УРСР” (протокол № 95, п. 26 – “окрема папка”)

ЦК КП(б)У отмечает, что в работе Министерства иностранных дел Украинской ССР имеют место существенные недостатки. Аппарат министерства работает нечетко, без должного напряжения и необходимой целеустремленности. Министерство иностранных дел УССР слабо разрабатывает и плохо готовят материалы к сессиям Генеральной Ассамблеи ООН. Так, например, материалы по вопросам повестки дня VI сессии Генеральной Ассамблеи ООН представляли собой просто папки с вырезками из бюллетеня ТАСС. Серьезного анализа и обобщений материала, хорошо подготовленных и продуманных справок, связанных с VI сессией Генеральной Ассамблеи, не было сделано.

Отделы Министерства недостаточно связаны с соответствующими отделами МИД СССР и почти не принимают участия в работе МИД СССР по разработке

отдельных вопросов, связанных с подготовкой к сессиям ООН и международным совещаниям.

В Министерстве иностранных дел УССР слабо поставлена работа по подбору и воспитанию кадров, созданию резерва кадров для заграничной работы. Вследствие этого на протяжении долгого периода времени в министерстве не были замещены вакантные должности, в состав делегаций за границу иногда рекомендовались лица, не подготовленные для этой работы. Ряд работников по своим политическим и деловым качествам не удовлетворяют тем требованиям, которые необходимы для работы в МИДе. Некоторые оперативно-дипломатические работники мало работают над повышением своего идейно-теоретического уровня и деловой квалификации.

Особенно плохо поставлено изучение работниками МИДа иностранных языков. Несмотря на то, что с 1945 г. в министерстве введено обязательное изучение сотрудниками иностранных языков и на содержание курсов ежегодно расходуются значительные средства, до сих пор подавляющее большинство работников не владеет ни одним иностранным языком. Такие сотрудники как тт. Стадник, Щербатюк, Шавлак, работающие в министерстве с 1944 г., неоднократно бывавшие в заграничных командировках, на международных совещаниях и сессиях ООН и подолгу проживавшие за границей, не изучили за 7 лет ни одного из иностранных языков, являющихся официальными языками ООН.

ЦК КП(б)У отмечает, что партийная организация Министерства иностранных дел УССР плохо занимается повышением идейно-политического уровня и деловой квалификации работников аппарата, не уделяет достаточного внимания воспитанию чувства высокого долга и глубокого понимания особой ответственности за порученное дело у дипломатических работников, представляющих республику на международных конференциях, слабо развертывает критику и самокритику в коллективе министерства. Партийное бюро плохо контролирует самостоятельную работу коммунистов по изучению марксистско-ленинской теории, истории международных отношений, внешней политики Советского Союза.

ЦК КП(б)У Украины постановляет:

1. Обязать зам[естителя] министра иностранных дел УССР т. Паламарчука устранить недостатки, отмеченные в настоящем постановлении.

2. Предложить зам[естителю] министра иностранных дел УССР т. Паламарчуку немедленно организовать подготовку материалов к очередной VII сессии Генеральной Ассамблеи и сессий комиссий ООН, определив ответственных лиц и сроки подготовки отдельных вопросов.

3. Поручить т. Паламарчуку к 1 мая с[его] г[ода] представить в ЦК предложение о составе делегации Украинской ССР на VII сессию ООН с тем, чтобы члены делегации смогли принять непосредственное участие в подготовке материалов к сессии.

4. Укрепить аппарат Министерства иностранных дел УССР подготовленными кадрами. Обязать сектор ЦК КП(б)У по подбору кадров для МИД УССР до 1 мая с[его] г[ода] отобрать группу коммунистов, имеющих дипломатическое образование и владеющих иностранными языками, для работы в министерстве.

5. Обязать Министерство иностранных дел к 1 апреля с[его] г[ода] раз-

работать план подготовки и переподготовки работников Министерства с таким расчетом, чтобы в течение 3–4 лет все оперативно-дипломатические работники имели высшее дипломатическое образование.

6. Обязать зам[естителя] министра т. Паламарчука коренным образом улучшить дело изучения сотрудниками аппарата иностранных языков, в месячный срок установить сроки сдачи экзаменов и усилить контроль за выполнением программы по изучению работниками иностранных языков.

Считать, что знание иностранных языков является одним из обязательных требований, предъявляемых к работнику МИД.

7. Предложить бюро парторганизации Министерства иностранных дел УССР улучшить работу по идейно-политическому воспитанию работников министерства, усилить контроль за изучением коммунистами марксистско-ленинской теории и повышением их деловой квалификации.

8. Настоящее постановление обсудить на закрытом собрании первичной партийной организации Министерства иностранных дел Украинской ССР.

9. Обязать т. Паламарчука о выполнении настоящего постановления доложить ЦК к 1 июля 1952 г.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 16, спр. 77, арк. 9–12. Оригінал. Машинопис.

№ 789

18 квітня 1952 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про недостойну поведінку заступника міністра [...] промисловості УРСР по кадрах N” (протокол № 98, п. 6-з.)

Заместитель министра [...] промышленности УССР по кадрам т. N, находясь в служебной командировке в г. Львове, безответственно отнесся к выполнению возложенного на него задания, занялся пьянками и недостойным поведением скомпрометировал себя.

Такое поведение т. N является следствием того, что среди членов коллегии министерства низкая ответственность за порученное им дело и отсутствует принципиальная критика и самокритика недостатков в их работе.

ЦК КП(б)У постановляет:

1. За недостойное поведение т. N с работы заместителя министра [...] промышленности УССР по кадрам снять и объявить ему строгий выговор.

2. Обратить внимание министра [...] промышленности УССР т. N и членов коллегии на плохо поставленный в министерстве контроль исполнения и недостаточную требовательность в работе.

ЦДАГО України, ф. 1, оп. 6, спр. 1660, арк. 10–11. Оригінал. Машинопис.

18 квітня 1952 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про додаткові заходи у боротьбі зі зловживаннями у системі Міністерства легкої промисловості УРСР” (протокол № 98, п. 7-з.)

В течение последних лет в системе Министерства легкой промышленности УССР вскрыт ряд крупных организованных хищений социалистической собственности с участием руководящих и ответственных работников предприятий и организаций Министерства. Особенно крупных размеров хищения и растраты выявлены в кожевенно-обувной, трикотажной, стекольной и швейной отраслях промышленности, а также во Львовском, Черновицком, Житомирском, Киевском, Сталинском обллегпромах.

Только за 1951 г. выявлено свыше 2500 случаев растрат и хищений на сумму более 5,3 млн. рублей.

Материалы следственных органов и судебных процессов свидетельствуют о том, что Министерство легкой промышленности УССР, многие главные управления, тресты и обллегпромы безответственно относятся к подбору и расстановке руководящих и материально-ответственных кадров, крайне неудовлетворительно контролируют их деятельность, не принимают решительных мер к наведению государственного порядка на предприятиях, организации строгого учета материальных ценностей и не привлекают к ответственности расхитителей социалистической собственности. Пользуясь этим, жулики и проходимцы, пробравшиеся на руководящие и материально ответственные должности, расхищают материальные ценности путем скрытия от учета готовой продукции и экономии сырья и материалов, завышения норм расходования сырья и материалов, недогруза готовых изделий при отправке потребителям, реализации готовой продукции под видом брака, подделки документов и других незаконных действий.

ЦК КП(б) Украины отмечает, что члены коллегии и руководящие работники Министерства не дали должной оценки фактам вскрытых злоупотреблений и не приняли мер по усилению борьбы с ними.

ЦК КП(б)Украины постановляет:

Поручить комиссии в составе тт. Кириченко (созыв), Сенина, Тарасова и Куриленко детально разобраться с положением дел сохранности социалистической собственности на предприятиях Министерства легкой промышленности УССР, дать критическую оценку фактам вскрытых злоупотреблений и разработать дополнительные меры борьбы с хищениями, недостачами и растратами.

Предложения по этому вопросу представить Политбюро ЦК КП(б)Украины в десятидневный срок.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 1660, арк. 11–12. Оригінал. Машинопис.

25 лютого 1953 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП України “Про факти надмірностей у використанні державних засобів, що допускаються у ремонті квартир відповідальних працівників у [...] області” (протокол № 34, п. 40)

Проверкой на месте, произведенной ЦК КП Украины, установлено, что некоторые ответственные работники, проживающие в г. [...], допускают излишества в расходовании государственных средств на ремонт занимаемых ими квартир.

Так, например, на протяжении 3-х лет ежегодно ремонтировался дом, в котором в 1950 г. жил председатель облисполкома т. Н, затем заведующий отделом обкома партии т. Н, а сейчас живет секретарь обкома партии т. Н. Только на окраску, роспись потолков, стен и лепные работы по устройству потолочного круга в этом доме израсходовано около 10 000 руб.

Дом, в котором в настоящее время проживает т. Н, начиная с 1951 г., ремонтировался два раза и на его ремонт израсходовано 42 800 руб., причем большие затраты произведены на облицовку, роспись, окраску стен и потолков, на покрытие пола линолеумом. Таким образом, на явные излишества по указанным двум домам только для квартир т. Н израсходовано 9685 руб.

На ремонт дома, который занимает секретарь обкома партии т. Н, в 1951–1952 гг. затрачено более 50 тыс. руб., только на облицовку стен кухни изразцами и устройство полов из метлахских плиток затрачено 3635 руб., на окраску и роспись стен и потолков – 3840 руб. и т. д.

Председатель горсовета т. Н за четыре года три раза ремонтировал занимаемый им дом, обнес его вместе с усадьбой плотным деревянным забором, общая затрата на ремонт составила 26 300 руб. Также допущено незаконное расходование государственных средств на ремонт квартиры бывшего секретаря обкома т. Н и других лиц.

ЦК КП Украины постановляет:

1. Осудить практику допускаемых излишеств в расходовании государственных средств на ремонт квартир, занимаемых руководящими работниками.

2. Указать председателю [...] облисполкома т. Н, секретарю обкома партии т. Н на допущенное излишество в расходовании государственных средств при ремонте занимаемых ими квартир и предупредить, что при повторении подобных фактов они будут привлечены к строгой ответственности.

3. Предложить бюро [...] обкома КП Украины обсудить факты незаконного расходования средств, отпускаемых на ремонт жилищного фонда и предложить лицам, допустившим излишества при ремонте квартир за счет государства, оплатить стоимость этих работ.

4. Обязать [...] облисполком и обком партии установить строгий контроль за расходованием средств, отпускаемых на ремонт жилищного фонда и впредь не допускать никаких излишеств при ремонте квартир за счет государства.

5. [...] обкому партии к 1 апреля 1953 г. представить в ЦК КП Украины отчет о выполнении настоящего постановления.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 8, спр. 1618, арк. 40–42. Оригінал. Машинопис.

№ 792

3 березня 1953 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП України “Про деякі питання роботи з кадрами у республіканських міністерствах та відомствах” (протокол № 37, п. 23)

1. Осудить совершенно неправильную практику, имеющую место в ряде министерств и ведомств, когда заместители министров по кадрам и начальники отделов очень часто и на длительное время посылаются в командировки по вопросам, совершенно не связанным с их основной работой, а зачастую даже не связанным с работой данного министерства, что наносит ущерб делу подбора, выдвижения и воспитания кадров в министерствах и ведомствах.

2. Обязать Госплан УССР и соответствующие министерства и ведомства проверить обеспеченность промышленных предприятий и организаций плановыми и счетно-финансовыми работниками, изучить возможность дополнительной подготовки кадров этих специальностей в учебных заведениях республики и свои предложения по этому вопросу представить ЦК КП Украины к 1 апреля 1953 г.

3. Обязать министров и руководителей ведомств детально проверить сигналы о неправильном использовании на ряде предприятий молодых специалистов, окончивших учебные заведения, и принять такие меры, которые бы обеспечили необходимые условия молодым специалистам для их роста и выдвижения. О принятых мерах доложить ЦК КП Украины 15 мая 1953 г.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 8, спр. 1624, арк. 23–24. Оригінал. Машинопис.

№ 793

[Не пізніше 19 березня 1953 р.] Київ. – Довідка відділу партійних органів ЦК КПУ секретареві ЦК Олексію Кириченку про укомплектованість працівниками апарату ЦК КПУ

По штатам, установленным для ЦК КП Украины, числится 451 должность.

На 19 марта 1953 г. работает 421 человек, не замещено 33 должности.

Но если рассматривать неуккомплектованность должностей работниками по отделам, то незамещенных должностей будет 41. Ввиду того, что в некоторых отделах за счет общих штатов ЦК КП Украины работают сверх штатов, установленных для отделов – 8 человек. Так, в сельскохозяйственном отделе – 2 зав[едующих] сектором и инструктор, в особом секторе – 5 инструкторов, [в] административном – 1 зав[едующий] сектором.

По отделам незамещенные должности распределяются следующим образом:

В отделе парторганов имеется 7 незамещенных должностей, в том числе должности:

инспекторов	–	2 одна с января 1953 г, одна с февраля 1953 г.
-------------	---	---

инструкторов – 4 одна с марта [1952 г.]
одна с декабря 1952 г.,
две с января 1953 г.
зам. зав. подотделом – 1 с марта 1953 г.

Необходимо отметить, что и раньше в отделе имело место, когда должности инструкторов не замещались в течение длительного времени по 16, 12, 9 месяцев.

В отделе пропаганды и агитации незаемщенных должностей – 10, в том числе должности:

лектора – с марта 1952 г.
инструкторов – 7, из них одна с сентября 1951 г.,
три с сентября 1952 г.,
по одной с июля, августа и октября 1952 г.
члена пропгруппы – с января 1953 г.

Ранее в отделе не было замещено в течение года должности лектора и двух инструкторов.

Необходимо отметить, что в течение 1952 и 1953 годов по решениям ЦК КП Украины две должности были переданы в другие отделы, в связи с длительным незаемщением их отделом и острой нуждой в других отделах.

В отделе тяжелой промышленности не замещены – 3 должности:

зав. сектором – с сентября 1952 г.
инструктора – с августа 1952 г.
зам. зав. отделом – с февраля 1953 г.

До этого в отделе также на протяжении года не было замещено 4 должности инструкторов.

Кроме того, в 1952–1953 гг. в другие отделы передано 3 должности инструкторов, длительное время не замещенных отделом.

В отделе строительства и стройматериалов – не замещено 5 должностей:

двух зав. секторами – одна с августа 1952 г.,
одна с марта 1953 г.
трех инструкторов – две с августа 1952 г.,
одна с февраля 1953 г.

Следует отметить, что созданный решением ЦК КП Украины от 18 августа 1952 г. в отделе сектор сельского и колхозного строительства в количестве 3-х должностей, в котором до сих пор ни одна должность не замещена.

Ранее имело место незаемщение должности инструктора в течение года и передачи одной из незаемщенных должностей в другой отдел.

В отделе легкой промышленности в течение года и более не замещено две должности инструкторов.

Ранее одна должность была не замещена в течение 6 месяцев.

В отделе по работе среди женщин не замещена должность инструктора с сентября 1951 г.

В отделе машиностроения в течение года не замещена должность зам[естителя] зав[едующего] отделом.

В отделе городского хозяйства не замещена должность инструктора с ноября 1953 г.

В отделе естественных и технических наук и вузов не замещено две должности: зав[едующего] отделом и консультант с февраля 1953 г.

В отделе общественных наук и вузов имеются 3 незамещенных должности: заместителя заведующего, консультанта и инструктора по учету – с февраля 1953 г.

В Центральном архиве материалов о кадрах не замещена должность инструктора с февраля 1952 г.

В Управлении делами не замещены две должности зав[едующего] сектором и инструктора сектора кадров, созданного решением ЦК КП Украины от 12 марта 1953 г.

В административном отделе не замещена должность зам[естителя] зав[едующего] сектором с января 1953 г., одновременно должность зав[едующего] сектором числится сверх штата.

При беседе с заведующими отделами по вопросу вакантных должностей и их замещения, они во всех случаях указывали на то, что на незамещенные должности уже подобраны кандидатуры, которые необходимо только представлять, или подобраны и находятся на проверке.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 24, спр. 2755, арк. 8–10. Оригінал. Машинопис. Опубл.: Политическое руководство Украины. 1938–1989. – М., 2006. – № 50. 4 С. 181–182.

№ 794

5 травня 1953 р. Київ. – Доповідна записка секретаря ЦК КПУ Леоніда Мельникова першому секретареві ЦК КПУ Микиті Хрущову про реорганізацію та об'єднання відділів ЦК КП України

Товарищу Хрущеву Н. С.

Вносим на Ваше рассмотрение предложения о реорганизации и объединении отделов ЦК КП Украины.

Этими предложениями предусматривается объединение отделов: тяжелой промышленности, легкой промышленности, машиностроения и транспортного в одном – промышленно-транспортном отделе, а также создание отдела угольной промышленности. Отделы строительства и стройматериалов и городского хозяйства намечается объединить в одном отделе – отделе строительства и городского хозяйства. Сектор сельского и колхозного строительства из ныне существующего отдела строительства и стройматериалов намечается передать в сельскохозяйственный отдел.

Отделы естественных и технических наук и высших учебных заведений, общественных наук и высших учебных заведений, художественной литературы и искусства имеется в виду объединить в одном отделе – отделе науки и культуры.

В этот же отдел включается сектор культурно-просветительных учреждений из отдела пропаганды и агитации.

Отделы административный и финансово-торговый намечается объединить в одном отделе – отделе административных и торгово-финансовых органов. В состав этого отдела включается сектор физкультуры из отдела пропаганды и агитации.

Вместо существующего отдела по работе среди женщин ЦК КП Украины создается сектор по работе среди женщин в отделе партийных, профсоюзных и комсомольских органов ЦК КП Украины.

Кроме этого, вместо Центрального архива материалов о кадрах и существующих секторов по учету кадров в отделах, предусматривается создание сектора учёта кадров ЦК КП Украины.

В связи с этим просим заведующего сектором учёта кадров по положению и заработной плате приравнять к заместителю заведующего отделом.

В результате намечаемой реорганизации штаты объединяемых отделов сокращаются по количеству работников на 35 чел[овек], или 20,0%, и по фонду заработной платы на 20,2%.

Просим Вас рассмотреть и утвердить наши предложения. [...]

Структура и штаты объединяемых отделов, реорганизуемого отдела пропаганды и агитации, а также создаваемых секторов – прилагаются*.

Секретарь ЦК КП Украины

Л. Мельников

ЦДАГО, ф. 1, оп. 24, спр. 2755, арк. 20–21. Копія. Машинопис. Опубл.: Политическое руководство Украины. 1938–1989. – М., 2006. – № 53. – С. 188–189.

№ 795

4 червня 1953 р. Київ. – Доповідна записка Першого Секретаря ЦК КПУ Олексія Кириченка секретарю ЦК КПРС Микиті Хрущову про розгляд питання щодо керівництва західними областями республіки

Докладываем Вам, что 29 мая 1953 г. Бюро ЦК КП Украины глубоко и всесторонне обсудило постановление ЦК КПСС “Вопросы западных областей Украинской ССР” и докладную записку тов. Л. П. Берии.

Бюро целиком и полностью признало свои политические ошибки, указанные в этом постановлении, единодушно одобрило решение Центрального Комитета и приняло его к неуклонному руководству и исполнению.

2–4 июня с. г. состоялся Пленум ЦК КП Украины с повесткой дня: “О постановлении ЦК КПСС от 26 мая 1953 г. “Вопросы западных областей Украинской ССР” и докладной записке тов. Л. П. Берии в Президиум ЦК КПСС”.

Пленум ЦК КП Украины прошел на высоком идейном уровне, в обстановке острой принципиальной критики и самокритики. Пленум единодушно одобрил постановление ЦК КПСС и принял его к неуклонному руководству и волнению.

* Див.: ЦДАГО, ф. 1, оп. 24, спр. 2755, арк. 22–39.

Участники Пленума, среди которых были и все секретари обкомов партии западных областей, показали глубокое понимание политического существа ошибок и недостатков, допущенных ЦК КП Украины и Советом Министров УССР в руководстве западными областями, и выразили готовность полностью выполнить постановление ЦК КПСС и решительно оздоровить политическое состояние западных областей.

В числе приглашенных на Пленуме присутствовали коммунисты – видные представители местной интеллигенции г. Львова, западных областей Украины и г. Киева, которые встретили постановление ЦК КПСС, как и все участники Пленума, с большим одобрением.

Пленум ЦК КП Украины, как и Бюро ЦК, признал совершенно правильным снятие тов. Мельникова с поста Первого Секретаря ЦК КП Украины как не обеспечившего руководства.

Большинство выступающих критиковало тов. Мельникова за допущенные им ошибки и недостатки в руководстве западными областями; грубое нарушение принципа коллегиальности и коллективного руководства; за то, что он неправильно организовал работу Бюро ЦК, зазнался, неправильно относился к руководящим кадрам, а также в работе применял осужденные партией администрирование, грубость, окрики и проявлял вождизм. Отмечалось, что тов. Мельников нетерпимо относился к критике в его адрес. Тов. Мельников признал свои ошибки.

На Пленуме острой критике подвергались Совет Министров УССР, Бюро ЦК КП Украины в целом и лично члены Бюро за допущенные ошибки и недостатки в руководстве западными областями; за то, что мирились с ошибками тов. Мельникова и не критиковали его.

В прениях по докладу приняли участие 30 чел.

Заседание Бюро ЦК, доклад и большинство выступлений (21 из 30) были на украинском языке.

Пленум ЦК КП Украины принял развернутое решение, направленное на быструю ликвидацию ошибок и недостатков в руководстве западными областями УССР. На Пленуме проявлено полнейшее единодушие в рассмотрении обсуждаемого вопроса.

Пленум также рассмотрел организационные вопросы: снял тов. Мельникова Л.Г. с поста Первого Секретаря ЦК КП Украины и вывел его из состава членов Бюро ЦК.

Первым секретарем ЦК КП Украины избран тов. Кириченко А.И.

Пленум избрал членом Бюро ЦК КП Украины первого зам. председателя Совета Министров УССР тов. Корнейчука А.Е.

Бюро ЦК КП Украины и Совет министров УССР разрабатывают конкретный план мероприятий по реализации постановления ЦК КПСС.

Секретарь ЦК КП Украины

А. Кириченко

Принято по ВЧ 5.V1.53 г.

Помітка: т. Хрущев ознакомився 5.VI. Шуйський

№ 796

9 червня 1953 р. Київ. – Постанова Бюро ЦК КПУ щодо затвердження Указу Президії Верховної Ради УРСР “Про відділи і управління виконкомів обласних, районних та міських Рад депутатів трудящих Української РСР” (протокол № 28, п. 6)

Принять предложение Президиума Верховного Совета Украинской ССР о приведении отделов и управлений исполкомов областных, районных и городских Советов депутатов трудящихся в соответствии с проведенным преобразованием Министерств Украинской ССР и о внесении в связи с этим изменений и дополнений в соответствующие статьи Конституции Украинской ССР.

Указ Президиума Верховного Совета Украинской ССР утвердить.
(Указ прилагается)

Приложение

Указ

Президиума Верховного Совета Украинской ССР

Об отделах и управлениях исполкомов областных и городских советов депутатов трудящихся Украинской ССР

В соответствии с Законом Верховного Совета СССР от 15 марта 1953 г. “О преобразовании Министерств СССР” Президиум Верховного Совета Украинской Советской Социалистической Республики постановляет:

1. Установить, что областные, районные и городские Советы депутатов трудящихся образуют следующие отделы и управления исполнительных комитетов:

В исполнительных комитетах областных Советов депутатов трудящихся:

- общий,
- коммунального хозяйства,
- местной и топливной промышленности,
- народного образования,
- здравоохранения,
- социального обеспечения,
- торговли,
- финансовый,
- дорожного и транспортного хозяйства,
- управление культуры,
- управление сельского хозяйства и заготовок,
- управление легкой и пищевой промышленности,
- плановую комиссию,
- сектор кадров при председателе исполкома;

кроме того, в соответствии с особенностями хозяйства области, с утверждения союзно-республиканских министерств: лесной и бумажной промышленности, промышленности строительных материалов, областные Советы депутатов трудящихся образуют отделы или управления:

- лесной и бумажной промышленности,

промышленности строительных материалов.

В исполнительных комитетах районных Советов депутатов трудящихся:

общий,
культуры,
народного образования,
здравоохранения,
сельского хозяйства и заготовок,
социального обеспечения,
торговли,
финансовый,
дорожного и транспортного хозяйства,
плановую комиссию,
сектор кадров при председателе исполкома;

кроме того, в соответствии с особенностями хозяйства района, с утверждения областного Совета депутатов трудящихся, районные Советы депутатов трудящихся образуют отделы:

коммунальный,
местной и топливной промышленности.

В исполнительных комитетах городских Советов депутатов трудящихся:

общий,
коммунального хозяйства,
культуры,
народного образования,
здравоохранения,
социального обеспечения,
торговли,
финансовый,
плановую комиссию,
сектор кадров при председателе исполкома;

и, кроме того, в соответствии с особенностями промышленности города, его городского и пригородного хозяйства:

местной и топливной промышленности,
сельского хозяйства и заготовок.

2. Внести на рассмотрение Верховного Совета Украинской ССР предложение о внесении соответствующих изменений и дополнений в Конституцию Украинской Советской Социалистической Республики.

Председатель Президиума
Верховного Совета Украинской ССР
Секретарь Президиума
Верховного Совета Украинской ССР
Верно:

М. Гречуха

В. Нижник
Гулай

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 1813, арк. 9–10, 20–21. Оригінал; копія. Машинопис.

7 вересня 1953 р. Київ. – Постанова Бюро ЦК КПУ “Про номенклатуру посад керівних працівників, які затверджуються і звільняються рішенням ЦК КП України” (протокол № 41, п. 8)

В соответствии с постановлением ЦК КПСС от 16 июля 1953 г. ЦК КП Украины постановляет:

1. В целях повышения ответственности министров, руководителей ведомств и обкомов партии за подбор и расстановку кадров и предоставления ведомственным и партийным органам возможности более оперативно решать вопросы, связанные с назначением и перемещением работников, а также в целях усиления контроля со стороны отделов ЦК КП Украины за работой с кадрами в партийных, общественных и государственных органах, признать необходимым:

а) сократить номенклатуру должностей руководящих работников, утверждаемых и освобождаемых решениями ЦК КП Украины;

б) иметь в ЦК КП Украины учетно-контрольную номенклатуру должностей руководящих работников, которые назначаются и перемещаются непосредственно министерствами, ведомствами или обкомами партии с последующим сообщением ЦК КП Украины о проведенных назначениях и увольнениях работников.

2. Утвердить и разослать министерствам, ведомствам и обкомам партии номенклатуру должностей руководящих работников, утверждаемых и освобождаемых решениями ЦК КП Украины [...].

Обязать министров, руководителей ведомств и обкомы партии при внесении в ЦК КП Украины вопросов об утверждении и освобождении работников номенклатуры ЦК КП Украины представлять характеристики на этих работников и обоснования вносимых на рассмотрение ЦК КП Украины предложений.

3. Утвердить и разослать учетно-контрольную номенклатуру должностей, работники которых назначаются и перемещаются министерствами, ведомствами или обкомами партии с последующим сообщением об этом ЦК КП Украины [...].

Установить, что министерства, ведомства и обкомы партии одновременно с сообщением о назначении и перемещении работников учетно-контрольной номенклатуры представляют в ЦК КП Украины на этих работников такие же учетные и характеризующие их материалы, как и на работников, утверждаемых и освобождаемых решениями ЦК КП Украины.

Обязать отделы ЦК КП Украины в случае несогласия с решением министерства, ведомства или обкома партии о назначении или перемещении работников учетно-контрольной номенклатуры представлять соответствующие предложения Секретариату ЦК КП Украины.

4. Рекомендовать обкомам партии пересмотреть номенклатуру должностей руководящих работников, утверждаемых решением обкомов партии, в сторону их сокращения, имея ввиду повышение ответственности райкомов, окружкомов и горкомов партии, а также руководителей ведомственных организаций за подбор и расстановку кадров и представления им возможности более оперативно решать вопросы назначения и перемещения работников.

5. ЦК КП Украины обращает внимание отделов ЦК КП Украины, мини-

стров, руководителей ведомств и обкомов партии, что сокращение количества работников, персонально утверждаемых ЦК КП Украины, требует значительного улучшения работы по подбору, расстановке и воспитанию кадров в партийных, ведомственных органах, а также усиления контроля с их стороны за работой с кадрами в нижестоящих партийных и ведомственных организациях. При этом необходимо обеспечить строгое соблюдение установленных партией принципов подбора работников по их политическим и деловым признакам; решительно бороться с беззаботностью, благодушием и ротозейством при подборе кадров; проводить систематическое изучение и всестороннюю политическую проверку работников; своевременно заменять непригодных в политическом и деловом отношении работников и выдвигать на руководящую работу людей, преданных интересам партии и государства, хорошо знающих дело и способных двигать его вперед.

Обязать отделы ЦК КП Украины систематически проверять работу с кадрами в министерствах, ведомствах, райкомах, окружкомах, горкомах и обкомах партии и принимать необходимые меры к устранению выявленных недостатков в этом деле; регулярно докладывать ЦК КП Украины о состоянии с кадрами в партийных, общественных и государственных органах и представлять на рассмотрение ЦК КП Украины необходимые предложения по улучшению в этих органах работы по подбору, расстановке и воспитанию кадров.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 1852, арк. 18–20. Оригінал. Машинопис.

№ 798

22 грудня 1953 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КПУ “Про персональні оклади заробітної плати працівників міністерств і відомств УРСР” (протокол № 9, п. 3-з.)

В соответствии с распоряжением Совета Министров Союза ССР от 4 июля 1953 г. № 8845-р Совет Министров Украинской ССР и Центральный Комитет КП Украины постановляют:

1. Установить с 1 июля 1953 г. персональные оклады заработной платы:
 - а) начальнику отдела научных кадров и аспирантуры Академии наук УССР тов. Руденко Г. В. в размере 3000 руб. в месяц;
 - б) начальнику планово-финансового отдела Главного управления заготовок Министерства сельского хозяйства УССР тов. Золотарю А. Е. в размере 3000 руб. в месяц;
 - в) начальнику Киевского управления лесов и зеленых зон Министерства сельского хозяйства УССР тов. Галенко Г. В. в размере 3000 руб. в месяц;
 - г) директору павильона Республиканской постоянно действующей сельскохозяйственной выставки Министерства сельского хозяйства УССР тов. Набойченко С. Г. в размере 3000 руб. в месяц.

2. Установить с 1 августа 1953 г. персональный оклад заработной платы управляющему республиканским специализированным трестом “Укрмелиоводстрой” Министерства сельского хозяйства УССР тов. Мудрицкому Д. И. в размере 3000 руб. в месяц.

3. Установить с 1 сентября 1953 г. персональный оклад заработной платы начальнику Главного управления кинофикации и кинопроката Министерства культуры УССР тов. Кузнецову А. С. в размере 3000 руб. в месяц.

4. В частичное изменение постановления Совета Министров УССР и Центрального Комитета КП Украины от 18 июля 1953 г. № 1428 установить с 1 декабря 1953 г. персональные оклады заработной платы работникам:

тов. Мешкову И. А. – начальнику Управления кадров Министерства юстиции УССР в размере 2200 руб. в месяц;

тов. Зозулеву А. Н. – начальнику Управления руководящих кадров Министерства промышленности продовольственных товаров УССР в размере 2200 руб. в месяц;

тов. Процаку И. Е. – начальнику Укрглавпиво Министерства промышленности продовольственных товаров УССР в размере 2200 руб. в месяц;

тов. Александрову А. Н. – начальнику Управления руководящих кадров Министерства промышленных товаров широкого потребления УССР в размере 2200 руб. в месяц.

5. Аннулировать персональные оклады заработной платы, установленные постановлением Совета Министров УССР и Центрального Комитета КП Украины от 18 июля 1953 г. № 1428 работникам, переведенным на другие работы:

тов. Белову Ф. Ф. – бывшему начальнику Главного управления кинофикации и кинопроката Министерства культуры УССР;

тов. Воробьеву А. А. – бывшему начальнику Управления капитального строительства бывшего Министерства легкой и пищевой промышленности УССР;

тов. Пастушку Н. К. – бывшему начальнику Укрглавкожобуви бывшего Министерства легкой и пищевой промышленности УССР;

тов. Иванову И. И. – бывшему начальнику Укрглавмашдеталь бывшего Министерства легкой и пищевой промышленности УССР;

тов. Валуеву В. Н. – бывшему заместителю министра местной и топливной промышленности УССР;

тов. Колотию Н. П. – бывшему начальнику Главного строительного управления Министерства сельского хозяйства и заготовок УССР;

тов. Плишко А. И. – бывшему начальнику Главного управления совхозов Министерства сельского хозяйства и заготовок УССР.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 1953, арк. 2–3. Оригінал. Машинопис.

2 лютого 1954 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КПУ “Про постанову ЦК КПРС від 25 січня 1954 р. “Про серйозні недоліки у роботі партійного і державного апарату” (протокол № 17, п. 6-з.)

В соответствии с постановлением ЦК КПСС от 25 января 1954 г. “О серьезных недостатках в работе партийного и государственного аппарата”, ЦК КП Украины постановляет:

1. Поручить гг. Подгорному (созыв), Коротченко и Сенину до 10 марта с[его] г[ода] разработать и представить Президиуму ЦК КП Украины предложения об улучшении работы партийного и государственного аппарата республики.

2. Обязать министерства, обкомы и райкомы партии, Совет Министров УССР, исполкомы областных и районных Советов депутатов трудящихся критически рассмотреть работу партийного и государственного аппарата, решительно вскрыть ошибки и недостатки, ликвидировать вредную для дела практику канцелярско-бюрократического руководства и принять меры к усилению проверки выполнения решений партии и правительства, обеспечению правильного подбора и расстановки кадров и улучшению работы аппарата.

С этой целью необходимо резко сократить поток бумаг, сосредоточив внимание партийных, советских и хозяйственных работников на организаторской и политической работе среди рабочих, колхозников, интеллигенции и специалистов всех отраслей хозяйства на непосредственно производственной деятельности.

3. Предложить обкомам КП Украины совместно с исполкомами областных Советов депутатов трудящихся до 5 марта с[его] г[ода] разработать и внести в ЦК КП Украины в Совет Министров УССР предложения о расширении прав и повышении ответственности районных и областных органов управления, а также об упрощении и сокращении отчетности местных организаций.

Обязать министров Украинском ССР до 5 марта представить ЦК КП Украины и Совету Министров УССР предложения о повышении ответственности и расширении прав министров, заместителей министров, начальников главных управлений министерств и директоров заводов.

4. Поручить Государственной плановой комиссии Совета Министров УССР и Статистическому управлению УССР в двухмесячный срок разработать и внести на рассмотрение Совета Министров УССР предложения о сокращении и упорядочении отчетности.

5. Обязать обкомы КП Украины до 5 апреля с[его] г[ода] представить ЦК КП Украины отчет о выполнении настоящего постановления.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 2036, арк. 4–5. Оригінал. Машинопис.

№ 800

14 травня 1954 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про покращення заочної освіти партійних та радянських працівників УРСР” (протокол № 5, п. 183-з.)

В соответствии с постановлением ЦК КПСС от 10 апреля 1954 г. ЦК КП Украины постановляет:

1. Обязать обкомы КП Украины:

а) обеспечить проведение при консультационных пунктах ежегодно зимой – летом десятидневных учебных сессий для принятия зачетов и текущих экзаменов от слушателей заочного отделения Высшей партийной школы при ЦК КПСС;

б) установить постоянный контроль за работой консультационных пунктов Высшей партийной школы при ЦК КПСС на местах и оказывать им помощь в подборе преподавателей для работы с заочниками, а также в созыве и проведении учебных сессий;

в) довести до сведения слушателей заочного отделения ВПШ о том, что решением ЦК КПСС дано право ректору Высшей партийной школы при ЦК КПСС отчислять из состава слушателей заочного отделения лиц, которые систематически без уважительных причин не выполняют учебного плана.

2. Предоставлять слушателям заочного отделения Высшей партийной школы при ЦК КПСС для подготовки и сдачи государственных экзаменов месячный отпуск с сохранением по месту работы заработной платы.

Заочникам ВПШ, которые вызываются на государственные экзамены, выплачивать по месту их работы стоимость проезда до г. Москвы и обратно в жестком вагоне с плацкартой и затраты по общежитию в г. Москве из расчета 10 руб. в сутки.

3. В областях, где имеется более 100 чел[овек] заочников, которые действительно обучаются на заочном отделении ВПШ, устанавливается должность освобожденного заведующего консультационным пунктом заочного отделения и технического секретаря, а там, где число заочников больше 60 чел[овек], в помощь неосвобожденному заведующему консультационным пунктом устанавливается должность технического секретаря.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 8, спр. 1930, арк. 65–66. Оригінал. Машинопис.

№ 801

1 червня 1954 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КПУ “Про деякі недоліки роботи з кадрами” (протокол № 14, п. 15-з.)

За последнее время отдельные обкомы партии, ставя вопрос о необходимости укрепления руководства тех или иных партийных, советских и хозяйственных органов, вместе с тем, обращаются с просьбами отзывать освобождающихся

работников в распоряжение ЦК КП Украины для использования их на работе в других областях.

Некоторые обкомы партии обращаются также с просьбами не посылать в их распоряжение отдельных выпускников партийных школ, которых они в свое время рекомендовали на учебу.

Считая такую практику неправильной, ЦК КП Украины постановляет:

1. Обязать обкомы партии в тех случаях, когда решается вопрос об укреплении руководства партийных, советских или хозяйственных органов, освобождаясь работников использовать на работе в пределах своей области.

2. Установить, что выпускники партийных школ, как правило, должны быть использованы на работе в областях, из которых они направлялись на учебу.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 2086, арк. 33. Оригінал. Машинопис.

№ 802

16 липня 1954 р. Москва. – Доповідна записка завідуючого відділом партійних органів ЦК КПРС по союзних республіках Євгена Громова, голови Центральної ревізійної комісії КПРС Петра Москатова та керуючого справами ЦК КПРС Дмитра Крупіна Секретаріату ЦК КПРС про зміну порядку нарахування заробітної плати партійним та радянським працівникам

В соответствии с поручением Секретариата ЦК нами рассмотрены вопросы, связанные с упорядочением заработной платы партийных и советских работников.

В связи с тем, что эти вопросы за последнее время часто поднимаются местными партийными органами, считаем необходимым внести следующие предложения.

1. О заработной плате советских работников.

До 1949 г. в пределах каждой союзной республики, края, области, города и района для руководящих работников соответствующих партийных и советских органов существовали одинаковые группы по ставкам заработной платы.

В последующие годы в связи с ростом экономики, населения и состава парторганизаций некоторая часть райкомов, горкомов и обкомов партии отдельными постановлениями ЦК КПСС была переведена в повышенные группы по заработной плате. Что же касается заработной платы руководящих советских работников этих районов, городов и областей, то она продолжала оставаться на прежнем уровне, так как по областной линии перевод этих районов, городов и областей в повышенные группы по зарплате не производился.

В связи с этим за последние годы создалось значительное несоответствие между группами заработной платы партийных и советских работников. Группа по зарплате советских работников значительно ниже группы по зарплате соответствующих партийных работников. Так, например, для работников Курского, Тамбовского, Читинского, Днепропетровского, Одесского, Полтавского и ряда

других обкомов партии установлена первая группа по зарплате, а для руководящих работников обкомов этих областей – вторая и даже третья группа.

В настоящее время несоответствие групп по зарплате партийных и советских работников существует в 1 союзной республике (Туркмения), 3 автономных республиках, 24 областях (в т.ч. в 10 областях РСФСР и в 6 областях Украины), 164 городах и 811 районах.

Такое положение нельзя признать нормальным и его следует изменить. По предварительным подсчетам, для того чтобы ликвидировать расхождение в группах зарплаты для работников соответствующих партийных и советских органов, потребуется дополнительно 40 млн руб. в год.

Считаем целесообразным:

а) перевести с 1 января 1955 г. районы, города, области и республики (где имеется сейчас несоответствие в зарплате партийных и советских работников) по заработной плате руководящих работников советских органов в те же группы, к каким отнесены партийные органы этих районов, городов, областей и республик;

б) в дальнейшем установить, что местные партийные и советские органы переводятся в повышенные группы по зарплате одновременно. По этому вопросу следует принимать согласованные постановления как по советской, так и по партийной линии.

2. О заработной плате некоторых категорий работников обкомов, крайкомов и ЦК компартий союзных республик.

В настоящее время в обкомах, крайкомах и ЦК компартий союзных республик имеется большой разрыв в зарплате, получаемой отдельными категориями ответственных работников. Это видно из следующих данных.

Должности	Группы по зарплате и размер зарплаты			
	I	II	III	IV
Зав. отделом	1800	1600	1400	1300
Зам. зав. отделом	1400	1300	1200	1100
Зав. сектором	1250	1150	1050	950
Инструкторы	1150	1050	950	980

Зав. отделами кроме зарплаты получают также денежное довольствие. Например, заведующие отделами обкомов партии первой группы получают оклад в сумме 1800 руб. и денежное довольствие в размере 2500 руб., а всего 4300 руб. в месяц, в то время как заместители заведующих отделами этих обкомов партии получают в месяц 1400 руб., или меньше на 2900 руб.

Многие обкомы, крайкомы и ЦК компартий союзных республик неоднократно поднимали вопрос об устранении большого разрыва между материальным обеспечением заведующих отделами и заработной платой заместителей заведующих отделами, заведующих секторами и инструкторов. Следует учесть, что зарплата первых секретарей сельских райкомов партии сейчас на 100–700 руб. выше существующей заработной платы зам. зав. отделами обкомов и крайкомов партии.

Такое положение создает большие трудности при комплектовании аппарата обкомов подготовленными работниками.

Считаем целесообразным обсудить вопрос об установлении заработной платы зам. зав. отделами указанных партийных комитетов на 300 руб., зав. секторами и инструкторам – на 250–275 руб. в месяц больше, чем в настоящее время. Всего на эти цели потребуется дополнительно из партбюджета 111 млн. руб. в год.

3. О заработной плате работников сельских райкомов партии.

В настоящее время ответственные работники сельских райкомов партии получают заработную плату в следующих размерах:

Должности	Группы райкомов партии, размеры зарплаты		
	I группа	II группа	III группа
Первый секретарь райкома	2100	1900	1800
Второй секретарь райкома	1500	1400	1300
Секретари райкома (по МТС)	1400	1300	1200
Заведующие отделами	950	930	880
Инструкторы	830	790	740

За последние десять лет заработная плата ответственных работников сельских райкомов партии не пересматривалась, за исключением первых секретарей райкомов, зарплата которым в июне 1953 г. была увеличена на 400 руб.

По нашему мнению, следовало бы установить заработную плату: вторым секретарям райкомов партии на 200 руб. больше, секретарям райкомов – на 100 руб., заведующим отделами райкомов – на 120–110 руб., заместителям заведующих отделами – на 60–70 руб., зав. секторами и инструкторам и пропагандистам райкомов – на 70–60 руб. в месяц больше существующей. Всего на эти цели потребуется дополнительно средств из партийного бюджета в сумме 90 млн. руб. в год.

4. О заработной плате освобожденных секретарей первичных парторганизаций.

Считаем необходимым рассмотреть также вопрос о заработной плате освобожденных секретарей первичных парторганизаций. В настоящее время заработная плата секретарям первичных парторганизаций предприятий истроек устанавливается в размере 75% от ставок заработной платы директоров соответствующих предприятий, но не свыше 1400 руб., секретарям парткомов и парторгам ЦК КПСС – 2000 руб. в месяц, что в два-три раза ниже заработной платы руководителей соответствующих предприятий, учреждений и высших учебных заведений. По вопросу об установлении заработной платы освобожденным работникам первичных парторганизаций имеется 12 постановлений ЦК КПСС, определяющих размеры заработной платы этим работникам с учетом особенностей различных отраслей народного хозяйства. Следует иметь в виду, что на освобожденных работников первичных парторганизаций предприятий истроек не распространяются льготы и поощрения, установленные правительством для работников данной отрасли хозяйства. Многие обкомы поднимают вопрос о том,

что такое положение затрудняет подбор хороших кадров из числа специалистов на партийную работу.

Считали бы необходимым установить ставки зарплату освобожденным работникам первичных партийных организаций, примерно в следующих размерах:

секретарям первичных парторганизаций – в размере 75% от окладов директоров соответствующих предприятий, руководителей ведомств, учреждений, вузов, но не свыше 2000 руб., секретарям парткомов и парторгам ЦК КПСС – 3000 руб. в месяц;

секретарям цеховых партийных организаций – в размере 75% от окладов начальников соответствующих цехов, но не свыше 1500 руб. в месяц;

инструкторам парткомов на 200–250 руб. выше существующих ставок зарплаты.

Учитывая, что для значительной части освобожденных работников первичных парторганизаций промышленных предприятий истроек, на основании постановления ЦК КПСС от 17.VII-1942 г., заработная плата установлена в размерах, получаемых ими до перехода на партийную работу, больших увеличений расходов на эти цели из партийного бюджета не потребуется.

Новые размеры заработной платы всем вышеуказанным партийным работникам следует ввести с января 1955 г., предусмотрев на эти расходы необходимые средства в партийном бюджете.

Считаем также необходимым включать партийным работникам в трудовой стаж, дающий право на получение надбавок к заработной плате или единовременного вознаграждения за выслугу лет, а также получение повышенной пенсии, время работы в партийных аппаратах, учебы в партийных школах на курсах, если работник до перехода в партийный орган работал на предприятии или в организации, где установлены преимущества и льготы, и после партийной работы вернулся на предприятие или в организацию этих отраслей народного хозяйства. Зачисление в трудовой стаж времени партийной работы должно производиться независимо от времени перехода работника на партийную работу и возвращения его на предприятие или в организацию, где установлены льготы и преимущества.

Просим обсудить эти предложения на Секретариате ЦК.*

Е. Громов
П. Москатов
Д. Крупин

Региональная политика Н. С. Хрущева. ЦК КПСС и местные партийные комитеты. 1953–1964 гг. – М., 2009. – № 31. – С. 131–135.

* *Порушені у документі питання не були вирішені; до них повернулися у 1957 р. (див. док. № 806).*

2 листопада 1954 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР “Про істотні недоліки в структурі міністерств і відомств УРСР та заходи з поліпшення роботи державного апарату” (протокол № 36, п. 15-з.)

Центральный Комитет КПСС и Совет Министров СССР приняли постановление от 14 октября 1954 г. № 2150 “О существенных недостатках в структуре министерств и ведомств СССР и мерах по улучшению работы государственного аппарата”.

Центральный Комитет КП Украины и Совет Министров Украинской ССР отмечают, что указанные в постановлении Центрального Комитета КПСС и Совета Министров СССР существенные недостатки в структуре, штатах, расходовании средств на содержание административно-управленческого аппарата, канцелярско-бюрократические методы руководства подчиненными предприятиями и организациями полностью имеют место в министерствах, ведомствах и организациях Украинской ССР, что наносит большой ущерб всему народному хозяйству.

Во исполнение постановления Центрального Комитета КПСС и Совета Министров СССР от 14 октября 1954 г. № 2150 Центральный Комитет КП Украины и Совет Министров Украинской ССР постановляют:

1. Обязать министров, руководителей ведомств УССР, исполкомы областных, Киевского и Севастопольского городских Советов депутатов трудящихся осуществить неотложные меры по коренному улучшению работы управленческого аппарата, устранению существенных недостатков в структуре, штатах и расходовании средств на его содержание, что предусмотрено постановлением ЦК КПСС и Совета Министров СССР.

2. Обязать министров, руководителей ведомств и учреждений республиканского подчинения, на основе глубокого изучения системы руководства предприятиями и организациями, включая местные органы управления, в целях ликвидации излишних звеньев аппарата, дробности структурных подразделений, устранения какого бы то ни было параллелизма в его работе, усовершенствования первичного учета и обеспечения значительного сокращения аппарата представить Совету Министров УССР к 20 ноября с[его] г[ода] свои предложения.

3. Поручить Совету Министров УССР рассмотреть и утвердить по каждому министерству, ведомству республиканского подчинения меры по улучшению структуры и сокращению штатов центрального аппарата, подведомственных предприятий, учреждений и организаций.

4. Обязать министров, руководителей ведомств УССР, исполкомы областных, Киевского и Севастопольского городских Советов депутатов трудящихся к 1 января 1955 г. представить Совету Министров УССР предложения о возможности передачи в местное подчинение отдельных предприятий и организаций.

5. Обязать Министерство финансов УССР и руководителей местных финансовых органов усилить контроль за соблюдением министерствами и ведомствами, предприятиями, учреждениями и организациями штатной дисциплины и за расходованием средств на содержание административно-управленческого аппарата.

6. Обязать партийные, советские, хозяйственные и профсоюзные организа-

ции широко информировать всех работников, освобождающихся из управленческого аппарата, о том, что в целях оказания им помощи в устройстве на производстве Центральным Комитетом КПСС и Советом Министров СССР приняты следующие решения:

а) работникам, направляющимся на предприятия, в совхозы, МТС, которые находятся в другой местности, выдавать единовременную помощь в размере двухмесячного оклада, а работникам, направляющимся в совхозы и МТС районов освоения целинных земель, а также в леспромхозы, расположенные в северных районах, в районах Урала, Сибири и Дальнего Востока – в размере трехмесячного оклада. На каждого переезжающего члена семьи выдавать единовременную помощь в размере четверти помощи, выдаваемой работникам, которые переводятся, оплачивать за счет государства стоимость проезда к новому месту работы самого работника и членов его семьи и стоимость перевозки имущества; выплачивать заработную плату и выдавать суточные за время пребывания работников в пути к месту новой работы и дополнительно двухнедельный заработок;

б) при исчислении трудового стажа для назначения пенсий, выплаты пособий по временной нетрудоспособности засчитывать лицам, освобождающимся из административно-управленческого аппарата, время их работы в аппарате, если перерыв в работе не превышает двух месяцев;

в) работники, освобождающиеся из административно-управленческого аппарата и направляющиеся на постоянную работу на производство в другие районы, обеспечиваются по месту новой работы жилой площадью. Министерства и ведомства, крайисполкомы, облисполкомы и горисполкомы обязаны предоставлять в первоочередном порядке указанным работникам и их семьям жилую площадь. В случае необходимости, местные органы должны выделять земельные участки для строительства индивидуальных жилых домов. Работникам, освобождающимся из административно-управленческого аппарата и прибывающим на работу из других местностей, предоставляется право на получение денежных ссуд на строительство индивидуальных жилых домов в размере до 10 тыс. руб. сроком на 7 лет с погашением, начиная с третьего года после получения ссуды;

г) организовать для лиц, которые переводятся из административно-управленческого аппарата и не имеют производственной квалификации, обучение на курсах, в школах по подготовке работников массовых производственных профессий, а также путем индивидуального и бригадного обучения, с сохранением при этом на период учебы и повышения квалификации, но не более, чем на три месяца, заработной платы, которую они получали раньше.

7. Возложить на Украинский Совет профессиональных союзов надзор за своевременным устройством на работу министерствами и ведомствами лиц, освобождающихся из административно-управленческого аппарата, обязав его принимать в оперативном порядке через соответствующие министерства и ведомства необходимые меры к устранению недостатков в этом деле.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 2153, арк. 10–12. Оригінал. Машинопис.

2 серпня 1955 р. Москва. – З доповідної записки відділів партійних органів ЦК КПРС по РРФСР та союзних республіках і Управління справами ЦК КПРС Секретаріату ЦК КПРС про розширення прав місцевих партійних комітетів у вирішенні деяких організаційно-партійних питань, зокрема, щодо переміщення штатних посад з однієї організації до іншої, встановлення посадових окладів секретарям партійних організацій, про переклади національними мовами директивних документів, що надходять від ЦК КПРС

Многие обкомы, крайкомы и ЦК компартий союзных республик высказывают мнение о необходимости некоторого расширения прав местных партийных комитетов в решении отдельных вопросов, по которым сейчас требуется входить в ЦК КПСС.

Считаем, что этот вопрос заслуживает внимания. Изучив характер вопросов, которые выносятся сейчас местными партийными органами на решение ЦК КПСС, полагали бы целесообразным пересмотреть существующую практику в рассмотрении некоторых вопросов, не связанных с уставными требованиями, предоставив право ЦК компартий, обкомам и крайкомам КПСС решать их самостоятельно. В число этих вопросов входят следующие.

[...]

3. О перемещение штатных должностей из одной парторганизации в другую. В настоящее время перемещение должностей освобожденных партийных работников из одной организации в другую производится только с разрешения ЦК КПСС. В связи с этим обкомы, крайкомы, компартии союзных республик в каждом отдельном случае вынуждены обращаться с этими просьбами в ЦК КПСС, что создает излишнюю переписку и затягивает решение вопроса.

Целесообразно предоставить обкомам, крайкомам и ЦК компартии союзных республик право самим перемещать в пределах штатов, установленных для республиканской, краевой, областной парторганизации, одноименные должности работников партийного аппарата, а также должности освобожденных секретарей и других работников первичных парторганизаций. В целях контроля за произведенными изменениями в штатах партийных органов, обязать обкомы, крайкомы, ЦК компартий союзных республик один раз в квартал сообщать в ЦК КПСС об этих изменениях.

Установление новых должностей освобожденных партийных работников, также вопросы, связанные с изменением структуры партийного аппарата, по-прежнему должны рассматриваться в ЦК КПСС.

4. Об установлении ставок по зарплате для секретарей первичных парторганизаций. Постановлением ЦК КПСС от 17 июня 1942 г. было определено, что в каждом отдельном случае с разрешения ЦК освобожденным секретарям первичных парторганизаций предприятий промышленности, транспорта и строительства может сохраняться основная ставка заработной платы по прежней работе, если эта ставка превышает размеры зарплаты секретаря парторганизации. Как правило, эти вопросы в ЦК КПСС решаются всегда положительно.

Полагали бы возможным предоставить право обкомам, крайкомам ЦК

компартий союзных республик самим решать указанные вопросы, при этом имея в виду, что сохраняемая зарплата не должна превышать парторгам ЦК КПСС – 2500 руб. в месяц, секретарям первичных парторганизаций предприятий транспорта и строительства – 2000 руб., секретарям цеховых парторганизаций – 1400 руб., но не выше ставки руководителя предприятия.

[...]

6. О переводе на местные национальные языки директивных документов, поступающих из ЦК КПСС. В настоящее время, если в партийных организациях союзных и автономных республик имеется необходимость перевести отдельные документы, поступающие из ЦК КПСС (постановления, закрытые письма, обращения к работникам промышленности, сельского хозяйства и др.), на местные национальные языки, ЦК компартий и обкомы должны в каждом случае получить на это согласие ЦК КПСС.

По нашему мнению, такая централизация не вызывается необходимостью. Было бы правильным предоставить право ЦК компартий союзных республик и обкомам автономных республик решать эти вопросы самостоятельно, строго соблюдая при этом установленный порядок хранения и возврата рассылаемых документов.

Проект постановления ЦК по этим предложениям прилагается.

Е. Громов
В. Чураев
Д. Крупин

Региональная политика Н. С. Хрущева. ЦК КПСС и местные партийные комитеты. 1953–1964 гг. – М., 2009. – № 28. – С. 123–125.

№ 805

1 листопада 1956 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КПУ “Про факти невиконання вказівок про здачу квартир у Москві деякими працівниками, переведеними з союзних міністерств на роботу до УРСР” (протокол № 35, п. 6-з.)

В зв'язку з тим, що деякі керівні працівники республіканських організацій, які переведені з союзних міністерств на роботу в Українську РСР, не звільнили квартир, які вони займали у м. Москві, доручити т. Кальченку, разом з відповідними міністерствами розглянути це питання і вжити необхідних заходів, повідомивши про це також Раду Міністрів СРСР.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 2489, арк. 4–5. Оригінал. Машинопис.

16 вересня 1957 р. Москва. – Доповідна записка відділів партійних органів ЦК КПРС по РРФСР та союзних республіках і Управління справами ЦК КПРС Секретаріату ЦК КПРС про підвищення заробітної плати окремим категоріям працівників партійних органів*

В соответствии с поручением Секретариата ЦК представляем предложения о заработной плате инструкторов, зав. секторами, зам. заведующих отделами и других работников райкомов, горкомов, обкомов, крайкомов и ЦК компартий союзных республик, разработанные с учетом замечаний, высказанных на заседании Секретариата.

В настоящее время инструкторы сельских райкомов получают зарплату от 740 до 830 руб. в месяц, инструкторы городских райкомов – от 790 до 930, горкомов – от 830 до 950, обкомов, крайкомов и ЦК компартий – от 980 до 1150 руб. Зав. секторами получают на 50–100 руб. больше, а зам. зав. отделами – на 50–250 руб. больше, чем инструкторы соответствующих партийных комитетов.

Зарботная плата указанной категории работников партийного аппарата не пересматривалась с 1944 г. и значительно отстает от уровня зарплаты многих работников хозяйственных органов, инженерно-технических работников и других специалистов, занятых в народном хозяйстве, что вызывает серьезные затруднения в подборе квалифицированных работников в партийный аппарат. Необходимо отметить, что в зарплате некоторых групп работников партийных комитетов имеется ничем не оправдываемый большой разрыв. Например, инструктор райкома получает зарплату в два с половиной раза меньше, чем секретарь райкома, а инструктор обкома – почти в три раза меньше, чем заведующий отделом. Следует также учесть, что в связи с произведенным в феврале с. г. новым распределением областей, краев и республик по группам зарплаты 60 обкомов партии были переведены в пониженные группы, ввиду чего у работников этих обкомов произошло снижение заработной платы.

Вносим предложение несколько повысить с 1 ноября 1957 г. заработную плату отдельным категориям работников партийных органов.

По нашему мнению, было бы целесообразно установить зарплату инструкторам сельских райкомов от 850 до 950 руб., городских райкомов от 875 до 1000, горкомов – от 900 до 1200, обкомов, крайкомов и ЦК компартий союзных республик – от 1100 до 1500 руб. в месяц в зависимости от группы по зарплате. При этом в зарплате инструкторов сельских райкомов произойдет увеличение на 110–120 руб. в месяц, инструкторов городских райкомов – на 70–85 руб., горкомов партии – на 70–200 руб., обкомов, крайкомов, ЦК компартий – на 120–350 руб. в месяц.

Зав. секторами, руководителям лекторских групп, членам парткомиссий и помощникам секретарей обкомов, крайкомов партии намечается установить зарплату от 1200 до 1600 руб., а зам. зав. отделами обкомов, крайкомов – от 400 до 1900 руб. в месяц. Такое повышение зарплаты позволит несколько уменьшить

* Порівн. док. № 802.

существующий большой разрыв в зарплате между отдельными категориями работников партийного аппарата. Справка о существующих и проектируемых размерах зарплаты прилагается.

Намечаемое повышение зарплаты некоторым работникам партийных органов вызовет дополнительные расходы по фонду зарплаты примерно на 114 млн. руб. в год, в том числе по сельским райкомам – 56 млн. руб.; по горкомам и городским райкомам – 25 млн. руб., по обкомам, крайкомам, ЦК компартий союзных республик – 33 млн. руб.

Увеличение фонда зарплаты будет произведено за счет экономии средств: сокращения штатов райкомов, горкомов, обкомов, крайкомов и ЦК компартий союзных республик. Предусматривается сократить по указанным партийным комитетам примерно 13 тыс. работников, что даст экономию по фонду зарплаты ориентировочно на 150 млн. руб. в год.

Кроме того, в августе этого года в соответствии с решением ЦК КПСС проведено сокращение на 3500 освобожденных секретарей первичных парторганизаций, что дало экономию по фонду зарплаты около 35 млн. руб. в год.

Проект постановления ЦК КПСС по этому вопросу прилагается.

И. Шикин
В. Чураев
Ногин
Петухов

Справка о существующих и проектируемых ставках зарплаты работников горрайкомов Москвы и Ленинграда (в руб.)

	Существующие	Намечаемые
Зав. отделами	1400	1600
Зам. зав. отделами, зав. особыми секторами и зав. финхозсекторами	1200	1300
Инструкторы, лекторы, консультанты и помощники секретарей	1100	1200
Инструкторы по учету	1000	1050

Справка о существующих и проектируемых ставках зарплаты работников обкомов, крайкомов и ЦК компартий союзных республик (в руб.)

Наименование должностей	ЦК КП Украины		ЦК КП Белоруссии, Казахстана, Узбекистана		ЦК КП других союзных республик		Московский и Ленинградский обкомы и горкомы	
	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые
Первые секретари	-	-	6200	-	6000	-	5500	-
Секретари	5800	-	5300	-	5000	-	4400	-

Наименование должностей	ЦК КП Украины		ЦК КП Белоруссии, Казахстана, Узбекистана		ЦК КП других союзных республик		Московский и Ленинградский обкомы и горкомы	
	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые
Зав. отделами, председатели парткомиссий и управляющие делами	4100	-	3600	-	3200	-	3300	-
Зав. особыми и финансово-хозяйственными секторами	4100	-	3600	-	3200	-	3300	-
Зам. зав. отделами и зам. управляющих делами	2600	-	2500	-	2300	-	2100	2300
Руководители лекторских групп и члены парткомиссий	2600	-	2500	-	2300	-	2100	-
Помощники секретарей	2500	-	2400	-	2100	-	2100	-
Зав. секторами	1800	-	1250	1600	1250	1500	1250	1600
Инструкторы отделов, лекторы, гл. бухгалтеры, отв. шифровальщики	1150	1500	1150	1500	1150	1400	1150	1500
Инструкторы по учету, зав. частями и инструкторы секторов	1050	1200	1050	1200	1050	1150	1050	1200
Технические работники								
Зав. канцелярией	700	850	600	750	600	700	600	750
Технические секретари, статистики и учетчики	600	700	500	650	500	600	500-600	700
Делопроизводители, экспедиторы, архивариусы, ротаторщицы	500	600	450	575	450	550	450-500	600
Стенографистки	600	750	600	700	600	650	600	750
Машинистки	600	700	425-550	650	425	600	425-550	700
Ст. бухгалтеры	740	900	740	850	740	800	740-880	900
бухгалтеры	600	750	500	650	500	600	600-690	750
Счетоводы-кассиры	600	650	425-500	550	425-475	525	500-600	650
Курьеры	350	400	300	375	300	350	310	400

Справка о существующих и проектируемых ставках зарплаты работников
обкомов, крайкомов и ЦК компартий союзных республик (в руб.)

Крайкомы и обкомы КПСС по группам зарплаты										
Наименование должностей	I группа		II группа		III группа		IV группа		V группа	
	суще- ству- ющие	наме- чае- мые	суще- ству- ющие	наме- чае- мые	суще- ству- ющие	наме- чае- мые	суще- ству- ющие	наме- чае- мые	суще- ству- ющие	наме- чае- мые
Первые секретари	5000	-	4500	-	4200	-	3800	-	3500	-
Секретари	4000	-	3600	-	3400	-	3000	-	2800	-
Зав.отделами, председатели парткомиссий и управляющие де- лами	3000		2700		2600		2100- 2400		2000- 2100	
Зав. особыми и финансово-хозяй- ственными секто- рами	2500		2300		2100		1200- 2000	1800- 2000	1200- 1800	1600- 1800
Зам. зав. отдела- ми и зам. управ- ляющих делами	1400	1900	1300	1700	1200	1600	1100	1500	1100	1400
Руководители лекторских групп и члены партко- миссий	1400		1300		1200		1100		1100	
Помощники се- кретарей	1250	1500	1150	1400	1050	1300	950	1200	950	1150
Зав. секторами	1250	-	1150	-	1050	-	950	-	950	-
Инструкторы от- делов, лекторы, гл. бухгалтеры, отв. шифроваль- щики	1150	1400	1050	1300	950	1200	980	1150	980	1100
Инструкторы по учету, зав. частя- ми и инструкто- ры секторов	1050	1150	950	1050	930	1000	880	950	880	950
Технические работники										
Зав. канцелярией	600	700	550	650	500	600	500	600	500	600
Технические се- кретари, статис- тики и учетчики	500	600	475	575	450	550	450	525	450	525
Делопроизводител- и, экспедиторы, архивариусы, ро- таторщицы	425	550	410	500	385	475	385	450	385	450

Крайкомы и обкомы КПСС по группам зарплаты										
Наименование должностей	I группа		II группа		III группа		IV группа		V группа	
	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые
Стенографистки	500	650	475	600	450	550	450	525	450	525
Машинистки	425	600	410	575	385	525	385	500	385	500
Ст. бухгалтеры	740	800	690	750	640	700	600	650	600	650
Бухгалтеры	500	600	475	575	450	550	450	500	450	500
Счетоводы-кассиры	425	525	410	500	385	475	385	450	385	450
Курьеры	300	350	300	350	300	350	300	350	300	350

Примечание. По группам IV и V минимальные оклады зарплаты установлены секретарям и зав. отделами обкомов автономных областей.

Справка о существующих и проектируемых ставках зарплаты работников обкомов, крайкомов и ЦК компартий союзных республик (в руб.)

Наименование должностей	Горкомы столиц союзных республик и горкомы республиканского подчинения				Горкомы областных и краевых центров и центров АССР и автономных областей							
	I группа		II группа		I группа		II группа		III группа		IV группа	
	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые
Первый секретарь	3600		3400		3000		2700		2500		2300	
Второй секретарь	2900		2700		2600		2400		2200		2000	
Секретарь	2900		2700		1800	2000	1600	1800	1400	1600	1300	1500
Зав. отд.	2000		1900		1400	1600	1200	1400	1000	1200	980	1150
Зам. зав. отд	1150	1400	1050	1300	1150	1300	1050	1200	950	1100	880	950
Зав. сектором парт. учета, инструкторы, лекторы, консультанты, пом. секретарей	950-1050	1200	950-980	1100	950-1050	1150	950-980	1050	880-930	1000	830-855	925
Инструкторы по учету	930	1000	880	950	930	1000	880	950	830	900	790	850

Справка о существующих и проектируемых ставках зарплаты работников обкомов, крайкомов и ЦК компартий союзных республик (в руб.)

Наименование должностей	Все другие горкомы							
	I группа		II группа		III группа		IV группа	
	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые
Первый секретарь	2500		2300		2100		1900	
Второй секретарь	1900		1700		1500		1400	
Секретарь	1800		1600		1400		1300	
Зав.отд.	1400	1500	1200	1300	1000	1100	980	1050
Зам.зав.отд	1150	1250	1050	1150	950	1050	880	925
Зав. сектором парт. учета, инструкторы, лекторы, консультанты, пом. секретарей	950-1050	1100	950-980	1050	880-930	975	830-855	900
Инструкторы по учету	930	1000	880	950	830	900	790	850

Справка о существующих и проектируемых ставках зарплаты работников обкомов, крайкомов и ЦК компартий союзных республик (в руб.)

Наименование должностей	Городские райкомы						Сельские райкомы					
	I группа		II группа		III группа		I группа		II группа		III группа	
	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые	существующие	намечаемые
Первый секретарь	2200		2000		1800		2100		1900		1800	
Второй секретарь	1600		1500		1300		1500		1400		1300	
Секретарь	1500		1400		1200		1400		1300		1200	
Зав.отд.	1050	1150	1000	1100	930	1000	950	1000	930	950	880	900
Зам. зав. отд.	950	1050	980	1000	830	900	880	975	830	925	880	900
Зав. сектором парт. учета, инструкторы, лекторы, консультанты, пом. секретарей	930-980		880-905		790-805		830-855		790-805	900	740-765	850
Инструкторы по учету	880		830		740	800	-	-	-	-	-	-

Региональная политика Н. С. Хрущева. ЦК КПСС и местные партийные комитеты. 1953–1964 гг. – М., 2009. – № 37. – С. 153–160.

№ 807

25 вересня 1958 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про порушення постанови ЦК КПРС від 21 серпня 1958 р. “Про надмірності у витрачанні державних коштів на проведення прийомів і банкетів” (протокол № 41, п. 21)

ЦК КП України відмічає, що не дивлячись на те, що ЦК КПРС в постанові від 21 серпня 1958 р. “Про надмірності у витрачанні державних коштів на проведення прийомів і банкетів” звертав увагу місцевих партійних, радянських, профспілкових і господарських органів на економне витрачання коштів і категорично заборонив проведення будь-яких прийомів і банкетів без дозволу Рад Міністрів союзних республік, окремі керівні працівники партійних, радянських, профспілкових організацій та господарські керівники все ще допускають нічим не виправдані витрати державних, громадських і кооперативних коштів на проведення різного роду ювілеїв, зустрічей, придбання подарунків і т. ін.

Херсонський обком партії, наприклад, з нагоди підведення підсумків 20-річного соціалістичного змагання між Генічеським районом Української РСР та Махарадзевським районом Грузинської РСР в розпал польових робіт вирішив провести великий прийом працівників обласних, районних організацій та по 10–15 чоловік представників з кожного колгоспу. Подібні й інші порушення вищезгаданої постанови ЦК КПРС мають місце і в деяких інших організаціях і установах.

ЦК КП України постановляє:

1. Звернути увагу бюро Херсонського обкому КП України на порушення постанов ЦК КПРС та ЦК КП України “Про надмірності у витрачанні державних коштів на проведення прийомів і банкетів”.

Попередити секретаря Херсонського обкому партії т. Єлістратова, що в разі допущення ним порушення порядку проведення прийомів він буде притягнений до суворой партійної відповідальності.

2. ЦК КП України попереджає обкоми партії, керівників міністерств і відомств про суворе дотримання постанов ЦК КПРС і ЦК КП України “Про надмірності у витрачанні державних коштів на проведення прийомів і банкетів”.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 8, спр. 2552, арк. 46–47. Оригінал. Машинопис.

№ 808

10 жовтня 1958 р. Київ. – Постанова ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР “Про подальше удосконалення і здешевлення адміністративно-управлінського апарату радянських установ, підприємств і організацій” (протокол № 98, п. 46)*

ЦК КПРС і Рада Міністрів Союзу РСР в постанові від 25 вересня 1958 р. “Про записку секретаря Карельського обкому КПРС т. Лубеннікова Л. І.” відмітили, що адміністративно-управлінський апарат ряду установ, підприємств і

* Затверджена постановою Президії ЦК КПУ.

організацій, не зважаючи на значні заходи по його удосконаленню, скороченню і спрощенню, продовжує залишатись надмірним і громіздким, на його утримання витрачаються великі кошти.

ЦК КПРС і Рада Міністрів Союзу РСР доручили ЦК компартій союзних республік, обкомам партії, Радам Міністрів, облвиконкомам, радам народного господарства економічних адміністративних районів, міністерствам і відомствам, керівникам підприємств і організацій за участю широких мас робітників, колгоспників, інженерно-технічних працівників та службовців, розробити і здійснити заходи по дальшому скороченню і удосконаленню і здешевленню адміністративно-управлінського апарату, ліквідації зайвих ланок, подоланню паралелізму і знеосібки в роботі деяких радянських установ, підприємств і організацій.

На виконання постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів Союзу РСР ЦК КП України і Рада Міністрів Української РСР постановляють:

1. Зобов'язати обкоми КП України, облвиконками, ради народного господарства економічних адміністративних районів, міністерства і відомства, керівників підприємств, установ і організацій Української РСР, за участю широких мас робітників, колгоспників, інженерно-технічних працівників та службовців, протягом жовтня 1958 р. провести глибоку перевірку всіх ланок управління промисловістю, будівництвом, сільським господарством, транспортом і зв'язком, а також установ та організацій постачання, збуту і торгівлі, житлово-комунальних та соціально-культурних закладів, для чого здійснити зокрема такі заходи:

а) керівникам підприємств, установ і організацій за участю партійних та профспілкових організацій розглянути всі підпорядковані їм ланки управління з метою ліквідації зайвих та паралельно діючих, скорочення посад, без яких можна обійтись, і внести свої пропозиції на обговорення колективу робітників, колгоспників, інженерно-технічних працівників та службовців кожного підприємства, будови, колгоспу та установи;

б) раднархозам, облвиконкомам, міністерствам, відомствам разом з обкомами партії узагальнити дані за всю систему підпорядкованих їм підприємств, установ та організацій, включаючи центральний апарат, і подати зведені пропозиції з доповідною запискою в ЦК КП України та Раду Міністрів УРСР.

2. Для розгляду внесених пропозицій раднархозами, облвиконками, міністерствами і відомствами, а також колективами підприємств, установ і організацій та окремими трудящими утворити комісію у складі товаришів: Кальченка Н. Т. (голова комісії), Найдека Л. І., Сеніна І. С., Щербицького В. В., Москальця К. Ф., Щетиніна М. Т., Стоянцева О. А., Вівдиченка І. І. та Бурмистрова О. О.

Зобов'язати комісію на протязі листопада розглянути внесені пропозиції і подати їх на розгляд ЦК КП України до 1 грудня 1958 р.

3. Зобов'язати редакції республіканських, обласних, міських та районних газет і журналів, а також Комітет по радіомовленню і телебаченню при Раді Міністрів УРСР широко висвітлювати хід виконання постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів Союзу РСР.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 2823, арк. 31–32. Оригінал. Машинопис.

№ 809

17 жовтня 1958 р. Київ. – Додаток до протоколу засідання бюро Київського обкому КП України з номенклатурою посад керівних працівників, що затверджуються і звільняються за рішенням обкому

Список
посад керівних працівників, які затверджуються
і звільняються рішенням Київського обкому КП України

I. ПО ВІДДІЛУ ПАРТІЙНИХ ОРГАНІВ ОБКОМУ КП УКРАЇНИ	
Перший секретар	1
Другий секретар і секретарі	4
Завідуючі відділами	11
Заступники завідуючих відділами	5
Завідуючі секторами	1
Інструктори	53
Помічник секретаря	1
ОСОБИЙ СЕКТОР	
Завідуючий сектором	1
Завідуючі частинами	2
ПАРТІЙНА КОМІСІЯ	
Голова партійної комісії	1
Члени партійної комісії	2
Інструктори	2
ЛЕКТОРСЬКА ГРУПА	
Керівник лекторської групи	1
Лектори	2
ФІНГОСПСЕКТОР	
Завідуючий сектором	1
Головний бухгалтер	1
Інструктор-контролер	1
РАДПАРТШКОЛА ПРИ ОБКОМІ КП УКРАЇНИ	
Директор	1
Завідуючий навчальною частиною	1
ОБЛАСНИЙ ПАРТІЙНИЙ АРХІВ	
Завідуючий	1
Зберігач фондів	1
Науковий працівник	1
Інструктор	1
МІСЬККОМИ І РАЙКОМИ ПАРТІЇ	
Перший секретар Київського міськкому	1
Другий секретар та секретарі Київського міськкому партії	4
Перші секретарі райкомів та Білоцерківського міськкому партії	45
Другі секретарі райкомів та Білоцерківського міськкому партії	45

Секретарі райкомів та Білоцерківського міськкому партії	33
Завідуючі відділами міськкомів і райкомів партії	76
Завідуючий обласним і Київським міським будинком політичної освіти	1
Завідуючі секторами партстатистики і єдиного партквитка райкомів і міськкомів партії	46
Помічники секторів райкомів і міськкомів партії	46

МІСЦЕВІ ОРГАНИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Голова виконкому обласної Ради депутатів трудящих	1
Перший заступник та заступники голови виконкому обласної Ради депутатів трудящих	3
Голова виконкому Київської міської Ради депутатів трудящих	1
Секретар виконкому обласної Ради депутатів трудящих	1
Заступники голови виконкому Київської міської Ради депутатів трудящих	6
Секретар виконкому Київської міської Ради депутатів трудящих	1
Голови виконкомів районних Рад депутатів трудящих	44
Голова Білоцерківської міськради	1

ПРОФСПІЛКОВІ ОРГАНИ

Голова облради профспілок	1
Голови обкомів профспілок	11
Голова дорожнього комітету профспілки робітників залізничного транспорту ПЗЗ	1
Голова басейного комітету профспілки робітників Дніпропетровського річкового пароплавства	1

ОБКМ ЛКСМУ

Перший секретар обкому комсомолу	1
Другий секретар та секретарі обкому	3
Перший секретар Київського міськкому комсомолу	1
Другий секретар та секретарі Київського міськкому комсомолу	3
Перші секретарі райкомів та Білоцерківського міськкому комсомолу	45

II. ПО ВІДДІЛУ ПРОПАГАНДИ І АГІТАЦІЇ

Редактор обласної газети “Київська Правда”	1
Директор Київської телевізійної студії	1
Редактор міської газети “Вечірній Київ”	1
Головний редактор редакції Радіомовлення при Київському обласному виконавчому комітеті Ради депутатів трудящих	1
Заступник редактора обласної газети “Київська Правда”	1
Начальник обласного Управління культури	1
Заступник начальника обласного Управління культури	1

Відповідальний секретар редакції обласної газети “Київська Правда”	1
Відповідальний секретар редакції обласного “Блокноту агітатора”	1
Редактор обласної газети “Київський комсомолец”	1
Завідуючі відділами обласної газети “Київська Правда”	9
Редактори районних газет	35
Голови правлінь та відповідальні секретарі відділення Київського обласного і міського товариств для поширення політичних та наукових знань	4
Директор обласної друкарні	1
Директор Білоцерківської книжно-журнальної фабрики	1
Завідуючий обласним відділом видавництва при обласному Управлінні культури	1
Уповноважений Ради в справах православної церкви при Раді Міністрів УРСР по Київській області	1
Уповноважений Ради в справах релігійних культів при Раді Міністрів УРСР по Київській області	1

III. ПО ВІДДІЛУ НАУКИ І КУЛЬТУРИ

Директори вищих учбових закладів:

Київського державного інституту театрального мистецтва ім. Карпенка-Карого	1
Київського державного художнього інституту	1
Київської ордена Леніна Державної консерваторії імені П. І. Чайковського	1
Директор, головний режисер і головний диригент Київського державного ордена Леніна Оперного театру ім. Т. Г. Шевченка	3

Директори і головні режисери Республіканських драматичних театрів УРСР:

Київського державного ордена Леніна академічного Українського драматичного театру ім. Франка	2
Київського державного Російського драматичного театру ім. Л. Українки	2
Директор і головний режисер Київського державного театру музичної комедії	2
Художній керівник Київського ордена Леніна академічного Українського драматичного театру ім. Івана Франка	1

Директори кіностудій:

Київської художніх фільмів	1
Української студії хронікально-документальних фільмів	1
Київської студії науково-популярних фільмів	1
Ректор Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка	1

Директор інституту підвищення кваліфікації викладачів марксизму-ленінізму при Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка	1
Директор Київського ордена Леніна політехнічного інституту	1

Завідуючі кафедрами історії КПРС:

Київського державного Університету ім. Т. Г. Шевченка	1
Київського педагогічного інституту ім. О. М. Горького	1
Київського медичного інституту ордена Трудового Червоного Прапора ім. академіка Богомольця	1

Завідуючі кафедрами марксизму-ленінізму

Київського ордена Леніна політехнічного інституту	1
Учбової частини Української академії сільськогосподарських наук	1
Київського фінансово-економічного інституту	1
Київського інженерно-будівельного інституту	1
Київського автодорожного інституту	1
Київського технологічного інституту легкої промисловості	1
Київського технологічного інституту харчової промисловості	1
Інституту підвищення кваліфікації викладачів марксизму-ленінізму при Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка	1
Білоцерківського сільськогосподарського інституту	1
Київського інституту інженерів водного господарства	1
Київського державного інституту театрального мистецтва ім. Карпенка-Карого	1
Київської ордена Леніна державної консерваторії ім. П. І. Чайковського	1
Київського державного художнього інституту	1
Київського державного інституту фізичної культури	1
Київського інституту цивільного повітряного флоту	1
Київського інституту іноземних мов	1

Завідуючі кафедрами політичної економії:

Київського ордена Леніна Політехнічного інституту	1
Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка	1
Учбової частини Української академії сільськогосподарських наук	1
Київського інженерно-будівельного інституту	1
Київського технологічного інституту харчової промисловості	1
Київського фінансово-економічного інституту	1
Київського технологічного інституту легкої промисловості	1
Київського педагогічного інституту ім. О. М. Горького	1
Київського медичного інституту ордена Трудового	1

Червоного Прапора ім. академіка Богомольця	1
Інституту підвищення кваліфікації викладачів марксизму-ленінізму при Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка	1
Завідуючі кафедрами діалектичного та історичного матеріалізму:	
Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка	1
Київського медичного інституту ордена Трудового Червоного Прапора ім. академіка Богомольця	1
Завідуючі кафедрами філософії:	
Київського державного інституту ім. О. М. Горького	1
Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка	1
Інституту підвищення кваліфікації викладачів марксизму-ленінізму при Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка	1
Завідуючий кафедрою теорії та практики Радянської преси Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка	1
Директори інститутів:	
Київського фінансово-економічного	1
Київського інженерно-будівельного	1
Київського автодорожного	1
Київського технологічного легкої промисловості	1
Київського технологічного харчової промисловості	1
Директор і головний режисер Київського державного театру юного глядача	2
Директор Київського обласного українського драматичного театру ім. Саксаганського	1
Секретарі парткомів:	
Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка	1
Київського політехнічного інституту	1
Академії Наук УРСР	1
Проректори Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка по учбовій і науковій роботі	2
Секретарі партійних організацій:	
Театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка	1
Театру ім. Івана Франка	1
Театру ім. Л. Українки	1
Театру музичної комедії	1
Театру юного глядача	1
Кіностудії художніх фільмів	1
Кіностудії науково-популярних фільмів	1

Української студії хронікально-документальних фільмів	1
Республіканської естради	1
Республіканської філармонії	1
Спілки радянських письменників України	1
Спілки радянських художників України	1
Спілки радянських композиторів України	1

Директори музеїв:

Українського мистецтва	1
Театрального мистецтва УРСР	1
Російського мистецтва	1
Західного і східного мистецтва	1

Директори і художні керівники творчих колективів:

Української державної капели “Думка”	2
Українського державного народного хору	2
Української державної капели бандуристів	2
Ансамблю танцю УРСР	2
Української естради	2
Української державної філармонії	2

IV. ПО ВІДДІЛУ ШКІЛ І ВУЗІВ

Завідуючий обласним відділом народної освіти	1
Завідуючий Київським міським відділом народної освіти	1

Директори інститутів:

Київського державного педагогічного ім. О. М. Горького	1
Київського державного педагогічного іноземних мов	1
Заступники директорів інститутів по науковій і навчальній роботі:	
Київського державного педагогічного ім. О. М. Горького	1
Київського державного педагогічного іноземних мов	1
Заступники директорів по заочному навчанню:	
Київського державного педагогічного ім. О. М. Горького	1
Київського державного іноземних мов	1
Директори Київського обласного та міського інститутів удосконалення вчителів	2
Завідуючі районними та Білоцерківським міським відділами народної освіти	45

Секретарі парторганізацій інститутів:

Київського педагогічного ім. О. М. Горького	1
Київського педагогічного іноземних мов	1

V. ПО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ВІДДІЛУ

Начальник обласного Управління сільського господарства	1
Директор Всесоюзного науково-дослідного інституту цукрових буряків	1
Директори Українських науково-дослідних інститутів:	
Землеробства	1
Механізації та електрифікації сільського господарства	1
Садівництва	1
Захисту рослин	1
Фізіології рослин	1
Економіки і організації сільського господарства	1
Гідротехніки і меліорації	1
Президент Української академії сільськогосподарських наук	1
Директор Білоцерківського сільськогосподарського інституту	1
Директор Київського інституту інженерів водного господарства	1
Директори проектних інститутів:	
“Діпросільелектро”	1
“Діпросільбуд”	1
Директор проектного інституту “Діпроводгосп” Головного Управління водного господарства при Раді Міністрів УРСР	1
Директор Київської будівельно-монтажної контори “Облсільелектробуд”	1
Директор Київського науково-дослідного інституту ставкового і озерно-річкового рибного господарства	1
Директор Київського філіалу Всесоюзного інституту по проектуванню гідротехнічних споруд “Гідрорибпроект” Держплану УРСР	1
Начальник міжобласного Управління радгоспів	1
Начальник Управління парниково-тепличних радгоспів при Київському міськвиконкомі	1
Начальник обласного Управління хлібопродуктів Міністерства хлібопродуктів СРСР	1
Начальник обласного Управління по будівництву в колгоспах	1
Начальник обласного Управління водного господарства	1
Керуючий Київським рибтрестом	1
Директори РТС	32
Начальники районних інспекцій по сільському господарстві	32
Директори МТС	3
Директор Переяслав-Хмельницької лугомеліоративної станції	1
Перший заступник та заступники начальника обласного Управління сільського господарства	6
Директор Миронівської державної селекційної станції ім. Старченка	1

Директор Білоцерківської державної селекційної станції	1
Директор науково-експериментальної бази "Терезіно"	1
Керуючий обласною базою "Головавторакторозбут"	1
Директор міжобласної контори "Сільенерго"	1

Директори міжрайонних майстерень капітального ремонту:

Березанської	1
Миронівської	1
Таращанської	1

Директори радгоспів:

ім. Сталіна Сквирського району	1
"Комсомолец Полісся" Чорнобильського району	1
ім. 9 січня Білоцерківського району	1
"Саливонківський" Гребінківського району	1
"Шевченківський" Тетіївського району	1
ім. Держинського Розважівського району	1
"Переяславський" Переяслав-Хмельницького району	1
"Совки" Московського району	1
"Бучанський" Києво-Святошинського району	1
"Поля зрошення" Подільського району	1
"15-річчя Жовтня" Переяслав-Хмельницького району	1
"Хабне" Поліського району	1
Хмільрадгосп № 9 Білоцерківського району	1
Ново-Олександрівського Березанського району	1
"Хмільовик" Березанського району ("Укрсадвинтресту")	1
"Бортничі" Бориспільського району	1
Директор Української машиновипробувальної станції	1

Директори технікумів:

Боярського сільськогосподарського	1
Мироцького ветеринарного Бородянського району	1
Маслівського сільськогосподарського Старченківського району	1
Сквирського сільськогосподарського	1
Ірпінського колгоспного обліку	1
Таращанського механізації сільського господарства	1
Фастівського зоотехнічного	1
Ржищівського будівельного	1
Голови колгоспів – тридцятитисячники	205

VI. ПО ПРОМИСЛОВОМУ ВІДДІЛУ

Київський раднаргосп

Голова Раднаргоспу	1
Перший заступник голови Раднаргоспу	1
Заступники голови Раднаргоспу	4

Члени Раднаргоспу	11
Голова техніко-економічної Ради	1
Начальник відділів:	
Технічного	1
Виробничого	1
Планово-економічного	1
Капітального будівництва	1
Кадрів і учбових закладів	1
Зовнішніх зносин	1
Транспорту і перевозок	1
Робітничих кадрів, праці і зарплати	1
Першого відділу	1
Секретар парткому Раднаргоспу	1
По Управлінню машинобудівної промисловості	
Начальник Управління	1
Головний інженер	1
Заступник начальника	1
Директор Київського мотоциклетного заводу	1
Директор Київського заводу верстатів-автоматів ім. Горького	1
Головний інженер-заступник директора заводу верстатів-автоматів ім. Горького	1
Директор Київського машинобудівельного заводу “Більшовик”	1
Головний інженер-заступник директора Київського машинобудівельного заводу “Більшовик”	1
Директор Київського заводу “Червоний екскаватор”	1
Директор Київського заводу ім. Лепсе	1
Директор Фастівського заводу “Червоний Жовтень”	1
По Управлінню хімічної промисловості	
Начальник Управління	1
Головний інженер	1
Заступник начальника Управління	1
Директор комбінату № 512	1
Головний інженер комбінату № 512	1
Директор заводу № 1000	1
Директор заводу “Червоний Гумовик”	1
Директор заводу медпрепаратів	1
Директор Дарницького регенератно-гумового заводу	1
По управлінню електро-технічної і приладобудівельної промисловості	
Начальник Управління	1
Головний інженер Управління	1
Заступник начальника Управління	1

Директор Київського заводу “Точелектроприлад”	1
Головний інженер заводу “Точелектроприлад”	1
Директор заводу “Укркабель”	1

По Управлінню лісової деревообробної та паперової промисловості

Начальник Управління	1
Головний інженер	1
Заступник начальника Управління	1
Директор мебельної фабрики ім. Боженка	1

По Управлінню будівництва

Начальник Управління	1
Головний інженер-заступник начальника Управління	1
Заступник Управління	1
Керуючий будівельно-монтажним трестом № 1	1
Керуючий будівельно-монтажним трестом № 3	1
Керуючий спеціалізованим будівельно-монтажним трестом № 5	1

По Управлінню промисловості будівельних матеріалів

Начальник Управління	1
Головний інженер-заступник начальника Управління	1
Заступник начальника Управління	1
Начальник комбінату “Будіндустрія”	1
Директор комбінату асбесто-цементних виробів	1

По управлінню енергетичного господарства

Начальник Управління	1
Головний інженер-заступник начальника Управління	1
Заступник начальника Управління	1

Вугільно-паливний комбінат

Начальник комбінату	1
Перший заступник начальника – головний інженер комбінату	1
Заступники начальника комбінату	2

По Управлінню матеріально-технічного постачання та збуту

Начальник Управління	1
Заступники начальника Управління	3

По Управлінню робітничого постачання

Начальник Управління	1
Начальник Київського управління “Головвторчермет”	1
Керуючий трестом “Укрнафтогеофізика”	1
Начальник Київського геологічного управління	

Міністерства геології і охорони надр СРСР	1
Начальник Київської геологічної експедиції	
Міністерства геології і охорони надр СРСР	1
Керуючий трестом “Укргазнафтобуд” Головгазу СРСР	1
Керуючий будівельно-монтажним трестом “Київенерготонтаж”	1
Директор Державного проектного інституту “Укрдіпрошахт”	1
Директор Київського науково-дослідного інституту автоматики Держплану УРСР	1
Начальник Управління Київського округу комітету по нагляду за безпечним веденням робіт в промисловості і гірничого нагляду при Раді Міністрів СРСР	1
Керуючий трестом “Південенергобуд”	1
Начальник Київського міського управління промисловості будівельних матеріалів	1
Керуючий трестом “Укрбудмеханізація”	1
Керуючі спеціалізованими трестами:	
“Промтехмонтаж” № 2	1
“Сантехмонтаж” № 1	1
“Електромонтаж” № 1	1
Директори проектних інститутів:	
“Діпроміст”	1
“Діпроцивільпромбут”	1
“Укрдіпромиськпромгаз”	1
“Укрдіпрогаз”	1
Директори науково-дослідних інститутів Академії будівництва і архітектури УРСР:	
Науково-дослідного інституту будівельних матеріалів і виробів	1
Науково-дослідного інституту будівельних конструкцій	1
Науково-дослідного інституту організації механізації і економіки будівництва	1
Науково-дослідного інституту сантехніки і оздоблення будов і споруд	1
Науково-дослідного інституту архітектури споруд	1
Науково-дослідного інституту містобудівництва і районного планування	1
Науково-дослідного інституту теорії і історії архітектури і будівельної техніки	1
Завідуючий обласним відділом комунального господарства	1
Начальник обласного відділу в справах будівництва і архітектури	1
Начальник обласного Управління промисловості будівельних матеріалів	1

Керуючий обласним будівельним трестом	1
Директор проектного інституту “Діпробудматеріали”	1
Директор проектного інституту “Діпромiсто”	
Державного комітету Ради Міністрів УРСР і справах будівництва і архітектури	1
Начальник Управління в справах будівництва і архітектури м. Києва	1
Директор Центрального науково-дослідного інституту “Промбудматеріалів”	1

Головкиївбуд при виконкомі Київської міськради	
Начальник “Головкиївбуду”	1
Головний інженер “Головкиївбуду”	1
Заступник начальника “Головкиївбуду” по кадрах	1

Секретарі парторганізацій:	
Київського машинобудівного заводу “Більшовик”	1
Київського заводу “Точелектроприлад”	1
Комбінату № 512	1
Київського заводу № 1000	1
Київського заводу “Червоний Гумовик”	1
Київського мотоциклетного заводу	1
Київського заводу “Укркабель”	1
Київського заводу ім. Лепсе	1
Київського заводу верстатів-автоматів ім. Горького	1
Київського заводу “Червоний екскаватор”	1
Фастівського заводу “Червоний Жовтень”	1

ВІІ. ПО ВІДДІЛУ ОБОРОННОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Київський раднаргосп

Директори заводів:	
№ 784 (“Арсенал” п/с 245)	1
№ 679 (п/с 244)	1
№ 473 (п/с 11)	1
№ 483 (п/с 1)	1
№ 485 (ім. Артема п/с 50)	1
№ 308 (п/с № 2)	1
№ 302 (“Ленінська кузня”)	1
“Радіоприлад” (п/с 62)	1
“Київприлад”	1
“Будшляхмаш”	1

Державний комітет Ради Міністрів СРСР по авіаційній техніці	
Начальник ОКБ – 483 (п/с 24)	1

Головні конструктори:	
ОКБ – 483 (п/с 24)	
ОКБ – 473 (п/с 4)	1

Державний комітет Ради Міністрів СРСР	
по суднобудуванню	
Директор науково-дослідного інституту № 753 (а/с 153)	1
Секретарі парткомів:	
Заводу № 784 (“Арсенал” п/с 245)	1
Заводу № 679 (п/с 244)	1
Заводу № 473 (п/с 11)	1
Заводу № 483 (п/с 1)	1
Заводу № 485 (ім. Артема п/с 50)	1
Заводу № 308 (п/с 2)	1
Заводу № 302 (“Ленінська кузня”)	1
Секретарі парторганізацій:	
“Радіоприлад” (п/с 62)	1
“Київприлад”	1
“Будшляхмаш”	1
Дослідно-конструкторських бюро:	
ОКБ – 483	1
ОКБ – 473	1
Науково-дослідного інституту № 753 (а/с 153)	1

VIII. ПО ВІДДІЛУ ПРОМИСЛОВОСТІ ТОВАРІВ ШИРОКОГО ВЖИТКУ І ПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ

Київський раднаргосп

По Управлінню фарфоро-фаянсової і скляної промисловості	
Начальник Управління	1
Головний інженер-заступник начальника Управління	1
Заступник начальника Управління	1
По Управлінню легкої промисловості	
Начальник Управління	1
Головний інженер-заступник начальника Управління	1
Заступник начальника Управління	1
Директор інституту проектування підприємства легкої промисловості ДПП-5	1
Директор Київського науково-дослідного інституту легкої промисловості	1
Директор Дарницького шовкового комбінату	1
Директор Державного інституту проектування місцевої і паливної промисловості “Діпромісцьтоппром” Держплану УРСР	1
Директор Державного науково-дослідного інституту місцевої і паливної промисловості	1

Директор Київської швейно-трикотажної фабрики ім. Р. Люксембург	1
Директор Київського шкіряного заводу № 6	1
Директор Васильківського шкіряного заводу № 4	1
Директор Київського шовкового комбінату	1
Керуючий трестом швейної промисловості Раднаргоспу	1
Директор Київської 4-ї взуттєвої фабрики	1
Директор Київської 1-ї взуттєвої фабрики	1
Директор Київської 6-ї взуттєвої фабрики	1
Директор Київської швейної фабрики ім. Смірнова-Ласточкина	1
Директор Українського науково-дослідного інституту шкіряної промисловості	1

Секретарі парторганізацій:

Київської 1-ї взуттєвої фабрики	1
Київської 4-ї взуттєвої фабрики	1
Дарницького шовкового комбінату	1
Київської швейно-трикотажної фабрики ім. Р. Люксембург	1
Київської швейної фабрики ім. Смірнова-Ласточкина	1

По Управлінню цукрової промисловості

Начальник Управління	1
Головний інженер-заступник начальника Управління	1
Заступник начальника Управління	1
Керуючий Київським цукробурякотрестом	1
Головний інженер Київського цукробурякотресту	1
Директор Всесоюзного центрального науково-дослідного інституту цукрової промисловості Держплану УРСР	1

Директори цукрокомбінатів:

Шамраївського – В. Половецького району	1
Городище-Пустоварівського Володарського району	1
Кагарлицького	1
Миронівського	1
Кашперівського Тетіївського району	1
Червоноармійського Згурівського району	1
Узинського	1
Кожанського Фастівського району	1
ім. Ілліча Яготинського району	1
Синявського Рокитянського району	1

Директори цукрозаводів:

Саливонківського Гребінківського району	1
Лучанського Таращанського району	1
Григорівського Обухівського району	1

Шевченківського Тетіївського району	1
ім. 9 січня Білоцерківського району	1
Директор інституту по проектуванню підприємств цукрової промисловості “Укрдіпроцукор” Держплану УРСР	1
Секретар парторганізації цукрокомбінату ім. Ілліча	1

По Управлінню харчової промисловості

Начальник Управління	1
Головний інженер-заступник начальника Управління	1
Заступник начальника Управління	1
Керуючий Київським спиртрестом	1
Директор Київського філіалу Всесоюзного науково-дослідного інституту спиртової промисловості	1
Директор Триліського спиртозаводу Фастівського району	1
Директор Мироцького спиртозаводу Бородянського району	1
Директор Київської кондитерської фабрики ім. Карла Маркса	1
Секретар парторганізації Київської кондитерської фабрики ім. Карла Маркса	1

По Управлінню м'ясної і молочної промисловості

Начальник Управління	1
Головний інженер-заступник начальника Управління	1
Заступник начальника Управління	1
Директор інституту проектування підприємств м'ясної і молочної промисловості “Укрдіпро-м'ясомолпром” Держплану УРСР	1
Директор Дарницького м'ясокомбінату	1
Секретар парторганізації Дарницького м'ясокомбінату	1
Керуючий Київською міжобласною конторою “Облзаготскотовідгодівля”	1
Керуючий Київським молококомбінатом	1

По підприємствах місцевих Рад депутатів трудящих

Начальник обласного Управління місцевої промисловості	1
Начальник Київського міського управління місцевої промисловості	1
Начальник Київського обласного управління промисловості продовольчих товарів	1
Начальник Облпостачзбуту Київської обласної Ради депутатів трудящих	1
Начальник Київського міського управління промисловості продовольчих товарів	1

По промисловій кооперації

Голова правління Київської Облпромради	1
--	---

Голова правління Київської міськпромради	1
Керуючий проектною конторою по проектуванню підприємств промислової кооперації “Укркооп-промпроект” Укркооппромради УРСР	1

ІХ. ПО ВІДДІЛУ ТРАНСПОРТУ І ЗВ’ЯЗКУ

Міністерство шляхів сполучення

Начальник Південно-Західної залізниці	1
Перший заступник начальника Південно-Західної залізниці	1
Заступник начальника Південно-Західної залізниці	1
Головний інженер Південно-Західної залізниці	1
Начальник відділу кадрів Південно-Західної залізниці	1
Начальник заводу “Трансигнал”	1
Начальники вагоноремонтних заводів:	
Дарницького	1
Київського	1
Дорожній ревізор по безпеці руху Південно-Західної залізниці	1
Начальник Київського відділку Південно-Західної залізниці	1
Редактор газети “Рабочее слово”	1
Секретар парткому Управління Південно-Західної залізниці	1

Міністерство транспортного будівництва СРСР

Начальник будівельно-монтажного тресту на Південно-Західній і Львівській залізницях “Південнозахтрансбуд”	1
Головний інженер тресту “Південнозахтрансбуд”	1
Начальник тресту по механізації земельних робіт на залізницях Півдня	1
Начальник Київського державного проектного інституту “Гіпротранс”	1
Начальник Мостобудівельного управління Дніпровського басейну “Мостобуд” № 1	1
Начальник будівництва Київського метрополітену	1
Головний інженер Київського метрополітену	1
Заступник начальника Південно-Західного будівельного тресту по кадрах і побуту	1
Начальник “Шляхбуду” ПЗ5	1

Головне Управління Дніпровського річкового пароплавства при Раді Міністрів УРСР

Начальник Київського річкового порту	1
Директор Київського судноремонтного і суднобудівного заводу ім. Сталіна	1
Начальник Дніпровського басейнового управління водних шляхів	1
Начальник Дніпровського басейнового управління	

підводних та гідротехнічних робіт “Укррічбуд” 1
Редактор газети “Дніпровський водник” 1

Міністерство зв’язку УРСР
Начальник обласного Управління зв’язку 1
Начальник Київської дирекції радіозв’язку і радіомовлення 1
Начальник Київського телецентру 1
Начальник Київського телеграфу 1
Начальник філіалу науково-дослідного інституту зв’язку 1
Начальник Управління технічної експлуатації
телефонно-телеграфної кабельної магістралі № 7 1

Міністерство автомобільного транспорту
і шосейних шляхів УРСР
Начальник Українського управління по експлуатації
шосейних шляхів союзного значення 1
Директор Українського науково-дослідного
автомобільно-шляхового інституту 1
Керуючий Київським облавтотрестом 1
Начальник Київського обласного управління
автотранспорту і шосейних шляхів 1
Керуючі республіканськими трестами:
“Укравторемонт” 1
Механізації земляних робіт 1
Директор Інституту проектування шляхового і
транспортного господарства 1
Директор Київського авторемонтного заводу № 1 1

Х. ПО ВІДДІЛУ ТОРГОВО-ФІНАНСОВИХ І ПЛАНОВИХ ОРГАНІВ

Голова обласної планової комісії 1
Начальник обласного Управління торгівлі 1
Начальник обласного Статистичного управління 1
Начальник Київського міського управління торгівлі 1
Завідуючий обласним фінансовим відділом 1
Голова правління Облспоживспілки 1
Керуючий обласною конторою держбанку 1
Завідуючий Київським міським фінансовим відділом 1
Головний контролер-ревізор Міністерства
фінансів УРСР по Київській області 1
Керуючий обласною конторою сільгоспбанку 1
Керуючий обласною конторою промбанку 1
Керуючий обласною конторою комунбанку 1
Завідуючий обласним відділом по оргнаборю
робочої сили та персоналу 1

Головний торговий інспектор Міністерства торгівлі УРСР по Київській області	1
Заступники голови правління Облспоживспілки:	
По кадрах	1
По торгівлі	1
По заготівлях	1
Керуючий Київською обласною базою Текстильторгу	1
Керуючий Київською обласною базою “Головторгодяг”	1
Керуючий Київською міжобласною конторою “Ювеліторгу”	1
Начальник Київського обласного управління трудових резервів	1
Начальник обласного Управління ощадкас	1
Керуючий Київською обласною конторою “Облгалантерея”	1
Керуючий Київською обласною конторою “Головторгвзуття”	1
Керуючий Київською обласною конторою “Союзоптбакалія”	1

ХІ. ПО АДМІНІСТРАТИВНОМУ ВІДДІЛУ

Начальник обласного Управління КДБ	1
Заступники начальника обласного Управління КДБ	2
Начальник Управління КДБ при Раді Міністрів	
СРСР на Південно-Західній залізниці	1
Начальник відділу КДБ при Раді Міністрів	
СРСР на Дніпровському басейні	1
Начальник Управління внутрішніх справ облвиконкому	1
Голова обласного суду	1
Прокурор області	1
Директор Київського медичного інституту ордена Трудового Червоного Прапора ім. академіка Богомольця	1
Директор Київського інституту фізичної культури	1
Заступники начальника Управління внутрішніх справ облвиконкому	1
Заступник начальника Управління внутрішніх справ облвиконкому по кадрах	1
Завідуючий обласним відділом соціального забезпечення	1
Завідуючий обласним відділом охорони здоров'я	1
Заступник начальника МППО Київської області	1
Заступник начальника МППО м. Києва	1
Директор Київської картографічної фабрики	1
Директор Київського науково-дослідного інституту судової експертизи	1
Прокурор м. Києва	1
Прокурор Київської транспортної прокуратури	1
Директор Київського інституту удосконалення лікарів	1
Директори науково-дослідних інститутів:	
Київського рентгеноонкологічного	1

Київського труда та профзахворювань	1
Київського санітарно-хімічного	1
Київського клінічної медицини	1
Київського інституту туберкульозу	1
Київського епідеміології та мікробіології	1
Інфекційних хвороб Академії медичних наук СРСР	1
Київського переливання крові	1
Київського інституту харчування	1
Київського ортопедії і травматології	1
Київського охматиту	1
Київського нейрохірургічного	1
Київського комунальної гігієни	1

Начальники відділів обласного управління

К Д Б

Кадрів	1
2-го відділу	1
4-го відділу	1
5-го відділу	1
Слідчого відділу	1
Обліково-архівного відділу	1
Секретар партійного бюро обласного Управління КДБ	1
Уповноважені КДБ по районах м. Києва	9
Уповноважені КДБ по Білоцерківському, Переяслав-Хмельницькому, Києво-Святошинському і Фастівському районах	4
Начальник периферійного відділу Управління КДБ при Раді Міністрів УРСР по Київській області	1
Заступник начальника Управління КДБ на Південно-Західній залізниці	1
Начальник Управління міліції м. Києва – заступник начальника Управління внутрішніх справ облвиконкому	1
Секретар партбюро Управління внутрішніх справ облвиконкому	1
Начальник Управління пожежної охорони області	1
Начальник відділу по боротьбі з крадіжкамита спекуляцією Управління внутрішніх справ облвиконкому	1
Начальник Державної автоінспекції Управління внутрішніх справ облвиконкому	1
Начальник дорожно-транспортного відділу міліції Південно-Західної залізниці	1
Начальник відділу міліції Дніпровського річкового басейну	1
Заступники прокурора області	2
Районні прокурори	35
Перший заступник голови обласного суду	1
Заступник голови обласного суду по кримінальних справах	1

Заступник голови обласного суду по цивільних справах	1
Члени обласного суду	27
Народні судді районів області та м. Біла Церква	42
Народні судді м. Києва	39
Начальник Обласного аптекоуправління	1
Начальник Обласного лікувально-санаторного управління	1
Завідуючий Київським міським відділом охорони здоров'я	1
Головний лікар Київської обласної клінічної лікарні	1
Голова обкому Червоного Хреста	1
Секретар парткому Київського медінституту ім. академіка О. О. Богомольця	1
Начальник територіального управління санаторіїв і будинків відпочинку МОЗ УРСР	1
Завідуючий Київським міським відділом соціального забезпечення	1
Секретар парторганізації Київського інституту фізкультури	1
Голова комітету фізкультури і спорту при Київському облвиконкомі	1
Голова обласного Комітету ДТСААФ	1
Голова обласної Ради ДСІ "Колгоспник"	1
Начальник штабу МППО області	1

ЦДАГО, ф. 1, оп. 24, спр. 4905, арк. 153–192. Копія. Машинопис.

№ 810

3 січня 1960 р. Київ. – Постанова Ради Міністрів УРСР № 1 про забезпечення виконання постанови Ради Міністрів СРСР від 10 грудня 1959 р. № 1367 "Про обмеження сумісництва по службі"^{**}

З метою забезпечення виконання постанови Ради Міністрів Союзу РСР від 10 грудня 1959 р. № 1367 "Про обмеження сумісництва по службі", Рада Міністрів Української РСР

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Зобов'язати міністерства і відомства УРСР, Ради народного господарства економічних адміністративних районів, виконкоми обласних, Київської та Севастопольської міських Рад депутатів трудящих:

- а) забезпечити неухильне виконання постанови Ради Міністрів СРСР;
- б) розробити і здійснити заходи по різкому обмеженню сумісництва по службі з тим, щоб до кінця 1960 року цілком відмовитись від штатного сумісництва;
- в) посилити контроль за додержанням встановленого порядку сумісництва по службі і притягати до суворої відповідальності осіб, які порушують цей порядок.

* Див. також док. № 812.

ПОСТАНОВА № 1

РАДИ МІНІСТРІВ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

3 січня 1960 року

м. Київ.

Про забезпечення виконання постанови Ради Міністрів СРСР від 10 грудня 1959 року №1367 "Про обмеження сумісництва по службі"

*Накази
3/1/60*

З метою забезпечення виконання постанови Ради Міністрів Союзу РСР від 10 грудня 1959 р. № 1367 "Про обмеження сумісництва по службі", Рада Міністрів Української РСР ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Зобов'язати міністерства і відомства УРСР, Ради народного господарства економічних адміністративних районів, виконкоми обласних, Київської та Севастопольської міських Рад депутатів трудящих:

а/ забезпечити неухильне виконання постанови Ради Міністрів СРСР;

б/ розробити і здійснити заходи по різкому обмеженню сумісництва по службі з тим, щоб до кінця 1960 року цілком відмовитись від штатного сумісництва;

в/ посилити контроль за додержанням встановленого порядку сумісництва по службі і притягати до суворої відповідальності осіб, які порушують цей порядок.

2. Доручити Комісії радянського контролю Ради Міністрів УРСР і Міністерству фінансів УРСР перевірити стан виконання постанови Ради Міністрів СРСР від 10 грудня 1959 р. № 1367 "Про обмеження сумісництва по службі" та цієї постанови і про наслідки доповісти Раді Міністрів УРСР до 1 квітня 1960 року і 1 березня 1961 року.

*Міністерство
3/1/59*

*Сабар...
3/1/60*

*Голова
Ради Міністрів УРСР
Сектор Справами
Ради Міністрів УРСР*

*КАЛЬЧЕНКО
30/1/60
29/1/59 р.*

2. Доручити Комісії радянського контролю Ради Міністрів УРСР і Міністерству фінансів УРСР перевірити стан виконання постанови Ради Міністрів СРСР від 10 грудня 1959 р. № 1367 “Про обмеження сумісництва по службі” та цієї постанови і про наслідки доповідати Раді Міністрів УРСР до 1 квітня 1960 року і 1 березня 1961 року.

Голова Ради Міністрів УРСР
Завідуючий справами Ради Міністрів УРСР

Н. Кальченко
К. Бойко

ЦДАВО, ф. 2, оп. 9, спр. 6763, арк. 1. Оригінал. Машинопис.

№ 811

4 липня 1960 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про серйозні недоліки у справі висування жінок на керівну роботу” (протокол № 10, п. 17)

Комуністична партія і Радянський уряд постійно приділяють велику увагу вихованню жінок, широкому залученню їх до господарського і культурного будівництва. Партія виростила і виховала із числа жінок багато спеціалістів промисловості і сільського господарства, працівників науки і культури. Радянські жінки самовіддано працюють над здійсненням історичних рішень XXI з’їзду КПРС, віддають всі свої сили, невичерпну енергію і знання великій справі будівництва комунізму.

Серед робітників і службовців промислових підприємств кількість жінок становить 44%, а в колгоспах – 53[%]. В республіці налічується 1 371,2 тис. жінок з вищою, незакінченою вищою і середньою спеціальною освітою, що становить 54% до загальної кількості спеціалістів. Багато жінок приймає активну участь в державному управлінні – понад 167 тис. жінок обрано депутатами місцевих Рад, 154 – депутатами Верховної Ради Української РСР, 44 – депутатами Верховної Ради Союзу РСР.

Наявність резерву підготовлених кадрів з числа жінок, які позитивно зарекомендували себе, створює всі можливості для більш активного висування їх на керівну партійну, радянську та господарську роботу. Однак в справі висування жінок на керівну роботу в республіці мають місце серйозні недоліки. Багато обкомів, міськкомів і райкомів партії, керівників міністерств, відомств, раднаргоспів, підприємств і установ недооцінюють всієї важливості цього питання, внаслідок чого дуже мало жінок висувається на керівну роботу.

В складі завідуючих відділами обкомів КП України жінок лише 9 чоловік, серед секретарів міськкомів і райкомів партії жінок 11,2% до їх загальної кількості. За останні три роки у Чернігівській області кількість жінок – секретарів міськкомів і райкомів партії зменшилась з 13 до 3 чол[овік], у Харківській, відповідно – з 30 до 10, Ровенській – з 23 до 3 та у Вінницькій – з 10 до 5 чоловік. Секретарями первинних партійних організацій обрано в Хмельницькій області 12%, Чернігівській – 12,3%, в Житомирській – 13% жінок.

В складі голів виконкомів міських і районних Рад депутатів трудящих

Української РСР працює всього 28 жінки. Значно зменшилась кількість жінок на керівній роботі в облвиконкомах та інших радянських органах.

Дуже мало висувається жінок на профспілкову і комсомольську роботу. Зовсім недостатньо працює жінок на керівній роботі в промисловості, будівництві, на транспорті та в системі комунального господарства. В Харківському раднаргоспі на посадах директорів підприємств працює тільки 1,5% жінок, головними інженерами – біля 3%, начальниками цехів та їх заступниками – 11%. В Одеському раднаргоспі директорами фабрик і заводів легкої та харчової промисловості жінок працює лише 7%. Подібний стан має місце в Херсонському, Станіславському та інших раднаргоспах.

ЦК КП України вважає неприпустимим, коли деякі партійні і радянські органи та Міністерство сільського господарства Української РСР не приділяють належної уваги висуванню на керівні посади в колгоспах і радгоспах жінок з числа спеціалістів сільського господарства та досвідчених передовиків виробництва, які зарекомендували себе хорошими організаторами. Внаслідок чого за останні роки кількість жінок – голів колгоспів в республіці значно зменшилась. В складі голів колгоспів жінки становлять зараз лише 1,3%, бригадирів виробничих бригад – біля 3%, завідуючих тваринницькими фермами – до 8%, а в окремих областях – ще менше. В Миколаївській, Сталінській, Запорізькій, Хмельницькій, Чернівецькій, Кримській областях головами колгоспів працює лише по дві-пять жінок. У Львівській області серед бригадирів і завідуючих фермами немає жодної жінки, хоч на цих виробничих ділянках працюють головним чином жінки.

Мають місце серйозні недоліки в справі висування жінок на керівну роботу в наукових, учбових та культурно-освітніх закладах. В числі завідуючих міськими і районними відділами культури жінок працює 13%, завідуючих відділами народної освіти – лише 9%. Серед директорів середніх шкіл жінок біля 16%, а в Полтавській, Сумській і Хмельницькій областях – 10%.

Партійні органи, Міністерство фінансів, Міністерство торгівлі, правління Укоопспілки та президія Укрпромради не вживають достатніх заходів по висуванню жінок на керівну роботу в фінансових органах, торговельних організаціях, на підприємствах громадського харчування та побутового обслуговування. Цим в значній мірі пояснюється те, що начальниками обласних управлінь торгівлі, їх заступниками, директорами торгів, трестів, їдалень та керівниками оптових баз жінок працює тільки 6%, на посадах голів обласних і районних споживчих товариств жінок менше 2%.

ЦК КП України постановляє:

1. Зобов'язати обкоми, міськкоми, райкоми КП України, виконкоми обласних, міських і районних Рад депутатів трудящих, міністерства і відомства УРСР, раднаргоспи, Укрпрофраду та ЦК ЛКСМУ усунути недоліки, відмічені цією постановою, і докорінно поліпшити роботу по добору, підготовці та висуванню на керівні посади жінок, які добре знають справу і проявили себе здібними організаторами, з тим, щоб протягом найближчого часу домогтися значного збільшення жінок в складі керівних партійних, радянських та господарських кадрів.

2. Зобов'язати партійні комітети значно поліпшити виховну роботу серед жінок, ширше залучати їх до суспільно корисної праці, активної партійної і

громадської роботи, постійно дбати про підвищення ідейно-політичного рівня і ділової кваліфікації їх.

Докорінно поліпшити керівництво жіночими радами, систематично надавати допомогу в їх діяльності. Партійні організації повинні спрямувати творчу активність і ініціативу жінок на успішне виконання виробничих планів і соціалістичних зобов'язань по достроковому виконанню семирічки.

3. ЦК КП України вимагає від обкомів, міськкомів і райкомів партії і первинних партійних організацій посилити контроль за виконанням радянськими, господарськими і профспілковими органами рішень партії та уряду про поліпшення умов праці та побуту жінок, медичного обслуговування їх, розширення мережі дошкільних дитячих закладів, шкіл-інтернатів, груп подовженого дня, торговельних і побутових підприємств та вжити необхідних заходів до поліпшення їх роботи.

4. Зобов'язати обкоми КП України, керівників міністерств і відомств УРСР, раднаргоспів, Укрпрофраду та ЦК ЛКСМ України про вжиті заходи по виконанню цієї постанови доповіді ЦК КП України 15 січня 1961 р.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 8, спр. 2772, арк. 45–47. Оригінал. Машинопис.

№ 812

7 липня 1960 р. Київ. – Постанова Ради Міністрів УРСР № 1062 “Про виконання постанови Ради Міністрів СРСР від 9 червня 1960 р. № 594 у справі обмеження сумісництва по службі”*

1. Довести до відома міністерств, відомств УРСР і раднаргоспів, виконкомів місцевих Рад депутатів трудящих, що Рада Міністрів СРСР постановою від 9 червня 1960 року № 594:

– Надала право:

а) Радам Міністрів союзних республік, міністерствам і відомствам СРСР за погодженням з Міністерством вищої і середньої спеціальної освіти СРСР залучати спеціалістів на умовах штатного сумісництва до викладацької роботи у вузах, які готують спеціалістів з найновішої техніки, у новоорганізовуваних вузах, а також найвидатніших діячів культури, науки і техніки з тим, щоб кількість цих сумісників не перевищувала 2500 чоловік по всіх вузах країни;

б) Президії Академії наук СРСР дозволяти керівникам новоорганізовуваних науково-дослідних установ Академії в районах з недостатньою сіткою наукових установ залучати наукових працівників в порядку сумісництва строком до 3 років;

в) Радам Міністрів союзних республік, міністерствам і відомствам СРСР за погодженням з Міністерством культури СРСР дозволяти в окремих випадках видатним діячам культури і мистецтва роботу за сумісництвом як в одній, так і в декількох установах культури.

Працівникам, яким цим пунктом дозволено штатне сумісництво, заробітну плату за основним місцем роботи за години дозволеного сумісництва не удержувати.

* Див. також док. № 810.

– Постановила оплату за час відпустки за період з 10 грудня 1959 року відповідним працівникам провести в порядку, встановленому вищезазначеною постановою від 9 червня 1960 року № 594.

Голова Ради Міністрів УРСР

Н. Кальченко

Керуючий справами Ради Міністрів УРСР

К. Бойко

ЦДАВО, ф. 2, оп. 9, спр. 6812, арк. 264–265. Оригінал. Машинопис.

№ 813

28 лютого 1962 р. Київ. – Постанова Ради Міністрів УРСР № 214 “Про грубі порушення державної дисципліни на підприємствах і в організаціях при виконанні завдань по скороченню управлінських витрат”

Рада Міністрів Української РСР відмічає, що проведеною фінансовими органами перевіркою скорочення адміністративно-управлінського, цехового і невиробничого персоналу та витрат на його утримання, встановлено факти порушень державної дисципліни і перекручень у виконанні доведених завдань по скороченню управлінських штатів і витрат.

Мають місце факти, коли в рахунок завдань по скороченню зараховується економія по фонду заробітної плати службовців, що утворилася внаслідок наявності вакантних посад, захворювання працівників тощо (Мукачівський завод приладобудування Станіславського раднаргоспу, Овруцький лісгоспзгп Головного управління лісового господарства і лісозаготівель при Раді Міністрів УРСР, Новобузький завод по переробці гібридного насіння кукурудзи Міністерства заготівель УРСР і ряд інших).

Деякі організації та підприємства порушують штатно-кошторисну дисципліну, перевитрачають кошти проти асигнувань по кошторисах адміністративно-управлінських витрат, маючи в той же час завдання по скороченню цих витрат (Калиновський машинобудівний завод Вінницького раднаргоспу, Криворізький металургійний завод ім. Леніна Дніпропетровського раднаргоспу, завод ім. Носика Херсонського раднаргоспу та інші).

Раднаргоспи, міністерства і відомства встановлюють підпорядкованим підприємствам завдання по скороченню штатів і адміністративно-управлінських витрат і одночасно збільшують їм асигнування на ці витрати. Такі факти були встановлені на Балинському хлібоприймальному пункті Міністерства заготівель УРСР, у Смотрицькій райконторі зв'язку Міністерства зв'язку УРСР та інших.

Виконуючи завдання по скороченню чисельності адміністративно-управлінського персоналу, керівники окремих підприємств і організацій переводять осіб, які були на скорочуваних посадах, на інші посади, що не реєструються, зі збереженням раніше виконуваних ними функцій. Це мало місце у Львівській обласній конторі “Скотосировина” Лімського раднаргоспу, Кіровоградській міській конторі зв'язку Міністерства зв'язку УРСР, в бюро технічної інформації Вінницького раднаргоспу та в інших організаціях.

У ряді випадків раднаргоспи, міністерства, відомства УРСР та облвиконкоми недостатньо здійснюють контроль за виконанням підприємствами і організаціями завдань по скороченню витрат на утримання адміністративно-управлінського та іншого невиробничого персоналу.

Рада Міністрів Української РСР постановляє:

Зобов'язати раднаргоспи, міністерства, відомства УРСР, виконкоми обласних, Київської і Севастопольської міських Рад депутатів трудящих:

а) забезпечити контроль за правильним і економним витрачанням коштів на утримання апарату управління і за проведенням в 1962 році скорочення штатів цього апарату і витрат на його утримання, не допускати фактів витрачання коштів зверх кошторисних призначень та інших порушень штатно-кошторисної дисципліни;

б) вживати необхідних заходів до припинення порушень державної дисципліни і перекручень при виконанні завдань по скороченню управлінських витрат і притягати до відповідальності винних у цьому службових осіб;

в) навести суворий порядок і підвищити відповідальність за виконання завдань по скороченню штатів адміністративно-управлінського та іншого невиробничого персоналу і витрат на їх утримання, що передбачені в плані розвитку народного господарства і державному бюджеті Української РСР;

г) попередити керівників і головних бухгалтерів підприємств, установ і організацій про їх персональну відповідальність за виконання завдань по усуненню надмірностей в штатах і скороченню управлінських витрат.

Голова Ради Міністрів УРСР

В. Щербицький

Керуючий справами Ради Міністрів УРСР

К. Бойко

ЦДАВО, ф. 2, оп. 10, спр. 73, арк. 139–141. Оригінал. Машинопис.

№ 814

15 жовтня 1962 р. Київ. – Доповідна записка секретарів ЦК КПУ і заступників голови Ради Міністрів УРСР ЦК КПУ про перебудову партійних і радянських органів Української РСР

Исходя из предложений Н.С. Хрущева о необходимости коренной перестройки и улучшения партийного руководства промышленностью и сельским хозяйством, изложенных в записке Президиуму ЦК КПСС от 10 сентября 1962 г., предлагается провести следующую перестройку партийных и советских органов.

По центральным организациям.

В ЦК КП Украины – общее руководство народным хозяйством, всей жизнью республики будет осуществлять, как и сейчас, Президиум ЦК КП Украины.

Для руководства промышленностью и сельским хозяйством создать бюро

ЦК по промышленности и бюро ЦК по сельскому хозяйству во главе с председателями – секретарями ЦК КП Украины.

Предполагается, что эти бюро будут состоять из 5–7 чел. В каждое из них войдут по три секретаря ЦК КП Украины. Кроме этого, членами бюро целесообразно иметь заведующих основных отделов ЦК. Кроме них, в бюро по промышленности следует ввести председателя Укрсовнархоза, а в бюро по сельскому хозяйству – министра по производству и заготовкам сельскохозяйственных продуктов.

Бюро ЦК по промышленности будет осуществлять контроль и направлять деятельность промышленных обкомов, совнархозов, соответствующих министерств и ведомств.

Бюро ЦК по сельскому хозяйству будет контролировать и направлять работу сельскохозяйственных обкомов и соответствующих министерств и ведомств.

Бюро по промышленности будут подчинены шесть отделов ЦК КП Украины: тяжелой промышленности, машиностроения, оборонной промышленности, легкой и пищевой промышленности, транспорта и связи, строительства и городского хозяйства.

Сейчас в ЦК КП Украины имеется один сельскохозяйственный отдел. Целесообразно на базе этого отдела создать четыре отдела: отдел производства и заготовок по растениеводству и техническим культурам, отдел производства и заготовок по животноводству, отдел механизации и электрификации сельского хозяйства, отдел по водному хозяйству и сельскому строительству. Все эти отделы будут подчинены бюро ЦК по сельскому хозяйству.

В связи с тем, что предполагается иметь в республике единые министерства культуры, высшего и среднего специального образования, просвещения, здравоохранения, соцобеспечения, торговли, финансов, юстиции, охраны общественного порядка, а также Академию наук УССР, РАТАУ, республиканские газеты и журналы, союзы писателей, композиторов, художников, архитекторов, комиссию госконтроля, КГБ, прокуратуру, Верховный суд и некоторые другие республиканские организации и ведомства, целесообразно сохранить в ЦК КП Украины едиными такие отделы: партийных органов, пропаганды и агитации, науки и культуры, школ, административных органов, торгово-финансовых и плановых органов, Партийную комиссию, особый сектор, управление делами. Руководство этими отделами будет осуществлять Президиум ЦК. Бюро по промышленности и бюро по сельскому хозяйству будут иметь связь с этими отделами по соответствующим вопросам.

В связи с реорганизацией нынешнего сельскохозяйственного отдела на четыре отраслевых отдела, видимо, потребуется некоторое увеличение ответственных работников аппарата ЦК.

Учитывая то, что с созданием новых органов ЦК и увеличением количества областных комитетов возрастет объем работы по техническому обслуживанию, следовало бы также увеличить численность технических работников.

Перестройку комсомольских органов в республике предлагается провести в соответствии с реорганизацией в партийных органах.

В Совете Министров Украинской ССР руководство промышленностью и строительством, как и теперь, должно осуществляться через Укрсовнархоз и Госплан УССР.

Для более конкретного руководства Совета Министров республики сельским хозяйством, оборонной промышленностью, культурой и просвещением, торговлей и вопросами бытового обслуживания населения создать следующие комиссии, подчиненные Президиуму Совета Министров УССР:

- а) комиссия по сельскому хозяйству;
- б) комиссия по оборонной промышленности;
- в) комиссия по культуре и просвещению;
- г) комиссия по торговле и быту.

Имеется в виду, что каждую комиссию будет возглавлять зам. председателя Совета Министров.

По местным партийным органам.

С целью усиления и конкретизации руководства промышленностью и сельским хозяйством предлагается в 14 областях, где имеются совнархозы (Винницкой, Днепропетровской, Донецкой, Запорожской, Киевской, Крымской, Луганской, Львовской, Одесской, Полтавской, Станиславской, Харьковской, Херсонской, Черкасской), создать промышленный и сельский обкомы. В 10 областях (Волинской, Житомирской, Кировоградской, Николаевской, Ровенской, Сумской, Тернопольской, Хмельницкой, Черниговской, Черновицкой) иметь только сельский обком партии.

Имеется в виду, что Винницкий, Киевский, Львовский, Станиславский, Харьковский, Херсонский, Черкасский промышленные обкомы партии будут заниматься вопросами руководства промышленностью, а также партийными организациями городов и промышленных районов в границах соответствующего экономического административного района. Винницкий промышленный обком партии должен будет осуществлять руководство промышленностью на территории Винницкой и Хмельницкой областей; Киевский промышленный обком партии соответственно – Киевской, Житомирской, Черниговской областей; Львовский обком – Львовской, Волинской, Ровенской и Тернопольской областей; Харьковский обком – Харьковской и Сумской; Херсонский обком – Херсонской и Николаевской; Черкасский обком – Черкасской и Кировоградской; Станиславский промышленный обком – Станиславской и Черновицкой областей.

Учитывая небольшой объем промышленного и сельскохозяйственного производства в Закарпатской области, особые этнографические условия, считали бы целесообразным оставить Закарпатский обком партии в нынешнем виде, и чтобы он осуществлял руководство промышленностью и сельским хозяйством области.

Предложения об образовании промышленных обкомов партии в пределах экономических административных районов и создании сельских обкомов партии в каждой области внесло большинство обкомов партии.

Некоторые обкомы внесли отличные от этих предложения. Сумской обком партии предложил создать в Сумской области совнархоз, иметь два обкома – промышленный и сельский. Николаевский обком внес предложение перевести совнархоз из Херсона и Николаев и создать Николаевский промышленный и сельский обкомы партии.

В отношении структуры и штатов промышленных и сельских обкомов КП

Украины предлагается иметь в каждом из них отдел парторганов, пропаганды и агитации, парткомиссию, особый сектор, финхозсектор. Отделы административных, торгово-финансовых и плановых органов, науки и культуры, школ будут также во всех обкомах партии с той лишь разницей, что в одних они будут укрупненные, а в других отдельные – в зависимости от условий области.

В промышленных обкомах партии будет один промышленно-транспортный отдел или несколько отраслевых отделов в зависимости от объема и развития соответствующих отраслей промышленности.

Что касается сельскохозяйственных отделов в сельских обкомах партии, то предлагается: в 15 крупных областях (Винницкой, Днепропетровской, Донецкой, Запорожской, Киевской, Крымской, Луганской, Кировоградской, Николаевской, Одесской, Полтавской, Сумской, Харьковской, Херсонской и Черниговской) создать по три отраслевых отдела. В остальных областях иметь единый сельскохозяйственный отдел с соответствующими секторами. (Ряд обкомов партии предлагает иметь в сельских обкомах один сельскохозяйственный отдел без секторов.)

Руководящими органами обкомов будут бюро и секретариаты. В сельских обкомах партии иметь по три секретаря, в том числе первого и второго. По три секретаря предлагается иметь в Винницком, Крымском, Полтавском, Станиславском, Херсонском, Черкасском промышленных обкомах партии. Учитывая большой объем промышленного производства, в Днепропетровском, Донецком, Запорожском, Киевском, Луганском, Львовском, Одесском, Харьковском промышленных обкомах партии иметь по четыре секретаря обкома. В Закарпатском обкоме партии остается три секретаря – так, как и сейчас.

Полтавский и Хмельницкий обкомы партии внесли предложение установить по четыре секретаря в сельских обкомах партии. Закарпатский обком также просит увеличить количество секретарей с трех до четырех.

Предлагается для промышленных обкомов партии установить две группы по штатам. В первой группе иметь от 65 до 85 ответработников и 17–21 техработников. К этой группе отнести 8 обкомов партии: Донецкий, Днепропетровский, Запорожский, Киевский, Луганский, Львовский, Одесский и Харьковский.

Во второй группе иметь штаты от 48 до 55 ответработников и 16–18 технических. К этой группе отнести 6 обкомов партии: Винницкий, Крымский, Полтавский, Станиславский, Херсонский, Черкасский.

В настоящее время перечисленные обкомы партии относятся к этим же группам и по заработной плате. Кроме Станиславского обкома, который отнесен к третьей группе. Предлагается сохранить для этих обкомов существующие группы по зарплате, а Станиславский обком партии перевести из третьей во вторую.

Для сельских обкомов партии предлагается установить три группы по штатам. В 1-й группе иметь 51–61 ответработника и 17–21 техработника. К этой группе отнести 11 сельских обкомов партии: Винницкий, Днепропетровский, Донецкий, Запорожский, Киевский, Кировоградский, Николаевский, Одесский, Полтавский, Харьковский и Херсонский.

Во второй группе иметь 47–53 ответработника и 17–18 техработников. В этой группе отнести 8 сельских обкомов партии: Житомирский, Крымский, Луганский, Львовский, Сумской, Хмельницкий, Черкасский и Черниговский.

В третьей группе сельских обкомов партии иметь в штатах от 42 до 46 ответработников и 16–17 техработников. К этой группе предлагается отнести 16 обкомов: Волынский, Закарпатский, Ровенский, Станиславский, Тернопольский и Черновицкий.

Если привести в соответствие существующие группы обкомов партии по зарплате с предполагаемыми группами по штатам, то надо будет Винницкий, Кировоградский, Николаевский, Полтавский и Херсонский сельские обкомы перевести по зарплате из второй группы в первую, а Львовский и Луганский – из первой во вторую группу и Закарпатский обком – из второй в третью группу. В этом случае зарплата работников сельских обкомов партии будет выше зарплаты работников промышленных обкомов в следующих областях: в Винницкой, Полтавской и Херсонской. А в Луганской и Львовской областях зарплата работников сельских обкомов будет ниже, чем в промышленных обкомах.

В связи с тем, что все это приведет к определенному увеличению фонда заработной платы по обкомам партии, этот вопрос следует дополнительно изучить. (Предполагаемые структура и штаты обкомов партии прилагаются.)*

В настоящее время непосредственное руководство промышленностью осуществляют: 85 горкомов партии, 71 горрайком и 53 сельских райкомов партии, которые имеют промышленные отделы. (Горрайкомы имеются в таких городах: Днепропетровск, Днепродзержинск, Кривой Рог, Запорожье, Киев, Севастополь, Луганск, Кадиевка, Львов, Николаев, Одесса, Полтава, Донецк, Горловка, Жданов, Макеевка, Харьков – всего 17 городов.)

В связи с созданием промышленных обкомов партии предлагается в городах – областных центрах (в Запорожье, Киеве, Львове, Одессе и Харькове), в которых сосредоточена большая часть промышленности области и имеются горрайкомы, упразднить горкомы партии, усилить горрайкомы за счет создания в них промышленно-транспортных отделов (увеличить штаты на 4–5 чел.) и подчинить их непосредственно промышленным обкомам партии. Кроме этого, в гг. Запорожье и Одессе создать дополнительно по одному горрайкому.

В Донецкой, Днепропетровской и Луганской областях, где промышленность рассредоточена по всей территории области, предлагается в областных центрах сохранить и горкомы и горрайкомы партии. Предлагается сохранить также горком и горрайкомы в Николаеве.

В г. Полтава предлагается упразднить горрайкомы и оставить один горком партии.

В остальных 15 городах – областных центрах (Винница, Луцк, Житомир, Ужгород, Кировоград, Симферополь, Ровно, Станислав, Сумы, Тернополь, Херсон, Хмельницкий, Черкасы, Чернигов и Черновцы) оставить существующие горкомы партии с подчинением их промышленным обкомам партии.

Ровенский, Тернопольский, Хмельницкий, Черновицкий, Волынский обкомы партии внесли предложение горкомы партии областных центров подчинить сельским обкомам партии, а для руководства промышленностью создать в этих городах по одному промышленному райкому партии, подчинив их промышленному

* Не подаются; див. цю саму справу, арк. 16–31.

обкому. Крымский и Херсонский обкомы КП Украины внесли предложение упразднить Херсонский и Симферопольский горкомы партии и создать в гг. Херсоне и Симферополе по три горрайкома партии, мотивируя это большой загруженностью горкомов партии рассмотрением персональных дел и по приему в КПСС.

В связи с тем, что в г. Кривом Роге сосредоточено много крупных предприятий и ведется большое промышленное строительство, а также учитывая большую растянутость города, предлагается сохранить существующий горком и горрайкомы партии и дополнительно создать еще один горрайком, подчинив ему также парторганизации г. Ингульца и примыкающих к Кривому Рогу промышленных предприятий Апостоловского района. Учитывая особое положение г. Севастополя, предлагается и здесь сохранить существующие горком и горрайкомы партии.

В городах Днепродзержинске, Кадиевке, Горловке, Жданове и Макеевке горрайкомы упразднить, оставить горкомы партии, увеличив их штаты до 40–43 чел. Советский район г. Макеевки, наиболее удаленный от города, выделить в самостоятельный и подчинить Советский райком партии непосредственно Донецкому промышленному обкому КП Украины.

Останутся без изменений существующие горкомы партии в 31 городе, в которых достаточно большой объем промышленности и строительства: Могилев-Подольск, Желтые Воды, Мукачево, Бердянск, Мелитополь, Белая Церковь, Александрия, Знаменка, Евпатория, Керчь, Феодосия, Ялта, Коммунарск, Красный Луч, Лисичанск, Рубежное, Белгород-Днестровский, Измаил, Кременчуг, Артемовск, Дебальцево, Дружковка, Енакиево, Константиновка, Краматорск, Славянск, Чистякове, Коломия, Изюм, Купянск и Камень-Подольск.

Учитывая, что в городах Красноармейск и Дзержинск Донецкой области, Хрущев Кировоградской области, Северодонецк Луганской области и Лозовая Харьковской области имеется значительное количество партийных организаций промышленных предприятий, предлагается создать в них горкомы партии.

Для руководства промышленными предприятиями, расположенными на территории сельских районов, предлагается вновь создать 94 промышленных райкома партии и преобразовать в промышленные райкомы 20 ныне существующих горкомов КП Украины: Ковельский и Нововолынский Волинской обл.; Новомосковский, Марганцевский и Павлоградский Днепропетровской обл.; Коростенский, Новоград-Волинский и Бердичевский Житомирской обл.; Первомайский Николаевской обл.; Конотопский и Шосткинский Сумской обл.; Новокаховский Херсонской обл.; Смелянский и Уманский Черкасской обл.; Нежинский и Прилукский Черниговской обл.; Стрыйский, Самборский, Золочевский и Дрогобычский Львовской обл.; Бориславский горком КП Украины Львовской области имеется в виду упразднить, а парторганизации г. Борислава подчинить Дрогобычскому промышленному райкому партии.

Промышленные райкомы КП Украины предполагается наименовать по месту их расположения [...].*

Имеется в виду, что всеми горкома, горрайкомами и промышленными

* Опущено назви районів за областями.

райкомами партии будут руководить соответствующие промышленные обкомы КП Украины, а сельскими райкомами – сельские обкомы партии.

В настоящее время в республике имеется 604 сельских района, 190 территориальных производственных колхозно-совхозных (совхозно-колхозных) производственных управлений.

Учитывая то, что некоторые территориальные управления в настоящее время весьма крупные (объединяют по 4–5 административных районов) и то, что ряд совхозов передается в ведение управлений (в связи с ликвидацией некоторых трестов совхозов), вносится предложение разукрупнить некоторые территориальные производственные управления. Поэтому в Волынской, Днепропетровской, Донецкой, Житомирской, Закарпатской, Запорожской, Киевской, Ровенской, Станиславской, Сумской, Харьковской, Херсонской и Черниговской областях увеличится количество производственных управлений на одно в каждой, а во Львовской области – на два. Всего в республике, таким образом, будет 205 территориальных производственных управлений.

В связи с перестройкой в целях улучшения партийного руководства промышленностью и сельским хозяйством предлагается внести такие изменения в количество производственных управлений:

	Имеется	Предложения обкомов партии	Предлагается
В Винницкой области	10	12	10
Волынской	6	8	7
Днепропетровской	9	12	10
Донецкой	7	9	8
Житомирской	9	11	10
Закарпатской	4	5	5
Запорожской	7	9	8
Киевской	9	12	10
Кировоградской	9	11	9
Крымской	6	8	6
Луганской	7	9	7
Львовской	8	11	10
Николаевской	7	8	7
Одесской	10	12	10
Полтавской	11	12	11
Ровенской	5	7	6
Станиславской	5	6	6
Сумской	8	9	9
Тернопольской	8	9	8
Харьковской	9	12	10
Херсонской	7	8	8

	Имеется	Предложения обкомов партии	Предлагается
Хмельницкой	8	10	8
Черкасской	8	10	8
Черниговской	9	12	10
Черновицкой	4	6	4

В каждом районе иметь сельский райком партии, который будет осуществлять партийное руководство сельским хозяйством. (Примерные структура и штаты сельского райкома партии прилагаются)*. В связи с тем, что в укрупненных районах функции первого секретаря райкома партии и парторга обкома по руководству сельскохозяйственным производством совпадут, предлагается должности парторгов и инструкторов при них упразднить.

В результате реорганизации партийных органов в республике количество ответственных партийных работников уменьшится, примерно, на 1900 чел., а месячный фонд зарплаты – на 180 тыс. руб.

По местным советским органам.

Предварительное изучение вопроса о перестройке местных советских органов приводит к заключению, что наиболее целесообразно иметь в каждой области один облисполком. Такие предложения внесли все областные комитеты партии за исключением Днепропетровского, Донецкого и Крымского, которые предлагают иметь в составе единых областных советов два исполкома – промышленный и сельский с отделами и управлениями.

Целесообразность единого облисполкома в области обосновывается тем, что всю местную промышленность, а также все строительные организации предполагается передать в ведение совнархозов, а в ведении облисполкомов останутся только сравнительно небольшие предприятия по бытовому обслуживанию населения. Таким образом, для промышленных облисполкомов, если их создать, остается очень малый объем работы по руководству промышленностью. Функции облисполкомов по народному образованию, здравоохранению, культурному обслуживанию, поддержанию общественного порядка, местной противовоздушной обороне и другие наиболее правильно строить по территориальному принципу в зависимости от густоты населения. Они должны осуществляться соответственно нуждам и потребностям всего населения, независимо от занятости его в той или иной отрасли народного хозяйства. Кроме того, как показывают расчеты, создание двух облисполкомов приведет к образованию параллельно действующих отделов и управлений и резкому увеличению административно-управленческого аппарата и фонда заработной платы, т.к. подобную реорганизацию в пределах ныне действующих штатов и фондов заработной платы по облисполкомам провести будет трудно. Например, чтобы создать два облздравотдела в области, потребуется почти в два раза увеличить административно-управленческий аппарат и оторвать квалифицированных специалистов-медиков от лечебной работы. Создание парал-

* Не подаются; див. цю саму справу, арк. 35.

тельно действующих отделов и управлений облисполкомов неизбежно потребует также значительного увеличения средств для создания материально-технической базы, необходимой для их функционирования.

Предполагается, что в шести областях (Днепропетровской, Донецкой, Запорожской, Луганской, Крымской и Харьковской), где большинство населения составляют жители городов и рабочих поселков, деятельность облисполкомов должны направлять промышленные обкомы партии. В остальных областях работу облисполкомов будут направлять сельские обкомы партии.

В отношении горисполкомов и исполкомов райсоветов в городах вносится предложение сохранить их так, как они сейчас есть, несмотря на то, что в некоторых городах, как указано выше, будут ликвидированы горкомы партии, а в других – горрайком партии.

Если будет принято предложение Днепропетровского, Одесского, Запорожского и Луганского обкомов КП Украины о создании новых районов в гг. Кривом Роге, Одессе, Запорожье и Лисичанске, то соответственно надо будет создать в этих городах дополнительно по одному райисполкому: в Кривом Роге, Одессе, Запорожье и три в Лисичанске.

В республике имеется сейчас 265 городов районного подчинения. Многие из них за последние годы значительно выросли по населению, по объему промышленного производства и городского хозяйства. В связи с этим следовало бы поддержать предложения обкомов КП Украины о переводе гг.: Дзержинск, Докучаевск, Доброполье, Красноармейск, Красный Лиман, Селидово, Снежнянск, Советск, Харцызск, Шахтерск, Ясиноватая Донецкой обл.; Большой Токмак Запорожской обл.; Фастов Киевской обл.; Хрущев Кировоградской обл.; Алушта и Судак Крымской обл.; Брянка, Боково-Антрацит, Голубовка, Краснодон, Первомайск, Ровеньки, Свердловск, Северодонецк Луганской обл.; Червоноград Львовской обл.; Килия Одесской обл.; Лубны Полтавской обл.; Ромны Сумской обл.; Лозовая Харьковской обл. из районного в областное подчинение.

Что касается предложений обкомов партии о переводе из районного в областное подчинение гг.: Радомышль Житомирской обл.; Васильевка, Гуляй-Поле, Каменско-Днепровский, Молочанск, Орехово, Пологи Запорожской обл.; Бровары, Богуслав, Васильков, Ирпень, Переяслав-Хмельницкий и Сквиря Киевской обл.; Джанкой Крымской обл.; Вознесенск Николаевской обл.; Ананьев, Арцыз, Балта, Березовка, Болград, Вилков, Котовск, Раздельная и Рени Одесской обл.; Карловка и Миргород Полтавской обл.; Кременец и Чортков Тернопольской обл.; Балаклея, Волчанск, Люботин, Мерефа и Чугуев Харьковской обл.; Канев Черкасской обл., – то эти предложения следует отклонить, т.к. в этих городах сравнительно небольшое население и мало промышленных предприятий.

В сельской местности республики предлагается иметь 205 районных советов – по числу сельских районов и территориальных производственных управлений. Райисполкомам подчинить сельские советы, поселковые советы и горсоветы районного подчинения.

В связи с укрупнением сельских районов предполагается несколько увеличить штаты райисполкомов по сравнению с существующими (Примерные

структура и штаты городских и районных исполкомов советов депутатов трудящихся прилагаются)*.

В результате реорганизации советских органов количество ответственных работников уменьшится, примерно, на 6 тыс. чел., а месячный фонд зарплаты – на 500 тыс. руб.

Ряд обкомов КП Украины ставит вопрос о заработной плате партийных и советских работников в связи со значительным укрупнением сельских районов и увеличением объема работы. В частности, вносятся предложения, чтобы первый секретарь сельского райкома партии и председатель райисполкома получали заработную плату на уровне начальника территориального производственного колхозно-совхозного управления. Ставятся вопросы о заработной плате и других категорий работников. Эти вопросы заслуживают внимания и, видимо, следовало бы изучить их более детально.

Казанец
Сенин
Шелест
Кальченко
Бубновский

Справка о существующих и предполагаемых штатах ответственных работников обкомов КП Украины

№	Наименование обкома	Существующие	Предполагаемые		
			промышленного обкома партии	сельского обкома партии	всего
1	Винницкий	69	53	54	107
2	Волынский	51	-	44	44
3	Днепропетровский	93	69	51	120
4	Донецкий	107	85	49	134
5	Житомирский	59	-	51	51
6	Закарпатский	48	-	48	48
7	Запорожский	78	61	50	111
8	Киевский	90	83	56	139
9	Кировоградский	63	-	54	54
10	Крымский	82	50	47	97
11	Луганский	89	64	48	112
12	Львовский	86	78	51	129
13	Николаевский	66	-	53	53
14	Одесский	83	65	56	121
15	Полтавский	69	43	50	93
16	Ровенский	50	-	44	44
17	Станиславский	53	46	44	90

* Не подаются; див. цю саму справу, арк. 37.

№	Наименование обкома	Существующие	Предполагаемые		
			промышленного обкома партии	сельского обкома партии	всего
18	Сумской	61	-	49	49
19	Тернопольский	57	-	48	48
20	Харьковский	97	83	55	138
21	Херсонский	63	53	52	105
22	Хмельницкий	62	-	49	49
23	Черкасский	61	48	49	97
24	Черниговский	60	-	51	51
25	Черновицкий	44	-	41	41
	Всего	1741	881	1244	2125

ЦДАГО, ф. 1, оп. 31, спр. 1911, арк. 1–15. Оригінал. Машинопис. Опубл.: Региональная политика Н. С. Хрущева. ЦК КПСС и местные партийные комитеты. 1953–1964 гг. – М., 2009. – № 85. – С. 457–467.

№ 815

30 грудня 1962 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КПУ “Про реорганізацію керівних партійних і радянських органів в областях УРСР” (протокол № 31, п. 1-3.)

На виконання рішень листопадового (1962 р.) Пленуму ЦК КПРС і грудневого Пленуму ЦК КП України про реорганізацію партійних органів, Рад депутатів трудящих та їх виконавчих комітетів за виробничим принципом, у відповідності до постанов ЦК КПРС від 20 грудня 1962 р., ЦК КП України постановляє:

1. Прийняти пропозиції обкомів КП України:

а) про утворення двох самостійних партійних організацій і відповідних обласних комітетів партії по керівництву промисловістю і будівництвом і по керівництву сільським господарством у 19 областях: Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій, Житомирській, Запорізькій, Київській, Кіровоградській, Кримській, Луганській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Сумській, Харківській, Херсонській, Хмельницькій, Черкаській і Чернігівській;

б) про залишення без змін обласних партійних організацій і відповідних обкомів партії у шести областях: Волинській, Закарпатській, Івано-Франківській, Ровенській, Тернопільській і Чернівецькій;

в) про створення, замість існуючих сільських райкомів партії, 251 виробничого колгоспно-радгоспного партійного комітету (по областях згідно з додатком № 1)*;

г) про створення 78 промислово-виробничих комітетів (по областях згідно з додатком № 1);

* Тут і далі додатки не подаються; див.: ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 3431, арк. 60–104.

д) про створення міськкомів партії: Дзержинського, Красноармійського, Сніжнянського, Харцизького, Шахтарського в Донецькій області; Токмацького в Запорізькій області; Фастівського в Київській області; Кремгесівського в Кіровоградській області; Антрацитівського, Краснодонського, Первомайського, Ровеньківського, Свердловського і Северодонецького в Луганській області; Роменського в Сумській області;

е) про ліквідацію міськкомів КП України: Дніпропетровського, Запорізького, Київського, Львівського, Миколаївського, Одеського, Полтавського і Харківського;

ж) про створення міських райкомів партії: Шевченківського у м. Запоріжжі, Інгулецького у м. Кривому Розі і Київського у м. Одесі;

з) про створення у 19 обласних центрах, де будуть обкоми партії по керівництву сільським господарством, об'єднаних партійних комітетів сільськогосподарських установ, організацій, учбових закладів і підприємств, які переробляють сільськогосподарську сировину, надавши їм право прийому до КПРС, розгляду персональних справ комуністів, ведення обліку і видачі партійних документів; підпорядкувати зазначені парткоми безпосередньо сільським обкомам КП України.

2. Встановити, що обком партії по керівництву промисловістю і будівництвом і обком партії по керівництву сільським господарством повинні іменуватися:

- “промисловий обком КП України”,
- “сільський обком КП України”.

3. Зобов'язати обкоми КП України:

а) забезпечити правильне використання працівників, що вивільняються у зв'язку з реорганізацією партійних і радянських органів, направляючи їх перш за все у сферу матеріального виробництва, на зміцнення кадрами колгоспів і радгоспів;

б) передати у належному порядку документи партійних органів, що ліквідуються, до відповідних партійних архівів та у новоутворювані партійні органи;

в) використати приміщення, що вивільняються в результаті укрупнення сільських районів, як правило, для дитячих, медичних і шкільних установ.

4. Затвердити проекти Указів Президії Верховної Ради Української РСР: “Про утворення обласних (промислових) і обласних (сільських) Рад депутатів трудящих Української РСР”, про укрупнення сільських районів Української РСР, “Про віднесення міст до категорії обласного підпорядкування”, “Про утворення нових районів у містах Запоріжжі, Кривому Розі та Одесі Української РСР”, “Про ліквідацію районів міста Кадіївки, Луганської області”, “Про утворення промислових районів і віднесення деяких міст республіки до категорії міст обласного підпорядкування”, “Про віднесення в підпорядкування обласних (промислових) Рад депутатів трудящих міських поселень Української РСР” (додатки №№ 2–32).

5. Зобов'язати Раду Міністрів УРСР до 5 січня 1963 р. розробити і подати ЦК КП України проект структури і штатів виконкомів обласних, міських, районних у містах, сільських районних Рад депутатів трудящих.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 6, спр. 3431 арк. 5–7. Оригінал. Машинопис.

3 січня 1963 р. Київ. – Пропозиції ЦК КПУ до ЦК КПРС щодо нової структури керівних партійних органів

В соответствии с решением ноябрьского Пленума ЦК КПСС о перестройке партийных органов по производственному принципу, ЦК КП Украины вносит на рассмотрение ЦК КПСС предложения о новой структуре руководящих партийных органов республики и просит установить им следующие штаты:

ЦК КП Украины – 311 ответственных работников с месячным фондом зарплаты – 61 740 руб., технических работников – 117 с месячным фондом зарплаты – 8 205 руб.;

44 обкомам КП Украины – 1 946 ответственных работников с месячным фондом зарплаты – 344 930 руб., технических – 671 чел[овек] с месячным фондом зарплаты – 39 158 рублей;

92 горкомам партии – 1 736 ответственных работников с месячным фондом зарплаты – 203 413 руб., технических – 594 чел[овек] с месячным фондом зарплаты – 28 272 руб.;

71 горрайкому партии – 1 222 ответственных работников с месячным фондом зарплаты – 138 855 руб, технических – 453 чел[овека] с месячным фондом зарплаты – 22 132 руб.;

78 промышленно-производственным партийным комитетам – 1 047 ответственных работников с месячным фондом зарплаты – 115 700 руб., технических – 270 чел[овек] с месячным фондом зарплаты – 12 150 руб.;

251 партийному комитету производственных колхозно-совхозных управлений – 5 845 ответственных работников с месячным фондом зарплаты – 649 020 руб., технических – 1 193 чел[овека] с месячным фондом зарплаты – 53 685 руб.;

19 парткомам областных центров – 115 ответственных работников с месячным фондом зарплаты – 14 155 руб., технических – 38 чел[овек] с месячным фондом зарплаты – 1 710 руб.

Всего по 556 партийным органам количество ответственных работников составит 12 222 чел[овека] с месячным фондом зарплаты – 1 527 813 руб., технических работников – 3 336 чел[овек] с месячным фондом зарплаты – 165 312 руб.

[...]

В результате перестройки партийных органов количество ответственных работников в сравнении с существующими штатами уменьшится на 1 871 чел[овек], технических – на 126 чел[овек]. Месячный фонд зарплаты ответственных работников соответственно уменьшится на 158 378 руб., технических работников – на 7 739 руб., а всего – на 166 117 руб.

Секретарь ЦК КП Украины

Н. Подгорный

ЦДАГО, ф. 1, оп. 24, спр. 5644, арк. 83–84. Копія. Машинопис. Опубл.: Политическое руководство Украины. 1938–1989. – М., 2006. – № 85. – С. 287–294.

20 листопада 1964 р. Київ. – Із стенограми засідання пленуму ЦК КПУ щодо об'єднання партійних організацій і радянських органів*

Т. Шелест П.Е.

Товарищи!

16 ноября состоялся пленум Центрального комитета Коммунистической Партии Советского Союза, который рассмотрел вопрос “Об объединении промышленных и сельских областных, краевых партийных организаций и советских органов”. Этот вопрос имеет исключительно большое политическое значение [...].

Члены и кандидаты в члены ЦК КПСС, члены Ревизионной комиссии чувствовали себя полными хозяевами дела. Повысилось чувство ответственности каждого из участников пленума за принятие решений. Был деловой партийный, товарищеский контакт и взаимопонимание между всеми участниками пленума. Все это нас радует, вселяет уверенность в том, что дела в партии и стране пойдут лучше [...].

Организационные формы построения партийных, советских, профсоюзных и комсомольских органов республики по производственному принципу, созданные после решений пленума ЦК КПСС и декабрьского пленума ЦК КП Украины, как показала жизнь, себя не оправдали. Эта перестройка была осуществлена вследствие непродуманных действий, субъективистского подхода к решению организационных форм партийных и советских органов [...].

Еще тогда, во время обсуждения предложений, изложенных в записке т. Хрущева о перестройке партийных и советских органов, много членов ЦК, работников республиканских и местных партийных органов высказывали сомнения в целесообразности намечаемой реорганизации. Указывалось, в частности, на трудности, которые неизбежно возникнут, если разъединить единый хозяйственно-политический организм любой области, в котором промышленность, сельское хозяйство и сферы их обслуживания тесно связаны между собой.

Известно, что пленум ЦК КПСС, который рассматривал этот принципиальный вопрос, который имеет большое политическое и хозяйственное значение, проходил с участием большого количества приглашенных, в том числе даже беспартийных. Понятно, что в такой обстановке исключалась бы возможность делового, всестороннего рассмотрения выдвинутого проекта перестройки, уже не говоря о том, чтобы подвергнуть его критическому рассмотрению и обсуждению [...].

Необходимо сказать, что в то время Центральный комитет Компартии Украины высказал ряд замечаний, в частности о нецелесообразности разделения советских органов. Кроме того, были внесены предложения по вопросу организационной формы построения партийных и советских органов**. Но все они были необоснованно отброшены т. Хрущевым. ЦК КП Украины только в шести

* Див. також док. № 818.

** Див. док. № 814.

западных областях республики удалось сохранить единые партийные и советские органы.

А жизнь показала, что искусственное разделение партийный и советских органов на промышленные и сельские привело к ослаблению связей между городом и селом, между рабочим классом и колхозным крестьянством, к уменьшению роли советов депутатов трудящихся, которые из органов власти всего народа стали фактически отдельными органами рабочих и крестьян.

Отсутствие единого партийного и единого советского органа в одном административно-экономическом центре – в области и районе создало много дополнительных трудностей в развитии экономики и культуры, приводило на практике к смешению функций, прав и обязанностей партийных, советских, хозяйственных и других органов.

Оказалось практически невозможным осуществить разумное, более-менее оправданное размежевание сфер деятельности промышленных и сельских партийных организаций, отдельных партийных комитетов. Выделение из состава сельских районов так называемых промышленных зон было осуществлено искусственно, ибо выделить такие зоны невозможно [...].

Нельзя считать нормальным, когда за последние два года аппарат областных органов значительно разросся, а районное звено серьезно ослаблено. Усложнились условия работы с кадрами, уменьшилась возможность оказания помощи селу со стороны промышленных предприятий и строек. Разъединение партийных, советских, профсоюзных и комсомольских органов на промышленные и сельские негативно отразилось на обслуживании трудящихся и создало для населения много неудобств [...].

В соответствии с решением пленума ЦК КПСС Президиум Центрального комитета Компартии Украины вносит на ваше рассмотрение такие предложения:

восстановить в 19 областях республики, где партийные организации были разделены на промышленные и сельские, единые партийные организации и иметь единые обкомы партии;

партийные комитеты 250 производственных колхозно-совхозных управлений реорганизовать в районные комитеты партии;

ликвидировать 98 промышленно-производственных партийных комитетов, ранее созданных на территории сельских районов и в областных районных центрах;

учитывая мнение обкомов партии, Президиум ЦК считает целесообразным внести предложение в ЦК КПСС о восстановлении Киевского, Харьковского, Днепропетровского, Львовского, Одесского, Запорожского, Николаевского и Полтавского горкомов партии.

Как практически предусматривается провести объединение промышленных и сельских областных партийных организаций?

В соответствии с решениями ноябрьского пленума ЦК КПСС в декабре должны состояться областные партийные конференции. Для подготовки и проведения их на объединенных пленумах промышленных и сельских обкомов партии предусматривается избрать организационные бюро в количестве 9–11 чел. [...].

Для избрания делегатов на областные партийные конференции в ближайшее

время необходимо провести конференции в партийных организациях городов и районов, колхозно-совхозных управлений и промышленно-производственных зон. Партийным комитетам колхозно-совхозных управлений и промышленных зон отчитываться не надо. Кроме выборов делегатов по нормам представительства, установленным оргбюро обкомов партии, на конференциях могут быть рассмотрены отдельные вопросы работы партийных организаций.

Почему пленум ЦК КПСС решил начать объединение с областного, а не с районного звена? Делается это для того, чтобы дать возможность восстановленным единым обкомам партии учесть местные условия, без поспешности продумать районирование и структуру районных организаций, а также вновь созданных горкомов партии, обеспечить правильную расстановку кадров, провести большую работу по восстановлению единых промышленных, профсоюзных, комсомольских, хозяйственных органов в областях и районах.

В ближайшее время ЦК КП Украины и Президиум Верховного Совета Украины должны рассмотреть законодательные акты и внести в них соответствующие изменения, направленные на восстановление единых областных советов депутатов трудящихся и их отделов. После проведения областных партийных конференций необходимо созвать объединенные сессии промышленных и сельских областных советов депутатов трудящихся, на которых избрать исполнительные комитеты единых советов. Они сохраняют свои полномочия до выборов местных советов, которые намечено провести в марте 1965 г. [...].

Прежде всего необходимо сказать несколько слов о новом районировании. Кое-кто считал, что можно возвратиться назад к старым районам, то есть иметь их в республике 604. Но с этой мыслью согласиться нельзя. Президиум ЦК считает, что в основу районного разделения необходимо положить не бывшие районы, которые были до 1962 г., а, как правило, те, которые сложились за последние два года [...].

Возможно, целесообразно в отдельных городах, где развита промышленность, вместо промышленно-производственных парткомов, которые будут ликвидированы, создать горкомы партии [...].

Объединение сельских и промышленных советов депутатов трудящихся в районах будет целесообразным провести после уточнения районирования, определения структуры райисполкомов и расстановки кадров. На это нужно будет 1,5–2 месяца. Как известно, в марте 1965 г. будут проведены выборы в местные советы депутатов трудящихся. Поэтому Президиум ЦК считает, что единые районные советы депутатов трудящихся лучше всего создать после выборов. До этого времени нынешние промышленные и сельские районные советы и их исполкомы должны продолжать свою работу под руководством единых облисполкомов [...].

Необходимо внимательно рассмотреть структуру райкомов партии, чтобы она способствовала улучшению партийного руководства всей хозяйственной и культурной жизнью района. Мы считаем, и эта мысль была высказана на пленуме ЦК КПСС, что колхозно-совхозные управления, как показала практика, в значительной мере оправдали себя, и их, очевидно, целесообразно было бы сохранить, но улучшить деятельность, укрепить организационно, уточнить функции, права и, возможно, назвать районными сельскохозяйственными управлениями.

Перестройка партийных, советских, профсоюзных и комсомольских органов должна быть осуществлена без увеличения существующих штатов и фондов заработной платы.

В связи с объединением промышленных и сельских обкомов партии встает вопрос о целесообразности иметь в ЦК КП Украины бюро по руководству промышленностью и бюро по руководству сельским хозяйством. Необходимо иметь в виду и то, что бюро не принимают окончательных решений, а только ведут подготовку материалов к рассмотрению их Президиумом ЦК. Одновременно встает вопрос и о повышении роли и ответственности отделов ЦК, а также руководителей министерств и ведомств за исполнение решений партии и правительства. Желательно было бы, чтобы по этому вопросу высказали свое мнение участники пленума, а это поможет правильно его решить.

Кадры, которые высвобождаются в результате объединения областных партийных и советских органов, необходимо будет использовать, главным образом, для укрепления районного звена – райкомов партии, райисполкомов и производственных управлений. Мы уверены, что товарищи правильно воспримут это и с глубоким пониманием своего долга пойдут работать в районы. Обкомы партии в свою очередь должны внимательно отнестись к этим товарищам, позаботиться о создании им нормальных условий для работы и жизни [...].

Дрозденко [секретарь Киевского промышленного обкома партии].

[...] Известно, что в соответствии с решениями ноябрьского пленума ЦК (1962 г.) и в нашей области, как и в других областях Украины, были созданы промышленная и сельская областные партийные организации, два обкома партии, вместо 31 районного комитета партии – 12 парткомов производственных управлений, 6 промышленно-производственных зональных парткомов и Фастовский горком партии. В Киеве был ликвидирован горком партии и создан Киевский промышленно-производственный партийный комитет [...]. Присутствующие на пленуме ЦК КП Украины хорошо знают, что единственным критерием при утверждении структуры обкомов партии, при создании партийных комитетов был объем валовой продукции, так называемый “вал”, или количество гектаров сельскохозяйственных угодий. Но разве можно было этими цифрами измерить всю сложную многогранную организаторскую и политическую работу наших партийных комитетов [...].

На многих фактах и примерах можно показать, что перестройка партийных и советских органов вступила в противоречие с жизнью, что практически невозможно размежевать сферы деятельности промышленных и сельских партийных организаций. Неслучайно поэтому уже через месяц, через два после перестройки промышленные и сельские обкомы партии вынуждены были искать пути совместной работы, формы совместной работы, осуществлять в жизнь совместные меры. Мы вынуждены были совместно обговаривать много больших дел, проводить заседания бюро обкомов партии, принимать совместные решения там, где речь шла о коренных вопросах развития народного хозяйства и культуры области. Мы, например, совместно решали вопросы строительства на селе, организации оросительных систем, снабжения населения городов и рабочих поселков овощами и

картофелем, создания кормоцехов, кормокухонь, вопросы работы автомобильного транспорта, проведения многих политических и культурных мероприятий [...].

Дегтярев [первый секретарь Донецкого обкома партии].

[...] Прежнее разделение областных партийных организаций на промышленные и сельские, следовательно, создание двух партийных областных комитетов и исполкомов депутатов трудящихся, не только не оправдало себя, но и нанесло определенный ущерб [...]. Такое размежевание наносило прямой вред и не содействовало правильному решению жизненно важных вопросов области. И мы вынуждены были вопреки искусственному разделению постоянно искать контакты в руководстве промышленностью и сельским хозяйством. Донецкий промышленный и сельский обкомы партии стремились использовать все возможные пути по совместному координированию работы обкомов, поддержанию тесных контактов в работе, дальнейшему укреплению традиционных связей рабочих и колхозников. В результате последней перестройки в области было создано 9 непомерно больших районов, что затрудняло оперативное руководство колхозами и совхозами, явно ухудшало организацию сельскохозяйственного производства [...].

В свое время были созданы советы народного хозяйства в экономических районах страны. Нам думается, что это жизненная форма руководства народным хозяйством. Но беда в том, что за последние годы они претерпели такие изменения, которые во многом подорвали их роль и значение, породили обезличку в руководстве промышленностью и строительством. Из ведения совнархозов было изъято руководство отраслевыми и научно-исследовательскими институтами, значительно сужены их права в вопросах планирования производства, материально-технического снабжения. Вероятно, эти недостатки следует глубоко рассмотреть и найти меры по усилению роли совнархозов.

Особенно большую сложность породило создание многочисленных комитетов. Комитеты в своей практической работе плохо связаны с совнархозами, а тем более предприятиями, недостаточно реагируют на их запросы и, по существу, оказывают очень слабое влияние на развитие технического прогресса. Шахтеры Донбасса надеялись, что создание топливного комитета будет способствовать более быстрому решению сложных проблем технического прогресса угольной промышленности, позволит в краткие сроки обеспечить значительный рост технико-экономических показателей. К сожалению, этого не произошло. За три года Комитет по топливной промышленности не выработал четких направлений ближайшей перспективы и не организовал проектирование комплексного развития Донецкого бассейна, сорваны были сроки закладки ряда крупных шахт [...].

Ващенко [секретарь Харьковского промышленного обкома партии].

[...] Мы понимаем, что растет экономика нашей страны, растет наше государство и естественно методы и формы будут все время улучшаться и меняться, но совершенно правильно отметил октябрьский пленум, что в изменении форм и методов не надо проявлять торопливости, надо всесторонне обдумывать и решать их правильно, чтобы они помогли делу. К сожалению, как уже отметили товарищи в своих выступлениях, это не делалось в прошлом, чрезмерно большое количество всяких реорганизаций не помогало, а мешало очень часто в работе. Мы два года работаем в условиях промышленных и сельских областных партий-

ных организаций. Ну, что можно сказать? Вот товарищи выступали и на целом ряде примеров показали, сколько возникает трудностей в решении практических вопросов на местах и как приходится каждый раз вмешиваться обкомам партии с тем, чтобы правильные найти решения. Спрашивается, помогало ли это делу, когда надо было вопросами, казалось бы второстепенными, заниматься и обкомам партии, и парткомам [...].

В решении XXII съезда партии четко было сказано о приближении руководства к производству, к людям, а что получилось на деле? Было у нас 28 сельских районов, стало 13 районных производственных управлений. Руководство на деле стало дальше. Потому что, скажем, председателю колхоза, чтобы поехать в партком, надо проехать 50 км и больше [...].

В решении XXII съезда сказано было о том, чтобы укрепить районное звено. На деле, опять-таки, получилось наоборот. Было 28 райкомов, стало 13, это не приближение, а удаление непосредственного руководства от производства. Был ликвидирован Харьковский горком партии. Казалось бы, что миллионный город с его населением, многообразной промышленностью, научными организациями, требовал и требует сейчас постоянной заботы о решении всех жизненно важных вопросов. Однако горком ликвидировали, и этим делом начал практически заниматься обком партии [...].

И особенно, мне кажется, было надуманным, вот, у нас в области – создание промышленных парткомов. Приведу один маленький пример. В Валках имеется маленькое предприятие, небольшая парторганизация, а партком находится в Краснограде, за 120 км. В Валках же напротив предприятия, на этой же улице, находится сельский райком, но он влиять на дело этой парторганизации не может. Конечно, это не улучшение, а только ухудшение руководства.

Особенно много было недоразумений, всяких барьеров, препятствий в решении вопросов быта, торговли, медицинского обслуживания, о чем товарищи высказывали справедливые замечания сегодня на пленуме [...].

Козырь [первый секретарь Винницкого сельского обкома партии].

[...] Двухгодичный опыт Винницких промышленной и сельской парторганизаций, как и других областных партийных организаций, показал, что такая перестройка не только не способствовала укреплению партийного руководства народным хозяйством, а, наоборот, привела к ряду негативных и даже вредных последствий. Она вступила в противоречие с жизнью, так как практически невозможно осуществить размежевание сфер деятельности промышленных и сельских партийных организаций [...]. На практике этот раздел привел к снижению роли советов депутатов трудящихся, которые из органов власти всего народа превратились фактически в органы рабочих и отдельно крестьян. И если бы, товарищи, автор этих нововведений сказал, что это им придумано, тогда можно еще какую-то скидку сделать, а это же представлялось марксизмом-ленинизмом.

Вместо упрощения и удешевления управленческого аппарата заметно возросло количество работников в областных руководящих органах, тогда как районное звено оказалось ослабленным. В нашей области, например, стоимость содержания аппарата управления в промышленной зоне составляет 10 руб. на каждого трудящегося этой зоны в год, тогда как эти деньги можно было бы

использовать с большей пользой для государства. У нас 2 млн сельского населения – был на это население свой областной аппарат. Такой же аппарат был и на 200 тыс. городского населения [...].

Создание парткомов производственных управлений и промышленно-производственных зон не только не приблизило, а, наоборот, отдалило партийные организации многих предприятий,строек, транспорта, колхозов и совхозов от местных партийных комитетов, усложнило руководство ими, вызвало справедливое недовольство коммунистов [...].

Много, товарищи, несогласованности возникло в вопросах капитального строительства. Новые стройки промышленности по переработке сельскохозяйственного сырья остались в подчинении сельского обкома КП Украины, а строительные организации, которые ведут их строительство, подчинены промышленному обкому партии. Непродуманное разделение строительных организаций привело к тому, что сельские строительные организации были лишены производственной базы, а планы сельского строительства как в прошлом, так и в этом году, провалены. Это одно из горьких последствий перестройки.

Создание в области двух партийных организаций привело к снижению уровня идеологической работы в селе. Не секрет, товарищи, что наиболее подготовленные кадры идеологического фронта сосредоточены в институтах, научно-исследовательских и других учреждениях, размещенных главным образом в городах. На протяжении последних двух лет мы были лишены возможности посылать этих работников для оказания помощи сельским парторганизациям.

Значительно усложнилась работа органов охраны общественного порядка, суда, прокуратуры, печати, кинофикации, бытового обслуживания населения, сферы деятельности которых находится главным образом на селе. В области эти органы остались едиными и подчиненными промышленному обкому партии, а их низовые звенья подчинены сельским партийным комитетам [...].

В результате объединения обкомов партии в некоторой степени уменьшится областной аппарат, ликвидируется Винницкий промышленно-транспортный и три зональные парткома. Освобожденные при этом средства будут использованы на восстановление райкомов партии.

Мы считаем, что при объединении райкомов некоторые из них были укрупнены в слишком больших размерах, что негативно отразилось на их экономическом и культурном развитии. Поэтому обком партии поднял перед ЦК КП Украины вопрос о разукрупнении отдельных районов и создании в области 19 сельских районов вместо 32, которые существовали до реорганизации. Мы, Петр Ефимович, учтем те замечания, которые вами были сделаны в докладе сегодня.

Правильно ставится вопрос о сохранении производственных объединений при уточнении их функций, прав и названия. И на наш взгляд их нужно сделать районными производственными управлениями и подчинить райисполкомам. Нельзя далее допускать, чтобы производственные объединения представляли из себя высший и независимый ни от райкома, ни от райисполкома орган руководства сельским хозяйством.

Товарищи, сегодня мы исправляем ошибки, допущенные в организационной структуре партийных органов. Однако этим не ограничивается наша работа

по совершенствованию партийных органов, повышению их роли на местах. Товарищ Брежнев Л.И. на октябрьском пленуме ЦК КПСС заявил, что Центральный комитет не только восстановит единые обкомы и райкомы партии, а сделает все необходимое для того, чтобы повысить и укрепить их авторитет. И я думаю, что это полностью правильный замысел Президиума ЦК КПСС.

Давайте вспомним, товарищи, как не пытался автор известных записок преуменьшить роль местных партийных организаций, сделать их бесправными, но из этих усилий ничего не вышло [...].

Несмотря ни на что, у коммунистов сохранилось большое уважение к своим райкомам партии. Мы знаем, что тут коммунистов принимали в партию и выдавали им партийный билет, тут они находятся на учете и воспитываются. Нам нужно сохранять это уважение к райкомам партии и всемерно укреплять их авторитет в народе.

Я по этому поводу, товарищи, хочу высказать одну свою мысль. Если я ошибусь, тут меня есть кому поправить. На протяжении долгого времени культивировалось такое мнение, что виной всех недостатков на местах, да и не только на местах, особенно в вопросах снабжения населения являются местные руководители. По этому поводу в угоду и на вкус обывателей с высоких трибун зачитывались непроверенные письма неизвестных авторов: такой-то секретарь обкома партии сорвал снабжение населения мясом, там не обеспечил молоком, там-то секретарь обкома рельсами кукурузу собирает, а там-то секретарь ЦК овец передушил. Все это было в газетах, а если этот секретарь обкома имел, не дай бог, гуманитарное образование и не был агрономом, тогда это вообще – губитель всех сельскохозяйственных дел.

В угоду этой тенденции появились литературные произведения, памфлеты и фельетоны. Я думаю, что все это пошло не на пользу и не на повышение авторитета партийных органов и отдельных работников. Даже не только местных.

Мне кажется, товарищи, что роман Кочетова “Секретарь обкома” и особенно одноименный фильм, не способствует тому заданию, о котором говорил на пленуме ЦК партии Леонид Ильич Брежнев, чтобы укреплять авторитет партийных органов. По фильму получается, что ни встреча, то везде выпивают. Никаких тебе проблем, никаких трудностей, в которых выступает партийный руководитель, как организатор, чтобы преодолеть эти трудности.

Я думаю, что и наш талантливый Степан Олийник тоже грех имеет в этом отношении, очень быстро выполнял задания сверху и изображал секретаря райкома партии, который знает сельское хозяйство только по тому, что он ест картошку и хлеб. Разве так можно, товарищи? Я думаю, что это совсем не то, что нам сейчас нужно для повышения авторитета партийных органов [...].

Если кто хотел сам руководить партией и государством без райкомов и обкомов партии, без советов депутатов трудящихся, то сейчас очень хорошая поправка внесена [...].

Шевченко [секретарь Луганского промышленного обкома партии].

[...] Однако вследствие самоличных и непродуманных действий Хрущева партийные организации на местах были поделены на промышленные и сельские.

Это привело к разобщению усилий членов нашей партии в решении задач коммунистического строительства, созданию никому не нужных, нежизнеспособных учреждений и организаций, породило параллелизм в работе, тормозило развитие сельского хозяйства [...].

Если бы не было разобщения усилий областной партийной организации, то в последующие годы можно было бы сделать еще больше. Люди высказывали свое возмущение по поводу искусственного разделения партии и говорили, что это очередная выдумка Хрущева [...].

Всем известно, что по настоянию Хрущева, без глубокого знания положения дел на местах, на Украине были укрупнены совнархозы – вместо 14 их осталось 7. Почему 7, а не 9 или 10. Потому что, так сказал Хрущев, уменьшить в два раза и все. А к чему это привело? В Донбассе, в этом крупнейшем промышленном центре страны, произошло объединение Донецкого и Луганского совнархозов, объем валовой продукции которых в то время составлял соответственно 4,5 и 2 млрд. руб.

Двухлетний опыт работы укрупненного Донецкого совнархоза показал, что он физически не в состоянии управлять таким большим количеством предприятий, постоянно контролировать и оказывать им практическую помощь, не говоря уже о перспективном развитии такого огромного многоотраслевого хозяйства [...].

ЦДАГО, ф. 1, оп. 1, спр. 1901, арк. 2–3, 4–6, 8, 10–15, 46–47, 56–58, 63–65, 78–84, 93–95. Правлена стенограма. Опубл.: Региональная политика Н. С. Хрущева. ЦК КПСС и местные партийные комитеты. 1953–1964 гг. – М., 2009. – № 104. – С. 540–548.

№ 818

20 листопада 1964 р. Київ. – Постанова Пленуму ЦК КПУ “Про об’єднання промислових і сільських обласних партійних організацій і радянських органів” (протокол № 10)*

Пленум ЦК КП України повністю схвалює постанову листопадового (1964 р.) Пленуму ЦК КПРС “Про об’єднання промислових і сільських обласних, крайових партійних організацій”. З метою дальшого посилення керівної ролі партії та її місцевих органів у комуністичному будівництві, більш успішного розв’язання завдань господарського і культурного розвитку кожної області, краю і республіки, ЦК КПРС визнав за необхідне повернутись до ленінського принципу побудови партійних організацій та їх керівних органів за територіально-виробничою ознакою, який увійшов найважливішою складовою частиною в Статут КПРС, прийнятий XXII з’їздом партії.

Неухильне додержання ленінських принципів, творче вдосконалення на їх основі організаційних форм, стилю і методів партійного керівництва, є запорукою і неодмінною умовою успішного перетворення в життя величної програми побудови комунізму в нашій країні.

* Див. також док. № 817.

Пленум ЦК КП України постановляє:

1. Відновити в 19 областях республіки, де партійні організації були поділені на промислові і сільські, єдині обласні партійні організації, що об'єднуюватимуть всіх комуністів області, які працюють як у промисловості, так і в сільськогосподарському виробництві.

2. Реорганізувати партійні комітети виробничих колгоспно-радгоспних управлінь в районні комітети партії, зосередивши в них керівництво всіма партійними організаціями, в тому числі промислових підприємств і будов, які розташовані на території даного району. Ліквідувати промислово-виробничі (зональні) партійні комітети, раніше створені на території сільських районів і в обласних центрах.

Вважати за необхідне відновити Дніпропетровський, Запорізький, Київський, Львівський, Миколаївський, Одеський, Полтавський і Харківський міськкоми КП України, які були ліквідовані під час поділу партійних організацій на промислові та сільські.

3. Провести в грудні 1964 р. в усіх областях, де відновлюються єдині обкоми партії, партійні конференції по обранню відповідних партійних органів.

4. Доручити Президії ЦК КП України розглянути і розв'язати всі організаційні питання, зв'язані з створенням в областях єдиних партійних організацій та їх керівних органів, а також з відновленням єдиних радянських, комсомольських і профспілкових органів.

5. Вважати недоцільним мати в ЦК КП України Бюро по керівництву промисловістю і Бюро по керівництву сільським господарством.

6. Доручити Президії Верховної Ради УРСР, ЦК ЛКСМ України та Українській республіканській раді профспілок відновити в 19 областях єдині радянські, комсомольські і профспілкові органи.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 1, спр. 1896, арк. 6–7. Оригінал. Машинопис.

№ 819

3 січня 1968 р. Київ. – Постанова Ради Міністрів УРСР № 1 “Про заходи по поліпшенню структури апарату міністерств і відомств УРСР, усуненню паралелізму в роботі окремих ланок управління та ліквідації надмірностей в штатах управлінського персоналу”

На виконання постанови Ради Міністрів Союзу РСР від 27 вересня 1967 р. № 901 (постанова Ради Міністрів УРСР від 7 жовтня 1967 р. № 655), з метою поліпшення структури апарату міністерств і відомств УРСР, усуненню паралелізму в роботі окремих ланок управління та ліквідації надмірностей в штатах управлінського персоналу Рада Міністрів Української РСР

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Зобов'язати міністрів, керівників відомств УРСР, голів виконкомів обласних, Київської і Севастопольської міських Рад депутатів трудящих закінчити

розробку і організувати здійснення заходів по поліпшенню структури апарату управління та усуненню надмірностей в штатах адміністративно-управлінського персоналу, спрямованих на скорочення витрат по його утриманню, маючи на увазі при цьому:

а) усунути надмірності і паралельно діючі ланки в системі управління промисловістю, будівництвом та іншими галузями народного господарства (трести, комбінати, управління, контори, відділення, бази тощо);

б) забезпечити поширення наявного передового досвіду організації управління з урахуванням обсягів робіт і уточнення функцій окремих ланок управління міністерств, відомств і підпорядкованих їм підприємств, установ та організацій;

в) перевести невеликі підприємства на безцехову структуру управління виробництвом, укрупнити дрібні цехи на середніх і великих підприємствах, об'єднати, де це доцільно, невеликі, однорідні підприємства та організації промисловості, будівництва, транспорту, торгівлі і інших галузей народного господарства;

г) розглянути питання про створення в промисловості, де це викликається необхідністю, госпрозрахункових об'єднань за виробничо-територіальним принципом.

Доповіді про проведену роботу і пропозиції про скорочення чисельності адміністративно-управлінського персоналу подати 15–22 січня 1968 року Раді Міністрів УРСР, в копії – Держплану УРСР, Міністерству фінансів УРСР і Комітету народного контролю УРСР.

2. Для розгляду матеріалів про проведену міністерствами і відомствами УРСР роботу і підготовки доповіді Союзному уряду про скорочення чисельності адміністративно-управлінського персоналу (окремо по республіканському господарству) створити комісію в складі тт. Розетка П. Я. (голова), Махині М. М., Барановського А. М., Маленкіна А. С., Головченка І. Х., Тичиніна В. С., Тарасова М. М., Шевченка В. П., Стеценка В. С.

Зобов'язати комісію:

– додатково розглянути питання про впорядкування сітки постачально-збутових організацій Української РСР відповідно до рішення Президії Ради Міністрів СРСР від 15 листопада 1967 року;

– підготувати з участю заінтересованих міністерств і відомств УРСР пропозиції про ліквідацію надмірностей в чисельності охорони і впровадження сучасних технічних засобів охорони.

Доповідь по цих питаннях подати Раді Міністрів УРСР 23 січня 1968 року.

3. Держплану УРСР (т. Розенку), Міністерству фінансів УРСР (т. Барановському), Комітету народного контролю УРСР (т. Маленкіну), розглянути питання про доцільність збереження планових комісій економічних районів, розташованих на території УРСР, і до 15 січня ц. р. пропозиції подати Раді Міністрів УРСР.

Голова Ради Міністрів УРСР

В. Щербицький

Керуючий справами Ради Міністрів УРСР

К. Бойко

ЦДАВО, ф. 2, оп. 13, спр. 2758, арк. 1–3. Оригінал. Машинопис.

Квітень 1969 р. – 3 відкритого листа Антона Ковалю до депутатів рад УРСР про необхідність радикальних змін у сфері економіки, суспільно-політичного життя та культури, зокрема, реформи партійно-державного апарату

ШАНОВНІ ТОВАРИШІ ДЕПУТАТИ РАД УКРАЇНСЬКОЇ РСР!

“Вся влада в Українській РСР належить трудящим міста і села в особі Рад депутатів трудящих”.

(Стаття 3 “Конституції УРСР”)

Обставини нашого суспільного життя не дозволяють мені звернутися до вас ширшим листом. Але те, про що мовиться тут, настільки загальновідоме, настільки очевидне, що і в цьому короткому викладі має бути зрозумілим.

Нинішні Ради УРСР є малодійовими, вони майже нічого не вирішують. Основною причиною цього є існуючий паралелізм усіх органів управління (партійні і державні). Партійні організації повинні боротися за вплив у Радах, а не мають замінювати їх. Перетворити Ради в органи дійсної влади, в органи народного самоврядування є великим і почесним завданням усіх депутатів Рад трудящих Радянської України.

Стан економіки, культури, науки (передусім гуманітарної), мистецтва в УРСР настільки незадовільний, що вимагає від всіх Рад (від сільської до Верховної) добиватися розв’язання хоча би таких питань:

В галузі економіки:

[...]

6. Не допускати оплати партійних посад за рахунок державних фондів.

7. Вилучити із державної секретності розміри окладів високих державних посад.

8. Добитися значного зменшення розриву між найвищими і найнижчими розмірами зарплати.

В галузі державно-політичного життя:

1. Прийняти нову Конституцію Республіки, в якій чітко визначити механізми, що а) гарантують Республіці становище суверенної національної держави, зокрема підвищити значення договірних відносин між республіками Союзу, передати теперішні компетенції союзних міністерств освіти, культури, внутрішніх справ відповідним республіканським органам; б) гарантують народне представництво шляхом демократизації виборів (висунення декількох кандидатур на одне місце, широким обговоренням їх в період передвиборної кампанії; г) захистять Ради від узурпації їх влади бюрократією.

Зазначити в новій Конституції, що існування різних рівноправних партій не суперечить соціалізму, що це один із шляхів реалізації свободи політичних організацій.

[...]

У новій Конституції ухвалити ще таке:

в) створення Конституційного суду, який розглядав би справи з питань відповідності законів до Конституції УРСР, а також скарги громадян щодо порушення їх прав і свобод;

г) Генерального Прокурора Республіки обирати таємним голосуванням на сесії Верховної Ради УРСР;

д) дотермінове звільнення суддів має відбуватися шляхом аналогічним їхньому висуванню, тобто шляхом загального таємного голосування;

е) ухвали про закони і постанови усім Радам (від сільської до Верховної) з метою вільного волевиявлення приймати шляхом таємного голосування.

2. Провести всенародне обговорення проекту нової Конституції та затвердити її шляхом референдуму (таємного голосування населення).

3. Створити інститут громадської думки з постійним друкованим органом.

4. Ліквідувати цензуру ("Головліт"), встановити відповідальність лише за порушення конкретно-обумовлених законом обмежень свободи слова (розголошення військової і державної таємниці, порнографія і таке подібне).

5. Ліквідувати закони, що суперечать нині діючій Конституції (особливо статті 62 і 187-1 КК УРСР).

6. Звільнити з таборів та в'язниць усіх осіб (тисячі яких перебувають зокрема в таборах Півночі, Сибіру, Мордовської АРСР), позбавлених волі за висловлення і поширення своїх політичних, філософських та релігійних переконань.

7. Ліквідувати систему обмеження пересування населення (прописка тощо), припинити громадянську дискримінацію селян (насамперед хоча б видати їм паспорти).

8. Не допускати адміністративного переслідування студентів (звільнення з вузу, позбавлення стипендії чи гуртожитку) за висловлення та поширення своїх поглядів. Залишити право адміністративного покарання студентів лише у випадку неуспішності. У всіх інших випадках міра покарання має визначатися загальними зборами викладачів і студентів (групи, курсу, факультету).

Рекомендувати студентським колективам створити студентські суди честі. Забезпечити цим судам незалежність від адміністрації та громадських організацій вузу.

Гарантувати студентам вільне створення літературних, філософських, культурних та інших гуртків та клубів.

9. Розробити заходи для дальшої демократизації вузівського самоврядування (визначення компетенцій вузівського керівництва, обрання ректорів таємним голосуванням з участю делегатів від студентів і т. п.).

10. Позбавити працівників державних органів та працівників політичних організацій всіх "узаконених" пільг та привілеїв (зокрема закриті розподільники товарів широкого попиту, лікувальні комісії та інші установи, що обслуговують лише виключно їх).

11. Посилити відповідальність перед законом працівників державних органів (в тому числі органів міліції і прокуратури) за дії, що обмежують свободи і права громадян, а також за спроби втручатись у діяльність суду і т. п.

12. Притягти до судової відповідальності осіб, винних у вчиненні страхітливих злочинів за часів культу особи.

13. Розпустити Комітет державної безпеки при Раді Міністрів УРСР, оскільки та інерція, яка склалася в діяльності цього органу перетворює його в суспільно

небезпечне утворення. Функції КДБ, зв'язані з боротьбою проти іноземних розвідок, передати у відання Міністерств оборони та внутрішніх справ.

14. Заборонити державним органам запроваджувати справи на громадян СРСР за їх політичні, філософські погляди, висловлювання і поширення цих поглядів.

В галузі культури:

1. Українізувати навчальні й учбові заклади Республіки (вузи, технікуми, училища тощо), забезпечити на практиці діловодство державних установ українською мовою (на території нацменшостей – на мові цих меншостей). У зв'язку з цим відновити ніким ніколи не скасовану чинність законів і урядових постанов про українізацію від 1924–1928 років.

2. Скасувати дискримінаційні заходи навколо культурної спадщини українського народу (заборона, напр., перевидання творів В. Винниченка, М. Хвильового, М. Грушевського та ін., спотворення спадщини видатних діячів культури, напр., видання творів І. Франка, П. Куліша та ін., шляхом їх довільного добору, уривання, купюр тощо), в тому числі зняти заборону продажі і поширення на території Дніпропетровської області твору О. Гончара “Собор” і недавно виданих “Вибраних творів” П. Куліша.

3. Актуалізувати закони, спрямовані проти дій, що перешкоджають розвитку культури національних груп (молдаван, євреїв, угорців, болгар, греків та ін.), що розпалюють національну і расову неприязнь (зокрема сучасний антисемітизм – як показник всякого шовінізму).

4. Скасувати існуючі негласні настанови про обмеження прийому до вузів вихідців із Західної України (на території Східної України), а також євреїв.

5. Клопотати перед Урядом РРФСР про надання 5-ти мільйонам українців, які проживають на території РРФСР, таких самих можливостей національного розвитку (школи, театри, преса тощо), які мають росіяни на території УРСР.

6. Особливу увагу звернути на виховання національної самосвідомості українців, пам'ятаючи, що українізація, здійснювана лише адміністративними заходами, нагромаджує негативні почуття.

7. Припинити переслідування діячів української культури, які не вчинили жодних державних і суспільних злочинів і зазнають громадянських обмежень (звільнення з роботи, позбавлення можливості друкуватися, виступати перед трудящими та ін.) лише за активну громадську діяльність в інтересах розвитку культури (таких зараз є сотні, наприклад, Зіновія Франко, Михайлина Коцюбинська, Іван Світличний, Георгій Бачинський, Віктор Боднарчук, Михайло Брайчевський, Іван Дзюба, Михайло Осадчий та ін.).

8. Добитися повного виконання постанови РНК РРФСР від 1 грудня 1917 року “Про передачу трофеїв українському народові”.

9. Оскільки демографічне становище України дуже загрозливе (рівень народжуваності є одним із найнижчих у світі) розробити заходи, що ліквідували б тенденцію до скорочення населення УРСР (безперечно, не за рахунок масового переселення з інших республік, заборони абортів чи інших подібних методів).

Ось ті найголовніші заходи, які, на мій погляд, могли б оздоровити наш суспільний організм. Я не претендую тут на їх цілком коректний виклад, хотілося

лише поставити перед вами очевидно назрілі проблеми, щоб ви в ході наступного обговорення знайшли відповідне їх розв'язання.

Квітень 1969 року.

З повагою громадянин СРСР виборець Антон Коваль

Сучасність. – 1969. – Рік IX, ч. 10. – С. 99–103.

№ 821

7 квітня 1970 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП України “Про порушення партійної та державної дисципліни керівними працівниками Міністерства [...] УРСР” (протокол № 48, п. 8)

Перевіркою встановлено, що в Міністерстві [...] УРСР окремі керівні працівники, використавши службовий стан у корисливих цілях, побудували для себе капітальні дачі та гаражі з великими надмірностями і не повністю заплатили за це будівництво.

Перший заступник міністра [...] УРСР т. N, порушивши існуюче в республіці положення про колективне садівництво, спорудив на садовій ділянці, замість будівлі літнього типу, капітальний дачний будинок із залізобетонних панелей і виробів, які застосовуються в державному житловому будівництві, придбав їх та ряд інших матеріалів по знижених цінах в організаціях м. Києва і міністерства, відволік для цього будівництва транспорт і механізми.

Начальник комбінату [...] Мін[...] УРСР т. N збудував дачний будинок з підвалом, загальною корисною площею значно більшою, ніж передбачено статутом садівницького товариства, та з великими надмірностями гараж для власної машини. Використавши службовий стан, залучив для цього транспортні засоби, механізми, робітників і матеріали підпорядкованої комбінату будівельної організації, застосував конструкції та вироби, куплені, переважно, не по роздрібних цінах.

Колегія Міністерства, особисто міністр т. N, не засудили негідних вчинків тт. N, N та інших працівників, не дали цьому негативному явищу принципіальної партійної оцінки. Позицію невтручання зайняв у цьому питанні партком міністерства.

При потуранні з боку керівників Мін[...] УРСР і в першу чергу заступника міністра т. N, який відповідає за роботу з кадрами, були допущені грубі порушення партійних принципів добору і розстановки кадрів у комбінаті [...] та його Київському спеціалізованому управлінні. В ці організації, з відома начальника комбінату т. N, потрапили на відповідальні посади люди з негативними характеристиками, без спеціальної освіти, з судимостями за спекуляцію і крадіжки, не прописані у місті, що привело до дезорганізації роботи Київського управління та великих збитків державі.

ЦК КП України постановляє:

1. За використання службового стану в корисливих цілях при будівництві

дачі, першому заступнику міністра [...] УРСР, члену КПРС т. N оголосити суворо догану з занесенням до облікової картки і зняти з роботи.

Внести перший пункт постанови на затвердження Політбюро ЦК КП України.

2. За використання службового стану у корисливих цілях при будівництві дачі та автогаража, грубе порушення партійних принципів добору і розстановки кадрів, незадовільне керівництво роботою підлеглих організацій, начальника комбінату [...] Мінважбуду УРСР т. N виключити з членів КПРС і зняти з роботи.

3. За незадовільний стан добору і розстановки кадрів у організаціях Мін[...] УРСР заступнику міністра т. N оголосити догану.

4. За безпринципне ставлення до працівників міністерства, які використали службовий стан у корисливих цілях, слабкий контроль за діяльністю підпорядкованих організацій, грубі помилки в роботі з кадрами, міністра т. N – суворо попередити.

5. Відмітити, що партійний комітет Міністерства [...] УРСР знизив вимогливість до порушників партійної і державної дисципліни в центральному апараті і зобов'язати його притягти до партійної відповідальності інших працівників міністерства, винних в порушенні положень про колективне садівництво.

6. Доручити Міністерству фінансів УРСР вжити заходів до відшкодування, у встановленому законом порядку, нанесеного збитку державі при будівництві тт. N і N дачних будинків та гаража.

7. Доручити Прокуратурі УРСР (т. Глух) розслідувати факти зловживань в Київському спеціалізованому управлінні комбінату [...] Мін[...] УРСР і винних притягти до відповідальності.

8. Доручити заступнику Голови Ради Міністрів УРСР т. Андріанову, разом з Мін[...] УРСР, розглянути питання про доцільність розташування комбінату [...] в м. Києві.

9. Зобов'язати Мін[...] УРСР ліквідувати Київське спеціалізоване управління комбінату [...].

ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 626, арк. 73–75. Оригінал. Машинопис.

№ 822

15 травня 1970 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про записку Комітету партійного контролю при ЦК КПРС “Про грубі порушення державної дисципліни та використання службового становища багатьма керівними працівниками партійних, радянських і господарських органів при будівництві особистих дач у м. Херсоні” (протокол № 49, оп. 9)

Обговоривши записку Комітету партійного контролю при ЦК КПРС, матеріали додаткової перевірки, яка проведена Парткомісією при ЦК КП України, і пояснення першого секретаря Херсонського обкому партії т. Кочубея А. С., ЦК КП України відмічає, що в м. Херсоні за останні роки набули широкого розпо-

всюдження грубі порушення у відведенні земельних угідь під колективні сади, організації садівницьких товариств, використанні та забудові садових ділянок.

Замість створення садівницьких товариств при виробничих підприємствах і організаціях, як це передбачено постановою Уряду, більше половини з них охоплюють різні установи. Лише 42% всіх членів товариств складають робітники. Мають місце чисельні факти самозахвату земель, перепродажу садових ділянок з будовами, зарахування членами садівницьких товариств осіб, у яких є присадибні ділянки з власними будинками.

Всупереч постанові Ради Міністрів СРСР від 30 грудня 1960 р. про заборону будівництва дач, на багатьох садових ділянках зведені не літнього типу приміщення, а капітальні цегляні будинки-дачі великих розмірів, нерідко з опаленням. На будівництво в колективних садах витрачено велику кількість цегли, шиферу, лісу, металевих труб та інших гостродефіцитних матеріалів, які незаконним шляхом придбані на підприємствах міста з фондів планового житлового і промислового будівництва.

Порушуючи встановлений порядок, побудували капітальні цегляні будинки-дачі багато керівних працівників партійних, радянських, профспілкових і господарських організацій міста і області. Деякі з них не тільки незаконно одержували з підвідомчих підприємств і організацій матеріали, а й безплатно користувалися механізмами, транспортом, робочою силою, залучали для спорудження власних дач будівельні організації міста. Використали своє службове становище при забудові садових ділянок, зокрема, секретар обкому партії т. N, завідувачі відділами обкому тт. N, N, голова міськвиконкому т. N, директор виробничого об'єднання [...] т. N, директор [...] комбінату т. N, директори заводів [...], начальник облуправління [...] т. N та інші.

Власні будинки-дачі побудували на садових ділянках також перший секретар [...] т. N, перший секретар [...] т. N, голова [...] т. N, прокурор [...] т. N і його два заступники, голова [...] т. N та три члени суду, інші відповідальні працівники.

Виконкоми обласної, міської і районних Рад депутатів трудящих м. Херсона безвідповідально поставились до виконання постанови Ради Міністрів УРСР від 7 серпня 1969р., не усунули порушень і не привели розміри садових забудов у відповідності до затверджених норм.

Грубі порушення у відведенні земельних угідь та організації садівницьких товариств і масові зловживання при будівництві на садових ділянках в м. Херсоні стали можливими тому, що деякі керівники обласних і міських партійних, радянських, профспілкових та адміністративних органів, захопившись будівництвом власних дач, втратили гостроту і принциповість в оцінці грубих порушень і зловживань у колективному садівництві, не реагували на сигнали трудящих, проявляли лібералізм до осіб, які порушували партійну і державну дисципліну.

ЦК КП України постановляє:

1. Вказати першому секретарю Херсонського обкому КП України т. Кочубею А. С. на проявлену ним безпринципність в оцінці грубих порушень і зловживань у колективному садівництві в м. Херсоні. Суворо попередити його про особисту відповідальність за наведення належного порядку в цих справах.

2. Зобов'язати Херсонський обком КП України і облвиконком вжити рішучих заходів до неухильного виконання радянськими, господарськими і громадськими організаціями м. Херсона постанови Ради Міністрів УРСР від 7 серпня 1969 р. "Про стан справ у колективному садівництві робітників і службовців". Усунути викриті порушення, допущені багатьма керівними працівниками партійних, радянських, господарських і профспілкових органів м. Херсона і області при будівництві власних будинків-дач на ділянках, відведених під колективні сади.

3. За використання службового становища при будівництві садового будинку секретарю [...] т. Н оголосити догану.

4. За допущені порушення при будівництві власних будинків-дач на ділянках, відведених під колективні сади, відсутність належної боротьби із зловживаннями у колективному садівництві в м. Херсоні оголосити догану членам КППС: тов. Н – прокурору [...] та тов. Н. – голові [...].

5. Прийняти до відома, що Херсонський обком КП України після перевірки обговорив питання про грубі порушення і зловживання в садівницьких товариствах міста та постановою від 3 квітня 1970 р.:

за зловживання службовим становищем при спорудженні на садових ділянках власних будинків-дач виключив т. Н з членів КППС і зняв з посади директора виробничого об'єднання [...]; оголосив сувору догану з занесенням до облікової картки т. Н – директору [...] і т. Н – директору [...] комбінату та поставив питання про звільнення їх з роботи; оголосив сувору догану з занесенням до облікової картки т. Н– генеральному директору виробничого об'єднання [...];

оголосив догану голові Херсонського міськвиконкому т. Яковенку П. А. за безконтрольність у створенні садівницьких товариств, використанні земельних ділянок і невжиття заходів до присічення зловживань в будівництві садових споруд, та голові парткомісії при [...] т. Н – за порушення встановлених норм при спорудженні власного садового будинку;

звернув увагу бюро Херсонського міськкому КП України і його першого секретаря т. Балабая О. П. на ліберальне ставлення до комуністів, які допустили порушення державної дисципліни в садівницькому землекористуванні і спорудженні будинків.

6. Погодитись з рішенням Херсонського обкому КП України від 3 квітня 1970 р. про оголошення начальнику [...] МВС, члену КППС т. Н суворої догани з занесенням до облікової картки за використання службового становища з корисливою метою при будівництві садових будинків та незадовільну організацію боротьби з розкрадачами соціалістичної власності.

Вважати за необхідне зміцнити керівництво облуправління внутрішніх справ*.

7. Зажадати від Укрпрофради (т. Клименко В. К.) посилити контроль за діяльністю профспілкових організацій республіки по забезпеченню неухильного дотримання вимог Уряду в питаннях колективного садівництва.

Обкомам КП України та облвиконкомам посилити партійний і державний

* Далі закреслено: "Доручити обкому та Міністерству внутрішніх справ УРСР внести конкретну пропозицію ЦК КП України".

контроль за виконанням прийнятих рішень по наведенню порядку в колективному садівництві.

8. Раді Міністрів УРСР розглянути і вирішити питання про заборону виділення надалі земель під колективне садівництво повсюдно та про поступову ліквідацію садівницьких товариств, розташованих в межах міст, в міру освоєння закріплених за ними площ під міську забудову.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 638, арк. 152–155. Оригінал. Машинопис.

№ 823

17 грудня 1970 р. Київ. – Постанова Ради Міністрів УРСР від 17 грудня 1970 р. № 617 “Про завдання по скороченню витрат на утримання апарату управління на 1971 рік” та матеріали до неї

Рада Міністрів Української РСР постановляє:

1. Встановити завдання на 1971 р. по скороченню витрат на утримання апарату управління по республіканських і непромислових союзно-республіканських міністерствах і відомствах УРСР, облвиконкомах і Київському міськвиконкому в сумі 75 млн. проти встановлених на 1970 рік граничних асигнувань на цю мету згідно з додатком.

2. Зобов'язати міністерства, відомства УРСР, облвиконкоми і Київський міськвиконком:

– забезпечити своєчасне доведення до підвідомчих підприємств, організацій і установ завдань по скороченню в 1971 році витрат на утримання апарату управління і перерахування в бюджет економії від скорочення зазначених витрат, встановивши суворий контроль за виконанням цих завдань;

– виконання встановленого завдання забезпечити насамперед за рахунок здійснення заходів по дальшому вдосконаленню структури апарату управління, керуючись при цьому постановою ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР від 13 жовтня 1969 р. № 822 та постановою ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР від 21 листопада 1969 р. № 628;

– забезпечити трудовлаштування працівників, що вивільняються з апарату управління у зв'язку з скороченням його відповідно до цієї постанови.

Про наслідки проведеної роботи повідомити Раді Міністрів УРСР і в копії Держплану УРСР і Міністерству фінансів УРСР до 15 січня 1971 року.

Держплану УРСР і Міністерству фінансів УРСР підготувати до 25 січня 1971 року проект доповіді Раді Міністрів СРСР з цього питання.

3. Держплану УРСР і Міністерству фінансів УРСР до 1 березня 1971 року подати Раді Міністрів УРСР пропозиції про розміри граничних асигнувань на 1971 рік на утримання апарату управління по міністерствах, відомствах УРСР і облвиконкомах з урахуванням сум скорочення управлінських витрат, передбачених цією постановою.

4. Міністерствам, відомствам УРСР, облвиконкомам, Київському і Севасто-

польському міськвиконкомам, Комітету народного контролю УРСР, Міністерству фінансів УРСР систематично здійснювати контроль за правильним і економним витрачанням коштів, передбачених на отримання апарату управління.

Голова Ради Міністрів УРСР

В. Щербицький

Керуючий справами Ради Міністрів УРСР

К. Бойко

Додаток
до постанови Ради Міністрів УРСР
від 17 грудня 1970 р. № 617

Суми

економії від скорочення витрат на утримання апарату
управління по міністерствах, відомствах УРСР, облвиконкомах
і Київському міськвиконкому на 1971 рік

(тис. крб.)

Держплан УРСР	65
Науково-дослідні організації	
Держбуд УРСР	300
Державний комітет Ради Міністрів УРСР по професійно-технічній освіті	150
Державний комітет Ради Міністрів УРСР по телебаченню і радіомовленню	5
Українське об'єднання Ради Міністрів УРСР "Укрсільгосптехніка"	5000
Міністерство автомобільного транспорту УРСР	5800
Міністерство будівництва і експлуатації автомобільних шляхів УРСР	1260
Міністерство вищої і середньої спеціальної освіти УРСР	200
Міністерство внутрішніх справ УРСР:	
пожежна охорона	425
позавідомча охорона	7700
Міністерство зв'язку УРСР	1700
Міністерство комунального господарства УРСР	6500
Міністерство культури УРСР	346
Міністерство меліорації і водного господарства УРСР	1800
Міністерство місцевої промисловості УРСР	2800
Міністерство освіти УРСР	850
Міністерство охорони здоров'я УРСР	700
Міністерство побутового обслуговування населення УРСР	3500
Міністерство радгоспів УРСР	6400
Міністерство сільського господарства УРСР	2600
Міністерство соціального забезпечення УРСР	160
Міністерство торгівлі УРСР	8850
Комітет по кінематографії при Раді Міністрів УРСР	200
Комітет по пресі при Раді Міністрів УРСР	170
Головне управління річкового флоту при Раді Міністрів УРСР	400

Головне управління по постачанню і збуту нафти і нафтопродуктів при Раді Міністрів УРСР	200
Академія наук УРСР	600
Укоопспілка	14200
Українське товариство глухих	34
Українське товариство сліпих	130
Українське театральне товариство	20
Виставка передового досвіду в народному господарстві УРСР	15
Українське республіканське добровільне протипожежне товариство	35
Українське товариство охорони природи і сприяння розвитку природних багатств	15
Вінницький облвиконком	41
Волинський “	22
Ворошиловградський “	37
Дніпропетровський “	37
Донецький “	48
Житомирський “	35
Закарпатський “	21
Запорізький облвиконком	26
Івано-Франківський “	25
Київський “	39
Кіровоградський “	27
Кримський “	27
Львівський “	40
Миколаївський “	22
Одеський “	37
Полтавський “	33
Ровенський “	23
Сумський “	28
Тернопільський “	27
Харківський “	39
Херсонський “	21
Хмельницький “	33
Черкаський “	31
Чернівецький “	17
Чернігівський “	34
Київський міськвиконком	1100
Всього	75000

Керуючий справами Ради Міністрів УРСР

К. Бойко

З ДОПОВІДНОЇ ЗАПИСКИ

про завдання по скороченню витрат на утримання
апарату управління на 1971 рік

На виконання постанов ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР від 13 жовтня 1969 р. № 822 і ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР від 21 листопада 1969 р. № 628 “Про заходи по удосконаленню і здешевленню апарату управління” міністерства і відомства УРСР в 1970 році скоротили витрати на утримання апарату управління на 197,7 млн. крб., в тому числі по міністерствах і відомствах УРСР, план яким затверджується Радою Міністрів УРСР – 95 млн. крб., що відповідає встановленим завданням.

Крім того, скорочено витрати на утримання центрального апарату міністерств і відомств УРСР на 2 млн. крб. (в розрахунку на рік).

[...] Всього вивільнено з апарату управління 126 тис. чол.

У проекті бюджету на 1971 рік, розробленому Міністерством фінансів СРСР та Держпланом СРСР, по міністерствах і відомствах УРСР, план по яких затверджується Радою Міністрів УРСР, передбачалось скоротити витрати на утримання апарату управління на 119 млн. карбованців.

Зазначене завдання було попередньо доведено Радою Міністрів УРСР до міністерств і відомств УРСР.

Міністерства і відомства УРСР внесли свої пропозиції про скорочення витрат на утримання апарату управління в сумі 30,5 млн. крб.

На підставі одержаних від міністерств і відомств УРСР матеріалів, а також виходячи з необхідності та наявних в республіці можливостей по дальшому вдосконаленню структури апарату управління, визнано за можливе передбачити в проектах народно-господарського плану і бюджету на 1971 рік скорочення витрат на утримання апарату управління в сумі 58,2 млн. крб., про що було повідомлено Раді Міністрів СРСР.

Рада Міністрів СРСР постановою від 19 листопада 1970 року встановила завдання по скороченню витрат на утримання апарату управління міністерств і відомств УРСР, план по яких затверджується безпосередньо Радою Міністрів УРСР, в сумі 75 млн. крб., або на 16,8 млн. вище пропозицій республіки.

[...] Республіканська комісія, виходячи з встановленого завдання в сумі 75 млн. крб. і можливостей дальшого вдосконалення і здешевлення апарату управління, підготувала пропозиції про розподіл зазначеної суми між міністерствами, відомствами УРСР, облвиконкомама і Київським міськвиконкомом.

[...] Враховуючи, що чисельність апарату управління соціально-культурних та інших установ і організацій, що утримуються за рахунок бюджетних асигнувань, обмежена, проектом постанови Ради Міністрів УРСР завдання по скороченню витрат на утримання управлінського апарату цих організацій передбачається нижче середнього процента, в тому числі по міністерствах УРСР: освіти – 0,7 процента, соціального забезпечення і охорони здоров'я – 0,9, культури – 2, вищої і середньої спеціальної освіти – 2,2 процента та по інших.

По міністерствах і відомствах УРСР, в системі яких є промислові підприємства, будівельні та інші госпрозрахункові організації, завдання передбачається в розмірах вище середнього процента [...].

Витрати на утримання апарату місцевих органів державного управління (облвиконкоми, міськвиконкоми, райвиконкоми, виконкоми сільських і селищних Рад депутатів трудящих) передбачається скоротити на 1 процент.

У зв'язку з обмеженою чисельністю управлінського апарату по Міністерству закордонних справ УРСР, Держгіртехнагляду УРСР, Державному комітету Ради Міністрів УРСР по використанню трудових ресурсів, Державному комітету цін Ради Міністрів УРСР, Державному комітету Ради Міністрів УРСР по охороні природи, Спорткомітету УРСР, Держарбітражу УРСР, РАТАУ, Верховному суду УРСР, Укрархіву та ряду громадських організацій на 1971 рік не передбачається скорочення витрат на утримання апарату управління.

ЦДАВО, ф. 2, оп. 13, спр. 4511, арк. 213–214, 215–217, 219, 220, 222. Оригінал. Машинопис.

№ 824

31 жовтня 1972 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП України “Про постанову Парткомісії при ЦК КПУ “Про використання заступником міністра [...] УРСР Н службового становища при підготовці кандидатської дисертації” (протокол № 25, п. 27)

Постанову Партійної комісії при ЦК КП України від 27 вересня 1972 р. “Про використання заступником міністра [...] УРСР т. Н службового становища при підготовці кандидатської дисертації” затвердити (додається).

Додаток

Постанова Партійної Комісії при ЦК КП України
від 27 вересня 1972 року

Перевіркою заяви підтвердилося, що заступник міністра [...] УРСР член КПРС т. Н при підготовці кандидатської дисертації використав службове становище. Розрахунки, висновки і рекомендації з питань роботи універмагів і магазинів самообслуговування, зроблені за завданнями міністерства торгово-економічним інститутом і бюро науково-технічної інформації, т. Н в своїй дисертаційній роботі видав за особисті. При перевірці т. Н проявив нещирість.

Парткомісія при ЦК КП України постановляє:

За використання службового становища при підготовці кандидатської дисертації та нещирість при перевірці т. Н заслуговує суворого партійного стягнення.

Беручи до уваги визнання і засудження т. Н своєї провини, участь у Великій Вітчизняній війні, а також те, що дисертаційну роботу він з захисту зняв, обіцяє в практичній роботі виправдати високе звання комуніста, обмежитися оголошенням йому догани з занесенням до облікової картка.

Заст[упник] Голови Партійної Комісії при ЦК КП України М. Ситник

ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 1327, арк. 96, 98. Оригінал. Машинопис.

8 січня 1974 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КПУ “Про зловживання службовим становищем колишнього голови виконкому [...] обласної Ради депутатів трудящих N” (протокол № 62, п. 14)

Член КПРС N, працюючи головою виконкому [...] обласної Ради депутатів трудящих, не виправдав наданого йому високого довір'я, допустив грубі порушення партійної і державної дисципліни, зловживав службовим становищем.

N особисто багато винен в тому, що в результаті зневажання партійних принципів роботи з кадрами, безконтрольності і відсутності належної вимогливості на ряді ділянок радянської і господарської роботи, зокрема в торгівлі і житлово-комунальних органах, тривалий час знаходились випадкові люди, користолюбці і хабарники. За зловживання службовим становищем знятий з поста першого заступника голови облвиконкому і притягнутий до суворої партійної відповідальності N. Займався хабарництвом і колишній голова [...] міськвиконкому N, який нині виключений із членів КПРС і притягнутий до кримінальної відповідальності.

Втративши політичну пильність, проявивши ротозійство, N наблизив до себе нині арештованого за хабарництво N, в минулому судимого за антирадянську пропаганду і хабарництво, користувався його послугами і подачками. Він знаходився в неділових зв'язках і з N, котрий також притягнутий до кримінальної відповідальності за давання хабарів.

Своїми діями N сприяв жуликам і пройдисвітам в здійсненні різних махінацій, поширенню таких потворних явищ, як протекціонізм і хабарництво. Не маючи на те підстав, він давав вказівки про задоволення прохань про переведення деяких студентів з інших міст в [...] медінститут, про незаконну прописку окремих громадян, обмін квартир, придбання автомобілів, що використано посередниками для одержання великих хабарів.

N раніше – в 1949 і 1963 рр. – вже притягався до суворої партійної відповідальності за неприйняття належних заходів до розкрадачів соціалістичної власності, порушників законності і зловживання, але висновків з цього не зробив.

ЦК Компартії України постановляє:

1. За втрату політичної пильності, зловживання службовим становищем, зв'язки з злочинними елементами під час роботи головою [...] облвиконкому, виключити N з членів КПРС.

Внести на затвердження Пленуму ЦК Компартії України.

2. Вважати, що N недостойний бути депутатом Верховної Ради Української РСР.

3. Взяти до відома повідомлення Прокурора Української РСР т. Глуха Ф. К. про те, що по виявлених фактах зловживань і хабарництва в [...] області проводиться розслідування і винні будуть притягнуті до судової відповідальності.

4. Зобов'язати [...] обком Компартії України забезпечити неухильне додержання партійних принципів роботи з кадрами, посилити виховання їх в дусі суворого додержання вимог Статуту КПРС і високої відповідальності за доручену справу.

Дану постанову обговорити на засіданні бюро обласного комітету партії і роз'яснити партійному активу області.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 1643, арк. 12–13. Оригінал. Машинопис.

№ 826

8 січня 1974 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КПУ “Про факти зловживань і хабарництва з боку окремих працівників системи Міністерства охорони здоров’я УРСР” (протокол № 62, п. 13)

ЦК Компартії України відзначає, що останнім часом органами Прокуратури УРСР викриті непоодинокі факти зловживань і хабарництва, грубих порушень правил прийому до учбових медичних закладів. Протягом тривалого часу використовували службове становище в корисливих цілях, систематично одержували від посередників та батьків абітурієнтів значні суми грошей і коштовні подарунки колишні ректори [...] і [...] медичних інститутів. Вони самочинно вирішували питання зарахування до учбових закладів, примушували викладачів завищувати екзаменаційні оцінки непідготовленим абітурієнтам. Окремі працівники [...] медичного інституту, [...] і [...] медичних училищ також стали на злочинний шлях хабарництва.

До Міністерства охорони здоров’я УРСР неодноразово надходили сигнали про зловживання деяких працівників медичних установ і навчальних закладів, однак це не знаходило належної принципової оцінки та реагування. Окремі керівники міністерства і, зокрема [...] т. Н, втративши почуття партійної відповідальності, допускали протекціонізм, вступали в недозволені стосунки з підлеглими.

Вказані зловживання і порушення стали можливими тому, що міністр, колегія та партійна організація Міністерства охорони здоров’я УРСР не вживають рішучих заходів до усунення серйозних недоліків в роботі з кадрами, підвищення їх персональної відповідальності за виконання дорученої справи. В апараті відсутній критичний аналіз діяльності, недоліків і упущень, панує обстановка самозаспокоєння, лібералізму, низької вимогливості.

Обкоми партії, насамперед Вінницький, Полтавський, Тернопільський і Чернівецький, незадовільно здійснюють керівництво первинними партійними організаціями медичних учбових закладів, недостатньо впливають на стан справ в їх колективах, не приділяють постійної уваги роботі з кадрами, не дають принципової оцінки порушенням партійної і державної дисципліни.

ЦК Компартії України постановляє:

1. Суворо вказати колегії Міністерства охорони здоров’я УРСР на незадовільне виконання рішень партії та уряду про зміцнення державної дисципліни, відсутність постійного і цілеспрямованого контролю за діяльністю керівних та науково-педагогічних кадрів, поверховий підхід до їх підготовки і виховання.

ЦК Компартії України вимагає від колегії міністерства усунути зазначені недоліки, створити в колективах медичних установ та учбових закладів атмосфе-

ру взаємної вимогливості, творчої активності, дотримання партійних принципів добору та розстановки кадрів за їх політичними і діловими якостями, піднести рівень роботи усіх ланок системи охорони здоров'я.

2. За серйозні недоліки в роботі з кадрами, послаблення вимогливості до працівників апарату і безпринципного ставлення до фактів зловживань та хабарництва в медичних установах і учбових закладах члену КППС, міністру охорони здоров'я УРСР т. Братусю В. Д. оголосити догану.

Зажадати від т. Братуся В. Д. зміцнити апарат міністерства та поліпшити його організаторську роботу, підвищити персональну відповідальність працівників за доручену справу, встановити суворий контроль за дотриманням правил прийому до вищих і середніх спеціальних учбових закладів.

3. За грубе порушення партійних принципів роботи з кадрами, втрату політичної пильності, протекціонізм при прийомі до вищих учбових закладів, приятельські стосунки з особами, які допустили зловживання, члену КППС т. N оголосити сувору догану з занесенням до облікової картки і звільнити його з посади [...] охорони здоров'я УРСР.

4. Зобов'язати партійну організацію Міністерства охорони здоров'я УРСР (секретар партбюро т. Меренкова О. М.) піднести рівень організаційно-політичної роботи, посилити контроль за діяльністю апарату, виховувати комуністів у душі непримиренності до недоліків і упущень, своєчасно давати їм принципову оцінку, створити атмосферу критики і самокритики.

5. Партійним організаціям наукових закладів активніше працювати над вдосконаленням навчально-виховного процесу, ширше використовувати для цього право контролю діяльності адміністрації, забезпечити дійову участь представників партійних та громадських організацій в приймальних комісіях, посилити відповідальність комуністів, які безпосередньо залучаються до проведення прийому молоді в навчальні заклади, рішуче боротися з будь-якими проявами необ'єктивності, протекціонізму і хабарництва.

6. Звернути увагу Тернопільського, Вінницького, Полтавського і Чернівецького обкомів партії на необхідність поліпшення керівництва партійними організаціями навчальних закладів, підвищення ідейно-політичної зрілості професорсько-викладацького складу та якості підготовки спеціалістів.

7. Обкомам Компартії України посилити контроль за діяльністю органів охорони здоров'я і учбових закладів, зокрема по добору та вихованню медичних кадрів, постійно дбати про посилення активності та ініціативи партійних організацій медичних установ, створення в них атмосфери непримиренності до порушень державної і трудової дисципліни, зловживань службовим становищем, користолюбства тощо.

8. Міністерствам і відомствам республіки, які мають в своєму підпорядкуванні навчальні заклади, звернути увагу на організацію роботи працівників у відрядженнях та якість перевірок стану справ на місцях.

9. Прокуратурі Української РСР (т. Глуху Ф. К.) провести розслідування фактів зловживань і хабарництва в установах і закладах системи охорони здоров'я республіки.

Дану постанову ЦК Компартії України надіслати партійним організаціям вищих навчальних закладів для ознайомлення комуністів.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 1643, арк. 9–12. Оригінал. Машинопис.

№ 827

17 січня 1974 р. Київ. – Постанова ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР “Про преміювання керівників партійних і радянських органів областей” (протокол № 63, п. 11-г)

За підсумками Всесоюзного соціалістичного змагання працівників сільського господарства по збільшенню виробництва і заготівель зерна та інших продуктів землеробства в 1973 р. Центральний Комітет КПРС, Рада Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ поряд з іншими областями країни визнали переможцями змагання і нагородили Червоними Прапорами з врученням грошових премій Дніпропетровську, Донецьку, Запорізьку, Кіровоградську, Миколаївську, Одеську, Полтавську, Харківську, Херсонську області.

Центральний Комітет Компартії України і Рада Міністрів Української РСР постановляють:

Преміювати перших секретарів обкомів партії та голів облвиконкомів грошовими преміями в розмірі місячного посадового окладу за списком, що додається*.

Секретар ЦК КП України

Голова Ради Міністрів УРСР

Вірно: зав[ідувач] сектором загального відділу

ЦК Компартії України

В. Щербицький

О. Ляшко

Г. Чайковська

ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 1652, арк. 125. Оригінал. Машинопис.

№ 828

31 травня 1974 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП України “Про постанову Партійної комісії при ЦК Компартії України “Про факти зловживань службовим становищем заступника міністра [...] промисловості УРСР т. N” (протокол № 53, п. 36)

Постанову Партійної комісії при ЦК Компартії України від 11 квітня 1974 р. “Про факти зловживань службовим становищем заступника міністра [...] промисловості УРСР т. N” затвердити (додається).

* Див.: ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 1652, арк. 126.

Додаток

Заступник міністра [...] промисловості УРСР член КПРС т. Н для спорудження будинку на ділянці садівницького колективу, використовуючи службове становище, через підлеглого йому начальника [...] Н, придбав за готівку в Ділятинському та Івано-Франківському лісокомбінатах 61 квадратний метр збірних дерев'яних щитів і 2 кубометри дошок. Цей лісоматеріал у березні 1972 р. за вказівкою Н було доставлено вантажною автомашиною ПМК до м. Києва. За доставку лісоматеріалу т. Н заплатив всього 37 крб., замість 213 крб. Решту грошей він відшкодував під час перевірки.

Партійна комісія постановляє:

Враховуючи визнання і засудження т. Н своїх неправильних дій, а також те, що завдані державі збитки він відшкодував, обмежитися оголошенням т. Н догани із занесенням до облікової картки за зловживання службовим становищем.

Заст[упник] Голови Партійної комісії

при ЦК Компартії України

М. Ситник

Вірно: зав[ідувач] І сектором загального відділу

ЦК Компартії України

В. Яницький

ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 1876, арк. 22, 63. Оригінал. Машинопис.

№ 829

17 січня 1975 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КПУ “Про використання службового становища і неправильну поведінку начальника [...] залізниці N” (протокол № 87 п. 19)

1. Відзначити, що начальник [...] залізниці член КПРС т. Н не зробив належних висновків з рішень Центрального Комітету КПРС і ЦК Компартії України про необхідність зміцнення партійної і державної дисципліни, втратив почуття партійної принципності і скромності, піддався настроям самовдоволення, допустив марнотратство державних коштів, використав службове становище в особистих інтересах. Протягом кількох років т. Н користувався окремим м'яким вагоном для поїздки з сім'єю на курорт і службовим вагоном для поїздок за межі залізниці в особистих справах, заохочував догідництво окремих осіб, у день свого п'ятдесятиріччя прийняв від підлеглих дорогі подарунки, допустив грубі порушення у використанні фонду матеріального заохочення, виділення коштів і матеріальних ресурсів на позапланове будівництво окремих об'єктів, інші порушення.

Секретар парткому управління залізниці т. Н, проявляючи безпринципність, мирився з фактами порушення партійної і державної дисципліни, слабо спрямовував партійну організацію на здійснення контролю за діяльністю апарату управління, допустив грубе порушення встановленого порядку при обміні своєї квартири.

Бюро [...] обкому і міськкому партії не здійснювали належного контролю за роботою парткому управління залізниці, не подавали йому необхідної допомоги.

Сигнали про неправильну поведінку т. Н, що надходили, перевірялись неглибоко, а виявленим фактам не завжди давалась принципова оцінка.

2. За втрату партійної принциповості і скромності, використання службового становища в особистих інтересах, порушення державної дисципліни у витрачанні коштів, члену КПРС начальнику [...] залізниці т. Н оголосити сувору догану з занесенням до облікової картки.

Тов. Н за допущені порушення заслуговує зняття з посади, яку він займав. Але, враховуючи визнання і засудження ним своїх неправильних дій, його за певнення в короткий строк усунути порушення і не допускати надалі будь-яких відхилень від норм поведінки, а також позитивну виробничу діяльність, вважати за можливе залишити т. Н начальником [...] залізниці.

3. Секретарю парткому управління [...] залізниці т. Н за безпринципність і примиренське ставлення до фактів порушення партійної і державної дисципліни, проявлену нескромність оголосити догану з занесенням до облікової картки.

4. Звернути увагу бюро [...] обкому партії на неглибоку перевірку сигналів про неправильну поведінку окремих керівних працівників управління [...] залізниці і недостатню вимогливість до кадрів, що призвело до порушень партійної і державної дисципліни в управлінні залізниці.

5. Доручити Комітету народного контролю УРСР вжити заходів до відшкодування коштів, необґрунтовано виплачених окремим працівникам управління [...] залізниці з фонду матеріального заохочення.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 2012, арк. 17–19. Оригінал. Машинопис.

№ 830

12 лютого 1975 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про грубі порушення партійної і державної дисципліни, допущені деякими керівними працівниками [...] області при створенні і утриманні футбольної команди [...]” (протокол № 67, п. 15)

Комітетом партійного контролю при ЦК КПРС виявлено факти грубого порушення партійної і державної дисципліни при створенні і утриманні в м. [...] футбольної команди [...].

Як встановлено перевіркою, бюро [...] обкому партії і особисто перший секретар обкому т. Н не забезпечили виконання постанови ЦК КПРС від 14 лютого 1972 р. і постанов ЦК Компартії України від 10 березня 1972 р. і 30 жовтня 1973 р., спрямованих на припинення нездорових явищ у спорті і особливо в футболі. На шкоду розвитку масової фізичної культури і спорту окремі керівні працівники обкому партії та облвиконкому, проявляючи меценатство і місництво у створенні футбольної команди класу “А”, потурали незаконному витрачанням на її утримання державних і громадських коштів.

Команду [...] з відома т. Н та інших керівних працівників обкому партії і облвиконкому було сформовано з 17 військовослужбовців строкової служби Київ-

ського військового округу, які були зареєстровані в Спорткомітеті УРСР як слюсарі, столяри та інші працівники заводу [...]. В м. [...] військовослужбовці з 24 травня по 10 листопада 1973 р. знаходились поза розташуванням військових частин і проживали без оплати в заводському, а згодом – міському готелях під виглядом учасників змагань дитячих спортивних команд області. Протягом сезону 1973 р. ця команда виступала як профспілковий колектив заводу в першості республіки і як армійський колектив – в змаганнях спортивних клубів Радянської Армії.

На утримання команди витрачено близько 40 тис. крб. коштів підприємств і організацій, які перераховували їх спортивній базі заводу [...] нібито за проведення навчально-спортивної роботи в дитячій спортивній школі і за оренду спортивних приміщень.

Питаннями комплектування і утримання команди, заохочування гравців безпосередньо займались керівні працівники обкому партії, облвиконкому, облпрофради. Широко застосовувались такі порочні методи, як задобрювання гравців, тренерів, суддів, службових осіб спортивних організацій. Влаштувались вечери, банкети, в яких брали участь деякі працівники обкому партії, облпрофради і Спорткомітету УРСР.

В 1974 р., після відкликання військовослужбовців, склад команди [...] було повністю замінено гравцями з розформованих у Донецькій області нерентабельних команд. Для покриття дефіциту цієї команди в минулому році витрачено понад 60 тис. крб., які призначались на розвиток масового спорту.

Потураючи рвацьким тенденціям, керівники спорторганізацій області влаштовували товариські ігри місцевої футбольної команди з футболістами команд вищої ліги, розрахунки за які проводилися з грубими порушеннями фінансової дисципліни, а виручені гроші розподілялись на місці готівкою між футболістами.

Подібні порушення в утриманні футбольних команд допускались в області і раніше.

ЦК Компартії України вважає, що відмічені порушення стали можливими насамперед тому, що бюро [...] обкому партії, особисто перший секретар обкому т. Н та деякі інші керівні працівники області проявили недисциплінованість, по суті ігнорували вимоги ЦК КПРС і ЦК Компартії України про припинення нездорових тенденцій в спорті і наведенні порядку в спортивних організаціях, незадовільно займались розвитком масового спорту, підвищенням майстерності спортсменів, зміцненням кадрів фізкультурних організацій. По основних показниках розвитку фізичної культури і спорту, по впровадженню комплексу ГПО область займає одне з останніх місць в республіці.

По фактах незаконного витрачання коштів, допущених в 1973 р. при утриманні футбольної команди [...], в березні 1974 р. слідчими органами було порушено кримінальну справу, про що інформовані т. Н та деякі інші члени бюро обкому партії. Але до цього часу допущеним порушенням і зловживанням обкомом і [...] міськкомом партії не дано принципової партійної оцінки і навіть не розглянуто цього питання.

ЦК Компартії України вважає також, що Укрпрофрада і Комітет по фізичній культурі і спорту при Раді Міністрів УРСР слабо здійснюють контроль за витрачанням коштів, які виділяються на розвиток фізичної культури і спорту,

своєчасно не вживають дійових заходів для припинення фінансових порушень, чужих радянському спорту проявів місництва і меценатства.

ЦК Компартії України постановляє:

1. Звернути увагу бюро [...] обкому партії на незадовільну організацію виконання рішень ЦК КПРС з питань усунення порушень фінансової дисципліни і нездорових явищ в окремих видах спорту.

За допущену безпринципність і недисциплінованість, а також безконтрольність за виконанням постанови ЦК КПРС від 14 лютого 1972 р. “Про деякі нездорові явища в окремих видах спорту і особливо в футболі” і відповідних постанов ЦК Компартії України, що призвело до фактів зловживання і незаконного витрачання державних і громадських коштів на утримання футбольної команди, першому секретарю [...] обкому партії т. Н оголосити догану.

2. Зажадати від бюро обкому партії і облвиконкому вжити рішучих заходів до виправлення виявлених порушень партійної і державної дисципліни і недопущення їх надалі.

Бюро обкому партії притягти до суворої відповідальності осіб, які допустили зловживання і порушення фінансової і державної дисципліни або сприяли цим порушенням і зловживанням.

3. Обкому партії і облвиконкому забезпечити докорінне поліпшення спортивно-масової роботи, звернувши особливу увагу на розвиток масових видів спорту, впровадження комплексу ГПО, дальше розширення і ефективне використання спортивної бази, підвищення майстерності спортсменів, зміцнення кадрів фізкультурних працівників.

4. Запропонувати президії Укрпрофради і колегії Спорткомітету УРСР розглянути питання про відповідальність працівників профспілкових комітетів і спортивних організацій, які потурали допущеним порушенням і зловживанням в утриманні команди [...] або брали участь в цих порушеннях. Подати необхідну допомогу профспілковим і спортивним організаціям [...] області в усуненні наявних недоліків і дальшому розвитку спортивно-масової роботи. Здійснити заходи по наведенню порядку в утриманні і забезпеченні рентабельності інших футбольних команд республіки.

5. Прокуратурі УРСР забезпечити всебічне розслідування фактів зловживань і незаконного витрачання державних і громадських коштів на утримання футбольної команди [...].

6. Цю постанову надіслати обкомам, міськкомам, райкомам партії для ознайомлення членів бюро і відповідальних працівників партійних комітетів.

7. [...] обкому партії, Укрпрофраді, Комітету по фізичній культурі і спорту при Раді Міністрів УРСР, Прокуратурі УРСР про виконання цієї постанови доповісти Компартії України у вересні 1975 р.

8. Взяти до відома, що Військовою радою Київського військового округу організовано розслідування і буде вжито заходів щодо осіб, які допустили порушення встановленого порядку проходження військової служби групою військовослужбовців.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 2227, арк. 6–9. Оригінал. Машинопис.

27 червня 1975 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про зловживання службовим становищем і негідну поведінку начальника Головного управління підсобних підприємств і промислів Міністерства [...] УРСР N” (протокол № 75, п. 8)

Перевіркою встановлено, що начальник Головного управління підсобних підприємств і промислів Міністерства [...] УРСР т. N допускав грубі порушення державної дисципліни, зловживання службовим становищем, а також серйозні недоліки в керівництві Главком.

В Главку порушувались партійні принципи роботи з кадрами, на окремі ділянки приймалися непідготовлені працівники, без врахування їх ділових якостей, деякі спеціалісти використовувались не за призначенням, багато посад тривалий час не заміщались. Контрольно-ревізійна робота в Головному управлінні і підвідомчих обласних організаціях перебувала в занедбаному стані. Мали місце непоодинокі факти проникнення в підсобні підприємства і промисли колгоспів ділків і розкрадачів народного добра. Для ремонту адміністративного будинку Главку т. N відволікав спеціалістів і будівельні матеріали колгоспів, допускав при цьому приписки і розбазарювання державних коштів.

Для підготовки своєї кандидатської дисертації т. N використовував працю багатьох підлеглих йому працівників. На посаду старшого ревізора-економіста Главку він прийняв агронома-економіста N, який за 9 місяців роботи в Главку не провів жодної ревізії, а працював над дисертацією т. N. Обманним шляхом т. N одержав трикімнатну квартиру, на порушення існуючого порядку збудував капітальний гараж і дачу, незаконно придбав в особисте користування в колгоспі [...] Корецького району Ровенської області легкову автомашину “Москвич” за 1 450 крб., яку пізніше продав за 3 834 крб., вступав у неділові зв’язки з головою колгоспу [...] Корецького району Ровенської області т. N, від якого одержував безплатно різні продукти харчування, а також запчастини до своєї автомашини, поводив себе аморально в побуті.

Серйозні недоліки в роботі Головного управління і підвідомчих йому організацій, грубі порушення норм партійного життя і зловживання стали можливими в результаті безконтрольності і низької вимогливості до керівних кадрів Главку з боку колегії Міністерства [...] УРСР і партійного комітету міністерства. Маючи сигнали про серйозні недоліки в роботі Главку, колегія міністерства (міністр т. N) і партійний комітет (секретар т. N) не вникли в його роботу, не вжили заходів до зміцнення партійної і державної дисципліни в Главку. Партійний комітет міністерства поверхово керує парторганізацією Главку, не подає їй необхідної допомоги в поліпшенні роботи, в створенні обстановки високої вимогливості.

ЦК Компартії України постановляє:

1. За зловживання службовим становищем з корисливою метою, негідну поведінку, грубі порушення партійної і державної дисципліни т. N з членів КППС виключити.

Вважати неможливим даліше перебування т. N на посаді начальника Головного управління Міністерства [...] УРСР.

2. Звернути увагу колегії Міністерства [...] УРСР, особисто міністра т. Н, партійного комітету міністерства і його секретаря т. Н. на серйозні недоліки в доборі і вихованні керівних кадрів Главку підсобних підприємств і промислів, незадовільний контроль і послаблення вимогливості до їх роботи і зобов'язати їх вжити невідкладних заходів до зміцнення керівництва Главку, усунути наявні серйозні недоліки в роботі підсобних підприємств і промислів колгоспів республіки.

3. Партійному комітету Міністерства [...] УРСР посилити роботу по ідейно-політичному загартуванню кадрів, вихованню їх в дусі високої відповідальності за доручену справу, якнайсуворіше додержання партійної і державної дисципліни, подати практичну допомогу в роботі партійній організації Главку.

4. Доручити Прокуратурі УРСР (т. Глуху Ф. К.) провести розслідування фактів розкрадань і зловживань в колгоспі [...] Корецького району Ровенської області і розбазарювання державних коштів при проведенні капітального ремонту адміністративного будинку Главку підсобних підприємств і промислів.

5. Доповідну записку Партійної комісії при ЦК Компартії України і сільсько-господарського відділу ЦК направити Ровенському та Івано-Франківському обкомам Компартії України, республіканським міністерствам і відомствам (додається)*.

6. Міністерству сільського господарства УРСР про вжиті заходи доповісти ЦК Компартії України в жовтні 1975 р.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 2271, арк. 8–9. Оригінал. Машинопис.

№ 832

27 червня 1975 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про використання службового становища при підготовці кандидатської дисертації і наукових публікацій заступником міністра [...] УРСР Н” (протокол № 75, п. 9)

Перевіркою встановлено, що т. Н, працюючи другим секретарем [...] обкому партії і заступником міністра [...] УРСР, залучав ряд працівників [...] обласного управління сільського господарства і облстатуправління для підготовки своєї кандидатської дисертації. Він також спонукав залежних в службовому відношенні осіб включати його у співавтори при публікаціях статей і книг. За останні п'ять років обсяг друкованої продукції з його іменем становив 245 друкованих аркушів, що в тринадцять раз перевищує звичайну норму для звільненого наукового працівника. З одержуваного гонорару і премій він не повністю сплачував партійні внески. Кандидатський екзамен з німецької мови значиться складеним т. Н в [...] держуніверситеті в день, коли він фактично перебував у відрядженні в м. Черкасах.

В роботі т. Н допускає грубість і окрики. Під час перевірки поводить себе нещиро, давав плутані і неправдиві пояснення.

* Див.: ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 2271, арк. 29–33.

ЦК Компартії України постановляє:

1. За використання службового становища при написанні кандидатської дисертації, наукових публікаціях і нещирість, проявлену при перевірці, члену КППС т. N оголосити сувору догану з занесенням до облікової картки і звільнити з посади заступника міністра [...] УРСР.

2. Матеріали перевірки Партійної комісії і сільськогосподарського відділу ЦК Компартії України направити Українській сільськогосподарській академії для розгляду питання про правомірність присудження т. N вченого ступеня кандидата економічних наук.

3. Звернути увагу міністра [...] УРСР т. N і секретаря парткому т. N на незадовільну роботу по вихованню керівних кадрів міністерства і на безконтрольність за їх діяльністю.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 2271, арк. 10. Оригінал. Машинопис.

№ 833

22 грудня 1975 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КПУ “Про факти грубого порушення окремими працівниками партійних і радянських органів [...] області партійної і державної дисципліни, партійних принципів керівництва пресою і незаконного втручання у діяльність судових органів” (протокол № 116, п. 11)

Перевіркою листа члена КППС кореспондента газети “Труд” т. Гончарова В. І. встановлено факти грубого порушення партійної і державної дисципліни окремими працівниками партійних, радянських і адміністративних органів [...] області, протегування шахраєві і ділку, колишньому завідувачому магазином N, який тривалий час безкарно займався розкраданням державних коштів, спекуляцією і обкраданням покупців, і якого тільки в ході цієї перевірки заарештовано та притягнуто до кримінальної відповідальності. В 1971–1974 рр. він неодноразово викривався органами БХСС, народного контролю в злісних порушеннях правил торгівлі, приховуванні дефіцитних імпортих та інших товарів, що було відомо багатьом трудящим і викликало у них обурення. Проте дійових заходів по цих фактах не вживалося.

Більше того, при сприянні колишнього першого секретаря [...] райкому партії м. [...] т. N та інших службових осіб, йому незаконно, при наявності в м. [...] власного будинку, за рахунок житлового фонду шахти № 13 комбінату [...] було надано трикімнатну квартиру. Працівниками [...] райвиконкому (голова – член КППС т. N) допущено грубі порушення встановленого порядку видачі дозволу на продаж двох домобудувань, які підлягали знесенню, що призвело до розбазарювання п’яти державних квартир. N та його дочка за протекцією були зараховані до вузів м. [...].

При розгляді в судових органах справи про виселення ділка з незаконно наданої квартири допущено грубу тяганину. Голова облсуду член КППС т. N

проявив безпринципність, вніс необґрунтований протест на правильне рішення районного народного суду і добився його скасування. В своєму поясненні ЦК Компартії України т. Н заявив, що справа про виселення Н ним двічі доповідалася першому секретарю обкому партії т. Н. Проте і після цього порушенням не було дано належної оцінки. Мали місце також факти недопустимого втручання окремих працівників обкому партії в цю справу, внаслідок чого рішення Верховного суду УРСР з цього питання тривалий час не виконувалось. Такі протизаконні дії службових осіб підривають авторитет судових органів і правосуддя.

Завідуючий відділом пропаганди і агітації обкому партії т. Н і колишній помічник першого секретаря обкому т. Н допустили грубі порушення партійних принципів керівництва пресою і затиск критики. Вони забороняли опублікування критичних матеріалів з цього питання в місцевій пресі, а т. Н навіть вживав заходів для того, щоб не допустити появи критичної статті в газеті “Труд”, справляючи тиск на кореспондента газети.

Сигнали про незаконне надання квартири і факти протегування шахраєві неодноразово надходили в обком і [...] міськком партії, але принципового реагування на них не було.

ЦК Компартії України вважає, що все це стало можливим внаслідок грубих порушень бюро [...] обкому партії партійних принципів роботи з кадрами. В ряді випадків до осіб, які допустили порушення партійної і державної дисципліни, зловживання, проявлявся лібералізм, з багатьох членів партії стягнення знімались через нетривалий час, окремі працівники переміщувались на інші керівні посади. Нерідко працівники, які за зловживання були суворо покарані, не знімалися з постів, які вони займали, а звільнялись “згідно з поданою заявою”, “у зв’язку з переходом на господарську роботу” тощо.

Така безпринципність породжувала обстановку безкарності і всепрощення, що негативно позначалось на вихованні кадрів. Окремі працівники партійних, радянських, господарських, адміністративних органів, користуючись безконтрольністю і відсутністю належної вимогливості з боку бюро обкому, стали на шлях використання службового становища в особистих, корисливих цілях, вчинили різного роду порушення і навіть злочинні дії.

За останній час ЦК Компартії України розглянув ряд питань про грубі порушення партійної і державної дисципліни, зловживання, допущені окремими керівними працівниками [...] області. В прийнятих раніше рішеннях по містах [...], [...], в постанові Політбюро ЦК Компартії України від 25 червня 1974 р. зверталась увага бюро обкому партії на зниження вимогливості до кадрів, слабкий контроль за їх діяльністю. Перевірка показала, що бюро обкому і особисто перший секретар обкому партії т. Н не зробили всіх необхідних висновків із зазначених постанов, не вжили належних заходів до зміцнення партійної і державної дисципліни.

ЦК Компартії України постановляє:

1. Вказати бюро [...] обкому партії на незадовільне виконання постанов ЦК КПРС і ЦК Компартії України з питань зміцнення партійної і державної дисципліни, слабу боротьбу з порушеннями і зловживаннями.

За проявлену недисциплінованість у виконанні рішень ЦК КПРС і ЦК Ком-

партії України, низьку вимогливість до кадрів першому секретарю [...] обкому партії т. N оголосити догану.

2. Доручити бюро [...] обкому партії і виконкому обласної Ради депутатів трудящих розглянути матеріали перевірки листа члена КПРС т. N, вжити рішучих заходів до викоренення виявлених порушень і недопущення їх надалі. Притягти до партійної відповідальності службових осіб, які допустили грубе втручання в справи судових органів, роботу органів преси, затиск критики і протегування шахраєві.

3. Прокуратурі УРСР (т. Глух Ф. К.) і Міністерству внутрішніх справ УРСР (т. Головченко І. Х) забезпечити глибоке розслідування матеріалів про злочинну діяльність N і осіб, які сприяли йому в цьому. Вирішити питання про відповідальність працівників адміністративних органів, з вини яких злочинець тривалий час залишався безкарним. Посилити особисту увагу до роботи органів внутрішніх справ і прокуратури [...] області.

Міністерству вугільної промисловості УРСР (т. Колесов О. А.), Міністерству вищої і середньої спеціальної освіти УРСР (т. Єфіменко Г. Г.) і Міністерству торгівлі УРСР (т. Старунський В. Г.) притягти до відповідальності працівників системи управління робітничого постачання, [...] торговельного інституту і держуніверситету, які сприяли N в порушенні правил радянської торгівлі і незаконному вступі його і дочки у вузи.

4. Міністерству юстиції УРСР (т. Зайчук В. Г.) зміцнити керівництво [...] обласного суду та відділу юстиції облвиконкому політично зрілими, принциповими працівниками, здатними забезпечити суворе додержання норм радянського правосуддя.

5. Обкому партії, Прокуратурі УРСР, Міністерству юстиції, Міністерству внутрішніх справ, Міністерству вугільної промисловості, Міністерству вищої і середньої спеціальної освіти УРСР і Міністерству торгівлі УРСР про вжиті заходи доповіді ЦК Компартії України.

6. Цю постанову надіслати обкомам і Київському міськкому партії, всім міськкомам і райкомам партії [...] області для ознайомлення членів бюро цих партійних органів.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 2191, арк. 4–7. Оригінал. Машинопис.

№ 834

12 березня 1976 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про зловживання службовим становищем заступником міністра [...] УРСР N” (протокол № 1, п. 20)

Перевіркою листа, який надійшов до ЦК КПРС і ЦК Компартії України, встановлено, що т. N під час роботи начальником [...] облуправління зв'язку і колишній начальник [...] радіотелецентру т. N зловживали службовим становищем, розбазарювали кольорові телевізори, які належали радіотелецентру. Декілька теле-

візорів було продано приватним особам, один доставлено в м. Київ і встановлено в кабінеті міністра [...] УРСР т. N, чотири – незаконно списано, три з яких взято в особисте користування, у т. ч. тт. N і N.

Зловживаючи службовим становищем з корисливою метою, тт. N і N скомпрометували себе як комуністи і керівники.

Міністр [...] УРСР т. N, знаючи про факти розбазарювання телевізорів у [...] радіотелецентрі, не дав їм належної принципової оцінки.

ЦК Компартії України постановляє:

1. За зловживання службовим становищем, розбазарювання телевізорів, що належали [...] радіотелецентру, члену КППС т. N оголосити сувору догану з занесенням до облікової картки.

2. Вказати міністру [...] УРСР т. N на серйозні недоліки в доборі кадрів на керівні посади і безпринципне ставлення до фактів розбазарювання телевізорів у [...] радіотелецентрі.

Колегії Міністерства [...] УРСР вжити заходів до поліпшення добору і виховання керівних кадрів в органах зв'язку і посилення контролю за збереженням державної власності. Розглянути питання про доцільність використання т. N на посаді начальника [...] обласного управління [...].

3. Доручити [...] обкому Компартії України розглянути питання про партійну відповідальність т. N за зловживання службовим становищем з корисливою метою і розбазарювання державного майна.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 2569, арк. 10–11. Оригінал. Машинопис.

№ 835

27 серпня 1976 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про порушення партійних принципів роботи з кадрами, допущені у [...] державному педагогічному інституті” (протокол № 12, п. 25)

Члени КППС тт. N – колишній ректор [...] державного інституту, N – ректор, N – колишній проректор по навчальній роботі, N – проректор, допустили грубі порушення партійних принципів роботи з кадрами і встановленого порядку присудження вчених ступенів та присвоєння вчених звань. Проявивши політичну незрілість і догідництво, вони просували по науковій і службовій лінії т. N (дружину колишнього секретаря ЦК Компартії України т. N), яка не показала в достатній мірі себе як науковий працівник і викладач.

У 1976 р. радою інституту (голова т. N) прийнята до захисту докторська дисертація т. N, яка не була завершена і рукопис якої навіть не пред'являвся вченій раді.

Користуючись особливим становищем в інституті, безконтрольністю з боку ректорату і деканату, т. N практично усунулась від читання лекцій і проведення семінарських занять, незаконно одержувала гонорари за публікацію планових робіт. Для керованої нею кафедри було створено пільгові умови, встановлено занижене учбове навантаження, допущено надмірності при обладнанні кабінету кафедри.

Партійний комітет інституту (т. N), знаючи про це, не зайняв принципової позиції, по суті потурав неправильним діям т. N і окремих комуністів-керівників інституту. В партійній організації, колективі інституту не створено обстановки високої вимогливості, відсутні умови для ділової критики і самокритики.

Міністерство освіти УРСР (т. Маринич О. М.) незадовільно здійснювало контроль за роботою ректорату і ради педінституту по присудженню вчених ступенів і присвоєнню вчених звань. Неправильним діям керівників інституту своєчасно не була дана оцінка. На догоду т. N колегія міністерства затверджувала її в різних редколегіях і рада. Її роботи без достатніх підстав рекомендувались міністерством до видання і випускались великими тиражами.

ЦК Компартії України постановляє:

1. Надіслати записку з цього питання [...] міськкому партії для вжиття заходів і притягнення до відповідальності членів КППС, винних у допущених порушеннях. Матеріали про неправильну поведінку члена КППС т. N доручити розглянути в партійній організації за місцем роботи.

2. За порушення партійних принципів роботи з кадрами і протекціонізм члену КППС т. N оголосити догану.

3. Вказати члену КППС міністру освіти УРСР т. Мариничу О. М. на слабкий контроль за роботою ректорату і ради [...] державного інституту, неправильний підхід до комплектування науково-методичних рад і редколегій журналів та збірників, рекомендації до друку окремих робіт.

4. Київському міськкому і Радянському райкому партії подати партійній організації педагогічного інституту практичну допомогу в поліпшенні роботи з науково-педагогічними кадрами, здійсненні контролю за діяльністю адміністрації, розвитку ділової критики і самокритики.

5. Звернути увагу члена КППС т. N на те, що він, знаючи про неправильну поведінку своєї дружини т. N, не тільки не вжив необхідних заходів, але в окремих випадках сам допускав неправильні дії.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 2638, арк. 15–16. Оригінал. Машинопис.

№ 836

26 січня 1979 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про розвиток мережі лікувально-профілактичних і санаторно-курортних установ Четвертого головного управління при Міністерстві охорони здоров’я УРСР” (протокол № 68, п. 7)

1. Вважати, що питання, порушені у доповідній записці, заслуговують уваги.

2. Надіслати доповідну записку Раді Міністрів УРСР для вжиття практичних заходів до дальшого розвитку мережі лікувально-профілактичних і санаторно-курортних установ Четвертого головного управління при Міністерстві охорони здоров’я УРСР (додається).

ДОДАТОК

до пункту 7, прот. Ст № 68

Таємно

ЦК КОМПАРТІЇ УКРАЇНИ

Про розвиток мережі лікувально-профілактичних і санаторно-курортних установ Четвертого головного управління при Міністерстві охорони здоров'я УРСР

За останні роки досягнуто певних успіхів у розвитку матеріально-технічної бази установ Четвертого головного управління при Міністерстві охорони здоров'я УРСР і поліпшено медичне і санаторно-курортне обслуговування прикріпленого контингенту. За період з 1970 року мережу лікувальних і санаторно-оздоровчих установ управління розширено за рахунок введення в дію лікувального корпусу на 220 ліжок у республіканській клінічній лікарні, санаторних комплексів "Україна" у м.Єсентуки, "Лісова поляна" у м.Києві, а також окремих спальних і лікувальних корпусів у санаторіях "Дніпро", "Кришталевий палац" і б/в "Гантіаді", всього на 1100 місць.

У 1978-1980 рр. передбачається закінчення будівництва санаторного комплексу ім.Семашка у м.Кисловодську на 326 місць, спального корпусу в санаторії ім.Чкалова на 385 місць, реконструкція з розширенням на 126 місць санаторію "Конча-Заспа", допоміжних і господарських споруд у ряді установ.

До кінця цієї п'ятирічки у лікарні Четвертого управління кількість ліжок досягне 378, у санаторно-оздоровчих установах - 2370 місць. Буде поповнено житловий фонд, розширено дитячі дошкільні заклади. Все це дозволить поліпшити медичне і санаторно-курортне обслуговування прикріпленого контингенту.

Однак для забезпечення потреб у санаторно-оздоровчих установах, особливо у травні-листопаді, їх потужність повинна бути збільшена удвоє, оскільки нині в цей період заявки задовольняються лише на 30 процентів. У зв'язку з введенням додаткових пільг учасникам Великої Вітчизняної війни і очікуваним зростанням контингенту, що обслуговується, потужність лікарні слід було б збільшити на 220 ліжок і поліклініки - на 1200 відвідань за зміну. Розширення мережі установ вимагає збільшення житлового фонду і дошкільних дитячих закладів для обслуговуючого персоналу.

Орієнтовна кошторисна вартість будівництва вказаних об'єктів становить 96,5 млн.крб., у тому числі по лікарні і поліклініці - 9 млн.крб., санаторно-курортних установах - 68 млн.крб., житловому будівництву - 16 млн.карбованців, освіті /дитячі дошкільні заклади/ - 3,5 млн.карбованців.

Про розвиток мережі лікувально-профілактичних
і санаторно-курортних установ Четвертого головного управління
при Міністерстві охорони здоров'я УРСР

За останні роки досягнуто певних успіхів у розвитку матеріально-технічної бази установ Четвертого головного управління при Міністерстві охорони здоров'я УРСР і поліпшено медичне і санаторно-курортне обслуговування прикріпленого контингенту. За період з 1970 р. мережу лікувальних і санаторно-оздоровчих установ управління розширено за рахунок введення в дію лікувального корпусу на 220 ліжок у республіканській клінічній лікарні, санаторних комплексів "Україна" у м. Єсентуки, "Лісова поляна" у м. Києві, а також окремих спальних і лікувальних корпусів у санаторіях "Дніпро", "Кришталевий палац" і б/в "Гантіаді", всього на 1 100 місць.

У 1978–1980 рр. передбачається закінчення будівництва санаторного комплексу ім. Семашка у м. Кисловодську на 326 місць, спального корпусу в санаторії ім. Чкалова на 385 місць, реконструкція з розширенням на 126 місць санаторію "Конча-Заспа", допоміжних і господарських споруд у ряді установ.

До кінця цієї п'ятирічки у лікарні Четвертого управління кількість ліжок досягне 378, у санаторно-оздоровчих установах – 2370 місць. Буде поповнено житловий фонд, розширено дитячі дошкільні заклади. Все це дозволить поліпшити медичне і санаторно-курортне обслуговування прикріпленого контингенту.

Однак для забезпечення потреб у санаторно-оздоровчих установах, особливо у травні – листопаді, їх потужність повинна бути збільшена удвоє, оскільки нині в цей період заявки задовольняються лише на 30%. У зв'язку з введенням додаткових пільг учасникам Великої Вітчизняної війни і очікуваним зростанням контингенту, що обслуговується, потужність лікарні слід було б збільшити на 220 ліжок і поліклініки – на 1200 відвідань за зміну. Розширення мережі установ вимагає збільшення житлового фонду і дошкільних дитячих закладів для обслуговуючого персоналу.

Орієнтовна кошторисна вартість будівництва вказаних об'єктів становить 96,5 млн. крб., у тому числі по лікарні і поліклініці – 9 млн. крб., санаторно-курортних установах – 68 млн. крб., житловому будівництву – 16 млн. крб., освіті (дитячі дошкільні заклади) – 3,5 млн. крб.

Реалізацію цієї програми доцільно здійснити у 1979–1990 рр. при умові, що щороку виділятиметься близько 8 млн. крб. У 1970–1978 рр. використовувалося у середньому 6 млн. крб. на рік. Виходячи з цього, у 1979–1980 рр. слід було б передбачити 13,5 млн. крб., у тому числі по галузі "охорона здоров'я", яка фінансується за рахунок резервного фонду Ради Міністрів УРСР, – 10,9 млн. крб.

В одинадцятій п'ятирічці на об'єкти, будівництво яких пропонує здійснити Четверте управління, буде потрібно 41 млн. крб., у тому числі з резервного фонду – 32 млн. крб., або на рівні нинішньої п'ятирічки. У цьому випадку до 1986 р.

може бути введено в дію лікувальний корпус у лікарні, поліклініку, станцію швидкої допомоги, санаторні установи на 1100 місць та ряд інших лікувально-діагностичних, культурно-побутових і господарських споруд. Житловий фонд розшириться на 380 квартир і 920 місць у гуртожитках для малосімейних, дитячі дошкільні заклади – на 1200 місць.

Для своєчасного оснащення лікувально-профілактичних і санаторно-оздоровчих установ управління сучасною медичною апаратурою необхідно передбачати у планах на 1979–1985 рр. в середньому на рік 700 тис. крб., у тому числі валюти І групи – 300 тис. крб., валюти V групи – 250 тис. крб.

Маланчук В. Ю.
Рудич Ф. М.
Шевчук Г. І.
Романенко А. Ю.
Терновий К. С.

Вірно: зав[ідувач] І сектором загального відділу
ЦК Компартії України

В. Яницький

ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 3500, арк. 5–6, 38–39. Оригінал. Машинопис.

№ 837

10 серпня 1979 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про використання службового становища в особистих цілях заступником міністра [...] УРСР N” (протокол № 81, п. 36)

Перевіркою встановлено, що член КПРС, заступник міністра [...] УРСР т. N, використовуючи службове становище, на порушення встановленого порядку надання житлової площі в Українській РСР сприяв поліпшенню житлових умов сестрі і дочці, разом з деякими іншими працівниками Мін[...] УРСР самовільно почав освоювати земельну ділянку під будівництво загородніх дач у радгоспі “Деснянський” Вишгородського району Київської області, придбав поза чергою легкові автомобілі для особистого користування, сприяв необґрунтованому переведенню з м. Кривого Рога до м. Київ т. N, представивши її як великого спеціаліста-будівельника.

Начальник Головного виробничо-диспетчерського управління [...] УРСР т. N також допустив порушення існуючого положення при поліпшенні житлових умов своїм дітям і собі. Будучи вже секретарем парткому, т. N не дав партійної оцінки факту самовільного захоплення земельної ділянки окремими працівниками міністерства.

ЦК Компартії України постановляє:

1. Звернути увагу міністра [...] УРСР т. N на недостатню вимогливість до керівних кадрів, у тому числі й апарату міністерства, і зажадати від нього підвищити вимогливість та відповідальність керівників і спеціалістів за доручену справу, суворо питати за порушення державної дисципліни і негідну поведінку.

2. За використання службового становища в особистих цілях, допущену нескромність і неправильну поведінку члену КПРС, заступникові міністра [...] УРСР т. N оголосити сувору догану з занесенням до облікової картки і попередити його, що при повторенні подібних випадків його буде притягнуто до більш суворої відповідальності.

3. За порушення існуючого законодавства при поліпшенні житлових умов дочці, синові і собі, члену КПРС, начальникові Головного виробничо-диспетчерського управління, секретарю парткому [...] УРСР т. N оголосити догану.

4. Доручити парткому [...] УРСР розглянути питання про партійну відповідальність інших керівних працівників, які допустили самовільне освоєння земельної ділянки в радгоспі “Деснянський” Вишгородського району Київської області для будівництва загородніх дач.

5. Зобов’язати партком [...] УРСР підвищити відповідальність членів партії за суворе дотримання Статуту КПРС, партійної і державної дисципліни. Рішуче припинити спроби незаконного розподілу житла, легкових автомобілів для особистого користування, інших порушень та зловживань.

Про вжиті заходи інформувати ЦК Компартії України до 1 жовтня 1979 р.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 10, спр. 3560, арк. 16–17. Оригінал. Машинопис.

№ 838

12 квітня 1985 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про постанову Комісії партійного контролю при ЦК Компартії України “Про факти грубих порушень і зловживань, допущених членом КПРС начальником [...] УРСР N, і потурання ним з боку керівних працівників партійних і господарських органів” (протокол № 103, п. 53)

1. Постанову Комісії партійного контролю при ЦК Компартії України від 26 березня 1985 р. “Про факти грубих порушень і зловживань, допущених членом КПРС начальником [...] УРСР т. N, і потурання ним з боку окремих керівних працівників партійних і господарських органів” затвердити (додається).

2. Звернути увагу бюро [...] обкому партії (т. N) колегії [...] УРСР (т. N) на серйозні недоліки в роботі по добору керівних кадрів [...], поверховий підхід до розгляду листів про недостойну поведінку, порушення і зловживання начальника главку т. N і зажадати від них вжити необхідних заходів по зміцненню керівництва і оздоровленню обстановки в [...].

3. Суворо вказати члену КПРС т. N, другому секретарю [...] обкому партії на його безпринципність при розгляді листів з [...], нежиття необхідних заходів по усуненню недоліків в роботі з кадрами в главку.

4. Доручити [...] обкому партії, парткому і колегії [...] УРСР розглянути питання про відповідальність інших службових осіб, через безконтрольність і потурання яких в [...] допущено факти грубих порушень і зловживань.

Про вжиті заходи повідомити ЦК Компартії України в вересні цього року.

5. Мінфіну УРСР (т. Козерук В. П.) до 1 липня ц[ього] р[оку] перевірити обґрунтованість списання в 1983 р. в [...] дебіторської заборгованості в сумі 947 тис. крб. і проінформувати ЦК Компартії України.

6. Контроль покласти на Комісію партійного контролю при ЦК Компартії України.

7. Цю постанову, записку і постанову Комісії партійного контролю з цього питання опублікувати в Інформаційному бюлетені ЦК Компартії України. Постанову Комісії у викладенні опублікувати в газеті “Радянська Україна”.

Додаток

Таємно

Про факти грубих порушень і зловживань, допущених членом КППРС начальником [...] УРСР т. N, і потурання ним з боку окремих керівних працівників партійних і господарських органів

Постанова Комісії партійного контролю при ЦК Компартії України
від 26 березня 1985 р.

Перевіркою листів встановлено, що член КППРС начальник [...] УРСР т. N у стосунках з підлеглими проявляв грубість і безтактність, не рахувався з їх думкою, захощував догідництво. Це викликало велику плинність кадрів. За два роки його роботи в главку багато керівних посад було заміщено по декілька разів. При цьому допускалися випадки призначення на керівні і матеріально відповідальні посади працівників за приятельськими ознаками, а також осіб, що притягалися до кримінальної відповідальності за розтрату.

Порочні методи роботи з кадрами завдали великої шкоди вихованню колективу, негативно позначилися на господарській діяльності главку. За два роки більше ніж в два рази збільшилися непродуктивні витрати, майже в півтора рази – простої вагонів. Недостатньо залучалися до господарського обороту зверхнормативні запаси товарно-матеріальних цінностей. В підвідомчих главку організаціях робилися приписки, перекручувалася державна звітність, у зв'язку з чим незаконно виплачено 5 тис. крб. премій. Через порушення штатно-кошторисної дисципліни в главку і в управлінні [...] витрачено на 45 тис. крб. більше, ніж передбачено граничним асигнуванням. Порушуючи встановлений порядок, в 1983 р. було списано створену в главку дебіторську заборгованість в сумі 947 тис. крб.

Зловживаючи своїм службовим становищем, т. N спонукав підлеглих добувати путівки в санаторії і пансіонати Криму працівникам вищестоящих відомчих органів, а також їх родичам і знайомим. Для деяких з них влаштовувалися обіди і банкети, їх вартість в ряді випадків оплачувалася організаціями, що обслуговуються главком.

Про недостойну поведінку т. N і грубі порушення державної дисципліни в [...] було відомо працівникам обкому партії і [...] УРСР. Однак завідуючий відділом промисловості обкому партії т. N, якому доручалось перевіряти листи, глибоко не вникав у суть питань і не вживав необхідних заходів до усунення недоліків. Більш того, всю вину за ненормальну обстановку, що склалася в колективі,

звалював лише на бувшого заступника начальника главку т. Н – автора багатьох листів про недоліки в [...], чим відводив від належної відповідальності т. Н. Такий же формальний підхід до перевірок листів з [...] проявляли і працівники [...] УРСР, у зв'язку з чим перший заступник голови т. Н необ'єктивно інформував ЦК Компартії України про обстановку, що склалася у главку.

Грубість до підлеглих і порушення державної дисципліни т. Н допускав і в комбінаті [...], де до висунення в [...] працював заступником начальника комбінату. З його вини за 1981–1982 рр. було розбазарено за заниженими цінами приватним особам фондovаних будівельних матеріалів на суму 37 тис. крб., за що Комітет народного контролю УРСР наприкінці 1982 р. зробив на нього нарахування в розмірі місячного посадового окладу (320 крб.). Однак його не тільки не притягли до партійної відповідальності, але висунули на ще більшу посаду. Більш того, за клопотанням заст[упника] міністра [...] УРСР т. Н, відразу ж після зробленого на т. Н грошового нарахування його було безпідставно премійовано на суму 300 крб.

Комісія партійного контролю при ЦК Компартії України постановляє:

1. Взяти до відома, що [...] УРСР звільнив т. Н з посади, що займав.

Доручити [...] обкому партії розглянути у встановленому порядку, починаючи з первинної парторганізації, питання про партійну відповідальність т. Н, начальника Н, який допустив факти безгосподарності і розбазарювання, грубих порушень договірної, фінансової і штатно-кошторисної дисципліни, насадження порочних методів роботи з кадрами, чим нанесена велика шкода їх вихованню.

2. За формальний підхід до перевірки листів з [...], потурання фактам недостойної поведінки, порушень і зловживань, допущених начальником главку т. Н, завідуючому відділом промисловості [...] обкому партії т. Н оголосити сувору догану.

3. За проявлену безпринципність до службових осіб [...] УРСР, які допустили поверховий підхід до перевірки листів про порушення і зловживання в [...], що потягло необ'єктивне інформування ЦК Компартії України з цього питання, члену КПРС т. Н, першому заступнику голови [...] УРСР оголосити догану.

4. За виявлену безпринципність при клопотанні про безпідставне преміювання з фонду міністра бувшого заступника начальника комбінату [...] т. Н члену КПРС т. Н заступнику міністра [...] УРСР оголосити догану.

5. Цю постанову внести на затвердження Секретаріату ЦК Компартії України.

Голова Комісії партійного контролю
при ЦК Компартії України

О. Ботвин

Вірно: зав[ідувач] протокольним сектором загального
відділу ЦК Компартії

В. Яницький

ЦДАГО, ф. 1, оп. 11, спр. 1223, арк. 23–24. 69–71. Оригінал. Машинопис.

1 лютого 1988 р. Чернігів. – Витяг з протоколу № 35 засідання бюро Чернігівського обкому КПУ від 1 лютого 1988 року про роботу Прилуцького райкому з підвищення політичної культури кадрів; про підсумки роботи за 1987 рік із зміцнення партійних рядів, підвищення дисципліни і активності комуністів; про окремі кадрові питання

[...]

4. О работе Прилуцкого райкома Компартии Украины по повышению политической культуры кадров

1. Райком партии, руководствуясь решениями XXVII съезда КПСС, последующих Пленумов ЦК, усилил работу по повышению политической культуры кадров, формированию у них навыков руководства коллективами в условиях демократизации и гласности, умения использовать экономические методы хозяйствования, видеть политические последствия принимаемых решений. Это положительно сказывается на социально-экономическом развитии района.

Однако уровень политической культуры кадров еще не соответствует требованиям перестройки. Многие руководители не осознали остроты переживаемого периода, по-прежнему мало заботятся о повышении своего идейно-теоретического уровня. Им еще не хватает умения аналитически и нестандартно мыслить, смело действовать, брать на себя ответственность. С этой целью недостаточно используется арсенал форм и методов организационно-партийной и идеологической работы.

Деятельность райкома по политическому воспитанию кадров во многом ведется формально, без учета изменившейся обстановки, возросших требований к их деловым и нравственным качествам, способности организовывать, убеждать и вести за собою людей. Значительная часть работников не знакома с новинками политической и художественной литературы, не способна давать политическую оценку фактам, убедительно отстаивать партийные позиции.

Райком партии, его бюро мирятся с тем, что у многих руководителей нет внутренней потребности работать с политической книгой, принимать активное участие в воспитании людей. В парторганизациях колхозов им. Кирова, им. Жданова, совхозов “Зоря”, “40-річчя Жовтня” и других не принимаются необходимые меры по выполнению постановления ЦК КПСС “О перестройке системы политической и экономической учебы трудящихся”.

Имеют место многочисленные факты формального отношения работников к выполнению таких важных партийных поручений, как пропагандист, лектор, политинформатор. Не везде проявляется забота о последовательном проведении в жизнь принципов социальной справедливости, решений задач, затрагивающих условия труда, жизни и быта людей.

Недооценивается значение высоких нравственных качеств руководителей. Некоторые из них допускают различные нарушения, приписки, злоупотребления служебным положением. Ослаблена борьба с пьянством и самогонварением.

Невысокий уровень политической культуры кадров проявляется в неуме-

нии организовать работу в условиях хозрасчета и самофинансирования, полнее использовать имеющийся экономический потенциал. Они нередко проявляют некомпетентность и пассивность во внедрении прогрессивных форм организации и оплаты труда. Из-за этого остались невыполненными планы 1987 года по реализации промышленной продукции, товарооборота, из пяти строительных организаций с планом справилась только одна. Плохо используются средства на развитие соцкультбыта. В каждом четвертом хозяйстве в 1987 году рентабельность не превысила 10%, третьем – не выполнен план надоя молока на корову.

Отмеченные недостатки в значительной мере объясняются сложившимся в районе стилем партийного руководства, недостаточным использованием средств политического воздействия. Райком партии, его бюро, секретари райкома партии все еще ориентируются на административно-нажимные методы, подменяют хозяйственников, по-настоящему не спрашивают за повышение их политической, нравственной культуры, личное участие в воспитании людей, конечные результаты труда.

2. Обратит внимание бюро райкома партии на недостаточную работу по повышению политической культуры кадров, обязать их принять практические меры по коренному улучшению политического воспитания кадров, устранению имеющихся недостатков в работе с ними.

3. Активно поддерживать и выдвигать к руководству по-настоящему талантливых, ищущих людей, способных по-новому вести дело. Каждого руководителя оценивать по умению работать в условиях демократии, нового хозяйственного механизма.

4. Обеспечить глубокое усвоение коммунистами, руководящими работниками марксистско-ленинской теории, внутренней и внешней политики КПСС, путей практического осуществления курса партии на перестройку, ускорение социально-экономического развития страны, принципиальных выводов и установок, изложенных на октябрьском (1987 г.) Пленуме ЦК КПСС, в докладе товарища Горбачева М.С. “Октябрь и перестройка: революция продолжается”. Повысить ответственность коммунистов-руководителей, специалистов за политическое самообразование, работу по личным творческим планам.

5. Райкому партии, первичным партийным организациям постоянно практиковать собеседования с кадрами, заслушивание их отчетов о повышении их политической культуры и участия в воспитательной работе. Дополнить планы и обновить содержание учебы секретарей парторганизаций, резерва кадров, идеологических работников. Принять дополнительные меры по обеспечению выполнения постановления ЦК КПСС (о перестройке системы политической и экономической учебы трудящихся).

6. Потребовать от райкома партии обеспечить участие в идеологической деятельности работников аппарата райкома партии, всех руководящих кадров района, добиваться, чтобы они хорошо знали настроения, интересы и нужды людей, принципиально оценивали обстановку в трудовых коллективах, выступали в качестве организаторов выполнения принимаемых решений, оказывали конкретную помощь в решении задач ускорения.

Первостепенное внимание обратить на политическую работу в молодежных

организациях, в коллективах здравоохранения, народного образования и культуры, сферы обслуживания.

7. Повысить роль нравственной культуры кадров. Решительно избавляться от тех руководителей, которые пренебрежительно относятся к мнению людей, их запросам, проявляют грубость, бюрократизм, волокиту, допускают отступление от партийной этики, нравственных норм и советских законов. Усилить борьбу против пьянства, самогоноварения, устранять причины, порождающие эти явления.

8. Райкому партии потребовать от руководителей и специалистов РАПО, руководителей хозяйств обеспечить широкое внедрение коллективного подряда, действенного хозрасчета, перестроить экономическую работу трудящихся в соответствии с коренной реформой хозяйственного механизма.

Принять меры для закрепления достигнутых в прошлом году позитивных результатов в развитии агропромышленного комплекса. Организовать практическую помощь отстающим коллективам и низко рентабельным хозяйствам.

9. Редакции газеты “Правда Прилуччини”, местному радиовещанию глубже раскрывать положительные примеры перестройки, идейную убежденность, активную жизненную позицию тех работников, которые успешно переходят на новые формы и методы работы. Обеспечить регулярные выступления руководящих работников в печати, по радио по актуальным вопросам перестройки. Наполнить новым содержанием публикацию материалов под рубрикой “Перебудова. Кадри. Стиль роботы”.

10. Контроль за выполнением постановления возложить на отдел пропаганды и агитации обкома партии.

О результатах информировать в феврале 1989 года.

5. Об итогах работы за 1987 год по укреплению партийных рядов, повышению дисциплины и активности коммунистов

1. Статистический отчет о составе областной партийной организации на 1 января 1988 года утвердить.

2. Обязать горкомы, райкомы компартии Украины, глубоко и всесторонне проанализировать итоги приема в КПСС за 1987 год, изменения в составе партийных организаций, расстановку коммунистов на важнейших участках народного хозяйства и культурного строительства.

3. Руководствуясь установками XXVII съезда партии, постановлением ЦК КПСС по Ташкентской областной парторганизации, партийным комитетам, первичным парторганизациям, сосредоточить основное внимание на совершенствовании работы по отбору в партию передовых, идейно убежденных рабочих, колхозников, специалистов народного хозяйства с учетом проводимой перестройки во всех сферах жизни, на открытых собраниях при активном участии коммунистов и беспартийных, заблаговременно информировать трудовые коллективы о тех, кто готовится к вступлению в партию, учитывать мнение партийных групп и цеховых парторганизаций.

Постоянно улучшать работу по воспитанию молодых коммунистов, заботиться, чтобы каждый из них имел партийное поручение, отчитывался перед

товарищами, вносил свой конкретный вклад в перестройку. Поставить прочный заслон людям, стремящимся попасть в партию из карьеристских побуждений.

4. Горкомам, райкомам партии повышать боевитость первичных партийных организаций, совершенствовать их структуру, усилить требовательность к коммунистам, решительно избавляться от тех, кто компрометирует высокое звание члена партии. Неукоснительно проводить в жизнь установки ЦК КПСС о том, что нарушение антиалкогольного законодательства несовместимо с пребыванием в партии. Строго соблюдать требование Устава партии об ответственности коммунистов за свои проступки, прежде всего перед первичной парторганизацией.

5. Редакции областной газеты “Деснянська правда” систематически освещать деятельность партийных организаций по формированию нового партийного пополнения и воспитанию членов и кандидатов в члены партии, шире освещать положительный опыт, накопленный в этой работе.

6. Записку отдела организационно-партийной работы обкома Компартии Украины направить горкомам, райкомам партии для устранения отмеченных в ней недостатков.

[...]

Секретарь Черниговского обкома Компартии Украины Л. Палажченко

Держархів Чернігівської області, ф. П-470, оп. 13, спр. 1793, арк. 1–7. Оригінал. Машинопис.

№ 840

21 липня 1988 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КПУ “Про вдосконалення управління архівною справою у республіці” (протокол № 70, п. 10-г)

Проект постанови Ради Міністрів УРСР з цього питання, внесений Комісією Політбюро ЦК Компартії України по перебудові управління економікою в республіці і Президією Ради Міністрів УРСР, схвалити (додається).

Додаток

Постанова

Ради Міністрів УРСР

Про вдосконалення управління архівною справою в республіці

Рада Міністрів Української РСР відмічає, що дальший розвиток і вдосконалення організаційної структури архівної справи в республіці, забезпечення схоронності Державного архівного фонду СРСР, організації комплектування державних архівів, широке використання документів, що зберігаються в них, поліпшення ведення діловодства в міністерствах, відомствах, організаціях і на підприємствах є важливою складовою частиною комплексу заходів щодо виконання рішень XXVII з'їзду КПРС, наступних Пленумів ЦК КПРС.

З метою дальшого вдосконалення управління архівною справою в республіці, на виконання постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР від 8 липня 1988 р. № 822

“Про генеральну схему управління народним господарством Української РСР”
Рада Міністрів Української РСР постановляє:

1. Затвердити розроблену Головним архівним управлінням при Раді Міністрів УРСР схему управління архівною справою, що передбачає:

ліквідацію в установленому порядку архівних відділів облвиконкомів з передачею їх функцій, штатів і фонду заробітної плати державним архівам областей та введення в них посад заступників директорів по мережі державних архівів;

удосконалення структури центрального апарату Головного архівного управління при Раді Міністрів УРСР, зменшення кількості його підрозділів з 6 до 4.

2. Прийняти пропозицію Головного архівного управління при Раді Міністрів УРСР про скорочення чисельності працівників центрального апарату на 9 чоловік, або на 22 проценти, порівняно з чисельністю на 1 серпня 1987 р.

3. Затвердити структуру центрального апарату Головного архівного управління при Раді Міністрів УРСР згідно з додатком.

Міністерству фінансів УРСР разом з Головним архівним управлінням при Раді Міністрів УРСР розробити пропозиції щодо фонду оплати праці працівників центрального апарату управління, виходячи з граничної чисельності цього апарату в кількості 32 одиниць і подати їх Раді Міністрів УРСР.

4. Дозволити Головному архівному управлінню при Раді Міністрів УРСР мати одного заступника начальника Головного управління і колегію в складі 5 чоловік. Установити, що заступник начальника управління є начальником відділу забезпечення схоронності документів та обліку, науково-довідкового апарату до документів.

5. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Ради Міністрів УРСР від 16 вересня 1960 р. № 1556 та від 31 січня 1963 р. № 101.

Голова Ради Міністрів Української РСР

В. Масол

Керуючий справами Ради Міністрів Української РСР

К. Бойко

Вірно: Зав[ідувач] протокольним сектором

загального відділу ЦК Компартії України

В. Яницький

Додаток
до постанови Ради Міністрів УРСР

Структура
центрального апарату Головархіву УРСР

Відділ організаційно-планової і науково-методичної роботи

Відділ забезпечення схоронності документів та обліку, науково-довідкового апарату до документів

Відділ комплектування, відомчих архівів і діловодства

Відділ використання і публікації документів

Вірно:

Зав[ідувач] протокольним сектором загального

відділу ЦК Компартії України

В. Яницький

ЦДАГО, ф. 1, оп. 11, спр. 1885, арк. 19, 263–265. Оригінал. Машинопис.

12 лютого 1990 р. Чернігів. – Витяг з протоколу № 16 засідання бюро Чернігівського обкому КПУ від 12 лютого 1990 року “Про порядок проведення атестації відповідальних працівників партійних комітетів”; Положення про проведення атестації

[...]

2. О проведеннии аттестации ответственных работников аппарата обкома, горкомов и райкомов партии

Во исполнение постановления пленума обкома Компартии Украины от 13 января 1990 года бюро обкома партии постановляет:

1. Провести с участием представителей первичных партийных организаций аттестацию заведующих отделами обкомов, горкомов и райкомов партии, председателей комиссии партийного контроля при обкоме, парткомиссии при горкомках и райкомках партии в марте-апреле текущего года, остальных ответственных работников – в мае-июле текущего года. Положение о порядке проведения аттестации, форму аттестационного листа утвердить.

2. Горкомам, райкомам партии определить персональный состав аттестуемых и графики проведения аттестации. Состав аттестационной комиссии для проведения аттестации работников аппарата партийных комитетов утвердить (приложение № 3).

3. Контроль за выполнением настоящего постановления возложить на отдел организационно-партийной и кадровой работы обкома партии.

[...]

Положение о проведении аттестации ответственных работников партийных комитетов

Решение задач перестройки предъявляет новые требования к стилю работы аппарата обкома, горкомов и райкомов партии, требует от его работников настойчиво овладевать новыми приемами и методами работы, основанными на широкой демократизации общественной и внутривнутрипартийной жизни.

I. Цель аттестации

1. Аттестация направлена на дальнейшее совершенствование стиля, форм и методов работы аппарата партийных комитетов, стимулирование роста квалификации, повышение деловитости и ответственности ответработников за порученное дело.

2. Проведение аттестации организуется в целях улучшения кадрового обеспечения перестроечных процессов и дальнейшего совершенствования деятельности партийного аппарата, при этом решающими критериями оценки являются политические, деловые и нравственные качества аттестуемых.

По результатам аттестации делается вывод о соответствии работников занимаемой должности, даются рекомендации и общая оценка их реального личного вклада в осуществление задач перестройки.

II. Состав аттестуемых и аттестационных комиссий, сроки проведения аттестации

3. Аттестации подлежат ответственные работники аппарата обкома, горкомов, райкомов партии. При этом аттестация заведующих отделами и других работников, которые утверждаются на пленумах партийных комитетов завершается за 1–2 месяца до проведения отчетно-выборной компании. А остальных работников – в течение 2–3 месяцев после нее.

4. Перед аттестацией организовывается работа аппарата, каждый работник составляет план самостоятельного повышения политического уровня и деловой квалификации. При этом первостепенное внимание обращается на знание партийных документов, основ советского законодательства, вопросов перестройки управления экономикой, кадровой работы, умение видеть и поддерживать новое, передовое. В эту работу включаются первичные парторганизации партийных комитетов.

5. Для проведения аттестации решением бюро партийных комитетов утверждаются аттестационные комиссии, в состав которых включаются работники, способные объективно оценить работу, достоинство и недостатки аттестуемых.

III. Порядок проведения аттестации

6. На каждого работника, не позднее, чем за две недели до аттестации, в комиссию представляются справка-объективка, характеристика, подготовленная руководителем и партийной организацией, 5–7 отзывов партийного актива и товарищей по работе. С характеристикой должен быть ознакомлен аттестуемый работник.

7. В установленный срок комиссия рассматривает представленные материалы. Аттестация проводится в присутствии аттестуемого и его непосредственного руководителя.

На заседании комиссии:

- зачитывается характеристика аттестуемого;
- заслушивается его сообщение о результатах работы на порученном участке;
- аттестуемому задаются вопросы, проводится собеседование по различным направлениям партийной работы и практической деятельности.

На основе всестороннего и объективного рассмотрения политических, деловых и других качеств, комиссия отмечает положительные стороны и недостатки в работе аттестуемого и дает одну из соответствующих оценок его деятельности:

- соответствует занимаемой должности;
- соответствует занимаемой должности при условии реализации высказанных замечаний и рекомендаций с повторной аттестацией через год;
- не соответствует занимаемой должности.

Результаты голосования заносятся в протокол заседания аттестационной комиссии.

Аттестационная комиссия с учетом результатов аттестации может вносить предложения о поощрении отдельных работников, повышении или понижении

в должности, о включении в резерв на выдвижение, направлении на учебу для повышения деловой квалификации, а также об улучшении служебной деятельности аттестованных.

8. Оценка аттестации и предложение комиссии заносятся в аттестационный лист, который составляется в одном экземпляре и подписывается членами комиссии. Характеристика и аттестационный лист сдаются в сектор кадровой работы обкома партии и хранятся в личном деле работника.

Если работники входят в номенклатуру вышестоящего партийного органа, то копии аттестационного листа и характеристики направляются в этот орган для включения в личное дело.

9. С учетом оценок и предложений аттестационной комиссии бюро партийного комитета принимает соответствующее решение, но не более чем через месяц со дня аттестации.

После принятия решения аттестационный лист подписывается первым секретарем партийного комитета.

10. О результатах аттестации информируются члены выборных партийных органов. Эти вопросы обсуждаются в парторганизациях, освещаются в печати.

11. Отделы партийных комитетов обобщают выводы и рекомендации аттестационной комиссии по улучшению подбора, расстановки и подготовки ответственных работников аппарата партийных комитетов, разрабатывают мероприятия по их реализации, вносят необходимые дополнения и изменения в планы работы.

Верно: Зав. протокольным сектором общего
отдела обкома Компартии Украины

Л. Герасименко

Держархів Чернігівської області, ф. П-470, оп. 13, спр. 2000, арк. 23, 31–33. Засвідчена копія. Машинопис.

№ 842

24 квітня 1990 р. Чернігів. – Рішення виконкому Чернігівської обласної Ради народних депутатів від 24 квітня 1990 року № 102 щодо затвердження “Тимчасового регламенту роботи виконавчого комітету обласної Ради народних депутатів”; тимчасовий регламент

Виконком обласної Ради народних депутатів вирішив:

1. Затвердити тимчасовий регламент роботи виконкому обласної Ради народних депутатів (додається).

2. Вважати таким, що втратило чинність, рішення облвиконкому від 21 листопада 1983 року № 491.

Голова виконкому
Керуючий справами виконкому

О. С. Лисенко
М. І. Вакуленко

Тимчасовий регламент роботи
Виконавчого комітету Чернігівської обласної ради народних депутатів

Загальні положення

1. Відповідно до Конституції СРСР і Конституції УРСР виконавчий комітет Чернігівської обласної Ради народних депутатів є виконавчим і розпорядчим органом обласної Ради.

2. Компетенція виконавчого комітету та його органів і порядок їх діяльності визначаються законами Української РСР, рішеннями обласної Ради народних депутатів, а також цим регламентом.

3. Діяльність виконавчого комітету будується на основі колективного ділового обговорення і вирішення питань, гласності, регулярних звітів перед обласною Радою і населенням, тісного зв'язку з громадськими організаціями і трудовими колективами.

4. З метою забезпечення оперативного управління галузями господарського і соціально-культурного будівництва виконавчий комітет розподіляє обов'язки між головою, першими заступниками, заступниками голови і керуючим справами виконавчого комітету обласної Ради.

Планування роботи облвиконкому

5. Виконком обласної Ради народних депутатів організовує свою роботу на основі заходів по виконанню п'ятирічного та річних планів соціально-економічного розвитку, річного плану роботи Ради і своїх піврічних планів.

6. План роботи виконкому складається з календаря його засідань, переліків питань для обговорення; для вивчення і в разі необхідності – внесення на розгляд виконкому основних організаційно-масових заходів, а також постанов і рішень, що розглядатимуться в порядку контролю і перевірки їх виконання.

Засідання виконкому проводяться один раз на місяць, як правило, у четвертий понеділок. На розгляд виконкому планується щомісячно одне-два основних питання.

7. Питання піврічного плану роботи облвиконкому готуються і затверджуються в такому порядку:

7.1. Відділи і управління облвиконкому аналізують виконання планів економічного і соціального розвитку, річного плану обласної Ради та своїх перспективних планів і вносять заступникам голови або керуючому справами виконкому за місяць до початку півріччя пропозиції про питання, а також про семінари і наради радянських працівників і активу та інші організаційно-масові заходи, які вони вважають доцільними включити в план роботи виконкому.

7.2. Пропозиції про внесення в план необхідних питань розглядаються заступниками голови, керуючим справами виконкому і не пізніше як за 15 днів до початку наступного півріччя передаються організаційному відділу для складання проекту плану роботи облвиконкому.

7.3. Перелік постанов і рішень, що розглядатимуться в порядку контролю, складається помічниками голови, заступників голови виконкому і після погодження з заступниками голови і керуючим справами виконкому та узагальнення

спеціалістом по контролю передається організаційному відділу також за 15 днів до початку наступного півріччя.

7.4. Підготовлений організаційним відділом проект плану роботи візується заступниками голови та керуючим справами виконкому і виноситься на розгляд виконкому на останньому засіданні поточного півріччя.

8. Контроль за виконанням плану роботи здійснюється керуючим справами облвиконкому, який при затвердженні плану на чергове півріччя інформує виконкомом про виконання попереднього плану.

9. Відділи і управління облвиконкому, відповідальні працівники апарату розробляють квартальні робочі плани. Плани роботи відділів і управлінь розглядаються і затверджуються головою, заступниками голови і керуючим справами облвиконкому у відповідності з розподілом обов'язків, а відповідальних працівників – їх безпосереднім керівником.

Підготовка і проведення засідань виконкому обласної Ради народних депутатів

10. Порядок денний засідання виконкому, з урахуванням пропозицій, що надійшли в період його підготовки, складається робочою групою, яку очолює керуючий справами виконкому і після погодження з головою виконкому надсилається протокольною частиною виконавцям.

11. За підготовку матеріалів для обговорення на засіданні виконкому відповідають заступники голови і керуючий справами виконкому відповідно до розподілу обов'язків.

12. Не передбачені планом питання при наявності проектів рішень виносяться на розгляд виконкому не пізніше як за 5 днів до засідання за погодженням з головою облвиконкому.

13. Відділи і управління облвиконкому, обласні установи і організації, комісії при облвиконкомі та рай(міськ)виконкоми, які виносять питання на розгляд виконкому з власної ініціативи, подають крім проекту рішення з відповідними додатками та довідками також коротке пояснення з обґрунтуванням необхідності прийняття такого рішення.

При внесенні пропозиції про прийняття нових рішень з питань, які вже розглядалися, представляються короткі довідки про виконання раніше прийнятих рішень, або про обставини, що викликають необхідність їх перегляду, про доцільність зняття з контролю попередніх рішень.

14. При підготовці матеріалів на розгляд виконкому необхідно додержуватися вимог інструкції по діловодству в облвиконкомі.

15. Проекти рішень, що виносяться на розгляд виконкому, повинні бути кваліфіковано підготовлені. В них коротко викладається суть питання, намічаються конкретні заходи, визначаються виконавці та строки виконання. Проект рішення разом з довідкою не повинен перевищувати 8 сторінок, за винятком проектів рішень, які приймаються на виконання постанов вищестоящих органів.

16. Проект рішення і додатки до нього обов'язково візуються керівником відділу, управління облвиконкому, обласної організації або установи, який його готував, погоджені з керівниками зацікавлених установ і організацій і завізовані

ними. Крім того, проекти рішень погоджуються і візуються: з питань, пов'язаних з планом економічного і соціального розвитку та бюджетом – начальником головного планово-економічного управління, начальником фінансового управління облвиконкому, з питань, що стосуються роботи виконкомів районних, міських, сільських і селищних Рад – завідуючим організаційним відділом облвиконкому.

Пропозиції і зауваження до проекту рішення додаються у письмовій формі і до внесення його на розгляд виконкомом розглядаються заступником голови або керуючим справами виконкому.

17. Проект рішення, завізований завідуючим юридичним відділом облвиконкому, подається керівником відділу, управління, установи чи організації на розгляд голові, заступнику голови або керуючому справами облвиконкому для остаточного погодження.

18. Візи розміщуються на звороті останньої сторінки проекту рішення із зазначенням: хто подає проект рішення і з керівниками яких відділів, управлінь, установ та організацій він погоджений. Посади та прізвища керівників, які вносять і візують проект рішення, повинні бути надруковані, а проти кожної візи зазначається дата. Візи на додатку розміщуються на звороті останньої сторінки.

19. Підготовлені проекти рішень здаються в протокольну частину облвиконкому не пізніше як за 5 робочих днів до засідання виконкому, де розмножуються у 16 примірниках.

20. Проекти постанов, які приймаються облвиконкомом спільно з громадськими організаціями, готуються з дотриманням вимог даного регламенту та регламентів цих організацій.

21. Підготовлені на розгляд виконкому матеріали протокольна частина подає голові, заступникам голови, керуючому справами чи членам облвиконкому не пізніше як за 3 дні до засідання.

22. На засідання виконкому запрошуються завідуючі відділами, начальники управлінь або їх заступники, керівники і спеціалісти підприємств, установ та організацій, які мають відношення до питання, що обговорюється. Запрошення на засідання забезпечує протокольна частина.

23. Доповідають на засіданні, як правило, керівники відділів і управлінь, голови виконкомів міських і районних Рад народних депутатів. Для доповіді по основному питанню відводиться до 15 хвилин, для виступів і довідок – до 5 хвилин.

24. Рішення облвиконкому, остаточно відредаговане працівниками, яким це доручено, з урахуванням зауважень, доповнень, змін і поправок, висловлених на засіданні виконкому, візується заступником голови облвиконкому і подається на підпис на другий день після засідання.

25. Прийняті і підписані рішення протокольна частина облвиконкому розмножує і надсилає виконавцям та зацікавленим організаціям, як правило, протягом двох днів.

Підготовка і видання розпоряджень виконкому обласної Ради народних депутатів

26. Розпорядження виконкому обласної Ради видаються виконкомом в межах його компетенції з питань, які не вимагають колегіального вирішення. Розпо-

рядження підписується головою, а в разі його відсутності першим заступником голови виконкому.

27. Проекти розпоряджень готуються з додержанням вимог пп. 25–30 регламенту. До проекту розпорядження додається список організацій, яким слід його надіслати.

28. Підписані розпорядження передаються в протокольну частину і не пізніше 2-х днів розмножуються та надсилаються за призначенням.

Організація виконання постанов і розпоряджень вищестоящих органів державної влади і управління, рішень обласної ради і її виконавчого комітету та здійснення контролю за їх виконанням у облвиконкомі

29. Організація виконання актів вищестоящих державних органів, рішень обласних Рад народних депутатів, рішень і розпоряджень її виконавчого комітету, інших службових документів, а також контроль за строками їх виконання здійснюється особисто головою, заступниками голови і керуючим справами виконкому по галузях згідно з розподілом обов'язків.

Організаційно-технічна робота, пов'язана з контролем, виконується загальним відділом облвиконкому, помічниками голови та заступників голови, іншими відповідальними працівниками апарату облвиконкому.

30. До організації і перевірки виконання залучаються відділи і управління облвиконкому та інші організації. Стан організації контролю дотримання державної та виконавської дисципліни у відділах та управліннях виконавчого комітету обласної Ради народних депутатів, у виконавчих комітетах нижчестоящих рад народних депутатів, виявляється, як правило, шляхом комплексних перевірок.

31. Постанови і розпорядження вищестоящих органів негайно реєструються загальною канцелярією і вручаються завідувачому загальним відділом, який відразу передає їх на розгляд голові виконкому, а в разі його відсутності – першому заступнику голови. Голова облвиконкому чи його заступник в резолюції визначає, кому і що доручається зробити та в який строк.

32. За виконанням доручення загальним відділом облвиконкому встановлюється постійний контроль. На виконання постанов і розпоряджень вищестоящих органів проекти відповідних документів готуються в строки, визначені головою або заступником голови облвиконкому. Якщо таких строків не встановлено, проект після належного оформлення повинен бути представлений у протокольну частину не пізніше як через 10 днів з часу одержання постанови чи розпорядження.

Якщо постанову чи розпорядження необхідно взяти до відома, її зміст доводиться до відповідних керівників розпорядженням облвиконкому, листом або шляхом особистого ознайомлення.

33. Інформації, що надсилаються у вищестоящі державні органи про виконання постанов і розпоряджень, підписуються головою або заступником голови облвиконкому.

34. Заступники голови, керуючий справами виконкому, відповідальні працівники апарату виконкому:

34.1. Систематично стежать за тим, щоб всі передбачені в рішеннях і розпорядженнях заходи виконувались в повному обсязі і в зазначені строки.

34.2. Періодично перевіряють виконання рішень на місцях та в межах своєї компетенції сприяють їх реалізації.

35. Виконані рішення знімаються з контролю, як правило, виконкомом обласної ради, а розпорядження – головою, заступниками голови облвиконкому.

Організація виконання рішень обласної Ради і її виконавчого комітету та здійснення контролю за їх виконанням у відділах і управліннях облвиконкому та рай(міськ)виконкомках

36. Організують виконання рішень обласної Ради і її виконавчого комітету та здійснюють контроль за їх реалізацією особисто керівники відділів, управлінь облвиконкому, обласних організацій та голови рай(міськ)виконкомів. Організаційно-технічна робота, пов'язана із здійсненням контролю, проводиться спеціально призначеними для цього працівниками відділів, управлінь, організацій, а в рай(міськ)виконкомках – завідуючими загальними відділами.

37. Всі рішення обласної Ради та її виконавчого комітету в день їх одержання реєструються і передаються на розгляд керівнику відділу, управління, організації чи голові рай(міськ)виконкому, а в разі їх відсутності – заступнику, які в резолюціях визначають конкретні доручення відповідним працівникам для організації виконання рішень, вказують строки виконання, ставлять свої підписи і дату.

38. Відповідальний працівник відділу, управління, організації чи завідуючий загальним відділом рай(міськ)виконкому передає рішення виконавцю під розписку, в реєстраційну картку переносить резолюцію, кому і коли передано документ, та стежить за своєчасним його виконанням.

39. На виконання рішень обласної Ради і облвиконкому, в яких передбачено здійснення заходів, що стосуються роботи відділу, управління, організації, району чи міста, при потребі видаються накази, а рай(міськ)виконкомів – приймаються рішення. Накази, рішення приймаються не пізніше як через 10 робочих днів з часу одержання рішення вищестоящого органу.

40. Якщо рішення або розпорядження облвиконкому потрібно взяти до відома, його зміст може бути доведений до відповідних керівників розпорядженням, листом або шляхом ознайомлення з ним у відділі, управлінні, організації чи виконкомі під розписку.

41. На кожне рішення чи розпорядження обласної Ради та її виконавчого комітету, які підлягають контролю, відповідальний працівник відділу, управління, організації чи завідуючий загальним відділом рай(міськ)виконкому заповнює контрольну картку, в якій зазначає, хто, коли і яке саме доручення повинен виконати, стежить за виконанням, вимагає від безпосередніх виконавців інформації та доповідає керівництву про стан виконання.

42. Інформація з місць не запитується в разі можливості її одержання з органів статистики.

43. Інформації про виконання рішень і розпоряджень підписуються керівником відділу, управління, організації, головою виконавчого комітету районної, міської Ради, а в разі їх відсутності, заступниками і надсилаються облвиконкомом з розрахунком одержання не пізніше зазначеного строку.

В інформаціях обов'язково повинен міститися короткий виклад здійснених

заходів по виконанню рішення, розпорядження, їх наслідків, конкретно вказуватися наявні недоліки, їх винуватці, робота, що буде проводитися в майбутньому.

44. Документування управлінської діяльності облвиконкому проводиться у відповідності з інструкцією по діловодству, затвердженою рішенням облвиконкому від 5 грудня 1983 р. № 496.

Кожен керівник і працівник апарату управління повинен в межах своєї компетенції домагатися скорочення листування.

Порядок проведення нарад та засідань

45. Народи і засідання проводяться, як правило, в другій половині дня. Їх тривалість не повинна перевершувати двох – двох з половиною годин.

46. Для участі у нарадах залучаються лише ті працівники, які мають безпосереднє відношення до питань, що розглядаються. Коло запрошених визначається за погодженням з головою, заступниками голови чи керуючими справами виконкому.

46.1. Виклик керівників обласних відділів, установ і організацій, голів, заступників голів та керуючих справами рай(міськ)виконкомів проводиться лише за дорученням голови, заступників голови та керуючого справами облвиконкому.

46.2. В першій половині дня керівники обласних відділів, управлінь та організацій в облвиконком, як правило, не викликаються.

46.3. Народи, семінари радянських працівників і активу з залученням значної кількості учасників, інші масові заходи проводяться в неробочий час.

46.4. Виклик на народи і семінари здійснюється завчасно, але не пізніше як за 1–2 дні до їх проведення помічником голови, заступника голови чи іншими працівниками апарату виконкому, якому це доручено керівництвом.

46.5. Помічник голови, заступника голови, або інших відповідальних працівників апарату виконкому готує для керівництва матеріали, необхідні для проведення наради, бере у ній участь і належним чином оформляє короткий протокол.

Утворення відділів і управлінь

47. Відділи і управління виконавчого комітету обласної ради народних депутатів утворюються обласною радою.

Перелік відділів і управлінь виконавчого комітету обласної ради, встановлений Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 23 вересня 1982 року № 4073-X (в редакції Указу Президії Верховної Ради Української РСР від 30 березня 1990 року № 9021-XI).

Положення про відділи і управління виконавчого комітету обласної ради затверджуються Радою Міністрів Української РСР.

48. Обслуговування діяльності виконавчого комітету і комісії при виконавчому комітеті забезпечується апаратом виконавчого комітету обласної ради.

49. Апарат виконавчого комітету обласної ради включає:

- організаційний відділ;
- загальний відділ;
- юридичний відділ;
- господарський відділ;

– відділ по роботі із зверненнями громадян.

В апарат виконавчого комітету можуть входити також інші структурні підрозділи.

50. Основним завданням апарату виконавчого комітету обласної ради є організаційне, інформаційне, господарське і юридичне обслуговування засідань виконавчого комітету, комісій при виконкомі, а також інших заходів, що проводяться виконкомом обласної Ради.

51. Завідуючі відділами апарату виконкому призначаються на посади рішенням виконавчого комітету з наступним затвердженням на черговій сесії.

Заступники завідуючих відділами, помічники голови і заступників голови виконавчого комітету, спеціалісти та інші відповідальні працівники призначаються на посаду і звільняються з посади виконавчим комітетом обласної ради народних депутатів.

Питання прийому та увільнення всіх інших працівників апарату виконкому покладаються на завідуючого загальним відділом виконкому.

52. Працівники апарату виконкому зобов'язані виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку, інструкції по роботі з документами, підвищувати професійний рівень, творчо підходити до вирішення службових задач, постійно вдосконалювати свою роботу.

53. Керівники відділів, інших структурних підрозділів організують роботу і несуть персональну відповідальність за покладені на відділи і підрозділи завдання, забезпечують виконання перспективних і поточних планів роботи.

Завідуючий відділом розподіляє обов'язки між працівниками відділу, забезпечує підвищення їх ділової кваліфікації і професійне зростання, приймає участь у проведенні атестації працівників відділу.

54. Посадові інструкції працівників апарату виконкому затверджуються рішенням виконкому.

Держархів Чернігівської області, ф. Р-5036, оп. 2, спр. 2453, арк. 21–31. Оригінал. Машинопис.

№ 843

16 листопада 1990 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ “Про постанову Комісії партійного контролю при ЦК Компартії України від 17 жовтня 1990 року “Про факти використання членом КПРС Н службового становища при забезпеченні свого сина легковим автомобілем” (протокол № 5, п. 6)

Постанову Комісії партійного контролю при ЦК Компартії України від 17 жовтня 1990 р. “Про факти використання членом КПРС т. Н службового становища при забезпеченні свого сина легковим автомобілем” затвердити (додається).

Про факти використання членом КПРС т. Н службового становища
при забезпеченні свого сина легковим автомобілем

Постанова Комісії партійного контролю
при ЦК Компартії України від 17 жовтня 1990 року

Перевіркою листа, що надійшов до ЦК Компартії України, встановлено, що колишній перший секретар [...] обкому партії т. Н (з грудня 1989 р. на пенсії), використовуючи службове становище, сприяв своєму сину в придбанні легкового автомобіля з порушенням діючих положень.

В листопаді 1989 р. сину т. Н через комісійний магазин продано за дев'ять тисяч карбованців автомобіль ГАЗ-24-02 "Волга" 1974 року випуску, списаний з балансу обкому партії для використання у народному господарстві (його залишкова вартість визначена в 7 020 карбованців). Відразу після списання автомобіль був поставлений в гараж т. Н, а документи були оформлені, що він проданий колгоспу [...] району, який потім нібито здав його до комісійного магазину. Збитків обкому партії і колгоспу не завдано.

В цю справу було втягнуто ряд посадових осіб обкому партії, облвиконкому і [...] райвиконкому, державтоінспекції, колгоспу. [...] обком партії 6 серпня 1990 р. проінформував, що проступки всіх причетних до цього працівників розглянуто в партійному порядку (інформація додається)*.

Тов. Н при бесіді в Комісії партійного контролю визнав, що з його боку допущена нескромність, в чому він розкаюється.

Комісія партійного контролю постановляє:

За використання службового становища – сприяння сину в придбанні легкового автомобіля з порушенням діючих положень члену КПРС т. Н оголосити догану.

Просити Секретаріат ЦК Компартії України затвердити це рішення.

Перший заступник голови Комісії

партійного контролю при ЦК Компартії України

О. Пелих

ЦДАГО, ф. 1, оп. 11, спр. 2245, арк. 80, 82. Оригінал. Машинопис.

№ 844

2 січня 1991 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ "Про компенсацію заробітної плати і командировочних виплат робітникам і службовцям підприємств і організацій, обраних у виборні партійні органи" (протокол № 6, п. 6)

1. Робітникам і службовцям підприємств, установ і організацій, обраних у виборні партійні органи та з числа партійного активу, за дні відрядження їх для участі в роботі пленумів та нарад, що проводяться за рішенням партійних

* У справі відсутня.

комітетів, заробітну плату сплачувати в разі необхідності за рахунок коштів партійного бюджету.

Розмір заробітної плати визначається виходячи з їх середньоденної заробітної плати за основним місцем роботи.

2. Розмір командировочних витрат членам ЦК Компартії України, обкомів і міськкомів партії та ревізійних і контрольно-ревізійних комісій встановити на рівні їх оплати у відповідних Радах народних депутатів.

ЦДАГО, ф. 1, оп. 11, спр. 2282, арк. 5. Оригінал. Машинопис.

Науково-довідковий апарат

Предметно-тематичний покажчик

Покажчик побудовано за наступною схемою:

1. Державна служба

1.1. Глава держави

1.2. Нормативно-правова база

1.3. Організація державної служби. Службова кар'єра

1.3.1. Державна служба: загальні поняття

1.3.2. Апарат управління

1.3.3. Кадрова політика

1.3.4. Порядок проходження державної служби

1.3.5. Права, повноваження і обов'язки службовців

1.3.6. Заробітна платня

1.3.7. Винагорода за сумлінну працю

1.3.8. Соціальне (пенсійне) забезпечення; пільги, привілеї

1.3.9. Запобігання порушенням законодавства про державну службу

1.3.10. Службові порушення, зловживання, посадові злочини

1.3.11. Стягнення, покарання, штрафи

1.4. Уряди, посади, чини, звання

1.5. Номенклатура

1.6. Органи влади, органи самоврядування. Установи, заклади, організації та їхні структури

2. Інші дотичні терміни, поняття

Терміни та визначення, наведені у круглих дужках після реєстрового слова, означають передусім інваріанти, а також: у тому числі. В окремих випадках курсивом наведено дефініції з текстів, самоназви документів і посад, інші глоси, зокрема тюркського походження.

Всередині зазначених вище розділів терміни і поняття подано за алфавітом.

Якщо різночитання (інваріанти) варіюються у межах сусідніх літер алфавіту, то перехресні посилання не застосовуються, наприклад: Розпорядження (розпорядок); Канцелярист (канцелярійний урядник, канцелярський служитель, канцелярський службовець, канцелярський чин, канцелярський урядовець) тощо.

Інституції, що функціонували за межами українських теренів, до покажчика, як правило, не включалися.

Посилання подаються на номери документів.

1. Державна служба

1.1. Глава держави

- Великий князь литовський 68, 69, 81, 82, 84, 94, 109, 112–114, 117, 130, 134, 137, 139, 142, 144, 149, 152, 155, 184, 199, 201, 210, 238, 268
- Великий князь московський 106, 118, 148
- Гетьман 502, 504, 506–510, 512, 514, 517, 518, 520, 523, 570
- Гетьман Війська Запорозького (*гетьман військ руських*) 148, 163, 175, 179–181, 183, 186, 187, 190–192, 197, 198, 200, 201, 203–205, 208, 210, 214, 216, 217, 221–228, 230–233, 236, 239, 240, 241, 243, 245, 247, 248, 250–252, 260, 261, 263, 265, 266, 269, 273, 281, 289, 291, 293–298, 304–306, 354
- Гетьман Війська Запорозького наказний 254, 273, 274, 276, 277, 291
- Глава держави 614, 615, 689
- Головний отаман 568, 585
- Господар (польський король, великий князь литовський) 62, 65, 77, 88, 111, 114, 116–119, 139, 141
- Диктатор Західно-Української Народної Республіки 602, 606, 608
- Імператор Австро-Угорської імперії (король, цісар) 410, 436, 438, 481
- Імператор Римський 18, 237
- Імператор Російської імперії 270, 273–276, 281, 284, 287, 289, 291–293, 295, 296, 298, 306, 307, 309, 310, 319, 323–325, 328–330, 333, 334, 337, 341, 343, 344, 349, 351, 353, 357, 358, 364–367, 369–372, 374, 377, 378, 381, 382–385, 389, 390, 393, 400–402, 406, 411, 412, 425, 428–430, 432, 433, 439, 458, 462, 463
- Іша*, співправитель Хозарського кагана 23, 24, 26
- Каган* (*каан*, *тархан-каган*, *хакан*) 23, 24, 26, 27
- Казак-султан* 258
- Калга* (*калгай*) 258, 259
- Карачі* 258, 322
- Князь 25, 28, 29, 32, 34–36, 38, 41–45, 47, 48, 52, 58, 59, 67
- Консул 46, 55, 70, 71, 75
- Король 41, 86, 258
- Королева Угорщини (*цісарева*), Богемії, Галичини, Лодомерії, архікнягиня Австрії 317
- Король польський 62, 67, 77, 81, 83–85, 87, 92, 94, 95, 96, 100–103, 108–110, 112, 113, 116–119, 122, 123, 125, 127–132, 134, 137–139, 140–142, 149–152, 155, 164, 169, 172–175, 179, 180, 182–186, 192, 196, 199–201, 206, 208–212, 215, 220, 222, 238, 254, 268, 343
- Король Румунії 605, 646, 659
- Крим-беги* див. *Карачі*
- Малік* 24
- Мурза* 126, 258, 322
- Нуреддін-султан* 258, 259
- Падішаг* 258, 259
- Президент Директорії 527
- Президент США 576
- Президент Чехословацької Республіки 547, 549, 576, 594, 596–599, 619, 621, 633, 648, 661, 664, 665
- Султан (*цісар турський*) 49, 73, 123, 126, 143, 236, 239, 250, 258, 342
- Тархан-каган* див. *Каган*
- Хакан* див. *Каган*
- Хакан-бег* див. *Іша*
- Хан (хан кримський, цар перекопський, цісар перекопський) 49, 50, 54, 56, 73, 95, 123, 126, 236, 258, 259, 262, 267, 268, 342
- Цар 1, 2, 3, 4
- Цар московський 148, 183, 186–188, 190–192, 194, 195, 197, 198, 203, 204, 208, 216, 217, 221, 225–228, 230, 232–234, 236, 239–241, 243, 245, 247, 250, 252, 253, 261, 263, 268, 269, 273, 329
- Цариця 25, 48
- Шаг* 258

1.2. Нормативно-правова база

- Берат 249
- Грамота 52, 180, 186, 219, 232, 269, 277, 287, 291, 329, 342
- Декрет 97, 99, 107, 108, 141, 159, 165, 184, 185, 194, 195, 206, 207, 229, 237, 287, 317, 550, 571, 602, 628, 630, 670, 748, 759, 766
- Директива 781
- Договір див. *Угода*
- Закон 8, 86, 258, 380, 408, 453, 455, 468, 547, 549, 594, 596–599, 614, 619, 621, 624, 633, 635–637, 639, 642, 646, 648, 664, 727
- Інструкція 127, 169, 192, 231, 275, 287, 290, 292, 304, 329, 334, 408, 509, 519, 602, 622, 732, 742, 758
- Прагматика 603, 633, 642, 674
- Канун-наме 98, 120
- Кодекс 287, 722, 733
- Конституційна грамота Чехословацької Республіки 596, 599, 661, 664

- Конституція 128, 141, 147, 151, 153, 157, 159, 160, 171, 173, 176, 206, 280
- Конституція
Румунії 659
УРСР 774, 796
- Концепція діяльності 682
- Лист див. Наказ
- Маніфест 328, 329, 357, 376, 463
- Наказ (лист, ординанс) 118, 164, 174, 179, 181, 225, 260, 265, 353, 361, 371, 373, 377, 378, 400, 402, 655, 706–708, 719, 722, 727
- Обіжник див. Циркуляр
- Ордер 291, 296, 304, 305
- Ординанс див. Наказ
- Порядок 380, 696, 719, 841
- Положення 324, 328, 376, 417, 433, 437, 624, 716
- Постанова 115, 329, 491, 567–577, 601, 615–618, 620, 626, 628–632, 634, 637, 638, 641, 644, 647, 650–652, 654–658, 660, 676, 677, 679–681, 685, 687–691, 703, 709, 737–740, 746, 747, 751, 752, 758, 765, 769, 770, 772, 774–778, 780–794, 796–801, 803, 805, 807–809, 811, 815–818, 821, 822, 824–840, 843, 844
- Правильник (організаційний) 670
- Привілей 67, 69, 82, 84, 85, 92, 100, 111–113, 121, 122, 127, 129, 131, 137, 138, 142, 144, 159, 164, 172, 173, 184, 185, 199–201, 208–211, 214, 215, 282
- Проект (законопроект, проект постанови) 554, 589, 590, 683, 684, 689
- Протокол 331, 728, 733, 809
- Регламент 334, 416, 842
- Резолюція 484
- Реляція 220
- Рескрипт 366
- Рішення 556, 747
- Розпорядження (*розпорядок*) 410, 424, 436, 481, 483, 530, 542, 552, 553, 559, 572, 599, 603, 604, 609, 613, 614, 627, 633, 635, 636, 639, 642, 643, 667, 678, 718, 726, 734, 743, 744, 750, 768
- Статті 151, 203, 217, 219, 223, 225, 226, 232, 233, 236
- Статут 71, 91, 97, 102, 111, 114, 115, 121, 124, 129, 131, 139, 141, 142, 147, 151, 152, 155, 157, 252, 270, 298, 324, 343, 369, 380, 433, 454, 456, 479, 496, 509, 510, 514, 516, 519, 523, 543, 561, 570, 599, 614
- Статут КПРС 753, 754, 818, 825, 837
- Табель про ранги 272, 329, 549, 594, 597, 599, 603, 635, 639
- Угода (договір) 173, 182, 200, 203, 210, 223, 663
- Указ 203, 219, 225, 253, 260, 273, 275– 277, 284, 287, 291–293, 309, 310, 326, 329, 330, 334, 335, 339, 344, 346, 348, 349, 350–352, 358, 369, 370, 374, 385, 393, 425, 433, 463, 796, 815
- Універсал 117, 123, 149, 157, 160, 175, 178, 183, 187, 190, 191, 197–199, 204, 208, 216, 222, 225, 227, 230, 234, 240, 243, 247, 256, 261, 264, 269, 273–278, 293, 295, 297, 298, 587
- Ухвала сеймова (сеймикова) 98, 99, 141, 143, 153, 157, 159, 160, 166, 215, 235, 280
- Ферман 120, 242
- Хатт-і-гюмаюн 262
- Циркуляр (обіжник) 359, 381, 382, 386, 387, 449, 475, 476, 492, 513, 515, 526, 612, 627, 643, 655, 659, 674, 721
- Ярлик 60, 63, 64, 72, 258, 259
- * * *
- Інші нормативні акти 323, 324, 326, 329, 358, 369, 376, 380, 393, 433, 439, 454, 463, 498–500, 504, 507, 509, 510, 512, 514, 517–520, 523–525, 528, 529, 531, 534, 535, 539, 540, 543, 545, 548, 550, 554, 558, 559, 561, 570, 573, 576, 579, 580, 584, 586, 588–593, 595, 600, 602, 603, 606, 633, 636, 639, 679, 689, 756
- 1.3. Організація державної служби. Службова кар'єра**
- 1.3.1. Державна служба: загальні поняття** 68, 69, 76, 82, 84, 85, 88, 118, 119, 123, 140, 159, 190, 225, 284, 287, 288, 291, 292
- військова 76, 123, 245, 287, 295, 296, 309
- земська воєнна (*оборона земська*) 91, 106, 114, 119
- суспільний престиж державної служби, імідж влади 150, 380, 393, 448, 549, 619, 633, 635, 636, 639, 721
- служіння державі як громадянський обов'язок 112, 129, 134, 136, 142, 150, 329, 339, 749, 751, 757, 785
- 1.3.2. Апарат управління** 535, 568, 593, 602, 634, 641, 813, 815, 817, 819, 823; див. також:
- 1.5. Номенклатура**
- 1.3.3. Кадрова політика** 619, 650, 771, 773, 774, 776–780, 787, 788, 792–794, 797, 801, 802, 806, 811, 814–817, 839, 841
- Атестація 480, 629, 774, 841
- Віковий склад 751, 779
- Жінка на державній службі 471, 472
- Кадровий резерв 751, 774, 779, 780, 792, 817

- Кандидат на посаду службовця (*патент*) 635, 673
- Незаконно засуджені та інтерновані більшовиками* 574
- Особисті якості службовця
- Благонадійність 417, 673, 755, 756
 - Догідництво 829
 - Досвідченість 750
 - Здібності, заслуги, вірність, *прислуги* 65, 112, 150, 164, 211, 212, 250, 251, 288, 309, 339, 790, 811
 - Індиферентність 625
 - Професійна придатність 759, 779, 813
 - Професійна непридатність 749
- Підвищення кваліфікації, професійна освіта 751, 771, 772, 774, 779, 817
- Прикомандировання зайвих урядовців до інших міністерств* 557
- Робота з кадрами 654, 800, 803, 811
- Стаж роботи 594, 597, 624, 648, 760, 799, 802, 803
- кандидатський 696
- Чистка радянського апарату (чорні списки)* 577, 629, 638
- Щорічна оцінка 640
- 1.3.4. Порядок проходження державної служби** 323, 355, 357, 359, 363, 366, 380, 387, 402, 404, 434, 450, 454, 455, 457, 482, 604, 633, 635, 640, 695, 697, 699, 704, 759, 839, 841, 842
- Звільнення з посади, відставка (*абшит*), скорочення 265, 272, 284, 287, 289, 296, 303, 309, 315, 316, 319–321, 323, 327, 337, 354, 357, 360, 365, 380, 386, 433, 454, 506, 507, 514, 519, 528, 534, 537, 541, 547, 548, 550–553, 555, 558, 561, 564, 571, 576, 581, 598, 603, 604, 620, 624, 625, 629, 630, 638, 645, 646, 648, 668, 686, 700, 706, 749, 767, 780, 783, 785, 788, 789, 797, 799, 803, 808, 809, 813, 817, 818, 820, 821, 823, 825, 826, 829, 831–833, 838, 840
- Переміщення по службі 291–293, 295, 309, 315, 316, 320, 357, 380, 431, 427, 429, 430, 461, 473, 621, 624, 633, 635, 642, 648, 666, 722, 767, 779, 797
- Призначення на посаду (обрання, схвалення на посаді), надання урядів (номінація), наймання на службу 24, 62, 87, 91, 100, 112–114, 121, 122, 124, 125, 129–131, 135, 137–142, 144, 149, 172, 184, 200, 207, 210, 215, 263, 265, 269, 273, 287, 289, 293, 304, 323–325, 331, 336, 337, 343, 348, 353, 354, 357, 371–373, 376, 377, 380, 388, 394, 399, 400, 406, 426, 432, 433, 452, 459, 466, 467, 484, 532, 533, 535, 541, 542, 547, 550, 551, 563, 590, 598, 599, 603, 611, 633, 642, 662, 663, 668, 671–673, 675, 678, 689, 690, 694, 695, 712, 713, 719, 722, 727, 729, 733, 743, 745, 748, 749, 753–756, 760, 761, 767, 786, 789, 839
- Анкета (*запитний лист*, особовий листок) 423, 480, 611, 614, 720, 749
- Атестат* 293, 295, 302, 309, 315, 391
- Виборність посади державного службовця 486–488, 756
- Довідка 764
- Іспит
- на фахову придатність 549, 551, 642, 672, 784
 - політичний 551
- Кваліфікаційні вимоги до службовців 423, 636, 640, 759, 771, 779, 803, 814, 820, 841, 848
- спеціальні вимоги 551
- Кваліфікаційна комісія 480, 636
- Конкурс 842, 849
- Номінальний табель 659
- Особова справа 819
- Поновлення на посаді 624, 630
- Послужний список див. *Формулярний список*
- Ротація 694
- Сказка* 291, 292
- Службові посвідчення 565, 698, 701, 712
- Характеристика 550, 673, 751
- Формулярний список (послужний список) 327, 336, 340, 391, 476, 509, 514, 570
- Присяга (*рота, заприсяжне обіцяння, громадянська обіцянка, обітниця*) 8, 12, 30, 62, 77, 101, 102, 104–108, 111, 114, 121, 124, 131, 139, 141, 149, 151, 152, 154, 155, 165, 167, 177, 185, 186, 202, 203, 208, 226, 229, 232, 233, 236–238, 250, 266, 269, 270, 276, 287, 293, 295, 304, 305, 307, 317, 323, 328, 331–333, 347, 356, 357, 370, 376, 380, 389, 400, 420, 422, 433, 438, 468, 477, 497, 506, 507, 512, 515, 517, 530, 536, 542, 547, 552, 553, 586, 587, 599, 603, 605, 659, 661, 663, 665, 689, 728, 748, 757, 763, 766
- Ранги державної служби (категорії посад, класи, чини) 231, 272, 275, 287, 291, 293, 295–297, 302, 309, 314, 323, 324, 326, 342, 344, 354, 358, 380, 407, 440, 448, 450, 454, 469, 508, 510, 511, 514, 516, 519, 520, 533, 549, 558, 565, 579, 582, 590, 597, 599, 603,

605, 614, 621, 624, 633, 635, 636, 639, 640, 642, 666, 678, 750, 756, 759, 762, 766, 792, 809

Штати, штатний розпис, тарифна сітка, структура 338, 348, 384, 409, 460, 469, 508, 510, 511, 518–520, 545, 549, 556, 573, 574, 576, 579, 582, 588, 589, 591, 593, 599, 600, 614, 620, 633–635, 641, 642, 676, 677, 681, 686–688, 690, 716, 738, 750, 759, 762, 766, 793, 803, 819

1.3.5. Права, повноваження і обов'язки службовців 114, 139, 265, 354, 380, 408, 423, 491, 614, 664, 689, 695, 727, 792

Вживання державної мови, мовна політика; українізація 141, 173, 184, 185, 490, 491, 596, 628, 630, 631, 637, 649, 650, 652, 655, 664, 666, 678, 715, 818

Видача зброї працівникам західних областей 685, 740

Відповідальність персональна 614, 780, 822, 825
службова 788, 789, 797, 799, 820

Державна дисципліна 821, 822, 826, 830

Дозвіл на купівлю зброї (для ... виконання служби) 669

Ізополітія 5

Напруження державної праці 584

Обмеження 380, 439

щодо іноземців на державній службі 91, 114, 139, 380, 535

щодо спільної служби родичів 550, 565, 571

щодо приналежності до політичних партій, громадських організацій 465, 627

щодо святкування ювілеїв 439

щодо приймання подарунків 615

Партійна дисципліна 779, 821, 822, 825, 826, 829, 830, 833, 839

Посадові відносини 272, 636, 639, 702, 759

Посадові (функціональні) обов'язки (посадові інструкції, прагматика) 30, 91, 106, 114, 129, 139, 140, 150, 220, 245, 289, 290, 304, 323, 324, 330, 349, 354, 357, 375, 376, 380, 393, 408, 423, 491, 530, 542, 547, 553, 599, 603, 624, 633, 642, 652, 674, 682, 689, 690, 695, 705, 707, 709, 712, 719, 727, 746, 750, 751, 756, 759, 760, 768, 774, 780, 789, 811, 821, 822, 825, 826, 829–831, 833, 837, 838, 841

Безоплатність роботи членів ВУЦВК 626

Виконання обов'язків замість відсутнього 759

Відвідування відповідальними працівниками суботників 601

Мобілізація урядовців 516, 567, 590, 616

Нерозголошення державної, службової таємниці 507, 586, 846

Правила поведінки (етика), зовнішній вигляд державного службовця 272, 673, 702, 721, 736, 792

Негідна поведінка 193, 814

Право на судове оскарження 357, 433, 646
Право на управління 86

Сумісництво 139, 380, 454, 563, 579, 600, 622, 810, 812, 814, 823

Тривалість робочого дня, розпорядок роботи (*урядові години*) 391, 460, 599, 603, 624, 664, 674, 759

Трудова дисципліна, дотримання розпорядку робочого дня 584, 624, 674, 690, 787, 813, 826, 830

Уніформа, службовий одяг 272, 351, 354, 364, 380, 405, 433, 633, 639, 730

1.3.6. Заробітна платня (*жалування, оплата*

праці, утримання, посадовий оклад, надбавка, гонорар, матеріальна допомога, святкова допомога (празничкові гроші) 30, 71, 91, 96, 114, 127, 139, 140, 143, 157, 164, 171, 203, 207, 211, 217, 219, 226, 236, 239, 245, 248, 250–252, 259, 262, 263, 272, 288, 289, 304, 324, 326, 338, 369, 376, 380–383, 385, 424, 433, 435, 436, 448, 452, 454, 455, 460, 468, 495, 500, 505, 508, 510, 511, 520, 521, 523, 525, 528, 531, 534–536, 538, 540, 542–545, 548, 549, 557, 560–563, 568–570, 572–575, 578–580, 582, 584, 585, 587–589, 591, 593, 595, 597, 598, 600, 603, 604, 608, 610, 621, 622, 624, 626, 632, 633, 635, 636, 639, 642, 644, 645, 647, 648, 651, 653, 656, 657, 663, 671, 672, 679–681, 683, 687, 688, 690, 692, 703, 710, 711, 716, 718, 725, 726, 730, 735–738, 744, 747, 751, 760, 765, 766, 769, 774, 775, 778, 781, 794, 798, 803, 812, 813, 816, 844

Виплата за період перебування під більшою владою 569

Виплати за поранення 648

Добові за відрядження (*командирацію*) 159, 292, 303, 327, 423, 511, 523, 546, 573, 579, 580, 595, 600, 609, 690, 703, 739, 747, 751, 752, 759, 769, 788, 792, 800, 803, 826, 844

Добові службовцям прифронтової смуги 554
Евакуаційні добові 536, 540, 544, 548, 560, 572, 579, 580, 589, 591, 595, 600
Інфляційні доплати (на дорожнечу, піднесення цін) 554, 566, 570, 578, 595, 600, 608, 613, 624
Персональна ставка (оклад) 679, 798
Підйомні виплати 534, 545, 560–562, 579
Позаштатна платня (заштатна допомога) 528, 534, 561

1.3.7. Винагорода за сумлінну працю (нагорода, відзнака, подяка, премія, грошове задоволення) 68, 88, 109, 140, 156, 171, 236, 239, 245, 247, 318, 319, 329, 339, 344, 357, 358, 362, 367, 370, 376, 380, 391, 398, 400, 401, 425, 427–430, 449, 454, 463, 476, 508, 511, 520, 531, 534, 560, 579, 581, 600, 618, 625, 626, 633, 648, 689, 708, 749, 778, 782, 787, 826, 827
Вшанування статуєю, виставленою в публічному місці 6, 7, 9
Вшанування стелою з написом декрету про відзнаку 9, 10
Додаткові виплати за сумлінну службу 642
Земет 262
Нагородження золотим вінком 7, 9, 10
Нагородження одягом 61
Пашмак-акчесі 258
Подарунки 9, 73
Почесне громадянство 9
Проедрія 5
Публічне оголошення про відзнаку заслуг 7, 9
Тімар 249, 262

1.3.8. Соціальне (пенсійне) забезпечення; пільги, привілеї 115, 128, 316, 319, 320, 323, 342, 344, 357, 369, 376, 380–383, 385, 412, 421, 424, 433, 454, 456, 462, 468, 472, 474, 481, 500, 508, 511, 518, 520, 531, 534, 539, 543, 549, 579, 580, 594, 597, 598, 600, 603, 614, 624, 633, 635, 636, 642, 643, 648, 660, 683, 744, 751, 752, 758, 765, 770, 778, 781, 785, 803, 804, 823, 836, 839
Використання громадських пожертв 10
Відомче житлове будівництво 644, 651
Відстрочка виплат 10
Грошова допомога
вдовам і сиротам 594, 642
нужденним (маломощним) 644
на виховання та навчання дітей 579, 642, 648

на обіди, на харчування 648, 657, 760
на лікування 585
родинам загиблих 778
на утримання родини 579, 624, 648
надзвичайна (надзвичайний додаток до платні) 560, 608
при відставці з політичних причин 548
Данина (датки, корм) 30, 58, 59, 82, 84, 85, 92, 100, 117, 127, 138, 150, 156, 157, 172, 180, 184, 198, 201, 203, 214, 215, 231, 287
Державна база для закупівлі необхідних речей 604
Забезпечення промисловими товарами 604, 711, 769, 778
Забезпечення дровами 734
Закриті розподільники 644
Закриті столові для активу 644
Захист від образи, переслідування 30, 50, 114, 141, 187, 272, 287, 501, 577, 603, 648, 686
Звільнення від мобілізації 607
Звільнення від податків і мит, податкові пільги 5, 60, 63, 64, 71, 72, 89, 242, 249, 543
Індивідуальне забезпечення 839
Компенсація
за обмундирування 730
за оренду житла 624
Надання безкоштовних путівок 656
Надання житла 692
Недоторканість, незайманість 114, 498
Пайок (даремний пайок), речовий, харчовий 580, 591, 595, 600, 657, 711, 747, 781
Пільги для членів Спілки державних службовців 643
Платні послуги, (прейскурант цін) 114, 139, 282, 408, 602
Покращення матеріально-побутових умов державних службовців 600, 644
Придбання меблів для квартир керівних працівників 680
Продовольча допомога 10, 11
Соціальне страхування 648
Списання боргів 10
Санаторно-медичне обслуговування 656, 773
Кошти для проїзду в санаторій і назад 656
Соціально-побутове обслуговування 774, 781
Спеціальне харчування 644, 737, 769, 775
Спеціальне централізоване постачання 645
Талони на придбання товарів за низькими цінами 643

Товарний фонд для радянських службовців 617
Харчове постачання по твердих цінах 580
Шляхові та столові гроші 599

1.3.9. Запобігання порушенням законодавства про державну службу 265, 269, 310, 492, 615, 622, 624, 634, 822

1.3.10. Службові порушення, зловживання, посадові злочини 133, 146, 147, 194, 195, 246, 272, 281, 330, 341, 345, 352, 357, 361, 376, 378, 380, 391, 392, 396, 397, 403, 413–415, 418, 419, 433, 442–444, 447, 458, 464, 470, 478, 483, 488, 598, 603, 615, 648, 690, 717, 731, 763, 771, 774, 780, 783, 784, 785, 787, 790, 791, 805, 820–822, 824–836, 828, 829–835, 837–839, 843

Антидержавна діяльність, шкідлива робота, контрреволюційні елементи 638, 648, 686

Азартна гра 624

Безвідповідальність 790

Безгосподарність 623, 634

Бюрократизм, тяганина 634, 803, 820

Дезертирство 558, 785

Дії з корисливою метою 825, 828

Заколот проти держави 1, 8, 50, 66

Зрада 8

Здирицтво 78, 188

Зловживання посвідченням звільнених з посад 564

Зловживання службовим становищем, перевищення повноважень 45, 283, 623, 693, 721, 783, 822, 824, 832, 837, 838

Казнокрадство 78, 265, 623, 759, 770

Корупція 265, 783, 785, 830, 843

Крадіжка 615

Кумівство 779

Кримінальне минуле 622

Кримінальне правопорушення 702

Мародерство 94

Мзда див. Хабарництво

Неблагонадійність 793

Недбалість 91, 95, 368, 623

Невиконання службових обов'язків 132, 558

Розкрадання соціалістичного майна 768, 790

Розподіл продуктів не за призначенням 623

Саботаж 629

Самовільне захоплення земельних ділянок 822, 836

Упередженість 786

Хабарництво (мзда) 8, 71, 114, 139, 194, 218, 225, 281, 287, 441, 559, 615, 622, 623, 625, 779, 817, 825, 826

1.3.11. Стягнення, покарання, штрафи 47, 52, 70, 71, 91, 94, 108, 114, 139–141, 160, 165, 175, 179, 180, 224, 225, 229, 237, 243, 260, 272, 275, 282, 287, 317, 369, 403, 442, 615, 648, 689, 721

Амністія 629

Арешт 157

Адміністративне покарання відповідно до розміру заподіяної шкоди 634

Відсторонення від роботи 646

Відстрочка у службовому підвищенні 642

Дисциплінарне стягнення, догана, сувора догана 352, 369, 376, 380, 454, 774, 783, 785, 789, 810, 820–822, 824, 826, 828, 829, 833–835, 837

Позбавлення виплат, грошова кара 559, 648

Позбавлення права обіймати урядові посади 501, 558

Службове розслідування 278, 624, 702

Смертна кара 94, 615

Судова відповідальність 265, 357, 369, 380, 433, 603, 634, 833

Ув'язнення 153, 194, 615

1.4. Уряди, посади, чини, звання

Абштований 354

Ага азабів 75

Агент 659, 697, 703

з податку 703, 710, 726

“з рабсили” 697

Агораном 6

Агроном 696, 703

головний, старший 703, 726, 785

з обліку 726

Агхир-кяиси 342

Адвокат 338, 408, 663, 727

Адміністратор 599

Адмірал 272, 380

Ад'юнкт 351, 380, 423, 454

Азаби 75

Академік 380, 454

Акушер, акушерка 472, 703, 726

Анабей 342

Аплікант 423

Аптаджи-баші 342

Аптекарь (магістр фармації) 272, 380

- головний 703
 обласний 703
 Аптечний асистент 703, 726
 Аргузії 71
 Аристопіліт 19
 Артилерист 354
 Архіатер 272
 Архіваріус (архівар, архівіст) 304, 305, 326, 331, 337, 375, 384, 405, 423, 472, 509, 806
 губернського правління 434
 Архітектор 326, 328, 380, 433, 697, 726
 губернський (молодший) 434
 Архонт 4, 9, 10
 Асесор див. Колезький асесор
 Асистент 423, 633
 аптечний 703
 з соцзахисту 659
 вищої школи 633
 науковий 703
 Астії-баші 342
 Астроном-спостерігач 380, 454
 Аудитор надвірний 272
 Ахтаджі-бей 342
 Баба-сиділка 323
 Базарний збиральник міської управи 697
 Байракадар 342
 Барабанщик (бубонист) 140, 326
 Барон 380
 Баскак див. Даруга
 Бау-ад'ютант 380
 Баше-булукбаші 342
 Бей 342
 Бейлербей див. Беклярібек
 Бейту-ль-мальджи 78
 Беклярібек (валі), бейлербей 53, 60, 189, 258, 259
 Берг-мейстер 272
 Бешлю 120
 Бібліотекар 380, 509, 511
 Біше-тинокадар 342
 Боярин (баяреск) 30, 35, 36, 38, 43, 45, 65, 76, 88, 106, 159, 171, 186, 203, 219, 221, 226, 232, 236, 329
 Браковщик м'яса 703
 Брандмайор 380
 Брандмейстер 324
 Бригадир 272, 291, 302, 354
 Булук-баші 342
 Бунчужний генеральний Війська Запорізького 239, 354
 Бунчужний гетьманський 203, 236
 Бунчуковий товариш 284, 287, 291–293, 295, 297, 298, 306, 327, 354
 Бургомістр (бурмістр, бурмістрівство) 117, 133, 143, 170, 183, 191–194, 203, 247, 257, 272, 287, 323, 328, 354, 574, 703, 726
 від кавалерії та інфантерії 272
 Бургграфі, бургграф 145, 151, 215, 229, 317
 Бухгалтер 323, 338, 369, 373, 380, 384, 400, 426, 427, 430, 445, 508, 511, 566, 570, 603, 697, 703, 710, 714, 726, 784, 806, 809, 817
 Валі див. Беклярібек
 Вартовий (вартівник) 71, 520, 690, 703
 Вахмістр 303, 314
 Ветеринарний лікар
 губернський лікар (молодший) 434
 обласний 703
 районний 726
 санперсонал 726
 фельдшер 703, 726
 Виж 114
 Викладач див. Вчитель
 Винороб-хімік імператорського Никитського саду 380
 Виночерпій 1, 25
 Вирник 30
 Вихователь 380, 726
 дитячого садку 703
 Відповідальний
 керівник 550
 працівник (робітник) 601, 634, 641, 676, 677, 681, 686–688, 778, 791, 816, 822
 робітник РК ЛКСМ 644
 секретар 809
 Візир (везір) 49, 75, 189, 258, 259, 261, 329, 342
 Військовий службовець (військові) 506, 507, 517, 590, 615, 633, 642, 648
 Військовий товариш 292, 295, 297, 298, 306, 354
 Війт (війтівство) 52, 57, 95, 117, 143, 171, 175, 176, 183, 191, 192, 194, 195, 203, 224, 247, 256, 260, 273, 275, 276, 287, 354, 830
 Вільнонаймані службовці (служачі), наймані робітники 589, 591, 624
 Віце-адмірал 272
 Віце-губернатор 323, 326, 344, 348, 355, 369, 380, 393, 398, 413–415, 431, 433–435, 446, 447, 454, 459, 461, 467, 470, 477, 482, 599, 635, 661, 664
 Віце-директор 369, 508, 509, 511, 570
 Віце-жупан 614
 Віце-канцлер 67, 81, 87, 92, 122
 Віце-президент
 вищої обліково-контрольної установи 635
 від колегій 272
 державного земельного управління 635
 земський (крайовий) 635
 земської (крайової) шкільної ради 635

- крайового фінансового управління 635
- Воєвода 57, 67, 81, 88, 91, 92, 97, 100, 102, 106, 108, 110, 112, 114, 115, 118, 124–129, 132, 136–139, 142, 144, 145, 150, 151, 156, 157, 168, 174, 177, 178, 180, 186, 203, 207, 208, 210, 211, 217, 219, 226, 232, 235, 236, 246, 614
- Воєнний експерт 29, 48
- Возний 104, 108, 114, 124, 132, 133, 139, 146, 149, 151, 154, 165, 229, 287, 317, 354, 423, 483, 610
- генеральний 152, 155, 237, 238, 354
- Воїнські люди 236
- Войський 122, 129, 141, 157, 166, 177, 229, 235, 237
- Вряд див. Уряд
- Вчений хранитель музею, 454
- Вчитель (викладач) 468, 604, 678, 695, 755
- гімназій 454
- громадських шкіл 648
- державний 633
- домашній (домашній наставник) 380
- парафіяльний 380, 448
- повітових училищ 380, 448
- технічної спеціальної школи 703
- учительських семінарій і шкіл 380
- Гебітскомісар 721
- Гебітсляндвірт (окружний керівник сільського господарства) 709
- Генерал 272, 299, 329, 339, 340, 343, 344, 380, 661, 700
- армадний 661
- дивізійний 354, 661
- Генерал-ад'ютант 272, 368, 439, 445, 472
- Генерал-аншеф 291, 302, 303, 314
- Генерал-аудитор 272
- Генерал-вагенмейстер 272
- Генерал-гевалдігер 272
- Генерал-губернатор 302, 323, 324, 328–330, 336, 337, 339, 340, 343, 353, 361, 377–380, 391, 393, 396–398, 403, 412, 417, 433, 443–448, 458, 460, 469, 471, 472, 476, 699
- Генерал-квартирмейстер штабу армії 585
- Генерал-крікскомісар 272
- Генерал-лейтенант 272, 291, 301, 302, 350, 368, 369
- Генерал-майор 272, 355, 369, 388, 403, 435, 458
- від фортифікації 272
- Генерал-поліцмейстер 272
- Генерал польний 302
- Генерал-постдиректор 272
- Генерал-поручик 330
- Генерал-провіантмейстер 272
- Генерал-прокурор 272, 323, 330, 339, 348, 355
- Генерал-рекетенмейстер 272
- Генерал-фельдмаршал 272, 292, 302, 303, 305, 329, 355
- Генерал-фельцейхмейстер 272
- Генерал-штатгальтер 272
- Генералісимум див. Гетьман
- Генеральний прокурор 820
- Генеральний секретар 492, 494–496, 605, 670, 689, 699, 722
- внутрішніх справ 492, 494, 495
- уряду Буковини 722
- Герольдмейстер 272, 380, 411
- Гетьман 109, 143, 150, 159, 163, 171, 205, 219, 220, 223, 226, 236, 246, 254, 268
- Великого князівства Литовського 82, 91, 94, 114, 118, 354
- генералісимум 354
- коронний 143, 149, 150, 160, 167, 169, 171, 209, 254, 268
- польний Великого князівства Литовського 199
- Гетьманський намісник 171
- Гінець 203, 703
- Гітен-форвальтер 272
- Гласний 328, 417, 429, 433
- Голова 625, 643, 645
- бюро 644
- верхнього земського суду, перший, другий 323, 326, 376
- верхньої розправи, перший, другий 323, 326, 376
- генерального секретаріату Губернаторства Провінції Буковина 722
- головного суду 346
- головної господарської контори 384
- губернського магістрату, перший, другий 323
- губернського правління 380
- губернського суду 376, 380
- губернської земської управи 433
- губернської опіки 380
- губернської розправи 323, 376
- дворянського зібрання 343
- департаменту міністерства 526
- державного земельного управління 633
- казенної палати 369, 376, 380, 393, 401
- колгоспу 811, 831
- комерційного суду 454
- комісії 516, 551, 622, 623, 644, 660, 690, 752, 809, 838
- партійного контролю 841
- комітету 644, 647, 650, 685, 751, 752, 776, 791, 809, 811, 821, 825, 827, 833
- комуни 733

- контрольної комісії 644
 мирового з'їзду 433
 міста-резиденції 733
 міськвиконкому 822
 міський 323, 328, 354, 380, 433, 437, 733
 міської управи 697, 706–708, 719
 міськради 685
 обласного магістрату, перший, другий 326
 облвиконкому 685
 палати 330
 кримінального суду (кримінальної пала-
 ти) 323, 326, 369, 376, 393
 цивільного суду (цивільної палати) 323,
 326, 330, 369, 376, 391, 393
 патентної установи 635
 планбюро 644
 правління 809
 профспілки 644, 809
 ради 685, 746, 751, 752, 791, 809, 822
 райвиконкому 644, 647, 650, 685, 771
 районної управи 695
 району, районний 695, 726
 райплану 644
 райпрофради 644
 райспоживспілки 644
 ревізійної комісії 690
 сільський 290
 совісного суду 379, 405
 суду 501, 774, 809, 822, 833
 товариства 811
 управи 695
 управління кадрів дистрикту “Галичина”
 698
 юридичної служби 722
 Голова адміністрації русинського штату 576
 Голова Верховного суду 786
 Голова Верховної Ради УРСР (України) 786
 Голова Виконкому рад депутатів трудящих
 777
 Голова Державної Ради 369, 384, 385, 412
 Голова Держплану УРСР 786, 796
 Голова Директорії 555, 583, 592
 Голова Кабінету Народних Міністрів 558, 562,
 586
 Голова Комітету
 радіофікації та радіомовлення 786
 у справах культпросвітустанов 786
 у справах мистецтв 786
 у справах фізкультури та спорту 786
 Голова Народної Ради Закарпатської України
 (НРЗУ) 743, 754, 756, 759, 763
 Голова Президії Верховної Ради УРСР 786, 796
 Голова президії Укооппромради 786
 Голова президії Укоопспілки 786
 Голова Ради комісарів (народних комісарів) 524,
 526, 527, 571, 593, 595
 Голова Ради Міністрів (Народних Міністрів)
 502, 507, 509–512, 514, 518, 520, 523, 529,
 531, 532, 536, 546, 555, 557, 568, 578, 581,
 583–585, 600
 Голова Ради міністрів УРСР 781, 812, 813, 819,
 823, 827, 840
 Голова Секретаріату 494
 Голова Української ради профспілок 786
 Голова Української Центральної Народної Ради
 670
 Голова уряду 542, 547, 549, 552, 553, 572
 Чехословаччини 542, 547, 549, 552, 553,
 572
 Голова Центральної Ради 499
 Голова Центральної Ревізійної комісії ЦК КПРС
 802
 Голова Тимчасового робітничо-селянського уря-
 ду України 550
 Головний Отаман Військ 593
 Головноуправляючий
 другим відділенням власної й.і.в. канцелярії
 412
 духовними справами іноземних віроспо-
 відань 361
 окремою частиною 382
Гопліт 3
 Городничий 109, 127, 130, 287, 314, 323, 324, 326,
 334, 337, 345, 348, 369, 370, 380, 393
 Господар 670
 Господарські робітники (службовці) 658
 Гофмаршал 380
 Гофмейстер 272, 380
 Гоф-юнкер 272
 Градоначальник 348, 353, 361, 377, 378, 412
 Груповод допоміжної поліції 705
 Губернатор (начальник губернії, правитель на-
 місництва, управляючий губернією) 167,
 169, 316, 323, 324, 328–330, 337, 339, 340,
 343, 348–350, 353, 355, 361, 363, 368–370,
 375–378, 380, 388, 391, 393, 394, 396, 397,
 401, 403, 412, 417, 419, 430, 431, 433, 434,
 437, 442–444, 446–448, 454, 457–462, 464,
 466, 467, 469–473, 475, 476, 478, 576, 596,
 599, 662
 військового 339, 340, 353, 380, 393, 433
 дистрикту “Галичина” 698
 Підкарпатської Русі 596, 599
 Провінції Буковина 722, 727
 цивільний 339, 340, 353, 370, 393
 царсько-королівський 317
 Губернський комісар див. Комісар губер-
 нський

Губернський реєстратор див. Реєстратор
 Губернський секретар див. Секретар
 Дантист див. Лікар
Даруга (даругачин), баскак 39, 41, 60, 64, 72
 Двірник (старший двірник) 714, 726
 Дворський княжий 41
 Дворянин 84, 85, 106, 116–118, 140, 214, 220, 221, 288
 скарбовий 199
Деміург 8, 18
 Депутат 596, 645, 677
 Верховної Ради СРСР 811
 Верховної Ради УРСР 811, 820, 825
 місцевої ради 811, 825
 посол на сейм 14, 141, 143, 162, 207; див. також: Посол
 квартирної комісії 427, 429
 Державний муж *довіря* 684
 Державний секретар 500, 502, 504, 509–514, 518–520, 523, 528, 529, 531, 532, 536–540, 543–545, 554, 565, 570, 573, 575, 578, 581, 582, 584–586, 589, 591, 593, 602, 689
 віросповідань 602
 внутрішніх справ 551, 559, 602
 пошти і телеграфу 602
 просвіти 602
 рільництва 602
 судівництва 602
 Ради міністрів 570
 уряду Генерал-губернаторства 698
 шляхів та робіт публічних 602
 Державні службовці див. Службовці державні
 Державця 143, 159, 171, 200, 273, 275
 Державці замків 88, 106, 141
Дефтердар (дестердар) 78, 258, 259, 271, 342
 Десятник 106
Джавшигир 26
Диван-ефенді 258, 342
 Дигнітарій 141, 184, 209, 210, 211, 212
 Директор 323, 340, 380, 423, 492, 509, 519, 775, 776, 799, 809, 811
 банку (держбанку, райбанку) 369, 700, 710
 вищої партшколи 786
 від будівель 272
 Військового кабінету 722
 “Водосвітла” міської управи 700
 генеральний зі статистики 727
 департаменту 357, 369, 454, 500, 508, 509, 511, 513, 519, 526, 566, 570, 573, 590, 689
 державної учительської семінарії 670
 директорату Провінції Буковина 727
 економії (домоводства) 323, 326, 340
 гімназії 454
 ІМЕЛ 786
 інспекторату 723
 канцелярії 454
 Київського державного педагогічного інституту ім. М. Горького 809
 Київського державного педагогічного інституту іноземних мов 809
 колегії 380
 крайового уряду соціального забезпечення 670
 МТС 777
 Музею ім. Леніна 786
 училищ (народних, реальних, губернських) 358, 359, 363, 364, 380, 383, 448
 Республіканської партійної школи при ЦК КП(б)У 786
 телеграфів 380
 Української Центральної Народної Ради 670
 Дійсний камергер див. Камергер
 Дійсний статський радник див. Радник
 Дійсний студент 434
 Дійсний таємний радник див. Радник
 Діловод (*производитель дел, делопроизводитель*) 380, 384, 423, 434, 441–443, 445, 467, 464, 469, 472, 478, 482, 492–495, 497–503, 508, 509, 511, 513, 515, 520, 521, 526, 538, 539, 570, 586, 600, 625, 635, 697, 726, 806
 Доглядач 358, 359, 363, 364, 369, 383, 412, 413, 421, 434; див. також: Наглядач; Попечитель
 Договірний урядовець див. Урядовець договірний
 Дозорця 143, 175
 Дозорця військового скарбу 217
 Доктор медицини 456
 Домашній наставник див. Вчитель домашній 380
 Доповідач коменданта 697
 Допоміжний
 лікарський персонал 726
 посередник на біржі праці 703
 референт в учбовому і дослідному інституті 703
 Допоміжний службовець див. Слуга
Дровосек 323
 Другий секретар комітету КП(б)У, КПУ 685, 776, 809, 832, 838
 Друкарка 659, 714, 726
 Друкарка-секретар 697
 Екзекутор 369, 375, 378, 384, 391, 392, 398, 400, 418, 445, 467, 511
 Економіігалтер 272
 Експедитор 351, 806
 поштовий 610

- суду 408
интересных дел 331
 Електромайстер 703, 726
 Електропроводчик 703
Еллінарх 20
Емін 78
Емір 49
Ефенді 258
 Єгермейстер 380
 Жандарм 633, 638
 Жупан 576, 603
 Журналіст 369, 373
 головний 511
 Завідувач
 аптеки 703, 726
 аптекоуправління 703
 аптечними базами 703
 будинку 703
 бюро консультацій міської управи 697
 бюро скарг міської управи 697
 відділу 644, 714
 міністерства 505
 міської управи 697, 700, 703, 707
 партійних органів КП(б)У, КПУ 644, 656, 658, 676, 685, 751, 758, 769, 772, 776, 786, 791, 793, 809, 811, 822, 833, 838, 839, 841
 Центральної Ради 500
 Народної Ради Закарпатської України 760
 Центрального економату провінції Буковина 734
 ЦК КПРС 802
 групи 697, 714
 дворами 690
 дворців 380
 департаменту 505
 жилпідвідділу міської управи 700
 загального відділу облвиконкому 842
 звітної палати 19
 зеленгоспу міської управи 700
 землечерпалки 703
 канцелярії міської управи 706–708, 719
 контори обліку 726
 крамниці (*склепу*) 703
 Культпрофу 644
 лікарні 726
 міського відділу культури та освіти 708
 міського органу постачання 726
 народною початковою школою 760
 нотаріального бюро 714
 організаційного відділу 842
 паспортно-реєстраційного бюро 714
 підвідділу мобілізації ресурсів 697
 підвідділу ЗАГСу адмінвідділу 697
 підвідділу реєстрації підприємств адмінвідділу 697
 податкового підвідділу 714
 пункту з обліку 726
 протокольного сектору загального відділу обкому КПУ 841
 пункту з обліку 726
 Райземвідділу 644
 Райздорову 644
 РайЗУ 644
 районної установи з будівництва 726
 Районо 644
 Райощадкаси 644
 Райпостачу 644
 секретаріату 786
 сектора
 Адміністрації Президента України 840
 партійних органів КП(б)У, КПУ 676, 760, 786, 793, 806, 809, 827, 828, 836, 838, 840
 складу 714, 725
 статвідділу 732
 столу ЗАГСу адмінвідділу міської управи 697
 столу спеціальної реєстрації адмінвідділу міської управи 697
 торгово-промислового відділу міської управи 700
 фінансового відділу 644, 685, 697, 700, 726
 царської канцелярії 19, 20, 48
 царської резиденції 19, 20
 юридичного бюро 697
 Заворг 644
 Законодавець 50, 60
 номофілакс 18
 Залізничник 609
 Засідатель (судовий) 323, 324, 326, 329, 332, 334, 340, 343, 376, 377, 379, 391, 405, 406
 верхнього земського суду 323, 326, 329, 340, 393
 головного суду 343
 губернського магістрату 323, 328, 380
 дворянської опіки 323
 нижнього земського суду, дворянський 323, 326, 329, 340, 376
 нижнього суду у корчемних справах 370
 нижньої розправи, сільський 323, 326, 393
 палати кримінального суду 377
 палати цивільного суду 377
 повітового поліцейського управління 426, 427
 совісного суду, міщанський 323, 326, 328
 совісного суду, сільський 323, 326, 393

- совісного суду, дворянський 323, 326, 329, 376
- Заступник
- бургомістра 726
 - в Раді Комісарів 524
 - військового міністра 539
 - генерального управляючого державними лісами та маєтками 635
 - голови 599
 - Вищої обліково-контрольної установи 635
 - Державного земельного управління 635
 - Держплану 786
 - Конституційного суду 664
 - Крайової шкільної ради 635
 - міськвиконкому 809
 - облвиконкому 685, 776, 777, 809, 842
 - облспоживспілки 739
 - Партійної комісії при ЦК КПУ 824, 828
 - Президії Верховної Ради УРСР 786
 - Ради міністрів 646
 - УРСР 770, 781, 821
 - Ради Народних Міністрів 555, 591
 - райвиконкому 644, 751, 752, 758
 - районної управи 695
 - суду 774
 - уряду республіки 603, 604
 - головного державного інспектора 582
 - губернатора Підкарпатської Русі 635
 - губконтролера 625
 - директора 659
 - заводу 809
 - інституту 809
 - керівника 408
 - державного контролера 575
 - Державного секретаря 557, 569
 - директора МТС 658
 - жупана 603
 - завідувача відділу партійних органів КП(б)У, КПУ 656, 676, 772, 786, 793
 - керуючого справами Ради Міністрів УРСР 782, 786
 - керуючого справами ЦК КПУ 786
 - Керуючого управлінням 573, 575
 - міністра 543, 548, 573, 755, 774, 779, 785, 787–789, 792, 798, 799, 821, 824, 828, 831, 832, 834, 837
 - міського голови 625
 - народного комісара (наркома) 680, 739
 - начальника
 - Главка 838
 - житлового відділу 714
 - залізниці 783
 - крайової установи 635
 - персонального відділу 674
 - тресту 809
 - управління 809
 - центрального управління державних лісів та маєтків 635
 - префекта 640
 - прокурора 822
 - районного голови 726
 - районного шефа 718
 - секретаря обкому КПУ 776
 - секретаря ЦК КПУ 781
 - старости міської управи (міського старости) 700, 714
 - старшого бухгалтера 714
 - Збирач податків див. *Мугассил*
 - Землевпорядник 714
 - Землемір 323, 326, 334, 380, 384, 448, 703
 - губернський 434, 474, 482
 - міський 714
 - першого класу 703
 - присяжний 323, 726
 - Значковий товариш 287, 291, 292, 296, 298, 306, 325, 354
 - Значковий абшитований товариш 306
 - Значний товариш 241, 255, 265
 - Зоотехнік 703
 - Зубний лікар див. Лікар
 - Зубний технік 703, 726
 - Інженер 272, 423, 448, 456, 474, 700, 726, 703, 714
 - головний 703, 809
 - губернський (молодший) 434
 - з промисловості 697
 - інженер 1 класу 423
 - інженер 2 класу 423
 - інженер-ад'юнкт 423
 - інженер-архітектор, головний 605
 - інженер землеустрою 423
 - інженер-інспектор 697
 - інженер-топограф 726
 - інженер-шляховик 714
 - міський 700
 - старший 423, 703, 714
 - Інспектор 423, 442, 456, 520, 581, 582, 585, 589, 695, 697, 714
 - архіву міської управи 697
 - благоустрою 714
 - верфі 726
 - ветеринарний, старший 713, 714
 - відділу культури та освіти міської управи, старший 697, 714
 - групи рахівництва, старший 714
 - державний, головний 581, 582, 585

державний Діючої (Дієвої) армії (корпусу, бригади) 582
 державний (старший) 589, 720
 державний управління головного постачання 582
 для організації роботи відділу праці міської управи 697
 житлового відділу міської управи 697
 жіночий (*женинспектор*) 644
 здравоохорони 695
 індустрії 695
 інспектор-методист, старший 714
 інспектор-оцінник житлового відділу міської управи 697
 інспектор-ревізор, старший 714
 лікарський 520
 лікарський губернський 434
 лікувальних закладів 714
 лісний, лісництва 695, 703
 мистецтв відділу культури та освіти міської управи 697
 міської управи 697
наросвіти 644
 освіти 695
 охорони здоров'я 644
 паспортного бюро 697
 пенсій 714
 праці відділу праці міської управи 697
 реєстрації підприємств адмінвідділу 697
 сільгоспінспектор 695, 700
 старший 697, 714
 страховий 714
 суднобудівельний 703
 торгівлі та професій 695
 торговий, головний 809
 управління народно-господарського обліку, районний 658
 фінансовий 695, 703, 726
 шкільний 670, 761
 юридичного бюро 697
 Інспектор ЦК КПУ 786, 793, 823
 Інструктор 614, 644
 Відділу ЦК КП(б)У, КПУ 676, 772, 793, 817
 Сектору 676, 793, 809
 ЦК 656
 Інстигатор 229, 237
 руський 202
 Інструктор
 обліку 732
 повітовий по народній освіті 491
 Інформатор 676
Кадій (суддя) 49, 60, 78, 79, 259, 285, 342
Кадіаскер (*казі-аскер*, військовий суддя) 78, 258, 342
Казначей 272, 348, 357, 371, 375, 384, 391, 469;
 див. також: Скарбник
 губернський 323, 348
 державний 323, 344, 353, 369
 обласний 326
 повітовий 323, 324, 326, 348, 369
Каймакам 342
Калга-солтан 342
 Камер-юнкер 353, 380, 434, 461
 Камергер 380, 388, 476
 дійсний 298
 титулярний 272
 Камерір 272
 Камнадар 342
 Кандидат 551, 642, 673
 ВКП(б) 785
 КП(б)У 754
 до гласного думи 429
 до депутата квартирної комісії 427, 429
 до засідателя від поселян повітового поліцейського управління 426
 до міського голови 426, 427
 до словесного судді 427
 комерції 380
 на посаду державного службовця 635
 у члени ЦК КП(б)У, КПРС 656, 806
 Кантор (співак) 140
 Канцелярист (канцелярський служитель, канцелярський службовець, канцелярський чин, канцелярійний урядник, канцелярський урядовець, чиновник канцелярії) 282, 284, 302, 326, 327, 337, 354, 357, 367, 369–373, 379, 380, 384, 391, 393, 394, 400, 403, 406, 418, 419, 423, 425–427, 429, 440, 441, 445, 460, 466, 467, 472, 474, 480, 483, 511, 520, 530, 549, 551, 602, 603, 611, 639, 642
 військовий 202, 245, 247, 268, 278, 284, 291, 295, 301, 305, 307, 310, 354
 генерального суду 354
 полковий 327, 354
 сотенний 354
 молодший 549, 635
 старший 354, 549
 Канцелярський помічник (помічниця) 530, 549
 Канцлер 59, 67, 82, 100, 108, 149, 170, 210, 220, 238, 272, 354, 378, 380
 великий коронний 91, 184, 220
 Королеви 220
 Президента республіки 635
 Капелан 140
Капиджілар-кяфі 342
Капи-кулу (*капикулі*, *капикулу*) 258, 342
 Капітан 169, 171, 217, 272, 292, 299, 326, 355, 380, 574, 703, 726

- морський 703
пароплаву 703
I рангу 380
Капітан-лейтенант відставний 399
Капітан-поручник 354
Капітан-справник 354
Капрал 326
поліції 338
Каптенармус 326
Капудан-паша 258, 259
Капуджи, Капуджи-баша (капиджі-баша) 258, 342
Картотекар
адмінвідділу 697
відділу праці 697
статистичного бюро 697
Касир 423, 703, 726
Каснадар-баші (казнадар-баші) 342
Касне-киатиби 342
Каштелян (каштелянство) 58, 59, 67, 91, 92, 97, 101, 102, 108, 110, 113, 114, 118, 134, 135, 139, 150, 153, 156, 164, 171, 173, 177, 207, 210, 246, 264
Квартирмейстер надвірний 272
Керівник
будівельної установи (окружної) 703
біржі праці 703
ветеринарної бази 703
вищої технічної спеціальної школи 703
відділу в окружній управі 703
відділу преси дистрикту "Галичина" 701
відділу сільськогосподарського банку 703
відомства уряду Генерал-губернаторства 698
головного відділу уряду Генерал-губернаторства 698
дослідної станції, установи 703, 726
землечерпальних робіт 726
кафедри 777
лікарні 703
лісової інспекції 698
машинобудівельної установи 703
міської харчової установи 703
наукового та дослідного інституту 703
об'єднаного тресту 703
обласного підприємства 703
окружного об'єднання, пункту 703
партійної комісії 806
підприємства, підприємства постачання 703
райбанку 644
районний 718
соцзембанку 644
соціально-економічної кафедри 658
союзу харчових та господарських установ 703
союзу харчової промисловості 703, 726
справами об'єднаної контори 703
ставкового господарства 703
технічної спеціальної школи 703
українського управління при обласному комісарі 703
установи 552, 571, 614, 629, 630, 678
фінансового відділу при обласному комісарі 703
Керуючий
рибною установою 703
справами виконкому обласної Ради народних депутатів 842
справами об'єднаної контори 703
Керуючий (тимчасово керуючий, управляючий) міністерством 366, 368, 374, 382, 412, 528, 554, 555, 565, 568, 569, 583
єврейських справ 573, 575, 581, 582
культур 573
морських справ 581, 582
народного здоров'я та опікування 527
освіти 527
пошт і телеграфів 573, 575, 578, 581, 582, 584, 585, 589
праці 528
преси й пропаганди 582
продовольчих справ 525
фінансів 527, 595, 600
шляхів 524, 569
Керуючий справами (*порядкуючий справами*) 546, 550
Директорії 555, 560, 561, 578, 583, 592
Раднаркому 571, 679
Ради Народних Міністрів 500
Ради Міністрів УРСР 779, 786, 817, 823, 840
ЦК КП(б)У 786
ЦК КПРС 802
Кетхуда-і іскеле 89
Киатиби 342
Кизляр-ага 342
Кілерджі-баша 342
Класний наставник 380
Кликун замковий 96
Ключник 130, 151
Коваль
обозовий 140
стаєнний 140
Козак 506, 507
Козак донський 354
Козак запорозький (козак низовий, козак український; низовці, черкаси) 106, 143, 148, 163, 167, 169, 171, 175, 176, 186, 190, 195, 198,

200, 202, 208, 217, 219, 223, 226, 232, 233, 236, 250, 251, 253, 254, 265, 275, 278, 287, 296, 299, 314, 354
 абшитований 354
 атестований 354
 найманий 354
 реєстровий 203, 226, 236
 старий 236
 Козак (козачок) 288
 Козак терський 354
 Колезький асесор (асесор) 272, 310, 323, 326, 329, 334, 344, 348, 353, 354, 367, 369, 371, 373, 380, 409, 411, 413–415, 418, 421, 427–430, 434, 462, 712
 Колезький протоколіст див. Протоколіст
 Колезький радник див. Радник
 Колезький реєстратор див. Реєстратор
 Колезький секретар див. Секретар
 Командир 287, 293
 Командуючий Румунською королівською охороною 574
 Комендант (*командант*) 323, 669
 військовий 745
 Карпатської Січі 673
 міський 695
 Комерції радник 380
 Комірник міської управи 690, 697
 Комісар 108, 127, 139, 141, 157, 167, 208, 272, 287, 312, 354, 483, 487, 527, 528, 540, 576
 Війська Запорозького 169
 генеральний 703
 губернський комісар 492, 498
 державної канцелярії 525
 земський 340, 354
 казенний 354
 межовий (пограничний) 354
 міністерства (вищий) 524–527, 635
 незмінний 354
 обласний 703
 окружний 705
 повітовий 354, 487, 491, 492, 498
 порту див. *Кетхуда-і іске*
 праці 536
 сільський 703
 тимчасовий 354
 у справах України в Петрограді 493
 Коморник 114, 127, 130, 135, 139, 140, 177, 215, 237, 354
 Компанієць 287, 354
 Кондуктор 423, 456
 Конструктор 633
 Консультант 697, 793
 Конторник 690, 710
 Контролер (державний) 423, 527, 529, 531, 536, 537, 540, 543–545, 568, 573, 575, 581, 582, 584, 585, 589–591, 602, 622, 623, 625, 670, 810, 813, 819, 823
 м'яса 703
 на шлюзі 703
 Контролер-ревізор 809
 Конюх (конюший) 1, 30, 140, 288, 323, 698, 703, 714
 Копііст 337, 367
 Корнет 380, 400
 Костоправ 407
 Кравець 140, 690
 Крайсландвірт (районовий керівник сільського господарства) 709
 Крайчий надвірний 140, 162
 Кресляр 703, 714, 726
 Кресляр-архіваріус геодезичного сховища 714
Кулар-агасі 342
Кундур-хакан 26
 Купець з місією посла 49, 66, 73, 183
 Кур'єр 369, 511, 697, 714, 727, 836
 Кур'єр-прибиральниця 714
 Кухмістер 140
 Кучер 697
 Лаборант 380, 454, 703
 Лавник 133, 203, 287
 Лазерник 140
 Лейб-медікус 272
 Лейтенант 272
 Лектор 676, 839
 Листоноша 533, 610, 803
 Лікар 72, 323, 326, 448, 456, 643, 703
 головний 703, 726
 дантист (зубний лікар) 407, 703
 двірський 140
 земський 472
 міський 520, 700
 надвірний 272
 обласний 703
 по вільному найму 511
 повітовий 520
 районний 726
 спеціаліст 703
 Лісдиректор 726
 Лісперсонал молодший 726
 Лісничий 338, 703, 726
 головний 703
 старший 726
 Ловчий 140, 141, 157, 177, 215, 235, 237, 317
 коронний 210
 Ложничий 140
Лохаг 19
 Люди княжі 43
 Люди начальні ("*люди начальные*") 217, 236

Лютніст 140
 Магістр 351
 Магістр фармації див. Аптекарь
 Майор 217, 272, 299, 344, 352, 369, 380, 398, 399
 Майстер 610
 будівельник з меліорації 726
 водочерпалок 703
 дорожний 729
 з землечерпальних робіт 726
 спеціального учбового закладу 633
 Майстровий 579
 Маніпулянт 635
 Маркшейдер 272
 Марш-комісар 380
 Маршалок (маршал, маршалство) 67, 85, 88, 91, 109, 100, 114, 128, 139, 140, 177, 206, 220, 288, 354, 360, 615
 губернський, повітовий 340, 343, 345, 346, 370
 коронний великий 208, 220
 королеви 220
 Крайового сейму 423
 литовський 220
 надвірний коронний 106, 220
 сеймику 162
Массарій 71
 Машиніст 423, 609
 Машталір 140
 Медична сестра 703, 726
 молодша 726
 хірургічна 726
 Меліоратор 703
 Метельник 30
 Метрикант 184
 Механікус 272
 Механік (*машинный и мельничный* майстер) 326, 380, 533
Мехтар-баші 342
 Мечник 177, 235
Мирза (мурза) 267, 342
 Мировий посередник 448
 Мисливець 140
 Митник 30, 60, 63, 64, 72
 Міністр 220, 265, 291, 342, 348, 349, 353, 357, 358, 368, 369, 377, 378, 380, 382, 393, 412, 433, 442, 463, 477, 498, 500, 503, 508, 509, 511, 514, 523, 526, 537, 540, 543–545, 548, 552, 554, 555, 557, 558, 562–566, 568, 572, 573, 575, 578, 581–587, 589–591, 593, 594, 598, 619, 621, 633, 635, 636, 639, 642, 661, 667, 670, 671, 770, 774, 778, 780, 781, 785–787, 789, 792, 799, 801, 803, 819, 821, 826, 831, 832, 834, 835, 837
 автотранспорту 786
 бавовництва 826
 без портфелю 576
 військовий 385, 433, 510, 546, 555, 558, 562, 565, 566, 578, 581, 582, 584, 585, 589–591
 віросповідань 689
 внутрішніх справ 348, 353, 354, 371, 376, 377, 393, 401, 417, 433, 437, 480, 498, 536, 542, 547, 549, 552, 553, 555, 558, 572, 574–576, 581, 590, 596, 597, 603, 614, 646, 668, 673, 786
 державного контролю 786
 державного майна 433
 житлового цивільного будівництва 786
 з уніфікації законодавства і організації управління 596, 597
 закордонних справ 597, 770
 залізниці, залізничного транспорту 597, 609
 земельних справ 558
 збройних сил 686
 зовнішньої торгівлі 604
 кінематографії 786
 колишньої Пруської дільниці 609, 613, 615
 комерції 348
 комунального господарства 786
 культури і шкіл 576
 легкої промисловості 786
 лісового господарства 786
 морських справ 575
 м'ясної та молочної промисловості 786
 меблевої промисловості та столярних виробів 786
 місцевої промисловості 786
 місцевої та паливної промисловості 817
 народний внутрішніх справ (справ внутрішніх) 498
 народний земельних справ 541, 555
 народного господарства 545, 580
 народного здоров'я й опіки 520, 543
 народної освіти 351, 355, 386, 387
 національної оборони 597
 освіти 786
 охорони здоров'я 547, 594, 596, 597, 826
 охорони здоров'я і фізичного виховання 594, 596, 597
 постачання 547, 594, 596, 597
 пошти і телеграфу 594, 596, 597
 праці 505, 529, 576, 589, 590
 преси і пропаганди 584
 продовольчих справ, продовольства 532, 614

- публічних робіт 480
 радгоспів 780, 786
 рибної промисловості 786
 сільського господарства 480, 594, 597, 780
 сільського господарства і лісової справи 576
 соціального забезпечення 778, 786, 788
 соціальної опіки 594, 596, 597
 спеціальних фондів 560
 судових справ (справ судових) 501, 504, 506, 507
 справедливості 615
 торгівлі (торгівлі та постачання населення) 597, 604, 778, 786, 788
 транспорту і пошти 576
 фінансів 369, 371, 382, 429, 433, 531, 540, 545, 548, 554, 555, 568, 576, 580, 589, 590, 597, 598, 604, 609, 610, 613
 харчової промисловості 786
 шляхів (шляхів сполучення) 380, 503, 510
 штату 576
 юстиції 353, 361, 378, 385, 430, 433, 532, 538, 539, 544, 555, 576, 597, 615, 646, 771, 774, 786
 Мінц-мейстер 272
Мір-алай 249
 Мічман 355
 Монтер 610, 697
 Мостник 30
Муасебе-киатиби 342
Мугассил (збирач податків) 89, 242, 286
Мугафиз 286
Мугтесіб 98
Муж княжий 30
Муж свободен 30
 Музикант 140
Муфтій 342
Мютеферріка 262
 Наглядач 323, 380, 448, 533, 726; див. також:
 Попечитель будинку 714
 гімназій 380, 448
 губернського акцизного управління 430
 квартильний 324, 380, 454
 кімнатний 380
 коронний 354
 кріпосних справ 369
 лікарні головний 323, 380
 околоточний 380
 поліцейський 454
 училищ 380, 448
 Надвірний радник див. Радник
 Наджупан 47, 614
Наіб 259, 286, 342
- Наймані робітники див. Вільнонаймані службовці
 Намісник 19, 62, 77, 85, 127, 175, 193, 200, 246, 323, 380, 433
еміра 53
 племені 19, 48
улус-бега 53
 цісарсько-королівський 480
 Народний комісар (нарком) УРСР 571, 577, 607, 622, 660, 679, 680, 685, 737, 739, 746
 Народний суддя див. Суддя
 Науковий службовець 703
Начальный человек 219, 226
 Начальник області (обласний правитель) 326, 454
 Начальник 277, 454, 506, 507, 530, 685, 739, 774, 776, 780, 798, 809, 822, 829, 834, 838
 адміністративного відділу міської управи 706
 архіву 369
 відділення 386
 відділення в міністерстві 369
 відділу 509–511, 513, 515, 555, 570, 595, 614, 635, 640, 659, 670, 674, 713, 714, 727, 792, 809
 газетного столу губернського правління 434
 головного відділу з обліку 726
 головного планово-економічного управління облвиконкому 842
 Головного політуправління Червоної Армії 763
 Головного управління шляхів 786
 губернії див. Губернатор
 державних урядів 551
 канцелярії 555, 696, 703, 726, 786
 контори обліку 726
 крайових політичних установ 635
 місцевої допоміжної поліції 705
 “Міськбуду” 700
 міської поліції 700
облЗУ 685
 палацевих євнухів 13
 повітовий 684
 пожежної інспекції 695
 політуправління 4-го Українського фронту 763
 поліцейського управління 635
 постачання головний 573
 поштової чекової установи 635
 райДПУ 644
 райзв'язку 644
 райміліції 644
 реєстратури 369

- ресорту* 670, 671
 служби 659
 столу 369
 телеграфного округу (поштово-телеграфної округи, контори) 380, 533
 управління 798, 799, 831, 837
 державних шляхів 635
 державного статистичного 635
 з транспортного освоєння малих рік 786
 МВС 779
 МДБ 779
 пошти і телеграфу 635
 трудових резервів 786
 у справах архітектури 786
 у справах вищої школи 779
 у справах поліграфії та видавництва 786
 у справах сільського та колгоспного будівництва 786
 фінансової прокуратури 635
 фінансового управління облвиконкому 842
 центрального об'єднання 703
 центрального управління державних гірничодобувних та металургійних заводів 635
 центрального управління державних лісів та маєтків 635
 центрального управління державної тютюнової монополії 635
 штабу Наддніпрянської армії 584
Начальник десяти тисяч див. Улус-бег
 Начальник державних урядів 551
 Начальник міністерства шкільництва, культури й освіти 670
 Начальник президії уряду 674
 Невільники на державній службі 1, 13, 25, 26, 48, 258
 Нижній службовець див. Слуга
 Низовці див. Козак
Номофілакс див. Законодавець
 Нотаріус (нотарій) 326, 380, 393
 публічний 92, 670
Нурадин-солтан 342
 Обер-бергпробієр 272
 Обер-вагенмейстер 272
 Обер-валтмейстер 272
 Обер-гофмаршал 380
 Обер-гофмейстер 272, 369, 380
 Обер-гофшталмейстер 272
 Обер-єгермейстер 380
 Обер-камергер 272, 380
 Обер-комендант 324
 Обер-маршал 272
 Обер-офіцер 329, 340, 369, 380
 Обер-поліцмейстер 324, 369
 Обер-прокурор 330, 353, 369, 433, 454
 Обер-секретар (Сенату, Синоду) 344, 351, 369, 412
 Обер-фіскал 454
 Обер-формейстер 369
 Обер-фортшмейстер 361
 Обер-цегентнер 272
 Обер-цейхмейстер 272
 Обер-церемонімейстер 272
 Обер-шенк 272, 380
 Обер-шталмейстер 272, 380
 Обер-штеркрігскомісар 272
 Обліковець 690
 Обліковець-реєстратор 697
 Обозний 140, 171, 354
 генеральний Війська Запорозького (генеральний, військовий) 148, 202, 203, 208, 217, 224, 226, 232, 233, 236, 239, 291, 354
 полковий 171, 194, 195, 240, 243, 245, 247, 251, 293, 295, 299, 301–303, 306, 354
 наказний 217
 Оброчник 140
 Обслуга персональна 1, 2, 25
 Огнищанин (огнищний) 30
 Окуліст 643
 Опалювач 703
Ор-бей 258
 Органіст 140
 Ордерист 714
 Орендар 195
 Осаул 167, 175, 187, 190, 312, 354
 абшитований 354
 гарматний (артилерійський) 217, 354
 генеральний (військовий, генеральної канцелярії) 148, 183, 186, 203, 217, 219, 226, 231, 232, 236, 239, 254, 273, 291, 354
 генеральної артилерії 354
 полковий (полкової канцелярії) 198, 203, 226, 236, 251, 306, 354
 полковий абшитований 306
 полковий 186, 195, 202, 204, 231, 236, 240, 243, 245
 полковий молодший 299, 301–303
 сотенний 287, 354
 старший 301, 302
От-ага 258
 Отаман 143, 167, 175, 179, 180, 183, 187, 190, 194, 195, 204, 216, 219, 224, 230, 234, 240, 241, 243, 245, 260, 265, 275–278, 287, 314, 354, 539, 548, 558, 585

- Війська Донського наказний 433
військовий наказний 433
городовий 193, 194
кошовий 248, 250, 265, 315, 316, 318–321, 354
курінний 256, 315, 354
сільський 354
сотенний 306, 354
- Отрок 30
Охоронець (охоронник) 2, 48, 726
Оцінщик лісу 703
Офіцер 169, 171, 176, 342, 354, 625, 629
Офіціаліст 288
Паж 361
Парторг 690, 776
Паспортист 714
Пахолок 140
Педагог 407, 597, 598, 633; див. також: Вчитель
Пекар 140
Перукар 690
Перекладач 21, 49, 304, 305, 326, 340, 348, 369, 388, 389, 703, 726
Перший секретар ЦК КП(б)У, КПУ 685, 776, 785, 787, 793, 809, 822, 827, 830, 833
Перший секретар ЦК ЛКСМУ 786
Печатар 150, 185
Писар 57, 85, 88, 91, 106, 108, 109, 112, 114, 131, 139, 140, 145, 147, 150, 151, 178, 212, 264, 287, 343, 354, 360, 372, 373, 400, 414, 418, 703, 709, 714
Великої коронної канцелярії 210
Війська Запорозького (військовий, генеральний) 186, 202, 203, 208, 217, 226, 231–233, 236, 239, 243, 254, 273, 291, 304, 354
Генеральної артилерії 354
полковий 203, 204, 217, 221, 226, 236, 243, 276, 283, 294, 302, 306, 309, 312, 327, 354
полковий старший 299, 301, 303
полковий молодший 299, 301, 303
сотенний 281
суддівський 186, 203, 226, 236
Генеральний 489, 494, 497, 498, 500
гродський 105, 147, 157, 165, 235, 237, 282, 317
декретовий 67
декретовий референдарський 184, 210
дивану 60, 72
земський 67, 99, 107, 111, 141, 157, 158, 215, 229, 237, 307
казенної палати 400
канцелярський 299
кримінальної палати 400, 402
королівський покоєвий 210
магістратський 287, 402
меншої Коронної канцелярії 210
Метрики руської 184, 185
міський 170, 196, 244
польний 119
ратушний 287
скарбовий 127, 140
трибунальський 157
Письмовод (письмоводитель) 351, 381, 382, 430, 472
Писець 405, 460, 469
Підбунчужний 354
Підвоєвода 177
Піджупан 574
Підканцелярист 337, 367
Підканцлер
коронний 152, 155, 220, 244
литовський 117
Підкоморій (підкоморство) 67, 100, 114, 121, 131, 134, 139, 151, 161, 173, 177, 264, 306, 343, 354
коронний 141, 210
литовський 151
Підконюший коронний 210
Підлікар 323, 326
Підписок 67, 147, 186
Підполковник 217, 272, 287, 369, 380
Підпоручник 323, 326, 380
Підпрапорний 301–303, 312, 314
Підпрапорний у відставці 324
Підскарбій 67, 88, 96, 139, 140, 143, 150, 210, 268
великий литовський 140, 199, 288
генеральний 265, 294
коронний 140, 220
надвірний 140
полковий 265
Підсобний робітник міської управи 697
Підстароста 101, 104, 108, 132, 133, 145, 146, 151, 155, 159, 165, 167, 180, 200, 229, 237
Підстолій 140, 210, 237
Підсудок 67, 108, 111, 114, 115, 125, 129, 135, 139, 144, 147, 149, 151, 152, 154, 162, 177, 178, 211, 264, 334, 343, 352
Підчаший 67, 104, 172, 229, 235
коронний 140, 141, 157, 209
надвірний 140
Пікінер 354
Плановик-статистик 714
Плац-майор 368
Поборця 143, 157, 203
Повар 30, 323
Повивальна бабка 472

Повитчик 351, 354, 360, 362, 369, 375
 Повірений 454
 Повітовий стряпчий див. Стряпчий повітовий
 Поденно-сезонний робітник 725
 Покликач 7
 Покойовий 288
 Полевимірювач 703
 Політарх 19
 Політінформатор 839
 Поліцмейстер 234, 360, 368, 369, 380, 393, 454
 Поліцейський 354
 ревізійніст 338
 чиновник 433, 454
 президент 635
 Полковник 160, 167, 171, 198, 202, 203, 208, 216, 219, 226, 232, 233, 235, 236, 255, 263, 265, 266, 272, 279, 302, 312, 329, 369, 412, 419, 496, 497
 козацький (запорозький) 163, 169, 175, 179, 180, 181, 183, 186, 187, 190, 194, 195, 199, 201, 202, 204, 205, 217, 221, 224, 227, 228, 230, 232–234, 239, 241, 243, 245, 247, 254, 261, 263, 265, 269, 273–275, 279, 281, 283, 284, 291–297, 301, 302, 306, 310, 354
 компанійський 354
 наказний 239, 278
 охочекомонний 277
 Польовий комендант 717
 Помічник 509, 809
 архіваріуса 434, 697
 бібліотекаря 454
 бухгалтера 380, 430, 473
 голови виконкому обласної Ради народних депутатів 842
 голови комуни 733
 голови Ради Міністрів УРСР 786
 губернського землеміра 434
 губернського лікарського інспектора 434
 державного інспектора (головного) 582
 діловода 434, 466, 467, 508, 511, 520
 землеміра 703
 землеміра креслярні губернського правління 434
 інспектора 697, 714
 канцелярський див. Канцелярський помічник
 класного наставника гімназій, прогімназій 380
 комісара міністерства 524
 контролера 625
 лікаря 380
 лікарського інспектора 520
 наглядача губернського акцизного управління (молодший, старший) 430
 начальника відділу 660
 повара 323
 повитчика 369
 попечителя 384
 пошт-директора в губернському місті 369
 пошт-директора в столицях 369
 правителя канцелярії губернатора (молодший, старший) 434, 470
 пристава 345
 рахівного чиновника 434
 ревізора 380
 реєстратора 434
 секретаря 402, 412, 536, 543–545, 548
 редактора законів 570
 редакції 517
 Ради Народних Міністрів 562–566, 568–570
 ЦК КП(б)У 656
 секретаря губернського акцизного управління 430
 секретаря губернського правління 434
 скарбника 511
 столоначальника (старший) 369, 392, 402
 Попечитель (почесний наглядач, доглядач) 358, 363, 364, 376, 380, 381, 383, 384, 386, 393
 гімназії 393, 448
 міської лікарні 380
 навчального округу 380, 448
 училища 376
 Портомоя 323
 Поручник 160, 119, 217, 272, 301, 326, 355, 380
 квартильний 324
 обласного правителя 326
 Порядкуючий справами див. Керуючий справами
 Посадник 705
 Посланець 114, 520, 690
 Посол
 до Державного Союму 689; див. Депутат земський 201, 288
 Посол (посланник, вісник) 1, 9, 10, 12, 18, 48, 50, 55, 61, 189, 203, 227, 258
 Почесний наглядач див. Попечитель
 Пошт-директор 369
 Поштмейстер 369
 Поштар 610
 Правитель канцелярії див. Управляючий канцелярією
 Практикант 508, 511, 553, 635, 674
 поштовий 665
 Прапорщик 217, 299, 302, 303, 329, 342, 345, 355, 380
 Працівники див. Службовці державні

- Предводитель дворянства 323, 329, 332, 343, 361, 374, 376–380, 393, 400, 406, 421
- Предсідник*
 влади 661, 663, 665
 правничої ради при президії влади Карпатської України 670
 уряду 672
- Президент
 державного земельного управління 635
 державного статистичного управління 635
 земський (крайовий) 635, 664
 земського (крайового) фінансового управління 635
 Малоросійської колегії 316
 міста 311
 патентної установи 635
 поштової чекової установи
 Ради Міністрів 609, 610, 613, 615
 управління державних шляхів 635
 управління пошти і телеграфу 635
 фінансової прокуратури 635
- Прем'єр-майор 355
- Прем'єр-міністр
 Угорщини 678
 Уряду Підкарпатської Русі (України) 661, 662, 665, 670
- Претор 711, 733
 Районний 711, 729, 736
- Префект 627, 696, 733, 736
- Прибиральниця 690, 714
- Приват-доцент 454
- Привратник* див. Слуга
- Пристав 369, 444
 дільничний 324, 380, 454
 кримінальних справ 324
 поліцейський 454
 цивільних справ 324
- Присяжний 323, 324, 326, 369
 доглядач 380
 маклер 328
 оцінщик 324, 391
- Присяжний повірний (адвокат) 323, 369, 420, 433
- Притан* 9
- Прімпретор* 733
- Провідник УНО 670
- Провізор 143, 380, 703
- Продік* 18
- Прозектор 380, 454
- Прокуратор 108
- Прокурор 323, 330, 339, 348, 391, 433, 454, 644, 809, 822
 верхнього земського суду 323, 326
 верхньої розправи 323
- губернський 323, 330, 348, 355, 369, 370, 376, 393, 427, 433
 губерньського магістрату 323
 обласний 326
 окружний 433
 УРСР 774, 786, 815, 825, 826
- Пропагандист 839
- Проректор 380, 835
- Протоколіст 272, 326, 337, 369, 375, 379, 405, 423
 колезький протоколіст 331
- Протонотарій* 58, 67
- Професор 308, 380, 454, 670, 700
 громадських шкіл 648
 державний вищої школи 633, 693
 державний середньої школи, спеціального
 учбового закладу 633
 екстраординарний 351
 єпархіальних училищ 648
 ординарний 351
- Професорсько-викладацький склад 782, 787, 788, 803, 809, 841
- Профос генеральний 171
- Пушкар 88, 96
 Пушкар (козацький) 186, 354
- Радник 348, 355, 369, 377, 378, 384, 389, 391, 400, 413, 414, 434, 435, 442, 464, 467
 дійсний статський 302, 330, 337, 339, 344, 353, 380, 401, 434, 447, 459, 461
 дійсний таємний 272, 330, 337, 339, 351, 355, 361, 366, 380
 колезький 289, 339, 344, 345, 355, 380, 427, 434, 464
 надвірний 344, 355, 360, 380, 391, 411, 427, 430, 434, 435, 461
 статський 344, 353, 355, 380, 385, 399, 429, 430, 434
 таємний 291, 339, 340, 344, 361, 378, 380, 385
 титулярний 344, 351, 368, 370, 380, 382, 391, 398, 406, 429, 430, 434, 435, 470, 473
- Радник 334
 відділу (вищий) 635
 військової управи 717
 губерньського (намісницького, обласного)
 правління 323, 326, 339, 369, 380, 393
 митних справ 326
 міністерства 597, 598, 635, 678
 міської управи 700
 палати (казенної, кримінальної, цивільної)
 323, 326, 369
 соляних справ 326
 старший 413–415, 419, 431, 434, 482
 судовий 666

урядовий 635, 678
установи зовнішньої торгівлі 604
Райвоєнком 644
Райхскомісар України 703, 705, 730, 731
Райхсміністр у справах окупованих східних територій 715, 721, 730, 731
Райця 127, 133, 170, 172, 194, 203, 257, 287
Ратман 323, 324, 328; див. також: Райця
Ратні люди 226, 236
Рахівник (*счетовий чиновник, рахівний робітник, рахівничий*) 369, 380, 472, 511, 697, 703, 710, 726
відділу праці міської управи 697
житлового відділу міської управи 697
старший 511
транспортного відділу міської управи 697
Ревізор 141, 157, 234, 278, 354, 380, 423, 703
контрольної палати 427
обласний 703
районний 726
Регірунсрат 272
Редактор 517, 571, 663, 670
газети 634, 644, 809
законів 570
стінгазети 690
Реєнт (регентство) 342
Генеральної військової канцелярії 291
гродської канцелярії 213, 317
Коронної канцелярії 210
Реєстратор 326, 337, 344, 351, 369, 434, 703
адресного бюро 714
губернський 337, 340, 375, 384, 405, 460, 469, 472
колезький реєстратор 331, 337, 365, 373, 380, 392, 400, 406, 425, 427, 430, 434
підприємств міської управи 697
по приписці 714
провінційний 337
сенатський 380
Рейментар 243
Ректор 257, 308, 311, 380, 454, 689, 835
Ремісник обозовий 140
Рентмейстер 354
Референдар коронний 162, 170, 206, 210
Референт 423, 556, 602, 697, 703, 714, 727, 753, 754
в учбовій і дослідній установі 703
з торговельних і промислових підприємств житлового відділу міської управи 697
Народної ради Закарпатської України 754
освітній 670
пропаганди 663, 670
Цивільного управління Підкарпатської Русі 599
Рибовод 726
Робітник (технічний працівник) 571, 579, 676, 677, 681, 686–688, 697, 772, 816
державних залізниць 579
лісів 725
Робочий земельної групи 697
Ротмістр 127, 143, 150, 157, 160, 217, 299, 301, 303, 312, 314
їздний 119
піший 119
Рядовий місцевої допоміжної поліції 705
Садовод
імператорського Никитського саду 380
старший 714
Саларіат 140
Санджакбей 78, 79
Санітар 703, 726
Санітарний інспектор-лікар 714
Санітарний фельдшер 714
Саранче-баши 342
Сеймен (сейман) 342
Секретар 85, 140, 184, 288, 326, 330, 337, 339, 340, 344, 351, 352, 354, 357, 367–371, 375, 380, 384, 391, 402, 405, 409, 412–414, 423, 434, 475, 499, 509, 517, 521, 524, 538, 550, 571, 576, 582, 587, 605, 641, 643, 645, 670, 690, 703, 714, 726
відділу міської управи 697
відділу охорони здоров'я міської управи 697
головний 669, 673
господарський 670
губернський 337, 352, 361, 367, 369, 370, 372, 373, 380, 398, 400, 405, 426, 429, 430, 434, 457
губернської поштової контори 400
дворянського депутатського зібрання 400
колезький секретар 362, 370, 371, 373, 380, 414, 426, 427, 429, 430, 434, 435, 470, 478
комісії 516
міністра 831, 832
міської управи 695, 697, 700, 703, 710, 718
міського магістрату 414
нотаріального бюро 714
палати державних маєтностей 400
правового відділу 697
приймальні 714
приказу громадської опіки 400
райвиконкому 644, 647
райуправи 695
ратуші 400
секретар-бухгалтер відділу культури та освіти міської управи 697

- секретар-друкарка 714
секретар-перекладач 714
секретар-референт міської управи 697
секретар-референт старости 714
сільського старостату 732
статистичного бюро міської управи 697
цивільної палати 400
королівський 139, 184, 210, 211, 214
міської думи (міський) 433
провінційний 380
- Секретар/писар 9, 11, 56, 72, 89, 258
- Секретар
міськкому КП(б)У 685
обкому ЛКСМ 685
партійних і комсомольських органів, органі-
зацій 644, 647, 650, 677, 685, 690, 739, 752,
771, 776, 778–780, 791, 795, 796, 807–809,
811, 816, 822, 829, 831, 832, 837, 839
Партколегії при ЦК КП(б)У 644, 786
Президії Верховної Ради УРСР 759, 781,
786
Прем'єра уряду Підкарпатської Русі 670
Ради комісарів 527
Ради (Народних) Міністрів 570, 573, 575, 578,
581, 582, 584, 585, 589, 590
Райкому ЛКСМ 644
Райкому КП(б)У 644, 650, 685
Райпрофради 644
Української Центральної Ради 489
ЦК КП(б)У, КПУ 641, 774, 777, 785, 787, 794,
802, 816, 820, 827, 835; див. також: Пер-
ший секретар
ЦК КПРС 806
ЦК ЛКСМУ 767, 786; див. також: Перший
секретар
- Секунд-майор 355
Селіксар 342
Сенатор 150, 162, 164, 192, 200, 202, 206, 207,
220, 231, 299, 302, 339, 340, 351, 355, 369, 380,
397, 411, 461, 514, 518, 519, 523, 596
Сераскир 342
Сержант 326, 355
Сестра дитячих ясел 703
Сидельник 323
Синдик (суддя) 70, 244, 308, 311
Синедр (суддя) 7
Сітон 11
Січовик 669
Скарбник 9, 18, 141, 166, 177, 272, 282, 317, 354,
511; див. також: Казначей
Скульптор 18
Слуга 52, 69, 116, 118, 140, 143, 153, 158, 160,
200, 268, 288
рукодаїний 153
- гетьманський 202
домовий 265
допоміжний 530
посольський 202
обозовий 140
путний 85
стаєнний 140
срібний (до срібла) 140
при дверях (привратник) 140
- Слуга (нижній службовець, допоміжний службо-
вець) 619, 636
- Службовці державні (працівники, служачі, спів-
робітники, державні слуги, слуги) 456, 480,
483, 495, 505, 509–511, 516–521, 523–525,
528, 530, 531, 533, 534, 536, 538, 541–543,
547, 549, 550, 552, 554, 560, 565–570, 572,
574, 578–580, 588, 590, 591, 594, 595, 597,
598, 600, 601, 603, 604, 609, 610, 613–615,
619, 621, 622, 624, 627–630, 632–637, 640,
642–646, 648, 659, 667, 673–675, 678, 685,
686, 748, 749, 758, 766, 781, 785, 811, 813;
див. також: Урядник; Урядовець
бухгалтерії 703
виправної установи 730
високого рангу 730
вищий державний урядник 689
військового відомства 579
громадських лікувальних установ 648
гуманітарних установ 648
державного банку 600
державних шляхів 594
друкарні 407
жандармерії і фінансової сторожі 633, 673
жупних установ 603
залізниць 595, 686
західних областей 685, 740
каси 703
колишні 603
контролер електричної установи 703
концептні службовців 633, 672
лісової служби 730
митної служби 648
міністерства (урядових інституцій) 505, 508,
515, 548, 566, 568, 579, 580, 595, 600,
662
молодші 594, 659
морської служби 639
найвищого рангу 730
народної освіти 662
нижчі (новопризначені слуги) 530, 542, 547,
552, 569, 598, 603, 619, 633, 635, 636
окружні 648
органів самоврядування 642
охоронної поліцейської служби 639

підприємств 530, 542, 621
 постійні 598
 пошти 686
прагматикальні 424, 436, 455, 468, 525, 530,
 542, 547, 549, 552, 594, 597, 604, 621, 633,
 635, 636, 639, 642, 674, 743–745, 748, 749,
 756, 762, 763, 766, 768
 президії уряду 674
 прокуратури 436, 455, 633, 648, 665
 радянських установ див. Радянські служ-
 бовці
 розрахункових машин 703
 сіл 648
 тимчасові 553
 тюремної адміністрації 639
 у відставці 633
 управління державними ощадними касами
 600
 української допоміжної поліції 718
 фінансової сторожі 639
 центральних та місцевих установ 525, 580,
 589, 590
 центральних урядових установ 588, 591,
 664
 шосейних і водних шляхів 595
Службні люди (служиві люди, служебник) 118,
 119, 123, 287
 Слюсар-водопровідник 714
 Сокольничі 140
 Солак 258
 Сотник 72, 143, 167, 179, 180, 183, 187, 198, 202–
 204, 216, 217, 219, 224, 227, 228, 230–234, 236,
 240, 241, 243, 245, 252, 254, 260, 261, 265, 268,
 269, 275–279, 281, 284, 291, 293, 295–299,
 301–303, 306, 312, 314, 354, 516
 Спеціаліст (фахівець) 511, 570, 577, 588
 з контролю облвиконкому 842
 молодий 779, 803
 Співак див. Кантор
 Справник 332, 340, 348, 377, 406, 464
 земський (капітан-справник, земський ко-
 місар) 323, 324, 326, 329, 332, 334, 340,
 343, 348, 393
 окружний 380
 повітовий 329, 376, 380
 Становничий 220
 Староста (старство) 47, 57, 59, 67, 80–83, 85,
 91, 92, 95, 100, 101, 103, 106, 108, 112–114,
 117, 128–130, 132, 133, 137, 139, 143, 145,
 150, 151, 153, 157, 159, 162, 164, 167, 171,
 173, 177, 178, 182, 184, 199, 200, 210, 220,
 231, 237, 246, 288, 323, 480, 540, 614, 695,
 700, 703, 709, 710, 717, 718
 городовий (міський) 323, 328, 437
 городового магістрату 323
 міський 694, 698, 702, 713, 714, 718
 міщанський 437
 окружний 694, 698, 701, 702
 сільський 30, 703, 711, 726
 словесного суду 323
 Старший (козаків) 163
 Старший по апаратній 533
 Старшина 171, 176, 226, 299, 506, 507, 546
 сільський 732
 Старшина козацька 148, 190, 195, 197, 203, 204,
 208, 216, 217, 219, 224, 225, 230–233, 236, 239,
 240, 243, 247, 261, 265, 273, 275–278, 284, 287,
 291, 293, 295, 296, 301, 309, 314
 генеральна 236, 263, 265, 277, 291, 293, 295,
 297, 354
 полкова 252, 269, 275, 284, 291–293, 295, 296,
 298, 302, 306, 309
 сотенна 296, 302, 306
 Статистик 511, 676, 687
 старший 511
 статистичного бюро міської управи 697
 статистик-ревізор відділу охорони здоров'я
 міської управи 697
 Статс-дама 314
 Статс-секретар 361, 369, 374, 380
 Статський радник див. Радник
 Столоначальник 357, 369, 384, 391, 400, 405, 435,
 413, 415, 441, 444
 Стенографіст 469, 703, 714, 726
 Стольник 104, 132, 133, 141, 147, 151, 186, 210,
 214, 219, 229, 235, 239, 269, 329
 Сторож 323, 380, 423, 445, 533, 610, 726
 Сторожа замкова 96
 Стражник військовий 171
 Стражник полковий 171
 Стратег 6, 20
 Стряпчий 323, 328, 384
 верхнього земського суду 323, 326
 верхньої розправи 323
 губернський (губернського магістрату; ка-
 зенних справ, кримінальних справ) 323,
 329, 334, 369, 393
 обласний 326
 повітовий 323, 324, 326, 334, 369, 391, 400,
 413
 Управи благочинія 324
Субаши 242, 342
 Субпрефект 733
 Суддя (козацький) 186, 217, 231–233, 239, 240,
 243, 247, 273, 281, 301–303, 354
 військовий 203
 генеральний 273, 281, 343, 344, 346, 354
 полковий 306, 354

- Суддя (суддівство) 47, 57, 67, 80, 87, 92, 97, 99, 101, 104, 108, 111, 114, 115, 129, 135, 137, 139, 141, 142, 146, 147, 149–152, 154–156, 161, 173, 177, 203, 215, 219, 226, 232, 236, 237, 264, 288, 299, 332, 408, 420, 436, 455, 486, 506, 507, 517, 530, 576, 586, 597, 615, 621, 633, 648, 666, 759, 763
 голова 338, 343
 гродський 173
 земський 141, 157, 173
 мировий 417, 433, 448
 народний 644, 774, 809
 повітовий (окружний) 323, 326, 329, 332, 343, 376, 377, 426
 полюбовний (*медіатор*) 354
 розправний 323, 326
 словесного суду 323, 324, 427
 совісного суду 323, 326, 328, 376, 377, 393
- Судовий
 виконавець 338, 774
 поліцейський охоронець 338
 пристав 420
 резидент 207
 слідчий 419, 444
- Таємний кабінет-секретар 272
 Таємний радник див. Радник
 Таксатор 380
Таммачин 39
 Телеграфіст 380, 610
 Технік 697, 714
 геодезист 714
 обстеження 697
 старший 714
 топограф 726
 шляховик 714
- Технічний керівник статистичного бюро 697
 Технічний працівник див. Робітник
 Технічний службовець 703, 726
 Тивун 30, 139, 151
 Тивун княжий 30
 Тимчасовий робітник архіву міської управи 697
 Тимчасові службовці див. Службовці державні
 Тимчасово керуючий міністерством див. Керуючий міністерством
 Тисяцький 30, 35
 Тисячник (*хліларх*) 19, 40
 Титулярний радник див. Радник
 Товариство (козацьке) 148, 150, 179, 183, 186, 187, 190, 194, 195, 198, 224, 234, 240, 241, 243, 245, 256, 265, 276
 реєстрове 179
 Товариш 119, 160, 216, 234, 243, 254, 276, 284, 309
- генерального секретаря 494, 495
 герольдмейстера 402
 голови Української Центральної Ради 489
 державного секретаря 513, 570
 керуючого управління преси та інформації 573
 комісара 524
 міністра 357, 461, 508, 509, 511, 528, 543–545, 548, 573, 575, 578, 581–585, 589, 590
 прокурора 433, 454, 461
- Товмач 96
 Топограф 380
 Третій секретар ЦК КП(б)У 685
 Трубач 140, 221
Трукчаший 140
Тшегнені-гієр (чашнігір) 258, 342
 Убиральниця-опалювач 697
 Укінчений (дипломований) *правник* 551
Уль-хані (улухані) 342
Улус-бег (улусний емір, начальник десяти тисяч) 40, 49, 53, 55, 56, 60
 Унтер-лейтенант 272
 Унтер-офіцер 326, 380, 574
 Унтер-штатгалтер в резиденції 272
 Уповноважений 417, 685, 809
 генерала 691
 Диктатора ЗУНР 602, 606, 608
 міністерства 749, 786
 Народної Ради Закарпатської України 753, 756, 759–761, 767
 при адміністрації Буковини 691
 у справах внутрішніх 606
 у справах фінансів, торгівлі і промислу 608
- Управляючий (управитель) 492
 акцизним збором 380
 будинком 703, 726
 відділом 508
 двірцевим правлінням 380
 департаментом народної освіти 381, 382, 386, 387
 державним банком 369
 державними гірничодобувними та металургійними заводами, генеральний 635
 державними лісами та маєтками, генеральний 635
 державною тютюною монополією, генеральний 635
 державними маєтностями губернії 430
 казенною палатою 380, 433, 454, 473
 канцелярію (правитель, управитель канцелярії) 272, 381, 398, 401, 434, 439, 444, 447, 460, 469, 470, 476, 477, 541, 595, 781
 кінським заводом 380

- міністерством див. Керуючий міністерством
- межовою частиною 434
- сільськогосподарський (у сільському господарстві) 703, 726
- цивільною частиною 353, 361, 377, 378, 412
- Уряд (*вряд*) 110, 111, 127, 143, 147, 150, 151, 158, 163, 164, 173, 175, 180, 182, 184, 186, 192, 194, 195, 200, 209, 212, 222, 231, 240, 260, 261, 263, 265, 266, 276, 287, 288
- генерального возного 238
- замковий (гродський) 97, 114, 139, 215, 237
- земський 166, 215, 235, 280
- комісарський 139
- підкоморський 139
- Урядник 108, 140, 141, 150, 156, 164, 166, 171, 184, 186, 203, 207, 200, 210–212, 215, 220, 263, 275, 280, 288, 343, 551, 559, 662, 667, 672, 674
- гродський 157, 158
- двірський 114, 139
- державної адміністративної служби 551
- земський 114, 157, 158
- контракований 551
- концептовий 551, 672
- старший 551
- Урядовець (урядовник) 486, 500–503, 506–509, 511, 517, 520, 521, 526, 527, 529, 533, 535–537, 539–541, 543–546, 548, 551, 557, 558, 560–566, 569, 570, 573, 575, 576, 582, 584, 586–590, 593, 608, 615; див. також: **1.5. Номенклатура**
- губернський 487
- для доручень 582, 714
- для супроводу пошти 533
- договірний 663
- канцелярії 560
- міністерства 575
- особливих доручень 511, 526; див. також: Чиновник з особливих доручень
- поштово-телеграфний 533
- судового відомства 539
- Урядовий делегат 742
- Уставщик надвірний 272
- Учень 635
- аптекарський 380, 407
- дантиста 407
- костоправа 407
- лікарський 323, 326, 380, 407
- фельдшерський 407
- Фахівець див. Спеціаліст
- Фельдшер 326, 380, 407, 472, 520, 703, 726
- санітарний 714
- старший 703
- Фендрік 272
- Фінансист 423
- Фіскал 272, 454
- Флігель-ад'ютант 272
- Форштмейстер 272
- Функціонер 608
- Фюрер 721
- Хаз 27
- Хан-кулу 258
- Хатня домробітниця 703
- Хіліарх див. Тисячник
- Хімік 703
- Хорунжий 67, 91, 94, 106, 114, 127, 139–141, 235, 237
- генеральний 516
- надвірний коронний 210
- повітовий 340, 343
- Хорунжий козацький 209, 221, 239, 301, 354
- артилерії 354
- полковий 203, 226, 236, 303, 306, 312, 354
- сотенний 203, 226, 236, 287, 354
- Художник (класний, некласний) 380
- Цалмейстер 354
- Цензор 380
- Церемонімейстер 380
- Церковний причетник 380
- Чавуш 261
- Чашник 141, 151, 157, 177, 211, 215, 235
- Чашнігір див. Тшегнені-гієр
- Челебі 258
- Челядь (челядин) 30, 171
- кухонна 140
- Черговий 533
- Черкаси див. Козак
- Чиновник (*чиновні люди*) 232, 236, 287, 342, 534
- акцизного управління, позаштатний 430
- військового навчального закладу 412
- при судах земських та гродських 354
- ратуші 354
- цивільного навчального закладу 412
- Чиновник з особливих доручень (молодший, позаштатний, старший) 380, 393, 427, 434, 445, 469, 470
- Чиновник-конспектувальник 408
- Чиновник-подавач протоколів 408
- Член
- ВУЦИК 626
- генеральної контрольної ради 529
- господарчо-ревізійної комісії 569
- губерніяльної ради 599
- губернського правління 369, 433

- департаменту законодавчих справ тимчасовий 509
 Директорії УНР 527, 556, 560, 561, 568, 583, 592
Керівної колегії 571
 колегії 607, 622
 колегії комісаріатів 567
 комісії 509, 551, 570, 622, 623, 625
 Кодифікаційної комісії 606
 Конституційного суду 664
 КПРС 821, 822, 825, 826, 829, 831–835, 837, 838, 840
 партійної комісії 809
 парламенту (малого парламенту) 576
 президії виконкому 607
 міжвідомчої наради 521
 міської управи 433
 палат Національних зборів 664
 Ради допомоги західним областям при РНК УРСР 746
 ради міністра 590
 Ради міністрів 508, 511
 Раднаргоспу 809
 Ревізійної комісії ЦК КП(б)У 656
 суду 809, 822
 Українських установчих зборів 499
 Української Центральної Ради 499
 управи 697
 уряду 633, 635, 648, 664
 Центрального проводу УНО 670
 ЦВК 607
 ЦК КП(б)У див. **1.5. Номенклатура**
 Юридичної ради 509
 Член-кодифікатор 509, 570
 Член-секретар 555
 Шаутбенахт 272
 Швейцар 423
 швейцар-охоронник 714
 Швець 690
 Шкіпер (*шхипор*) 272
Шейх-кадіси 342
Шербетши 342
 Шеф
 відділу пропаганди 663
 дорожньої секції 729
 президіальної канцелярії 602
 районний 703
 райуправи 705
 цивільного управління Підкарпатської Русі 603
 Шеф-агроном 726
 Шеф-інженер 726
Шірін-бей 258, 342
 Шляховий майстер 726
- Шофер 566, 703
 префектури 725
 району 725
 Штаб-лікар 360
 Штаб-офіцер 368, 369, 380
 Штабс-капітан 380
 Шталмейстер
 військово-похідний 380
 височайшого двору 380, 476
 Юрисконсульт 697, 714, 727
по вільному найму 511
Яли 342
Яли-агаси 285
Яничар 78

1.5. Номенклатура

- Загальне поняття та терміни 484, 644, 656, 658, 660, 676, 687, 738, 739, 774, 779, 780, 786, 797, 809, 817, 820
 ЦК КП(б)У 776, 777, 780
 райактив 644
 Адміністративно-управлінський апарат 803, 808
 Апарат міністерства 788, 826, 837
 Апарат управління див. Управлінський апарат
 Апарат ЦК КП(б)У 676
 Господарський апарат 634
 Господарські організації 655, 658, 738, 746, 781, 803, 822
 Господарські працівники 658, 746, 780, 799
 Державний апарат 629–631, 634, 738, 799, 803
 Інженерно-технічні працівники 780
 Інструкторські групи 641
 Керівні
 господарські кадри 811
 кадри 826, 831, 832, 834
 кадри в органах юстиції 774
 комсомольські працівники 738, 747
 партійні кадри 811
 партійні працівники (працівники партійних органів, організацій) 630, 650, 680, 738, 746, 747, 776, 778, 780, 781, 786, 801, 807, 822, 826, 827, 838
 посади 811
 працівники 797, 809, 821
 працівники господарських органів, організацій 738, 747, 781, 790, 822, 838
 працівники наркоматів 622, 680, 739
 профспілкові працівники 738, 747, 807, 822
 радянські кадри 644, 645, 647, 654, 811
 радянські органи 815

радянські працівники (працівники радянських органів, організацій) 644, 654, 738, 746, 747, 752, 778, 780, 781, 786, 807, 822, 827

Комсомольські працівники 685, 746

Науково-педагогічні кадри 826

Обслуговуючий штат колгоспу 690

Партійний актив 644, 656, 740, 746, 747, 825, 844

Партійний апарат 647, 650, 652, 656, 657, 799

Партійні працівники (*парткадри*) 641, 650, 656, 658, 685, 738, 746, 772, 775, 778, 780, 799, 800

Персонал управлінський див. Управлінський апарат

Порядкуючий справами див. Керуючий справами

Посадовець 596

Працівник

- відомства 798
- міністерства 798
- адміністративних органів 833
- апарату РНК УРСР 657
- апарату ЦК КП(б)У 647, 657
- господарських організацій 658
- міськкому КП(б)У 647
- наркомату УСРР, УРСР 622, 657
- обкому КП(б)У 647
- обласних організацій 807
- партійних органів 833
- партійного апарату 656, 658
- профспілковий 746
- радянських органів 833
- радянських організацій 807
- радянського апарату 628, 630, 638, 656, 658
- райкому КП(б)У 647
- центрального установ 616
- ЦК КП(б)У 647

Радянський

- актив 656, 740, 746, 747
- апарат 628, 634, 641, 647, 650, 652, 657, 739

Радянські службовці, працівники 567, 577, 617, 618, 650, 658, 685, 738, 746, 751, 752, 758, 765, 772, 775, 778, 780, 799, 800

Структура

- виробничих партійних комітетів 816
- міськкому КП(б)У 677, 816
- міськрайкому КП(б)У 677, 816
- обкому КП(б)У 677, 816
- райкому КП(б)У 677
- сільських райкомів КП(б)У 677
- ЦК КП(б)У (КПУ) 676, 816

Управлінський апарат (апарат управління, державний апарат, державна посада, персонал, персонал управлінський, управлінець) 498, 568, 576, 602, 624, 629, 674, 725, 735, 803, 813, 819, 823, 829

допоміжний персонал 603, 639

спеціальний персонал 603

колгоспу 690

Центральний апарат 808, 821, 840

партійний апарат 650, 787

радянський апарат 650, 739, 787, 803

Штат

- виробничих партійних комітетів 816
- міськкому КП(б)У 681, 687, 688, 816
- міськрайкомів КП(б)У 687, 816
- обкому КП(б) 681, 687, 688, 816
- райкому КП(б)У 688
- сільських райкомів КП(б)У 677, 687
- ЦК КП(б)У (КПУ) 676, 816

1.6. Органи влади, органи самоврядування. Установи, заклади, організації та їхні структури

Адміністративна влада 614

Адміністративна комісія 556

Адміністрація 602, 606

- Буковини 691
- губернатора Підкарпатської Русі 664
- Підкарпатської Русі 599

Академія мистецтв 380

Академія наук 380

Апарат

- Головного архівного управління при Раді Міністрів УРСР 840
- міністерств 568, 813, 819, 823
- місцевих органів державного управління 813, 819, 823, 842
- урядовий 602
- центрального 823

Архів 405

- Генеральний 339
- Генеральної військової канцелярії 304, 305
- державний 480, 840
- межовий 457
- Міністерства закордонних справ 380
- партійний див. Партійний архів

Архівне бюро міської управи 697

Богадільня 323, 380

Божевільня (*смирительный дом*) 323, 380

Будівельне відділення губернського правління 434

БХСС 833

- Бюро
 міському КПУ 829
 обкому КП(б)У, КПУ 791, 809, 825, 829, 833,
 838, 839, 841
 райкому КПУ 839
 ЦК КПУ 818
- Верховна таємна рада 302
 Верховна Рада УРСР 679, 796
 Верховний Суд УРСР 679, 833
 Виконком див. Місцеві органи влади, партійні
 органи та організації
 Виправний будинок 323, 380
 Вища обліково-контрольна установа 635
 Вища охоронна поліцейська служба 639
 Вища партійна школа при ЦК КПРС 800
 Вища поліцейська служба 635
 Вища технічна школа 487
 Вищі навчальні заклади 354, 380, 484, 487, 650,
 658, 696, 739, 746, 774, 776, 809, 826, 833,
 835
- Відділ 556, 635, 640, 659, 660, 677, 681, 726, 772,
 776, 777, 796, 809, 811
 військового з'єднання 582
 департаменту Державної Канцелярії 521
 Директорату Губернаторства Буковини
 699
 Дистрикту "Галичина" Генерал-губернатор-
 ства 701
 урядових установ Української Держави 500,
 505, 508, 509
 місцевих радянських, партійних органів 644,
 677, 681, 687
 міської управи 697, 706
 районної управи 695, 732
 Української Національної Ради 602
 Управління кадрів дистрикту "Галичина"
 Генерал-губернаторства 712
 Уряду Підкарпатської України 666, 667, 670,
 674
 Уряду Диктатора ЗУНР 602
- Відділ ЦК ВКП(б), КП(б)У, КПУ 641, 656, 658, 676,
 776, 786, 787, 794, 796, 797, 840
 адміністративний 792–794
 адміністративних і торгово-фінансових ор-
 ганів 644, 794
 будівництва і будматеріалів 793, 794
 важкої промисловості 793, 794
 військового відділ 676
 вугільної промисловості 794
 загальний 827, 828, 837, 838, 840
 земвідділ 644, 690
 кадрів 676, 677, 687, 739, 774, 776
 керівних парторганів 650
 легкої промисловості 793, 794
- машинобудування 793, 794
 міського господарства 793, 794
 науки і культури 794
 організаційно-інструкторський відділ 641,
 676
 партійних органів 793
 по роботі серед жінок 793, 794
 преси 634
 природничих і технічних наук і вузів 793,
 794
 пропаганди і агітації 676, 793, 794
 сільськогосподарський 650, 676, 793, 794,
 831, 832
 суспільних наук і вузів 793, 794
 транспорту 794
 художньої літератури і мистецтва 794
- Відділи місцевих органів влади, партійних ор-
 ганів
 міськвиконкому 796
 міському КПУ 796
 обкому КП(б)У (КПУ) 677, 769, 780, 796, 809
 облвиконкому 796, 833, 840
 райвиконкому 796
- Відомства див. Державні органи, відомства,
 установи, заклади, організації (інституції)
 Військова інспекція 726
 Військовий округ 660
 Військовий скарб 265
 Волосне правління 395
 Всесоюзна центральна рада професійних спі-
 лок, ВЦПС 827
 Всеукраїнська спілка споживчої кооперації,
 ВУКС 644
 Всеукраїнський національний конгрес 485,
 486
 Всеукраїнський центральний виконавчий комі-
 тет, ВУЦВК 626
 Генерал-губернаторство 692–694, 698, 712,
 720
 Державний секретаріат 698
 Управління кадрів дистрикту "Галичина"
 692–694, 698, 701, 712, 720
 Архівне відомство 712
 Відділ "Будівнича справа" 712
 Відділ "Господарство" 712
 Відділ землеустрою 712
 Відділ "Ліси" 712
 Відділ "Наука та викладання" 712
 Відділ преси 701
 Відділ продовольства та сільського гос-
 подарства 712
 Відділ пропаганди 712
 Відділ фінансів 701
 Відомство контролю за цінами 692, 712

- Поштове управління 693
 Прес-служба 712
 Служба вугільного господарства 701
 Служба промислового господарства 701
 Служба типографії та літографії 701
 Центральна служба сільського господарства 701
 Генеральна військова артилерія 354
 Генеральна дирекція щодо монополії 701
 Генеральна контрольна рада 529
 Генеральна лічильна комісія див. Комісія
 Генеральний адміністративний інспекторат 699
 Генеральний військовий суд див. Суд
 Генеральний секретаріат див. Губернаторство Буковина
 Генеральний секретаріат див. Секретаріат
 Герольдмейстерська контора див. Департамент Герольдії
 Гімназія 380
Главк 737, 739, 831, 838
 Головліт 820
 Головне
 архівне управління при Раді Міністрів УРСР 840
 будівельне управління Міністерства сільського господарства і заготівель УРСР 798
 виробничо-диспетчерське управління Міністерства монтажних і спеціальних будівельних робіт УРСР 837
 митне управління 701
 управління водного транспорту при Раді Міністрів УРСР 809
 управління Дніпровського річкового пароплавства при Раді Міністрів УРСР 809
 управління духовних справ різних віросповідань 357
 управління кінофікації і кінопрокату Міністерства культури УРСР, Головкінопрокат 739, 798
 управління підсобних підприємств і промислів Міністерства сільського господарства УРСР 831
 управління пошт і телеграфів 449
 управління радгоспів Міністерства сільського господарства і заготівель УРСР 798
 управління шляхів сполучення 357, 393
 шляхове управління при РНК УРСР 679, 746
 Головний штаб німецької армії 726
 Господарська інспекція 726
 Господарські органи влади 801, 811
- Градоначальство* 361
 Громадські (професійні) організації (товариства) 532, 590, 630, 797, 822, 823
 благодійні установи 380, 433, 454
 Спілка державних службовців 643
 Губернаторство (Провінція) Буковина 699, 727
 Відділ інформації та прийому громадян 727
 Відділ реєстратури та архіву документів 727
 Генеральний адміністративний інспекторат 699
 Генеральний секретаріат 699, 727
 Директорат внутрішніх справ 699
 Директорат координації діяльності директоратів та контролю за відділом освіти 727
 Директорат культури 699
 Директорат лісового господарства 699
 Директорат охорони здоров'я 699
 Директорат румунізації 699
 Директорат сільського господарства 699
 Інформаційний відділ 699
 Кабінет генерал-губернатора 699
 Кабінет генерального секретаря 699, 727
 Німецька місія 699
 Підінспекторат 699
 Повітова санітарна служба 699
 Служба економату 699
 Служба преси і пропаганди 699
 Служба статистики 699, 727
 Узгоджувальна служба 699
 Центральна телефонна станція 699
 Юридична служба 699
 Юридичний директорат 727
 Губерніальна рада 599, 664
 Губернське правління див. Правління
 Гуманітарні установи 648
 Дворянська опіка 323, 324, 326, 329, 376, 393, 429
 Дворянське депутатське зібрання 329, 343, 361, 370, 376, 377, 390, 399, 393, 400–402, 421, 457
 Департамент 354, 357, 380, 433, 480, 505, 508, 509, 511, 519, 566, 570, 573, 590
 Герольдії (Герольдмейстерська контора) 337, 348, 380, 402, 425, 430, 477
 Державного казначейства 369, 448
 Загальний 513
 Загальних справ Державної канцелярії 519, 521
 законів 385, 412
 Законодавчих справ 509

- Законодавчих справ Державної канцелярії 586, 600
залізниць 380
землеробства та сільської промисловості 380
міністерства 370, 380, 412, 448, 500, 526
морських звітів Державного контролю 380
народної освіти 381
поштовий 380
Сенату 361, 380, 377, 378, 385, 412
Удлів (Удільне відомство) 380, 454
Державна адміністративна служба 551
Державна військова колегія див. Колегія
Державна дума 463
Державна Канцелярія 521, 525
Державна нарада у степових імперіях (*курул-тай, кенегеш, яниш*) 1, 54, 258, 259, 285, 322, 354
Державна планова комісія Ради Міністрів УРСР 799
Державна поліцейська служба 639
Державна рада 356, 357, 369, 376, 380, 384, 385, 393, 412, 414, 417, 420, 433, 437, 463
Державна санітарна інспекція 679
Державна учительська семінарія 670
Державна фінансова служба 672
Державний архів див. Архів
Державний банк 380, 600
Державний земельний банк 600
Державний комітет Ради Міністрів СРСР по авіаційній техніці 809
Державний комітет Ради Міністрів СРСР по суднобудуванню 809
Державний контроль 380
Державний секретаріат 689
Державний секретаріат див. Генерал-губернаторство
Державні органи, відомства, установи, заклади, організації (інституції) 298, 369, 380, 412, 433, 454, 508, 525, 548, 551, 554, 556, 567, 574, 576, 577, 580, 587–590, 591, 595, 596, 599, 603, 616, 632, 637, 651, 652, 664, 673, 679, 690, 737, 739, 746, 747, 763, 787, 792, 797, 803, 808, 809, 811, 813, 819, 823, 826, 831
Державні установи союзного значення 637, 739
Державтоінспекція 843
Держарбітраж 679
Держлітвидавництво 679
Держнацменвидавництво 679
Держплан УРСР 679, 746, 765, 769, 770, 792, 809
Держполітвидавництво 679
Держпостач УРСР 838
Диван 72, 258, 259, 286, 354
Директорат див. Губернаторство (Провінція) Буковина
Директоріум жупи 556
Директорія Української Народної Республіки (Директорія, Висока Директорія) 524, 525, 527, 532, 535, 546, 548, 551, 555, 556, 560, 561, 568, 570, 578–581, 583, 584, 586–588, 591–593, 595, 600
Дирекція мостів і шляхів Буковини 605
Дирекція народних училищ 448
Дирекція поліції 480, 611
Дирекція при адміністрації Буковини 691
ДПУ 629
Друга Малоросійська колегія див. Малоросійська колегія
Другий Всеукраїнський педагогічний з'їзд 491
Духовна консисторія 361, 380, 399, 448
Духовно-навчальні заклади 380, 448; див. також: Вищі навчальні заклади
Дума див. Міська дума
Економічна рада при Раднаркомі УРСР 679
Експедиція 348, 354, 380, 533
Батурицького строєнія 291
будівельна, губернського правління 370, 377
виготовлення державних паперів 380
межова 323
про державні доходи 355
про засланих 414
Емісійний банк 701
Жупна установа 603
Загальне зібрання Державної ради 357, 385, 412
Загальне зібрання Сенату 323, 385, 412
ЗАГС 697, 732
Заклади див. Державні органи, відомства, установи, заклади, організації (інституції)
Закордот 601
Земство (земські установи) 417
З'їзд князів 35, 42; див. також: Снем
З'їзд КПРС 811, 818, 840
Імператорський Никитський сад 380
Імперська кредитна установа 701
Імперське міністерство в Берліні 720
Інспекторат пропаганди Буковини, окружний 723
Кабінет Народних Міністрів див. Рада Міністрів Української держави
Казенна палата 323, 326, 328, 334, 337, 345, 348, 354, 355, 367, 368, 370, 371, 373, 377, 380, 391, 393, 400, 401, 426, 427, 429, 433, 448, 454, 473

- Казначейство 357, 369, 371, 373, 428, 442, 448, 454
 Державне 357, 369, 380, 449
 повітове 326, 334, 337, 365, 367, 369, 370–373, 375, 380, 400, 421, 428
- Камер-колегія 323
- Канцелярія 117, 150, 157, 159, 184, 287, 526, 541, 602, 635, 671
 Артилерійська 354
 військова 377, 378
 Власна його імператорської величності 380, 433, 462
 воєводська 290, 314
 Генеральна військова 252, 273, 275, 276, 278, 284, 287, 291–295, 297, 298, 304, 305, 309, 354
Гетьманська придворна, Канцелярія економічна ясновельможного 354
 відомство палацове 354
 відомство повітове 354
 відомство егермейстерське 354
 відомство шталмейстерське 354
- городська 282, 317
 губернатора 370, 391, 394, 398, 400, 434, 460, 469, 470, 472
 Підкарпатської Русі 664
 губернського прокурора 370, 400
 Державна 500, 504, 509, 512–516, 519, 524, 544, 564–566, 570, 586, 600
- Диктатора ЗУНР
 військова 602
 президіальна 602
- Директорії 560, 561
 Експедиції 595
 земська 215
 консисторська 614
 королівська 108, 172, 213, 280, 282
 Коронна 184, 185
 Малоросійського скарбу, Скарбова канцелярія 294, 304, 354; див. також: Скарб
- Міністерська 354
 Президента Чехословаччини 633, 635, 665
 полкова 287, 292, 293, 302, 314, 325, 354
 сотенна 354
 шефа Цивільного управління 603
- КДБ див. Комітет
- Кенегеш* див. Державна нарада
- Керівні партійні органи 656, 815, 816, 818, 838
 Керівні радянські органи 815
- Кіш 251, 354
 Колгосп 689, 690, 780, 807, 808, 811, 815, 831, 843
- Колегія 571, 607, 622
 Адміралтейська 272
- Військова (Державна військова) 272, 302, 355
 Вотчинна 323
 іноземних справ (Державна колегія іноземних справ) 272, 291, 323
 комісаріату 567
 міністерства 774, 787, 821, 826, 831, 834, 835, 838, 840
 Статська 272
 Титулярна 272
- Колегія Павла Галагана 380
Колегія ситонів 11
 Команда ОНО “Карпатська Січ” 669, 673
 Комбінат 739, 821
 Комендатура 695, 717
 Комісаріат див. Народний комісаріат
 Комісія 499, 506, 509, 511, 516, 524, 526, 531, 532, 543, 544, 551, 588, 590, 606, 622, 623, 625, 628, 634, 638, 651, 810, 819, 823
 апеляційна 629
 відомча комісія 622, 623
 відомча Волинського губдержконтролю по боротьбі з хабарництвом 623
 господарчо-ревізійна 569
 губернські 622, 623
 з українізації держaparату 628, 631
 з боротьби з хабарництвом при Наркоматі державного контролю 622, 625
- Законодавча 574
 Кодифікаційна 606, 644
 Контрольна, КК 644
 лічильна комісія
 Генеральна 354
 полкова 354
 міжурядова 516
 міністерства юстиції 524
 обласна лікувальна 656
 партійних органів (парткомісії) 809, 822, 824, 828, 831, 832, 838, 840, 841, 843, 844
 партійного контролю 838
 планова 752, 796, 809, 819
 погашення боргів 380
 по призначенню персональних пенсій республіканського значення при РНК УРСР 660
 ревізійна 524, 569, 656; див. також: Ревізійна комісія ЦК
 слідча 524
 спеціальна 524, 632
 термінологічна 509, 570
 фінансова 582, 589
 Центральна лікувальна 656
- Комітет 489, 550, 590, 819, 823, 839
 окружний народний 742, 756

- сільський народний 755
Комітет 809
вищої школи 770
державної безпеки, КДБ 809
з фізичної культури і спорту, Спорткомітет, 830
народного контролю 829, 838
по нагляду за безпечним веденням робіт в промисловості 809
по радіомовленню і телебаченню 808
у справах фізкультури і спорту 746, 809
партійного контролю 822, 830, 843
Комітет міністрів 369, 376, 378, 382, 393, 428, 429, 437
Комітет оборони 590
Комітет опіки (*призрения*) заслужених цивільних чиновників 462
Комітет орденів 398
Комітет старійшин Кафи 71
Комора 354
Комсомольські органи, організації 690, 738, 818
Контора 503, 517, 813, 819
Опікунства іноземних поселенців 353, 361
поштово-телеграфна 533
розкольніцька 354
Контрольна палата 427
Контрольні органи 527, 529, 531, 536, 537, 540, 543–545, 568, 573, 575, 581, 582, 584, 585, 589–591, 602, 622, 623, 625, 810, 813, 819, 822, 823, 829, 830, 838, 843
Королівська курія 86
Корпус жандармів 368, 380
Краєвий уряд соціального забезпечення 670
Крайова служба 423
Крайова шкільна рада 480
Крайовий відділ 423, 456
Крігс-комісаріат 326
Культпром 644
Курси по підготовці керівних працівників 654, 751, 765
Курултай див. Державна нарада
Кьюрюнюш 258, 259
Лікарня 323, 380
Лікувальні установи 648
Лікувально-санітарне управління Наркомздраву УРСР 656, 781
Ліспромгосп 803
Ліцей 380
Львівське окружне староство 720
Магазейн 323, 328, 345, 380
Магістрат 192, 194, 196, 244, 257, 272, 287, 308, 345, 348, 354, 391, 393, 417, 614
міський (*городовий*) 323, 324, 328, 334, 337, 345, 348, 368, 370, 414, 415
губернський 323, 328, 334
обласний 326
Малоросійська колегія 275, 276, 310, 316, 319, 339, 354
Друга 354
Малоросійський приказ 354
Медичні установи 520
Межова контора 361
Межове відділення губернського правління 474
Миколаївська головна астрономічна обсерваторія 380
Митна служба 639
Митниця 342
Міжвідомча нарада 521
Міліція сільська 711
Міністерство 357, 368, 375, 380, 393, 433, 449, 454, 458, 465, 471, 472, 475, 501, 508, 509, 513, 514, 524, 525, 527, 528, 532, 545, 550, 554, 555, 557, 560, 562, 564–566, 568, 569, 573, 583, 590, 635, 780, 785–787, 796, 799, 801, 805, 808, 810–812, 813, 819, 821, 823, 826, 831
автомобільного транспорту (і шосейних шляхів) 809, 819
будівництва і експлуатації автомобільних шляхів 823
будівництва підприємств важкої індустрії 821
вищої і середньої спеціальної освіти 812, 823, 833
військове 357, 380, 385, 524, 527, 584
віровизнань 524
внутрішніх справ 357, 366, 380, 431, 461, 492, 498, 524, 526, 545, 559, 575, 614, 627, 670, 770, 776, 777, 780, 823, 833
воєнної промисловості 833
вугільного промисловості 833
генерального писарства 496–498, 500
геології і охорони надр СРСР 809
господарських справ 670–672
державної безпеки (МДБ) УРСР 770, 776, 777
Державної канцелярії 524
єврейських справ 573, 575, 581, 582
загальне 530, 542
заготівель 776, 813
закордонних справ 357, 770, 788, 823
зв'язку 809, 813, 823, 834
здоров'я (здоров'я і опікунства) 524, 614
земельних справ 524, 551
землеробства 785
імператорського двору 370, 380

- комунального господарства 823
культів 573
культу, шкiл, народної освiти 667
культури 798, 812, 823
легкої (легкої i харчової) промисловості
УРСР 789, 790, 798
меліорації i водного господарства 823
мiсцевої промисловості 780, 823
морських справ (морське) 357, 575, 581,
582
монтажних i спеціальних будiвельних робіт
837
народного господарства 551
народного здоров'я та опікування 524,
527
народної освiти (освiти) 357, 380, 382, 386,
387, 393, 421, 448, 527, 532, 573, 575, 582,
823, 835
оборони 770
охорони здоров'я 781, 823, 826, 836
побутового обслуговування населення 823
поліції 357
постачання населення 597, 598
пошт i телеграфів 524, 573, 575, 578, 581,
582, 584, 585, 589, 610
праці 505, 524, 525, 528, 529, 536, 543
преси й пропаганди (преси) 524, 582
продовольчих справ 524, 525, 532
промбудматеріалів УРСР 770
промислових товарів широкого вжитку
798
промисловості продовольчих товарів 798
радгоспів 780, 785, 823
сiльського господарства i державних земель
614
сiльського господарства (i заготiвель) 780,
798, 811, 823, 831
соціального забезпечення 823
торгiвлі 775, 780, 787, 809, 811, 823, 833
торгу й промисловості 524, 532
фiнансiв (фiнансiв та банкiв) 357, 380, 424,
521, 524, 527, 543, 544, 555, 568, 591, 595,
600, 615, 781, 803, 810, 811, 819, 821, 823,
838, 840
шкiльництва (шкiльництва i народної освi-
ти) 662
шкiльництва, культури й освiти 670
шляхiв сполучення (шляхiв) 448, 477, 503,
524, 569, 579, 584, 595, 600, 809
юстиції (справедливості) 357, 427, 436, 454,
457, 524, 532, 544, 615, 774, 798, 832
- Мiсто-резиденція 733
адмiнiстративне управлiння 733
- вiддiл нацiональної мобiлізації та органiзації
території 733
майнове управлiння 733
пожежне управлiння 733
санiтарне управлiння та управлiння кому-
нальних послуг 733
технiчне управлiння та управлiння мiського
благоустрою 733
управлiння цивiльного стану та нотаріат
733
фiнансове управлiння 733
- Мiсцеві органи влади, партійні органи та ор-
ганізації 655, 658, 738, 746, 776–778, 780,
788, 797, 801, 803, 811, 815, 816, 818, 826,
833, 839, 841
виконком 652, 803, 815, 842
губком 616, 628
мiськвиконком 739, 752, 776, 796, 803, 809,
811, 815, 822, 825
мiськком КП(б)У, КПУ 647, 652, 677, 681, 685,
687, 688, 747, 774, 776, 778, 780, 785, 797,
809, 811, 815, 816, 818, 822, 830, 833, 835,
839, 844
мiськком ЛКСМУ 809
мiськрада 679, 685, 747, 752, 791, 809
мiськрайвиконком 815
мiськрайком КП(б)У (КПУ) 677, 685, 687, 815,
816, 833, 835
об'єднаний партійний комiтет сiльськогос-
подарських установ, органiзацій, учбо-
вих закладiв i підприємств, які переро-
бляють сiльськогосподарську сировину
815
облрада 746
облвиконком 656, 679, 685, 774, 776, 781,
791, 796, 799, 803, 808, 809, 811, 815, 822,
825, 827, 830, 833, 840, 843
окружком 797
партійні комiтети, партійні органiзації 785,
811, 815, 816, 818, 835, 837, 838
райбанк 644
райвиконком 644, 685, 751, 752, 758, 796,
799, 811, 822, 833, 843
райГПУ 644
райзв'язок 644
райземвiддiл 644
райздрав 644
райком (РПК) КП(б)У, КПУ 644, 647, 652, 677,
685, 688, 690, 774, 776, 778, 780, 785, 797,
799, 809, 811, 818, 830, 833, 839
райком ЛКСМУ (РК КСМ) 644, 809
раймiліція 644
районний комiтет заготiвель 658
районо 644

райощадкаса 644
райплан 644
райпостач 644
райпрофрада 644
райспоживспілка 644
райфінвідділ 644
сільська рада 733, 751, 815
сільський райком КП(б)У 677, 687, 815
Міська дума 328, 345, 366, 377, 378, 380, 393, 417, 429, 433, 444, 487
Міська управа див. Управа міська
Міські виборчі зібрання 433
Морська служба 639
МТС 658, 726, 776, 780, 803, 809
Муніципалітет 408
Наглядова колегія Романії 70
Навчальні заклади 600, 812
Надзвичайна комісія для впорядкування земельного питання в Україні 709
Намісницьке правління (намісництво) 323, 325, 330, 339, 340
Народна Рада Закарпатської України (НРЗУ) 744, 745, 748, 750, 762–764, 766, 768
Народний комісаріат (комісаріат, наркомат) 616, 618, 622, 651, 656, 657, 679, 680, 737, 739, 746, 747
автотранспорту 679, 739, 746
внутрішніх справ (НКВС УРСР) 685, 746
внутрішніх справ (НКВС СРСР) 740, 746
державного контролю УСРР, УРСР 622, 625, 746
державної безпеки УРСР 746
житлового цивільного будівництва УРСР 746
заготівлі УРСР 685
зв'язку УРСР 617
земельних справ УРСР 617, 679, 737, 739
землеробства УРСР 737, 746
комунального господарства УРСР 679, 739, 746
легкої промисловості УРСР 679, 746
лісової промисловості УРСР 679, 746
м'ясомолочної промисловості УРСР 679, 746
місцевої паливної промисловості УРСР 746
місцевої промисловості УРСР 679, 739, 746
освіти УРСР 679, 739, 746
охорони здоров'я УРСР 656, 679, 739, 746
паливної промисловості УРСР 679
продовольства, Наркомпрод УРСР 617
промислово будівельних матеріалів УРСР 746
радгоспів УРСР 679, 746, 785
рибної промисловості УРСР 679, 746

PCI 634
соціального забезпечення УРСР 660, 679
текстильної промисловості УРСР 679, 746
торгівлі УРСР 679, 737, 739, 746, 747, 751, 765, 769
фінансів УРСР 679, 739, 746, 765, 791
харчової промисловості УРСР 679, 746
юстиції УРСР 679, 746, 747
Народний суд 774, 833
Народні збори полісу 5–8, 10, 16
Народні школи 323, 324, 328
Науково-дослідний інститут 783, 809
Національна українська рада 487
Національні збори 596, 599, 619, 648, 664, 678
НСДАП 716, 720
Об'єднання 819, 823
Обком
КП(б)У, КПУ 647, 650, 652, 656, 658, 677, 681, 685–688, 690, 737–740, 746, 751, 769, 774, 776, 778, 780, 781, 785, 791, 797, 799, 800, 801, 807–809, 811, 815, 816, 818, 822, 826, 827, 830–833, 838, 839, 843, 844
ЛКСМУ 685, 809, 811
Обласне правління див. Правління
Облпрофрада 809, 822, 830
Облспоживспілка 644, 739, 809
Облстатуправління 832
Оборонні організації 676
Окружний інспекторат жандармерії 704
Окружний інспекторат поліції 704
ООН 788
Оперативний штаб райхсляйтера Розенберга 715
Головна робоча група 715
Робоча група 715
Органи самоврядування 614, 642
Організація Тодта 726
Організації див. Державні органи, відомства, установи, заклади, організації (інституції)
Оргбюро ЦК КП(б)У 630, 752, 765, 769, 770, 772
Ортскомендатура 732
ОУН 682–684, 689, 692
Охоронна поліцейська служба 639
Палата
державних маєтностей 400, 412, 430
кримінальна 368, 377, 391, 400, 412, 415
кримінального та цивільного суду 348, 442
кримінального суду (*кримінальних справ*) 323, 326, 348, 377, 393, 433
межова 457
пробірна 454
суду і розправи 343
цивільна 326, 330, 348, 377, 393, 400, 412

- цивільного суду 323, 348, 375, 377, 393, 433
- Пани-Рада 68, 69, 82, 85, 88, 91, 94, 113, 114, 125, 131, 134, 143, 157, 192, 201
- Парламент 576, 624
Будапештський 678
Малий 576
- Партійна конференція 818
- Партійна школа 775, 780, 801, 809
- Партійний архів 809, 815
- Патентна установа 635
- Перший з'їзд українських правників 490
- Планбюро 644
- Пленум ЦК КП(б)У, КПУ 774, 780, 815, 818, 825
- Пленум ЦК КПРС 815, 816, 818, 840
- Повітова рада 624
- Повітова санітарна служба 699
- Повітове правління див. Правління
- Політбюро ЦК ВКП(б), КПРС, 634, 769, 780, 818
- Політбюро ЦК КП(б)У, КПУ 567, 577, 601, 607, 612, 616–618, 620, 626, 628–632, 634, 637, 638, 641, 644, 645, 647, 649–658, 660, 676, 677, 679–681, 685, 687, 688, 690, 737–740, 747, 751, 770, 774, 780, 781, 785, 787–790, 821, 825–827, 829, 833, 840
- Поліцейська команда приватна 324
- Поліцейське управління див. Управління
- Поліційна дирекція 670
- Поліція 391, 403, 417, 695
земська 323, 334, 348, 349, 354, 380, 393
комуни 733
міська 323, 348, 361, 376, 380, 393, 414, 433, 441, 448
повітова 448
службова 702
тюремна 393
українська допоміжна 718
- Поштова станція 342
- Поштова установа, контора 361, 400, 417, 635, 686
- Поштово-телеграфний округ 533
- Посольство 608
Віденське Західно-Української Народної Республіки 608
- Правління
губернське 323, 324, 334, 337–341, 344, 345, 348, 350, 352, 353, 360–362, 367, 368, 370, 371, 375, 377, 378, 380, 388–393, 398, 400–402, 406, 412–415, 418, 419, 425–427, 429, 431–435, 441–443, 448, 457–459, 464, 466, 467, 472, 474, 482
обласне 326, 331, 378, 412, 433
повітове 326
- Правнича рада при Президії влади Карпатської України 670
- Президія 668
Верховної Ради УРСР 796, 815, 842
ВУЦВК 626
Колегії адвокатів 774
Підкарпатської Русі 596
Ради Міністрів УРСР 635, 840
Раднаргоспу 567
Укрпрофради 830
Української Центральної Народної Ради 670
уряду Карпатської України (Підкарпатської Русі) 663, 668, 669, 672, 674, 675
ЦКК 634
ЦК КПУ 798, 799, 801, 803, 805, 808, 815, 818
- Претура 704, 725, 729
- Префектура 640, 704, 711, 729
- Придворна співоча капела 380
- Приказ громадської опіки (*общественного призрения*) 323, 324, 326, 345, 348, 353, 361, 368, 370, 377, 380, 393, 400, 413, 448, 454
- Примарія, 659, 704, 723, 733
- Присутствені місця, присутствіє* 325, 349, 350, 353, 357, 359, 361, 365, 368, 375, 377–379, 380, 400, 412, 419, 427, 431, 433, 482
- Прокуратура 501, 626, 746, 747, 774, 785, 821, 826, 830, 831, 833
фінансова 635
- Промбанк 746
- Профспілкові органи 618, 630, 644, 652, 738, 809, 811, 818, 830
- Публічна асамблея 272
- Рада 69, 150, 163, 164, 203, 226, 265
Козацька Корсунська 227, 228
Козацька Корсунська (Чорна) 208
- Рада допомоги західним областям при РНК УРСР 746
- Рада Взаємодії провінції Буковина 727
- Рада Економіки провінції Буковина 727
- Рада комісарів УНР 524–528, 535
- Рада коронна 140
- Рада міністра (міністерства) 377, 590
- Рада Міністрів 463, 465, 477
- Рада Міністрів Української держави (Рада Народних Міністрів УНР) 498, 500, 502–504, 506–518, 520, 521, 523, 529, 531, 532, 536–540, 543–546, 548, 554, 555, 557, 558, 562–566, 568–570, 573, 575, 578, 580–586, 588–593, 595, 600, 604, 646
- Рада Міністрів СРСР 679, 738, 753, 754, 781, 795, 803, 805, 808, 810, 812, 813, 819, 822, 823, 827, 840

Рада Міністрів УРСР 660, 679, 680, 737, 746, 770, 774, 779, 781, 784, 798, 799, 803, 807, 808, 810, 812, 813, 815, 819, 820, 822, 823, 827, 836, 840, 842

Рада Міністрів Автономної Республіки Крим 819

Рада Міністрів Польської Республіки 609, 613–615

Рада народних депутатів 844

Рада народних комісарів УРСР (РНК УСРР, РНК УРСР, Раднарком) 550, 571, 620, 628, 631, 634, 644, 651, 656, 657, 660, 679, 680, 737, 746, 747, 765, 769

Рада Народних Міністрів див. Рада Міністрів Української держави

Рада народного господарства економічних адміністративних районів 808

Рада полісу 5, 7, 9, 10, 16

Рада старійшин Генуї 70

Радгосп 780, 785, 803, 809, 811, 815

Ради депутатів трудящих 634, 809

Радіостанція м. Львова 701

Раднаргосп 617, 620, 808, 809, 811

Раднарком Молдавської РСР 679

Районна управа див. Управа

Райхскомісаріат “Остланд” 715

Райхскомісаріат “Україна” 703, 715, 726, 730

Райхсміністерство у справах окупованих східних територій (Східне міністерство) 731

Центральне управління 730

РАТАУ 679

Ратуша 194, 195, 323, 324, 328, 337, 345, 354, 370, 380, 393, 400, 415, 417

Ревізійна комісія 656, 690, 844

Ревізіон-колегія 354

Ревізія державних рахунків 357

Редакція 517

Речова каса 730

Речовий склад 730

Розправа 337

Румунська адміністрація 733

Ресорт
здоровельний 670
соціальний 671

Республіканські господарські організації УРСР 781

Республіканські кооперативні організації УРСР 781

Санаторій закритого типу 656

Сейм (сойм) 91, 97–99, 108, 110, 113–115, 122, 128, 129, 131, 139, 141, 143, 144, 153, 157, 159, 160, 162, 166–168, 171, 184, 192, 201, 202, 206–208, 220, 228, 235, 280, 288, 343, 416, 423

Підкарпатської Русі (Карпатської України) 596, 599, 664

Крайовий сейм 423, 456

Сеймик 114, 124, 125, 129, 137, 141, 157, 158, 162, 206, 215, 264

Секретаріат, Генеральний секретаріат 489, 492–497, 551, 628, 631, 638, 641, 652

військовий 602

народної освіти 491

справ закордонних 602

торговлі і промислу 602

фінансів 602

Секретаріат

Ради Міністрів 515

ЦВК УСРР 654

ЦК ВКП(б), КПРС 774, 802

ЦК КП(б)У, КПУ 567, 628, 631, 641, 650, 652, 758, 770, 773, 775, 778, 780, 791, 792, 794, 797, 800, 802, 803, 806–808, 811, 821, 822, 824, 828, 830–838, 843, 844

Секретаріат УНО 670

Сектор партійного, радянського органу 677, 687, 796, 809

Сектор ЦК КП(б)У, КПУ 676, 788, 793

газет і журналів 676, 677

з підбору кадрів для МЗС 788

з роботи серед жінок 794

інформації організаційно-інструкторських відділів 677

кадрів заготівельних органів 676, 677

кадрів *здоровоохорони* 676, 677

кадрів земельних органів 676

кадрів комсомольських організацій 676, 677

кадрів культури і наукових підприємств 676

кадрів легкої і текстильної промисловості 676

кадрів лісової промисловості 676

кадрів машинобудівництва 676

кадрів металургійної промисловості 676

кадрів місцевої промисловості і комунального господарства 676

кадрів НКВС 676

кадрів НКВС і оборонних організацій 677

кадрів оборонних організацій 676

кадрів оборонної промисловості 676

кадрів освіти 676

кадрів освіти і культури 677, 687

кадрів партійних організацій 676, 677

кадрів партійно-комсомольських організацій 687

кадрів преси і видавництва 676

- кадрів прокурорських і судових органів 677
 кадрів промисловості 677
 кадрів промисловості будматеріалів 676
 кадрів промисловості, транспорту і зв'язку 687
 кадрів профспілок 676
 кадрів радгоспів 676
 кадрів радянських органів 677, 687
 кадрів радянських організацій 676
 кадрів сільськогосподарських і заготовчих органів 687
 кадрів судових і прокурорських органів 676
 кадрів судово-прокурорських органів і НКВС 687
 кадрів паливної промисловості 676
 кадрів торгівлі і кооперації 676, 677, 687
 кадрів транспорту і зв'язку 676, 677
 кадрів харчової промисловості 676
 культурно-освітньої роботи 676, 677
 культурно-просвітницьких установ 794
 обліку кадрів 676, 677, 687, 794
печатної і усної агітації 676, 677
печатної і усної пропаганди 676, 677
 сільського і колгоспного будівництва 794
 сільськогосподарських кадрів 677
 статистики і єдиного партквитка 677
 фізкультури 794
 Сенат 110, 150, 164, 206, 220, 272, 275, 305, 323, 328–330, 334, 336, 337, 339, 341, 343–345, 348, 350–355, 357, 358, 361, 368–370, 374–378, 380, 381, 385, 391, 393, 400–402, 405, 411, 412, 414, 417, 425, 430, 433, 434, 447, 454, 458, 463, 477, 514
 Сенатська контора 292
 Синод 324, 329, 348, 350, 353, 361, 369, 374, 377, 378, 380, 385, 393, 399, 412
 Сиротинець 380, 413
Ситонів колегія див. *Колегія ситонів*
 Сільський з'їзд 417
 Сільський старостат 732
 Скарб (Скарбниця, Державна скарбниця) 88, 96, 114, 117, 127, 140, 150, 171, 180, 186, 195, 202, 203, 217, 222, 226, 241, 245, 251, 256, 262, 265, 271, 286, 342, 600, 642
 Скарб малоросійський див. Канцелярія Малоросійського скарбу
 Скарбова канцелярія див. Канцелярія Малоросійського скарбу
 Служба порядку 726
Смирительный дом див. Божевільня
 Снем 29
 Сойм див. Сейм
 Соцзембанк 644
 Спілка державних службовців 643
 Спілка композиторів УРСР 809
 Спілка письменників УРСР 770, 809
 Спілка художників УРСР 809
 Споживчкооперація 644
 Спорткомітет УРСР див. Комітет
 Статистичне управління УРСР 799
 Статська колегія див. Колегія 272
 Суд, судові органи, судове відомство 18, 25, 26, 30, 47, 55, 67, 80, 86, 92, 97, 108, 117, 141, 147, 157, 167, 186, 198, 200, 206, 232, 236, 243, 272, 275, 287, 337, 342, 406, 415, 457, 490, 498–501, 504, 506, 507, 538, 539, 550, 571, 602, 606, 622, 623, 634, 643, 646, 774, 809, 822, 823, 833
 верхній земський 323, 326, 329, 334
 верхньої розправи 323, 334, 337
 Верховний кримінальний 357
 генеральний 97, 238, 334, 370
 генеральний військовий 275, 281, 287, 291, 298, 354
 головний 343, 368
 ґродський 97, 141, 151, 155, 157, 186, 317, 354
 дворянський 329
 задворний 184
 земський 97, 111, 114, 115, 137, 139, 141, 142, 144, 147, 149, 155, 157, 161, 186, 207, 354, 360
 земський (повітовий) 332, 343, 345, 346, 348, 354, 370, 391, 393, 403
 комісарський 141
 Конституційний 664
 комерційний 454
 кримінальний 348, 615
 корчемний 275
 магістратський 287
 малоросійський генеральний 354
 маршалківсько-комісарський 354
 межовий 354, 376
 міський 328, 338, 354
 нижній земський 323, 324, 326, 329, 332, 340, 343, 345, 348, 354
 нижній надвірний 324
 нижній суд 370
 нижньої розправи 323, 324, 326, 334, 337
 підкоморський 141, 157, 334, 343, 345, 354, 370
 повітовий (окружний) 323, 324, 329, 332, 334, 343, 348, 352, 380, 393, 394, 419, 426, 429, 611
 полковий 240, 275, 287
 сирітський 323, 324, 328

- совісний 323, 324, 326, 329, 353, 361, 376–378, 380, 400, 405
 районний 408
 ратушний 287
 реляційний 207
 сеймовий 184, 207
 сільський 275, 287
 сотенний 275, 287
 третейський 287, 354
 трибунальський 141, 157
 цивільний 348
 Східне міністерство див. Райхсміністерство
 ТАРС 788
 Телеграфний округ 380
 Тимчасова ревізійна комісія при Державному контролі 380
 Товариства див. Громадські організації
 Товариство культурних зв'язків із закордоном 770
 Трест 739, 780, 790, 798, 809, 811
 Трибунал 141, 143, 157, 171
 коронний 141, 184
 Тюремна адміністрація 639
 Удільне відомство див. Департамент уділів
 Укоопромліссоюз 746
 Укоопромрада 746, 751
 Укоопспілка 679, 739, 746, 787, 811
 Українська Рада професійних спілок 803, 818
 Українська Центральна Народна Рада 670
 Українська Центральна Рада (Центральна Рада) 489, 490, 492, 498–500
 Українське Кирило-Мефодіївське братство 587
 Українське Національне Об'єднання 670
 Українські Установчі Збори 499
 Укркнигокультторг 679
 Укрконтора Цекомбанку 746
 Укрнафтопостач при РНК УРСР 746
 Укрпромрада 787, 811
 Укрпрофрада 811, 822
 Укррадіокомітет 679
 Управа
 благочинія (поліцейська) див. Управління
 поліцейське міське
 земська губернська 417, 487
 лікарська 348, 393
 міська 433, 697, 700, 706–708, 710, 713, 714, 719
 районна 695, 705, 732
 ремісничка 328
 сільська 732
 Управління 656, 658, 676, 679, 685, 739, 740, 746, 772, 774, 776–778, 780, 781, 786, 793, 796, 798, 809, 822, 832, 834, 836
 акцизне губернське 429, 430, 454
 головного постачання 582
 Державне земельне 633, 635
 Державне статистичне 635
 державними маєтностями 427
 державними ошадними касами 600
 державних шляхів 635
 жупне 603
 народногосподарського обліку 658
 пошти і телеграфу 635
 преси та інформації 573, 575
 крайове фінансове 635
 поліцейське 635
 поліцейське міське (Управа благочинія) 324, 328, 426, 427, 442, 457, 464
 сільського господарства, повітове 696
 фінансове 408
 цензурне 449
 цивільне (Підкарпатської Русі) 599, 603
 Уряд 598, 599, 602, 606, 624, 633, 635, 642, 648, 664, 673, 674
 Диктатора Західно-Української Народної Республіки 602, 606, 608
 Підкарпатської Русі (Карпатської України) 662, 664, 665, 667–670, 672, 674, 675
 Провінції Буковина 727
 Тимчасовий робітничо-селянський уряд України 550
 Тимчасовий уряд 487, 492
 Чехословацької Республіки 552, 553, 572, 599, 603, 604, 635, 636, 639, 642, 664
 УСДРП 484
 Установи див. Державні органи, відомства, установи, заклади, організації (інституції)
 Установчий сойм України 487
 Училище 358, 380, 448
 Фабрична контора 361
 Фельдкомендатура 700, 718
 Фінанс-камера 354
 Фінансова сторожа 639
 ЦВК РСФРР 607
 ЦВК УСРР 607, 654
 Цекомснаб 617, 618
 Центральна лікувальна комісія при Наркомздраві УРСР 656
 Центральна Рада див. Українська Центральна Рада
 Центральна служба сільського господарства Генерал-губернаторства 698
 Центральне торгівельне товариство “Схід” 726
 Центральне управління державних гірничодобувних та металургійних заводів 635
 Центральне управління державних лісів та маєтків 635

Центральне управління державної тютюнової монополії 635
Центральний Економат провінції Буковина 734
Центральний провід УНО 670
Церковний фонд 734
Цісарсько-королівське намісництво 408, 480, 483, 611
ЦК ВКП(б), КПРС 634, 656, 658, 687, 688, 690, 738, 739, 751, 769, 772, 774, 776, 780, 781, 797, 799–801, 803, 807, 808, 815, 816, 827, 829, 830, 833, 834, 839, 840
ЦК ВЛКСМ 827

ЦК КП(б)У, КПУ 616, 641, 644, 647, 656–658, 676, 690, 738–740, 746–748, 751, 765, 769, 770, 772, 774, 778, 780, 781, 785, 787, 788, 790–793, 796, 798–801, 803, 807, 808, 811, 815, 816, 821, 822, 825–827, 829–834, 837, 838, 844
ЦК ЛКСМУ 770, 811, 818
ЦК РСІ 634
ЦКК 629
Южбюро 617, 620
Юридична Рада 509
Юстиц-колегія 323
Яниш див. Державна нарада

2. Інші дотичні терміни, поняття

Автономія 664, 665, 678
Агора 2
Адміністративно-територіальний устрій, адміністративні одиниці 26, 326, 631, 641
Воєводство 102, 108, 114, 139, 166, 172, 280, 282, 614
Волость 486
Генерал-губернаторство (губернаторство) 323, 380, 696, 698, 725, 728, 735
Гміна 611, 614
Губернаторство (Провінція) 691, 699, 727, 734
Губернія (намісництво, область) 272, 323, 326, 329, 330, 334, 335, 337, 339–341, 343–348, 354, 355, 359, 360, 363, 364, 370, 374, 380, 383, 393, 399, 406, 417, 421, 426, 429, 430, 434, 437, 448, 473, 487, 620
Дистрикт 698
“Галичина” 698
“Краків” 698
“Люблін” 698
“Радам” 698
“Варшава” 698
Західні губернії 380, 437, 448
Земля 58, 67, 80, 81, 97, 100, 102, 104, 108, 154, 161, 166, 213, 237, 280, 282, 317
Імперія 328, 329, 356, 380, 463
Князівство 97, 280
Комісарство 312, 314
Край 818
Місто обласного підпорядкування 815
Намісництво див. Губернія
Область 644, 652, 676, 681, 685, 688, 690, 703, 738–740, 746, 747, 751, 752, 765, 769, 774, 780, 781, 787, 791, 800, 801, 811, 815, 818, 822, 825, 827, 830, 831, 833, 837, 839, 841; див. також: Губернія

Округ 648
Округа 712
Повіт (уезд) 58, 80, 97, 100, 102, 104, 108, 114, 139, 154, 161, 166, 213, 237, 280, 282, 317, 323, 325, 343, 348, 355, 358, 359, 370, 393, 399, 406, 417, 418, 421, 487, 627, 696, 728, 741
Повітовий центр 644
Провінція (область) 323, 335
Район 641, 644, 677, 690, 695, 717, 718, 733, 746, 774, 803, 807, 831, 837, 839, 841
Районний центр 644
Республіка 811, 818, 821, 830
Староство 80, 81, 114, 139, 480, 614
Адміністрація 26, 53, 602, 664
Апеляція 97
Аристократія 29, 32, 54
Армія 506, 507, 546, 568, 582, 585–587, 589–591, 732
Банки 523, 527, 595, 600
Бунчук 354
Бухгалтерія 699
Бюджет 518, 560, 624, 725, 813, 823
Вибори 139, 227, 228, 256, 374, 337, 417, 499, 512, 596, 599, 664
Виборче право 664
Військо Запорозьке, Військо Запорозьке Низове (державна) 243, 265, 250, 251, 265, 354
Військове управління 732
Військовий фонд 593
Вільнонайманий 579
“Вістник державних законів” 689
Вождь (племені) 1, 34, 37, 48
Генеральна асамблея ООН 788
Герб 272
Граф 343, 380
Громада 417, 486

- Громади етноконфесійні з внутрішнім самоврядуванням:
- вірменська 89, 258
 - грецька 20, 51, 89, 258
 - ісмаїльтянська див. мусульманська
 - іудейська 15, 25, 89, 258
 - мусульманська (ісмаїльтянська) 25–27, 51, 89
 - руська 33, 51, 89
 - християнська 25, 51, 258
 - черкеська 51, 89
 - язичники 26, 27
- Громади племінні з внутрішнім самоврядуванням 1, 4, 14, 20, 22, 25, 32, 48
- Громадські установи 590
- Громадянин 689
- Громадянство 512, 518, 576, 587
- надання громадянства 5
- Громадянська свобода 596
- Гусари 171, 176, 354
- Доповіді, донесення 678, 763
- Ідеологічний працівник 839
- Індукта 265
- Дворянство 86, 272, 354
- Державний архівний фонд СРСР 840
- Державний борг 664
- Династичні шлюби 29, 258
- Дипломатія 1, 9, 10, 12, 18, 29
- Дідич 57, 58
- Дієцезія 689
- “Діло” 522
- Діловодство 357, 630
- Довідка 762, 786, 793
- Доповідна записка 794
- Доручення 417
- Державні підприємства та фонди 552
- Дождь 55, 70
- Драгуни 167, 171, 217
- Евакуація 536, 540, 544, 545, 548, 560, 562, 566, 580, 595, 600
- Ексалтор військовий 222
- Єпархія 689
- Жовнір 123, 127, 143, 150, 160, 167, 169, 171, 176
- Жолдак 354
- Жупа 52, 86
- Землевласник 417
- Земляни див. Шляхта
- Звіти 574
- Зізнання 107, 154, 165
- Іноземець (кольб'яг) 30, 272, 535
- Інтернат 699
- Інтернування 574
- Іслам 29, 50
- Кавалерист 354
- Капітула 614
- Каси 505, 509, 523, 595, 600, 608
- Католицька Церква 614
- Князь (княжата, князі) 30, 52, 68, 69, 82, 106, 111, 117, 118, 143, 284, 329, 340, 353
- Козацтво Запорозьке (козацтво Донське, козацтво Чорноморське) 354
- Кольб'яг див. Іноземець
- Компут 354
- Конфедерація 354
- Кореспонденція 602
- Корчмар 57
- Кредити 511, 538, 561, 573, 575, 579, 602
- Кредитна каса 643
- Купець 153
- Курінь 354
- Лист (листування) 336, 354, 652, 655, 673, 679, 745, 753, 754, 756, 757, 833, 834, 838
- залізний 354
 - заручний 354
- Люди 82, 158, 260
- начальні 203
 - тяглі 253
 - ратні 203, 217
 - рицарські 200
 - служебні 167
- Людин 30
- Магдебурзьке право 52, 175, 184
- Меморандум 576
- Мито 417
- Збирання мита 27, 39, 50, 55, 60, 64, 72
- Місто-муніципалітет 733
- Місто-нерезиденція 733
- Місто-резиденція 733
- Міський з'їзд виборчий 417
- Міщани 175, 217, 231, 314
- Мова 21, 49, 50, 655, 664
- Національна оборона 686
- Національність, національне питання 493, 501, 586, 631, 637
- Оборонна промисловість 676
- Община 733
- Опікун 197
- Оподаткування
- Відкуп податків 46, 71, 79
 - Збирання та призначення податків 22, 25, 26, 53, 55, 63, 64, 70, 72, 75, 78, 79, 98, 189, 259, 271
 - Податкові переписи 75, 89, 98, 271
- Орден домініканців 59
- Ординація 97, 282
- Ординці 208
- Орендар 191

- Освіта 6, 25
 народна 662
- Папа Римський 59
- Патріарх Константинопольський 116
- Перепис податковий див. Оподаткування
- Піддані 236
- Переписи населення 1, 44
- Повідомлення 665, 668, 671, 672, 675
- Повноваження 624
- Податок 58, 67, 215, 531; див. також: Оподаткування
- Позов 99, 165, 229, 237, 282
- Полки козацькі 265, 334, 354
 Гадяцький 265
 Полтавський 251
 Переяславський 251
- Полки компанійські
 Київський 354
 Сіверський 354
 Чернігівський 354
 охочекомонні 354
- Полки пікінерські
 Дніпровський 354
 Донецький 354
 Єлизаветградський 354
 Луганський 354
 Полтавський 354
- Посвідчення 524, 564–566, 698, 701, 712
- Посполите рушення 343
- Посполитий 265, 354
- Посольство 191, 236
- Представники правлячої династії на державних посадах 40, 41, 44, 54, 188, 258, 259
 успадкування престолу 24, 25, 54, 258, 259, 322
- Преса 614
- Престолонаслідування 25, 258
- Промислово-торгівельна спілка 614
- Пропаганда 723
- Протестація 107, 229, 237
- Ревізія 524, 527, 568, 569
- Реєстрація актів цивільного стану 732
- Реєстрове військо 225
- Рейтари (аркебузьери) 176, 217
- Релігійна політика 27
 відносно ісламу 26
 відносно юдаїзму 25
 відносно релігії давніх греків 6, 18, 19
 відносно язичництва 27
- Реформи 504
- Ритуали державні
 Аудієнція 49, 50
 Воцаріння 24
 Жертвопринесення 2
- Позбавлення влади 24
- Поховання, траур 1
- Призначення/вибори на престол 24
- Релігійні свята 9
- Спортивні змагання 9
- Укладання міждержавних угод в скіфів 1
- Рицар, рицарство, *рицарський стан* 68, 123, 148, 158, 164, 167, 210, 212
- Розпорядок 664
- Рочки див. Терміни
- Рядович 30
- Свідки 52, 68, 69, 195
- Січ (Січ Запорозька) 148, 354
- Смерд 30
- Скарга 417
- Солдати 217
- Старообрядці 354
- Стипендії 600
- Страхування 417, 648
- Стрільці 217
- Суботник 601
- Суперечка 99, 107, 154, 165, 229, 237
- Театр 614
- Терміни (рочки) 97, 102, 108
- Тимчасові кордони 576
- Товариства 614
- Тортури 272
- “Урядовий вісник” 479
- “Урядовий вісник Буковини” 727
- Учти 1, 126, 259
- Фольксдойче 726
- Харцер 140
- Холоп 30
- Хресний хід 587
- Християнство 48
- Ценз (віковий, майновий) 417
- Церковні адміністратори, священослужителі:
 Архієпископ 67, 614
 Архієрей 380
 Біскуп див. Єпископ
 Вищий достойник Української Церкви 689
 Гімнасіарх 6
 Декан 67, 614
 Декламатор Корану (хатип) 89
 Душпастир 614
 Дяк 57, 217
 Єпископ (біскуп) 67, 81, 82, 87, 92, 97, 238, 614, 624, 689
 Жрець 6, 18, 19
 Імам 78
 Канонік 92, 614
 Каплан 614
 Клерик 92
 Мешне 614

Митрополит 624
Муеззин 89
Мудерриси (викладачі) 72, 89
Мулла 258
Муфтії 72, 259
Наглядач вакфу (мютевеллі) 89
Піп 57
Прелат 81
Препозит 229
Примас 67, 210

Священик 417, 579
Факиг 89
Шейхюльіслам 258
Чинш 58
Членські внески 643
Чолобитна 324, 325
Шляхта, земляни 57, 62, 67, 84, 91, 106, 110, 127,
141, 143, 151, 153, 158, 160, 167, 171, 173,
176, 180, 184, 186, 192, 200, 201, 220, 230,
231, 287, 288

Показчик імен

До показчика внесено прізвища та імена осіб, що зустрічаються в документах, без додаткових відомостей про посаду, рід занять, родинні зв'язки тощо. Ініціал (або ініціали) реєструються у тих випадках, коли їх не розкрито в документах, і повне ім'я особи встановити не вдалося. Для ідентифікації осіб з однаковими прізвищами та іменами зазначаються патроніми (коли вони наявні у текстах). Найменування осіб з однаковими прізвищами подаються в окремих позиціях (див., наприклад, Голіцин, Савченко). Імена міфологічних персонажів до показчика не вносилися.

У тих випадках, коли в російськомовних документах ім'я та по-батькові особи позначені лише ініціалами, які неможливо коректно передати українською мовою (наприклад, Александров А. Н.; Богачик И. А.; Голубниченко Н. Н.), до показчика включалися лише прізвища.

Імена з іншомовних документів, до яких додаються переклади, подаються лише в перекладах українською мовою; якщо назви зустрічаються лише в польських текстах (переклади яких не подаються), то вони включаються до показчика виключно мовою оригіналу.

Різничитання (інваріанти) найменувань особи подаються в дужках після основної (реєстрової) позиції з відповідними перехресними посиланнями. Якщо різничитання (інваріанти) варіюються в межах сусідніх літер алфавіту, то перехресні посилання не застосовуються (наприклад, Петро I (Петро Великий, Петро Олексійович).

Посилання подаються на номери документів.

А арон 25	Адамов Степан Степанович 312	Алідін 786
Абаджи 50	Адамов Юрій 312	Алонов 786
Аббас 258	Аджи Алі Мустафа-оглу 395	Алтунопа 29
Абрамович 495, 497	Аділь Герей 258	Алфьоров Андрій 312
Абрах зі Збоншин 67	Адорно Рафаеле 70	Алфьоров Іван Андрійович 312
Аваз 25	Азаку 56	Алфьоров Іван Федорович 312
Аваз Герей 188	Ак Мегмед Паша 258	Алфьоров Ілля 312
Август III 288	Аким 567	Алфьоров Олексій 312
Авраменко Петро 752	Акимів Є. 527	Алфьоров Павло 312
Аврамович Яків 429	Актаджи 50	Алфьоров Петро Олексійович 312
Агасікл 6	Алегрі Батіста 75	Алфьоров Петро Федорович 312
Агатірс 1	Александр 19	Алфьоров Федір 312
Агмед Герей 188	Александреску 736	Алфьоров Федір Федорович 312
Агмед Паша див. Гедюк Агмед Паша	Александров 798	Алфьоров Федір Якович 312
Агмед Хан 258	Алексеєнко I. 747	Алфьоров Яків 312
Адальберт з Бохні 52	Алексеєнко Кузьма 752	
Адамов Іван 312	Алейніков Даниїл 429	
Адамов Микола 312	Алекса 67	
Адамов Степан 312	Алі 258	

Аль-Асіра 33
 Аль-Істахрі 24
 Аль-Макрізі 61
 Аль-Умарі 53
 Амет Фетті-оглу 395
 Амфітїон 13
 Ананченко Ф. Г. 778, 786
 Анджей з Любліна 67
 Анджей зі Стратина 135
 Андреа 55
 Андрей Елаш 696
 Андрєєвський Євген 459
 Андріанов 821
 Андрієвський Василь 312
 Андрієвський Василь Васильович 312
 Андрієвський О. М. 527, 546, 551
 Андрієвський Яків 312
 Андрієнко Іван 221
 Андрієнко Нестор 221
 Андріїв Жадок 337
 Андрій Олександрович 85
 Андрофаг 1
 Андрузький Санко 90
 Андрузький Федір 90
 Андрузький Яцько 90
 Анна Іоаннівна 354
 Ансальдо де Нігро 46
 Антігонід 9
 Антонеску Іон 691
 Антонеску Міхай 723
 Антонов Микита 312
 Антонов Михайло 312
 Антонов Петро 313
 Антонов Сергій 312
 Антонов Яків 312
 Антонович Дмитро 496, 497
 Антюфєєв 441
 Аполлотор, син Аполлонія 7
 Аполлотор, син Фанагора 4
 Аполлоній, син Аполлонія 7
 Аполлоній, син Евфрона 7
 Апостол Данило 281, 291, 306, 354
 Апостолов І. 786
 Аргирій 9
 Арджумак 37
 Ареф'єв 623
 Ареф'єв Михайло 337
 Аристон 18
 Аріант 1
 Арістократ 10
 Армашевський Іоанн 399
 Арпоксай 1
 Арсланопа 29 (Яросланопа)
 Артеменко Леонтій 221
 Артемов 381
 Архипенко Є. П. 554
 Асандрох 14
 Асан Мемет-оглу 395
 Аскоченський Віктор 405
 Аспург 14
 Астаф'єв Микола 299
 Асуп (Ас-оба) 29
 Атений 11
 Атенодор 11
 Атрак 48
 Аурії див. Дорія
 Афанасьєв Андрій 306
 Афендік Ігнатій 426
 Ахтирцев Демид 312
 Ахтирцев Іван 312
 Ахтирцев Мефодій 312
 Ахтирцев Феодосій 312
 Ахтирцев Яків 312
 Ашрафян 652
Бабаков Василь 312
 Бабаков Григорій 312
 Бабаков Іван 312
 Бабаков Степан 312
 Бабенко 786
 Бабинський Семен 90
 Бабич Василь 760, 761, 767
 Бабота Микола 670
 Бабченко 774
 Бадак 19
 Бадецький Станіслав 237
 Баєвський Грицько 90
 Баєвський Лецько 90
 Баєзід II 78
 Баєзід Бег 66
 Бажанов Микола 752
 Бажанський Михайло 670
 Базаряников Василь 470
 Базилевич Захарій 434
 Базилевич Петро 399
 Байрачний Андрій 752
 Бакєєв Микола 337
 Баклаєв Никифор 434
 Бакуменко Яків 752
 Бакуринський 339
 Бакшанський Микола 752
 Балабай О. П. 822
 Балабанов 567
 Балакір Федір 111
 Бандусяк Микола 670, 671
 Банческул 302
 Банчковський див. Бачковський
 Барак 66
 Баран Михайло 752
 Баран Степан 522
 Баранов 353
 Баранович Лазар 226, 232
 Барановський 786, 819
 Барановський Стефан 247
 Барановський Ян 317
 Баратинський Євген 361
 Барбар 19
 Барбаріон 19
 Барбієр Теоктист 659
 Барвінський Олександр 522
 Бардінов Роман 337
 Барлік 444
 Барта 686
 Бартко з Сандомира 52
 Бартоломей 52
 Бас Трохим 752
 Батковський Василь 90
 Бату 39, 40, 63
 Бах, фон 410
 Бахір Іван 370
 Бахтіна Агафія 752
 Батюшков 447
 Бачинський 405
 Бачинський Г. 820
 Бачинський Лука 237
 Бачковський (Банчковський) Ян 229, 237
 Бачман 37
 Башинський Олександр 312
 Башинський Петро 312
 Башмаков Дементій 217
 Бегадир Герей 258
 Безбородько 354
 Безбородько Андрій 284
 Безлюдна Агафія 399
 Безлюдний Конон 399
 Безлюдний Полікарп 399
 Безпалій Іван 203
 Безпалко Йосип 562–564, 568, 573, 578, 581, 582, 585
 Безруков 351
 Бейбарс 49
 Беклешов Олександр 339, 340
 Беклешов Сергій 349
 Белікович Васко 90
 Бельдуз 29
 Беляну Іоан 696

Бенеш Едвард 594, 596–599, 604, 619, 621, 633, 635, 636, 639, 642, 648
 Бенкендорф Олександр 368
 Беран 664
 Берарю Адріян 659
 Берг 442
 Берг, фон 353
 Бердібек 56
 Бердяєв 349
 Береженський 90
 Береженський Грицько 90
 Бережной 786
 Березовський Родіон 429
 Берестський Михайло 90
 Берія Лаврентій 795
 Берке 49
 Берковичі 50
 Беркуті 37
 Берлін 644
 Бескид Корнелій 759
 Бехіне 621, 642, 648
 Бегачевич Войцех 308
 Белов Ф. Ф. 798
 Белогуров 786
 Белявський Станіслав 27
 Беляков Іван 419
 Бенко 58
 Бжоздовський Ян 135
 Бібельський (Бібільський) Ходько 57, 58, 59
 Бибіцький 57
 Биков Валентин 752
 Биков Макар 426
 Биковський Юліян 302
 Бисага Михайло 670
 Бистрицький Данило 312
 Бистрицький Іван 312
 Бистрицький Йосип 312
 Бистрицький Микола 312
 Бистрицький Олексій 302, 312
 Бистрицький Федір 312
 Бібіков 291
 Бібіков Дмитро 396, 397, 403
 Бібільський див. Бибельський
 Біднов В. 587
 Білецький Іван 429
 Білецький Микола 426, 430
 Білий Василь 315
 Білік 751
 Білінський М. І. 529, 531, 532, 536, 537, 538, 540, 541, 544, 545, 548, 554
 Білобаба Василь 306
 Білокриницький Богдан 90
 Білостоцький 133
 Білостоцький Ванько 90
 Білостоцький Микита 106
 Білостоцький Семен 90
 Білостоцький Роман 90
 Білостоцький Яцько 90
 Білоус О. 554, 557, 563, 565, 569
 Близнаков Василь 76
 Близнаков Івашко 76
 Близнаков Михайло 76
 Блудов Д. 412
 Бобир-Бухановський Л. М. 524, 525
 Бобицький Богдан 90
 Бобицький Сирота 90
 Бобовський Сигізмунд 67
 Бобров Федір 427
 Бобрович Івашко 90
 Бобровський Володимир 419
 Бобровський Георгій 434
 Богаєвський Василь 312
 Богаєвський Іван Семенович 312
 Богаєвський Іван Федорович 312
 Богаєвський Йосип 312
 Богаєвський Лук'ян 312
 Богаєвський Микола 312
 Богаєвський Мирон 312
 Богаєвський Олександр 312
 Богаєвський Семен 312
 Богаєвський Степан Семенович 312
 Богаєвський Степан Федорович 312
 Богаєвський Федір 312
 Богачик 786
 Богдан 57
 Богдан 90
 Богдан 96
 Богдан Ананій 426
 Богданов Григорій 226
 Богданов Самійло 203
 Богданов Ю. В. 747
 Богданова Зінаїда 752
 Богданович Іван 394
 Богдановський Данило 312
 Богдановський Опанас 312
 Боговис 786
 Боговистин 90
 Боговистин Андрій 147
 Боговистинович Богуш 85, 88, 90
 Боговистинович Іван 90
 Богомолець 428
 Богунко 58
 Богуславський Андрій 312
 Богуславський Василь 302
 Богуславський Іван 302
 Богуславський Федір 312
 Богуш Ничипір 230
 Богушевич Франц 426
 Боднарчук В. 820
 Божич Іван 292
 Божич Пантелеймон 292
 Бойко К. 810, 812, 813, 819, 823, 840
 Бойчевський Гаврило 306
 Бокій Гаврило 115
 Бокій Печихвостський Ян 131
 Болбас з Кнерута 90
 Болдаковський Григорій 245
 Болиживіт Микола 429
 Болоуновська Марія 752
 Бондарів Іван 312
 Бондарів Матвій 312
 Боніфацій де Орто 46
 Боплан Гійом Левассер де 163
 Борасп 20
 Бораковський Григорій 435
 Боратинський Андрій 284, 291
 Борецький Петро 135
 Борзаковський Матвій 370
 Борзенець Іван 429
 Борис 69
 Борис Володимирович 28
 Борисенко Трохим 370
 Бородин Єрмак 76
 Бородаєвський Іван 312
 Бородаєвський Іван Іванович 312
 Борсук Зіновій 247
 Борсук Петро 430
 Бортновський Іосиф 370
 Боруховська 90
 Борщов Степан Олександрович 435
 Борятинський 208
 Босоликов Іван 76
 Босоликов Фома 76
 Ботвин О. 838
 Ботезат Євгенія 640
 Ботяновський Єрмил 370

Боярський Василь 302
 Боярський Дмитро 312
 Боярський Іван 312
 Боярський Іван Васильович 312
 Боярський Іван Іванович 312
 Боярський Костянтин 312
 Боярський Максим 312
 Боярський Михайло 312
 Боярський Сергій 312
 Боярський Тимофій 312
 Боярський Феодосій 312
 Брадач 642, 648
 Браїлко Олексій 431, 434
 Браїчевський Михайло 820
 Браїшак Михайло 670
 Братковський Микола 237
 Братусь В. Д. 826
 Брдлік 619
 Брежнєв Леонід 817
 Бреннер Макс 712
 Брік, фон 353
 Брінке 355
 Броведовський Іван 370
 Бродзіцький Ян 237
 Бронський В. М. 539
 Броньовський Мартін 126
 Брохович Гаврило 90
 Брохович Михайло 90
 Брунон Йоан 52
 Брюс 360
 Брюховецький Іван 216, 217, 219, 221, 225, 226, 354
 Брябен Аспазія 659
 Бубнова 567
 Бубновський 814
 Бубновський Михайло 90
 Бугаєв М. В. 747
 Будась Настя 752
 Буденко 774
 Будін 1
 Буковський Григорій 155
 Булатов Павло 435
 Булгак М. 524
 Бумбак Віоріка 659
 Буоль-Шауенштайн 410
 Бургер 619
 Буремська 90
 Буремський 90
 Буржуа Герберт 722
 Бурі 37, 39
 Буркарт 693
 Бурлін 786
 Бурляєвський Іван 312
 Бурляєвський Сава 312
 Бурляєвський Сава Іванович 313
 Бурмистенко Г. 786
 Бурмистров О. О. 808
 Бурхановський Василь 318
 Буряк Василь 752
 Бутенко Борис 503
 Бутенко Г. П. 786
 Бутко Лук'ян 260
 Бутков Андрій 312
 Бутков Григорій 312
 Бутков Іван 312
 Бутков Микита 299, 312
 Бутков Михайло 312
 Бутков Олексій 312
 Бутков Петро 312
 Бутков Хома 312
 Бутков Яків 312
 Бутков Яків Якович 312
 Бутович Микола 434
 Бутовський Олександр 306
 Бутурлін 388
 Бутурлін Олександр 299
 Бухарін 368
 Бучек 37
 Бушан Марія 752
 Бьозеке 692, 693, 694, 701
 Бюшинг А.-Ф. 322
 Бялопольський 428
Вагленський Миколай 87
 Вагнер Юлій 505
 Вакулович Андрій 306
 Вакуленко М. І. 842
 Вакуленко Микола 400
 Валєвський Себастьян 237
 Валкевич Петро 291
 Валуєв В. 769, 786, 798
 Валь, фон Віктор 447
 Валькевич Григорій 352
 Валькевич Степан 352
 Ван Туловський 65
 Ванча Октавіан 728
 Варша з Самбірців 67
 Варяниця Іван 312
 Варяниця Іван Іванович 312
 Варяниця Яким 312
 Василевич Андрій 243
 Василєвський 443
 Василенко 415
 Василенко Дем'ян 221
 Василенко М. 518
 Василенко Олексій 312
 Василенко Трохим 312
 Васильєв Іван 284
 Васильєвич Дахно 90
 Василько Романович 42
 Василько Ростиславич 29
 Васильченко Михайло 434
 Васко І. 667
 Васко Тихонич 84
 Васюков 747
 Ващенко 817
 Вдовиця Петро 312
 Вдовиця Степан 312
 Вейнгартен Герман 659
 Вейсбах, фон Йоганн 291, 292
 Векерле 574
 Векленко 786
 Велегорські Драгош 659
 Велецький Василь 90
 Велико-Гагін Данило 217
 Великород Михайло 312
 Великород Федір 312
 Величковський Єфрем 345
 Величковський Прокіп 230
 Веніамін 25
 Вербицький Гнат 217
 Вербицький-Антіохів Андрій 434
 Вербіц Франц 338
 Вернигора 774
 Верховський Іван 90
 Верцинський 441
 Верцинський Іван 312
 Верцинський Петро 312
 Веселі 594, 596, 598, 599
 Вежховський Адам 237
 Велогорський Єжи 237
 Венявський Миколай 237
 Вибрановський Ян 229
 Виверцев Олександр 752
 Виговський Данило 203
 Виговський Іван 198, 203
 Виговський Костянтин 201
 Вигура 90
 Вижга Ян Станіслав 238
 Вилча 65
 Винниченко Володимир 492, 494–497, 527, 535, 546, 820
 Виноградський Петро 312
 Виприщенко Демко 218
 Висич 768
 Висоцький Костянтин 312
 Висоцький Олександр 312
 Висоцький Самон 370

Висоцький Яхим 128
 Височина Гаврило 312
 Височина Іван 312
 Височина Никифор 312
 Височина Петро 312
 Витвицький С. 522
 Вишеслав Володимирович 28
 Вишинський Якуб 229
 Вишневецький Андрій 106, 124, 125
 Вишневецький Костянтин 106, 118
 Вишневецький Максим 106
 Вишневецький Михайло 134
 Вишневський Іван 90
 Вишневський Олександр 90
 Вишневський Петро 313
 Вишневський Федір 90
 Вівдиченко І. І. 786, 808
 Відибіда П. П. 527, 528, 543
 Відута Петро 426
 Віктор 59
 Вільгорський Андрій 90
 Вільгорський Федір 90
 Вільде Ігнатій 409
 Вільчек Ян 135
 Вільчковський Ігнацій 317
 Вінецький Гаврило 299–301, 312, 313
 Вінник 786
 Вінницький Іван 312, 313
 Вінницький Микола 312, 313
 Вінницький Олексій 312, 313
 Вінницький Орест 312, 313
 Вінницький Федір 400
 Вінтер 530, 542, 547, 549, 552, 553, 594, 596–599, 603, 604
 Вінтер Георг 731
 Вінценцій з Пшерамб 81
 Вірозуб 478
 Вітенко Михайло 306
 Вітик С. 578, 581, 582, 584
 Вітовський Дмитро 522
 Вітос Вінцент 609, 610, 613–615
 Вішковські 642
 Владика Сенко 90
 Владимиров Василь 312
 Владимиров Іван 312
 Владислав IV 172
 Владислав з Опорова 67
 Владислав Опольчик 58, 59
 Владислав Ягайло 62, 67
 Власак 639
 Власенко 786
 Власенко Павло 752
 Власов Василь 312
 Власов Іван 312
 Власов Іван Іванович 312
 Власов Петро 312
 Власов Пилип 312
 Власов Семен 312
 Власов Федір 312
 Власовський Герасим 312
 Власовський Йосип 312
 Власовський Микола 312
 Власовський Михайло 312
 Власовський Яків 312
 Воєвода Олександр 65
 Воєдило Петро 370
 Воде Іон 733
 Водохлища Сенько 76
 Водяницький Іван 312
 Водяницький Максим 312
 Возняк 667
 Войнило Олександр 132
 Войницький Олехно 90
 Войсецька 90
 Войтех 82
 Войцех 67
 Войцехович 339
 Войцикевич, фон Томас 338
 Войшелк Міндовгович 42
 Волинський Василь 306
 Волков 622
 Волков Захарій 429
 Волковий Іван 90
 Волковийович Іван 90
 Волковийович Костянтин 90
 Волович Остафій 111, 117
 Володарський Стефан 306
 Володимир Василькович 43, 45
 Володимир Всеволодович 29, 30
 Володимир Святославич 28
 Володківський Андрій 278
 Волотович Іван 69
 Волошин Августин 661, 662, 665
 Волошин Федір 752
 Волошин Риботицький Щепан 57
 Волянський Флоріян 237
 Воржищовський 90
 Ворницький Федір 370
 Воробйов 798
 Ворона 90
 Вороницький Матис 151
 Вороницькі 90
 Воронов 747, 774
 Воропаєвич Степан 90
 Воротиляк Тимофій 306
 Восечанський Флоріян 229
 Воскобойников 360
 Voxлоновський 90
 Voxнович Яким 90
 Voxодовський 90
 Воютинський Петро 151
 Воютинський Сенько 90
 Воютинський Яцько 151
 Врбенські Богуміл 530, 542, 547, 549, 553, 572
 Вроневський Станіслав 116
 Всеволод Олегович 29
 Всеволод Ярославич 28, 30
 Вурзер Людовік 659
 Вуяхевич Михайло 231, 243
 Вяземський Олександр 330, 339, 355
 Вязмітінов Сергій 344
 Вячеслав Ярославич 28
 Гаадер Йозеф 338
 Габерманн 530, 542, 547, 549, 552, 553, 572, 594, 596, 598, 599, 604, 621
 Габіг 731
 Гаврик Д. З. 747
 Гаврилов Іван 194
 Гавронський Вільгельм 483
 Гаджжі Агмад 73
 Гаджжі Бек 60
 Гаджжі Герей 72, 258
 Гаджжі Ібад Турк 66
 Гаджжі Небі 78
 Гаєвський Іван 340
 Гаєвський С. 513
 Гажік 635, 636, 639
 Газій Кая Бей 258
 Гайдамаченко В. Л. 747
 Гайдлер 594, 596, 597, 598, 599
 Гайдук Василь 296
 Гайдук Дем'ян 306
 Гайн Чеслав 712
 Гагарін Павло 420
 Гакціус 574
 Галаган Микола 524, 525, 527, 528
 Галенко 786

- Галенко Володимир 435
 Галенко Г. В. 798
 Галецький Семен 281
 Галичинський Григорій 90
 Галін 667
 Галкин О. 548
 Галкін Сергій 312
 Галкін Степан 312
 Галяховський Дем'ян 305
 Гампель Йозеф 338
 Гампл 594, 596, 597, 598, 599
 Гамрат Станіслав 67
 Ганачік 619
 Ганкевич Стефан Казимир 184, 185
 Ганчак Стефан 675
 Гапій 779
 Гаплевський Іван 312
 Гаплевський Семен 312
 Гапоненко Роман 192
 Гапонович Герман 231
 Гарабурда Василь (Глинка Володимир, Лошкейт Федір) 442, 443
 Гарасименко Яцько 193
 Гарлоський Адам 229
 Гасан Алі 258
 Гаспе Альвіджо 75
 Гауссманн 633
 Гвинтовка Матвій 217
 Гебхарді, фон 712
 Гедьо Василь 674
 Гейкінг Павло 447
 Гекім Ягья 72
 Геліоконіада 15
 Гелон 1
 Генак 632
 Генік Анна 659
 Генкель Якоб 148
 Генріх Валуа 122
 Георгі 481
 Георгій з Великих Кунчиць 145
 Георгій Чкондіделі 48
 Гер Ю. Н. 785
 Герак 21
 Гераклес 15
 Гераклід 15
 Гераклій 12
 Герасименко Л. 841
 Гербурт Миколай 135, 138, 145
 Гербурт Ян 100
 Геродор 10
 Геродот 1, 2
 Геросон 10
 Герус Явдоха 752
 Гессе Олександр 368
 Гессе Павло 401
 Гетьманенко Сава 752
 Гжимала Петро 317
 Гиравчич Яцько 90
 Гіжицький 391
 Гінко Миколай 101
 Гірабіцький Ян 172
 Гірс Олексій 475, 476
 Гіршберґер Іоганн 289
 Гладишев 786
 Гладкий 353
 Гладкосьок Павло 752
 Глебов Іван 302
 Глінка Володимир див. Гарабурда Василь
 Гліб 59
 Гліб Володимирович 28
 Гловацький 442
 Гловачевський Євлампій 434
 Глух Ф. К. 821, 825, 831, 833
 Глушенков Корнілій 474
 Глушенкова Олександра 474
 Глушнієвський Йосип 305
 Глущенко Трохим 429
 Гнілосир Іван 312
 Гнілосир Самійло 312
 Гнівошович (Гневошевич) Федір 90
 Гнідий Сімеон 451
 Гнідич Григорій 312
 Гнідич Іван 312
 Гнідич Йосип 312
 Гнідич Корній 312
 Гнідич Олексій 312
 Гнідич Павло 312
 Гнідич Петро 312
 Гнідич Петро Петрович 312
 Гнідич Яків 312
 Гнідич Яків Петрович 312
 Гнінський Ян 244
 Гноїнський Олександр 237
 Гнучевський Михайло 434
 Годжа 594, 597, 598, 599, 621, 635, 636, 639, 648
 Гоздецький Ладіслау 409
 Гойський (Гостський) Богдан 90, 106
 Гойський (Гостський) Василь 90
 Гойський Гаврило 164
 Гойський Роман 164
 Гойський (Гостський) Сенько 69
 Голичинський Іван 90
 Голіков Андріян 337
 Голіцин 361
 Голіцин 447
 Голіцин Василь 329
 Голіцин Михайло 292
 Голіцин Сергій 419, 430, 431
 Голіцина Катерина 314
 Голобородько 786
 Голованьов Степан 301
 Головащенко 774
 Головинський Андрій 299, 301, 312
 Головинський Василь 312
 Головинський Логин 312
 Головинський Микола 312
 Головинський Петро 312
 Головін 477
 Головенко І. Х. 819, 833
 Голодолинський Дмитро 299, 301
 Голодолинський Семен 312
 Голоскевич 667
 Голохвастов 330
 Голуб Константин 354
 Голубін Іван 299
 Голубін Степан 301
 Голубниченко Ніна 752
 Голубович 495
 Голубович Сидір 522
 Голубовський Семен 370
 Гольдельман С. І. 528, 543, 544, 548, 584
 Гольнєв 786
 Гоначек 619
 Гонта 786
 Гончар Олесь 820
 Гончаренко В. К. 786
 Гончаров В. І. 833
 Гончарова К. 779
 Гораїн 90
 Горбаненко Остап 193
 Горбачов Михайло 839
 Гордєєв Іван 337
 Гординський, фон Адальберт 409
 Гордієвський Трохим 370
 Гордієнко 391
 Гордовський 587
 Горецький Мацей 135
 Горзенська 90

Горностаї 96
 Горобйовський Григорій 306
 Городенський 354
 Горохов Георгій 446
 Горохов С. Г. 786
 Горошковський Семен 306
 Гортинський Василь 434
 Гоствіцький Войцех 229
 Гостський див. Гойський
 Готовець 603, 604, 619
 Гоудек 596
 Гофманн Рудольф 712
 Грабин 587
 Грабина 587
 Гредінару Василе 733
 Греков Андрій 312
 Греков Михайло 314
 Греков Степан 312
 Гренджа-Донської Василь 663,
 670, 674
 Гречанович Степан 217
 Гречка Дмитро 312
 Гречка Максим 312
 Гречка Микола 312
 Гречка Яків 312
 Гречуха М. 99
 Грабовський Павло 229, 237
 Грибоєдов Федір 203
 Григор'єв 458
 Григор'єв 786
 Григор'єв Гаврило 330
 Григорієв Никифор 485, 573,
 575
 Григорій 47
 Григорій, Папа Римський 59
 Григорович Іван 90
 Григорович Іван 306
 Григорович Максим 306
 Григорович Міхал 244
 Гридь Федір 90
 Гринькович Олехно 90
 Гриньов Олексій 752
 Грицак-Кисілевський 667
 Гриць Адальберт 674
 Грицько з Бранник 90
 Грицюк І. Г. 786
 Грицюк І. Д. 786
 Гришко Єрофій 221
 Грищенко Аврам 752
 Грінко 65
 Грінченко Борис 667
 Громов Євген 802, 804
 Громіка Григорій 306
 Гронек Йоган 452
 Грубан 530, 547, 549, 553
 Грубер 619
 Грушевой К. С. 786
 Грушевський Михайло 771,
 820
 Грушецький 773
 Грушка 412
 Гудим-Левкович І. 368
 Гудович 343
 Гулай 758, 796
 Гулак Іван 236
 Гулевич Василь 129
 Гулевич Іван 69
 Гулевич Михайло 90
 Гулевич Федір 90
 Гуленок Степан 426
 Гуляєв Іван 337
 Гуляльницький Івашко 90
 Гуляльницький Михайло 132
 Гуляльницький Тарас 132
 Гуляльницький Ярмош 90
 Гуляльницький Яцько 124
 Гуляницький Адам 434
 Гуляницький Григорій 203
 Гуляницький Стецько 90
 Гуляницький Яцько 90
 Гумбург Олександр 753, 754,
 757, 764
 Гуменський Василь 243
 Гупаловський Михайло 670
 Гурандухт 48
 Гур'єв Олександр 391
 Гурко Омелянський (Омел-
 ський) 90
 Гурський Едуард 434
 Гурський Якуб 150
 Гусак 619
 Гусак Іван 250
 Гусаров Т. 771
 Гутарт 57
 Гутор Івашко 90
 Гушанський Гесель 429
 Гюсейн Ага 258
 Гюсейн Болулу 249
 Гюсейн Гезарфенн 259
 Гюсейн 258
Газі Герей 259
 Газій Мурд Хан 258
 Гедюк Агмед Паша (Агмед Па-
 ша) 74, 75
 Гуджол (Кгуджела) Дем'ян 217
 Гурський (Кгурський) Криштоф
 133
 Гуюк 39
Давид IV Агмашенебелі 48
 Давид Ігоревич 29
 Давид Святославич 29
 Давидов Василь 312
 Давидов Іван 312
 Давидов Іван Іванович 312
 Давидов Опанас 312
 Давидов Петро 312
 Давидов Яків 312
 Давидов Михайло 312
 Давидов Сава 312
 Дадіані 380
 Дальманн 712
 Дамбер І. 551
 Дан 65
 Данилевич Митрофан 418
 Данилевич Михайло 62
 Данилевич Федір 62
 Данило з Лозини 165
 Данило Романович 35, 36, 41,
 42
 Данко Йосиф 674
 Даргель 730
 Дарій 1
 Дарчук 786
 Дасюков Іван 430
 Даценко Андрій 312
 Даценко Василь 312
 Даценко Григорій 312
 Даценко Іван 312
 Дашинський Якуб 237
 Дашкевич Остап 354
 Дашков Дмитро 385
 Двигубський Андрій 312
 Двигубський Григорій Івано-
 вич 302
 Двигубський Григорій Михай-
 лович 302
 Двигубський Іван 312
 Двигубський Олександр 302
 Дворецький 360
 Дворецький Василь 217
 Деакова Цецилія 674
 Дегтярьов 786, 817
 Дедеркал Григорій 147
 Дедеркал Занко 90
 Дедеркал Пашко 90
 Дедеркал Сидір 90
 Деканович 444
 Дембіцький Станіслав 137
 Дембовський 441
 Деметрій 11

Демидович Василь 230
 Демко див. Ігнатович
 Демоконт 10
 Дем'ян 35
 Дем'яненко Андрій 312
 Дем'яненко Олексій 312
 Дениско Мукосійович 68, 69
 Денискович Іван 90
 Денікін 587
 Дервіш Кер-Оглу 395
 Дервіш Усеїн-Оглу 395
 Дерев'яно Григорій 434
 Дерев'яно Петро 400
 Дерер 603, 604, 642, 648
 Держановський Мацей 229
 Деркач Денис 255
 Дерпов Іван 76
 Дескович Михайло 90
 Дешковський Василь 129
 Дешковський Семен 121
 Джанібек 54
 Джанібек Герей 188
 Джанібек Герей Хан 259
 Джека 50
 Дженедереджі-оглу 78
 Джигомон 786
 Дзюба Іван 820
 Дилевський 442
 Дименко Тишко 256
 Дихавичний 442
 Діаковський Федір 306
 Діброва Іван 752
 Дівович Семен 304, 305
 Дінделеган Іосиф 733
 Діотім 9
 Дітятин В. 523
 Дмитрієв Петро 313
 Дмитрович Стахей 109
 Дмоукуш 65
 Добеслав з Олесниці 67
 Добош Євгеній 674
 Добриня 28
 Добровський Павло 317
 Довбиш Марія 752
 Довгаль 786
 Довганенко Михайло 752
 Дожа Олена 755
 Доланські 621
 Долгово-Сабуров Олександр 459, 461
 Долгоруков Василь 318
 Долгоруков Володимир 329
 Долгоносів 351
 Должанський Петро 435

Долзький 90
 Долинаєва Віра 674
 Долинай Микола 670
 Долянський Анджей Северин 317
 Долобень Пилип 427
 Долт 625
 Домарат з Кобилян 67
 Домбровський Павло 317
 Домонтов Іван 232
 Домровський 768
 Донець-Захаржевський Яків 302
 Донх 47
 Донцов Д. 524, 525, 527
 Донцов Іван 312
 Донцов Михайло 312
 Дорія (Аурії) Оліверіо 46
 Дорія (Аурії) Петро 46
 Дорогунський Михайло 65
 Дорошенко 786
 Дорошенко Олександр 752
 Дорошенко Павло 391
 Дорошенко Петро 223, 224, 231, 232, 239
 Досталек 642, 648
 Драгаліна Корнеліу 741
 Драгоманов Михайло 332
 Драгоманов Яким 332
 Драгоміров Михайло 458, 460
 Древинський Василій 112
 Дрентельн Олександр 446, 447
 Дробницька Марія 752
 Дрогомир Олександр 237
 Дрозденко 817
 Дрозденський 90
 Дроздецький П. Г. 747
 Дроздов Г. Т. 786
 Дрозь Василь 312
 Дрозь Федір 312
 Дрофа 751, 769, 786
 Дубасов 340
 Дудаш Бела 574
 Дудич В. С. 528
 Дузинський Іоанн 741
 Думитрашка Райча Родіон 243
 Думітрук Івон 338
 Дуніковський Ян 162
 Дунін-Борковський Василь 406
 Дунін-Вольський Петро 122
 Дуров 368

Дурбак 573
 Дчуса Богдан 90
 Дчуса Іван 90
 Дчусина 90
 Дьєрдь Козма 574
 Дьоготь Мацько 90
 Дьоготь Олехно 90
 Дьоготь Стас 90
 Дюзенберг 712
 Дячкович 57

Евій 19
 Евлія Челебі, Мегмед Зіллі Дервіш 258
 Евфрон 7
 Елінський 441
 Елія 19
 Емінік 72
 Енгель 481
 Енгліш 603, 604, 633, 635, 636, 642
 Ертел 368
 Ерот 19

Євсєєв 786
 Євстаф'єв 774
 Євтодій Поліна 752
 Євченко Петро 400
 Єзекія 25
 Єлизавета Петрівна 287, 354
 Єлістратов 807
 Єло-Букоємський Григорій 115
 Єлович Андрій 90
 Єлович Федір 90
 Єлович Юхно 90
 Єлович-Малинський Остафій 155
 Єльцова 90
 Єманов Василь 312
 Єманов Іван 312
 Єманов Михайло 312
 Єманов Яким 299, 301
 Ємченко Матвій 193, 194, 195
 Єніна Марія 90
 Єнко з Кончович 58
 Єнютін 779
 Єпішев Олексій 774, 779, 780
 Єременко 786
 Єремія Ілля 659
 Єрмолова Олена 752
 Єсимонтовський Василь 284
 Єсимонтовський Олексій 284
 Єсимонтовський Федір 284

- Єсницький Єсько 90
Єсницький Костка 20
Єсипенко 747
Єтович Дашко 90
Єфіменко Г. Г. 833
Єфремов Василь 434
Єфремов Василь 674
Єфтіміє І. 646
Єшніков Іван 362
- Ж**абокрицький Василь 122
Жабокрицький Івашко 90
Жабокрицький Олександр 211
Жабокрицький Януш 142, 147, 149, 152
Жабокрицький Яцько 90
Жабокрицькі 142
Жаботинський Василь 312
Жаботинський Йосип 312
Жаботинський Михайло 312
Жадан Федір 306
Жаславська див. Заславська
Жаткович Григорій 576
Жаткович Теофіл 576
Жданов Андрій 771
Жданович Антон 203
Жевуський Станіслав 268
Жегота з Мойкович 67
Железкова Гальжка 90
Железніков Павло 314
Желтухін Петро 368
Жеребило Євксентій 187
Жечицький Станіслав 145
Жибринський В. І. 779
Животовський Павло 217, 232
Жидков Адріян 299, 301, 312
Жидков Олександр 312
Жидков Петро 312
Жидков Степан 312
Жикгимонт див. Сигізмунд
Жолкевський Станіслав 101, 138
Жолтовський Ян 169
Жоравка Іван 310
Жоравницька 90
Жоравницький Олександр 130
Жук 90
Жук Костянтин 370
Жук Фронц 119
Жуков Микола 394
Жуков Петро 302
- Жуковський 391
Жуковський 786
Жураковський Василь 273
Журжа 65
- З**абіла Михайло 284
Забіла Петро 217, 225, 232, 233
Забокліцький Лаврентій 135
Заборовський Францішек 229
Забугін Микола 434
Завадський С. 518, 523
Завіша з Олесниці 67
Завозовський Петро 351
Завулон 25
Заговора 747
Загоровський 90
Загоровський Василь 106
Загоровський Петро 106
Загоровський Стефан 209
Загоровський Федір 137, 146
Заграднік 530, 542, 547, 549, 553, 572
Задорожний Андрій 752
Заїка 449
Зайцев 634
Зайцев Василь 312
Зайцев Гаврило 312
Зайцев Єлисей 312
Зайцев Іван 312
Зайцев Іван Єлисейович 312
Зайцев Лука 312
Зайцев Марко 312
Зайцев Семен 312
Зайчук В. Г. 833
Заленський Андрій 137
Залівський Міхал 237
Запорожець Федір 429
Заремба Вавжинець 67
Зарецький Андрій 90
Зарубін 494
Зарудний Б. 496
Зарудний Василь 314
Заславська (Жаславська) 90, 106
Заславський 351
Заставський Федір 359, 363, 364, 383
Засульський Стефан 306
Затворницький Іван 402
Затворницький Степан 400
Затонський Володимир 567
Затурецький Михайло 90
Захарія Е. 723
- Зашаловський Іван 312
Зашаловський Юхим 312
Збаразька Барбара 132
Збаразький Андрій 90
Збаразький Владислав 106
Збаразький Юрій 106
Збаразький Януш 129, 132
Збігнев 67
Звягельський Андрій 82
Звягельський Василь 82
Зборовський Лукаш 354
Здовський Стецько 90
Здринко Василь 90
Зеленський Тимофій 752
Земір 567
Зеневич Панас 434
Зенкер 481
Зенкович Матяс 90
Зенон 20
Зенченко Петро 414
Зігль Рольф 712, 716
Зікебей 56
Зільберфарб 496
Злоба Артем 230
Злобін М. 575, 581, 582
Зовард 47
Зозулев 798
Золотаренко Василь 203
Золотарь 798
Золотарьов 495, 496
Золотницький Григорій 400
Зоннтаг 594, 596–599, 603
Зуб Іван 320
Зубович Михно 90
Зубович Андрій 90
Зубченко Микола 752
- І**бн Абд-аз-Захир 49
Ібн Баттута 51
Ібн Руста 23
Ібн Фадлан 26
Ібн Шапрута 25
Ібрагім Паша 259
Ібрагім Хан 258
Іван Дідко 65
Іван Олексійович (Іоанн Олексійович) 233, 236, 248
Іваненко Гнат 221
Іваненко Григорій 221
Іваненко Григорій 330
Іваненко Костянтин 221
Іваненко Павло 221
Іваницька 90
Іваницький Лазар 137

- Іваницький С. 667
Іванко Чюдинович 30
Іванов В. 786
Іванов І. 798
Іванович Михайло 197
Івануха Анікій 427
Івашкевич Захарій 370
Івашкевич Степан 434
Івашко 76
Іващенко Семен 312
Ігнатенко Сава 221
Ігнатенко Федір 400
Ігнатович Дем'ян (Демко; Мно-
гогрішний) 221, 225, 226,
230, 232, 354
Ігнат'єв Микола 380
Ігнат'єв Олексій 469
Ігор Ярославич 28
Ідантірс 1
Ідумелік 56
Ієвлев Олександр 312
Ієвлев Павло 312
Ієвлев Пилип 312
Ізмаїл Паша 267
Ізмайлов Андрій 263
Ізяслав Ярославич 28, 30
Іляш 65
Іллін Михайло 330
Ілліч Іван 269
Ільїнський Андрій 312
Ільїнський Костянтин 312
Ільїнський Олександр 312
Іляшенко Андрій 312
Іляшенко Іван 312
Іляшенко Степан 312
Іноземцев Павло 388, 389
Іоакім 329
Іоанн 56
Іоанн Олексійович див. Іван
Олексійович
Іофа Лейба 429
Ісайя 65
Ісак 25
Ісаков Осип 427
Ісерницький Устим (Устьян)
90
Іскра Іван 251
Іскрицький Василь 312
Іскрицький Сава 312
Іскрицький Яків 312
Іслам Ага 258
Іслам Герей III 189
Іцков Григорій 256
Іщенко 787
- Й**онін Василь 312
Йонін Йосип 312
Йонін Роман 312
Йонін Степан Васильович 312
Йонін Степан Йосипович 312
Йосип 25
Йоффе 567
Йоханіс 603, 604
- К**абачков І. 554, 557, 563, 565,
569, 573, 575, 581, 582, 584,
585, 589
Каганович Лазар 779
Кагановський 738
Кадольфович Друзд 57
Казаку Аркадіє 659
Казанець 814
Казанський Олександр 434
Казимир IV 68
Кайтас Ага 258
Калабішка Петро 674
Калашніков В. Д. 786
Калениченко Адріян 306
Калениченко Роман 306
Каленюк Микола 674
Калинов Михайло 666
Калинович 667
Калинюк 750
Калинюк Микола 668
Калинюк П. 759
Калінін 405
Калішова 90
Каллаї 621, 633
Калнишевський Петро 315,
316, 318–320
Калотеску Корнеліу 722, 727
Калусовський Петро 90
Кальницький 373
Кальченко Никифор 805, 808,
810, 812, 814
Кальченко Т. 786
Кампенгаузен Балтазар 336
Каневський 786
Канєвцов Григорій 312
Канєвцов Іван 312
Канєвцов Олександр 312
Канєвцов Яків 312
Канівець Іван 255
Кантемир Костянтин 299, 301,
302
Кантур з Угорщини 57
Капаран 37
Капков 786
Каплан-Герей 268
- Капудан Гасан Паша 259
Капудан Омар-заде Паша 258
Капуста Андрій 113
Капустяников Іван 312
Капустяников Костянтин 312
Капустянський Антон 312
Капустянський Василь 312
Капустянський Григорій 302
Капустянський Іван 312
Капустянський Корнелій 312
Капустянський Семен 302,
312
Кара Мустафа Паша 242
Карабай Асан-оглу 395
Карабійовскі Іноченція 659
Караджа Овсій 255
Караджин 50
Карак Володимир 752
Каракчі 64
Карачунський 738
Карбут Б. 625
Кардашев Василь 312
Кардашев Семен 312
Кардашев Федір 312
Карневський Ігнатій 317
Кароль II 646
Карпенко Андріян 434
Карпенко Арістарх 434
Карпіка Дмитро 310
Карпінський О. 554, 557
Карпов Андрій 312
Карпов Григорій 232
Карпов Григорій Йосипович
312
Карпов Григорій Опанасович
312
Карпов Іван 312
Карпов Іван Іванович 312
Карпов Іван Опанасович 312
Карпов Йосип 312
Карпов Максим 312
Карпов Микола 312
Карпов Олександр 312
Карпов Олексій 312
Карпов Опанас 312
Карпов Петро 312
Карпов Степан 312
Карпов Федір 312
Карпов Юрій 312
Карпов Яків 312
Картан 40
Карташевський Микола 425
Картель 632
Карчевський Томаш 229

Касим Ефенді 271
 Касим Паша 78
 Кастальський 445
 Катана 373
 Катерина I 354
 Катерина II (Катерина Олексіївна) 306, 307, 319, 323–329, 333, 354, 379, 433
 Каттель 632
 Качир-укуле 37
 Кашицький Василь 752
 Квірінг Еммануїл 567
 Квітка Василь Васильович 312
 Квітка Василь Матвійович 312
 Квітка Олексій 218
 Кгуджела див. Гуджол
 Кгурський див. Гурський
 Кедровський В. 581, 585, 589
 Кежвеняну Іоан 659
 Керджан Геїз 395
 Кеть 90
 Кефісодот 18
 Кигич Дмитро 312
 Кигич Михайло 312
 Кигич Степан 312
 Килидж-Арслан I 33
 Кимбарович Марко 216
 Кирич Герей Султан 258
 Кириченко Іван 429
 Кириченко Максим 391
 Кириченко Микита 752
 Кириченко Н. 517
 Кириченко Олексій 790, 793, 795
 Кирчів Роман 672
 Кисіль Адам 178
 Кисіль Тихно 90
 Кисіль Низкиницький Григорій 137
 Кишенський Степан 302
 Кишинський 312
 Кишинський Василь 312
 Кишинський Георгій 312
 Кишинський Єлисей 312
 Кишинський Матвій 312
 Кишинський Олександр 312
 Кишинський Семен 302, 312
 Кияниців Олексій 400
 Кіктевич Василь 435
 Кіндратевко Віра 752
 Кіндратьєв 299, 312
 Кіндратьєв Андрій 303
 Кіндратьєв Андрій Михайлович 312
 Кіндратьєв Андрій Степанович 312
 Кіндратьєв Василь 303, 312
 Кіндратьєв Г. 471
 Кіндратьєв Григорій Андрійович 312
 Кіндратьєв Григорій Іванович 312
 Кіндратьєв Григорій Якович 312
 Кіндратьєв Іван 303, 312
 Кіндратьєв Іван Іванович 312
 Кіндратьєв Іван Степанович 312
 Кіндратьєв Іван Якович 312
 Кіндратьєв Йосип 312
 Кіндратьєв Миколай 312
 Кіндратьєв Михайло Іванович 312
 Кіндратьєв Михайло Йосипович 312
 Кіндратьєв Павло 303, 312
 Кіндратьєв Петро Васильович 312
 Кіндратьєв Петро Степанович 312
 Кіндратьєв Петро Якович 312
 Кіндратьєв Роман 303
 Кіндратьєв Степан 312
 Кіндратьєв Тимофій 312
 Кіндратьєв Фадей 312
 Кіндратьєв Яків 303, 312
 Кіндратьєв Яків Іванович 312
 Кіптілий Петро 752
 Кірдеєва 90
 Кірдеєвич 90
 Кірдеєвич Михайло 90
 Кістяківський Ігор 504, 509, 510, 511, 512, 514
 Кітаноп 29
 Кітовіч Єнджей 288
 Кічік 64
 Клебергер 726
 Клевецька 90
 Клемпуш Іван 670
 Клещовський Ігнат 129
 Климашовський Якуб 132, 133
 Клименко В. К. 822
 Климент VII, Папа Римський 93
 Климент Радич 247
 Клофач В. 530, 547, 549, 552, 572, 594, 596, 598, 599
 Клочурака Степан 670
 Ключка Івашко 90
 Кміта Петро 100
 Кнаїл Матіас 338
 Княгининський Іван 90
 Княгининський Олехно 90
 Княгинський Іван 90
 Княгинський Пацько 90
 Князький Януш 90
 Кобеляцький Ларіон 312
 Кобеляцький Олексій 312
 Кобеляцький Семен 312
 Кобзин 747
 Ковалевський 279
 Ковалевський Василь 312
 Ковалевський Данило 312
 Ковалевський Іван 312
 Ковалевський Іван Данилович 312
 Ковалевський Микола 495–497, 524, 555, 558, 562, 563, 566, 573
 Коваленко 786
 Коваленко Іван 752
 Коваль Антон 820
 Коваль Б. 786
 Коваль Олексій 752, 779
 Коваль Ф. Т. 786
 Ковальов 786
 Ковальов Михайло 752
 Ковальський 483
 Ковальський Вікторин 135
 Ковальський Микола 524, 525, 527, 568
 Ковальчук 786
 Коваржик 619
 Ковбаса Андрій 277
 Ковельський Василь 90
 Ковпак Сидір 786
 Ковтун 784
 Коган 458
 Коголь 774
 Коджаджук 56
 Кодинець Василь 312
 Кодинець Гаврило 312
 Кодинець Іван 312
 Кодинець Йосип 312
 Кодинець Карпо 312
 Кодинець Петро 312
 Кодинець Прокіп 312
 Кодинець Степан 312
 Кодинець Федір 312

Кожевникова К. 625
 Кожема 786
 Кожин 441
 Кожукало Петро 752
 Козерук В. П. 838
 Козика Андрій 90
 Козика Іван 90
 Козинський Іван 90
 Козинський Михайло 109
 Козинський Олехно 90
 Козинський Семен 90
 Козинський Тихно 90
 Козлов Григорій 429
 Козоріс М. К. 528
 Козирь 817
 Козюля 786
 Койцан Іоан 659
 Колесов О. А. 833
 Коліух 496
 Коллаксай 1
 Коллард Ю. 524, 528, 554
 Коллітієць 9
 Коломієць Григорій 195
 Коломійцев Михайло 327
 Колосков 625
 Колотий 798
 Колотуха Я. Я. 786
 Колибанов 786
 Колядин Семен 337
 Комаринський Володимир 663, 670, 674
 Комаров Григорій 427
 Комаровський Андрій 312, 314
 Комаровський Лука 312, 314
 Комаровський Михайло 312, 314
 Комарчук Пилип 752
 Компанієць 738
 Кондорський Петро 419
 Кондратьєв див. Кіндратьєв
 Конєцпольський Станіслав 167–169, 171
 Конон 10
 Кононов 622
 Коноплицький Людвіг 403
 Конча Іван 752
 Кончак 29
 Копистенський 441
 Копитовський 90
 Копоть Васкович 88
 Коптевич Іван 90
 Корабльовський Ясимир 229
 Кораган 56
 Корвін Гонсевський Вінцентій 199
 Кордієвський 351
 Коренецький Іван 306
 Коренєв Тимофій 312, 314
 Корецька 90
 Корецький 96, 106
 Корецький Іван 85
 Корецький Федір 85
 Коритенська Павлова 90
 Коритко Петро 101, 104
 Коритовський 480
 Корн К. Г. 643
 Корнеєв 364
 Корнеєв Андрій Васильович 312
 Корнеєв Андрій Федорович 312
 Корнеєв Василь 312
 Корнеєв Данило 312, 314
 Корнеєв Захар 312
 Корнеєв Іван 312
 Корнеєв Кіндрат 312
 Корнеєв Максим 312
 Корнеєв Омелян 312
 Корнеєв Петро 312
 Корнеєв Сава 312, 314
 Корнеєв Федір 312
 Корнеєв Яків 312
 Корнієвич Іван 306
 Корнієвич Стефан 306
 Корнієвич Яків 306
 Корнієнко 786
 Корнієнков Федір 337
 Корнієць Л. Р. 747
 Корнійчук Олександр 786, 795
 Корнюшин 632
 Коровай Андрій 90
 Коротченко Дем'ян 770, 771, 781, 799
 Корсак Баркулаб Іванович 106
 Корсаков див. Римський-Корсаков
 Корсун Тимофій 306
 Корчбок Петро 67
 Корчетов 817
 Корчинський Михайло 525, 527, 532, 536–541, 543–545, 554
 Косей Олена 749
 Косенко Яків 434
 Косенков Михайло 299, 301
 Косич Григорій 306
 Косіор Станіслав 567, 649
 Коснячко 30
 Косовцов Роман 312
 Косовцов Микола 312
 Косовцов Степан 312
 Косошов Григорій 248
 Костевич Януш 88
 Костекеску Н. 646
 Костенецький Василь 400
 Костич Петро 337
 Костюшкович Богдан 90
 Костюшкович Петро 90
 Костюшкович Хоболтовський Богдан 137
 Костянтин Павлович 391
 Костянтин VII Багрянородний (Порфірогенет) 354
 Косцінський Домінік 317
 Косько К. Г. 786
 Котеленець І. 587
 Котович Лев 90
 Котович Михайло 90
 Котович Сенько 90
 Котовський Ян 90
 Кох Еріх 703, 730, 731
 Кохановський Себастьян 213
 Кохановський Станіслав 204
 Коцюбинська Михайлина 820
 Кочій 29
 Кочубей 367, 369
 Кочубей 786
 Кочубей А. С. 822
 Кочубей Василь 279, 283
 Кочубей Семен 310
 Кошерська 106
 Кошерський Вандрей 90
 Кошка Іван 129
 Кошляков Василь 337
 Кошувський 90
 Коцига 90
 Кравченко Іван 312
 Кравченко Пилип 312
 Краєвський Михайло 144, 147, 149, 152
 Крамарев Василь 312
 Крамарев Григорій Васильович 312
 Крамарев Григорій Григорович 312
 Крамарев Захар 312
 Крамаренко Василь 752
 Крамарж Карел 530
 Красинський Іван 151
 Красковський І. І. 546
 Красковський Федір 230

- Красний П. 554, 557, 565, 569, 573, 575, 581, 582, 584, 585, 589
- Краснокутський 330
- Краснокутський Костянтин 312
- Краснокутський Опанас 312
- Краснокутський Степан 302
- Краснокутський Федір 312
- Красноселецький Івашко 90
- Краснощоков Андрій 312
- Краснощоков Іван 312
- Краснощоков Опанас 312
- Краснощоков Федір 312
- Краснощоков Яків 312
- Красовський 90
- Красовський 344
- Красовський Іван 312
- Красовський Федір 314
- Красуський 444
- Кратович Мартин 147
- Краус, фон 410
- Креєвська 90
- Кремар 633
- Кременецький Захарій 370
- Кременецький Михайло 312
- Кременецький Петро 312
- Кременецький Юхим 312
- [Кри...] Василь 306
- Кривопиш Олексій 230
- Крижанівський В. 513
- Крижановський 471
- Крижановський Петро 400
- Крим А. С. 660
- Кримський Агатангел 667
- Кричевський Михайло 147
- Кричевський Янкель 429
- Криштофович Іван 306
- Криштофович Тимофій 306
- Крістін 67
- Крістін з Козіглов 67
- Крокотка Василь 90
- Кромер Марцін 156
- Крупецький Івашко 90
- Крупін Дмитро 802, 804
- Крупко 747
- Крупський Єжи 92
- Крутоголов Михайло 312
- Крутоголов Федір 312
- Крушельницький Антін 562, 563, 578
- Крушинський В. 531, 536, 537, 539, 540, 554, 557, 563, 565, 569, 573, 575, 581, 582, 584, 585, 589, 590
- Ктесій 6
- Кубуш Володимир 312
- Кубуш Семен 312
- Кубуш Юхим 312
- Кувичинський Андрій 302
- Кугай Тихін 752
- Кудра Іван 193
- Кудро Степан 752
- Кузьменко Тимофій 429
- Кузнецов 786, 798
- Куйбишев Валеріян 637
- Куколевський Андрій 300, 312
- Куколевський Євстрат 312
- Куколевський Іван 312
- Куколевський Іван Андрійович 312
- Куколевський Іван Іванович 312
- Куколевський Ілля 312
- Куколевський Микола 312
- Куколевський Михайло 312
- Куколевський Павло 312
- Куколевський Петро 312
- Куколевський Яків 312
- Кулека Максим 426
- Кулешов Афанасій 370
- Куліш Пантелеймон 820
- Кулик Григорій 306
- Култунич Богдан 90
- Кулько 623
- Кулябка Василь 306
- Кулябка Іван 293, 294, 297, 306
- Кулябка Павло 306
- Кунам 29
- Купчинов Василь 312
- Купчинов Денис 312
- Купчинов Дмитро 302
- Куракін 353
- Куракін Олексій 336
- Куран-бас 37
- Курача М. А. 660
- Курбатов Петро 269
- Курбацький Іван 427
- Курдвановський Казимир Станіслав 237
- Курдиман Лук'ян 312
- Курдиман Федір 312
- Куриленко 790
- Курицький 625
- Курін Олександр 400
- Курмиши 40, 50
- Куровець Іван 522
- Куровський 441
- Курсаков Трохим 337
- Курц Йозеф 338
- Курцова Іванова 90
- Куртик 29
- Кутлу-Буга 60
- Кутровка Петро 90
- Кухаренко 786
- Кухарський В. 613, 615
- Кухарський Мацей 104
- Кухленко 379
- Куцевич Олексій 434
- Кучера Лоренц 338
- Куц Іван 430
- Лавренко-Мищенко Даниїл 434**
- Ладислав 47
- Лазаревський Олександр 354
- Лазен 19
- Лайкевич 337
- Ламтев Антон 313
- Ланг Віктор 659
- Ландер 567
- Ланевич Мильський Петрашко 69
- Ланський 336
- Ланцкоронський див. Лянцкоронський
- Лаптевич Лук'ян 76
- Лапчинський 577
- Ларіонов Гнат 312
- Ларіонов Іван 312
- Ларіонов Олексій 312
- Ларіонов Трохим Олексійович 312
- Ларь Василь 670
- Ласко Михайло 129
- Ласко Олехно 90
- Ластовинов Петро 351
- Лацис 577
- Лашкар'єв Григорій 396, 397
- Лашкевич Петро 430
- Лебединський Матвій 313
- Лебедиха 247
- Лебідь 786
- Лебідь-Юрчик Х. 565
- Лев Данилович 41, 42, 44, 45, 47
- Лев із Сивича 52
- Леванда Василь 427
- Левашов Василь 379, 391
- Левенець Іван 354

- Левенець Прокофій 354
 Левинський 444
 Левитський М. Г. 524, 525, 527
 Левицька 442
 Левицький 442
 Левицький А. 595
 Левицький Андрій 435
 Левицький Гірш 429
 Левицький Іван 370
 Левицький Кость 522, 667
 Левицький Опанас 284
 Левкій 17
 Левковський Ян 237
 Левкон І 3
 Левченко Назар 752
 Легоцька 444
 Легур Е. І. 660
 Ледогостський Богдан 90
 Ледоховський Денис 90
 Леон з Дворкович 58
 Леоненко Федір 221
 Леонтьєв Михайло 291
 Лепший Йозеф 409
 Лесевицький Георгій 312
 Лесевицький Микола 312
 Лесевицький Михайло Степанович 312
 Лесевицький Михайло Георгійович 312
 Лесевицький Степан 312
 Лесючевський Нестор 370
 Лехнер Карл 411
 Лешницький 90
 Лешньовський Миколай 101
 Лещенков Іван 299, 302
 Лизанівський І. 562–566, 568
 Лизогуб 291
 Лизогуб Ф. 507, 509, 512, 514, 520
 Лизогуб Яків 236
 Лиман 19
 Линевський Василь 90
 Липа І. 537–541, 543–545, 548
 Лисаковський Якуб 146, 151
 Лисаневич 391
 Лисаневич Єлисей 302
 Лисенков Іван 301
 Лисенко Іван 232
 Лисенко О. С. 842
 Лисенко Ф. О. 551
 Лисько Зиновій 667
 Литвин К. З. 770, 786
 Литвиненко Йосип 306
 Литвиненко Федір 306
 Литвиношч Ярослав 522
 Лихо-Лишенько А. 541
 Лиховський Олександр 237
 Лихопекін Кирило 302
 Лихопенін Андрій 312
 Лихопенін Олександр 312
 Лихопенін Федір 312
 Лівен Андрій 431
 Лівицький (Левицький) Андрій 545, 555, 557, 558, 562–565, 568, 573, 578, 581, 593, 595
 Ліницький Іван 312
 Ліницький Микита 312
 Ліницький Михайло 312
 Ліпоксай 1
 Лісістрат 9
 Лісницький Григорій 194, 195, 203
 Лісовський Стефан 306
 Лісовський Томко 90
 Лісовський Якуб 101
 Літинський Яцько 90
 Літке Гр. 477
 Ліхтблоу Франц 338
 Лішина Софія 419
 Лобода 148
 Лобода Герман 203
 Лобойков Іван 337
 Ловасс 712
 Логодет Негом 65
 Лозакер 702
 Лойович Ходько 58
 Ломиковський Василь 354
 Ломиковський Іван 241
 Лонткевич 444
 Лопотко 90
 Лопухін 353
 Лопухін Ларіон 203
 Лось Олександр 237
 Лосятинський Григорій 132
 Лосятинський Лоско 90
 Лосятинський Михно 90
 Лотоцький Володимир 560, 561
 Лотоцький Олександр 494, 524, 525, 527, 528
 Лотишев Єлисей 434
 Лофицький Андрій 312
 Лофицький Василь 312
 Лофицький Гаврило Олексійович 312
 Лофицький Гаврило Степанович 312
 Лофицький Григорій 312
 Лофицький Григорій Іванович 313
 Лофицький Григорій Юхимович 312
 Лофицький Дмитро 312
 Лофицький Дмитро Гаврилович 313
 Лофицький Іван 301
 Лофицький Іван 312, 313
 Лофицький Іван Григорович 312
 Лофицький Іван Лазарович 313
 Лофицький Іван Юхимович 312, 313
 Лофицький Микола 312, 313
 Лофицький Михайло 312
 Лофицький Михайло Григорович 312
 Лофицький Михайло Степанович 312
 Лофицький Олексій 312
 Лофицький Павло Іванович 312, 313
 Лофицький Павло Михайлович 312
 Лофицький Семен 312
 Лофицький Степан 312
 Лофицький Федір 312
 Лофицький Юхим 312
 Лофицький Юхим Лазарович 312
 Лошкейт Федір див. Гарабурда Василь
 Лубенніков Л. І. 808
 Лудвиский Пашко 90
 Луканович Стефан 306
 Лукасевич Є. 569
 Лук'янов Василь 217
 Лук'янович Омелян 194, 195
 Лукашев 774, 775, 778, 786
 Лукашевич 306
 Лукін П. 786
 Лумічану Дімітріє 659
 Лурьє 625
 Лусовський Павло 306
 Луценко Ф. Г. 747
 Луція Родіка 659
 Лушников 786
 Лущик Євстафій 429
 Львов Петро 306
 Любашевський Іван 312
 Любашевський Семен 302, 312

Любецький Богдан 90
 Любецький Василь 90
 Любинський В. 520
 Любицький Іван Олександрович 312
 Любицький Іван Романович 312
 Любицький Олександр 312
 Любицький Олександр Олександрович 312
 Любицький Роман 312
 Любимов 651
 Любомирський Єжи 208, 220
 Любченко 649
 Лютий Василь 312
 Лютий Григорій 312
 Лютий Корній 312
 Лякта Йоан 52
 Лянцикоронський (Лянцикоронський) Прецлав 354
 Лясота Еріх 148
 Ляховський Максиміліан 165
 Ляховський Сенько 90
 Ляшко О. 832

Маас 465
 Мавольський 276
 Магмуд 249
 Магідов Б. 571
 Маєвський В. Я. 747
 Мазан Іван 312
 Мазан Никифор 312
 Мазепа (Мазепа Колединський) Іван 239, 247, 248, 250–253, 260, 261, 263, 354
 Мазепа Ісаак 555, 557, 558, 562, 563, 564, 566, 568, 573, 578, 581, 585, 586, 600
 Мазуревський Іван 306
 Мазуренко Василь 494, 496, 524, 525, 527–529, 531, 532, 536
 Маїр-Гартінг 635, 636, 639
 Майзлиш 391
 Майснер 642, 648
 Майхровский 786
 Макаренко Андрій 546, 551, 555, 559, 560, 561, 568, 583, 586, 591, 592
 Макаренко Яків 370
 Макаровський-Нестеренко Іван 400
 Макєєв Іван 625
 Маков Л. 439

Маковський Павло 434
 Максимович 444
 Максимович Євген 470
 Максимович Іван 306
 Максименко Грицько 221
 Максимович Міхал 611
 Максимович Яким 306
 Макух Іван 522, 551, 559
 Макухін Ларіон 429
 Маланчук В. Ю. 836
 Маленкін А. С. 819
 Маленков Г. М. 771
 Малечковський див. Ябловський
 Малиновський Каетан 317
 Малинський Матвій 133
 Маліков С. Ф. 747, 786
 Маліпетр 621, 648
 Мальський Войцех 67
 Мальський Войцех 237
 Мальцев 786
 Малюк Михайло 674
 Манассія 25
 Манастирський Адам 172
 Мантур 66
 Мануварда, фон Міхаїл 409
 Мануїльський Д. З. 770, 786
 Мануйлович 354
 Манчул 724
 Манько Михайло 752
 Маньковський Микита 426
 Мардар'єв Василь 312
 Мардар'єв Григорій 312
 Мардасов Олфер 76
 Маринич О. М. 835
 Марисов В. С. 747
 Маріанський 442
 Марія див. Ящика Марія
 Марія Іллівна 203, 226
 Марія Людвики 199, 208
 Марія Терезія 317
 Маркевич (Маркович) Андрій 273, 284, 354
 Маркевич Іван 293
 Марко 70
 Маркович Яків 354
 Маркович 603, 604, 621
 Марковський Іван 435
 Марковський Домінік 237
 Мартин 82
 Мартин 93
 Мартинов 358
 Мартинович Володимир 752
 Мартос Борис 524, 536, 538,

540, 545, 548, 554, 555, 557, 558, 562–564, 566, 568, 569, 573, 575, 578, 581, 584, 585
 Мартос Яків 306
 Маруффо Марко 70
 Маруффо Оліверіо 70
 Марченко Махно 221
 Марченко Петро 434
 Маршин Івашко 76
 Маршинський А. 595, 600
 Марущак Михайло 670
 Мар'ясин 634
 Масальський Іван 90
 Масарик Томаш Гаріг 547, 549, 576, 594, 596–598, 619, 621, 633, 648
 Маскевич Іван 293
 Масленников Антон 312
 Масленников Йосип 312
 Масленников Петро 312
 Масленников Федір 313
 Масленников Яків 312
 Маслов Мойсей 370
 Маслоковець Іов 370
 Масол В. 840
 Матвєєв Артамон 226
 Матвєєв Федір 314
 Матвієнко Павло 221
 Матковський Стефан 306
 Матушек 642, 648
 Матрій 12
 Матюнін 447
 Матюшенко Борис 524, 525, 527–529, 531, 532, 536–540
 Матюшинський Іван 312
 Матюшинський Тимофій 312
 Матюшин 773
 Матяшова Гизела 674
 Мауці див. Муджі Яя
 Махиня М. М. 819
 Мацей 229
 Маценко Іван 240
 Мацібур Іван 752
 Мацієвич 495, 496
 Мацкевич В. В. 786
 Мацнев 447
 Мегмед Баки Челебі 258
 Мегмед Газі 73
 Мегмед Герей (II) 126
 Мегмед Герей (IV) 188, 189
 Мегмед Рашід 262
 Мегмед Хан 258
 Медвідь Л. 786

Медвідь Микола 749
 Меджеддін Ата 50
 Медем, фон 698
 Медем Микола 461
 Мединцов Петро 314
 Мезенцев Олександр 457
 Мезенцов 478
 Меланхлейн 1
 Меленевський Іван 441
 Мелінте Костянтин 741
 Мельников Григорій 337
 Мельников Леонід 794, 795
 Мельничук Дмитро 741
 Мемет Балі-оглу 395
 Менахем 25
 Менґлі Ґерей 74, 258
 Менгу-каан див. Мунке
 Менестрат, син Госемфлія 19
 Менестрат, син Зенона 19
 Менестрат 14
 Менестрат 19
 Меншиков 354
 Мербот з Одійович 58
 Мерджан Геїз 395
 Меренков О. М. 826
 Мефодій 217
 Мехлис Лев 771
 Мечниковський Людвік 435
 Мешков І. 798
 Мещанко Федір 306
 Мещерський 353
 Мещерський Платон 310
 Мещеряков 567
 Мидяников Іван 312
 Мидяников Микола 312
 Мидяников Петро 312
 Мидяников Федір 312
 Микитенко Іван 194
 Микитенко Іван 221
 Микола I (Микола Павлович)
 366, 369, 372, 376, 380, 384,
 389, 390, 393, 399
 Микола II (Микола Олександрович) 422, 463
 Микифор 148
 Миколаєнко Василь 306
 Миколаєнко Лука 221
 Миколай 59
 Миколай з Косцелець 67
 Миколай з Мелеч 138
 Миколай з Міхалова 67
 Микошинський Богдан 148
 Микула 76
 Милашевич Василь 340
 Миловський Васко 90
 Миловський Хмара 90
 Милорадович 281
 Милорадович 302
 Милорадович 344
 Милорадович Леонід 446
 Минецький Павло 276
 Минкович Євмах 90
 Минкович Левко 90
 Минкович Санко 90
 Минковський Григорій 155
 Минковський Мелентій 152
 Миньковський Іван 197
 Миньковський Омелян 149
 Миньковський Стефан 149
 Мирець Василь 306
 Мирович Іван 255
 Мирович К. 554, 557, 565, 569,
 573
 Мирон Іван 522
 Миронович К. 563
 Миронович М. 563, 578, 583,
 592
 Мирослав 30
 Мислішевський 237
 Михайленко Марія 575
 Михайлик 644
 Михайлів Л. Д. 524, 525, 527,
 529, 531, 536, 537, 539,
 545
 Михайло Василевич 85
 Михайло Федорович 329
 Михайлов 496, 497
 Михайлов 747
 Михайлов Лаврін 217
 Михайловський 368
 Михневич Феофіл 429
 Мицюк Олександр 529, 531,
 532, 536–541
 Миша 90
 Мишецький Д. Є. 208
 Мишка Федір 90
 Мишковський Петро 81
 Міклавшевський 447
 Міклавшевський Михайло 339
 Мілей 41
 Міллер М. О. 625
 Мільгевський В. 495, 497, 513,
 543–545, 548, 557, 563–566,
 568, 569
 Мільовський Георгій 229, 237
 Мінаєв 651
 Мінаков Петро 752
 Мініх Б. Х. 292
 Мірний Іван 494, 497
 Міронеску Г. Г. 646
 Міцкевич 496
 Мічура 619
 Млешніце Георге 659
 Млчох 642
 Мнацаканов 380
 Мнішек Ян 237
 Многогрішний див. Ігнатович
 Мовчан Федір 240
 Моґда Іван 752
 Могила 786
 Могилицев Андрій 312
 Могилицев Василь Андрійо-
 вич 312
 Могилицев Василь Петрович
 312
 Могилицев Гаврило 312
 Могилицев Іван Андрійович
 312
 Могилицев Іван Федорович
 312
 Могилицев Кузьма 312
 Могилицев Микита 312
 Могилицев Михайло 312
 Могилицев Петро 312
 Могилицев Федір 312
 Могилянський (Могилянський)
 Микола 504, 513, 520
 Могилицький Юзеф 282
 Могул-буга 56
 Мойсей 25
 Мокієвський-Зубок Митрофан
 432
 Мокрениця Сава 429
 Мокрієвич Ганна 204
 Мокрієвич Карпо 204, 232
 Монґке див. Мунке
 Монтовтович Якуб 90
 Монькін 441
 Моравський 481
 Моравський Станіслав 158
 Моргун Іван 747
 Мординов Микола 384
 Моренков Іван 302
 Морозов Андрій 434
 Морозов Л. П. 786
 Морозовський О. 554
 Москаленко Іван 194
 Москаленков Іван 299, 301,
 302
 Москалець К. Ф. 786, 808
 Москатов Петро 802
 Мосціцький Ян 257

- Мошков В. 747
 Мрозовицький Ян 229, 237
 Мстислав Володимирович 28
 Мстислав Данилович 45
 Мстислав Мстиславович Удатний 34
 Мстислав Романович 34
 Мсцівуєвський Антоній 229
 Мубарак Герей 188, 258
 Мугаммад 73
 Мугаммад 63
 Мугаммед Герей див. Мегмед Герей
 Муджі Яя (Мауці) 40
 Мудрицький Д. 798
 Мунке (Менгу-каан, Монгке) 39
 Мунтяну Іон 723
 Мураїнов Микола 473
 Мураїнов-Амурський 380
 Мурад II 66
 Муратов Купріян (Кіпріан) 434
 Мурзін Данило 752
 Муртаза Алі Ефенді 258
 Мустафа Атиф Ефенді 286
 М'якінін 299
 Мясковський Анджей 213
 Мятлюк В. М. 747
- Набойченко С. Г.** 798
 Навтім 11
 Надь 644
 Нажир 30
 Назаренко І. Д. 786
 Назар'єв 360
 Найдека Л. І. 808
 Найман 635, 636
 Наливайко Северин 148
 Намісниченко 442
 Нарайовський Юзеф 154
 Нарішкін Олешко 76
 Нарушевич Миколай 106
 Нарушевич Павло 88
 Настасі А. 643
 Наталія Кирилівна 236
 Науменко Максим 221
 Науомов 291
 Нахімов Василь 312
 Нахімов Іван 312
 Нахімов Микола 312
 Нахімов Микола Степанович 312
 Нахімов Михайло 312
 Нахімов Семен 312
- Нахімов Степан 312
 Невенгловський Юзеф 317
 Неверлі Ярослав 667
 Невицька Ірена 670
 Невр 1
 Негра 65
 Негребецький Іван 312
 Негребецький Семен 312
 Недзведь 623
 Недоброво 623
 Нежинський 779
 Незамай Юрій 217
 Нелговський Василь 306
 Нелеган Гавриїл 400
 Немирович Андрій 88
 Несвіцький Богуш 90
 Нестак 65
 Нестеренко Дмитро 248
 Нестеренко Олексій 337
 Нестураш Константін 728
 Нечай Василь 400
 Нечай Іван 190, 199
 Нечволодов Олександр 337
 Нечитайло 738
 Нечитайло Ф. С. 747
 Немець Ф. 742
 Нижник В. Е. 786, 796
 Никифор 30
 Никифоров 747
 Никовський 489
 Нізамеддін Абу-ль-Фадаїл Ягья 53
 Нікітін 786
 Нікітін Петро 314
 Нікітченко 786
 Ніколаєв І. Ф. 747
 Ніколаєв Петро 367
 Ніколаєв С. Ф. 786
 Німчук Дмитро 670
 Ніссі 25
 Новак 621, 639
 Новакович Дмитро 337
 Новицький Ілля 241, 245
 Новицький Єгор 434
 Новіков 355
 Новіков 786
 Новіков Клим 427
 Новоселецький Федір 117
 Новоселецький Ян 144
 Новосельський Павло 312
 Новосельський Іван 312
 Новосельський Микола 312
 Новосільцов 385
 Ногай 44, 50
- Ногін 806
 Ноздря Наум 256
 Носач Тимофій 208, 224
 Носек 635, 636, 639
 Нощенко П. Ф. 786
 Нужний Парфен 217
 Нуреддін 50
- Обадія** 25
 Обинський 442
 Обідовський Іван 239
 Обозний 786
 Оболенський 340
 Обухович Івашко 90
 Овечина Олексій 312
 Овечина Павло 312
 Огієвський Іван 370
 Огієнко Іван 538, 539, 541, 544, 545, 548, 554, 557, 584, 585, 667
 Огренич Григорій 752
 Огронович Іван 306
 Огронович Іван 312
 Огронович Михайло 306
 Огронович Олексій 312
 Огронович Яків 312
 Одинець Дмитро 495–497, 529
 Одновський Миколай 101
 Однороманенко 786
 Одрин Дмитро 527, 573, 575, 578, 585, 589, 591
 Одровонж Станіслав 92
 Ожга Петро 154, 161
 Ожешко Ян 229
 Оздовський Пашко 90
 Озун 747
 Окорський Сенько 90
 Олег Святославич 28, 29
 Олександр 82
 Олександр 281
 Олександр I 346, 349, 357, 369
 Олександр II (Олександр Миколайович) 389, 411, 439, 417, 422, 432, 433, 437
 Олександр III (Олександр Олександрович) 422
 Олександр Всеволодович 35, 36
 Олексієнко Михайло 221
 Олексій Михайлович 186, 188, 203, 217, 219, 233, 236
 Олексій Олексійович 203
 Олефірко 57

Олехнович Петро 90
 Олехнович Семен 57
 Олешко 76
 Олізаровський 90
 Олійник С. 817
 Оліц Петро 314
 Ольга 28
 Омелський Гурко див. Гурко
 Омелянський
 Онищенко Г. П. 786
 Оніхімовський 600
 Оношкович Федір 90
 Опарен 587
 Опришак 65
 Оранський Андрій 90
 Оранський Гнівош 90
 Оранський Мацько 90
 Оранський Павло 106
 Оратовський Сергій 122
 Оріховський Михайло 306
 Орлевський Криштоф 130
 Орлик Пилип 265, 266
 Ороб'євський Федір 434
 Орсицький 90
 Орфімович Федір 90
 Осадчий М. 820
 Осадчий Ф. П. 747
 Осецький Олександр 529, 531,
 536
 Осика 738
 Осипов Антон 312
 Осипов Антон Антонович 312
 Осипов Петро 312
 Осипов Петро Петрович 312
 Осипов Федір 312
 Осман Маму-оглу 395
 Османи 74, 258
 Остапенко 555
 Остапенко 786
 Остапенко Сергій 529, 532,
 536–541, 555
 Остапов Омелян 306
 Остаф'єв Григорій 312
 Остаф'єв Микола 301, 312
 Остренко Семен 232
 Островський Мартин 107
 Острозький Костянтин 128
 Острозький Костянтин Івано-
 вич 82
 Острозький Костянтин Костян-
 тинович 115, 128, 136
 Острозький Януш 128, 137,
 142, 144
 Отт Міхаель 338

Отте 712
 Отрок 48
 Оурусоба див. Урусоба
 Охрім 194
 Охрімиха 194
 Ощовський 90

Павелко-Поволоцький Іосиф
 430
 Павлинський Дорофій 299,
 301, 312
 Павлинський Петро 312
 Павло I (Павло Петрович) 307,
 333, 334, 335, 343
 Павло з Богумиловичів 67
 Павло з Планки 93
 Павло з Тлущеч 93
 Павлов 787
 Павлов-Сільванський М. М.
 524, 525, 527, 528, 529
 Павлович Богуш 90
 Павлович Дем'ян 146
 Павловський Єгор 398
 Павловський М. М. 529, 532,
 538, 541
 Павлюкова Марія 674
 Павсаній 1
 Павша Михайло 84
 Пазуханич Юра 670
 Палажченко Л. 839
 Паламарчук 788
 Паламарчук Л. Ф. 786
 Паливода Дмитро 430
 Паливода Іван 525, 528, 554,
 557, 563, 565, 569, 573,
 575, 578, 581, 582, 584,
 585, 589
 Палій Микита 752
 Палій Семен 251
 Пальшау 430
 Панасович О. 517
 Панасюк Д. Х. 774, 779, 786
 Панейко Василь 522
 Пантелєєв Іван 312
 Пантелєєв Олексій 312
 Панчулідзев Олексій 434
 Папандопуло Ілля 365
 Папій 19
 Папроцький Якуб 146
 Парафіївський Григорій 312
 Парафіївський Іван 312
 Парпура Петро 427
 Пасинков Федір 337
 Паствицький Ян 237

Пастеляк Микола 674
 Пастушок 798
 Пасюта Михайло 306
 Патолічев Миколай 771
 Патрикєвич Василь 90
 Патрикєвич Семен 90
 Патрикєвич Яцько 90
 Патрола 770
 Паулович Марія 659
 Паулович Ніколай 659
 Пахомов Осип 290
 Пац Ян 151
 Пашко з Гославиць 67
 Пашин 786
 Пеанець 9
 Певзнер 644, 651
 Пейссонель Шарль де 342
 Пекур Антип 429
 Пекур Федір 370
 Пелих О. 843
 Перген Антоні 317
 Перехрестов див. Перехрес-
 тов
 Переніг 30
 Пересипкін Микита 398
 Перехрестов Василь 312
 Перехрестов Григорій 312
 Перехрестов Іван 312
 Перехрестов Іван 337
 Перехрестов Іван Григорович
 312
 Перехрестов Леонтій 312
 Перехрестов Михайло 312
 Перехрестов Роман 312
 Перехрестов Семен 312
 Перехрестов Федір 312
 Перехрестов Юхим 312
 Перісад I 4
 Перовський Лев 396, 397, 407
 Пероутка 633, 635, 636
 Перрен 476
 Петах Василь 674
 Петахія Регенсбурзький 32
 Петлюра Симон 495, 527, 535,
 546, 555, 568, 583, 586, 591,
 592, 593, 600
 Петничинський Мисько 106
 Петраченко Антон 427
 Петрашевич Дем'ян 304
 Петриковець 441
 Петрівський Пилип 306
 Петрінін Федір 337
 Петро 57
 Петро 87, 92

Петро I (Петро Великий, Петро Олексійович) 233, 236, 239, 248, 263, 269, 270, 272, 292, 329, 354
Петро II 354
Петро з Бніно 67
Петро з Відави 67
Петро з Піскової Скали 67
Петров В. 578, 581, 582, 584, 585, 589
Петровський Григорій 306
Петровський Максим 306
Петровський Станіслав 132, 133
Петруша Ф. 786
Петрушанський 651
Петрушевич Євген 602, 606, 608
Петрушко 239
Петтер 774
Петухов 373
Петухов 806
Пивоваров 747
Пилип Молибогович 35
Пилипенко Микита 221
Пилипчук Пилип 524, 525, 529, 532, 536, 537
Пирлик Василь 312
Пирлик Іван 312
Пирлик Яків 312
Пирогов 427
Пирогов 786
Писаревський Матвій 337
Писемський 774
Пігуляк Сільвія 659
Підгаєцький М. 308
Підгорний М. 799, 816
Підойма Григорій 752
Пілецький Отто 57
Пількевич 496, 497
Пінчук Г. П. 786
Піропеський Олександр 90
Пісецький Олександр 522
Піскорський Себастьян 257
Пісоцький Анатолій 524–527
Пісоцький Данило 217
Пісочинський Лаврін 129, 131, 142
Плакса Іван 76
Плакса Яків 76
Плано Карпіні Джованні дель 40
Платт Гедвіг 716
Плетерзеніг Франц 338
Плістарх 10
Плішко 798
Плоский Петро 370
Плотник Іван 217
Плутанін Микола 400
Погерецький Ян 282
Погорецький Костянтин 317
Погребной Л. 786
Пода Андрій 337
Пода Яків 427
Подгорічани Григорій 444
Подгурський Михайло 337
Подколзін Андріан 299, 302, 301
Подольняський Івашко 69
Подольський Василь 312
Подольський Григорій 312
Подольський Іван 312
Подольський Ілля 312
Подольський Кирило 312
Подольський Матвій 312
Подольський Павло 312
Подольський Степан 312
Подольський Яків Романович 312
Подольський Яків Степанович 312
Подсіненко Василь 217
Подський Василь 90
Полієн 3
Поліхарм 10
Полозов Семен 291
Полонез Яків 307
Полпричич Іванко 57
Полуботок Леонтій 232
Полуботок Павло 273–278, 291, 354
Полукнязевич Гнівош 90
Полукнязевич 90
Полун Михайло 306
Полюта Антон 435
Поляков 651
Понаревський Павло 421
Понінський Каліст 346
Понятенко П. Д. 528
Понятовуський Миколай 93
Попандопуло Ілля 365
Попелка 619
Попель Ян 282
Попенко Іван 767
Попов 649
Попов 747
Попов Василь 312
Попов Петро 312
Попов Семен 312
Попов Степан 312
Попов Степан Степанович 312
Попов Яків 312
Попович 768
Попович Дмитро 670
Попович Є. 643
Попович Міхай 646
Попович Штефан 659
Порадовський Сигізмунд 145
Порайко 634, 651
Порванецький Немера 90
Порванецький Сенько 90
Порицький 90
Порш 495
Постеуке Замфіра 659
Постеуке Георге 659
Постнік Сенко 90
Постольник Павло 306
Посяговецька 90
Потьомкін Григорій 329, 354
Поф 19
Пошевкін Іван Іванович 312
Пошевкін Іван Тимофійович 312
Пошевкін Максим 312
Пошевкін Тимофій 312
Прашек 542, 547, 549, 552, 553, 572, 596, 598, 599
Преліч Орест 734
Привередовський Грицько 90
Привередовський Іван 90
Примаков Андрій 400
Приходченко Митрофан 752
Приходько В. 528
Прогонний 744
Прокіп 90
Прокіп 281
Прокопій 30
Прокопович Сава 232
Промчейко Гришко 90
Промчейкова Васкова 90
Промчейкович Федір 90
Пронін М. 763
Пронін Микола 434
Пронський Олександр 130, 132, 133
Пронський Семен 96
Протасьєв Федір 269
Протасов Василь 314
Протоген 10
Протопопов Гаврило 312
Протопопов Єгор 312

- Протопопов Микола Гаврилович 312
Протопопов Микола Єгорович 312
Протопопов Олександр 312
Протопопов Петро 312
Протопопов Яків 312
Протченко-Марченко Іван 400, 434
Прохазка 619
Прохоров Іван 370
Проценко 193
Процак 798
Пруський Яцько 90
Пряжовський Михайло 90
Психаріон 19
Пстроконський Станіслав 145
Пугачевич Василь 90
Пугачевич Григорій 90
Пудрівський Людвік 752
Пузовський Васько 90
Пузовський Мартин 90
Пунінський Микола 434
Пустовойт Костянтин 752
Пустовойтов Василь 312
Пустовойтов Іван 312
Пустовойтов Леонтій 312
Пустовойтов Мусій 312
Пустовойтов Степан 312
Путевський 769
Путилін Василь 312, 314
Путилін Гнат 312, 314
Путник Кудин 76
Путошинський 90
Пушкар Ян 88
Пушкарьов Данило 312
Пушкарьов Іван 312
Пушкарьов Лаврін 301
Пушкарьов Матвій 312
Пушкарьов Петро Іванович 312
Пушковський Петро 299, 301
Пшеджимеський Стефан 145
Пятакова 567
Пятковський Йосип 306
- Рава** 447
Радзивілл Миколай Юрійович 106
Радзиковська Єлизавета 403
Радзиковський Кирило 403
Радивилович Миколай 82
Радивонкова Анна 57
Радич Климентій 247
- Радкевич-Бурий Іван 370
Радло Яцько 59
Радовицька 90
Радовицький 90
Радомінов 413
Радошинський 90
Радошевський Степан 370
Радошинський Роман 90
Радошинський Семен 90
Радцьовський Петраш 57
Радченко Михайло 194, 195
Радченко Парфен 307
Раєвський Анатолій 434
Размазнін Іван Михайлович 312
Размазнін Михайло 312
Размазнін Олексій Михайлович 312
Райкевич-Грищенко 353
Райнер Еммануїл 659
Райсті Миколай 93
Райхар Ісидор 409
Раковський Християн 550, 567, 571
Ракушка Роман 217, 354
Рамадан Зайнеддін 55, 56
Ратибор 30
Рафаеле Адорно 70
Рахмін Сава 299, 301
Рахович Ганько 57
Рачинський Василь 352
Рачинський Іван 466, 467
Рашевський Лев 434
Рашидеддін 37
Рашін Алоїз 530, 542, 547, 549, 552, 553, 572, 621
Рвачевський Родіон 306
Ревай Федір 670
Ревай Ю. 670
Ревуцький А. 539, 540, 541, 545, 548
Рекіс 644
Рецорі, фон Юго 605
Реццорі, фон Грегор 605
Речицький Іван 429
Речміда 786
Решетилів Тимофій 372, 373
Репін Олексій 351
Ржевський Іван 232
Ржевський Олексій 329
Ржепецький А. 523
Ржіга 633
Рибалова 738
Рибницька Анна 674
- Рижкевич 312
Рижкевич Степан 312
Риков Андрій 312
Риков Давид 312
Риков Павло 312
Риков Федір 312
Римський-Корсаков (Корсаков) 391
Ришковський Матис 117
Ріметалк 18
Рішану Александру 691
Рогач Іван 670
Роговицький Василь 90
Роговицький Іван 90
Роговицький Федір 90
Рогожин Федір 389
Рогозенський 90
Родіонов Микола 466
Родон 20
Рожанський П. П. 747
Рожнов 747
Рожок 747
Розен 458
Розенберг Альфред 715, 721
Розенблат Артур 643
Розетко П. Я. 819
Розумовський Кирило 289, 291, 293–298, 304, 306, 354
Розумовський Олексій 358
Розумовські 306
Рокицький Георгій 104
Роковський Станіслав 104
Роман 306
Роман Марія 659
Романенко А. Ю. 836
Романенков Іван 312
Романенков Микола 312
Романенков Семен 312
Романов Василь 312
Романов Григорій 312
Романов Іван 312
Романов Іван Іванович 312
Романов Іван Миколайович 312
Романов Іван Романович 312
Романов Микола 312
Романов Михайло 312
Романов Федір 312
Романченко І. 582
Романчук Адам 752
Романчук Юліан 522
Ромодановський Григорій 203, 225, 226, 232, 233
Рославець Петро 256

Росоха Степан 670
 Россо Грегоріо 75
 Роубік 633
 Рохмін Петро 312
 Рохмін Сава 312
 Рохмін Семен 312
 Рошковський Миколай 104
 Рошковський Франц 435
 Рубан 251
 Рубан Катерина 752
 Рубісов Костянтин 430
 Рудаков 786
 Рудаковський Василь 273
 Руденко Г. В. 798
 Руденко Р. 774, 786
 Руджієрі Фульвіо 110
 Рудич Ф. М. 836
 Рудницький 497
 Рудницький Іван 194, 195
 Рудницький П. В. 786
 Рудой П. 786
 Рудольф 712
 Ружинські 106
 Рузький 458
 Рукавичинський 256
 Рукнеддін Бейбарс 50
 Рулик Карел 670
 Румянцев (Румянцев-Задунайський) Петро 291, 310, 316, 318, 319, 329, 354, 355
 Руновський 344, 355
 Руновський Андрій 283
 Рус Думітро 338
 Русанов Іван 76
 Русанов Микита 76
 Русанов Федько 76
 Русенеску Ніколає 646
 Русецький 786
 Русин 90
 Русоба див. Урусоба
 Русько А. Н. 747
 Рюрик Ростиславич 28

Сабат І. 643
 Саваровський 391
 Савельєв 786
 Савин Василь 312
 Савицький 344
 Савицький Григорій 306
 Савицький Дмитро 434
 Савич 464
 Савич Василь 312
 Савич Іван 312
 Савич Олексій 312

Савич Семен 273
 Савич Семен 312
 Савір 25
 Савромат 1
 Савченко 786
 Савченко Максим 427
 Савченко Матвій 429
 Савченко Семен 400
 Савченко-Більський 494
 Савченко-Більський Олександр 430
 Савчук Іван 752
 Сагайдачний Юрій 194
 Сагіб Герей 258
 Сайтафарн 10
 Садовничий 392
 Садовський Андрій 129
 Садовський Лев 434
 Сакевич 477
 Салимовський Іван 306
 Салтиков Петро 302
 Салун Василь 752
 Самборський Федір 302
 Самійленко Іван 221
 Самійленко Михайло 261
 Самійленко Тимофій 221
 Самойлович Іван 221, 232–234, 236, 240, 241, 243, 245, 354
 Самсацький Микола 146
 Самуїленко Ф. 786
 Сангушко (Сангушкович) Андрій 90
 Сангушко (Сангушкович) Олександр 106
 Сангушкович (Сангушко) Роман 112
 Сангушкович Федір 95
 Сангушкович Ярослав 106
 Санкевич Томко 90
 Сапега Іван 85
 Саранчов Сергій 482
 Саранюк Федір 752
 Сарнацький Андрій 133
 Сархан 258
 Сархош Ібрагім Паша 258
 Сахаров 385
 Сахляну Філарет 659
 Сахновська Горпина 355
 Сахновська Анна 355
 Сахновська Варвара 355
 Сахновська Катерина 355
 Сахновська Клавдія 355
 Сахновська Мокрина 355

Сахновський Г. Л. 786
 Сахновський Михайло 355
 Сахновський Олександр 355
 Сахновський Петро 306
 Свидерський Аполлон 434
 Свидницький Анатолій 430
 Свидригайло (Швитригайло) 69
 Свинюський Михайло 90
 Свислотський Петро 400
 Свірелін 477
 Світ Павло 306
 Світлицький Федір Маркович 314
 Світличний І. 820
 Свошовський Ян 161
 Святкович Михайло 90
 Святогоров 526
 Святополк 30
 Святополк Володимирович 28
 Святополк Ізяславич 29
 Святослав Ігоревич 28
 Святослав Ярославич 28, 30
 Святоша 90
 Себастянович Василь 132
 Севастьянов Микола 752
 Сеген С. Г. 786
 Сегида Іван 752
 Сейт-Алі Умер-оглу 395
 Селамет Герей 189
 Селастеник Яким 306
 Селенга 64
 Селецький Федір 90
 Селіванов 786
 Селицький Семен 230
 Селіховський Василь 312
 Селіховський Іван 312
 Селіховський Степан 312
 Селіховський Яків 312
 Селюк Яків 427
 Семашко Василь 151
 Семашко Миколай 151
 Семашко Олександр 134
 Семашкович Богдан 90
 Семашкович Василь 90
 Семашкович Михайло 90
 Семашкович Щасний 90
 Семененко Іван 221
 Семенов Василь 329
 Семіон 217
 Семякін Михайло 458
 Сендаровський Андрій 430
 Сенін 790, 799, 814

Сеніна І. С. 808
 Сенкова 90
 Сенько 76
 Сенюк Федір 434
 Сенюкович Хома 193
 Сентиуч Грицько 90
 Сенявський Адам 267
 Сербінович Федір 90
 Сербіченко 634
 Сердюков 786
 Середин Іван 312, 313
 Середин Матвій 312
 Середин Михайло 312
 Сериглевич Томаш 229
 Сефер Газі Ага 258
 Сидоренко 391
 Сидоренко Василь 370
 Сидоренко Петро 429
 Сипягін Дмитро 458
 Сигізмунд I (Жикгимонт) 84, 85, 87, 88, 92, 95, 100
 Сигізмунд III 137, 138, 140–142, 144, 149, 151, 152, 155, 164
 Сигізмунд Август (Жикгимонт Август, Сигізмунд II Август) 101, 102, 103, 108, 109, 111, 112, 113, 116, 117, 118, 121, 139
 Сидоренко 496
 Сидоренко Опанас 221
 Силян Йоаникій 203
 Силич 370
 Силич Григорій 427
 Силич Олексій 370
 Симонів Дмитро 524, 525, 527, 528, 529, 531, 532, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 543, 544, 545
 Синельников Василь 299, 301, 312
 Синельников Василь 312, 314
 Синельников Володимир 312, 314
 Синельников Дмитро 312, 314
 Синельников Іван 314
 Синельников Іван Іванович 312, 314
 Синельников Іван Парфенович 312
 Синельников Іван Петрович 314
 Синельников Михайло 312
 Синельников Олександр 312
 Синельников Олексій 312, 314
 Синельников Парфен 312
 Синельников Петро 314
 Сипягін Дмитро 458
 Сиропятович Ломан 90
 Сиропятович Матяш 90
 Сиротенко Г. 544, 545, 548, 554, 555, 558, 562, 563, 566
 Сиротенко П. 558
 Сиротинець Михайло 400
 Сиротинець Пилип 400
 Сирченко 786
 Сирченко Я. П. 786
 Ситенський Олексій 430
 Ситник М. 824, 828
 Сіверський Варлам 312
 Сіверський Василь 312
 Сіверський Іван 312
 Сіверський Лев 299, 301, 312
 Сіверський Мина 312
 Сіверський Степан 312
 Сікорський Ян 165
 Сімович Василь 667
 Сінан Паша 259
 Сінклер Володимир 585
 Сінрейх Цілі 659
 Сірко Іван 354
 Сірові 633
 Скаржинський Матвій 427
 Скачко 787
 Скидан Яків 217
 Скиндер Іван 175
 Скипоров 90
 Скіл 2
 Сколот 1
 Скопасій 1
 Скоропадська Анастасія 281, 354
 Скоропадський Іван 263, 269, 273, 274, 291, 306, 354
 Скоропадський Павло 504, 507–510, 512, 514, 518, 520, 523
 Скороход Кондратій 478
 Скребець Васко 193, 194
 Скрипник Микола 567, 634
 Скугор Іван 230
 Скупар-Скварський Михайло 434
 Славинський 398
 Славік 633, 642
 Славогурський Матис 151
 Сливицький Іван 312
 Сливицький Йосип 312
 Сливицький Михайло 312
 Сливицький Олексій 312
 Слехтин Миколай 229
 Слудчий Павло 67
 Слуп Миколай 67
 Слюз Федір 306
 Слюсаревський Іван 426
 Смиківський Кміта 90
 Смиківський Михно 90
 Смирнов Іван 434
 Смирнов Матвій 331
 Смирнов Петро 435
 Смленський Яцько 90
 Смоковський Василь 312
 Смоковський Іван 312
 Смоковський Петро 312
 Снежин 623
 Сніжко І. М. 527, 528, 529, 531, 532, 535
 Собеський Марко 151
 Сობоль Іван 312
 Сობоль М. 823
 Сობоль Марко 302, 312
 Собоцький Томаш 100
 Совенков Іван 312
 Совенков Лук'ян 302, 312
 Совенков Остап 312
 Совенков Федір 312
 Совінський Войцех 229, 237
 Сокович 495
 Сокович Кость 57
 Сокол Іван 306
 Соколов Б. М. 747
 Соколов Кирило 330
 Соколовський 344
 Сокольський Андрій 90
 Сокольський Остафій 115
 Сокольський Солтан 90
 Сокольський Юрій 90
 Солдатів 786
 Соловко Василь 256
 Соловко Федір 256
 Солодарь Г. 589
 Соломон 47
 Солошенко 784
 Соляников Андрій 312
 Соляников Самійло 312
 Сомченко Яким 208
 Сопко Юрій 674
 Сосновський 786
 Соукуп 547, 549, 552, 553, 572
 Софія Олексіївна 248
 Софрон 47
 Сохацький Миколай 152

Сошальський Георгій 312
 Сошальський Іван 312
 Сошальський Корнило 312
 Сошальський Микола 312
 Сошальський Олександр 312
 Сошальський Петро 312
 Сошальський Прокіп 312
 Спарток III 9
 Спартокіди 4
 Спасенний Тит 290
 Сперанський Михайло 357, 380
 Спиця 786
 Спіна 635, 636, 639, 642, 648
 Спінеску Цезар 646
 Спояле Теодор 728
 Срба 621
 Срдінко 635, 636, 639
 Сребдольський Олексій 314
 Сребдольський Петро 302
 Ставецький 90
 Ставровський Андрій 306
 Стадник 791
 Стадницький 90
 Стаміровський Мартин 172
 Стаміровський Мельхіор 172, 213
 Стан 65
 Станек 542, 547, 549, 552, 572, 594, 596, 598, 599, 603, 604
 Станіслав 30
 Станіслав Володимирович 28
 Станіслав з Гоздна 67
 Станіслав з Харбньович 67
 Станіслав зі Львова 93
 Станкевич Юзеф 483
 Станкович Остиковича Григорій 82
 Стародумов 786
 Старунський В. Г. 833
 Старцев 442
 Старченко 774
 Старченко Т. 786
 Статникова Вікторія 674
 Стахурський 773
 Стебельський Степан 589, 667
 Стеблін Федір 434
 Стебницький Петро 494
 Стемпковський К. 311
 Стекловський Михайло 321
 Стемпковський Матей 151, 155
 Степан 194
 Степанов 786
 Степанов Андрій 312
 Степанов Василь 312
 Степанов Григорій 312
 Степанов Григорій Кирилович 312
 Степанов Іван 312
 Степанов Кирило 312
 Степанов Костянтин 312
 Степанов Степан 312
 Степанський Михайло 752
 Стефан 47
 Стефан 56
 Стефан Баторій 123, 125, 127–131, 134, 139
 Стефанов Андрій 294
 Стефанов Іван 306
 Стефанович Василь 306
 Стефанович Олександр 522
 Стеценко 774
 Стеценко В. С. 819
 Стеценков Роман 337
 Стецький 391
 Стечковський 609, 610, 613
 Шешенко Іван 494–497
 Стоїнський Марко 229, 237
 Столипін Петро 465, 472
 Столпаков Олексій 473
 Стопановський Іван 370
 Сторож Валентин 752
 Стороженко Йосип 312
 Стороженко Максим 193
 Стороженко Олексій 312
 Сторчаков 470
 Стоянцев 747, 786, 808
 Странські 530, 547, 549, 552, 553, 572
 Стратин Анджей 154
 Стремілов 299
 Стрешнев Петро 302
 Стринковський Петро 67
 Стрібрни 542, 547, 549, 552, 553, 603, 604, 621
 Стровч 65
 Строганов 623
 Строкач Тимофій 747, 786
 Ступаченко Роман 429
 Стшебіцький Флоріан 237
 Стшелецький Флоріан 213
 Субутай 34, 39
 Суворов 355
 Судислав Бернатович 36
 Судислав Володимирович 28
 Судненко Йосиф 434
 Сукачов Йосиф 337
 Суковкін Микола 476
 Сулейман Ага 189, 258
 Сулима 354
 Сулима Марія 279
 Сулима Семен 310
 Сулима Федір 279
 Сулима Ян 279
 Сумець Андрій 302, 312
 Сумець Василь 312
 Сумець Григорій 312
 Сумець Іван 312
 Сумець Йосип 312
 Сумець Максим 312
 Сумець Марко 312
 Сумець Мирон 312
 Сумець Петро 312
 Сумець Степан 312
 Сумець Яків 312
 Суморок 90
 Сумцов Микола 488
 Сурбарь 29
 Сурмин Іван Іванович 312, 314
 Сурмин Іван Олексійович 312, 314
 Сурмин Олексій 312, 314
 Сусло 774
 Сухиня Лук'ян 179
 Сухомлинов Володимир 469
 Сціборій Андріяшко 59
 Сціборський Микола 689
 Счковський Станіслав 67
 Сьомак Матвій 309
 Сюк Аладар 574
 Сюлейман 259
Т
 Тавр 1
 Тайкурський Федір 90
 Так 712
 Таксакій 1
 Тараканов Іван 239
 Таранухін Андріян 312
 Таранухін Яків 302, 312
 Тарасов 786, 790
 Тарасов М. М. 819
 Тарасевич Яків 434
 Таргонський Андріян 133
 Таркані П. 749
 Тарнавскі Теодор 659
 Тарнавський К. 734
 Тарновський Прохор 370
 Тарновський Ян 152
 Тартаковський Зейлік 391

- Татарський Дорофій 312
Татарський Назар 312
Татарчуков Григорій 312
Татарчуков Федір 299, 301, 312, 314
Таткар 34, 37
Ташликов Афанасій 232
Тев'яшов Андрій 299, 301, 302, 312
Тев'яшов Герасим 312
Тев'яшов Іван 312
Тев'яшов Михайло 312
Тев'яшов Петро 312
Тейран 19
Тека 50
Телебуга 44
Теліженко Олександр 752
Темницький Володимир 562, 563, 564
Темченко 476
Теокл 11
Теплов Григорій 289
Теплов Є. О. 706
Тептюкович Васюта 69
Теремець Єфрем 392
Тер-Оглу 395
Терновий К. С. 836
Тертичніков Семен 312
Тертичніков Тимофій 302, 312
Тесля Федір 752
Тетеря Павло 191, 208, 214, 222
Тетерін 386
Тилицький Петро 155
Тимашев Олександр 439
Тимофіїв Михайло 525, 528, 529, 531, 543, 545, 548, 554
Тимошенко С. 582, 584, 585, 589
Тимошенков Андрій 312
Тимошенков Андрій Павлович 312
Тимошенков Герасим 302, 312
Тимошенков Іван 300, 301, 313
Тимошенков Костянтин 312
Тимошенков Лука 312
Тимошенков Павло 312
Тимошенков Степан 312
Тимошенков Федір 299, 301, 312, 313
Титов 623
Тичина Микола 430
- Тичинін В. С. 819
Тищенко Федір 306
Тищенко Ю. 492
Тишинський Амфіан 370
Тишинський Олександр 434
Тілен Володимир 429
Тім В. В. 779
Тімур 56
Тімур-Кутлуг 56, 63
Тінібек 54
Тісо Йозеф 635, 636, 639
Ткаченко Михайло 486, 495–497
Ткаченко С. М. 747
Ткаченко Т. 779
Тобіас 391
Товбін 444
Товстолов Євдоким 427
Товстоніс Артемій 406
Товстоніс Уляна 406
Токта 50
Токтамиш 60, 66
Толмачевич Грицько 90
Толстой Д. 449
Толстой Петро 276
Тома 47
Томашук Костянтин 438
Топа Овід 723
Топчій Леонтій 752
Торговець Віктор 571
Торонський 667
Тотлебен 445
Тохтамиш 60
Трапл 648
Трепов Федір 460, 469, 471, 472
Тріульці, фон 712
Троскунов Л. 786
Троцина Григорій 304
Трощинський Дмитро 361
Трубецької О. М. 203
Трубецької Петро 388
Туган-Барановський Михайло 477, 494
Туглу-бай 64
Тугоркан 29
Туда-Менгу 50
Тудор Аурел 723
Тукальський Йосиф 227
Тулик Михайло 670
Тулов 391
Туманський Василь 310
Туманський Осип 310
Тунманн Й.-Е. 322
- Турай 50
Турка 481
Турський 391
Турчанінов 331
Турченінов Іван 312
Турченінов Степан Іванович 312
Турчинович Петро 90
Туриця Іван 748, 754, 756, 759, 763
Тусар 594, 596, 598, 599
Тучні 621
Тшебенський Олександр 170
Тшеста Крістін 93
Тичина Павло 787
Тичино 625
Тютюнник Василь 585
- У**варов Сергій 382, 386, 387
Угаров 626
Удовиченко 786
Удржал 621, 635, 636, 639, 642
Узбек 54
Уздоський Ян 104
Улевич Анджей 157
Улевич Дем'ян 153
Улуг-Мугаммад 64, 66
Уманець 667
Уманець Микола 462
Умербай Мамут-оглу 395
Унучко Сава 230
Урбанович 774
Урбанський, фон Тимофій 409
Урсул Василь 312
Урсул Іван 299, 301, 302, 312
Урсул Іван Іванович 312
Урсул Максим 312
Урсул Рудецький Федір 151
Урусоба (Оурусоба, Русоба) 29
Усеїн Мустафа 395
Устимович Григорій 325
Усов Петро 434
Ушенко 747
Ушинський Іоаким 399
- Ф**адінам 19
Фазил Агмед Паша Кьопрюлю-заде 258
Файнор 619
Фанн, син Агафуса 19
Фанн, син Сакла 19
Фарнак I 12
Фатка 619, 633

- Фебант 19
 Федір 90
 Федір Олексійович 233, 236, 329
 Федорів Іван 306
 Федорів Роман 306
 Федоров Йосип 313
 Федоров Олександр 434
 Федорович Сасько 148
 Федькевич Іван 95
 Федько 76
 Федьков Семен 76
 Фененко Гаврило 370
 Фенчик Стефан 678
 Феодорович Олександр 193
 Феодосій 69
 Феодосій 19
 Фердінанд I 605
 Феремович, фон Василь 338
 Ферзиков Занько 76
 Ферзиков Івашко 76
 Ферзиков Сенько 76
 Ферзиков Федько 76
 Фесенко Андрій 312
 Фесенко Іван 312
 Фесенко Іван Іванович 312
 Фесенко Йосип 312
 Фесенко Олексій 312
 Фесенко Федір 312
 Фещенко-Чопівський Іван 524, 528, 545, 554
 Филипович Василь 312
 Филипович Климент 312
 Фідан 19
 Фієскі Джуліано 75
 Філак Андрей 674
 Філерс, фон Андрій 312, 313
 Філерс, фон Кіндрат 312, 313
 Філіпов 751
 Філомов Павло 337
 Філонов Григорій 426
 Флоров Євстрат 217
 Формажіу Георге 659
 Форміон 10
 Форстер 481
 Фрадинський 623
 Франке 594, 596, 598, 621, 642, 648
 Франко Зиновія 820
 Франко Іван 820
 Франц Йосиф I 410, 438, 481
 Франчко 59
 Фредро Марцін 158
 Фрей Рудольф 435
 Фрейд 442
 Фрейдін Єфроїм 434
 Френдсдурф 345
 Фукс Генріх 712
 Фурманов Федір 752
Хайдуческу Алчибіаде 659
 Хайнольд 481
 Халіль Ага 258
 Халіль 72
 Халіль 249
 Хамець Станіслав 132
 Ханенки 210
 Ханенко Андрій 295
 Ханенко Михайло 295
 Ханенко Федір 295
 Ханенчик 260
 Ханіков Дмитро 361
 Ханука 25
 Харак 674
 Харитон 19
 Харлевський Станіслав 157
 Харлінський Симон 151
 Харлінський Щасний 151
 Харлінський Ян 151
 Харченко В. 823
 Хатем Дервіш Ефенді 395
 Хвай Марко 234
 Хвай Тетяна 234
 Хвалслієвич Лев 90
 Хвастов 353
 Хвильовий Микола 820
 Хворостяний 786
 Хизр 64
 Хижковський Іоаким 370
 Хилюк Ф. М. 786
 Хідомцев Григорій 345
 Хіке Георг 338
 Хілчевський Федір 306
 Хіценко 786
 Хлопицький 148
 Хмелевський Микола 427
 Хмелівський Іван 193
 Хмельницька Стефанида 199
 Хмельницький 577
 Хмельницький Богдан 174, 175, 179–181, 183, 186, 187, 190–192, 197, 203, 219, 225, 226, 306, 354
 Хмельницький Іван 330
 Хмельницький Микола 426
 Хмельницький Юрій 203, 204, 208, 306
 Хмельов Іван 370
 Хобжинський Ян 237
 Ходика Варварин 76
 Ходкевич Олександр 368
 Ходкевич Олександр Іванович 85
 Ходоровський Олександр 229
 Ходот Павло 400
 Хозар 25
 Хозяїнов 786
 Холодний Петро 524, 525, 527, 528, 529, 531, 532, 536, 537, 582, 584, 585, 589
 Холоневський Андрій 90
 Холуневський Гаврило 90
 Хомантовський Ян 87
 Хоменко Данило 370
 Хомякович Іван 90
 Хофарн 19
 Хохенбургер 481
 Храбро-Василевський 447
 Храпко Стефан 306
 Храповицький 623
 Хребтович Богдан 90
 Хренницький Іван 125, 151
 Хреновський Андрій 133
 Хреста, вдова Друза 15
 Христич Клим 306
 Християнов Роман 370
 Христюк Павло 489, 496
 Хрустальов 747
 Хрущов 299
 Хрущов Микита 770, 771, 781, 794, 795, 804, 806, 814, 817
 Хусарек 481
Цатич Роман 90
 Цатич Семен 90
 Цветков Олексій 434
 Цвінтерний Андрій 400
 Цвіров Сильвестр 752
 Цегельський Льонгин 522
 Цеднікер 692, 712
 Цейсс 715
 Цефалі Себастьян 220
 Цецюра Тиміш 203
 Цезх 642, 648
 Цимінський Ян 151
 Ципін Абрам 429
 Цирин Іцка 429
 Цісарський Іван 217
 Цтибор 57
 Цуцин 786

- Чабан** Марко 319
 Чаговець Андрій 312
 Чаговець Захар 312
 Чаговець Іван 312
 Чаговець Петро 312
 Чайкін Федір 337
 Чайковська Г. 827
 Чалий Данило 752
 Чаплич Андрій 69
 Чаплич Василь 90
 Чаплич Кадян 90
 Чаплич Петро 90
 Чапський Францішек 212
 Чарниш Іван 273, 281
 Чарнишова Іванова 281
 Чарноцький Миколай 151
 Чаруковський Зінько 90
 Чаруковський Микита 90
 Часник І. 573, 575
 Чевкін 353
 Чеканюк 786
 Ченегрепа 29
 Центуріоне Сісто 75
 Черкасенко Віктор 674
 Черкаський Теофан 573, 575, 578, 582, 584, 589
 Черминський Цасний 264
 Чермінський Бернард 104
 Черненко 786
 Чернецький Антін 522
 Чернецький Олексій 306
 Чернишенко Семен 218
 Черні 619, 635, 636, 639, 648
 Черно П. О. 747
 Чернуха 774
 Чернявський Йоганн 409
 Чернявський Павло 316
 Черняк Лесько 232
 Чертков Михайло 443, 444
 Черторизький Петро 312
 Четвертинський Андрій 90
 Четвертинський Василь 90
 Четвертинський Федір 90
 Четвертинські 106
 Чеховський Володимир 524, 525, 527–529, 531, 532, 535–541, 544, 545, 548
 Чеша 786
 Чигирь Семен 434
 Чингіз-хан (Чингіз) 258, 259
 Чирва 786
 Чихачов Микола 462
 Чмихов Аврам 312
 Чмихов Гнат 312
 Чмихов Дем'ян 312
 Чмихов Улас 312
 Чонка Іван 674
 Чернолоський Адам 177
 Черноус І. 581, 589
 Чортович Івашко 76
 Чортович Васько 76
 Чорторійський Іван 106
 Чорторійський Олександр 106
 Чорторійський Федір 90
 Чубар Влас 612
 Чубинський Михайло 504, 506, 507, 510, 511
 Чуватов 90
 Чулков 391
 Чураєв В. 804, 806
 Чурило Станіслав 100
 Чухно Федір 427
- Шабан** Ага 188
 Шавлак 788
 Шаг-Мердан 72
 Шакловитий Федір 329
 Шадлун М. 573, 575, 581, 582, 585
 Шалімов Степан 752
 Шаповал М. Ю. 495, 496, 529, 531, 532, 538, 539, 541, 543, 544, 545
 Шаповаленко Костянтин 427
 Шапочка Данило 312
 Шапочка Єлисей 312
 Шапочка Іван 312
 Шапочка Михайло 312
 Шапошников Григорій 312
 Шапошников Іван 312
 Шапошников Петро 312
 Шараган (Шарукан) 48
 Шарко Петро 752
 Шаровч Фрідріх 338
 Шатилюк І. 747
 Шафранець Петро 67
 Шашко Ілля 129
 Шашкович Долбуновський (Шашко) Михайло 121, 131
 Швайченко 739
 Шварц С. 567
 Швегла Антонін 530, 549, 552, 553, 594, 597, 598, 599, 603, 604, 621, 635
 Швець Федір 527, 546, 551, 555, 561, 583, 586, 591, 592
 Швинярський Кшиштоф 104
- Швинярський Себастьян 104
 Швитригайло див. Свидригайло
 Шевель 441
 Шевель 786
 Шевченко 489
 Шевченко 817
 Шевченко 786
 Шевченко В. П. 822
 Шевченко Тимофій 429
 Шевчук Семен 483
 Шевчук Г. І. 836
 Шейхун 258
 Шелбовський Богуш 90
 Шелбовський Іванко 90
 Шелест Петро 814, 817
 Шелухін (Шелухин) Сергій 501, 524, 525, 527–529, 531, 532, 536, 538–540
 Шендюх Матвій 251
 Шепелев Трохим 429
 Шепель 747
 Шереметьєв Василій 203
 Шеріф Шемседдін Мугаммед ель-Гусейні 53
 Шерудько 667
 Шибан 37
 Шибка Олександр 306
 Шидловський Б. 127
 Шикін І. 806
 Шило Гаврило 69
 Шилович Олізар 77
 Шимкович Ян 109
 Шимановський Мацей 229
 Шиндерман 441
 Шинкарев Петро 752
 Шинкарьов 747, 786
 Шинкарьов О. 679
 Шканаз-оглу 78
 Шипов 299
 Шипулинський Микола 400
 Ширинський-Шахматов 381, 382, 386, 387
 Ширков Семен 330
 Шисцл 633
 Шихутський Іван 370
 Шишкін Микола 752
 Шишкін Сидір 337
 Шіллер 709
 Шірін 258
 Шкляревський Віктор 434
 Шмигельський Іван 434
 Шмукер Міхаель 338
 Шмулич Іван 312

- Шмулич Федір 312
 Шпанько Т. П. 786
 Шпільман Андреас 338
 Шрамек 621
 Шрамченко Левко 562–566, 573, 575, 578, 581, 582, 584–586, 589, 591
 Шробар 572, 598, 599
 Штаймле Маргарет 712
 Штельц Трудль 712
 Штефан 65
 Штефан Августин 667, 670
 Штефан Василь 674
 Штефан Іван 525, 527, 529, 531, 536–540, 544, 545, 548
 Штигайло Микита 427
 Штофель, фон Христофор 291
 Штумпп К. 721
 Штюргх 481
 Шуба Володимир 674
 Шубяков 359, 363, 364
 Шугуров С. С. 747
 Шуджун 258
 Шуйський 109
 Шуйський 795
 Шульгин (Шульгін) Олександр 494–497
 Шульжинський-Савич Пилип 402
 Шуменков Василь 312
 Шуменков Федір 312
 Шумлянський Ф. 667
 Шумський 612
 Шуста 619
 Шустер 481
 Шустер Андреас 338
- Щ**астний 391
 Щелканцов Тихон 427
 Щербак Богдан 217
 Щербак Максим 306
 Щербаков Олександр 434
 Щербаков Федір 752
 Щербатов Осип 284
 Щербатюк 788
 Щербина Андрій 312
 Щербина Василь 312
 Щербина Василь Степанович 312
 Щербина Григорій 312
 Щербина Григорій Павлович 312
 Щербина Іван Васильович 312
 Щербина Павло 312
- Щербина Петро Григорович 312
 Щербина Петро Павлович 312
 Щербина Роман 306
 Щербина Семен 312
 Щербина Степан 312
 Щербина Федір 312
 Щербина Яків 312
 Щербинін Андрій 313
 Щербицький Володимир 808, 813, 819, 823, 827
 Щербуха 667
 Щетинін М. Т. 808
 Щитков Георгій 430
 Щириця Ю. О. 527, 528
 Щоголев Андрій 248
 Щолоков 786
 Щука Анджей 237
 Щука Теофіл 317
 Щуцький Іван 429
- Ю**дицький Давид 429
 Юлій Д. 20
 Юлій II, Папа Римський 93
 Юлій Родон 20
 Юлій Хофарн 19
 Юрій Тройденович 52
 Юрій Кончакович 34
 Юрій Львович 43, 45
 Юскевич-Красковський Микита 370
 Юстиніан 150
 Юшко 76
 Юшкович Грицько 90
 Ющенко Стефан 306
 Ющишин І. 517
- Я**бловський (Малечковський) Станіслав 105
 Ябловський Роман 306
 Яблоновський Олександр 254
 Яблоновський Станіслав Ян 246
 Явір 96
 Яворовскі Юлію 659
 Ягодовський Петро 419
 Ягья 78
 Яким 90
 Якобус де Каріо 46
 Яковенко Є. 543–545, 548
 Яковенко Павло 752
 Яковенко П. 822
 Яковицький Іван 90
- Яковицький Івашко 90
 Яковлев Михайло 313
 Яковлев Петро 354
 Яковченко Андрій 239
 Якубинський Георгій 312
 Якубинський Леонтій 312
 Якубинський Миколай 312
 Якубинський Олексій 312
 Якубинський Петро 312
 Якубинський Петро Тимофійович 312
 Якубинський Тимофій 312
 Якубович Михно 90
 Якуш Вестярник 65
 Ялинський Семен 251
 Яловицький Антон 142
 Яловицький Савин 144
 Яловицький Гнівош 90
 Ялоцький Василь 239
 Ямпольський Василь 312
 Ямпольський Іван 312
 Ямпольський Микола 312
 Ян 67
 Ян 88
 Ян II Казимир 174, 184, 189, 192, 196, 199, 201, 209–214
 Ян III Собеський 238
 Ян з Глогови 58
 Ян з Креткова 67
 Ян з Ліхін 67
 Ян з Олесниці 67
 Ян зі Звенигорода 104
 Ян зі Спрови 67
 Ян Малік баша 95
 Ян Миколаєвич 85
 Ян Ольбрахт 80, 81, 83
 Ян, син Георгія зі Львова 93
 Ян Юр'євич 82
 Янджи 50
 Яницький 444
 Яницький В. 828, 835, 838, 840
 Янов Степан 327
 Януїно де Курія 46
 Янур 25
 Янушевскі Агнес 659
 Янчинський Грицько 90
 Яранд з Граб'є 67
 Ярецький Станіслав 237
 Ярмахов Семен 434
 Ярмош Іосиф 400
 Яровий Григорій 752
 Ярополк Святославич 28
 Ярослав Володимирович (Мудрий) 28, 30

Яросланопа див. Арсланопа
Ярудецький Василь 90
Ясениницький Лазар 90
Ясіновський Себастьян 104
Яскульський Маріуш Станіслав
189

Ясловицький Ян 338
Ятченко Петро 402
Яценко 774
Яцько 194
Яцькович Федір 194, 195
Ященко Юхим 370
Ящица Марія 194
Ящук 747
Ящук 786

Abazyn 254
Abrek 140
Aderkas Jan 210
Aleksander 143
Andryjewicz Kuryło 202
Andrzejek 140
August III 268, 288

Bachus 140
Baczyński Stanisław 210
Bahyr aga 267
Barabas 254
Bauman 140
Bederman Jan 184
Bekiesz 140
Belga Adam 140
Bełżecki Ewarist 210
Bełżecki Jan 140
Bernat 140
Biegaczewicz Wojciech 308
Bielowicz Semen 157
Biłogrud Hrehory 202
Bohatyrewic Iwan 202
Borkowski 254
Boronicki Zdan 153
Borowski Jan 210
Borzęcki Paweł 177
Branicki 140
Broniowski Marcin 140
Bruchowiecki Iwan 202
Brzożowski 177
Bucelli 140
Bułakowski 140
Bułyha Maksim 202
Burmaka Michał 202
Butenko Andrzej 202
Butowicz Paweł 177
Buttler Gotthard 210

Cedrowski 288
Charzowski Piotr 177
Chanenکو 210
Charleński 127
Charlewski Stanisław 157
Chmielnicka Nieczajowa Steph-
nida 199
Chmielnicki Bohdan 174
Chmielnicki (Chmielniczenko)
Jerzy 214, 227
Chodorowski Krzysztof 157
Cichocki Adam 483
Cibulenko Semen 202
Ciołek Czarnołoski Adam 177
Corwin Gąsiewski Wincenty 199
Cygańczuk 254
Czapski Franciszek 212
Czarniecki Stefan 210
Czartoryski Teodor 288
Czyżewski Zygmunt 210

Daleński Marcin Franciszek 196
Donhoff Teodor 210
Doroszenko Piotr 227, 228
Doroszenko Stepan 202
Drzewski Spycimir 210
Dulski Feško 202
Dunikowski Jan 162
Dunin Jarosz 210
Dzierżek Franciszek 235
Dzierżek Jan 235
Dzierżek Krzysztof 140
Dziutajenko Semen 202

Fetkiewicz Ostap 202
Filip II 150
Filonenko Iwan 202
Fin Jan 140
Fleming Jerzy 288
Fogelwerder 140
Franz Józef I (Franciszek Józef I)
423
Fredro Marcin 158

Gawroński Wilhelm 483
Gembicki Jan 210
Głogowski 140
Gniński Jan 209, 244
Gosławski 140
Górski 140
Górski Jakób 150
Grabski 140
Grazny 202
Grek 140

Grocholski 140
Grygrowicz Michał 244
Grzegosz 140
Gumiński 254
Gumowski Franciszek 235

Hankiewicz Stefan Kazimierz
184, 185, 210, 211, 212, 214
Heideisztein 140
Herbut Szczęсны 162
Hojski Hawryło 164
Hojski Prokop 164
Hojski Roman 164
Horain 212
Hornostaj Samuel 157
Hryhorowicz Nieczypor 202
Hrusza Jan 202
Hulewicz Paweł 209
Humiecki Wojciech 157

Iłza 140
Iskra 254
Iskrzycki 254
Izmail pasza 267

Jabłonowski Aleksander 254
Jabłonowski Stanisław Jan 246
Jacek 140
Jan Kazimierz (Joannes Casimi-
rus) 184, 196, 199, 201, 209–
212, 214, 254
Jarema 254
Jasiński 609
Jaworski Mikołaj 202
Jez Jakub 177
Jeziński 127
Justynian 150

Kałowski 140
Kapłan Girej 268
Kicher 140
Kiewlicz Iwan 177
Kisiel Adam 177, 178
Kofuszowski Hrehory 202
Konradzki Matheus 210
Koryciński Stefan 184
Korytowski 480
Kosiński Iwan 202
Kosow Sylwester 177
Koss Jan 210
Kossakowski Mikołaj 235
Kotowicz Andrzej 199
Kowalski 483
Koziarski 196

Krasowski 140
Kryczuta Iwan 202
Krysko 202
Krzątowski Jan 177
Krzycki 140
Krzysztof 140
Kucharski W. 613, 615
Kuszewicz Samuel 201

Latalski Jerzy 140
Lenkiewicz Aleksander 177
Lesbenko Ostap 202
Lesczyński Wacław 210
Lesnicki 202
Łozka Lawrin 157

Łączyński Mikołaj 127
Łobuszenko Semen 202

Maciejowski 140
Maksymowicz Michał 611
Maliszewski 140
Mazepa Koledyrński Iwan 202,
254
Miaskowski Andrzej 210
Miaskowski Maciej 210
Mikitenko Feško 202
Miticzenko Wąsko 202
Mnohohriszny Damian 227
Mogila Stankiewicz Józef 483
Morawski J. 615
Morawski Stanisław 158
Morsztyn Jan Andrzej 210
Morsztyn Tobiasz 210
Myszkowski Zygmunt 140

Nabliński 140
Nadolski 140
Narożnicki Szymon 210
Narzymiski 140
Nieczej Jan 199
Niegoszowski 140
Niemirycz 202
Niemirycz Jerzy 177
Niemirycz Stefan 177
Nikowicz Tymoszy 202
Nosacz 202
Nosacz Tymoszy 202
Nosaczenko Jakub 202
Nosarewski Aleksander 202

Ocieski Jan 108
Obuchowicz Michał 210
Oczko 140

Odyniec Andrzej 202
Olszowski Andrzej 202
Olsztin Jakub 140
Ostrogski Janusz 153
Ostrowski 171

Pac Krzysztof 199, 210
Paczek 140
Pałej 254
Paweł 140
Petrowski Wasyl 202
Piątkowski 140
Piechocki 609
Pieniążek Prokop 140
Pilchowski Jakub 140
Ploczko 102
Pluciński Adam 210
Podhajecki M. 308
Podlodowski Mikołaj 210
Połowczenko Iwan 202
Potocki Andrzej 611
Potocki Seweryn 177
Potrykowski Aleksander 210
Prażmowski Mikołaj 184, 210
Proskura Suszczański Fedor 178

Raczko 140
Ramuł 140
Rembowski 140
Romanenko Andrzej 202
Rożewski Walerian 210
Roziński Jan Ludwik 210
Ruban 254
Rudika Andrzej 202
Rudnicki Iwan 202
Rybczyński Mieczysław 480

Samijło 202
Samuś 254
Satkowski Jan 210
Schapira Jakób 483
Schönborn Franciszek 483
Selim Girej 268
Sielski Aleksander 210
Sieniawski Adam 267
Siestrzeńciewicz Humienicki Teo-
dor 177
Sigismundus Augustus zob. Zyg-
munt August
Sigmund August zob. Zygmunt
August
Skarga 140
Skrebet Wasil 202
Skulski L. 614

Słoniewski Krzysztof 202
Słoniowski Gabriel 202
Snopkowski Piotr 235
Sobieski Mark 157
Sokołowski Andrzej 177
Sokołowski Kalin 202
Stadnicki Stanisław 158
Steczowski 609, 610, 613
Stefan Batory (Stefanus) 123,
140, 171
Stefanowski 140
Stępkowski K. 311
Streptowski 140
Strzeszkowski 202
Strybyl Abram 177
Suchodolski 140
Sulima Stepan 202
Sulima Teodor 202
Suliman aga 267
Swoszowski Jan 158
Sze faj bej 268
Szewczuk Semen 483
Szmeling Andrzej 210
Szapak 254
Szumowski Jan 210
Szwed Piotr 140
Szytny Kyril 202

Tarło 268
Tarnowski Jan 210
Tarnowski Stefan 235
Tetera Paweł 214
Tłuskiewicz Grzegorz 210
Tolstowicz Onisko 202
Trąpczyński 615
Trojecki 158
Trubelski Antoni 177
Trzebiński Aleksander 170
Tukalski 227
Tysza Bykowski Wasyl 207
Tyszkiewicz Krzysztof 177
Tyszkiewicz Ostafi 153, 157
Tyszkiewicz Władysław 210
Tywenko Meleszko 202

Ulanicki Jakub 202
Ulanicki Hrehory 202
Ułewicz Andrzej 157
Ułewicz Damian 153
Urbanski Stanisław 210
Ursul Fedor 157
Ustrzycki Mikołaj 235

Walentinus 140
Wapowski Stanisław 158
Wereszczaka Gabriel 202
Wereszczaka Prokop 177
Węgliński 140
Węgrowski Jan 102
Wiatrowski Wiktor 483
Wieliczka 140
Wielkopolski 611
Wigura Semen 177
Wiemek 140
Wierzbiński 140
Wierzbowski Hieronim 210
Witos Wincenty 609, 610, 613,
614, 615
Witowski Łukasz 178
Witowski Stanisław 210

Władysław IV 184
Włodek Stanisław 157
Wolska Jureńcówna 483
Wolski Krzysztof 140
Woronicz Aleksander 177
Woronicz Daniel Jerzy 177
Woroszyło Ludwik 177
Wowczenko Feśko 202
Wyhowski Iwan 227
Wyhowski Konstanty 201, 202
Wyhowski Teodor 202
Wysocki Stanisław 210
Wyszyński Maciej 210

Zahorowski Stefan 209
Załęski Maciej 170
Zamoyski 140

Zawidaj Kyril 202
Zbaraski Janusz 153
Zbrozek Michał 235
Zeroński Petruś 164
Zieleński 140
Zielonia Stanisław 235
Zimnicki Wojciech 170
Zygmunt August (Sigismundus
Augustus, Sigmunt August)
102, 103, 108, 127, 140
Zygmunt III 140, 164, 176

Żaboklicki Wawrzyniec 135
Żabokrycki Aleksander 211
Żabokrycki Mikołaj 211
Żelęcki Jan 210
Żniński 140

Показчик географічних назв

До показчика внесено географічні назви (назви континентів, держав, регіонів, адміністративних одиниць, населених пунктів, фортець, місцевостей, урочищ, річок, морів, островів, інші макро- і мікротопоніми тощо), що зустрічаються в текстах. Географічні назви з інтитуляцій документів не подаються.

Назви з іншомовних документів, до яких додаються переклади, подаються лише в перекладах українською мовою; якщо назви зустрічаються лише в польських текстах (переклади яких не подаються), то вони включаються до показчика виключно мовою оригіналу.

Категорії поселень (м., м-ко – місто, містечко; с., с-ще – село, селище; сл. – слобода; маєтність), по можливості, подаються, за часом згадки у документі. Інші скорочення: р. – річка, о. – острів, оз. – озеро.

Варіанти написання географічних назв подано в круглих дужках після реєстрового гасла з відповідними перехресними посиланнями, наприклад: Азовське море (Маєтидське озеро); Маєтидське озеро див. Азовське море. Якщо різночитання варіюються в межах кількох літер алфавіту (Австрія, Австро-Угорщина), то перехресні посилання не робилися.

Посилання подаються на номери документів.

А встро-Угорщина (Австрія) 317, 440, 479, 481, 606	Ал-ма, м. 25	Африка 329
Аджибей, фортеця 316	Алубиха, м. 25	Аяни, с-ще 64
Адреанополь, м. 250	Алушта (Алус), м. 25, 814	Б аб-ал-Абваб див. Дербентський прохід
Азак див. Азов	Алуштинська волость 395	Багдад, м. 25
Азаровські ґрунти 256	Америка 576	Багчесарай див. Бахчисарай
Азія 329	Ананьів, м. 814	Базавлук, о. 148
Азов (Танаїс, Тана, Азак), м. 20, 56, 78, 239	Анатолія 163	Базавлук, р. 148
Азовське море (Маєтидське озеро) 1, 329	Андріанополь, м. 250	Байда, м. 27
Азугли-Узень, р. 73	Андріївка, м. 302	Бакота (Баката), м. 38, 41
Азур, м. 25	Апостолівський район Дніпро- петровської обл. 814	Балаклава, м. 89, 259, 348
Ак-Керман див. Білгород-Дні- стровський	Арку, м. 25	Балаклія, м. 302, 814
Аккерманська область 687	Артемівськ, м. 814	Баланджар, м. 27
Ак-Месджит див. Сімферо- поль	Архангельськ, м. 433	Балкани 329
Акмесчид див. Сімферополь	Архангельська губернія 335, 376, 380	Балківці Верхні, с. 741
Акмечетський повіт див. Сім- феропольський повіт	Архіпелаг (острови Архіпела- гу) 329	Балта, м. 814
Акмечеть див. Сімферополь	Арциз, м. 814	Балта, с-ще 64
Акча-Керман див. Білгород	Астраханська губернія 335, 376, 380	Балтський повіт 458
Ал-бус-р, м. 25	Астрахань, м. 189, 433	Банілів над Серетом, с. 723
Ал-лі-гі, р. 34	Атіль, м. 25	Банчесарай див. Бахчисарай
	Афіни, м. 9	Батурін, м. 217, 230, 234, 240, 241, 243, 245, 247, 248, 253, 260, 261
	Аф-кана, місцевість 25	Батуринська сотня 296

- Бахмут, м. 292
 Бахмутський повіт 348
 Бахчисарай (Багчесарай, Банчесарай) 189, 258, 313, 342, 348
 Б-г-да, провінція 25
 Беззали, с. 195
 Бендери (Тягиня), м. 265, 266
 Бердичів, м. 391
 Бердянськ, м. 814
 Берег див. Берегове
 Берегівська округа 766
 Берегове (Берег), м. 47, 556, 574, 756, 766
 Бережани, округа 712
 Березанський район 809
 Березівка, м. 814
 Березна (Березне), м. 406, 695
 Березька жупа, 574
 Берестова, р. 239
 Берестове, с. 30
 Берлін, м. 644, 667, 715, 720, 721
 Бессарабія (Бесарабська область, Бессарабська губернія) 329, 376, 380, 393, 433, 624, 723, 724, 735, 741
 Белоозеро, м. 28
 Бихів Новий, м. 190
 Бишкінь, м. 302
 Біла Росія (Біла Русь) див. Білорусь
 Біла Скеля (Ак-кая), місцевість 258
 Біла Церква, м. 181, 182, 251, 291, 814
 Білгород, Білгород-Дністровський (Ак-Керман) 53, 148, 189, 354, 814
 Білгородська орда 239
 Білгородчина 239
 Білки, сл. 312
 Білопільське комісарство 312
 Білорусь (Біла Росія, Біла Русь) 190, 203, 239, 329, 715, 806
 Білоруська губернія 335, 343
 Білостокська область 376
 Білоус, р. 204
 Білоцерківський район 809
 Бюк-Ламбад, с. 395
 Блуква, оз. 786
- Бобровицький район 689, 690
 Бог див. Буг
 Богдан див. Молдавія
 Богемія 317, 451
 Богодухів, сл. 312
 Богодухівське комісарство 312
 Богородський повіт 380
 Богуслав, м. 814
 Боково-Антрацит, м. 814
 Болгар, м. 39
 Болгарія 329
 Болград, м. 814
 Болестрашичі, м. 57
 Болу, м. 249
 Болхов, м. 314
 Бондарівка, с. 355
 Борзенський повіт 399
 Борисфен див. Дніпро
 Боровенське комісарство 312
 Бородянський район 809
 Боромля, сл. 312
 Боспор див. Керч
 Боспор, протока (Константинопольська протока) 1, 33
 Боспорське царство 4, 14
 Бохня, м. 52
 Брацлав, м. 112, 113, 121, 203
 Брацлавська земля 112
 Брацлавське воєводство 121, 122, 129, 131, 134, 149, 155, 173, 182, 231
 Брацлавський повіт 121, 122
 Брно, м. 664
 Бровари, м-ко 695, 814
 Бросківці Верхні, с. 741
 Б-р-т-нит, м. 25
 Брянка, м. 814
 Бубнівська сотня 255
 Буг (Бог), р. 291, 316, 319, 320
 Будапешт (Буда), м. 424, 436, 455, 468, 686
 Буджак (Бужак) 285, 322, 342
 Бу-дсу, р. 34
 Букарешт див. Бухарест
 Буковина 450, 451, 479, 605, 624, 643, 691, 722–724, 727, 735, 741
 Бур-к, м. 25
 Бурок, м. 219
 Буськ, м. 81
 Бухарест (Букарешт), м. 355, 723
- Буштино, с-ще 749
 Б-ц-ра, місцевість 25
- Ва**-г-з, р. 25
 Валахія 258, 329, 342
 Валки, м. 817
 Вандруга, с. 68
 Варшава, м. 52, 118, 121, 129, 131, 142, 144, 149, 152, 155, 172, 264, 469, 667
 Варязька затока 329
 Василівка, м. 814
 Васильків, м. 354, 814
 Вашківці, м-ко 723
 В-д-шан, р. 25
 Велика Орда див. Орда
 Велика Чингава, с. 749
 Велике князівство Литовське 91, 94, 97, 106, 112, 113, 118, 119, 121, 130, 133, 151, 155, 203, 231
 Велике князівство Руське (князівство Руське) 91
 Велике Князівство Фінляндське 380, 463
 Великий Березин, с. 756
 Великий Токмак, м. 814
 Великоберезнянська округа 766
 Велико-Половецький район 809
 Веприк, м. 219
 Верба, с. 68
 Вербівка, с. 197
 Вербовець, с. 749
 Вержанський путь 76
 Верхолюджа, с. 290
 Выборг, м. 292
 Виборзьська губернія 335
 Вижниця, м. 723
 Вилкове, м. 814
 Винники, м-ко 720
 Вишгородський район 837
 Вишніч, м. 100
 Вишня (Судова Вишня), м. 35, 81
 Вишня Апша 749, 760, 761
 Вища Дубечня (Вишня Дубечня) 695
 Відень, м. 408, 410, 479, 481, 602, 606, 608, 720
 Візантійська імперія 33
 Віленська губернія 335, 376, 437, 448

- Вільно, м. 68, 82, 106, 111, 112, 128, 192
- Віненська земля, маєтність 69
- Вінницька земля 112
- Вінницька область 676, 679, 689, 690, 774, 811, 814
- Вінницький повіт 121
- Вінниця, м. 106, 112, 713, 814
- Вісліца, м. 144
- Вітебськ, м. 118, 335
- Вітебська губернія 437
- Віфінія, область 20
- Владимирська губернія 335
- Внутрішня Киргизька Орда 380
- Вовча, р. 251
- Вовчанськ, м. 814
- Вознесенськ, м. 814
- Вознесенська губернія 335
- Волга (Атіль, Ітіль, Ечжил), р. 25–27, 40, 279, 329
- Волинська губернія (Волинь) 208, 335, 343, 346, 380, 391, 396, 397, 403, 437, 444, 472, 625
- Волинська земля 106, 125, 128, 130, 142
- Волинська область 739, 752, 774, 814
- Волинське воєводство 124, 128, 130, 136, 137, 144, 149, 151, 152, 155
- Волинь див. Волинська земля
- Волівська округа 766
- Волковишки, м. 442
- Волове, м-ко 756
- Вологда, м. 433
- Вологодська губернія 335
- Володарський район 809
- Володимир, м. 28, 29, 43, 52, 95, 109, 136, 146, 433
- Володимирський повіт 85, 128, 136, 137
- Волоськая земля див. Молдавія
- Волощина див. Молдавія
- Вольний, м. 290
- Вольновський повіт 290
- Ворзна, р. 230
- Вороніж, м. 433
- Воронізька губернія 335
- Воронка, сл. 354
- Ворошиловградська область див. Луганська область
- Всхідна Галичина див. Галичина
- Вятка, м. 433
- Вятська губернія 335, 376
- Габ Н-л-'** див. Хамліх
- Гадяцька волость 219
- Гадяцька округа 327
- Гадяцький повіт 332
- Гадяцький полк 279, 327
- Гадяч, м. 219, 326, 265
- Галац, м. 355
- Галицька земля 237, 238
- Галич, м. 36
- Галичина (Всхідна Галичина, Східна Галичина) 317, 478, 479, 566, 606
- Ганичі-Солоний, с. 749
- Гатчина, м. 380
- Гвіздець, с. 58
- Гезлеве див. Євпаторія
- Геліболу, м. 78
- Гельсінгфорс, м. 380
- Гермонасса, м. 21
- Геніївка, м. 302
- Генічеськ (Дженішке), м. 258
- Генічеський район 807
- Генуя, м. 70
- Герр, р.; місцевість 1
- Герца, с. 724
- Гирло Понту Євксинського див. Боспор, протока
- Гіпаній, р. 1
- Гірсово, м. 355
- Глиняни, м. 81
- Глухів, м. 226, 232, 273–278, 284, 291, 297, 298, 305, 339, 354, 462
- Гнилий Тікич, р. 251
- Гнійне, с. 146
- Голоскове, м-ко 325
- Голубівка, м. 814
- Гомель, м. 190
- Гопешти, с. 355
- Горлівка, м. 814
- Городиський повіт 325
- Городне, сл. 312
- Городницький (Городнянський) повіт 370
- Городня, м. 695
- Городок, м. 442
- Городок, с. 68
- Гороховатка, м. 302
- Гребенківський район 689, 690, 809
- Гродненська губернія 376, 437, 448
- Гродно, м. 117, 130, 282
- Г-рузин, м. 25
- Грузинська РСР 807
- Грузія 48, 329, 393
- Грунь Черкаська, м. 219
- Губернаторство Буковина (Провінція Буковина) 691, 699, 722–724, 727
- Губернаторство Трансністрія 696, 725, 728, 735
- Гуляйполе, м. 814
- Гурган див. Каспійське море
- Гургана, р. 25
- Гурзуф, с. 395
- Гучин, сл. 204
- Г**ард 309
- Гьозлев див. Євпаторія
- Далекий Схід** 803
- Далмація 479
- Дарменкой, с. 395
- Дар'ял, фортеця 48
- Двіна, р. 329
- Двулучна, с. 302
- Двурічна, м. 302
- Дебальцево, м. 814
- Дербентський прохід (Баб-ал-Аббаб) 25
- Деревновці, с. 65
- Дерменкой, с. 395
- Джанбойлук 342
- Джанкерман див. Очаків
- Джанкой, м. 814
- Джемелинці, с. 68
- Дженішке див. Генічеськ
- Дзержинськ, м. 814
- Дике Поле 163
- Дистрикт "Варшава" 698
- Дистрикт "Галичина" 698
- Дистрикт "Краків" 698
- Дистрикт "Люблін" 698
- Дистрикт "Радом" 698
- Дніпро (Борисфен), р. 11, 25, 28, 40, 66, 76, 148, 189, 203, 208, 217, 226, 232, 236, 239, 251, 269, 273, 289, 291, 316, 319, 329
- Дніпровський повіт 326, 348
- Дніпродзержинськ, м. 814

Дніпропетровск, м. 774, 814
Дніпропетровська область
676, 679, 814, 820, 827
Добжинська земля 67
Добропілля, м-ко 814
Добрянка, с. 354, 695
Докучаєвськ, м-ко 814
Долішні Стнівці, с. 723
Дон, р. 40, 329
Донбас 817
Дондошань, с. 696
Донецьк, м. 814
Донецька губернія 625
Донецька область 814, 827,
830
Донецький басейн 567
Дорогин, маєтність 84
Дрогобицька область 739, 745,
752, 779
Дружківка, м. 814
Дубно, м. 554
Дубосари, м. 342
Дубринич с. 755
Дуени, м. 355
Дуна див. Дунай
Дунай (Дуна, Істр), р. 25, 148,
319
Дунковиця, с. 749

Едісан 342
Ексампай, р., місцевість 1
Енгюрю, м. 72
Естляндська губернія, Естлян-
дія 335, 380
Ефляк див. Молдавія
Ечжил див. Волга

Євпаторійський (Козловський)
повіт 326, 348
Євпаторія (Гезлеве, Гьозлев,
Козлов), м. 258, 259, 342,
348, 814
Європа 1, 329
Єгипет 51, 329
Єлисаветградський повіт 348
Єнакієве, м. 814
Єнікаль, м. 348
Єнісейська губернія 380
Єсентуки, м. 836
Єськівці, с. 68

Жванецька нагіє 249
Жданов див. Маріуполь
Жигайлівка, сл. 312

Жидачівський повіт 135, 237,
282
Житомир, м. 264, 391, 396, 435,
444, 814
Житомирська область 676, 679,
689, 690, 774, 811, 814
Житомирський повіт 444
Жмеринський район 689, 690
Жмудське князівство 91
Жовнинська сотня 294
Жовті Води, м. 814
Жолудський повіт 84
Жуки, с. 283
Журжево, м. 355

Задубрівка, с. 451
Закавказька губернія (Закав-
казькі області) 380, 393
Закавказький край 376, 380
Закарпатська область 530,
542, 547, 549, 552, 553, 572,
574, 594, 596–599, 603, 604,
619, 621, 633, 635, 636, 639,
642, 648, 661–663, 665, 667,
675, 743, 744, 745, 749, 750,
753–757, 759, 760–762, 764,
766–769
Закарпатська Україна 748, 750,
753, 754, 756, 757, 759, 760,
762–764, 766–768
Закарпаття 576
Западные области УССР 774,
795
Запоріжжя, м. 814, 815
Запорізька область 676, 679,
774, 780, 811, 814, 827
Запорожжя 248, 250, 251
Зарога, с. 487
Заставна, м. 723
Західна Україна 606, 820
Західний край (Західні губер-
нії) 380, 448
Західний Сибір 433
Західно-Українська Народна
Республіка (ЗУНР, Західна
область УНР) 551, 558, 559,
602, 606, 608
Зашків, с. 59
Збараж, м. 68
Збаразька волость 68
Звягель м. 82
Згурівський район 809
Здолбунів, м. 561
Зеландська фортеця 345

Зибка, сл. 354
Зіньків, м. 219
Зіньківський полк 219
Знам'янка, м. 814
Золотоніський повіт 332
Золотоноша, м. 255
Зубані, с. 319
Зуних, м. 25

Івано-Франківськ, м. 559, 606,
608
Івано-Франківська обл. 815
Ізмаїл, м. 814
Ізмаїльська обл. 739, 752, 779
Ізюм, м. 302, 314, 814
Ізюмська провінція 312
Ізюмський полк 302, 303
Ікі-Умрак, с-ще 64
Інгулець, р. 814
Індірчі, місцевість 63
Інкінчі, с-ще 63
Інфляндська земля 106
Ірак 51, 258
Іркліїв, м. 179, 180
Іркутськ, м. 433
Іркутська губернія 335
Ірпінь, м. 814
Іршава, м. 756
Іршавська округа 766
Ісернь, с. 68
Істебан-Тюпи, с-ще 64
Істр див. Дунай
Ітиль див. Волга

Каба, м. 72
Кабак-Таш, с-ще 64
Кабанє, с. 302
Кавказ (Кавказький край) 25,
34, 48, 380, 393
Кавказька область 376, 393
Кавказьке намісництво 380
Кагул, м. 355
Каджанбак, с. 342
Кадіївка, м. 814
Казанська губернія 335
Казань, м. 380, 433
Казахстан 806
Казикермен, фортеця 239, 253
Калос-Лімен, м. 8
Калуга, м. 433
Калужька губернія 335
Калуш, округа 712
Кальміус, р. 251
Калюс, с. 249

- Кам'янець, Кам'янець-Подільський (Каманіче), м. 45, 189, 249, 405, 442, 443, 447, 458, 554, 573, 579, 580, 587, 590, 595, 814
- Кам'янець-Подільська губернія див. Подільська губернія
- Кам'янець-Подільська область 676, 679
- Кам'янка, м. 302
- Кам'янка-Бузька, округа 712
- Кам'янка-Дніпровська, м. 814
- Каманіче див. Кам'янець
- Каманіче, провінція (еялет) 249
- Каменицьке, с. 290
- Камчатка 329
- Канів, м. 814
- Канівський полк 208
- Канкіт, місцевість 10
- Каплу, с. 342
- Карасинівка, с. 247
- Карасу, Карасубазар, м. 342, 348
- Карачов, м. 217
- Карлівка, м. 814
- Карпатська Україна 755, 763
- Каса, місцевість 25
- Каспійське море (Гурган, Хвалінське море) 25, 34, 329, 354
- Катанська, с. 290
- Катеринослав, м. 348, 349, 353, 361, 367, 371, 373, 433, 511, 538
- Катеринославська губернія 334, 335, 339, 348–350
- Катеринославський повіт 348
- Каушани, м. 342
- Каушани, м. 342
- Кафа, Каффа див. Феодосія
- Качи, с-ще 64
- Качир-Єрі, с-ще 64
- Качі, р., с-ще 258, 259
- Керкінітіда, м. 8
- Керпіч, с-ще 64
- Керч, Керч-Єни-кале (Боспор), м. 3, 4, 9, 13–19, 25, 50, 64, 72, 98, 342, 348, 354, 433, 814
- Кефе див. Феодосія
- Киарус-р, м. 25
- Кивяжд, м. 749
- Києво-Святошинський район у м. Києві 809
- Кизилар, с-ще 64
- Київ, м. 28, 29, 39, 84, 88, 106, 175, 203, 208, 219, 251, 263, 273, 291, 292, 332–334, 354, 368, 379, 380, 391, 396, 397, 422, 433, 441, 447, 448, 460, 469, 472, 475, 476, 489–492, 494–500, 504, 506, 507, 509–515, 517–521, 523–528, 535, 570, 571, 585, 650–652, 654–658, 660, 667, 676, 677, 679–681, 686, 687, 689, 721, 736–739, 744, 745, 751, 752, 758, 765, 769, 770, 772, 774–801, 803, 805, 807–819, 821–838, 840, 843, 844
- Київська губернія 335, 339, 340, 368, 379, 380, 437, 460, 472, 476
- Київська область 676, 679, 814
- Київське воєводство 149, 155, 173, 182, 231
- Київське князівство 203
- Київське намісництво 332, 333
- Київський округ 477
- Київський повіт 82, 84, 111, 332
- Київський полк 298, 307
- Кипчак, м. 72, 258
- Кирилівка, сл. 312
- Кирк-Єр, м. 50, 63, 72
- Кисловодськ, м. 836
- Кисляківський курінь 319
- Китай 380
- Китун, м. 25
- Кишинів, м. 433
- Кілбурун див. Кінбурнська фортеця
- Кілія, м. 79, 148, 814
- Кінбурнська фортеця (Кілбурун) 259, 319
- Кіровоград, м. 814
- Кіровоградська область 676, 679, 814, 827
- Кіцмань, м-ко 723
- Кіш Війська Запорозького 248, 250, 309, 315, 318–321
- Клещевичі, маєтність 84
- Клим'ятин, с. 84
- Князівство Руське див. Велике князівство Руське
- Ковалівка, м. 219
- Ковельський повіт 444
- Ковенська губернія 437, 448
- Кодацький перевіз 309
- Козел див. М[ихайло]-Коцюбинськ
- Козелець, м. 247, 307, 695
- Козелецька сотня 247, 260
- Козелецький повіт 307, 332
- Козинка, м. 302
- Козіївка, сл. 312
- Козлов див. Євпаторія
- Козловський повіт див. Євпаторійський повіт
- Колечлі, с-ще 258
- Коливанська губернія 335
- Коломак, сл. 312
- Коломийський повіт 58
- Коломия, м. 814
- Коломия, округа 712
- Колонтава, сл. 312
- Комишна, м. 219
- Комунарськ, м. 814
- Константинополь (Кустандіна), м. 25, 56, 349
- Константинопольська протока див. Боспор, протока
- Конча-Заспа, місцевість 784, 786
- Корецький район Ровенської області 831
- Корибут, м-ко 315
- Королівство вандалів 172, 213
- Королівство Галичини та Володимирії (Лодомерії) 317
- Королівство готів 172, 213
- Королівство Лодомерії див. Королівство Галичини та Володимирії (Лодомерії)
- Королівство Польське див. Польща
- Королівство Швеції 172, 213
- Корона, Корона Польська див. Польща
- Корол, м. 354
- Коростенський район 689, 690
- Корсунь, м. 181, 208, 224
- Корюківка, м. 695
- Костіїв, с. 59
- Кострома, м. 433

- Костромська губернія 335
 Котельва, м. 219, 312
 Котельвське комісарство 312
 Котів, Котівщина, маєтність 69, 256
 Котовськ, м. 814
 Коцевичі, маєтність 84
 Країна Ляха див. Польща
 Краків, м. 67, 81, 84, 85, 87, 92, 97, 99, 100, 106, 122, 137, 208, 238, 257, 698
 Краматорськ, м. 814
 Красний Кут, сл. 312
 Красний Лиман, м. 814
 Красний Луч, м. 814
 Красноармійськ, м. 814
 Красноград, м. 817
 Краснодон, м. 814
 Краснокутське комісарство 312
 Красноярськ, м. 433
 Кременець, м. 117, 132, 142, 144, 147, 149, 444, 554, 573, 579, 580, 587, 814
 Кременецький повіт 128, 142, 144, 444
 Кременчук, м. 334, 814
 Кривий Ріг, м. 814, 815, 837
 Крилів, м. 316
 Крим (Солкат, Солхат), м. 49, 50, 55, 56, 63, 72, 189, 225, 258, 329, 342, 355
 Крим (Тавріка) 20, 37, 50, 225, 258, 316, 318, 342
 Кримська АСРР 342
 Кримська область 811, 814
 Кримський степ 316
 Кримський тумен 60, 63, 258
 Кримський ханат 342
 Кронштадт, м. 380, 433
 Кротошин, с. 59
 К-р-ц, м. 25
 Кубань 329, 342, 349, 355
 Кубань, р. 329, 342
 Куземин, м. 219
 Куликівка, с. 695
 Кункуз, с-ще 64
 Куп'єваха, с. 312
 Куп'єваха, с. 312
 Куп'янка, м. 302
 Куп'янськ, м. 814
 Курінська сотня 294
 Курляндська губернія 335
 Курськ, м. 433
- Курська губернія 335
 Кустандіна див. Константинополь
 Кустандіни море див. Чорне море
 Кут, м. 25
 Кутаїська губернія 380
 Кучюк-Кайнарджи, с. 329
 Куявська земля 67
- Л**акан, м. 27
 Латоричанський округ 574
 Лебединський комісаріат 312
 Левківка, с. 302
 Левковець, с. 711
 Левкопольський повіт 326
 Лешововці, с. 65
 Лемберг див. Львів
 Лемнос, о. 329
 Ленінград див. Санкт-Петербург
 Лиман, м. 239, 302
 Лиман, пониззя Дніпра 239
 Липкани, м-ко 724
 Липовецький повіт 340
 Лисичанськ, м. 814
 Лиски, с. 732
 Литва 41, 81, 97
 Литовська губернія 335, 343
 Лівадія 458
 Лівобережна Україна 346
 Літинський повіт 442
 Ліфляндія 380
 Ліфляндська губернія 335, 380
 Л-м-б-т, м. 25
 Лодомерія див. Королівство Галичини та Володимирії (Лодомерії)
 Лозова, м. 814
 Лохвиця, м. 193, 195, 218
 Лубенський повіт 293, 332, 487
 Лубенський полк 293, 294, 306
 Лубни, м. 216, 306, 354, 814
 Луганськ, м. 814
 Луганська область (Ворошиловградська область) 676, 679, 779, 780, 814
 Лукашеве, с. 705
 Лупрет-Нана, м. 47
 Лутовинова, сл. 314
 Луцьк (Лучоск), м. 62, 69, 77,
- 95, 106, 115, 124, 125, 132, 133, 151, 554, 814
 Луцьке староство 151
 Луцький повіт 115, 124, 125, 128, 132, 133, 155
 Лучоск див. Луцьк
 Львів (Лемберг), м. 59, 81, 93, 101, 104, 105, 125, 135, 145, 154, 161, 165, 213, 229, 257, 282, 317, 404, 408, 478, 479, 522, 667, 692–694, 701, 702, 712, 716, 720, 723, 774, 779, 789, 795, 814
 Львівська земля 87, 100, 104, 135, 154, 161, 237, 282, 317
 Львівська область 739, 745, 752, 774, 779, 780, 811, 814
 Львівська округа 720
 Львівський повіт 59, 172
 Льодовитий океан 329
 Любеч, м. 29, 695
 Люблін, м. 119, 138
 Люботин, м. 814
 Люджа, с. 290
 Лютенка, м. 219
 Ляйпціг, м. 667
 Ляхівці, с. 68
- М**[ихайло]-Коцюбинськ (Ко-зел), м. 695
 Маєтидське озеро див. Азовське море
 Мажар, с-ще 64
 Мазурія 189
 Макіївка, м. 814
 Мала Русь (Мала Росія, Малоросія, Малоросійський край) 203, 263, 269, 273, 274, 287, 289, 291, 298, 306, 309, 310, 315, 316, 319, 329, 334, 335, 339
 Мала Татарія 342
 Малинова, м. 302
 Мало-Дівицький район 717
 Малоросійська губернія (Малоросійська Чернігівська губернія) 335, 339, 340, 343, 380, 345, 355, 360
 Малоросійський край див. Мала Русь
 Малоросія див. Мала Русь
 Малятинці, с. 741
 Манкерман-Ківа див. Київ

Манк-т, м. 25
 Манчжурія 380
 Марамороський Сигот, м. 756
 Маріуполь (Жданов), м. 814
 Маріупольський повіт 348
 Маскат, м. 27
 Матвіївці, с. 68
 Махарадзевський район Гру-
 зинської РСР 807
 Маяк, м. 302
 Медіна, м. 258
 Межирицьке комісарство 312
 Мезекасонський округ 574
 Мекка, м. 258
 Мелітополь, м. 442, 700, 710,
 718, 814
 Мелітопольський повіт 326,
 348, 359
 Мена, м. 355, 695
 Мервиця, с. 59
 Мерефа, м. 814
 Метелін, о. 329
 Миколаїв, м. 348, 349, 380, 433,
 449, 567, 579, 814
 Миколаївська губернія 348,
 349
 Миколаївська область 676,
 679, 811, 814, 827
 Миньковичі, с. 197
 Миргород, м. 194, 814
 Миргородський повіт 332
 Миргородський полк 208,
 319
 Миропільське комісарство
 312
 Митьківка, сл. 354
 Михайлень, с. 724
 Мишів, с. 355
 Мишурич Ріг, с. 63
 Мілета, м. 5
 Мінгрелія 380
 Мінськ, м. 721
 Мінська губернія 335, 343, 376,
 437, 460
 Міус, р. 251
 Мовчани, с. 249
 Могилевська губернія 335,
 437
 Могилів (Могилів-Подільський),
 м. 696, 728, 733, 814
 Могилівський повіт 696, 728
 Моквин, маєтність 69
 Молдавія (Богдан, Волоська
 земля, Волощина, Ефляк,
 Молдавська земля, Мол-
 давське князівство) 65,
 148, 239, 258, 259, 271, 329,
 342
 Молдавська АРСР 676, 679
 Молдавська земля див. Мол-
 давія
 Молдавське князівство див.
 Молдавія
 Молдовиця, с. 723
 Молодотудська вотчина 380
 Молочанськ, м. 814
 Молочний лиман 60
 Монголія 380
 Моравія 594
 Мордовська АРСР 820
 Морея 329
 Москва, м. 203, 217, 219, 221,
 225, 239, 248, 273, 274, 289,
 291, 292, 303, 304, 323, 380,
 393, 407, 433, 469, 634, 771,
 773, 802, 804–806
 Московія (Московська держа-
 ва, Москва) 128, 163, 203
 Московська губернія 335, 376,
 380
 Московський район у м. Києві
 809
 Мотронин, урочище 251
 Мохнач, м. 302
 Моховатка, с. 302
 Мощон, маєтність 69
 Мукачеве, м. 574, 756, 766,
 814
 Мукачівська округа 766
 Мукачівський округ 574
 Муром, м. 28
Наддніпрянська Україна 558
 Нахшуванський іль, гірська
 місцевість 258
 Негрепонт, о. 329
 Незамаївський курінь 309
 Неполоківці, с. 65
 Нижегородська губернія 335
 Нижнєверечанський округ
 574
 Нижній Новгород, м. 380, 433
 Нижньоверечанська округа
 766
 Низ 148
 Никитівка, с. 312
 Нишнів, м. 93
 Нишов, с. 93
 Ніжин, м. 203, 354, 399
 Ніжинський повіт 370
 Ніжинський полк 179, 180, 208,
 216, 292, 296
 Новгород (Новгород Великий),
 м. 28, 433
 Новгород (Новгород-Сіверсь-
 кий), м. 261
 Новгородок, м. 41
 Новгород-Сіверська губернія
 339
 Новгородська губернія 335
 Новгородський (Новгород-
 Сіверський) повіт 261
 Новогородицька фортеця
 248
 Новоград-Волинський повіт
 444
 Новозибків, м. 421
 Новозибківський повіт 421
 Новомосковський повіт 348
 Новоросійська губернія 334,
 335, 348
 Новоросійський край 349
 Новоселиця, м. 723
 Новосілка, с. 242
 Новосілки, с. 234
Обич, с. 68
 Область Війська Донського
 380
 Оболонські маєтності 265
 Обухівський район 809
 Овсеті див. Осетія
 Одеса, м. 341, 348, 349, 380,
 393, 433, 445, 454, 511, 567,
 579, 774, 814, 815
 Одеська губернія 625
 Одеська область 676, 679, 814,
 827
 Олександрівськ, м. 362, 365,
 372
 Олександрія, м. 814
 Олексіївське, с. 312
 Оленівка, с. 399
 Олешня, сл. 312
 Олика, м. 208
 Олишівка, с-ще 695
 Олонецька губернія 335, 376
 Ольвіопольський повіт 348
 Ольвія, м. 5, 7, 10, 11
 Ольховатка, м. 302
 Опішня, м. 219
 Ор, Ор-капа див. Перекоп

- Оріхів, м. 363, 814
 Орда (Велика Орда) 72, 73, 85, 95, 96, 318
 Орел, м. 433
 Орельські міста 251
 Оренбург, м. 380, 391, 433
 Оренбурзька губернія 335, 380
 Оржицька волость 487
 Орловська губернія 335
 Осетія (Овсеті) 48
 Оскол Старий, м. 314
 Османська імперія (Оттоманська Порта, Порта) 116, 242, 250, 262, 318, 321, 342, 380, 393
 Остер, м. 695
 Остерський повіт 332
 Остзейський край 393
 Остзейські губернії 376
 Острог, м. 231
 Острогозьк, м. 299, 303, 314
 Острогозька провінція 312, 314
 Острогозький полк 303
 Отли-Таз, с-ще 64
 Оттоманська Порта див. Османська імперія
 Охтирська провінція 312
 Охтирське комісарство 312
 Очаків (Джанкерман, Окзаков), фортеця 148, 189, 239, 258, 316, 319–321, 342, 354
- П**ятигорський повіт 340
 Павлоградський повіт 348
 Пантікапей, паралельна антична назва Боспору, див. Керч
 Паньства Коронні див. Польща
 Параскеви Святої фортеця 291
 Партеніт, с. 395
 Парчев, м. 109
 Патрос 329
 Пенза, м. 433
 Пензенська губернія 335
 Первомайськ, м. 814
 Переволочанський перевіз 251
 Переволочна, м. 251
 Перекоп (Прекоп, Ор, Ор-капа), фортеця 148, 258, 342, 348
 Перекопський повіт 326, 348
 Перемишль, м. 29, 42, 59, 107
 Перемишльська земля 38
 Перечин, м. 756
 Перечинська округа 766
 Переяслав, м. 28, 191, 194, 203, 208, 236, 239, 243
 Переяславський повіт 332
 Переяславський полк 316, 320
 Переяслав-Хмельницький район 809
 Переяслав-Хмельницький, м. 809, 814
 Пермська губернія 335, 376, 380
 Персія 48, 78, 380, 393
 Петербург див. Санкт-Петербург
 Петергоф, м. 380
 Петроград див. Сант-Петербург
 Петрозаводськ, м. 433
 Печеніги, м. 302
 Пирятинський повіт 332
 Південно-Західний край (Південно-Західні губернії) 448, 458, 472, 476
 Північ 820
 Підкарпатська Русь 596, 598, 599, 603, 664–667
 Пісків, маєтність 69
 Піщацинці, с. 68
 Плоцьк, м. 473
 Поволжжя 28
 Поділля 138, 335
 Подільська губернія (Кам'янець-Подільська губернія) 335, 340, 343, 376, 380, 437, 447, 458, 472
 Подільська земля 112
 Подільський район у м. Києві 809
 Полатовський повіт 314
 Поліський район 809
 Пологи, м. 814
 Полоцьк, м. 28
 Полоцька губернія 335
 Полтава, м. 283, 318, 347, 433, 470, 814
 Полтавська губернія 347, 391, 460, 487, 625
 Полтавська область 676, 679, 689, 690, 811, 814, 827
 Полтавський курінь 321
 Полтавський полк 208
 Польська Республіка див. Польща
 Польська Україна 335
 Польща (Корона, Корона Польська, Країна Ляха, Паньства Коронні, Польське Королівство, Річ Посполита, Польська Республіка, Республіка Польща) 43, 67, 81, 83, 100, 106, 112, 113, 118, 119, 130, 131, 134, 136, 152, 155, 163, 172, 180, 189, 208, 213, 238, 239, 316, 334, 343, 346, 354, 368, 606
 Понт Евксін див. Чорне море
 Понтійське царство 12
 Попівці, с. 191
 Порта див. Османська імперія
 Пот-Баши, с-ще 286
 Почеп, м. 256, 265
 Правобережна Україна 346
 Прага, м. 451, 530, 542, 547, 549, 552, 553, 572, 594, 596–599, 603, 604, 619, 621, 633, 635, 636, 639, 642, 648, 664, 665, 667
 Прибалтійські губернії 380
 Прилуки, м. 732
 Прилуцький полк 208
 Пристені, с. 302
 Пришиб, м. 380
 Провінція Буковина див. Губернаторство Буковина
 Проскурів див. Хмельницький
 Проскурівський повіт 442
 Протолче, урочище 29
 Прохорівка, м-ко 320
 Прусія, 81, 189
 Псков, м. 134, 433
 Псковська губернія 335
 Пуща-Водиця, місцевість 784, 786
- Р**ава-Руська, округа 712
 Радивилів, м. 565
 Радівці, с. 723
 Радомишль, м. 814
 Радомль, с. 312

- Радьківка, м. 302
 Радянський Союз див. СРСР
 Райгородське, с. 302
 Рахів, м. 756, 760, 761
 Рахівська округа 760, 761, 766, 767
 Рашівка, м. 219, 222
 Рені, м. 814
 Республіка Польща див. Польща
 Рига, м. 329, 721
 Рівне, м. 554, 562, 579, 580, 703, 721, 730, 731, 814
 Рівненська обл. 739, 745, 752, 774, 779, 811, 814
 Ріпки, с. 695
 Річ Посполита див. Польща
 Річиця, м. 106
 Ровеньки 814
 Розважівський район 809
 Роздільна, м. 814
 Рокитянський район 809
 Ромни, м. 321, 354, 470, 814
 Росія (Велика Росія, Російська держава, Російська імперія, Російська Федерація) 239, 291, 292, 306, 329, 343, 348, 356, 357, 379, 380, 393, 454, 463, 512, 518, 576, 741, 763
 Ростов Великий, м. 28
 Ростовський повіт 348
 РФСР 802, 804, 806
 Рубіжне, м. 814
 Рублівка, сл. 312
 Рудка, с. 175
 Румелія 259
 Румунія 576, 659, 735, 741
 Русинія 576
 Русь (Руська земля) 28, 29, 34, 39, 40, 47, 52, 57–59, 67, 81, 138, 189
 Руське воєводство 172, 173, 282
 Руське воєводство 172, 282
 Рязанська губернія 335
 Рязань, м. 433
- С**аболчська жупа 574
 Савгар, м. 27
 Савинці, м. 302
 Садгора, с. 723
 Самандар, м. 25, 27
- Самара (Самар, Самарські міста) 239, 309, 433
 Самбір, округа 712
 Сандомир, м. 52
 Санкт-Петербург (Петербург, С.-Петербург, Петроград, Ленінград), м. 269, 279, 281, 291–293, 296, 297, 301, 315, 324, 328, 329, 334, 335, 343, 346, 348–351, 356–358, 366, 368, 369, 375, 376, 380–382, 384–387, 393, 407, 411, 412, 425, 433, 437, 439, 448, 449, 454, 458, 463, 465, 469, 471, 477, 493, 806
 Санкт-Петербурзька губернія 335, 376, 380
 Саратов, м. 433, 442
 Саратовська губернія 335
 Саригшин, м. 23
 Саркел, м. 25
 Сару-Керман див. Херсонес
 Свалява, м. 756
 Свалявська округа 766
 Свалявський округ 574
 Сватова Лучка, м. 302
 Свердловськ, м. 814
 Свинухи, с. 85
 Свіржна (Свірж), р. 230
 Святої Параскеви фортеця 291
 Священна Римська імперія 317
 С-г-с-р-т, м. 25
 Севастополь м. 326, 348, 380, 810, 813, 814, 819
 Севлюська округа 766
 Севлюш, м. 756
 Седнівщина, с. 175
 Седнівщина (Седнівщина), с. 175
 Селидове, м. 814
 Семенівка, с. 253
 Семигородська земля див. Трансільванія
 Семипалатинськ, м. 433
 Семиреченська область 380
 Сен-Жермен-ен-Ле, м. 596, 663
 Сенькове, м. 302
 Сербія 576
 Сербський полк 292
 Сергієвське, с. 380
 Серин, с. 68
- Северодонецьк, м. 814
 Сибір (Сибірський край) 380, 393, 414, 454, 803, 820
 Сибірські губернії 376, 380
 Симбірськ, м. 433
 Симбірська губернія 335
 Сир-Дар'їнська область 380
 Сирія 51
 Сілезія, край (земля) 594
 Сілістра, м. 355
 Сімферополь (Ак-Месджит, Ак-месчид, Акмечеть), м. 258, 259, 331, 342, 348, 359, 363, 364, 380, 383, 433, 442, 814
 Сімферопольський (Акмечетський) повіт 326, 348
 Сінне, с. 69
 Сірет, с. 724
 Сітоловський повіт 256
 Січ 148
 Сквира, м. 814
 Скит, с. 723
 Скіфія 1
 Слабин, с. 175
 Слобідсько-Українська губернія 312, 335, 337
 Слободище, м. 208
 Слов'янск, м. 814
 Словачина 547, 576, 594, 598, 603
 Слонімска губернія 335
 Случ, р. 68
 С-м-к-р-ц, м. 25
 Смоленськ, м. 28, 354, 433
 Смоленська губернія 335
 Сніжнянськ, м. 814
 Сновськ див. Щорс
 Советське, м. 814
 Советський район м. Макіївки 814
 Согун (Сухумі), м. 98
 Сокиряни, м. 723
 Солкат, Солхат див. Крим
 Сорокський повіт 696
 Сосницький повіт 355
 Сосниця, м. 695
 Спаське, с. 354
 Співаківка, с. 302
 С-риди, м. 25
 СРСР (Радянський Союз, Союз РСР) 637, 676, 679, 737, 739, 746, 748, 757, 769, 781, 788, 812, 820

- Ставропольська губернія 380
 Сталіно, м. 774
 Сталінська область 679, 738, 811
 Стамбул, м. 354
 Станівці Долишні, с. 723
 Станіслав, м. 814
 Станіславська область 739, 745, 752, 779, 780, 814
 Старий Оскол, м. 314
 Стародуб, м. 352, 354, 360
 Стародубський полк 291
 Старченківський район 809
 Сторожинець, м. 723, 724
 Стрий, м. 667
 Стрий, округа 712
 Сувалкська губернія 442
 Сувар, м. 27
 Суг-рай див. Судак
 Судак (Суг-рай), м. 25, 33, 49, 63, 814
 Суджанське комісарство 312
 Судова Вишня див. Вишня
 Суздаль, м. 28, 43
 Сулак, с. 279
 Сулиминці, с. 279
 Сулиця, с. 724, 741
 Суми, м. 814
 Сумська область 676, 679, 811, 814
 Сумська провінція 312
 Сумське комісарство 312
 Сумський полк 301, 302
 Сутинь, р. 29
 Сухумі див. Согун
 Сучава, м. 65
 Східна Галичина див. Галичина
 Східна Україна 820
 Східний Сибір 380, 433
 Сютгьоль див. Молочний лиман
 Сян, р. 52
 Сянок, м. 52
 Сяноцька земля 238
- Тавань, фортеця 239**
 Таврійська губернія (Таврійська область) 326, 335, 348–350, 359, 363, 364, 376, 380, 383
 Тавріка див. Кримський півострів
 Таганрог, м. 348, 349, 393, 433
- Тамань, м. 72, 78, 342, 348, 349, 354
 Тамбов, м. 433
 Тамбовська губернія 335
 Танаїд, р. 1
 Танаїс, Тана див. Азов
 Таращанський район 809
 Татарія 342
 Татарія Мала 342
 Татський іль, південний берег Криму 78, 98
 Твер, м. 433
 Тверська губернія 335
 Т-д-лу, область 25
 Тербовля, м. 29
 Терек, р. 189
 Тернопіль, м. 566, 814
 Тернопільська область 739, 745, 752, 774, 779, 780, 814
 Тернопільська округа 712
 Тетіївський район 809
 Тигрул Ніструлуй, с. 723
 Тимошівський курінь 315
 Тираспольський повіт 348
 Тисагатський округ 574
 Тифліс, м. 380
 Тифліська округа 380
 Тлуциці, с. 93
 Тмутороканський повіт див. Фанагорійський повіт
 Тмуторокань, м. 28
 Тобольськ, м. 433
 Тобольська губернія 335, 380
 Томськ, м. 433
 Томська губернія 380
 Тополя, с. 302
 Тор, м. 292, 302
 Торговиця, с. 85
 Торки, пустош 234
 Торунь, м. 88
 Трансільванія (Семигородська земля) 163, 292
 Трансністрія див. Губернаторство Трансністрія
 Трапезунт, м. 354
 Требча, с. 52
 Троянів, м-ко 391
 Туз-Гьоль, с-ще 64
 Тула, м. 433
 Тульська губернія 335
 Тульчин, м. 729
 Тупичів, с-ще 695
 Тура, р. 189
- Тургайська область 380, 454
 Турецька земля, Туреччина, див. Османська імперія
 Турів, м. 28
 Туркменія 802
 Тягиня див. Бендери
 Тясмин (Тясмик), р. 291
 Тячів, м. 666, 749, 756
 Тячівська округа 766
- Угорська Радянська республіка 574**
 Угорщина (Угорська держава) 57, 86, 292, 317, 598
 Ужгород, м. 556, 574, 576, 662, 663, 678, 686, 742–745, 748–750, 753, 754, 756, 757, 759–764, 766–769, 779, 814
 Ужгородська округа 766
 Узбекистан 806
 Уйвар, м. 259
- Україна (Українська Народна Республіка (УНР), УСРР, УРСР) 186, 231, 239, 279, 493, 495–498, 501, 506, 526, 531, 535, 536, 540, 543, 546, 551, 555, 558–561, 564, 569, 570, 579–581, 583, 585–588, 591–593, 595, 600, 602, 644, 679, 680, 685, 690, 715, 738, 740, 746, 747, 751, 752, 758, 763, 765, 769–771, 774–776, 778–781, 785–790, 794, 796–799, 802, 805–808, 810–816, 818–821, 823, 837, 839, 840**
 Україна Західна див. Західна Україна
 Україна Наддніпрянська див. Наддніпрянська Україна
 Українська Держава 503–518, 520, 521, 534
 Українська лінія 327
 Українська Народна Республіка (УНР) див. Україна
 Українська РСР див. Україна
 Улуклу-камар, с. 342
 Умань, м. 203
 Урал (Яїк, Чжаїх), р. 39, 40
 Урал 803
 Уральська область 380, 454
 УРСР, УСРР див. Україна
 Ускубол, с-ще 63
 Уфа, м. 380, 433

- Уфимська губернія 335, 380
Ухус-р, м. 25
- Ф**анагорійський (Тмутороканський) повіт 326, 348
Фастів, м. 814
Фастівський район 809
Феодосійський (Кефійський) повіт 348
Феодосія (Кафа, Каффа, Кефе), м. 4, 14, 19, 46, 50, 63, 70–72, 75, 78, 89, 98, 258, 259, 326, 342, 348, 349, 814
Феськівка, с. 355
Фінляндія 380
Франкфурт-на-Майні, м. 716
Фрателія-Тімішоара, с. 741
- Х**алявин, с. 406
Хамліх (Габ Н-л-'), м.; палацева ділянка 23, 27
Харків, м. 337, 388, 389, 398, 433, 488, 511, 536, 550, 567, 577, 601, 607, 612, 616–618, 620, 626, 628–632, 634, 637, 638, 641, 644, 647, 649, 752, 758, 765, 774, 779, 814
Харківська губернія 335
Харківська область 676, 679, 738, 811, 814, 827
Харцизьк, м. 814
Хваєвський «обруб» 234
Хвалінське море див. Каспійське море
Х-г-рим, місцевість 25
Херсон, м. 348, 349, 433, 814, 822
Херсонес (Сару-Керман, Херсон Таврійський), м. 6, 8, 12, 18, 50, 329
Херсонська губернія 350, 460
Херсонська область 814
Херсонський повіт 348
Херсонщина 567
Хмельницька область 811, 814, 827
Хмельницький (Проскурів), м. 554, 579, 580, 595, 814
Хобовщина, маєтність 69
Ходаківці, с. 68
Хозарське море див. Чорне море
Холм, м. 43
Холми, с. 695
- Холмська земля 238
Хорватія 576
Хорезм, м. 23
Хорольський повіт 332
Хортиця, о. 29, 705
Хотин, м. 271, 286, 291, 723, 724
Хотинська округа 271
Хрущов, м. 814
Хуст, м. 661, 662, 665–675, 742, 753, 756, 764, 766
Хустська округа 766
Хутлуг, м. 27
Хухра, сл. 312
- Ц**ареборисів, м. 302
Царицин, м. 279
Царство Польське 380, 433, 448
Царське Село, м. 326, 358, 380
Цесарія 292
Циганівці, с. 749
Циг-л-г, м. 25
- Ч**агаклія, р. 319
Чарнява (Чернява), р. 58
Чауси, м. 190
Червоноград, м. 814
Черкаси, м. 814, 832
Черкаська обл. 814
Черкаський повіт 84
Черкесія 78, 342
Черлень, с. 65
Чернівецька область 687, 739, 745, 752, 780, 811, 814
Чернівці, м. 338, 409, 440, 450–452, 605, 659, 699, 704, 722–724, 734, 741, 814
Чернівці, м-ко 458
Чернігів, м. 28, 175, 189, 203, 292, 334, 344, 345, 352, 354, 355, 370, 377, 378, 392, 394, 399–402, 406, 413–415, 418, 419, 421, 426–432, 434, 443, 457, 459, 461, 462, 464, 466, 467, 474, 482, 695, 697, 706–708, 717, 719, 814, 839, 841, 842
Чернігівська губернія 355, 370, 400, 460, 625
Чернігівська область 482, 676, 679, 687, 689, 690, 811, 814
- Чернігівське воєводство 173, 182, 231
Чернігівське князівство 203
Чернігівський повіт 355, 370, 406, 418
Чернігівський полк 204, 208, 292
Чертала, р. 316, 319, 320
Чесма, порт 329
Чесного Хреста фортеця 279
Чехія (Чехословацька держава, Чехословацька Республіка, Чехословащина) 479, 530, 542, 547, 549, 552, 553, 574, 576, 594, 596–599, 603, 604, 606, 619, 621, 748–750, 753, 754, 757
Чжаїх див. Урал, р.
Чигирин (Чигрин), м. 174, 183, 187, 190, 193, 197, 198, 204, 224, 226, 239, 354
Чигиринське староство 186, 203, 231
Чигиринський полк 208
Чистякове, м. 814
Чорне море (Понт Евксін, Хозарське море, Кустандіні море) 1, 20, 25, 33, 71, 148, 163, 316, 329, 354
Чорний ліс 291
Чорнобильський район 809
Чорноводи, м. 355
Чортків, м. 814
Чортмлик (Чортмлицьке Дніприще), р. 148, 354
Чугуїв, м. 814
Чуднів, м. 208
- Ш**аргород, м. 249
Шаула, м. 25
Шахтерськ, м. 814
Швеція 172, 213
Шелудківка, с. 302
Шептаківська сотня 265
Шпиківський район 711
Шпола, м. 533
Ш-р-к-л див. Саркел
Шупків, маєтність 69
- Щ**епуж, м. 93
Щирець, м. 81
Щирець, м-ко 81
Щорс (Сновськ), м. 695

Югославія 606

Яблонна, маєтність 69

Яготинський район 809

Яїк див. Урал, р.

Якутська область 380

Ялта, м. 814

Ямне, сл. 312

Ямпіль, м. 302

Ямпільський повіт 458

Янгішегр, м. 55

Яник, фортеця 259

Япин-Ґьолі, с-ще 64

Яролинці, м. 442, 561

Ярослав, м. 58

Ярославль, м. 433

Ярославська губернія 335

Ясиновата, м. 814

Ястреблеє, с. 68

Вар, місто 171

Вєлський повіт 157

Вєлське воєводство 108, 157

Вєндєр, місто 267

Біаля, місто 483

Біаля Церкєв, місто 171, 254

Біаљоцеркєвський пулк 202

Бобружське староство 199

Бохня, місто 220

Болєстразєцє, місто 57

Брацлав, місто 157

Брацлавський повіт 184

Брацлавське староство 141, 143

Брацлавське воєводство 141,
143, 157, 184, 200, 211

Брєзєське воєводство 102,
108

Брєзєць, місто 184

Брєзє, місто 102

Бєдгоский повіт 280

Будзїак 254

Салєзь zob. Калєз

Сєчєїнський повіт 108

Сєлм, місто 102, 108

Сємєлєнєк, місто 171

Сєчановська земля 108

Суднєв, місто 214

Сєарний шляк 167, 168

Сєчєх 423

Сєчєрїн (Сєчєрїн), місто 159,
174, 227, 228

Сєчєрїнський пулк 202

Сєчєрїнське староство 214

Сєрєкський пулк 202

Сєрєніховська земля 166

Сєрєніховський повіт 184

Сєрєніховський пулк 202

Сєрєніховське воєводство
177, 184, 200

Сєрєська земля 108

Сєрєвонєгродський повіт 280

Сєжєстєховя, місто 196

Данєлєв, місто 159

Днєпр, рєкє 214, 254

Добрєжанська земля (Добрєжїнська
земля, Dobryznensis terra)
102, 108

Долєск, місто 288

Долєхїнєв, місто 212

Європа 201

Галєцє 423

Гданєск, місто 176, 288

Гєжєжє, вєсє 288

Гнєзнє, місто 102, 108

Гнєжєнєїнський повіт 108

Гостїнська земля (Gostinensis
terra) 102

Грєбовєєцький повіт 157

Гроднє, місто 254

Галєцька земля 108, 280

Галєц, місто 102, 108

Гєстєн Горєдєк, замок 123

Гєрмєнєв, вєсє 153

Гєспєнєжє 150

Горєдєльський повіт 157

Гновєлєцлав, місто 102

Гновєлєцлавське воєводство
102, 108

Гновєлєдзький повіт 280

Калєське староство 143

Калєське воєводство 108

Калєз (Сєлєз), місто 102

Калєнєцький пулк 202

Камєнєц, місто 108, 254

Камєнєкє Струмїтєвє, м. 611

Канєвський пулк 202

Канєвський замок 153

Кєїєв, місто 127, 157, 178,
201

Кєїєвська земля 157, 177

Кєїєвський повіт 184

Кєїєвський замок 127

Кєїєвське воєводство 127,
157, 159, 164, 166, 177, 178,
184, 200, 264

Кєдєк (Кудєк), фортеця 167,
168

Кєлємєжський повіт 280

Кєрєнє Пєлєскє (Кєрєнє) 108, 123,
127, 141, 143, 176, 184, 200,
210, 220

Кєрсєує, місто 159, 171

Кєрсєуєський пулк 202

Кєсє 202

Кєвалєвський повіт 280

Кєвєл, місто 171

Кєрєкєв, місто 102, 123, 140,
141, 308, 311, 423, 480

Кєрєкєвське воєводство 108

Кєрєлєвєц, місто 288

Кєрусєвєцький повіт 280

Кєрєнєц, місто 480

Кєрємєнєц, місто 141, 143

Кєрємєнєцький повіт 141

Кудєк zob. Кєдєк

Кєувєжське воєводство 280

Лєнєцїє zob. лєцєцє

Лєсєзнє, місто 210

Лєсїєнєкє (Лєсїєнєкє), місто 201

Лєсїєнєське (Лєсїєнєське) староство
201

Лєтєвє 220

Лєвєська земля 108

Лєдємєрє 423

Лєбєльське воєводство 108,
280

Лєблєн, місто 141

Лєвєвєська земля 108

Лєвєв, місто 102, 108, 123,
170, 214, 254, 423, 480,
483, 611

Лєцєцєв, місто 157, 171

лєцєцє (Лєнєцїє), місто 102

лєцєцєське воєводство 108,
166, 280

лємєжє, місто 108

лємєжїнська Землє 108

лєцєк, місто 143

лєцєцький повіт 141

Мєлєбєрг, місто 123

Мєлєпєльська 141, 168

Мєлєпєльське воєводство 171

- Mazowiecka ziemia (Mazowsze) 108
Mazowieckie województwo (Mazovia palatinatus) 102, 108
Mirhorodzki pułk 202
Moskwa 153, 201, 227
- N**akielski powiat 108
Niż 143
Niżyński pułk 202
Nowydwór, miasto 211
Nurska ziemia 108
Nurski powiat 108
- Orda (Tatary) 227
Orsk, wieś 162
Oster, miasto 171
Ostrowska ziemia 108
Oświęcimskie Księstwo 280
Ottomańska Porta zob. Porta
Owruć, miasto 171
- P**awołocki pułk 202
Perejasławki pułk 202
Piotrków, miasto 141
Piotrkowski powiat 280
Płockie województwo 280
Podole 141
Podolskie województwo 108, 141, 159, 280
Polska (Polonia) zob. Rzecz Pospolita
Polska Górna 102
Połtawski pułk 202
Porta (Ottomańska Porta) 228, 267
Poznań (Posnania), miasto 102
Poznańskie województwo 108, 143
Przemyśl, miasto 102
Pyszski powiat 108
- R**adomska ziemia 280
- Rawska ziemia (Ravensis terra) 102
Rawskie województwo 108, 166
Rożańska ziemia 108
Ruś 141, 160, 308
Ruska ziemia 108
Ruskie Księstwo 205
Ruskie województwo 102, 108, 141, 235, 280
Rzym 150, 206
Rzecz Pospolita, Rzeczpospolita (Polska, Polonia) 102, 110, 123, 141, 143, 150, 160, 164, 167–169, 171, 176, 184, 185, 196, 206, 209–212, 227, 264, 267, 288
- S**andomierskie województwo 108, 280
Sanocka ziemia 235
Sanok, miasto 102, 108
Sieradz (Syradia), miasto 102, 108
Sieradzkie województwo 108, 280
Sochaczew, miasto 108
Sochaczewiensis (Sochaczewiensis) terra 102
Stęblów, miasto 159
Stężycka ziemia 280
Szwecja (Szwedy) 196, 227
Syradia zob. Sieradz
Śląsk 220
- T**atary zob. Orda
Terechtymirów, miasto 167
Toruń, miasto 176
- U**kraina 123, 143, 160, 157, 168, 171, 176
Umański pułk 202
Urzędowski powiat 280
- W**arszawa, m. 108, 123, 164, 170, 199, 201, 209, 210, 244, 264, 288
Warszawska ziemia 108
Wenecja 150
Węgry 220, 423
Wieliczka, miasto 220
Wielkie Księstwo Krakowskie 423
Wielkie Księstwo Litewskie 200
Wielkopolska 141
Wieluńska ziemia 108
Winnica, miasto 141, 157
Winnickie starostwo 143
Wiśnia (Wisznia) 158, 162
Włocławek, miasto 176
Włodzimierska ziemia 212
Włodzimierski powiat 141
Włodzimierz, miasto 141, 143
Wołoski szlak 168
Wołyń 160
Wołyńska ziemia 166, 212
Wołyńskie województwo 141, 143, 157, 166, 184, 209
Wołyński powiat 184
Wojsko Zaporozkie (Wojsko Zaporoskie) zob. Zaporozże
Wyszogrodzka ziemia 108
- Z**adnieprze 214
Zakrocym, miasto 108
Zakroczyńska ziemia 108
Zatorskie Księstwo 280
Zaporozże (Wojsko Zaporozkie, Wojsko Zaporoskie) 141, 143, 167–169, 200, 210, 214, 227, 228
Zawskrzyńska ziemia 280
- Ż**ółkiew, miasto 246
Żydaczów, miasto 246
Żytomierz, miasto 177, 178, 264

Перелік скорочень

У переліку подаються скорочення, вживані у текстах, включно із скороченнями під титлами, а також окремі умовні скорочення та акроніми.

Скорочення розкриваються здебільшого українською мовою; в окремих випадках розкриті російськомовні терміни або акроніми не перекладалися, відповідно, ці пояснення подаються курсивом (наприклад, делопроиз. – делопроизводитель).

Численні загальновідомі терміни/поняття, скорочені назви органів влади, установ, інші стандартні скорочення й акроніми широкого вжитку (главк, горком, горсовет, Головдержслужба, госбюджет, ВУЦВК, ВУЦИК, КП(б)У, ВПШ тощо) не розкриваються.

Скорочення, що зустрічаються в іншомовних документах, як правило, розкриваються у перекладах, тому до переліка вони не включаються. Виняток становлять польськомовні документи, що подаються без перекладу; відповідно, скорочення, що трапляються у них, розкриваються польською мовою.

абз. – абзац

аб. дан. – абсолютні дані

абс. – абсолютні

адм., админ. – адміністративний

Акад. Наук – Академія Наук

ар., арт., артик., арті., артї., артік. – артикул

арк. – аркуш

арм. – армія

б., бувш. – бувший

б. р. – біжучого року

Бґа, Бґу, Бґъ, Бґомъ – Бог, Богом, Богу

бґоненавистного – богоненавистного

бґопротивности – богопротивности

Бжѐ, Бзѐ – Боже, Бозі

Бжѐю, Бжїѐ, Бжїа, Бжїею, Бжюю, Божю – Божою, Божої

біж. – біжучий

бл. – близько

блґовѣрнымъ – благовірним

блґодарит – благодарить

блґопрїятна – благоприятна

блґовременно – благовременно

быв. – бывший

В. – Великая

в. в. – ваше высокопревосходительство

в., вѣа, вѣъ, вѣеи, вѣои, вѣой, вѣомъ, вѣу – ваш, ваша, вашої, вашу

в. к. м., в. к. м-ть – ваша королівська милість

в. к. м-ті – вашої королівської милості

в. м., вм, вмл, вѣст, вѣсти – ваша милість, вашої милості

в. мѣтем, вѣттями – Вашим милостям (милостями)

в. о., в. об. – виконуючий обов'язки

в. р. – власна рука

в. ц. пр. в-ва, в. ц. пресв. в-ва – Вашої царської пресвітлої величності

ВДЗ – Вісник Державних Законів

вел. – велика, великий

вѣл. – вельможный, вельможности

вип. – випуск

від., відд. – відділ

відп. – відповідальний

вкл. – включно

ВКЛ – Велике князівство Литовське

влсна – власна

влчства, влчство – величність, величності

г. – город

г., гг. – господин, госпожа господа

г., гг. – год, годы

газ. – газета

- Гѣа, Гѣда, Гѣи, Гѣдѣ, Гѣспдѣ – *Господь, Господа, Господи*
- Гѣрѣственною – *Государственную*
- гѣрѣ, гѣрѣа, гѣрѣрѣ, гѣрѣру, гѣрѣра – *господар, господарю, господаря*
- гѣрѣрѣское, гѣрѣрѣским, гѣрѣрѣским, гѣрѣрѣских, гѣрѣрѣское, гѣрѣрѣском, гѣрѣрѣскому – *господарської, господарським, господарських, господарському*
- ген. – *генваря*
- ген. – *генеральный*
- гимназ. – *гимназичний*
- гл. – *глава*
- гл., главн. – *главный*
- год. – *година*
- Город. полож., Городов. полож. – *Городовое положение*
- горож. – *горожанський (міський)*
- Гос. Совет – *Государственный Совет*
- Гѣспденѣ – *Господній*
- гѣдамѣ, гѣдамѣ – *господам*
- гѣдна, гѣдну, гѣднѣ, гѣдномѣ, гѣна, гѣна, гѣдна, гѣдну, гѣдну – *господин, господина, господину, господином*
- гр. – *грам*
- гр. – *громадянин, громадянка*
- гр., грив. – *гривна*
- Граж., граждан. – *гражданский*
- греко-кат. – *греко-католик*
- д. – *добродій*
- д. – *дело*
- д., др., д-р, д-ра, др-ра – *доктор, доктора*
- д., дни, днѣ, дна – *день, дня, днів*
- д. с. с. – *действительный статский советник*
- дек. – *декабря*
- делопроиз. – *делопроизводитель*
- держ. – *державний, державні*
- держ. нар. шк. – *державна народна школа*
- децзаготовки – *децентрализовані заготовки*
- див. – *дивись*
- додатк. – *додаткова*
- др., друг. – *другие*
- дѣховнихѣ – *духовных*
- дѣчери – *дочери*
- дѣша, дѣшевно – *душа, душевно*
- Еѣгелієм, Еѣгеліємѣ, Еѣгеліємѣ – *Євангелієм*
- Еѣгелская – *євангельська*
- е. и. в. – *его императорского величества*
- его кѣр мл, его кор. м. – *его королевская милость*
- его цѣрского вѣлчства – *его царского величества*
- един. измер. – *единица измерения*
- жил. строительство – *жилищное строительство*
- жур. – *журнал*
- зав., завед. – *завідувач*
- заорг – *заведующий организационным отделом*
- Зак. гражд. – *Законы гражданские*
- Зак. Осн. – *Законы Основные*
- Зак. судопроизв. гражд. – *Законы судопроизводства гражданского*
- Зак. угол. – *Законы уголовные*
- зам. – *заместитель*
- зам. город. го-вы – *заместитель городского головы*
- запор., запорож. – *запорізького*
- заст. – *заступник*
- Зб. з. та р. – *Збірник законів та розпоряджень зв. – зворот*
- Зѣрц. Саѣ., Зѣрцал. Саѣон. – *Зерцало Саксонське*
- згѣд. – *згідно*
- ЗОУНР – *Західна Область Української Народної Республіки*
- ЗУНР – *Західно-Українська Народна Республіка*
- З. У. – *Закарпатська Україна*
- изд. – *издание, издания*
- им., ім. – *імені*
- имѣркѣ – *имярек*
- і. з. – *імперські закони*
- імп. і апост. – *імператорський і апостольський*
- інш. – *інше*
- й. в. м. п. – *його вельможність милостивий пан*
- й. м. – *його милість, його милості*
- ЙКМ – *його королівська милість*
- к. – *коруна*
- к., кч. – *крона, корона чеська*

к. й. м. – король його милість, короля його милості
канцел. – канцелярські
карб., крб. – карбованець, карбованців
кат. – категорія
кер. – керівник
кл. – клас
кнґня, кнґни – княгиня, княгині
ннґжа, кнґжти – княжа, княжати
кнз, кнзъ, кнзю, кнзя, кнзда – князь (у різних відмінках)
кнзства – князівства
кни., книг. – книга, книги
конезав. – конезавод
кр. – крейцер
К. У. – Карпатська Україна
культ-освіт. – культурно-освітній
культпросвет-учреждения – *культурно-просветительские учреждения*
л. – лист
М. – Малая
м. – милість
м., мм. – місто, міста
Магдеб., Майдеб. – Магдебурзьке
медич. полож. – медичне положення
мес., м-ц – місяць
мл, млсти, млсть, млстю, млстью, млтю, млю – милість (у різних відмінках)
млн. – мільйон
мсца, мсць, мсяць мсцей, мсця, мца, мцей, мцех, мцехъ, мця – місяць (у різних відмінках)
мсць, мосць – мосць, милість
мцов, мцовъ – місяців
мн. – *мнение*
МНК – міський народний комітет
МТС – машинно-тракторна станція
н. – номер
н. е. – нашої (нової) ери
наказ. – наказаний
напр. – наприклад
нар. Хр. – народження Христа
нацменьшинства – *национальные меньшинства*
нач. – начальник
Нім. Австрія – Німецька Австрія
нне, нне, ннѣ, ннѣ, ннѣ – нині

ннѣшнемъ – нинішньому
нша, ншего, нши, нших, ншихъ, ншим, ншимъ, ншими, ншого, ншоє, ншои, ншом, ншому, ншомъ, ншу – наша, наші (у різних відмінках)
НР – Народна Рада
НРЗУ – Народна Рада Закарпатської України
о. – отець
обл. – область
Общ. губ. учр., Общ. учреж. губерн., Учр. губ. – *Общее учреждение губернское*
Общ. уст. счетн. – *Общий устав счетный*
окр. – окружне, окружний
ОНК – окружний народний комітет
ОНО – Організація національної оборони
октовр. – октоврій (жовтень)
оп. – опис
опубл. – опубліковано
орг., орган. – організація
от. – отаман
ответств. – *ответственный*
отд. – *отдел, отделение*
оф. – офіційна
п. – пан, панська, панської
п. – пункт, параграф
п. н. м., пан н. м. – пан наш милостивий
п. р. – поточний рік
п/відділ – підвідділ
парт. – партійна
передпол. – передполудні
Підк. Русь – Підкарпатська Русь
підст. – підстава
пна, пну, пнѣ – пана, пану, пан
пнѣ, пнѣ – пане
пнѣй – панею
пнзєи – пінязів
пнов, пновъ, пнове, пны – панів, панове, пани
Пол. о зем. учрежд. – *Положение о земских учреждениях*
Полож. – *Положение*
Полож. о губ. и уезд. земск. учр. – *Положение о губернских и уездных земских учреждениях*
Полож. о земск. уч. нач. – *Положение о земских участковых начальниках*
пом., поміч., помічн. – помічник
пор. – порівняй

поруч. – *поручение*
 Поряд. – *Порядок*
 поч. – початок
 пп. – пани (у різних відмінках)
 пред. – *председатель*
 прибл. – приблизно
 приготов. – приготовчий
 прил. – *приложение*
 прим. – примірник
 примеч. – *примечание*
 Прод., Продолж. – *Продолжение*
 пром. – промисловий
 пропаг. – пропагандистський
 проф. – професор
 проф. – профспілкova
 проч. – *прочее, прочих*
 прсвѣтлого влчства – *пресветлого величества*
 птль – приятель
 пун. – пункт

р. від нар. Хр. – рік від народження Христова
 р. м. – рідна мова
 р., рр. – рік, роки
 рр. – розділи
 роб. – робота
 робітн. – робітник
 родственн. – *родственный*
 рож. – *рожденная*
 Рожства Престыя Бґородицы – Різдва Пресвятої Богородиці
 роз., розд. – розділ
 руб. – *рубль*

с. – сторінка
 с. – село
 с. г. – *сего года*
 св., свтихъ, свтую, стїмъ, стїмъ – свята, святий, святі (у різних відмінках)
 секр. – секретар
 Св. ремесл. постан. – *Свод ремесленных постановлений*
 Свод. Зак. – *Свод Законов, Свода Законов*
 Свод Зак. о гор. и сельск. хоз., Свод Зак. о гор. и сел. хозяйст. – *Свод законов о городском и сельском хозяйстве*
 Свод Зак. о сост., Зак. о сост. – *Свод законов о состоянии*
 с/старостатів – сільських старостатів

секр. – секретар
 серп. – серпень
 склогограф. – склогографічний
 служащ. – *служащий*
 служб. – службова
 сна, снѹ, снѹ – син, сина, сину
 снѣца – синовця
 спснѣ – спасіння
 Стѹполкъ – Святополк
 стѹосопшихъ – *святоусопших*
 СНК – сільський народний комітет
 соц. – соціальна, соціальний
 спец. – спеціальний
 спр. – справа
 ср., сравн. – *сравни*
 с-т – секретаріат
 ст. – старший
 ст. – стаття, *статья*
 ст. – століття
 стб. – *столбец*
 ст. з. – стаття закону
 Стат. – Статут
 суд. – судовий

т., тт. – том, томи
 т., тт., тов. – товариш, товариші
 т. в. о. – тимчасово виконуючий обов'язки
 т. г. с. – товариш генерального секретаря
 т. д. – так далі
 т. е. – *то есть*
 т. ин., т. инче – таке інше
 т. п. – тому подібне
 так наз. – *так называемый*
 телегр. – телеграф
 тер. – територіальний
 техн. – технічний
 тимч. – тимчасовий, тимчасово
 тис. – тисяча
 Тит. – *Титул*
 тов. мін. – товариш міністра
 торг. – торговельний
 трвогъ – тривог
 Триб., Трибунал. – Трибунальське

У. Н. Р., УНР – Українська Народна Республіка
 у. с.-д. – українські соціал-демократи
 УЦР, У. Ц. Рада – Українська Центральна Рада
 У. Н. О – Українське Національне Об'єднання

- уг. к. д. – угорський королівський державний
 укр. – українська, український
 Улож. – Уложение
 упр. – управління
 управ. – управляющий
 Уст. – Устав
 Уст. благоустр. город. и сел. – Свод законов о благоустройстве в городах и селах
 Уст. воин. пов. – Устав о воинской повинности
 Уст. гор. и сел. хоз., Уст. гор. хоз. – Свод законов о городском и сельском хозяйстве
 Устав гражд. судопр. – Устав гражданского судопроизводства
 Уст. зем. пов. – Устав о земских повинностях
 Уст. ин., Уст. иностр. испов., Уст. иностр. исповед. – Уставы иностранных исповеданий
 Уст. казен. им. – Устав казенных имений
 Уст. народ. прод., Уст. о народ. продов., Уст. о обезп. народ., Уст. о обезп. народ. продов. – Устав о обеспечении народного продовольствия
 Уст. о паспор. и бегл. – Свод Уставов о паспортах и беглых
 Уст. о предупр. преступл., Уст. о предупр. и пресеч. преступл. – Устав о предупреждении и пресечении преступлений
 Уст. о служ. гражд. – Устав о службе гражданской
 Уст. о служб. по выб., Уст. служ. выб. – Устав о службе по выборам
 Уст. о служ. по опред. прав., Уст. служб. прав. – Устав о службе по определению от правительств
 Уст. пенс. – Уставы о пенсиях и единовременных пособиях
 Уст. пит. – Устав о питейном сборе
 Уст. пожарн. – Устав пожарный
 Уст. пош., Уст. пошл., Уст. пошлин. – Устав о пошлинах (Свод уставов о пошлинах)
 Уст. Пут. сообщ. – Устав Путей сообщения
 Уст. торг. – Устав торговый
 Уст. угол. суд. – Устав уголовного судопроизводства
 Учр. суд. уст. – Учреждение судебных установлений

 ф. – фонд
 фах. вчит. – фаховий вчитель
 февр. – февраля
 фр. – форинт

 хв. – хвилина
 Хел., Хелмън., Хем. – Хелминское
 хоз. – хозяйственный

 ц. р. – цього року
 Цесар., Цесар. – Цесарське
 цркви – церкви

 ч., част. – частина, часть
 чис. – число
 члвкъ, чол. – чоловік, человек
 числ. – численних
 чти – повазі

 шк. інспект. – шкільний інспектор
 шт. – штук
 шт. – штаб
 штат. ставк. – штатна ставка

 An. – Anno
 art. – artykuł
 austr. – austriacki
 aug. – august

 b. – były

 c.k. – cesarsko-królewski
 ct. – cent
 cyw. – cywilny
 cz. – część

 d. – die
 d., dn. – dzień
 dep. – departament
 Dr – doktor
 Dz. Ust., Dz. U. P., Dz. U. Rz. P., Dz. Ust. R. P. – Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej

 etc. – et cetera

 fl. – floren

 godz. – godzina
 gr. – grosz

 h., hal. – halerz
 Hr – hrabia

 ich mm. pp., ich Mć pp., IMć – ich mość panowie

- ichm, Ich M. IchMciom, ichmciów, Ich mć, IMciom, Imciom, Imci – ich mość
- IKM – jego królewska mość
- Imc, IMć – jego mość
- I.Mc. p. – jego mość pan
- JKM, J.K.M., j.k.m., j.kr.msci, j. kr. Msci, je.kr. mci, JKról. Mości, JKrólewskiej Mości – jego królewska mość, jego królewskiej mości
- Jm., JM, j. m., JMci, j msci – jego mość, jego miłość, jego mości, jego miłości
- Jmp, j.m.p., JMP, Jego m. p., JMości p. – jego mość pan, jego miłość pan, jego miłości pana
- k. – karta
- K., Kr. – krona
- k. i. m., KJM, Król JMość, Króla JMości – król jego mość, króla jego mości, – король його милість (поль.)
- k. k. – kodeks karny, kodeks kryminalny
- k. k. ros. – kodeks kryminalny rosyjski
- k. mc – królewska mość
- kar. – karny
- kl. – klasa
- kom. – komisja
- kor. – korzec
- kraj. – krajowy
- ks. – księdz
- lit. – litera
- litt – litewski
- m. – magister
- m., mcz – mość
- mca, msca – miesiąca
- mci, mcz, mm., msci, mści – mości, miłości
- mciom, msciow – mościom, mościow, miłościom
- mciwi – miłościwi
- mp, m. p., mppa – manu propria
- m. p. – miłościwy pan
- N. N. – nieznan
- nam. – namiestnictwo
- niem. – niemiecki
- np. – na przykład
- nro – numero
- p., pp. – pan, panowie
- p. – piętro
- p. – punkt
- p. k. – podkanclerz królewski
- pow. – powiat
- poz. – pozycja
- Pr. – Prawo
- pr. sł., pragm. służb. – pragmatyka służbowa
- prez. – prezydja
- proc. – procesowy
- pułk. – pułkownik
- r. – rok
- R. P., Rz. P., Rzpąta, Rzpltej, Rzptej, Rzczyptej – Rzeczpospolita
- Reipubl. – Reipublica
- ros. – rosyjski
- rozd. – rozdział
- rozp., rozporz. – rozporządzenia
- S. – Święty
- St. – Stanisław
- s. – strona
- ś. p. – świętej pamięci
- st. służb. – stacja służbowa
- t. M. – twoja mość, twoja miłość
- t. d. – tak dalej
- t. p. – temu podobnie
- U., Ust. – Ustawa
- u. k. – ustawa karna
- ust. cyw. – ustawa cywilna
- ukończ. – ukończenie
- urodz. – urodzona, urodzony
- uprz. – uprzejmie
- vol. – volumen
- vczt – videlicet
- wdztwa – województwa
- W. Ks. WX – Wielkie Księstwo
- WKsL, WXL – Wielkie Księstwo
- wm, wmc, wmc – wasza miłość (mość)
- ww, wwmc – waszi mości
- wzgl. – względnie
- x., xdz, xdza – ksiądz
- X. J. M. – ksiądz jego miłość
- zasił. – zasiłkowy
- zł. – złoty

Перелік використаних архівних фондів та публікацій документів і пам'яток

I. Архівні фонди

Центральний державний архів вищих органів влади і управління України (ЦДАВО)

- ф. 1, Верховна Рада України, Харків, Київ (1917–1999)
- ф. 2, Кабінет Міністрів України, Харків, Київ (1918–1994)
- ф. 539, Міністерство державного контролю Української РСР, Харків, Київ (1918–1957)
- ф. 1062, Народне міністерство земельних справ Української Народної Республіки, Київ, Вінниця, Рівне, Кам'янець-Подільський, Станіславів (1918–1922)
- ф. 1063, Рада народних міністрів Української Народної Республіки, Київ, Житомир (1917–1918)
- ф. 1064, Рада міністрів Української Держави, Київ (1918)
- ф. 1065, Рада народних міністрів Української Народної Республіки, Київ, Кам'янець-Подільський, Тарнів (1919–1924)
- ф. 1092, Міністерство внутрішніх справ Української Народної Республіки, Київ, Вінниця, Проскурів, Рівне, Кам'янець-Подільський, Станіславів, Тарнів (1918–1923)
- ф. 1115, Українська Центральна Рада, Київ, Житомир (1917–1918)
- ф. 1429, Канцелярія Директорії Української Народної Республіки, Київ, Кам'янець-Подільський; територія Польщі, Чехії (1917–1938)
- ф. 1738, Бюро Українського друку при ВУЦВК, Харків, Київ (1919)
- ф. 2188, Начальна команда Української Галицької армії, Львів, Вінниця, Ходорів, Чортків (1918–1921, 1924)
- ф. 2192, Диктатор Західної області УНР, Чортків, Кам'янець-Подільський (1919–1922)
- ф. 2592, Народне міністерство закордонних справ Української Народної Республіки, Київ (1917–1918)
- ф. 3690, Державний контроль Української Народної Республіки, Київ (1917–1918)
- ф. 3766, Міністерство закордонних справ Української Держави, Київ (1918)

Центральний державний архів громадських об'єднань України (ЦДАГО)

- ф. 1, Центральний комітет Компартії України, Харків, Київ (1917–1991)
- Оп. 1, Матеріали з'їздів, конференцій і пленумів ЦК Компартії України (1917–1971)
- Оп. 6, Протоколи засідань Політбюро ЦК і матеріали до них (1919–1967)
- Оп. 8, Протоколи засідань Секретаріату ЦК КП(б)У і матеріали до них (1938–1967)
- Оп. 9, Протоколи засідань Оргбюро ЦК КП(б)У і матеріали до них (1938–1952)
- Оп. 10, Протоколи засідань Політбюро і Секретаріату ЦК Компартії України і матеріали до них (1968–1980)
- Оп. 11, Протоколи засідань Політбюро і Секретаріату ЦК Компартії України і матеріали до них (1981–1991)

- Оп. 16, Протоколи засідань Політбюро, Оргбюро і Секретаріату ЦК Компартії України і матеріали до них. Окрема папка (1923–1990)
- Оп. 23, Документи загального відділу (особливий сектор) ЦК Компартії України (секретна частина) (1941–1959)
- Оп. 24, Документи загального відділу ЦК Компартії України (секретна частина) (1950–1967)
- Оп. 107, Документи Управління справами ЦК КП(б)У (1950)

Центральний державний історичний архів України, м. Київ (ЦДІАК)

- ф. 2, Гродський суд Київського воєводства, Житомир (1581–1796)
- ф. 11, Житомирський гродський суд, Житомир (1582–1796)
- ф. 22, Кременецький земський суд, Кременець (1568–1647)
- ф. 25, Луцький гродський суд, Луцьк (1558–1790)
- ф. 27, Володимирський земський суд, Володимир (1567–1796)
- ф. 28, Володимирський гродський суд, Володимир (1566–1756)
- ф. 51, Генеральна військова канцелярія, Глухів (1656–1771)
- ф. 193, Київське намісницьке правління, Київ (1776–1799)
- ф. 220, Документи Київської археографічної комісії. Колекція, Київ (1369–1899)
- ф. 222, Документи Київського історичного товариства “Нестора Літописця”. Колекція, Київ (1605–1917)
- ф. 229, Архів Коша Нової Запорозької Січі (1713–1777)
- ф. 269, Канцелярія гетьмана Кирила Розумовського (1750–1764)
- ф. 274, Київське губернське жандармське управління, Київ (1829–1917)
- ф. 278, Київське жандармське поліцейське управління залізниць, Київ (1869–1917)
- ф. 365, Жандармські установи тимчасового військового генерал-губернатора Галичини. Об'єднаний архівний фонд (1914–1915)
- ф. 442, Канцелярія київського, подільського і волинського генерал-губернатора, Київ (1796–1916)
- ф. 487, Київська об'єднана палата кримінального і цивільного суду, Київ (1872–1891)
- ф. 533, Київський військовий губернатор, Київ (1796–1832)
- ф. 692, Київський округ шляхів сполучення, Київ (1843–1919)
- ф. 696, Управління Київського поштово-телеграфного округу Головного управління пошт і телеграфів Міністерства внутрішніх справ, Київ (1885–1920)
- ф. 707, Управління Київського учбового округу, Київ (1832–1919)
- ф. 1191, Канцелярія тимчасового харківського генерал-губернатора, Харків (1879–1882)
- ф. 1528, Лохвицька городова ратуша, Лохвиця (1674–1741)
- ф. 1793, Вольновська воєводська канцелярія, Вольний (1725–1780)

Центральний державний історичний архів, м. Львів (ЦДІАЛ)

- ф. 9, Львівський гродський суд, Львів (1440–1784)
- ф. 10, Львівський земський суд, Львів (1446–1784)
- ф. 14, Перемишльський земський суд, Перемишль (1436–1783)
- ф. 15, Сяноцький гродський суд, Сянок (1425–1783)
- ф. 131, Колекція грамот на пергаменті ([1110–1137], 1233–1923)
- ф. 132, Колекція листів державних, громадських та церковних діячів України, Польщі та інших країн (1516–1888)

- ф. 134, Колекція документів про шляхетські маєтки на території Руського, Волинського, Подільського та інших воєводств (1562–1905)
- ф. 146, Галицьке намісництво, м. Львів (1772–1921)

**Інститут рукопису Національної бібліотеки України ім. Вернадського НАН України
(ІР НБУВ)**

- ф. І, Літературні матеріали (ХІ–ХХ ст.)

Державний архів Вінницької області (Держархів Вінницької області)

- ф. Р-1312, Вінницька міська управа, Вінниця (1941–1944)
- ф. Р-1417, Шпиківська районна управа, Шпиків (1941–1944)
- ф. Р-2966, Могилів-Подільська повітова управа, Могилів-Подільський (1941–1944)

Державний архів Закарпатської області (Держархів Закарпатської області)

- ф. 3, Президія уряду Карпатської України, Хуст (1938–1939)
- ф. 283, Піджупан Березької жупи, Берегове (1788–1944)
- ф. 709, Директоріум Березької жупи, Берегове (1919–1919)
- ф. Р-14, Президія Народної Ради Закарпатської України, Ужгород (1944–1946)

Державний архів Запорізької області (Держархів Запорізької області)

- ф. 1, Олександрівська міська ратуша, Олександрівськ (1777, 1794–1866)
- ф. 12, Олександрівське повітове казначейство, Олександрівськ (1805–1864, 1916–1918)
- ф. 109, Оріхівське повітове училище, Оріхів (1811–1875)
- ф. Р-1433, Запорізька міська управа, Запоріжжя (1941–1943)
- ф. Р-1483, Новомиколаївська районна управа, Новомиколаївка (1941–1943)
- ф. Р-1636, Лукашівська сільська управа, Лукашеве (1942–1943)
- ф. Р-3061, Мелітопольська міська управа, Мелітополь (1941–1943)

Державний архів Львівської області (Держархів Львівської області)

- ф. Р-35, Губернаторство дистрикту Галичини, Львів (1941–1944)

Державний архів Полтавської області (Держархів Полтавської області)

- ф. 83, Канцелярія полтавського цивільного губернатора, Полтава (1847–1918)

Державний архів Чернівецької області (Держархів Чернівецької області)

- ф. 1, Буковинська окружна управа, Чернівці (1786–1853)
- ф. 3, Буковинська крайова управа, Чернівці (1854–1918)
- ф. 12, Секретаріат міністерства внутрішніх справ Буковини, Чернівці (1918–1923)
- ф. 15, Префектура Чернівецького повіту, Чернівці (1918–1940, 1941–1944)
- ф. 43, Примарія міста Чернівці, Чернівці (1918–1940, 1941–1944)
- ф. 320, Митрополія Буковини, Чернівці (1792–1940, 1941–1944)
- ф. Р-307, Губернаторство провінції Буковина, Чернівці (1941–1944)

Державний архів Чернігівської області (Держархів Чернігівської області)

- ф. 127, Чернігівське губернське правління, Чернігів (1800–1919)
- ф. 206, Чернігівська міська управа, м. Чернігів (1826–1917)

- ф. 549, Новгород-Сіверська міська дума, Новгород-Сіверський (1832)
- ф. Р-3001, Чернігівська міська управа, Чернігів (1941–1943)
- ф. Р-4211, Малодівицька районна управа, Малодівиця (1941–1943)
- ф. Р-4280, Лисківська сільська управа, Лиски (1943)
- ф. П-470, Чернігівський обком КП України, Чернігів (1932–1991)
- ф. Р-5036, Виконавчий комітет Чернігівської обласної ради депутатів трудящих, Чернігів (1932–1994)

Державний архів Харківської області (Держархів Харківської області)

- ф. 4, Харківське губернське правління, Харків (1797–1918)
- ф. 283, Богодухівська міська ратуша, Богодухів (1798–1866)

**Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie (AGAD)
(Головний архів давніх актів у Варшаві)**

Archiwum Warszawskie Radziwiłłów (Archiwum Radziwiłłów) ([1178], 1190–1947)

**Archiwum Państwowe w Krakowie
(Державний архів у Кракові)**

Archiwum Sanguszków (1284–1945 [2000])

**Biblioteka Czartoryskich w Krakowie
(Бібліотека Чорторійських у Кракові)**

Dz. Rękopisów

**Российский государственный архив древних актов (РГАДА)
(Російський державний архів давніх актів)**

- ф. 389, Литовская метрика ([1386]–1792)

**Vaşbakanlık Arşivleri
(Архів Прем'єр-Міністра Туреччини у Стамбулі)**

Tapu ve Tahrir Defterleri

II. Публікації документів і пам'яток

Барбарук О. Л., Боряк Г. В. Невідомі документи з історії архівної справи на Україні у XVIII ст. // Архіви України. – 1986. – № 4. – С. 56–58.

Боплан Гійом Левассер Де. Опис України, кількох провінцій Королівства Польського, що тягнуться від кордонів Московії до границь Трансільванії, разом з їхніми звичаями, способом життя і ведення воєн. – К., 1990.

Вінниченко О. Конфлікт політичний чи конфлікт особистий: Вишньський депутатський сеймик Руського воєводства 1603 року // Соціум. – К., 2007. – Вип. 7. – С. 141–142.

Вістник державних законів і розпорядків Західної Области Української Народної Республіки. – Станіслав. –

Вип. 7. – 26 березня 1919.

Вип. 8. – 30 квітня 1919.

Волинські грамоти XVI ст. / Упорядн.: В. Б. Задорожній, А. М. Матвієнко. – К., 1995.

Гадяцька унія 1658 року: Збірник / Редкол.: П. Сохань, В. Брехуненко та ін. – К., 2008.

Галицько-Волинський літопис / За ред. М. Ф. Котляра. – К., 2002.

- Геродот.* Геродота, Турійця з Галікарнаса "Історій" книг дев'ять, що їх називають музами / Переклад, передмова та примітки А. О. Білецького. – К., 1993.
- Голодомор 1932–1933 рр. в Україні: Документи і матеріали / Упорядн. Руслан Пиріг. – К., 2007.
- Граков Б. Н.* Матеріали по истории Скифии в греческих надписях Балканского полуострова и Малой Азии // Вестник древней истории. – 1939. – № 3. – С. 241–243.
- Григорьев А. П.* Золотоордынские ярлыки: поиск и интерпретация // Тюркологический сборник, 2005. – М., 2006. – С. 97–100, 120–124.
- Григорьев А. П., Григорьев В. П.* Коллекция золотоордынских документов XIV века из Венеции. – СПб, 2002. – С. 181, 186–188.
- Григорьев А. П.* Письма золотоордынских ханов // Тюркологический сборник, 1975. – М., 1978. – С. 241–242.
- Григорьев А. П.* Письмо золотоордынского хана Улуг-Мухаммада турецкому султану Мураду II // Тюркологический сборник, 1973. – М., 1975. – С. 54–55.
- Григорьев В. В.* Ярлыки Тохтамыша и Сеадет-Гирея // Записки Одесского общества истории и древностей. – 1844. – Т. 1. – С. 338–340.
- Губоглу М.* Турецкий источник 1740 г. о Валахии, Молдавии и Украине // Восточные источники по истории народов юго-восточной и центральной Европы. – Т. 1. – М., 1964. – С. 160.
- Державний Вістник. –
 № 5. – 24 травня 1918;
 № 8. – 31 травня 1918;
 № 11. – 7 червня 1918;
 № 13. – 11 червня 1918;
 № 20. – 5 липня 1918;
 № 21. – 11 липня 1918;
 № 28. – 29 липня 1918;
 № 42. – 31 серпня 1918;
 № 55. – 5 жовтня 1918;
 № 73. – 22 листопада 1918.
- Димитров С. А.* Турецкие документы о состоянии Хотинской округи (нахие) в первой половине XVIII в. // Восточные источники по истории народов юго-восточной и центральной Европы. – Т. 3. – М., 1974. – С. 141–143.
- Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. Листопад 1918 – листопад 1920 рр.: Документи і матеріали. У 2-х т., 3-х ч. / Упорядн.: В. Верстюк (керівник), Г. Бацара-Тіліцак, О. Бойко та ін. – Том 1. – К., 2006.
- Ділова документація Гетьманщини XVIII ст.: 36. док. / Упорядн. В. Й. Горобець. Відп. ред. Л. А. Дубровіна. – К., 1993.
- Доба гетьмана Івана Мазепи в документах / Упорядн. С. Павленко. – К., 2007.
- Документи Богдана Хмельницького (1648–1657) / Упорядн.: І. Крип'якевич, І. Бутич. – К., 1961.
- Документи Брацлавського воєводства 1566–1606 років / Упорядн. М. Крикун, О. Піддубняк. Відп. ред. О. Купчинський. – Львів, 2008. – (Серія "Історичні джерела". – Т. 8).
- Документи і матеріали з історії Організації Українських націоналістів / Редкол.: В. Верига, З. Горюнянський та ін. – Т. 7: Документи Комісії Державного Планування ОУН (КДП ОУН) / Упоряд.: О. Кучерук, Ю. Черченко. Наук. ред. Н. Миронець. – К., 2002.
- Еліта Слобідської України: Списки козацької старшини 60-х років XVIII століття / Упоряд.: Світлана Потапенко. – Харків, 2008.
- Жебелев С. А.* Милет и Ольвия // Известия АН СССР. Отделение гуманитарных наук. – 1929. – № 6. – С. 427–435.
- Західно-Українська Народна Республіка. 1918–1923: Документи і матеріали у 5-ти т. – Т. 2. – Івано-Франківськ, 2001.
- Ипатьевская летопись // Полное собрание русских летописей. – Т. 2. – Изд. 2-е. – М., 1998.

- Источники Малороссийской истории, собранные Д. Н. Бантыш-Каменским и изданные О. Бодянским. –
Ч. 1: 1649–1687. – М., 1858;
Ч. 2: 1691–1722. – М., 1859.
- Карпов С. П.* Регесты документов *diversorum filze* секретного архива Генуи, относящиеся к истории Причерноморья // Причерноморье в средние века. – Вып. III. – СПб., 1998. – С. 42–43.
- Ковалевский А. П.* Книга Ахмеда Ибн-Фадлана о его путешествии на Волгу в 921–922 гг. – Харьков, 1956.
- Козирев В. К.* Матеріали до історії адміністративного устрою Південної України (друга половина XVIII – перша половина XIX століття). – Запоріжжя, 1999.
- Кокцов П. К.* Еврейско-хазарская переписка в X веке. – Л., 1932.
- Корпус боспорских надписей (*Corpus inscriptionum Regni Bosporani*) / Под ред. В. В. Струве. – М.; Л., 1965.
- Крикун М.* Між війною і радою: Козацтво Правобережної України в другій половині XVII – на початку XVIII століття. Статті і матеріали. – К., 2006.
- Крымский архив. От столетия к столетию: Сборник документов и материалов / Сост.: С. Андросов, Е. Кракач, Л. Кравцова (отв. сост.). – Симферополь, 2008.
- Крымскотатарская дипломатика в политическом контексте постперяславского времени. – М., 2003.
- Купчинський О. А.* Акти та документи Галицько-Волинського князівства XIII – першої половини XIV століть: Дослідження. Тексти. – Львів, 2004.
- Лаврентьевская летопись // Полное собрание русских летописей. – Т. 1. – Л., 1926.
- Латышев В. В.* Известия древних писателей о Скифии и Кавказе. Часть первая // Вестник древней истории. – 1947. – № 2. – С. 316.
- Латышев В. В.* Надписи Тире, Ольвии, Херсонеса Таврического, расположенных между Дунаем и Боспорским царством (*Inscriptiones antiquae orae septentrionalis Ponti Euxini Graecae et Latinae*). – Т. I, изд. 2-е. – СПб., 1916.
- Летопись по Ипатскому списку / Изд. Археографической комиссии. – СПб., 1871.
- Лохвицька ратушна книга другої половини XVII ст. Збірник актових документів / Підгот. до видання О. М. Маштабей, В. Г. Самійленко, Б. А. Шарпило. – К., 1986.
- Материалы для истории Крымского ханства / Сост. Фейз-ханов Хусейн Молла, изд. В. В. Вельяминов-Зернов. – СПб., 1864.
- Метрыка Вялікага Княства Літоўскага. Кніга запісаў 44 (1559–1566) / Падрыхтаваў А. І. Груша. – Мінск, 2001.
- Мицик Ю.* Козацька рада в Корсуні (листопад 1660 р.) в описі першої польської газети // Корсунський часопис. – 2008. – № 20. – С. 4–6.
- Мицик Ю.* Мовою джерел: Еріх Лясота про козацьку раду на Січі // Історія в школах України. – 2008. – № 2. – С. 44–46.
- Мицик Ю.* Універсали гетьмана Івана Мазепи Свято-Михайлівському золотoverхому монастиреві // Сіверянський літопис. – 2002. – № 2. – С. 31.
- Надписи Ольвии (1917–1965) / Под ред. Т. Н. Книпович и Е. И. Леви. – Л., 1968.
- Науково-документальна збірка до 90-річчя запровадження державної служби в Україні / Упоряд. А. Вишневський. – К., 2008.
- Новгородская первая летопись старшего и младшего изводов / Под ред. и с предисл. А. Н. Насонова. – М.; Л., 1950.
- Описание Крыма (*Tartariae Descriptio*) Мартина Броневского // Записки Одесского общества истории и древностей. – Т. 6. – Одесса, 1867. – С. 365.
- Памятники истории Восточной Европы. Источники XV–XVII вв. – Т. VI: Радзивилловские акты из собрания Российской национальной библиотеки: первая половина XVI в. / Сост. М. Кром. – М., 2002.

- Пейссонель Шарль де*. Записка о Малой Татарии. – Днепропетровск, 2009.
- Плано Карпини Дж. дель*. История монгалов / Перевод А. И. Малеина. 3-е изд. – М., 1997.
- Повесть временных лет / Подг. текста, перев., статьи и коммент Д. С. Лихачева. 2-е изд. – СПб., 1999.
- Политическое руководство Украины. 1938–1989 / Сост.: В. Ю. Васильев и др. – М., 2006. – (Серия “Документы советской истории”).
- Полное собрание законов Российской империи. –
1 собрание. – Т. 20; 24; 26; 27. – СПб., 1830;
2 собрание. – Т. 6. – СПб., 1832; Т. 12. – СПб., 1838; Т. 39. – СПб., 1867; Т. 45. – СПб., 1874;
Т. 50. – СПб., 1877.
- Права, за якими судиться малоросійський народ. 1743 / Упорядн. та автор нарису К. Вислобоков; відп. ред. Ю. С. Шемшученко. – К., 1997.
- Правда Русская. Тексты / Подготовили к печати: В. П. Любимов, Н. Ф. Лавров, М. Н. Тихомиров, Г. Л. Гейерманс и Г. Е. Кочин. Под ред. Б. Д. Грекова. – М.; Л., 1940.
- Приватні листи XVIII ст. / Підготував до видання В. А. Передриєнко. Відп. ред. М. А. Жовтобрюх. – К., 1987. – (“Пам’ятки української мови. Серія приватних листів”).
- Рашид-ад-Дин*. Сборник летописей / Пер. с персидского Ю. П. Верховского. Под ред. А. А. Ромаскевича, Е. Э. Бертельса и А. Ю. Якубовского. – Т. II. – М.; Л., 1946.
- Региональная политика Н. С. Хрущева. ЦК КПСС и местные партийные комитеты. 1953–1964 гг. / Сост.: О. Хлевнюк, М. Прозуменщиков, В. Васильев и др. – М., 2009. – (Серия “Документы советской истории”).
- Российское законодательство X–XX веков. – В 9-ти томах. –
Т. 4: Законодательство периода становления абсолютизма. – М., 1986;
Т. 5: Законодательство периода расцвета абсолютизма / Отв. ред. Е. И. Индова. – М., 1987;
Т. 6: Законодательство первой половины XIX века / Отв. ред. О. И. Чистяков. – М., 1988;
Т. 9: Законодательство эпохи империализма и буржуазно-демократических революций. – М., 1986.
- Руська (Волинська) метрика. Книга за 1652–1673 рр. / Підготував до друку Петро Кулаківський. – Острог; Варшава; Москва, 1999. – (Серія “Пам’ятки історії Східної Європи. Джерела XV–XVII ст.” – Т. 5).
- Сборник материалов, относящихся к истории Золотой Орды / Изд. В. Г. Тизенгаузен. – Т. 1. – СПб., 1884.
- Свод законов Российской империи. Изд. 1890 г. – Т. 3. – СПб., 1892.
- Словарь малорусской старины, составленный в 1808 г. В. Я. Ломиковским / [А. Лазаревский, сост.]. – К., 1894.
- Статути Великого князівства Литовського: У 3-х томах. –
Т. 1: Статут Великого князівства Литовського 1529 року / За ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. – Одеса, 2002;
Т. 2: Статут Великого князівства Литовського 1566 року / За ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. – Одеса, 2003;
Т. 3: Статут Великого князівства Литовського 1588 року: У 2 кн. – Кн. 1 / За ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. – Одеса, 2004.
- Сухих Л., Вовк О.* Кирило Розумовський: Спроба встановлення спадкового гетьманства // Архіви України. – 2008. – № 3–4 (261). – С. 106–124.
- Сучасність. – 1969. – Рік IX, ч. 10. – С. 99–103.
- Тернистий шлях до України. Збірник архівних документів і матеріалів. Закарпаття в європейській політиці, 1918–1919, 1938–1939, 1944–1945 / Упоряд.: О. Д. Довганич, О. М. Корсун. – Ужгород, 2007.
- Три еврейских путешественника / Пер. В. П. Марголина. – М., 2004.

- Тунманн И.-Э. Крымское ханство / Пер. с нем. Н. Л. Эрнста и С. Л. Белявской. – Симферополь, 1991.
- Україна перед Визвольною війною 1648–1654 рр. Збірка документів (1639–1648 рр.) / Відп. ред. Петровський М. Н., Гуслистий К. Г. – К., 1946.
- Українська Центральна Рада: Документи і матеріали у двох томах / Упорядн.: В. Ф. Верстюк (керівник), О. Д. Бойко, Ю. М. Гамрецький та ін. – К., 1996. –
Т. 1: 4 березня – 9 грудня 1917 р. – К., 1996.
Т. 2: 10 грудня 1917 р. – 29 квітня 1918 р. – К., 1997. – (“Пам’ятки історії України”).
- Український національно-визвольний рух. Березень – листопад 1917 р.: Документи і матеріали / Упорядн.: В. Верстюк, В. Бойко, О. Бойко та ін. – К., 2003.
- Універсали Богдана Хмельницького / Упорядн.: І. Крип’якевич, І. Бутич. – К., 1998.
- Універсали Івана Мазепи (1687–1709) / Упорядн.: І. Бутич, В. Ринсевич. –
Ч. 1. – Київ; Львів, 2002;
Ч. 2. – Київ; Львів, 2006.
- Універсали Павла Полуботка (1722–1723) / Упорядн. В. Ринсевич. – К., 2008.
- Універсали українських гетьманів від Івана Виговського до Івана Самойловича (1657–1687) / Упорядн.: І. Бутич, В. Ринсевич, І. Тесленко. – Київ; Львів, 2004.
- Устав для генуэзских колоний в Черном море, изданный в Генуе в 1449 году / Латинский текст и русским переводом В. Юргевича // Записки Одесского императорского общества истории и древностей. – Т. V. – Одесса, 1884. – С. 643–647; 651–652.
- Устав о службе по определению от правительства. – СПб., 1892. – Кн. 1.
- Фаизов С. Ф. Письма ханов Ислам-Гирея III и Мухаммед-Гирея IV к царю Алексею Михайловичу и королю Яну Казимиру, 1654–1658: Крымскотатарская дипломатика в политическом контексте постперяславского времени. – М., 2003.
- Хвольсон Д. Известия о хозарах, бургасах, болгарах, мадьярах, славянах и руссах Абу-Али Ахмеда бен Омар ибн Даста. – СПб., 1869.
- ЦК ВКП(б) и региональные партийные комитеты. 1945–1953 / Сост.: В. Денисов, А. Квашонкин, Л. Малащенко и др. – М., 2004. – (Серия: “Документы советской истории”).
- Челеби Эвлия. Книга Путешествия. Турецкий автор Эвлия Челеби о Крыме (1666–1667 гг.) / Перевод и комментарии Е. В. Бахревского. – Симферополь, 1999.
- Черниговские губернские ведомости. Часть официальная. – 1869. –
№ 2. – 12 січня. – С. 7;
№ 3. – 19 січня. – С. 13;
№ 5. – 2 лютого. – С. 23;
№ 9. – 2 березня. – С. 43;
№ 22. – 1 червня. – С. 144.
- Шандра В. Законодавче врегулювання тексту присяги (початок 18 – середина 19 століть) // Український археографічний щорічник. – К., 2007. – Вип. 12. – С. 389–402.
- Яворницький Дмитро. Джерела до історії запорозьких козаків // Яворницький Дмитро. Твори у 20 томах. Том 3. Книга 1 / Ред. кол.: П. Сохань, А. Бойко, В. Мільчев. – Київ; Запоріжжя, 2008.
- Acta historica res gestas poloniae illustrantia. T. XI. Acta Stephani regis 1576–1582. – Kraków, 1887.
- Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej z archiwum tak zwanego Bernardyńskiego we Lwowie. –
Т. I. – Lwów, 1868;
Т. II. – Lwów, 1870;
Т. III. – Lwów, 1880;
Т. V. – Lwów, 1875;
Т. VIII. – Lwów, 1880;

T. XX. – Lwów, 1909;

T. XXI. – Lwów, 1911.

- Allgemeines Reichs-Gesetz und Regierungsblatt für das Kaiserthum Österreich. – Wien, 1854.
- Archiwum Komisji Historycznej. – T. VIII. – Kraków, 1898.
- Archiwum książąt Lubartowiczów-Sanguszków w Sławucie. – T. 1. – Lwów, 1887.
- Berindei M., Veinstein G.* Règlements fiscaux et fiscalité de la province de Bender-Aqkerman, 1570 // Cahiers du monde russe et soviétique. – T. XXII (2–3), Avril–Septembre 1981. – P. 267.
- Bretschneider E.* Mediaeval researches from Eastern Asiatic Sources: Fragments Towards the Knowledge of Geography and History of Central and Western Asia from 13th to the 17th Century. – Vol. I. – London, 1888.
- Çelebi Evliya.* Seyahatnamesi. – Çilt 7-8 / Hazırlayan Kilisli Rif'at Bilge. – Istanbul, 1928.
- Codul Administrativ. – Chişinău, 1925.
- Documentele Moldovenesti înainte de Ştefan cel Mare (anii 1374–1457) / Editate de Mihai Costăchescu. – Vol. 1. – Iaşi, 1931.
- Dunlop D. M.* The History of the Jewish Khazars. – Princeton, 1954.
- Dziennik Ustaw. – Warszawa, 1921.
- Efendi Hezarfenn Hüseyin.* Telhîsü'l-Beyân fi Kavânin-i Âl-i Osmân / Haz. S. Ilgürel. – Ankara, 1998.
- Efendi Raşit.* Tarih-i Raşit. – Cilt 3. – Istanbul, 1282 [1865].
- Genes et l'Outre-Mer. Tome I: Les actes de Caffa di notaire Lamberto di Sambuceto 1289–1290 / Ed. M. Balard. – Paris, 1978.
- Golden P. B.* Cumanica I. The Qıpçaqs in Georgia // Archivum Eurasiae Medii Aevi. – IV. – Wiesbaden, 1984.
- Górski Jakub.* Jakuba Górskiego Rada pańska, 1597 / Wyd. Wiktor Czermak. – Kraków, 1892.
- Historia Polski nowożytnej. Wybór tekstów źródłowych. – Cz. I. – Warszawa, 1986.
- Hudud al-'Ālam.* The Regions of the World. A Persian Geography (372 A. H. – 982 A. D.) / Transl. by V. Minorsky. – London, 1937.
- İnalçık H.* The Customs Register of Caffa, 1487–1490 [Sources and Studies on the Ottoman Black Sea. Vol. I.] / ed. V. Ostapchuk. – Cambridge, Mass., 1996.
- Le Khanat de Crimée dans les Archives du Musée du Palais de Topkapı / Présenté par A. Bennigsen, P. N. Boratav, D. Desai, Ch. Lemerrier-Quelquejey. – Paris-La Haye, 1978.
- Kitowicz J.* Opis obyczajów za panowania Augusta III. – Wrocław; Warszawa; Kraków, 1951.
- Kołodziejczyk D.* The Ottoman Survey Register of Podolia (ca. 1681). Defter-s mufassal-I Eyalet-I Kamanıçe. Part 1. Text. Translation, and Commentary. – Cambridge, MA; Kyiv, 2005.
- Korespondencja Stanisława Koniecpolskiego hetmana wielkiego koronnego 1632–1646 / Opracowała Agnieszka Biedrzycka – Kraków, 2005.
- Kromer Marcin.* Polska czyli o położeniu, ludności, obyczajach, urzędach i sprawach publicznych królestwa polskiego księgi dwie / Przekład Stefana Kazikowskiego. Wstęp i opracowanie Romana Marchwińskiego. – Pojezierze; Olsztyn, 1977.
- Księga podróży Ewliji Chelebiego (Wybor) / Redakcja naukowa, słowo wstępne i komentarze: Zygmunt Abrahamowicz. – Warszawa, 1969.
- Kurat A. N.* Topkapı Sarayı Müzesi Arşivindeki Altın Ordu, Kırım ve Türkistan hanlarına ait yarlık ve bitikler. – Istanbul, 1940.
- Lietuvos Metrika. Knyga Nr. 4 (1479–1491). Užrašymų knyga 4 / Parengė L. Anužytė. – Vilnius, 2004.
- Lietuvos Metrika. Knyga Nr. 8 (1499–1514). Užrašymų knyga 8 / Parengė A. Baliulis, R. Firkovičius, D. Antanavičius. – Vilnius, 1995.
- Lietuvos Metrika. Knyga Nr. 25 (1387–1546). Užrašymų knyga 25 / Parengė D. Antanavičius ir A. Baliulis. – Vilnius, 1998.

- Lietuvos Metrika. Knyga Nr. 523 (1528 m.). Viešųjų reikalų knyga 1 / Parengė Algirdas Baliulis, Artūras Dubonis (įvadas ir priedai). – Vilnius, 2006.
- Lietuvos Metrika. Knyga Nr. 531 (1567–1569). Viešųjų reikalų knyga 9 / Parengė L. Anužytė ir A. Baliulis. – Vilnius, 2001.
- Lietuvos Metrika. Knyga Nr. 532 (1569–1571). Viešųjų reikalų knyga 10 / Parengė L. Anužytė ir A. Baliulis. – Vilnius, 2001.
- Lietuvos Metrika. Knyga Nr. 564 (1553–1567). Viešųjų reikalų knyga 7 / Parengė A. Baliulis. – Vilnius, 1996.
- Listy króla Zygmunta Augusta do Radziwiłłów / Opracowanie, wstęp, komentarze Irena Kaniewska. – Kraków, 1999.
- Magyarországi rendeletek tára. – Buda, 1867.
- Magyarországi rendeletek tára. – Buda, 1875.
- Magyar törvénytár (Corpus Juris Hungarici): 1000–1895. Milleniumi Emlékkiadás. – Budapest, 1897.
- Magyar törvénytár. 1889–1891.évi Törvénycikkek. – Budapest, 1897.
- Magyar törvénytár. 1907.évi Törvénycikkek. – Budapest, 1908.
- Małowist Marian*. Kaffa – kolonia genueńska na Krymie i problem wschodni w latach 1453–1475. – Warszawa, 1947.
- Merkuriusz Polski. – Kraków, 1960.
- Odlanicki J. W. Poczobut*. Pamiętnik. – Warszawa, 1987.
- Ordynacja dworu Zygmunta III z 1589 roku. – Warszawa, 2004.
- Özyetgin A. M.* Altinordu, Kırım ve Kazan Sahasına Ait Yarıllık ve Bitiklerin ve Üslup Incelemesi. – Ankara, 1996.
- Pisma polityczne z czasów panowania Jana Kazimierza Wazy 1648–1668. – Wrocław; Warszawa; Kraków; Gdańsk, 1989. – T. 1.
- Sbírka zákonů a nařizení Státu Československého. –
 Ročník 1918. – Praha, 1918.
 Ročník 1919. – Praha, 1919.
 Ročník 1920. – Praha, 1920.
 Ročník 1921. – Praha, 1921.
 Ročník 1922. – Praha, 1922.
 Ročník 1926. – Praha, 1926.
 Ročník 1927. – Praha, 1927.
 Ročník 1929. – Praha, 1929.
 Ročník 1930. – Praha, 1930.
 Ročník 1933. – Praha, 1933.
 Ročník 1938. – Praha, 1938.
- The Secret History of the Mongols: For the First Time Done into English out of the Original Tongue and Provided with an Exegetical Commentary. V. 1. Translation / by F. W. Cleaves. – Cambridge, Mass.; London, England, 1982.
- Urządnicy grodzcy i ziemscy lwowscy w latach 1352–1783 / Zestawił Maleczyński Karol. – Lwów, 1938.
- Volumina Constitutionum / Do druku przygotował Stanisław Grodziski; przedmowa: Waclaw Uruszczak. – Vol. 2: 1587–1609. – Warszawa, 2008.
- Volumina Legum. Przedruk zbioru praw staraniem XX. Pijarów. W Warszawie, od roku 1732 do roku 1782, wydanego. –
 T. I. – Petersburg, 1859;
 T. II. – Petersburg, 1859;
 T. III. – Petersburg, 1859;
 T. V. – Petersburg, 1860;
 T. VI. – Petersburg, 1860.

Зведений перелік документів

- № 1 Перед 430 р. до н.е. – Уривки з *Історій* Геродота про державний устрій, особливості управління та організацію державної служби у Скіфській імперії на території України
- № 2 V ст. до н.е. Скіфія. – З *Історій* Геродота про притягальну силу та вплив грецької політичної традиції на оточуюче скіфське середовище
- № 3 IV ст. до н.е. Боспорське царство. – З трактату Поліена *Військові хитрощі* (бл. 163 р.) про використання боспорським царем Левконом I заставних загонів зі скіфів у тилу власного війська – практики, що була запозичена в скіфів
- № 4 Друга пол. IV ст. до н.е. Фанагорія. – Напис на пам'ятнику із зазначенням подвійного титулу боспорського царя Перісада I (349–309 рр. до н.е.), що засвідчує збереження у титулатурі боспорських царів династії Спартоکیدів полісного титулу архонта
- № 5 Бл. 323 р. до н.е. Мілет. – Декрет про взаємне громадянство (ізополітію) Ольвії та її колишньої метрополії Мілета, що засвідчує визнання незалежності Ольвії з боку колишньої метрополії, а також перераховує права громадян, зокрема право обіймати державні посади
- № 6 Бл. III ст. до н.е. Херсонес. – Напис на постаменті статуї, спорудженої на честь Агасікла, сина Ктесія, з переліком заслуг та урядових посад пошанованого, і поставленої в громадському місці, – різновид високої почесної відзнаки в демократичних полісах
- № 7 Початок III ст. до н.е. Ольвія. – Декрет про найвищу відзнаку громадянина поліса за його заслуги – вінчання золотим вінком
- № 8 Початок III ст. до н.е. Херсонес. – Присяга херсонеситів на вірність полісу та демократичному ладу Херсонеса з викладом ідеалів громадянського служіння демократичній державі
- № 9 Поч. III ст. до н.е. Афіни. – Декрет народних зборів Афін про вшанування боспорського царя Спартока III (304–284 рр. до н.е.) найвищою нагородою за постачання хліба афінській громаді
- № 10 III ст. до н.е. Ольвія. – Уривки з декрету про вшанування великого купця та полісного службовця Протогена, вирізьбленого на мармуровій стелі на відзнаку його громадянських заслуг; зміст напису засвідчує наявність олігархічного правління в Ольвії та прагнення службовців створити позитивну пам'ять про себе
- № 11 II ст. до н.е. Ольвія. – Напис на стелі тимчасової полісної колегії ситонів, яка відала роздачею хліба нужденним в Ольвії, з присвятою своєї служби Герою Вчуваючому
- № 12 179 р. до н.е. Херсонес. – Уривок з договору між Херсонесом та Понтійським царем Фарнаком I, згідно з яким монарх брав на себе зобов'язання охороняти демократію в Херсонесі, – приклад збереження містами самоврядування після входження до складу автократичних держав
- № 13 I ст. до н.е. – I ст. н.е. Пантікапей. – Надгробок начальника євнухів, який засвідчує існування корпусу невольників на службі в боспорських царів, а також високий державний статус похованого
- № 14 Поч. I ст. н.е. Пантікапей. – Напис на постаменті пам'ятника боспорського царя Аспурга (8–38 р. н.е.), поставленого на замовлення царського сановника, із зазначенням боспорських царських і римських титулів на час встановлення римського протекторату
- № 15 80 р. н.е. Пантікапей. – Стела з відпускнуою невольникові із дорученням опіки над ним іудейській синагозі – свідчення організації в місті самоврядної етнорелігійної громади

- № 16 I ст. н.е. Пантікапей. – Фрагмент з напівстертого напису декрету народних зборів Пантікапея про нагородження, що засвідчує збереження полісного самоуправління в столиці Боспорського царства та повідомляє про різновиди державних нагород
- № 17 I ст. н.е. Пантікапей. – Віршована епітафія на пам'ятнику воїну, загиблому у битві з варварами, з висловленням ідеалу жертвовного служіння державі як Вітчизні
- № 18 Бл. 131–154 рр. н.е. Херсонес. – Епітафія на надгробку Аристона з переліком виборних державних посад, які похований обіймав протягом життя, – свідчення ротації кадрів на державних посадах у демократичних полісах та приклад високої самооцінки громадянами своїх послуг державі
- № 19 Не пізніше 280 р. н.е. Пантікапей. – Фрагмент напису на підніжжі пам'ятника, присвяченого Зевсу Спасителю та Гері Спасительці із зазначенням вищих служителів царського двору (*аристонілітів*), причому згадування про статус колишніх посадовців засвідчувало регулярну ротацію і високий суспільний престиж придворної та/або державної служби
- № 20 193 р. н.е. Танаїс. – Присвятний напис на стелі зі свідченням експансії Боспорського царства у Криму, а також збереження самоуправління у грецьких містах
- № 21 III ст. н.е. Гермонасса. – Напис про спонсорування будівництва від імені головного перекладача з аланської мови, що засвідчує існування державної служби перекладачів у Боспорському царстві
- № 22 IX–X ст. – Легендарні повідомлення про данину слов'янських племен хозарам з *Повісті минулих літ*, які вказують на тривалу пам'ять про існування розверстаних податків на території України у складі Хозарського каганату, на відміну від гуртової данини, яку збирали там варяги у IX–X ст.
- № 23 Поч. X ст. Хорезм. – З енциклопедії мусульманського географа Абу Алі Агмеда Ібн Омара Ібн Руста *Аль-Алак ан-нафіса* про іудейську релігію верхівки Хозарського каганату, двоїсту систему верховного правління, будову столиці та комплектування війська хозар
- № 24 X ст. Арабський халіфат. – З праці *Аль-Масалік аль Мамалік* мусульманського географа Абу-Ісхака Ібрагіма Ібн Мугаммада аль-Істахрі про ритуальне удушення, що практикувалося під час виборів хозарського кагана і було покликане символічно формалізувати взаємні обов'язки володаря та його підданців
- № 25 X ст. Атіль. – Лист-відповідь хозарського царя Йосипа до державного діяча Омайядського халіфату в Іспанії Хасдая Ібн Шапрута (простора редакція) з описом Хозарської держави
- № 26 X ст. Багдад. – З опису подорожі посланця арабського халіфа Агмеда Ібн Фадлана у Болгарію про державний устрій Хозарського каганату
- № 27 X ст. Іран. – З анонімної перської географії *Худуд ал-алам* про територію, поділ на провінції, міста і торгівлю Хозарської держави
- № 28 X–XII ст. – Літописні повідомлення про адміністративну структуру держави: адміністративні реформи Святослава Ігоровича (970) та Володимира Святославича (988); розподіл Русі Ярославом і Мстиславом Володимировичами (1026); розподіл Ярославом спадщини поміж синами ("Ряд" Ярослава 1054 р.); розділення влади на Русі в дуумвіраті Святослав Всеволодич – Юрик Ростиславич (1181); заповіт Ярослава Володимировича Галицького (1187)
- № 29 1097 р. – Літописне повідомлення про Любецький з'їзд князів
- № 30 XI–XIII ст. – Статті Руської Правди щодо захисту княжих урядників, норми їх утримання, роль княжого двору як місця здійснення адміністративних функцій урядниками
- № 31 Поч. XII ст. Київ. – З *Повісті минулих літ* про племінний склад половецької конфедерації, її ватажків та їхні функції
- № 32 Кінець XII ст. Регенсбург. – Повідомлення іудейського ребе Петахії Регенсбурзького про племінний склад половецької конфедерації у Східній Європі і відсутність у половців верхнього правителя

- № 33 Поч. XIII ст. Ірак. – З праці арабського хроніста Ібн аль-Асіра *Кяміль ут-Теваріх* про місто Судак як міжнародну купецьку колонію на половецькій території, а зокрема про існування в місті окремої самоврядної руської громади
- № 34 1223 р. – Китайська хроніка *Юань ши* кінця XIV ст. про перемогу корпусу Субутая над половецькою конфедерацією на чолі із вождями Юрієм Кончаковичем і Таткаром та використання полонених половців у монгольському війську
- № 35 Кінець 1230 р. – перша половина 1231 р. – Повідомлення представника князівської адміністрації тисяцького Дем'яна своєму князеві Данилу Романовичу про небезпеку участі у з'їзді князів та бояр у м. Вишні, оскільки боярин Пилип Молибогович та белзький князь Олександр Всеволодович задумали вчинити замах на життя князя під час з'їзду
- № 36 1233 р., не пізніше кінця листопада – середини грудня. Галич. – Таємне повідомлення боярина Судислава Бернатовича белзькому князю Олександру Всеволодовичу з обіцянкою посадити його на Галицький стіл, якщо він зрадить князя Данила Романовича, що засвідчує виняткову роль галицького боярства в управлінні державою
- № 37 1236–1238 рр. – 3 хроніки Рашидеддіна *Джаміату-т-теваріх* початку XIV ст. про розгром 1236–1238 р. кипчацької конфедерації із зазначенням імен її останніх племінних вождів
- № 38 1241 р. – Літописне повідомлення про всевладність боярства
- № 39 1241 р. – 3 монгольської хроніки *Таємна історія монголів* (1274) про завоювання монголів у Східній Європі 1236–1240 рр. і призначення намісників
- № 40 Не раніше 1247 р. Рим. – Папський легат Джованні дель Пано Карпіні про межування західних золотоординських улусів по річках, засвідчене під час його подорожі у Монгольську імперію 1245–1247 рр.
- № 41 1255 р. – Свідчення Галицько-Волинського літопису про присутність у м. Бакота монгольського баскака, дії галицького князя Данила Романовича з її відвоювання, при чому засвідчено роль княжого двірського як виконавця важливих доручень князя
- № 42 1268 р., не раніше квітня 1–7. [Перемишль]. – Повідомлення галицького князя Лева Даниловича володимирському князю Васильку Романовичу про доцільність проведення з'їзду князів (снему) за участю литовського князя Войшелка Міндовговича, що засвідчує практику проведення князівських з'їздів
- № 43 1282 р., середина вересня. [Холм]. – Повідомлення холмського князя Юрія Львовича володимирському і берестейському князю Володимирі Васильковичу про неможливість особистої участі в поході проти Польщі та з порадою залучити до походу в разі потреби всіх бояр та княжих людей
- № 44 1283 р. – Свідчення Галицько-Волинського літопису про перейняття адміністрацією Галицько-Волинського князівства принесеної монголами практики переписів населення, внаслідок якої було встановлено зменшення його кількості на 52,5 тисяч осіб
- № 45 1288 р., січень. Кам'янець. – Звернення володимирського князя Володимира Васильковича до двоюрідного брата, луцького і дубенського князя Мстислава Даниловича, проголошеного наступником Володимира Васильковича, з вимогою припинити свавільне роздавання земель, що перевищувало права спадкоємця престолу
- № 46 1290 р., липня 29. – Комерційний контракт з відстроченою виплатою, що серед інших гарантій передбачав передачу відкупу на збирання мита у Кафі, укладений за участі колишнього та діючого консулів Кафи Петра та Оліверіо Дорія; засвідчує активну участь перших консулів Кафи у торговельних операціях та причетність до відкупу державних податків
- № 47 1299 р., травня 1. Лупрет-Нана. – Присуд березького старости (наджупана) Григорія, урядника князя Русі Лева Даниловича, щодо припинення судових суперечок і примирення Софрона, Соломона, Степана та Зоварда, з одного боку, і синів Томи – з другого, із застереженням, що на випадок, якщо якась зі сторін відновить суперечку, сплачуватиме грошову кару сто марок, що свідчить про повноваження князівських старост у судово-адміністративних справах

- № 48 XIII ст. – З грузинської хроніки *Картліс цховреба* про перебування половецьких найманців та невільників на чолі з ватажком Отроком, сином Шарукана, на службі грузинського царя Давида Агмашенебелі
- № 49 Кінець XIII ст. Каїр. – Повідомлення мамлюцького бюрократа Ібн Абд-аз-Захира про Золоту Орду
- № 50 Кінець XIII – початок XIV ст. Каїр. – З хроніки мамлюцького еміра та царедворця Рукнеддіна Бейбарса про особливості державного ладу Золотої Орди
- № 51 Бл. 1334 р. Сарай. – Марокканський мандрівник Ібн Баттута про золотоординську столицю Сарай із засвідченням типового розподілу міста на самоврядні етнорелігійні громади
- № 52 1339 р., січня 20. Володимир. – Грамота “князя і спадкоємця Королівства Русі” Юрія Тройденевича про надання його слугі Барткові зі Сандомира, а після його смерті – дітям і всім законним спадкоємцям, вїтївства у м. Сянок на маґдебурзькому праві із розмежуванням прав і юрисдикції вїта та населення міста, з обмеженням деяких із них п’ятнадцятирічним терміном
- № 53 Перша половина XIV ст. – Повідомлення єгипетського хроніста аль-Умарі про Золоту Орду
- № 54 Середина XIV ст. – Свідчення анонімної єгипетської хроніки про функціонування курултаю у Золотій Орді
- № 55 1357 р., березня 4. – Лист (бітік) кримського улусного беґа Зайнеддіна Рамадана венеціанцям, який засвідчує його повноваження у стосунках з іноземними посланцями та у визначенні умов для перебування, торгівлі та оподаткування іноземних купців на підпорядкованій йому території
- № 56 1358 р., вересня 13. Сарай (?). – Ярлик хана Бердібека кримському улус-беґу Кутлуг-Тімуру з наказом йому разом з улус-беґом Азаку вжити заходів для повернення грошей і майна, пограбованих за кілька років перед тим у купців з м. Солхат, причому розкриваються повноваження кримського улус-беґа у стосунках з іноземними володарями, а також участь золотоординських достойників у комерційних оборудках
- № 57 1359 р. – Купча, укладена між Петрашем Радцьовським і Анною Радивонковою на дідицтво останньої, у якій згадуються головні урядники: староста землі Руської Отто Пілецький, воєвода Цтибор, писар Яшко, суддя Олефірко, вїт перемишльський, писар Дячкович та інші особи
- № 58 1373 р., грудня 15. Ярослав. – Привілей князя Владислава Опольчика Ходку Лойовичу на с. Гвіздець Коломийського повіту, виданий у присутності урядників двору князя та львівського каштеляна Бенка
- № 59 1377 р., жовтня 11. Перемишль. – Привілей князя Владислава Опольчика львівським отцям на села Кротошин, Зашків, Костіїв і чотири двори у с. Мервиця, виданий у присутності урядників, зокрема, руського старости Яцька Радла, ярославського каштеляна Віктора, галицького каштеляна Сціборія Андріяшка та ін.
- № 60 1381 р., лютого 19. Ставка у середній течії р. Дон. – Привілей (тарханний ярлик) хана Тохтамиша Беку Гаджжі на увільнення його волості над Молочним лиманом від державних податків, із зазначенням адміністраторів Кримського улусу, причетних до збирання податків, а також розгалуженої системи податків, що збиралися в степах України за монголів
- № 61 1385 р. Каїр. – Свідчення єгипетського історика аль-Макрізі про прибуття до столиці мамлюцької держави у Єгипті посланців кримського улус-беґа і привезені ними дипломатичні подарунки
- № 62 1386 р., не раніше травня 22. – Присяга луцького намісника Федора Данилевича разом з братом Михайлом на вірність королю Владиславу із зобов’язанням поводитися із підданими “исправно”, “как Богу любо”, слухатися короля “во всем, как ... повелит”, боятися його як Бога, інформувати про все, “што кол от кого оуслышу на господяра нашего великого короля, лихо или добро”

- № 63 1398 р., квітня 24. Ханська ставка поблизу с. Мишурин Ріг. – Фрагмент привілею золотоординського хана Тімур-Кутлука на подовження податкового імунітету (тарханства) Мугаммеду з його синами на належне їм на правах власності місто Індірчі поблизу м. Судак з переліком податків і повинностей, що звичайно збиралися на користь держави
- № 64 1420 р., квітня 15–24. Крим/Солхат. – Фрагмент ярлика золотоординського хана Улуг-Мугаммада Туглу-баю на посаду даруги Керчі з округою, в якому викладено функції даруги, описано межі Керченської округи та стосунки даруги з місцевими старійшинами
- № 65 1425 р., травня 12. Сучава. – Дарча грамота господаря землі Молдавської Олександра Воєводи боярину Стровчу, “істинному” і “вірному” слугі, який служив “правою і вірною службою”, на два села: Лешововці і Неполоківці та дві “пустелі”: одна – в Деревновцях, інша – в Черлені
- № 66 1428 р., березня 14. – Уривок з листа Улуг-Мугаммада османському султану Мураду II із повідомленнями про усобиці в Золотій Орді, про перебування ставки золотоординського хана біля Дніпра та про обмін дипломатичними місіями між державами через купців
- № 67 1433 р., січня 9. Краків. – Витяг зі статуту короля Владислава Ягайла про призначення старост
- № 68 1442 р., січня 12. Вільно. – Привілей короля Казимира Дениску Мукосійовичу на м. Збараж (пожиттєво) та села Збараської волості (довічно) “за верную службу”, виданий за згодою Панів-Ради
- № 69 1445 р., липня 24. Луцьк. – Привілей великого князя литовського Свидригайла Петрашку Ланевичу Мильському на с. Синне Луцького повіту за “службу верную, а никгды не опушчюную”, виданий за згоди Панів-Ради
- № 70 1446 р., травня 13. Генуя. – Петиція колишнього консула Кафи Оліверіо Маруффо дожу і Раді Старійшин Генуї щодо відновлення справедливості від упередженого вироку суддів Кафи, що свідчить як про реальність контролю колеґії суддів над діяльністю консулів, так і про можливість апеляції останніх до верховної влади метрополії
- № 71 1449 р. Генуя. – Положення Статуту Кафи про вищі органи управління та посадовців генуезької колонії
- № 72 1453 р., березня 7. – Найраніший зі збережених документів Кримського ханату – тарханний ярлик, виданий правдоподібно палацевому лікарю Гекіму Ягї; в ньому перераховано привілеї тархана, чим, між іншим, проявляється тягар державних податків і поборів для звичайних підданців Кримського ханату
- № 73 1466 р., квітня 10. Ставка на р. Азугли-Узень (?). – Лист (бітік) золотоординського хана Мугаммада (1465–1466) османському султану Мегмеду Завойовнику, відправлений з купцем Гаджжі Агмадом, із запрошенням до обміну торговельними караванами та підтримання дипломатичних стосунків через купців-дипломатів
- № 74 1475 р., липень. – Фрагмент листа хана Менґлі Герєя до неназваного османського достойника із подякою за визволення з генуезького полону і визнанням себе ставлеником османського султана, чим було створено формальний прецедент для підданства кримських ханів династії Османів
- № 75 1475 р., літо-осінь. – Зведення з повідомлень про організоване плюндрування османськими військами під проводом великого везіра Гедюка Агмеда Паши захопленого міста Кафи, для якого застосовувався перепис населення й майна та залучалися місцеві колаборанти
- № 76 [1479–1480 рр.] – Перелік бояр у “Вержанском пути” “за Днепром” із зазначенням їхніх зобов’язань військової служби на користь великого князя литовського відповідно до розмірів земельних володінь
- № 77 [1480 р., квітень]. – Присяга Олізара Шіловича, луцького намісника, на вірну службу королю польському і великому князю литовському з обіцянкою нікому не передавати держання Луцького замку
- № 78 Бл. 1487 р. – Скорочений виклад таємного допису до османського султана Баєзіда II про службові зловживання урядового податного комісара (*еміна*) порту міста Кефе, який засвід-

- чує сваволю та корупцію останнього, і в той же час демонструє ефективність османського комісаріату у справі контролю за діями урядовців на провінції
- № 79 1490 р., серпня 28. – Уривок зі звіту кадія м. Кілія до імперського уряду про джерела прибутків, які могли б підлягати оподаткуванню державною скарбницею, який демонструє відповідальність та повноваження *кадіїв* (суддів) як урядових агентів на провінції щодо визначення джерел державних прибутків відповідно до норм ісламського та султанського права; у документі також засвідчено щільний та ефективний контроль центрального уряду за роботою провінційних урядовців
- № 80 1496 р. – Витяг зі статуту короля Яна Ольбрахта про урядників і місце проведення старостинських судів
- № 81 1499 р., травня 3. Краків. – Номінація королем Яном Ольбрахтом белзького воєводу Петра Мишковського на старосту львівського і генерального руських земель
- № 82 1499 р., червня 23. Вільно. – Привілей великого князя Литовського Олександра князя Костянтину Острозькому, великому гетьману литовському, старості брацлавському і звенигородському, за вірну службу та заслуги на маєток Звягель і волость у Київському повіті, раніше належних князям Василю та Андрію Семеновичам Звягельським; наданий за згоди Панів-Ради
- № 83 1501 р., квітня 13. Львів. – Форма присяги львівського старости
- № 84 1511 р., березня 21. Краків. – Підтвердний привілей короля Сигізмунда I шляхтичу Михайлу Павші на сорок служб людей у Жолудському повіті та пустища і селища у Черкаському та Київському повітах “за его к нам верную службу”
- № 85 1512 р., березня 23. Краків. – Привілей короля Сигізмунда I писарю Михайлу Василевичу на с. Свинухи Володимирського повіту замість с. Торговиці Луцького повіту, віднятого у нього на користь кн. Федора Корецького під час перебування Михайла Василевича на дипломатичній службі в Орді
- № 86 1514 р. – Фрагмент *Зводу звичаєвого права Угорського королівства у трьох частинах (Tripartium opus juris consuetudinarii incluti regni Hungariae)*, що закріпив станові привілеї дворянства, зокрема, “право на управління”
- № 87 1518 р., квітня 7. Краків. – Номінація королем Сигізмундом I Яна Хомантовського львівським земським суддею
- № 88 1520 р., березня 15. Торунь. – Універсал короля Сигізмунда I підскарбію земському Богушу Боговитиновичу про сплату заборгованих грошей за службу київському пушкарєві Яну
- № 89 Бл. 1520 р. – Витяг з узагальнюючого податкового перепису османського санджаку Кефе, що стосується населення міста Кефе, в якому представлено організацію населення самоврядними етнорелігійними громадами (дільницями), відзначено в числі осіб, які мали податкові пільги, османських державних службовців та представників самоврядних громад і гільдій
- № 90 1528 р. – “Попис Волинської землі” з перерахуванням мешканців і земських урядовців, зобов’язаних виставити озброєних вершників
- № 91 1529 р. – Статті Статуту Великого князівства Литовського про відповідальність за образу державних урядників; організацію державної військової служби; надання урядів і чинів лише “тубылцом”; права і обов’язки судових урядників, покарання за зловживання та інші службові порушення
- № 92 1533 р., квітня 7. Краків. – Номінація королем Сигізмундом I Станіслава Одровонжа львівським каштеляном
- № 93 1533 р., листопада 11. Львів. – Номінація каноніком Станіславом зі Львова клерика Львівської єпархії Яна, сина Георгія, на уряд публічного нотарія та присяга останнього
- № 94 [1535 р.] – Статут військової служби Великого князівства Литовського з викладенням основних засад її здійснення: “послушенства”, дотримання встановленого порядку, правил

поведінки під час військових дій, у поході, та заходів з покарання за порушення вимог статуту

- № 95 1539 р., вересня 4. – Лист короля Сигізмунда I про порушення володимирським війтом Іваном Федькевичем обов'язку надавати підводи для виконання дипломатичних доручень
- № 96 1539 р., грудня 28. – Актовий запис про видачу з державної скарбниці службовим особам платні за виконання своїх обов'язків
- № 97 1540 р. Краків. – 3 ухвали сейму про генеральних суддів
- № 98 1542 р. Кефе. – Керівництво зі збирання податків і штрафів для базарного пристава (муг-тесіба) Кефе з податкового кодексу санджаку Кефе, який представляє широкий діапазон відповідальності та повноважень державного податкового інспектора на ринку та міських виробництвах
- № 99 1543 р. Краків. – 3 ухвали сейму про ведення діловодства польською мовою
- № 100 1545 р., квітня 7. Краків. – Номінація королем Сигізмундом I Яна Гербурта львівським підкоморієм
- № 101 1551 р., травня 6. Львів. – Присяга львівського гродського судді Петра Коритка
- № 102 1553 р., березня 24. Краків. – Судовий статут короля Сигізмунда Августа, що визначав терміни і порядок судових засідань, зокрема, в містах Руського воєводства – Холмі, Галичу, Львові, Сяноку, Перемишлі; зобов'язував урядників суворо дотримуватися термінів і провадити засідання особисто (крім випадків, пов'язаних із хворобою) тощо
- № 103 1554 р., січня 30. Книшин. – 3 листа короля Сигізмунда Августа до віленського воєводи Миколая Радзивілла Чорного із запитом щодо кандидатури на вакантну посаду старости черкаського і канівського
- № 104 1556 р., січня 10. Львів. – Присяга львівського підстарости Яна Уздовського
- № 105 1556 р., січня 10. Львів. – Присяга львівського гродського писаря Станіслава Ябловського
- № 106 1562 р., квітня 15–18. Вільно. – Актовий запис про розсилання листів до усіх земян Волинської землі з наказом виступити, як це передбачено умовами отримання урядів та земельних надань, “конно и збройно” на земську службу до Речичі
- № 107 1562 р., грудня 8. Перемишль. – Присяга земського перемишльського писаря Мартина Островського
- № 108 1563 р., березня 15. Пйотркув. – 3 декрету короля Сигізмунда Августа про терміни та місця проведення судів, у тому числі у містах Руського, Белзького і Подільського воєводств, порядок судових засідань, та обов'язки судових урядників; форма присяги судді
- № 109 1564 р., серпня 19. Парчев. – Повноважний лист короля Сигізмунда Августа володимирському городничому Михайлу Козинському про дарування Стахею Дмитровичу 4-х волок землі у винагороду за звиягу у битві з московським військом
- № 110 1565 р. – Уривок з *Опису Польщі* папського нунція Фульвіо Руджієрі, де визначається обсяг королівської влади, значно обмеженої обома палатами сейму: номінація єпископів, призначення сенаторів та представників центральної і місцевої влади, старостинських урядів; йдеться про складання присяги сенаторів на вірність королю, у тому числі із зобов'язанням не розголошувати довірених їм таємниць та протистояти усьому, що може завдати шкоди державі
- № 111 1566 р., березня 8. Вільно. – Привілей Сигізмунда Августа київському землянину Федору Балакіру на київське земське писарство
- № 112 1566 р., [не пізніше березня 25]. – Привілей короля і великого князя литовського Сигізмунда Августа житомирському старості князю Романові Сангушку (Сангушковичу) на брацлавське воєводство
- № 113 1566 р., березня 25. Книшин. – Привілей короля Сигізмунда Августа овруцькому старості князю Андрієві Капусті на брацлавське каштелянство

- № 114 1566 р. – Статті Статуту Великого князівства Литовського про відповідальність за образу державних урядників; організацію держаної військової служби; порядок надання центральних і місцевих урядів; позбавлення посад; права і обов'язки судових урядників, покарання за зловживання, хабарництво та інші службові порушення; їхню судову недоторканість (“врядников наших з их врядов ништо судити не маеть, одно мы сами, Господар”); форми присяг державних урядників
- № 115 1567 р., березня 6. Луцьк. – Постанова Луцького земського суду про звільнення Григорія Єло-Букоємського від явки до суду в будь-яких справах на час відбуття ним земської служби
- № 116 1568 р., лютий. – Рекомендаційний лист Сигізмунда Августа до Константинопольського Патріарха з приводу надання сприяння Станіславу Вроневському, що від'їжджає на навчання “до земли Турецкоє” “для науки и єзика греческого, турецкого и для інших наук и цвиченя”
- № 117 1568 р. травня 13. Гродно. – Універсал короля Сигізмунда Августа Федору Новоселецькому на крем'янецьке війтівство
- № 118 1568 р., грудня 2. Варшава. – Лист короля Сигізмунда Августа до князя Костянтина Вишневецького щодо виставлення роти у 200 коней до Вітебська для участі у військовому поході
- № 119 1569 р., липня 15. Люблін. – Лист короля Сигізмунда Августа до урядників “украинных” замків з повідомленням про доручення Фронцу Жуку провести перепис всіх – “людей служебних, которые в панстве нашом Великом Князстве Литовском в поли и на замкох служат”
- № 120 1570 р. Ак-Керман. – Розділ податкового кодексу османської провінції Бендер – Ак-Керман *Положення про базарний збір міста Кілія, його зимівники, загоны для худоби та степовий збір*, в якому на службовців гарнізону Кілії поширювалися податкові зобов'язання усіх підданців, з чого видно, що перед тим гарнізон скористався службовим положенням для уникнення оподаткування і таким чином брав активну участь у торгівлі, зокрема худобою та рабами
- № 121 1572 р., березня 12. Варшава. – Привілей короля Сигізмунда Августа Михайлові Шашковичу Долбуновському на брацлавське підкоморство
- № 122 1574 р., квітня 15. Краків. – Привілей короля Генріха Валуа Сергієві Оратовському на брацлавське військівство
- № 123 1576 р., вересня 28. Мальборк. – Універсал короля Стефана Баторія до обивателів руських воєводств, із повідомленням про розпуск служилих (військових), які перебували на квартирах “на Україні” і недбало несли свою службу, внаслідок чого поширюється козацька “сваволя”, напади на володіння турецького султана та кримського хана, з якими Річ Посполита уклала мир
- № 124 1577 р., грудня 9. Луцьк. – Лист волинського воєводи князя Андрія Вишневецького про призначення Яцька Гуляльницького возним Луцького повіту
- № 125 1578 р., вересня 8. Львів. – Лист короля Стефана Баторія про призначення Івана Хреницького луцьким земським підсудком
- № 126 бл. 1578–1579 рр. – Фрагмент *Опису Татарії* Мартіна Броньовського, посла польського короля Стефана Баторія до кримського хана Мегмеда II Геряя, що характеризує царську учту як вищу відзнаку заслуг достойників держави
- № 127 1579 р., лютого 20. Гродно. – Інструкція короля Стефана Баторія королівському коморнику щодо проведення ревізії Київського замку, зокрема про збирання податків, обов'язки тримання сторожі в полі тощо
- № 128 1579 р., червня 1. Вільно. – Лист короля Стефана Баторія про звільнення від судових позовів київського воєводи князя Костянтина Острозького та інших шляхтичів у зв'язку з від'їздом на війну з Московською державою

- № 129 1580 р., січня 7. Варшава. – Привілей короля Стефана Баторія Михайлові Ласку на брацлавське підсудківство
- № 130 1580 р., грудня 7. Гродно. – Привілей короля Стефана Баторія про призначення князя Олександра Пронського луцьким старостою
- № 131 1581 р., січня 24. Варшава. – Привілей короля Стефана Баторія Янові Бокію Печихвостському на брацлавське підкоморство
- № 132 1581 р., липня 26. Луцьк. – Зізнання возного Луцького повіту Тараса Гуляльніцького про відмову кременецького підстарости Григорія Лосятинського видати виписи з кременецьких гродських книг служебнику княгині Барбари Збаразької згідно з королівським листом
- № 133 1581 р., вересня 8. Луцьк. – Скарга луцьких бурмистра, райців та міщан на Якуба Климашовського, лентвіта, про незаконне стягнення мита та інших поборів під час ярмарку в м. Луцьку
- № 134 1581 р., жовтня 20. Табір під Псковом. – Привілей короля Стефана Баторія володимирському підкоморію Олександрові Семашку на брацлавське каштелянство
- № 135 1583 р., квітня 28. Львів. – Номінація львівським земським підсудком Вікторином Ковальським Лаврентія Забокліцького коморником львівських земських актів; присяга останнього
- № 136 1588 р., липня 16. Володимир. – Лист київського воєводи князя Костянтина Острозького до шляхти і обивателів Володимирського повіту про оголошення правил дисципліни під час роботи гродського суду, а також при зборах повітового посполитого рушення, при проходженні офіційних документів, при скликанні повітових сеймиків та при охороні Володимирського замку
- № 137 1588 р., серпня 4. Краків. – Привілей короля Сигізмунда III Андрію Заленському на володимирське земське суддівство
- № 138 1588 р., жовтня 7. Люблін. – Номінація королем Сигізмундом III Миколая Гербурта руським воєводою
- № 139 1588 р. – Статті Статуту Великого князівства Литовського про повноваження, права і обов'язки центральних та місцевих урядників, порядок надання урядів (включно із заборонаю суміщення посад); вільне обрання земських урядників, суддів, підсудків і писарів; "уставу доходів" (прейскурант цін на послуги) писарів та інших урядників; покарання за зловживання, хабарництво та інші службові порушення; про особисту безпеку судових виконавців (возних) та покарання за її порушення; матеріальне забезпечення урядників тощо; форми присяг урядників
- № 140 1589 р. Люблін. – 3 Ординації, що встановлювала норми виплат зі Скарбу на утримання урядників і служників двору короля Сигізмунда III, із визначенням кола обов'язків окремих категорій двірських служників
- № 141 1589 р. Варшава. – 3 постанови варшавського вального сейму про ревізію країв подільських і руських; місця урядників Брацлавського і Волинського воєводств; коректуру прав і звичаїв цих самих воєводств; придушення "української сваволі", а також про Трибунал Волинського і Брацлавського воєводств, зокрема, порядок обирання і приведення до присяги суддів; організацію судочинства, місця проведення судових засідань; писарів і зберігання книг
- № 142 1590 р., лютого 26. Варшава. – Привілей короля Сигізмунда III про обрання Януша Жабокрицького кременецьким земським суддею
- № 143 1590 р. Варшава. – 3 ухвали варшавського вального сейму про повноваження гетьмана коронного щодо забезпечення належного стану "замків і амуніції", "порядку" на Україні і недопущення козацької "сваволі"; розміри податків у Волинському воєводстві та кількість збирачів податків
- № 144 1591 р., вересня 29. Вісліца. – Привілей короля Сигізмунда III про обрання Михайла Краєвського кременецьким земським підсудком
- № 145 1593 р., між липня 17 та серпня 30. Львів. – Актовий запис про прийняття львівського староства воєводою сандомирським Георгієм з Великих Кунчиць та призначення ним

Сигізмунда Порадовського підстаростою львівським, Станіслава Жечицького – писарем і Стефана Пшеджимеського – бургграфом

- № 146 1594 р., січня 27. Володимир. – Протестація Якуба Лисаковського про свідоме вписання возним Миколаєм Самсацьким невірних відомостей до інвентаря (“чого в запису не було”) під час передачі половини с. Гнойного, чим було завдано шкоду інтересам протестуючого
- № 147 1594 р., лютого 26. Кременець. – Скарга кременецького земського підсудка Михайла Краєвського на кременецьких ґродських писаря Григорія Дедеркала і підписка Мартина Кратовича про відмову видати виписи з актових книг
- № 148 1594 р., червень–липень. – Опис козацької ради на Січі зі щоденника австрійського дипломата Еріха Лясоти
- № 149 1595 р., листопада 13. Кременець. – Запис до актової книги універсалу короля Сигізмунда III від 7 травня 1595 р. про призначення Стефана Миньковського генеральним возним Волинського, Київського та Брацлавського воєводств
- № 150 1597 р. – Проект реформи державного управління з оптимізацією структури і функцій Панів-Ради, складений ксьондзом Якубом Гурським, що передбачав створення окремих органів управління (рад) для ведення різних справ: фінансових; внутрішніх справ; військових справ, продовольчих резервів; правничих; державної безпеки; нагородної справи (з метою відзначення “гідності і цноти” кожного, хто служить справі “добра посполитого”)
- № 151 1598 р., липня 16. Луцьк. – Реляція возного Волинського воєводства Матиса Славогурського про відкриття засідань Луцького ґродського суду і складення судовими урядниками присяги. Тексти присяг
- № 152 1598 р., листопада 19. Кременець. – Запис до актової книги листа короля Сигізмунда III від 28 березня 1595 року про призначення Мелентія Минковського генеральним возним
- № 153 1598 р. Варшава. – 3 ухвали варшавського вального сейму про ревізію луцьких ґродських книг та стягнення мита на будівництво Канівського замку
- № 154 1599 р., вересня 30. Львів. – Запис про приведення до присяги львівського земського судді Петра Ожги та підсудка Юзефа Нарайовського
- № 155 1599 р., грудня 5. Варшава. – Лист короля Сигізмунда III про призначення Григорія Минковського генеральним возним
- № 156 XVI ст. – 3 праці Марціна Кромера *Polska czyli o położeniu, ludności, obyczajach, urzędach i sprawach publicznych Królestwa Polskiego księgi dwie* (1577) про скромні доходи урядників, оскільки для них “титул (godność), навіть без матеріальної вигоди, за якою перебувають у гонитві люди менш шляхетні”, вже є достатньою винагородою за службу
- № 157 1601 р. Варшава. – 3 ухвали варшавського вального сейму про призначення ревізорів до Летичева; ревізію книг луцького ґродського та київського земського судів; про сплату мешканцями Волинського, Київського і Брацлавського воєводств спеціальних поборів – коців і пам’ятного; про заробітну платню службовців канцелярій зазначених воєводств і заборону накладати надмірні побори під загрозою штрафу; про перенесення засідань судів і сеймиків з Брацлава у Вінницю; виділення коштів на переписування земських книг Белзького воєводства
- № 158 1603 р., вересня 26. Перемишль. – 3 протестації шляхтича Станіслава Моравського в Перемишльському ґроді проти незаконного обрання Марціна Фредра на депутатському сеймику 15 вересня 1603 р. у Вишні депутатом до Коронного трибуналу від Руського воєводства з описанням процедури виборів та участі в них земських урядників
- № 159 1607 р. Варшава. – 3 ухвали варшавського вального сейму, де йдеться про придушення королівськими старостами та підстаростами “українної сваволі”, особливо в Корсуні, Чигирині, Стеблеві та Данилові; залучення до цього бояр та міщан Київського та Подільського воєводств із спеціальним наказом брацлавському старості вгамувати “сваволу” брацлавських та корсунських міщан

- № 160 1609 р. Варшава. – Ухвала варшавського вального сейму про військові гетьманські артикули – права і обов'язки військових
- № 161 1613 р., січня 10. Львів. – Запис про складання присяги львівським підкоморієм Яном Сшовським
- № 162 1616 р., березня 14. Вишня. – Свідчення маршалка Вишенського сеймику Яна з Орська Дуніковського про незгоду перемишльського старости Марціна Красіцького із порушенням процедури обрання у 1614 р. послом на сейм мостиського старости Яна Щасного Гербурта
- № 163 [1630-ті рр.]. – 3 *Опису України* Гійома Левассера де Боплана про козаків та порядок обрання ними старшини
- № 164 1632 р., березня 8. Варшава. – Лист короля Сигізмунда III про надання Романові Гойському, старості володимирському, уряду київського каштеляна по смерті його батька Гаврила Гойського
- № 165 1634 р., квітня 24. Львів. – Присяга львівського ґродського писаря Яна Сікорського
- № 166 1635 р. Варшава. – 3 ухвали варшавського вального сейму про встановлення уряду земського скарбника та його місце в ієрархії земських урядників після войського
- № 167 1638 р., [квітень]. – Меморандум гетьмана великого коронного Станіслава Конєцпольського на сейм 1638 р. із пропозиціями щодо тримання козаків “у послуху”; укріплення та утримання гарнізону фортеці Кодак; щодо норм платні старшини реєстрового козацтва, а також щодо необхідності призначення королем або сеймом комісара замість гетьмана, якого козаки вільно обирають; вимоги до кандидатів на посади комісара, осавулів, полковників, сотників, отаманів
- № 168 1638 р., [квітень]. – Меморандум, поданий на сейм гетьманом великим коронним Станіславом Конєцпольським, із пропозиціями щодо розміщення війська, в т. ч. козацького, на квартирах в Україні, та видатків на його утримання
- № 169 1639 р. серпня 3. – Інструкція гетьмана коронного Станіслава Конєцпольського комендантові Кодацької фортеці Яну Жолтовському, зокрема про необхідність утримувати фортецю в належному стані, проводити військові навчання, налагодити контакти із запорозькою старшиною, стежити, аби офіцери не кривдили солдатів, а також призначалися винятково з поляків або німців тощо
- № 170 1640 р., січня 21. Варшава. – Лист коронного канцлера і референдарія Олександра Тшебського до райців і бурмістра м. Львова з рекомендацією Мацея Заленського на уряд міського писаря
- № 171 1642 р., [лютий]. – Меморандум [коронного гетьмана Станіслава Конєцпольського?], поданий на сейм, про фінансові розрахунки на утримання війська на Україні із зазначенням норми платні для кожної категорії війська і військових посад
- № 172 1642 р., квітня 5. Варшава. – Номінація королем Владиславом IV Мельхіора Стаміровського львівським підчашим
- № 173 1649 р., серпень. Зборів. – Із Зборівської угоди про збереження прав і привілеїв, зокрема щодо надання урядів у Київському, Брацлавському, Чернігівському та Руському воеводствах православної шляхті
- № 174 1649 р., жовтня 8. Чигирин. – Лист гетьмана Богдана Хмельницького до короля Яна Казимира про складання реєстру (“приведення в порядок”) Війська Запорозького
- № 175 1649 р., листопада 8. Київ. – Універсал гетьмана Богдана Хмельницького про затвердження Івана Скиндера чернігівським війтом
- № 176 1649 р. – Анонімна записка *Оборона вітчизни: сьогоднішні потреби* з детальними пропозиціями щодо розмірів платні за службу різним категоріям військових, а також про необхідність створення оборонної лінії на Подніпров'ї для забезпечення контролю над шляхами
- № 177 1650 р., березня 7. Житомир. – Присяга київського ґродського писаря Адама Чорнолоського

- № 178 1650 р., березня 19. Київ. – Універсал київського воєводи Адама Киселя про призначення на 4 квітня у м. Житомирі сеймику для обрання члена суду і писаря Київського воєводства
- № 179 1650 р., серпня 1. Іркліїв. – Наказ Богдана Хмельницького про призначення бужинського сотника Лук'яна Сухині ніжинським полковником
- № 180 1650 р., серпня 10. Іркліїв. – Універсал гетьмана Богдана Хмельницького ніжинському полковникові і старшині із наказом припинити зловживання (“великие бесчестья”) шляхті, підстаростам і урядам
- № 181 1651 р., липня 7. Під Білою Церквою. – Наказ гетьмана Богдана Хмельницького полковникам білоцерківському, вінницькому, брацлавському, уманському та паволоцькому привести свої полки під Білу Церкву, прийнятий в результаті наради “з товариством”
- № 182 1651 р., вересня 28. Біла Церква. – З Білоцерківського договору про повернення польської адміністрації і шляхти до своїх маєтностей і урядів на території Гетьманщини із застереженням щодо утримання від збирання податків до укладення нового реєстру Війська Запорозького, а також виведення реєстрових козаків з числа шляхетських підданих
- № 183 1651 р., листопада 24. Чигирин. – Універсал гетьмана Богдана Хмельницького про забезпечення російських послів харчами, підводами та провідниками
- № 184 1653 р., квітня 8. Берестя. – Привілей короля Яна Казимира Стефану Ганкевичу на писарство Руської Метрики
- № 185 1653 р., квітня 8 (?). Берестя. – Присяга Стефана Ганкевича на писарство Руської Метрики
- № 186 1654 р., лютого 17. – З клопотання гетьмана Богдана Хмельницького до царя Олексія Михайловича про підтвердження прав і привілеїв Війська Запорозького, зокрема щодо порядку обрання урядників, отримання платні та інших пільг
- № 187 1654 р., травня 22. Чигирин. – Універсал гетьмана Богдана Хмельницького про захист маєтностей Євксентія Жеребила “од товариства нашого докучаня”
- № 188 1654 р., жовтня 19. – Фрагмент “полюбовної грамоти” (мугаббат-наме) кримського хана Мегмеда Герей IV до московського царя Олексія Михайловича з вимогою подарунків для деяких приближених державних посадовців Кримського ханату
- № 189 1654 р., перша половина грудня. Багчесарай. – Агд-наме (клятвена грамота про мир) кримського хана Мегмеда Герей IV польському королю Яну Казимиру, в якій міститься ханська титулатура, називаються підлеглі йому степові достойники, від імені яких він складає присягу, а також містяться елементи дипломатики золотоординського часу, зокрема деякі складові ханського титулу, претензії на золотоординську територію, згадки про золоту пайзу
- № 190 1656 р., січня 29. Чигирин. – Універсал гетьмана Богдана Хмельницького про призначення Івана Нечая полковником у Білу Русь з обов'язком “без перешкоди” нести військову службу та правом “добром миловати, а злом карати” козаків полку
- № 191 1656 р., травня 18. Чигирин. – Універсал гетьмана Богдана Хмельницького Павлові Тетері про звільнення його млина під Переяславом від сплати орендарських мірок
- № 192 1656 р., липня 26. Чигирин. – З дипломатичної інструкції гетьмана Богдана Хмельницького посліві Війська Запорозького Романові Гапоненку про порядок ведення переговорів у Вільні, зокрема, про надання земських і ґродських урядів православній шляхті
- № 193 1656 р., вересня 10. Лохвиця. – Скарга отамана лохвицького Остапа Горбаненка на Івана Хмельівського, який після повернення з Чигирин назвався полковником сіверським, за образу гідності й зловживання
- № 194 1656 р., вересня 27. Миргород. – Випис з книг Миргородської ратуші у справі лубенських мешканців Яцька і Марії проти лохвицького війта Матвія Ємченка та колишнього лохвицького городского отамана Василя Скрібця із звинуваченням останніх в отриманні хабара, після чого вони випустили на волю злочинця Охріма
- № 195 1657 р., не раніше лютого 16. – Вписання до книг Лохвицької ратуші декрету Миргородської ратуші у справі лохвицького війта Матвія Ємченка з безсальським мешканцем Григорієм

- Коломійцем за скаргою останнього на наїзд війта на його подвір'я та побиття із виправданням дій війта
- № 196 1657 р., червня 20. Ченстохова. – Лист короля Яна Казимира до магістрату м. Львова з рекомендацією Даленського Мартина на посаду міського писаря
- № 197 1657 р., червня 19. Чигирин. – Універсал гетьмана Богдана Хмельницького про повернення дітям колишнього полковника паволоцького Івана Миньковського сіл Миньковичі і Вербівка
- № 198 1657 р., листопада 16. Чигирин. – Універсал гетьмана Івана Виговського полковникові чернігівському і старшині полку про заборону втручатися в міські суди і порядки, притягати міських мешканців “до работизн і датків”, оскільки це виходило за межі повноважень полкової адміністрації
- № 199 1658 р., серпня 28. Варшава. – Універсал короля Яна Казимира на підтвердження довічного надання королевою Марією Людвикою полковнику чауському і старобихівському Війська Запорозького Іванові Нечаю, зятеві Богдана Хмельницького, і його дружині Стефаниді Хмельницькій Бобруйського староства з наказом великому підскарбію, польному гетьманові литовському Вінцентію Корвіну Гонсевському направити до Бобруйська скарбового дворянина для передавання староства зазначеним особам
- № 200 1658 р., вересня 6. Гадяч. – 3 Гадяцької угоди про надання сенаторських урядів у Київському воеводстві винятково православній шляхті, а у Брацлавському та Чернігівському – попеременно з католиками, про чисельність Війська Запорозького, права гетьмана тощо
- № 201 1659 р., травня 20. Варшава. – Привілей короля Яна Казимира Костянтину Виговському на Лисянку
- № 202 1659 р., травень. Варшава. – Реєстр учасників козацького посольства на сейм – урядників центральної та місцевої адміністрації Війська Запорозького із зазначенням розміру винагороди, отриманої з державного скарбу
- № 203 1659 р., жовтня 17. Переяслав. – 3 акта обрання гетьманом Юрія Хмельницького та Переяславських договірних статей, у котрих, зокрема, визначається порядок обрання гетьмана, джерела та розміри фінансування генеральної старшини; присяга гетьмана та старшини на вірність царю Олексію Михайловичу
- № 204 1660 р., липня 23. Чигирин. – Універсал гетьмана Юрія Хмельницького писареві полку Чернігівського Карпові Мокрієвичу на слободу Гучин
- № 205 1660 р., жовтня 17. Табір під Чудновим. – Зі Слободищенської (Чуднівської) угоди Речі Посполитої з Військом Запорозьким про підтвердження Гадяцької угоди в урізаному вигляді (без положень про Велике князівство Руське)
- № 206 1660 р. – Анонімний меморандум з пропозиціями щодо оптимізації роботи сейму Речі Посполитої (регламент роботи, початкова молитва, недопущення до роботи сейму тих, хто запізнився або є нетверезим, упорядкування слухних постанов, порядок прийому сеймом іноземних послів та делегацій від війська, робота сеймового суду, фінансовий звіт тощо)
- № 207 1660 р. – Із пропозицій, поданих на сейм, про оплату праці чиновників у місцевих судах та розміри плати за послуги
- № 208 1661 р., січня 5. – Уривок зі спеціального випуску першої польської газети *Меркурій польський* з описом Корсунської Чорної ради 1660 р., на якій було прийнято рішення повернутися під протекцію Речі Посполитої
- № 209 1661 р., липня 4. Варшава. – Привілей короля Яна Казимира Стефану Загоровському на волинське підчаштво
- № 210 1661 р., вересня 9. Варшава. – Нобілітаційний привілей короля Яна Казимира Ханенкам
- № 211 1661 р., жовтня 4. Нови Двур. – Привілей короля Яна Казимира Олександру Жабокрицькому на брацлавське чашниківство
- № 212 1661 р., листопада 3. Долгінув. – Привілей короля Яна Казимира Францішку Чапському на володимирське писарство

- № 213 1662 р., вересня 4. Львів. – Номінація королем Яном Казимиром Мельхіора Стаміровського львівським чашником
- № 214 1663 р., березня 18. Львів. – Привілей короля Яна Казимира Павлові Тетері на гетьманство
- № 215 1663 р., вересня 11. Вишня. – З ухвали Вишенського сеймику, що зобов'язала бургграфія львівського виділити приміщення для проведення судових засідань та зберігання актових книг
- № 216 1663 р., вересня 21. Табір під Лубнами. – Універсал гетьмана Івана Брюховецького про взяття під свою протекцію військового товариша полку Ніжинського Марка Кимбаровича
- № 217 1663 р., листопада 17. Батурин. – З Батуринських статей, прийнятих гетьманом Іваном Брюховецьким та скріплених підписами козацької старшини, про порядок утримання гетьмана та генеральної старшини
- № 218 1665 р., березня 8. Лохвиця. – Запис лохвицького писаря Олексія Квітки про таємне передання йому Семеном Чернишенком хабара у розмірі одного таляра з проханням вирізати з книг запис у справі останнього з Демком Виприщенком
- № 219 1665 р., жовтня 22. Москва. – З Московських статей, прийнятих гетьманом Іваном Брюховецьким та скріплених підписом царя Олексія Михайловича, про порядок обрання гетьмана, утримання гетьмана, старшини і реєстрового козацтва
- № 220 1665 р. – З реляції секретаря Єжи Любомирського Себастьяна Цефалі про політичний та військовий стан Польщі, зокрема про центральні уряди та вищих урядовців
- № 221 1666 р., початок листопада. – Склад делегації на чолі з полковником чернігівським Дем'яном Ігнатовичем (Многогрішним), відправленої гетьманом Іваном Брюховецьким до Москви
- № 222 1666 р., грудня 8. Рашівка. – Універсал гетьмана Павла Тетері про розміри та порядок стягнення мита
- № 223 1668 р., не раніше серпня 10. – З проекту договору гетьмана Петра Дорошенка з Туреччиною, на основі якого були укладені Корсунські статті у березні 1669 року, зокрема про довічний статус гетьманського уряду
- № 224 1668 р., серпня 22. Чигирин. – Оборонний універсал гетьмана Петра Дорошенка колишньому генеральному обозному Тимофію Носачу на його маєтності у Корсуні і біля Корсуна
- № 225 1669 р., січня 19. Москва. – Із статей, поданих до затвердження царю Олексію Михайловичу посольством на чолі з генеральним обозним Петром Забілою, відправленим до Москви гетьманом Дем'яном Ігнатовичем (Многогрішним); відповідей царя, переданих посольству боярами; інструкції царя щодо додаткових статей, які можуть бути порушені на раді, відправлені князю Григорію Ромодановському, про утримання гетьмана та генеральної старшини, надання старшині дворянства, боротьбу із зловживаннями з боку царських воевод
- № 226 1669 р., березня 6. Глухів. – З Глухівських статей, стверджених від імені царя його посланцями князем Григорієм Ромодановським, Артамоном Матвєєвим та Григорієм Богдановим на раді під час обрання гетьманом Дем'яна Ігнатовича (Многогрішного), про утримання гетьмана, козацької старшини та реєстрового козацтва, поповнення лав реєстровців тощо
- № 227 1669 р., не раніше березня 21. – Повідомлення про перебіг козацької Корсунської ради, а також про проповідь, виголошену напередодні митрополитом Йосифом Тукальським у Чигирині
- № 228 1669 р., не пізніше травня 22. Варшава. – Фрагмент діаріуша варшавського елекційного сейму про повідомлення на засіданні 22 травня про козацьку Корсунську раду, що відбулася в березні 1669 року
- № 229 1670 р., березня 4. Львів. – Присяга львівського земського писаря Марка Стоїнського
- № 230 1670 р., березня 21. Батурин. – Оборонний універсал гетьмана Дем'яна Ігнатовича (Многогрішного) любецькій шляхті на її спадкові маєтності з накладенням обов'язку служити Війську самим або споряджати на свої кошти козаків

- № 231 1670 р., травня 10. – 3 інструкції гетьмана Петра Дорошенка генеральному військовому писарю Михайлу Вуяхевичу та колишньому генеральному військовому судді Герману Гапоновичу, посланцям на переговори з королівськими комісарами в Острозі, про утримання гетьмана та генеральної старшини, заборону надавати католикам важливі урядові посади у Київському, Брацлавському та Чернігівському воеводствах
- № 232 1672 р., червня 17. Козача Діброва. – 3 Конотопських статей, стверджених від імені царя Олексія Михайловича його посланцями князем Григорієм Ромодановським та Іваном Ржевським й Афанасієм Ташликовим на раді під час обрання гетьманом Івана Самойловича, зокрема про обмеження гетьманської влади
- № 233 1672 р., червня 17. – 3 донесення князя Григорія Ромодановського царю Олексію Михайловичу про обрання гетьманом Івана Самойловича, доповнення до Глухівських статей та складання гетьманом присяги
- № 234 1672 р., липня 10. Батурин. – Універсал гетьмана Івана Самойловича про підтвердження прав Тетяни Хвай на спадкові маєтності загиблого чоловіка Марка Хвая – Торки, Новосілки, Хваєвський обруб з млинами, бортними деревами та усім іншим, до нього належним
- № 235 1673 р. Варшава. – 3 ухвали сейму про призначення різних осіб на жидачівські уряди
- № 236 1674 р., березня 17. Переяслав. – 3 Переяславських статей, прийнятих гетьманом обох сторін Дніпра Іваном Самойловичем і скріплених його присягою та присягою правобережної старшини, про взаємини українського та російського урядів, гетьмана та старшини, утримання старшини тощо
- № 237 1674 р., серпня 27. Львів. – Присяга львівського земського писаря Олександра Лося
- № 238 1676 р. Краків. – Формуляр акта про призначення генеральних возних при судах
- № 239 1677–1699 рр. – Перелік “дач государева жалованья”, що видавалося українським гетьманам і старшині, із зазначенням наданих послуг
- № 240 1678 р., квітня 13. Батурин. – Універсал гетьмана Івана Самойловича про призначення Федора Мовчана полковником прилуцьким
- № 241 1680 р., травня 26. Батурин. – Універсал гетьмана Івана Самойловича полковникові Іллі Новицькому щодо плати охочекомонним козакам за їхню службу, аби й надалі справляли її “не лениве”
- № 242 Бл. 1681 р. – Привілей на звільнення від державних податків і повинностей власності, відписаної османським великим везіром Кара Мустафою Пашою до добродійної фундації (вакфу) у селищі Новосілка Подільського айлету з вислужених ним маєтностей з вичерпним переліком державних податкових та службових повинностей податного населення провінції Каманіче
- № 243 1683 р., січня 18. Батурин. – Універсал гетьмана Івана Самойловича про обвинувачення колишнього полковника переяславського Думитрашки Райчі “в прийняттю з противної сторони листов” та про проведення у цій справі суду в Переяславі
- № 244 1683 р., липня 16. Варшава. – Лист королівського підканцлера Яна Гнінського до магістрату м. Львова з рекомендацією міського синдика Міхала Григровича на посаду судового писаря
- № 245 1685 р., липня 12. Батурин. – Універсал гетьмана Івана Самойловича охочекомонному полковникові Іллі Новицькому про відправлення з військовим канцеляристом Григорієм Болдаковським річної платні полковому товариству із застереженням тримати вірність Війську Запорозькому
- № 246 1686 р., лютого 27. Жовква. – Позов великого коронного гетьмана Станіслава Яблоновського від імені жидачівських міщан проти намісника панцирної корогви київського каштеляна і жидачівського старости із звинуваченням останнього у службових зловживаннях, утисках і порушенні прав жидачівських міщан
- № 247 1688 р., вересня 16. Батурин. – Універсал гетьмана Івана Мазепи канцеляристові Климентієві Радичу на с. Карасинівку “до ласки військової”

- № 248 1688 р., жовтня 22. Батурин. – Повідомлення гетьмана Івана Мазепи в Москву про надходження до Коша платні, про що його поінформували листом від кошового отамана і старшини
- № 249 1689 р., березня 4. – Витяз з османського реєстру службових пожалувань (*timariv*) у провінції Каманіче про *timar* вершника Гюсейна з Болу, наданий на його вимогу на заміну іншого, з поясненням складових прибутків та умов користування – проживання державця на Поділлі та участі в імперських воєнних кампаніях
- № 250 1689 р., серпня 11. Кіш. – Лист кошового отамана Івана Гусака до гетьмана Івана Мазепи з нагадуванням про висловлене раніше проханням порушити клопотання перед царем щодо надання жалування за “прямою службу и радение”
- № 251 1690 р., травня 8. Київ. – Лист гетьмана Івана Мазепи до козацької старшини з повідомленням про надіслання їм жалування – річного борошна та грошей з Переволочанського перевозу – та з переконанням у необхідності негайно припинити “ганебное примирье” з “бесурманами” і відновити військову кампанію, аби більше на себе “не зтягали гневу монархов своих и у всего света ганбы”
- № 252 1690 р., листопада 17. Батурин. – Приписи (“устава”) Генеральної Військової канцелярії, визначені гетьманом Іваном Мазепою щодо норми місячного постачання на особу провіантом та готівкою (“на інші присмаки”) охочекомонного полку, зокрема, подвійної норми – для полкової старшини, на відміну від “рядового товариства”
- № 253 1690 р., грудня 6. Батурин. – Наказ гетьмана Івана Мазепи про заборону козакам з слободи Семенівки приймати в козацький реєстр тяглих людей
- № 254 1693 р., лютого 27 – 1695 р., серпня 9. – З журналу видатків гетьмана коронного Олександра Яблоновського із зазначенням розміру винагороди воякам, у т.ч. козакам, за взятих язиків, привезення листів та “відомостей”, за агентурні послуги, та кошти на їх утримання і відрядження
- № 255 1693 р., червня 27. Золотоноша. – Універсал полковника переяславського Івана Мировича про позбавлення посади сотника бубнівського Івана Каневця (передусім – за “особливое недоброхотство до всего товариства”) і затвердження на цьому уряді Дениса Деркача
- № 256 1693 р., липня 13. Почеп. – Універсал почепівського сотника Наума Ноздрі козакам, братам Василеві і Федорові Соловкам та Тишкові Дименку про підтвердження за ними ґрунтів, з яких вони, як і раніше, зобов’язані давати до скарбу по півпуда меду
- № 257 1694 р., серпня 6. Краків. – Лист ректора Краківської академії Себастьяна Піскорського до магістрату м. Львова з рекомендацією доктора філософії Яна Мосціцького на посаду в міському уряді
- № 258 Друга половина XVII ст. – З опису подорожі османського мандрівника Евлія Челебі про двір кримського хана, уряд, курултаї, вищих урядовців, закони та державні ритуали в Кримському ханаті
- № 259 Друга половина XVII ст. – З праці османського енциклопедиста Гюсейна Гезарфенна *Меморандум-пояснення до законів династії Османа* про закони та ритуали ханів Криму, правлячої династії Герейів та вищих достойників держави
- № 260 1702 р., грудня 5. Батурин. – Наказ гетьмана Івана Мазепи сотнику козелецькому про зняття з уряду козелецького городского отамана Лук’яна Бутка, зокрема через те, що він “к людям вельми тяжель”
- № 261 1704 р., лютого 8. Батурин. – Універсал гетьмана Івана Мазепи новгородському кравецькому цеху про зобов’язання кравців, що жили в монастирських маєностях, школах, козацьких і священицьких дворах, допомагати у пошиттю одягу для охотницького війська
- № 262 1704 р. Стамбул. – Повідомлення османської хроніки Мегмеда Рашіда про встановлення султанським указом лімітів на штат придворного оточення кримських ханів та їхніх везирів, які одержували платню з імперської скарбниці, як свідчення перетворення правлячої верхівки ханату на частину уряду Османської імперії

- № 263 1709 р., липня 27. Київ. – З таємних інструкцій царя Петра I ближньому стольнику Андрію Ізмайлову, який, перебуваючи при гетьмані Іванові Скоропадському, має розвідати обсяги “всяких доходів Малоросійського краю” за гетьманства Івана Мазепи і за нинішнього гетьмана, а також виявити благонадійних кандидатів для призначення на старшинські посади
- № 264 1710 р., квітня 4. Варшава. – Універсал київського каштеляна Щасного Черминського з закликом збиратися на сеймик у Житомирі для обрання київського підкоморія
- № 265 1710 р., квітня 5. Бендери. – З Конституції Пилипа Орлика про порядок призначення, права і обов’язки старшини; про уряд генерального і полкових підскарбіїв із застереженням про заборону будь-кому, включно з гетьманом, використовувати державну або полкову скарбницю на “персональний пожиток”; про заборону старшині використовувати для власних потреб козаків і селян, які “а ни на урядъ ихъ не належать, а ни подъ ихъ персональною державою застають”; про заборону гетьману “за корупції” призначати урядників та вимогу обрання місцевих урядників без “корупцій и якихъ же колвекъ респектовъ”
- № 266 1710 р., квітня 5. Бендери. – Присяга гетьмана Пилипа Орлика на вірність укладеній Конституції (“договори и постановлень”), на вірність і ревне служіння батьківщині, обов’язок зберігати й розширювати права й вольності Війська Запорозького, шанувати у ньому і старшого, і меншого
- № 267 1713 р., лютого 11. Бендери. – Лист Ізмаїла Паши, бендерського сераскера, до гетьмана коронного Адама Сенявського з проханням повідомити причини перебування російського війська на території Речі Посполитої
- № 268 1713 р., не раніше квітня – 1716 р., не пізніше грудня. – Лист кримського хана Каплан-Герея до гетьмана польного коронного Станіслава Жевуського з повідомленням про відсилку посланців до гетьмана та закликом триматися мирних стосунків
- № 269 1715 р., січня 22. С.-Петербург. – Грамота царя Петра I гетьману Івану Скоропадському із заборонаю обирати полкових урядників “по своимъ страстямъ, изъ взятковъ”; з вимогою до старшини обов’язково представляти гетьману на погодження кілька кандидатур, а ново-призначеному уряднику – скласти присягу на вірність царю; з вимогою заміни урядників, “которые были въ какой измене”, а також із заборонаю переобтяжувати козаків і селян хабарами і податками
- № 270 1715 р., квітня 26. С.-Петербург. – Форма присяги з *Військового статуту* (“Артикула воинского”) Петра I, основні вимоги якого поширювалися і на цивільну службу
- № 271 1716 р., червня 5. – Запис в османському податковому переписі, що переповідає султанський ферман хотинському паші про відділення Хотинської округи (нагіє) від Молдавського князівства, в якому міститься інформація про податкову політику, проведення перепису населення та завдання місцевої адміністрації
- № 272 1722 р., січня 24. С.-Петербург. – *Табель про ранги* – законодавчий акт, згідно з яким впорядковувалась державна служба в Російській імперії
- № 273 1722 р., липня 6. Глухів. – Універсал Генеральної військової канцелярії вйтові, магістрату і міщанам м. Києва про смерть гетьмана Івана Скоропадського і передання влади наказного гетьмана полковникові чернігівському Павлу Полуботку
- № 274 1722 р., липня 6. Глухів. – Універсал генеральної старшини про доручення Павлу Полуботкові тримати уряд наказного гетьмана до обрання повночинного гетьмана
- № 275 1722 р., серпня 19. Глухів. – Універсал наказного гетьмана Павла Полуботка і генеральної старшини Н-ському полку щодо недопущення притягнення козаків до посполитих повинностей та регламентації здійснення належного судочинства в полку
- № 276 1722 р., листопада 2. Глухів. – Універсал наказного гетьмана Павла Полуботка і генеральної старшини про затвердження Павла Минецького ніжинським полковим писарем
- № 277 1723 р., лютого 3. Глухів. – Універсал наказного гетьмана Павла Полуботка і генеральної старшини про затвердження Андрія Ковбаси охочекомонним полковником

- № 278 1723 р., квітня 19. Глухів. – Універсал наказного гетьмана Павла Полуботка і генеральної старшини про призначення ревізії в полку Переяславському для розслідування зловживань при мобілізації козаків полку, направлених у походи в попередні роки, а також в Дербенський і Ладозький походи поточного року, із дорученням військового канцеляристу Андрію Володківському здійснити згадану перевірку
- № 279 1725 р., листопада 7. Фортеця Чесного Хреста. – Лист Федора Сулими до матері Марії Сулими з повідомленням про умови перебування у військовому поході та проханням надіслати провіант і гроші
- № 280 1726 р. Гродно. – 3 ухвали сейму про призначення земських урядів Речі Посполитої, зокрема, Коломийського повіту Галицької землі Руського воєводства та Червоногородського повіту Подільського воєводства
- № 281 1729 р., лютого 2. – Скарга сотника полкового стародубського Семена Галецького гетьману Данилові Апостолу на вдову генерального судді Івана Чарниша з проханням наказати повернути йому коштовні речі та коней, переданих її покійному чоловікові як хабар за позитивне розв'язання судової суперечки з погарцями, оскільки вирок Генерального суду був не на користь Галецького
- № 282 1732 р., березня 24. Львів. – Інструкція львівського гродського писаря Юзефа Могилянського стосовно встановлення цін на послуги, що надаються канцелярськими службовцями
- № 283 1737 р., жовтня 20. Жуки. – Лист полковника полтавського Василя Кочубея до писаря полкового полтавського Андрія Руновського з проханням купити в Полтаві гудзики “проти́в присланого обрасца” і надіслати до його двору в с. Жуки; відповідь останнього
- № 284 1738 р., лютого 25. Глухів. – Указ Генеральної військової канцелярії про відставку за віком бунчукового товариша Олексія Єсимонтовського
- № 285 бл. 1740 р. – 3 анонімно турецького трактату про адміністрацію Кримського ханату в Буджаку та органи самоврядування буджацьких татар
- № 286 1740 р., червня 6–15. – Запис у податковому переписі Хотина про султанський наказ, щодо повернення Хотинської округи Молдавському князівству, відписання мит на користь молдавського князя і відповідні дії місцевої османської адміністрації
- № 287 1743 р. – Статті *Прав, за якими судиться малоросійський народ* про організацію державної військової служби; повноваження, права, обов'язки посадовців судових органів та органів місцевого самоврядування на Гетьманщині; форми присяг посадовців
- № 288 Середина XVIII ст. – 3 *Опису звичаїв за панування Августа III* Єнджея Кітовіча про розміри жалування різним категоріям урядовців та слуг
- № 289 1751 р., травня 1. Москва. – Умови найму на службу гетьманом Кирилом Розумовським сілезького купця Іоганна Гіршберґера, “машинних діл майстра” із зазначенням розміру жалування, провіанту, обов'язків
- № 290 1753 р., жовтня 4. Вольний. – Інструкція Вольновської воєводської канцелярії Осипу Паховому про права та обов'язки сотенного голови
- № 291 1756 р., квітня 29. – “Сказка” про службу кар'єру генерального військового осавула Петра Валкевича
- № 292 1756 р., червня 23. Чернігів. – Відомості про власну службу кар'єру полковника чернігівського Івана Божича, надані на вимогу Генеральної військової канцелярії разом з послужними списками полкової старшини
- № 293 1758 р., березня 4. С.-Петербург. – Універсал гетьмана Кирила Розумовського сотнику роменському Івану Маркевичу на чин лубенського полкового обозного
- № 294 1758 р., березня 18. [Лубни]. – Донесення полковника лубенського Івана Кулябки гетьману Кирилу Розумовському з проханням затвердити проект “національного герба” для виготовлення сотенних корогов Курїнської та Жовнинської сотень, а також для уніфікації корогов “и в других сотнях” з використанням синьо-жовтої кольорової гамми

- № 295 1758 р., червня 16. – Універсал гетьмана Кирила Розумовського Михайлу Андрійовичу Ханенку на чин військового товариша
- № 296 1758 р., серпня 11. С.-Петербург. – Ордер гетьмана Кирила Розумовського полковнику і військовій старшині Ніжинського полку про відставку козака Батуриної сотні Василя Гайдука, який служив при дворі гетьмана гайдуком, з наданням йому чину значкового товариша
- № 297 1758 р., серпня 17. С.-Петербург. – Універсал гетьмана Кирила Розумовського військовому товаришу Івану Кулябці на чин бунчукового товариша, виданий на прохання полковника лубенського Івана Кулябки
- № 298 1760 р., листопада 1. [Глухів]. – Універсал гетьмана Кирила Розумовського Київській полковій канцелярії про реорганізацію діяльності Генерального військового суду
- № 299 1762 р., серпня 17. Острогозьк. – Атестат до відставки за віком і хворобами молодшого полкового осавула Острогозького полку Микити Буткова, який служив канцеляристом, з наданням у відставці судейського чину
- № 300 1762 р., серпня 17. Острогозьк. – Список полкової старшини й підпрапорних Острогозького полку, атестованих на вищі уряди
- № 301 1762 р., серпня 17. Острогозьк. – Список підпрапорних Острогозького полку, атестованих до відставки
- № 302 1762 р., жовтня 28. Ізюм. – Екстракт Ізюмської полкової канцелярії про сотників Ізюмського полку, які мають у комплекті полку і понад комплект
- № 303 1762 р. Суми. – Список старшини, підпрапорних і канцеляристів Сумського полку
- № 304 1763 р., березня 6. Москва. – Ордер гетьмана Кирила Розумовського Генеральній військовій канцелярії про призначення перекладача канцелярії Семена Дівовича архіваріусом з інструкцією про його службові обов'язки
- № 305 1763 р., квітня 8. Глухів. – Присяга перекладача Генеральної військової канцелярії Семена Дівовича при призначенні його на посаду архіваріуса
- № 306 1764 р., лютий. [Лубни]. – Чолобитна полкової і сотенної старшини та шляхетства Лубенського полку до імператриці Катерини II про встановлення в роді Розумовських спадкового гетьманства
- № 307 1764 р., квітня 10. Козелець. – Присяга Парфена Радченка, складена під час вступу на посаду козелецького земського писаря
- № 308 1764 р., листопада 4. Краків. – Лист ректора Краківської академії Войцеха Бегачевича до магістрату м. Львова з рекомендацією професора філософії М. Підгаєцького на уряд міського синдика
- № 309 1764 р., грудня 8. Кіш. – Атестат про службу полкового старшини Незамаївського куреня Матвія Сьомака, виданий Кошем Війська Запорозького
- № 310 1765 р., квітня 18. – Указ Малоросійської колегії полковників переяславському Семену Сулимі про дотримання порядку належного виконання службових обов'язків чинами полкових і сотенних правління, а також про заборону старшині використовувати козаків і підданих у власних інтересах
- № 311 1766 р., жовтня 4. Краків. – Лист ректора Краківської академії К. Стемпковського до президента м. Львова з рекомендацією доктора прав на уряд міського синдика
- № 312 1766 р. – “Відомість” про дітей козацької старшини Сумської, Ізюмської, Охтирської й Острогозької провінцій Слобідсько-Української губернії
- № 313 1767 р., січня 18. Острогозьк. – “Відомість” за третьою формою про старшин та їхніх дітей Острогозької провінції Слобідсько-Української губернії
- № 314 1767 р., січня 18. Острогозьк. – “Відомість” за четвертою формою про старшин та їхніх дітей Острогозької провінції Слобідсько-Української губернії

- № 315 1767 р., травня 29. Кіш. – Атестат про службу товариша Тимошівського куреня Василя Білого виданий Кошем Війська Запорозького
- № 316 1771 р., червня 10. “При Бузі між Черталами”. – Лист кошового отамана Війська Запорозького Петра Калнишевського до президента Малоросійської колегії, генерал-губернатора Петра Румянцева з проханням нагородити Павла Чернявського за вірну службу чином
- № 317 1773 р., лютого 7. Львів. – Актовий запис про призначення цісарсько-королівським губернатором Королівства Галичини та Лодомерії графом Антоні Пергеном Теофіла Щуки львівським ґродським регентом; присяга останнього
- № 318 1773 р., травня 29. [Кіш]. – Лист кошового отамана Війська Запорозького Петра Калнишевського до президента Малоросійської колегії, генерал-губернатора Петра Румянцева про нагородження полкового старшину Василя Бурхановського за достойну службу, підтримане князем Васи́лем Долгоруковим
- № 319 1773 р., серпня 20. “При Бузі між Черталою і Чегаклією”. – Абшит, виданий Кошем Війська Запорозького козаку Кисляківського куреня Марку Чабану
- № 320 1774 р., червня 27. “При Бузі між Черталами”. – Абшит, виданий Кошем Війська Запорозького козаку Канівського куреня Івану Зубу
- № 321 1774 р., жовтня 16. – Атестат про службу козака куреня Полтавського Михайла Стекловського, виданий Кошем Війська Запорозького
- № 322 1774 р. – Зі статті шведського історика Й.-Е. Тунманна (1777), вміщеної до енциклопедичного видання *Універсальна географія* за редакцією А.-Ф. Бюшинга, про запровадження у Кримському ханаті після його незалежнення ритуалу інвеститури нового хана з елементами традицій тюркських степових імперій
- № 323 1775 р., листопада 7. Москва. – “Учреждения для управления губерний Всероссийской империи” імператриці Катерини II – законодавчий акт, згідно з яким здійснювалася реформа місцевого адміністративно-поліцейського управління та судівництва, зокрема, визначався склад губернських і повітових установ, штатний розпис, номенклатура місцевої адміністрації
- № 324 1782 р., квітня 8. С.-Петербург. – 3 “Устава благочиния или полицейского” імператриці Катерини II – нормативно-правового акта, згідно з яким у Російській імперії створювалася система поліцейських органів та визначалися напрямки їхньої діяльності, функції, повноваження та обов’язки службовців, порядок проходження служби тощо
- № 325 1784 р., січень. – Чолобитна значкового товариша Григорія Устимовича до імператриці Катерини II про призначення його на службу у Київське намісницьке правління
- № 326 1784 р., квітня 24. Царське Село. – Указ імператриці Катерини II про затвердження адміністративного поділу та штатів установ Таврійської області
- № 327 1785 р., січня 5. [Гадяч]. – Формулярний список про службу сотенного писаря полку Гадяцького Михайла Коломійцева
- № 328 1785 р., квітня 21. С.-Петербург. – *Грамота на права і вигоди містам* імператриці Катерини II, згідно з якою запроваджувалися органи міського управління в Російській імперії
- № 329 1785 р., квітня 21. С.-Петербург. – *Грамота на права, вольності і переваги шляхетного російського дворянства* імператриці Катерини II
- № 330 1789 р., липня 26. С.-Петербург. – Указ Сенату київському губернатору Семену Ширкову про службове недбалство голови Київської цивільної палати Григорія Іваненка, а також про встановлення контролю за дотриманням в установах губернії належного розпорядку роботи та нагляду за виконанням службовцями “присутственных” місць своїх обов’язків
- № 331 1791 р., лютого 28. Сімферополь. – Витяг з протоколу засідання Таврійського обласного правління про призначення колезького регістратора Турчанінова архіваріусом правління
- № 332 1794 р., січня 4. Київ. – Присяга дворян Київського намісництва перед виборами урядовців до місцевих станових дворянських органів та державних установ

- № 333 1794 р., січень. Київ. – Присяга обраних дворянством посадовців до станових дворянських органів та державних установ Київського намісництва
- № 334 1796 р., листопада 30. С.-Петербург. – Іменний указ імператора Павла I Сенату *“О восстановлении в Малороссии правления и судопроизводства сообразно тамошним правам и прежним обрядам”*
- № 335 1796 р., грудня 12. С.-Петербург. – Іменний указ імператора Павла I Сенату про новий адміністративно-територіальний поділ Російської держави на губернії
- № 336 1797 р., січня 21. – Лист малоросійського генерал-губернатора князя Олексія Куракіна до Балтазара Кампенгаузена з проханням надіслати послужні списки чиновників, звільнених у зв'язку з введенням нових штатів у губерніях, для подальшого їх працевлаштування
- № 337 1798 р., червня 8. Харків. – Пропозиції слобідсько-українського губернатора щодо виконання імператорського указу про безумовне дотримання діючих приписів при прийнятті на службу чиновників, зокрема, щодо їхнього соціального походження, погодження кандидатур тощо
- № 338 1798 р., серпня 6. Чернівці. – Із списку державних службовців Чернівецького суду із зазначенням посад, розмірів посадового окладу та дати призначення на посаду
- № 339 1799 р., не пізніше січня 13. – Рапорт малоросійського цивільного губернатора Михайла Міклашевського малоросійському військовому генерал-губернатору Олександрю Беклешову з проханням нагородити колезького радника Войцеховича за тривалу, вірну і сумлінну службу
- № 340 1799 р., травня 14. – Подання Київського губернського правління малоросійському військовому генерал-губернатору Олександрю Беклешову про нагородження засідателя Липовецького земського суду Івана Гаєвського за сумлінну працю обер-офіцерським чином. Формулярний список Івана Гаєвського
- № 341 1799 р., жовтня 24. Одеса. – Наказ із Новоросійського губернського правління про направлення нездібних або недбайливих у цивільній службі дворян на військову службу
- № 342 XVIII ст. – Фрагменти праці французького дипломата Шарля де Пейссонеля *“Записка про Малу Татарію”* із свідченнями про вищих урядовців Кримського ханату
- № 343 1800 р., листопада 1. С.-Петербург. – Схвалена імператором Павлом I доповідь Сенату про порядок обрання чиновників у губерніях колишньої Речі Посполитої: Волинській, Подільській, Мінській
- № 344 1802 р., лютого 3. С.-Петербург. – Указ Сенату Чернігівському губернському правлінню з оголошенням імператорського указу про пожалування чиновникам Милорадовичу, Савицькому, Красовському, Соколовському, Руновському чинів і довічного утримання
- № 345 1802 р., березня 7. Чернігів. – Наказ Малоросійського губернського правління про заборону всім установам приймати на роботу помічника пристава, відставного прапорщика Григорія Хідомцева за посадові злочини, скоєні в запасному соляному магазині Зеландської фортеці
- № 346 1802 р., травня 19. С.-Петербург. – Іменний указ імператора Олександра I Сенату про уніфікацію порядку виборів на посади, *“избранию дворянства предоставленные”*, у губерніях Правобережної та Лівобережної України на основі чинного російського законодавства
- № 347 1802 р., не пізніше червня 26. Полтава. – Текст присяги, яку прийняли дворяни Полтавської губернії щодо обрання ними кандидатів на державні посади
- № 348 1802 р., жовтня 8. С.-Петербург. – Указ Сенату про поділ Новоросійської губернії на Миколаївську, Катеринославську й Таврійську, створення губернських і повітових установ та призначення службовців
- № 349 1803 р., лютий. С.-Петербург. – Указ імператора Олександра I миколаївському військовому губернатору Сергію Беклешову про його обов'язки з управління Миколаївською, Катеринославською та Таврійською губерніями

- № 350 1803 р., серпня 31. С.-Петербург. – Указ Сенату з повідомленням про початок діяльності губернських установ новостворених Херсонської й Таврійської губерній
- № 351 1804 р., червня 23. С.-Петербург. – Указ Сенату Головному управлінню училищ про затвердження міністром народної освіти Петром Заводовським мундирів викладачів Харківського університету та чиновників навчального округу
- № 352 1808 р., січня 21. Чернігів. – Указ Сенату Малоросійському Чернігівському губернському правлінню щодо оголошення догани губернському секретарю, колишньому підсудку Стародубського повітового суду Василю Рачинському
- № 353 1808 р., квітня 13. Катеринослав. – З наказу Катеринославського губернського правління з оголошенням указів Сенату про призначення катеринославського та херсонського цивільних губернаторів та інші кадрові питання
- № 354 1808 р. – Із довідника історика-аматора Василя Ломиковського “О древних обычаях малороссийских, о службе воинской и гражданской, о чинах и должностях чиновников” про військову та державну службу на Гетьманщині
- № 355 1809 р. Чернігів. – Формулярний список про службу чернігівського віце-губернатора Михайла Сахновського
- № 356 1810 р., січня 1. С.-Петербург. – Текст присяги, яку склали члени Державної ради Російської імперії
- № 357 1811 р., червня 25. С.-Петербург. – Маніфест імператора Олександра I “Общее учреждение министерств”, підготовлений Михайлом Сперанським, згідно з яким у Російській імперії впроваджувалася система центрального управління галузями з уніфікованою структурою та діловодним обслуговуванням
- № 358 1811 р., серпня 26. Царське Село. – Указ імператора Олександра I Сенату про запровадження при повітових училищах посади почесного доглядача зі статусом державної служби
- № 359 1812 р., червня 13. Сімферополь. – Циркулярний лист директора училищ Таврійської губернії Федора Заставського доглядачу училищ Мелітопольського повіту Шубякову про прийняття на службу лише тих осіб, які мають свідоцтва про освіту (“о своем учении письменных от училищного начальства видов”)
- № 360 1813 р. Стародуб. – Рапорт Стародубського тимчасового земського повітового суду Малоросійському Чернігівському губернському правлінню про звільнення писаря цього суду Дворецького за станом здоров'я
- № 361 1816 р., травня 19. Катеринослав. – Наказ з Катеринославського губернського правління з оголошенням указу Сенату про заборону прийняття на державну службу виключених з Пажеського корпусу за негідну поведінку пажів Дмитра Ханікова та Євгена Баратинського
- № 362 1816 р., липня 31. Олександрівськ. – Клопотання Олександрівської міської ратуші до Катеринославського губернського правління про нагородження колезького секретаря Івана Єшнікова за “всегдашние труды и бдительное отправление дел” черговим чином
- № 363 1817 р., травня 14. Сімферополь. – Лист директора училищ Таврійської губернії Федора Заставського до доглядача Оріхівського повітового училища Шубякова з відмовою звільнити чиновників від “постою” у зв'язку з відсутністю у м. Оріхові потрібних будинків
- № 364 1817 р., червня 21. Сімферополь. – Лист директора училищ Таврійської губернії Федора Заставського до доглядача Оріхівського повітового училища Шубякова про заборону носіння відставними чиновниками мундирів
- № 365 1822 р., лютого 22. Олександрівськ. – Клопотання колезького реєстратора Олександрівського повітового казначейства Іллі Попандопуло про звільнення його із займаної посади з наданням атестата за “беспорочную службу”
- № 366 1826 р., квітня 21. С.-Петербург. – Рескрипт імператора Миколи I міністру внутрішніх справ Василю Ланському про витребування з чиновників підписок про їхню неналежність до таємних товариств

- № 367 1826 р., листопада 29. Катеринослав. – Наказ Катеринославської казенної палати про нагородження підканцеляриста Олександрівського повітового казначейства Петра Ніколаєва черговим чином
- № 368 1827 р., серпня 8. Київ. – Повідомлення київського військового губернатора Петра Желтухіна начальнику III відділення власної й. і. в. канцелярії Олександрю Бенкендорфу про результати ревізії державних установ губернії, під час якої виявилися певні недоліки в їхній діяльності
- № 369 1827 р., грудня 6. С.-Петербург. – Указ імператора Миколи I Сенату про впорядкування пенсійного забезпечення чиновників “в нагороду трудов, подъяемлемых на службе”. *Статут про пенсії та одноразові допомоги*
- № 370 1829 р., січня 26. Чернігів. – Протокол засідання Чернігівського губернського правління про слухання указу Сенату щодо надання вищих посад чиновникам Чернігівської губернії
- № 371 1829 р., березня 4. Катеринослав. – Наказ Катеринославської казенної палати Олександрівському повітовому казначейству про організацію іспитів з граматики та арифметики при вступі на посаду чиновників, “без чего они по службе терпимы быть не могут”
- № 372 1829 р., березня 21. Олександрівськ. – Клопотання губернського секретаря Тимофія Решетилова про зарахування його на вакантну посаду штатного писаря Олександрівського повітового казначейства
- № 373 1829 р., липня 31. Катеринослав. – Наказ Катеринославської казенної палати про відмову у прийнятті на службу до Олександрівського повітового казначейства губернського секретаря Тимофія Решетилова через з відсутність вакансії
- № 374 1831 р., лютого 23. С.-Петербург. – Указ Сенату, схвалений Миколою I, про запровадження у приєднаних до Російської імперії губерніях уніфікованої російської назви станових дворянських посад – губернських і повітових предводителів дворянства – замість традиційних українських і польських
- № 375 1831 р., березня 19. С.-Петербург. – Циркуляр Міністерства внутрішніх справ цивільним губернаторам з повідомленням про введення в дію петербурзьким цивільним губернатором посадових інструкцій чиновників губернського правління та з надісланням зазначених інструкцій для розгляду та впровадження. Тексти інструкцій
- № 376 1831 р., грудня 6. С.-Петербург. – “*Положение о порядке дворянских собраний, выборов и службы по оным*” з наданням виборній службі статусу державної, затвержене Маніфестом імператора Миколи I
- № 377 1832 р., червня 11. Чернігів. – Наказ Малоросійського Чернігівського губернського правління Новгород-Сіверській міській думі з оголошенням рішення Ради міністрів про необхідність надання чиновниками, які призначаються на службу шляхом виборів від дворянства, документів про попередню службу
- № 378 1832 р., липня 28. Чернігів. – Наказ Малоросійського Чернігівського губернського правління в Новгород-Сіверську міську думу з оголошенням указу Сенату про запровадження адміністративних стягнень для чиновників за прострочення відпусток
- № 379 1832 р. Київ. – Проект заснування совісного суду в Київській губернії, запропонований губернським дворянським зібранням київському військовому, подільському і волинському генерал-губернатору Василю Левашову
- № 380 1832–1890 рр. – З “*Устава о службе по определению от правительства*”, в якому визначено її соцієтнічну конфігурацію, права й обов'язки чиновників та службовців, а також з'ясовано вимоги верховної влади до її якісного та ефективного виконання
- № 381 1833 р., вересня 10. С.-Петербург. – Циркулярний лист Департаменту народної освіти почителю Одеського навчального округу про надання чиновникам допомоги при пошлюбленні доньок
- № 382 1833 р., вересня 30. С.-Петербург. – Циркулярний лист Міністерства народної освіти про дозвіл на виплату родинам померлих чиновників одноразової допомоги замість нарахування пенсії за умови, коли “семейства умерших чиновников сами будут просить”

- № 383 1833 р., грудня 21. Сімферополь. – Лист директора училищ Таврійської губернії Федора Заставського до доглядача Оріхівського повітового училища про надання чиновникам при нагородженні замість подарунку грошової винагороди
- № 384 1834 р., січня 17. С.-Петербург. – *“Штат особого управління малоросійськими козаками”*, затверджений імператором Миколою I
- № 385 1834 р., листопада 29. С.-Петербург. – Указ Сенату про порядок нагородження чиновників при відставці чинами за умови засвідчення їх *“ревной та безпорочної служби”*
- № 386 1834 р., грудня 18. С.-Петербург. – Циркулярний лист Міністерства народної освіти попечителям навчальних округів про порядок звільнення чиновників за невідповідність займаній посаді
- № 387 1835 р., січня 8. С.-Петербург. – Циркулярний лист Міністерства народної освіти про надання дозволу чиновникам на приватну педагогічну діяльність, *“если только занятия по службе будут совместны с сею новою обязанностью”*, а також за умови отримання на це дозволу безпосереднього керівництва
- № 388 1835 р., жовтня 5. Харків. – Звернення слобідсько-українського цивільного губернатора та виконуючого обов'язки військового губернатора міста Харкова Петра Трубецького до Слобідсько-Українського губернського правління про прийняття на посаду перекладача при губернському правлінні Павла Іноземцева
- № 389 1835 р., жовтня 15. Харків. – Присяга (*“клятвенное обещание”*) Павла Іноземцева при вступі на посаду перекладача Слобідсько-Українського губернського правління
- № 390 1835 р., жовтня 15. Харків. – Клопотання *“неслужащего дворянина”* Федора Рогожина про прийняття його на службу в Слобідсько-Українське губернське правління
- № 391 1836 р., червня 10. Київ. – Записка титулярного радника Максима Кириченка київському, подільському і волинському генерал-губернатору Олександру Гур'єву з поясненням причин, *“от коих происходят беспорядки и неуспешность в производстве дел”* у Волинському губернському правлінні
- № 392 1837 р., квітня 30. Чернігів. – Запис у книзі Чернігівського губернського правління про винесення суворої догани старшому помічнику столоначальника губернського правління Єфрему Теремцю за ухилиння від служби та брутальне поводження з колегами
- № 393 1837 р., червня 3. С.-Петербург. – Схвалений іменним указом Миколи I Сенату *“Загальний наказ цивільним губернаторам”*, що став основним законодавчим актом, за яким визначалося коло повноважень і обов'язків губернаторів в Російській імперії
- № 394 1840 р., серпня 22. Чернігів. – Пропозиція чернігівського цивільного губернатора Миколи Жукова губернському правлінню щодо призначення на службу до канцелярії цивільного губернатора канцеляриста Івана Богдановича
- № 395 1840 р., грудня 19. – Мирський вирок татарських поселян сільської громади с. Біюк Ламбат Алуштинської волості про відправлення до Алуштинської волосної управи коштів на утримання чиновницького апарату
- № 396 1843 р., листопада 9. Київ. – Конфіденційний лист київського, подільського і волинського генерал-губернатора Дмитра Бібікова до міністра внутрішніх справ Лева Перовського про необхідність звільнення з посади волинського губернатора Григорія Лашкарьова у зв'язку із негідною поведінкою його дружини, що шкодить іміджу влади і ставить під загрозу *“общую цель обрусения края”*
- № 397 1844 р., лютого 1. Київ. – Конфіденційне прохання київського, подільського і волинського генерал-губернатора Дмитра Бібікова до міністра внутрішніх справ Лева Перовського щодо прискорення звільнення з посади волинського губернатора Григорія Лашкарьова
- № 398 1845 р., лютого 7. Харків. – Лист харківського віце-губернатора до Харківського губернського правління про нагородження чиновників губернського правління Єгора Павловського і Микити Пересипкіна відзнаками відповідно за 15- та 20-річну службу

- № 399 1845 р., вересень. Чернігів. – Клопотання Полікарпа Безлюдного про прийняття його на службу в Чернігівське губернське правління; свідоцтво про народження, видане Чернігівською духовною консисторією, від 30 вересня 1835 р.; свідоцтво про дострокове припинення навчання у Ніжинській гімназії від 1 серпня 1845 р.
- № 400 1845 р., жовтень. Чернігів. – Наказ Чернігівського губернського правління з оголошенням указу Сенату про підвищення в чинах чиновників різних установ Чернігівської губернії
- № 401 1846 р., квітня 22. Чернігів. – Повідомлення в. о. чернігівського цивільного губернатора з оголошенням указу імператора Миколи I про затвердження дійсного статського радника Павла Гессе на посаді чернігівського цивільного губернатора
- № 402 1847 р., вересня 16. Чернігів. – Наказ Чернігівського губернського правління з оголошенням указу Сенату з відмовою у наданні першого класного чину “на праве дворянском” службовцям різних установ через недоведення ними дворянського походження
- № 403 1848 р., листопада 30. Житомир. – Донесення волинського цивільного губернатора київському військовому, волинському і подільському генерал-губернатору Дмитру Бібікову про закриття слідчої справи щодо зберігання канцеляристом Кирилом Радзиковським у своєму домі службових паперів у зв’язку із зникненням порушника
- № 404 1849 р., січня 6. Львів. – Повідомлення Галицького губернаторства про вилучення з тексту присяги державних службовців зобов’язання не брати участі в таємних товариствах та скасування вимоги надання ними відповідних обов’язкових розписок на підставі указу Міністерства внутрішніх справ від 14 грудня 1848 року
- № 405 1849 р., квітня 15. Кам’янець-Подільський. – Звіт голови Кам’янець-Подільського совісного суду Віктора Асоченського про діяльність суду
- № 406 1849 р., травня 27, червня 3. Чернігів. – Атестат Чернігівського земського суду та свідоцтво, видане предводителем чернігівського повітового дворянства Василем Дуніним-Борковським відставному колезькому реєстратору Артемію Товстоносу для призначення його на службу до губернського правління
- № 407 1850 р., березня 17. С.-Петербург. – Правила проведення спеціальних іспитів при наданні класного чину учням аптекарів і лікарів, фельдшерів, костоправів і дантистів та програми іспитів, затвержені міністром внутрішніх справ Левом Перовським
- № 408 1850 р., травня 3. Відень. – 3 інструкції про обов’язки посадовців щодо виконання Тимчасового закону про збори за вчинення правових дій, оформлення юридичних актів, офіційних документів
- № 409 1853 р., листопада 22. Чернівці. – 3 відомостей про особовий склад службовців Чернівецького міського магістрату із зазначенням посадових обов’язків кожного
- № 410 1854 р., жовтня 10. Відень. – Із розпорядження цісаря Франца Йосифа щодо порядку складання іспитів та призначення на державну службу
- № 411 1860 р., грудня 7. С.-Петербург. – Свідоцтво імператора Олександра II про присвоєння колезькому асесору Карлу Лехнеру чину надвірного радника
- № 412 1860 р., грудня 29. С.-Петербург. – Указ Сенату з питання призначення пенсії родинам померлих та звільнених у відставку чиновників цивільних та військових навчальних закладів
- № 413 1861 р., січня 25. Чернігів. – 3 протоколу засідання Чернігівського губернського правління про стягнення на користь приказу громадської опіки з доглядача сирітського будинку, колезького повітового стряпчого Радомінова грошей, витрачених ним не за призначенням
- № 414 1861 р., вересня 6. Чернігів. – 3 протоколу засідання Чернігівського губернського правління про зловживання службовим становищем та розтрату державних коштів секретарем Чернігівського магістрату Петром Зенченком
- № 415 1861 р., вересня 7. Чернігів. – 3 протоколу засідання Чернігівського губернського правління щодо притягнення до суду секретаря Середино-Будянської ратуші Василенка та членів Новгород-Сіверського магістрату за безлад, допущений у грошових книгах
- № 416 Не пізніше 1863 р. Чернівці. – 3 Регламенту Буковинського сейму

- № 417 1864 р., січня 1. С.-Петербург. – Ухвалене імператором Олександром II *“Положення про губернські і повітові земські установи”*, що визначало функції, коло обов’язків та склад земських установ – виборних органів місцевого управління із самоврядними повноваженнями для забезпечення соціального і економічно-господарського розвитку повітів і губерній Російської імперії
- № 418 1864 р., лютого 18. Чернігів. – Пояснення канцелярського служителя Чернігівського губернського правління Митрофана Данилевича щодо невиходу на службу; витяг з протоколу засідання правління
- № 419 1864 р., червня 9, червня 21. Чернігів. – Повідомлення чернігівського цивільного губернатора Сергія Голіцина губернському правлінню щодо обставин звинувачення у крадіжці канцелярських служителів губернського правління Петра Ягодовського, Володимира Бобровського, Петра Кондорського та Івана Белякова
- № 420 1864 р., листопада 20. С.-Петербург. – Форми присяг судді, судового пристава та присяжного повіреного (адвоката), що склалися згідно з судовими статутами 1864 р.
- № 421 1864 р., грудень. Новозибків. – Довідка Дворянського зібрання Новозибківського повіту Чернігівської губернії щодо призначення пенсії вдові колезького асесора Павла Понаревського за службу чоловіка
- № 422 1865 р., не пізніше квітня. Київ. – Текст присяги, прийнятої членами Київської палати карного і цивільного суду
- № 423 1866 р., березня 23. Львів. – Закон Крайової служби, прийнятий на 59-му засіданні Крайового сейму (форми присяг для службовців: рахункового відділу, фінансистів, сторожів, возного (нижчого канцелярського службовця), швейцара, машиніста (секретаря, друкаря)
- № 424 1867 р., серпня 22. Буда. – Розпорядження Угорського королівського міністерства фінансів щодо забезпечення виплат вдовам та сиротам державних службовців із розрахунку заробітної платні покійного за останній рік служби
- № 425 1868 р., лютого 29. С.-Петербург. – Указ Сенату Харківському губернському правлінню про надання канцелярському служителю губернського правління Миколі Карташевському чину колезького реєстратора за вислугу років
- № 426 1869 р., січня 12. Чернігів. – Оголошення про кадрові призначення чиновників Чернігівської губернії
- № 427 1869 р., січня 19. Чернігів. – Оголошення про надання чину колезького радника ревізору Чернігівської контрольної палати надвірному раднику Пирогову та інші призначення губернських чиновників
- № 428 1869 р., лютого 2. Чернігів. – Оголошення про нагородження колезьких асесорів: чернігівського губернського казначая Богомольця орденом Святого Станіслава 2-го ступеня і глухівського повітового казначая Бялопольського орденом Святої Анни 3-го ступеня
- № 429 1869 р., березня 2. Чернігів. – Оголошення про нагородження управляючого Чернігівською казенною палатою Володимира Тілена орденом Святої Анни 2-го ступеня та про кадрові призначення чиновників Чернігівської губернії
- № 430 1869 р., червня 1. Чернігів. – Повідомлення про оголошення подяки імператора чернігівському губернатору Сергієві Голіцину; нагородження орденами і чинами інших чиновників Чернігівської губернії
- № 431 1869 р., жовтня 12–13. Чернігів. – Повідомлення чернігівського губернатора Сергія Голіцина Чернігівському губернському правлінню та протокол засідання губернського правління про переміщення чернігівського віце-губернатора Андрія Лівена на посаду московського віце-губернатора
- № 432 1869 р., грудня 4. Чернігів. – Прохання дворянина Митрофана Мокієвського-Зубка на ім’я імператора Олександра II про прийняття його на службу до Чернігівського губернського правління

- № 433 1870 р., червня 16. С.-Петербург. – Схвалене іменним указом Олександра II Сенату *Міське положення*, за яким проводилася реформа управління містами в Російській імперії на основі принципів самоврядування
- № 434 1870 р., липня 1. Чернігів. – Список посадових осіб канцелярії губернатора та Чернігівського губернського правління
- № 435 1870 р., не пізніше липня 8. Житомир. – Список чиновників медичної частини Волинського губернського правління, які мають право на отримання 50% надбавки
- № 436 1874 р., січня 29. Буда. – Із розпорядження Угорського королівського міністерства юстиції щодо добових за відрядження та плати за перевезення керівників судів, прокуратур, державних в'язниць, хімічних майстерень відповідно до їх службових рангів та підпорядкованого їм службового персоналу
- № 437 1875 р., квітня 29. С.-Петербург. – Схвалений імператором Олександром II висновок Державної ради щодо поширення *Міського положення* від 16 червня 1870 року на західні губернії
- № 438 1875 р., вересня 18. Чернівці. – Присяга, складена доктором Костянтином Томашуком після призначення його на посаду ординарного професора австрійського цивільного процесу, торгового та валютного права і філософії права Чернівецького університету
- № 439 1876 р., січня 16. С.-Петербург. – Доповідь міністра внутрішніх справ Олександра Тимашева імператору Олександру II про вжиття заходів щодо обмеження святкування ювілеїв державних і приватних установ, а також окремих чиновників з нагоди “истечения известного числа лет со времени основания того или другого учреждения, или со времени вступления на службу”
- № 440 1876 р., травня 11. Чернівці. – Оголошення в газеті “Czernowitzer Zeitung” про проведення конкурсу на заміщення вакантної посади державного службовця XI рангу/класу на службу у канцелярії Буковинської крайової управи
- № 441 1876 р., листопада 24. Київ. – Копія постанови Київського губернського правління про звинувачення колишнього столоначальника правління Верцинського у хабарництві та втраті документів
- № 442 1877 р., серпня 4. Кам'янець-Подільський. – Із постанови Подільського губернського правління про зловживання службовця лікарського відділення Василя Гарабурди
- № 443 1877 р., вересня 21. Кам'янець-Подільський. – Звернення колишнього службовця лікарського відділення Подільського губернського правління Василя Гарабурди до київського, подільського і волинського генерал-губернатора Михайла Черткова з проханням переглянути судову справу щодо звинувачення в службових зловживаннях
- № 444 1878 р., листопада 25. Житомир. – Донесення волинського губернатора Григорія Подгорічани київському, подільському і волинському генерал-губернатору Михайлу Черткову про зловживання підлеглих
- № 445 1879 р., не пізніше травня 22. Одеса. – Проект тимчасових штатів Управління одеського генерал-губернатора
- № 446 1884 р., січня 15. Кам'янець-Подільський. – Подання подільського губернатора Леоніда Милорадовича київському, подільському і волинському генерал-губернатору Олександру Дрентельну з проханням присвоїти старшому помічнику правителя канцелярії Георгію Горохову чергового чину
- № 447 1885 р., червня 17. Кам'янець-Подільський. – Донесення подільського губернатора Віктора фон Валя київському, волинському і подільському генерал-губернатору Олександру Дрентельну про зловживання службовим становищем віце-губернатора барона Павла Гейкінга під час виконання обов'язків губернатора
- № 448 1886 р., червня 13. С.-Петербург. – Витяг з *Положення про особливі переваги цивільної служби у віддалених місцевостях, а також у західних губерніях і Царстві Польському*
- № 449 1887 р., січня 12. С.-Петербург. – Циркуляр Міністерства внутрішніх справ миколаївському військовому губернатору про порядок подання документів для нагородження

- № 450 1889 р., січня 14. Чернівці. – Текст оголошення щодо проведення конкурсу на заміщення вакантної посади повітового голови (державного службовця VII рангу/класу) в адміністративному повіті Герцогства Буковини
- № 451 1889 р., червня 7. Чернівці. – З кваліфікаційного листа канцеляриста Буковинської крайової управи Сімеона Гнідога
- № 452 1889 р., грудня 12. Чернівці. – Прохання службовця Йогана Гронекка до Буковинської крайової управи про надання матеріальної допомоги у зв'язку з побутовими проблемами, підтримане дирекцією допомоги службовцям при управі
- № 453 1890 р., липня 1. Бухарест. – *“Закон про сумісництво під час виконання державних службових обов'язків”*, що дозволяє службовцям наукову, викладацьку, літературну діяльність та забороняє їм займатися підприємництвом
- № 454 1890 р. С.-Петербург. – З додатків до *“Устава о службе по определению от правительства”* про уточнення умов поширення прав державної служби на випускників російських університетів та викладачів і науковців, а також пропозиції щодо можливості участі чиновників різних категорій у підприємницькій діяльності; врегулювання відзначення посадовцями ювілейних дат, поправки та пояснення стосовно представлення до нагород та надання відпусток, а також міри покарання за порушення законодавчих норм
- № 455 1891 р., червня 15. Будапешт. – Із статті XVII Закону 1891 року про вдосконалення органів суду і прокуратури на теренах Австро-Угорщини
- № 456 1898 р., лютого 15. Львів. – Пенсійний статут для державних службовців, ухвалений Крайовим Сеймом
- № 457 1900 р., січня 16. Чернігів. – Рішення межового відділення Чернігівського губернського правління про видачу губернському секретарю Олександрю Мезенцеву атестата про службу
- № 458 1900 р., травня 15 – грудня 18. – Листування між київським, подільським і волинським генерал-губернатором Михайлом Драгоміровим і міністром внутрішніх справ Дмитром Сипягіним про неналежне виконання службових обов'язків подільським губернатором Михайлом Семякіним, а також порушення питання про його звільнення
- № 459 1902 р., січня 16. Чернігів. – Повідомлення чернігівського губернатора Євгена Андреевського Чернігівському губернському правлінню про покладення на час від'їзду його обов'язків на віце-губернатора Олександра Долгово-Сабурова
- № 460 1902 р., березня 1. Київ. – Донесення київського губернатора Федора Трепова київському, подільському і волинському генерал-губернатору Михайлові Драгомірову про необхідність збільшення штатної чисельності канцелярії губернатора та виділення додаткових коштів на її утримання
- № 461 1902 р., жовтня 14. Чернігів. – Лист Міністерства внутрішніх справ чернігівському губернатору про переміщення чернігівського віце-губернатора Олександра Долгово-Сабурова на посаду віленського віце-губернатора та товариша прокурора Петербурзького окружного суду Миколи Медема – на посаду чернігівського віце-губернатора
- № 462 1906 р., лютого 18. Чернігів. – Лист Комітету призначення заслужених цивільних чиновників до чернігівського губернатора Миколи Чихачова з відмовою відставному колезькому асесору Миколі Уманцю у збільшенні пенсії за рахунок коштів комітету
- № 463 1906 р., квітня 23. С.-Петербург. – Схвалені імператором Миколою II *Основні державні закони*, що змінювали державний устрій імперії та фактично відігравали роль першої російської конституції
- № 464 1906 р., червня 20. Чернігів. – Лист Чернігівського губернського правління Суразькому повітовому поліцейському управлінню про оголошення зауваження суразькому справнику Савичу за несвоєчасне надання свідчень
- № 465 1906 р., вересня 30. С.-Петербург. – Таємний циркуляр міністра внутрішніх справ Петра Столипіна про неможливість суміщати службу в урядових установах з належністю до політичних партій та організацій

- № 466 1906 р., листопада 15. Чернігів. – Доповідна записка канцеляриста Івана Рачинського чернігівському губернатору Миколі Родіонову з клопотанням про тимчасове призначення його на посаду помічника діловода губернського правління
- № 467 1906 р., грудня 15. Чернігів. – Рішення Чернігівського губернського правління про тимчасове призначення канцеляриста Івана Рачинського на посаду помічника діловода губернського правління
- № 468 1907 р., липня 1. Будапешт. – Із статті XXVI Закону 1876 року про врегулювання оплати праці, матеріального та пенсійного забезпечення вчителів державних початкових (сільських) шкіл, що мали на теренах Австро-Угорщини статус державних службовців. Форма присяги державного вчителя
- № 469 1908 р., січня 28. Київ. – Записка київського губернатора Олексія Ігнат'єва, надіслана київському, подільському і волинському генерал-губернатору Володимирі Сухомлинову, про збільшення фінансування канцелярії губернатора у зв'язку зі зростанням обсягу виконуваних робіт
- № 470 1908 р., грудня 20. Полтава. – Наказ виконуючого обов'язки полтавського губернатора віце-губернатора про стягнення, накладені на чиновників Василя Базаряникова та Євгена Максимовича за службову недбалість
- № 471 1909 р., серпня 14. С.-Петербург. – Циркуляр Міністерства внутрішніх справ, надісланий київському, подільському і волинському генерал-губернатору Федору Трепову про надання відомостей щодо доцільності використання праці жінок на державній службі
- № 472 1909 р., жовтня 30. Київ. – Повідомлення київського, подільського і волинського генерал-губернатора Федора Трепова міністру внутрішніх справ Петру Столипіну на запит останнього щодо можливості використання праці жінок у державних установах
- № 473 1909 р., грудня 16. Плоцьк. – Повідомлення управляючого Плоцькою казенною палатою полтавському губернатору Миколі Муравйову про згоду на переведення титулярного радника Олексія Столпакова на службу до Полтавської губернії
- № 474 1910 р., січня 4, січня 5. Чернігів. – Прохання канцелярського служителя межового відділення Чернігівського губернського правління Корнілія Глушенкова до губернського землеміра про видачу посвідчення щодо його майнового стану для звільнення від сплати за навчання доньки у Чернігівській жіночій гімназії; посвідчення, видане Глушенкову
- № 475 1910 р., травня 5. Київ. – Із циркуляра київського губернатора Олексія Гірса про необхідність спрощення і скорочення листування між установами
- № 476 1913 р., січня 5. Київ. – Циркуляр київського губернатора Миколи Суковкіна підвідомчим установам і посадовим особам про ретельну перевірку формулярних списків посадових осіб губернії, що подаються до нагородження
- № 477 1914 р., грудня 9. Петроград. – Лист Канцелярії міністра шляхів сполучення, надісланий до Правління Київського округу шляхів сполучення, щодо процедури приведення до присяги осіб, які перебувають на державній службі
- № 478 1914 р., грудня 11. Львів. – Повідомлення львівського градоначальника начальнику тимчасового жандармського управління військового генерал-губернатора Галичини Мезенцову про звільнення за допущені зловживання по службі колезького секретаря Кондратія Скорохода
- № 479 1914 р., лютого 3. Відень. – З Положення щодо проведення щорічної атестації державних службовців, розісланого Міністерством внутрішніх справ Австро-Угорщини керівникам державних установ
- № 480 1914 р., лютого 21. Львів. – Обіжник Галицького Намісництва щодо проведення щорічної кваліфікації (атестації) службовців з викладенням кваліфікаційних вимог; формуляр атестаційного листа
- № 481 1915 р., червня 9. Відень. – Розпорядження цісаря Франца Йосифа I щодо зарахування періоду війни до стажу державної служби при нарахуванні пенсії державним службовцям

- № 482 1916 р., березня 21. Чернігів. – Посвідчення, видане чернігівському губернському землеміру Сергію Саранчову про звільнення його від служби в державному ополченні
- № 483 1916 р., не пізніше липня 1 – жовтня 22. Львів. – Донесення Семена Шевчука та Юзефа Станкевича до Галицького Намісництва у справі зловживання службовим становищем комісара Вільгельма Гавронського під час головування останнього в допомогівій комісії Львівського повіту
- № 484 1917 р., квітня 4–6. – 3 резолюцій Всеукраїнської конференції УСДРП про необхідність займання адміністративних посад членами партії
- № 485 1917 р., квітня 7. – 3 промови Никифора Григорієва на Всеукраїнському національному конгресі про бюрократів і чиновників старого режиму як противників автономії України
- № 486 1917 р., квітня 7. – 3 промови Михайла Ткаченка на Всеукраїнському національному конгресі “Основні підстави організації української автономії” про виборність урядовців і суддів усіх рівнів
- № 487 1917 р., квітня 14. Зарога. – 3 наказу (“приговора”) жителів с. Зарога Оржицької волості Лубенського повіту з викладом бачення державного устрою України, вимогою запровадження виборності суддів, священників, обов’язковості вживання ними української мови, призначення урядовців з визначених УЦР кандидатів
- № 488 1917 р., квітня 14. Харків. – Із звернення професора Миколи Сумцова про роль українських з’їздів та шляхи національного відродження із наголошенням необхідності захисту народу від чиновництва як суспільного лиха
- № 489 1917 р., липня 10. Київ. – Постанова Комітету Української Центральної Ради про включення посади Генерального писаря до складу уряду
- № 490 1917 р., серпня 6. Київ. – Відозва Київського тимчасового Краєвого судового комітету про запровадження у судових установах української мови
- № 491 1917 р., серпня 18. Київ. – Витяг із Постанови II Всеукраїнського педагогічного з’їзду про запровадження посад урядовців Генерального секретарства освітніх справ на місцях, підготовку інструкції для них і необхідність протидії русифікаторським заходам “деяких земств та урядових інституцій”
- № 492 1917 р., серпня 29. Київ. – Циркуляр генерального секретаря внутрішніх справ Володимира Винниченка губернським та повітовим комісарам України про недопущення “ніяких збочень ... на користь яких би то не було місцевих, або партійних впливів” та безумовне виконання законних розпоряджень Генерального Секретаріату Центральної Ради
- № 493 1917 р., вересня 23. Петроград. – Доповідна записка “Про надання українській мові права офіційного вжитку поряд з російською мовою” комісара у справах України в Петрограді Петра Стебницького Тимчасовому урядові, у якій наголошується на нагальній необхідності прийняття урядового акта для забезпечення застосування української мови “во всех сферах местной жизни”, у тому числі – в діловодстві місцевих установ
- № 494 1917 р., жовтня 21. – 3 протоколу засідань Генерального секретаріату Української Народної Республіки № 161 про покладання виконання обов’язків генерального секретаря внутрішніх справ і голови Секретаріату на генерального писаря Олександра Лотоцького за відсутністю Володимира Винниченка
- № 495 1917 р., грудня 7. Київ. – 3 протоколу засідань Генерального секретаріату Української Народної Республіки № 246 щодо святочних надбавок деяким категоріям службовців в центральних управліннях Генерального секретаріату
- № 496 1917 р., грудня 27. Київ. – 3 протоколу засідань Генерального секретаріату Української Народної Республіки № 27 про необхідність організації генерального писарства
- № 497 1918 р., січня 3. Київ. – 3 протоколу засідань Генерального секретаріату Української Народної Республіки № 40 про складання тексту присяги на вірність Українській Народній Республіці

- № 498 21 березня 1918 р. Київ. – Пояснююча записка міністра внутрішніх справ Павла Христюка та проект доповнення до *“Тимчасового положення про губернських і повітових комісарів”*, затвердженого Тимчасовим урядом 19 вересня 1917 р., щодо надання губернським комісарам права видавати обов'язкові постанови
- № 499 16 квітня 1918 р. Київ. – Витяг протоколу засідання Української Центральної Ради щодо ухвали *“Закону про незайманість особи членів Української Центральної Ради”*
- № 500 17 квітня 1918 р. Київ. – Пояснююча записка до законопроектів *“Про скасування міністерства генерального писарства”*, *“Про порядок опублікування законів”*, *“Про скріплення і кодифікацію законів”*; законопроекти *“Про скасування міністерства генерального писарства”*, *“Про скріплення і кодифікацію законів”*
- № 501 22 квітня 1918 р. – Лист міністра судових справ Сергія Шелухіна до голів місцевих судів про необхідність запровадження української мови у судочинстві та в державних установах
- № 502 2 травня 1918 р. Київ. – З протоколу № 1 засідання Ради Міністрів Української Держави про відсутність потреби у переслідуванні міністрів колишнього уряду за їхні дії на державних посадах і встановлення відповідальності за використання “не належного ним вже авторитету влади”
- № 503 17 травня 1918 р. – Наказ міністра шляхів Української Держави Бориса Бутенка про заборону вживання російської мови у діловодстві та інші заходи з українізації міністерства
- № 504 27 травня 1918 р. Київ. – *“Тимчасовий закон про порядок оголошення законів Української Держави”*, ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським
- № 505 28 травня 1918 р. – Наказ № 13 Міністра праці Української Держави Юлія Вагнера про службові години та літні відпустки
- № 506 30 травня 1918 р. Київ. – Пояснювальна записка міністра справ судових Михайла Чубинського до проекту *“Постанови про урочисту обітницю урядовців і суддів та присягу військових на вірність Українській Державі”*
- № 507 30 травня 1918 р. Київ. – *“Закон Української Держави про урочисту обітницю урядовців і суддів та присягу військових на вірність Українській Державі”*, ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським
- № 508 Травень 1918 р. Київ. – Штатний розпис окладів утримання службовців центральних урядових установ Української Держави, затверджений гетьманом Павлом Скоропадським
- № 509 14 червня 1918 р. Київ. – Статут Державної канцелярії Української Держави, ухвалений Радою міністрів та затверджений гетьманом Павлом Скоропадським
- № 510 26 червня 1918 р. Київ. – *“Закон Української Держави про нормальний розпис утримання службовців у центральних урядових установах цивільного відомства”*, ухвалений Радою міністрів та затверджений гетьманом Павлом Скоропадським
- № 511 26 червня 1918 р. Київ. – *“Тимчасовий нормальний розпис окладів утримання і класів посад службовців в центральних урядових установах цивільних відомств”* Української Держави
- № 512 2 липня 1918 р. Київ. – Із *“Закону про громадянство Української Держави”*, ухваленого Радою міністрів і затвердженого гетьманом Павлом Скоропадським про надання права державної і “публічно-громадянської служби” винятково громадянам Української Держави; форма присяги
- № 513 9 липня 1918 р. Київ. – Обіжний лист товариша Державного секретаря Української Держави Миколи Могілянського до всіх міністерств про необхідність використання української мови як державної
- № 514 24 липня 1918 р. Київ. – Закон *“Про порядок призначення осіб на урядову службу”*, ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським
- № 515 2 серпня 1918 р. Київ. – Обіжник Державної канцелярії Української Держави до Секретаріату Ради міністрів про надіслання 15-ти примірників *Заприсяжного обіцяння на вірність Українській Державі* для складання присяги із проханням повернути підписані тексти

- № 516 5 серпня, 1918 р. – Лист Голови міжурядової комісії з розробки Статуту військової повинності Української Держави до Державної канцелярії про службовців, які мають звільнитися від призову на дійсну військову службу
- № 517 8 серпня 1918 р. Київ. – Протокол акта *Заприсяжного обіцяння службовців редакції і контори “Державного Вістника”*
- № 518 17 серпня 1918 р. Київ. – *“Закон Української Держави про увільнення від відрахувань в пенсійний та інвалідний капітали тимчасового утримання службовців в державних установах і про право на пенсію деяких категорій службовців цих установ”,* ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським
- № 519 17 вересня 1918 р. Київ. – Доповідь директора департаменту загальних справ Державної канцелярії та проект *“Інструкції про порядок призначення на урядову службу по Державній канцелярії”*
- № 520 28 вересня 1918 р. Київ. – *“Закон Української Держави про встановлення тимчасового розпису посад і нових окладів службовцям губерніяльних лікарських управлінь і міських та повітових лікарів і фельдшерів та про асигнування в розпорядження міністра народного здоров'я й опіки 842 946 карбованців на утримання вищезазначених установ і осіб з 1 червня по 1 жовтня 1918 року”,* ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським
- № 521 4 жовтня 1918 р. – Витяг з журналу засідання міжвідомчої наради при міністерстві фінансів Української Держави щодо грошової допомоги службовцям державних установ
- № 522 12 листопада 1918 р. Львів. – Повідомлення газети “Діло” про складання присяги членами Державного секретаріату ЗУНР; форма присяги (*приречення*) державного секретаря
- № 523 19 листопада 1918 р. Київ. – *“Закон про встановлення відсоткових додатків до утримання служачих державних установ та одноразової допомоги на дорожнечу”,* ухвалений Радою міністрів і затверджений гетьманом Павлом Скоропадським
- № 524 17 грудня 1918 р. Київ. – З журналу засідань № 3 Ради комісарів про необхідність створення спеціальної комісії при Міністерстві юстиції для “розгляду справ бувшого уряду, маючих злочинний характер”, організацію державної охорони “гетьманського дворця”, стан справ у міністерствах, “відновлення особистого складу” тощо
- № 525 18 грудня 1918 р. Київ. – Із журналу засідань № 4 Ради комісарів про видачу матеріальної допомоги (“празникових грошей”) службовцям центральних установ
- № 526 18 грудня 1918 р. – Обіжник комісара Міністерства внутрішніх справ Української Народної Республіки Анатолія Пісоцького про вживання службовцями міністерства української мови
- № 527 20 грудня 1918 р. Київ. – Із журналу засідань № 5 Ради комісарів про призначення комісарів до департаментів Міністерства фінансів та банків для проведення слідства з приводу зловживань урядовців, призначених “попереднім урядом”
- № 528 22 грудня 1918 р. Київ. – Із журналу засідань № 6 Ради комісарів про порядок застосування закону від 2 серпня 1918 р. щодо видачі “заштатної допомоги” службовцям при звільненні
- № 529 27 грудня 1918 р. – Із журналу засідань № 11 Ради Народних Міністрів про встановлення граничного терміну (30 років) для служби “в державному контролі”, а також доручення Міністерству праці розробити законопроект щодо граничного терміну перебування на державній службі для всіх державних установ
- № 530 28 грудня 1918 р. Прага. – Розпорядження Загального міністерства Чехословацької Республіки № 101 *Про присягу державних службовців, службовців підприємств та нижчих службовців*
- № 531 29 грудня 1918 р. – Із журналу засідань № 12 Ради Народних Міністрів щодо надання пільг державним службовцям при сплаті податків
- № 532 30 грудня 1918 р. – Із журналу засідань № 13 Ради Народних Міністрів щодо доповідей Голови Ради міністрів з кадрових питань

- № 533 30 грудня 1918 р. Шпола. – Донесення начальника Шполянської поштово-телеграфної контори начальнику Київської поштово-телеграфної округи про збільшення чисельності працівників
- № 534 [1918 р.] – Проект Закону про матеріальне забезпечення службовців ліквідованих та реорганізованих установ Української Держави
- № 535 1 січня 1919 р. Київ. – Закон Про службу в державних установах урядовців – чужоземних підданців, ухвалений Радою Комісарів
- № 536 2 січня 1919 р. – Із журналу засідань (ч. 16) Ради Народних Міністрів щодо складання урядовцями присяги на вірність УНР та виплату допомоги службовцям установ Міністерства праці у Харкові у зв'язку з евакуацією
- № 537 4 січня 1919 р. – Із журналу засідань (ч. 18) Ради Народних Міністрів щодо прав міністрів на звільнення “нездатних до служби урядовців всіх класів”, призначених на посади до 15 грудня 1918 р.
- № 538 10 січня 1919 р. – Із журналу засідань (ч. 22) Ради Народних Міністрів щодо видачі одно-разової допомоги у розмірі місячної платні службовцям Катеринославського окружного суду “з огляду на величезну дорожнечу”
- № 539 13 січня 1919 р. – Із журналу засідань (ч. 24) Ради Народних Міністрів щодо призначення пенсій 15-ти урядовцям судового відомства та їхнім родинам
- № 540 14 січня 1919 р. – Із журналу засідань (ч. 25) Ради Народних Міністрів щодо обговорення проекту “Закону про увільнення служачих в урядових установах Української Народної Республіки від оплат за pobільшення утримання та при вступі на службу”, а також щодо ухвали постанови про видачу урядовцям допомоги у розмірі двомісячного утримання в разі евакуації установи
- № 541 20 січня 1919 р. – Наказ Народного міністерства земельних справ № 43 про звільнення усіх службовців, які “вступили до міністерства за час гетьманщини” із зобов'язанням останніх продовжувати виконувати обов'язки до передання справ іншим урядовцям
- № 542 30 січня 1919 р. Прага. – Розпорядження Загального міністерства Чехословацької Республіки № 55 Про присягу вже призначених державних службовців, службовців підприємств та нижчих службовців
- № 543 1 лютого 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 37) Ради Народних Міністрів про надання службовцям урядових установ пільг у сплаті податків “за pobільшення утримання”, про доручення міністерствам праці і фінансів розробити протягом місяця “пенсійний статут”, а також про призначення пенсій деяким урядовцям та їхнім сім'ям
- № 544 4 лютого 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 39) Ради Народних Міністрів про евакуацію установ та виплату урядовцям евакуйованих установ заробітної платні на три місяці наперед
- № 545 6 лютого 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 41) Ради Народних Міністрів про застосування закону від 16 січня 1919 р. про виплату платні евакуйованим урядовцям, зокрема про проведення виплат “з налічного фонду державних прибутків”; про порядок виплати “під'ємних та добових” на випадок евакуації, а також про негайне подання на затвердження штатів міністерств
- № 546 7 лютого 1919 р. – 3 журналу засідань Директорії Української Народної Республіки про необхідність “відкомандирування” до діючої армії урядовців різних відомств – “бувших старшин армії”
- № 547 7 лютого 1919 р. Прага. – Закон Чехословацької Республіки № 74 “Про прийом державних службовців та нижчих службовців, а також службовців і нижчих службовців державних підприємств та фондів”
- № 548 11 лютого 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 45) Ради Народних Міністрів про порядок надання грошової допомоги міністрам, виконуючим обов'язки міністрів і товаришам міністрів, які виходять у відставку “з приводу кризи Кабінету по політичним причинам”

- № 549 18 лютого 1919 р. Прага. – Закон Чехословацької Республіки № 89 *“Про включення канцелярських службовців до табеля про ранги державних службовців та відповідної тарифної сітки”*
- № 550 21 лютого 1919 р. Харків. – Постанова Ради народних комісарів України про обмеження спільної служби родичів у радянських установах
- № 551 18 березня 1919 р. – Із *“Розпорядку державного секретаріату внутрішніх справ Західно-Української Народної Республіки про спеціальні вимоги до урядників державної адміністративної служби”*
- № 552 21 березня 1919 р. Прага. – Розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 154 *“Про виконання закону № 74 Збірника законів та розпоряджень від 7 лютого 1919 р. “Про прийом державних службовців та нижчих службовців, а також службовців і нижчих службовців державних підприємств та фондів”*
- № 553 1 квітня 1919 р. Прага. – Розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 179 *“Про прийняття практикантів, тимчасових службовців та тимчасового обслуговуючого персоналу, що приймаються до державної служби”*
- № 554 8 квітня 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 90) Ради Народних Міністрів про видачу добових *“на дорожнечу”* службовцям державних установ міст Луцька, Рівного, Кременця і Дубна, а також про доручення Міністерству фінансів розробити загальний законопроект про добові службовцям прифронтової смуги
- № 555 9 квітня 1919 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки про відставку Кабінету Народних Міністрів *“згідно заяві від 14 березня”*, призначення Бориса Мартоса Головою Ради Народних Міністрів і Міністром фінансів, призначення деяких інших міністрів, а також доручення міністрам і керуючим іншими міністерствами тимчасово виконувати обов'язки
- № 556 10 квітня 1919 р. Берегове. – 3 рішення директоріуму Березької жупи про структуру директоріуму і функції його структурних частин
- № 557 13 квітня 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 96) Ради Народних Міністрів про встановлення порядку роботи міністерств (6-годинного робочого дня, *“діжурства”* у позаслужбові години і святкові дні; порядок роботи у Великодні дні), а також прикомандирування *“зайвих урядовців”* з одних міністерств до інших
- № 558 16 квітня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 99) Ради Народних Міністрів про зобов'язання усіх урядовців з Наддніпрянської України, що перебувають на території Західної області УНР, негайно прибути до місць розташування установ і зайняти свої посади під загрозою звільнення і оголошення дезертирами за законами військового часу *“як залишивших в скрутний час Вітчизну”*
- № 559 22 квітня 1919 р. – 3 *“Розпорядку”* Державного секретаріату внутрішніх справ Західно-Української Народної Республіки про боротьбу з хабарництвом
- № 560 28 квітня 1919 р. – Доклад керуючого справами Директорії Володимира Лотоцького до члена Директорії Української Народної Республіки Андрія Макаренка про виділення коштів для надання матеріальної допомоги та виплату святкових нагород перед Великодніми святами для урядовців канцелярії Директорії
- № 561 28 квітня 1919 р. – Доклад керуючого справами Директорії Володимира Лотоцького до члена Директорії Української Народної Республіки Андрія Макаренка про неможливість повної ліквідації канцелярії Директорії
- № 562 2 травня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 108) Ради Народних Міністрів про порядок проведеної евакуації урядовців центральних установ з м. Рівного, зокрема, про оформлення відпустки і виплату авансом платні до 1 жовтня 1919 р. тим урядовцям, які залишаються в місті або йдуть до війська
- № 563 3 травня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 110) Ради Народних Міністрів про необхідність запобігання *“випадкам обсадження”* урядовцями *“декількох посад і одержання декількох платень”*

- № 564 6 травня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 112) Ради Народних Міністрів про оголошення недійсними старих посвідчень урядовців та обов'язкову заміну їх на нові з огляду на факти зловживання посвідченнями
- № 565 16 травня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 117) Ради Народних Міністрів про необхідність ретельної перевірки Державною канцелярією правильності видачі посвідчень вищим урядовцям I–IV класів; про розгляд питання щодо видачі посвідчень чоловікам і жінкам, що служать в одному відомстві "і підлягають один одному в порядку підлеглості"
- № 566 23 травня 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 119) Ради Народних Міністрів про необхідність скорочення кількості урядовців у міністерствах "до мінімуму" та запровадження спеціальної реєстрації тих урядовців, що залишилися на праці
- № 567 30 травня 1919 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *"Про командировання відповідальних працівників і комуністів, співробітників радянських установ для проведення мобілізації"* (протокол №, п. 1)
- № 568 5 червня 1919 р. – 3 журналу засідань Ради Народних Міністрів про скорочення видатків на утримання апарату установ та частин військового відомства, а також про повернення до скарбниць міністерств усіх коштів, виплачених службовцям, що залишилися на посаді після 23 травня, наперед до 1 грудня 1919 р. згідно з постановою Кабінету Народних Міністрів від 3 червня 1919 р.
- № 569 5 червня, 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 124) Ради Народних Міністрів про врегулювання кадрових питань та питань оплати праці Міністерства шляхів, зокрема виплати службовцям платні та добових за період перебування під більшовицькою владою
- № 570 [5 червня 1919 р.] – Доповідна записка про склад та роботу Державної канцелярії
- № 571 10 червня 1919 р. Київ. – Декрет Раднаркому УСРР про заборону спільної служби родичів та свояків в одній радянській установі
- № 572 23 червня 1919 р. Прага. – Із розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 348 *"Про виплату нижчим державним службовцям грошової допомоги у зв'язку із дорожнечою"*
- № 573 27 червня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 136) Ради Народних Міністрів про негайне відкликання з відпусток урядовців "в зв'язку з змінившимися обставинами", через що "у всіх відомствах праця збільшилась"
- № 574 1 липня 1919 р. Берегове. – Із звіту в. о. піджупана Березької жупи законодавчій комісії жупи про стан державної служби в жупі після поразки комуністичної влади
- № 575 5 липня 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 140) Ради Народних Міністрів про повернення за компетенцією до Міністерства внутрішніх справ справи щодо надання матеріальної допомоги обкраденому урядовцеві МВС Марії Михайленко
- № 576 14 липня 1919 р. – 3 меморандуму Григорія Жатковича про майбутній державно-адміністративний устрій та організацію державної служби на Закарпатті (в "Русинії") у складі Чехословацької Республіки
- № 577 14 липня 1919 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *"Про справи проти спеціалістів – співробітників радянських установ"* (протокол №, п. 8)
- № 578 17 липня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 148) Ради Народних Міністрів про надання одnorазової допомоги "на дорожнечу" усім службовцям державних установ та органів місцевого самоврядування
- № 579 16 серпня 1919 р. – 3 повідомлення газети "Україна" про нові законодавчі акти Директорії УНР стосовно матеріального забезпечення державних службовців
- № 580 26 серпня 1919 р. – Повідомлення газети "Україна" про ухвалення Директорією УНР постанови стосовно поліпшення матеріального становища службовців урядових установ у м. Кам'янці-Подільському
- № 581 30 серпня 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 179) Ради Народних Міністрів про призначення Директорією УНР Ісаака Мазепи Головою Ради Міністрів замість звільненого "з огляду на

- перевтому" від обов'язків Голови Бориса Мартоса з оголошенням останньому щирої подяки "за його корисну для республіки працю"
- № 582 15 вересня 1919 р. – 3 журналу засідань (ч. 192) Ради Народних Міністрів про ухвалення проекту штатів державних інспекторів
- № 583 16 вересня 1919 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки про асигнування на представництво і пов'язані з ним "безвідчитні" видатки
- № 584 26 вересня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 198) Ради Народних Міністрів про встановлення для центральних і місцевих державних установ 6-годинного робочого дня, єдиних службових годин (від 9-ї ранку до 3-ї год. пополудні), вартування у позаслужбові години (без зарахування варту позаслужбовою працею); запровадження в усіх урядових установах такого ритму роботи, який би "відповідав вимогам життя і загального напруження державної праці"
- № 585 3 жовтня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 205) Ради Народних Міністрів про асигнування коштів з державної скарбниці "як одноразової допомоги на лікування" отаманам Василеві Тютюннику та Володимирові Сінклеру, які на вищих військових посадах "в найтяжчі часи для УНР чесно і совісно виконували свої обов'язки"
- № 586 13 жовтня 1919 р. – "Закон про урочисту обітницю Директорії, міністрів, урядовців і суддів та присягу військових на вірність Українській Народній Республіці", ухвалений Радою Народних Міністрів; форми присяги
- № 587 13 жовтня 1919 р. Кам'янець-Подільський. – Звернення загальних зборів Українського Кирило-Мефодіївського братства до Директорії Української Народної Республіки про прийняття церковної присяги на вірність українському народу
- № 588 21 жовтня 1919 р. – 3 повідомлення газети "Україна" про встановлення Директорією УНР порядку оплати участі службовців центральних урядових установ у засіданнях різних комісій
- № 589 31 жовтня 1919 р. – 3 журналу засідання (ч. 223) Ради Народних Міністрів про надання одноразової допомоги урядовцям центральних і місцевих установ
- № 590 10 листопада 1919 р. – Витяг з журналу засідання (ч. 231) Ради Народних Міністрів про мобілізацію урядовців центральних та місцевих державних установ
- № 591 12 листопада 1919 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки "Про видачу одноразової допомоги евакуйованим служачим центральних і місцевих державних установ на придбання одягу і допомоги родинам їх, а також иншим служачим центральних і місцевих державних установ – з приводу дорожничі", ухвалена Радою Народних Міністрів
- № 592 15 листопада 1919 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки про верховне керування державними справами Республіки у разі відсутності членів Директорії
- № 593 16 грудня 1919 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки "Про тимчасовий штатний розклад платні урядовим особам Центральних Установ У. Н. Р. на час перебування цих Установ при Ставці Головного Отамана Військ У. Н. Р."
- № 594 17 грудня 1919 р. Прага. – Із закону Чехословацької Республіки № 2 "Про зміну деяких постанов, що регулюють пенсійне забезпечення державних службовців, умови виходу їх на пенсію, а також про деякі переваги державних службовців"
- № 595 26 січня 1920 р. – Постанова Директорії Української Народної Республіки Про зміну існуючих законів і постанов про видачу добових грошей з приводу евакуації і дорожничі, ухвалена Радою народних міністрів
- № 596 29 лютого 1920 р. Прага. – Із закону Чехословацької Республіки № 121, яким запроваджувалась конституція (Конституційна грамота) Чехословацької Республіки, зокрема, про компетенції Союму Підкарпатської Русі, порядок призначення губернаторів, обрання посадовців з місцевого населення тощо
- № 597 9 квітня 1920 р. Прага. – Із закону Чехословацької Республіки № 222 "Про обчислення службового стажу державних службовців"

- № 598 15 квітня 1920 р. Прага. – Закон Чехословацької Республіки № 269 щодо умов проходження служби службовцями та нижчими службовцями, які служили у державній адміністрації та установах колишньої угорської держави
- № 599 26 квітня 1920 р. Прага. – Із розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 356 *“Про зміни Генерального статуту Підкарпатської Русі”*
- № 600 29 травня 1920 р. Київ. – Закон *Про поліпшення матеріального стану служачих місцевих державних установ, що підлягають Українській Народній Республіці*, ухвалений Радою Народних Міністрів
- № 601 8 липня 1920 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про відвідування відповідальними працівниками суботників та відміну в цей день засідань”* (протокол № 31, п. 6)
- № 602 25 липня 1920 р. [Відень]. – *“Розпорядок”* диктатора Західно-Української Народної Республіки Євгена Петрушевича *“Про організацію Уряду для виконання Державної влади в Західно-Українській Народній Республіці в часі тривання повновластий Диктатора”*
- № 603 27 липня 1920 р. Прага. – Із розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 476 *“Про тимчасову організацію політичного управління на території Підкарпатської Русі”*
- № 604 3 серпня 1920 р. Прага. – Розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 469 *“Про заснування державної промислової бази для потреб державних службовців та вчителів”*
- № 605 16 серпня 1920 р. Чернівці. – Присяга на вірність румунському королю Фердинанду I, складена Юго фон Реццорі при призначенні його інженером-архітектором I-го класу у Дирекції мостів і шляхів Буковини
- № 606 30 серпня 1920 р. Відень. – *“Розпорядок”* диктатора Західно-Української Народної Республіки Євгена Петрушевича щодо створення при уряді кодифікаційної комісії *“для справ внутрішніх, судових і комунікацій”*
- № 607 30 вересня 1920 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про затвердження пропозиції ВУЦВК щодо поширення в УСРР закону РСФРР про звільнення членів ЦВК, наркомів, членів колегії та президії виконкому від мобілізації (протокол № 52, п. 11)
- № 608 13 листопада 1920 р. Відень. – *“Розпорядок”* диктатора Західно-Української Народної Республіки Євгена Петрушевича *“Про виплату одноразового надзвичайного додатку до платень урядовцям та функціонерам Уряду Диктатора Західно-Української Народної Республіки та урядовцям і функціонерам Віденського Посольства Західно-Української Народної Республіки”* у зв'язку з *“надзвичайним піднесенням цін”*
- № 609 20 грудня 1920 р. Варшава. – Розпорядження Ради Міністрів Польської Республіки стосовно розміру оплати на відрядження, харчування та повернення коштів за дорогу державним службовцям
- № 610 28 грудня 1920 р. Варшава. – Розпорядження Президента міністрів і міністра фінансів Польської Республіки щодо зміни розміру оплати праці державних службовців нижчих рангів
- № 611 1920 р. Львів. – Анкета Міхала Максимовича, складена при вступі на посаду канцелярського урядовця
- № 612 15 лютого 1921 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про українську мову”* (протокол № 23, п. 6)
- № 613 23 лютого 1921 р. Варшава. – Розпорядження Ради Міністрів Польської Республіки щодо підвищення інфляційних доплат для державних службовців
- № 614 14 березня 1921 р. Варшава. – Розпорядження Ради Міністрів Польської Республіки щодо організації діяльності адміністративної влади на місцях другої інстанції (воєводств) на теренах колишнього Королівства Галичини і Лодомерії та Великого Краківського Князівства
- № 615 18 березня 1921 р. Варшава. – Постанова Ради Міністрів Польської Республіки про боротьбу зі злочинами, пов'язаними з хабарництвом урядовців
- № 616 22 березня 1921 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про мобілізацію Харківським губкомом працівників центральних установ”* (протокол № 28, п. 3)

- № 617 10 травня 1921 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про товарний фонд для радянських службовців”* (протокол № 46, п. 4)
- № 618 25 травня 1921 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про радянських службовців”* (протокол № 51, п. 3)
- № 619 30 червня 1921 р. Прага. – Закон Чехословацької Республіки № 251 щодо заміни у номенклатурі посад державних службовців категорії “слуга” на назву “нижчий службовець”
- № 620 12 липня 1921 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про скорочення штатів радянських установ”* (протокол № 69, п. 17)
- № 621 21 грудня 1922 р. Прага. – Закон Чехословацької Республіки № 409 *“Про переведення державних службовців на іншу службову посаду”*
- № 622 Січень 1923 р. Харків. – Проект Інструкції з перевірки особового складу Наркомату державного контролю УСРР з метою боротьби з хабарництвом
- № 623 Не раніше серпня 1923 р. – Із звіту про діяльність відомчої комісії Волинського губдержконтролю по боротьбі з хабарництвом за липень 1923 р.
- № 624 19 листопада 1923 р. – 3 *“Положення про застосування закону про державних службовців Румунії”*, що поширювалося на Буковину та Бессарабію
- № 625 [1923 р.] – 3 відомостей про звільнених Комісією по боротьбі з хабарництвом співробітників Наркомату державного контролю та його губернських органів
- № 626 19 січня 1924 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про оплату праці членів ВУЦВК”* (протокол № 51а, п. 2)
- № 627 17 квітня 1924 р. Чернівці. – Обіжник Міністерства внутрішніх справ Румунії щодо заборони державним службовцям брати участь в політичних товариствах антисемітського і фашистського характеру
- № 628 8 серпня 1924 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про українізацію радянського апарату”* (протокол № 18, п. 34)
- № 629 13 лютого 1925 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про доповідь ЦКК про чистку держапарату”* (протокол № 52, п. 6)
- № 630 26 лютого 1925 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про проект декрету “Про заходи по терміновому проведенню повної українізації радянського апарату”* (протокол № 55, п. 2)
- № 631 19 червня 1925 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про постанову комісії Політбюро з українізації держапарату”* (протокол № 75, п. 6)
- № 632 21 серпня 1925 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про зарплату співробітникам держустанов, що забезпечуються державним та місцевим бюджетом”* (протокол № 84, п. 16)
- № 633 24 червня 1926 р. Прага. – Із закону Чехословацької Республіки № 103 *“Про впорядкування заробітної плати та деяких службових відносин державних службовців”*
- № 634 14 березня 1927 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про спрощення Рад і господарського апарату, про режим ощадливості та боротьбу з бюрократизмом”* (протокол № 80, п. 10)
- № 635 15 липня 1927 р. Прага. – Із розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 103 *“Про службові категорії та службові звання”*
- № 636 13 грудня 1927 р. Прага. – Розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 174 *“Про кваліфікацію нижчих службовців”*
- № 637 19 березня 1928 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про мову в установах союзного значення в Україні”* (протокол № 18, п. 15)
- № 638 5 жовтня 1928 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про чистку радянського апарату”* (протокол № 51, п. 3)

- № 639 7 лютого 1929 р. Прага. – Розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 18 *“Про службовий одяг державних прагматикальних службовців”*
- № 640 Не раніше 1 травня 1929 р. Чернівці. – Щорічна оцінка державного службовця префектури Чернівецького повіту Євгенії Ботезат за період з 1 травня 1928 по 1 травня 1929 р.
- № 641 27 липня 1930 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про реорганізацію апарату в зв’язку з переходом на районну систему”* (протокол № 4, п. 10)
- № 642 7 листопада 1930 р. Прага. – Із розпорядження уряду Чехословацької Республіки № 163 *“Про прийняття на державну службу службовців органів самоврядування та пов’язані з цим обмеження”*
- № 643 12 травня 1932 р. Чернівці. – Обіжник спілки державних службовців Буковини щодо визначення пільг для членів спілки
- № 644 1 листопада 1932 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про покращення матеріально-побутових умов керівних районних робітників”* (протокол № 88, п. 15/12)
- № 645 16 грудня 1932 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про прохання ряду організацій про додаткове занесення до списку керівних районних робітників, що знаходяться на спеціальному централізованому постачанні – робітників по їх лінії”* (протокол № 94, п. 57/31)
- № 646 22 березня 1933 р. Бухарест. – Закон *“Роз’яснення статті 58 Закону “Про статус державного службовця”, схвалений румунським королем Каролем II, щодо порядку звільнення державних службовців”*
- № 647 7 квітня 1933 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про затримку проведення постанови ЦК від 26 жовтня 1932 р. “Про підвищення заробітної плати працівникам ЦК, обкомів, міськкомів, а також керівним працівникам районів”* (протокол № 109, п. 42/16)
- № 648 12 липня 1933 р. Прага. – Із закону Чехословацької Республіки № 147 *“Про переслідування державних службовців та деяких інших осіб за антидержавну діяльність та про переведення суддів на іншу посаду проти їхньої волі”*
- № 649 3 травня 1934 р. Харків. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про перевірку стану українізації в центральних установах”* (протокол № 8, п. 9)
- № 650 26 лютого 1935 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про висунення українських кадрів”* (протокол № 33, п. 1)
- № 651 13 березня 1935 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про хід підготовки і розгортання житлового будівництва наркоматів і республіканських установ у м. Києві”* (протокол № 36, п. 20/8)
- № 652 29 серпня 1935 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про українізацію в областях”* (протокол № 47, п. 43/28)
- № 653 10 листопада 1935 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про зарплату районних працівників”* (протокол № 51, п. 57/51)
- № 654 26 грудня 1935 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про організацію курсів по підготовці керівних радянських працівників при ЦВК УСРР”* (протокол № 53, п. 34/1)
- № 655 16 березня 1936 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про надмірне вживання скорочених найменувань у листуванні господарських, радянських, партійних і професійних організацій”* (протокол № 57, п. 33/14)
- № 656 17 червня 1936 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про порядок лікування партійного і радянського активу”* (протокол № 62, п. 6-оп.)
- № 657 21 липня 1936 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про дотацію на обіди і припинення видачі пайків працівникам апаратів ЦК КП(б)У, РНК УСРР і наркоматів УСРР”* (протокол № 64, п. 12/9)
- № 658 13 травня 1937 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про номенклатуру посад працівників партійних, радянських та господарських організацій, що підлягають затвердженню”* (протокол № 89, п. 1)

- № 659 4 березня 1938 р. Чернівці. – Із списку державних службовців примарії м. Чернівці, які склали присягу на вірність новій Конституції Румунії 1938 року
- № 660 22 жовтня 1938 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про постанову РНК УРСР “Про затвердження персонального складу комісії при РНК УРСР по призначенню персональних пенсій республіканського значення”* (протокол № 5, п. 95-оп.)
- № 661 26 жовтня 1938 р. Хуст. – Протокол складання *“міністром для Підкарпатської Русі”* Августином Волошином *“урядової”* присяги (по телефону)
- № 662 27 жовтня 1938 р. Ужгород. – Привітання службовців Міністерства шкільництва і народної освіти Августина Волошину з нагоди призначення його Прем'єр-міністром уряду Підкарпатської Русі
- № 663 1 листопада 1938 р. Ужгород. – Повідомлення Президії Уряду Підкарпатської Русі редактору Василю Гренджі-Донському про прийом його на роботу *“як договірною урядовця”* на посаду референта відділу пропаганди
- № 664 12 грудня 1938 р. Прага. – Оголошення уряду Чехословацької Республіки про введення в дію Закону № 329/1938 *“Про повний зміст приписів про автономію Підкарпатської Русі”*; текст із Закону
- № 665 12 грудня 1938 р. Прага. – Повідомлення Канцелярії Президента Чехословацької Республіки Уряду Підкарпатської Русі про складання *“предсідником влади в Підкарпатській Русі”* Августином Волошином (особисто) присяги на Конституції 12 грудня 1938 року
- № 666 12 грудня 1938 р. Тячів. – Прохання судового радника крайового суду Михайла Калинова до влади Підкарпатської Русі в Хусті про переведення його на роботу з відділу юстиції у відділ пошти і телеграфів
- № 667 23 грудня 1938 р. Хуст. – Розпорядження Міністерства культу, шкіл, народної освіти про вживання усіма службовцями *“на державній та громадській службі, в урядовім листуванні, а також у зносинах із патентами”* української літературної мови; рекомендований перелік словників та підручників
- № 668 2 січня 1939 р. Хуст. – Повідомлення Президії Уряду Підкарпатської України про прийом на роботу Миколи Калинюка
- № 669 13 січня 1939 р. Хуст. – Прохання Карпатської січі до Президії Уряду Карпатської України про дозвіл на купівлю зброї для *“вишколення та виконування служби січовиками”*
- № 670 23 січня 1939 р. Хуст. – Декрет уряду Карпатської України про затвердження членів Українського Національного Об'єднання
- № 671 26 січня 1939 р. Хуст. – Повідомлення Міністерства господарських справ Карпатської України Миколі Бандусяку про призначення на роботу керівником канцелярії *“для евіденції утіканців із території Карпатської України, відступленої Мадярщині”*
- № 672 27 січня 1939 р. Хуст. – Повідомлення Президії Уряду Підкарпатської України Міністерству для господарських справ про погодження кандидатури Романа Кирчіва на посаду урядника 6-го ступеня *“в категорії концептних урядників”* державної фінансової служби
- № 673 30 січня 1939 р. Хуст. – Лист коменданта Карпатської січі до міністра внутрішніх справ Карпатської України про спільну працю обох відомств у справі призначення службовців до жандармерії і фінансової сторожі
- № 674 11 березня 1939 р. Хуст. – Звернення президії Уряду Підкарпатської України до службовців про дотримання порядку в робочий час
- № 675 13 березня 1939 р. Хуст. – Повідомлення Президії Уряду Підкарпатської України Стефану Ганчаку про відмову прийняти його на державну службу через неповноліття
- № 676 3 липня 1939 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про штати і структуру відділів ЦК КП(б)У”* (протокол № 13, п. 121-оп.)
- № 677 9 липня 1939 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про структуру і штати обкомів, міськкомів, міськрайкомів і райкомів КП(б)У”* (протокол № 13, п. 138-оп.)

- № 678 Липень 1939 р. – Із листа Стефана Фенцика прем'єр-міністру Угорщини з пропозиціями щодо облаштування державного життя на Закарпатті, що було окуповане Угорщиною, зокрема, дотримання автономного статусу Закарпаття, запровадження у державних установах “угро-руської” мови, прийому на державну службу місцевих “підкарпатських” службовців відповідної кваліфікації
- № 679 1 серпня 1939 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про затвердження Постанови РНК УРСР “Про встановлення персональних ставок зарплати для наркоматів та установ і підприємств республіканського і місцевого підпорядкування УРСР на 1939 р.” (протокол № 14, п. 66-оп.)
- № 680 7 серпня 1939 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про постанову РНК УРСР “Про придбання меблів для обладнання квартир керівних працівників наркоматів УРСР” (протокол № 14, п. 210-оп.)
- № 681 29 грудня 1939 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про затвердження Постанови РНК УРСР “Про штати обкомів і міськкомів партії західних областей України” (протокол № 16, п. 6-оп.)
- № 682 [1939–1940 рр.] – 3 концепції “Міністерства та їх компетенція”, підготовленої Комісією Державного Планування ОУН
- № 683 [1939–1940 рр.] – 3 проекту закону про Міністерство фінансів Комісії Державного Планування ОУН з викладом функцій міністерства щодо державних службовців
- № 684 [1939–1940 рр.] – Проект постанови про повноважних представників влади “Урядове розпорядження з дня ... про державних мужів довіря і тимчасових кураторів”, підготовлений Комісією Державного Планування ОУН
- № 685 7 квітня 1940 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про видачу зброї партійно-радянським і комсомольським працівникам західних областей УРСР” (протокол № 18, п. 478-оп. – “окрема папка”)
- № 686 14 червня 1940 р. Будапешт. – Пропозиція міністра збройних сил Угорщини Міністерству внутрішніх справ щодо звільнення українських службовців з роботи в установах Закарпаття
- № 687 18 липня 1940 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про затвердження штатів відповідальних і технічних працівників обкомів, міськкомів, міськрайкомів і сільських райкомів КП(б)У” (протокол № 3, п. 196-оп.)
- № 688 11 жовтня 1940 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про затвердження штатів обкомів, міськкомів, райкомів КП(б)У новоутворених Аккерманської і Чернівецької областей на 1940 рік” (протокол № 9, п. 40-оп.)
- № 689 [1940 р.] – Витяг з проекту конституції Української держави, підготовленого діячем Проводу ОУН Миколою Сціборським
- № 690 14 квітня 1941 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про факти роздування управлінських і обслуговуючих штатів у колгоспах УРСР і заходи по ліквідації цих фактів” (протокол № 18, п. 30-оп.)
- № 691 30 липня 1941 р. Чернівці. – 3 постанови уповноваженого при адміністрації Буковини Александру Рюшану про створення дирекції при адміністрації Буковини
- № 692 25 вересня 1941 р. Львів. – Повідомлення керівника Управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства всім відділам та службам губернатора дистрикту “Галичина” щодо надання службовцям різних категорій, які не мають приватного помешкання для проживання, знижок на кімнати в готелі
- № 693 30 вересня 1941 р. Львів. – Запит керівника Управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства всім відділам та службам губернатора дистрикту “Галичина” відповідно до листа поштового управління щодо кола посадових осіб, уповноважених вести переговори державного значення, з метою обмеження зловживань службовим становищем у різних інстанціях при проведенні телефонних розмов

- № 694 13 жовтня 1941 р. Львів. – Службова записка Управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства всім відділам та службам дистрикту “Галичина”, а також окружним старостам і старостам міст щодо ротації кадрів службовців та співробітників із зазначенням порядку прийняття на посаду
- № 695 Листопад 1941 р. Чернігів. – Настанови міського коменданта Чернігова щодо службових обов’язків голів районів та старост, порядку організації роботи райуправи, затвердження старост, боротьби з партизанами та вирішення господарських питань
- № 696 15 грудня 1941 р. Могилів. – Рішення префекта Могилівського повіту Губернаторства Транс-ністрії д-ра Іоана Беляну про призначення з 1 жовтня 1941 р. інженера-агронома, ліценціату Ясського університету Елаша Андрея на посаду начальника канцелярії Управління сільського господарства Могилівського повіту
- № 697 27 грудня 1941 р. Чернігів. – 3 протоколу засідання Чернігівської міської управи про розгляд штатного розпису Чернігівської міської управи на 1942 рік
- № 698 10 січня 1942 р. Краків. – Обіжник управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства з інструкцією щодо виготовлення та оформлення службових посвідчень для службовців усіх дистриктів Генерал-губернаторства
- № 699 10 січня 1942 р. Чернівці. – Із списку директоратів Губернаторства Буковина із зазначенням кількості телефонів у приміщеннях уряду Буковини
- № 700 1 лютого 1942 р. Мелітополь. – Протокол № 5 засідання радників Мелітопольської міської управи про звільнення N від виконання обов’язків старости міської управи і призначення на цю посаду N
- № 701 4 лютого 1942 р. Львів. – Циркуляр керівника Управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства до всіх відділів та служб щодо надання відомостей про потребу в додаткових посвідченнях для службовців ненімецького походження у зв’язку із втратою чинності посвідчень старого зразка
- № 702 10 лютого 1942 р. Львів. – Вказівки керівника Управління при губернаторові дистрикту “Галичина” д-ра Лозакера усім керівникам структур дистрикту щодо поведження у разі звинувачення службовця у кримінальному правопорушенні, зокрема, щодо втручання у процес розгляду справи, використання керівниками службового становища у разі звинувачення їхнього підлеглого та отримання свідчень у ході розслідування
- № 703 19 лютого 1942 р. Рівне. – Постанова про врегулювання умов оплати праці та роботи для всіх українських службовців, які працюють у німецьких установах, видана райхскомісаром України Еріхом Кохом
- № 704 Лютий 1942 р. Чернівці. – Список державних установ, які підпорядковуються Директорату адміністративних справ у Чернівцях
- № 705 17 березня 1942 р. Хортиця. – Лист шефа Хортинської райуправи N посаднику с. Лукашеве про підпорядкування та обов’язки допоміжної поліції
- № 706 20 березня 1942 р. Чернігів. – Наказ № 57 по Чернігівській міській управі про звільнення з посади начальника адміністративного відділу N за службове недбальство
- № 707 20 березня 1942 р. Чернігів. – Наказ № 58 по Чернігівській міській управі про раціональне використання робочого часу
- № 708 26 березня 1942 р. Чернігів. – Наказ № 67 по Чернігівській міській управі про оголошення подяки завідувачу міського відділу культури та освіти N за проявлену ініціативу щодо організації збереження пам’яток старовини
- № 709 15 квітня 1942 р. – 3 Тимчасової постанови про працю Надзвичайної комісії для порядкування земельного питання в Україні щодо регламентації ведення громадських господарств у 1942 році
- № 710 17 квітня 1942 р. Мелітополь. – 3 протоколу засідання радників Мелітопольської міської управи про преміювання окремих працівників міської управи

- № 711 20 квітня 1942 р. – Лист-прохання службовців сільської міліції с. Левковець до претора Шпиківського району щодо умов роботи та заборгованості по зарплатні
- № 712 23 квітня 1942 р. Львів. – Попередній штатний розпис та службовий порядок Управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства із розподілом обов’язків та вказівками щодо прийняття на роботу та оформлення службових документів
- № 713 4 травня 1942 р. Вінниця. – Наказ № 41 Вінницької міської управи про затвердження структури управи та негайне опрацювання начальниками відділів штатних розписів та списків осіб, що призначаються на посади
- № 714 Травень 1942 р. Вінниця. – Штатний розпис Вінницької міської управи, запроваджений від 1 травня 1942 р.
- № 715 6 червня 1942 р. – 3 наказу райхсміністра у справах окупованих східних територій Альфреда Розенберга щодо вивчення службовцями райхскомісаріатів “Остланд” та “Україна” мов місцевого населення
- № 716 16 червня 1942 р. Львів. – Повідомлення Управління кадрів дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства про прийняття Гедвіг Платт на посаду канцелярського службовця при дистрикті “Галичина” із зазначенням ставки згідно з тарифною схемою оплати, а також відповідно до правових засад державної служби
- № 717 26 червня 1942 р. Чернігів. – Порядок накладання покарань старостами районів (до старости Мало-Дівицького району)
- № 718 30 червня 1942 р. Мелітополь. – 3 розпорядження фельдкомендатури № 44 про встановлення окладу районних керівників, міських старост і службовців української допоміжної поліції
- № 719 2 вересня 1942 р. Чернігів. – Наказ № 205 по Чернігівській міській управі про своєчасну явку на роботу та раціональне використання робочого часу
- № 720 6 вересня 1942 р. Львів. – Анкета державного службовця Львівського окружного староства дистрикту “Галичина” Генерал-губернаторства
- № 721 14 вересня 1942 р. Берлін. – Циркуляр райхсміністра у справах окупованих східних територій Альфреда Розенберга співробітникам німецьких адміністрацій і німецьких торговельних товариств щодо дотримання норм особистого поведіння та недопущення зловживань службовим становищем з боку німецьких службовців та співробітників, що перебувають на окупованих східних територіях, з метою недопущення завдання “шкоди німецькій репутації”
- № 722 6 жовтня 1942 р. Чернівці. – 3 наказу губернатора Буковини генерала Корнеліу Калотеску № 10944 щодо внесення змін до статті 113 кодексу державних службовців стосовно призначення, переміщення та підвищення в ранзі керівників директоратів Буковини
- № 723 Листопад 1942 р. – Звіт директора інспекторату Іона Мунтяну про діяльність окружного інспекторату пропаганди на Буковині за період від 15 листопада 1941 року до 15 листопада 1942 року
- № 724 1 січня 1943 р. Чернівці. – Зі звіту начальника окружної служби Генерального директорату відбудови м. Чернівці за 1942 рік головного інженера N
- № 725 Січень 1943 р. – Із схеми районного бюджету Губернаторства Трансністрії на 1943/1944 фінансовий рік, надісланої до претур, про видатки на утримання місцевих та румунських службовців
- № 726 1 лютого 1943 р. – Із розпорядження головного штабу німецької армії про розмір і порядок оплати місцевих робітників та службовців окупованих районів райхскомісаріату “Україна”
- № 727 27 лютого 1943 р. – Наказ № 16/1943 губернатора провінції Буковина генерала Корнеліу Калотеску стосовно впровадження організації та діяльності відділів генерального секретаріату уряду провінції Буковина

- № 728 11 березня 1943 р. Могилів. – Форма присяги державного службовця та протокол про складення Октавіаном Ванчею у присутності префекта та священика присяги при вступі на посаду у Могилівському повіті Губернаторства Трансністрії
- № 729 15 березня 1943 р. – Наказ № 20 Шпиківської претури з оголошенням наказу Тульчинської префектури про призначення Н шефом дорожньої секції
- № 730 19 квітня 1943 р. Рівне. – З наказу райхскомісара України Еріха Коха для доведення до відома службовців усіх відділів райхскомісаріату "Україна" про виконання інструкцій райхсміністра у справах окупованих східних областей щодо виготовлення службової форми, виплату компенсацій та інших форм матеріальної допомоги
- № 731 28 червня 1943 р. Рівне. – Циркуляр райхскомісара України Еріха Коха щодо порядку оформлення відпусток службовців, зокрема про припинення практики подовження відпусток
- № 732 30 липня 1943 р. Прилуки. – Інструкція з Прилуцької районної управи старшині с. Лиски про правила ведення реєстрації народжень, смертей та шлюбів
- № 733 17 грудня 1943 р. – Протокол, підписаний субпрефектами Могилівського повіту та головою м. Могилів, про внесення змін до існуючого порядку призначення посадовців міських та сільських примарій, зокрема, про скасування сільських рад, запровадження призначення голів та помічників голів комун преторами замість висунення їх общинами, регулювання кількості румунських і місцевих посадовців претором, надання претору права вживати дисциплінарних заходів проти посадовців району тощо
- № 734 1943 р. Чернівці. – Розпорядження Центрального Економату державних службовців м. Чернівці щодо надання списку службовців за усталеною формою для забезпечення дровами
- № 735 1943 р. – Із скороченої схеми районного бюджету Губернаторства Трансністрії на 1943/1944 фінансовий рік, надісланій до претур, про видатки на утримання службовців
- № 736 [1943 р.] – Наказ № 31 районного претора Александреску для всіх службовців району з вимогами щодо зовнішнього вигляду та особистого поведіння чиновників на службі
- № 737 5 лютого 1944 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про затвердження Постанови РНК УРСР "Про організацію їдалень при наркоматах та центральних установах і організаціях УРСР" (протокол № 35, п. 19-оп.)
- № 738 21 лютого 1944 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про матеріальну допомогу мобілізованим у західні області УРСР партійним і радянським працівникам і їх сім'ям" (протокол № 35, п. 66-оп.)
- № 739 15 березня 1944 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про заходи по підбору і розстановку кадрів у наркоматах і центральних організаціях УРСР" (протокол № 36, п. 49-оп.)
- № 740 10 травня 1944 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У "Про розподіл зброї для озброєння партійно-радянського активу, що працює в західних областях УРСР" (протокол № 32, п. 369 – "окрема папка")
- № 741 29 липня, 1944 р. Фрателія-Тімішоара. – Висновок Комісії з перевірки службовців, що залишилися під радянською окупацією, та рішення губернатора про відновлення на державній службі колишнього вчителя комуни Верхні Бросківці Хотинського повіту Дмитра Мельничука
- № 742 7 листопада, 1944 р. Хуст. – Інструкція чехословацького урядового делегата міністра Ф. Немеця всім окружним та місцевим народним радам щодо затримання осіб, що "проявили протидержавні свої наміри" і "брали участь в правительствах і веденні публічними справами"
- № 743 9 грудня 1944 р. Ужгород. – Розпорядження голови Народної Ради Закарпатської України про порядок призначення службовців Народної Ради
- № 744 15 грудня 1944 р. Ужгород. – Розпорядження Народної Ради Закарпатської України про звільнення службовців від громадських робіт

- № 745 16 грудня 1944 р. Ужгород. – Лист Народної ради Закарпатської України до військового коменданта м. Ужгорода стосовно надання згоди на друкування запитного листа для “державних і публічних службовців”
- № 746 23 грудня 1944 р. Київ. – Постанова РНК УРСР та Політбюро ЦК КП(б)У “Про розподіл лімітів на додаткові види харчування для керівників і керівних працівників партійних, радянських, господарських, профспілкових і комсомольських організацій УРСР на перший квартал 1945 року” (протокол № 52, п. 24-оп.)
- № 747 21 грудня 1944 р. Київ. – Постанова РНК УРСР та ЦК КП(б)У “Про створення при РНК УРСР Ради допомоги західним областям” (протокол № 52, п. 16-оп.)
- № 748 9 січня 1945 р. Ужгород. – Декрет Народної Ради Закарпатської України про складання присяги членами Народної Ради і державними службовцями перед вступом на посаду; форма присяги
- № 749 20 січня 1945 р. Буштино. – Анкета (“запитний лист”) для державних та публічних службовців, заповнена Миколою Медвідем
- № 750 26 січня 1945 р. Ужгород. – Обіжник Народної Ради Закарпатської України про подання на затвердження списків посад державних службовців та кваліфікаційних вимог до них з метою “систематизації службових місць”
- № 751 5 лютого 1945 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У “Про підготовку радянських працівників для західних областей УРСР” (протокол № 55, п. 25-оп.)
- № 752 6 лютого 1945 р. Київ. – Постанова Оргбюро ЦК КП(б)У “Про укомплектування радянськими працівниками західних областей УРСР” (протокол № 42, п. 161-оп.)
- № 753 20 лютого 1945 р. Ужгород. – Лист Уповноваженого Народної Ради Закарпатської України в справах соціальної опіки до президії НРЗУ стосовно призначення Олександра Гумбурга на посаду референта
- № 754 20 лютого 1945 р. Ужгород. – Лист голови Народної Ради Закарпатської України Івана Туряниці до Олександра Гумбурга про призначення його референтом до відділу Народної ради в справах соціальної опіки
- № 755 8 березня 1945 р. Дубриничі. – Посвідчення про благонадійність, видане сільським народним комітетом с. Дубриничі вчительці Олені Дожа
- № 756 13 березня 1945 р. Рахів. – Лист Народної Ради Закарпатської України Рахівському окружному народному комітету про умови прийому громадян на державну службу
- № 757 15 березня 1945 р. Ужгород. – Присяга Олександра Гумбурга на вірність “Батьківщині, Народній Раді Закарпатської України і Маніфесту ... про возз’єднання Закарпатської України з Радянською Україною і вихід зі складу Чехословаччини”
- № 758 23 квітня 1945 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП(б)У “Про виділення одягу та взуття для слухачів курсів радянських працівників при ЦК КП(б)У м. Харкова” (протокол № 27, п. 7-оп.)
- № 759 12 квітня 1945 р. Ужгород. – Регламент (“правила для роботи”) відділів Народної Ради Закарпатської України
- № 760 12 квітня 1945 р. Ужгород. – Пропозиція уповноваженого Народної Ради Закарпатської України у справах освіти про призначення Василя Бабича на посаду окружного шкільного інспектора та завідуючим відділом народної освіти Рахівського округу
- № 761 19 квітня 1945 р. Ужгород. – Повідомлення про призначення Василя Бабича шкільним інспектором Рахівського округу
- № 762 10 травня 1945 р. Ужгород. – Постанова Народної Ради Закарпатської України “Про затвердження штатів президії і всіх відділів та управлінь Народної Ради Закарпатської України”
- № 763 10 липня 1945 р. – Із доповіді начальника політуправління 4-го Українського фронту генерал-лейтенанта М. Проніна “Борьба народа Закарпатской Украины за воссоединение с советской Украиной” начальнику Головного політуправління Червоної Армії про зміцнення

центрального апарату Народної Ради, зокрема розмежування функцій між відомствами та дотримання чиновниками трудової дисципліни

- № 764 1 серпня 1945 р. Ужгород. – Довідка, видана Народною Радою Закарпатської України керівнику групи відділу у справах соціальної опіки Олександрю Гумбургу для перевезення речей з Хуста до Ужгорода
- № 765 7 вересня 1945 р. Київ. – Постанова Оргбюро ЦК КП(б)У *“Про трьохмісячні курси радянських працівників при ЦК КП(б)У”* (протокол № 54, п. 304-оп.)
- № 766 1 жовтня 1945 р. Ужгород. – Проект декрету Народної Ради Закарпатської України щодо затвердження числа штатних одиниць та фондів заробітної плати відділів і управлінь Народної Ради
- № 767 3 листопада 1945 р. Ужгород. – Лист уповноваженого Народної Ради Закарпатської України в справах освіти стосовно звільнення Василя Бабича з посади шкільного інспектора Рахівського округу та призначення на посаду Івана Попенка
- № 768 6 листопада 1945 р. Ужгород. – Розпорядження Народної Ради Закарпатської України про обов'язкову присутність усіх службовців на лекції *“Соціалістична революція”*
- № 769 11 грудня 1945 р. Київ. – Постанова Оргбюро ЦК КП(б)У *“Про організацію річної школи підготовки партійних і радянських працівників Закарпатської області”* (протокол № 61, п. 2-оп.)
- № 770 16 липня 1946 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про розподіл обов'язків по ЦК КП(б)У між М. Хрущовим, Д. Коротченком, Д. Мануїльським і К. Литвиним”* (протокол № 95, п. 8-оп.)
- № 771 26 липня 1946 р. Москва. – Постанова ЦК ВКП(б) за звітом ЦК КП(б) України *“Про підготовку, підбір та розподіл керівних партійних і радянських кадрів в українській партійній організації”* (протокол № 271, п. 5-с)
- № 772 29 серпня 1946 р. Київ. – Постанова Оргбюро ЦК КП(б)У *“Про відділ підготовки та перепідготовки партійних і радянських кадрів”* (протокол № 86, п. 1г)
- № 773 6 вересня 1946 р. Москва. – Постанова Секретаріату ЦК ВКП(б) про скасування *“неправильних”* рішень Запорізького, Вінницького і Львівського обкомів КП(б) України щодо преміювання партійних працівників
- № 774 29 квітня 1947 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про стан роботи з керівними кадрами в органах юстиції УРСР”* (протокол № 126, п. 1)
- № 775 1 серпня 1947 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП(б)У *“Про забезпечення харчуванням партійних і радянських працівників, що перебувають на вступні іспити до партійних шкіл”* (протокол № 86, п. 58-з.)
- № 776 20 серпня 1947 р. Київ. – Інформація Управління кадрами ЦК КП(б)У про підбір керівних кадрів УРСР
- № 777 [Не раніше 1 жовтня 1947 р.] Київ. – Довідка відділу обліку управління кадрами ЦК КП(б)У до ЦК про змінність керівних кадрів номенклатури ЦК КП(б)У за дев'ять місяців 1947 року
- № 778 23 жовтня 1947 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП(б)У *“Про поліпшення матеріального становища та видачу одноразової грошової допомоги сім'ям колишніх партійних і радянських робітників України”* (протокол № 97а, п. 220-з.)
- № 779 1 листопада 1947 р. Київ. – Доповідна записка Секретаря ЦК КП(б)У з кадрових питань Олексія Єпішева першому секретареві ЦК КП(б)У Лазарю Кагановичу про виконання постанов ЦК ВКП(б) від 26 липня 1946 р. і XIII Пленуму ЦК КП(б)У *“Про підготовку, підбір і розподіл керівних партійних і радянських кадрів в українській партійній організації”*
- № 780 12 листопада 1947 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про хід виконання постанов ЦК ВКП(б) і XIII Пленуму ЦК КП(б)У “Про підготовку, підбір і розподіл керівних партійних і радянських кадрів в українській партійній організації”* (протокол № 151, п. 11-з.)

- № 781 14 січня 1948 р. Київ. – Постанова ЦК КП(б)У і Ради Міністрів Української РСР *“Про відміну діючого порядку соціально-побутового обслуговування керівних радянських і партійних працівників УРСР”* (протокол № 156, п. 9-з. – “окрема папка”)
- № 782 22 червня 1948 р. [Київ]. – Заява N на ім'я заступника керуючого справами Ради Міністрів УРСР про надання житлової площі
- № 783 25 лютого 1950 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про факти використання службового становища у корисних цілях міністром [...] промисловості УРСР N та його заступниками N і N”* (протокол № 26, п. 14)
- № 784 [Не раніше 28 квітня 1950 р.] Київ. – Довідка про організацію харчування у державних дачах у Пущі-Водиці і Кончі-Заспі
- № 785 6 грудня 1950 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про факт грубого порушення більшовицького принципу підбору кадрів в Міністерстві радгоспів УРСР”* (протокол № 51, п. 7-з.)
- № 786 1950 р. Київ. – Довідка Управління справами ЦК КП(б)У про організацію відпочинку для міністрів УРСР, завідувачів відділами ЦК КП(б)У та інших керівних працівників УРСР у державних дачах у Кончі-Заспі та Пущі-Водиці
- № 787 29 серпня 1951 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про недоліки в роботі з кадрами у міністерствах та відомствах Української РСР”* (протокол № 78, п. 62)
- № 788 4 березня 1952 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про заходи по усуненню недоліків у роботі Міністерства закордонних справ УРСР”* (протокол № 95, п. 26 – “окрема папка”)
- № 789 18 квітня 1952 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про недостойну поведінку заступника міністра [...] промисловості УРСР по кадрах N”* (протокол № 98, п. 6-з.)
- № 790 18 квітня 1952 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КП(б)У *“Про додаткові заходи у боротьбі зі зловживаннями у системі Міністерства легкої промисловості УРСР”* (протокол № 98, п. 7-з.)
- № 791 25 лютого 1953 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП України *“Про факти надмірностей у використанні державних засобів, що допускаються у ремонті квартир відповідальних працівників у [...] області”* (протокол № 34, п. 40)
- № 792 3 березня 1953 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП України *“Про деякі питання роботи з кадрами у республіканських міністерствах та відомствах”* (протокол № 37, п. 23)
- № 793 [Не пізніше 19 березня 1953 р.] Київ. – Довідка відділу партійних органів ЦК КПУ секретареві ЦК Олексію Кириченку про укомплектованість працівниками апарату ЦК КПУ
- № 794 5 травня 1953 р. Київ. – Доповідна записка секретаря ЦК КПУ Леоніда Мельникова першому секретареві ЦК КПУ Микиті Хрущову про реорганізацію та об'єднання відділів ЦК КП України
- № 795 4 червня 1953 р. Київ. – Доповідна записка Першого Секретаря ЦК КПУ Олексія Кириченка секретарю ЦК КПРС Микиті Хрущову про розгляд питання щодо керівництва західними областями республіки
- № 796 9 червня 1953 р. Київ. – Постанова Бюро ЦК КПУ щодо затвердження Указу Президії Верховної Ради УРСР *“Про відділи і управління виконкомів обласних, районних та міських Рад депутатів трудящих Української РСР”* (протокол № 28, п. 6)
- № 797 7 вересня 1953 р. Київ. – Постанова Бюро ЦК КПУ *“Про номенклатуру посад керівних працівників, які затверджуються і звільняються рішенням ЦК КП України”* (протокол № 41, п. 8)
- № 798 22 грудня 1953 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КПУ *“Про персональні оклади заробітної плати працівників міністерств і відомств УРСР”* (протокол № 9, п. 3-з.)
- № 799 2 лютого 1954 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КПУ *“Про постанову ЦК КПРС від 25 січня 1954 р. “Про серйозні недоліки у роботі партійного і державного апарату”* (протокол № 17, п. 6-з.)

- № 800 14 травня 1954 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ *“Про покращення заочної освіти партійних та радянських працівників УРСР”* (протокол № 5, п. 183-з.)
- № 801 1 червня 1954 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КПУ *“Про деякі недоліки роботи з кадрами”* (протокол № 14, п. 15-з.)
- № 802 16 липня 1954 р. Москва. – Доповідна записка завідуючого відділом партійних органів ЦК КПРС по союзних республіках Євгена Громова, голови Центральної ревізійної комісії КПРС Петра Москатова та керуючого справами ЦК КПРС Дмитра Крупіна Секретаріату ЦК КПРС про зміну порядку нарахування заробітної плати партійним та радянським працівникам
- № 803 2 листопада 1954 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР *“Про істотні недоліки в структурі міністерств і відомств УРСР та заходи з поліпшення роботи державного апарату”* (протокол № 36, п. 15-з.)
- № 804 2 серпня 1955 р. Москва. – 3 доповідні записки відділів партійних органів ЦК КПРС по РРФСР та союзних республіках і Управління справами ЦК КПРС Секретаріату ЦК КПРС про розширення прав місцевих партійних комітетів у вирішенні деяких організаційно-партійних питань, зокрема, щодо переміщення штатних посад з однієї організації до іншої, встановлення посадових окладів секретарям партійних організацій, про переклади національними мовами директивних документів, що надходять від ЦК КПРС
- № 805 1 листопада 1956 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КПУ *“Про факти невиконання вказівок про здачу квартир у Москві деякими працівниками, переведеними з союзних міністерств на роботу до УРСР”* (протокол № 35, п. 6-з.)
- № 806 16 вересня 1957 р. Москва. – Доповідна записка відділів партійних органів ЦК КПРС по РРФСР та союзних республіках і Управління справами ЦК КПРС Секретаріату ЦК КПРС про підвищення заробітної плати окремим категоріям працівників партійних органів
- № 807 25 вересня 1958 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ *“Про порушення постанови ЦК КПРС від 21 серпня 1958 р. “Про надмірності у витрачанні державних коштів на проведення прийомів і банкетів”* (протокол № 41, п. 21)
- № 808 10 жовтня 1958 р. Київ. – Постанова ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР *“Про подальше удосконалення і здеешевлення адміністративно-управлінського апарату радянських установ, підприємств і організацій”* (протокол № 98, п. 46)
- № 809 17 жовтня 1958 р. Київ. – Додаток до протоколу засідання бюро Київського обкому КП України з номенклатурою посад керівних працівників, що затверджуються і звільняються за рішенням обкому
- № 810 3 січня 1960 р. Київ. – Постанова Ради Міністрів УРСР № 1 про забезпечення виконання постанови Ради Міністрів СРСР від 10 грудня 1959 р. № 1367 *“Про обмеження сумісництва по службі”*
- № 811 4 липня 1960 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ *“Про серйозні недоліки у справі висування жінок на керівну роботу”* (протокол № 10, п. 17)
- № 812 7 липня 1960 р. Київ. – Постанова Ради Міністрів УРСР № 1062 *“Про виконання постанови Ради Міністрів СРСР від 9 червня 1960 р. № 594 у справі обмеження сумісництва по службі”*
- № 813 28 лютого 1962 р. Київ. – Постанова Ради Міністрів УРСР № 214 *“Про грубі порушення державної дисципліни на підприємствах і в організаціях при виконанні завдань по скороченню управлінських витрат”*
- № 814 15 жовтня 1962 р. Київ. – Доповідна записка секретарів ЦК КПУ і заступників голови Ради Міністрів УРСР ЦК КПУ про перебудову партійних і радянських органів Української РСР
- № 815 30 грудня 1962 р. Київ. – Постанова Президії ЦК КПУ *“Про реорганізацію керівних партійних і радянських органів в областях УРСР”* (протокол № 31, п. 1-з.)
- № 816 3 січня 1963 р. Київ. – Пропозиції ЦК КПУ до ЦК КПРС щодо нової структури керівних партійних органів
- № 817 20 листопада 1964 р. Київ. – Із стенограми засідання пленуму ЦК КПУ щодо об'єднання партійних організацій і радянських органів

- № 818 20 листопада 1964 р. Київ. – Постанова Пленуму ЦК КПУ *“Про об’єднання промислових і сільських обласних партійних організацій і радянських органів”* (протокол № 10)
- № 819 3 січня 1968 р. Київ. – Постанова Ради Міністрів УРСР № 1 *“Про заходи по поліпшенню структури апарату міністерств і відомств УРСР, усуненню паралелізму в роботі окремих ланок управління та ліквідації надмірностей в штатах управлінського персоналу”*
- № 820 Квітень 1969 р. – 3 відкритого листа Антона Ковалю до депутатів рад УРСР про необхідність радикальних змін у сфері економіки, суспільно-політичного життя та культури, зокрема, реформи партійно-державного апарату
- № 821 7 квітня 1970 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП України *“Про порушення партійної та державної дисципліни керівними працівниками Міністерства [...] УРСР”* (протокол № 48, п. 8)
- № 822 15 травня 1970 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ *“Про записку Комітету партійного контролю при ЦК КПРС “Про грубі порушення державної дисципліни та використання службового становища багатьма керівними працівниками партійних, радянських і господарських органів при будівництві особистих дач у м. Херсоні”* (протокол № 49, оп. 9)
- № 823 17 грудня 1970 р. Київ. – Постанова Ради Міністрів УРСР від 17 грудня 1970 р. № 617 *“Про завдання по скороченню витрат на утримання апарату управління на 1971 рік”* та матеріали до неї
- № 824 31 жовтня 1972 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП України *“Про постанову Парткомісії при ЦК КПУ “Про використання заступником міністра [...] УРСР N службового становища при підготовці кандидатської дисертації”* (протокол № 25, п. 27)
- № 825 8 січня 1974 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КПУ *“Про зловживання службовим становищем колишнього голови виконкому [...] обласної Ради депутатів трудящих N”* (протокол № 62, п. 14)
- № 826 8 січня 1974 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КПУ *“Про факти зловживань і хабарництва з боку окремих працівників системи Міністерства охорони здоров’я УРСР”* (протокол № 62, п. 13)
- № 827 17 січня 1974 р. Київ. – Постанова ЦК КП України і Ради Міністрів УРСР *“Про преміювання керівників партійних і радянських органів областей”* (протокол № 63, п. 11-г)
- № 828 31 травня 1974 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КП України *“Про постанову Партійної комісії при ЦК Компартії України “Про факти зловживань службовим становищем заступника міністра [...] промисловості УРСР т. N”* (протокол № 53, п. 36)
- № 829 17 січня 1975 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КПУ *“Про використання службового становища і неправильну поведінку начальника [...] залізниці N”* (протокол № 87 п. 19)
- № 830 12 лютого 1975 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ *“Про грубі порушення партійної і державної дисципліни, допущені деякими керівними працівниками [...] області при створенні і утриманні футбольної команди [...]”* (протокол № 67, п. 15)
- № 831 27 червня 1975 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ *“Про зловживання службовим становищем і негідну поведінку начальника Головного управління підсобних підприємств і промислів Міністерства [...] УРСР N”* (протокол № 75, п. 8)
- № 832 27 червня 1975 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ *“Про використання службового становища при підготовці кандидатської дисертації і наукових публікацій заступником міністра [...] УРСР N”* (протокол № 75, п. 9)
- № 833 22 грудня 1975 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КПУ *“Про факти грубого порушення окремими працівниками партійних і радянських органів [...] області партійної і державної дисципліни, партійних принципів керівництва пресою і незаконного втручання у діяльність судових органів”* (протокол № 116, п. 11)
- № 834 12 березня 1976 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ *“Про зловживання службовим становищем заступником міністра [...] УРСР N”* (протокол № 1, п. 20)

- № 835 27 серпня 1976 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ *“Про порушення партійних принципів роботи з кадрами, допущені у [...] державному педагогічному інституті”* (протокол № 12, п. 25)
- № 836 26 січня 1979 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ *“Про розвиток мережі лікувально-профілактичних і санаторно-курортних установ Четвертого головного управління при Міністерстві охорони здоров'я УРСР”* (протокол № 68, п. 7)
- № 837 10 серпня 1979 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ *“Про використання службового становища в особистих цілях заступником міністра [...] УРСР N”* (протокол № 81, п. 36)
- № 838 12 квітня 1985 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ *“Про постанову Комісії партійного контролю при ЦК Компартії України “Про факти грубих порушень і зловживань, допущених членом КПРС начальником [...] УРСР N, і потурання ним з боку керівних працівників партійних і господарських органів”* (протокол № 103, п. 53)
- № 839 1 лютого 1988 р. Чернігів. – Витяг з протоколу № 35 засідання бюро Чернігівського обкому КПУ від 1 лютого 1988 року про роботу Прилуцького райкому з підвищення політичної культури кадрів; про підсумки роботи за 1987 рік із зміцнення партійних рядів, підвищення дисципліни і активності комуністів; про окремі кадрові питання
- № 840 21 липня 1988 р. Київ. – Постанова Політбюро ЦК КПУ *“Про вдосконалення управління архівною справою у республіці”* (протокол № 70, п. 10-г)
- № 841 12 лютого 1990 р. Чернігів. – Витяг з протоколу № 16 засідання бюро Чернігівського обкому КПУ від 12 лютого 1990 року *“Про порядок проведення атестації відповідальних працівників партійних комітетів”*; Положення про проведення атестації
- № 842 24 квітня 1990 р. Чернігів. – Рішення виконкому Чернігівської обласної Ради народних депутатів від 24 квітня 1990 року № 102 щодо затвердження *“Тимчасового регламенту роботи виконавчого комітету обласної Ради народних депутатів”*; тимчасовий регламент
- № 843 16 листопада 1990 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ *“Про постанову Комісії партійного контролю при ЦК Компартії України від 17 жовтня 1990 року “Про факти використання членом КПРС N службового становища при забезпеченні свого сина легковим автомобілем”* (протокол № 5, п. 6)
- № 844 2 січня 1991 р. Київ. – Постанова Секретаріату ЦК КПУ *“Про компенсацію заробітної плати і командировочних виплат робітникам і службовцям підприємств і організацій, обраних у виборні партійні органи”* (протокол № 6, п. 6)

Історія державної служби в Україні : у 5 т. / [відп. ред. Т. В. Мот-
I-90 ренко, В. А. Смолій ; редкол.: С. В. Кульчицький та ін.] ; Голов. упр.
держ. служби України, Ін-т історії НАН України. – К. : Ніка-Центр,
2009. – Т. 5 : Документи і матеріали. Книга 1. 1914–1991 / [упо-
ряд.: Г. В. Боряк (кер. кол. упоряд.), Л. Я. Демченко, Р. Б. Воробей].
– 824 с.

ISBN 978-966-521-519-6

ISBN 978-966-521-526-4

ISBN 978-966-501-074-6

У першій книзі останнього тому тритомника джерел, що завершує до-
слідження з історії державної служби в Україні та на українських землях,
вміщено документи за період 1914–1991 рр., тобто від початку Першої
світової війни до кінця радянського періоду історії України.

Видання розраховано на державних посадовців, політиків, професій-
них істориків, а також усіх, хто цікавиться історією України.

УДК 94(477)(093)[351/354+057.34] „1914/1991“

ББК 63.3-3(4УКР):66.0

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ІСТОРІЯ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ**

У п'яти томах

Том 5

ДОКУМЕНТИ І МАТЕРІАЛИ

Книга 1

1914–1991

Упорядники:

БОРЯК Геннадій Володимирович,
ДЕМЧЕНКО Людмила Ярославівна,
ВОРОБЕЙ Раїса Борисівна та ін.

Коректори *М.Ю. Бродська, О.С. Петренко, В.Є. Білаш, Т.В. Бугаєнко*
Художник обкладинки *Д.В. Чуприна*
Оригінал-макет *О.В. Гашенко*

Підписано до друку 17.12.2009. Формат 70x100/16. Папір офсетний.
Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 66,44.
Тираж 1000 пр. Зам. № 9-1341К.

ТОВ НВП «Ніка-Центр». 01135, Київ-135, а/с 192;
т./ф. (044) 39-011-39; e-mail: psyhea@i.com.ua; www.nika-centre.kiev.ua
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи ДК №1399 від 18.06.2003

Видавництво «Інтерпрес ЛТД». 03057, Київ-57, вул. Дегтярівська, 31;
т./ф. (044) 483-01-10
Реєстраційне свідоцтво ДК №2248 від 07.02.2003

Віддруковано на ЗАТ «ВПОЛ», вул. Волинська, 60, Київ, 03151
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи ДК №752 від 27.12.2001

ISBN 978-966-521-526-4

9 789665 215264